คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ **รายวิชา สังคมศึกษา** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๒** **เวลา ๖๐ ชั่วโมง**

ศึกษา วิเคราะห์ การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษาลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา การเปลี่ยนแปลงประชากร เศรษฐศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรมของทวีปยุโรปและแอฟริกาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปและแอฟริกา ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและแอฟริกา ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรปและแอฟริกา

มีความเข้าใจในความหมายและความสำคัญของการลงทุนและการออมที่มีต่อระบบเศรษฐกิจการบริหารจัดการและปัจจัยของเงินออมและการลงทุนภาคครัวเรือน ปัญหาของการลงทุนและการออมของสังคมไทย ความฉลาดรู้ทางการเงิน ความหมายความสำคัญของหลักการผลิตสินค้าและบริการอย่างมีประสิทธิภาพ การนำเทคโนโลยีและหลักการผลิตมาศึกษาสินค้าและบริการในท้องถิ่น หลักการและเป้าหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น การรักษาและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แนวทางการป้องกันสิทธิของผู้บริโภค ระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ หลักการและผลกระทบการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศ

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning และกระบวนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ผ่านการเรียนรู้แบบบูรณาการ การเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบเน้นการแก้ปัญหา การเรียนรู้แบบสืบค้นข้อมูล การอภิปรายกลุ่ม การเล่นเกม การสร้างสรรค์ผลงาน การลงมือปฏิบัติจริง การทำกิจกรรมในสถานการณ์จริง

เพื่อให้ผู้เรียนมีแนวคิดในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีการวางแผนการดำเนินชีวิตของตนเองอย่างมีคุณภาพ มีเหตุผล มีสมรรถนะในการนำสิ่งที่เรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และ เจตคติ ค่านิยม ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ชีวิตจริงได้ รวมทั้งมีสมรรถนะสำคัญ ได้แก่ สมรรถนะการสื่อสาร สมรรถนะการคิด สมรรถนะการแก้ปัญหา สมรรถนะการใช้ทักษะชีวิต และสมรรถนะการใช้เทคโนโลยี

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔
ส ๓.๒ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔
ส ๕.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓
ส ๕.๒ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔

รวมทั้งหมด ๑๕ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๖๐ ชั่วโมง

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ม. ๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

ตัวชี้วัด ม.๒/๒ อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ

ตัวชี้วัด ม.๒/๓ เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด ม.๒/๔ อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ม. ๒/๑ อภิปรายระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย

ตัวชี้วัด ม. ๒/๓ วิเคราะห์การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ตัวชี้วัด ม. ๒/๔ วิเคราะห์การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศส่งผลต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และราคาสินค้า

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ สัญลักษณ์

ตัวชี้วัด ม. ๒/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ม. ๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ตัวชี้วัด ม. ๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ตัวชี้วัด ม. ๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ รวมเวลา ๖๐ ชั่วโมง **จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป							
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ทิศ : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป	มาตรฐาน ส ๕.๑ ม. ๒/๑ ม. ๒/๒	๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	แผนที่เป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดงลักษณะของพื้นผิวโลก ทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยการย่อส่วนและใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนพื้นผิวโลก องค์ประกอบของแผนที่ - สัญลักษณ์ ในแผนที่คือเครื่องหมายที่ใช้แทนสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถ	จำเป็นต้องกำหนดสัญลักษณ์เป็นเครื่องหมายลงบนแผนที่เพื่อใช้ของจริงในแต่ละพื้นที่ สัญลักษณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการเรียนรู้คาบนี้ คือ เมือง หลวง เขตปกครองประเทศ ทางรถไฟ แม่น้ำหรือแหล่งน้ำ ภูเขา และแถบสีแบ่งเขตภูมิอากาศ สัญลักษณ์ที่ใช้บนแผนที่จะกำหนดให้เข้าใจ	๑	**๒**

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				อ่านแผนที่และตีความได้อย่างถูกต้อง - ทิศ สิ่งที่ใช้ในการนำทางบอกให้รู้ทิศทางของสิ่งต่าง ๆ ในแผนที่ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษา คือ แผนที่เฉพาะเรื่องเช่น แผนที่ลักษณะทางรัฐกิจของทวีปยุโรป แผนที่กายภาพทวีปยุโรป เพื่อใช้ประกอบการอ่านแผนที่ทวีปยุโรป	ง่าย โดยใช้รูปร่าง ขนาด สี ลวดลาย ที่สอดคล้องกับสิ่งที่จะแสดง และมีคำอธิบายสัญลักษณ์ระบุไว้เสมอ ๒. ทิศ เป็นเส้นบอกแนวทิศทางในการระบุตำแหน่งที่ตั้งและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนพื้นผิวโลก โดยทั่วไปกำหนดทิศเหนือเป็นทิศหลัก สำหรับใช้หาค่าของทิศอื่น ๆ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แผนที่เฉพาะเรื่อง เป็น		

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					แผนที่ที่สร้างขึ้นเพื่อแสดงรายละเอียดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น แผนที่ลักษณะทางรัฐกิจทวีปยุโรป แผนที่กายภาพทวีปยุโรป เพื่อใช้ประกอบการอ่านแผนที่โดยบอกสัญลักษณ์ และ ทิศ ของแผนที่ทวีปยุโรป		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๒ เรื่อง มาตรา ส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป	มาตรฐาน ส ๕.๑ ม. ๒/๒	๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	แผนที่เป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดงลักษณะของพื้นผิวโลก ทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยการย่อส่วนและใช้	แผนที่เป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดงลักษณะของพื้นผิวโลก ทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยการย่อส่วนและใช้	๑	**๒**

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในพระบรมราชูปถัมภ์ มัณฑิตการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				สัญลักษณ์แทนสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนพื้นผิวโลก - มาตราส่วนแผนที่ คือ การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะบนแผนที่และระยะทางจริงบนพื้นโลก เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษา คือ แผนที่เฉพาะเรื่องเช่น แผนที่ลักษณะทางรัฐกิจของทวีปยุโรป แผนที่กายภาพทวีปยุโรป เพื่อใช้ประกอบการอ่านแผนที่ทวีปยุโรป	สัญลักษณ์แทนสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนพื้นผิวโลกแสดงลงบนวัตถุที่มีพื้นผิวเรียบ ๑. มาตราส่วน หรือ มาตราส่วนแผนที่ หมายถึง สิ่งที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะบนแผนที่กับระยะทางจริงที่ปรากฏบนพื้นผิวโลก หรือ หมายถึง อัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างระยะบนแผนที่กับระยะทางจริงบนพื้นผิวโลก โดย ถ้าต้องการทราบระยะทางระหว่างกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ไป กรุงเบอร์ลิน		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ประเทศเยอรมนี สังเกตมาตราส่วนบนแผนที่ ใช้ไม้บรรทัดวัดที่มาตราส่วนเส้น ว่ากำหนดระยะทางในแผนที่ต่อระยะทางจริงเท่าไหร่ แล้ววัดระยะทางจากกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ไป กรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี จากนั้นมาคำนวณหาระยะทางจริง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษา คือ แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป, แผนที่แสดงภูมิอากาศของทวีปยุโรป, แผนที่		

มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ทวีปยุโรปแสดงลักษณะทางรัฐกิจ, แผนที่สแกนดิเนเวียแสดงลักษณะทางรัฐกิจ, แผนที่ยุโรปใต้แสดงลักษณะทางรัฐกิจ, แผนที่ยุโรปตะวันออกแสดงลักษณะทางรัฐกิจใช้ประกอบการอ่านแผนที่โดยบอกมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ของแผนที่ทวีปยุโรป		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๑)	มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๑ ม. ๒/๒	๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒)	ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พื้นที่ภูเขา เช่น เทือกเขาสแกนดิเนเวีย เทือกเขาแอลป์ และเทือกเขาคาร์เพเทียน ส่งเสริม	ยุโรปเหนือ ภูมิประเทศและภูมิอากาศของยุโรปเหนือส่งผลอย่างมากต่อเศรษฐกิจ โดยมีเทือกเขาสแกนดิเนเวีย ฟยอร์ด และทะเลสาบที่เอื้อต่อพลังงานน้ำ	๑	**๒**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				อุตสาหกรรมพลังงานน้ำ การท่องเที่ยว และการทำเหมืองแร่ ส่วนที่ราบลุ่มและแม่น้ำสำคัญ เช่น ที่ราบฝรั่งเศสและที่ราบลุ่มแม่น้ำโป เอื้อต่อเกษตรกรรมขนาดใหญ่และอุตสาหกรรมการค้า ส่วนด้านภูมิอากาศ เช่น ภูมิอากาศหนาวเย็นแบบกึ่งอาร์กติก ในไอซ์แลนด์และนอร์เวย์ตอนเหนือ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และการใช้พลังงานความร้อนใต้พิภพ	ประมง และการเดินเรือ ขณะที่ที่ราบชายฝั่งและหมู่เกาะเหมาะแก่เกษตรกรรมและประมง นอกจากนี้ ป่าไม้และทะเลสาบหนุนอุตสาหกรรมป่าไม้ ส่วนไอซ์แลนด์ใช้พลังงานความร้อนใต้พิภพ ภูมิอากาศหนาวเย็นยังส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและเทคโนโลยีชีวภาพ ยุโรปตะวันตก ภูมิประเทศที่ราบอุดมสมบูรณ์และแม่น้ำสำคัญของยุโรปตะวันตกเอื้อต่อเกษตรกรรม การค้า และอุตสาหกรรม โดยเฉพาะแม่น้ำไรน์		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					เป็นเส้นทางคมนาคมหลัก ขณะที่เทือกเขาแอลป์ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพลังงานน้ำ ชายฝั่งทะเลเหมาะกับการประมงและท่าเรือ ภูมิอากาศอบอุ่นและฝนสม่ำเสมอสนับสนุนเกษตรกรรมและการพัฒนาเมือง ทำให้เศรษฐกิจหลากหลายและแข็งแกร่ง ยุโรปตะวันออก ภูมิประเทศที่ราบสูงใหญ่ยุโรปเอื้อต่อเกษตรกรรมขนาดใหญ่และอุตสาหกรรมในเมืองสำคัญ แม่น้ำดานูบและโวลก้าช่วยส่งเสริมการค้าและ		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ขนส่งสินค้า เทือกเขาคาร์เพเทียนเป็นแหล่งแร่ธาตุและพลังงานน้ำ ส่วนชายฝั่งทะเลดำและบอลติกสนับสนุนการประมงและการค้าทางทะเล ภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีปเหมาะกับเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงานมาก ขณะที่ภูมิอากาศแบบที่สูงและกึ่งแห้งแล้งส่งเสริมการท่องเที่ยว เหมืองแร่ พลังงานน้ำ และการเลี้ยงสัตว์ ทำให้เศรษฐกิจของยุโรปตะวันออกพึ่งพาภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรมทรัพยากร และการค้าเป็นหลัก		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ยุโรปใต้ ภูมิประเทศคาบสมุทรไอบีเรียและบอลข่านในยุโรปใต้เอื้อต่อเกษตรกรรมการท่องเที่ยว การเลี้ยงสัตว์ และพลังงานน้ำ เทือกเขาส่งเสริมการท่องเที่ยวและกีฬาสกี รวมถึงการเลี้ยงสัตว์ชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนโดดเด่นด้านประมง การท่องเที่ยว และการค้าทางเรือ ส่วนที่ราบลุ่มแม่น้ำโปและเทกัสเป็นศูนย์กลางเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ทำให้เศรษฐกิจของภูมิภาคนี้หลากหลายและเชื่อมโยงกับ		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ทรัพยากรธรรมชาติอย่างใกล้ชิด ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนเหมาะต่อการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น องุ่น มะกอก และส้ม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒)	มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๑ ม. ๒/๒	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒)	ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจพื้นที่ภูเขา เช่น เทือกเขาสแกนดิเนเวีย เทือกเขาแอลป์ และเทือกเขาคาร์เพเทียน ส่งเสริมอุตสาหกรรมพลังงานน้ำ การท่องเที่ยว และการทำเหมืองแร่ ส่วน**ที่**ราบลุ่มและแม่น้ำสำคัญ เช่น ที่ราบฝรั่งเศสและที่ราบลุ่มแม่น้ำโป เอื้อต่อเกษตรกรรมขนาดใหญ่	ยุโรปเหนือ ภูมิประเทศและภูมิอากาศของยุโรปเหนือส่งผลอย่างมากต่อเศรษฐกิจ โดยมีเทือกเขาสแกนดิเนเวีย ฟยอร์ด และทะเลสีกที่เอื้อต่อพลังงานน้ำประมง และการเดินเรือ ขณะที่ที่ราบชายฝั่งและหมู่เกาะเหมาะแก่เกษตรกรรมและประมง นอกจากนี้ ป่าไม้และทะเลสาบหนุนอุตสาหกรรมป่า	๑	๒

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				และอุตสาหกรรมการค้าส่วนด้านภูมิอากาศ เช่น ภูมิอากาศหนาวเย็นแบบกึ่งอาร์กติก ในไอซ์แลนด์และนอร์เวย์ตอนเหนือส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และการใช้พลังงานความร้อนใต้พิภพ	ไม้ ส่วนไอซ์แลนด์ใช้พลังงานความร้อนใต้พิภพ ภูมิอากาศหนาวเย็นยังส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและเทคโนโลยีชีวภาพ ยุโรปตะวันตก ภูมิประเทศที่ราบอุดมสมบูรณ์และแม่น้ำสำคัญของยุโรปตะวันตกเอื้อต่อเกษตรกรรม การค้าและอุตสาหกรรม โดยเฉพาะแม่น้ำไรน์เป็นเส้นทางคมนาคมหลัก ขณะที่เทือกเขาแอลป์ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพลังงานน้ำ ชายฝั่งทะเลเหมาะกับการประมงและท่าเรือ ภูมิอากาศ		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					อบอุ่นและฝนสม่ำเสมอสนับสนุนเกษตรกรรมและการพัฒนาเมือง ทำให้เศรษฐกิจหลากหลายและแข็งแกร่ง ยุโรปตะวันออก ภูมิประเทศที่ราบสูงใหญ่ยุโรปเอื้อต่อเกษตรกรรมขนาดใหญ่และอุตสาหกรรมในเมืองสำคัญ แม่น้ำดานูบและโวลก้าช่วยส่งเสริมการค้าและขนส่งสินค้า เทือกเขาคาร์เพเทียนเป็นแหล่งแร่ธาตุและพลังงานน้ำ ส่วนชายฝั่งทะเลดำและบอลติกสนับสนุนการประมงและการค้า		

มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ทางทะเล ภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีป เหมาะกับเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงานมาก ขณะที่ภูมิอากาศแบบที่สูงและกึ่งแห้งแล้ง ส่งเสริมการท่องเที่ยว เหมืองแร่ พลังงานน้ำ และการเลี้ยงสัตว์ ทำให้เศรษฐกิจของยุโรปตะวันออกพึ่งพาภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรมทรัพยากร และการค้าเป็นหลัก ยุโรปใต้ ภูมิประเทศคาบสมุทรไอบีเรียและบอลข่านในยุโรปใต้เอื้อต่อเกษตรกรรม การ		

มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ท่องเที่ยว การเลี้ยงสัตว์ และพลังงานน้ำ เทือกเขาส่งเสริมการท่องเที่ยวและกีฬาสกี รวมถึงการเลี้ยงสัตว์ชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนโดดเด่นด้านประมง การท่องเที่ยว และการค้าทางเรือ ส่วนที่ราบลุ่มแม่น้ำโปและเทกัสเป็นศูนย์กลางเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ทำให้เศรษฐกิจของภูมิภาคนี้หลากหลายและเชื่อมโยงกับทรัพยากรธรรมชาติ		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					อย่างใกล้ชิด ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนเหมาะต่อการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น องุ่น มะกอก และส้ม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๕ เรื่อง สภาพสังคมยุโรป	มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๑ ม. ๒/๒	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒)	ทวีปยุโรปมีความหลากหลายทางเชื้อชาติ โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคอเคซอยด์ซึ่งจำแนกเป็น ๓ กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มนอร์ดิก กลุ่มแอลไพน์และกลุ่มเมดิเตอร์เรเนียน การกระจายตัวของประชากรสัมพันธ์กับภูมิประเทศและภูมิอากาศอย่างชัดเจน - พื้นที่หนาแน่นสูง ได้แก่ ที่ราบยุโรปเหนือและลุ่มแม่น้ำสายใหญ่ (เหมาะแก่	ทวีปยุโรปมีประชากรหลายเชื้อชาติ ส่วนใหญ่เป็นชนผิวขาว ซึ่งเป็นชนดั้งเดิมของทวีปยุโรปจัดอยู่ในกลุ่มชาติพันธ์คอเคซอยด์ นอกจากนี้ยังมีผู้ที่อพยพมาจากทวีปเอเชียและทวีปแอฟริกา ประชากรในทวีปยุโรปจำแนกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑.กลุ่มนอร์ดิก ๒. กลุ่มแอลไฟน์	๑	**๒**

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				เกษตรกรรม), เมืองท่าริมชายฝั่ง (ศูนย์กลางเศรษฐกิจ), เขตภูมิอากาศอบอุ่นชื้น และที่ราบดินดี เช่น ยุโรปตะวันออก - พื้นที่เบาบาง ได้แก่ พื้นที่ภูเขาสูง (แอลป์, สแกนดิเนเวีย), เขตอากาศเย็นจัด (นอร์เวย์, ฟินแลนด์), และเกาะที่อยู่ห่างไกล (ไอซ์แลนด์) ทั้งนี้ที่ราบขนาดใหญ่ที่แทรกในพื้นที่ภูเขา เช่น ที่ราบโพในอิตาลี ก็ยังคงมีประชากรหนาแน่น	๓. กลุ่มเมดิเตอร์เรเนียน การกระจายตัวของประชากรในทวีปยุโรปมีลักษณะที่แตกต่างกันไปตามลักษณะของภูมิประเทศและภูมิอากาศอย่างชัดเจน แม้ยุโรปจะเป็นทวีปที่มีขนาดไม่ใหญ่นักเมื่อเทียบกับทวีปอื่น แต่กลับมีความหลากหลายทางภูมิประเทศและภูมิอากาศสูงมาก ส่งผลต่อรูปแบบการอยู่อาศัย การเพาะปลูก และการพัฒนาเมือง ๑. พื้นที่ราบและแม่น้ำสายใหญ่		

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					๒. พื้นที่ภูเขาสูง: อุปสรรคต่อการตั้งถิ่นฐาน เทือกเขาแอลป์ เทือกเขาสแกนดิเนเวีย และพื้นที่ภูเขาทางยุโรปตอนใต้ ๓. เมืองท่าริมชายฝั่ง: ศูนย์กลางเศรษฐกิจชายฝั่งทะเลตะวันตกของยุโรปมีเมืองท่าสำคัญจำนวนมาก โดยเฉพาะในประเทศที่มีชายฝั่งทะเลยาว ๔. อากาศอบอุ่นและความเป็นอยู่ เขตที่มีภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น ไม่ร้อนจัดหรือหนาวจัดตลอดปี มักมีความเหมาะสมต่อการอยู่อาศัยและเพาะปลูก		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					๕. อากาศเย็นจัดประเทศในยุโรปตอนบน ๖. ภูเขาไม่เท่ากับประชากรเบาบางเสมอไป แม้บางประเทศจะมีภูมิประเทศที่เป็นภูเขาอยู่มาก แต่หากมีที่ราบขนาดใหญ่แทรกอยู่ ๗. ยุโรปตะวันออก: ดินดีและที่ราบกว้าง แม้ว่ายุโรปตะวันออกจะอยู่ห่างไกลจากชายฝั่งทะเล แต่หลายประเทศในภูมิภาคนี้มีที่ราบขนาดใหญ่ ๘. เกาะที่อยู่ห่างไกล: ความท้าทายในการพัฒนาประเทศที่มี		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ลักษณะเป็นเกาะโดดเดี่ยว		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป	มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๑ ม. ๒/๒	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒)	ยุโรปเป็นศูนย์กลางอารยธรรมสมัยใหม่ มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ สังคมเป็นแบบเมืองสูง ประชากรมีอิสระเสรีภาพและมีการศึกษาดี วัฒนธรรมมีความหลากหลายสูง โดยเฉพาะด้านภาษา ซึ่งแบ่งเป็น ๓ กลุ่มหลัก คือ เยอรมานิก โรมานซ์ และสลาวิก ส่วนศาสนาหลัก คือ คริสต์ แบ่งเป็น ๓ นิกายใหญ่ ได้แก่ โรมันคาทอลิก โปรเตสแตนต์ และออร์ทอดอกซ์ การเปลี่ยนแปลงสำคัญในปัจจุบันคือการ	๑. ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรปมีการพัฒนาและเจริญก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ นับตั้งแต่การเริ่มสร้างอารยธรรมของตนเองเมื่อประมาณ ๔,๐๐๐ ปีมาแล้ว โดยเริ่มจากอารยธรรม สมัยกรีก โรมัน สมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา (Renaissance) จนถึงปัจจุบัน ทำให้ยุโรปกลายเป็นทวีปที่เป็น	๑	**๒**

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				เป็นเมืองที่เพิ่มขึ้น และปัญหา การจัดการผู้อพยพย้ายถิ่นที่หลั่งไหลเข้ามาเนื่องจากความมั่งคั่งของทวีป	ศูนย์กลางแห่งอารยธรรมยุคใหม่ของโลก มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและมั่นคง ทวีปยุโรปมีลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม ดังนี้ ๑.๑ ลักษณะทางสังคม ยุโรปเป็นทวีปที่มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่าง ๆ เช่น วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในเขตเมืองมากกว่าชนบท ๑.๒ ลักษณะทางวัฒนธรรม (๑) ภาษา ภาษาที่ใช้ในยุโรป จัดอยู่ในตระกูลอินโด-ยุโรเปียน หรือ		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					อินโด-อารยัน แบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ได้ ๓ กลุ่ม ดังนี้ - กลุ่มภาษาเยอรมานิก ใช้มากในยุโรปตอนเหนือและยุโรปตอนกลาง ซึ่งแยกย่อยออกเป็นภาษานอร์วีเจียน สวีดิช แดนิช เยอรมัน ดัตช์ เฟลมมิช อังกฤษ ไอซ์แลนดิก และฟินนิช - กลุ่มภาษาโรมานซ์ หรือกลุ่มภาษาละติน ใช้กันแพร่หลายในยุโรปใต้ ซึ่งแยกย่อยออกเป็นภาษาโรมาเนีย ฝรั่งเศส อิตาเลียน สเปน และโปรตุเกส		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					- กลุ่มภาษาสลาวิก หรือสลาฟ ใช้มากในยุโรปทางตะวันออก ยุโรปตอนกลาง คาบสมุทรบอลข่าน ประเทศรัสเซีย โปแลนด์ เอสโตเนีย ลัตเวีย ลิทัวเนีย และเบลารุส (๒) ศาสนา ๑) นิกายโรมันคาทอลิก เป็นนิกายของประชากรส่วนใหญ่ในประเทศอิตาลี ฝรั่งเศส สเปน โปรตุเกส ไอร์แลนด์ เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ ออสเตรีย สาธารณรัฐเช็ก สโลวาเกีย โครเอเชีย โปแลนด์		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					และฮังการี ศูนย์กลางของนิกายโรมันคาทอลิก คือ นครรัฐวาติกัน รัฐเอกราชในเขตกรุงโรม ประเทศอิตาลี และเป็นที่ประทับของสันตะปาปา ประมุขของคริสต์ศาสนานิกายนี้ ๒) นิกายโปรเตสแตนส์ นับถือกันมากในกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย ประเทศฟินแลนด์ เอสโตเนีย ลัตเวีย เยอรมนี และสหราชอาณาจักร ๓) นิกายออร์ทอดอกซ์ นับถือมากในกลุ่มประเทศคาบสมุทร		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					บอลข่าย เช่น กรีซ บัลแกเรีย มาซิโดเนีย เหนือ เซอร์เบีย มอนเตเนโกร และประเทศในยุโรปตะวันออก เช่น โรมาเนีย รัสเซีย ยูเครน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๗ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ	มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๑ ม. ๒/๒	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒)	ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปยุโรป ทำให้เกิดสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม ที่น่าสนใจ สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ฮัลล์สตัทท์ ประเทศออสเตรีย, แสงเหนือหมู่เกาะ โลโฟเทน ประเทศนอร์เวย์, ภูเขาโอลิมปัส ประเทศกรีซ	ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปยุโรป ทำให้เกิดสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม ที่น่าสนใจ สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น (Hallstatt), ออสเตรีย ฮัลล์สตัทท์ แสงเหนือ (Aurora) - หมู่เกาะโล	๑	**๒**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				และเทือกเขาคาร์เพเทียนใต้ ประเทศโรมาเนีย สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น ปารีส ประเทศฝรั่งเศส, บูดาเปสต์ ประเทศฮังการี, โรงแรมน้ำแข็ง ประเทศสวีเดน และกรุงโรม ประเทศอิตาลี	โฟเทน, นอร์เวย์ ภูเขาโอลิมปัส (Mount Olympus), กรีซ ภูเขาโอลิมปัส เทือกเขาคาร์เพเทียนใต้, โรมาเนีย สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น ปารีส (Paris), ฝรั่งเศส ปารีส บูดาเปสต์, ฮังการี โรงแรมน้ำแข็ง (Icehotel), สวีเดน กรุงโรม, อิตาลี กรุงโรม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา กับผลกระทบระดับโลก	มาตรฐาน ส ๕.๑ ม. ๒/๓ มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๓	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๓,๑.๔.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒)	เอลนีโญ (El Nino) ปรากฏการณ์อุ่นขึ้นของน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางและตะวันออก ทำให้อากาศร้อนและแห้งแล้งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	เอลนีโญ (El Nino) ปรากฏการณ์อุ่นขึ้นของน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางและตะวันออก โดยอุณหภูมิผิวน้ำทะเล	๑	**๒**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ลานีญา (La Nina) ปรากฏการณ์เย็นลงของน้ำทะเลในมหาสมุทรปซิฟิกตอนกลางและตะวันออก ทำให้อากาศเย็นลงและมีฝนตกมากขึ้นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผลกระทบเอลนีโญและลานีญาระดับโลก ปรากฏการณ์เอลนีโญและลานีญาส่งผลกระทบต่อสภาพอากาศทั่วโลกในหลายมิติ เช่น อุณหภูมิโลกเปลี่ยนแปลง,รูปแบบฝนแปรปรวน, ภัยธรรมชาติเพิ่มขึ้น ผลกระทบต่อระบบนิเวศทางทะเล และผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม	สูงขึ้นกว่าค่าเฉลี่ยปกติอย่างน้อย ๐.๕ องศาเซลเซียสติดต่อกันเป็นเวลานาน ทำให้อากาศร้อนและแห้งแล้งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ลานีญา (La Nina) ปรากฏการณ์เย็นลงของน้ำทะเลในมหาสมุทรปซิฟิกตอนกลางและตะวันออก โดยอุณหภูมิผิวน้ำทะเลต่ำกว่าค่าเฉลี่ยปกติอย่างน้อย ๐.๕ องศาเซลเซียส ติดต่อกันเป็นระยะเวลายาวนาน ทำให้อากาศเย็นลงและมีฝนตกมากขึ้นใน		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผลกระทบเอลนีโญและลานีญาระดับโลก ปรากฏการณ์เอลนีโญและลานีญาส่งผลกระทบต่อสภาพอากาศทั่วโลกในหลายมิติ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายภูมิภาค ตั้งแต่ทวีปเอเชียไปจนถึงอเมริกาและยุโรป เช่น อุณหภูมิโลกเปลี่ยนแปลง,รูปแบบฝนแปรปรวน, ภัยธรรมชาติเพิ่มขึ้น. ผลกระทบต่อระบบนิเวศทางทะเล และ		

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๙ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร และป้องกันรับมืออย่างไร (๑)	มาตรฐาน ส ๕.๑ ม. ๒/๓ มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๓	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑) ๒.ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒)	ปรากฏการณ์เอลนีโญเกิดจากกระแสลมมีกำลังอ่อนและเปลี่ยนทิศทางพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปฟิซิกไปด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปฟิซิก ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหล ไปยังทวีปอเมริกาใต้แทน ด้วยเหตุนี้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียขาดฝนและเกิดความแห้งแล้ง แต่ชายฝั่งของทวีปอเมริกาใต้กลับมีฝนตกเพิ่มมากขึ้น ปรากฏการณ์ลานีญาเกิดจากกระแสลมพัดจากด้านตะวันออกของ	ปรากฏการณ์เอลนีโญเกิดจากกระแสลมมีกำลังอ่อนและเปลี่ยนทิศทางพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปฟิซิกไปด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปฟิซิก ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหลไปยังทวีปอเมริกาใต้แทน ด้วยเหตุนี้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียขาดฝนและเกิดความแห้งแล้ง แต่ชายฝั่งของทวีปอเมริกาใต้กลับมีฝนตกเพิ่มมากขึ้น ปรากฏการณ์ลานีญา	๑	**๒**

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				มหาสมุทรแปซิฟิกมายังด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกตามเดิม แต่กระแสลมมีความรุนแรงมากกว่าปกติ ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหลมายังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น ส่งผลให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียมีระดับน้ำทะเลสูงขึ้นและฝนตกหนักมากกว่าปกติ ในทางตรงข้ามก็เกิดภาวะความแห้งแล้ง ตัวอย่างการรับมือในยุโรป ๑. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากคลื่นความร้อน	เกิดจากกระแสลมพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกมายังด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกตามเดิม แต่กระแสลมมีความรุนแรงมากกว่าปกติ ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหลมายังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น ส่งผลให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียมีระดับน้ำทะเลสูงขึ้นและฝนตกหนักมากกว่าปกติ ในทางตรงข้ามก็เกิดภาวะความแห้งแล้ง		

มหาวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				๒. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากอุทกภัย ๓. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากพายุ ๔. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากไฟป่า	ตัวอย่างการรับมือในยุโรป ๑. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากคลื่นความร้อน ๒. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากอุทกภัย ๓. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากพายุ ๔. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากไฟป่า		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร และป้องกันรับมืออย่างไร (๒)	มาตรฐาน ส ๕.๑ ม. ๒/๓ มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๓	๑.ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒)	ปรากฏการณ์เอลนีโญเกิดจากกระแสลมมีกำลังอ่อนและเปลี่ยนทิศทางพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปฟิซิกไปด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปฟิซิก ทำให้กระแส	ปรากฏการณ์เอลนีโญเกิดจากกระแสลมมีกำลังอ่อนและเปลี่ยนทิศทางพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปฟิซิกไปด้านตะวันตกของ	๑	**๒**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				น้ำอุ่นไหล ไปยังทวีปอเมริกาใต้แทน ด้วยเหตุนี้ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียขาดฝนและเกิดความแห้งแล้ง แต่ชายฝั่งของทวีปอเมริกาใต้กลับมีฝนตกเพิ่มมากขึ้น ปรากฏการณ์ลานีญาเกิดจากกระแสลมพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกมายังด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกตามเดิม แต่กระแสลมมีความรุนแรงมากกว่าปกติ ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหลมายังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น ส่งผลให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออก	มหาสมุทรแปซิฟิก ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหลไปยังทวีปอเมริกาใต้แทน ด้วยเหตุนี้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียขาดฝนและเกิดความแห้งแล้ง แต่ชายฝั่งของทวีปอเมริกาใต้กลับมีฝนตก เพิ่มมากขึ้น ปรากฏการณ์ลานีญาเกิดจากกระแสลมพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกมายังด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกตามเดิม แต่กระแสลมมีความรุนแรงมากกว่าปกติ ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหลมายังภูมิภาค		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				เฉียงใต้และออสเตรเลียมีระดับน้ำทะเลสูงขึ้น และฝนตกหนักมากกว่าปกติ ในทางตรงข้ามก็เกิดภาวะความแห้งแล้ง ตัวอย่างการรับมือในยุโรป ๑. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากคลื่นความร้อน ๒. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากอุทกภัย ๓. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากพายุ ๔. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากไฟป่า	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น ส่งผลให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียมีระดับน้ำทะเลสูงขึ้นและฝนตกหนักมากกว่าปกติ ในทางตรงข้ามก็เกิดภาวะความแห้งแล้ง รูปแบบภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในยุโรป ๑. คลื่นความร้อนและไฟป่า ๒. ยุโรปเหนือเจอพายุและน้ำท่วม ๓. ยุโรปเจอวิกฤติสภาพอากาศสุดขั้ว ตัวอย่างการรับมือในยุโรป		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					๑. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากคลื่นความร้อน ๒. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากอุทกภัย ๓. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากพายุ ๔. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากไฟป่า เอลนีโญ (El Niño) และ ลานีญา (La Niña) เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่ส่งผลต่อสภาพภูมิอากาศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย โดยมีผลกระทบที่แตกต่างกัน ดังนี้		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					- ผลกระทบของเอลนีโญต่อประเทศไทย เอลนีโญ ทำให้อุณหภูมิผิวน้ำทะเลฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกตะวันออกและกลางอุ่นกว่าปกติ ส่งผลให้ประเทศไทยเผชิญกับความแห้งแล้งและฝนตกน้อยกว่าปกติ สาเหตุ: เพราะเอลนีโญรบกวนการพัดของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่นำความชื้นเข้ามาทำให้ฝนลดลง - ผลกระทบ • ภัยแล้ง ในหลายพื้นที่โดยเฉพาะภาคเหนือและอีสาน		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					• ปริมาณน้ำในเขื่อนและแหล่งน้ำลดลง กระทบต่อการเกษตรและการใช้น้ำอุปโภคบริโภค • ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เช่น ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง • อาจเกิดไฟป่าในพื้นที่แห้งแล้ง - ผลกระทบของลานีญาต่อประเทศไทย ลานีญาคือปรากฏการณ์ที่อุณหภูมิน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางและตะวันออกเย็นกว่าปกติ ส่งผลให้ ประเทศไทยมีฝนตกมากกว่าปกติ		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					สาเหตุ:เพราะลานีญาส่งเสริมให้ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดแรงขึ้นและพาเอาความชื้นเข้ามามาก - ผลกระทบ • น้ำท่วม โดยเฉพาะในฤดูฝน เช่น กทม. ภาคกลาง ภาคใต้ • ดินถล่ม ในพื้นที่ภูเขา • เกษตรกรบางกลุ่มได้ประโยชน์จากน้ำที่มากขึ้นแต่บางพื้นที่อาจเสียหายจากน้ำขังหรือโรคพืช • ปัญหา โรคที่มากับน้ำ เช่น โรคฉี่หนู อหิวาตกโรค		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๒ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ส่งผลต่อไทย อย่างไร คนไทย ป้องกันรับมืออย่างไร (๒)	มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๔	๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑)	คนไทยจำเป็นต้องรู้เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา เพื่อให้เตรียมพร้อม ปรับตัว และอยู่รอดอย่างปลอดภัย	คนไทยจำเป็นต้องรู้เรื่องเอลนีโญ ลานีญา ด้วยเหตุผล ดังนี้ ๑. เพื่อเตรียมรับมือกับภัยธรรมชาติ เอลนีโญ อาจทำให้แล้งหนัก ลานีญา อาจทำให้ฝนตกหนัก–น้ำท่วม คนไทยควรรู้ล่วงหน้าเพื่อจะได้วางแผนรับมือ เช่น • เกษตรกรจะได้วางแผนเพาะปลูก • หน่วยงานรัฐเตรียมระบบระบายน้ำหรือจัดสรรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. เพื่อปกป้องชีวิตและทรัพย์สิน หากไม่รู้และไม่เตรียมตัวก็อาจ	๑	**๒**

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					• สูญเสียพืชผลการเกษตร • บ้านพังจากน้ำท่วมหรือดินถล่ม • สุขภาพเสียหาย จากโรคภัย เช่น โรคที่มากับน้ำ ๓. เพื่อร่วมมือกันรักษาสิ่งแวดล้อม แม้เอลนีโญ–ลานีญาจะเป็นธรรมชาติ แต่ภาวะโลกร้อนทำให้รุนแรงขึ้นการรู้เรื่องนี้ทำให้คนไทย • เข้าใจผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ • มีจิตสำนึกในการลดคาร์บอน ฟื้นฟูป่า และใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					๔. เพื่อช่วยเหลือกันในชุมชน เมื่อรู้ข้อมูลเรื่องนี้คนในชุมชน • จะเตรียมตัวและช่วยเหลือกันได้ดียิ่งขึ้น • วางแผนใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น น้ำประปา น้ำชลประทาน • ลดความขัดแย้งที่เกิดจากความเข้าใจผิดเกี่ยวกับภัยพิบัติ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๓ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ส่งผลต่อไทยอย่างไร คนไทยป้องกันรับมืออย่างไร (๓)	มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๔	๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๒) ๔.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๒)	เอลนีโญ ทำให้อุณหภูมิผิวน้ำทะเลฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกตะวันออกและกลางอุ่นกว่าปกติ ส่งผลให้ประเทศไทยเผชิญกับความแห้งแล้งและฝนตกน้อยกว่าปกติ ลานีญา ทำให้อุณหภูมิน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางและตะวันออก	เอลนีโญ (El Niño) และ ลานีญา (La Niña) เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่ส่งผลต่อสภาพภูมิอากาศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย โดยมีผลกระทบที่แตกต่างกัน ดังนี้	๑	**๒**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				เย็นกว่าปกติ ส่งผลให้ประเทศไทยมีฝนตกมากกว่าปกติ คนไทยจำเป็นต้องรู้เรื่องเอลนีโญ ลานีญา เพื่อให้เตรียมพร้อม ปรับตัว และอยู่รอดอย่างปลอดภัย	**ผลกระทบของ เอลนีโญ ต่อประเทศไทย** เอลนีโญ ทำให้อุณหภูมิผิวน้ำทะเลฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกตะวันออกและกลางอุ่นกว่าปกติ ส่งผลให้ประเทศไทยเผชิญกับความแห้งแล้งและฝนตกน้อยกว่าปกติ สาเหตุ เพราะเอลนีโญรบกวนการพัดของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่นำความชื้นเข้ามาทำให้ฝนลดลง **ผลกระทบ** • ภัยแล้ง ในหลายพื้นที่โดยเฉพาะภาคเหนือและอีสาน • ปริมาณน้ำในเขื่อนและแหล่งน้ำลดลง		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					กระทบต่อการเกษตร และการใช้น้ำอุปโภค บริโภค • ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เช่น ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง • อาจเกิด ไฟป่า ในพื้นที่แห้งแล้ง **ผลกระทบของลานีญา ต่อประเทศไทย** ลานีญา คือ ปรากฏการณ์ที่อุณหภูมิน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางและตะวันออกเย็นกว่าปกติ ส่งผลให้ ประเทศไทยมีฝนตกมากกว่าปกติ สาเหตุ เพราะลานีญาส่งเสริมให้ลมมรสุม		

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ตะวันตกเฉียงใต้พัดแรงขึ้นและพาเอาความชื้นเข้ามามาก **ผลกระทบ** • น้ำท่วม โดยเฉพาะในฤดูฝน เช่น กทม. ภาคกลาง ภาคใต้ • ดินถล่ม ในพื้นที่ภูเขา • เกษตรกรบางกลุ่มได้ประโยชน์จากน้ำที่มากขึ้น แต่บางพื้นที่อาจเสียหายจากน้ำขังหรือโรคพืช • ปัญหา โรคที่มากับน้ำ เช่น โรคฉี่หนู อหิวาตกโรค คนไทยจำเป็นต้องรู้เรื่องเอลนีโญ ลานีญา ด้วยเหตุผล ดังนี้		

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ครบรอบ ๕ ปี พุทธศักราช ๒๕๕๕
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					๑. เพื่อเตรียมรับมือกับภัยธรรมชาติ เอลนีโญ อาจทำให้แล้งหนัก ลานีญา อาจทำให้ฝนตกหนัก–น้ำท่วม คนไทยควรรู้ล่วงหน้า เพื่อจะได้วางแผนรับมือ เช่น • เกษตรกรจะได้วางแผนเพาะปลูก • หน่วยงานรัฐเตรียมระบบระบายน้ำหรือจัดสรรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. เพื่อปกป้องชีวิตและทรัพย์สิน หากไม่รู้และไม่เตรียมตัว ก็อาจ • สูญเสียพืชผลการเกษตร • บ้านพังจากน้ำท่วมหรือดินถล่ม		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					• สุขภาพเสียหาย จากโรคภัย เช่น โรคที่มากับน้ำ ๓. เพื่อร่วมมือกันรักษาสิ่งแวดล้อม แม้เอลนีโญ–ลานีญาจะเป็นธรรมชาติ แต่ภาวะโลกร้อนทำให้รุนแรงขึ้น การรู้เรื่องนี้ทำให้คนไทย • เข้าใจผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ • มีจิตสำนึกในการลดคาร์บอน ฟื้นฟูป่า และใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ๔. เพื่อช่วยเหลือกันในชุมชน เมื่อรู้ข้อมูลเรื่องนี้ คนในชุมชน		

มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร
มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					• จะเตรียมตัวและช่วยเหลือกันได้ดียิ่งขึ้น • วางแผนใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น น้ำประปา น้ำชลประทาน • ลดความขัดแย้งที่เกิดจากความเข้าใจผิดเกี่ยวกับภัยพิบัติ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป (๑)	มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๓) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๒)	๑. สภาพเศรษฐกิจที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ ๒. สภาพสังคมที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ ๓. สถานที่ท่องเที่ยวยุโรปเชิงธรรมชาติและเชิงวัฒนธรรม ๔. ภัยพิบัติในยุโรป เอลนีโญ-ลานีญา	สาระการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓-๑๓	๑	**๒**
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๕ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป (๒)	มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๓	๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๒)	๑. สภาพเศรษฐกิจที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ ๒. สภาพสังคมที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ	สาระการเรียนรู้ จากแผนที่ ๓ - ๑๓	๑	**๒**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑,๔.๒.๒)	๓. สถานที่ท่องเที่ยวยุโรปเชิงธรรมชาติและเชิงวัฒนธรรม ๔. ภัยพิบัติในยุโรป เอลนีโญ-ลานีญา			
						๑	๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ **เรื่อง ทวีปแอฟริกา**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา (๑)**	มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๑ ม. ๒/๒	๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒)	ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ลักษณะภูมิประเทศของแอฟริกาที่เป็นที่ราบสูงและทะเลทรายกว้างใหญ่ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมจำกัดและต้องพึ่งพาแม่น้ำ เช่น แม่น้ำไนล์ในการเพาะปลูกภูมิอากาศร้อนแห้งในหลายภูมิภาค ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้งและขาดแคลนน้ำ ในเขตที่มีฝน	ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ลักษณะภูมิประเทศของแอฟริกาที่เป็นที่ราบสูงและทะเลทรายกว้างใหญ่ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมจำกัดและต้องพึ่งพาแม่น้ำ เช่น แม่น้ำไนล์ในการเพาะปลูกภูมิอากาศร้อนแห้งในหลายภูมิภาค ส่งผลให้	๑	๒

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ตกสม่ำเสมอ เช่น แอฟริกากลางและตะวันตก มีกิจกรรมปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น โกโก้ กาแฟ ภูมิประเทศที่อุดมด้วยแร่ธาตุ เช่น เพชร ทอง และน้ำมัน ส่งผลให้เกิดกิจกรรมเหมืองแร่เป็นหลัก ภูมิประเทศติดทะเลเอื้อต่อกิจกรรมประมง และการค้าทางเรือในบางภูมิภาคของทวีป	เกิดความแห้งแล้งและขาดแคลนน้ำ ในเขตที่มีฝนตกสม่ำเสมอ เช่น แอฟริกากลางและตะวันตก มีกิจกรรมปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น โกโก้ กาแฟ ภูมิประเทศที่อุดมด้วยแร่ธาตุ เช่น เพชร ทอง และน้ำมัน ส่งผลให้เกิดกิจกรรมเหมืองแร่เป็นหลัก ภูมิประเทศติดทะเลเอื้อต่อกิจกรรมประมง และการค้าทางเรือในบางภูมิภาคของทวีป		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๒ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อ	มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๑ ม. ๒/๒	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑,๒.๑.๒) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒)	ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ลักษณะภูมิประเทศของ	ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ลักษณะภูมิ	๑	**๒**

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา (๒)			แอฟริกาที่เป็นที่ราบสูงและทะเลทรายกว้างใหญ่ ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมจำกัดและต้องพึ่งพาแม่น้ำ เช่น แม่น้ำไนล์ในการเพาะปลูกภูมิอากาศร้อนแห้งในหลายภูมิภาค ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้งและขาดแคลนน้ำ ในเขตที่มีฝนตกสม่ำเสมอ เช่น แอฟริกากลางและตะวันตก มีกิจกรรมปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น โกโก้ กาแฟ ภูมิประเทศที่อุดมด้วยแร่ธาตุ เช่น เพชร ทอง และน้ำมัน ส่งผลให้เกิดกิจกรรมเหมืองแร่เป็นหลัก ภูมิประเทศติดทะเลเอื้อต่อกิจกรรมประมงและการค้าทางเรือในบางภูมิภาคของทวีป	ประเทศของแอฟริกาที่เป็นที่ราบสูงและทะเลทรายกว้างใหญ่ ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมจำกัดและต้องพึ่งพาแม่น้ำ เช่น แม่น้ำไนล์ในการเพาะปลูกภูมิอากาศร้อนแห้งในหลายภูมิภาค ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้งและขาดแคลนน้ำ ในเขตที่มีฝนตกสม่ำเสมอ เช่น แอฟริกากลางและตะวันตก มีกิจกรรมปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น โกโก้ กาแฟ ภูมิประเทศที่อุดมด้วยแร่ธาตุ เช่น เพชร ทอง และน้ำมัน ส่งผลให้เกิดกิจกรรมเหมืองแร่เป็นหลัก ภูมิประเทศติด		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ทะเลเอื้อต่อกิจกรรมประมง และการค้าทางเรือในบางภูมิภาคของทวีป		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคมทวีปแอฟริกา	มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๑ ม. ๒/๒	๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๕.๑)	แอฟริกาเหนือ มีกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือ อาหรับ เบอร์เบอร์ นูเบีย และภูมิประเทศเด่นคือ ทะเลทรายซาฮารา แม่น้ำไนล์ แอฟริกาตะวันตก มีกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือ อาคัน ฟูลานี เฮาซา อิกโบ โยรูบา และภูมิประเทศเด่นคือ แม่น้ำไนเจอร์ เขตซาเฮล แอฟริกาตะวันออก มีกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือ บันตูนีโลเตส โซมาเลีย มาลากาซี และภูมิประเทศเด่นคือ ทะเลสาบวิกตอเรีย ภูเขาคิลิมันจาโร	๑. แอฟริกาเหนือ ๑.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ อาหรับ เบอร์เบอร์ และนูเบีย ๑.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น คือ ทะเลทรายซาฮารา แม่น้ำไนล์ และเขตชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ๒. แอฟริกาตะวันตก ๒.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ อาคัน, ฟูลานี, เฮาซา, อิกโบ, วอลอฟ และโยรูบา ๒.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น แม่น้ำไนเจอร์ เขต	๑	**๒**

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				แอฟริกากลาง มีกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือ บันตู ฮูตู คองโก ลูบา และภูมิประเทศเด่นคือ ลุ่มแม่น้ำคองโก ป่าดิบชื้น แอฟริกาใต้ มีกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือ ซูลู บันตู คอยซาน แอฟริกันเนอร์ และภูมิประเทศเด่นคือ ทะเลทรายนามิบ-คาลาฮารี ทุ่งหญ้าสะวันนา หมู่เกาะ (มาดากัสการ์) มีกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือ มาลากาซี และภูมิประเทศเด่นคือ เกาะขนาดใหญ่กลางมหาสมุทรอินเดีย มีป่าเขตร้อน ภูเขาไฟ	ซาเฮล และเมืองเศรษฐกิจชายฝั่ง เช่น เลกอส ๓. แอฟริกาตะวันออก ๓.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ บันตู, ชีวา, นีโลเตส, โซมาเลีย, อัมฮารา, อบิสซิเนียน และมาลากาซี ๓.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น แม่น้ำวิกตอเรีย (แหล่งน้ำสำคัญ) ภูเขาคิริมันจาโร และที่ราบสูงเขตร้อน (อากาศเย็น เหมาะกับการตั้งถิ่นฐาน) ๔. แอฟริกากลาง ๔.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ บันตู,		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ชีวา, ฮูตู, คานูรี, คองโก , ลูบา, มองโก และนีโลเตส ๔.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น ลุ่มแม่น้ำคองโก ป่าดิบชื้น (ฝนตกชุก แต่มีโรคเขตร้อน) ระบบแม่น้ำซับซ้อน (มีผลต่อการคมนาคม) ๕. แอฟริกาใต้ ๕.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ ซูลู, บันตู, คอยซาน, แอฟริกันเนอร์ (เชื้อสายยุโรป) ๕.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น ทะเลทรายนามิบและคาลาฮารี ทุ่งหญ้าสะวันนา (เหมาะกับการเลี้ยงสัตว์) และชายฝั่งแอฟริกาใต้		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ตอนล่าง (อากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน) ๖. หมู่เกาะ (มาดาร์กัสการ์) ๖.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ คือ มาลากาซี (เชื้อสายออสโตรนีเซียน) ๖.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น เกาะขนาดใหญ่กลางมหาสมุทรอินเดีย ภูมิอากาศร้อนชื้น และมีป่าเขตร้อนและภูเขาไฟ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความหลากหลายของชาติพันธุ์และการตั้งถิ่นฐาน	มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๑ ม. ๒/๒	๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑,๔.๓.๒)	ความหลากหลายของชาติพันธุ์และการตั้งถิ่นฐานในทวีปแอฟริกามีความสัมพันธ์โดยตรงกับลักษณะทางกายภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งภูมิ	๑. ความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ในทวีปแอฟริกา การจำแนกกลุ่มชาติพันธุ์หลักตามภูมิภาคเช่	๑	**๒**

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	ในแอฟริกา			ประเทศและแหล่งน้ำ (เช่น แม่น้ำ, ที่ราบสูง, ทะเลทราย, ป่าดิบชื้น) ปัจจัยทางกายภาพเหล่านี้เป็นตัวกำหนดความอุดมสมบูรณ์ วิถีชีวิต และกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้คนในแต่ละภูมิภาค ส่งผลให้กลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความแตกต่างหลากหลาย (เช่น อาหรับ, เบอร์เบอร์, บันตู, ซูลู, โยรูบา) เลือกตั้งถิ่นฐานและพัฒนาวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่ การทำความเข้าใจความสัมพันธ์นี้ช่วยให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาและความท้าทายในทวีป	๑.๑ แอฟริกาเหนือ: อาหรับ, เบอร์เบอร์ ๑.๒ แอฟริกาตะวันตก: เฮาซา, โยรูบา, อิกโบ ๑.๓ แอฟริกาตะวันออก/กลาง/ใต้: บันตู, ซูลู, มาลากาซี ๒. ลักษณะภูมิประเทศที่สำคัญของทวีปแอฟริกา ที่ส่งผลต่อการตั้งถิ่นฐานและวิถีชีวิต ๒.๑ บทบาทของแหล่งน้ำ (เช่น แม่น้ำไนล์, แม่น้ำคองโก, ทะเลสาบวิกตอเรีย) ๒.๒ ผลกระทบของเขตแห้งแล้ง (เช่น ทะเลทรายสะฮารา, คาลาฮารี)		

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในพระบรมราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				และเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อความแตกต่างทางวัฒนธรรมของผู้คนทั่วโลก	๒.๓ อิทธิพลของที่ราบสูงและทุ่งหญ้าซาวันนา ๒.๔ อิทธิพลของป่าดิบชื้น ๓. การวิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและสังคมที่ส่งผลต่อการกระจายตัวและความหนาแน่นของประชากรในแต่ละภูมิภาคของทวีปแอฟริกา		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๕ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ	มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๑ ม. ๒/๒	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒) ๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	สถานที่ท่องเที่ยว เชิงธรรมชาติของทวีปแอฟริกา ได้แก่ ทะเลทรายซาฮารา ประเทศโมร็อกโก ภูเขาคิริมันจาโร ประเทศแทนซาเนีย น้ำตกวิกตอเรีย (Victoria Falls) ประเทศซิมบับเว กับประเทศแซมเบีย ทะเลสาบเรตบา (Lac Retba / Lake Rose) ประเทศเซเนกัล และแม่น้ำคองโก (Congo River) สาธารณรัฐคองโก และสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก สถานที่ท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา ได้แก่ โบสถ์หินสลักลาลิเบลา (Rock-	สถานที่ท่องเที่ยว เชิงธรรมชาติของทวีปแอฟริกา ได้แก่ ทะเลทรายซาฮารา ประเทศโมร็อกโก ภูเขาคิริมันจาโร ประเทศแทนซาเนีย น้ำตกวิกตอเรีย (Victoria Falls) ประเทศซิมบับเว กับประเทศแซมเบีย ทะเลสาบเรตบา (Lac Retba / Lake Rose) ประเทศเซเนกัล และแม่น้ำคองโก (Congo River) สาธารณรัฐคองโก และสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก สถานที่ท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมของทวีป	๑	**๒**

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มหามงคลสมัย ครบ ๕๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๕๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				Hewn Churches of Lalibela) ประเทศเอธิโอเปีย ซากเมือง “เกรท ซิมบับเว” ประเทศซิมบับเว โบสถ์เซนต์แอนน์แห่งบราซซาวิล (St. Anne Basilica) สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก มัสยิดใหญ่เจนเน (Great Mosque of Djenné) ประเทศมาลี และพีระมิดกีซา (Pyramids of Giza) ประเทศอียิปต์	แอฟริกา ได้แก่ โบสถ์หินสลักลาลิเบลา (Rock-Hewn Churchesof Lalibela) ประเทศเอธิโอเปีย ซากเมือง “เกรท ซิมบับเว” ประเทศซิมบับเว โบสถ์เซนต์แอนน์แห่งบราซซาวิล (St. Anne Basilica) สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก มัสยิดใหญ่เจนเน (Great Mosque of Djenné) ประเทศมาลี และพีระมิดกีซา (Pyramids of Giza) ประเทศอียิปต์		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๖ เรื่อง สาเหตุและ	มาตรฐาน ส ๕.๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๔.๑)	๑. สาเหตุการตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา	๑. สาเหตุการตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา	๑	**๒**

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	ผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกา	ม. ๒/๓ มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๓	๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	- การเกษตรและปศุสัตว์ การแผ้วถางป่าเพื่อปลูกพืชอาหารการเลี้ยงสัตว์ที่ต้องใช้พื้นที่มากการทำเกษตรแบบไร่เลื่อนลอย - ความยากจนและประชากรเพิ่ม ชาวบ้านพึ่งพาป่าเป็นแหล่งพลังงาน ประชากรขยายตัว ต้องการ ที่อยู่อาศัยการพัฒนาเมืองรุกพื้นที่ป่า - การจัดการทรัพยากรล้มเหลว ขาดกฎหมายควบคุมที่เข้มงวด การคอร์รัปชันในการอนุญาตตัดไม้ ขาดการดูแลป่าชุมชนอย่างมีส่วนร่วม ๒. ผลกระทบจากการตัดไม้ทำลายป่า	- การเกษตรและปศุสัตว์ การแผ้วถางป่าเพื่อปลูกพืชอาหารการเลี้ยงสัตว์ที่ต้องใช้พื้นที่มากการทำเกษตรแบบไร่เลื่อนลอย - ความยากจนและประชากรเพิ่ม ชาวบ้านพึ่งพาป่าเป็นแหล่งพลังงาน ประชากรขยายตัว ต้องการ ที่อยู่อาศัยการพัฒนาเมืองรุกพื้นที่ป่า - การจัดการทรัพยากรล้มเหลว ขาดกฎหมายควบคุมที่เข้มงวด การคอร์รัปชันในการอนุญาตตัดไม้ ขาดการดูแลป่าชุมชนอย่างมีส่วนร่วม		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				- ผลกระทบจากภายนอกความต้องการไม้จากตลาดโลก บริษัทต่างชาติขยายพื้นที่ผลิตในแอฟริกาป่าถูกใช้เพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจส่งออก - ผลกระทบที่เกิดขึ้นความหลากหลายทางชีวภาพลดลง ดินเสื่อมโทรม เกิดการพังทลาย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๓. การแก้ปัญหา -ความพยายามแก้ปัญหาโครงการ Great Green Wall การปลูกต้นไม้คืนสภาพป่า การสร้างพื้นที่สีเขียวในพื้นที่เสื่อมโทรม	๒. ผลกระทบจากการตัดไม้ทำลายป่า - ผลกระทบจากภายนอก ความต้องการไม้จากตลาดโลก บริษัทต่างชาติขยายพื้นที่ผลิตในแอฟริกาป่าถูกใช้เพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจส่งออก - ผลกระทบที่เกิดขึ้นความหลากหลายทางชีวภาพลดลง ดินเสื่อมโทรม เกิดการพังทลาย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๓. การแก้ปัญหา - ความพยายามแก้ปัญหา โครงการ Great Green Wall การปลูกต้นไม้คืน		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					สภาพป่า การสร้างพื้นที่สีเขียวในพื้นที่เสื่อมโทรม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๗ เรื่อง การทำลายป่าในแอฟริกา	มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๓ ม. ๒/๔	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๓.๑) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	๑. สาเหตุการทำลายป่าในแอฟริกา - พื้นที่ป่าถูกทำลายอย่างรวดเร็ว • สูญเสียป่าปีละกว่า ๔ ล้านเฮกตาร์ ป่าขนาดใหญ่หายไปทุกปีเท่ากับพื้นที่ของประเทศเล็กๆ • เร็วกว่าค่าเฉลี่ยโลกเกือบ ๒ เท่า แอฟริกาเผชิญภาวะตัดไม้รุนแรงที่สุดในโลก - สาเหตุด้านพลังงาน • พึ่งพาฟืนในการประกอบอาหาร ครอบครัวจำนวนมากไม่มีไฟฟ้า ใช้ไม้เป็นเชื้อเพลิงหลัก	๑. สาเหตุการทำลายป่าในแอฟริกา - พื้นที่ป่าถูกทำลายอย่างรวดเร็ว • สูญเสียป่าปีละกว่า ๔ ล้านเฮกตาร์ ป่าขนาดใหญ่หายไปทุกปีเท่ากับพื้นที่ของประเทศเล็กๆ • เร็วกว่าค่าเฉลี่ยโลกเกือบ ๒ เท่า แอฟริกาเผชิญภาวะตัดไม้รุนแรงที่สุดในโลก - สาเหตุด้านพลังงาน • พึ่งพาฟืนในการประกอบอาหาร ครอบครัวจำนวนมาก	๑	๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				• ขาดพลังงานทางเลือกที่เข้าถึงง่าย เทคโนโลยีพลังงานสะอาดยังเข้าไม่ถึงชุมชนชนบท **- สาเหตุจากการเกษตร** • ทำไร่เลื่อนลอยเพื่อยังชี เกษตรกรต้องเผาป่าเพื่อปลูกพืชในระยะสั้น แล้วย้ายพื้นที่ • ขาดการวางแผนใช้ที่ดินอย่างยั่งยืนพื้นที่ป่าถูกใช้โดยไม่มีการฟื้นฟูหรือควบคุม **๒. ผลกระทบ** **- ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม** • ความแห้งแล้งรุนแรงขึ้นในหลายพื้นที่ ป่าช่วยกักเก็บน้ำ ฝนลดลงเมื่อป่าถูกทำลาย	ไม่มีไฟฟ้า ใช้ไม้เป็นเชื้อเพลิงหลัก • ขาดพลังงานทางเลือกที่เข้าถึงง่าย เทคโนโลยีพลังงานสะอาดยังเข้าไม่ถึงชุมชนชนบท **- สาเหตุจากการเกษตร** • ทำไร่เลื่อนลอยเพื่อยังชี เกษตรกรต้องเผาป่าเพื่อปลูกพืชในระยะสั้น แล้วย้ายพื้นที่ • ขาดการวางแผนใช้ที่ดินอย่างยั่งยืนพื้นที่ป่าถูกใช้โดยไม่มีการฟื้นฟูหรือควบคุม **๒. ผลกระทบ** **- ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม**		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				• ดินเสื่อมสภาพและสูญเสียความอุดมสมบูรณ์ พืชผลไม่สามารถเติบโตได้ ทำให้เกิดวงจรความยากจน • ระบบนิเวศเสียหาย สัตว์สูญพันธุ์ถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติถูกทำลาย **- ผลกระทบต่อสังคม** • ประชาชนยากจนมาก ขึ้นป่าเป็นแหล่งรายได้และอาหาร เมื่อไม่มีป่า ชีวิตยิ่งลำบาก • ทรัพยากรน้ำและอาหารลดลงทำให้ขัดแย้งกันเรื่องการใช้ทรัพยากร • การอพยพจากภัยแล้งและขาดแคลนคนต้องย้ายถิ่นฐานเพราะอยู่ไม่ได้ **๓. การแก้ปัญหา** **- แนวทางการแก้ไข**	• ความแห้งแล้งรุนแรงขึ้นในหลายพื้นที่ ป่าช่วยกักเก็บน้ำฝนลดลงเมื่อป่าถูกทำลาย • ดินเสื่อมสภาพและสูญเสียความอุดมสมบูรณ์ พืชผลไม่สามารถเติบโตได้ ทำให้เกิดวงจรความยากจน • ระบบนิเวศเสียหาย สัตว์สูญพันธุ์ถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติถูกทำลาย **- ผลกระทบต่อสังคม** • ประชาชนยากจนมากขึ้นป่าเป็นแหล่งรายได้และอาหาร เมื่อไม่มีป่า ชีวิตยิ่งลำบาก		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				• โครงการ Great Green Wall ปลูกต้นไม้แนวต้านทะเลทราย ช่วยฟื้นฟูป่าและดินตลอดแนวซาเฮล • ความร่วมมือระดับภูมิภาคและระดับโลก รัฐบาลต้องทำงานร่วมกันเพื่อหยุดยั้งการตัดไม้ • ส่งเสริมพลังงานสะอาดในระดับชุมชนให้ครัวเรือนมีเตาเผาไร้ควันหรือพลังงานแสงอาทิตย์แทนไม้ฟืน	• ทรัพยากรน้ำและอาหารลดลงทำให้ขัดแย้งกันเรื่องการใช้ทรัพยากร • การอพยพจากภัยแล้งและขาดแคลนคนต้องย้ายถิ่นฐานเพราะอยู่ไม่ได้ **๓. การแก้ปัญหา** **- แนวทางการแก้ไข** • โครงการ Great Green Wall ปลูกต้นไม้แนวต้านทะเลทราย ช่วยฟื้นฟูป่าและดินตลอดแนวซาเฮล • ความร่วมมือระดับภูมิภาคและระดับโลก รัฐบาลต้องทำงานร่วมกันเพื่อหยุดยั้งการตัดไม้		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๘ เรื่อง ผลกระทบการตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา	มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๓ ม. ๒/๔	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๓.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑,๒.๑.๓) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑)	การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การตัดไม้ทำลายป่า (Deforestation) ไม่เพียงแต่เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมเฉพาะพื้นที่ แต่ยังส่งผลกระทบในระดับโลก ครอบคลุมทั้งวัฏจักรของธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิอากาศ และคุณภาพชีวิตของมนุษย์	การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การตัดไม้ทำลายป่า (Deforestation) ไม่เพียงแต่เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมเฉพาะพื้นที่ แต่ยังส่งผลกระทบในระดับโลก ครอบคลุมทั้งวัฏจักรของธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิอากาศ และคุณภาพชีวิตของมนุษย์	๑	**๒**
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๙ เรื่อง ภัยแล้ง ปัญหาที่มนุษย์สร้างและเผชิญ	มาตรฐาน ส ๕.๒ ม. ๒/๓ ม. ๒/๔	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑,๑.๑.๓) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๒) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑)	ปัญหาภัยแล้งที่เป็นภัยคุกคามสำคัญของโลก รวมถึงประเทศไทย ไม่ได้เป็นเพียงเรื่องของธรรมชาติเท่านั้น แต่ยัง	ปัญหาภัยแล้งที่เป็นภัยคุกคามสำคัญของโลก รวมถึงประเทศไทย ไม่ได้เป็นเพียงเรื่องของธรรมชาติเท่านั้น แต่ยัง	๑	**๒**

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	เป็นผลลัพธ์โดยตรงจากกิจกรรมของมนุษย์เราเอง ไม่ว่าจะเป็นการตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งทำลายแหล่งต้นน้ำ การใช้น้ำอย่างสิ้นเปลือง ในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม การที่เมืองขยายตัวอย่างรวดเร็ว หรือแม้แต่การเผาที่นาที่ดูเหมือนเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่กลับทำลายความอุดมสมบูรณ์ของดินและเพิ่มก๊าซเรือนกระจกที่นำไปสู่ภาวะโลกร้อน ซึ่งล้วนซ้ำเติมให้ภัยแล้งรุนแรงและเกิดบ่อยครั้งขึ้น	เป็นผลลัพธ์โดยตรงจากกิจกรรมของมนุษย์เราเอง ไม่ว่าจะเป็นการตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งทำลายแหล่งต้นน้ำ การใช้น้ำอย่างสิ้นเปลือง ในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม การที่เมืองขยายตัวอย่างรวดเร็ว หรือแม้แต่การเผาที่นาที่ดูเหมือนเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่กลับทำลายความอุดมสมบูรณ์ของดินและเพิ่มก๊าซเรือนกระจกที่นำไปสู่ภาวะโลกร้อน ซึ่งล้วนซ้ำเติมให้ภัยแล้งรุนแรงและเกิดบ่อยครั้งขึ้น		

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					การระบุแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เป็นสิ่งสำคัญในการได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง แหล่งข้อมูลเหล่านี้มักเป็น สื่อกระแสหลักที่มีจรรยาบรรณ เช่น สำนักข่าวใหญ่ในไทยอย่างไทยรัฐหรือช่อง ๓ และสื่อต่างประเทศที่มีชื่อเสียงระดับโลกอย่าง BBC News หรือ CNN ซึ่งมีกระบวนการตรวจสอบข้อมูลที่เข้มงวด นอกจากนี้ หน่วยงานราชการหรือองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น กระทรวงสาธารณสุข หรือธนาคารแห่งประเทศไทย ก็ถือเป็น		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					แหล่งข้อมูลที่มีความถูกต้องสูง รวมถึงข่าวท้องถิ่นที่ตรวจสอบได้จากแหล่งที่น่าเชื่อถือก็สามารถนำมาใช้ได้เช่นกัน ในทางกลับกัน "ข่าวปลอม" หรือ "ข่าวเกินจริง" มักมีลักษณะที่สังเกตได้ง่าย ข่าวเหล่านี้มักใช้ พาดหัวที่เร้าใจเกินจริง ไม่มีแหล่งที่มาที่ชัดเจน อ้างอิงจาก "แหล่งข่าววงใน" หรือ "ผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ระบุตัวตน" นอกจากนี้ยังพบ ภาษาและการสะกดคำผิดพลาดมาก มีการใช้รูปภาพหรือวิดีโอที่ตัดต่อ/บิดเบือน		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					เนื้อหาขัดแย้งกับความเป็นจริง และมักเรียกร้องให้แชร์ต่อทันทีโดยไม่จำเป็นต้องตรวจสอบ ข่าวปลอมมักแพร่กระจายในช่องทางที่ไม่เป็นทางการ เช่น ไลน์กลุ่มหรือเฟซบุ๊กส่วนตัว ซึ่งขาดการตรวจสอบความถูกต้อง		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)	มาตรฐาน ส ๕.๑ ม. ๒/๓ มาตรฐาน ส ๕.๒ ม.๒/๓	๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๓,๓.๒.๒) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	ศาสตร์พระราชาคือแนวทางการพัฒนาที่มุ่งแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยเน้นการเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง จากสภาพจริงและข้อมูลรอบด้านทั้งวิทยาศาสตร์ ภูมิประเทศและวิถีชีวิตผู้คน	ศาสตร์พระราชาคือแนวทางการพัฒนาที่มุ่งแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยเน้นการเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง จากสภาพจริงและข้อมูลรอบด้านทั้งวิทยาศาสตร์ ภูมิ	๑	**๒**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โครงการสำคัญในการเรียนรู้ในชั่วโมงนี้ ได้แก่ ฝนหลวง, จัดหาน้ำบาดาล, ฝายชะลอน้ำ, ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง, และทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา ทุกโครงการล้วนเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้างสมดุลระหว่างธรรมชาติกับวิถีชีวิต และส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงสานต่อพระราชปณิธาน โดยขยายผลและพัฒนาโครงการให้ทันสมัย	ประเทศ และวิถีชีวิตผู้คน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โครงการสำคัญในการเรียนรู้ในชั่วโมงนี้ ได้แก่ ฝนหลวง, จัดหาน้ำบาดาล, ฝายชะลอน้ำ, ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง, และทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา ทุกโครงการล้วนเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้างสมดุลระหว่างธรรมชาติกับวิถีชีวิต และส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ยิ่งขึ้น ทำให้เห็นว่าปัญหาใหญ่สามารถแก้ไขได้ด้วยหลักคิดที่เรียบง่ายแต่เปี่ยมด้วย ภูมิปัญญา และความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือประชาชน	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงสานต่อพระราชปณิธาน โดยขยายผลและพัฒนาโครงการให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ทำให้เห็นว่าปัญหาใหญ่สามารถแก้ไขได้ด้วยหลักคิดที่เรียบง่ายแต่เปี่ยมด้วย ภูมิปัญญา และความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือประชาชน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๒)	มาตรฐาน ส ๕.๑ ม. ๒/๓ มาตรฐาน ส ๕.๒ ม.๒/๓	๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๓,๓.๒.๒) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	ศาสตร์พระราชาคือแนวทางการพัฒนาที่มุ่งแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยเน้นการเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง จากสภาพจริงและข้อมูลรอบด้านทั้ง	ศาสตร์พระราชาคือแนวทางการพัฒนาที่มุ่งแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยเน้นการเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง จากสภาพจริง	๑	**๒**

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				วิทยาศาสตร์ ภูมิประเทศ และวิถีชีวิตผู้คน พระบาทสมเด็จ พระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โครงการสำคัญในการเรียนรู้ในชั่วโมงนี้ ได้แก่ ฝนหลวง, จัดหาน้ำบาดาล, ฝายชะลอน้ำ, ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง, และทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา ทุกโครงการล้วนเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้าง สมดุลระหว่างธรรมชาติกับวิถีชีวิต และส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงสานต่อพระราช	และข้อมูลรอบด้านทั้งวิทยาศาสตร์ ภูมิประเทศ และวิถีชีวิตผู้คน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โครงการสำคัญในการเรียนรู้ในชั่วโมงนี้ ได้แก่ ฝนหลวง, จัดหาน้ำบาดาล, ฝายชะลอน้ำ, ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง, และทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา ทุกโครงการล้วนเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้าง สมดุลระหว่างธรรมชาติกับ		

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ปณิธาน โดยขยายผลและพัฒนาโครงการให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ทำให้เห็นว่าปัญหาใหญ่สามารถแก้ไขได้ด้วยหลักคิดที่เรียบง่ายแต่เปี่ยมด้วย ภูมิปัญญา และความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือประชาชน	วิถีชีวิต และส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงสานต่อพระราชปณิธาน โดยขยายผลและพัฒนาโครงการให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ทำให้เห็นว่าปัญหาใหญ่สามารถแก้ไขได้ด้วยหลักคิดที่เรียบง่ายแต่เปี่ยมด้วย ภูมิปัญญา และความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือประชาชน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๒ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๓)	มาตรฐาน ส ๕.๑ ม. ๒/๓	๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๓,๓.๒.๒) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	ศาสตร์พระราชาคือแนวทางการพัฒนาที่มุ่งแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยเน้นการเข้าใจปัญหาอย่าง	ศาสตร์พระราชาคือแนวทางการพัฒนาที่มุ่งแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยเน้นการ	๑	**๒**

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		มาตรฐาน ส ๕.๒ ม.๒/๓		ลึกซึ้ง จากสภาพจริงและข้อมูลรอบด้านทั้งวิทยาศาสตร์ ภูมิประเทศและวิถีชีวิตผู้คน พระบาทสมเด็จ พระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โครงการสำคัญในการเรียนรู้ในชั่วโมงนี้ ได้แก่ ฝนหลวง, จัดหาน้ำบาดาล, ฝายชะลอน้ำ, ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง, และทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา ทุกโครงการล้วนเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้าง สมดุลระหว่างธรรมชาติกับวิถีชีวิต และส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง	เข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง จากสภาพจริงและข้อมูลรอบด้านทั้งวิทยาศาสตร์ ภูมิประเทศ และวิถีชีวิตผู้คน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โครงการสำคัญในการเรียนรู้ในชั่วโมงนี้ ได้แก่ ฝนหลวง, จัดหาน้ำบาดาล, ฝายชะลอน้ำ, ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง, และทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา ทุกโครงการล้วนเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้าง สมดุล		

มหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันพระบรมราชชนก

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงสานต่อพระราชปณิธาน โดยขยายผลและพัฒนาโครงการให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ทำให้เห็นว่าปัญหาใหญ่สามารถแก้ไขได้ด้วยหลักคิดที่เรียบง่ายแต่เปี่ยมด้วยภูมิปัญญา และความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือประชาชน	ระหว่างธรรมชาติกับวิถีชีวิต และส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงสานต่อพระราชปณิธาน โดยขยายผลและพัฒนาโครงการให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ทำให้เห็นว่าปัญหาใหญ่สามารถแก้ไขได้ด้วยหลักคิดที่เรียบง่ายแต่เปี่ยมด้วยภูมิปัญญาและความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือประชาชน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๔)	มาตรฐาน ส ๕.๑ ม. ๒/๓	๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๓,๓.๒.๒) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	ศาสตร์พระราชาคือแนวทางการพัฒนาที่มุ่งแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยเน้นการเข้าใจปัญหาอย่าง	ศาสตร์พระราชาคือแนวทางการพัฒนาที่มุ่งแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยเน้นการ	๑	**๒**

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		มาตรฐาน ส ๕.๒ ม.๒/๓		ลึกซึ้ง จากสภาพจริงและข้อมูลรอบด้านทั้งวิทยาศาสตร์ ภูมิประเทศ และวิถีชีวิตผู้คน พระบาทสมเด็จ พระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โครงการสำคัญในการเรียนรู้ในชั่วโมงนี้ ได้แก่ ฝนหลวง, จัดหาน้ำบาดาล, ฝายชะลอน้ำ, ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง, และทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา ทุกโครงการล้วนเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้างสมดุลระหว่างธรรมชาติกับวิถีชีวิต และส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง	เข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง จากสภาพจริงและข้อมูลรอบด้านทั้งวิทยาศาสตร์ ภูมิประเทศ และวิถีชีวิตผู้คน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โครงการสำคัญในการเรียนรู้ในชั่วโมงนี้ ได้แก่ ฝนหลวง, จัดหาน้ำบาดาล, ฝายชะลอน้ำ, ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง, และทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา ทุกโครงการล้วนเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้าง		

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงสานต่อพระราชปณิธาน โดยขยายผลและพัฒนาโครงการให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ทำให้เห็นว่าปัญหาใหญ่สามารถแก้ไขได้ด้วยหลักคิดที่เรียบง่ายแต่เปี่ยมด้วยภูมิปัญญา และความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือประชาชน	สมดุลระหว่างธรรมชาติกับวิถีชีวิตและส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงสานต่อพระราชปณิธาน โดยขยายผลและพัฒนาโครงการให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ทำให้เห็นว่าปัญหาใหญ่สามารถแก้ไขได้ด้วยหลักคิดที่เรียบง่ายแต่เปี่ยมด้วยภูมิปัญญาและความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือประชาชน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อน	มาตรฐาน ส ๕.๒ ม.๒/๓	๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๒)	๑. สภาพเศรษฐกิจที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ	สาระการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๓-๑๓	๑	**๒**

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	คิด เล่าเรื่องแอฟริกา (๑)		๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑,๔.๒.๒)	๒. สภาพสังคมที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ ๓. สถานที่ท่องเที่ยวยุโรปเชิงธรรมชาติและเชิงวัฒนธรรม ๔. ภัยพิบัติในยุโรป เอลนีโญ-ลานีญา			
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๕ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา (๒)	มาตรฐาน ส ๕.๒ ม.๒/๓	๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๒) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑,๔.๒.๒)	๑. สภาพเศรษฐกิจที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ ๒. สภาพสังคมที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ ๓. สถานที่ท่องเที่ยวยุโรปเชิงธรรมชาติและเชิงวัฒนธรรม ๔. ภัยพิบัติในยุโรป เอลนีโญ-ลานีญา	สาระการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓-๑๓	๑	**๒**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น**	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม.๒/๒	๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑,๓.๑.๓) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑,๔.๒.๓)	การผลิตสินค้าและบริการเป็นพื้นฐานของเศรษฐกิจ การเข้าใจปัจจัยการผลิต เช่น ทุน แรงงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และผู้ประกอบการ รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ จะช่วยให้การผลิตมีประสิทธิภาพมากขึ้น นักเรียนควรเรียนรู้หลักการผลิตและสามารถวิเคราะห์การผลิตในท้องถิ่นว่ามีลักษณะอย่างไร มีจุดแข็งจุดอ่อน และส่งผลอย่างไรต่อเศรษฐกิจ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	ความหมายและความสำคัญของการผลิตสินค้าและบริการ การผลิต คือ กระบวนการเปลี่ยนทรัพยากรหรือวัตถุดิบให้กลายเป็นสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ความสำคัญของการผลิต คือ การทำให้มนุษย์มีของใช้ของบริโภค มีรายได้ มีการจ้างงาน และทำให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโต - ปัจจัยการผลิต ที่ดิน แรงงาน ทุน และผู้ประกอบการ	๑	**๑**

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					๑) ที่ดิน – หมายถึง ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ ป่าไม้ แร่ธาตุ ๒) แรงงาน – คือ กำลังคน ทั้งแรงงานใช้กำลังและแรงงานใช้ความรู้ ๓) ทุน – หมายถึง เครื่องมือ อุปกรณ์ รถบรรทุกสินค้า เป็นต้น ๔) ผู้ประกอบการ – คือคนที่วางแผนจัดการและรับความเสี่ยงในการผลิต ⟶ ทั้ง ๔ ปัจจัยนี้ต้องทำงานร่วมกันอย่างสมดุลจึงจะผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ		

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					- เทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ เทคโนโลยีช่วยให้การผลิตเร็วขึ้น ประหยัดแรงงาน และได้คุณภาพที่สม่ำเสมอ เช่น ๑) การใช้เครื่องจักรกลในโรงงาน ๒) การใช้แอปพลิเคชันบริหารร้านค้า ๓) การขายของผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ - ผู้ผลิตที่ใช้เทคโนโลยีได้ดีจะได้เปรียบในการแข่งขัน การสำรวจการผลิตสินค้าในท้องถิ่น ประเภทสินค้า วิธีการผลิต ปัญหาในการผลิต การลงพื้นที่หรือ		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					สัมภาษณ์ผู้ผลิตในท้องถิ่น เช่น ๑) ผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องจักสาน ผ้าไทย ๒) ใช้วิธีดั้งเดิมหรือผสมผสานกับเครื่องจักร ๓) ปัญหาที่พบ เช่น ต้นทุนสูง แรงงานขาด แคลน ตลาดแคบ - การรู้ข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้พัฒนาได้ตรงจุด ๑) การวิเคราะห์การผลิตในท้องถิ่นโดยพิจารณาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ๒) ด้านเศรษฐกิจ สร้างรายได้ให้ครอบครัวและชุมชนหรือไม่		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					๓) ด้านสังคม มีการจ้างงานในท้องถิ่นไหม มีความร่วมมือกันหรือไม่ ๔) ด้านสิ่งแวดล้อม การผลิตส่งผลกระทบต่อธรรมชาติไหม มีการจัดการของเสียหรือไม่		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๔	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๓,๔.๓.๑)	ผู้บริโภคมีสิทธิพื้นฐานที่ควรได้รับในการซื้อสินค้าและบริการ เช่น สิทธิในการได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ความปลอดภัย การเลือกและการร้องเรียนการรู้จักสิทธิของตนเองจะช่วยให้สามารถปกป้องผลประโยชน์ของตนจากการถูกเอาเปรียบ หรือถูกหลอกลวง และยังส่งเสริม	๑. ความหมายและความสำคัญของสิทธิผู้บริโภค ๒. สิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค ๕ ประการ ๓. กฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๔. ตัวอย่างสถานการณ์การละเมิดสิทธิ และแนวทางร้องเรียน	๑	**๑**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ให้เป็นผู้บริโภคที่มีสติและรับผิดชอบต่อสังคม	๕. วิธีเป็นผู้บริโภคที่มีสติ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๓ เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตในท้องถิ่น	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๓) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๓)	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการดำเนินชีวิตอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พร้อมด้วยเงื่อนไขของความรู้และคุณธรรม การเข้าใจและนำหลักการดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น ช่วยให้ชุมชนสามารถลดต้นทุน พึ่งพาตนเอง และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน	๑. ความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงพระราชทานแก่ประชาชน เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตอย่างมั่นคงและยั่งยืนโดยเน้นความพอประมาณ การมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน พร้อมกับมีพื้นฐานจากความรู้และคุณธรรม ๒. หลักการสำคัญ ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข - หลัก ๓ ห่วง ได้แก่	๑	**๑**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					• พอประมาณ ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ประมาท • มีเหตุผล คิดไตร่ตรองก่อนตัดสินใจ • มีภูมิคุ้มกันเตรียมพร้อมรับผลกระทบ - ๒ เงื่อนไข ได้แก่ • ความรู้ ทั้งความรู้ทั่วไปและเฉพาะทาง • คุณธรรม ขยันซื่อสัตย์ อดทน และแบ่งปัน ๓. เป้าหมายของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ประชาชนสามารถดำเนินชีวิตอย่างมั่นคงในปัจจุบันและเติบโตอย่างยั่งยืนในอนาคต โดยไม่		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					เบียดเบียนตนเอง ผู้อื่น หรือสิ่งแวดล้อม ๔. ตัวอย่างการประยุกต์ใช้ เช่น ชุมชนเกษตรอินทรีย์ การทำเกษตรแบบผสมผสาน การรวมกลุ่ม ทำวิสาหกิจชุมชน หรือการเลือกใช้วัตถุดิบท้องถิ่นเพื่อลดต้นทุน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๔ เรื่อง การออมและการลงทุน	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๑	๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	การออมและการลงทุนเป็นพื้นฐานสำคัญของการวางแผนการเงินที่ดีในชีวิตประจำวัน ทั้งในระดับบุคคลและครอบครัว การเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมและการลงทุนช่วยให้สามารถตัดสินใจทางการเงินได้อย่างรอบคอบ สร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในระยะยาว และ	๑. ความหมายและความสำคัญของการออม ๒. ความหมายและความสำคัญของการลงทุน ๓. การบริหารจัดการเงินออมและการลงทุนภาคครัวเรือน ๔. ปัจจัยของการลงทุนและการออม	๑	**๑**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				หลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่ไม่จำเป็น			
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๕ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๑	๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑,๔.๕.๑)	ระบบเศรษฐกิจเป็นแนวทางในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อผลิตและบริโภคสินค้าและบริการโดยมีรูปแบบที่แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ ความเข้าใจในลักษณะของระบบเศรษฐกิจ ช่วยให้สามารถเปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย และมองเห็นบทบาทของรัฐและเอกชนในการกำหนดทิศทางทางเศรษฐกิจของสังคม	ความหมายของระบบเศรษฐกิจ ระบบเศรษฐกิจ คือ แนวทางหรือกลไกที่สังคมใช้ในการจัดการกับปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ได้แก่ - จะผลิตอะไร - ผลิตอย่างไร - ผลิตเพื่อใคร ระบบเศรษฐกิจแต่ละแบบมีวิธีการตอบคำถามเหล่านี้ต่างกันไป ประเภทของระบบเศรษฐกิจ ๑. ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ๒. ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม	๑	**๑**

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					๓. ระบบเศรษฐกิจแบบผสม		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน	มาตรฐาน ส ๓.๒ ม. ๒/๒	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑,๔.๕.๒)	ประเทศในภูมิภาคเอเชียมีความหลากหลายทางทรัพยากรและกำลังการผลิต จึงเกิดการพึ่งพาอาศัยกันผ่านการค้า แต่ในขณะเดียวกันก็มีการแข่งขันทางการค้า การเข้าใจความสัมพันธ์นี้จะช่วยให้มองเห็นบทบาทของไทยในเศรษฐกิจภูมิภาค และคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลเมื่อเห็นความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ	๑. ความหมายของการพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันทางการค้า ๒. ลักษณะของการค้าระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย ๓. สินค้าสำคัญในภูมิภาคเอเชีย ๔. ตัวอย่างการพึ่งพาอาศัยกันในภูมิภาค ๕. ตัวอย่างการแข่งขันทางการค้าในภูมิภาค ๖. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน	๑	**๑**
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๗ เรื่อง การ	มาตรฐาน ส ๓.๒ ม. ๒/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓)	การกระจายของทรัพยากรธรรมชาติในโลกไม่เท่าเทียมกัน ส่งผลให้	๑. ความหมายของทรัพยากรธรรมชาติ	๑	**๑**

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในพระบรมราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	กระจายของทรัพยากรโลก		๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑,๔.๕.๒)	แต่ละประเทศมีบทบาททางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน บางประเทศมีทรัพยากรมากจึงสามารถส่งออกเพื่อสร้างรายได้ ขณะที่บางประเทศต้องพึ่งพาทรัพยากรจากผู้อื่น ทำให้เกิดความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ทั้งในรูปแบบของความร่วมมือ เช่น การแลกเปลี่ยนทางการค้า หรือการแข่งขันเพื่อแย่งชิงทรัพยากร ความเข้าใจในความเชื่อมโยงระหว่างทรัพยากรและเศรษฐกิจระหว่างประเทศจะช่วยให้สามารถวิเคราะห์บทบาทของประเทศต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล และตระหนักถึงความสำคัญ	๒. ลักษณะการกระจายของทรัพยากรในโลก ๓. ผลกระทบของการกระจายทรัพยากรต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ๔. แนวทางการจัดการทรัพยากรอย่างสมดุลและยั่งยืนในระดับโลก		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ของการจัดการทรัพยากรอย่างสมดุลและยั่งยืนร่วมกัน			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า: ใครเหนือกว่า ใครต้องปรับตัว	มาตรฐาน ส ๓.๒ ม. ๒/๔	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑,๔.๓.๑)	การแข่งขันทางการค้าเกิดขึ้นได้ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญของเศรษฐกิจตลาด การแข่งขันที่เหมาะสมช่วยกระตุ้นให้ผู้ผลิตพัฒนาคุณภาพสินค้า เพิ่มปริมาณการผลิตและกำหนดราคาที่เหมาะสม แต่หากการแข่งขันรุนแรงหรือไม่เป็นธรรม อาจส่งผลเสียต่อผู้ผลิตรายย่อยและผู้บริโภค การเข้าใจผลของการแข่งขันและการปรับตัวอย่างเหมาะสมจึงจำเป็นต่อการอยู่รอดทาง	๑. ความหมายของการแข่งขันทางการค้า ๒. ลักษณะของการแข่งขันในประเทศ ๓. ลักษณะของการแข่งขันระหว่างประเทศ ๔. ผลของการแข่งขันต่อสินค้าและตลาด ๕. การแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม ๖. แนวทางการอยู่รอดของผู้ประกอบการในภาวะแข่งขัน	๑	๑

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				เศรษฐกิจทั้งในระดับบุคคลและประเทศ			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑,๔.๓.๑)	การวางแผนผลิตสินค้าไม่ใช่แค่การคิดไอเดีย แต่ต้องคำนึงถึงข้อจำกัดในความเป็นจริง เช่น ทรัพยากร เวลา ต้นทุน และความสามารถของผู้ผลิต การวางแผนที่ดีจะช่วยให้ผลิตภัณฑ์สามารถนำไปสู่การผลิตจริง และจำหน่ายได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดธุรกิจชุมชนขนาดย่อมและหลักเศรษฐกิจพอเพียง	การผลิตสินค้าชุมชนขนาดย่อมต้องเริ่มจากการวางแผนอย่างรอบคอบ โดยผู้ผลิตต้องพิจารณาทั้งทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ความสามารถในการผลิตจริง ต้นทุนที่สามารถลงทุนได้ และราคาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย การวางแผนที่ดีต้องคำนึงถึงผลตอบแทนและความคุ้มค่า พร้อมทั้งยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน การจัดทำ	๑	**๑**

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					แผนการผลิตจึงควรรวมถึงการเลือกประเภทสินค้า ส่วนประกอบหรือวัตถุดิบ วิธีการผลิตที่เหมาะสม รูปแบบการนำเสนอสินค้า และการประเมินต้นทุน –กำไรเบื้องต้น เพื่อให้สามารถนำไปใช้ผลิตและจำหน่ายได้จริงในบริบทของโรงเรียน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๐ เรื่อง วางแผนต้นทุน-กำไร	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑,๔.๓.๑)	การวางแผนผลิตสินค้าอาหารขนาดย่อมให้สามารถขายได้จริงในบริบทของโรงเรียน จำเป็นต้องเข้าใจต้นทุนทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง ทั้งต้นทุนทางตรง เช่น วัตถุดิบ ภาชนะ และต้นทุนแฝง เช่น ค่าไฟ ค่า	๑. ความหมายของต้นทุน ๒. การคำนวณต้นทุนต่อหน่วย ๓. การตั้งราคาขายอย่างเหมาะสม ๔. หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการวางแผนผลิตสินค้า	๑	**๑**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				สถานที่ ตลอดจนสามารถคำนวณต้นทุนต่อหน่วยได้อย่างถูกต้องและตั้งราคาขายที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงกำไรที่เพียงพอ ความเป็นไปได้ในการขายจริง และพฤติกรรมของผู้บริโภค ซึ่งทั้งหมดนี้ต้องดำเนินการภายใต้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน พร้อมทั้งสามารถวางแผนร่วมกันในกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๕. การทำงานเป็นกลุ่มและการแบ่งบทบาทในการผลิตสินค้า		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เรียนรู้ต้นทุน กำไร และพฤติกรรมผู้บริโภคจากการลงมือทำ	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๓	๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑,๓.๑.๒,๓.๑.๓) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	การดำเนินธุรกิจแม้เพียงขนาดเล็ก จำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจเรื่องต้นทุน กำไร และพฤติกรรม ของผู้บริโภคอย่างรอบด้าน นักเรียนจะ	๑. ความหมายของสินค้าและบริการ ๒. องค์ประกอบของการผลิตและปัจจัยการผลิต	๑	**๑**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ได้เรียนรู้ว่าต้นทุนไม่ได้มีเพียงวัตถุดิบที่ใช้จริงเท่านั้น แต่ยังมีต้นทุนแฝง เช่น ค่าไฟ ค่าสถานที่ หรือเวลาแรงงานที่ควรถูกพิจารณาร่วมด้วย การตั้งราคาขายที่เหมาะสมต้องมีหลักการไม่ใช่การคาดเดาโดยขาดข้อมูลกิจกรรมทดลองขายของจริงจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจความแตกต่างระหว่าง “ยอดขาย” กับ “กำไรสุทธิ” รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นจากลูกค้าจะเป็นจุดตั้งต้นของการปรับปรุงสินค้าอย่างมีเหตุผล ทั้งหมดนี้สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ที่เน้นความพอประมาณ การมี	๓. ต้นทุนทางตรงและต้นทุนแฝง (ต้นทุนทางอ้อม) ๔. การตั้งราคาขายจากต้นทุนและพฤติกรรมผู้บริโภค ๕. ความแตกต่างระหว่างยอดขายกับกำไรสุทธิ ๖. หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการทำธุรกิจขนาดย่อม		

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				เหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันต่อความเสี่ยง			
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๒ เรื่อง การวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการขายสินค้าอาหารเพื่อเตรียมทดลองขายครั้งที่ ๒	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๓	๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑,๔.๓.๑)	การวิเคราะห์ผลการขายจากข้อมูลจริงช่วยให้ผู้ประกอบการเข้าใจจุดแข็งและจุดอ่อนของสินค้าและกลยุทธ์การขาย การนำข้อมูลจากลูกค้ามาพิจารณาร่วมกับตัวเลขต้นทุน – กำไร ช่วยให้การปรับปรุงสินค้าและการตั้งราคาเป็นไปอย่างเหมาะสมและตรงความต้องการของตลาด การตัดสินใจแก้ไขควรตั้งอยู่บนหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ พอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน เพื่อเพิ่มโอกาสความสำเร็จและลดความเสี่ยง ในการทดลองขายครั้งต่อไป	๑. การวิเคราะห์ผลการขายจากข้อมูลจริง ๒. การใช้ข้อมูลจากผู้บริโภคเพื่อปรับ ๓. การปรับปรุงสินค้าและกลยุทธ์การขายปรุงสินค้า ๔. การเชื่อมโยงกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง	๑	**๑**

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๓ เรื่อง ทดลองขายสินค้าอาหารครั้งที่ ๒ และเก็บข้อมูลปรับปรุงก่อนการขายจริง	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๓	๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑,๓.๒.๑,๓.๒.๒)	การทดลองขายสินค้าอาหารครั้งที่ ๒ เป็นขั้นตอนสำคัญก่อนการขายจริง เพื่อให้นักเรียนได้ทดสอบสินค้าที่ปรับปรุงจากผลการทดลองครั้งแรก ฝึกการนำข้อมูลยอดขายและความคิดเห็นจากลูกค้ามาใช้วิเคราะห์และพัฒนาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น พร้อมทั้งฝึกการคำนวณต้นทุน–กำไร และการตั้งราคาที่สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภค การดำเนินกิจกรรมอยู่บนพื้นฐานของหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกัน เพื่อให้การลงทุนและการขายเกิด	๑. การนำข้อมูลจากการทดลองขายครั้งแรกมาวิเคราะห์และปรับปรุงสินค้า ๒. การทดลองขายในสถานการณ์จำลองครั้งที่ ๒ ๓. การประเมินต้นทุน กำไร และความคุ้มค่า ๔. การใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจ ๕. ทักษะการทำงานร่วมกันในกลุ่ม	๑	**๑**

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ความคุ้มค่าและมีความเสี่ยงน้อยที่สุด			
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๔ เรื่อง วางแผนขายของจริงอย่างมีคุณภาพและได้กำไรพอประมาณ	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๓	๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑,๓.๑.๒,๓.๑.๓,๓.๑.๔,๓.๒.๑)	๑. หลักการตั้งราคาขายให้เหมาะสมกับต้นทุนและคุณภาพสินค้า ๒. ความสัมพันธ์ระหว่างราคาขาย ปริมาณการขาย และกำไร ๓. หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจขนาดเล็ก ๔. วิธีการวางแผนขายจริง (สินค้า ๕๐–๖๐ ชิ้น/กลุ่ม) ในเวลาจำกัด ๕๐ นาที ๕. การจัดการร้านและการจัดการขยะ	๑. หลักการตั้งราคาขายให้เหมาะสมกับต้นทุนและคุณภาพสินค้า ๒. ความสัมพันธ์ระหว่างราคาขาย ปริมาณการขาย และกำไร ๓. หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจขนาดเล็ก ๔. วิธีการวางแผนขายจริง (สินค้า ๕๐–๖๐ ชิ้น/กลุ่ม) ในเวลาจำกัด ๕๐ นาที ๕. การจัดการร้านและการจัดการขยะ	๑	**๑**

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๕ เรื่อง สรุปบทเรียนเศรษฐศาสตร์จากประสบการณ์ขายของจริง	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๒ ม. ๒/๓	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑,๔.๕.๑)	๑. ความหมายและความสำคัญของอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) ๒. ความสัมพันธ์ระหว่างราคา–ปริมาณการขาย–กำไร ๓. แนวคิดราคาดุลยภาพและผลของการตั้งราคาสูง/ต่ำเกินไป ๔. การคำนวณต้นทุน–กำไรจากการขายจริง และการเปรียบเทียบกับแผนที่วางไว้ ๕. พฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้า ๖. หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจขนาดเล็ก	๑. ความหมายและความสำคัญของอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) ๒. ความสัมพันธ์ระหว่างราคา–ปริมาณการขาย–กำไร ๓. แนวคิดราคาดุลยภาพและผลของการตั้งราคาสูง/ต่ำเกินไป ๔. การคำนวณต้นทุน–กำไรจากการขายจริง และการเปรียบเทียบกับแผนที่วางไว้ ๕. พฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้า ๖. หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจขนาดเล็ก	๑	**๑**

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความฉลาดรู้ทางการเงิน							
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของวัยรุ่นยุคใหม่ งานพิเศษกับคุณค่าของเวลา	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๒	๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑,๔.๓.๑)	เงินไม่ใช่สิ่งที่ได้มาโดยบังเอิญ แต่เกิดจากการใช้เวลา แรงงาน และความพยายามในการสร้างรายได้ ความแตกต่างระหว่างค่าขนม รายได้และทุน ทำให้นักเรียนเข้าใจว่ารายได้ต้องมาจากการลงมือทำและ การลงทุนอย่างใดอย่างหนึ่ง งานพิเศษในยุคดิจิทัลมีหลากหลายรูปแบบที่วัยรุ่นสามารถเลือกทำได้ ทั้งงานรับจ้าง งานสร้างสรรค์ และงานขายสินค้า ซึ่งแต่ละงานต้องใช้เวลาและต้นทุนที่แตกต่างกัน การเรียนรู้การคำนวณค่าของเวลา (รายได้ ÷ เวลา) ทำให้นักเรียนเห็น	เงินไม่ใช่สิ่งที่ได้มาโดยบังเอิญ แต่เกิดจากการใช้เวลา แรงงาน และความพยายามในการสร้างรายได้ ความแตกต่างระหว่างค่าขนม รายได้และทุน ทำให้นักเรียนเข้าใจว่ารายได้ต้องมาจากการลงมือทำและการลงทุนอย่างใดอย่างหนึ่ง งานพิเศษในยุคดิจิทัลมีหลากหลายรูปแบบที่วัยรุ่นสามารถเลือกทำได้ ทั้งงานรับจ้าง งานสร้างสรรค์ และงานขายสินค้า ซึ่งแต่ละงานต้องใช้เวลาและต้นทุนที่แตกต่างกัน	๑	๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				คุณค่าของเวลา และตระหนักว่าควรเลือกใช้เวลาอย่างคุ้มค่าเพื่อสร้างรายได้ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับตนเอง	การเรียนรู้ การคำนวณค่าของเวลา (รายได้ ÷ เวลา) ทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของเวลาและตระหนักว่าควรเลือกใช้เวลาอย่างคุ้มค่าเพื่อสร้างรายได้ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับตนเอง		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รายได้หลายทาง ความมั่นคงหลายชั้น	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๒	๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑)	รายได้เกิดได้หลายรูปแบบ ทั้งจากแรงงาน ทุน และสิทธิ การมีรายได้หลายทางช่วยลดความเสี่ยงและสร้างความมั่นคงในชีวิต	ประเภทของรายได้ ๓ แบบ ๑. รายได้จากแรงงาน ได้จากการใช้แรงกายหรือสมองทำงาน เช่น รับจ้างรายวัน การสอนพิเศษ งานเสริม ๒. รายได้จากทุน ได้จากการนำเงินหรือทรัพย์สินไปลงทุน เช่น การค้าขาย การฝาก	๑	**๑**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					เงินกินดอกเบี้ย การซื้อหุ้น ๓. รายได้จากสิทธิ ได้จากสิ่งที่ตนเองสร้างขึ้นและมีสิทธิครอบครอง เช่น ค่าลิขสิทธิ์เพลง รายได้จากผลงานที่เผยแพร่		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๓ เรื่อง เครื่องมือการเงินยุคใหม่	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๑	๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑,๔.๓.๔)	การเงินดิจิทัลช่วยให้การใช้จ่ายสะดวกและรวดเร็ว แต่มีค่าใช้จ่ายแฝงและความเสี่ยง จึงต้องใช้ด้วยความระมัดระวังและมีระบบป้องกันความปลอดภัย	๑. วิธีการชำระเงินยุคใหม่ ๒. ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง ๓. ระบบรักษาความปลอดภัยขั้นพื้นฐาน ๔. ข้อดีของการใช้เครื่องมือการเงินดิจิทัล ๕. ข้อจำกัดและความเสี่ยง	๑	**๑**
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๔ เรื่อง การออม	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๑	๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑,๔.๓.๔)	การออมระยะยาวทำให้เงินงอกเงยผ่านดอกเบี้ยทบต้นหรือมูลค่าทองที่	๑. การออมเงินกับธนาคาร ๒. การออมทอง	๑	**๑**

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	ระยะยาวและผลของเวลา			เพิ่มขึ้น แต่ต้องเข้าใจข้อจำกัด เช่น ภาษี ดอกเบี้ย เงินเฟ้อ และความผันผวนของราคาทอง เพื่อเลือกวิธีออมที่เหมาะสมกับตนเอง	๓. ความหมายและผลของดอกเบี้ยทบต้น		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๕ เรื่อง เงินสำรองฉุกเฉิน ช่วยชีวิตยามวิกฤติ	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๑	๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑,๔.๓.๔)	เงินสำรองฉุกเฉินคือเกราะป้องกันชีวิต การมีเงินเท่ากับค่าใช้จ่ายจำเป็น ๓–๖ เดือนขึ้นไป ทำให้ครอบครัวปลอดภัยและมั่นคงเมื่อเกิดเหตุไม่คาดคิด	๑. หลักการทั่วไป ๒. ตัวอย่างเหตุการณ์ฉุกเฉิน ๓. ความแตกต่าง ๔. วิธีวางแผน ๕. ผลเสียถ้าไม่มีเงินสำรอง	๑	**๑**
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๖ เรื่อง การเลือกใช้เงินกับค่าเสียโอกาส	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๑	๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๒.๒) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑,๔.๓.๔)	การใช้เงินทุกครั้งมีค่าเสียโอกาสเสมอ การรู้จักคิดถึงสิ่งที่เสียไปเมื่อเลือก จะช่วยให้เราตัดสินใจใช้เงินได้รอบคอบและสอดคล้องกับเป้าหมายชีวิตมากกว่า	๑. ความหมายของค่าเสียโอกาส คือ สิ่งที่เรา “พลาดไป” หรือ “เสียไป” เมื่อเลือกใช้อีกทางหนึ่ง ไม่ใช่เงินที่จ่ายจริง แต่คือโอกาส	๑	**๒**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					หรือประโยชน์ที่ไม่ได้รับ ๒. ตัวอย่างสถานการณ์ใกล้ตัว • มีเงิน ๕๐ บาท เลือกซื้อขนม คือ ค่าเสียโอกาสคือการไม่ได้เก็บเงินดูหนัง • มีเงิน ๕๐๐ บาท เลือกซื้อหูฟัง คือ ค่าเสียโอกาสคือการไม่ได้เก็บเป็นเงินสำรอง • ใช้เวลา ๒ ชั่วโมงเล่นเกม คือ ค่าเสียโอกาสคือการไม่ได้อ่านหนังสือเตรียมสอบ ๓. วิธีจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายการเงิน ใช้การเปรียบเทียบเป็นคู่		

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					(Pairwise comparison) ๔. การคิดค่าเสียโอกาส ช่วยให้เราเลือกสิ่งที่คุ้มค่าและตรงกับเป้าหมายได้ดีกว่า ๕. ผลเสียหากไม่คิดถึงค่าเสียโอกาส คือ ใช้เงินไปกับสิ่งเล็กน้อย ทำให้พลาดสิ่งที่สำคัญกว่า		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๗ เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๒.๑.๒) ๒. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๒) ๓. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (๕.๑.๒)	วัยรุ่นมักเจอกับดักการตลาดดิจิทัลที่กระตุ้นให้ใช้เงินโดยไม่รู้ตัว การรู้เท่าทันและมีกติกาการใช้เงินของตัวเอง จะช่วยควบคุมพฤติกรรมและป้องกันการเสียเงินเกินความจำเป็น	๑. Dark Patterns (รูปแบบมืด) การออกแบบแอปหรือเว็บไซต์ที่จงใจกดดันหรือหลอกให้ผู้ใช้ใช้เงิน ๑.๑ ปุ่ม “สมัคร” ทำให้เห็นชัด แต่ปุ่ม “ยกเลิก” ซ่อนไว้ ๑.๒ มีข้อความเตือนว่า “เหลือสินค้าแค่ ๑ ชิ้น	๑	**๒**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					รีบซื้อก่อนหมด!” ทั้งที่จริง ๆ ยังมีของอยู่มาก ๒. กาชา (Gacha) ระบบสุ่มไอเทมในเกม ผู้เล่นต้องเติมเงินเพื่อสุ่ม แต่โอกาสได้ของหายากต่ำมากทำให้ผู้เล่นใช้เงินซ้ำ ๆ เพราะหวังจะได้รางวัลพิเศษ ๓. ไอเทมเกม (In-game items) ของเสริมในเกม เช่น สกิน, ตัวละครพิเศษ, อาวุธ หลายเกมใช้โปรโมชั่นจำกัดเวลาเพื่อเร่งให้ผู้เล่นรีบซื้อ ก่อนคิดให้รอบคอบ ๔. BNPL (Buy Now, Pay Later = ซื้อก่อนจ่ายทีหลัง) บริการที่ให้ซื้อของได้ทันทีโดยยัง		

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ไม่ต้องจ่ายเงิน เช่น ผ่อนจ่ายรายเดือน ดูเหมือนง่าย แต่ถ้าไม่วางแผน อาจทำให้เป็นหนี้หรือจ่ายไม่ไหวในอนาคต ๕. ผลกระทบต่อพฤติกรรมการเงินของวัยรุ่น คือ ใช้เงินเกินตัว, ไม่มีเงินสำรอง, หรือเกิดหนี้โดย ไม่ตั้งใจ ๖. แนวทางป้องกัน คือ การคิดก่อนจ่าย, ตั้ง “กติกาเงินส่วนตัว”, ปรึกษาครอบครัวก่อนตัดสินใจซื้อ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เครื่องมือการลงทุนเบื้องต้น:	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๑	๒. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๒.๑.๓)	การลงทุนคือการทำให้เงินงอกเงยเพื่ออนาคต แต่ทุกทางเลือกมีทั้งโอกาสและ	๑. ความหมายของการลงทุน การลงทุน คือ การนำเงินที่มีอยู่ไปใช้	๑	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	ทองคำและพันธบัตรรัฐบาล		๓. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (๓.๑.๑) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑)	ความเสี่ยงการเข้าใจความแตกต่างของเครื่องมืออย่างทองคำและพันธบัตรจะช่วยให้เราตัดสินใจใช้เงินอย่างรอบคอบและเหมาะสมกับเป้าหมายชีวิต	ในเครื่องมือทางการเงินหรือทรัพย์สินเพื่อให้เงินเติบโตมากกว่าเก็บเฉย ๆ ๒. เป้าหมายของการลงทุน คือเพิ่มมูลค่าเงินในอนาคต, ป้องกันผลกระทบจากเงินเฟ้อ, สร้างความมั่นคงทางการเงิน ๓. การลงทุนต่างจากการออม เพราะการออมคือเก็บเงินเพื่อความปลอดภัย, การลงทุนคือเสี่ยงเพื่อให้เงินงอกเงย ๔. ประโยชน์ของการลงทุน เงินงอกเงยมากกว่าเก็บเงินสดหรือฝากออมทรัพย์ , ช่วยให้บรรลุเป้าหมาย		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ระยะยาว เช่น ซื้อบ้าน เรียนต่อ มีชีวิตวัย เกษียณที่มั่นคง, กระจายความเสี่ยงชีวิต ไม่พึ่งพาแค่รายได้จาก การทำงาน ๕. เครื่องมือการลงทุน เบื้องต้น ๒ แบบ ดังนี้ ๕.๑ ทองคำ - ซื้อทองเพื่อเก็บไว้ เมื่อราคาขึ้นสามารถ ขายเอากำไรได้ - ข้อดี ป้องกันเงินเฟ้อ, มูลค่าเพิ่มขึ้นในระยะ ยาว - ข้อด้อย ราคาผันผวน , ค่ากำเหน็จซื้อ–ขาย, อาจขาดทุนถ้าขาย ตอนราคาตก ๕.๒ พันธบัตรรัฐบาล		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					- เหมือนรัฐ “กู้เงิน” จากเรา และสัญญาจะคืนพร้อมดอกเบี้ยเมื่อครบกำหนด - ข้อดี ความเสี่ยงต่ำที่สุด, ดอกเบี้ยแน่นอน, เหมาะกับคนที่อยากลงทุนมั่นคง - ข้อด้อย ผลตอบแทนต่ำกว่าเครื่องมืออื่น และต้องรอครบกำหนดถึงจะได้เงินต้นคืน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๙ เรื่อง ความเสี่ยงและผลตอบแทน	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๑	๒. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๒.๑.๓) ๓. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (๓.๑.๑) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑)	การลงทุนทุกครั้งมีความเสี่ยงเสมอ การรู้เท่าทันและหาวิธีป้องกัน จะทำให้เราใช้เงินอย่างรอบคอบและลดโอกาสสูญเสียได้	๑. ความเสี่ยงหมายถึงความไม่แน่นอนที่อาจทำให้เสียเงิน เสียโอกาส หรือได้ผลตอบแทนน้อยกว่าที่คาด ตัวอย่างเหตุการณ์เสี่ยงใกล้ตัว เช่น ราคาทองตก, ซื้อ	๑	**๒**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ของออนไลน์แล้วถูกโกง, ลงทุนแล้วขายไม่ออกทันที ๒. แนวทางลดความเสี่ยงที่ควรรู้ - กระจายการลงทุน - ศึกษาข้อมูลให้รอบคอบก่อนตัดสินใจ - ไม่เชื่อสิ่งที่ดูง่ายหรือเร็วเกินไป ๓. ความรู้เสริม - ความเสี่ยงตลาด (ราคาผันผวน) - ความเสี่ยงเครดิต (คู่สัญญาไม่จ่ายคืน) - ความเสี่ยงสภาพคล่อง (ขายไม่ออกเมื่ออยากขาย) - ความเสี่ยงฉ้อโกง (ถูกหลอกลงทุน แชร์ลูกโซ่)		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๐ เรื่อง การทดลองลงทุนและการปรับพอร์ต	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑)	การลงทุนทุกแบบมีความเสี่ยง แต่เราสามารถลดความเสี่ยงได้ด้วยการกระจายการลงทุน และเมื่อสถานการณ์เปลี่ยน เราต้องปรับพอร์ตให้สมดุลอีกครั้ง	๑. ความหมายของพอร์ตการลงทุน คือ การรวมสินทรัพย์ทั้งหมดที่เราลงทุนไว้ ๒. เหตุผลที่ต้องมีพอร์ต - ถ้าเอาเงินไปไว้ที่เดียว เช่น ลงทุนทองหมด ถ้าทองราคาตก ขาดทุนมาก - ถ้าแบ่งหลายแบบ ถ้าอย่างหนึ่งขาดทุน อีกอย่างยังพยุงได้ ๓. หลักการกระจายการลงทุน (Diversification) ไม่ทุ่มเงินทั้งหมดที่เดียว ลดความเสี่ยง ๔. ความหมายของการปรับพอร์ต (Rebalance) คือ การ	๑	

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					จัดสัดส่วนใหม่หลังมีการเปลี่ยนแปลง เช่น ข่าวดี–ข่าวร้าย ทำให้มูลค่าเปลี่ยน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๑ เรื่อง เปิดโจทย์การใช้ชีวิต	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๔.๑) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๒) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๒.๒)	การเงินที่มั่นคงเริ่มจากการตั้งโจทย์ที่ชัดเจนในชีวิตจริง และรู้จักใช้ความรู้ที่มีมาเป็นเครื่องมือในการวางแผน	๑. การทบทวนความรู้ที่ได้เรียนมาในชั่วโมงที่ ๑–๑๐ เช่น รายได้, การออม, ค่าเสียโอกาส, ความเสี่ยงและการลงทุนเบื้องต้น ๒. การตั้งโจทย์ชีวิตการเงินส่วนตัว เช่น อยากเก็บเงินซื้อจักรยาน , อยากลองทำงานพิเศษหารายได้และอยากลงทุนเล็ก ๆ ๓. หลักคิดว่าการวางแผนการเงิน คือก้าวแรกของความสำเร็จ	๑	**๒**

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					๔. วิธีเชื่อมโยงปัญหาจริงของตนเองเข้ากับความรู้ที่ได้เรียนมาแล้ว (อย่างน้อย ๓ เรื่อง) ๕. การเขียน “คำถามชีวิตการเงิน” เพื่อใช้ต่อยอดในชม. ๑๒–๑๔		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๒ เรื่อง เริ่มต้นลงมือทำตามเป้าหมายการเงิน	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๓) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑)	การเงินที่ดีเริ่มจากการ มีเป้าหมายและลงมือทำจริง แม้จะเล็กน้อย แต่การฝึกซ้อมในชีวิตจริงจะทำให้เราค่อย ๆ คุมเงินและอนาคตของตัวเองได้	- การวางแผนการเงินไม่ใช่การเขียนทฤษฎี แต่คือการเลือกเป้าหมายจริงแล้วลองทำให้เห็นผล - วิธีเลือกเป้าหมายที่เหมาะสมกับวัย ม.๒ • เป้าหมายระยะสั้น (๑–๒ เดือน เช่น เก็บเงินค่าหนังสือ, ซื้ออุปกรณ์กีฬาเล็ก ๆ)	๑	

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					• เป้าหมายระยะกลาง (๓–๖ เดือน เช่น เก็บเงินซื้อจักรยาน, ค่าเดินทางทัศนศึกษา) - วิธีแปลงเป้าหมายเป็นแผนปฏิบัติ • ระบุจำนวนเงินที่ต้องใช้ • แหล่งรายได้/วิธีเก็บ (ค่าขนม, งานพิเศษเล็ก ๆ, ออมรายวัน) • กำหนดวิธีติดตามผล (สมุดบันทึก, แอป, หรือใบบันทึกที่ครูให้) - หลักการเบื้องต้นจากสิ่งที่เรียนมา (ชม.๑–๑๐) ที่นำมาใช้ • การมองค่าเสียโอกาส ต้องเลือกใช้เงินอย่างมีเหตุผล		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					• เงินสำรองฉุกเฉิน ต้องกันเงินไว้ก่อนใช้ • ความเสี่ยง ทุกการเลือกมีข้อจำกัด ต้องคิดรอบคอบ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๓ เรื่อง ศึกษาผลการปฏิบัติจริงและปรับแผนการเงิน	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๔.๑) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๓) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑)	การวางแผนการเงินไม่ใช่เรื่องตายตัว แต่ต้องกล้าปรับตามผลการปฏิบัติจริงและข้อมูลใหม่ เพื่อให้เป้าหมายยังท้าทายและเป็นไปได้จริง	๑. การทบทวนผลจากการลองทำตามเป้าหมายที่วางไว้ในชั่วโมงที่ ๑๒ อะไรทำได้สำเร็จ อะไรติดขัด ๒. การปรับแผนโดยใช้ ๒ แหล่งข้อมูล ๑) ประสบการณ์จริงจากการลองปฏิบัติ (ทำง่ายกว่าที่คิด ยกระดับ, ทำยากเกินไป ปรับให้สมจริง) ๒) ข้อมูลเสริม/เงื่อนไขภายนอก เช่น ราคาทอง, ดอกเบี้ยออมทรัพย์, ค่าใช้จ่าย	๑	**๒**

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ประจำที่ เพิ่งพบเจอจริงในชีวิตประจำวัน ๓. หลักคิดการปรับแผน ๑) อย่าปรับลงจนหย่อนยานเกินไป ๒) อย่าปรับขึ้นจนเกินกำลัง ๓) เป้าหมายที่ดี คือ ความท้าทายและเป็นไปได้จริง		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๔ เรื่อง My Money Playbook	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๑	๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๒) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑)	การเงินที่มั่นคงไม่ได้เกิดจากความตั้งใจเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีแผนเป็นลายลักษณ์อักษรที่สามารถทบทวนและปรับใช้ได้จริง	๑. การรวบรวมเป้าหมายการเงินระยะสั้น–กลาง–ยาวที่เขียนไว้ในชั่วโมงที่ ๑๑–๑๓ ๒. การจัดทำ Playbook ส่วนตัว ๑) หน้าปก เป้าหมายหลัก แรงบัลดาลใจ ๒) ใบงาน ชั่วโมงที่ ๑๑	๑	**๒**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					๓) ใบงาน ชั่วโมงที่ ๑๒ ๔) ใบงาน ชั่วโมงที่ ๑๓ ๕) ใบงาน ชั่วโมงที่ ๑๔ ๖) หน้าสะท้อนคิด (Reflection) ปิดหน่วยในชั่วโมงที่ ๑๕ ๓. แนวคิด Playbook คือ “คู่มือชีวิตจริง” ไม่ใช่การบ้าน		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๕ เรื่อง Reflection แบ่งปันและสะท้อนการเรียนรู้จาก My Money Playbook	มาตรฐาน ส ๓.๑ ม. ๒/๑	๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๒.๑,๓.๒.๒) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑)	การสะท้อนคิดจากผลงานจริง ช่วยให้เรามองเห็นการเติบโตของตนเอง และกระตุ้นให้พัฒนาการเงินของเราอย่างต่อเนื่องในชีวิตจริง	๑. การจัดแสดง My Money Playbook ของแต่ละคนในรูปแบบนิทรรศการเงียบ ๒. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบเงียบ โดย	๑	**๒**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					นักเรียนเดินชมผลงานเพื่อน ๆ ๓. การเชื่อมโยงสิ่งที่ทำไว้ใน Playbook กับความรู้ที่เรียนมาตลอดชั่วโมง ๑–๑๔ ๔. การเขียน Reflection ส่วนบุคคล สิ่งที่ได้เรียนรู้และความคาดหวังต่อการนำแผนไปใช้จริง		
					รวมตลอดภาคเรียน	**๖๐**	**๑๐๐**

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

ทวีปยุโรป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ทวีปยุโรป

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ **รายวิชา สังคมศึกษา** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๒** **เวลา ๑๕ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ สัญลักษณ์

ตัวชี้วัด ม. ๒/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ม. ๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ตัวชี้วัด ม. ๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ตัวชี้วัด ม. ๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

แผนที่เป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดงลักษณะของพื้นผิวโลก ทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยการย่อส่วนและใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนพื้นผิวโลก องค์ประกอบของแผนที่

- สัญลักษณ์ ในแผนที่คือเครื่องหมายที่ใช้แทนสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถอ่านแผนที่และตีความได้อย่างถูกต้อง

- ทิศ สิ่งที่ใช้ในการนำทาง บอกให้รู้ทิศทางของสิ่งต่าง ๆ ในแผนที่

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษา คือ แผนที่เฉพาะเรื่องเช่น แผนที่ลักษณะทางรัฐกิจของทวีปยุโรป แผนที่กายภาพทวีปยุโรป เพื่อใช้ประกอบการอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

แผนที่เป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดงลักษณะของพื้นผิวโลก ทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยการย่อส่วนและใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนพื้นผิวโลก

- มาตราส่วนแผนที่ คือการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะบนแผนที่และระยะทางจริงบนพื้นโลก

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษา คือ แผนที่เฉพาะเรื่องเช่น แผนที่ลักษณะทางรัฐกิจของทวีปยุโรป แผนที่กายภาพทวีปยุโรป เพื่อใช้ประกอบการอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พื้นที่ภูเขา เช่น เทือกเขาสแกนดิเนเวีย เทือกเขาแอลป์ และเทือกเขาคาร์เพเทียน ส่งเสริม อุตสาหกรรมพลังงานน้ำ การท่องเที่ยว และการทำเหมืองแร่ ส่วนที่ราบลุ่มและแม่น้ำสำคัญ เช่น ที่ราบฝรั่งเศสและที่ราบลุ่มแม่น้ำโป เอื้อต่อ เกษตรกรรมขนาดใหญ่และอุตสาหกรรมการค้า ส่วนด้านภูมิอากาศ เช่น ภูมิอากาศหนาวเย็นแบบกึ่งอาร์กติก ในไอซ์แลนด์และนอร์เวย์ตอนเหนือ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและการใช้พลังงานความร้อนใต้พิภพ

ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พื้นที่ภูเขา เช่น เทือกเขาสแกนดิเนเวีย เทือกเขาแอลป์ และเทือกเขาคาร์เพเทียน ส่งเสริมอุตสาหกรรมพลังงานน้ำ การท่องเที่ยว และการทำเหมืองแร่ ส่วนที่ราบลุ่มและแม่น้ำสำคัญ เช่น ที่ราบฝรั่งเศสและที่ราบลุ่มแม่น้ำโป เอื้อต่อ เกษตรกรรมขนาดใหญ่และอุตสาหกรรมการค้า ส่วนด้านภูมิอากาศ เช่น ภูมิอากาศหนาวเย็นแบบกึ่งอาร์กติก ในไอซ์แลนด์และนอร์เวย์ตอนเหนือ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและการใช้พลังงานความร้อนใต้พิภพ

ทวีปยุโรปมีความหลากหลายทางเชื้อชาติ โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคอเคซอยด์ซึ่งจำแนกเป็น ๓ กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มนอร์ดิก กลุ่มแอลไพน์และ กลุ่มเมดิเตอร์เรเนียน

การกระจายตัวของประชากรสัมพันธ์กับภูมิประเทศและภูมิอากาศอย่างชัดเจน

- พื้นที่หนาแน่นสูง ได้แก่ ที่ราบยุโรปเหนือและลุ่มแม่น้ำสายใหญ่ (เหมาะแก่เกษตรกรรม), เมืองท่าริมชายฝั่ง (ศูนย์กลางเศรษฐกิจ), เขตภูมิอากาศอบอุ่นชื้น และที่ราบดินดี เช่น ยุโรปตะวันออก

- พื้นที่เบาบาง ได้แก่ พื้นที่ภูเขาสูง (แอลป์, สแกนดิเนเวีย), เขตอากาศเย็นจัด (นอร์เวย์, ฟินแลนด์), และเกาะที่อยู่ห่างไกล (ไอซ์แลนด์) ทั้งนี้ ที่ราบขนาดใหญ่ที่แทรกในพื้นที่ภูเขา เช่น ที่ราบโพในอิตาลี ก็ยังคงมีประชากรหนาแน่น

ยุโรปเป็นศูนย์กลางอารยธรรมสมัยใหม่ มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ สังคมเป็นแบบเมืองสูง ประชากรมีอิสระเสรีภาพและมีการศึกษาดี วัฒนธรรมมีความหลากหลายสูง โดยเฉพาะด้านภาษา ซึ่งแบ่งเป็น ๓ กลุ่มหลัก คือ เยอรมานิก โรมานซ์ และสลาวิก ส่วนศาสนาหลัก คือ คริสต์ แบ่งเป็น ๓ นิกายใหญ่ ได้แก่

โรมันคาทอลิก โปรเตสแตนต์ และออร์ทอดอกซ์ การเปลี่ยนแปลงสำคัญในปัจจุบันคือการเป็นเมืองที่เพิ่มขึ้นและปัญหา การจัดการผู้อพยพย้ายถิ่นที่หลั่งไหลเข้ามาเนื่องจากความมั่งคั่งของทวีป

ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปยุโรป ทำให้เกิดสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม ที่น่าสนใจ สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ฮัลล์สตัทท์ ประเทศออสเตรีย, แสงเหนือหมู่เกาะโลโฟเทน ประเทศนอร์เวย์, ภูเขาโอลิมปัส ประเทศกรีซ และเทือกเขาคาร์เพเทียนใต้ ประเทศโรมาเนีย สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น ปารีส ประเทศฝรั่งเศส, บูดาเปสต์ ประเทศฮังการี, โรงแรมน้ำแข็ง ประเทศสวีเดน และกรุงโรม ประเทศอิตาลี

เอลนีโญ (El Nino) ปรากฏการณ์อุ่นขึ้นของน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางและตะวันออก ทำให้อากาศร้อนและแห้งแล้งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ลานีญา (La Nina) ปรากฏการณ์เย็นลงของน้ำทะเลในมหาสมุทรปซิฟิกตอนกลางและตะวันออก ทำให้อากาศเย็นลงและมีฝนตกมากขึ้นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ผลกระทบเอลนีโญและลานีญาระดับโลก ปรากฏการณ์เอลนีโญและลานีญาส่งผลกระทบต่อสภาพอากาศทั่วโลกในหลายมิติ เช่น อุณหภูมิโลกเปลี่ยนแปลง,รูปแบบฝนแปรปรวน, ภัยธรรมชาติเพิ่มขึ้น ผลกระทบต่อระบบนิเวศทางทะเล และผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม

ปรากฏการณ์เอลนีโญ

เกิดจากกระแสลมมีกำลังอ่อนและเปลี่ยนทิศทางพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปฟิซิกไปด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปฟิซิก ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหล ไปยังทวีปอเมริกาใต้แทน ด้วยเหตุนี้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียขาดฝนและเกิดความแห้งแล้ง แต่ชายฝั่งของทวีปอเมริกาใต้กลับมีฝนตกเพิ่มมากขึ้น

ปรากฏการณ์ลานีญา

เกิดจากกระแสลมพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกมายังด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกตามเดิม แต่กระแสลมมีความรุนแรงมากกว่าปกติ ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหลมายังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น ส่งผลให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียมีระดับน้ำทะเลสูงขึ้นและฝนตกหนักมากกว่าปกติ ในทางตรงข้ามก็เกิดภาวะความแห้งแล้ง

ตัวอย่างการรับมือในยุโรป

๑. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากคลื่นความร้อน
๒. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากอุทกภัย
๓. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากพายุ
๔. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากไฟป่า

เอลนีโญ ทำให้อุณหภูมิผิวน้ำทะเลฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกตะวันออกและกลางอุ่นกว่าปกติ ส่งผลให้ประเทศไทยเผชิญกับความแห้งแล้งและฝนตกน้อยกว่าปกติ

ลานีญา ทำให้อุณหภูมิน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางและตะวันออกเย็นกว่าปกติ ส่งผลให้ประเทศไทยมีฝนตกมากกว่าปกติ

คนไทยจำเป็นต้องรู้เรื่องเอลนีโญ ลานีญา เพื่อให้เตรียมพร้อม ปรับตัว และอยู่รอดอย่างปลอดภัย

คนไทยจำเป็นต้องรู้เรื่องเอลนีโญ ลานีญา เพื่อให้เตรียมพร้อม ปรับตัว และอยู่รอดอย่างปลอดภัย

เอลนีโญ ทำให้อุณหภูมิผิวน้ำทะเลฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกตะวันออกและกลางอุ่นกว่าปกติ ส่งผลให้ประเทศไทยเผชิญกับความแห้งแล้งและฝนตกน้อยกว่าปกติ

ลานีญา ทำให้อุณหภูมิน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางและตะวันออกเย็นกว่าปกติ ส่งผลให้ประเทศไทยมีฝนตกมากกว่าปกติ

คนไทยจำเป็นต้องรู้เรื่องเอลนีโญ ลานีญา เพื่อให้เตรียมพร้อม ปรับตัว และอยู่รอดอย่างปลอดภัย

๑. สภาพเศรษฐกิจที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ

๒. สภาพสังคมที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ

๓. สถานที่ท่องเที่ยวยุโรปเชิงธรรมชาติและเชิงวัฒนธรรม

๔. ภัยพิบัติในยุโรป เอลนีโญ-ลานีญา

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกมาตราส่วนที่ใช้ในแผนที่ทวีปยุโรปได้

๒) บอกทิศในแผนที่ของประเทศในทวีปยุโรปได้

๓) บอกความหมายของสัญลักษณ์ในแผนที่ทวีปยุโรปได้

๔) บอกภูมิประเทศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

๕) บอกภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

๖) อธิบายลักษณะประชากรกลุ่มหลักของทวีปยุโรป และการกระจายของกลุ่มประชากรเหล่านี้ตามภูมิภาคต่าง ๆ

๗) ระบุลักษณะสำคัญทางสังคมของทวีปยุโรปและจำแนกกลุ่มภาษาหลักและนิกายศาสนาคริสต์หลักที่สำคัญในทวีปยุโรปได้

๘) บอกที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป

๙) บอกลักษณะทางภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป

๑๐) อธิบายเบื้องต้นได้ว่าเอลนีโญ และลานีญาเป็นปรากฏการณ์ที่มีผลกระทบระดับโลก

๑๑) ระบุผลกระทบเบื้องต้นจากข่าวที่เกี่ยวข้องกับเอลนีโญ ลานีญา

๑๒) บอกผลกระทบในภูมิภาคยุโรปจากเอลนีโญ–ลานีญา

๑๓) บอกตัวอย่างแนวทางการรับมือของประเทศในยุโรป

๑๔) บอกวิธีการปฏิบัติตนและการเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา

๑๕) สามารถสรุปความรู้เรื่องเอลนีโญ-ลานีญาในไทย และถ่ายทอดได้อย่างเหมาะสม

๑๖) สะท้อนสิ่งที่เรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้ “ยุโรป”

๑๗) สื่อสารความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน

๓.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) อ่านแผนที่โดยใช้มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ของทวีปยุโรปได้

๒) อ่านข้อมูลวิเคราะห์ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

๓) ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปจากการอ่านข้อมูล

๔) ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

๕) นำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

๖) วิเคราะห์ข้อมูลจากแผนที่และใช้ข้อมูลเพื่อจำแนกความแตกต่างทางประชากรและสังคมในภูมิภาคยุโรปแต่ละส่วนได้อย่างเหมาะสม

๗) เปรียบเทียบความแตกต่างทางภาษาและศาสนาในภูมิภาคต่าง ๆ ของยุโรปได้

๘) วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยวในทวีปยุโรป

๙) วิเคราะห์ข่าวและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับผลกระทบจากเอลนีโญ ลานีญา

๑๐) เชื่อมโยงเหตุการณ์ในข่าวกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นใกล้ตัว

๑๑) วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลกระทบของเอลนีโญ–ลานีญาอย่างมีเหตุผล

๑๒) วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลกระทบของภัยพิบัติอย่างมีเหตุผล

๑๓) บอกผลกระทบของเอลนีโญ-ลานีญาที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

๑๔) วิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญาในไทย

๑๕) สร้างสื่อให้ความรู้เรื่องสาเหตุ ผลกระทบ และการรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา

๑๖) สร้างสื่อให้ความรู้เรื่องสาเหตุ ผลกระทบ และการรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา

๑๗) เขียนสรุปความรู้และสะท้อนความคิดความรู้สึกตามหัวข้อที่กำหนด

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) เห็นความสำคัญของการอ่านแผนที่ในการศึกษาและสืบค้นข้อมูลทวีปยุโรป

๒) เห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

๓) เห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

๔) เห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

๕) เคารพความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมในยุโรป

๖) เห็นความสำคัญของการยอมรับความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม

๗) ตระหนักถึงการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยว อย่างมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อมสังคมและวัฒนธรรมในทวีปยุโรป

๘) ตระหนักถึงความสำคัญของภัยธรรมชาติที่ดูเหมือนไกลตัว แต่ส่งผลกระทบต่อชีวิตจริง

๙) เห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ และสนใจการติดตามข่าวสารสิ่งแวดล้อมระดับโลก

๑๐) เห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ และสนใจการติดตามข่าวสารสิ่งแวดล้อมระดับโลก

๑๑) เกิดความตระหนักรู้ว่าต้องติดตามข่าวสารสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญาในประเทศไทย

๑๒) เห็นความสำคัญของการเตรียมตัวรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา

๑๓) เห็นความสำคัญของการเตรียมตัวรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา

๑๔) เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์

๔. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านแผนที่ มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ของทวีปยุโรป โดยเห็นความสำคัญของการใช้แผนที่ในการศึกษาและสืบค้นข้อมูล (๔.๓.๑)

อ่านแผนที่ มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ของทวีปยุโรป โดยเห็นความสำคัญของการใช้แผนที่ในการศึกษาและสืบค้นข้อมูล (๔.๓.๑)

อ่านข้อมูลวิเคราะห์ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป โดยเห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒.๑.๒)

นำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป โดยเห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๑.๑.๑,๒.๑.๒)

วิเคราะห์ข้อมูลจากแผนที่และใช้ข้อมูลเพื่อจำแนกความแตกต่างทางประชากรและสังคมในภูมิภาคยุโรปแต่ละส่วนได้อย่างเหมาะสม โดยเคารพความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมในยุโรป (๑.๑.๑,๒.๑.๒)

เปรียบเทียบความแตกต่างทางภาษาและศาสนาในภูมิภาคต่าง ๆ ของยุโรปได้ โดยเห็นความสำคัญของการยอมรับความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม (๑.๑.๑,๒.๑.๒)

วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในทวีปยุโรป โดยตระหนักถึงการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยว อย่างมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมในทวีปยุโรป (๑.๑.๑,๒.๑.๒)

วิเคราะห์ข่าวและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับผลกระทบจากเอลนีโญ ลานีญา และเชื่อมโยงเหตุการณ์ในข่าวกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นใกล้ตัว โดยตระหนักถึงความสำคัญของภัยธรรมชาติที่ดูเหมือนไกลตัว แต่ส่งผลกระทบต่อชีวิตจริง (๑.๑.๓,๑.๔.๑,๒.๑.๓)

วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลกระทบของเอลนีโญ–ลานีญาอย่างมีเหตุผล โดยเห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ และสนใจการติดตามข่าวสารสิ่งแวดล้อมระดับโลก (๑.๑.๑,๒.๑.๒)

วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลกระทบของภัยพิบัติอย่างมีเหตุผล โดยเห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ และสนใจการติดตามข่าวสารสิ่งแวดล้อมระดับโลก (๑.๔.๑,๒.๑.๒)

วิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์จริงในไทย และเกิดความตระหนักรู้ว่าต้องติดตามข่าวสารสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญาในประเทศไทย (๑.๓.๑,๒.๑.๓)

สร้างสื่อให้ความรู้เรื่องสาเหตุ ผลกระทบ และการรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา โดยเห็นความสำคัญของการเตรียมตัวรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา (๓.๑.๒,๔.๑.๑)

สร้างสื่อให้ความรู้เรื่องสาเหตุ ผลกระทบ และการรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา โดยเห็นความสำคัญของการเตรียมตัวรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา (๓.๑.๒,๔.๒.๒)

เขียนสรุปความรู้และสะท้อนความคิดความรู้สึกตามหัวข้อที่กำหนด ซึ่งสะท้อนสิ่งที่เรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้ “ยุโรป” โดยเห็นคุณค่าของการเรียนรู้และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ (๑.๑.๓,๔.๒.๑)

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๕.๒ ใฝ่เรียนรู้

๕.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์และทิศทวีปยุโรป

๒) ใบงานที่ ๒ สัญลักษณ์ ทิศ มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

๓) ใบงานที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

๔) ใบงานที่ ๔ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป

๕) กิจกรรม “ตามหาใครอยู่ตรงไหน”

๖) ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนที่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมยุโรป

๗) ใบงานที่ ๗ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ”

๘) ใบงานที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ที่ส่งผลกระทบระดับโลก

๙) ใบงานที่ ๙ เรื่อง เติมคำให้สมบูรณ์เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติ ในยุโรป

๑๐) ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง วิเคราะห์สถานการณ์ข่าวสารต่างประเทศ (ยุโรป)

๑๑) ใบงานที่ ๑๑ วิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์เอลนีโญ-ลานีญา

๑๒) สื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”

๑๓) ใบงานที่ ๑๔ สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป

๖.๒ เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. อ่านแผนที่และตอบคำถาม	ตอบถูก ๘-๑๐ ข้อ	ตอบถูก ๖-๗ ข้อ	ตอบถูก ๐-๕ ข้อ
๒. อ่านแผนที่และตอบคำถาม	ตอบถูก ๘-๑๐ ข้อ	ตอบถูก ๖-๗ ข้อ	ตอบถูก ๐-๕ ข้อ
๓. อ่านข้อมูลทวีปยุโรปและเติมข้อมูลลงในตาราง	ข้อมูลที่นำมาตอบถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	ข้อมูลที่นำมาตอบถูกต้อง ผิดพลาดบางส่วน	ข้อมูลที่นำมาตอบไม่ถูกต้อง
๔. ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป	ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในยุโรปได้ถูกต้องครบถ้วนทุกข้อ	ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในยุโรปได้ถูกต้อง แต่ผิดพลาดบางข้อ	ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในยุโรปไม่ถูก
๕. นำเสนอเนื้อหาข้อมูลถูกต้อง ชัดเจน วิธีการ	นำเสนอนำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทาง	นำเสนอนำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทาง	ไม่สามารถนำเสนอนำเสนอที่ตั้งของ

นำเสนอน่าสนใจนำเสนอภายในเวลาที่กำหนด	เศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้ถูกต้องตรงประเด็น	เศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้	กิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้
๖. บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป	ตอบถูก ๘-๑๐ ข้อ	ตอบถูก ๖-๗ ข้อ	ตอบถูก ๐-๕ ข้อ
๗. ความถูกต้องของการเชื่อมโยงข้อมูล การใช้ภาษาและการสื่อสารการนำเสนอและกระบวนการกลุ่ม	นักเรียนแสดงความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง สามารถเชื่อมโยงข้อมูลและระบุตำแหน่งได้อย่างถูกต้องพร้อมเหตุผลที่ชัดเจนในทุกข้อ	นักเรียนสามารถทำกิจกรรมได้สำเร็จในระดับพื้นฐาน แต่มีข้อผิดพลาดเล็กน้อยในการเชื่อมโยงข้อมูลบางข้อ หรือขาดความชัดเจนในการอธิบายเหตุผล	นักเรียนมีความเข้าใจไม่เพียงพอ ทำให้การเชื่อมโยงข้อมูลและระบุตำแหน่งบนแผนที่ส่วนใหญ่ไม่ถูกต้องหรือไม่ชัดเจน
๘. จำแนกและเปรียบเทียบ วิเคราะห์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม (กลุ่มภาษาและนิกายศาสนา) ในแต่ละภูมิภาคของทวีปยุโรป	ระบุกลุ่มภาษาหลักและนิกายศาสนาคริสต์หลักในทุกภูมิภาคได้อย่างถูกต้อง และ สามารถวิเคราะห์ ข้อยกเว้น/ข้อสังเกตเพิ่มเติม (ภาษา/ศาสนา)	ระบุกลุ่มภาษาหลักและนิกายศาสนาคริสต์หลักในแต่ละภูมิภาคได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่แต่อาจระบุข้อยกเว้นหรือได้ไม่สมบูรณ์ หรือยังไม่ชัดเจน	ระบุกลุ่มภาษาหลักและนิกายศาสนาคริสต์หลักในแต่ละภูมิภาคได้ถูกต้องน้อยกว่า ๖๐% ของรายการ และ ไม่สามารถระบุข้อยกเว้นได้
๙. บอกภูมิภาคในยุโรปที่อยากไปตั้งถิ่นฐาน พร้อมบอกอาชีพ และสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่นักเรียนสนใจ	ตอบถูกระดับดี ๘-๑๐ คะแนน	ตอบถูกระดับพอใช้ ๖-๗ คะแนน	ปรับปรุง ๐-๕ คะแนน
๑๐. วิเคราะห์ข่าวเกี่ยวกับภัยพิบัติที่มีผลกระทบจากเอลนีโญ-ลานีญา แล้วตอบคำถาม	นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลกระทบจากข่าวว่าเกิดจากเอลนีโญ-ลานีญา ได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลกระทบจากข่าวว่าเกิดจากเอลนีโญ-ลานีญาได้	นักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์ผลกระทบจากข่าวว่าเกิดจากเอลนีโญ-ลานีญาได้
๑๑. เติมคำที่เหมาะสมลงในช่องว่างแต่ละข้อ	ตอบถูก ๑๕-๑๒ ข้อ	ตอบถูก ๑๑-๘ข้อ	ตอบถูก ๐-๗ ข้อ

โดยใช้ข้อมูลจากบทความที่กำหนดให้			
๑๒. ศึกษาข่าวและวิเคราะห์สถานการณ์	วิเคราะห์ข่าวแล้วตอบคำถามได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ทุกประเด็น	วิเคราะห์ข่าวแล้วตอบคำถามได้ถูกต้องสมบูรณ์ เป็นบางข้อ	วิเคราะห์ข่าวแล้วตอบคำถามไม่ถูกต้อง
๑๓. นำเสนอการรายงานสถานการณ์ข่าวยุโรป	นำเสนอเนื้อหาข้อมูลถูกต้อง ชัดเจน วิธีการนำเสนอน่าสนใจ และนำเสนอภายในเวลาที่กำหนด	นำเสนอรายงานสถานการณ์ข่าวยุโรปได้ถูกต้อง และมีวิธีการพูดที่น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	นำเสนอรายงานข่าวได้ แต่วิธีการพูดยังไม่น่าสนใจ และไม่อยู่ในขอบข่ายเวลาที่กำหนด
๑๔. วิเคราะห์ข่าวเกี่ยวกับผลกระทบจากเอลนีโญ-ลานีญา แล้วตอบคำถาม	นักเรียนสามารถอ่านข่าวเกี่ยวกับปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญาแล้ววิเคราะห์ผลกระทบได้อย่างถูกต้อง	นักเรียนอ่านข่าวเกี่ยวกับปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญาแล้ววิเคราะห์ผลกระทบได้	นักเรียนไม่สามารถอ่านข่าวเกี่ยวกับปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญาและวิเคราะห์ผลกระทบได้
๑๕. สื่อบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์	สื่อที่นักเรียนสร้างสามารถเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายที่รับฟังได้จริง	สื่อที่นักเรียนสร้างสามารถเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มป้าหมายได้พอสมควร	สื่อที่สร้างไม่สามารถทำให้ผู้รับเข้าใจ และไม่เกิดประโยชน์
๑๖. การสะท้อนคิดเชื่อมโยงเนื้อหาการเรียนรู้จากทวีปยุโรป	นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องได้ลึกซึ้ง และมีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้ของทวีปยุโรปได้	นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องได้ลึกซึ้ง แต่ไม่ค่อยละเอียด และมีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้ของทวีปยุโรปได้พอเหมาะ	นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องได้ไม่ลึกซึ้ง และไม่มีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้ของทวีปยุโรป

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๐ – ๗๐ หมายถึง ระดับคุณภาพ ดี
คะแนน ๗๑ – ๑๔๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ พอใช้
คะแนน ๑๔๒ – ๒๑๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑	เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑	วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้น
ตัวชี้วัด ม. ๒/๒	อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

แผนที่เป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดงลักษณะของพื้นผิวโลก ทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยการย่อส่วนและใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนพื้นผิวโลก องค์ประกอบของแผนที่

- สัญลักษณ์ ในแผนที่คือเครื่องหมายที่ใช้แทนสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถอ่านแผนที่และตีความได้อย่างถูกต้อง

- ทิศ สิ่งที่ใช้ในการนำทาง บอกให้รู้ทิศทางของสิ่งต่าง ๆ ในแผนที่

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษา คือ แผนที่เฉพาะเรื่องเช่น แผนที่ลักษณะทางรัฐกิจของทวีปยุโรป แผนที่กายภาพทวีปยุโรป เพื่อใช้ประกอบการอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

๓. สาระการเรียนรู้

แผนที่เป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดงลักษณะของพื้นผิวโลก ทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยการย่อส่วนและใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนพื้นผิวโลกแสดงลงบนวัตถุที่มีพื้นผิวเรียบ

๑. สัญลักษณ์ คือ การสร้างแผนที่เพื่อจำลองสถานที่ตั้งต่าง ๆ จำเป็นต้องกำหนดสัญลักษณ์เป็นเครื่องหมายลงบนแผนที่เพื่อใช้ของจริงในแต่ละพื้นที่ สัญลักษณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการเรียนรู้คาบนี้ คือ เมือง หลวง เขตปกครองประเทศ ทางรถไฟ แม่น้ำหรือแหล่งน้ำ ภูเขา และแถบสีแบ่งเขตภูมิอากาศ สัญลักษณ์ที่ใช้บนแผนที่จะกำหนดให้เข้าใจง่าย โดยใช้รูปร่าง ขนาด สี ลวดลาย ที่สอดคล้องกับสิ่งที่จะแสดง และมีคำอธิบายสัญลักษณ์ระบุไว้เสมอ

๒. ทิศ เป็นเส้นบอกแนวทิศทางในการระบุตำแหน่งที่ตั้งและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนพื้นผิวโลก โดยทั่วไปกำหนดทิศเหนือเป็นทิศหลัก สำหรับใช้หาค่าของทิศอื่น ๆ

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แผนที่เฉพาะเรื่อง เป็นแผนที่ที่สร้างขึ้นเพื่อแสดงรายละเอียดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น แผนที่ลักษณะทางรัฐกิจทวีปยุโรป แผนที่กายภาพทวีปยุโรป เพื่อใช้ประกอบการอ่านแผนที่โดยบอกสัญลักษณ์ และ ทิศ ของแผนที่ทวีปยุโรป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกมาตราส่วนที่ใช้ในแผนที่ทวีปยุโรปได้
- บอกทิศในแผนที่ของประเทศในทวีปยุโรปได้
- บอกความหมายของสัญลักษณ์ในแผนที่ทวีปยุโรปได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- อ่านแผนที่โดยใช้มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ของทวีปยุโรปได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของการอ่านแผนที่ในการศึกษาและสืบค้นข้อมูลทวีปยุโรป

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านแผนที่ มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ของทวีปยุโรป โดยเห็นความสำคัญของการใช้แผนที่ในการศึกษาและสืบค้นข้อมูล (๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านแผนที่ มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ของประเทศในทวีปยุโรป โดยเห็นความสำคัญของการใช้แผนที่ในการศึกษาและสืบค้นข้อมูล (ส.๓.๑) **ด้านความรู้** - บอกทิศในแผนที่ของประเทศในยุโรปได้ - บอกความหมายของสัญลักษณ์ในแผนที่ประเทศในยุโรปได้ **ด้านทักษะกระบวนการ**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูแสดงแผนที่ทวีปยุโรป แล้วชี้เลือกประเทศในแผนที่ทวีปยุโรป ให้นักเรียนทุกคนตอบคำถามว่า มีประเทศอะไรบ้าง ทีละประเทศ ๒. ครูอธิบายเพิ่มเติม แล้วว่าวันนี้ นักเรียนจะได้เรียนวิธีการอ่านข้อมูลบนแผนที่ โดยใช้สัญลักษณ์และทิศ	นักเรียนตอบประเทศตามที่ครูชี้บนหน้าจอ	๑. Powerpoint เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป ๒. แผนที่แสดงลักษณะทางรัฐกิจทวีปยุโรป ๓.แผนที่แสดงภูมิอากาศของทวีปยุโรป ๔.แผนที่แสดงประเทศต่าง ๆ ของทวีปยุโรป	-	-ใบงานที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์และทิศ - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
อ่านแผนที่โดยใช้ ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ของประเทศในทวีปยุโรปได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นความสำคัญของการอ่านแผนที่ในการศึกษาและสืบค้นข้อมูลทวีปยุโรป **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	**ขั้นสอน (๒๐ นาที)** ๑. ครูแจกแผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป ให้นักเรียนดูสัญลักษณ์ที่กำหนดไว้ในแผนที่แล้วตอบคำถามร่วมกัน ๑.๑ ครูให้นักเรียนอ่านแผนที่แล้วบอกคำอธิบายสัญลักษณ์อยู่บนส่วนใดของแผนที่	นักเรียนตอบ...คำอธิบายสัญลักษณ์อยู่มุมล่างด้านขวาของแผนที่			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๒ เมืองหลวงมีสัญลักษณ์เป็นอย่างไร	นักเรียนตอบ...สัญลักษณ์เมืองหลวง จากแผนที่มีลักษณะเป็นรูปวงกลม ไฮไลท์สีแดง เพื่อให้เห็นชัด			
	๑.๒.๑ เมืองหลวงของประเทศฝรั่งเศส คือเมืองใด	นักเรียนตอบ...กรุงปารีส			
	๑.๒.๒ เมืองหลวงของประเทศอิตาลี คือเมืองใด	นักเรียนตอบ...กรุงโรม			
	๑.๒.๓ เมืองหลวงของประเทศสเปน คือเมืองใด	นักเรียนตอบ...กรุงมาดริค			
	๑.๓ ครูสนทนาว่านอกจากเมืองหลวงมีสัญลักษณ์ใดอีก	นักเรียนตอบ...มีสัญลักษณ์ เขตทวีป เขตประเทศ แม่น้ำ ทะเลสาบ/อ่างเก็บน้ำ			
	๑.๔ สัญลักษณ์เขตทวีปเป็นอย่างไร ๑.๔.๑ เขตทวีปยุโรปอยู่บริเวณใด	นักเรียนตอบ...มีลักษณะเป็นเส้นปะสีดำเข้ม นักเรียน...ชี้นิ้วลากเส้นไปตามสัญลักษณ์แสดงเขตทวีปยุโรป			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑.๕ สัญลักษณ์เขตประเทศเป็นอย่างไร	นักเรียนตอบ...มีลักษณะเป็นเส้นปะสีดำ แบ่งอาณาเขตประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป			
	๑.๕.๑ เขตประเทศไอร์แลนด์อยู่บริเวณใด	นักเรียน...ชี้นิ้วลากเส้นไปตามลักษณะแสดงเขตประเทศไอร์แลนด์			
	๑.๕.๒ เขตประเทศโปแลนด์อยู่บริเวณใด	นักเรียน...ชี้นิ้วลากเส้นไปตามลักษณะแสดงเขตประเทศโปแลนด์			
	๑.๕.๓ เขตประเทศบัลแกเรียอยู่บริเวณใด	นักเรียน...ชี้นิ้วลากเส้นไปตามลักษณะแสดงเขตประเทศบัลแกเรีย			
	๑.๖ ครูนำเสนอแผนที่แล้วถามนักเรียนว่าแผนที่นี้คือแผนที่อะไร	นักเรียนตอบ...แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑.๖.๑ สัญลักษณ์แม่น้ำหรือแหล่งน้ำเป็นอย่างไร ๑.๖.๒ ให้นักเรียนหาแม่น้ำหรือแหล่งน้ำสายสำคัญในประเทศฝรั่งเศส ๑.๖.๓ แม่น้ำนีเปอร์อยู่บริเวณใด ๑.๖.๔ ทะเลสาบในประเทศสวีเดนอยู่บริเวณใด ๑.๗ ครูนำเสนอแผนที่นักเรียน ๒ แผนที่ แล้วให้นักเรียนอ่านแผนที่แล้วบอกภูมิอากาศของประเทศในยุโรป 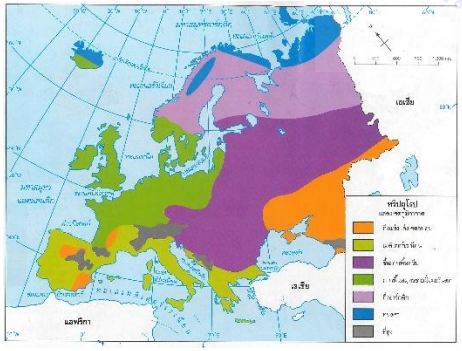 ที่มา: แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์	นักเรียนตอบ...มีลักษณะเป็นเส้นสีฟ้า นักเรียน...ชี้เส้นทางแม่น้ำตามสัญลักษณ์ที่แสดงภายในประเทศฝรั่งเศส นักเรียน...ชี้นิ้วลากเส้นตามสัญลักษณ์แม่น้ำนีเปอร์ นักเรียน...ชี้นิ้วบอกตำแหน่งทะเลสาบในประเทศสวีเดน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	New Edition ATLAS 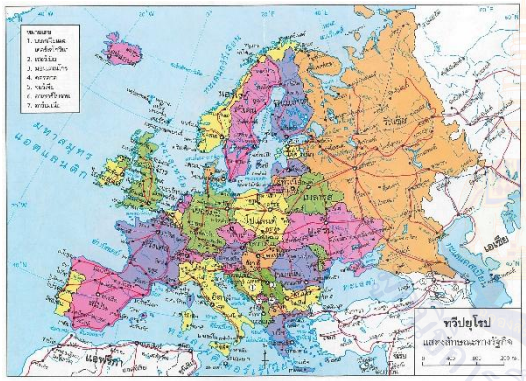 ที่มา: แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition ATLAS ๑.๗.๑ ครูนำเสนอแผนที่แล้วถามนักเรียนว่าแผนที่ทั้งสองแผนที่คือแผนที่อะไร	นักเรียนตอบ...แผนที่แสดงเขตภูมิอากาศของทวีปยุโรป และแผนที่แสดงประเทศต่าง ๆ ของทวีปยุโรป			

มหาวิทยาลัยการกีฬาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๗.๒ แผนที่แสดงเขตภูมิอากาศของทวีปยุโรป แสดงสัญลักษณ์อะไรบ้าง	นักเรียนตอบ...แสดงสัญลักษณ์แถบสีในการบอกเขตภูมิอากาศของทวีปยุโรป นักเรียนตอบ...สีส้มแสดงเขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย นักเรียนตอบ...สีเขียวอ่อนแสดงเขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน นักเรียนตอบ...สีเขียวเข้มแสดงเขตภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น นักเรียนตอบ...สีม่วงแสดงเขตภูมิอาศแบบชื้นภาคพื้นทวีป นักเรียนตอบ...สีชมพูแสดงเขตภูมิอากาศกึ่งขั้วโลกหรือไทกา นักเรียนตอบ...สีฟ้าแสดงเขตภูมิอากาศแบบทุนดรา			
	๑.๗.๔ เขตภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น อยู่ในบริเวณประเทศอะไร	นักเรียนตอบ...บริเวณตอนเหนือของประเทศอิตาลี ประเทศสโลวีเนีย ประเทศโครเอเชีย ประเทศเซอร์เบีย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๗.๓ เขตภูมิอากาศแบบกึ่งขั้วโลกหรือไทก้า อยู่ในบริเวณประเทศอะไร ๑.๗.๕ เขตภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก อยู่ในบริเวณประเทศอะไร ครูอธิบายเพิ่มเติม “นอกจากสัญลักษณ์ที่เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น เมืองหลวง อาณาเขตประเทศ หรือสิ่งที่เกิดจากธรรมชาติ เช่น เส้นทางน้ำ แหล่งน้ำ หรือภูเขาแล้ว สัญลักษณ์ยังมีอีกหลายรูปแบบ เช่น สัญลักษณ์แถบสีบนแผนที่ ที่ใช้อธิบายแทนสิ่งต่าง ๆ อย่างเช่น เขตภูมิอากาศ ที่นักเรียนตอบมา ซึ่งแต่ละสีจะแสดงเขตภูมิอากาศที่แตกต่างกัน” ๑.๘ สัญลักษณ์มีความสำคัญต่อการอ่านแผนที่อย่างไร	นักเรียนตอบ...ประเทศนอร์เวย์ ประเทศสวีเดน ประเทศฟินแลนด์ และทางตอนบนของสหพันธรัฐรัสเซีย นักเรียนตอบ...ประเทศไอซ์แลนด์ ประเทศสหราชอาณาจักร ประเทศฝรั่งเศส ประเทศเนเธอร์แลนด์ ประเทศเบลเยี่ยม ประเทศเยอรมนี และประเทศเดนมาร์ก นักเรียนตอบ...สัญลักษณ์ช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าใจข้อมูลที่แสดงบนแผนที่ได้ โดยที่ไม่ต้องมีการอธิบายเป็นข้อความยาว ๆ สัญลักษณ์ต่าง ๆ บน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ครูสรุปเพิ่มเติมเรื่องสัญลักษณ์ การสร้างแผนที่เพื่อจำลองสถานที่ตั้งต่าง ๆ จำเป็นต้องกำหนดสัญลักษณ์เป็นเครื่องหมายลงบนแผนที่เพื่อใช้ของจริงในแต่ละพื้นที่ มีทั้งรูปแบบที่เป็นจุด เส้น และพื้นที่ สัญลักษณ์ที่ใช้บนแผนที่จะออกแบบให้เข้าใจง่าย โดยใช้รูปร่าง ขนาด สี ลวดลาย ที่สอดคล้องกับสิ่งที่จะแสดง และมีคำอธิบายสัญลักษณ์ระบุไว้เสมอ	แผนที่ จะถูกย่อส่วน แล้วใช้แทนสถานที่ต่าง ๆ เช่น ภูเขา แม่น้ำ เมืองหลวง เป็นต้น			

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โครงการอักษรศาสตร์ทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒. ครูแสดงแผนที่แสดงลักษณะทางรัฐกิจของทวีปยุโรป แล้วตั้งคำถามดังนี้ ที่มา: แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition ATLAS ๒.๑ หาสัญลักษณ์แสดงทิศตามภาพนี้ในแผนที่นี้				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	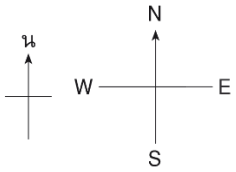 *ตัวอย่างสัญลักษณ์บอกทิศทางในแผนที่* ๒.๒ นักเรียนคิดว่าสัญลักษณ์นี้แสดงทิศอย่างไร	นักเรียนตอบ... คิดว่าเป็นทิศเหนือ เพราะมีลูกศรชี้ขึ้นด้านบน แล้วมีตัวอักษรย่อ เป็น น. หรือตัว N ย่อมาจากคำว่าเหนือหรือ North แสดงออกถึงทิศเหนือ			
	๒.๓ ถ้าลูกศรชี้ไปทางทิศเหนือ แล้วทิศใต้ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตก ลูกศรจะชี้ไปทางด้านใด จากนั้นครูนำแผนที่ลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป ให้นักเรียนดูและร่วมกันตอบคำถามดังนี้	นักเรียนตอบ...ถ้าลูกศรชี้ขึ้นไปทางทิศเหนือ ในทางทิศใต้ลูกศรจะชี้ไปทางตรงข้ามกับที่เหนือ คือด้านล่าง ส่วนทิศตะวันออกลูกศรจะชี้ไปทางด้านขวา และทิศตะวันตกลูศรจะชี้ไปยังด้านซ้าย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	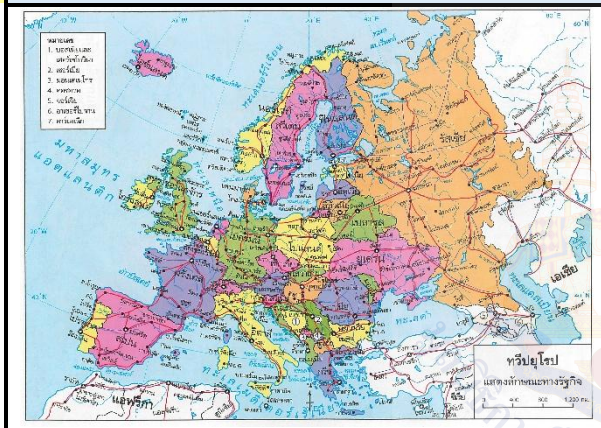 ๒.๔ กรุงลอนดอน สหราช อาณาจักร ตั้งอยู่ทางทิศใดของกรุงปารีส ประเทศ ฝรั่งเศส ๒.๕ แม่น้ำแซนอยู่ทางทิศใดของกรุงปารีส เมืองหลวงของฝรั่งเศส	นักเรียนตอบ...จากแผนที่ กรุงลอนดอน สหราช อาณาจักร ตั้งอยู่ทางทิศ **เหนือ** ของกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส นักเรียนตอบ...แม่น้ำแซน ตั้งอยู่ทาง**ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ** ของกรุงปารีส เมืองหลวงของประเทศฝรั่งเศส			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ครูอธิบายเพิ่มเติม ทิศบนแผนที่ สามารถใช้ในการนำทาง หรือบอกให้รู้ถึงตำแหน่ง ช่วยให้การเดินทางไปยังจุดต่าง ๆ มีความถูกต้อง โดยทั่วไปจะกำหนดทิศเหนือเป็นทิศหลัก				

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน แต่ละกลุ่มจะได้รับอุปกรณ์ดังนี้ ๑.๑ กระดานไวท์บอร์ดขนาดประมาณ A๔ และปากกาเคมี ๑.๒ แผนที่ ๓ แผ่นให้นักเรียน ได้แก่ แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป, แผนที่แสดงภูมิอากาศของทวีปยุโรป, แผนที่แสดงประเทศต่าง ๆ ของทวีปยุโรป แล้วให้นักเรียนร่วมกันอ่านแผนที่แล้วตอบคำถาม ๑.๓ แต่ละคนได้รับในงานที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์และทิศทวีปยุโรป ซึ่งมีคำถาม ๑๐ คำถาม ตามคำถามที่เล่นเกม ๒. ครูชี้แจงว่าจะเล่นเกมตอบคำถาม ๑๐ ข้อ กติกาคือนักเรียนแต่ละกลุ่ม ให้เวลา ๒ นาทีในการตอบคำถาม แล้วชูคำตอบเมื่อครูสั่ง ๓. เมื่อครูเฉลยคำตอบแต่ละข้อให้นักเรียนบันทึกลงในใบงานที่ ๑	นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบคำถาม ๑๐ ข้อ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑.๑ แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป ๑.๒ แผนที่แสดงลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป 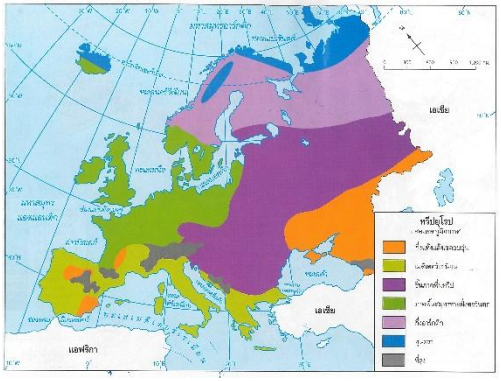 				

มหาวิทยาลัยการกีฬาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑.๔ แผนที่แสดงประเทศต่าง ๆ ของทวีปยุโรป 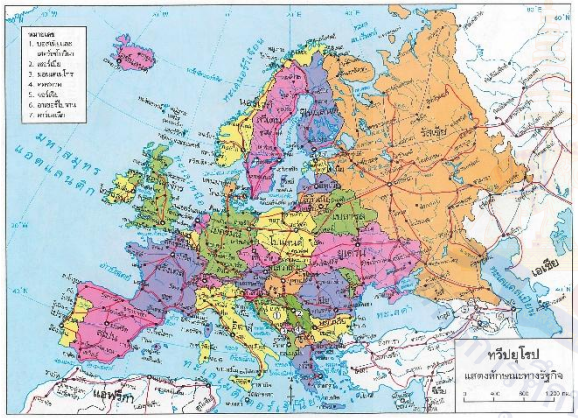 				

มหาวิทยาลัยทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑) เมืองหลวงของกรีซ คืออะไร ๒) เมืองหลวงของไอซ์แลนด์ คืออะไร ๓) เมืองแม่น้ำในประเทศโปรตุเกส คือแม่น้ำอะไร อะไร ๔) แม่น้ำสายสำคัญที่ไหลผ่านประเทศอิตาลี คือแม่น้ำอะไร ๕) เขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย หรือแถบสีส้มด้านฝั่งทิศตะวันตกของยุโรป มีประเทศอะไรบ้าง ๖) เทือกเขาแอลป์ตั้งอยู่ทางทิศใดของประเทศโรมาเนีย ๗) เกาะไอซ์แลนด์ตั้งอยู่ทางทิศใดของประเทศสเปน ๘) ทิศเหนือของประเทศเบลารุส คือประเทศอะไร ๙) ทิศตะวันออกของสวีเดนติดกับประเทศอะไร ๑๐) สัญลักษณ์และทิศ มีความสำคัญอย่างไรในการอ่านแผนที่ทวีปยุโรป	นักเรียนตอบ...กรุงเอเธนส์ นักเรียนตอบ...กรุงดับลิน นักเรียนตอบ...แม่น้ำโดรู นักเรียนตอบ...แม่น้ำโรน นักเรียนตอบ...ประเทศสเปน และ ประเทศฝรั่งเศส นักเรียนตอบ...อยู่ทางทิศตะวันตก ของประเทศโรมาเนีย นักเรียนตอบ...อยู่ทางทิศเหนือของประเทศสเปน นักเรียนตอบ...ประเทศลัตเวีย นักเรียนตอบ...ประเทศฟินแลนด์ นักเรียนตอบ...สัญลักษณ์ทำให้เข้าใจลักษณะต่าง ๆ ที่ถูกสร้างขึ้นในแผนที่ เช่น เมืองหลวง ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะภูมิประเทศ ทิศทำให้เข้าใจตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูถามนักเรียนด้วยคำถามดังต่อไปนี้ ๑. แผนที่มีความสำคัญอย่างไรต่อการศึกษาภูมิศาสตร์	นักเรียนตอบ... แผนที่เป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดงลักษณะของพื้นผิวโลก ทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยการย่อส่วนและใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนพื้นผิวโลก			
	๒. การใช้สัญลักษณ์ และ ทิศ ช่วยให้นักเรียนอ่านและแปลความหมายของแผนที่ได้หรือไม่ อย่างไร	นักเรียนตอบ...ช่วยได้เพราะ สัญลักษณ์ ในแผนที่คือเครื่องหมายที่ใช้แทนสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถอ่านแผนที่และตีความได้อย่างถูกต้อง ทิศสิ่งที่ใช้ในการนำทาง บอกให้รู้ทิศทางของสิ่งต่าง ๆ ในแผนที่			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Powerpoint เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

๒. แผนที่แสดงลักษะณะทางรัฐกิจทวีปยุโรป

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์และทิศทวีปยุโรป

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกทิศในแผนที่ประเทศในทวีปยุโรปได้ - บอกความหมายของสัญลักษณ์ในแผนที่ทวีปยุโรปได้	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์และทิศทวีปยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - อ่านแผนที่โดยใช้ ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ของทวีปยุโรปได้	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์และทิศทวีปยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของการอ่านแผนที่ในการศึกษาและสืบค้นข้อมูลทวีปยุโรป	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์และทิศทวีปยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) อ่านแผนที่ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ของทวีปยุโรป โดยเห็นความสำคัญของการใช้แผนที่ในการศึกษาและสืบค้นข้อมูล (๔.๓.๑)	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์และทิศทวีปยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์และทิศทวีปยุโรป	อ่านแผนที่และตอบคำถาม	ตอบถูก ๘-๑๐ ข้อ	ตอบถูก ๖-๗ ข้อ	ตอบถูก ๐-๕ ข้อ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์และทิศทวีปยุโรป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องสัญลักษณ์และทิศ : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านแผนที่แล้วตอบคำถาม

๑. เมืองหลวงของกรีซ คืออะไร

.....

๒. เมืองหลวงของไอซ์แลนด์ คืออะไร

.....

๓. เมืองแม่น้ำในประเทศโปรตุเกส คือแม่น้ำอะไรอะไร

.....

๔. แม่น้ำสายสำคัญที่ไหลผ่านประเทศอิตาลี คือแม่น้ำอะไร

.....

๕. เขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย หรือ แถบสีส้มด้านฝั่งทิศตะวันตกของยุโรป มีประเทศอะไรบ้าง

.....

๖. เทือกเขาแอลป์ตั้งอยู่ทางทิศใดของประเทศโรมาเนีย

.....

๗. เกาะไอซ์แลนด์ตั้งอยู่ทางทิศใดของประเทศสเปน

.....

๘. ทิศเหนือของประเทศเบลารุส คือประเทศอะไร

.....

๙. ทิศตะวันออกของสวีเดนติดกับประเทศอะไร

.....

๑๐. สัญลักษณ์และทิศ มีความสำคัญอย่างไรในการอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์และทิศทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องสัญลักษณ์และทิศ : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านแผนที่แล้วตอบคำถาม

๑. เมืองหลวงของกรีซ คืออะไร

.....

๒. เมืองหลวงของไอซ์แลนด์ คืออะไร

.....

๓. เมืองแม่น้ำในประเทศโปรตุเกส คือแม่น้ำอะไรอะไร

.....

๔. แม่น้ำสายสำคัญที่ไหลผ่านประเทศอิตาลี คือแม่น้ำอะไร

.....

๕. เขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย หรือ แถบสีส้มด้านฝั่งทิศตะวันตกของยุโรป มีประเทศอะไรบ้าง

.....

๖. เทือกเขาแอลป์ตั้งอยู่ทางทิศใดของประเทศโรมาเนีย

.....

๗. เกาะไอซ์แลนด์ตั้งอยู่ทางทิศใดของประเทศสเปน

.....

๘. ทิศเหนือของประเทศเบลารุส คือประเทศอะไร

.....

๙. ทิศตะวันออกของสวีเดนติดกับประเทศอะไร

.....

๑๐. สัญลักษณ์และทิศ มีความสำคัญอย่างไรในการอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

.....

.....

.....

.....

ใบงานความรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ และทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องสัญลักษณ์ทิศ มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนที่ทวีปยุโรปภูมิประเทศของทวีปยุโรป

ทวีป
อเมริกาเหนือ
มหาสมุทรอาร์กติก
ทะเลคารา
ทะเลแบเร็นตส์
ทะเลนอร์วีเจียน
ทะเลเหนือ
มหาสมุทร
แอตแลนติก
ทวีปเอเชีย
ทวีปแอฟริกา
ทะเลแคสเปียน
ทะเลดำ
ทะเลเอเดรียติก
ทะเลไอโอเนียน
ทะเลเอเจียน
ทะเลสาบ
ไบคาล
ทะเลสาบ
อ่าวเบงกอล
ทะเลสาบ
ไมเนก้า
ทะเลสาบ
ลาโดกา
ทะเลสาบ
เวเนิร์น
ทะเลสาบ
อ่าวบอทเนีย
ทะเลสาบ
อ่าวฟินแลนด์
ทะเลสาบ
ทะเลอาซอฟ
ทะเลสาบ
ทะเลอารัล
ทะเลสาบ
ทะเลสาบ
ทะเลสาบ

แผนที่ทวีปยุโรปแสดงเขตภูมิอากาศ

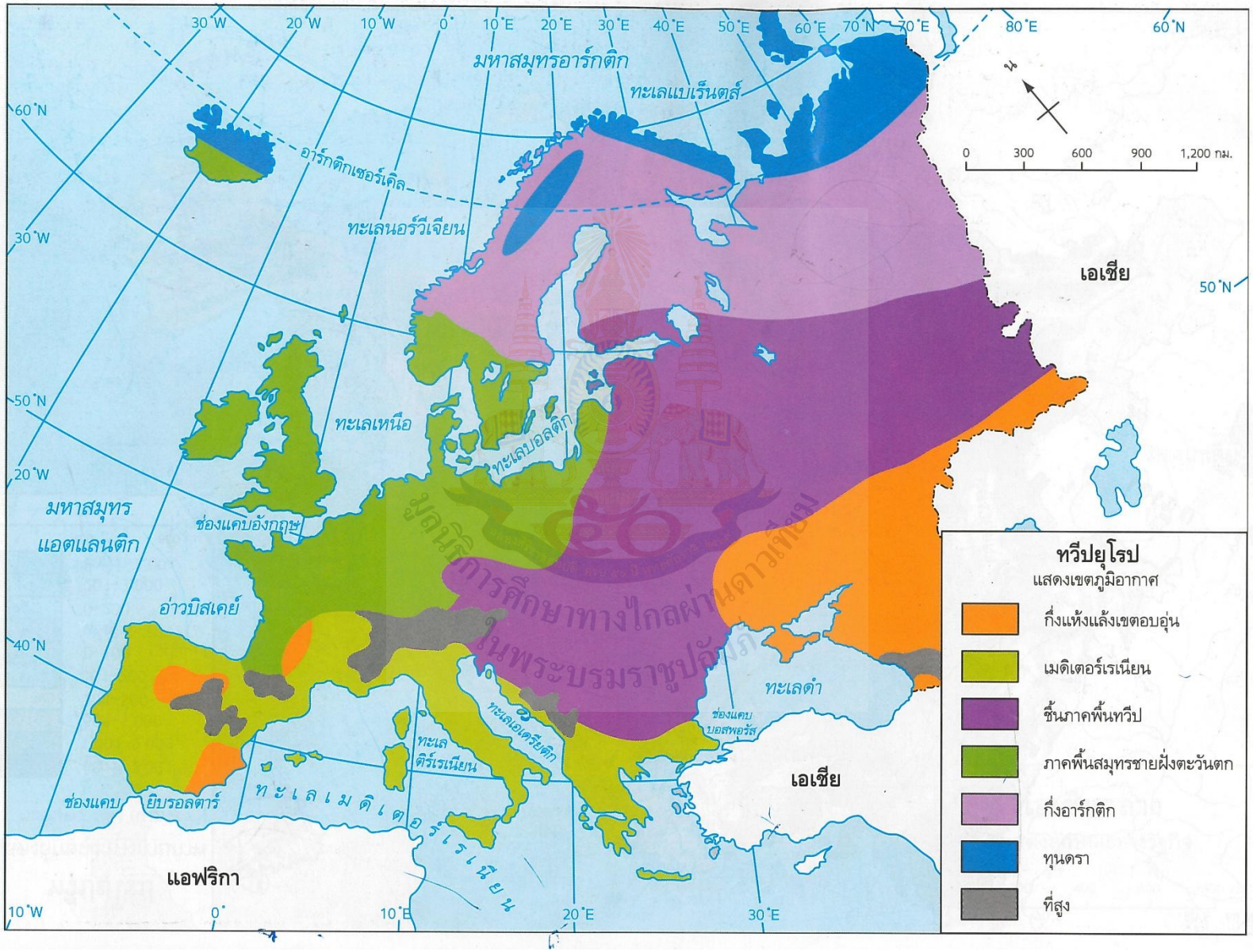

แผนที่ทวีปยุโรปแสดงลักษณะทางรัฐกิจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

แผนที่เป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดงลักษณะของพื้นผิวโลก ทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยการย่อส่วนและใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนพื้นผิวโลก

- มาตราส่วนแผนที่ คือการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะบนแผนที่และระยะทางจริงบนพื้นโลก

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษา คือ แผนที่เฉพาะเรื่องเช่น แผนที่ลักษณะทางรัฐกิจของทวีปยุโรป แผนที่กายภาพทวีปยุโรป เพื่อใช้ประกอบการอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

๓. สาระการเรียนรู้

แผนที่เป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดงลักษณะของพื้นผิวโลก ทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยการย่อส่วนและใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนพื้นผิวโลกแสดงลงบนวัตถุที่มีพื้นผิวเรียบ

๑. มาตราส่วน หรือมาตราส่วนแผนที่ หมายถึง สิ่งที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะบนแผนที่กับระยะทางจริงที่ปรากฏบนพื้นผิวโลก หรือหมายถึง อัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างระยะบนแผนที่กับระยะทางจริงบนพื้นผิวโลก โดย ถ้าต้องการทราบระยะทางระหว่างกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ไป กรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี สังเกตมาตราส่วนบนแผนที่ ใช้ไม้บรรทัดวัดที่มาตราส่วนเส้น ว่ากำหนดระยะทางในแผนที่ต่อระยะทางจริงเท่าไหร่ แล้ววัดระยะทางจากกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ไป กรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี จากนั้นมาคำนวณหาระยะทางจริง

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษา คือ แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป, แผนที่แสดงภูมิอากาศของทวีปยุโรป, แผนที่ทวีปยุโรปแสดงลักษณะทางรัฐกิจ, แผนที่สแกนดิเนเวียแสดงลักษณะทางรัฐกิจ, แผนที่ยุโรปใต้แสดงลักษณะทางรัฐกิจ, แผนที่ยุโรปตะวันออกแสดงลักษณะทางรัฐกิจใช้ประกอบการอ่านแผนที่โดยบอกมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ของแผนที่ทวีปยุโรป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกมาตราส่วนที่ใช้ในแผนที่ทวีปยุโรปได้
- บอกทิศในแผนที่ของประเทศในทวีปยุโรปได้
- บอกความหมายของสัญลักษณ์ในแผนที่ทวีปยุโรปได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- อ่านแผนที่โดยใช้มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ของทวีปยุโรปได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของการอ่านแผนที่ในการศึกษาและสืบค้นข้อมูลทวีปยุโรป

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านแผนที่ มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ของทวีปยุโรป โดยเห็นความสำคัญของการใช้แผนที่ในการศึกษาและสืบค้นข้อมูล (๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านแผนที่ มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ของประเทศในทวีปยุโรป โดยเห็นความสำคัญของการใช้แผนที่ในการศึกษาและสืบค้นข้อมูล (ส.๓.๑) **ด้านความรู้** - บอกมาตราส่วนที่ใช้ในแผนที่ประเทศในทวีปยุโรปได้ - บอกทิศในแผนที่ของประเทศในยุโรปได้ - บอกความหมายของสัญลักษณ์ในแผนที่ประเทศในยุโรปได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูแสดงแผนที่ภูมิภาคยุโรปตะวันตกแล้วให้นักเรียนให้นักเรียนดู จากนั้นตั้งประเด็นคำถามนักเรียน ดังนี้ 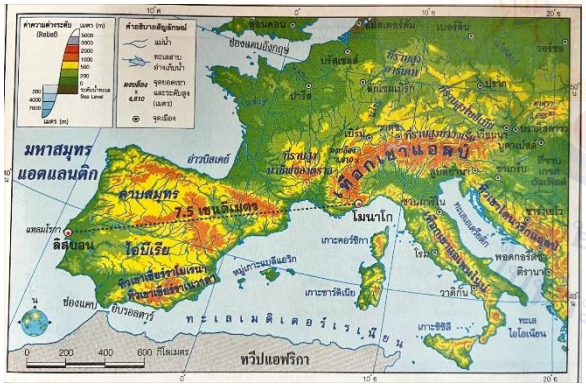 ที่มา: sites.google.com/site/phonchanaphotinta/bth-thi-2-phumisastr-thwipyurop ๑.๑ ครูให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าแผนที่นี้คือแผนที่อะไร	**นักเรียนตอบ...**แผนที่ภูมิภาคยุโรปตะวันตก	๑. Powerpoint เรื่อง สัญลักษณ์ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป ๒.แผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป ๓.แผนที่แสดงภูมิอากาศของทวีปยุโรป ๔.แผนที่ทวีปยุโรปแสดงลักษณะทางรัฐกิจ	-	๑.ในงานที่ ๒ มาตราส่วนทวีปยุโรป ๒.ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ อ่านแผนที่โดยใช้มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ของประเทศในทวีปยุโรปได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นความสำคัญของการอ่านแผนที่ในการศึกษาและสืบค้นข้อมูลทวีปยุโรป **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๑.๒ ครูถามหากสมมติว่าถ้านักเรียนเป็นนักเดินทาง จากกรุงปารีส ไปกรุงโรม ต้องใช้เวลาเดินเท้าอย่างน้อย ๒ วัน ซึ่งเป็นระยะทางที่ไกลมาก แต่ทำไมในแผนที่ระยะทางถึงดูใกล้กว่า ๑.๓ นักเรียนลองสังเกตในแผนที่ว่ามาตราส่วน ของแผนที่อยู่ส่วนไหนของแผนที่ ๑.๔ แผนที่ภูมิภาคยุโรปตะวันตก และกำหนดระยะทางบนมาตราส่วนเท่าไหร่ ๒. ครูสรุปคำตอบของนักเรียน คำตอบ ๑.๑ “แผนที่ภูมิภาคยุโรปตะวันตก” คำตอบ ๑.๒ “เราจะสังเกตว่าแผนที่ที่เราใช้ศึกษานั้น จะเป็นการย่อส่วนของแผนที่ จึงทำให้ดูเหมือนว่าประเทศต่าง ๆ ในแผนที่อยู่ใกล้กันมาก แต่	**นักเรียนตอบ...**เพราะแผนที่มีการย่อส่วนของแผนที่ และมีขนาดมาตราส่วนที่เล็ก ทำให้รู้สึกว่าระยะทางไม่ไกล **นักเรียนตอบ**...อยู่บริเวณด้านล่าง มุมซ้ายของแผนที่ **นักเรียนตอบ...**แสดงมาตราส่วน กำหนดระยะทาง คือ ๑ เซนติเมตร เท่ากับ ๒๐๐ กิโลเมตร	๕. แผนที่สแกนดิเนเวีย แสดงลักษณะทางรัฐกิจ ๖.แผนที่ยุโรปใต้แสดงลักษณะทางรัฐกิจ ๗.แผนที่ยุโรปตะวันออก แสดงลักษณะทางรัฐกิจ ๘.แผนที่ยุโรปตะวันตกแสดงลักษณะทางรัฐกิจ		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ระยะทางจริงบนแผนที่จะถูกกำหนดไว้บนมาตราส่วน” คำตอบ ๑.๓ “แผนที่ภูมิภาคยุโรปตะวันตกที่นักเรียนได้ดูนั้น แสดงมาตราส่วน โดยกำหนดระยะทาง คือ ๑ เซนติเมตร เท่ากับ ๒๐๐ กิโลเมตร” แล้วว่าวันนี้ นักเรียนจะได้เรียนวิธีการอ่านข้อมูลบนแผนที่โดยใช้มาตราส่วน				
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูแสดงแผนที่ให้นักเรียนดูแล้วถามว่า แผนที่นี้คือแผนที่อะไร ที่มา: แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์	นักเรียนตอบ...แผนที่ทวีปยุโรปแสดงลักษณะทางรัฐกิจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	New Edition ATLAS ๒. จากคาบที่แล้วนักเรียนเรียนเรื่อง สัญลักษณ์และทิศ: การอ่านแผนที่ยุโรป เพื่อเป็นการทบทวน ดังนั้นให้นักเรียนลองสังเกตว่าในแผนที่นี้มีสัญลักษณ์อะไรบ้างบนแผนที่	นักเรียนตอบ...มีสัญลักษณ์ที่เป็นเส้นแสดงการแบ่งเขตการปกครองประเทศ นักเรียนตอบ....สัญลักษณ์แม่น้ำสายสำคัญ นักเรียนตอบ...สัญลักษณ์ทะเลสาบ นักเรียนตอบ....สัญลักษณ์เมืองหลวง นักเรียนตอบ....สัญลักษณ์เมืองสำคัญ			
	๓. ทางทิศตะวันออกของทวีปยุโรปในแผนที่ จะติดกับทวีปใด	นักเรียนตอบ...ทางด้านทิศตะวันออกของทวีปยุโรปติดกับทวีปเอเชีย			
	๔. ทางทิศใต้ของทวีปยุโรปในแผนที่ จะติดกับทวีปใด	นักเรียนตอบ...ทางด้านทิศใต้ของทวีปยุโรปติดกับทวีปแอฟริกา			

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในพระบรมราชูปถัมภ์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕. ให้นักเรียนดูแผนที่ทวีปยุโรปแสดงลักษณะทางรัฐกิจ แล้วใช้ไม้บรรทัดวัดมาตราส่วนในแผนที่ ว่าระยะทางในแผนที่แทนระยะทางจริงเท่าไหร่ ๖. ให้นักเรียนทุกคนคำนวณในกระดาษแล้วอธิบายวิธีการคำนวณมาตราส่วนบนแผนที่เพื่อหาระยะทาง โดยมีคำถามดังนี้ ๖.๑ ให้นักเรียนหาระยะทางจากกรุงปารีส เมืองหลวง ประเทศฝรั่งเศส ไป กรุงเบอร์ลิน เมืองหลวง ประเทศเยอรมนี มีระยะทางจริงบนแผนที่เท่าใด	นักเรียนตอบ... ๑ เซนติเมตร เท่ากับ ๔๐๐ กิโลเมตร นักเรียนตอบ...ใช้ไม้บรรทัดวัดที่มาตราส่วน จะเห็นว่าบรรทัด ๑ เซนติเมตร เท่ากับ ๔๐๐ ดังนั้น วัดระยะทางจากแผนที่แสดงลักษณะทางรัฐกิจของทวีปยุโรป จากกรุงปารีส เมืองหลวงของประเทศฝรั่งเศส ไป กรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี ได้ ๓.๕ เซนติเมตร ดังนั้น ระยะทางจริงของปารีส ประเทศฝรั่งเศส ไป เบอร์ลิน ประเทศ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๗. ครูนำแผนที่แสดงลักษณะทางรัฐกิจของ สหราชอาณาจักรมาให้นักเรียนดู แล้วใช้ไม้บรรทัดวัดมาตราส่วนในแผนที่ ว่าระยะทางในแผนที่แทนระยะทางจริงเท่าไหร่ ที่มา: แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์	เยอรมนี เท่ากับ ๓.๕ x ๔๐๐ เท่ากับ ๑,๔๐๐ กิโลเมตร นักเรียนตอบ... ๑ เซนติเมตร เท่ากับ ๕๐ กิโลเมตร			

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกาญจนบุรี ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	New Edition ATLAS ๗.๑ ครูให้นักเรียนดูแผนที่แสดงลักษณะทางรัฐกิจของสหราชอาณาจักร แล้วหาระยะทางจากกรุงลอนดอน เมืองหลวงสหราชอาณาจักร ไป เมืองแมนเชสเตอร์ ว่ามีระยะทางจริงบนแผนที่เท่าใด ครูอธิบายเพิ่มเติม มาตราส่วนแผนที่ คือ สิ่งที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะบนแผนที่กับระยะทางจริงที่ปรากฏบนพื้นผิวโลก หรือหมายถึง อัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างระยะบนแผนที่กับระยะทางจริงบนพื้นผิวโลก มาตราส่วนในแผนที่จะมีความ	นักเรียนตอบ...ใช้ไม้บรรทัดวัดที่มาตราส่วนเส้น จะเห็นว่าบรรทัด ๑ เซนติเมตร เท่ากับ ๕๐ ดังนั้น วัดระยะทางจากแผนที่แสดงลักษณะทางรัฐกิจของมหราชอาณาจักร จากกรุงลอนดอน เมืองหลวงของสหราชอาณาจักร ไป แมนเชสเตอร์ ได้ ๕.๕ เซนติเมตร ดังนั้น ระยะทางจริงของ กรุงลอนดอน ไป แมนเชสเตอร์เท่ากับ ๕.๕ x ๕๐ เท่ากับ ๒๕๐ กิโลเมตร			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับขนาดและความละเอียดของแผนที่				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน แต่ละกลุ่มจะได้รับอุปกรณ์ดังนี้ ๑.๑ กระดานไวท์บอร์ดขนาดประมาณ A๔ และปากกาเคมี ๑.๒ แผนที่ ๗ แผ่นให้นักเรียน ได้แก่ แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป, แผนที่แสดงภูมิอากาศของทวีปยุโรป, แผนที่ทวีปยุโรปแสดงลักษณะทางรัฐกิจ, แผนที่สแกนดิเนเวียแสดงลักษณะทางรัฐกิจ, แผนที่ยุโรปใต้แสดงลักษณะทางรัฐกิจ, แผนที่ยุโรปตะวันออกแสดงลักษณะทางรัฐกิจ, และแผนที่ยุโรปตะวันตกแสดงลักษณะทางรัฐกิจ แล้วให้นักเรียนร่วมกันอ่านแผนที่แล้วตอบคำถาม ๑.๓ แต่ละคนได้รับในงานที่ ๒ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ มาตราส่วนทวีปยุโรป ซึ่งมีคำถาม ๑๐ คำถาม ตามคำถามที่เล่นเกม	นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่อร่วมกันแข่งขันเล่นเกมตอบคำถาม ๑๐ ข้อ ลงในใบงาน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูชี้แจงว่าจะเล่นเกมตอบคำถาม ๑๐ ข้อ กติกาคือนักเรียนแต่ละกลุ่ม ให้เวลา ๒ นาทีในการตอบคำถาม แล้วชูคำตอบเมื่อครูสั่ง ๓. เมื่อครูเฉลยคำตอบแต่ละข้อให้นักเรียนบันทึกลงในใบงานที่ ๒ ๑.๑ แผนที่ทวีปยุโรปแสดงลักษณะทางรัฐกิจ ที่มา: แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition ATLAS				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๒ แผนที่สแกนดิเนเวีย 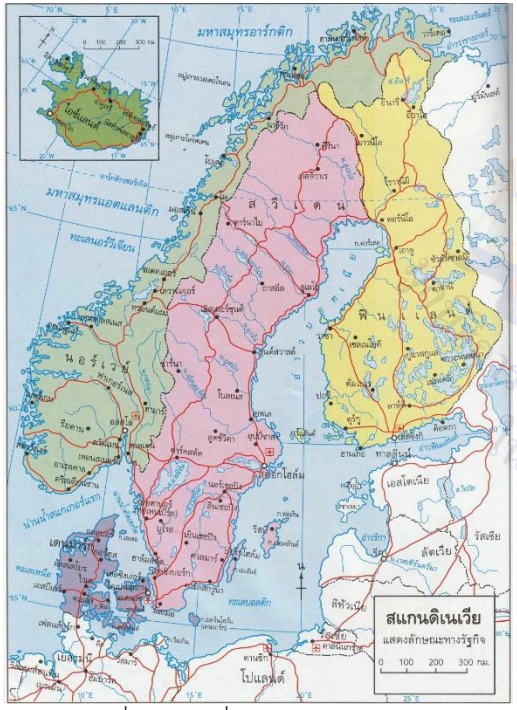 ที่มา: แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition ATLAS				

มหาวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๓ แผนที่ยุโรปตะวันออก ที่มา: แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition ATLAS				

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตการกีฬาทางไกลผ่านดาวเทียม สมเด็จพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๔ แผนที่ยุโรปตะวันตก ที่มา: แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition ATLAS				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๕ แผนที่ยุโรปใต้ ที่มา: แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition ATLAS				

ทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๖ แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป 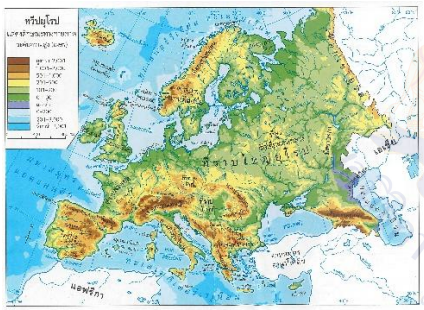 ที่มา: แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition ATLAS ๑.๗ แผนที่แสดงเขตภูมิอากาศของทวีปยุโรป				

โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	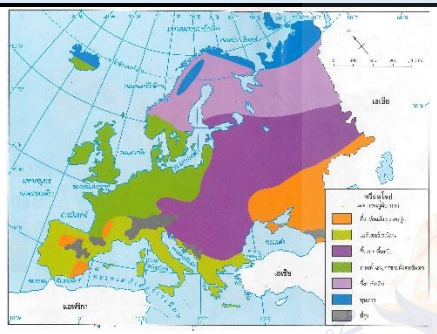 ที่มา: แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition ATLAS				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูถามนักเรียนด้วยคำถามดังต่อไปนี้ ๑. แผนที่มีความสำคัญอย่างไรต่อการศึกษาภูมิศาสตร์	นักเรียนตอบ...แผนที่เป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดงลักษณะของพื้นผิวโลก ทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยการย่อส่วนและใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนพื้นผิวโลก องค์ประกอบของแผนที่			

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกาญจนบุรี ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. การใช้มาตราส่วน ช่วยให้นักเรียนอ่านและแปลความหมายของแผนที่ได้หรือไม่ อย่างไร	นักเรียนตอบ...ช่วยได้เพราะ มาตราส่วนแผนที่ คือ การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะบนแผนที่และระยะทางจริงบนพื้นโลก การใช้มาตราส่วนช่วยให้นักเรียนสามารถแปลงข้อมูลจากแผนที่เป็นระยะทางจริงได้อย่างแม่นยำ สามารถคำนวณระยะทางจริงจากระยะทางที่วัดบนแผนที่ได้ง่ายขึ้น ทำให้การอ่านและแปลความหมายแผนที่เป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Powerpoint เรื่องมาตราส่วน: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

๒. แผนที่แสดงลักษะณะทางรัฐกิจทวีปยุโรป

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๒ เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ และมาตราส่วนทวีปยุโรป

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกทิศในแผนที่ประเทศในทวีปยุโรปได้ - บอกความหมายของสัญลักษณ์ในแผนที่ทวีปยุโรปได้ - บอกมาตราส่วนที่ใช้ในแผนที่ทวีปยุโรปได้	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๒ มาตราส่วนทวีปยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - อ่านแผนที่โดยใช้สัญลักษณ์ ทิศ และมาตราส่วนในแผนที่ของทวีปยุโรปได้	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๒ มาตราส่วนทวีปยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของการอ่านแผนที่ในการศึกษาและสืบค้นข้อมูลทวีปยุโรป	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๑ เรื่องมาตราส่วนทวีปยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) อ่านแผนที่ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่ของทวีปยุโรป โดยเห็นความสำคัญของการใช้แผนที่ในการศึกษาและสืบค้นข้อมูล (๔.๓.๑)	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๒ มาตราส่วนทวีปยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๒ สัญลักษณ์ทิศ มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป	อ่านแผนที่และตอบคำถาม	ตอบถูก ๘-๑๐ ข้อ	ตอบถูก ๖-๗ ข้อ	ตอบถูก ๐-๕ ข้อ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านแผนที่ที่ได้รับแล้วตอบคำถาม ดังนี้

๑. แม่น้ำที่ไหลผ่านประเทศเช็กเกีย.....

๒. เทือกเขาที่มีความสูงที่สุดในแผนที่แสดงภูมิลักษณะประเทศของทวีปยุโรป.....

๓. สัญลักษณ์แถบสีน้ำเงินหรือเขตภูมิอากาศแบบทุนดรา อยู่บริเวณประเทศอะไร

.....

.....

๔. แผนที่ยุโรปตะวันตกแสดงลักษณธทางรัฐกิจ มีสัญลักษณ์สนามบินอยู่กี่แห่ง.....

๕. หมู่เกาะแบลีแอริก ตั้งอยู่ทางทิศใดของประเทศอิตาลี.....

๖. ทะเลสาบแวร์เนิร์นตั้งอยู่ทางทิศใดของ กรุงสตอกโฮล์ม เมืองหลวงของประเทศสวีเดน

.....

๗. แม่น้ำแซนตั้งอยู่ทางภูมิภาคใดของทวีปยุโรป.....

๘. วัดระยะทางจากกรุงบรัสเซลล์ เมืองหลวงของเบลเยียม ไป กรุงอัสเตอร์ดัม เมืองหลวงของประเทศเนเธอร์แลนด์ ได้ระยะทางจริงบนแผนที่เท่าไหร่

.....

.....

๙. วัดระยะทางจากกรุงเคียพ เมืองหลวงของยูเครน ไป กรุงคิชิเนา เมืองหลวงของประเทศมอลโดวา ได้ระยะทางจริงบนแผนที่เท่าไหร่

.....

.....

๑๐. การรู้มาตราส่วน มีความสำคัญอย่างไรในการอ่านแผนที่

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาแผนที่ทวีปยุโรปตามภูมิภาคที่ได้รับแล้วตอบคำถาม ดังนี้

๑. แม่น้ำที่ไหลผ่านประเทศเช็กเกีย แม่น้ำวอลตาวา และแม่น้ำเอลเบอ

๒. เทือกเขาที่มีความสูงที่สุดในแผนที่แสดงภูมิลักษณะประเทศของทวีปยุโรป เทือกเขาแอลป์

๓. สัญลักษณ์แถบสีน้ำเงินหรือเขตภูมิอากาศแบบทุนดรา อยู่บริเวณประเทศอะไร
ประเทศไอซ์แลนด์ ประเทศนอร์เวย์ ประเทศสวีเดน ประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย

๔. แผนที่ยุโรปตะวันตกแสดงลักษณธทางรัฐกิจ มีสัญลักษณ์สนามบินอยู่กี่แห่ง 9 แห่ง

๕. หมู่เกาะแบลีแอริก ตั้งอยู่ทางทิศใดของประเทศอิตาลี ทิศตะวันตก

๖. ทะเลสาบแวร์เนิร์นตั้งอยู่ทางทิศใดของ กรุงสตอกโฮล์ม เมืองหลวงของประเทศสวีเดน
ทิศตะวันตก ของกรุงสตอกโฮล์ม

๗. แม่น้ำแซนตั้งอยู่ทางภูมิภาคใดของทวีปยุโรป ภูมิภาคยุโรปตะวันตก

๘. วัดระยะทางจากกรุงบรัสเซลล์ เมืองหลวงของเบลเยียม ไป กรุงอัสเตอร์ดัม เมืองหลวงของประเทศเนเธอร์แลนด์ ได้ระยะทางจริงบนแผนที่เท่าไหร่
วัดมาตราส่วนเส้นได้ ๑ เซนติเมตรเท่ากับ ๑๐๐ กิโลเมตร และ วัดระยะทางบนแผนที่ได้ ๒ เซนติเมตร
นำ ๒ ซม. X ๑๐๐ กิโลเมตร เท่ากับ ๒๐๐ กิโลเมตร

๙. วัดระยะทางจากกรุงเคียพ เมืองหลวงของยูเครน ไป กรุงคิชิเนา เมืองหลวงของประเทศมอลโดวา ได้ระยะทางจริงบนแผนที่เท่าไหร่
วัดมาตราส่วนเส้นได้ ๑ เซนติเมตรเท่ากับ ๑๐๐ กิโลเมตร และ วัดระยะทางบนแผนที่ได้ ๔.๕ เซนติเมตร
นำ ๔.๕ ซม. X ๑๐๐ กิโลเมตร เท่ากับ ๔๕๐ กิโลเมตร

๑๐. การรู้มาตราส่วน มีความสำคัญอย่างไรในการอ่านแผนที่

มาตราส่วนแผนที่ช่วยให้เราทราบความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางจริงกับระยะทางบนแผนที่ ทำให้สามารถคำนวณระยะทางหรือพื้นที่จริงได้อย่างแม่นยำ โดยไม่ต้องเดินทางไปตรวจสอบจริง นอกจากนี้ยังช่วยในการวางแผนหรือการนำทางได้ถูกต้อง

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง มาตราส่วน : การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนที่ทวีปยุโรปแสดงลักษณะทางรัฐกิจ

แผนที่สแกนดิเนเวียแสดงลักษณะทางรัฐกิจ

สแกนดิเนเวีย
แสดงลักษณะทางรัฐกิจ
0 100 200 300 กม.
มหาสมุทรอาร์กติก
มหาสมุทรแอตแลนติก
ทะเลนอร์วีเจียน
ทะเลเหนือ
ทะเลบอลติก
น่านน้ำสแกเกอร์แรก
น่านน้ำคัตเทกัต
อ่าววางเกอร์
อ่าวฟินแลนด์
อ่าวรีกา
ทะเลแบเร็นตส์
ส.อินารี
ส.ไปปัส
ส.ลาโดกา
ส.เวนเนอร์น
ส.วัตเทอร์น
ส.ฮัลมาร์
ส.ฮีลมาร์
น.ดาลเอลฟ์
น.ยูงัน
น.ยูสัน
น.ดอลเลอร์มัน
น.เซ็นทรัล
น.อินดัล
น.ลูลีโอ
น.ทอร์นีโอ
น.คาร์เลอ
น.เวสเทิร์นดวีนา
ส ว ี เ ด น
น อ ร์ เ ว ย์
ฟ ิ น แ ล น ด์
เ ด น ม า ร์ ก
ไ อ ซ์ แ ล น ด์
ร ั ส เ ซ ี ย
เ ย อ ร ม น ี
โ ป แ ล น ด์
ล ิ ท ั ว เ น ี ย
ล ั ต เ ว ี ย
เ อ ส โ ต เ น ี ย
ฮาเมอร์เฟสต์
วาร์เดอ
ฮัมเมอร์เฟสต์
ทรอมโซ
อินารี
อีวาโล
มูร์มันสค์
นาร์วิก
โบเดอ
กีรีนา
เมาน์โอ
เยลลิวาเร
โรวานีมี
มอสโจน
ตาร์นาไบ
ตอร์นีโอ
เอาลู
ซัมมัสซาลมี
คาจานี
สเตคเยอร์
เลวังเจอร์
ทรอนด์เฮม
อาสอีล
อูเมโอ
เฮสเตอร์ซุนด์
แอนดาลสเนส
ออลเซนด์
ซุนด์สวาลล์
วาซา
เซลเนโยคี
ยูเวสกูเล
ตัมเปเร
เมาเคลี
ปอร์
ลาห์ตี
ตุรกู
ค็อตกา
เฮลซิงกิ
ฮานเกอ
ทาลลินน์
ซาร์นา
ฟากอร์เนส
ออร์เกน
ฮามาร์
โบลเนส
เยฟเล
ออสโล
รียคาน
ลูดช์วีคา
อุปป์ซาลา
สตอกโฮล์ม
ดรัมเมน
ฮาลเดน
คาร์ลสตัด
สตาวังเงร์
เทอนสเบอร์ก
อาเรลดาล
คริสเตียนซาน
นอร์เชอปิง
ยูตาบอร์ก
(โยเทนเบิร์ก)
ลินเชอปิง
ปูโรส
เยินเชอปิง
วิสบี
ก.ฟอเกิน
ก.ออลันด์
ออลบอร์ก
ก.เลเซอ
ออร์ฮุส
ฮาล์มสตัด
ศาลมาร์
นยีร์กโฮล์ม
ฮัลสเตโบร
ไวเล
เฮลซิงเงอร์
โคเปนเฮเกน
เอสบีเยร์
คอลดิง
ก.ฟิน
โอเดนเซ
ก.เรอสกิลด์
มัลเมอ
ก.ออลันด์
ก.บอร์นโฮล์ม
(เดนมาร์ก)
เฟลนส์บูร์ก
คีล
ก.ฮีอเดิน
วิสมาร์
ฮัมบวร์ก
เบรเมิน
ดานซิก
คาลินินกราด
ริกา
ลาตเวีย
ก.ริกา
ก.ซาเรมา
ก.ฮีอุมา
ก.ฟอเกิน
ก.ออลันด์
ก.บอร์นโฮล์ม
ก.ฮีอเดิน
ก.เรอสกิลด์
ก.ออลันด์
ก.ฟิน
ก.เลเซอ
ก.ออลันด์
ก.ฟอเกิน
ก.ออลันด์
ก.ฮีอเดิน
ก.บอร์นโฮล์ม
(เดนมาร์ก)
ก.ออลันด์
ก.เรอสกิล

แผนที่ยุโรปตะวันตกแสดงลักษณะทางรัฐกิจ

ยุโรปตะวันตก
แสดงลักษณะทางรัฐกิจ
0 100 200 300 กม.
มหาสมุทรแอตแลนติก
ทะเลเหนือ
ทะเลไอริช
ช่องแคบอังกฤษ
ช่องแคบโดเวอร์
ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
สหราชอาณาจักร
สกอตแลนด์
ไอร์แลนด์เหนือ
ไอร์แลนด์
เวลส์
อังกฤษ
ฝรั่งเศส
เบลเยียม
เนเธอร์แลนด์
เยอรมนี
เดนมาร์ก
นอร์เวย์
สวีเดน
สวิตเซอร์แลนด์
ออสเตรีย
อิตาลี
สเปน
ฟินแลนด์
ไอซ์แลนด์
ลักเซมเบิร์ก
โมนาโก
อันดอร์รา
ปัมโปลนา
บิลเบา
ซานเซบาสเตียน
บายอน
ตาร์บ
ตูลูส
มงเปลีเย
นีม
นีซ
มาร์แซย์
ตูลง
แปร์ปีญอง
บาร์เซโลนา
อาเลส
กาอัล
ตูรีน
เจนัว
มิลาน
เบรชา
ปาโดวา
ลียง
เจนีวา
แกลร์มง-เฟรอง
แซง-เอเตียน
ตูร์
บูร์ช
ตรัว
ออร์เลออง
เลอม็อง
ตูร์
ลัวร์
ลารอแชล
ปัวติเย
นองต์
แรนส์
เมตซ์
นองซี
สตราสบูร์ก
ไฟรบวร์ค
มูลูส
ตีชง
ชตุทท์การ์ท
มันไฮม์
ฟรังค์ฟวร์ท
เนอร์นแบร์ก
มิวนิก
ชูรก
ลิกเตนสไตน์
ซูริก
บาเซิล
เบิร์น
ลูเซิร์น
ซาลซ์บวร์ค
อินส์บรุค
เบรเมิน
ฮัมบวร์ค
ฮันโนเฟอร์
บีเลเฟลด์
ดอร์ทมุนด์
ดึสเซลดอร์ฟ
เคิล์น
บอนน์
ไอนด์โฮเฟิน
ตีลเบิร์ก
ลีล
ดีแยป
เลออาฟวร์
รูออง
แรงส์
ลักเซมเบิร์ก
ตรัว
ออร์เลออง
ตูร์
ลัวร์
ปัวติเย
ลารอแชล
นองต์
แรนส์
แกงแปร์
เบรสต์
ตูลง
แปร์ปีญอง
อินดอร์รา
ปัมโปลนา
บิลเบา
ซานเซบาสเตียน
บายอน
ตาร์บ
ตูลูส
มงเปลีเย
นีม
นีซ
มาร์แซย์
ตูลง
แปร์ปีญอง
บาร์เซโลนา
อาเลส
กาอัล
ตูรีน
เจนัว
มิลาน
เบรชา
ปาโดวา
ลียง
เจนีวา
แกลร์มง-เฟรอง
แซง-เอเตียน
ตูร์
บูร์ช
ตรัว
ออร์เลออง
เลอม็อง
ตูร์
ลัวร์
ลารอแชล
ปัวติเย
นองต์
แรนส์
แกงแปร์
เบรสต์
ดีแยป
เลออาฟวร์
รูออง
แรงส์
ลักเซมเบิร์ก
ตรัว
ออร์เลออง
เลอม็อง
ตูร์
ลัวร์
ปัวติเย
ลารอแชล
นองต์
แรนส์
แกงแปร์
เบรสต์
ตูลง
แปร์ปีญอง
อินดอร์รา
ปัมโปลนา
บิลเบา
ซานเซบาสเตียน
บายอน
ตาร์บ
ตูลูส
มงเปลีเย
นีม
นีซ
มาร์แซย์
ตูลง
แปร์ปีญอง
บาร์เซโลนา
อาเลส
กาอัล
ตูรีน
เจนัว
มิลาน
เบรชา
ปาโดวา
ลียง
เจนีวา
แกลร์มง-เฟรอง
แซง-เอเตียน
ตูร์
บูร์ช
ตรัว
ออร์เลออง
เลอม็อง
ตูร์
ลัวร์
ปัวติเย
ลารอแชล

แผนที่ยุโรปตะวันออกแสดงลักษณะทางรัฐกิจ

แผนที่ยุโรปใต้แสดงลักษณะทางรัฐกิจ

ยุโรปใต้
แสดงลักษณะทางรัฐกิจ
0 200 400 600 กม.
ไอร์แลนด์
สหราชอาณาจักร
ลอนดอน
เดนมาร์ก
โคเปนเฮเกน
สวีเดน
ทะเลเหนือ
ทะเลบอลติก
ลิทัวเนีย
รัสเซีย
มินสก์
เบลารุส
เนเธอร์แลนด์
อัมสเตอร์ดัม
บรัสเซลส์
เยอรมนี
เบอร์ลิน
วอร์ซอ
โปแลนด์
ปราก
เช็กเกีย
สโลวาเกีย
ยูเครน
บราติสลาวา
เวียนนา
ออสเตรีย
ฮังการี
มหาสมุทรแอตแลนติก
ฝรั่งเศส
ปารีส
ลักเซมเบิร์ก
สวิตเซอร์แลนด์
เบิร์น
ลิกเตนสไตน์
มิวนิก
สโลวีเนีย
ลูบลิยานา
ซาเกร็บ
โรมาเนีย
บูคาเรสต์
บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา
เซอร์เบีย
มอนเตเนโกร
ปอดกอรีตซา
แอลเบเนีย
มาซิโดเนียเหนือ
บัลแกเรีย
ทะเลดำ
อิตาลี
โรม
นครรัฐวาติกัน
ซานมาริโน
ฟลอเรนซ์
มิลาน
ตูริน
เจนัว
เวนิส
ปาดัว
ราเวนนา
ปิซา
ปาร์มา
โบโลญญา
แบร์กาโม
ซาราเยโว
ปอดกอรีตซา
สกอเปีย
ติรานา
ทะเลเอเดรียติก
ทะเลไอโอเนียน
ทะเลลิกูเรีย
ทะเลติร์เรเนียน
ซาร์ดิเนีย
คาลยารี
ซัสซารี
ปอร์โตเวคเคีย
ตูลูส
อันดอร์รา
เลรีดา
ตอร์โตซา
บาร์เซโลนา
แหลมเกราอัส
ก.มาจอร์กา
ก.มินอร์กา
หมู่เกาะแบลีแอริก
ก.ฟอร์เมนเตรา
ปัลมา
ปอร์โตเวคเคีย
ฟอจจา
บารี
บรินดีซี
ทารันโต
เลชเช
ก.คอร์ฟู
กรีซ
ไอโอเนียน
อาร์ตา
โวลอส
คาลามาตา
เพทรัส
ไซเปรส
ทะเลอีเจียน
ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
แอฟริกา
สเปน
โปรตุเกส
ลิสบอน
มาดริด
บาเลนเซีย
อาลิกันเต
เซบีล
กรานาดา
มาลากา
อัลเมรีอา
ตูนิส
ซิซิลี
ก.ซิซิลี
ปาแลร์โม
เมสซีนา
อาลกาโม
แหลมบง
ราคูซา
ซีราคิวส์
มอลตา
วัลเลตตา
กาตาเนีย
แหลมออร์ตากัล
ลิสบอน
ซานตันเดร์
บิลบาโอ
ซาราโกซา
บาร์เซโลนา
ปัมโปลนา
ตูลูส
มาร์กเซย
นีซ
โมนาโก
เจนัว
ตูริน
มิลาน
เวนิส
ปาดัว
ราเวนนา
ฟลอเรนซ์
ปิซา
โรม
เนเปิลส์
บารี
ทารันโต
เลชเช
บรินดีซี
ฟอจจา
ปอร์โตเวคเคีย
ซาร์ดิเนีย
คาลยารี
ซัสซารี
ตูนิส
ซิซิลี
ปาแลร์โม
เมสซีนา
คาตาเนีย
ซีราคิวส์
มอลตา
วัลเลตตา
กาเนีย
เอเธนส์
ติรานา
สโกเปีย
ซาราเยโว
ปอดกอรีตซา
ดูบรอฟนิก
ซาเกร็บ
ลูบลิยานา
เวียนนา
บูดาเปสต์
ปราก
เบอร์ลิน
มิวนิก
ซูริก
เจนีวา
ลียง
บอร์โดซ์
ตูลูส
มงเปลลิเย
มาร์กเซย
นีซ
โมนาโก
บาร์เซโลนา
เลรีดา
ซาราโกซา
บิลบาโอ
ซานตันเดร์
ลาโกรุญา
ปัมโปลนา
ตูลูส
ตูนิส
ซิซิลี
ปาแลร์โม
เมสซีนา
ก.ซิซิลี
ก.ฟอร์เมนเตรา
ก.มาจอร์กา
ก.มินอร์กา
ก.คอร์ฟู
ทะเลเอเดรียติก
ทะเลไอโอเนียน
ทะเลติร์เรเนียน
ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
ทะเลเหนือ
ทะเลบอลติก
มหาสมุทรแอตแลนติก
ช่องแคบอังกฤษ
ช่องแคบโบนีฟาไซ
ช่องแคบยิบรอลตาร์
อ่าวบิสเคย์
อ่าวลียง
อ่าวเลนเซีย
อ่าวกาดิซ
อ่าวตารันโต
อ่าวซิดรา
อ่าวตูนิส
แหลมออร์ตากัล
แหลมฟินิสแตร์เร
ปอนเตเบดรา
ลาโกรุญา
เอลเฟร์รอล
บิลโก
ซานตันเดร์
ซานเซบาสเตียน
บายอนน์
โลโกรโญ
ปัมโปลนา
ซาราโกซา
ลาโรชาล
ตูลูส
อันดอร์รา
เลรีดา
ตอร์โตซา
บาร์เซโลนา
แหลมเกราอัส
ปอร์ตเบลบั้งกู
ซานตาแคลิด
ซาลามังกา
วัลลาโดลิด
บายาโดลิด
ซาโมรา
บรากา
โปร์ตู
วีโก
โอเรนเซ
ปอนเตเบดรา
ลาโกรุญา
เอลเฟร์รอล
ซานตันเดร์
ซานเซบาสเตียน
บิลบาโอ
ปัมโปลนา
ลูโกรโญ
โซเรีย
เซโกเวีย
ซาโมรา
ซาลามังกา
ปอร์ตเบลบั้งกู
ซานตาแคลิด

แผนที่ทวีปยุโรปแสดงลักษณะทางกายภาพ

แผนที่ทวีปยุโรปแสดงเขตภูมิอากาศ

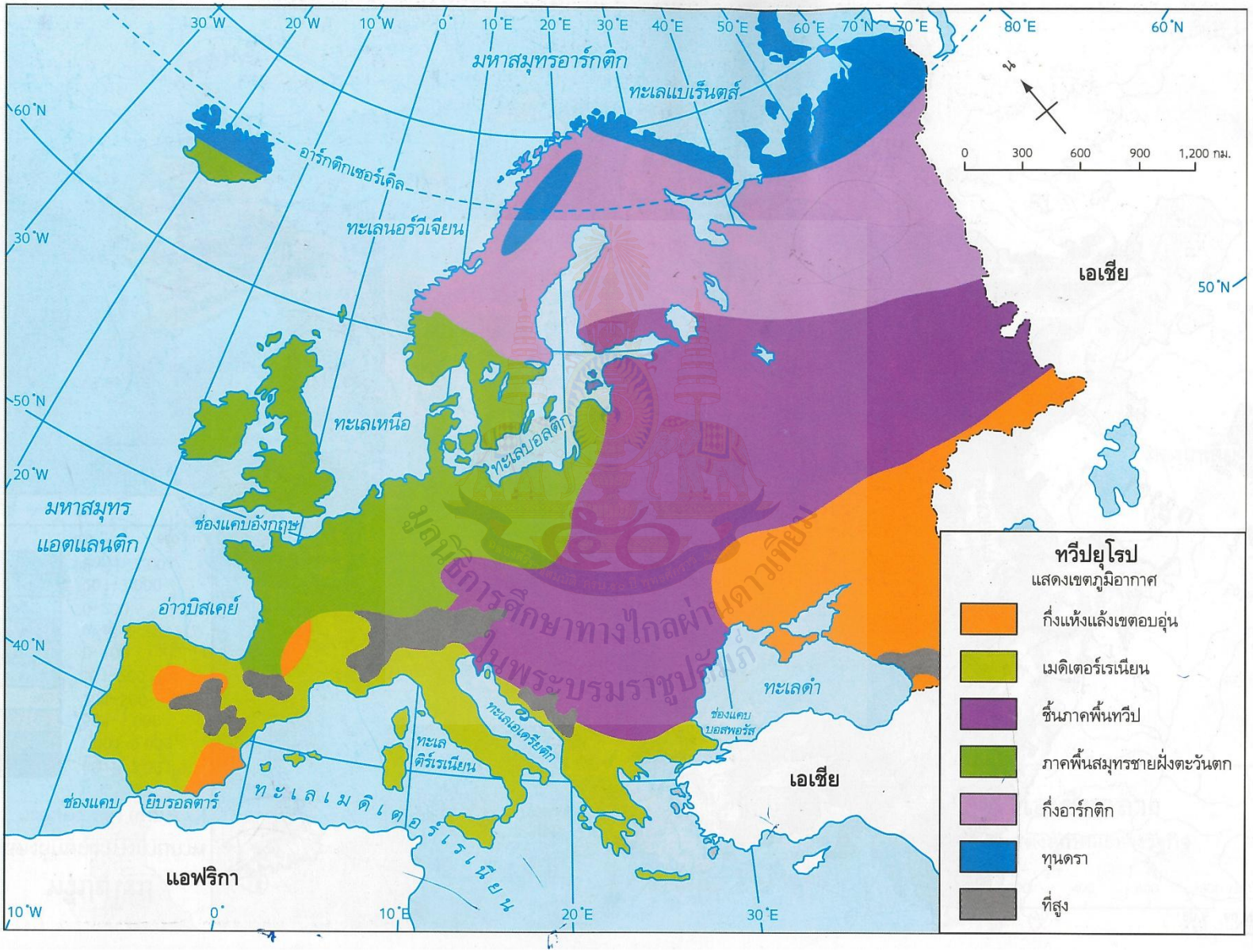

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒	เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ตังชี้วัด ม. ๒/๑	สำรวจและระบุทำเลที่ตั้ง ของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
ตัวชี้วัด ม. ๒/๒	วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทาง เศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พื้นที่ภูเขา เช่น เทือกเขาสแกนดิเนเวีย เทือกเขาแอลป์ และเทือกเขาคาร์เพเทียน ส่งเสริม อุตสาหกรรมพลังงานน้ำ การท่องเที่ยว และการทำเหมืองแร่ ส่วนที่ราบลุ่มและแม่น้ำสำคัญ เช่น ที่ราบฝรั่งเศสและที่ราบลุ่มแม่น้ำโป เอื้อต่อ เกษตรกรรมขนาดใหญ่และอุตสาหกรรมการค้า ส่วนด้านภูมิอากาศ เช่น ภูมิอากาศหนาวเย็นแบบกึ่งอาร์กติก ในไอซ์แลนด์และนอร์เวย์ตอนเหนือ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและการใช้พลังงานความร้อนใต้พิภพ

๓. สาระการเรียนรู้

ยุโรปเหนือ ภูมิประเทศและภูมิอากาศของยุโรปเหนือส่งผลอย่างมากต่อเศรษฐกิจ โดยมีเทือกเขาสแกนดิเนเวีย ฟยอร์ด และทะเลสีกที่เอื้อต่อพลังงานน้ำ ประมง และการเดินเรือ ขณะที่ที่ราบชายฝั่งและหมู่เกาะเหมาะแก่เกษตรกรรมและประมง นอกจากนี้ ป่าไม้และทะเลสาบหนุนอุตสาหกรรมป่าไม้ ส่วนไอซ์แลนด์ใช้พลังงานความร้อนใต้พิภพ ภูมิอากาศหนาวเย็นยังส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและเทคโนโลยีชีวภาพ

ยุโรปตะวันตก ภูมิประเทศที่ราบอุดมสมบูรณ์และแม่น้ำสำคัญของยุโรปตะวันตกเอื้อต่อเกษตรกรรม การค้า และอุตสาหกรรม โดยเฉพาะแม่น้ำไรน์เป็นเส้นทางคมนาคมหลัก ขณะที่เทือกเขาแอลป์ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพลังงานน้ำ ชายฝั่งทะเลเหมาะกับการประมงและท่าเรือ ภูมิอากาศอบอุ่นและฝนสม่ำเสมอสนับสนุนเกษตรกรรมและการพัฒนาเมือง ทำให้เศรษฐกิจหลากหลายและแข็งแกร่ง

ยุโรปตะวันออก ภูมิประเทศที่ราบสูงใหญ่ยุโรปเอื้อต่อเกษตรกรรมขนาดใหญ่และอุตสาหกรรมในเมืองสำคัญ แม่น้ำดานูบและโวลก้าช่วยส่งเสริมการค้าและขนส่งสินค้า เทือกเขาคาร์เพเทียนเป็นแหล่งแร่ธาตุและพลังงานน้ำ ส่วนชายฝั่งทะเลดำและบอลติกสนับสนุนการประมงและการค้าทางทะเล ภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีปเหมาะกับเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงานมาก ขณะที่ภูมิอากาศแบบที่สูงและกึ่งแห้งแล้งส่งเสริมการท่องเที่ยว เหมืองแร่ พลังงานน้ำ และการเลี้ยงสัตว์ ทำให้เศรษฐกิจของยุโรปตะวันออกพึ่งพาภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรมทรัพยากร และการค้าเป็นหลัก

ยุโรปใต้ ภูมิประเทศคาบสมุทรไอบีเรียและบอลข่านในยุโรปใต้เอื้อต่อเกษตรกรรมการท่องเที่ยว การเลี้ยงสัตว์ และพลังงานน้ำ เทือกเขาส่งเสริมการท่องเที่ยวและกีฬาสกี รวมถึงการเลี้ยงสัตว์ ชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนโดดเด่นด้านประมง การท่องเที่ยว และการค้าทางเรือ ส่วนที่ราบลุ่มแม่น้ำโปและเทกัสเป็นศูนย์กลางเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ทำให้เศรษฐกิจของภูมิภาคนี้หลากหลายและเชื่อมโยงกับทรัพยากรธรรมชาติอย่างใกล้ชิด ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน เหมาะต่อการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น องุ่น มะกอก และส้ม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกภูมิประเทศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป
- บอกภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- อ่านข้อมูลวิเคราะห์ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป
- ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปจากการอ่านข้อมูล

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านข้อมูลวิเคราะห์ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป โดยเห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒.๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ภูมิศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านข้อมูลวิเคราะห์ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป โดยเห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒.๑.๒) **ด้านความรู้** - บอกภูมิประเทศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูแสดงแผนที่ทวีปยุโรปแสดงทางรัฐกิจ แล้วทบทวนประเทศในทวีปยุโรปโดยสุ่มชี้ ๑๐ ประเทศ ที่มา: ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะ.ATLAS แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition. ๒. ครูบอกเพิ่มเติม แล้วว่าวันนี้ นักเรียนจะได้รู้เรื่องภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป	นักเรียนร่วมกันตอบประเทศในทวีปยุโรป ประเทศสเปน ประเทศฝรั่งเศส ประเทศอิตาลี ประเทศกรีซ ประเทศนอร์เวย์ ประเทศโปแลนด์ ประเทศเช็กเกีย ประเทศบัลแกเรีย ประเทศฮังการี ประเทศออสเตรีย	๑. Powerpoint เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป ๒. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป	-	- ใบงานที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ภูมิศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- บอกภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป **ด้านทักษะกระบวนการ** - อ่านข้อมูลวิเคราะห์ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป - ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป จากการอ่านข้อมูล **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและ	**ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที)** ๑. ครูแสดงแผนที่ทวีปยุโรปแสดงลักษณะทางกายภาพ ให้นักเรียนอ่านแผนที่แล้วตอบคำถามร่วมกัน ที่มา: ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะ.ATLAS แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition. ๑.๑ ครูทบทวนว่านักเรียนยังจำได้หรือไม่ว่าแผนที่นี้คือแผนที่อะไร ๑.๒ แผนที่นี้แสดงข้อมูลอะไรบ้าง	๑.๑ จำได้ แผนที่ทวีปยุโรปแสดงลักษณะทางกายภาพ ๑.๒ บอกเขตภูมิประเทศ	๓. แผนที่ทวีปยุโรปแสดงลักษณะทางรัฐกิจ ๔. แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป ๕. แผนที่แสดงภูมิอากาศของทวีปยุโรป		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ภูมิศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		- บอกเขตระดับความสูงของพื้นที่ - บอกระดับความลึกของน้ำ			
	๒. ครูแสดงแผนที่ภูมิอาการศทวีปยุโรป แล้วให้นักเรียนอ่านแผนที่แล้วร่วมกันตอบคำถาม 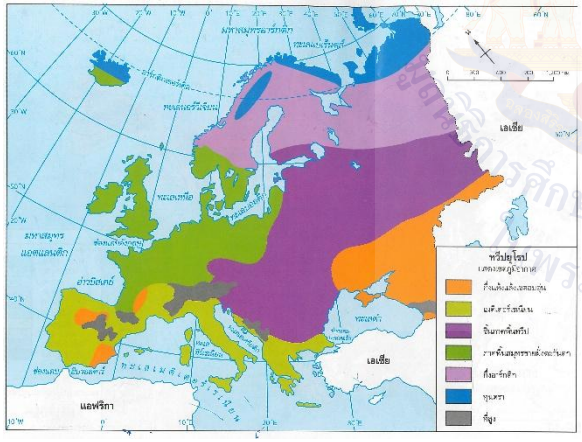 ที่มา: ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะ.ATLAS แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition.				
	๒.๑ ครูทบทวนจากคาบที่แล้ว นักเรียนยังจำแผนนี้ได้หรือไม่ ว่าคือแผนที่อะไร	๒.๑ จำได้ แผนที่ทวีปยุโรปแสดงเขตภูมิอากาศ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ภูมิศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒.๒ พื้นที่บริเวณต่าง ๆ ในแผนที่แตกต่างกันอย่างไร ๒.๓ นักเรียนสังเกตแผนที่บอกแถบสีต่าง ๆ ในแผนที่ว่ามีความหมายว่าอย่างไร	๒.๒ แตกต่างกันเพราะ แต่ละภูมิภาคของทวีปยุโรปมีเขตภูมิอากาศที่ต่างกัน ๑.๓ แสดงสัญลักษณ์แถบสีในการบอกเขตภูมิอากาศของทวีปยุโรป - สีส้มแสดงเขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย - สีเขียวอ่อนแสดงเขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน - สีเขียวเข้มแสดงเขตภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น - สีม่วงแสดงเขตภูมิอาศแบบชื้นภาคพื้นทวีป - สีชมพูแสดงเขตภูมิอากาศกึ่งขั้วโลกหรือไทกา - สีฟ้าแสดงเขตภูมิอากาศแบบทุนดรา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ภูมิศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒.๔ ครูแสดงภาพแผนที่ยุโรปแสดงลักษณะทางรัฐกิจให้นักเรียนดูอีกครั้งแล้วถามนักเรียน ดังนี้				
	- ภูมิอากาศกึ่งอาร์ติก นักเรียนคิดว่าอยู่บริเวณประเทศอะไรของยุโรปบ้างยกตัวอย่างมา ๓ ประเทศ	- ประเทศสวีเดน - ประเทศฟินแลนด์ - ประเทศนอร์เวย์			
	- ภูมิอากาศชื้นภาคพื้นทวีป นักเรียนคิดว่าอยู่บริเวณประเทศอะไรของยุโรปบ้างยกตัวอย่างมา ๓ ประเทศ	- ประเทศโรมาเนีย - ประเทศฮังการี - ประเทศเบลารุส			
	- ภูมิอากาศเมดิเตอร์เรเนียน นักเรียนคิดว่าอยู่บริเวณประเทศอะไรของยุโรปบ้างยกตัวอย่างมา ๓ ประเทศ	- ประเทศอิตาลี - ประเทศกรีซ - ประเทศโปรตุเกส			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ภูมิศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. ครูชี้แจงให้นักเรียนฟังว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปแต่ละภูมิภาคอย่างไร และแจกใบความรู้ให้นักเรียนศึกษา เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	๓. นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ			
	๔. จากนั้นครูให้นักเรียนบันทึกข้อมูลลงในตารางใบงานที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ตามภูมิภาคที่กลุ่มนักเรียนได้รับ	๔. นักเรียนบันทึกข้อมูลลงในใบงานที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ตามภูมิภาคที่กลุ่มนักเรียนได้รับ			
	๕. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละ ๗-๘ คน ตามภูมิภาคทวีปยุโรป ๔ ภูมิภาค (ครูปลายทางสามารถแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม) และแจกสิ่งที่นักเรียนจะได้รับ ดังนี้ ๕.๑ ใบความรู้ภูมิประเทศทวีปยุโรป ๔ ภูมิภาค	๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้และอ่านแผนที่เพื่อเติมตัวเลขลงบนแผนที่ให้ถูกต้อง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ภูมิศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕.๒ แผนที่ ๓ แผ่นให้นักเรียน ได้แก่ แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป, แผนที่แสดงภูมิอากาศของทวีปยุโรป, แผนที่ทวีปยุโรปแสดงลักษณะทางรัฐกิจ ๕.๒.๑ แผนที่ทวีปยุโรปแสดงลักษณะทางรัฐกิจ ที่มา: ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะ.ATLAS แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition.				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ภูมิศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕.๒.๒ แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปยุโรป 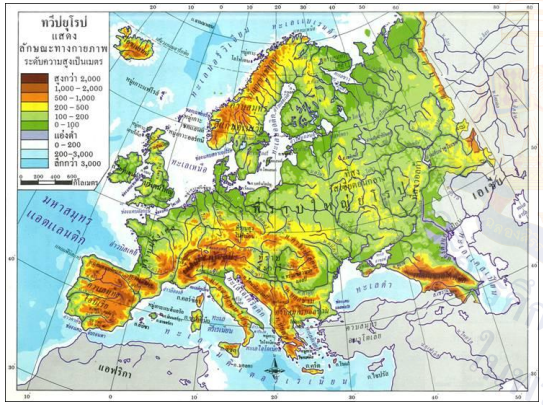 ที่มา: ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะ.ATLAS แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition.				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ภูมิศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕.๒.๓ แผนที่แสดงลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป 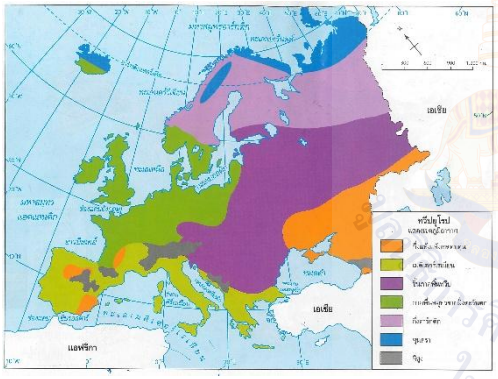 ที่มา: ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะ.ATLAS แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition.				

มหาวิทยาลัยการกีฬาทางไกลผ่านดาวเทียม สมเด็จพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ภูมิศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๕.๓ ให้นักเรียนร่วมกันอ่านแผนที่ และดูข้อมูลจากใบความรู้ประกอบแล้วเติมตัวเลขลงบนแผนที่ 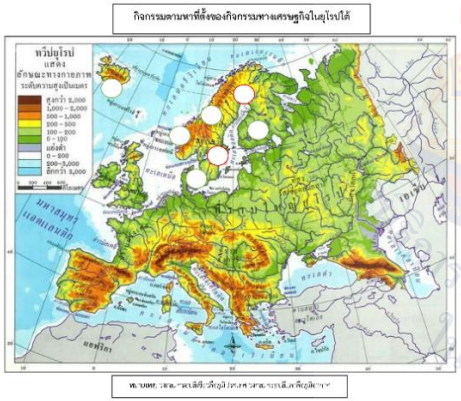				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูถามนักเรียนด้วยคำถามดังต่อไปนี้ ๑. ภูมิประเทศแบบเทอกเขาสแกนดิเนเวีย ฟยอร์ด และทะเลสีก ของยุโรปเหนือ เอื้อต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจรูปแบบใด	๑. การทำพลังงานน้ำ การทำประมง และการเดินเรือ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ภูมิศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ภูมิประเทศแบบที่ราบในยุโรปตะวันตก เอื้อต่อการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจแบบใด ๓. ยุโรปตะวันออกมีภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจในรูปแบบใด ๔. ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนส่งผลต่อเศรษฐกิจของยุโรปใต้อย่างไร ๕. การที่บริเวณภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปยุโรปมีลักษณะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันเป็นเพราะอะไร	๒. การทำเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม ๓. ส่งผลต่อการท่องเที่ยว การทำเหมืองแร่ และการเลี้ยงสัตว์ ๔. เหมาะสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น องุ่น ส้ม และมะกอก ๕. เพราะเนื่องจากมีสภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้แต่ละภูมิภาค			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. Powerpoint เรื่อง สัญลักษณ์ ทิศ: การอ่านแผนที่ทวีปยุโรป

๒. แผนที่แสดงลักษะณะทางรัฐกิจทวีปยุโรป

๓. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกภูมิประเทศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป - บอกภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - อ่านข้อมูลวิเคราะห์ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป - ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป จากการอ่านข้อมูล	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) อ่านข้อมูลวิเคราะห์ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีป	๑. ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

ยุโรป ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป โดยเห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒.๑.๒)	๒. ตรวจแผนที่กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในยุโรป	ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ๒. แผนที่กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๑)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	อ่านข้อมูลทวีปยุโรปและเติมข้อมูลลงในตาราง	ข้อมูลที่นำมาตอบถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	ข้อมูลที่นำมาตอบถูกต้องผิดพลาดบางส่วน	ข้อมูลที่นำมาตอบไม่ถูกต้อง
แผนที่กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในยุโรป	ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป	ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในยุโรปได้ถูกต้องครบถ้วนทุกข้อ	ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในยุโรปได้ถูกต้อง แต่ผิดพลาดบางข้อ	ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในยุโรปไม่ถูก

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

สำนักงานศึกษาธิการภาคผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ยุโรปเหนือ
ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่มีผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ยุโรปเหนือประกอบด้วยประเทศหลัก ได้แก่ นอร์เวย์ สวีเดน ฟินแลนด์ เดนมาร์ก และไอซ์แลนด์ ซึ่งมีลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เป็นเอกลักษณ์ และส่งผลโดยตรงต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในภูมิภาคนี้

๑. ภูมิประเทศของยุโรปเหนือ

๑.๑ เทือกเขาสแกนดิเนเวีย (Scandinavian Mountains)

• เทือกเขาสแกนดิเนเวีย เป็นแนวเทือกเขาที่ทอดตัวยาวทางตะวันตกของคาบสมุทรสแกนดิเนเวีย ครอบคลุมนอร์เวย์ สวีเดน และบางส่วนของฟินแลนด์ เป็นภูมิประเทศที่สำคัญของยุโรปเหนือ ตั้งอยู่ใน นอร์เวย์และสวีเดน ทำให้มีพื้นที่ภูเขาสูงชัน ไม่เหมาะกับการทำเกษตรกรรมขนาดใหญ่

• เอื้อต่อการพัฒนา อุตสาหกรรมพลังงานน้ำ เนื่องจากมีแม่น้ำไหลเชี่ยวและปริมาณน้ำฝนสูง เช่น นอร์เวย์เป็นผู้นำด้านพลังงานไฟฟ้าจากน้ำ (Hydropower)

๑.๒ ซองน์ฟยอร์ด (Fjord Coastline) และทะเลลึก

• พบมากใน นอร์เวย์ ลักษณะเป็นเวิ้งอ่าวลึกจากการกัดเซาะของธารน้ำแข็ง

• ทำให้พื้นที่ชายฝั่งเหมาะกับ อุตสาหกรรมประมงและการเดินเรือ โดยเฉพาะเมืองเบอร์เกนและทรอนด์ไฮม์

๑.๓ ที่ราบชายฝั่งและหมู่เกาะ

• เดนมาร์กและสวีเดนตอนใต้ มีพื้นที่ราบกว้างขวาง เหมาะสำหรับ เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมอาหาร

• หมู่เกาะแฟโรและกรีนแลนด์ (เขตปกครองของเดนมาร์ก) มีแหล่งประมงสำคัญ

๑.๔ ป่าหนาทึบและทะเลสาบมากมาย

• พบใน ฟินแลนด์และสวีเดน ทำให้เกิด อุตสาหกรรมป่าไม้และกระดาษ โดยฟินแลนด์เป็นหนึ่งในผู้ผลิตกระดาษรายใหญ่ของโลก

๑.๕ ที่ราบน้ำแข็งและภูเขาไฟ

• ไอซ์แลนด์ มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาไฟและธารน้ำแข็ง ทำให้มี แหล่งพลังงานความร้อนใต้พิภพ ใช้ผลิตไฟฟ้าและให้ความร้อนแก่เมือง เช่น เรคยาวิก

๒. ภูมิอากาศของยุโรปเหนือ

๒.๑ ภูมิอากาศหนาวเย็นแบบกึ่งอาร์กติก (Subarctic & Arctic Climate)

- อุณหภูมิต่ำตลอดปี โดยเฉพาะใน ไอซ์แลนด์ นอร์เวย์ตอนเหนือ และฟินแลนด์ตอนเหนือ
- ส่งเสริม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เช่น การชมแสงเหนือในเมืองทรอมโซ (Tromsø) ประเทศนอร์เวย์

๒.๒ ภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งทะเล (Maritime Climate)

- พบบริเวณ เดนมาร์กและสวีเดนตอนใต้ มีอุณหภูมิอุ่นขึ้นกว่าส่วนอื่นของยุโรปเหนือ
- เอื้อต่อการทำ เกษตรกรรม อุตสาหกรรมอาหาร และเทคโนโลยีชีวภาพ

ที่มาของข้อมูล

๑. European Environment Agency (EEA) – รายงานเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและเศรษฐกิจในยุโรปเหนือ

๒. World Bank – ข้อมูลเกี่ยวกับอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศนอร์ดิก

๓. United Nations Development Programme (UNDP) – รายงานด้านพลังงานและอุตสาหกรรมในยุโรปเหนือ

๔. National Geographic – บทความเกี่ยวกับภูมิประเทศและภูมิอากาศของยุโรป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ยุโรปตะวันตก
ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่มีผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ยุโรปตะวันตกประกอบด้วยประเทศหลัก ได้แก่ ฝรั่งเศส เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก สวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรีย และโมนาโก ซึ่งมีลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศที่หลากหลาย ส่งผลโดยตรงต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

๑. ภูมิประเทศของยุโรปตะวันตก

๑. ที่ราบฝรั่งเศส (North European Plain)

- ครอบคลุม เยอรมนีตอนเหนือ เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม และฝรั่งเศสตอนเหนือ
- พื้นที่ราบกว้างขวาง ดินอุดมสมบูรณ์ ทำให้เหมาะกับ เกษตรกรรมแบบเข้มข้น เช่น การปลูกข้าวสาลี มันฝรั่ง และการทำฟาร์มโคนม
- เมืองสำคัญที่ตั้งอยู่บนที่ราบ เช่น เบอร์ลิน ฮัมบูร์ก ปารีส บรัสเซลส์

๒. แม่น้ำสายสำคัญ เช่น แม่น้ำไรน์ และแม่น้ำเซน

- แม่น้ำไรน์ ไหลผ่าน เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ เป็นเส้นทางคมนาคมหลัก ส่งเสริม อุตสาหกรรมหนักและการค้าระหว่างประเทศ
- แม่น้ำเซน ไหลผ่าน ปารีส ทำให้เกิดการขยายตัวของ การค้าขายและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

๓. เทือกเขาแอลป์และภูเขาต่างๆ

- ครอบคลุม สวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรีย และฝรั่งเศสตอนตะวันออก
- ส่งเสริม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและกีฬาฤดูหนาว โดยเฉพาะในเมืองอย่าง ซูริก เจนีวา อินส์บรุค และชาโมนิกซ์
- มี ทรัพยากรแร่ธาตุและพลังงานน้ำ ทำให้เกิดโรงไฟฟ้าพลังงานน้ำในออสเตรียและสวิตเซอร์แลนด์

๔. ชายฝั่งทะเลเหนือและมหาสมุทรแอตแลนติก

- พบใน ฝรั่งเศสตอนตะวันตก เบลเยียม และเนเธอร์แลนด์
- ทำให้เกิด อุตสาหกรรมการประมง อุตสาหกรรมท่าเรือ และพลังงานลม โดยเมืองสำคัญคือ รอตเตอร์ดัม (ท่าเรือใหญ่ที่สุดในยุโรป) และฮัมบูร์ก

๕. ที่ราบสูงมาซีฟซองตราล

- พบใน ลักเซมเบิร์กและฝรั่งเศสตอนกลาง
- เอื้อต่อการทำ อุตสาหกรรมเหมืองแร่และการผลิตพลังงาน

๒. ภูมิอากาศของยุโรปตะวันตก

๑. ภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งทะเลตะวันตก (Maritime Climate)

- พบใน ฝรั่งเศสตอนเหนือ เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม เยอรมนีตะวันตก
- มีอากาศอบอุ่น ฝนตกสม่ำเสมอ เหมาะสำหรับ เกษตรกรรมและการพัฒนาท่าเรือ

๒. ภูมิอากาศแบบที่สูง (Alpine Climate)

- พบใน เทือกเขาแอลป์ในสวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรีย และฝรั่งเศสตะวันออก
- มีอุณหภูมิต่ำ หิมะตกมาก ส่งเสริม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและกีฬาฤดูหนาว

๓. ภูมิอากาศแบบชื้นภาคพื้นทวีป (Humid Continental Climate)

- พบใน เยอรมนีตอนใต้และออสเตรีย
- มีฤดูหนาวหนาวเย็นและฤดูร้อนอบอุ่น ทำให้เหมาะกับ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการผลิตพลังงานน้ำ

ที่มาของข้อมูล

๑. European Commission – รายงานเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของยุโรปตะวันตก

๒. World Bank – สถิติการพัฒนาเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศยุโรป

๓. European Environment Agency – รายงานด้านภูมิประเทศและผลกระทบทางเศรษฐกิจ

๔. National Geographic – ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศของยุโรป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ยุโรปตะวันออก
ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่มีผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ยุโรปตะวันออกประกอบด้วยประเทศสำคัญ เช่น โปแลนด์ เช็ก ฮังการี สโลวาเกีย โรมาเนีย บัลแกเรีย ยูเครน รัสเซียตะวันตก เบลารุส และกลุ่มประเทศบอลข่านบางส่วน ภูมิประเทศและภูมิอากาศของภูมิภาคนี้มีความหลากหลาย และส่งผลโดยตรงต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น

๑. ภูมิประเทศของยุโรปตะวันออก

๑. ที่ราบสูงใหญ่ยุโรป (East European Plain)

• ครอบคลุม รัสเซียตะวันตก ยูเครน เบลารุส และโปแลนด์บางส่วน

• พื้นที่ราบกว้างขวาง ดินอุดมสมบูรณ์ เหมาะสำหรับ เกษตรกรรมขนาดใหญ่ เช่น การปลูกข้าวสาลี ข้าวโพด และทานตะวัน

• เมืองสำคัญที่ตั้งอยู่ในเขตนี้ ได้แก่ มอสโก เคียฟ มินสค์ วอร์ซอ

๒. แม่น้ำสายสำคัญ เช่น แม่น้ำดานูบ และแม่น้ำโวลก้า

• แม่น้ำดานูบ ไหลผ่าน ฮังการี โรมาเนีย บัลแกเรีย และเซอร์เบีย เป็นเส้นทางคมนาคมหลักช่วยส่งเสริม อุตสาหกรรมการค้าทางน้ำ

• แม่น้ำโวลก้า เป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดในยุโรป ไหลผ่าน รัสเซียตะวันตก ช่วยเชื่อมโยงอุตสาหกรรมหนักและการขนส่งสินค้า

๓. เทือกเขาและที่ราบสูง เช่น เทือกเขาคาร์เพเทียน และที่ราบสูงบอลข่าน

• เทือกเขาคาร์เพเทียน (โปแลนด์ สโลวาเกีย โรมาเนีย) ⟶ เป็นแหล่ง แร่ธาตุ ถ่านหิน และอุตสาหกรรมเหมืองแร่

• ที่ราบสูงบอลข่าน (บัลแกเรีย เซอร์เบีย) ⟶ สนับสนุน อุตสาหกรรมพลังงานน้ำและการเลี้ยงสัตว์

๔. ชายฝั่งทะเลดำและทะเลบอลติก

• ชายฝั่งทะเลดำ (บัลแกเรีย โรมาเนีย ยูเครน รัสเซีย) ⟶ ส่งเสริม อุตสาหกรรมการประมง การท่องเที่ยว และการค้าทางทะเล

• ชายฝั่งทะเลบอลติก (โปแลนด์ ลิทัวเนีย ลัตเวีย เอสโตเนีย รัสเซีย) ⟶ มี ท่าเรือสำคัญ เช่น เซนต์ปีเตอร์สเบิร์ก และกดัญสก์ ทำให้การขนส่งสินค้าทางทะเลเจริญรุ่งเรือง

๒. ภูมิอากาศของยุโรปตะวันออก

๑. ภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีป (Humid Continental Climate)

• พบใน โปแลนด์ ยูเครน เบลารุส และรัสเซียตะวันตก

• ฤดูหนาวหนาวเย็น ฤดูร้อนอบอุ่น เหมาะสำหรับ เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงานมาก

๒. ภูมิอากาศแบบที่สูง (Mountain Climate)

• พบใน เทือกเขาคาร์เพเทียนและเทือกเขาบอลข่าน

• ส่งเสริม อุตสาหกรรมเหมืองแร่ การผลิตพลังงานน้ำ และการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

๓. ภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตอบอุ่น (Semi-Arid Climate)

• พบใน ตอนใต้ของยูเครน และรัสเซียตอนล่าง

• เอื้อต่อ การเลี้ยงสัตว์ และอุตสาหกรรมพลังงาน (น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ)

ที่มาของข้อมูล

๑. European Commission – รายงานเศรษฐกิจของยุโรปตะวันออก

๒. World Bank – สถิติการพัฒนาเศรษฐกิจในยุโรปตะวันออก

๓. European Environment Agency – ข้อมูลด้านภูมิประเทศและผลกระทบทางเศรษฐกิจ

๔. National Geographic – ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิประเทศของยุโรป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ยุโรปใต้
ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่มีผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ยุโรปใต้ประกอบด้วย สเปน โปรตุเกส อิตาลี กรีซ และประเทศในคาบสมุทรบอลข่านตอนใต้ เช่น โครเอเชีย มอนเตเนโกร แอลเบเนีย ภูมิประเทศและภูมิอากาศของภูมิภาคนี้มีอิทธิพลโดยตรงต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

๑. ภูมิประเทศของยุโรปใต้

๑. คาบสมุทรใหญ่ ๒ แห่ง: ไอบีเรีย และบอลข่าน

• คาบสมุทรไอบีเรีย (สเปนและโปรตุเกส) ⟶ มีที่ราบชายฝั่งและพื้นที่ภูเขา เหมาะสำหรับเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

• คาบสมุทรบอลข่าน ⟶ มีภูมิประเทศเป็นภูเขา ทำให้ เลี้ยงสัตว์ ปลูกพืชเมดิเตอร์เรเนียน และอุตสาหกรรมพลังงานน้ำ

๒. เทือกเขาสำคัญ เช่น เทือกเขาพิเรนีส เทือกเขาแอลป์ และเทือกเขาแอเพนไนน์

• เทือกเขาพิเรนีส (พรมแดนสเปน-ฝรั่งเศส) ⟶ กั้นการคมนาคม ทำให้สเปนและโปรตุเกสพัฒนาท่าเรือแทน

• เทือกเขาแอลป์ (ตอนเหนือของอิตาลี) ⟶ มีอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและสกีรีสอร์ท

• เทือกเขาแอเพนไนน์ (อิตาลี) ⟶ เหมาะสำหรับ การเลี้ยงสัตว์และปลูกองุ่นสำหรับไวน์

๓. ชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและมหาสมุทรแอตแลนติก

• ชายฝั่งเมดิเตอร์เรเนียนมี อุตสาหกรรมประมง การท่องเที่ยว และการค้าทางเรือ

• เมืองท่าใหญ่ เช่น บาร์เซโลนา เจนัว เนเปิลส์ เอเธนส์ เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์และการท่องเที่ยว

๔. ที่ราบลุ่มแม่น้ำสำคัญ เช่น แม่น้ำโป (อิตาลี) และแม่น้ำเทกัส (สเปน-โปรตุเกส)

• แม่น้ำโป ⟶ พื้นที่อุตสาหกรรมและเกษตรกรรมที่สำคัญของอิตาลี

• แม่น้ำทากัส ⟶ สนับสนุนอุตสาหกรรมเกษตรและการค้าของโปรตุเกส

๒. ภูมิอากาศของยุโรปใต้

๑. ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน (Mediterranean Climate)

• ฤดูร้อนร้อนและแห้ง ฤดูหนาวอบอุ่นและฝนตก

• เหมาะสำหรับ การปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น องุ่น มะกอก และส้ม

๒. ภูมิอากาศแบบที่สูง (Mountain Climate)

• บริเวณเทือกเขาแอลป์และเทือกเขาแอเพนไนน์ ⟶ ส่งเสริม การท่องเที่ยวฤดูหนาวและอุตสาหกรรมพลังงานน้ำ

ที่มาของข้อมูล

๑. European Commission – รายงานเศรษฐกิจของยุโรปใต้

๒. World Bank – สถิติการพัฒนาเศรษฐกิจในยุโรปใต้

๓. European Environment Agency – ข้อมูลด้านภูมิประเทศและผลกระทบทางเศรษฐกิจ

๔. National Geographic – ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิประเทศของยุโรป

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนที่ทวีปยุโรปแสดงลักษณะทางรัฐกิจ

ที่มา: ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะ.ATLAS แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition.

แผนที่ทวีปยุโรปแสดงลักษณะทางกายภาพ

ทวีปยุโรป
แสดงลักษณะทางกายภาพ
ระดับความสูง (เมตร)
สูงกว่า 2,001
1,001–2,000
501–1,000
201–500
101–200
0–100
แอ่งต่ำ
0–200
201–3,000
ลึกกว่า 3,001
0
400
800 กม.
ทะเลนอร์เวเจียน
ทะเลแบเรนตส์
ทะเลขาว
ทะเลบอลติก
ทะเลเหนือ
ทะเลดำ
ทะเลแคสเปียน
ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
มหาสมุทรแอตแลนติก
แอฟริกา
เอเชีย
ที่ราบใหญ่ยุโรป
ที่สูงรัสเซียตอนกลาง
ที่สูงวอลกา
ที่ราบสูงโบฮีเมีย
ที่ราบสังการี
ที่ราบฝรั่งเศส
เทือกเขาแอลป์
เทือกเขาคอเคซัส
เทือกเขาเพรินีส
เทือกเขาอูราล
คาบสมุทรสแกนดิเนเวีย
คาบสมุทรไอบีเรีย
คาบสมุทรบอลข่าน
คาบสมุทรอนาโตเลีย
เกาะบริเตน
ไอร์แลนด์
ไอซ์แลนด์
ช่องแคบอังกฤษ
ช่องแคบยิบรอลตาร์
ช่องแคบบอสพอรัส
ช่องแคบเคิร์ช
ทะเลสาบลาโดกา
ทะเลสาบวานา
ทะเลสาบเนอา
ทะเลสาบเวเนอร์น
ทะเลสาบวิกเตอร์
ทะเลสาบอีรี
ทะเลสาบฮูรอน
ทะเลสาบมิชิแกน
ทะเลสาบซูพีเรีย
ทะเลสาบออนแทรีโอ
ทะเลสาบเอรี
ทะเลสาบเกรตซอลต์
ทะเลสาบยูทาห์
ทะเลสาบพีพัส
ทะเลสาบเกรตแบร์
ทะเลสาบเกรตสเลฟ
ทะเลสาบวินนิเพก
ทะเลสาบวินนิพีโกซิส
ทะเลสาบแมนิโทบา
ทะเลสาบวินนิพีกอส
ทะเลสาบอัตตาบัสกา
ทะเลสาบเอนาร์
ทะเลสาบเอียร์
ทะเลสาบเอียร์ตีช
ทะเลสาบบัลคัช
ทะเลสาบอารัล
ทะเลสาบแคสเปียน
ทะเลสาบอูร์เมีย
ทะเลสาบวาน
ทะเลสาบเดดซี
ทะเลสาบกาลิลี
ทะเลสาบทิเบเรียส
ทะเลสาบเทียร์เบอร์
ทะเลสาบเทียร์เบอร์ตอนล่าง
ทะเลสาบเทียร์เบอร์ตอนบน
ทะเลสาบเทียร์เบอร์ตอนกลาง
ทะเลสาบเทียร์เบอร์ตอนใต้
ทะเลสาบเทียร์เบอร์ตอนเหนือ
ทะเลสาบเทียร์เบอร์ตอนตะวันออก
ทะเลสาบเทียร์เบอร์ตอนตะวันตก

แผนที่ทวีปยุโรปแสดงเขตภูมิอากาศ

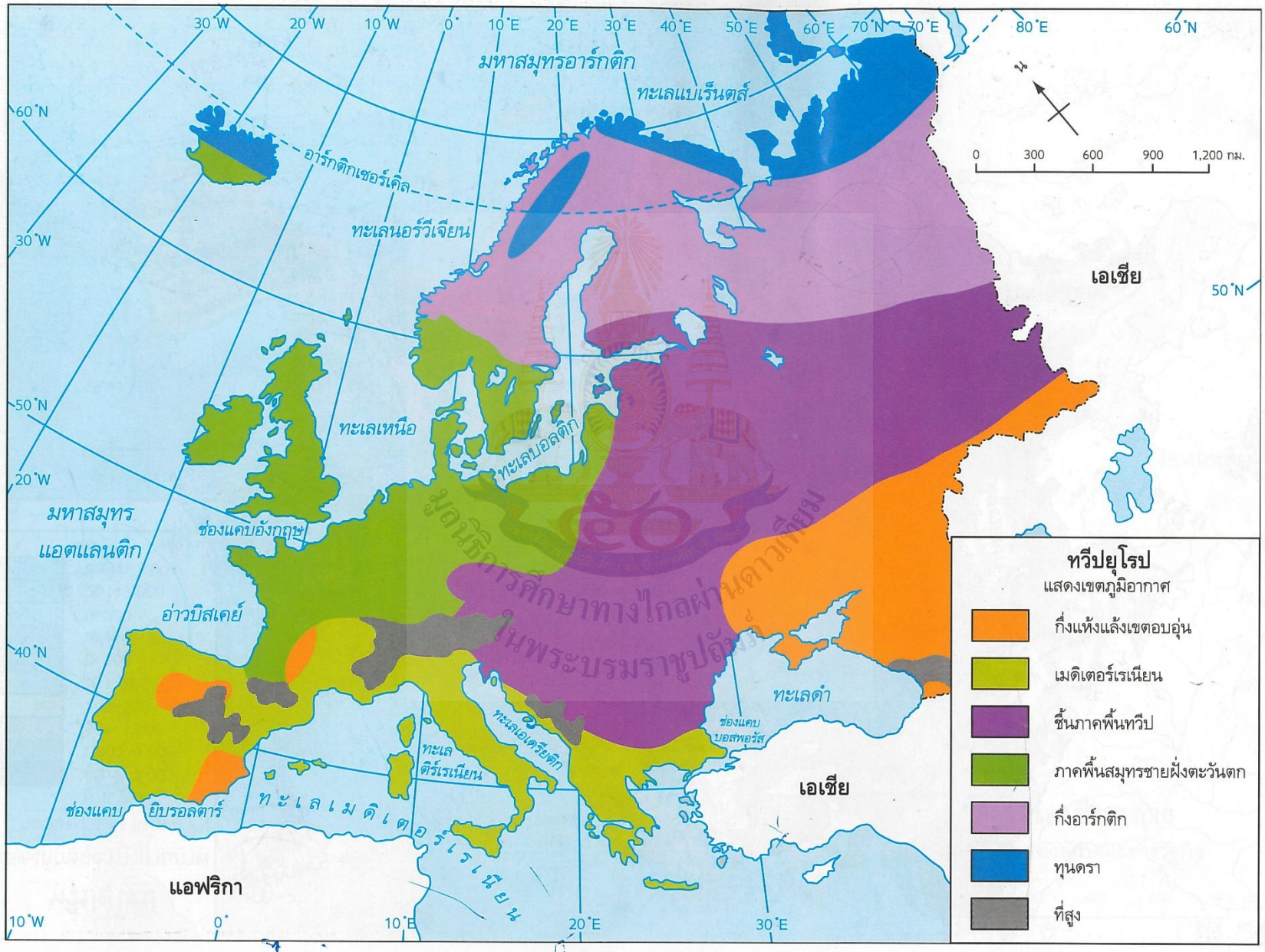

ที่มา: ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะ.ATLAS แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition.

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลทวีปยุโรปเหนือ และเติมข้อมูลลงในตาราง

ทวีปยุโรปเหนือ

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	เทือกเขาสแกนดิเนเวีย		
๒	ซองน์ฟยอร์ด และทะเลลึก		
๓	ที่ราบชายฝั่งและหมู่เกาะ		
๔	ป่าหนาทึบและทะเลสาบมากมาย		
๕	ที่ราบน้ำแข็งและภูเขาไฟ		

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศหนาวเย็นแบบกึ่งอาร์กติก		
๒	ภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งทะเล		

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปยุโรปเหนือมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างไร

.....
.....
.....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลทวีปยุโรปตะวันตก และเติมข้อมูลลงในตาราง

ทวีปยุโรปตะวันตก

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบฝรั่งเศส		
๒	แม่น้ำสายสำคัญ เช่น แม่น้ำไรน์ แม่น้ำเซน		
๓	เทือกเขาแอลป์และภูเขาต่าง ๆ		
๔	ชายฝั่งทะเลเหนือและมหาสมุทรแอตแลนติก		
๕	ที่ราบสูงมาซีฟซองตราล		

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งทะเลตะวันตก		
๒	ภูมิอากาศแบบที่สูง		
๓	ภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีปชื้น		

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปยุโรปตะวันตกมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างไร

.....
.....
.....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลทวีปยุโรปตะวันออก และเติมข้อมูลลงในตาราง

ทวีปยุโรปตะวันออก

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบสูงใหญ่ยุโรป		
๒	แม่น้ำสายสำคัญ เช่น แม่น้ำดานูบ และแม่น้ำโวลก้า		
๓	เทือกเขาและที่ราบสูง เช่น เทือกเขาคาร์เพเทียน และที่ราบสูงบอลข่าน		
๔	ชายฝั่งทะเลดำและทะเลบอลติก		

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีป		
๒	ภูมิอากาศแบบที่สูง		
๓	ภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตอบอุ่น		

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปยุโรปตะวันออกมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างไร

.....
.....
.....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลทวีปยุโรปใต้ และเติมข้อมูลลงในตาราง

ทวีปยุโรปใต้

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	คาบสมุทรใหญ่ ๒ แห่ง: ไอบีเรีย และบอลข่าน		
๒	เทือกเขาสำคัญ เช่น เทือกเขาพิเรนีส เทือกเขาแอลป์ และเทือกเขาแอเพนไนน์		
๓	ชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและมหาสมุทรแอตแลนติก		
๔	ที่ราบลุ่มแม่น้ำสำคัญ เช่น แม่น้ำโป และแม่น้ำเทกัส		

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน		
๒	ภูมิอากาศแบบที่สูง		

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปยุโรปใต้มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างไร

.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลทวีปยุโรปเหนือ และเติมข้อมูลลงในตาราง

ทวีปยุโรปเหนือ

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	เทือกเขาสแกนดิเนเวีย	อุตสาหกรรมพลังงานน้ำ	ประเทศนอร์เวย์ ประเทศสวีเดน ประเทศฟินแลนด์
๒	ซองน์ฟยอร์ด และทะเลสาบ	อุตสาหกรรมประมงและการเดินเรือ	ประเทศนอร์เวย์
๓	ที่ราบชายฝั่งและหมู่เกาะ	เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมอาหาร	ประเทศเดนมาร์ก ประเทศสวีเดนตอนใต้
๔	ป่าหนาทึบและทะเลสาบมากมาย	อุตสาหกรรมป่าไม้และกระดาษ	ประเทศฟินแลนด์ ประเทศสวีเดน
๕	ที่ราบน้ำแข็งและภูเขาไฟ	แหล่งพลังงานความร้อนใต้พิภพ ใช้ผลิตไฟฟ้าและให้ความร้อนแก่เมือง	ประเทศไอซ์แลนด์

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศหนาวเย็นแบบกึ่งอาร์กติก	อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	ไอซ์แลนด์ นอร์เวย์ตอนเหนือ และฟินแลนด์ตอนเหนือ
๒	ภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งทะเล	เกษตรกรรม อุตสาหกรรมอาหาร และเทคโนโลยีชีวภาพ	เดนมาร์กและสวีเดนตอนใต้

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปยุโรปเหนือมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างไร

ภูมิประเทศและภูมิอากาศของยุโรปเหนือส่งผลอย่างมากต่อเศรษฐกิจ โดยมีเทือกเขาสแกนดิเนเวียฟยอร์ด และทะเลลึกที่เอื้อต่อพลังงานน้ำ ประมง และการเดินเรือ ขณะที่ที่ราบชายฝั่งและหมู่เกาะเหมาะแก่เกษตรกรรมและประมง นอกจากนี้ ป่าไม้และทะเลสาบหนุนอุตสาหกรรมป่าไม้ ส่วนไอซ์แลนด์ใช้พลังงานความร้อนใต้พิภพ ภูมิอากาศหนาวเย็นยังส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและเทคโนโลยีชีวภาพ

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลยใบงานที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลทวีปยุโรปตะวันตก และเติมข้อมูลลงในตาราง

ทวีปยุโรปตะวันตก

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบฝรั่งเศส	เกษตรกรรมแบบเข้มข้น การปลูกข้าวสาลี มันฝรั่ง และการทำฟาร์มโคนม	เยอรมนีตอนเหนือ เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม ฝรั่งเศสตอนเหนือ
๒	แม่น้ำสายสำคัญ เช่น แม่น้ำไรน์ แม่น้ำเซน	การขยายตัวของการค้าขายและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	เยอรมนี เนเธอร์แลนด์
๓	เทือกเขาแอลป์และภูเขาต่าง ๆ	อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและกีฬาฤดูหนาว	สวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรีย ฝรั่งเศสตอนตะวันออก
๔	ชายฝั่งทะเลเหนือและมหาสมุทรแอตแลนติก	อุตสาหกรรมการประมง อุตสาหกรรมท่าเรือ และพลังงานลม	ฝรั่งเศสตอนตะวันตก เบลเยียม เนเธอร์แลนด์
๕	ที่ราบสูงมาซีฟซองตราล	อุตสาหกรรมเหมืองแร่และการผลิตพลังงาน	ลักเซมเบิร์ก ฝรั่งเศสตอนกลาง

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งทะเลตะวันตก	เกษตรกรรมและการพัฒนาท่าเรือ	ฝรั่งเศสตอนเหนือ เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม เยอรมนีตะวันตก
๒	ภูมิอากาศแบบที่สูง	อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและกีฬาฤดูหนาว	สวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรีย ฝรั่งเศสตะวันออก
๓	ภูมิอากาศแบบชื้นภาคพื้นทวีป	ภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีปชื้น	เยอรมนีตอนใต้และออสเตรีย

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปยุโรปตะวันตกมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างไร

ภูมิประเทศที่ราบอุดมสมบูรณ์และแม่น้ำสำคัญของยุโรปตะวันตกเอื้อต่อเกษตรกรรม การค้า และอุตสาหกรรม โดยเฉพาะแม่น้ำไรน์เป็นเส้นทางคมนาคมหลัก ขณะที่เทือกเขาแอลป์ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพลังงานน้ำ ชายฝั่งทะเลเหมาะกับการประมงและท่าเรือ ภูมิอากาศอบอุ่นและฝนสม่ำเสมอสนับสนุนเกษตรกรรมและการพัฒนาเมือง ทำให้เศรษฐกิจหลากหลายและแข็งแกร่ง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลยใบงานที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลทวีปยุโรปตะวันออก และเติมข้อมูลลงในตาราง

ทวีปยุโรปตะวันออก

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบสูงใหญ่ยุโรป	เกษตรกรรมขนาดใหญ่ เช่น การปลูกข้าวสาลี ข้าวโพด และทานตะวัน	รัสเซียตะวันตก ยูเครน เบลารุส และโปแลนด์บางส่วน
๒	แม่น้ำสายสำคัญ เช่น แม่น้ำดานูบ และแม่น้ำโวลก้า	เส้นทางคมนาคมหลัก ช่วยส่งเสริมอุตสาหกรรมการค้าทางน้ำ อุตสาหกรรมหนักและการขนส่งสินค้า	ฮังการี โรมาเนีย บัลแกเรีย เซอร์เบีย และรัสเซีย
๓	เทือกเขาและที่ราบสูง เช่น เทือกเขาคาร์เพเทียน และที่ราบสูงบอลข่าน	อุตสาหกรรมเหมืองแร่ อุตสาหกรรมพลังงานน้ำและการเลี้ยงสัตว์	โปแลนด์ สโลวาเกีย โรมาเนีย บัลแกเรีย และเซอร์เบีย
๔	ชายฝั่งทะเลดำและทะเลบอลติก	การขนส่งสินค้าทางทะเลเจริญรุ่งเรือง อุตสาหกรรมพลังงานน้ำและการเลี้ยงสัตว์	บัลแกเรีย โรมาเนีย ยูเครน รัสเซีย โปแลนด์ ลิทัวเนีย ลัตเวีย เอสโตเนีย รัสเซีย

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีป	เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงานมาก	โปแลนด์ ยูเครน เบลารุส รัสเซียตะวันตก
๒	ภูมิอากาศแบบที่สูง	อุตสาหกรรมเหมืองแร่ การผลิตพลังงานน้ำ และการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	เทือกเขาคาร์เพเทียน และเทือกเขาบอลข่าน
๓	ภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตอบอุ่น	การเลี้ยงสัตว์ และอุตสาหกรรมพลังงาน (น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ)	ตอนใต้ของยูเครน และรัสเซียตอนล่าง

ตอนที่ ๒ นักเรียนคิดว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปยุโรปตะวันออกมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างไร

ภูมิประเทศที่ราบสูงใหญ่ยุโรปเอื้อต่อเกษตรกรรมขนาดใหญ่และอุตสาหกรรมในเมืองสำคัญ แม่น้ำดานูบและโวลก้าช่วยส่งเสริมการค้าและขนส่งสินค้า เทือกเขาคาร์เพเทียนเป็นแหล่งแร่ธาตุและพลังงานน้ำ ส่วนชายฝั่งทะเลดำและบอลติกสนับสนุนการประมงและการค้าทางทะเล ภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีปเหมาะกับเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงานมาก ขณะที่ภูมิอากาศแบบที่สูงและกึ่งแห้งแล้งส่งเสริมการท่องเที่ยว เหมืองแร่ พลังงานน้ำ และการเลี้ยงสัตว์ ทำให้เศรษฐกิจของยุโรปตะวันออกพึ่งพาภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรมทรัพยากร และการค้าเป็นหลัก

เฉลยใบงานที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลทวีปยุโรปใต้ และเติมข้อมูลลงในตาราง

ทวีปยุโรปใต้

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	คาบสมุทรใหญ่ ๒ แห่ง: ไอบีเรีย และบอลข่าน	เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมพลังงานน้ำ	สเปน โปรตุเกส ฝรั่งเศส
๒	เทือกเขาสำคัญ เช่น เทือกเขาพิเรนีส เทือกเขาแอลป์ และเทือกเขาแอเพนไนน์	ปลูกพืชเมดิเตอร์เรเนียน อุตสาหกรรมพลังงานน้ำ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและสกีรีสอร์ท และการเลี้ยงสัตว์และปลูกองุ่นสำหรับไวน์	สเปน ฝรั่งเศส และอิตาลี
๓	ชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและมหาสมุทรแอตแลนติก	อุตสาหกรรมประมง การท่องเที่ยว และการค้าทางเรือ	เมืองท่าใหญ่ เช่น บาร์เซโลนา เจนัว เนเปิลส์ เอเธนส์
๔	ที่ราบลุ่มแม่น้ำสำคัญ เช่น แม่น้ำโป และแม่น้ำเทกัส	อุตสาหกรรมและเกษตรกรรมที่สำคัญของอิตาลี อุตสาหกรรมเกษตรและการค้าของโปรตุเกส	สเปน โปรตุเกส อิตาลี

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน	การปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น องุ่น มะกอก และส้ม	อิตาลี กรีซ ฝรั่งเศส และสเปน
๒	ภูมิอากาศแบบที่สูง	การท่องเที่ยวฤดูหนาวและอุตสาหกรรมพลังงานน้ำ	อิตาลี ออสเตรีย

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปยุโรปใต้มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างไร

ภูมิประเทศคาบสมุทรไอบีเรียและบอลข่านในยุโรปใต้เอื้อต่อเกษตรกรรม การท่องเที่ยว การเลี้ยงสัตว์ และพลังงานน้ำ เทือกเขาส่งเสริมการท่องเที่ยวและกีฬาสกี รวมถึงการเลี้ยงสัตว์ ชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนโดดเด่นด้านประมง การท่องเที่ยว และการค้าทางเรือ ส่วนที่ราบลุ่มแม่น้ำโปและเทกัสเป็นศูนย์กลางเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ทำให้เศรษฐกิจของภูมิภาคนี้หลากหลายและเชื่อมโยงกับทรัพยากรธรรมชาติอย่างใกล้ชิด ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน เหมาะต่อการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น องุ่น มะกอก และส้ม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในยุโรปเหนือ

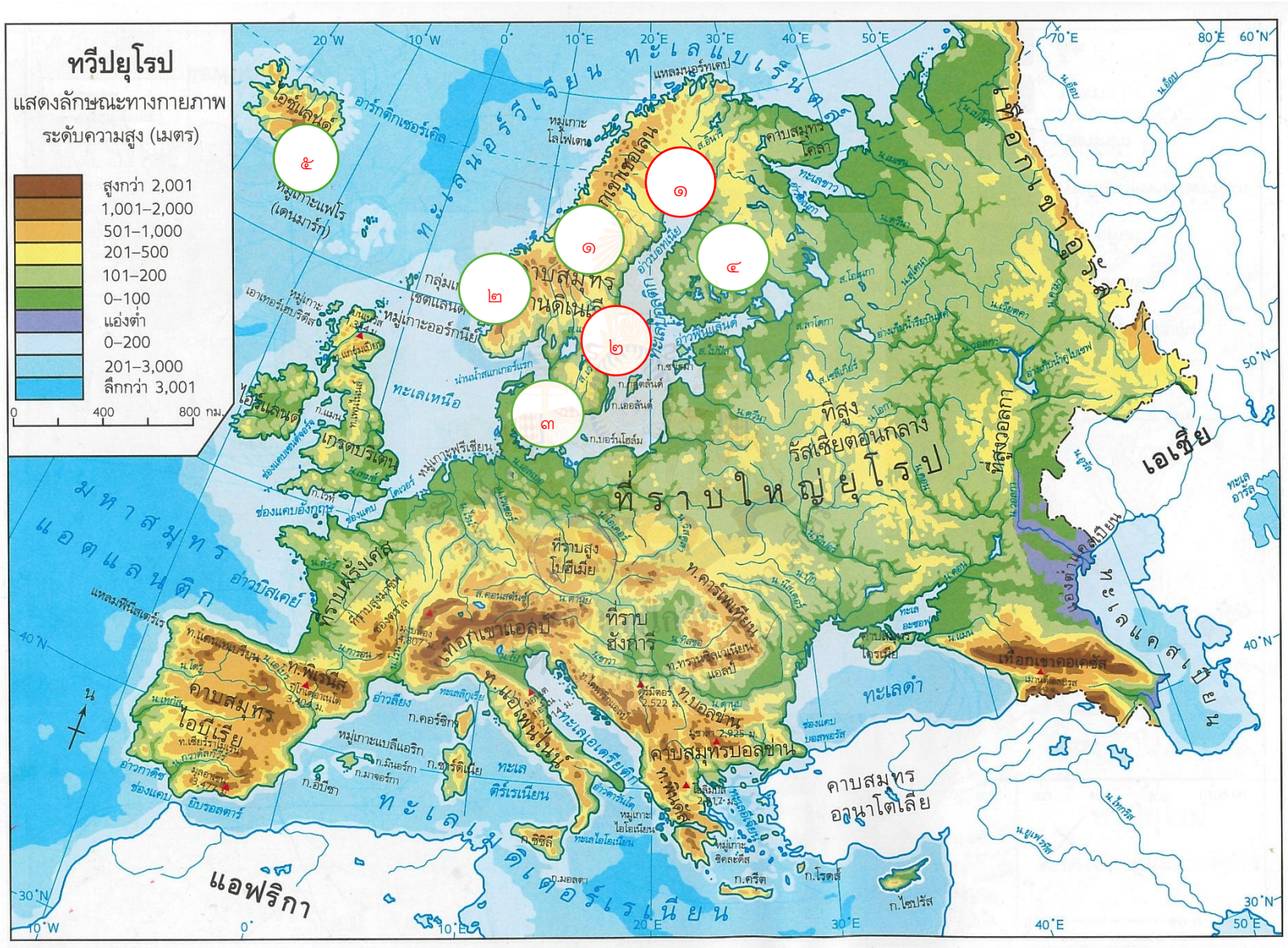
ทวีปยุโรป
แสดงลักษณะทางกายภาพ
ระดับความสูง (เมตร)
สูงกว่า 2,001
1,001–2,000
501–1,000
201–500
101–200
0–100
แอ่งต่ำ
0–200
201–3,000
ลึกกว่า 3,001
0 400 800 กม.
๑
๒
๓
๔
๕
ที่ราบใหญ่ยุโรป
ที่สูงรัสเซียตอนกลาง
เทือกเขาแอลป์
เทือกเขาคอเคซัส
เอเชีย
แอฟริกา
ทะเลเหนือ
ทะเลบอลติก
ทะเลดำ
ทะเลแคสเปียน
ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
มหาสมุทรแอตแลนติก
คาบสมุทรไอบีเรีย
คาบสมุทรบอลข่าน
คาบสมุทรอนาโตเลีย
ที่ราบสูงโบฮีเมีย
ที่ราบฮังการี
ที่ราบฝรั่งเศสตอนกลาง
ที่ราบลุ่มแม่น้ำโปแอ่งใหญ่
ที่ราบสูงเดนมาร์ก
ที่ราบสูงสแกนดิเนเวีย
ที่ราบสูงเทือกเขาอัลไพน์
ที่ราบสูงเทือกเขาพิเรนีส
ที่ราบสูงเทือกเขาคาร์พาเทียน
ที่ราบสูงเทือกเขาไดนาริก
ที่ราบสูงเทือกเขาเพนไนน์
ที่ราบสูงเทือกเขาดินาไรด์
ที่ราบสูงเทือกเขาเทือกเขาเทือกเขา

กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในยุโรปตะวันตก

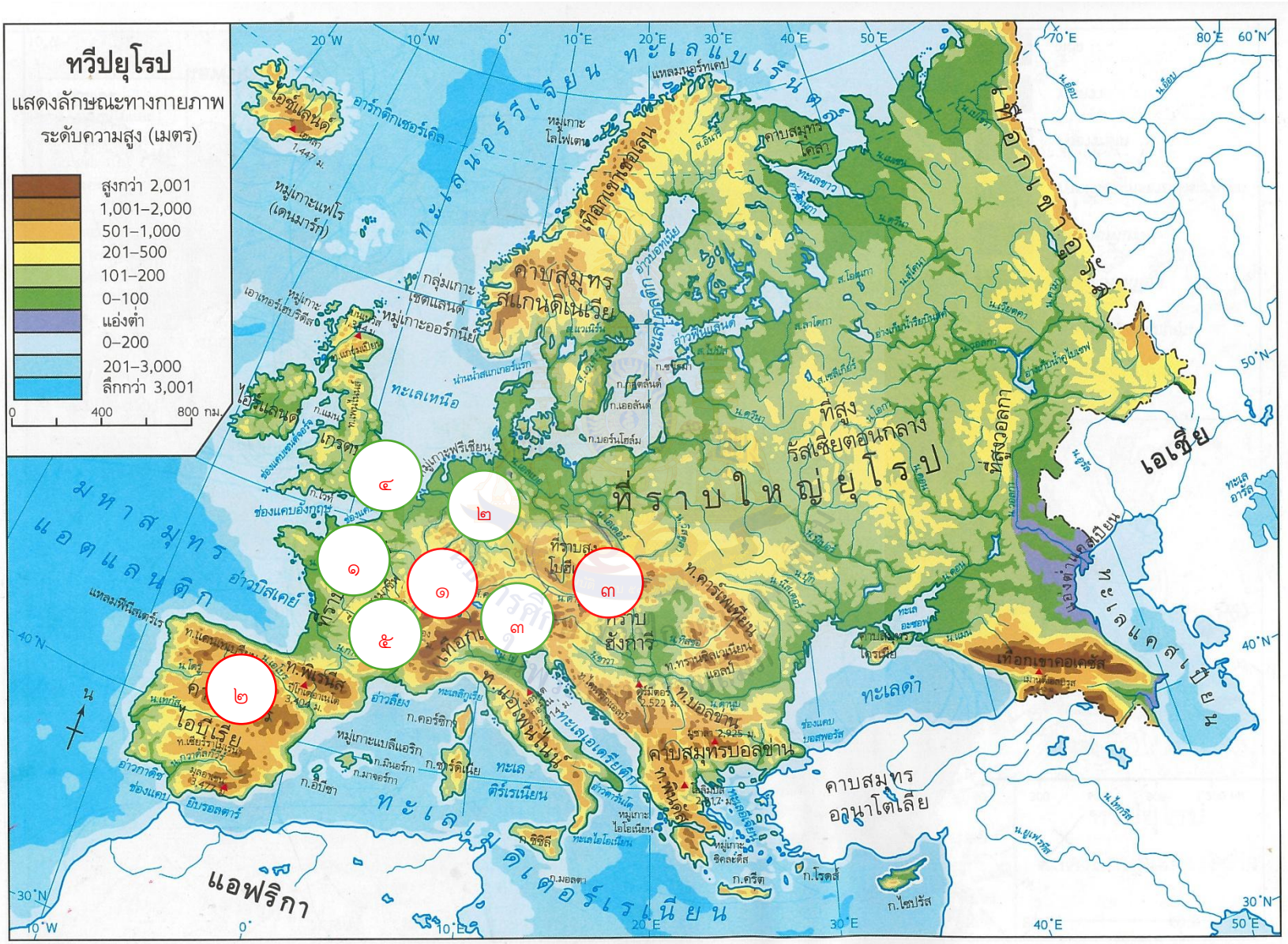
ทวีปยุโรป
แสดงลักษณะทางกายภาพ
ระดับความสูง (เมตร)
สูงกว่า 2,001
1,001–2,000
501–1,000
201–500
101–200
0–100
แอ่งต่ำ
0–200
201–3,000
ลึกกว่า 3,001
0
400
800 กม.
๑
๒
๓
๔
๕
ที่ราบใหญ่ยุโรป
ที่สูงรัสเซียตอนกลาง
ที่สูงวอลดาย
เทือกเขาคอเคซัส
เทือกเขาอูราล
ทะเลดำ
ทะเลแคสเปียน
คาบสมุทรสแกนดิเนเวีย
คาบสมุทรไอบีเรีย
คาบสมุทรอนาโตเลีย
คาบสมุทรบอลข่าน
ทะเลเหนือ
ทะเลบอลติก
ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
มหาสมุทรแอตแลนติก
แอฟริกา
เอเชีย
ไอซ์แลนด์
อาร์กติกเซอร์เคิล
ช่องแคบอังกฤษ
ช่องแคบยิบรอลตาร์
ช่องแคบบอสพอรัส
ทะเลดำ
ทะเลอีเจียน
ทะเลไอโอเนียน
ทะเลติร์เรเนียน
ทะเลเอเดรียติก
ทะเลแบเรนต์ส
ทะเลขาว
ทะเลอาซอฟ
ทะเลอารัล
ทะเลสาบแคสเปียน
ทะเลสาบโคลา
ทะเลสาบลาโดกา
ทะเลสาบวานา
ทะเลสาบอีลเมน
ทะเลสาบเปย์ปัส
ทะเลสาบโอเนกา
ทะเลสาบเวนเนิร์น
ทะเลสาบเวนเทิร์น
ทะเลสาบเวตเทิร์น
ทะเลสาบเวตเทิร์น
ทะเลสาบเวต

กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในยุโรปตะวันออก

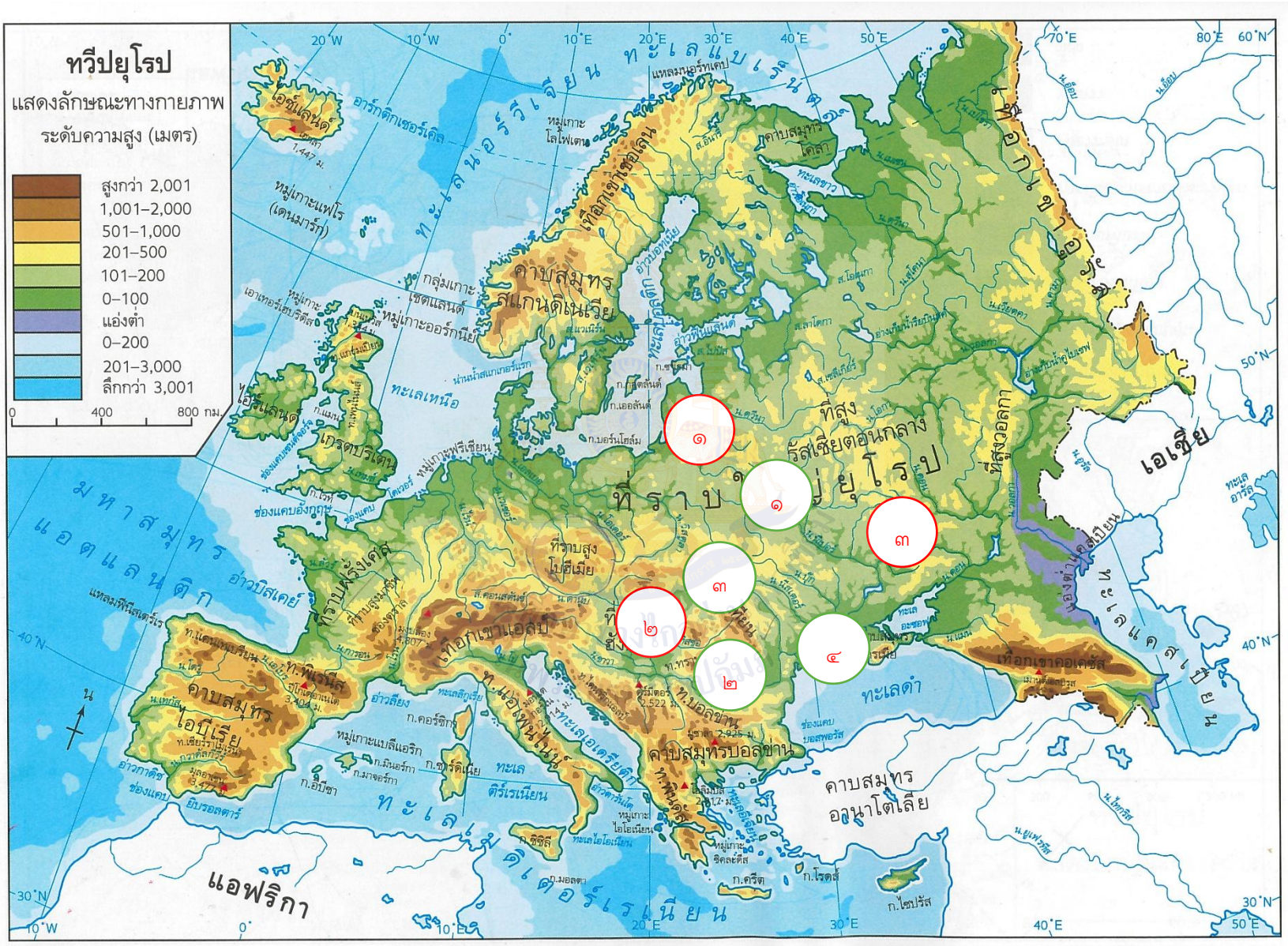

หมายเหตุ: วงกลมกรอบสีเขียวคือภูมิประเทศ วงกลมกรอบสีแดงคือภูมิอากาศ

กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในยุโรปใต้

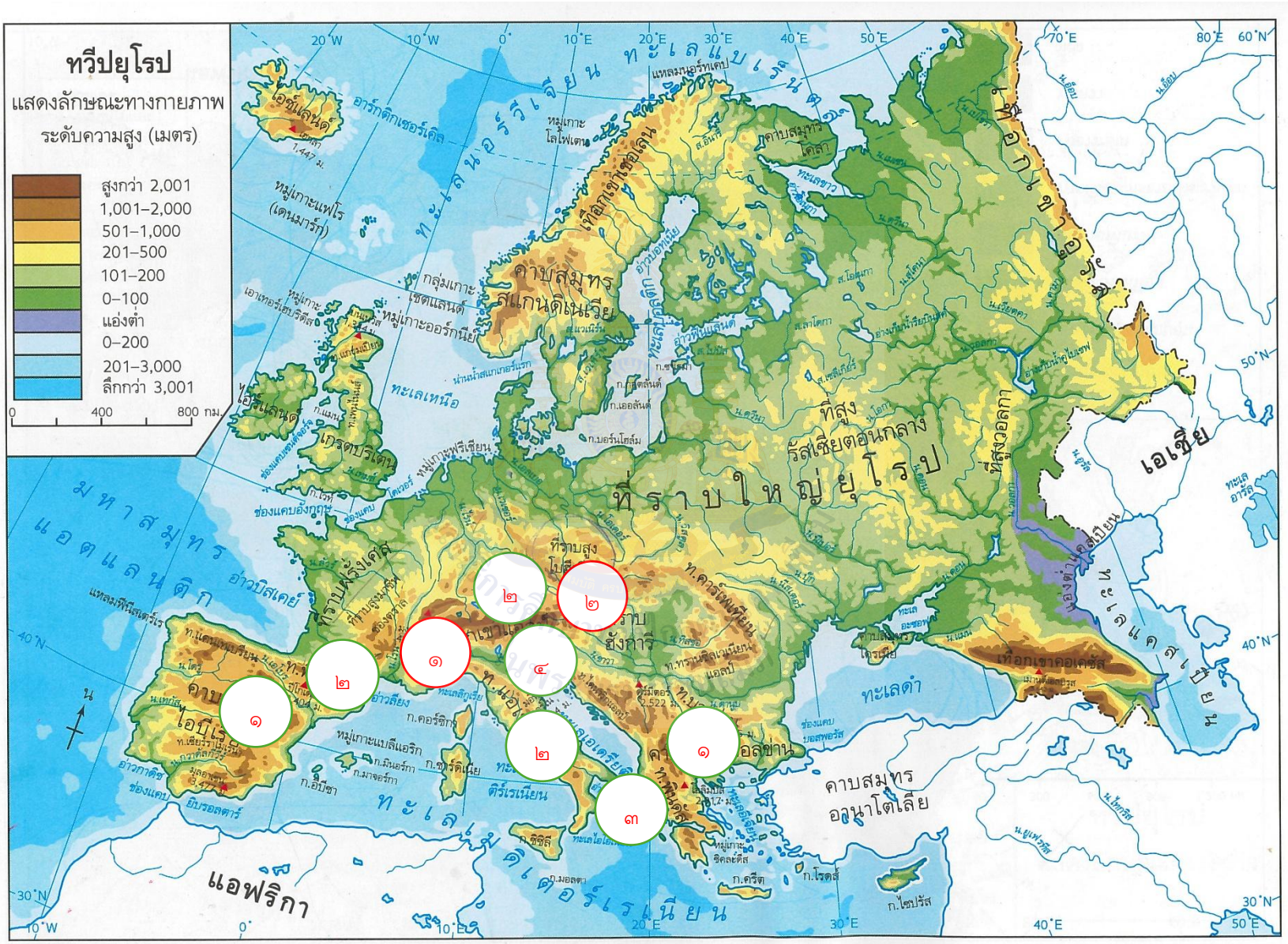

หมายเหตุ: วงกลมกรอบสีเขียวคือภูมิประเทศ วงกลมกรอบสีแดงคือภูมิอากาศ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒	เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑	สำรวจและระบุทำเลที่ตั้ง ของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
ตัวชี้วัด ม. ๒/๒	วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทาง เศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พื้นที่ภูเขา เช่น เทือกเขาสแกนดิเนเวีย เทือกเขาแอลป์ และเทือกเขาคาร์เพเทียน ส่งเสริมอุตสาหกรรมพลังงานน้ำ การท่องเที่ยว และการทำเหมืองแร่ ส่วนที่ราบลุ่มและแม่น้ำสำคัญ เช่น ที่ราบฝรั่งเศสและที่ราบลุ่มแม่น้ำโป เอื้อต่อ เกษตรกรรมขนาดใหญ่และอุตสาหกรรมการค้า ส่วนด้านภูมิอากาศ เช่น ภูมิอากาศหนาวเย็นแบบกึ่งอาร์กติก ในไอซ์แลนด์และนอร์เวย์ตอนเหนือ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและการใช้พลังงานความร้อนใต้พิภพ

๓. สาระการเรียนรู้

ยุโรปเหนือ ภูมิประเทศและภูมิอากาศของยุโรปเหนือส่งผลอย่างมากต่อเศรษฐกิจ โดยมีเทือกเขาสแกนดิเนเวีย ฟยอร์ด และทะเลสาบที่เอื้อต่อพลังงานน้ำ ประมง และการเดินเรือ ขณะที่ที่ราบชายฝั่งและหมู่เกาะเหมาะแก่เกษตรกรรมและประมง นอกจากนี้ ป่าไม้และทะเลสาบหนุนอุตสาหกรรมป่าไม้ ส่วนไอซ์แลนด์ใช้พลังงานความร้อนใต้พิภพ ภูมิอากาศหนาวเย็นยังส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและเทคโนโลยีชีวภาพ

ยุโรปตะวันตก ภูมิประเทศที่ราบอุดมสมบูรณ์และแม่น้ำสำคัญของยุโรปตะวันตกเอื้อต่อเกษตรกรรม การค้า และอุตสาหกรรม โดยเฉพาะแม่น้ำไรน์เป็นเส้นทางคมนาคมหลัก ขณะที่เทือกเขาแอลป์ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพลังงานน้ำ ชายฝั่งทะเลเหมาะกับการประมงและท่าเรือ ภูมิอากาศอบอุ่นและฝนสม่ำเสมอสนับสนุนเกษตรกรรมและการพัฒนาเมือง ทำให้เศรษฐกิจหลากหลายและแข็งแกร่ง

ยุโรปตะวันออก ภูมิประเทศที่ราบสูงใหญ่ยุโรปเอื้อต่อเกษตรกรรมขนาดใหญ่และอุตสาหกรรมในเมืองสำคัญ แม่น้ำดานูบและโวลก้าช่วยส่งเสริมการค้าและขนส่งสินค้า เทือกเขาคาร์เพเทียนเป็นแหล่งแร่ธาตุและพลังงานน้ำ ส่วนชายฝั่งทะเลดำและบอลติกสนับสนุนการประมงและการค้าทางทะเล ภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีปเหมาะกับเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงานมาก ขณะที่ภูมิอากาศแบบที่สูงและกึ่งแห้งแล้ง

ส่งเสริมการท่องเที่ยว เหมืองแร่ พลังงานน้ำ และการเลี้ยงสัตว์ ทำให้เศรษฐกิจของยุโรปตะวันออกพึ่งพาภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรมทรัพยากร และการค้าเป็นหลัก

ยุโรปใต้ ภูมิประเทศคาบสมุทรไอบีเรียและบอลข่านในยุโรปใต้เอื้อต่อเกษตรกรรม การท่องเที่ยว การเลี้ยงสัตว์ และพลังงานน้ำ เทือกเขาส่งเสริมการท่องเที่ยวและกีฬาสกี รวมถึงการเลี้ยงสัตว์ ชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนโดดเด่นด้านประมง การท่องเที่ยว และการค้าทางเรือ ส่วนที่ราบลุ่มแม่น้ำโปและเทกัสเป็นศูนย์กลางเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ทำให้เศรษฐกิจของภูมิภาคนี้หลากหลายและเชื่อมโยงกับทรัพยากรธรรมชาติอย่างใกล้ชิด ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน เหมาะต่อการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น องุ่น มะกอก และส้ม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกภูมิประเทศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป
- บอกภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป
- นำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป โดยเห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๑.๑.๑,๒.๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน นำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป โดยเห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๑.๑.๑,๒.๑.๒) **ด้านความรู้** - บอกภูมิประเทศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูชวนสนทนา จากชั่วโมงที่แล้วนักเรียนได้ข้อมูลอะไรบ้าง ๒. ครูอธิบายเพิ่มเติมแล้วว่า ชั่วโมงนี้จะมาทำความรู้จักกับยุโรปภูมิภาคอื่น ๆ	๑. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะที่ตั้งของภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศที่ส่งผลต่อการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป	PowerPoint เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒)	ใบงานกิจกรรมที่ ๔เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป	- ใบงานกิจกรรมที่ ๔ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป -ตรวจใบงาน
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. ครูตรวจใบงานนักเรียนชั่วโมงที่แล้ว พร้อมแจกใบงานที่ ๓ และแผนที่เปล่าของยุโรปภูมิภาคอื่น ๆ ให้นักเรียนไปลงข้อมูล ๒. ครูให้นักเรียนนำเสนอข้อมูลยุโรปแต่ละกลุ่มทั้ง ๔ ภูมิภาค กลุ่มละ ๓ นาที ๓. ครูชี้แจงตอนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ ให้นักเรียนกลุ่มต่าง ๆ จดบันทึกข้อมูลใส่ตาราง และแผนที่เปล่าของยุโรปภูมิภาคอื่น ๆ ให้ครบทุกภูมิภาค ๔. ครูเล่มเกมตอบคำถาม ๑๐ ข้อ แล้วให้นักเรียนชูป้ายถูกผิด แล้วครูอธิบายเฉลยคำตอบทุกข้อคำถาม	นักเรียนนำเสนอทวีปยุโรป ตามภูมิภาคที่ตนเองได้รับ และจดบันทึกข้อมูลของกลุ่มอื่น ๆ ใบงานที่ ๓ และแผนที่เปล่าของยุโรปภูมิภาคอื่น ๆ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- บอกภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป **ด้านทักษะกระบวนการ** - ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป - นำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์**	๑) นอร์เวย์มีภูมิประเทศเป็นภูเขาไฟ และธารน้ำแข็งทำให้มีแหล่งพลังงานความร้อนใต้พิภพ ใช่หรือไม่ - ครูเฉลย **ไม่ใช่** อธิบายเพิ่มเติม เพราะประเทศที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาไฟและธารน้ำแข็ง ทำให้มีพลังงานความร้อน ใต้พิภพ คือ ไอซ์แลนด์ (นอร์เวย์โดดเด่นเรื่อง เทือกเขาสแกนดิเนเวียและ ฟยอร์ด) ๒) ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนในยุโรปใต้มีผลต่อการเพาะปลูกองุ่น มะกอก ส้ม ใช่หรือไม่ - ครูเฉลย **ใช่** อธิบายเพิ่มเติม เพราะภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนมีฤดูร้อน และแห้งแล้ง ฤดูหนาวอุ่นและฝนตกเหมาะสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญ เช่น องุ่น มะกอก ส้ม ๓) แม่น้ำดานูบมีบทบาทสำคัญต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศสวีเดน ใช่หรือไม่	๑) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ไม่ใช่** ๒) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ใช่** ๓) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ไม่ใช่**			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	- ครูเฉลย **ไม่ใช่** อธิบายเพิ่มเติม เพราะแม่น้ำดานูบเป็นเส้นทางคมนาคมหลัก ๔) แม่น้ำแซนไหลผ่านปารีส ทำให้เกิดการขยายตัวการค้าและการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ใช่หรือไม่ - ครูเฉลย **ใช่** อธิบายเพิ่มเติม เพราะข้อมูลระบุว่าแม่น้ำแซนไหลไปปารีส ทำให้เกิดการขยายตัวของการค้าขายและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ๕) เทือกเขาแอลป์ซึ่งครอบคลุมสวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรีย และฝรั่งเศส ส่งผลต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและกีฬาฤดูหนาว - ครูเฉลย **ใช่** อธิบายเพิ่มเติม เพราะเทือกเขาแอลป์ในสวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรีย และฝรั่งเศส ส่งผลอย่างมากต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และกีฬาฤดูหนาว	๔) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ใช่** ๕) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ใช่**			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	เพราะมีภูมิประเทศที่เหมาะสมหิมะตกหนัก และโครงสร้างพื้นฐานที่ดีรองรับนักท่องเที่ยวทั่วโลก ๖) ใช่หรือไม่ที่แม่น้ำไรน์ซึ่งไหลผ่านเยอรมนี และเนเธอร์แลนด์เป็นเส้นทางคมนาคมหลักที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมหนักและการค้าระหว่างประเทศ - ครูเฉลย **ใช่** อธิบายเพิ่มเติม เพราะแม่น้ำไรน์เป็นเส้นทางคมนาคมหลักที่สำคัญมากสำหรับอุตสาหกรรมหนักและการค้าระหว่างประเทศในเยอรมนีและเนเธอร์แลนด์ ๗) สวีเดน ตอนใต้มีภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งทะเล ซึ่งเอื้อต่อการทำเกษตรกรรม อุตสาหกรรมอาหารและเทคโนโลยีชีวภาพ ใช่หรือไม่ - ครูเฉลย **ใช่**	๖) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ใช่** ๗) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ใช่**			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	อธิบายเพิ่มเติม เพราะภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งทะเลพบบริเวณเดนมาร์กและสวีเดนตอนใต้ ซึ่งเอื้อต่อการทำเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และเทคโนโลยีชีวภาพ ๘) เทือกเขาแอลป์ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมแบบเข้มข้นและอุตสาหกรรมอาหาร ใช่หรือไม่ - ครูเฉลย **ไม่ใช่** อธิบายเพิ่มเติม เพราะเทือกเขาแอลป์ส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และฤดูหนาว (กีฬา) รวมถึงทรัพยากรแร่ธาตุ และพลังงานน้ำส่วนเกษตรกรรมแบบเข้มข้น และอุตสาหกรรมอาหารเกี่ยวข้องกับพื้นที่ราบกว้างขวาง ๙) ประเทศฟินแลนด์เป็นผู้นำด้านพลังงานไฟฟ้าจากน้ำ (Hydropower) เนื่องจากมีแม่น้ำไหลเชี่ยว และปริมาณน้ำฝนสูง ใช่หรือไม่ - ครูเฉลย **ไม่ใช่**	๘) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ไม่ใช่** ๙) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ไม่ใช่**			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	อธิบายเพิ่มเติม เพราะแม้ฟินแลนด์จะมีแม่น้ำ และทะเลสาบจำนวนมากแต่ประเทศที่เป็นผู้นำด้านพลังงานไฟฟ้าจากน้ำในยุโรปคือ นอร์เวย์ ซึ่งมีภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสูง และแม่น้ำไหลเชียว เอื้อต่อการผลิตไฟฟ้าพลังงานน้ำได้เป็นอย่างดี ๑๐) เทือกเขาแอเพนไนน์ในอิตาลีเหมาะสำหรับการส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจหลัก เช่น การสร้างโรงแรมน้ำแข็ง ใช่หรือไม่ - ครูเฉลย **ใช่** อธิบายเพิ่มเติม เพราะเทือกเขาแอเพนไนน์ในอิตาลีเหมาะสำหรับการเลี้ยงสัตว์และปลูกองุ่นสำหรับทำไวน์	๑๐) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ใช่**			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดลงในใบงานที่ ๔ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป ๒. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง แล้วตอบลงในใบงานที่ ๔ บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรปให้ถูกต้อง	นักเรียนทำใบงานที่ ๔ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ภูมิประเทศและภูมิอากาศของยุโรปเหนือส่งเสริมเศรษฐกิจด้านใดบ้าง ๒. แม่น้ำไรน์และเทือกเขาแอลป์มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจยุโรปตะวันตกอย่างไร	๑. พลังงานน้ำ, ประมง, การเดินเรือ, อุตสาหกรรมป่าไม้, การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ, เทคโนโลยีชีวภาพ และพลังงานความร้อนใต้พิภพ ๒. แม่น้ำไรน์เป็นเส้นทางคมนาคมหลัก หนุนเกษตรกรรม การค้า และอุตสาหกรรม ส่วนเทือกเขาแอลป์ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพลังงานน้ำ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. เศรษฐกิจของยุโรปตะวันออกพึ่งพาปัจจัยทางภูมิศาสตร์ใดเป็นหลัก	๓. - เกษตรกรรมขนาดใหญ่ (ที่ราบสูงใหญ่) - การค้าและขนส่ง (แม่น้ำดานูบ,โวลก้า) - แร่ธาตุและพลังงานน้ำ (เทือกเขาคาร์เพเทียน) - การประมงและการค้าทางทะเล (ชายฝั่งทะเลดำ , บอลติก)			
	๔. ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนในยุโรปใต้เอื้อต่อการปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดใด และชายฝั่งทะเลมีบทบาทอย่างไร	๔. เหมาะต่อการปลูกองุ่น, มะกอก, ส้ม ชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนโดดเด่นด้านประมง, การท่องเที่ยว และการค้าทางเรือ			
	๕. ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่แตกต่างกันส่งผลให้แต่ละภูมิภาคของยุโรปมีเศรษฐกิจโดดเด่นด้านใด	๕. - ยุโรปเหนือเน้นพลังงานน้ำและป่าไม้ - ยุโรปตะวันตกเน้นเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม - ยุโรปตะวันออกเน้นเกษตรกรรมและทรัพยากร - ยุโรปใต้เน้นเกษตรกรรมเมดิเตอร์เรเนียนและการท่องเที่ยว			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) PowerPoint เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๔ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกภูมิประเทศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป - บอกภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๔ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป - นำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๔ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๔ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) นำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป โดยเห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๑.๑.๑,๒.๑.๒)	๑.ตรวจใบงาน ๒.สังเกตการนำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทาง	๑.ใบงานที่ ๔ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป ๒.แบบสังเกตการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

	เศรษฐกิจของทวีปยุโรป		
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
นำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป	๑. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน ๒.วิธีการนำเสนอน่าสนใจ ๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด	นำเสนอนำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้ถูกต้องตรงประเด็น	นำเสนอนำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้	ไม่สามารถนำเสนอนำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปได้
ใบงานที่ ๔ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป	บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป	ตอบถูก ๘-๑๐ ข้อ	ตอบถูก ๖-๗ ข้อ	ตอบถูก ๐-๕ ข้อ

สำนักวิทยบริการฯ สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการนำเสนอ (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ **(ดี)** หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ **(พอใช้)** หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ **(ปรับปรุง)** หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน			๒. วิธีการนำเสนอน่าสนใจ			๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๖

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๓ (ดี)**

คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๒ (พอใช้)**

คะแนน ๐ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๑ (ปรับปรุง)**

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๔ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนบอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป

ยุโรปเหนือ

๑.บริเวณชายฝั่งประเทศนอร์เวย์มีเวิ้งอ่าวลึก หรือฟยร์อด และน้ำทะเลเย็น อาชีพใดที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจในพื้นที่นี้.....

๒. ภูมิอากาศหนาวกึ่งอาร์กติกในทวีปยุโรปเหนือส่งผลให้เกิดอาชีพอะไร.....

๓. บริเวณป่าหนาทึบในประเทศฟินแลนด์ส่งผลให้เกิดอาชีพอะไร.....

ยุโรปตะวันตก

๔. แม่น้ำไรน์เป็นเส้นทางคมนาคมหลักของเยอรมนีและเนเธอร์แลนด์ อาชีพใดที่เหมาะสมกับลักษณะทางภูมิศาสตร์เช่นนี้.....

๕. บริเวณที่ราบฝรั่งเศสครอบคลุมประเทศเยอรมนีตอนเหนือ ประเทศเนเธอร์แลนด์ ประเทศเบลเยียม และประเทศฝรั่งเศสเหนือ เป็นที่ราบกว้างเหมาสมกับอาชีพอะไร.....

๖. เทือกเขาแอลป์ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรีย และฝรั่งเศสตะวันตก มีภูมิอากาศแบบที่สูง ทำให้ส่งผลต่อการทำอาชีพอะไร.....

ยุโรปตะวันออก

๗. โปแลนด์ ยูเครน เบลารุส และรัสเซียตะวันตก มีภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีปคือมีฤดูหนาวหนาวเย็น ฤดูร้อนอบอุ่น เหมาะสำหรับประกอบอาชีพอะไร.....

๘. ภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตอบอุ่นในตอนใต้ของยูเครนและรัสเซียตอนล่าง เอื้อต่อการทำอาชีพอะไร
.....

ยุโรปใต้

๙. บริเวณเทือกเขาแอลป์ตอนเหนือของประเทศอิตาลี เหมาะกับการทำอาชีพอะไร.....

๑๐. ชายฝั่งอิตาลีมีภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนและพื้นที่เพราะปลูกอุดมสมบูรณ์ อาชีพใดที่เหมาะสมกับภูมิภาคนี้.....

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศมีความสำคัญต่อการเลือกประกอบอาชีพหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๔ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒)

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนบอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปยุโรป

ยุโรปเหนือ

๑.บริเวณชายฝั่งประเทศนอร์เวย์มีเว้งอ่าวลึก หรือฟยร์อด และน้ำทะเลเย็น อาชีพใดที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจในพื้นที่นี้ อาชีพการประมง, อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป

๒. ภูมิอากาศหนาวกึ่งอาร์กติกในทวีปยุโรปเหนือส่งผลให้เกิดอาชีพอะไร อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

๓. บริเวณป่าหนาทึบในประเทศฟินแลนด์ส่งผลให้เกิดอาชีพอะไร อุตสาหกรรมป่าไม้และกระดาษ

ยุโรปตะวันตก

๔. แม่น้ำไรน์เป็นเส้นทางคมนาคมหลักของเยอรมนีและเนเธอร์แลนด์ อาชีพใดที่เหมาะสมกับลักษณะทางภูมิศาสตร์เช่นนี้ อุตสาหกรรมการขนส่งสินค้า และ โลจิสติกส์

๕. บริเวณที่ราบฝรั่งเศสครอบคลุมประเทศเยอรมนีตอนเหนือ ประเทศเนเธอร์แลนด์ ประเทศเบลเยียม และประเทศฝรั่งเศสเหนือ เป็นที่ราบกว้างเหมาสมกับอาชีพอะไร อาชีพเกษตรกรรม

๖. เทือกเขาแอลป์ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรีย และฝรั่งเศสตะวันตก มีภูมิอากาศแบบที่สูง ทำให้ส่งผลต่อการทำอาชีพอะไร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและกีฬาฤดูหนาว

ยุโรปตะวันออก

๗. โปแลนด์ ยูเครน เบลารุส และรัสเซียตะวันตก มีภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีปคือมีฤดูหนาวหนาวเย็น ฤดูร้อนอบอุ่น เหมาะสำหรับประกอบอาชีพอะไรเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมแรงงาน

๘. ภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตอบอุ่นในตอนใต้ของยูเครนและรัสเซียตอนล่าง เอื้อต่อการทำอาชีพอะไร อาชีพเลี้ยงสัตว์ และอุตสาหกรรมพลังงาน

ยุโรปใต้

๙. บริเวณเทือกเขาแอลป์ตอนเหนือของประเทศอิตาลี เหมาะกับการทำอาชีพอะไร การท่องเที่ยวและกีฬา

๑๐. ชายฝั่งอิตาลีมีภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนและพื้นที่เพราะปลูกอุดมสมบูรณ์ อาชีพใดที่เหมาะสมกับภูมิภาคนี้ อุตสาหกรรมการผลิตไวน์และน้ำมันมะกอก

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศมีความสำคัญต่อการเลือกประกอบอาชีพหรือไม่อย่างไร

ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศมีผลต่อการเลือกอาชีพ เพราะส่งผลต่อทรัพยากรและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เช่น พื้นที่ราบเหมาะกับเกษตรกรรม พื้นที่ติดทะเลเหมาะกับการประมงและท่องเที่ยว ส่วนภูมิอากาศที่แตกต่างกันก็มีผลต่อชนิดพืชและสัตว์ที่สามารถเพาะเลี้ยงได้ ทำให้อาชีพในแต่ละพื้นที่แตกต่างกันไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สภาพสังคมยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒ เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด ม. ๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้ง ของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทาง เศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ทวีปยุโรปมีความหลากหลายทางเชื้อชาติ โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคอเคซอยด์ซึ่งจำแนกเป็น ๓ กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มนอร์ดิก กลุ่มแอลไพน์และ กลุ่มเมดิเตอร์เรเนียน

การกระจายตัวของประชากรสัมพันธ์กับภูมิประเทศและภูมิอากาศอย่างชัดเจน

- พื้นที่หนาแน่นสูง ได้แก่ ที่ราบยุโรปเหนือและลุ่มแม่น้ำสายใหญ่ (เหมาะแก่เกษตรกรรม), เมืองท่าริมชายฝั่ง (ศูนย์กลางเศรษฐกิจ), เขตภูมิอากาศอบอุ่นชื้น และที่ราบดินดี เช่น ยุโรปตะวันออก

- พื้นที่เบาบาง ได้แก่ พื้นที่ภูเขาสูง (แอลป์, สแกนดิเนเวีย), เขตอากาศเย็นจัด (นอร์เวย์, ฟินแลนด์), และเกาะที่อยู่ห่างไกล (ไอซ์แลนด์) ทั้งนี้ ที่ราบขนาดใหญ่ที่แทรกในพื้นที่ภูเขา เช่น ที่ราบโพในอิตาลี ก็ยังคงมีประชากรหนาแน่น

๓. สาระการเรียนรู้

ทวีปยุโรปมีประชากรหลายเชื้อชาติ ส่วนใหญ่เป็นชนผิวขาว ซึ่งเป็นชนดั้งเดิมของทวีปยุโรปจัดอยู่ในกลุ่มชาติพันธ์คอเคซอยด์ นอกจากนี้ยังมีผู้ที่อพยพมาจากทวีปเอเชียและทวีปแอฟริกา ประชากรในทวีปยุโรปจำแนกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่

๑.กลุ่มนอร์ดิก ได้แก่ ประชากรชาวยุโรปที่อาศัยอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของทวีปโดยเฉพาะในประเทศต่าง ๆ บนคาบสมุทรสแกนดิเนเวีย ได้แก่ ประชากรไรประเทศนอร์เวย์ สวีเดน และเดนมาร์ก ลักษณะเด่นคือ รูปร่างสูงใหญ่ ผิวขาว ผมสีทองหรือน้ำตาล นัยน์ตาสีฟ้า กะโหลกศีรษะยาว

๒. กลุ่มแอลไพน์ ได้แก่ ประชากรของทวีปยุโรปที่อยู่ระหว่างกลุ่มนอร์ดิกกับกลุ่มเมดิเตอร์เรเนียน คือ บริเวณเทือกเขาแอลป์ ตอนกลางของทวีป ลักษณะสำคัญของประชากรกลุ่มแอลไพน์ คือ มีรูปร่างสันทัด ผมสีน้ำตาล นัยน์ตาสีฟ้าหรือสีน้ำตาล กะโหลกศีรษะกลม

๓. กลุ่มเมดิเตอร์เรเนียน ได้แก่ ประชากรในดินแดนทางใต้ของทวีปยุโรป เช่น อิตาลี กรีซ สเปน โปรตุเกส มีลักษณะเด่น คือ รูปร่างสันทัด ผิวคล้ำ ผมดำ นัยน์ตาสีฟ้า กะโหลกศีรษะยาว

การกระจายตัวของประชากรในทวีปยุโรปมีลักษณะที่แตกต่างกันไปตามลักษณะของภูมิประเทศและภูมิอากาศอย่างชัดเจน แม้ยุโรปจะเป็นทวีปที่มีขนาดไม่ใหญ่นักเมื่อเทียบกับทวีปอื่น แต่กลับมีความหลากหลายทางภูมิประเทศและภูมิอากาศสูงมาก ส่งผลต่อรูปแบบการอยู่อาศัย การเพาะปลูก และการพัฒนาเมือง

๑. พื้นที่ราบและแม่น้ำสายใหญ่: จุดเริ่มของความหนาแน่นภูมิประเทศบริเวณยุโรปตอนกลางประกอบด้วยที่ราบกว้างใหญ่ต่อเนื่องกันหลายประเทศ เช่น บริเวณที่ราบยุโรปเหนือ ซึ่งพาดผ่านเยอรมนี โปแลนด์ เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ ไปจนถึงฝรั่งเศสตอนเหนือ ลักษณะพื้นที่ราบและมีแม่น้ำหลายสาย เช่น แม่น้ำไรน์ แม่น้ำดานูบ ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่ การเกษตรกรรม เมืองต่าง ๆ จึงมักเกิดขึ้นตามแนวลุ่มน้ำเหล่านี้

๒. พื้นที่ภูเขาสูง: อุปสรรคต่อการตั้งถิ่นฐาน เทือกเขาแอลป์ เทือกเขาสแกนดิเนเวีย และพื้นที่ภูเขาทางยุโรปตอนใต้มีลักษณะภูมิประเทศที่ขรุขระ ลาดชัน และอากาศหนาวเย็น โดยเฉพาะในฤดูหนาวที่กินเวลานาน ส่งผลให้พื้นที่เหล่านี้ไม่เหมาะแก่การเกษตรกรรมและการตั้งถิ่นฐานขนาดใหญ่ ประชากรมักอาศัยอยู่แบบกระจายตัว และมักมีจำนวนไม่มากเมื่อเทียบกับพื้นที่ที่ราบ

๓. เมืองท่าริมชายฝั่ง: ศูนย์กลางเศรษฐกิจ ชายฝั่งทะเลตะวันตกของยุโรปมีเมืองท่าสำคัญจำนวนมาก โดยเฉพาะในประเทศที่มีชายฝั่งทะเลยาว เช่น ฝรั่งเศสตอนเหนือ เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ และตอนใต้ของอังกฤษ พื้นที่เหล่านี้นอกจากจะอยู่ติดทะเลยังมีลักษณะภูมิประเทศค่อนข้างราบลุ่ม ซึ่งเอื้อต่อการก่อสร้างเมือง ท่าเรือ และระบบคมนาคมขนส่ง ทำให้เกิดการพัฒนาเมืองและอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง

๔. อากาศอบอุ่นและความเป็นอยู่ เขตที่มีภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น ไม่ร้อนจัดหรือหนาวจัดตลอดปี มักมีความเหมาะสมต่อการอยู่อาศัยและเพาะปลูก พื้นที่ดังกล่าวพบได้ในประเทศฝรั่งเศสตอนตะวันตก เยอรมนีตะวันตก เบลเยียม และสหราชอาณาจักรตอนล่าง อุณหภูมิที่พอเหมาะและมีฝนตกพอสมควรตลอดปี ทำให้ภูมิภาคเหล่านี้เป็นแหล่งเกษตรกรรมและการตั้งถิ่นฐานหนาแน่น

๕. อากาศเย็นจัด ประเทศในยุโรปตอนบน เช่น นอร์เวย์ สวีเดน และฟินแลนด์ มีสภาพอากาศหนาวเย็นเป็นเวลานาน บางส่วนของประเทศอยู่ในเขตอากาศแบบทุนดราและป่าไทกา อุณหภูมิต่ำ ฝนตกน้อย พื้นที่เพาะปลูกจำกัด ช่วงเวลาที่เหมาะสมต่อการเกษตรมีน้อย ทำให้การดำรงชีวิตในบริเวณนี้ต้องปรับตัวสูง และจำนวนประชากรในพื้นที่เหล่านี้ก็ค่อนข้างเบาบาง

๖. ภูเขาไม่เท่ากับประชากรเบาบางเสมอไป แม้บางประเทศจะมีภูมิประเทศที่เป็นภูเขาอยู่มาก แต่หากมีที่ราบขนาดใหญ่แทรกอยู่ เช่น ที่ราบโพทางตอนเหนือของอิตาลี ก็อาจเป็นเขตที่มีประชากรหนาแน่นได้ ที่ราบเหล่านี้มีแหล่งน้ำ อากาศเหมาะสม และอยู่ใกล้ชายฝั่งทะเล การแยกแยะลักษณะภูมิประเทศโดยละเอียดจึงจำเป็นต่อการเข้าใจการตั้งถิ่นฐานของประชากร

๗. ยุโรปตะวันออก: ดินดีและที่ราบกว้าง แม้ว่ายุโรปตะวันออกจะอยู่ห่างไกลจากชายฝั่งทะเล แต่หลายประเทศในภูมิภาคนี้มีที่ราบขนาดใหญ่ เช่น ยูเครน โปแลนด์ และฮังการี ที่มีดินเชอร์โนเซ็ม (Chernozem) ซึ่งถือเป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์สูงการเพาะปลูกข้าวสาลีและพืชไร่ทำได้ดี ส่งผลให้มีการตั้งถิ่นฐานจำนวนมากในแถบนี้

๘. เกาะที่อยู่ห่างไกล: ความท้าทายในการพัฒนาประเทศที่มีลักษณะเป็นเกาะโดดเดี่ยว เช่น ไอซ์แลนด์ มีประชากรน้อยเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในยุโรป เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่ท้าทาย เช่น ภูเขาไฟ

ธารน้ำแข็ง พื้นที่ราบน้อย อากาศหนาวเย็น และระยะทางที่ห่างจากศูนย์กลางของทวีป ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจและสาธารณูปโภคมีข้อจำกัด

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายลักษณะประชากรกลุ่มหลักของทวีปยุโรป และการกระจายของกลุ่มประชากรเหล่านี้ตามภูมิภาคต่าง ๆ
- บอกภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคมของทวีปยุโรป

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ข้อมูลจากแผนที่และใช้ข้อมูลเพื่อจำแนกความแตกต่างทางประชากรและสังคมในภูมิภาคยุโรปแต่ละส่วนได้อย่างเหมาะสม

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เคารพความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมในยุโรป

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ข้อมูลจากแผนที่และใช้ข้อมูลเพื่อจำแนกความแตกต่างทางประชากรและสังคมในภูมิภาคยุโรปแต่ละส่วนได้อย่างเหมาะสม โดยเคารพความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมในยุโรป (๑.๑.๑,๒.๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สภาพสังคมยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลจากแผนที่และใช้ข้อมูลเพื่อจำแนกความแตกต่างทางประชากรและสังคมในภูมิภาคยุโรปแต่ละส่วนได้อย่างเหมาะสม โดยเคารพความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมในยุโรป (๑.๑.๑,๒.๑.๒) **ด้านความรู้** อธิบายลักษณะประชากรกลุ่มหลักของทวีปยุโรปและการกระจายของกลุ่มประชากรเหล่านี้ตามภูมิภาคต่าง ๆ **ด้านทักษะกระบวนการ**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยกิจกรรม “ทายยุโรป” จากนั้นครูฉายภาพคนยุโรป ๓ แบบ (ลักษณะใบหน้า การแต่งกาย เช่น ชาวนอร์ดิกจากสวีเดน, เมดิเตอร์เรเนียนจากอิตาลี, แอลไพน์จากสวิตเซอร์แลนด์) ๒. ครูถามนำว่า “ทำไมถึงคิดแบบนั้น” แล้วเชื่อมโยงเข้าสู่เป้าหมายของคาบเรียนว่า วันนี้เราจะเรียนรู้เกี่ยวกับลักษณะประชากรในยุโรป	๑. นักเรียนจับกลุ่ม ๕ คน พูดคุยกันว่า “ภาพแต่ละคนดูน่าจะมาจากภูมิภาคไหนของยุโรป”	๑. ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และการตั้งถิ่นฐานของประชากรในยุโรป ๒. แผนที่ยุโรปแบบภูมิประเทศ ๓. แผนที่แสดงเขตภูมิอากาศหลัก ๔. บัตรข้อความ	กิจกรรม “ตามหาใครอยู่ตรงไหน”	- นำเสนอกิจกรรม “ตามหาใครอยู่ตรงไหน” - ประเมินการนำเสนอ
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรม “ตามหาใครอยู่ตรงไหน” โดยครูแจกสิ่งที่จะได้รับให้นักเรียน ดังนี้ ๑.๑ แผนที่ยุโรปแบบภูมิประเทศ ๑.๒ แผนที่แสดงเขตภูมิอากาศหลัก ๑.๓ ข้อมูลลักษณะประชากร ๓ กลุ่ม (นอร์ดิก แอลไพน์ เมดิเตอร์เรเนียน) ๑.๔ กระดาษ A๓ พร้อมช่องว่างให้วางข้อมูลบนแผนที่	นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรม “ตามหาใครอยู่ตรงไหน”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สภาพสังคมยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
วิเคราะห์ข้อมูลจากแผนที่และใช้ข้อมูลเพื่อจำแนกความแตกต่างทางประชากรและสังคมในภูมิภาคยุโรปแต่ละส่วนได้อย่างเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เคารพความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมในยุโรป **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน	๒. ครูชี้แจงการดำเนินกิจกรรม ดังนี้ ๒.๑ นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๕ คน (กลุ่มเดิม) ๒.๒ ครูแจกชุดแผนที่ (ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ) พร้อมใบความรู้ ๒.๓ นักเรียนดำเนินการ ดังนี้ ๒.๓.๑ อ่านใบความรู้ ๒.๓.๒ หาข้อความแสดงข้อมูลประชากรที่เชื่อมโยงกับ แผนที่ภูมิประเทศและแผนที่ภูมิอากาศ ๒.๓.๓ เขียนเป็นข้อความด้วยภาษาของนักเรียน ว่าข้อความในข้อมูล บอกว่าอย่างไร แสดงถึงบริเวณใดในแผนที่ แต่ละกลุ่มทำ ๓ ข้อความ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สภาพสังคมยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	**ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนลงมือทำงาน ๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ ๑ ข้อความโดยนำเสนอ ดังนี้ ๒.๑ ข้อความที่อ่านอยู่ตรงไหนในใบความรู้ที่ครูแจกให้ ๒.๒ นักเรียนเชื่อมโยงข้อความที่อ่านกับแผนที่ได้ว่าอย่างไร ๒.๓ ชี้ ในแผนที่ บริเวณที่เชื่อมโยงกับข้อมูลที่อ่าน ๓. หากนักเรียนนำเสนอไม่ถูกต้องครูต้องรีบแก้ไขให้ถูกต้อง ๔. หลังจากนำเสนอทุกกลุ่มแล้วครูอธิบายเพิ่มเติมตามข้อความสรุป (เฉลย) ที่นักเรียนควรทำได้ เชื่อมโยงระหว่างข้อมูลประชากร แผนที่ภูมิประเทศและแผนที่ภูมิอากาศ ดังนี้ ๑) ประชากรยุโรปมีความหนาแน่นไม่เท่ากันในแต่ละพื้นที่ • พื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่นมักอยู่ในเขตที่ราบ เช่น ที่ราบยุโรปเหนือ (Northern European	๑. นักเรียนลงมือทำงาน ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ ๑ ข้อความโดยนำเสนอ ดังนี้ ๒.๑ ข้อความที่อ่านอยู่ตรงไหนในใบความรู้ที่ครูแจกให้ ๒.๒ นักเรียนเชื่อมโยงข้อความที่อ่านกับแผนที่ได้ว่าอย่างไร ๒.๓ ชี้ ในแผนที่ บริเวณที่เชื่อมโยงกับข้อมูลที่อ่าน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สภาพสังคมยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	Plain) และที่ราบลุ่มแม่น้ำ เช่น ลุ่มแม่น้ำไรน์ แม่น้ำดานูบ • พื้นที่เหล่านี้มีดินดี เหมาะแก่การเกษตรและตั้งถิ่นฐาน ๒) เขตภูเขาสูง เช่น เทือกเขาแอลป์ เทือกเขาสแกนดิเนเวีย มีประชากรเบาบาง • เพราะพื้นที่ลาดชัน ดินไม่อุดมสมบูรณ์ อากาศหนาวเย็น และเข้าถึงยาก • แผนที่ภูมิประเทศแสดงความสูงชัดเจน และตรงกับพื้นที่ที่ประชากรน้อย ๓) พื้นที่ชายฝั่งทะเลและเมืองท่า เช่น เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม ฝรั่งเศสตอนเหนือ สหราชอาณาจักรตอนใต้ มีประชากรหนาแน่น • เพราะมีภูมิประเทศราบลุ่ม เหมาะแก่การสร้างเมือง ท่าเรือ และคมนาคมสะดวก • เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สภาพสังคมยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔) ประเทศที่มีภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น (เช่น ภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทร – Oceanic Climate) มีประชากรมาก • เช่น ฝรั่งเศสตะวันตก เยอรมนีตะวันตก อังกฤษตอนล่าง • อากาศไม่ร้อนหรือหนาวจัดทำให้เกษตรกรรมได้ดีและอยู่สบาย ๕) ประเทศในยุโรปเหนือ เช่น นอร์เวย์ ฟินแลนด์ สวีเดนตอนบน ประชากรเบาบาง • เพราะอากาศหนาวจัดแบบทุนดราและป่าไทกา (Tundra / Boreal Forest) • ฤดูหนาวยาวนาน เกษตรกรรมลำบาก ๖) บางประเทศแม้จะอยู่ในเขตภูเขา แต่มีที่ราบตอนกลาง เช่น อิตาลีตอนเหนือ (ที่ราบโพ) จึงมีประชากรหนาแน่นเฉพาะจุด • ต้องใช้แผนที่ภูมิประเทศเพื่อแยกความต่างระหว่างภูเขากับที่ราบ			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สภาพสังคมยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๗) ยุโรปตะวันออก เช่น ยูเครน โปแลนด์ ฮังการี มีประชากรหนาแน่นในพื้นที่ที่ราบตอนใน • เพราะมีภูมิประเทศที่ราบกว้าง ดินดี (เช่น ดินเชอร์โนเซ็ม) เหมาะแก่การเกษตร • แม้ห่างทะเล แต่ก็ยังมีประชากรมากในแถบที่มีสภาพเอื้ออำนวย ๘) ภูมิประเทศเป็นเกาะ เช่น ไอซ์แลนด์ มีประชากรเบาบาง • อากาศหนาว มีภูเขาไฟและธารน้ำแข็งจำนวนมาก พื้นที่ราบน้อย • อยู่ไกลจากทวีปหลัก ทำให้พัฒนาด้านเศรษฐกิจช้ากว่า				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูชวนนักเรียนสนทนาด้วยคำถามชวนคิด ดังนี้ ๑.๑ จากข้อมูลเรื่องภูมิประเทศและภูมิอากาศ เราเห็นอะไรเกี่ยวกับการกระจายของประชากรในยุโรป	๑.๑ คำตอบ ประชากรในยุโรปกระจายตัวไม่เท่ากัน ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ที่มีภูมิประเทศเป็นที่ราบ เช่น ที่ราบยุโรปตะวันตกและตอนกลาง และมีภูมิอากาศอบอุ่นเหมาะกับการอยู่อาศัย เช่น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สภาพสังคมยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		แบบอบอุ่นชื้นทางตะวันตก ทำให้ตั้งเมืองใหญ่ได้ง่ายและทำเกษตรกรรมสะดวก			
	๒. พื้นที่ที่มีภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงหรืออากาศหนาวจัด มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานของผู้คนอย่างไร	๒. คำตอบ พื้นที่ที่เป็นภูเขาสูงหรือมีอากาศหนาวจัด เช่น แถบสแกนดิเนเวียหรือเทือกเขาแอลป์ จะมีประชากรเบาบาง เพราะอากาศหนาวเกินไปหรือทำเกษตรยาก ไม่สะดวกต่อการเดินทางหรือตั้งถิ่นฐานถาวร			
	๓. ข้อมูลเหล่านี้ช่วยให้เราเข้าใจ “สภาพสังคมยุโรป” อย่างไร	๓. คำตอบ เรารู้ว่าคนยุโรปจำนวนมากอยู่ในเมืองใหญ่ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิต เช่น ที่ราบใกล้แม่น้ำใหญ่ ทำให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรม การศึกษา และเทคโนโลยีได้ง่าย นำไปสู่สังคมเมืองที่มีความเจริญสูง ขณะเดียวกันบางพื้นที่ก็ยังมีลักษณะชนบทอยู่เพราะข้อจำกัดทางภูมิประเทศหรือภูมิอากาศ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และการตั้งถิ่นฐานของประชากรในยุโรป

๒) แผนที่ยุโรปแบบภูมิประเทศ

๓) แผนที่แสดงเขตภูมิอากาศหลัก

๔) บัตรข้อความ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “ตามหาใครอยู่ตรงไหน”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายลักษณะประชากรกลุ่มหลักของทวีปยุโรป และการกระจายของกลุ่มประชากรเหล่านี้ตามภูมิภาคต่าง ๆ	นำเสนอกิจกรรม “ตามหาใครอยู่ตรงไหน”	กิจกรรม “ตามหาใครอยู่ตรงไหน”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์ข้อมูลจากแผนที่และใช้ข้อมูลเพื่อจำแนกความแตกต่างทางประชากรและสังคมในภูมิภาคยุโรปแต่ละส่วนได้อย่างเหมาะสม	นำเสนอกิจกรรม “ตามหาใครอยู่ตรงไหน”	กิจกรรม “ตามหาใครอยู่ตรงไหน”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เคารพความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมในยุโรป	นำเสนอกิจกรรม “ตามหาใครอยู่ตรงไหน”	กิจกรรม “ตามหาใครอยู่ตรงไหน”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์ข้อมูลจากแผนที่และใช้ข้อมูลเพื่อจำแนกความแตกต่างทางประชากรและสังคมในภูมิภาคยุโรปแต่ละส่วนได้อย่างเหมาะสม โดยเคารพความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมในยุโรป(๑.๑.๑,๒.๑.๒)	นำเสนอกิจกรรม “ตามหาใครอยู่ตรงไหน”	กิจกรรม “ตามหาใครอยู่ตรงไหน”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
หอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
มอบหมายให้ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
เป็นผู้รวบรวมและจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการ
ของคณาจารย์ นักวิจัย และนักศึกษา
ในรูปแบบดิจิทัล
ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗
ห้ามมิให้ผู้ใดนำไปใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า
ก่อนได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร
จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเท่านั้น
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
หอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ขอสงวนสิทธิ์ในการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น
ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำ ดัดแปลง หรือนำไปใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น
ทั้งนี้ ต้องอ้างอิงถึงเจ้าของผลงานทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
หอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ขอสงวนสิทธิ์ในการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น
ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำ ดัดแปลง หรือนำไปใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น
ทั้งนี้ ต้องอ้างอิงถึงเจ้าของผลงานทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
หอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
มอบหมายให้ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
เป็นผู้รวบรวมและจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการ
ของคณาจารย์ นักวิจัย และนักศึกษา
ในรูปแบบดิจิทัล
ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗
ห้ามมิให้ผู้ใดนำไปใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า
ก่อนได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร
จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเท่านั้น
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
หอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ขอสงวนสิทธิ์ในการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น
ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำ ดัดแปลง หรือนำไปใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น
ทั้งนี้ ต้องอ้างอิงถึงเจ้าของผลงานทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง สภาพสังคมยุโรป

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
นำกิจกรรม “ตามหาใครอยู่ตรงไหน”	๑. ความถูกต้องของการเชื่อมโยงข้อมูล ๒. การใช้ภาษาและการสื่อสาร ๓. การนำเสนอและกระบวนการกลุ่ม	นักเรียนแสดงความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง สามารถเชื่อมโยงข้อมูลและระบุตำแหน่งได้อย่างถูกต้องพร้อมเหตุผลที่ชัดเจนในทุกข้อ	นักเรียนสามารถทำกิจกรรมได้สำเร็จในระดับพื้นฐาน แต่มีข้อผิดพลาดเล็กน้อยในการเชื่อมโยงข้อมูลบางข้อ หรือขาดความชัดเจนในการอธิบายเหตุผล	นักเรียนมีความเข้าใจไม่เพียงพอ ทำให้การเชื่อมโยงข้อมูลและระบุตำแหน่งบนแผนที่ส่วนใหญ่ไม่ถูกต้องหรือไม่ชัดเจน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และการตั้งถิ่นฐานของประชากรในยุโรป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สภาพสังคมยุโรป
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

การกระจายตัวของประชากรในทวีปยุโรปมีลักษณะที่แตกต่างกันไปตามลักษณะของภูมิประเทศและภูมิอากาศอย่างชัดเจน แม้ยุโรปจะเป็นทวีปที่มีขนาดไม่ใหญ่นักเมื่อเทียบกับทวีปอื่น แต่กลับมีความหลากหลายทางภูมิประเทศและภูมิอากาศสูงมาก ส่งผลต่อรูปแบบการอยู่อาศัย การเพาะปลูก และการพัฒนาเมือง

๑. พื้นที่ราบและแม่น้ำสายใหญ่: จุดเริ่มของความหนาแน่น

ภูมิประเทศบริเวณยุโรปตอนกลางประกอบด้วยที่ราบกว้างใหญ่ต่อเนื่องกันหลายประเทศ เช่น บริเวณที่ราบยุโรปเหนือ ซึ่งพาดผ่านเยอรมนี โปแลนด์ เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ ไปจนถึงฝรั่งเศสตอนเหนือ ลักษณะพื้นที่ราบและมีแม่น้ำหลายสาย เช่น แม่น้ำไรน์ แม่น้ำดานูบ ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่ การเกษตรกรรม เมืองต่าง ๆ จึงมักเกิดขึ้นตามแนวลุ่มน้ำเหล่านี้

๒. พื้นที่ภูเขาสูง: อุปสรรคต่อการตั้งถิ่นฐาน

เทือกเขาแอลป์ เทือกเขาสแกนดิเนเวีย และพื้นที่ภูเขาทางยุโรปตอนใต้มีลักษณะภูมิประเทศที่ขรุขระ ลาดชัน และอากาศหนาวเย็น โดยเฉพาะในฤดูหนาวที่กินเวลานาน ส่งผลให้พื้นที่เหล่านี้ไม่เหมาะแก่การเกษตรกรรมและการตั้งถิ่นฐานขนาดใหญ่ ประชากรมักอาศัยอยู่แบบกระจายตัว และมักมีจำนวนไม่มากเมื่อเทียบกับพื้นที่ที่ราบ

๓. เมืองท่าริมชายฝั่ง: ศูนย์กลางเศรษฐกิจ

ชายฝั่งทะเลตะวันตกของยุโรปมีเมืองท่าสำคัญจำนวนมาก โดยเฉพาะในประเทศที่มีชายฝั่งทะเลยาว เช่น ฝรั่งเศสตอนเหนือ เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ และตอนใต้ของอังกฤษ พื้นที่เหล่านี้นอกจากจะอยู่ติดทะเลยังมีลักษณะภูมิประเทศค่อนข้างราบลุ่ม ซึ่งเอื้อต่อการก่อสร้างเมือง ท่าเรือ และระบบคมนาคมขนส่ง ทำให้เกิดการพัฒนาเมืองและอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง

๔. อากาศอบอุ่นและความเป็นอยู่

เขตที่มีภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น ไม่ร้อนจัดหรือหนาวจัดตลอดปี มักมีความเหมาะสมต่อการอยู่อาศัยและเพาะปลูก พื้นที่ดังกล่าวพบได้ในประเทศฝรั่งเศสตอนตะวันตก เยอรมนีตะวันตก เบลเยียม และสหราชอาณาจักรตอนล่าง อุณหภูมิที่พอเหมาะและมีฝนตกพอสมควรตลอดปี ทำให้ภูมิภาคเหล่านี้เป็นแหล่งเกษตรกรรมและการตั้งถิ่นฐานหนาแน่น

๕. อากาศเย็นจัด

ประเทศในยุโรปตอนบน เช่น นอร์เวย์ สวีเดน และฟินแลนด์ มีสภาพอากาศหนาวเย็นเป็นเวลานาน บางส่วนของประเทศอยู่ในเขตอากาศแบบทุนดราและป่าไทกา อุณหภูมิต่ำ ฝนตกน้อย พื้นที่เพาะปลูกจำกัด ช่วงเวลาที่เหมาะสมต่อการเกษตรมีน้อย ทำให้การดำรงชีวิตในบริเวณนี้ต้องปรับตัวสูง และจำนวนประชากรในพื้นที่เหล่านี้ก็ค่อนข้างเบาบาง

๖. ภูเขาไม่เท่ากับประชากรเบาบางเสมอไป

แม้บางประเทศจะมีภูมิประเทศที่เป็นภูเขาอยู่มาก แต่หากมีที่ราบขนาดใหญ่แทรกอยู่ เช่น ที่ราบโพทางตอนเหนือของอิตาลี ก็อาจเป็นเขตที่มีประชากรหนาแน่นได้ ที่ราบเหล่านี้มีแหล่งน้ำ อากาศเหมาะสม และอยู่ใกล้ชายฝั่งทะเล การแยกแยะลักษณะภูมิประเทศโดยละเอียดจึงจำเป็นต่อการเข้าใจการตั้งถิ่นฐานของประชากร

๗. ยุโรปตะวันออก: ดินดีและที่ราบกว้าง

แม้ว่ายุโรปตะวันออกจะอยู่ห่างไกลจากชายฝั่งทะเล แต่หลายประเทศในภูมิภาคนี้มีที่ราบขนาดใหญ่ เช่น ยูเครน โปแลนด์ และฮังการี ที่มีดินเชอร์โนเซ็ม (Chernozem) ซึ่งถือเป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง การเพาะปลูกข้าวสาลีและพืชไร่ทำได้ดี ส่งผลให้มีการตั้งถิ่นฐานจำนวนมากในแถบนี้

๘. เกาะที่อยู่ห่างไกล: ความท้าทายในการพัฒนา

ประเทศที่มีลักษณะเป็นเกาะโดดเดี่ยว เช่น ไอซ์แลนด์ มีประชากรน้อยเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในยุโรป เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่ท้าทาย เช่น ภูเขาไฟ ธารน้ำแข็ง พื้นที่ราบน้อย อากาศหนาวเย็น และระยะทางที่ห่างจากศูนย์กลางของทวีป ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจและสาธารณูปโภคมีข้อจำกัด

บัตรข้อความ

๑) ประชากรยุโรปมีความหนาแน่นไม่เท่ากันในแต่ละพื้นที่

๒) เขตภูเขาสูง เช่น เทือกเขาแอลป์ เทือกเขาสแกนดิเนเวีย มีประชากรเบาบาง

๓) พื้นที่ชายฝั่งทะเลและเมืองท่า เช่น เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม ฝรั่งเศสตอนเหนือ สหราชอาณาจักรตอนใต้ มีประชากรหนาแน่น

๔) ประเทศที่มีภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น (เช่น ภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทร – Oceanic Climate) มีประชากรมาก

๕) ประเทศในยุโรปเหนือ เช่น นอร์เวย์ ฟินแลนด์ สวีเดนตอนบน ประชากรเบาบาง

๖) บางประเทศแม้จะอยู่ในเขตภูเขา แต่มีที่ราบตอนกลาง เช่น อิตาลีตอนเหนือ (ที่ราบโพ) จึงมีประชากรหนาแน่นเฉพาะจุด

๗) ยุโรปตะวันออก เช่น ยูเครน โปแลนด์ ฮังการี มีประชากรหนาแน่นในพื้นที่ที่ราบตอนใน

๘) ภูมิประเทศเป็นเกาะ เช่น ไอซ์แลนด์ มีประชากรเบาบาง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒	เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดล่อมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสร่างสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ม. ๒/๑	สำรวจและระบุทำเลที่ตั้ง ของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
ม. ๒/๒	วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้ง กิจกรรมทาง เศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ยุโรปเป็นศูนย์กลางอารยธรรมสมัยใหม่ มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ สังคมเป็นแบบเมืองสูง ประชากรมีอิสระเสรีภาพและมีการศึกษาดี วัฒนธรรมมีความหลากหลายสูง โดยเฉพาะด้านภาษา ซึ่งแบ่งเป็น ๓ กลุ่มหลัก คือ เยอรมานิก โรมานซ์ และสลาวิก ส่วนศาสนาหลัก คือ คริสต์ แบ่งเป็น ๓ นิกายใหญ่ ได้แก่ โรมันคาทอลิก โปรเตสแตนต์ และออร์ทอดอกซ์ การเปลี่ยนแปลงสำคัญในปัจจุบันคือการเป็นเมืองที่เพิ่มขึ้น และปัญหา การจัดการผู้อพยพย้ายถิ่นที่หลั่งไหลเข้ามาเนื่องจากความมั่งคั่งของทวีป

๓. สาระการเรียนรู้

๑. ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรปมีการพัฒนาและเจริญก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ นับตั้งแต่การเริ่มสร้างอารยธรรมของตนเองเมื่อประมาณ ๔,๐๐๐ ปีมาแล้ว โดยเริ่มจากอารยธรรม สมัยกรีก โรมัน สมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา (Renaissance) จนถึงปัจจุบัน ทำให้ยุโรปกลายเป็นทวีปที่เป็น ศูนย์กลางแห่งอารยธรรมยุคใหม่ของโลก มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและมั่นคง

ทวีปยุโรปมีลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม ดังนี้

๑.๑ ลักษณะทางสังคม ยุโรปเป็นทวีปที่มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่าง ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในเขตเมืองมากกว่าชนบท โดยเฉลี่ยประชากรเมืองร้อยละ ๗๕ (statista, ๒๐๒๔) โดยเฉพาะในเขตยุโรปตะวันตก ประชากรมีอิสระและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการดำเนินชีวิต ลักษณะความสัมพันธ์ภายในครอบครัวส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว

ประชากรในทวีปยุโรปมีการศึกษาดี สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการยอมรับและ มีมาตรฐานสูง มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในยุโรป เช่น มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด และมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ในสหราชอาณาจักร มหาวิทยาลัยโบโลญญา ในประเทศอิตาลี มหาวิทยาลัยปารีส ในประเทศฝรั่งเศส

๑.๒ ลักษณะทางวัฒนธรรม

(๑) ภาษา ภาษาที่ใช้ในยุโรป จัดอยู่ในตระกูลอินโด-ยุโรเปียน หรืออินโด-อารยัน แบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ได้ ๓ กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มภาษาเยอรมานิก ใช้มากในยุโรปตอนเหนือและยุโรปตอนกลาง ซึ่งแยกย่อย ออกเป็นภาษานอร์วีเจียน สวีดิช แดนิช เยอรมัน ดัตช์ เฟลมมิช อังกฤษ ไอซ์แลนดิก และฟินนิช

- กลุ่มภาษาโรมานซ์หรือกลุ่มภาษาละติน ใช้กันแพร่หลายในยุโรปใต้ ซึ่งแยกย่อย ออกเป็นภาษาโรมาเนีย ฝรั่งเศส อิตาเลียน สเปน และโปรตุเกส

- กลุ่มภาษาสลาวิกหรือสลาฟ ใช้มากในยุโรปทางตะวันออก ยุโรปตอนกลาง คาบสมุทรบอลข่าน ประเทศรัสเซีย โปแลนด์ เอสโตเนีย ลัตเวีย ลิทัวเนีย และเบลารุส

ภูมิภาคยุโรปเหนือ ประชากรส่วนใหญ่ใช้ภาษากลุ่มเยอร์มานิก และใช้ภาษาที่ไม่ใช่ตระกูลอินโด-ยูโรเปียนในประเทศฟินแลนด์และสวีเดน

ภูมิภาคยุโรปตะวันตก ใช้ภาษากลุ่มเยอร์มานิกในประเทศเยอรมนีและประเทศต่าง ๆ ในเขตที่ราบทางตอนกลางของทวีปยุโรป และใช้ภาษากลุ่มโรแมนซ์ในประเทศฝรั่งเศส

ภูมิภาคยุโรปตะวันออก ประชากรส่วนใหญ่ใช้ภาษากลุ่มสลาวิก ยกเว้นประเทศโรมาเนียใช้ภาษากลุ่มโรแมนซ์

ภูมิภาคยุโรปใต้ ประชากรส่วนใหญ่ใช้ภาษากลุ่มโรแมนซ์ และใช้ภาษาอื่น ๆ ในประเทศทางตะวันออกเฉียงใต้ของภูมิภาค เช่น ประเทศแอลเบเนีย กรีซ

ภาษาราชการของประเทศในทวีปยุโรปบางประเทศใช้ภาษาราชการมากกว่าหนึ่งภาษา เช่น สวิตเซอร์แลนด์ใช้ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาอิตาลี และภาษาลอมบาร์ด (ใช้มากทาง ตอนใต้ของสวิตเซอร์แลนด์) เบลเยียมใช้ภาษาเฟลมิช (ภาษาถิ่นของชาวดัตช์) ภาษาวัลลูน (ภาษาถิ่น ของชาวฝรั่งเศส) และภาษาเยอรมัน ฟินแลนด์ใช้ภาษาฟินแลนด์และภาษาสวีเดน ไอร์แลนด์ใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไอริช เบลารุสใช้ภาษาเบลารุสและภาษารัสเซีย และมอลตาใช้ภาษามอลตาและภาษาอังกฤษ

(๒) ศาสนา

๑) นิกายโรมันคาทอลิก เป็นนิกายของประชากรส่วนใหญ่ในประเทศอิตาลี ฝรั่งเศส สเปน โปรตุเกส ไอร์แลนด์ เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ ออสเตรีย สาธารณรัฐเช็ก สโลวาเกีย โครเอเชีย โปแลนด์ และฮังการี ศูนย์กลางของนิกายโรมันคาทอลิก คือ นครรัฐวาติกัน รัฐเอกราชในเขตกรุงโรม ประเทศอิตาลี และเป็นที่ประทับของสันตะปาปา ประมุขของคริสต์ศาสนานิกายนี้

๒) นิกาบโปรเตสแตนส์ นับถือกันมากในกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย ประเทศฟินแลนด์ เอสโตเนีย ลัตเวีย เยอรมนี และสหราชอาณาจักร

๓) นิกายออร์ทอดอกซ์ นับถือมากในกลุ่มประเทศคาบสมุทรบอลข่าย เช่น กรีซ บัลแกเรีย มาซิโดเนียเหนือ เซอร์เบีย มอนเตเนโกร และประเทศในยุโรปตะวันออก เช่น โรมาเนีย รัสเซีย ยูเครน

ภูมิภาคยุโรปเหนือ ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์นิกาย โปรเตสแตนต์ ยกเว้นประเทศไอร์แลนด์นับถือนิกายโรมันคาทอลิก และทางตอนเหนือของประเทศ รัสเซียนับถือนิกายออร์ทอดอกซ์

ภูมิภาคยุโรปตะวันตก ประชากรส่วนใหญ่นับถือนิกายโรมันคาทอลิก ยกเว้นประเทศเยอรมนี เนเธอร์แลนด์ และสวิตเซอร์แลนด์ที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือนิกายโปรเตสแตนต์

ภูมิภาคยุโรปตะวันออก ประชากรส่วนใหญ่นับถือนิกายออร์ทอดอกซ์ แต่มีบางประเทศ เช่น โปแลนด์ สโลวาเกีย ฮังการี นับถือนิกายโรมันคาทอลิก และมีประชากรบางส่วนทางตอนกลางของประเทศรัสเซียนับถือศาสนาอิสลาม

ภูมิภาคยุโรปใต้ ประชากรส่วนใหญ่นับถือนิกายโรมันคาทอลิก แต่มีประเทศกรีซ มาซิโดเนียเหนือเซอร์เบีย บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา และมอนเตเนโกร นับถือนิกายออร์ทอดอกซ์ และประชากร ในประเทศแอลเบเนียและบางส่วนในประเทศบอสเนียและเฮอร์เซโกวีนานับถือศาสนาอิสลาม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- ระบุลักษณะสำคัญทางสังคมของทวีปยุโรปและจำแนกกลุ่มภาษาหลักและนิกายศาสนาคริสต์หลักที่สำคัญในทวีปยุโรปได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เปรียบเทียบความแตกต่างทางภาษาและศาสนาในภูมิภาคต่าง ๆ ของยุโรปได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของการยอมรับความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เปรียบเทียบความแตกต่างทางภาษาและศาสนาในภูมิภาคต่าง ๆ ของยุโรปได้ โดยเห็นความสำคัญของการยอมรับความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม (๑.๑.๑,๒.๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เปรียบเทียบความแตกต่างทางภาษาและศาสนาในภูมิภาคต่าง ๆ ของยุโรปได้ โดยเห็นความสำคัญของการยอมรับความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม (๑.๑.๑,๒.๑.๒) **ด้านความรู้** ระบุลักษณะสำคัญทางสังคมของทวีปยุโรปและจำแนกกลุ่มภาษาหลักและนิกายศาสนาคริสต์หลักที่สำคัญในทวีปยุโรปได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** เปรียบเทียบความแตกต่างทางภาษาและศาสนาในภูมิภาคต่าง ๆ ของยุโรปได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยการนำภาพสถานที่สำคัญหรือ สัญลักษณ์ที่สื่อถึงยุโรป (เช่น หอไอเฟล, โคลอสเซียม) ให้นักเรียนดู ๒. ครูถามคำถามชวนคิด "นักเรียนคิดว่า นอกจากสถานที่สวยงามเหล่านี้แล้ว ยุโรปมีความเจริญก้าวหน้าและมีลักษณะสังคม-วัฒนธรรมที่สำคัญอะไรอีกบ้าง"	๑. นักเรียนสังเกตภาพและตอบคำถาม ๒. นักเรียนแสดงความคิดเห็นและคาดเดาสิ่งที่น่าจะเรียนรู้	๑. ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนที่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมยุโรป ๒. บัตรข้อมูลภาษา/ศาสนา	ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนที่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมยุโรป	- ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนที่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมยุโรป - ตรวจใบงาน
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูนำเสนอข้อมูลลักษณะทางสังคมของยุโรป (สังคมเมือง, อิสระเสรีภาพ, ครอบครัวเดี่ยว, การศึกษาดี) และลักษณะทางวัฒนธรรม (ภาษา-ศาสนา) ๒. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “จับคู่ภาษา-ศาสนา” โดยให้นักเรียนใช้เนื้อหาที่ได้เรียนไปมาจำแนกประเทศต่อไปนี้ให้อยู่ในกลุ่มภาษาและศาสนาที่ถูกต้องตามบัตรข้อมูล พร้อมชี้แจง ดังนี้ ๒.๑ ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน	๑. นักเรียนฟังการบรรยาย/สรุปข้อมูล และจดบันทึกประเด็นสำคัญ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญของการยอมรับความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๒.๒ ครูแจกบัตรข้อมูลยุโรป (บัตรภาษา ๓ สี เช่น เยอรมานิก/โรมานซ์/สลาวิก และบัตรศาสนา ๓ สี เช่น คาทอลิก/โปรเตสแตนต์/ออร์ทอดอกซ์) ให้แต่ละกลุ่ม พร้อมให้บัตรชื่อประเทศต่าง ๆ ให้นักเรียนจับคู่ให้ถูกต้อง ๓. ครูเดินสังเกตการจับคู่ในแต่ละกลุ่ม และให้คำแนะนำ โดยเน้นให้ใช้ข้อมูลในเนื้อหาประกอบการตัดสินใจ ๔. ครูถามกระตุ้น "จากการจัดกลุ่ม นักเรียนสังเกตเห็นอะไรที่ 'ผิดแปลก' ไปจากภูมิภาคหลักหรือไม่ ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น" ๕. ครูสุ่มตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการจับคู่ ๑-๒ กลุ่ม เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของทั้งชั้นเรียน ๖. ครูสรุปและเน้นย้ำความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาค/ประเทศ กับกลุ่มภาษาและนิกายหลัก เพื่อเชื่อมโยงสู่ขั้นปฏิบัติ	๒. นำเสนอผลการจำแนก/จับคู่ และรับฟังการสรุปจากครู			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูแจกใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนที่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมยุโรป ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ๒. ครูชี้แจงให้นักเรียนทำงานเดี่ยว/คู่ โดยใช้เนื้อหาที่เรียนและในใบงาน เพื่อจำแนก และระบุกลุ่มภาษาหลักและนิกายศาสนาคริสต์หลักในภูมิภาคยุโรปที่กำหนด (เหนือ, ตะวันตก, ตะวันออก, ใต้) ตามตารางในใบงาน ๓. ครูเดินสังเกตและให้คำแนะนำในการทำใบงาน เน้นย้ำให้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างภูมิภาค ๔. ครูส่วนนักเรียน ๒-๓ กลุ่ม ออกมาแลกเปลี่ยนคำตอบหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูเฉลยใบงาน	๑. นักเรียนรับใบงานและศึกษารายละเอียด ๒. นักเรียนทำใบงาน วิเคราะห์ข้อมูลในเนื้อหาและนำมาจำแนก/จัดกลุ่มลงในตาราง (เน้นการเปรียบเทียบความต่าง)			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูถามคำถามสรุป "จากการเรียนรู้เรื่องภาษาและศาสนาที่แตกต่างกันในยุโรป นักเรียนคิดว่าประเทศในยุโรปควรจัดการกับความหลากหลายทาง	๑. นักเรียนตอบตอบตามความเข้าใจของตนเอง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	วัฒนธรรมนี้อย่างไรเพื่อให้เกิดความสงบสุขและความก้าวหน้า" ๒. ครูมอบหมายให้นักเรียนทบทวนเรื่องภาษาและศาสนาในทวีปยุโรปเพื่อเพิ่มความเข้าใจให้ตนเอง				

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนที่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมยุโรป

๒) บัตรข้อมูลภาษา/ศาสนา

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนที่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมยุโรป

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) ระบุลักษณะสำคัญทางสังคมของทวีปยุโรปและจำแนกกลุ่มภาษาหลักและนิกายศาสนาคริสต์หลักที่สำคัญในทวีปยุโรปได้	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนที่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) เปรียบเทียบความแตกต่างทางภาษาและศาสนาในภูมิภาคต่าง ๆ ของยุโรปได้	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนที่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เห็นความสำคัญของการยอมรับความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนที่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) เปรียบเทียบความแตกต่างทางภาษาและศาสนาในภูมิภาคต่าง ๆ ของยุโรปได้ โดยเห็นความสำคัญของการยอมรับความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม (๑.๑.๑,๒.๑.๒)	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนที่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนที่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมยุโรป	จำแนกและเปรียบเทียบวิเคราะห์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม (กลุ่มภาษาและนิกายศาสนา) ในแต่ละภูมิภาคของทวีปยุโรป	ระบุกลุ่มภาษาหลักและนิกายศาสนาคริสต์หลักในทุกภูมิภาคได้อย่างถูกต้อง และสามารถวิเคราะห์ข้อยกเว้น/ข้อสังเกตเพิ่มเติม (ภาษา/ศาสนา)	ระบุกลุ่มภาษาหลักและนิกายศาสนาคริสต์หลักในแต่ละภูมิภาคได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่แต่อาจระบุข้อยกเว้นหรือได้ไม่สมบูรณ์ หรือยังไม่ชัดเจน	ระบุกลุ่มภาษาหลักและนิกายศาสนาคริสต์หลักในแต่ละภูมิภาคได้ถูกต้องน้อยกว่า ๖๐% ของรายการ และไม่สามารถระบุข้อยกเว้นได้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง แผนที่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมยุโรป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง: ให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อหาที่กำหนด แล้วจำแนกและเปรียบเทียบความหลากหลายทางวัฒนธรรม (กลุ่มภาษาหลักและนิกายศาสนาคริสต์หลัก) ในแต่ละภูมิภาคของทวีปยุโรป

ภูมิภาค	กลุ่มภาษาหลักที่ใช้มากที่สุด	นิกายศาสนาคริสต์หลักที่นับถือมากที่สุด	ข้อยกเว้น/ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ยุโรปเหนือ	.....	.....	.....
ยุโรปตะวันตก	.....	.....	.....
ยุโรปตะวันออก	.....	.....	.....
ยุโรปใต้	.....	.....	.....

เฉลย ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง แผนที่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมยุโรป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรป
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง: ให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อหาที่กำหนด แล้วจำแนกและเปรียบเทียบความหลากหลายทางวัฒนธรรม (กลุ่มภาษาหลักและนิกายศาสนาคริสต์หลัก) ในแต่ละภูมิภาคของทวีปยุโรป

ภูมิภาค	กลุ่มภาษาหลักที่ใช้มากที่สุด	นิกายศาสนาคริสต์หลักที่นับถือมากที่สุด	ข้อยกเว้น/ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ยุโรปเหนือ	กลุ่มภาษาเยอรมานิก	โปรเตสแตนต์	ไอร์แลนด์นับถือโรมันคาทอลิก, ฟินแลนด์ใช้ภาษาที่ไม่ใช่ตระกูลอินโด-ยูโรเปียน
ยุโรปตะวันตก	กลุ่มภาษาเยอรมานิก (เยอรมนี) และกลุ่มภาษาโรมานซ์ (ฝรั่งเศส)	โรมันคาทอลิก	เยอรมนี, เนเธอร์แลนด์, สวิตเซอร์แลนด์ ส่วนใหญ่นับถือโปรเตสแตนต์
ยุโรปตะวันออก	กลุ่มภาษาสลาวิก	ออร์ทอดอกซ์	โปแลนด์, สโลวาเกีย, ฮังการี นับถือโรมันคาทอลิก, โรมาเนียใช้กลุ่มภาษาโรมานซ์
ยุโรปใต้	กลุ่มภาษาโรมานซ์	โรมันคาทอลิก	กรีซ, เซอร์เบีย, มาซิโดเนียเหนือ นับถือออร์ทอดอกซ์, แอลเบเนียมีประชากรนับถืออิสลาม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒	เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑	สำรวจและระบุทำเลที่ตั้ง ของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
ตัวชี้วัด ม. ๒/๒	วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้ง กิจกรรมทาง เศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปยุโรป ทำให้เกิดสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม ที่น่าสนใจ สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ฮัลล์สตัทท์ ประเทศออสเตรีย, แสงเหนือหมู่เกาะโลโฟเทน ประเทศนอร์เวย์, ภูเขาโอลิมปัส ประเทศกรีซ และเทือกเขาคาร์เพเทียนใต้ ประเทศโรมาเนีย สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น ปารีส ประเทศฝรั่งเศส, บูดาเปสต์ ประเทศฮังการี, โรงแรมน้ำแข็ง ประเทศสวีเดน และกรุงโรม ประเทศอิตาลี

๓. สาระการเรียนรู้

ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปยุโรป ทำให้เกิดสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม ที่น่าสนใจ

สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น (Hallstatt), ออสเตรีย ฮัลล์สตัทท์ตั้งอยู่ริมทะเลสาบที่เกิดจากธารน้ำแข็งและโอบล้อมด้วยเทือกเขาแอลป์ ทำให้มีทัศนียภาพงดงามดุจภาพวาด ภูมิอากาศแบบเทือกเขาแอลป์ที่เย็นสบายและบริสุทธิ์เอื้อต่อการพักผ่อนและกิจกรรมกลางแจ้ง ภูมิประเทศและอากาศที่โดดเด่นนี้จึงทำให้เป็นหมู่บ้านริมทะเลสาบที่สวยที่สุดแห่งหนึ่งของโลก

แสงเหนือ (Aurora) - หมู่เกาะโลโฟเทน, นอร์เวย์ หมู่เกาะโลโฟเทนมีภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงชันริมทะเลและฟยอร์ด ท้องฟ้าเปิดโล่ง ห่างไกลแสงเมือง ภูมิอากาศแบบขั้วโลกใกล้ทะเลหนาวเย็นปานกลาง และมีช่วงกลางคืนที่ยาวนานในฤดูหนาว ปัจจัยเหล่านี้รวมกันทำให้เป็นจุดที่ยอดเยี่ยมในการชมแสงเหนือได้อย่างชัดเจนและสวยงาม

ภูเขาโอลิมปัส (Mount Olympus), กรีซ ภูเขาโอลิมปัสเป็นภูเขาสูงชันที่มีความหลากหลายทางภูมิประเทศ ทั้งหน้าผาและป่าทึบใกล้ทะเลอีเจียน ภูมิอากาศแบบภูเขาที่เปลี่ยนแปลงตามความสูง ทำให้เกิด

ระบบนิเวศหลากหลายและมีพืชสัตว์เฉพาะถิ่น ความโดดเด่นนี้ทำให้เป็นแหล่งปีนเขาและเดินป่าสำคัญที่น่าสนใจ

เทือกเขาคาร์เพเทียนใต้, โรมาเนีย เทือกเขาคาร์เพเทียนเป็นเทือกเขายาวที่มีภูมิประเทศหลากหลาย ทั้งยอดเขาสูงและป่าทึบ และยังเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำสำคัญหลายสาย ภูมิอากาศแบบภูเขาที่หนาวเย็นบนยอดเขาส่งผลให้มีระบบนิเวศอุดมสมบูรณ์และเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าหายากมากมาย

สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น ปารีส (Paris), ฝรั่งเศส ปารีสตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มแม่น้ำแซนทางตอนเหนือของฝรั่งเศส ภูมิประเทศที่เป็นลุ่มแม่น้ำเอื้อต่อการคมนาคมขนส่งและการพัฒนาเมือง ภูมิอากาศแบบมหาสมุทรที่อบอุ่นปานกลางตลอดทั้งปี ทำให้เมืองนี้เหมาะแก่การอยู่อาศัยและการท่องเที่ยวอย่างยิ่ง

บูดาเปสต์, ฮังการี บูดาเปสต์ตั้งอยู่ริมแม่น้ำดานูบ แบ่งเป็นฝั่งบูดาบนเนินเขาและฝั่งเปสต์ที่เป็นที่ราบ ภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีปชื้น ทำให้มี ๔ ฤดูที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน การมีแม่น้ำและภูมิประเทศที่หลากหลายทำให้เป็นเมืองหลวงที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์

โรงแรมน้ำแข็ง (Icehotel), สวีเดน โรงแรมน้ำแข็งตั้งอยู่ในเขต Lapland ทางตอนเหนือของสวีเดน เหนือเส้นอาร์กติกเซอร์เคิล ภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงหิมะ มีแม่น้ำ Torne เป็นแหล่งน้ำแข็งสำคัญ ภูมิอากาศแบบอาร์กติกกึ่งทวีปที่หนาวจัดและมืดมิดในฤดูหนาว ทำให้สามารถสร้างโรงแรมจากน้ำแข็งได้ทุกปี

กรุงโรม, อิตาลี กรุงโรมตั้งอยู่บนคาบสมุทรอิตาลีทางตอนใต้ของยุโรป ติดกับทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และมีเทือกเขาแอลป์ทางตอนเหนือ ภูมิอากาศแบบอบอุ่นตลอดทั้งปีเอื้อต่อการท่องเที่ยว ทำให้โรมเป็นเมืองประวัติศาสตร์และแหล่งอารยธรรมสำคัญที่มีผู้คนมาเยือนตลอดทั้งปี

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป
- บอกลักษณะทางภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพและ การท่องเที่ยวในทวีปยุโรป

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยว อย่างมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมในทวีปยุโรป

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในทวีปยุโรป โดยตระหนักถึงการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยว อย่างมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมในทวีปยุโรป (๑.๑.๑,๒.๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในทวีปยุโรป โดยตระหนักถึงการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยว อย่างมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมในทวีปยุโรป (๑.๑.๑,๒.๑.๒) **ด้านความรู้** - บอกที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป (K)	**ขั้นนำ (๑๐ นาที)** ๑. ครูแสดงแผนที่ประเทศในทวีปยุโรป แล้วทบทวนนักเรียน ๑.๑ ทวีปยุโรปมีกี่ภูมิภาค อะไรบ้าง ๒. ครูกระตุ้นนักเรียนโดยให้ทำกิจกรรม โดยตั้งคำถาม “หากนักเรียนได้ไปทวีปยุโรป นักเรียนอยากอยู่ยุโรปภูมิภาคไหน เพราะอะไร” ๓. ครูแจกกระดาษ Post-it ให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น โดยให้นักเรียนเขียนชื่อ-นามสกุล ชั้น เลขที่ ไปในแผ่นกระดาษ Post-it จากนั้นให้นักเรียน เขียนคำตอบแล้วนำกระดาษไปแปะที่กระดานหน้าชั้นเรียน	๑.๑ นักเรียนตอบ...มี ๔ ภูมิภาค ได้แก่ - ยุโรปเหนือ - ยุโรปตะวันตก - ยุโรปตะวันออก - ยุโรปใต้ ๒. นักเรียนรับกระดาษ Post-it จากครูแล้วเขียนตอบคำถาม จากนั้นนำกระไปแปะที่กระดานหน้าชั้นเรียน	๑. ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรป ๒. ใบความรู้ที่ ๗.๑ เรื่อง ตารางกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป ๓. ใบความรู้ที่ ๗.๒ เรื่อง ตารางกิจกรรม	ใบงานที่ ๗ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ”	ใบงานที่ ๗ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ” - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- บอกลักษณะทางภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป (K) **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยวในทวีปยุโรป (P) **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** ตระหนักถึงการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยว อย่างมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมในทวีปยุโรป (A)	๔. ครูสุ่มหยิบแผ่นกระดาษ Post-it แล้วถามความคิดเห็นของนักเรียน เพราะอะไรถึงอยากไปยุโรปภูมิภาคนั้น ๆ ๕. ครูอธิบายว่าวันนี้นักเรียนจะได้ทำกิจกรรมวางแผน “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ”		ทางสังคมของทวีปยุโรป		
	ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูชี้แจ้งนักเรียน ให้ให้นักเรียนทุกคนลองทำกิจกรรมให้ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ” ๒. ครูแจกใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรป , ใบความรู้ที่ ๗.๑ เรื่อง ตารางกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป, และใบความรู้ที่ ๗.๒ เรื่อง ตารางกิจกรรมทางสังคมของทวีปยุโรป	นักเรียนศึกษาใบความรู้และทำกิจกรรม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	๓. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้นำมาวิเคราะห์แล้วตอบคำถามในใบงานที่ ๗ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ” ๔. กิจกรรมนักเรียนจะต้องกรอกใบงาน ซึ่งจะมีหัวข้อดังนี้ • ชื่อ-นามสกุล: _____ • เลือกภูมิภาคยุโรป_____ • ถ้าฉันจะไปตั้งถิ่นฐานที่ยุโรปฉันจะไปภูมิภาคยุโรป_____ จะประกอบอาชีพ_____อาชีพที่ทำเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร_____	๑. นักเรียนจะต้องกรอกใบงาน ซึ่งจะมีหัวข้อดังนี้ (แนวคำตอบของนักเรียน) ชื่อ-นามสกุล: _____ • เลือกภูมิภาคยุโรป เหนือ • ถ้าฉันจะไปตั้งถิ่นฐานที่ยุโรปฉันจะไปภูมิภาคยุโรป ยุโรปเหนือ จะประกอบอาชีพ มัคคุเทศก์นำเที่ยว อาชีพที่ทำเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร ภูมิประเทศของยุโรปเหนือ มีลักษณะโดดเด่น เช่น ฟยอร์ด เทือกเขาสแกนดิเนเวีย ป่าไม้ และทะเลสาบจำนวนมาก อีกทั้งยังเป็นภูมิภาคที่อยู่ใกล้ขั้วโลกเหนือ ทำให้สามารถมองเห็น "แสงเหนือ" ได้อย่างชัดเจนในฤดูหนาว			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		อาชีพมัคคุเทศก์จึงสามารถใช้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและสภาพอากาศท้องถิ่นในการแนะนำและนำทางนักท่องเที่ยว			
	• สถานที่ท่องเที่ยวทางงธรรมชาติธรรมชาติ_____ สถานที่ท่องเที่ยวมีลักษณะภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร_____	• สถานที่ท่องเที่ยวทางงธรรมชาติธรรมชาติ แสงเหนือหมู่เกาะโลโฟเทน ประเทศนอร์เวย์ สถานที่ท่องเที่ยวมีลักษณะภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร ภูมิประเทศเป็นแบบหมู่เกาะ ช่วยให้มองเห็นฟ้ากว้าง เปิดโล่ง ไม่มีสิ่งบดบังการชมแสงเหนือ ตั้งอยู่ในละติจูดสูง อากาศหนาวและมีท้องฟ้ามืดสนิทในฤดูหนาว เหมาะแก่การชมแสงเหนือ ความชื้นต่ำและกระแสน้ำอุ่นจาก Gulf Stream ช่วยให้ท้องฟ้าเปิดเห็นแสงเหนือชัด			
	• สถานที่ท่องเที่ยวทางสังคมวัฒนธรรม _____ สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร_____	• สถานที่ท่องเที่ยวทางสังคมวัฒนธรรม โรงแรมน้ำแข็ง ประเทศสวีเดน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	• แสดงความคิดเห็นถ้านักเรียนไปประกอบอาชีพหรือท่องเที่ยวในยุโรป นักเรียนจะทำอย่างไรเพื่อให้อยู่ร่วมสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคนั้นได้อย่างเหมาะสม	สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร ภูมิประเทศแบบราบสูงและพื้นที่ชุ่มน้ำในเขตอาร์กติก อุณหภูมิหนาวจัดในฤดูหนาวของภูมิภาคนี้ทำให้น้ำแข็งคงสภาพอยู่ได้ตลอดช่วงฤดู จึงสามารถสร้างโรงแรมน้ำแข็งและจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับความหนาวเย็น เช่น การแกะสลักน้ำแข็งและการชมแสงเหนือได้ทุกปี • แสดงความคิดเห็นถ้านักเรียนไปประกอบอาชีพหรือท่องเที่ยวในยุโรป นักเรียนจะทำอย่างไรเพื่อให้อยู่ร่วมสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคนั้นได้อย่างเหมาะสม ศึกษาความรู้เรื่องปัจจัยภูมิประเทศและภูมิอากาศของภูมิภาคนั้น ๆ เพื่อปรับตัวให้มีความพร้อม นอกจากนี้ยังต้องเรียนรู้และเคารพกฎระเบียบ ขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรมของ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒. ครูสุ่มให้นักเรียน ๒-๔ คน ออกมานำเสนอการเลือกอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรป ให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนฟัง	ท้องถิ่น เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีความสุข นักเรียนนำเสนอเรื่องราวของตนเอง ในการเลือกอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรป			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ครูใช้คำถามสรุปประเด็น ๑. ครูถามนักเรียนว่า “ภูมิประเทศและภูมิอากาศมีผลต่อการเลือกอาชีพอย่างไรในทวีปยุโรป”	นักเรียนตอบ...ภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปยุโรปส่งผลต่ออาชีพที่หลากหลาย ตามที่ตั้งของแต่ละภูมิภาค เช่น ภูมิภาคที่มีพื้นที่ราบก็จะเหมาะต่อการเพาะปลูก ทำเกษตรกรรม และภูมิภาคใดมีภูมิอากาศที่อบอุ่น เช่นยุโรปใต้ก็จะเหมาะต่อการปลูกผลไม้เมืองร้อน เช่นองุ่น สามารถทำอุตสาหกรรมไวน์ได้			
	๒. ครูถามนักเรียนว่า “ภูมิประเทศและภูมิอากาศมีผลต่อการตัดสินใจต่อการท่องเที่ยวยุโรปอย่างไร”	นักเรียนตอบ...ภูมิประเทศภูมิอากาศมีผลต่อการท่องเที่ยวอย่างมากในทวีปยุโรป โดยเฉพาะ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ลักษณะภูมิประเทศที่หลากหลายส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยวและกีฬา รวมทั้งสภาพภูมิอากาศที่มีทั้งหนาวเย็นไปจนถึงอบอุ่นทำให้เกิดวัฒนธรรมการใช้ชีวิต ของคนในสังคมที่แตกต่างกันไป จนเกิดเป็นอารยธรรมที่สวยงามารพัฒนา			

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรป

๒. ใบความรู้ที่ ๗.๑ เรื่อง ตารางกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป

๓. ใบความรู้ที่ ๗.๒ เรื่อง ตารางกิจกรรมทางสังคมของทวีปยุโรป

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๗ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป - บอกลักษณะทางภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป	ตรวจใบงาน	ใบงานกิจกรรมที่ ๗ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยวในทวีปยุโรป	ตรวจใบงาน	ใบงานกิจกรรมที่ ๗ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยว อย่างมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมในทวีปยุโรป	ตรวจใบงาน	ใบงานกิจกรรมที่ ๗ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในทวีปยุโรป โดยตระหนักถึงการ	ตรวจใบงาน	ใบงานกิจกรรมที่ ๗ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยว อย่างมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมในทวีปยุโรป (๑.๑.๑,๒.๑.๒)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกต	แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๗ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ”	บอกภูมิภาคในยุโรปที่อยากไปตั้งถิ่นฐาน พร้อมบอกอาชีพ และสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่นักเรียนสนใจ	ตอบถูกระดับดี ๘-๑๐ คะแนน	ตอบถูกระดับพอใช้ ๖-๗ คะแนน	ปรับปรุง ๐-๕ คะแนน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑. ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้		๒. ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๗ เรื่อง “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-นามสกุล : .....

วันที่ :.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้แล้วบอกภูมิภาคในยุโรปที่อยากไปตั้งถิ่นฐาน พร้อมบอกอาชีพ และสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่นักเรียนสนใจ

๑. เลือกภูมิภาคยุโรป.....

๒. ถ้าฉันจะไปตั้งถิ่นฐานที่แอฟริกาฉันจะไปภูมิภาคยุโรป.....จะประกอบอาชีพ.....

อาชีพที่ทำเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร

.....

.....

.....

๓. สถานที่ท่องเที่ยวทางงธรรมชาติธรรมชาติ.....

สถานที่ท่องเที่ยวมีลักษณะภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร

.....

.....

.....

๔. สถานที่ท่องเที่ยวทางสังคมวัฒนธรรม.....

สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร

.....

.....

.....

๕. แสดงความคิดเห็นถ้านักเรียนไปประกอบอาชีพหรือท่องเที่ยวในยุโรป นักเรียนจะทำอย่างไรเพื่อให้ อยู่ร่วมสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคนั้นได้อย่างเหมาะสม

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลยแนวคำตอบ ใบงานที่ ๗ เรื่อง “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-นามสกุล : .....

วันที่ :.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้แล้วบอกภูมิภาคในยุโรปที่อยากไปตั้งถิ่นฐาน พร้อมบอกอาชีพ และสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่นักเรียนสนใจ

๑. เลือกภูมิภาคยุโรป ภูมิภาคยุโรปเหนือ
๒. ถ้าฉันจะไปตั้งถิ่นฐานที่ยุโรปฉันจะไปภูมิภาคยุโรป ยุโรปเหนือ จะประกอบอาชีพ มัคคุเทศก์นำเที่ยว
อาชีพที่ทำเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร

ภูมิประเทศของยุโรปเหนือ มีลักษณะโดดเด่น เช่น ฟยอร์ด เทือกเขาสแกนดิเนเวีย ป่าไม้ และทะเลสาบจำนวนมาก อีกทั้งยังเป็นภูมิภาคที่อยู่ใกล้ขั้วโลกเหนือ ทำให้สามารถมองเห็น "แสงเหนือ" ได้อย่างชัดเจนในฤดูหนาว อาชีพมัคคุเทศก์จึงสามารถใช้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและสภาพอากาศท้องถิ่นในการแนะนำและนำทางนักท่องเที่ยว

๓. สถานที่ท่องเที่ยวทางงธรรมชาติธรรมชาติ แสงเหนือหมู่เกาะโลโฟเทน ประเทศนอร์เวย์
สถานที่ท่องเที่ยวมีลักษณะภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร

ภูมิประเทศเป็นแบบหมู่เกาะช่วยให้มองเห็นฟ้ากว้าง เปิดโล่ง ไม่มีสิ่งบดบังการชมแสงเหนือ ตั้งอยู่ในละติจูดสูง อากาศหนาวและมีท้องฟ้ามืดสนิทในฤดูหนาว เหมาะแก่การชมแสงเหนือ ความชื้นต่ำและกระแสน้ำอุ่นจาก Gulf Stream ช่วยให้ท้องฟ้าเปิด เห็นแสงเหนือชัด

๔. สถานที่ท่องเที่ยวทางสังคมวัฒนธรรม โรงแรมน้ำแข็ง ประเทศสวีเดน
สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร

ภูมิประเทศแบบราบสูงและพื้นที่ชุ่มน้ำในเขตอาร์กติก อุณหภูมิหนาวจัดในฤดูหนาวของภูมิภาคนี้ทำให้น้ำแข็งคงสภาพอยู่ได้ตลอดช่วงฤดู จึงสามารถสร้างโรงแรมน้ำแข็งและจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับความหนาวเย็น เช่น การแกะสลักน้ำแข็งและการชมแสงเหนือได้ทุกปี

๕. แสดงความคิดเห็นถ้านักเรียนไปประกอบอาชีพหรือท่องเที่ยวในยุโรป นักเรียนจะทำอย่างไรเพื่อให้อยู่ร่วมสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคนั้นได้อย่างเหมาะสม

ศึกษาความรู้เรื่องปัจจัยภูมิประเทศและภูมิอากาศของภูมิภาคนั้น ๆ เพื่อปรับตัวให้มีความพร้อม นอกจากนี้ยังต้องเรียนรู้และเคารพกฎระเบียบ ขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรมของท้องถิ่น เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีความสุข

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

๑. ฮัลล์สตัทท์ (Hallstatt) ประเทศออสเตรีย

เป็นหนึ่งในหมู่บ้านริมทะเลสาบสวยที่สุดในโลก ออสเตรีย เป็นประเทศที่ขึ้นชื่อเรื่องความโร แมนติก อีกทั้งบรรยากาศและความเงียบสงบยังเหมาะแก่การมาพักผ่อนหย่อนใจ นอกจากนี้ยังมีหมู่บ้านเล็ก ๆ อย่าง ฮัลล์สตัทท์ที่ทำให้ออสเตรียเป็นประเทศที่น่าอยู่และควรค่าแก่การมาเยือนสักครั้งและที่นี่นอกจากความสวยแล้ว ยังมีอาหารขึ้นชื่อของที่นี่ด้วย ทุกย่างก้าวที่เดินไปจะมีทั้งประวัติศาสตร์ที่สำคัญมากแห่งหนึ่งของประเทศออสเตรีย สำหรับความโดดเด่นของเมืองนั้น สิ่งแรกที่นักท่องเที่ยวจะสัมผัสได้ก็คือความเป็นเมืองชนบทเล็ก ๆ ที่มีอากาศแสนบริสุทธิ์ เหมาะอย่างยิ่งที่จะเดินทางมาพักผ่อนตากอากาศ และชมทัศนียภาพสวยๆ ของตัวเมืองที่ถูกโอบล้อมไปด้วยทะเลสาบและเทือกเขาสูงตระหง่าน

ที่มา: https://grazietravel.com

หมู่บ้านฮัลล์สตัทท์ แห่งนี้ตั้งอยู่ในเมือง Salzkammergut ซึ่งขึ้นชื่อว่าเป็นหนึ่งในสถานที่พักตากอากาศที่ดีที่สุดในออสเตรีย ด้วยภูมิประเทศที่ล้อมรอบด้วยภูเขาและทะเลสาบทำให้ภาพเหล่านั้นกลายเป็นโปสการ์ดยอดนิยมที่พร้อมจะส่งต่อความสวยงามไปทั่วโลกเลยก็ว่าได้ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมรองรับนักท่องเที่ยวมากมาย ไม่ว่าจะเป็น การปีนเขา, ล่องเรือในทะเลสาบ, ปั่นจักยานน้ำ, เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ หรือการเดินถ่ายถาพเที่ยวชมวิถีชีวิตของคนในหมู่บ้าน

ภูมิประเทศของฮัลล์สตัทท์

๑. ตั้งอยู่ริมทะเลสาบ (Hallstätter See) ทะเลสาบที่เกิดจากการกัดเซาะของธารน้ำแข็งในยุคน้ำแข็ง น้ำใสสะอาดล้อมรอบด้วยทิวเขา ทำให้หมู่บ้านมีวิวที่สวยเหมือนภาพวาด

๒. โอบล้อมด้วยเทือกเขาแอลป์ (Northern Limestone Alps) ทำให้ภูมิประเทศโดยรอบเป็นภูเขาสูงสลับหุบเขา ส่งผลให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การปีนเขา เดินป่า การเดินชมทิวทัศน์ตามแนวลาดเขา

๓. มีลักษณะชนบทบนพื้นที่จำกัด หมู่บ้านถูกสร้างตามแนวลาดเขาที่ชันริมทะเลสาบ ทำให้บรรยากาศเงียบสงบ เหมาะกับการพักผ่อนแบบธรรมชาติ

ภูมิอากาศของฮัลล์สตัทท์

๑. ภูมิอากาศแบบเทือกเขาแอลป์ (Alpine Climate) ฤดูร้อนอากาศเย็นสบาย (เฉลี่ย ๑๗–๒๕°C) ส่วนในฤดูหนาวมีหิมะปกคลุม (อุณหภูมิอาจต่ำกว่าจุดเยือกแข็ง)

๒. อากาศบริสุทธิ์และความชื้นจากทะเลสาบ ส่งผลให้มีหมอกในตอนเช้า และอากาศเย็นตลอดทั้งปี เหมาะกับการทำกิจกรรมกลางแจ้ง เช่น ล่องเรือ ปั่นจักรยาน และชมธรรมชาติ

๓. ฝนตกชุกในช่วงฤดูใบไม้ผลิและฤดูใบไม้ร่วง ช่วยให้พืชพรรณบริเวณรอบเขียวขจี และส่งเสริมความงามของธรรมชาติ

แหล่งที่มาข้อมูล: https://grazietravel.com/travel-info

๒. แสงเหนือ หรือ ออโรรา (Aurora) ประเทศนอร์เวย์

เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ที่มักเกิดขึ้นในแถบประเทศที่ตั้งอยู่ในเขตละติจูดสูง หรือเห็นได้บริเวณขั้วโลกที่มีอุณหภูมิต่ำ อากาศหนาวเย็น โดยมีลักษณะแสงเรืองๆ เป็นแถบสีต่างๆ ฉายพาดผ่านท้องฟ้าในเวลากลางคืน ซึ่งหากเกิดบริเวณใกล้ขั้วโลกเหนือ จะเรียกว่า แสงเหนือ (Aurora borealis) และถ้าเกิดบริเวณใกล้ขั้วโลกใต้ จะเรียก แสงใต้ (Aurora australis) แน่นอนว่าสำหรับนักท่องเที่ยวหรือนักเดินทางที่รักการผจญภัย การตามล่าแสงเหนือ ถือเป็นภารกิจที่หลายคนตั้งเป้าไว้ว่าต้องทำให้สำเร็จสักครั้งหนึ่งในชีวิต และหนึ่งในประเทศที่ขึ้นชื่อเรื่องพิกัดชมแสงเหนือ ที่ชัดและสวยที่สุดก็คือ แถบสแกนดิเนเวียอย่าง “ประเทศนอร์เวย์” โดยเวลาที่ชัดเจนและเหมาะสมที่สุดในการชมแสงเหนือในนอร์เวย์ อาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น สภาพอากาศ กิจกรรมแสงอาทิตย์ และตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ โดยทั่วไป ช่วงเวลาที่ดีที่สุดในการชมแสงเหนือในประเทศนอร์เวย์ คือระหว่างเวลา ๒๑.๐๐ น. ถึง ๐๒.๐๐ น.

ช่วงเวลาที่ดีที่สุดในการดูแสงเหนือในนอร์เวย์ คือ ช่วงฤดูหนาว **ตั้งแต่ปลายเดือนกันยายน ถึงต้นเดือนเมษายน** โดยในช่วงเวลานี้ กลางคืนจะยาวนานขึ้นและมืดลง จึงเป็นสภาวะที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการชมแสงเหนือ การชมแสงเหนือในนอร์เวย์มีหลายที่ เช่น ทรอมโซ อัลตา เกาะสฟาลบาร์ และเมืองแอนเดเนส แต่ในที่นี้ขอนำเสนอที่**หมู่เกาะโลโฟเทน** มีชื่อเสียงในด้านภูมิประเทศที่งดงาม ด้วยภูมิทัศน์ทางธรรมชาติอันน่าทึ่ง ภูเขาสูงตระหง่าน ฟยอร์ดและชายหาดที่งดงาม จึงไม่น่าแปลกใจที่เกาะนี้จะเป็นหมู่บ้านชาวประมงที่มีเอกลักษณ์ และเป็นจุดท่องเที่ยวยอดนิยมติดอันดับโลกในการชมแสงเหนือ

ที่มา:https://www.fstartravel.com

ภูมิประเทศ

๑. ภูเขาสูงชันริมทะเล (Steep Mountains + Coastal Geography) หมู่เกาะโลโฟเทนมีภูเขาหินแกรนิตที่สูงชันผุดขึ้นจากทะเลนอร์วีเจียน ทัศนียภาพโดดเด่นด้วย ฟยอร์ด (Fjords) ริมชายฝั่ง น้ำทะเลใสและเงียบสงบ

๒. เป็นหมู่เกาะกระจายตัวในทะเลอาร์กติก ภูมิประเทศแบบหมู่เกาะช่วยให้มองเห็นฟ้ากว้าง เปิดโล่ง ไม่มีสิ่งบดบังการชมแสงเหนือ สภาพแวดล้อมที่อยู่ห่างไกลแสงไฟจากเมืองใหญ่ ช่วยให้ท้องฟ้ามืดสนิท เหมาะต่อการสังเกตการณ์ทางดาราศาสตร์

๓. ลักษณะหมู่บ้านชาวประมงริมทะเล ชุมชนมีขนาดเล็ก ตั้งอยู่ริมชายฝั่ง หรือบนหน้าผา สะท้อนวิถีชีวิตที่พึ่งพาธรรมชาติและภูมิประเทศ

ภูมิอากาศ

๑. อากาศแบบขั้วโลกใกล้ทะเล (Subarctic Oceanic Climate)อากาศหนาวเย็น แต่ไม่รุนแรงเกินไป เพราะได้รับอิทธิพลจากกระแสน้ำอุ่น Gulf Stream ฤดูหนาวมีอุณหภูมิต่ำ แต่อากาศไม่แห้งเกินไป จึงมีโอกาสเกิดแสงเหนือได้ชัดเจน

๒. ช่วงกลางคืนยาวนานในฤดูหนาว (Polar Night Effect) ตั้งแต่ปลายเดือนกันยายนถึงต้นเดือนเมษายน พระอาทิตย์ตกเร็ว กลางคืนยาว ทำให้เป็นช่วงเวลาทองสำหรับการชมแสงเหนือ

๓. ท้องฟ้ามืดสนิทและความชื้นต่ำ สภาพอากาศเหล่านี้เหมาะกับการเกิดแสงเหนือและการมองเห็นที่คมชัด

แหล่งที่มาข้อมูล: https://www.fstartravel.com/aview/๒๖/Top-๕

๓. ภูเขาโอลิมปัส (Mount Olympus) กรีซ

ที่มา: https://th.sacredsites.com

เป็นภูเขาที่สูงที่สุดในประเทศกรีซ (ยอดสูงสุดชื่อ “Mytikas” สูงประมาณ ๒,๙๑๗ เมตร) ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของกรีซ ใกล้ชายฝั่งทะเลอีเจียน ได้รับการประกาศเป็น อุทยานแห่งชาติแห่งแรกของกรีซ เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๓๘ มีความสำคัญทั้งทางธรรมชาติ และ ตำนานเทพเจ้ากรีก ซึ่งเชื่อว่าเป็นที่ประทับของเหล่าเทพโอลิมเปียน

ภูมิประเทศ

๑. ภูเขาสูงชันและหลากหลายชั้นความสูง ภูเขาโอลิมปัสมีทั้งหน้าผาสูง หุบเขา ลำธาร และป่าหนาทึบ ทำให้เกิดระบบนิเวศหลากหลาย เช่น ป่าสน ป่าเมดิเตอร์เรเนียน ป่าดิบเขา และทุ่งหญ้าบนยอดดอย

๒. ที่ราบลุ่มและทะเลล้อมรอบ ที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากทะเลอีเจียน ส่งผลให้มีความชื้นและวิวสวยงามจากยอดเขาที่มองเห็นทะเลได้

๓. มีความลาดชันและเส้นทางเดินเขาธรรมชาติ ทำให้เป็นจุดหมายยอดนิยมในการ ปีนเขา เดินป่า และชมธรรมชาติ เช่น เส้นทางไปยอด Mytikas หรือเส้นทาง “Enipeas Gorge”

ภูมิอากาศ

๑. ภูมิอากาศแบบภูเขา (Mountain Climate) อากาศเปลี่ยนแปลงเร็ว มีฝนตกชุกในบางช่วง และอุณหภูมิลดลงตามความสูง ฤดูหนาวบนยอดเขามีหิมะปกคลุม ส่วนเชิงเขามีอากาศอบอุ่นแบบเมดิเตอร์เรเนียน

๒. มีผลต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ความหลากหลายของอุณหภูมิและความชื้นในแต่ละระดับความสูง ทำให้เกิด พืชและสัตว์เฉพาะถิ่นจำนวนมาก เช่น ดอกไม้หายากและนกเฉพาะพื้นที่

๓. เหมาะแก่การท่องเที่ยวได้เกือบตลอดปี ช่วงฤดูใบไม้ผลิและฤดูร้อนเหมาะแก่การเดินป่า ช่วงปลายปีเหมาะสำหรับการชมทิวทัศน์ภูเขาหิมะ

๔. เทือกเขาคาร์เพเทียนใต้ ประเทศโรมาเนีย

ส่วนนี้ของระบบภูเขาคาร์เพเทียน เรียกว่า เทือกเขาแอลป์ทรานซิลวาเนีย ภูเขาที่สูงที่สุด คือ มอลโดวานู - ๒๕๔๔ เมตร ตั้งอยู่บนเทือกเขาฟาการาส เนินเขาของภูเขาปกคลุมไปด้วยป่าไม้และในช่วงต้นฤดูร้อนยังมีหิมะอยู่บนยอดเขามีทะเลสาบน้ำแข็งขนาดใหญ่ การเดินป่าที่สะดวกยิ่งขึ้นคือ Mount Tympa ใกล้เมือง Brasov โครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาอย่างดีบนเนินเขา

ที่มา: https://cdn.restgeo.com

ภูมิประเทศ

๑. เป็นเทือกเขาที่ยาวที่สุดอันดับสองในยุโรป มีความยาวกว่า ๑,๕๐๐ กิโลเมตร พาดผ่านหลายประเทศในยุโรปกลางและตะวันออก โดยเฉพาะโรมาเนียซึ่งครอบคลุมพื้นที่มากที่สุด (เกือบ ๑ ใน ๓ ของพื้นที่ประเทศ)

๒. ภูมิประเทศหลากหลาย มีทั้งยอดเขาสูง หุบเขา ทุ่งหญ้าสูง และป่าทึบ พื้นที่ตอนในอย่างเขต Transylvania ล้อมรอบด้วยภูเขา สร้างภูมิประเทศแบบแอ่งกระทะ

๓. แหล่งต้นน้ำของแม่น้ำหลายสาย คาร์เพเทียนเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำที่สำคัญ เช่น แม่น้ำออlt และแม่น้ำมูเรช

๔. มีถ้ำและโตรกเขาจำนวนมาก เช่น ถ้ำ Scarisoara ที่มีธารน้ำแข็งภายใน และหุบเขา Bicaz Gorge อันงดงาม

ภูมิอากาศ

๑. ภูมิอากาศแบบภูเขา (Mountain Climate) อุณหภูมิแตกต่างกันตามระดับความสูง บนยอดเขาอากาศหนาวจัด หิมะปกคลุมในฤดูหนาว เหมาะสำหรับการเล่นสกี บริเวณเชิงเขาอากาศเย็นในฤดูร้อน อุ่นในฤดูใบไม้ผลิ

๒. มีอิทธิพลจากทะเลดำและภูเขาแอลป์ ทำให้อากาศเปลี่ยนแปลงบ่อย มีความชื้นสูงในบางพื้นที่ โดยเฉพาะในเขตป่าทึบ

๓. ส่งผลต่อระบบนิเวศที่หลากหลาย ทำให้เทือกเขาคาร์เพเทียนเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าหายาก เช่น หมีสีน้ำตาล, หมาป่า, เสือดาวยุโรป (lynx) ยังมีพรรณไม้เฉพาะถิ่น เช่น ต้นบีช ต้นสน และพืชดอกในภูเขาสูง

แหล่งที่มาข้อมูล: https://restgeo.com/th/attractions/romania/top-๓๕-attractions-in-romania

สถานที่ท่องเที่ยวเชิงสังคมวัฒนธรรม

๒. ปารีส (Paris) ประเทศฝรั่งเศส

ปารีส เมืองหลวงของประเทศฝรั่งเศส ตั้งอยู่บนแม่น้ำแซน บริเวณตอนเหนือของประเทศฝรั่งเศส มีประชากรประมาณ มีประชากรประมาณ ๒,๑๖๗,๙๙๔ คน เป็นหนึ่งในพื้นที่ที่มีประชากรสูงที่สุดแห่งหนึ่งในทวีปยุโรป เดิมชื่อเมืองปารีส มีชื่อว่า"ลูเทเชีย" ซึ่งชนเผ่าหนึ่งของชาวโกล เป็นที่รู้จักกันในนาม "ปารีซี" ได้เป็นชาวเมืองที่อาศัยในสมัยก่อนโรมัน ในระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ ๑ ถึง ๖ ในช่วงที่อาณาจักรโรมันยึดครอง แต่ในช่วงการครองราชย์ของจูเลียน ดิ อโพสเทต (พ.ศ. ๙๐๔ – พ.ศ. ๙๐๖) ได้เปลี่ยนชื่อเมืองเป็น "ปารีส" และได้ถูกเรียกว่า "นครแห่งแสงไฟ" ซึ่งหมายความว่าเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนและความรู้ ทั้งยังหมายความว่าเป็นเมืองที่สว่างไสวเต็มไปด้วยแสงไฟอีกด้วย ปัจจุบันกรุงปารีสเป็นหนึ่งในศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมที่ล้ำสมัยแห่งหนึ่งของโลก

ปารีสมีแหล่งท่องเที่ยวมากมาย ไม่ว่าจะเป็นพระราชวังแวร์ซาย (Versailles Palace) พระราชวังหลวงแห่งหนึ่งของประเทศฝรั่งเศส และเป็นพระราชวังที่ยิ่งใหญ่และสวยงามแห่งหนึ่งของโลก มหาวิหารนอเทรอดาม (Notre Dame Cathedral) อาสนวิหารประจำอัครมุขมณฑลปารีส เป็นโบสถ์โรมันคาทอลิกและเป็นที่ตั้งคาเทดราของอาร์ชบิชอปแห่งปารีส ถือกันว่าเป็นโบสถ์ที่สวยงามที่สุดในลักษณะกอทิกแบบฝรั่งเศส มหาวิหารพระหฤทัยแห่งมงมาทร์ (Basilica of the Sacred Heart of Jesus of Paris) เป็นโบสถ์และมหาวิหารรองในคริสตจักรโรมันคาทอลิก ซึ่งตั้งอยู่บนยอดเขาที่สูงที่สุดของกรุงปารีส หรือที่เรียกกันว่า "มงมาทร์" สร้างขึ้นเพื่ออุทิศแก่พระหฤทัยของพระเยซู พิพิธภัณฑ์ลูฟวร์ (Louvre Museum) เป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงที่สุด เก่าแก่ที่สุด และใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก

หอไอเฟล (Eiffel) หนึ่งในสิ่งก่อสร้างที่โด่งดังที่สุดแห่งหนึ่งของโลก เป็นสัญลักษณ์ของประเทศฝรั่งเศส ตั้งชื่อตามกุสตาฟ ไอเฟล สถาปนิกและวิศวกรชั้นนำของฝรั่งเศส ซึ่งเป็นผู้ออกแบบหอคอยนี้

ที่มา: https://www.traveloka.com

ภูมิประเทศของกรุงปารีส

๑. ที่ตั้ง: ปารีสตั้งอยู่ทางตอนเหนือของประเทศฝรั่งเศส บน ลุ่มแม่น้ำแซน (Seine River) ซึ่งเป็นแม่น้ำสายสำคัญที่ไหลผ่านกลางเมือง ทำให้ปารีสมีระบบการคมนาคมทางน้ำที่โดดเด่นมาตั้งแต่อดีต

๒. ภูมิประเทศ: มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม (basin) และมีความสูงจากระดับน้ำทะเลเฉลี่ยเพียงประมาณ ๓๕ เมตร เป็นพื้นที่ที่เหมาะแก่การตั้งถิ่นฐานและการพัฒนาเมือง

๓. ผลกระทบ: ภูมิประเทศที่เป็นลุ่มแม่น้ำเอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ การเกษตร และการขนส่ง ทำให้ปารีสเจริญเร็วและเป็นศูนย์กลางการค้าขายมาตั้งแต่อดีต

ภูมิอากาศของกรุงปารีส

๑. ลักษณะอากาศ: ปารีสมีภูมิอากาศแบบ มหาสมุทร (Oceanic Climate) หรือ Cfb ตามการจัดประเภทของเคิปเปิน

๒. ลักษณะเด่น: ฤดูหนาว อากาศหนาวเย็น อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๓–๖°C แต่ไม่ถึงขั้นหิมะตกหนักเป็นประจำ ฤดูร้อน อบอุ่น ปานกลาง อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๑๘–๒๕°C ฝนตกได้ตลอดปี แต่ไม่รุนแรง

๓. ผลกระทบ: อากาศไม่รุนแรงเกินไปทั้งหนาวและร้อน ทำให้เหมาะแก่การอยู่อาศัยและการท่องเที่ยวตลอดทั้งปี รวมถึงการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง เช่น การนั่งร้านกาแฟ การเดินชมเมือง และการแสดงศิลปะริมทาง

แหล่งที่มาข้อมูล: https://billion.co.th/paris/

๒. บูดาเปสต์ ประเทศฮังการี

เป็นเมืองหลวงและเมืองที่มีประชากรมากที่สุดในฮังการี ตั้งอยู่ในเขตฮังการีตอนกลาง มีพื้นที่ ๕๒๕ ตารางกิโลเมตร (๒๐๓ ตารางไมล์) เป็นเมืองที่ล้อมรอบด้วยเขตที่อยู่อาศัยในเทศมณฑลเปสต์ (Pest megye) โดยเมืองบูดาเปสต์ ได้รับการเรียกขานว่าเป็น ราชินีแห่งแม่น้ำดานูบ เพราะตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำดานูป และเกิดจากการรวมกันของสามเมืองเมื่อปี ค.ศ. ๑๘๗๓ คือ เมืองบูดา (Buda) และเมืองโอบูดา (Óbuda) ที่อยู่บนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำดานูป และเมืองเปสต์ (Pest) อยู่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำ ทั้งสองฝั่งเชื่อมกันด้วยสะพานหลายแห่งที่ออกแบบมาอย่างงดงาม

ภูมิประเทศของบูดาเปสต์

ยุทธศาสตร์ของเมืองบูดาเปสต์ถือว่าอยู่ในจุดที่สำคัญ เพราะตั้งอยู่บนเส้นทางโบราณที่เชื่อมระหว่างเนินเขาทรานส์ดานูเบียกับที่ราบใหญ่ฮังการี หากเดินทางด้วยถนนจะสามารถเชื่อมไปยังเมืองสำคัญ ๆ ของทวีบยุโรปได้ เช่น เวียนนา ประเทศออสเตรีย, วอร์ซอ ประเทศโปแลนด์, มอสโก ประเทศรัสเซีย, เอเธนส์ ประเทศกรีซ, มิลาน ประเทศอิตาลี และกรุงปราก สาธารณรัฐเช็ก

ด้วยการแบ่งเมืองบูดาเปสต์ออกเป็นสองฝั่งของแม่น้ำดานูบ ทำให้เมืองนี้มีความแตกต่างทางภูมิประเทศสองแบบ คือ เมืองบูดาถูกสร้างขึ้นบนระเบียงแม่น้ำที่สูงขึ้น และมีเนินเขาสลับซับซ้อนทางด้านตะวันตก ในขณะที่เมืองเปสต์ จะมีขนาดใหญ่กว่ามาก แผ่กระจายออกไปบนที่ราบ และมีลักษณะเป็นดินทรายบนฝั่งตรงข้ามของแม่น้ำ แต่ทั้งสองเมืองก็อุดมไปด้วยพื้นที่สีเขียว เพราะจากพื้นที่ทั้งหมดของเมืองนั้น เป็นพื้นที่สีเขียวไปแล้วประมาณ ๘๓ ตารางกิโลเมตร (๓๒ ตารางไมล์) ประกอบด้วยสวนสาธารณะและป่าไม้ ทำให้เมืองบูดาเปสต์เป็นอีกหนึ่งเมืองที่มีธรรมชาติที่สวยงามและน่าหลงใหล

ภูมิอากาศของบูดาเปสต์

บูดาเปสต์มีสภาพภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีปชื้น มี ๔ ฤดู ดังนี้

- ฤดูหนาว (เดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนมีนาคม) อากาศหนาวเย็นและเมืองได้รับแสงแดดเพียงเล็กน้อย มีหิมะตกค่อนข้างบ่อยในระหว่างกลางเดือนธันวาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์

- ฤดูใบไม้ผลิ (เดือนมีนาคมและเดือนเมษายน)สภาพอากาศค่อนข้างแปรปรวน อุณหภูมิสูงขึ้น แต่ก็ยังมีฝนตกบ้างประปราย

- ฤดูร้อน (เดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนกันยายน) อากาศอบอุ่นหรืออบอุ่นมาก และบางครั้งก็อาจจะมีฝนตกหนักในเดือนพฤษภาคมและมิถุนายน

- ฤดูใบไม้ร่วง (กลางเดือนกันยายนถึงปลายเดือนตุลาคม) มีฝนเล็กน้อยและมีแดดจัดเป็นเวลานาน และอุณหภูมิมักจะหนาวเย็นลงอย่างกะทันหัน ในช่วงปลายเดือนตุลาคมหรือต้นเดือนพฤศจิกายน

แหล่งที่มาข้อมูล: https://travel.kapook.com/view๒๕๗๒๔๓.html

๓. โรงแรมน้ำแข็ง ประเทศสวีเดน

ที่มา https://www.buynoww.com/post/ice-hotel

โรงแรมที่สร้างจากน้ำแข็งและหิมะอันเป็นแลนด์มาร์คของสวีเดน ที่สวยสดงดงามสร้างขึ้นตั้งแต่ปี ๑๙๘๙ สถานที่พิเศษแห่งนี้มีความมหัศจรรย์อย่างที่คุณคาดไม่ถึง ตั้งอยู่ใน Jukkasjärvi นอกเมือง คิรูน่า Kiruna ใน Lapland พื้นที่ที่สวยงามในภาคเหนือของสวีเดน ในฤดูหนาวจะปกคลุมไปด้วยหิมะที่ส่องประกายระยิบระยับจับตา

เมื่อฤดูหนาวมาถึง น้ำใสสะอาดในแม่น้ำ Torne ที่คดเคี้ยวจะไหลช้าลงและกลายเป็นน้ำแข็ง ย้อนไปเมื่อปี ๑๙๘๙ ในวันที่อากาศหนาวเย็น โรงแรมน้ำแข็ง แห่งแรกได้รับการแกะสลักด้วยมือจากก้อนน้ำแข็งขนาดใหญ่จากแม่น้ำสายนี้ที่ไหลผ่าน และได้กลายเป็นแลนด์มาร์คของสวีเดน ที่นักท่องเที่ยวจากทั่วทุกมุมโลกต้องไปเยือนเพื่อหาประสบการณ์ใหม่สุดเจ๋ง ถือเป็นสถาปัตยกรรมที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด

ทุกฤดูหนาวนับตั้งแต่มีการสร้าง Icehotel ทำให้ศิลปินผู้หลงใหลจะรวมตัวกันในเมือง Jukkasjäarvi อันเรียบง่าย ใกล้ชิด ธรรมชาติ มาสร้างสรรค์ผลงานและตีโจทย์ใหม่ให้เกิดสิ่งมหัศจรรย์ในแถบอาร์กติกนี้ เมื่อถึงฤดูใบไม้ผลิโรงแรมก็จะละลายและกลับคืนสู่ธรรมชาติ

ภูมิประเทศของ Jukkasjärvi – Lapland

ที่ตั้ง : อยู่ในเขต Lapland ทางตอนเหนือของสวีเดน ใกล้กับเมือง Kiruna บริเวณนี้ตั้งอยู่เหนือเส้นอาร์กติกเซอร์เคิล (Arctic Circle)

ภูมิประเทศ: เป็นพื้นที่ ราบสูงและที่ราบแอ่งน้ำ สลับกับแนวเขาต่ำ มีแม่น้ำ Torne (Torneälven) ไหลผ่าน ซึ่งเป็นแหล่งน้ำหลักในการสร้าง Icehotel โดยนำน้ำแข็งจากแม่น้ำมาสร้างโรงแรม รายล้อมด้วยป่าสน ทุ่งหิมะ และพื้นที่ชุ่มน้ำ (taiga และ tundra)

ภูมิอากาศของ Jukkasjärvi – Lapland

ลักษณะอากาศ: เป็นแบบ อาร์กติกกึ่งทวีป (Subarctic Climate - Köppen Dfc) ฤดูหนาว (พฤศจิกายน - มีนาคม): อุณหภูมิอาจต่ำถึง - ๓๐°C มีหิมะปกคลุมหนา และท้องฟ้ามืดเกือบตลอดวัน ในช่วง “Polar Night” เป็นฤดูที่เหมาะสมในการก่อสร้าง Icehotel เพราะอุณหภูมิต่ำต่อเนื่องทำให้น้ำแข็งคงรูปอยู่ได้ ในฤดูใบไม้ผลิ - ร้อน: น้ำแข็งเริ่มละลาย (โรงแรมจะละลายและหายไป) กลางคืนสว่างตลอดวัน (Midnight Sun)

แหล่งที่มาข้อมูล: https://www.buynoww.com/post/ice-hotel

๔. กรุงโรม ประเทศอิตาลี

อิตาลี ประเทศที่มีสมญานามมากมายไม่ว่าจะเป็น ศูนย์กลางแห่งศิลปะ เมืองแฟชั่น เมืองมักกะโรนี หรือเมืองพิซซ่า นั้นถือเป็นประเทศที่มีรากฐานทางประวัติศาสตร์มายาวนาน โดยดั้งเดิมของคนอิตาลีนั้นคือ ชาวละตินผู้ที่สถาปนาอาณาจักรโรมันซึ่งเคยมีความยิ่งใหญ่เป็นอย่างมากในอดีต เพราะผู้ริเริ่มคิดค้นระบบการปกครอง ระบบกฎหมาย องค์ความรู้ เทคโนโลยี และศิลปะต่างๆ จึงทำให้ที่เที่ยวอิตาลีนั้นเต็มไปด้วยกลิ่นอายภาพความหลัง แห่งการผ่านพ้นยุคสมัยต่างๆ ทางประวัติศาสตร์ได้เป็นอย่างดี ประเทศอิตาลีมีความหลากหลายมาก ทำให้ภาษาที่ใช้เองก็หลากหลายไม่แพ้กัน ไม่ว่าจะเป็น อิตาเลียน ซิซิลี ซาร์ดีเนีย โรมาเนีย อาหรับ รวมไปถึงภาษาอังกฤษ สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ในกรุงโรมเมืองหลวงของอิตาลี ได้แก่ มหาวิหารแพนธีออน โคลอสเซียม เป็นต้น

ภูมิประเทศ : ประเทศอิตาลีนั้น ตั้งอยู่บนคาบสมุทรอิตาลี ที่อยู่ทางตอนใต้ของทวีปยุโรป ซึ่งมีพื้นที่บางส่วนติดกับทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และยังอยู่ติดกับเทือกเขาแอลป์ทางตอนเหนือ มีภูเขามอนเตบีอังโกที่สูงที่สุดในฝั่งยุโรป

ภูมิอากาศ : ภูมิอากาศทั้งแบบร้อนชื้น และแบบอบอุ่นตลอดทั้งปี ทำให้ประเทศอิตาลีกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ที่คุณสามารถมาเยี่ยมเยือนได้ตลอดทั้งปี

แหล่งที่มาข้อมูล: https://www.charnveeresortkhaoyai.com/th/italy-where-to-go/

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๗.๑ เรื่อง ตารางกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ทวีปยุโรปเหนือ

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	เทือกเขาสแกนดิเนเวีย	อุตสาหกรรมพลังงานน้ำ	ประเทศนอร์เวย์ ประเทศสวีเดน ประเทศฟินแลนด์
๒	ซองน์ฟยอร์ด และทะเลลึก	อุตสาหกรรมประมงและการเดินเรือ	ประเทศนอร์เวย์
๓	ที่ราบชายฝั่งและหมู่เกาะ	เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมอาหาร	ประเทศเดนมาร์ก ประเทศสวีเดนตอนใต้
๔	ป่าหนาทึบและทะเลสาบมากมาย	อุตสาหกรรมป่าไม้และกระดาษ	ประเทศฟินแลนด์ ประเทศสวีเดน
๕	ที่ราบน้ำแข็งและภูเขาไฟ	แหล่งพลังงานความร้อนใต้พิภพใช้ผลิตไฟฟ้าและให้ความร้อนแก่เมือง	ประเทศไอซ์แลนด์

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศหนาวเย็นแบบกึ่งอาร์กติก	อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	ไอซ์แลนด์ นอร์เวย์ตอนเหนือ และฟินแลนด์ตอนเหนือ
๒	ภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งทะเล	เกษตรกรรม อุตสาหกรรมอาหาร และเทคโนโลยีชีวภาพ	เดนมาร์กและสวีเดนตอนใต้

ทวีปยุโรปตะวันตก

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบฝรั่งเศส	เกษตรกรรมแบบเข้มข้น การปลูกข้าวสาลี มันฝรั่ง และการทำฟาร์มโคนม	เยอรมนีตอนเหนือ เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม ฝรั่งเศสตอนเหนือ
๒	แม่น้ำสายสำคัญ เช่น แม่น้ำไรน์ แม่น้ำเซน	การขยายตัวของการค้าขายและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	เยอรมนี เนเธอร์แลนด์
๓	เทือกเขาแอลป์และภูเขาต่าง ๆ	อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและกีฬาฤดูหนาว	สวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรีย ฝรั่งเศสตอนตะวันออก
๔	ชายฝั่งทะเลเหนือและมหาสมุทรแอตแลนติก	อุตสาหกรรมการประมง อุตสาหกรรมท่าเรือ และพลังงานลม	ฝรั่งเศสตอนตะวันตก เบลเยียม เนเธอร์แลนด์
๕	ที่ราบสูงมาซีฟซองตราล	อุตสาหกรรมเหมืองแร่และการผลิตพลังงาน	ลักเซมเบิร์ก ฝรั่งเศสตอนกลาง

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งทะเลตะวันตก	เกษตรกรรมและการพัฒนาท่าเรือ	ฝรั่งเศสตอนเหนือ เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม เยอรมนีตะวันตก
๒	ภูมิอากาศแบบที่สูง	อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและกีฬาฤดูหนาว	สวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรีย ฝรั่งเศสตะวันออก
๓	ภูมิอากาศแบบชื้นภาคพื้นทวีป	ภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีปชื้น	เยอรมนีตอนใต้และออสเตรีย

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สมเด็จพระบรมราชินีนาถ

ทวีปยุโรปตะวันออก

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบสูงใหญ่ยุโรป	เกษตรกรรมขนาดใหญ่ เช่น การปลูกข้าวสาลี ข้าวโพด และทานตะวัน	รัสเซียตะวันตก ยูเครน เบลารุส และโปแลนด์บางส่วน
๒	แม่น้ำสายสำคัญ เช่น แม่น้ำดานูบ และแม่น้ำโวลก้า	เส้นทางคมนาคมหลักช่วยส่งเสริมอุตสาหกรรมการค้าทางน้ำ อุตสาหกรรมหนักและการขนส่งสินค้า	ฮังการี โรมาเนีย บัลแกเรีย เซอร์เบีย และรัสเซีย
๓	เทือกเขาและที่ราบสูง เช่น เทือกเขาคาร์เพเทียน และที่ราบสูงบอลข่าน	อุตสาหกรรมเหมืองแร่ อุตสาหกรรมพลังงานน้ำและการเลี้ยงสัตว์	โปแลนด์ สโลวาเกีย โรมาเนีย บัลแกเรีย และเซอร์เบีย
๔	ชายฝั่งทะเลดำและทะเลบอลติก	การขนส่งสินค้าทางทะเลเจริญรุ่งเรือง อุตสาหกรรมพลังงานน้ำและการเลี้ยงสัตว์	บัลแกเรีย โรมาเนีย ยูเครน รัสเซีย โปแลนด์ ลิทัวเนีย ลัตเวีย เอสโตเนีย รัสเซีย

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบภาคพื้นทวีป	เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงานมาก	โปแลนด์ ยูเครน เบลารุส รัสเซียตะวันตก
๒	ภูมิอากาศแบบที่สูง	อุตสาหกรรมเหมืองแร่ การผลิตพลังงานน้ำ และการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	เทือกเขาคาร์เพเทียน และเทือกเขาบอลข่าน
๓	ภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตอบอุ่น	การเลี้ยงสัตว์ และอุตสาหกรรมพลังงาน	ตอนใต้ของยูเครน และรัสเซียตอนล่าง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

		(น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ)	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ทวีปยุโรปใต้

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	คาบสมุทรใหญ่ ๒ แห่ง: ไอบีเรีย และบอลข่าน	เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมพลังงานน้ำ	สเปน โปรตุเกส ฝรั่งเศส
๒	เทือกเขาสำคัญ เช่น เทือกเขาพิเรนีส เทือกเขาแอลป์ และเทือกเขาแอเพนไนน์	ปลูกพืชเมดิเตอร์เรเนียน อุตสาหกรรมพลังงานน้ำ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและสกีรีสอร์ท และการเลี้ยงสัตว์และปลูกองุ่นสำหรับไวน์	สเปน ฝรั่งเศส และอิตาลี
๓	ชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและมหาสมุทรแอตแลนติก	อุตสาหกรรมประมง การท่องเที่ยว และการค้าทางเรือ	เมืองท่าใหญ่ เช่น บาร์เซโลนา เจนัว เนเปิลส์ เอเธนส์
๔	ที่ราบลุ่มแม่น้ำสำคัญ เช่น แม่น้ำโป และแม่น้ำเทกัส	อุตสาหกรรมและเกษตรกรรมที่สำคัญของอิตาลี อุตสาหกรรมเกษตรและการค้าของโปรตุเกส	สเปน โปรตุเกส อิตาลี

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน	การปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น องุ่น มะกอก และส้ม	อิตาลี กรีซ ฝรั่งเศส และสเปน
๒	ภูมิอากาศแบบที่สูง	การท่องเที่ยวฤดูหนาวและอุตสาหกรรมพลังงานน้ำ	อิตาลี

ใบความรู้ที่ ๗.๒ เรื่อง ตารางกิจกรรมทางสังคมของทวีปยุโรป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปที่สนใจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	ลักษณะภูมิภูมิอากาศ	ผลต่อกิจกรรมทางสังคม
๑. ยุโรปเหนือ	- ภูมิประเทศโดดเด่นด้วยแนวเทือกเขาสแกนดิเนเวียที่ทอดตัวยาว ฟยอร์ดลึกที่เกิดจากการกัดเซาะโดยธารน้ำแข็งในยุคน้ำแข็ง และพื้นที่ป่าหนาทึบที่กระจายอยู่ทั่วบริเวณประเทศสวีเดนและฟินแลนด์	- อากาศของยุโรปเหนือมีความเย็นจัดในฤดูหนาวที่มีหิมะปกคลุมและลมแรง ในขณะที่ฤดูร้อนมักมีอากาศสดชื่นและไม่ร้อนจัดเกินไป	- งานเทศกาลแสงเหนือ พบในประเทศไอซ์แลนด์ ฟินแลนด์และสวีเดน - การใช้ซาวน่าเป็นส่วนหนึ่งของการดูแลสุขภาพและการผ่อนคลาย ประเทศฟินแลนด์ - ตำนานและวีรกรรมของชาวไวกิ้ง ประเทศสวีเดนและเดนมาร์ก
๒. ยุโรปตะวันตก	- ภูมิประเทศที่หลากหลาย โดยผสมผสานระหว่างที่ราบอุดมสมบูรณ์และภูเขาสูงที่งดงาม พร้อมกับแม่น้ำสำคัญอย่างแม่น้ำไรน์	- อากาศในยุโรปตะวันตกมักเป็นแบบชายฝั่งที่มีลมมรสุม ฝนตกสม่ำเสมอและอากาศอบอุ่นในฤดูร้อน	- งานเทศกาลศิลปะ ดนตรี และนิทรรศการที่หรูหรา ประเทศฝรั่งเศส เยอรมนี - วัฒนธรรมการรับประทานอาหารและไวน์ ประเทศฝรั่งเศส
๓. ยุโรปตะวันออก	- ภูมิประเทศเป็นที่ราบกว้างใหญ่และพื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ บางส่วนเป็นภูเขาและหุบเขาที่สร้างสภาพภูมิประเทศที่หลากหลายและมีความโดดเด่น	- ฤดูหนาวมักมีอากาศหนาวเย็นและมีหิมะปกคลุม ในขณะที่ฤดูร้อนอากาศอบอุ่นขึ้น	- เทศกาลเก็บเกี่ยวและงานแสดงดนตรีพื้นเมือง ประเทศฮังการี
๔. ยุโรปใต้	- ภูมิประเทศที่เน้นที่ราบชายฝั่งที่อุดมสมบูรณ์และเทือกเขาที่ค่อนข้างต่ำ โดยมีทะเลเมดิเตอร์เรเนียนโอบล้อม	- สภาพอากาศอบอุ่น	- เทศกาลคาร์นิวัลในสเปน - เทศกาลทางศิลปะในอิตาลี - งานประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการเฉลิมฉลองผลผลิตทางการเกษตรในกรีซ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา กับผลกระทบระดับโลก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ทวีปยุโรป

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑	เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด ม.๒/๓	วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
มาตรฐาน ส ๕.๒	เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ตัวชี้วัด ม. ๒/๓	สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เอลนีโญ (El Nino) ปรากฏการณ์อุ่นขึ้นของน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางและตะวันออก ทำให้อากาศร้อนและแห้งแล้งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ลานีญา (La Nina) ปรากฏการณ์เย็นลงของน้ำทะเลในมหาสมุทรปซิฟิกตอนกลางและตะวันออก ทำให้อากาศเย็นลงและมีฝนตกมากขึ้นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ผลกระทบเอลนีโญและลานีญาระดับโลก ปรากฏการณ์เอลนีโญและลานีญาส่งผลกระทบต่อสภาพอากาศทั่วโลกในหลายมิติ เช่น อุณหภูมิโลกเปลี่ยนแปลง,รูปแบบฝนแปรปรวน, ภัยธรรมชาติเพิ่มขึ้น ผลกระทบต่อระบบนิเวศทางทะเล และผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม

๓. สาระการเรียนรู้

เอลนีโญ (El Nino)ปรากฏการณ์อุ่นขึ้นของน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางและตะวันออก โดยอุณหภูมิผิวน้ำทะเลสูงขึ้นกว่าค่าเฉลี่ยปกติอย่างน้อย ๐.๕ องศาเซลเซียสติดต่อกันเป็นเวลานาน ทำให้อากาศร้อนและแห้งแล้งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ลานีญา (La Nina) ปรากฏการณ์เย็นลงของน้ำทะเลในมหาสมุทรปซิฟิกตอนกลางและตะวันออก โดยอุณหภูมิผิวน้ำทะเลต่ำกว่าค่าเฉลี่ยปกติอย่างน้อย ๐.๕ องศาเซลเซียส ติดต่อกันเป็นระยะเวลายาวนาน ทำให้อากาศเย็นลงและมีฝนตกมากขึ้นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ผลกระทบเอลนีโญและลานีญาระดับโลก ปรากฏการณ์เอลนีโญและลานีญาส่งผลกระทบต่อสภาพอากาศทั่วโลกในหลายมิติ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายภูมิภาค ตั้งแต่ทวีปเอเชียไปจนถึงอเมริกา

และยุโรป เช่น อุณหภูมิโลกเปลี่ยนแปลง,รูปแบบฝนแปรปรวน, ภัยธรรมชาติเพิ่มขึ้น. ผลกระทบต่อระบบนิเวศทางทะเล และผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายเบื้องต้นได้ว่าเอลนีโญ และลานีญาเป็นปรากฏการณ์ที่มีผลกระทบระดับโลก
- ระบุผลกระทบเบื้องต้นจากข่าวที่เกี่ยวข้องกับเอลนีโญ ลานีญา

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ข่าวและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับผลกระทบจากเอลนีโญ ลานีญา
- เชื่อมโยงเหตุการณ์ในข่าวกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นใกล้ตัว

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงความสำคัญของภัยธรรมชาติที่ดูเหมือนไกลตัว แต่ส่งผลกระทบต่อชีวิตจริง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ข่าวและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับผลกระทบจากเอลนีโญ ลานีญา และเชื่อมโยงเหตุการณ์ในข่าวกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นใกล้ตัว โดยตระหนักถึงความสำคัญของภัยธรรมชาติที่ดูเหมือนไกลตัว แต่ส่งผลกระทบต่อชีวิตจริง (๑.๑.๓,๑.๔.๑,๒.๑.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา กับผลกระทบระดับโลก
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ข่าวและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับผลกระทบจากเอลนีโญ ลานีญา และเชื่อมโยงเหตุการณ์ในข่าวกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นใกล้ตัว โดยตระหนักถึงความสำคัญของภัยธรรมชาติที่ดูเหมือนไกลตัวแต่ส่งผลกระทบต่อชีวิตจริง (๑.๑.๓,๑.๔.๑,๒.๑.๓) **ด้านความรู้** - อธิบายเบื้องต้นได้ว่าเอลนิโญ และลานีญาเป็นปรากฏการณ์ที่มีผลกระทบระดับโลก	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)** ๑. ครูแสดงวิดีโอข่าวเกี่ยวกับปรากฏการณ์ เอลนีโญ ลานีญา ที่ส่งผลกระทบระดับโลก แล้วให้นักเรียนตอบคำถาม ดังนี้ ๑.๑ วิดีโอข่าวน้ำท่วมในประเทศฝรั่งเศส-บีบีซี ที่มาวิดีโอ https://youtu.be/VlQS4Vsz2Vg?si=zay32jKhJ4QsrbtL		๑. ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ที่ส่งผลกระทบระดับโลก	ใบงานกิจกรรมที่ ๘เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ที่ส่งผลกระทบระดับโลก	- ใบงานกิจกรรมที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ที่ส่งผลกระทบระดับโลก - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา กับผลกระทบระดับโลก
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- ระบุผลกระทบเบื้องต้นจากข่าวที่เกี่ยวข้องกับเอลนีโญ ลานีญา **ด้านทักษะกระบวนการ** - วิเคราะห์ข่าวและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับผลกระทบจากเอลนีโญ ลานีญา (P) - เชื่อมโยงเหตุการณ์ในข่าวกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นใกล้ตัว (P) **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** ตระหนักถึงความสำคัญของภัยธรรมชาติที่ดูเหมือนไกลตัว แต่ส่งผลกระทบต่อชีวิตจริง **คุณลักษณะอันพึงประสงค์**	๑.๒ วิดีโอข่าวฝนแล้งในประเทศไทยกลางปี ๖๖ "เอลนีโญ" แรงขึ้นทำไทยร้อนจัด-แล้งหนัก | TNN EARTH | ๑๘-๐๔-๒๓ ที่มาวิดีโอ https://youtu.be/JgWwn5Mtm_I?si=KopVIrWh3ZI22uFD ๒. ให้นักเรียนทายว่าวิดีโอที่นักเรียนดู “เกิดอะไรขึ้น” ที่ประเทศอะไร	๑.เกิดเหตุการณ์น้ำท่วมในประเทศฝรั่งเศส และเหตุการณ์ฝนแล้งในประเทศไทย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา กับผลกระทบระดับโลก
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๓. วิดีโอนักเรียนคิดว่ามีความเกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญาอย่างไร ๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมจากคำตอบของนักเรียนว่า “จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น เหตุการณ์น้ำท่วมในประเทศฝรั่งเศส และเหตุการณ์ฝนแล้งในประเทศไทย เกิดจากสภาพแปรปวนของภูมิอากาศ ที่มีฝนเกี่ยวเนื่องมาจากปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญา”	๒. เพราะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ ที่ส่งผลต่อสภาพภูมิอากาศ ทำให้สภาพอากาศแปรปวน จึงส่งผลกระทบต่อประเทศต่าง ๆ			
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูแสดงวิดีโอ เรื่องเอลนิโญ–ลานีญา ให้นักเรียนดู เพื่อทำความรู้จักกับความหมายของ เอลนีโญ-ลานีญา จากนั้นตั้งประเด็นคำถาม ดังนี้	๑. นักเรียนร่วมกันดูวิดีโออย่างตั้งใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา กับผลกระทบระดับโลก
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	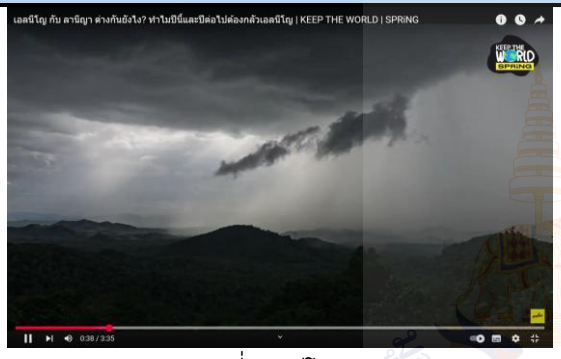 ที่มาวิดีโอ https://youtu.be/๑๐uwpeOSfN๔?si=bU๒fpgCHwsRjU๗qX ๑.๑ จากวิดีโอดังกล่าวปรากฏการณ์นี้ทำให้เกิดอะไรขึ้นบ้าง				
	๑.๒ ปรากฏการณ์เอลนีโญ ทำให้เกิดอะไรบ้าง	๑.๒ ปรากฏการณ์เอลนีโญ ทำให้เกิดฝนตกหนักในตอนเหนือของทวีปอเมริกาใต้ และเกิดความแห้งแล้งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้			
	๑.๓ ปรากฏการณ์ลานีญา ทำให้เกิดอะไรบ้าง	๑.๓ ปรากฏการณ์ลานีญา ทำให้เกิดความแห้งแล้งทางตอนเหนือของทวีปอเมริกาใต้ และเกิดฝนตกหนักในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา กับผลกระทบระดับโลก
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒. ครูแจกใบงานให้นักเรียนในแต่ละกลุ่ม ร่วมกันศึกษากรณีข่าว แล้วตอบคำถามลงในใบงานที่ ๘ ที่ได้รับมอบหมาย	๒. นักเรียนร่วมกันศึกษากรณีข่าวแล้วร่วมกันกันตอบคำถามลงในใบงานที่ ๘			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม: ระดมความคิด “เอลนีโญ-ลานีญา ใกล้ตัวเราตรงไหน” ๒. ครูให้นักเรียนจับกลุ่ม ๕ คน อ่านข่าว/ข้อมูลเกี่ยวกับเอลนีโญ-ลานีญา ที่ส่งผลกระทบระดับโลก ๓. จากนั้นให้เขียนลงแผ่นกระดาษหรือ Post-it ว่า “ผลกระทบที่ใกล้ตัวนักเรียน” เช่น ขาดน้ำ, ร้อนจัด, พืชผลเสียหาย, ค่าอาหารแพง เป็นต้น ๔. ครูนำกระดาษทั้งหมดมาแปะรวมกันบนบอร์ด “สิ่งที่เราพบเจอจากเอลนีโญ-ลานีญา”	นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม ระดมความคิด “เอลนีโญ-ลานีญา ใกล้ตัวเราตรงไหน” ลงแผ่นกระดาษหรือ Post-it			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูถามนักเรียนด้วยคำถามดังต่อไปนี้ ๑. จากปรากฏการณ์เอลนีโญ ลานีญาส่งผลกระทบต่อโลกของเราอย่างไรบ้าง	- อุณหภูมิโลกเปลี่ยนแปลง - รูปแบบฝนแปรปรวน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา กับผลกระทบระดับโลก
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. เพราะเหตุใดเราจึงต้องศึกษาเรื่องเอลนีโญ ลานีญา มีความสำคัญอย่างไร	- ภัยธรรมชาติเพิ่มขึ้น - ผลกระทบต่อระบบนิเวศทางทะเล - ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม ๒. การศึกษาเรื่องเอลนีโญ-ลานีญา มีประโยชน์ต่อการคาดการณ์และเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ที่ส่งผลกระทบระดับโลก

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานกิจกรรมที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ที่ส่งผลกระทบระดับโลก

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายเบื้องต้นได้ว่าเอลนิโญและลานีญาเป็นปรากฏการณ์ที่มีผลกระทบระดับโลก - ระบุผลกระทบเบื้องต้นจากข่าวที่เกี่ยวข้องกับเอลนีโญ ลานีญา	ตรวจใบงานกิจกรรมที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ที่ส่งผลกระทบระดับโลก	ใบงานกิจกรรมที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ที่ส่งผลกระทบระดับโลก	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ข่าวและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับผลกระทบจากเอลนีโญ ลานีญา - เชื่อมโยงเหตุการณ์ในข่าวกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นใกล้ตัว	ตรวจใบงานกิจกรรมที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ที่ส่งผลกระทบระดับโลก	ใบงานกิจกรรมที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ที่ส่งผลกระทบระดับโลก	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงความสำคัญของภัยธรรมชาติที่ดูเหมือนไกลตัว แต่ส่งผลกระทบต่อชีวิตจริง	ตรวจใบงานกิจกรรมที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ที่ส่งผลกระทบระดับโลก	ใบงานกิจกรรมที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ที่ส่งผลกระทบระดับโลก	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์ข่าวและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับผลกระทบจากเอลนีโญ ลานีญา และเชื่อมโยงเหตุการณ์ในข่าวกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นใกล้ตัว โดยตระหนักถึงความสำคัญของภัยธรรมชาติที่ดูเหมือนไกลตัว แต่ส่งผลกระทบต่อชีวิตจริง	ตรวจใบงานกิจกรรมที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ที่ส่งผลกระทบระดับโลก	ใบงานกิจกรรมที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ที่ส่งผลกระทบระดับโลก	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา กับผลกระทบระดับโลก

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ที่ส่งผลกระทบระดับโลก	วิเคราะห์ข่าวเกี่ยวกับภัยพิบัติที่มีผลกระทบจากเอลนีโญ-ลานีญา แล้วตอบคำถาม	นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลกระทบจากข่าวว่าเกิดจากเอลนีโญ-ลานีญาได้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลกระทบจากข่าวว่าเกิดจากเอลนีโญ-ลานีญาได้	นักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์ผลกระทบจากข่าวว่าเกิดจากเอลนีโญ-ลานีญาได้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
สถาบันวิจัยและพัฒนา
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา กับผลกระทบระดับโลก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา กับผลกระทบระดับโลก
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ วิเคราะห์ข่าวเกี่ยวกับภัยพิบัติที่มีผลกระทบจากเอลนีโญ-ลานีญา แล้วตอบคำถาม

กรณีข่าวที่ ๑ คลื่นความร้อนในยุโรป

สเปน อิตาลี และกรีซยังคงเป็นจุดหมายปลายทางยอดนิยมสำหรับวันหยุดฤดูร้อนของชาวยุโรป แต่จากข้อมูลของคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวยุโรป หรือ ETC กล่าวว่า **จำนวนนักท่องเที่ยวที่มุ่งหน้าไปยุโรปตอนใต้ลดลง** ๑๐% ตั้งแต่ปี ๒๐๒๒ เนื่องจากกลัวปัญหา**การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ** ๗๖% ของผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุว่าพวกเขาเปลี่ยนพฤติกรรมการเดินทางของตนเองตามการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป ขณะที่อีก ๑๗% กล่าวว่าพวกเขาจะหลีกเลี่ยงไปสถานที่ที่มีอุณหภูมิสูงจัด โดยตัวเลขดังกล่าวจะเพิ่มขึ้นเป็น ๓๒% ในกลุ่มผู้ที่มีอายุมากกว่า ๕๕ ปี ซึ่งบ่งชี้ว่านักเดินทางสูงวัยมีความกังวลเกี่ยวกับการรับมือกับอุณหภูมิที่เพิ่มสูงขึ้นมากที่สุด ในปีนี้ “**คลื่นความร้อน**” มาเยือนยุโรปเร็วกว่าที่เคย ภูมิภาคต่าง ๆ ของกรีซ ไซปรัส ตุรกี และอิตาลี กำลังเผชิญกับความร้อนจัด โดยบางพื้นที่มีอุณหภูมิสูงกว่าค่าเฉลี่ยตามฤดูกาลถึง ๑๐ องศาเซลเซียส ทำให้มีผู้เสียชีวิตหลายรายมีนักท่องเที่ยวต่างชาติ ๖ คนถูกพบว่าเสียชีวิตในกรีซหลังจากออกไปเดินป่าในช่วงอากาศร้อนจัด และยังมีอีกหลายคนหายตัวไป เมื่ออุณหภูมิที่ร้อนจัดเจอกับลมแรงทำให้เกิดไฟป่าใกล้กรุงเอเธนส์ เมืองหลวงของกรีซ และในเขต อิซมีร์ของตุรกี ชาวบ้านและนักท่องเที่ยวจำเป็นต้องอพยพออกจากที่อยู่อาศัยของตน

ที่มาของแหล่งข่าว: https://www.bangkokbiznews.com/environment/๑๑๓๕๔๗๘

๑. จากกรณีข่าวที่ ๑ คลื่นความร้อนในยุโรป นักเรียนคิดว่าเกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์เอลนีโญ หรือ ลานีญา

.....

๒. จากปรากฏการณ์ดังกล่าวนักเรียนคิดว่าจะส่งผลกระทบอย่างไร

.....

.....

.....

.....

กรณีข่าวที่ ๒ ยุโรปเหนือเจอพายุและน้ำท่วม

พายุพัดถล่มสวิตเซอร์แลนด์ ฝรั่งเศส และทางตอนเหนือของอิตาลี ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย ๗ ราย เมืองเซอร์แมตต์ ที่ขึ้นชื่อว่าเป็นเมืองแห่งสกีรีสอร์ต ในสวิตเซอร์แลนด์ เผชิญฝนตกหนักจนหิมะในหุบเขาละลาย ส่งผลให้น้ำในแม่น้ำของเมืองเอ่อล้น และเกิดน้ำท่วม ดินถล่มในหลายพื้นที่ จนปิดเส้นทางการเข้าถึงเมือง ขณะที่ทางตอนเหนือของอิตาลี เกิดน้ำท่วม พายุฝนฟ้าคะนอง และดินถล่ม สร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน นักดับเพลิงชาวอิตาลีในแคว้นปีเยมอนเต ทางตอนเหนือของประเทศ เปิดเผยว่าตั้งแต่เข้าฤดูร้อนเป็นต้นมา พวกเขาได้ให้ความช่วยเหลือประชาชนไปแล้วประมาณ ๘๐ ครั้ง โดยสามารถอพยพผู้คนได้หลายสิบคน ชาวบ้านในแคว้นวัลเลดาออสตา ของอิตาลีที่มีพรมแดนติดับฝรั่งเศสและสวิตเซอร์แลนด์ จำเป็นต้องอพยพย้ายออกจากหมู่บ้าน เนื่องจากน้ำป่าไหลหลาก ขณะที่จังหวัดโอบ ในฝรั่งเศส เกิดลมกระโชกแรงจนต้นไม้หักโค่นทับรถ ทำให้มีผู้เสียชีวิต ๓ ราย

ที่มาของแหล่งข่าว: https://www.bangkokbiznews.com/environment/๑๑๓๕๔๗๘

๑. จากกรณีข่าวที่ ๒ นักเรียนคิดว่าเกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์เอลนีโญ หรือ ลานีญา

.....

๒. จากปรากฏการณ์ดังกล่าวนักเรียนคิดว่าจะส่งผลกระทบอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๒ แสดงความคิดเห็น

๑. นักเรียนคิดว่าการศึกษาข่าวภัยธรรมชาติจากทั่วโลก มีส่วนช่วยให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาเหล่านี้มากขึ้นหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

เฉลย ใบงานที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา กับผลกระทบระดับโลก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา กับผลกระทบระดับโลก

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ วิเคราะห์ข่าวเกี่ยวกับภัยพิบัติที่มีผลกระทบจากเอลนีโญ-ลานีญา แล้วตอบคำถาม

กรณีข่าวที่ ๑ คลื่นความร้อนในยุโรป

สเปน อิตาลี และกรีซยังคงเป็นจุดหมายปลายทางยอดนิยมสำหรับวันหยุดฤดูร้อนของชาวยุโรป แต่จากข้อมูลของคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวยุโรป หรือ ETC กล่าวว่า **จำนวนนักท่องเที่ยวที่มุ่งหน้าไปยุโรปตอนใต้ลดลง** ๑๐% ตั้งแต่ปี ๒๐๒๒ เนื่องจากกลัวปัญหา**การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ** ๗๖% ของผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุว่าพวกเขาเปลี่ยนพฤติกรรมการเดินทางของตนเองตามการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป ขณะที่อีก ๑๗% กล่าวว่าพวกเขาจะหลีกเลี่ยงไปสถานที่ที่มีอุณหภูมิสูงจัด โดยตัวเลขดังกล่าวจะเพิ่มขึ้นเป็น ๓๒% ในกลุ่มผู้ที่มีอายุมากกว่า ๕๕ ปี ซึ่งบ่งชี้ว่านักเดินทางสูงวัยมีความกังวลเกี่ยวกับการรับมือกับอุณหภูมิที่เพิ่มสูงขึ้นมากที่สุด ในปีนี้ “**คลื่นความร้อน**” มาเยือนยุโรปเร็วกว่าที่เคย ภูมิภาคต่าง ๆ ของกรีซ ไซปรัส ตุรกี และอิตาลี กำลังเผชิญกับความร้อนจัด โดยบางพื้นที่มีอุณหภูมิสูงกว่าค่าเฉลี่ยตามฤดูกาลถึง ๑๐ องศาเซลเซียส ทำให้มีผู้เสียชีวิตหลายรายมีนักท่องเที่ยวต่างชาติ ๖ คนถูกพบว่าเสียชีวิตในกรีซหลังจากออกไปเดินป่าในช่วงอากาศร้อนจัด และยังมีอีกหลายคนหายตัวไป เมื่ออุณหภูมิที่ร้อนจัดเจอกับลมแรงทำให้เกิดไฟป่าใกล้กรุงเอเธนส์ เมืองหลวงของกรีซ และในเขต อิซมีร์ของตุรกี ชาวบ้านและนักท่องเที่ยวจำเป็นต้องอพยพออกจากที่อยู่อาศัยของตน

ที่มาของแหล่งข่าว: https://www.bangkokbiznews.com/environment/๑๑๓๕๔๗๘

๑. จากกรณีข่าวที่ ๑ คลื่นความร้อนในยุโรป นักเรียนคิดว่าเกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์เอลนีโญ หรือ ลานีญา

ปรากฏการณ์เอลนีโญ

๒. จากปรากฏการณ์ดังกล่าวนักเรียนคิดว่าจะส่งผลกระทบอย่างไร

ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในยุโรป โดยนักท่องเที่ยวเริ่มหลีกเลี่ยงจุดหมายปลายทางทางตอนใต้ที่ร้อนจัด ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลง คลื่นความร้อนที่มาเยือนเร็วกว่าปกติในกรีซ ไซปรัส ตุรกี และอิตาลี ทำให้อุณหภูมิสูงกว่าค่าเฉลี่ยถึง ๑๐ องศาเซลเซียส ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตและนักท่องเที่ยวสูญหายจากการเดินป่าในช่วงอากาศร้อนจัดนอกจากนี้ ความร้อนจัดและลมแรงยังก่อให้เกิดไฟป่าในกรีซและตุรกี ทำให้ชาวบ้านและนักท่องเที่ยวต้องอพยพออกจากพื้นที่

กรณีข่าวที่ ๒ ยุโรปเหนือเจอพายุและน้ำท่วม

พายุพัดถล่มสวิตเซอร์แลนด์ ฝรั่งเศส และทางตอนเหนือของอิตาลี ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย ๗ ราย เมืองเซอร์แมตต์ ที่ขึ้นชื่อว่าเป็นเมืองแห่งสกีรีสอร์ต ในสวิตเซอร์แลนด์ เผชิญฝนตกหนักจนหิมะในหุบเขาละลาย ส่งผลให้น้ำในแม่น้ำของเมืองเอ่อล้น และเกิดน้ำท่วม ดินถล่มในหลายพื้นที่ จนปิดเส้นทางการเข้าถึงเมือง ขณะที่ทางตอนเหนือของอิตาลี เกิดน้ำท่วม พายุฝนฟ้าคะนอง และดินถล่ม สร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน นักดับเพลิงชาวอิตาลีในแคว้นปีเยมอนเต ทางตอนเหนือของประเทศ เปิดเผยว่าตั้งแต่เข้าฤดูร้อนเป็นต้นมา พวกเขาได้ให้ความช่วยเหลือประชาชนไปแล้วประมาณ ๘๐ ครั้ง โดยสามารถอพยพผู้คนได้หลายสิบคน ชาวบ้านในแคว้นวัลเลดาออสตา ของอิตาลีที่มีพรมแดนติดับฝรั่งเศสและสวิตเซอร์แลนด์ จำเป็นต้องอพยพย้ายออกจากหมู่บ้าน เนื่องจากน้ำป่าไหลหลาก ขณะที่จังหวัดโอบ ในฝรั่งเศส เกิดลมกระโชกแรงจนต้นไม้หักโค่นทับรถ ทำให้มีผู้เสียชีวิต ๓ ราย

ที่มาของแหล่งข่าว: https://www.bangkokbiznews.com/environment/๑๑๓๕๔๗๘

๑. จากกรณีข่าวที่ ๒ นักเรียนคิดว่าเกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์เอลนีโญ หรือ ลานีญา

ปรากฏการณ์ลานีญา

๒. จากปรากฏการณ์ดังกล่าวนักเรียนคิดว่าจะส่งผลกระทบอย่างไร

พายุฝนตกหนักในสวิตเซอร์แลนด์ อิตาลี และลมกระโชกแรงในฝรั่งเศส ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตรวม ๑๐ ราย และสร้างความเสียหายต่อทรัพย์สินอย่างมาก เมืองเซอร์แมตต์ในสวิตเซอร์แลนด์ประสบปัญหาน้ำท่วมและดินถล่มจนถูกตัดขาด ขณะที่ทางตอนเหนือของอิตาลีก็เผชิญกับน้ำท่วมและดินถล่มเช่นกัน ทำให้ต้องอพยพผู้คนจำนวนมาก

ตอนที่ ๒ แสดงความคิดเห็น

๑. นักเรียนคิดว่าการศึกษาข่าวภัยธรรมชาติจากทั่วโลก มีส่วนช่วยให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาเหล่านี้มากขึ้นหรือไม่ อย่างไร

การศึกษาข่าวภัยธรรมชาติจากทั่วโลกช่วยให้เราเห็นว่าปัญหาเหล่านี้ไม่ได้จำกัดอยู่แค่ที่ใดที่หนึ่ง แต่เป็นเรื่องระดับโลกที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อมในวงกว้าง ทำให้เราตระหนักถึงความรุนแรงและความเชื่อมโยงของภัยพิบัติกับปรากฏการณ์ต่างๆ เช่น เอลนีโญและลานีญา การรับรู้ข่าวสารเหล่านี้กระตุ้นให้เราตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและเตรียมพร้อมรับมือกับภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นกับเราได้เช่นกัน

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา กับผลกระทบระดับโลก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา กับผลกระทบระดับโลก
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เอลนีโญ (El Nino)

ปรากฏการณ์อุ่นขึ้นของน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางและตะวันออก โดยอุณหภูมิผิวน้ำทะเลสูงขึ้นกว่าค่าเฉลี่ยปกติอย่างน้อย ๐.๕ องศาเซลเซียสติดต่อกันเป็นเวลานาน ทำให้อากาศร้อนและแห้งแล้งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงประเทศไทย ส่งผลให้ปริมาณน้ำฝนลดลง เกิดภัยแล้ง และอุณหภูมิเฉลี่ยสูงขึ้น มักเกิดฝนแล้งในประเทศไทยโดยเฉพาะภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่งผลกระทบต่อการเพราะปลูกและปริมาณน้ำในเขื่อน

ลานีญา (La Nina)

ปรากฏการณ์เย็นลงของน้ำทะเลในมหาสมุทรปซิฟิกตอนกลางและตะวันออก โดยอุณหภูมิผิวน้ำทะเลต่ำกว่าค่าเฉลี่ยปกติอย่างน้อย ๐.๕ องศาเซลเซียส ติดต่อกันเป็นระยะเวลายาวนาน ทำให้อากาศเย็นลงและมีฝนตกมากขึ้นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงประเทศไทย ส่งผลให้มีความชื้นในอากาศสูง ฝนตกหนัก และอาจเกิดน้ำท่วม ในประเทศไทยมักเกิดพายุฝนรุนแรงและน้ำท่วมในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะภาคใต้และภาคตะวันออก ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อพืชผลและโครงสร้างพื้นฐาน

ผลกระทบเอลนีโญและลานีญาระดับโลก

ปรากฏการณ์เอลนีโญและลานีญาส่งผลกระทบต่อสภาพอากาศทั่วโลกในหลายมิติ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายภูมิภาค ตั้งแต่ทวีปเอเชียไปจนถึงอเมริกาและยุโรป เช่น

๑. อุณหภูมิโลกเปลี่ยนแปลง

เอลนีโญ: อุณภูมิโลกสูงขึ้นโดยเฉลี่ย ๐.๒-๐.๓ องศาเซลเซียส ส่งผลให้เกิดคลื่นความร้อนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ลานีญา: อุณหภูมิโลกสูงขึ้นโดยเฉลี่ย ๐.๑-๐.๒ องศา เซลเซียส ทำให้ฤดูหนาวในแถบเอเชียตะวันออกรุนแรงขึ้น

๒. รูปแบบฝนแปรปรวน

บางพื้นที่แห้งแล้งรุนแรง เช่น ออสเตรเลียตะวันออกอินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ช่วงเอลนีโญ บางพื้นที่น้ำท่วมหนัก เช่น อเมริกาใต้ตอนเหนือ เปรู และเอกวาดอร์ในช่วงเอลนีโญ ในทางกลับกัน ลานีญาทำให้เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียมีฝนมากกว่าปกติ

๓. ภัยธรรมชาติเพิ่มขึ้น

พายุรุนแรงขึ้นในบางภูมิภาค โดยเฉพาะพายุเฮอริเคนในมหาสมุทรแอตแลนติกช่วงลานีญา คลื่นความร้อนและไฟป่าเกิดบ่อยขึ้นในอเมริกาเหนือ และยุโรปช่วงเอลนีโญ น้ำท่วมฉับพลันและดินถล่มในเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๔. ผลกระทบต่อระบบนิเวศทางทะเล

เอลนีโญ: อุณหภูมิน้ำทะเลสูงขึ้นทำให้ปะการังฟอกขาวในมหาสมุทรแปซิฟิก การเปลี่ยนแปลงของกระแสน้ำส่งผลต่อการอพยพของปลาและสัตว์ทะเล ปริมาณปลาในแหล่งประมงสำคัญลดลงส่งผลต่อเศรษฐกิจท้องถิ่น

๕.ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม

ภาคเกษตรกรรมได้รับผลกระทบรุนแรง ผลผลิตลดลงในบางภูมิภาค ราคาสินค้าเกษตรผันผวนทั่วโลก โดยเฉพาะข้าว กาแฟ และน้ำตาล การย้ายถิ่นฐานของประชากรในพื้นที่เสี่ยงภัยเพิ่มขึ้น สร้างความท้าทายด้านมนุษยธรรม

แหล่งที่มาข้อมูล: https://thaipublica.org/๒๐๒๕/๐๔/atthaseth-petmeesri-assesses-el-nino-and-la-nina-events-in-thailand/

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร และป้องกันรับมืออย่างไร (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ทวีปยุโรป
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑	เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อการใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด ม.๒/๓	วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
มาตรฐาน ส ๕.๒	เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ตัวชี้วัด ม. ๒/๓	สืบคนอภิปรายประเด็นปญหาจากปฏิสัมพันธระหวางสิ่งแวดลอมทางกายภาพกับมนุษยที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ปรากฏการณ์เอลนีโญ

เกิดจากกระแสลมมีกำลังอ่อนและเปลี่ยนทิศทางพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปฟิซิกไปด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปฟิซิก ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหล ไปยังทวีปอเมริกาใต้แทน ด้วยเหตุนี้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียขาดฝนและเกิดความแห้งแล้ง แต่ชายฝั่งของทวีปอเมริกาใต้กลับมีฝนตกเพิ่มมากขึ้น

ปรากฏการณ์ลานีญา

เกิดจากกระแสลมพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกมายังด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกตามเดิม แต่กระแสลมมีความรุนแรงมากกว่าปกติ ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหลมายังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น ส่งผลให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียมีระดับน้ำทะเลสูงขึ้นและฝนตกหนักมากกว่าปกติ ในทางตรงข้ามก็เกิดภาวะความแห้งแล้ง

ตัวอย่างการรับมือในยุโรป

๑. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากคลื่นความร้อน
๒. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากอุทกภัย
๓. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากพายุ
๔. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากไฟป่า

๓. สาระการเรียนรู้

ปรากฏการณ์เอลนีโญ

เกิดจากกระแสลมมีกำลังอ่อนและเปลี่ยนทิศทางพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปฟิซิกไปด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปฟิซิก ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหล ไปยังทวีปอเมริกาใต้แทน ด้วยเหตุนี้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียขาดฝนและเกิดความแห้งแล้ง แต่ชายฝั่งของทวีปอเมริกาใต้กลับมีฝนตกเพิ่มมากขึ้น

ปรากฏการณ์ลานีญา

เกิดจากกระแสลมพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกมายังด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกตามเดิม แต่กระแสลมมีความรุนแรงมากกว่าปกติ ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหลมายังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น ส่งผลให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียมีระดับน้ำทะเลสูงขึ้นและฝนตกหนักมากกว่าปกติ ในทางตรงข้ามก็เกิดภาวะความแห้งแล้ง

รูปแบบภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในยุโรป

๑. คลื่นความร้อนและไฟป่า
๒. ยุโรปเหนือเจอพายุและน้ำท่วม
๓. ยุโรปเจอวิกฤติสภาพอากาศสุดขั้ว

ตัวอย่างการรับมือในยุโรป

๑. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากคลื่นความร้อน
๒. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากอุทกภัย
๓. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากพายุ
๔. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากไฟป่า

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกผลกระทบในภูมิภาคยุโรปจากเอลนีโญ–ลานีญา
- บอกตัวอย่างแนวทางการรับมือของประเทศในยุโรป

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลกระทบของเอลนีโญ–ลานีญาอย่างมีเหตุผล

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ และสนใจการติดตามข่าวสารสิ่งแวดล้อมระดับโลก

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลกระทบของเอลนีโญ–ลานีญาอย่างมีเหตุผล โดยเห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ และสนใจการติดตามข่าวสารสิ่งแวดล้อมระดับโลก (๑.๑.๑,๒.๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร ป้องกันรับมืออย่างไร (๑)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลกระทบของเอลนีโญ–ลานีญาอย่างมีเหตุผล โดยเห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ และสนใจการติดตามข่าวสารสิ่งแวดล้อมระดับโลก **ด้านความรู้** - บอกผลกระทบในภูมิภาคยุโรปจากเอลนีโญ–ลานีญา - บอกตัวอย่างแนวทางการรับมือของประเทศในยุโรป **ด้านทักษะกระบวนการ** - วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลกระทบของ	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูแสดงวิดีโอข่าวเรื่อง “คลื่นความร้อนในอิตาลีอาจทำลายสถิติรอบ ๑๖ ปี” ที่มาวิดีโอ https://youtu.be/fW_ubLksHQA?si=1dl-q71Ql9ckZatA ๒. ครูถามนักเรียนว่า “จากกรณีข่าวสร้างคลื่นความร้อนเกี่ยวเนื่องกับปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญาอย่างไร”	๑. เกี่ยวข้องกัน เพราะเหตุการณ์ในกรณีข่าว คลื่นความร้อนที่เกิดขึ้นในประเทศอิตาลี เกิดจากสภาพอากาศแปรปรวน ทำให้เกิดคลื่นความร้อนในประเทศอิตาลี	ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติในยุโรป	ใบงานที่ ๙ เรื่อง เติมคำให้สมบูรณ์ เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติในยุโรป	- ใบงานที่ ๙ เรื่อง เติมคำให้สมบูรณ์เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติในยุโรป - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร ป้องกันรับมืออย่างไร (๑)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เอลนีโญ–ลานีญาอย่างมีเหตุผล **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ และสนใจการติดตามข่าวสารสิ่งแวดล้อมระดับโลก **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	**ขั้นสอน (๒๐ นาที)** ๑. ครูแสดงภาพแผนที่มหาสมุทรแปซิฟิก และกระแสลม และสรุปเหตุการณ์ของปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญา แล้วตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ ดังนี้ 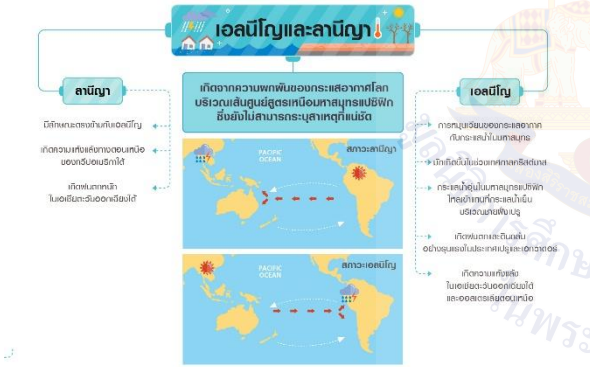 ที่มาภาพ https://www.trueplookpanya.com/learning/detail/๓๓๗๙๙ - ครูถามนักเรียนในช่วงที่เกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ บริเวณภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียจะได้รับผลกระทบอย่างไร	- ในช่วงเอลนีโญ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียจะขาดฝนและเกิดความแห้งแล้ง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร ป้องกันรับมืออย่างไร (๑)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- กระแสน้ำอุ่นที่เปลี่ยนทิศทางในปรากฏการณ์เอลนีโญ ส่งผลกระทบต่อสภาพอากาศบริเวณชายฝั่งทวีปอเมริกาใต้อย่างไรบ้าง	- ส่งผลให้เกิด ฝนตกหนักผิดปกติและอาจเกิดน้ำท่วม			
	- ครูถามเพิ่มเติม “นักเรียนคิดว่าเอลนีโญกำลังส่งผลกระทบต่อยุโรป นักเรียนคิดว่ายุโรปจะได้รับผลกระทบอะไรบ้าง”	- อาจเกิดความเสี่ยงต่อคลื่นความร้อน และไฟป่า			
	- ปรากฏการณ์ลานีญาส่งผลกระทบต่อสภาพอากาศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียอย่างไรบ้าง	- ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียจะมี ระดับน้ำทะเลสูงขึ้นและฝนตกหนักมากกว่าปกติ			
	- ถ้านักเรียนอยู่ในประเทศแถบชายฝั่งทวีปอเมริกาใต้ในช่วงที่เกิดปรากฏการณ์ลานีญา นักเรียนคิดว่าสภาพอากาศที่นั่นจะแตกต่างจากช่วงที่เกิดเอลนีโญอย่างไร	- ถ้าอยู่ในประเทศแถบชายฝั่งทวีปอเมริกาใต้ในช่วงลานีญา สภาพอากาศที่นั่นจะเกิดภาวะความแห้งแล้ง			
	- ครูถามเพิ่มเติม “นักเรียนคิดว่าลานีญาจะส่งผลกระทบต่อยุโรป นักเรียนคิดว่ายุโรปจะได้รับผลกระทบอะไรบ้าง”	- อาจมีฤดูหนาวที่หนาวเย็นและมีหิมะตกหนัก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร ป้องกันรับมืออย่างไร (๑)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูแสดงรูปภาพให้นักเรียนดูเกี่ยวกับภัยพิบัติของทวีปยุโรป ๔ ภาพ แล้วให้นักเรียนทายภาพว่าภาพไหนเกิดจากเอลนีโญ-ลานีญาบ้าง - ภาพที่ ๑ ภาพคลื่นความร้อนยุโรปใต้ ที่มาภาพ https://www.matichonweekly.com/column/article_๒๐๘๔๒๑ - ครูถามนักเรียนว่า คลื่นความร้อนในยุโรปเกิดจากเอลนีโญ หรือ ลานีญา	- เกิดจากปรากฏการณ์เอลนีโญ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร ป้องกันรับมืออย่างไร (๑)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	-ภาพที่ ๒ ภาพน้ำท่วมในอิตาลี ที่มาภาพ https://www.thairath.co.th/news/foreign/๒๖๙๕๑๔๗ - ครูถามนักเรียนว่า ภาพน้ำท่วมในยุโรปเกิดจากเอลนีโญ หรือ ลานีญา	- เกิดจากปรากฏการณ์ลานีญา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร ป้องกันรับมืออย่างไร (๑)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- ภาพที่ ๓ ภาพไฟป่าในยุโรป ที่มาภาพ https://www.thairath.co.th/news/foreign/๒๔๔๗๐๐๐ - ครูถามนักเรียนว่า ไฟป่าในยุโรปเกิดจากเอลนีโญ หรือ ลานีญา	- เกิดจากปรากฏการณ์เอลนีโญ			

มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา ศูนย์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร ป้องกันรับมืออย่างไร (๑)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- ภาพที่ ๔ ภาพพายุในยุโรป ที่มาภาพ https://www.bangkokbiznews.com/world/๘๔๓๕๑๗ - ครูถามนักเรียนว่า ภาพพายุในยุโรปเกิดจากเอลนีโญ หรือ ลานีญา ๒. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมจับคู่ภัยพิบัติ ที่เกิดจากปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญา	- เกิดจากปรากฏการณ์ลานีญา นักเรียนทำกิจกรรมจับคู่ภัยพิบัติ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร ป้องกันรับมืออย่างไร (๑)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๓. ครูสรุปคำตอบของนักเรียน “ว่าภัยพิบัติที่เกิดขึ้นทั้งหมด ซึ่งมาจากการส่งผลกระทบของเอลนีโญ และลานีญา ทำให้ยุโรปบางส่วนเกิดภัยพิบัติในรูปแบบต่าง ๆ ขึ้น”				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม “เติมคำให้สมบูรณ์ เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติในยุโรป” กลุ่มละ ๕ คน ๒. ครูแจกใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนีโญ-ลานีญา ภัยพิบัติในยุโรป ให้นักเรียนทุกกลุ่ม ๓. ครูชี้แจงให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้แล้วร่วมกันเติมคำตอบให้ถูกต้อง จากนั้นเขียนลงในใบงานที่ ๙ เติมคำให้สมบูรณ์เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติในยุโรป	นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมกลุ่ม “ภัยพิบัติยุโรป”			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนเขียน mind map “สิ่งที่ฉันเข้าใจวันนี้” - ให้นักเรียนวาดแผนภาพสั้น ๆ ว่า “เอลนีโญ-ลานีญา” ทำให้เกิดอะไร	นักเรียนเขียน mind map “สิ่งที่ฉันเข้าใจวันนี้”			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนีโญ-ลานีญา ภัยพิบัติในยุโรป

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๙ เรื่อง เติมคำให้สมบูรณ์เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติในยุโรป

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกผลกระทบในภูมิภาคยุโรปจากเอลนีโญ–ลานีญา - บอกตัวอย่างแนวทางการรับมือของประเทศในยุโรป	ตรวจใบงานที่ ๙ เรื่อง เติมคำให้สมบูรณ์เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติในยุโรป	ใบงานที่ ๙ เรื่อง เติมคำให้สมบูรณ์เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติในยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลกระทบของเอลนีโญ–ลานีญาอย่างมีเหตุผล	ตรวจใบงานที่ ๙ เรื่อง เติมคำให้สมบูรณ์เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติในยุโรป	ใบงานที่ ๙ เรื่อง เติมคำให้สมบูรณ์เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติในยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติและสนใจการติดตามข่าวสารสิ่งแวดล้อมระดับโลก	ตรวจใบงานที่ ๙ เรื่อง เติมคำให้สมบูรณ์เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติในยุโรป	ใบงานที่ ๙ เรื่อง เติมคำให้สมบูรณ์เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติในยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลกระทบของเอลนีโญ–ลานีญาอย่างมีเหตุผล โดยเห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ และสนใจการติดตามข่าวสารสิ่งแวดล้อมระดับโลก (๑.๑.๑,๒.๑.๒)	๑. ตรวจใบงานที่ ๙ เรื่อง เติมคำให้สมบูรณ์เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติในยุโรป	ใบงานที่ ๙ เรื่อง เติมคำให้สมบูรณ์เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติในยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร และป้องกันรับมืออย่างไร (๑)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๙ เรื่อง เติมคำให้สมบูรณ์เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติในยุโรป	เติมคำที่เหมาะสมลงในช่องว่างแต่ละข้อ โดยใช้ข้อมูลจากบทความที่กำหนดให้	ตอบถูก ๑๕-๑๒ ข้อ	ตอบถูก ๑๑-๘ ข้อ	ตอบถูก ๐-๗ ข้อ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๙ เรื่อง เติมคำให้สมบูรณ์เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติในยุโรป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนิโญ ลานิญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไรป้องกันรับมืออย่างไร (๑)
รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง: อ่านบทความแล้วนำคำที่กำหนดให้ไปเติมในช่องว่าง

เอลนีโญ	ลานีญา	แห้งแล้ง	ฝนตก

ปรากฏการณ์_____เกิดจากกระแสลมมีกำลังอ่อนและเปลี่ยนทิศทางพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกไปด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิก ปรากฏการณ์_____ทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียขาดฝนและเกิดความแห้งแล้งในทางกลับกัน ปรากฏการณ์_____ทำให้ชายฝั่งของทวีปอเมริกาใต้มีฝนตกเพิ่มมากขึ้น

ปรากฏการณ์_____เกิดจากกระแสลมมีความรุนแรงกว่าปกติ ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหลมายังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น ปรากฏการณ์_____ทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียมีระดับน้ำทะเลสูงขึ้นและ_____หนักมากกว่าปกติ ในทางตรงข้าม ปรากฏการณ์_____ทำให้เกิดภาวะความแห้งแล้งตามแนวชายฝั่งทวีปอเมริกาใต้

เอลนีโญ	ลานีญา	น้ำท่วม	คลื่นความร้อน	ไฟป่า

ภัยพิบัติประเภทแรกที่มาเยือนยุโรปเร็วกว่าที่เคยคือ_____ และ_____ทางตอนเหนือของอิตาลีเกิดภัยพิบัติประเภท_____พายุฝนฟ้าคะนอง และดินถล่ม ปรากฏการณ์สภาพภูมิอากาศ _____และและ_____เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดสภาพอากาศสุดขั้วในยุโรป ยุโรปได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในฐานะ "ทวีปที่_____ที่สุด"

Goat Fire Brigades	อุทกวิทยา	แพะ	เทคโนโลยีสะอาด

การนำ_____ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ เป็นแนวทางการจัดการภัยพิบัติจากคลื่นความร้อน

การจัดตั้งศูนย์กลางด้าน _____และการสนับสนุนการพยากรณ์การเกิดน้ำท่วม เป็นแนวทางการจัดการภัยพิบัติจากอุทกภัยในฝรั่งเศส

โครงการป้องกันไฟป่า_____ใช้ฝูง_____พันธุ์พื้นเมืองมาช่วยเล็มหญ้าและพุ่มไม้ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า

เฉลย ใบงานที่ ๙ เรื่อง เติมคำให้สมบูรณ์เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติในยุโรป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนิโญ ลานิญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร ป้องกันรับมืออย่างไร (๑)
รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง: อ่านบทความแล้วนำคำที่กำหนดให้ไปเติมในช่องว่าง

เอลนีโญ	ลานีญา	แห้งแล้ง	ฝนตก

ปรากฏการณ์**เอลนีโญ**เกิดจากกระแสลมมีกำลังอ่อนและเปลี่ยนทิศทางพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกไปด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิก ปรากฏการณ์**เอลนีโญ**ทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียขาดฝนและเกิดความแห้งแล้งในทางกลับกัน ปรากฏการณ์**เอลนีโญ**ทำให้ชายฝั่งของทวีปอเมริกาใต้มีฝนตกเพิ่มมากขึ้น

ปรากฏการณ์**ลานีญา**เกิดจากกระแสลมมีความรุนแรงกว่าปกติ ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหลมายังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น ปรากฏการณ์**ลานีญา**ทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียมีระดับน้ำทะเลสูงขึ้นและ**ฝนตก**หนักมากกว่าปกติ ในทางตรงข้าม ปรากฏการณ์**ลานีญา**ทำให้เกิดภาวะความแห้งแล้งตามแนวชายฝั่งทวีปอเมริกาใต้

เอลนีโญ	ลานีญา	น้ำท่วม	คลื่นความร้อน	ไฟป่า

ภัยพิบัติประเภทแรกที่มาเยือนยุโรปเร็วกว่าที่เคยคือ **คลื่นความร้อน** และ**ไฟป่า**ทางตอนเหนือของอิตาลีเกิดภัยพิบัติประเภท**น้ำท่วม**พายุฝนฟ้าคะนอง และดินถล่ม ปรากฏการณ์สภาพภูมิอากาศ **เอลนีโญ** และ **ลานีญา** เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดสภาพอากาศสุดขั้วในยุโรป ยุโรปได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในฐานะ "ทวีปที่ **ร้อนขึ้นเร็ว** ที่สุด"

Goat Fire Brigades	อุทกวิทยา	แพะ	เทคโนโลยีสะอาด

การนำ**เทคโนโลยีสะอาด** และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ เป็นแนวทางการจัดการภัยพิบัติจากคลื่นความร้อน

การจัดตั้งศูนย์กลางด้าน **อุทกวิทยา** และการสนับสนุนการพยากรณ์การเกิดน้ำท่วม เป็นแนวทางการจัดการภัยพิบัติจากอุทกภัยในฝรั่งเศส

โครงการป้องกันไฟป่า**Goat Fire Brigades**ใช้ฝูง**แพะ**พันธุ์พื้นเมืองมาช่วยเล็มหญ้าและพุ่มไม้ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติในยุโรป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนิโญ ลานิญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร ป้องกันรับมืออย่างไร (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ปรากฏการณ์เอลนีโญ

เกิดจากกระแสลมมีกำลังอ่อนและเปลี่ยนทิศทางพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปฟิซิกไปด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปฟิซิก ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหล ไปยังทวีปอเมริกาใต้แทน ด้วยเหตุนี้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียขาดฝนและเกิดความแห้งแล้ง แต่ชายฝั่งของทวีปอเมริกาใต้กลับมีฝนตกเพิ่มมากขึ้น

ปรากฏการณ์ลานีญา

เกิดจากกระแสลมพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกมายังด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกตามเดิม แต่กระแสลมมีความรุนแรงมากกว่าปกติ ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหลมายังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น ส่งผลให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียมีระดับน้ำทะเลสูงขึ้นและฝนตกหนักมากกว่าปกติ ในทางตรงข้ามก็เกิดภาวะความแห้งแล้ง

รูปแบบภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในยุโรป

๑. คลื่นความร้อนและไฟป่า มาเยือนยุโรปเร็วกว่าที่เคย ภูมิภาคต่าง ๆ ของกรีซ ไซปรัส ตุรกี และอิตาลี กำลังเผชิญกับความร้อนจัด โดยบางพื้นที่มีอุณหภูมิสูงกว่าค่าเฉลี่ยตามฤดูกาลถึง ๑๐ องศาเซลเซียส ทำให้มีผู้เสียชีวิตหลายราย มีนักท่องเที่ยวต่างชาติ ๖ คนถูกพบว่าเสียชีวิตในกรีซหลังจากออกไปเดินป่าในช่วงอากาศร้อนจัด และยังมีอีกหลายคนหายตัวไปเมื่ออุณหภูมิที่ร้อนจัดเจอกับลมแรงทำให้เกิดไฟป่าใกล้ กรุงเอเธนส์ เมืองหลวงของกรีซ และในเขตอิซมีร์ของตุรกี ชาวบ้านและนักท่องเที่ยวจำเป็นต้องอพยพ ออกจากที่อยู่อาศัยของตน เมื่ออุณหภูมิที่ร้อนจัดเจอกับลมแรงทำให้เกิดไฟป่าใกล้กรุงเอเธนส์ เมืองหลวงของกรีซ และในเขตอิซมีร์ของตุรกี ชาวบ้านและนักท่องเที่ยวจำเป็นต้องอพยพออกจากที่อยู่อาศัยของตน

๒. ยุโรปเหนือเจอพายุและน้ำท่วม ทางตอนเหนือของอิตาลี เกิดน้ำท่วม พายุฝนฟ้าคะนองและดินถล่ม สร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน นักดับเพลิงชาวอิตาลีในแคว้นปีเยมอนเต ทางตอนเหนือของประเทศ เปิดเผยว่าตั้งแต่เข้าฤดูร้อนเป็นต้นมา พวกเขาได้ให้ความช่วยเหลือประชาชนไปแล้วประมาณ ๘๐ ครั้ง โดยสามารถอพยพผู้คนได้หลายสิบคน

๓. ยุโรปเจอวิกฤติสภาพอากาศสุดขั้ว ปรากฏการณ์สภาพภูมิอากาศ**เอลนีโญ**และ**ลานีญา**เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดสภาพอากาศสุดขั้วในยุโรป ปัจจุบันโลกอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านระหว่างเอลนีโญและลานีญา ซึ่งในเวลานี้เป็นช่วงที่เอลนีโญคงมีอิทธิพล และทำให้อุณหภูมิสูงในมหาสมุทรและอากาศ ปรากฏการณ์ทั้งสองนี้สัมพันธ์กันและเกิด “**โดมิโนเอฟเฟกต์**” กล่าวคือ สภาพอากาศในที่หนึ่ง

สามารถเปลี่ยนสภาพอากาศในอีกที่หนึ่งได้ ในบางพื้นที่อาจจะมีฝนลดน้อยลง แต่อีกที่อาจจะมีฝนมากกว่าเดิม นอกจากนี้ ยุโรปยังได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในฐานะ “**ทวีปที่ร้อนขึ้นเร็วที่สุด**” สังเกตได้จากข้อมูลล่าสุดจากองค์การอุตุนิยมวิทยาโลก (WMO) และ C๓S พบว่าอุณหภูมิดังกล่าวเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าของค่าเฉลี่ยทั่วโลกนับตั้งแต่ปี ๑๙๙๑ ภูมิภาคที่มีแนวโน้มจะได้รับผลกระทบหนักขึ้นจากสภาพอากาศสุดขั้วจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมากที่สุดคือ ยุโรปใต้ เช่น สเปน อิตาลี กรีซ ที่ถือว่าเป็นแหล่งผลิตอาหารของยุโรป ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาด้านราคาอาหารและความพร้อมจำหน่ายมากขึ้น ทั้ง WMO และ C๓S ต่างเตือนว่า ยุโรปจำเป็นต้องดำเนินการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและดำเนินการเปลี่ยนผ่านจากเชื้อเพลิงฟอสซิลให้รวดเร็วกว่านี้

ตัวอย่างการรับมือในยุโรป

๑. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากคลื่นความร้อน การนำเทคโนโลยีสะอาดและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ เช่น ในสหราชอาณาจักร ออกมาตรการให้มีการติดตั้งเทคโนโลยีเก็บกักคาร์บอนไว้ใต้ดินในดรงงานขนาดใหญ่ เพื่อลดแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ในอากาศ

๒. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากอุทกภัย การจัดตั้งหน่วยงานที่ทกหน้าที่ในการบริหารจัดการด้านอุทกภัย เช่น ในฝรั่งเศสได้มีการตั้งศูนย์กลางด้านอุทกวิทยา และการสนับสนุนการพยากรณ์การเกิดน้ำท่วม เพื่อทำหน้าที่ในการเฝ้าระวังเขตลุ่มน้ำและเผยแพร่แผนที่แสดงการเฝ้าระวังอุทกภัย เอกสารข้อมูลต่าง ๆ แก่ประชาชน

๓. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากพายุ ติดตามสภาพอากาศ การก่อตัวพายุและทิศทางการเคลื่อนที่ของพายุเพื่อประกาศเตือน ให้ประชาชนในพื้นที่รับทราบและปฏิบัติตามคำแนะนำ

๔. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากไฟป่า โครงการป้องกันไฟป่าของมูลนิธิเปา กอสตา ชื่อ Goat Fire Brigades เป็นหน่วยป้องกันไฟป่าที่ใช้ฝูงแพะพันธุ์พื้นเมือง โดยให้ฝูงแพะเล็มหญ้าและพุ่มไม้ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า ซึ่งนอกจากจะช่วยกำจัดเชื้อเพลิงและเป็นการทำแนวกันไฟแล้วยังเปิดทางให้เจ้าหน้าที่เข้าถึงพื้นที่ป่าได้ง่าย

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร และป้องกันรับมืออย่างไร (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑	เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อการใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด ม.๒/๓	วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
มาตรฐาน ส ๕.๒	เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ตัวชี้วัด ม. ๒/๔	วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ปรากฏการณ์เอลนีโญ

เกิดจากกระแสลมมีกำลังอ่อนและเปลี่ยนทิศทางพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปฟิซิกไปด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปฟิซิก ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหล ไปยังทวีปอเมริกาใต้แทน ด้วยเหตุนี้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียขาดฝนและเกิดความแห้งแล้ง แต่ชายฝั่งของทวีปอเมริกาใต้กลับมีฝนตกเพิ่มมากขึ้น

ปรากฏการณ์ลานีญา

เกิดจากกระแสลมพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกมายังด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกตามเดิม แต่กระแสลมมีความรุนแรงมากกว่าปกติ ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหลมายังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น ส่งผลให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียมีระดับน้ำทะเลสูงขึ้นและฝนตกหนักมากกว่าปกติ ในทางตรงข้ามก็เกิดภาวะความแห้งแล้ง

ตัวอย่างการรับมือในยุโรป

๑. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากคลื่นความร้อน
๒. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากอุทกภัย
๓. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากพายุ
๔. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากไฟป่า

๓. สาระการเรียนรู้

ปรากฏการณ์เอลนีโญ

เกิดจากกระแสลมมีกำลังอ่อนและเปลี่ยนทิศทางพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปฟิซิกไปด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปฟิซิก ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหล ไปยังทวีปอเมริกาใต้แทน ด้วยเหตุนี้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียขาดฝนและเกิดความแห้งแล้ง แต่ชายฝั่งของทวีปอเมริกาใต้กลับมีฝนตกเพิ่มมากขึ้น

ปรากฏการณ์ลานีญา

เกิดจากกระแสลมพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกมายังด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกตามเดิม แต่กระแสลมมีความรุนแรงมากกว่าปกติ ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหลมายังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น ส่งผลให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียมีระดับน้ำทะเลสูงขึ้นและฝนตกหนักมากกว่าปกติ ในทางตรงข้ามก็เกิดภาวะความแห้งแล้ง

รูปแบบภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในยุโรป

๑. คลื่นความร้อนและไฟป่า
๒. ยุโรปเหนือเจอพายุและน้ำท่วม
๓. ยุโรปเจอวิกฤติสภาพอากาศสุดขั้ว

ตัวอย่างการรับมือในยุโรป

๑. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากคลื่นความร้อน
๒. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากอุทกภัย
๓. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากพายุ
๔. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากไฟป่า

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกผลกระทบในภูมิภาคยุโรปจากเอลนีโญ–ลานีญา
- บอกตัวอย่างแนวทางการรับมือของประเทศในยุโรป

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลกระทบของภัยพิบัติอย่างมีเหตุผล

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ และสนใจการติดตามข่าวสารสิ่งแวดล้อมระดับโลก

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลกระทบของภัยพิบัติอย่างมีเหตุผล โดยเห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ และสนใจการติดตามข่าวสารสิ่งแวดล้อมระดับโลก (๑.๔.๑,๒.๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรป เกิดจากอะไร ผลคืออะไร และป้องกันรับมืออย่างไร (๒)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลกระทบของภัยพิบัติอย่างมีเหตุผล โดยเห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ และสนใจการติดตามข่าวสารสิ่งแวดล้อมระดับโลก (๑.๔.๑,๒.๑.๒) **ด้านความรู้** - บอกผลกระทบในภูมิภาคยุโรปจากเอลนีโญ–ลานีญา	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนจากคาบที่แล้ว โดยการเปิดภาพภัยพิบัติและสิ่งแวดล้อม แล้วให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นว่า แต่ละภาพเป็นเอลนีโญ หรือ ลานีญา ภาพที่ ๑ ปริมาณหิมะในเทือกเขาแอลป์ ที่มาภาพ https://coolskijobs.com/la-nina-and-its-impact-on-snowfall-in-the-european-alps/		๑. ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนีโญ-ลานีญา ภัยพิบัติในยุโรป ๒. ในความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ใบความรู้ที่ ๑๐ สถานการณ์ภัยพิบัติยุโรป	ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง วิเคราะห์สถานการณ์ข่าวสารต่างประเทศ (ยุโรป)	- ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง วิเคราะห์สถานการณ์ข่าวสารต่างประเทศ (ยุโรป) - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรป เกิดจากอะไร ผลคืออะไร และป้องกันรับมืออย่างไร (๒)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- บอกตัวอย่างแนวทางการรับมือของประเทศในยุโรป **ด้านทักษะกระบวนการ** - วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลกระทบของภัยพิบัติอย่างมีเหตุผล **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ และสนใจการติดตามข่าวสารสิ่งแวดล้อมระดับโลก **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน	- ครูถามนักเรียนว่าจากภาพที่ ๑ เป็นผลมาจากเอลนีโญ หรือ ลานีญา ภาพที่ ๒ ที่มาภาพ https://www.pptvhd๓๖.com/news/%E๐%B๘%๙๕%E๐%B๙%๘๘%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%๘๗%E๐%B๘%๙B%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๐%E๐%B๙%๘๐%E๐%B๘%๙๗%E๐%B๘%A๘/๑๙๙๑๑๐ - ครูถามนักเรียนว่าจากภาพที่ ๒ นักเรียนคิดว่าเป็นผลมาจากเอลนีโญ หรือ ลานีญา	- จากภาพที่ ๑ เป็นผลมาจากปรากฏการณ์ลานีญา - จากภาพที่ ๒ เป็นผลมาจากปรากฏการณ์เอลนีโญ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรป เกิดจากอะไร ผลคืออะไร และป้องกันรับมืออย่างไร (๒)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๒. ครูสรุปทบทวนปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญาที่เกิดในยุโรปให้นักเรียนฟังอีกรอบก่อนเข้าสู่บทเรียนในคาบนี้				
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูทบทวนจากชั่วโมงที่แล้ว ที่นักเรียนได้ศึกษาใบงานที่ ๙ แล้วตอบคำถามทีละประเด็น - ครูแสดงภาพคลื่นความร้อนของทวีปยุโรปให้นักเรียนดูแล้วถามนักเรียนว่าเป็นภัยพิบัติอะไร - ครูถามว่า "คลื่นความร้อน" และมันส่งผลกระทบกับยุโรปอย่างไรบ้าง	 - เป็นภัยพิบัติจากคลื่นความร้อนในยุโรป - ส่งผลให้ยุโรปเกิดความร้อนมาก - เกิดความอันตรายต่อชีวิตของมนุษย์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรป เกิดจากอะไร ผลคืออะไร และป้องกันรับมืออย่างไร (๒)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- นักเรียนคิดว่าคลื่นความร้อนยังส่งผลให้เกิดภัยพิบัติอะไรได้อีก - แล้วไฟป่าตามข้อมูลข่าวส่วนใหญ่เกิดขึ้นที่ประเทศอะไรบ้าง ๒. ครูถามนักเรียนว่าว่า ผลกระทบของเอลนีโญ-ลานีญา ที่ส่งผลให้ยุโรปเกิดคลื่นความร้อนและไฟป่าแล้ว ยังทำให้ยุโรปเกิดภัยพิบัติอะไรอีก ๓. ครูสรุปคำตอบของนักเรียนว่า “ปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญา แม้ว่าจะไม่ส่งผลโดยตรงต่อทวีปยุโรป แต่ก็ยังสามารถส่งผลกระทบต่อสภาพอากาศ ทำให้ทวีปยุโรป ได้รับผลกระทบในบางส่วนจึงเกิดเป็นรูปแบบภัยพิบัติ เช่น เกิดพายุ น้ำท่วม คลื่นความร้อนและไฟป่า เป็นต้น”	- อุณหภูมิที่ร้อนจัดเจอกับลมแรง ทำให้เกิดไฟป่าได้ - ประเทศกรีซ - ประเทศอิตาลี - ประเทศตุรกี ๒. ทำให้เกิดพายุและน้ำท่วมในยุโรป			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรป เกิดจากอะไร ผลคืออะไร และป้องกันรับมืออย่างไร (๒)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔. ครูถามนักเรียนเพิ่มเติมว่า ถ้าหากเกิดภัยพิบัติขึ้นในฐานะที่เราเป็นมนุษย์คนหนึ่งที่ต้องดำเนินชีวิตอยู่ในโลกใบนี้ นักเรียนจะทำอย่างไร	๔. เราก็หาวิธีการรับมือ หรือแนวทางป้องกันเพื่อแก้ไขสถานการณ์ และปรับตัวให้อยู่ได้ทุกสถานการณ์เมื่อเกิดเหตุ			
	๕. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า “เราจะมาทำความรู้จักกับวิธีการป้องกันรับมือ ภัยพิบัติของทวีปยุโรป” โดยครูให้นักเรียนดูภาพภัยพิบัติต่าง ๆ ของทวีปยุโรป แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบว่า ภัยพิบัติแต่ละชนิดจะใช้แนวทางการป้องกันการแก้ไขอย่างไรดี โดยให้ศึกษาใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนีโญ-ลานีญา ภัยพิบัติในยุโรป ประกอบด้วย - ภาพที่ ๑ ไฟป่า - ภาพที่ ๒ น้ำท่วม	๕. นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม โดยศึกษาใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนีโญ-ลานีญา ภัยพิบัติในยุโรป			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรป เกิดจากอะไร ผลคืออะไร และป้องกันรับมืออย่างไร (๒)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	- ภาพที่ ๓ พายุ - ภาพที่ ๔ คลื่นความร้อน				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ๒. ครูแจกใบความรู้ เรื่อง กรณีข่าวภัยพิบัติยุโรป ๓ ข่าว (ข่าวละ ๒ กลุ่ม) ๓. ครูให้แต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ข่าว โดยเน้นประเด็น ดังนี้ - ภัยพิบัติหลักที่เกิดขึ้นในยุโรปมีอะไรบ้าง (ระบุประเภท เช่น คลื่นความร้อน, ไฟป่า, น้ำท่วม, พายุ) - ภัยพิบัติเหล่านี้เกิดขึ้นที่ไหนบ้าง (ระบุประเทศ/พื้นที่) - ผลกระทบจากภัยพิบัติเหล่านี้มีอะไรบ้าง (ทั้งต่อชีวิต ทรัพย์สิน เศรษฐกิจ หรืออื่น ๆ)	นักเรียนศึกษากรณีข่าวภัยพิบัติยุโรปตามที่ครูแจก จากนั้นแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ข่าวที่กลุ่มตนเองได้รับ แล้วออกมารายงานนำเสนอ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรป เกิดจากอะไร ผลคืออะไร และป้องกันรับมืออย่างไร (๒)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	- ยุโรปมีแนวทางการรับมือภัยพิบัติแต่ละประเภทอย่างไรบ้าง (ยกตัวอย่างจากข่าว) ๔. ครูแนะนำให้แต่ละกลุ่มเขียนสรุปประเด็นสำคัญลงบนใบงานที่ ๑๐ เตรียมนำเสนอหน้าชั้นเรียนในรูปแบบการรายงานข่าว				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูถามนักเรียนคิดว่าวิธีการรับมือกับภัยพิบัติของยุโรปสามารถที่จะนำมาใช้กับประเทศไทยได้หรือไม่ ๒. ครูแจ้งนักว่าคาบต่อไปเราจะมาเรียนรู้เรื่องเอลนีโญ-ลานีญา ที่ส่งผลต่อประเทศไทย	๑. คิดว่าการนำวิธีการรับมือภัยพิบัติของยุโรปมาใช้ในประเทศไทยนั้น สามารถทำได้บางส่วน โดยมีหลักการสำคัญคือ ความเหมาะสมกับบริบททั้งลักษณะภัยพิบัติ สภาพภูมิประเทศ และวัฒนธรรมไทย ต้องเน้นการปรับตัวและปรับปรุงมาตรการให้เข้ากับบริบทของประเทศ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนีโญ-ลานีญา ภัยพิบัติในยุโรป

๒) ในความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ใบความรู้ที่ ๑๐ สถานการณ์ภัยพิบัติยุโรป

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง วิเคราะห์สถานการณ์ข่าวสารต่างประเทศ (ยุโรป)

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกผลกระทบในภูมิภาคยุโรปจากเอลนีโญ–ลานีญา - บอกตัวอย่างแนวทางการรับมือของประเทศในยุโรป	ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่อง วิเคราะห์สถานการณ์ข่าวสารต่างประเทศ (ยุโรป)	ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง วิเคราะห์สถานการณ์ข่าวสารต่างประเทศ (ยุโรป)	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลกระทบของภัยพิบัติอย่างมีเหตุผล	ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่อง วิเคราะห์สถานการณ์ข่าวสารต่างประเทศ (ยุโรป)	ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง วิเคราะห์สถานการณ์ข่าวสารต่างประเทศ (ยุโรป)	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติและสนใจการติดตามข่าวสารสิ่งแวดล้อมระดับโลก	ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่อง วิเคราะห์สถานการณ์ข่าวสารต่างประเทศ (ยุโรป)	ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง วิเคราะห์สถานการณ์ข่าวสารต่างประเทศ (ยุโรป)	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลกระทบของเอลนีโญ–ลานีญาอย่างมีเหตุผล โดยเห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ และสนใจการติดตามข่าวสารสิ่งแวดล้อมระดับโลก (๑.๔.๑,๒.๑.๒)	๑. ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่อง วิเคราะห์สถานการณ์ข่าวสารต่างประเทศ (ยุโรป) ๒. สังเกตการนำเสนอการรายงานสถานการณ์ข่าวยุโรป	๑. ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง วิเคราะห์สถานการณ์ข่าวสารต่างประเทศ (ยุโรป) ๒. แบบสังเกตการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร และป้องกันรับมืออย่างไร (๒)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง วิเคราะห์สถานการณ์ข่าวสารต่างประเทศ (ยุโรป)	ศึกษาข่าวและวิเคราะห์สถานการณ์	วิเคราะห์ข่าวแล้วตอบคำถามได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ทุกประเด็น	วิเคราะห์ข่าวแล้วตอบคำถามได้ถูกต้อง สมบูรณ์เป็นบางข้อ	วิเคราะห์ข่าวแล้วตอบคำถามไม่ถูกต้อง
นำเสนอการรายงานสถานการณ์ข่าวยุโรป	นำเสนอเนื้อหาข้อมูลถูกต้อง ชัดเจน วิธีการนำเสนอน่าสนใจ และนำเสนอภายในเวลาที่กำหนด	นำเสนอรายงานสถานการณ์ข่าวยุโรปได้ถูกต้องตรงประเด็นและมีวิธีการพูดที่น่าสนใจภายใต้เวลาที่กำหนด	นำเสนอรายงานสถานการณ์ข่าวยุโรปได้ถูกต้องและมีวิธีการพูดที่น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	นำเสนอรายงานข่าวได้แต่วิธีการพูดยังไม่น่าสนใจและไม่อยู่ในขอบข่ายเวลาที่กำหนด

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการนำเสนอ (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน			๒. วิธีการนำเสนอน่าสนใจ			๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๖

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๓ (ดี)**

คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๒ (พอใช้)**

คะแนน ๐ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๑ (ปรับปรุง)**

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๐ วิเคราะห์สถานการณ์ข่าวสารต่างประเทศ (ยุโรป)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร และป้องกันรับมืออย่างไร
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง: ให้นักเรียนศึกษาข่าวแล้ววิเคราะห์สถานการณ์ พร้อมทั้งรายงานผลกระทบของภัยพิบัติในรูปแบบนำเสนอข่าว

๑. ภัยพิบัติหลักที่เกิดขึ้นในยุโรปมีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

๒. ภัยพิบัติเหล่านี้เกิดขึ้นที่ไหนบ้าง

.....
.....
.....

๓. ผลกระทบจากภัยพิบัติเหล่านี้มีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

๔. ยุโรปมีแนวทางการรับมือภัยพิบัติแต่ละประเภทอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

๕. มีข้อเสนอแนะอะไรเพิ่มเติมที่ระบุในข่าวสำหรับการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในยุโรป

.....
.....
.....

เฉลย ใบงานที่ ๑๐ วิเคราะห์สถานการณ์ข่าวสารต่างประเทศ (ยุโรป)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เอลนิโญ ลานิญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร ป้องกันรับมืออย่างไร (๒)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง: ให้นักเรียนศึกษาข่าวแล้ววิเคราะห์สถานการณ์ พร้อมทั้งรายงานผลกระทบของภัยพิบัติในรูปแบบนำเสนอข่าว

กรณีข่าวที่ ๑ ถอดบทเรียนกรุงเวียนนา รับมือจากอุทกภัย “น้ำท่วมห้าพันปี” ได้อย่างไร

๑. ภัยพิบัติหลักที่เกิดขึ้นในยุโรปมีอะไรบ้าง

ภัยพิบัติหลักที่กล่าวถึงในข่าวคือ อุทกภัย และ พายุบอริส (Strom Boris) ซึ่งนำมาซึ่งฝนตกหนักผิดปกติ

๒. ภัยพิบัติเหล่านี้เกิดขึ้นที่ไหนบ้าง

ภัยพิบัติเหล่านี้เกิดขึ้นใน ภูมิภาคยุโรป โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีผลกระทบต่อ กรุงเวียนนาและบางส่วนของออสเตรีย

๓. ผลกระทบจากภัยพิบัติเหล่านี้มีอะไรบ้าง

ฝนตกหนักทำลายสถิติ น้ำท่วมถนนหลายสาย มีผู้คนจำนวนหนึ่งต้องอพยพออกจากบ้านเรือน แม่น้ำลำคลองที่ไหลเอื่อยกลายเป็นกระแสน้ำเชี่ยวกราก สำหรับกรุงเวียนนา แม้จะเกิดเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ แต่กลับรอดพ้นจากภัยธรรมชาติโดยไม่ได้รับความเสียหายมากนัก มีผู้ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อยเพียง ๑๐ คน และมีเพียง ๑๕ ครัวเรือนที่ต้องอพยพหนีน้ำ

๔. ยุโรปมีแนวทางการรับมือภัยพิบัติแต่ละประเภทอย่างไรบ้าง

การเตรียมการรับมือล่วงหน้ามาหลายสิบปี, การลงทุนอย่างจริงจังในการบริหารจัดการน้ำท่วม, ตลอดระยะเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมา มีระบบบริหารจัดการน้ำท่วมที่ชาญฉลาด ซึ่งช่วยต้านทานมวลน้ำปริมาณมหาศาล

เฉลย ใบงานที่ ๑๐ วิเคราะห์สถานการณ์ข่าวสารต่างประเทศ (ยุโรป)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เอลนิโญ ลานิญา ในยุโรป เกิดจากอะไร ผลคืออะไร ป้องกันรับมืออย่างไร (๒)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง: ให้นักเรียนศึกษาข่าวแล้ววิเคราะห์สถานการณ์ พร้อมทั้งรายงานผลกระทบของภัยพิบัติในรูปแบบนำเสนอข่าว

กรณีข่าวที่ ๒ “หน่วยดับเพลิงแพะ” ช่วยป้องกันไฟป่าในสเปน

๑. ภัยพิบัติหลักที่เกิดขึ้นในยุโรปมีอะไรบ้าง

ในช่วงฤดูร้อนที่ผ่านมา หลายพื้นที่ของยุโรปเผชิญกับ ไฟป่ารุนแรง

๒. ภัยพิบัติเหล่านี้เกิดขึ้นที่ไหนบ้าง

ภัยพิบัติไฟป่าเกิดขึ้นใน หลายพื้นที่ของยุโรป โดยเฉพาะข่าวนี้กล่าวถึงใน เมืองซีโรนา ทางตอนเหนือของสเปน

๓. ผลกระทบจากภัยพิบัติเหล่านี้มีอะไรบ้าง

ผลกระทบคือการเกิด ไฟป่ารุนแรง ซึ่งประเทศต่าง ๆ ต้องหาวิธีป้องกันไม่ให้เกิด หรือควบคุมไม่ให้ลุกลามเป็นวงกว้าง

๔. ยุโรปมีแนวทางการรับมือภัยพิบัติแต่ละประเภทอย่างไรบ้าง

สำหรับประเทศสเปน มีแนวทางการรับมือไฟป่าด้วยโครงการนำร่องที่ชื่อว่า "โก๊ท ไฟร์ บริเกดส์" (Goat Fire Brigades) หรือ "หน่วยดับเพลิงแพะ" โดยให้ฝูงแพะพันธุ์พื้นเมืองออก เล็มหญ้าและพุ่มไม้ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า การกระทำนี้ช่วย กำจัดเชื้อไฟ, สร้างแนวกันไฟ, และ เปิดทางให้เจ้าหน้าที่เข้าถึงพื้นที่ป่าได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นวิธีที่ ง่าย ได้ผลดี และค่าใช้จ่ายต่ำ

๕. มีข้อเสนอแนะอะไรเพิ่มเติมที่ระบุในข่าวสำหรับการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในยุโรป

ข่าวนี้ไม่ได้ระบุข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยรวมของยุโรป แต่เน้นการนำเสนอ "หน่วยดับเพลิงแพะ" เป็นนวัตกรรมและวิธีการป้องกันไฟป่าที่น่าสนใจและมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นวิธีที่ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อรับมือกับภัยพิบัติที่อาจรุนแรงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เฉลย ใบงานที่ ๑๐ วิเคราะห์สถานการณ์ข่าวสารต่างประเทศ (ยุโรป)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เอลนิโญ ลานิญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไรป้องกันรับมืออย่างไร (๒)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง: ให้นักเรียนศึกษาข่าวแล้ววิเคราะห์สถานการณ์ พร้อมทั้งรายงานผลกระทบของภัยพิบัติในรูปแบบนำเสนอข่าว

กรณีข่าวที่ ๓ ‘คลื่นความร้อน’ เตรียมถล่ม ‘ยุโรป’ หายนะแน่ หากรับมือไม่ทัน

๑. ภัยพิบัติหลักที่เกิดขึ้นในยุโรปมีอะไรบ้าง

ภัยพิบัติหลักที่กล่าวถึงในข่าวนี้คือ คลื่นความร้อน นอกจากนี้ยังรวมถึง ไฟไหม้ และ การขาดแคลนน้ำ รวมถึง น้ำท่วม การกัดเซาะ และการรุกล้ำของน้ำเค็มในพื้นที่ชายฝั่งทะเล

๒. ภัยพิบัติเหล่านี้เกิดขึ้นที่ไหนบ้าง

ภัยพิบัติเหล่านี้เกิดขึ้นใน หลายพื้นที่ของยุโรป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สหภาพยุโรป (อียู) และ พื้นที่ชายฝั่งทะเล

๓. ผลกระทบจากภัยพิบัติเหล่านี้มีอะไรบ้าง

- คลื่นความร้อน: ทำให้ผู้คนเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก (หลายแสนคน) โดยรวมจากภัยพิบัติที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะเกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจมากกว่า ๑ ล้านล้านยูโรต่อปีหากแก้ไขไม่ทัน
- ไฟไหม้: เป็นอันตรายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- การขาดแคลนน้ำ: ส่งผลกระทบต่อการผลิตทางการเกษตร
- น้ำท่วม การกัดเซาะ การรุกล้ำของน้ำเค็ม: เป็นภัยคุกคามในพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่อยู่ต่ำ

๔. ยุโรปมีแนวทางการรับมือภัยพิบัติแต่ละประเภทอย่างไรบ้าง

ตามรายงานของสำนักงานสิ่งแวดล้อมยุโรป (EEA) ระบุว่า สหภาพยุโรปยังไม่มีความพร้อมในการรับมือผลกระทบ ที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รุนแรงขึ้น และจำเป็นต้องมี มาตรการที่เข้มงวดมากยิ่งขึ้น เพื่อลดผลกระทบและความเสี่ยง

๕. มีข้อเสนอแนะอะไรเพิ่มเติมที่ระบุในข่าวสำหรับการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในยุโรป

EEA เสนอว่าอียูจำเป็นต้องมี นโยบายเร่งด่วนสำหรับดูแลระบบการดูแลสุขภาพ เกษตรกรรม และโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ และเรียกร้องให้อียู จัดสรรงบประมาณและนโยบายด้านความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศ เพื่อดำเนินการอย่างเด็ดขาด มิฉะนั้นความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศส่วนใหญ่ในยุโรปอาจถึงระดับวิกฤติหรือหายนะได้ภายในสิ้นศตวรรษนี้

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา และภัยพิบัติในยุโรป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เอลนิโญ ลานิญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร ป้องกันรับมืออย่างไร (๒)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ปรากฏการณ์เอลนีโญ

เกิดจากกระแสลมมีกำลังอ่อนและเปลี่ยนทิศทางพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปฟิซิกไปด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปฟิซิก ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหล ไปยังทวีปอเมริกาใต้แทน ด้วยเหตุนี้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียขาดฝนและเกิดความแห้งแล้ง แต่ชายฝั่งของทวีปอเมริกาใต้กลับมีฝนตกเพิ่มมากขึ้น

ปรากฏการณ์ลานีญา

เกิดจากกระแสลมพัดจากด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกมายังด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกตามเดิม แต่กระแสลมมีความรุนแรงมากกว่าปกติ ทำให้กระแสน้ำอุ่นไหลมายังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น ส่งผลให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียมีระดับน้ำทะเลสูงขึ้นและฝนตกหนักมากกว่าปกติ ในทางตรงข้ามก็เกิดภาวะความแห้งแล้ง

รูปแบบภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในยุโรป

๑. คลื่นความร้อนและไฟป่า มาเยือนยุโรปเร็วกว่าที่เคย ภูมิภาคต่าง ๆ ของกรีซ ไซปรัส ตุรกี และอิตาลี กำลังเผชิญกับความร้อนจัด โดยบางพื้นที่มีอุณหภูมิสูงกว่าค่าเฉลี่ยตามฤดูกาลถึง ๑๐ องศาเซลเซียส ทำให้มีผู้เสียชีวิตหลายราย มีนักท่องเที่ยวต่างชาติ ๖ คนถูกพบว่าเสียชีวิตในกรีซหลังจากออกไปเดินป่าในช่วงอากาศร้อนจัด และยังมีอีกหลายคนหายตัวไปเมื่ออุณหภูมิที่ร้อนจัดเจอกับลมแรงทำให้เกิดไฟป่าใกล้ กรุงเอเธนส์ เมืองหลวงของกรีซ และในเขตอิซมีร์ของตุรกี ชาวบ้านและนักท่องเที่ยวจำเป็นต้องอพยพ ออกจากที่อยู่อาศัยของตน เมื่ออุณหภูมิที่ร้อนจัดเจอกับลมแรงทำให้เกิดไฟป่าใกล้กรุงเอเธนส์ เมืองหลวงของกรีซ และในเขตอิซมีร์ของตุรกี ชาวบ้านและนักท่องเที่ยวจำเป็นต้องอพยพออกจากที่อยู่อาศัยของตน

๒. ยุโรปเหนือเจอพายุและน้ำท่วม ทางตอนเหนือของอิตาลี เกิดน้ำท่วม พายุฝนฟ้าคะนองและดินถล่ม สร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน นักดับเพลิงชาวอิตาลีในแคว้นปีเยมอนเต ทางตอนเหนือของประเทศ เปิดเผยว่าตั้งแต่เข้าฤดูร้อนเป็นต้นมา พวกเขาได้ให้ความช่วยเหลือประชาชนไปแล้วประมาณ ๘๐ ครั้ง โดยสามารถอพยพผู้คนได้หลายสิบคน

๓. ยุโรปเจอวิกฤติสภาพอากาศสุดขั้ว ปรากฏการณ์สภาพภูมิอากาศ**เอลนีโญ**และ**ลานีญา**เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดสภาพอากาศสุดขั้วในยุโรป ปัจจุบันโลกอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านระหว่างเอลนีโญและลานีญา ซึ่งในเวลานี้เป็นช่วงที่เอลนีโญคงมีอิทธิพล และทำให้อุณหภูมิสูงในมหาสมุทรและอากาศ ปรากฏการณ์ทั้งสองนี้สัมพันธ์กันและเกิด “**โดมิโนเอฟเฟกต์**” กล่าวคือ สภาพอากาศในที่หนึ่งสามารถเปลี่ยนสภาพอากาศในอีกที่หนึ่งได้ ในบางพื้นที่อาจจะมีฝนลดน้อยลง แต่อีกที่อาจจะมีฝนมาก

กว่าเดิม นอกจากนี้ ยุโรปยังได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในฐานะ “**ทวีปที่ร้อนขึ้นเร็วที่สุด**” สังเกตได้จากข้อมูลล่าสุดจากองค์การอุตุนิยมวิทยาโลก (WMO) และ C๓S พบว่าอุณหภูมิดังกล่าวเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าของค่าเฉลี่ยทั่วโลกนับตั้งแต่ปี ๑๙๙๑ ภูมิภาคที่มีแนวโน้มจะได้รับผลกระทบหนักขึ้นจากสภาพอากาศสุดขั้วจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมากที่สุดคือ ยุโรปใต้ เช่น สเปน อิตาลี กรีซ ที่ถือว่าเป็นแหล่งผลิตอาหารของยุโรป ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาด้านราคาอาหารและความพร้อมจำหน่ายมากขึ้น ทั้ง WMO และ C๓S ต่างเตือนว่า ยุโรปจำเป็นต้องดำเนินการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและดำเนินการเปลี่ยนผ่านจากเชื้อเพลิงฟอสซิลให้รวดเร็วกว่านี้

ตัวอย่างการรับมือในยุโรป

๑. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากคลื่นความร้อน การนำเทคโนโลยีสะอาดและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ เช่น ในสหราชอาณาจักร ออกมาตรการให้มีการติดตั้งเทคโนโลยีเก็บกักคาร์บอนไว้ใต้ดินในดรงงานขนาดใหญ่ เพื่อลดแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ในอากาศ

๒. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากอุทกภัย การจัดตั้งหน่วยงานที่ทกหน้าที่ในการบริหารจัดการด้านอุทกภัย เช่น ในฝรั่งเศสได้มีการตั้งศูนย์กลางด้านอุทกวิทยา และการสนับสนุนการพยากรณ์การเกิดน้ำท่วม เพื่อทำหน้าที่ในการเฝ้าระวังเขตลุ่มน้ำและเผยแพร่แผนที่แสดงการเฝ้าระวังอุทกภัย เอกสารข้อมูลต่าง ๆ แก่ประชาชน

๓. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากพายุ ติดตามสภาพอากาศ การก่อตัวพายุและทิศทางการเคลื่อนที่ของพายุเพื่อประกาศเตือน ให้ประชาชนในพื้นที่รับทราบและปฏิบัติตามคำแนะนำ

๔. แนวทางการจัดการภัยพิบัติจากไฟป่า โครงการป้องกันไฟป่าของมูลนิธิเปา กอสตา ชื่อ Goat Fire Brigades เป็นหน่วยป้องกันไฟป่าที่ใช้ฝูงแพะพันธุ์พื้นเมือง โดยให้ฝูงแพะเล็มหญ้าและพุ่มไม้ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า ซึ่งนอกจากจะช่วยกำจัดเชื้อเพลิงและเป็นการทำแนวกันไฟแล้วยังเปิดทางให้เจ้าหน้าที่เข้าถึงพื้นที่ป่าได้ง่าย

สถาบันวิทยบริการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑๐ สถานการณ์ภัยพิบัติยุโรป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เอลนิโญ ลานิญา ในยุโรปเกิดจากอะไร ผลคืออะไร ป้องกันรับมืออย่างไร (๒)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ถอดบทเรียนกรุงเวียนนา รับมืออุทกภัยจาก “น้ำท่วมห้าพันปี” ได้อย่างไร

พายุบอริส (Strom Boris) ได้นำอุทกภัยครั้งล่าสุดมาสู่ภูมิภาคยุโรป ในช่วงเวลาที่เกิดน้ำท่วมบ่อยครั้งที่สุดในรอบ ๕๐๐ ปีที่ผ่านมา แต่ทว่าเมืองหลวงของประเทศออสเตรียซึ่งก็คือกรุงเวียนนากลับรอดพ้นจากภัยธรรมชาติดังกล่าวโดยไม่ได้รับความเสียหาย เนื่องจากมีการเตรียมการรับมือล่วงหน้ามาหลายสิบปี ซึ่งแผนการอันชาญฉลาดนี้สามารถจะเป็นบทเรียนตัวอย่างให้เมืองอื่น ๆ ทั่วโลก ที่กำลังเผชิญความเสี่ยงต่ออุทกภัยได้เป็นอย่างดี

พายุบอริสทำให้เกิดฝนตกหนัก จนปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาทำลายสถิติเดิมในที่สุดเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๐๒๔ ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมถนนหลายสายในกรุงเวียนนา และมีผู้คนจำนวนหนึ่งต้องอพยพออกจากบ้านเรือน แม่น้ำลำคลองที่ไหลเอื่อยกลายเป็นกระแสน้ำเชี่ยวกราก เนื่องจากในระยะเวลาเพียง ๕ วัน มีฝนตกลงมาในกรุงเวียนนาและบางส่วนของออสเตรียมากกว่าค่าเฉลี่ยปกติตามฤดูกาล ๒-๕ เท่า

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม ผู้สื่อข่าวชาวกรุงเวียนนาคนหนึ่งบอกว่า “เรารอดจากน้ำท่วมนี้มาได้แบบสบายๆ” โดยรายงานข่าวระบุว่ามีผู้ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อยเพียง ๑๐ คน และมีเพียง ๑๕ ครัวเรือนที่ต้องอพยพหนีน้ำ นักข่าวท้องถิ่นอีกผู้หนึ่งกล่าวสรุปว่า “โดยรวมแล้ว ระบบบริหารจัดการน้ำท่วมที่ชาญฉลาด ได้ช่วยต้านทานมวลน้ำปริมาณมหาศาลเอาไว้”

ข้อมูลหลักฐานจากเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ในอดีตยังชี้ว่า แผนกลยุทธ์ป้องกันน้ำท่วมของกรุงเวียนนาและประเทศออสเตรียทั้งหมดนั้น มีประสิทธิภาพสูงและใช้ได้ผลดี จนอาจเป็นบทเรียนสำคัญให้กับเมืองและประเทศอื่น ๆ ที่กำลังต่อสู้กับสภาพอากาศแปรปรวนที่รุนแรงขึ้นทุกขณะ

“ออสเตรียได้ลงทุนในเรื่องการบริหารจัดการน้ำท่วมอย่างจริงจัง ตลอดระยะเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมา โดยเหตุผลที่อยู่เบื้องหลังไม่ได้เป็นแค่เพราะเราเจอน้ำท่วมใหญ่ในปี ๒๐๐๒ และ ๒๐๑๓” กุนเทอร์ บลอสเชิล นักอุทกวิทยาและผู้อำนวยการศูนย์ระบบทรัพยากรน้ำแห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีกรุงเวียนนากล่าว เขายังเป็นผู้หนึ่งที่ร่วมวางแผนบริหารจัดการความเสี่ยงต่ออุทกภัยของออสเตรียอีกด้วย

ที่มาข่าว: https://www.bbc.com/thai/articles/cp๘e๕w๔nj๕wo

“หน่วยดับเพลิงแพะ” ช่วยป้องกันไฟป่าในสเปน

ช่วงฤดูร้อน กันยายน ๒๖๕๐ หลายพื้นที่ของยุโรปเผชิญกับไฟป่ารุนแรง ประเทศต่าง ๆ ก็ต้องหาวิธีป้องกันไม่ให้เกิดไฟป่า หรืออย่างน้อยก็ควบคุมไม่ให้ลุกลามเป็นวงกว้าง ขณะที่ประเทศสเปนใช้วิธีป้องกันไฟป่าโดยใช้แพะมาเป็นตัวช่วย

สำนักข่าวต่างประเทศรายงานว่า เมืองซีโรนา ทางตอนเหนือของสเปน มีโครงการนำร่องป้องกันไฟป่าของมูลนิธิเปา กอสตา ชื่อ “โก๊ท ไฟร์ บริเกดส์”(Goat Fire Brigades) แปลว่า “หน่วยดับเพลิงแพะ” เป็นหน่วยดับเพลิงที่ใช้ฝูงแพะพันธุ์พื้นเมืองช่วยป้องกันไฟป่า โดยให้พวกมันออกเล็มหญ้าและพุ่มไม้ในพื้นที่ที่สุ่มเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า

สำหรับการเล็มหญ้าของแพะเหล่านี้ นอกจากจะช่วยกำจัดเชื้อไฟ เป็นการทำแนวกันไฟแล้ว ยังเปิดทางให้เจ้าหน้าที่เข้าถึงพื้นที่ป่าได้ง่ายขึ้นด้วย และที่สำคัญคือ เป็นวิธีที่ง่าย ได้ผลดี และค่าใช้จ่ายต่ำ ขณะที่กลุ่มคนเลี้ยงแพะเองก็สามารถใช้การทำหน้าที่ของแพะในส่วนนี้ มาเป็นจุดขายสำหรับผลิตภัณฑ์ที่มาจากแพะของตัวเองได้ด้วย

ที่มาข่าว:

https://www.pptvhd๓๖.com/news/%E๐%B๘%๙B%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๐%E๐%B๙%๘๐%E๐%B๘%๙๔%E๐%B๙%๘๗%E๐%B๘%๙๙%E๐%B๘%A๓%E๐%B๙%๘๙%E๐%B๘%AD%E๐%B๘%๙๙/๖๕๔๗๐

‘คลื่นความร้อน’ เตรียมถล่ม ‘ยุโรป’ หายนะแน่ หากรับมือไม่ทัน

“**การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ**” กำลังทำชีวิตผู้คนใน “**ยุโรป**” ปั่นป่วนอย่างหนัก รายงานล่าสุดระบุว่า “**คลื่นความร้อน**” จะทำให้ชาวยุโรปเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก และจะเกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจมากกว่า ๑ ล้านล้านยูโรต่อปี หากแก้ไขปัญหานี้ไม่ทัน

สำนักงานสิ่งแวดล้อมยุโรป หรือ EEA เผยแพร่รายงานการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศของยุโรป ฉบับแรกของปี ๒๐๒๔ ระบุว่า “**สหภาพยุโรป**” หรือ “**อียู**” ยังไม่มีความพร้อมในการรับมือผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศซึ่งรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยระบุว่าอียูต้องมีมาตรการที่เข้มงวดมากยิ่งขึ้น เพื่อลดผลกระทบและความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในฐานะ “**ทวีปที่ร้อนขึ้นรวดเร็วที่สุดในโลก**”

รายงานระบุว่าอันตรายต่าง ๆ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ ได้แก่ ไฟไหม้ การขาดแคลนน้ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการผลิตทางการเกษตร ในขณะที่พื้นที่ชายฝั่งทะเลที่อยู่ต่ำต้องเผชิญกับภัยคุกคามจากน้ำท่วม การกัดเซาะ และการรุกล้ำของน้ำเค็ม พร้อมระบุว่าความเสี่ยงเหล่านี้อยู่ในระดับวิกฤตแล้ว และอาจกลายเป็น “**หายนะ**” ได้ทันที หากยังไม่มีการแก้ไขอย่างเร่งด่วนและเด็ดขาด

“ผู้คนหลายแสนคนจะเสียชีวิตจากคลื่นความร้อน และหากเกิดอุทกภัยตามแนวชายฝั่งเพียงครั้งเดียว อาจก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจได้มากถึง ๑ ล้านล้านยูโรต่อปี” รายงานระบุ EEA เสนอให้อียูจำเป็นต้องมีนโยบายเร่งด่วนสำหรับดูแลระบบการดูแลสุขภาพ เกษตรกรรม และโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ พร้อมตั้งข้อสังเกตว่าปัจจุบันยุโรปเกิดสภาพอากาศร้อนจัดและความแห้งแล้งเกิดขึ้นบ่อยมากกว่าเดิม ทั้งที่ในอดีตแทบไม่เคยเกิดขึ้นเลย

ในรายการกล่าวเน้นย้ำว่า หากไม่ดำเนินการอย่างเด็ดขาดในตอนนี้ ความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศส่วนใหญ่ในยุโรป อาจถึงระดับวิกฤติหรือหายนะได้ภายในสิ้นศตวรรษนี้ พร้อมเรียกร้องให้อียูจัดสรรงบประมาณและนโยบายด้านความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศ

ที่มาข่าว: https://www.bangkokbiznews.com/environment/๑๑๑๗๕๓๗

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ส่งผลต่อไทยอย่างไร คนไทยป้องกันรับมืออย่างไร (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ทวีปยุโรป

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒ เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด ม. ๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เอลนีโญ ทำให้อุณหภูมิผิวน้ำทะเลฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกตะวันออกและกลางอุ่นกว่าปกติ ส่งผลให้ประเทศไทยเผชิญกับความแห้งแล้งและฝนตกน้อยกว่าปกติ

ลานีญา ทำให้อุณหภูมิน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางและตะวันออกเย็นกว่าปกติ ส่งผลให้ประเทศไทยมีฝนตกมากกว่าปกติ

คนไทยจำเป็นต้องรู้เรื่องเอลนีโญ ลานีญา เพื่อให้เตรียมพร้อม ปรับตัว และอยู่รอดอย่างปลอดภัย

๓. สาระการเรียนรู้

เอลนีโญ (El Niño) และ ลานีญา (La Niña) เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่ส่งผลต่อสภาพภูมิอากาศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย โดยมีผลกระทบที่แตกต่างกัน ดังนี้

- ผลกระทบของเอลนีโญต่อประเทศไทย เอลนีโญ ทำให้อุณหภูมิผิวน้ำทะเลฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกตะวันออกและกลางอุ่นกว่าปกติ ส่งผลให้ ประเทศไทยเผชิญกับความแห้งแล้งและฝนตกน้อยกว่าปกติ

สาเหตุ: เพราะเอลนีโญรบกวนการพัดของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่นำความชื้นเข้ามา ทำให้ฝนลดลง

- ผลกระทบ

- ภัยแล้ง ในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะภาคเหนือและอีสาน
- ปริมาณน้ำในเขื่อนและแหล่งน้ำลดลง กระทบต่อการเกษตรและการใช้น้ำอุปโภคบริโภค
- ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เช่น ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง
- อาจเกิด ไฟป่า ในพื้นที่แห้งแล้ง

- ผลกระทบของลานีญาต่อประเทศไทย ลานีญา คือปรากฏการณ์ที่อุณหภูมิน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางและตะวันออกเย็นกว่าปกติ ส่งผลให้ ประเทศไทยมีฝนตกมากกว่าปกติ

สาเหตุ:เพราะลานีญาส่งเสริมให้ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดแรงขึ้นและพาเอาความชื้นเข้ามามาก

- ผลกระทบ

• น้ำท่วม โดยเฉพาะในฤดูฝน เช่น กทม. ภาคกลาง ภาคใต้

• ดินถล่ม ในพื้นที่ภูเขา

• เกษตรกรบางกลุ่มได้ประโยชน์จากน้ำที่มากขึ้นแต่บางพื้นที่อาจเสียหายจากน้ำขังหรือโรคพืช

• ปัญหา โรคที่มากับน้ำ เช่น โรคฉี่หนู อหิวาตกโรค

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกผลกระทบของเอลนีโญ-ลานีญาที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญาในไทย

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เกิดความตระหนักรู้ว่าต้องติดตามข่าวสารสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญาในประเทศไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์จริงในไทย และเกิดความตระหนักรู้ว่าต้องติดตามข่าวสารสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญาในประเทศไทย (๑.๓.๑,๒.๑.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ส่งผลต่อไทยอย่างไร คนไทยป้องกัน รับมืออย่างไร (๑)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลกระทบของเอลนีโญ–ลานีญาอย่างมีเหตุผล โดยเห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ และสนใจการติดตามข่าวสารสิ่งแวดล้อมระดับโลก (๑.๓.๑,๒.๑.๓) **ด้านความรู้** - บอกผลกระทบในภูมิภาคยุโรปจากเอลนีโญ–ลานีญา - ยกตัวอย่างแนวทางการรับมือของประเทศในยุโรป **ด้านทักษะกระบวนการ** - วิเคราะห์สถานการณ์และรายงานผลกระทบของ	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูแสดงข่าวเกี่ยวกับภัยพิบัติในไทย เรื่อง “ห่วงภัยแล้งยาวนาน คนไทยเตรียมรับมือ หากเก็บน้ำไม่เพียงพอ” แล้วให้นักเรียนตอบคำถาม 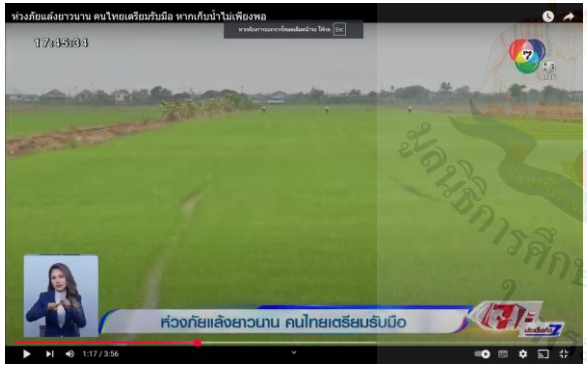 ที่มาวิดีโอ https://youtu.be/JuVMQPXI๙Cc?si=oqYEJXji๕๔UqvP_G - นักเรียนเคยเห็นข่าวลักษณะนี้หรือไม่ - ข่าวนี้เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญา หรือเปล่า”	– เคยครับ/ค่ะ	๑. ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ข่าวสารและสถานการณ์เอลนีโญ-ลานีญา ในประเทศไทย	ใบงานกิจกรรมที่ ๑๑เรื่อง วิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์เอลนีโญ-ลานีญา	- ใบงานกิจกรรมที่ ๑๑ เรื่อง วิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์เอลนีโญ-ลานีญา - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ส่งผลต่อไทยอย่างไร คนไทยป้องกัน รับมืออย่างไร (๑)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เอลนีโญ–ลานีญาอย่างมีเหตุผล **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นความสำคัญของการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ และสนใจการติดตามข่าวสารสิ่งแวดล้อมระดับโลก **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		นักเรียนตอบ...เกี่ยวข้อง เพราะปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญา ส่งผลให้เกิดผลกระทบไม่ว่าจะเป็นน้ำท่วม หรือเกิดภัยแล้ง			
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูทบทวนปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญาให้นักเรียนจากชั่วโมงที่แล้ว พร้อมตั้งคำถาม ดังนี้ ๑.๑ ถ้าอุณหภูมิน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกตะวันออกสูงกว่าปกติ นักเรียนคิดว่าเป็นปรากฏการณ์ใด ๑.๒ ปรากฏการณ์เอลนีโญส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างไร	นักเรียนตอบ...ปรากฏการณ์เอลนีโญ นักเรียนตอบ...ทำให้ฝนน้อยกว่าปกติ นักเรียนตอบ...เสี่ยงต่อภัยแล้ง นักเรียนตอบ...อุณหภูมิร้อนกว่าปกติ นักเรียนตอบ...ปรากฏการณ์ลานีญา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ส่งผลต่อไทยอย่างไร คนไทยป้องกัน รับมืออย่างไร (๑)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๓ ถ้าอุณหภูมิน้ำทะเลในมหาสมุทรปซิฟิกตะวันออกต่ำกว่าปกติ นักเรียนคิดว่าเป็นปรากฏการณ์ใด ๑.๔ ปรากฏการณ์เอลนีโญส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างไร ๒. เล่นเกมเรียงภัยให้ถูก ครูแจกบัตรคำ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจำแนกบัตรคำออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มของเอลนีโญ และกลุ่มของลานีญา กลุ่มที่เรียงเสร็จเร็วและถูกต้องเป็นกลุ่มชนะ ๓. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ครูแจกใบความรู้ข่าวเอลนีโญ ลานีญาในไทย ๒ ข่าว ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาและทำใบงานที่ ๑๑ เรื่อง วิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญาในไทย ๔. นักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบใบงานที่ ๑๑	นักเรียนตอบ...ทำให้ฝนตกชุกกว่าปกติ นักเรียนตอบ...เสี่ยงภัยต่อน้ำท่วม นักเรียนตอบ...พายุเข้าไทยได้บ่อยขึ้น นักเรียนจำแนกบัตรคำออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มของเอลนีโญ และกลุ่มของลานีญา กลุ่มที่เรียงเสร็จเร็วและถูกต้องเป็นกลุ่มชนะ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ส่งผลต่อไทยอย่างไร คนไทยป้องกัน รับมืออย่างไร (๑)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๕. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า “เอลนีโญ ทำให้อุณหภูมิผิวน้ำทะเลฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกตะวันออกและกลางอุ่นกว่าปกติ ส่งผลให้ ประเทศไทยเผชิญกับความแห้งแล้งและฝนตกน้อยกว่าปกติ” สาเหตุ:เพราะเอลนีโญรบกวนการพัดของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่นำความชื้นเข้ามา ทำให้ฝนลดลง ลานีญา คือปรากฏการณ์ที่อุณหภูมิน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางและตะวันออกเย็นกว่าปกติ ส่งผลให้ ประเทศไทยมีฝนตกมากกว่าปกติ สาเหตุ:เพราะลานีญาส่งเสริมให้ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดแรงขึ้นและพาเอาความชื้นเข้ามามาก				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา ต่อเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของคนไทย	นักเรียนร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ ๑๑ วิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์ในไทย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ส่งผลต่อไทยอย่างไร คนไทยป้องกัน รับมืออย่างไร (๑)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๑ ลานีญาส่งผลกระทบต่ออาชีพใดบ้าง เพราะอะไร ๑.๒ เอลนีโญส่งผลกระทบต่ออาชีพใดบ้าง เพราะอะไร ๑.๓ เอลนีโญ ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของคนไทยอย่างไรบ้าง ๑.๔ ลานีญา ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของคนไทยอย่างไรบ้าง ๒. นักเรียนนำเสนอความคิดเห็นผลการวิเคราะห์ผลกระทบ				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูตั้งคำถามปลายเปิดว่า นักเรียนคิดว่าเราชาวไทยควรติดตามข่าวเอลนีโญ ลานีญาหรือไม่ เพราะอย่างไร	นักเรียนตอบ...เราควรติดตามข่าว เพื่อจะได้รู้ว่าจะเกิดน้ำท่วมหรือเกิดความแห้งแล้ง จะได้เตรียมตัวรับมือได้			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ข่าวสารและสถานการณ์เอลนีโญ-ลานีญา ในประเทศไทย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๑ วิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์เอลนีโญ-ลานีญา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) บอกผลกระทบของเอลนีโญ-ลานีญาที่เกิดขึ้นในประเทศไทย	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๑๑ วิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์เอลนีโญ-ลานีญา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์จริงในไทย	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๑๑ วิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์เอลนีโญ-ลานีญา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เกิดความตระหนักรู้ในการเฝ้าระวังและป้องกันตนเองจากภัยธรรมชาติ	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๑๑ วิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์เอลนีโญ-ลานีญา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์จริงในไทย โดยเกิดความตระหนักรู้ในการเฝ้าระวังและป้องกันตนเองจากภัยธรรมชาติ (๑.๓.๑,๒.๑.๓)	๑.ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๑๑ วิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์เอลนีโญ-ลานีญา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๑ วิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์เอลนีโญ-ลานีญา	วิเคราะห์ข่าวเกี่ยวกับผลกระทบจากเอลนีโญ-ลานีญา แล้วตอบคำถาม	นักเรียนสามารถอ่านข่าวเกี่ยวกับปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญาแล้ววิเคราะห์ผลกระทบได้อย่างถูกต้อง	นักเรียนอ่านข่าวเกี่ยวกับปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญาแล้ววิเคราะห์ผลกระทบได้	นักเรียนไม่สามารถอ่านข่าวเกี่ยวกับปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญาและวิเคราะห์ผลกระทบได้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง วิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์เอลนีโญ-ลานีญา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ส่งผลต่อไทยอย่างไร คนไทยป้องกัน รับมืออย่างไร (๑)
รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง: วิเคราะห์ข่าวเกี่ยวกับผลกระทบจากเอลนีโญ-ลานีญา แล้วตอบคำถาม

๑. จากข่าวทั้งสองเรื่อง ปรากฏการณ์ "ลานีญา" ทำให้เกิดอะไรขึ้นกับปริมาณฝนในประเทศไทย

.....

.....

.....

๒. ข่าวเรื่องที่ ๑ บอกว่าจังหวัดใดที่ต้องระวังน้ำท่วมมากที่สุดในช่วงเดือนสิงหาคมและกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗ เพราะอะไร

.....

.....

.....

.๓. ข่าวเรื่องที่ ๒ บอกว่าภาคเหนือของประเทศไทยเจอปัญหาอะไรเกี่ยวกับฝนที่ตกหนัก

.....

.....

.....

๔. นอกจากภาคเหนือแล้ว ข่าวเรื่องที่ ๒ บอกว่าภาคใดของประเทศไทยที่อาจจะได้รับผลกระทบจากปรากฏการณ์ "ลานีญา" ด้วย

.....

.....

.....

๕. จากข่าวทั้งสองเรื่องนี้ นักเรียนคิดว่าพวกเราควรเตรียมตัวอย่างไรบ้างเพื่อรับมือกับสถานการณ์ฝนที่อาจจะตกหนักจากปรากฏการณ์ "ลานีญา"

.....

.....

.....

ศูนย์วิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง วิเคราะห์ข่าวสารและสถานการณ์เอลนีโญ-ลานีญา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ส่งผลต่อไทยอย่างไร คนไทยป้องกัน รับมืออย่างไร (๑)
รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง: วิเคราะห์ข่าวเกี่ยวกับผลกระทบจากเอลนีโญ-ลานีญา แล้วตอบคำถาม

๑. จากข่าวทั้งสองเรื่อง ปรากฏการณ์ "ลานีญา" ทำให้เกิดอะไรขึ้นกับปริมาณฝนในประเทศไทย
คำตอบ ปรากฏการณ์ "ลานีญา" ทำให้ประเทศไทยมีปริมาณฝน มากขึ้น

๒. ข่าวเรื่องที่ ๑ บอกว่าจังหวัดใดที่ต้องระวังน้ำท่วมมากที่สุดในช่วงเดือนสิงหาคมและกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗ เพราะอะไร

คำตอบ จังหวัดที่ต้องระวังน้ำท่วมมากที่สุดคือ อุบลราชธานี เพราะเป็นพื้นที่ปลายน้ำที่รับน้ำจากหลายจังหวัด และในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นปีที่คาดการณ์ว่าจะเกิดปรากฏการณ์ลานีญา ทำให้น้ำจะมากเป็นพิเศษ

๓. ข่าวเรื่องที่ ๒ บอกว่าภาคเหนือของประเทศไทยเจอปัญหาอะไรเกี่ยวกับฝนที่ตกหนัก

คำตอบ ภาคเหนือเจอปัญหา ปริมาณน้ำฝนที่มากผิดปกติ จนน้ำล้นตลิ่งในแม่น้ำสำคัญ

๔. นอกจากภาคเหนือแล้ว ข่าวเรื่องที่ ๒ บอกว่าภาคใดของประเทศไทยที่อาจจะได้รับผลกระทบจากปรากฏการณ์ "ลานีญา" ด้วย

คำตอบ นอกจากภาคเหนือแล้ว ภาคใต้ และ ภาคกลาง ก็อาจจะได้รับผลกระทบจากปรากฏการณ์ "ลานีญา" ด้วย

๕. จากข่าวทั้งสองเรื่องนี้ นักเรียนคิดว่าพวกเราควรเตรียมตัวอย่างไรบ้างเพื่อรับมือกับสถานการณ์ฝนที่อาจจะตกหนักจากปรากฏการณ์ "ลานีญา”

คำตอบ ติดตามข่าวสารพยากรณ์อากาศอย่างใกล้ชิด เพื่อรู้ถึงสถานการณ์และคำเตือนต่างๆ นอกจากนี้ควรช่วยกันดูแลสภาพแวดล้อมรอบบ้านและโรงเรียน ไม่ให้มีสิ่งอุดตันทางระบายน้ำ เพื่อลดความเสี่ยงน้ำท่วม และ เตรียมพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉินเบื้องต้น เช่น การจัดเก็บสิ่งของจำเป็นไว้ในที่สูง หากอาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม

ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ข่าวสารและสถานการณ์เอลนีโญ-ลานีญา ในประเทศไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ส่งผลต่อไทยอย่างไร คนไทยป้องกัน รับมืออย่างไร (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ข่าวที่ ๑ เตรียมรับมือสถานการณ์ "เอลนีโญ" ปี ๒๕๖๗ ไทยเจอวิกฤติ ร้อนขึ้น แล้งนาน

เรียกได้ว่าเป็นสถานการณ์ที่ทุกคนต้องเฝ้าระวัง และเตรียมรับมือสำหรับปรากฏการณ์ "เอลนีโญ" ที่ในตอนนี้ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย และหลายประเทศทั่วโลก ทำให้ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

และยิ่งในปี ๒๕๖๗ มีการคาดว่าปรากฏการณ์เอลนีโญจะก่อให้เกิด "ความแห้งแล้ง" อันอาจกระทบต่อภาคส่วนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเกษตร การอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว เป็นภารกิจสำคัญที่ทางภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะต้องหาทางออกในการลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น

ผลกระทบของ "เอลนีโญ" ต่อปริมาณฝน และอุณหภูมิในประเทศไทย กรมอุตุนิยมวิทยา เผยผลการศึกษาสภาวะฝน และอุณหภูมิของประเทศไทยในปีเอลนีโญ จากข้อมูลปริมาณฝน และอุณหภูมิรายเดือนในช่วงเวลา ๕๐ ปี ตั้งแต่ พ.ศ.๒๔๙๔ ถึง ๒๕๔๓ พบว่า ในปีเอลนีโญปริมาณฝนของประเทศไทยส่วนใหญ่ต่ำกว่าปกติ โดยเฉพาะในช่วงฤดูร้อน และต้นฤดูฝน และพบว่าเอลนีโญขนาดปานกลางถึงรุนแรง มีผลกระทบทำให้ปริมาณฝนต่ำกว่าปกติมากขึ้น

สำหรับอุณหภูมิ ปรากฏว่าสูงกว่าปกติทุกฤดูในปีเอลนีโญ โดยเฉพาะช่วงฤดูร้อน และต้นฤดูฝน และสูงกว่าปกติมากขึ้นในกรณีที่เอลนีโญมีขนาดปานกลางถึงรุนแรง อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่าในช่วงกลางและปลายฤดูฝน ไม่สามารถหาข้อสรุปเกี่ยวกับสภาวะฝนในปีเอลนีโญได้ชัดเจน

ผู้เชี่ยวชาญเผย ตั้งแต่ "คริสต์มาส" ถึงปีใหม่หน้า อุณหภูมิจะร้อนขึ้น

รศ.ดร.เสรี ศุภราทิตย์ ผู้อำนวยการศูนย์การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและภัยพิบัติ มหาวิทยาลัยรังสิต ได้ออกมาระบุว่า ช่วงวันที่ที่ ๙-๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ สภาพอากาศจะร้อนกว่าปกติ จากผลพวงจากปรากฏการณ์ เอลนีโญที่มีกำลังแรงในช่วงปลายปีจนถึงต้นปีหน้า และแม้ในช่วง ๑๘-๒๕ ธันวาคม อากาศเย็นลงมาชั่วคราวจากความกดอากาศสูงจากแผ่นดินใหญ่ แต่จะไม่หนาวเหมือนช่วงเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมาและจะไม่หนาวเหมือนในอดีตอีกด้วย

นอกจากนี้ตั้งแต่วันคริสต์มาสปีนี้จนถึงปีใหม่ ตลอดทั้งเดือนมกราคม ปี ๒๕๖๗ สภาพอากาศจะร้อนขึ้นมาอีก และจะร้อนที่สุดเดือนเมษายน ทำให้ประเทศไทยทั้งร้อน และแล้ง รวมกับประเทศไทยมักมีปัญหาฝุ่น PM ๒.๕ และไฟป่า ในช่วงเวลานั้นด้วย ประชาชนต้องเตรียมรับมือกันให้พร้อม ชาวนา เกษตรกร วางแผนการใช้น้ำ ชุมชนเมืองเตรียมจ่ายค่าไฟแพงขึ้น

แหล่งที่มา https://share.google/๘CoYYka๔FEfbWNSrO

ข่าวที่ ๒ ลานีญาเต็มตัวปลายปี ทุกภูมิภาคเสี่ยงน้ำท่วม

ไทยอาจเผชิญความเสี่ยงจากน้ำท่วมมากขึ้นในหลายภูมิภาค ในช่วง ๔ เดือน สุดท้ายของปี ๖๗ จากการเข้าสู่ภาวะลานีญาเต็มตัว แต่ไม่รุนแรงเท่าปี ๕๔ วิจัยกรุงศรีคาดกระทบเศรษฐกิจ ๔.๖๕ หมื่นล้านบาท แนวโน้มอุทกภัย หรือสภาวะน้ำท่วม ในประเทศไทยปี ๒๕๖๗ มีความเสี่ยงเพิ่มสูงในช่วง ๔ เดือนสุดท้ายของปี โดยเฉพาะเดือน ก.ย. และตุ.ค. เนื่องจากการเข้าสู่ภาวะลานีญาและอิทธิพลของมรสุม อย่างไรก็ตามคาดว่าอุทกภัยที่จะเกิดขึ้นในปีนี้จะไม่รุนแรงเท่ามหาอุทกภัยปี ๒๕๕๔

วิจัยกรุงศรี ได้วิเคราะห์จากปัจจัยต่าง ๆ ที่บ่งชี้ถึงการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ภาวะลานีญาอย่างรวดเร็ว หลังจากเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญในช่วงต้นปี แนวโน้มพายุในภูมิภาคที่มีผลอย่างมากต่อปริมาณฝนในไทย ตลอดจนอิทธิพลจากพายุประจำปี ทั้งพายุที่จะเข้าสู่ประเทศไทยโดยตรงและเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านแต่ส่งผลกระทบทางอ้อม

ทำให้คาดว่าในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๖๗ ปริมาณฝนในไทยจะมีแนวโน้มสูงกว่าค่าเฉลี่ยราว ๑๕-๑๖% และคาดการณ์ว่าจะเข้าสู่ภาวะลานีญาอย่างเต็มตัวในเดือนตุลาคม ๒๕๖๗ โดยในเดือน ก.ย. – ต.ค. เป็นช่วงที่มีความเสี่ยงอุทกภัยในทุกภูมิภาค

พื้นที่เสี่ยงสูงได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และบางส่วนของภาคใต้ โดยเฉพาะภาคเหนือตอนล่างซึ่งเป็นทางน้ำผ่าน และภาคกลาง เป็นพื้นที่รับน้ำและเป็นพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก อาจสร้างความเสียหายต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ตลอดจนทรัพย์สิน อาทิ ครัวเรือน โรงงาน เครื่องจักร สินค้าเกษตร ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคได้

แหล่งที่มาข้อมูล https://share.google/๗MCojxZLKwlgVlOAn

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

กิจกรรม “เรียงภัยให้ถูก”

ปรากฏการณ์ลานีญา

ฝนตกมากกว่าปกติ

เสี่ยงภัยน้ำท่วม

อากาศชื้น เย็นลงเล็กน้อย

พายุเข้าไทยมากขึ้น

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ปรากฏการณ์เอลนีโญ

ฝนน้อยกว่าปกติ

เสี่ยงภัยแล้ง

อากาศร้อนกว่าปกติ

พายุเข้าน้อย

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ส่งผลต่อไทยอย่างไร คนไทยป้องกันรับมืออย่างไร (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒ เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด ม. ๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

คนไทยจำเป็นต้องรู้เรื่องเอลนีโญ ลานีญา เพื่อให้เตรียมพร้อม ปรับตัว และอยู่รอดอย่างปลอดภัย

๓. สาระการเรียนรู้

คนไทยจำเป็นต้องรู้เรื่องเอลนีโญ ลานีญา ด้วยเหตุผล ดังนี้

๑. เพื่อเตรียมรับมือกับภัยธรรมชาติ

เอลนีโญ อาจทำให้แล้งหนัก

ลานีญา อาจทำให้ฝนตกหนัก–น้ำท่วม

คนไทยควรรู้ล่วงหน้า เพื่อจะได้วางแผนรับมือ เช่น

- เกษตรกรจะได้วางแผนเพาะปลูก
- หน่วยงานรัฐเตรียมระบบระบายน้ำหรือจัดสรรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เพื่อปกป้องชีวิตและทรัพย์สิน หากไม่รู้และไม่เตรียมตัวก็อาจ

- สูญเสียพืชผล การเกษตร
- บ้านพังจากน้ำท่วม หรือดินถล่ม
- สุขภาพเสียหาย จากโรคภัย เช่น โรคที่มากับน้ำ

๓. เพื่อร่วมมือกันรักษาสิ่งแวดล้อม แม้เอลนีโญ–ลานีญาจะเป็นธรรมชาติ แต่ภาวะโลกร้อนทำให้รุนแรงขึ้นการรู้เรื่องนี้ทำให้คนไทย

- เข้าใจผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- มีจิตสำนึกในการลดคาร์บอน ฟื้นฟูป่า และใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

๔. เพื่อช่วยเหลือกันในชุมชน เมื่อรู้ข้อมูลเรื่องนี้คนในชุมชน

- จะเตรียมตัวและช่วยเหลือกันได้ดียิ่งขึ้น
- วางแผนใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น น้ำประปา น้ำชลประทาน
- ลดความขัดแย้งที่เกิดจากความเข้าใจผิดเกี่ยวกับภัยพิบัติ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกวิธีการปฏิบัติตนและการเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- สร้างสื่อให้ความรู้เรื่องสาเหตุ ผลกระทบ และการรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของการเตรียมตัวรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สร้างสื่อให้ความรู้เรื่องสาเหตุ ผลกระทบ และการรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา โดยเห็นความสำคัญของการเตรียมตัวรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา (๓.๑.๒,๔.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ส่งผลต่อไทยอย่างไร คนไทยป้องกัน รับมืออย่างไร (๒)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สร้างสื่อให้ความรู้เรื่องสาเหตุ ผลกระทบ และการรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา โดยเห็นความสำคัญของการเตรียมตัวรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา (๓.๑.๒,๔.๑.๑) **ด้านความรู้** บอกวิธีการปฏิบัติตนและการเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา **ด้านทักษะกระบวนการ** สร้างสื่อให้ความรู้เรื่องสาเหตุ ผลกระทบ และการ	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนดูตัวอย่าง แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด การให้ความรู้ ๒. ครูถามนักเรียนว่าแบบไหนเข้าใจง่ายที่สุด เหมาะสมที่จะเป็นสื่อให้ความรู้ เรื่องสาเหตุ ผลกระทบ การรับมือ เอลนีโญ ลานีญา	นักเรียนตัดสินใจในการเลือกดูแนวทางการทำสื่อเดือนภัยเอลนีโญ-ลานีญา	๑. กระดาษ A๔ หรือกระดาษร้อยปอนด์ ๒. ขนาด A๔ ดินสอ ๓. สีไม้, ปากกาสี ๔. ปากกาเคมี ๕. ปากกามาร์กเกอร์	สื่อกิจกรรมแผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	- สื่อกิจกรรมแผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก” - ตรวจสื่อกิจกรรม
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละคนเลือกว่าจะทำสื่อให้ความรู้เรื่องสาเหตุ ผลกระทบ การรับมือ เอลนีโญ ลานีญา โดยมี ๓ รูปแบบให้เลือก ได้แก่ ๑.๑ แผ่นพับ ๑.๒ โปสเตอร์ ๑.๓ การ์ด ๒. ครูอธิบายรายละเอียดในสื่อต้องประกอบด้วย ๒.๑ เอลนีโญ ๒.๑.๑ สาเหตุ ๒.๑.๒ ผลกระทบ ๒.๑.๓ การรับมือ	นักเรียนเลือกสื่อที่ตนเองจะทำ นักเรียนตั้งใจฟังคำอธิบายพร้อมร่างกำหนดการทำงานของตนเองไว้คร่าว ๆ			

สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ส่งผลต่อไทยอย่างไร คนไทยป้องกัน รับมืออย่างไร (๒)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
รับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นความสำคัญของการเตรียมตัวรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๒.๒ ลานีญา ๒.๒.๑ สาเหตุ ๒.๒.๒ ผลกระทบ ๒.๒.๓ การรับมือ				
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูเตรียมอุปกรณ์แจกนักเรียน ได้แก่ กระดาษ A๔ หรือ กระดาษร้อยปอนด์ ขนาด A๔ ดินสอ, สีไม้, ปากกาสี, ปากกาเคมี, และปากกามาร์กเกอร์ ๒. แจ้งนักเรียนว่าวันนี้นักเรียนจะร่างสื่อตามหัวข้อที่กำหนด ส่งครูตรวจความถูกต้องของเนื้อหาครั้งต่อไปจึงลงมือปฏิบัติให้เสร็จสมบูรณ์ ๓. นักเรียนลงมือร่างสื่อตามหัวข้อที่กำหนด ๔. ครูให้คำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในสื่อ	นักเรียนทุกคนสร้างสื่อที่ตนสนใจ			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูแนะนำจุดเด่นและข้อควรปรับปรุงของนักเรียน	รับฟังจุดเด่นและข้อมควรปรับปรุงนำไปปรับปรุงงานของตนเอง			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) กระดาษ A๔ หรือ กระดาษร้อยปอนด์ ขนาด A๔ ดินสอ, สีไม้, ปากกาสี, ปากกาเคมี, และปากกามาร์กเกอร์

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ผลิตสื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) บอกวิธีการปฏิบัติตนและการเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา	ตรวจสื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	สื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) สร้างสื่อให้ความรู้เรื่องสาเหตุ ผลกระทบ และการรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา	ตรวจสื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	สื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เห็นความสำคัญของการเตรียมตัวรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา	ตรวจสื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	สื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) สร้างสื่อให้ความรู้เรื่องสาเหตุ ผลกระทบ และการรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา โดยเห็นความสำคัญของการเตรียมตัวรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา (๓.๑.๒,๔.๑.๑)	๑.ตรวจสื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	สื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ส่งผลต่อไทยอย่างไร คนไทยป้องกัน รับมืออย่างไร (๒)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
สื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	สื่อบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์	สื่อที่นักเรียนสร้าง สามารถเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายที่รับฟังได้จริง	สื่อที่นักเรียนสร้างสามารถเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มป้าหมายได้พอสมควร	สื่อที่สร้างไม่สามารถทำให้ผู้รับเข้าใจ และไม่เกิดประโยชน์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ.....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ส่งผลต่อไทยอย่างไร คนไทยป้องกันรับมืออย่างไร (๓)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒ เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด ม. ๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เอลนีโญ ทำให้อุณหภูมิผิวน้ำทะเลฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกตะวันออกและกลางอุ่นกว่าปกติ ส่งผลให้ประเทศไทยเผชิญกับความแห้งแล้งและฝนตกน้อยกว่าปกติ

ลานีญา ทำให้อุณหภูมิน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางและตะวันออกเย็นกว่าปกติ ส่งผลให้ประเทศไทยมีฝนตกมากกว่าปกติ

คนไทยจำเป็นต้องรู้เรื่องเอลนีโญ ลานีญา เพื่อให้เตรียมพร้อม ปรับตัว และอยู่รอดอย่างปลอดภัย

๓. สาระการเรียนรู้

เอลนีโญ (El Niño) และ ลานีญา (La Niña) เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่ส่งผลต่อสภาพภูมิอากาศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย โดยมีผลกระทบที่แตกต่างกัน ดังนี้

ผลกระทบของ เอลนีโญ ต่อประเทศไทย

เอลนีโญ ทำให้อุณหภูมิผิวน้ำทะเลฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกตะวันออกและกลางอุ่นกว่าปกติ ส่งผลให้ ประเทศไทยเผชิญกับความแห้งแล้งและฝนตกน้อยกว่าปกติ

สาเหตุ เพราะเอลนีโญรบกวนการพัดของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่นำความชื้นเข้ามา ทำให้ฝนลดลง

ผลกระทบ

- ภัยแล้ง ในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะภาคเหนือและอีสาน
- ปริมาณน้ำในเขื่อนและแหล่งน้ำลดลง กระทบต่อการเกษตรและการใช้น้ำอุปโภคบริโภค
- ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เช่น ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง
- อาจเกิด ไฟป่า ในพื้นที่แห้งแล้ง

ผลกระทบของ ลานีญา ต่อประเทศไทย

ลานีญา คือปรากฏการณ์ที่อุณหภูมิน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางและตะวันออกเย็นกว่าปกติ ส่งผลให้ ประเทศไทยมีฝนตกมากกว่าปกติ

สาเหตุ เพราะลานีญาส่งเสริมให้ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดแรงขึ้นและพาเอาความชื้นเข้ามามาก

ผลกระทบ

- น้ำท่วม โดยเฉพาะในฤดูฝน เช่น กทม. ภาคกลาง ภาคใต้
- ดินถล่ม ในพื้นที่ภูเขา

• เกษตรกรบางกลุ่มได้ประโยชน์จากน้ำที่มากขึ้น แต่บางพื้นที่อาจ เสียหายจากน้ำขังหรือโรคพืช

• ปัญหา โรคที่มากับน้ำ เช่น โรคฉี่หนู อหิวาตกโรค

คนไทยจำเป็นต้องรู้เรื่องเอลนีโญ ลานีญา ด้วยเหตุผล ดังนี้

๑. เพื่อเตรียมรับมือกับภัยธรรมชาติ

เอลนีโญ อาจทำให้แล้งหนัก ลานีญา อาจทำให้ฝนตกหนัก–น้ำท่วม คนไทยควรรู้ล่วงหน้า เพื่อจะได้วางแผนรับมือ เช่น

• เกษตรกรจะได้วางแผนเพาะปลูก

• หน่วยงานรัฐเตรียมระบบระบายน้ำหรือจัดสรรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เพื่อปกป้องชีวิตและทรัพย์สิน หากไม่รู้และไม่เตรียมตัว ก็อาจ

• สูญเสียพืชผล การเกษตร

• บ้านพังจากน้ำท่วม หรือดินถล่ม

• สุขภาพเสียหาย จากโรคภัย เช่น โรคที่มากับน้ำ

๓. เพื่อร่วมมือกันรักษาสิ่งแวดล้อม แม้เอลนีโญ–ลานีญาจะเป็นธรรมชาติ แต่ภาวะโลกร้อนทำให้รุนแรงขึ้น การรู้เรื่องนี้ทำให้คนไทย

• เข้าใจผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

• มีจิตสำนึกในการลดคาร์บอน ฟื้นฟูป่า และใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

๔. เพื่อช่วยเหลือกันในชุมชน เมื่อรู้ข้อมูลเรื่องนี้ คนในชุมชน

• จะเตรียมตัวและช่วยเหลือกันได้ดียิ่งขึ้น

• วางแผนใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น น้ำประปา น้ำชลประทาน

• ลดความขัดแย้งที่เกิดจากความเข้าใจผิดเกี่ยวกับภัยพิบัติ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- สามารถสรุปความรู้เรื่องเอลนีโญ-ลานีญาในไทย และถ่ายทอดได้อย่างเหมาะสม

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- สร้างสื่อให้ความรู้เรื่องสาเหตุ ผลกระทบ และการรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของการเตรียมตัวรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สร้างสื่อให้ความรู้เรื่องสาเหตุ ผลกระทบ และการรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา โดยเห็นความสำคัญของการเตรียมตัวรับมือสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญา (๓.๑.๒,๔.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ส่งผลต่อไทยอย่างไร คนไทยป้องกัน รับมืออย่างไร (๓)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สร้างสื่อเพื่อการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและสื่อสารกับผู้อื่นได้ชัดเจน โดยคำนึงถึงความเข้าใจของผู้รับฟัง โดยมีความรับผิดชอบต่อผู้อื่นและใส่ใจความปลอดภัยของสังคม (๓.๑.๒,๔.๒.๒) **ด้านความรู้** สามารถสรุปความรู้เรื่องเอลนีโญ-ลานีญาในไทยและถ่ายทอดได้อย่างเหมาะสม	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูแจ้งภารกิจว่า วันนี้เราจะผลิตสื่อชิ้นงานให้เสร็จ แล้วนำไปเล่าให้ กลุ่มเป้าหมายที่เราต้องการ ๓ คน และให้ช่วยประเมินความพึงพอใจ ว่าเข้าใจหรือได้ประโยชน์จากชิ้นงานนี้หรือไม่”	นักเรียนตั้งใจฟังและเตรียมลงมือสร้างสื่อชิ้นงานให้สำเร็จ	๑. กระดาษ A๔ กระดาษร้อยปอร์นขนาด A๔ ๒. ดินสอ ๓. สีไม้ ๔. ปากกาสี ๕. ปากกาเคมี ๖. ปากกามาร์กเกอร์	ผลิตสื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	- ผลิตสื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก” - ตรวจสื่อกิจกรรม
	ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที) ๑. ครูเตรียมอุปกรณ์แจกนักเรียน ได้แก่ กระดาษ A๔ หรือ กระดาษร้อยปอร์น ขนาด A๔ ดินสอ, สีไม้, ปากกาสี, ปากกาเคมี, และปากกามาร์กเกอร์ ๒. ครูให้นักเรียนสร้างสื่อ ต่อจากชั่วโมงที่แล้ว คือ ผลิตสื่อโดยทำ แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก” ๓. ครูเดินตรวจความเรียบร้อย และให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนมีข้อสงสัย ๔. เมื่อนักเรียนสร้างสื่อเสร็จเรียบร้อยครูแจกแบบฟอร์ม เพื่อใช้ในการประเมินให้นักเรียน ๕. ครูให้การบ้านนักเรียน โดยให้นำสื่อของตนให้คนในครอบครัวหรือผู้สนใจ ว่าสื่อสามารถทำให้ผู้รับ	นักเรียนทุกคนลงมือผลิตสื่อของตนเองอย่างตั้งใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ส่งผลต่อไทยอย่างไร คนไทยป้องกัน รับมืออย่างไร (๓)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ - สร้างสื่อเพื่อการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย - สื่อสารกับผู้อื่นได้ชัดเจนโดยคำนึงถึงความเข้าใจของผู้รับฟัง **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** มีความรับผิดชอบต่อผู้อื่นและใส่ใจความปลอดภัยของสังคม **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	เข้าใจได้หรือไม่ พร้อมให้ผู้รับสื่อกรอกแบบประเมินความเข้าใจ ๖. ครูให้นักเรียนเตรียมความมั่นใจก่อนออกไปสื่อสาร โดยให้นักเรียนจับคู่ซ้อม “เล่าเรื่อง” โดยใช้สื่อของตนเอง ให้เพื่อนฟัง **ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. ครูให้กำลังใจและแนะนำให้นักเรียนเตรียมตัวให้มีความมั่นใจก่อนไปให้ความรู้เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา กับผู้ที่สนใจ				

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) กระดาษ A๔ หรือ กระดาษร้อยปอร์น ขนาด A๔ ดินสอ, สีไม้, ปากกาสี, ปากกาเคมี, และปากกามาร์กเกอร์

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ผลิตสื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) บอกวิธีการปฏิบัติตนและการเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยธรรมชาติ	ตรวจสื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	สื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) สร้างสื่อเพื่อการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	ตรวจสื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	สื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) มีความรับผิดชอบต่อผู้อื่น และใส่ใจความปลอดภัยของสังคม	ตรวจสื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	สื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) สร้างสื่อเพื่อการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีความรับผิดชอบต่อผู้อื่น และใส่ใจความปลอดภัยของสังคม (๓.๑.๒,๔.๒.๒)	๑.ตรวจสื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	สื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง เอลนีโญ ลานีญา ส่งผลต่อไทยอย่างไร คนไทยป้องกัน รับมืออย่างไร (๓)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
สื่อกิจกรรม แผ่นพับ/โปสเตอร์/การ์ด “เตือนภัยให้คนที่เรารัก”	สื่อบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์	สื่อที่นักเรียนสร้าง สามารถเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายที่รับฟังได้จริง	สื่อที่นักเรียนสร้างสามารถเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มป้าหมายได้พอสมควร	สื่อที่สร้างไม่สามารถทำให้ผู้รับเข้าใจ และไม่เกิดประโยชน์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ.....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ.....

แบบประเมินโดยผู้ฟัง (สำหรับผู้รับฟัง ๓ คน)

แบบประเมินความเข้าใจ

ชื่อผู้รับฟัง..... อายุ .....

ความสัมพันธ์..... .....

ได้รับฟัง/สื่อ จาก ☐ แผ่นพับ ☐ โปสเตอร์ ☐ การ์ด

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วย	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
๑. ฟังแล้วเข้าใจเรื่องเอลนีโญ-ลานีญามากขึ้น					
๒. รู้ว่ามีผลกระทบอย่างไรในประเทศไทย					
๓. ได้รู้วิธีป้องกันหรือรับมือกับภัยพิบัติ					
๔. ได้ประโยชน์จากสิ่งที่นักเรียนสื่อสารให้ฟัง					

ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

แบบฟอร์มสรุปผลงานของนักเรียน

ชื่อ-นามสกุล นักเรียน..... ชั้น ม.๒/.....

สื่อที่ใช้: ☐ แผ่นพับ ☐ โปสเตอร์ ☐ การ์ด

รายชื่อคนที่ได้รับข้อมูล	ความสัมพันธ์	อายุ	ได้รับข้อมูลแล้วรู้สึกอย่างไร

บันทึกสิ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรมในครั้งนี้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศูนย์วิทยการบริการทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒ เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ม. ๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. สภาพเศรษฐกิจที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ

๒. สภาพสังคมที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ

๓. สถานที่ท่องเที่ยวยุโรปเชิงธรรมชาติและเชิงวัฒนธรรม

๔. ภัยพิบัติในยุโรป เอลนีโญ-ลานีญา

๓. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓-๑๓

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- สะท้อนสิ่งที่เรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้ “ยุโรป”
- สื่อสารความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เขียนสรุปความรู้และสะท้อนความคิดความรู้สึกตามหัวข้อที่กำหนด

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เขียนสรุปความรู้และสะท้อนความคิดความรู้สึกตามหัวข้อที่กำหนด ซึ่งสะท้อนสิ่งที่เรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้ “ยุโรป” โดยเห็นคุณค่าของการเรียนรู้และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ (๑.๑.๓,๔.๒.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป (๑)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่างมีโครงสร้าง และสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียนสามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม และเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ (๑.๑.๓,๔.๒.๑)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมโดยถามนำ “สิ่งแรกที่นึกถึงยุโรป” ของนักเรียนคืออะไร ๒. ครูชี้ว่า สิ่งเหล่านี้แสดงว่าเราไม่ได้จำแค่ข้อมูล แต่เราสามารถเข้าใจผ่านมุมมองของตัวเอง	นักเรียนตอบ...นึกถึงสถานที่ท่องเที่ยวในยุโรป นักเรียนตอบ...นึกถึงสังคมและวัฒนธรรมของคนในทวีปยุโรป นักเรียนตอบ...นึกถึงสภาพอากาศหนาวเย็นมีหิมะ นักเรียนตอบ...นึกถึงภูเขาเทือกเขาสูง นักเรียนตอบ...นึกถึงแม่น้ำสายสำคัญ นักเรียนตอบ...นึกถึงภัยพิบัติที่เกิดในยุโรป	๑. ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่องราวของยุโรป	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	- ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป - ตรวจใบงาน
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูอธิบายความแตกต่างระหว่าง “สรุปความรู้” กับ “สะท้อนความคิดความรู้สึก” ๑.๑ สรุปความรู้ คือ การเล่า หรือเขียนสิ่งที่ได้เรียนรู้มา ด้วยภาษาของตัวเองเน้นว่า “ฉันรู้เรื่องอะไรบ้าง” เช่น	นักเรียนรับฟังคำแนะนำอย่างตั้งใจ และตัดสินใจเลือกประเด็นหัวข้อยุโรป ที่ตนเองอยากเล่าสู่เพื่อนฟัง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป (๑)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านความรู้ - สามารถสะท้อนสิ่งที่เรียนรู้จากหน่วย “ยุโรป” ในแง่มุมของฉัน - สามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน **ด้านทักษะกระบวนการ** - สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่างมีโครงสร้าง และสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียน - สามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม	- สรุปเหตุการณ์ - สรุปเนื้อหา - สรุปข้อมูลสำคัญ ตัวอย่างประโยคสรุปความรู้ “จากเรื่องเอลนีโญ ฉันรู้ว่า เป็นปรากฏการณ์ที่ทำให้ไทยฝนตกน้อยและเกิดภัยแล้ง” ๑.๒ สะท้อนความคิดความรู้สึก คือการคิดต่อจากสิ่งที่เรียนรู้ โดยใช้ความรู้สึก ความเข้าใจ และความเห็นของตัวเอง เน้นว่า “ฉันคิดอย่างไรกับสิ่งที่ได้เรียนรู้” เช่น - ฉันรู้สึกยังไง - เรื่องนี้สอนอะไรฉัน - ฉันจะเอาไปใช้ยังไงในชีวิตจริง ตัวอย่างประโยคสะท้อนความคิดความรู้สึก เช่น “ฉันคิดว่าเราควรช่วยกันประหยัดน้ำ เพราะภัยแล้งจากเอลนีโญอาจเกิดได้ทุกปี”				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป (๑)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๒. ครูแจกใบความรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓-๑๓ และใบงานสะท้อนคิดให้นักเรียนทุกคน ๓. ครูชี้แจงนักเรียนให้นักเรียนทำใบงาน โดยหัวข้อที่ให้สรุปความรู้และสะท้อนความคิดความรู้สึกมีดังนี้ แต่ละหัวข้อให้เขียน ๓-๔ บรรทัด ๑) สิ่งที่ประทับใจที่สุดในหน่วยนี้คืออะไร เพราะอะไร ๒) ถ้าต้องเล่าเรื่องยุโรปให้เพื่อนไม่เคยเรียนฟัง คุณจะเล่าอะไร ๓) มีเรื่องไหนในยุโรปที่ทำให้คุณฉุกคิดว่า มันเกิดกับบ้านเราได้เหมือนกัน ๔) จากเรื่องเอลนีโญ ลานีญา มีอะไรที่คุณจะนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ ๕) ถ้าไปยุโรปได้จริง คุณอยากไปที่ไหน และอยากรู้เรื่องอะไรเพิ่มเติม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป (๑)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำใบงาน ๒. ครูเดินตรวจนักเรียนกิจกรรม พร้อมกับให้คำปรึกษานักเรียนเมื่อต้องการคำปรึกษา	นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมสะท้อนคิด			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูแจ้งว่าครั้งหน้าเราจะมานำเสนอให้เพื่อนฟัง	นักเรียนเตรียมตัวเพื่อนำเสนอในชั่วโมงต่อไป			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่องราวของยุโรป

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - สามารถสะท้อนสิ่งที่เรียนรู้จากหน่วย “ยุโรป” ในแง่มุมของฉัน - สามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน	ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่างมีโครงสร้าง และสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียน - สามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม	ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เห็นคุณค่าของการเรียนรู้โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์	ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่างมีโครงสร้าง และสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียนสามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม และเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ (๑.๑.๓,๔.๒.๑)	ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป (๑)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๔ สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	การสะท้อนคิดเชื่อมโยงเนื้อหาการเรียนรู้จากทวีปยุโรป	นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องได้ลึกซึ้ง และมีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้ของทวีปยุโรปได้	นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องได้ลึกซึ้ง แต่ไม่ค่อยละเอียด และมีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้ของทวีปยุโรปได้พอเหมาะ	นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องได้ไม่ลึกซึ้ง และไม่มีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้ของทวีปยุโรป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่องที่ฉันอยากเล่า.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง ใบงานที่ ๑๔ สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป (๑)

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่องที่ฉันอยากเล่า สิ่งที่ประทับใจที่สุดในหน่วยนี้คืออะไร เพราะอะไร

สิ่งที่ประทับใจที่สุดในหน่วยการเรียนรู้นี้คือ ความหลากหลายทางภูมิประเทศและภูมิอากาศของยุโรป ที่ส่งผลโดยตรงต่อการกระจายตัวของประชากรและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ครับ ผมทึ่งที่เห็นว่าการมีเทือกเขาสูงกั้นกลางส่งผลต่อการเคลื่อนที่ของมวลอากาศอย่างไร และที่ราบลุ่มแม่น้ำกลายเป็นศูนย์กลางการตั้งถิ่นฐานและการเกษตรได้อย่างไร ความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันระหว่างลักษณะทางกายภาพกับวิถีชีวิตของมนุษย์ในยุโรปเป็นสิ่งที่ผมรู้สึกว่าน่าสนใจและเป็นรูปธรรมที่สุดครับ

ถ้าต้องเล่าเรื่องยุโรปให้เพื่อนที่ไม่เคยเรียนฟัง ผมจะเล่าถึง "ยุโรปในฐานะทวีปแห่งความเชื่อมโยงที่หลากหลาย" ผมจะชี้ให้เห็นว่าแม้ยุโรปจะมีขนาดไม่ใหญ่มาก แต่ภูมิประเทศที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เช่น แนวเทือกเขาแอลป์ที่พาดผ่านใจกลางทวีป ไปจนถึงที่ราบใหญ่ทางตะวันออก หรือคาบสมุทรที่ยื่นออกไปในทะเลอย่างกรีซและอิตาลี ได้กำหนดเส้นทางการค้าขาย การอพยพย้ายถิ่นฐาน และการก่อตั้งเมืองสำคัญต่าง ๆ ทั่วทวีปได้อย่างไร ทำให้เกิดความหลากหลายทั้งทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจในพื้นที่ที่เชื่อมโยงถึงกัน

เรื่องในยุโรปที่ทำให้ผมฉุกคิดว่า มันเกิดกับบ้านเราได้เหมือนกันคือ "การจัดการทรัพยากรน้ำและปัญหาภัยธรรมชาติจากสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป" ครับ ยุโรปมีระบบแม่น้ำสำคัญมากมาย แต่ก็ยังเผชิญกับปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้งในบางพื้นที่ หรือผลกระทบจากคลื่นความร้อนที่รุนแรงขึ้น ผมมองว่าประเทศไทยเองก็มีแม่น้ำและประสบปัญหาเหล่านี้เช่นกัน การเรียนรู้ว่ายุโรปจัดการกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและใช้เทคโนโลยีในการรับมืออย่างไร เป็นบทเรียนที่สามารถนำมาปรับใช้กับบริบทบ้านเราได้เพื่อเตรียมพร้อมในอนาคต

จากเรื่อง เอลนีโญ และ ลานีญา สิ่งที่ผมจะนำไปใช้ในชีวิตจริงได้คือ การปรับตัวและวางแผนการใช้ชีวิตโดยคำนึงถึงความผันผวนของภูมิอากาศ การเข้าใจว่าปรากฏการณ์เหล่านี้ส่งผลต่ออุณหภูมิ ปริมาณฝน และความถี่ของภัยธรรมชาติอย่างไร ทำให้ผมตระหนักถึงความสำคัญของการประหยัดน้ำในช่วงภัยแล้ง หรือการเตรียมตัวรับมือกับฝนที่ตกหนักผิดปกติ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นในสถานการณ์ปัจจุบันที่สภาพอากาศทั่วโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

ถ้าไปยุโรปได้จริง ผมอยากไปประเทศเนเธอร์แลนด์ โดยเฉพาะเมืองที่อยู่ต่ำกว่าระดับน้ำทะเลอย่างอัมสเตอร์ดัมสิ่งที่ผมอยากรู้เพิ่มเติมคือ "การจัดการระบบน้ำและการป้องกันน้ำท่วมของเนเธอร์แลนด์" ผมสนใจว่าประเทศที่พื้นที่ส่วนใหญ่เสี่ยงต่อน้ำท่วมอย่างเนเธอร์แลนด์ สามารถพัฒนาระบบเขื่อน คลอง และเทคโนโลยีการระบายน้ำที่ซับซ้อนได้อย่างไร เพื่อให้ผู้คนสามารถใช้ชีวิตและดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้อย่างปลอดภัยในสภาพภูมิประเทศที่ท้าทายเช่นนั้น ผมเชื่อว่าความรู้ด้านวิศวกรรมภูมิประเทศของเนเธอร์แลนด์จะเป็นประโยชน์อย่างมากครับ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒ เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด ม. ๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. สภาพเศรษฐกิจที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ

๒. สภาพสังคมที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ

๓. สถานที่ท่องเที่ยวยุโรปเชิงธรรมชาติและเชิงวัฒนธรรม

๔. ภัยพิบัติในยุโรป เอลนีโญ-ลานีญา

๓. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ จากแผนที่ ๓ - ๑๓

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ

- สะท้อนสิ่งที่เรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้ “ยุโรป” (K)
- สื่อสารความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน (K)

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ

- เขียนสรุปความรู้และสะท้อนความคิดความรู้สึกตามหัวข้อที่กำหนด (P)

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม

- เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ (A)

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เขียนสรุปความรู้และสะท้อนความคิดความรู้สึกตามหัวข้อที่กำหนด ซึ่งสะท้อนสิ่งที่เรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้ “ยุโรป” โดยเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ (๓.๑.๒,๔.๑.๑,๔.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป (๒)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่างมีโครงสร้างและสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียนสามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม และเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ โดยเคารพความคิดเห็นของ	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนจากคาบที่ผ่านมาว่า “จากคาบที่แล้วนักเรียนได้ร่วมกันเขียนสะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรปลงในใบงานแล้วครูอยากให้นักเรียนลอง “ตั้งชื่องานเขียนของตนเอง” ๒. ครูสุ่มถามนักเรียน ๒-๓ คน ให้บอกชื่อเรื่องที่นักเรียนตั้ง จากนั้นจึงกล่าวนำเข้าสู่บทเรียนว่า “วันนี้นักเรียนจะได้ร่วมกันอ่านงานเขียนของเพื่อน ๆ เพื่อแชร์ประสบการณ์ของแต่ละคนภายในกลุ่ม”	นักเรียนทุกคนตั้งชื่องานเขียนของตนเอง นักเรียนบอกชื่องานเขียนของตนเองให้ครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียนฟัง	๑. ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่องราวของยุโรป	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	- ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป (๒)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ (๓.๑.๒,๔.๑.๑,๔.๒.๒) **ด้านความรู้** - สามารถสะท้อนสิ่งที่เรียนรู้จากหน่วย “ยุโรป” ในแง่มุมของฉัน - สามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน **ด้านทักษะกระบวนการ**	**ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “แลกเปลี่ยนกันอ่าน” เพื่อแชร์เรื่องราวของตนเองให้เพื่อนฟัง ภายในกลุ่ม แล้วสลับกันอ่านงานของกันและกัน ๒. ครูชี้แจงให้นักเรียนในกลุ่ม เขียน “ดาวแห่งความประทับใจ” โดยให้ ๓ ดาวกับเรื่องที่นักเรียนชอบมาก ให้ ๒ ดาวกับเรื่องที่ชอบปานกลาง ให้ ๑ ดาวสำหรับเรื่องที่ชอบน้อย นักเรียนสามารถให้ ๓-๒-๑ ดาวกับเพื่อนกี่คนก็ได้ ๓. ครูให้นักเรียนที่มีผลโหวตมากที่สุด ของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนองานของตนเองให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน ๔. ครูแจกใบโหวตให้นักเรียนทุกคน เพื่อใช้โหวตงานที่ตนเองประทับใจมากที่สุดในห้องเรียน พร้อมบอกเหตุผล	๑. นักเรียนแลกเปลี่ยนกันอ่าน แชร์ความรู้ภายในกลุ่มของตนเอง ๒. นักเรียนโหวตผลงานที่ตนชื่นชอบ พร้อมบอกเหตุผล ลงบนใบโหวต			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป (๒)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่างมีโครงสร้าง และสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียน - สามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นคุณค่าของการเรียนรู้โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน	**ขั้นสรุป (๕ นาที)** ๑. ครูสรุปว่า “เราเรียนรู้เรื่องยุโรปแล้ว แต่สิ่งที่สำคัญคือเราได้เรียนรู้ มุมมองของเพื่อนร่วมชั้นเรียนผ่านการบอกเล่าประสบการณ์จากการเรียนเรื่องทวีปยุโรป” ๒. ครูถามนักเรียนว่า ให้นักเรียนบอก ๓ คำ จากการเรียนยุโรป	ตัวอย่างคำตอบนักเรียน สนุกมาก, อยากไปเที่ยว, อากาศหนาว, วิวสวยมาก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป (๒)
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้					

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่องราวของยุโรป

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - สามารถสะท้อนสิ่งที่เรียนรู้จากหน่วย “ยุโรป” ในแง่มุมของฉัน - สามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน	ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่างมีโครงสร้าง และสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียน - สามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม	ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เห็นคุณค่าของการเรียนรู้โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์	ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่าง มีโครงสร้าง และสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียนสามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม และเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ (๓.๑.๒,๔.๑.๑,๔.๒.๒)	ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป (๒)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๔ สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป	การสะท้อนคิดเชื่อมโยงเนื้อหาการเรียนรู้จากทวีปยุโรป	นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องได้ลึกซึ้ง และมีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้ของทวีปยุโรปได้	นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องได้ลึกซึ้ง แต่ไม่ค่อยละเอียด และมีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้ของทวีปยุโรปได้พอเหมาะ	นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องได้ไม่ลึกซึ้ง และไม่มีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้ของทวีปยุโรป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวอย่าง ใบโหวตกิจกรรมของนักเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปยุโรป
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องยุโรป (๒)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ฉันขอชื่นชมเพื่อนชื่อ.....

เพราะ.....

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

ทวีปแอฟริกา

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ทวีปแอฟริกา

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ **รายวิชา สังคมศึกษา** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๒** **เวลา ๑๕ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ม. ๒/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ม. ๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ตัวชี้วัด ม. ๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

ตัวชี้วัด ม. ๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ลักษณะภูมิประเทศของแอฟริกาที่เป็นที่ราบสูงและทะเลทรายกว้างใหญ่ ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมจำกัดและต้องพึ่งพาแม่น้ำ เช่น แม่น้ำไนล์ในการเพาะปลูกภูมิอากาศร้อนแห้งในหลายภูมิภาค ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้งและขาดแคลนน้ำ ในเขตที่มีฝนตกสม่ำเสมอ เช่น แอฟริกากลางและตะวันตก มีกิจกรรมปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น โกโก้ กาแฟ ภูมิประเทศที่อุดมด้วยแร่ธาตุ เช่น เพชร ทอง และน้ำมัน ส่งผลให้เกิดกิจกรรมเหมืองแร่เป็นหลัก ภูมิประเทศติดทะเลเอื้อต่อกิจกรรมประมง และการค้าทางเรือในบางภูมิภาคของทวีป

ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ลักษณะภูมิประเทศของแอฟริกาที่เป็นที่ราบสูงและทะเลทรายกว้างใหญ่ ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมจำกัดและต้องพึ่งพาแม่น้ำ เช่น แม่น้ำไนล์ในการเพาะปลูกภูมิอากาศร้อนแห้งในหลายภูมิภาค ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้งและขาดแคลนน้ำ ในเขตที่มีฝนตกสม่ำเสมอ เช่น แอฟริกากลางและตะวันตก มีกิจกรรมปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น โกโก้ กาแฟ ภูมิประเทศที่อุดมด้วยแร่ธาตุ เช่น เพชร ทอง และน้ำมัน ส่งผลให้เกิดกิจกรรมเหมืองแร่เป็นหลัก ภูมิประเทศติดทะเลเอื้อต่อกิจกรรมประมง และการค้าทางเรือในบางภูมิภาคของทวีป

แอฟริกาเหนือ มีกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือ อาหรับ เบอร์เบอร์ นูเบีย และภูมิประเทศเด่นคือ ทะเลทรายซาฮารา แม่น้ำไนล์

แอฟริกาตะวันตก มีกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือ อาคัน ฟูลานี เฮาซา อิกโบ โยรูบา และภูมิประเทศเด่นคือ แม่น้ำไนเจอร์ เขตซาเฮล

แอฟริกาตะวันออก มีกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือ บันตู นิโลเตส โซมาเลีย มาลากาซี และภูมิประเทศเด่นคือ ทะเลสาบวิกตอเรีย ภูเขาคิลิมันจาโร

แอฟริกากลาง มีกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือ บันตู ฮูตู คองโก ลูบา และภูมิประเทศเด่นคือ ลุ่มแม่น้ำคองโก ป่าดิบชื้น

แอฟริกาใต้ มีกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือ ซูลู บันตู คอยซาน แอฟริกันเนอร์ และภูมิประเทศเด่นคือ ทะเลทรายนามิบ-คาลาฮารี ทุ่งหญ้าสะวันนา

หมู่เกาะ (มาดากัสการ์) มีกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือ มาลากาซี และภูมิประเทศเด่นคือ เกาะขนาดใหญ่กลางมหาสมุทรอินเดีย มีป่าเขตร้อน ภูเขาไฟ

ความหลากหลายของชาติพันธุ์และการตั้งถิ่นฐานในทวีปแอฟริกามีความสัมพันธ์โดยตรงกับลักษณะทางกายภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภูมิประเทศและแหล่งน้ำ (เช่น แม่น้ำ, ที่ราบสูง, ทะเลทราย, ป่าดิบชื้น) ปัจจัยทางกายภาพเหล่านี้เป็นตัวกำหนดความอุดมสมบูรณ์ วิถีชีวิต และกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้คนในแต่ละภูมิภาค ส่งผลให้กลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความแตกต่างหลากหลาย (เช่น อาหรับ, เบอร์เบอร์, บันตู, ซูลู, โยรูบา) เลือกตั้งถิ่นฐานและพัฒนาวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่ การทำความเข้าใจความสัมพันธ์นี้ช่วยให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาและความท้าทายในทวีป และเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อความแตกต่างทางวัฒนธรรมของผู้คนทั่วโลก

สถานที่ท่องเที่ยว เชิงธรรมชาติของทวีปแอฟริกา ได้แก่ ทะเลทรายซาฮารา ประเทศโมร็อกโก ภูเขาคิริมันจาโร ประเทศแทนซาเนีย น้ำตกวิกตอเรีย (Victoria Falls) ประเทศซิมบับเว กับประเทศแซมเบีย ทะเลสาบเรตบา (Lac Retba / Lake Rose) ประเทศเซเนกัล และแม่น้ำคองโก (Congo River) สาธารณรัฐคองโก และสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก

สถานที่ท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา ได้แก่ โบสถ์หินสลักลาลิเบลา (Rock-Hewn Churches of Lalibela) ประเทศเอธิโอเปีย ซากเมือง “เกรท ซิมบับเว” ประเทศซิมบับเว โบสถ์เซนต์แอนน์แห่งบราซซาวิล (St. Anne Basilica) สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก มัสยิดใหญ่เจนเน (Great Mosque of Djenné) ประเทศมาลี และพีระมิดกีซา (Pyramids of Giza) ประเทศอียิปต์

๑. สาเหตุการตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา

- การเกษตรและปศุสัตว์ การแผ้วถางป่าเพื่อปลูกพืชอาหารการเลี้ยงสัตว์ที่ต้องใช้พื้นที่มาก การทำเกษตรแบบไร่เลื่อนลอย
- ความยากจนและประชากรเพิ่ม ชาวบ้านพึ่งพาป่าเป็นแหล่งพลังงาน ประชากรขยายตัว ต้องการ ที่อยู่อาศัยการพัฒนาเมืองรุกพื้นที่ป่า
- การจัดการทรัพยากรล้มเหลว ขาดกฎหมายควบคุมที่เข้มงวด การคอร์รัปชันในการอนุญาตตัดไม้ ขาดการดูแลป่าชุมชนอย่างมีส่วนร่วม

๒. ผลกระทบจากการตัดไม้ทำลายป่า

- ผลกระทบจากภายนอก ความต้องการไม้จากตลาดโลก บริษัทต่างชาติขยายพื้นที่ผลิตในแอฟริกาป่าถูกใช้เพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจส่งออก
- ผลกระทบที่เกิดขึ้น ความหลากหลายทางชีวภาพลดลง ดินเสื่อมโทรม เกิดการพังทลาย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓. การแก้ปัญหา

- ความพยายามแก้ปัญหา โครงการ Great Green Wall การปลูกต้นไม้คืนสภาพป่าการสร้างพื้นที่สีเขียวในพื้นที่เสื่อมโทรม

๑. สาเหตุการทำลายป่าในแอฟริกา

- พื้นที่ป่าถูกทำลายอย่างรวดเร็ว
  • สูญเสียป่าปีละกว่า ๔ ล้านเฮกตาร์ ป่าขนาดใหญ่หายไปทุกปีเท่ากับพื้นที่ของประเทศเล็กๆ
  • เร็วกว่าค่าเฉลี่ยโลกเกือบ ๒ เท่า แอฟริกาเผชิญภาวะตัดไม้รุนแรงที่สุดในโลก
- สาเหตุด้านพลังงาน
  • พึ่งพาฟืนในการประกอบอาหาร ครอบครัวจำนวนมากไม่มีไฟฟ้า ใช้ไม้เป็นเชื้อเพลิงหลัก
  • ขาดพลังงานทางเลือกที่เข้าถึงง่าย เทคโนโลยีพลังงานสะอาดยังเข้าไม่ถึงชุมชนชนบท
- สาเหตุจากการเกษตร
  • ทำไร่เลื่อนลอยเพื่อยังชี เกษตรกรต้องเผาป่าเพื่อปลูกพืชในระยะสั้น แล้วย้ายพื้นที่
  • ขาดการวางแผนใช้ที่ดินอย่างยั่งยืนพื้นที่ป่าถูกใช้โดยไม่มีการฟื้นฟูหรือควบคุม

๒. ผลกระทบ

- ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
  • ความแห้งแล้งรุนแรงขึ้นในหลายพื้นที่ ป่าช่วยกักเก็บน้ำ ฝนลดลงเมื่อป่าถูกทำลาย
  • ดินเสื่อมสภาพและสูญเสียความอุดมสมบูรณ์พืชผลไม่สามารถเติบโตได้ ทำให้เกิดวงจรความยากจน
  • ระบบนิเวศเสียหาย สัตว์สูญพันธุ์ถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติถูกทำลาย
- ผลกระทบต่อสังคม
  • ประชาชนยากจนมากขึ้นป่าเป็นแหล่งรายได้และอาหาร เมื่อไม่มีป่า ชีวิตยิ่งลำบาก
  • ทรัพยากรน้ำและอาหารลดลงทำให้ขัดแย้งกันเรื่องการใช้ทรัพยากร

• การอพยพจากภัยแล้งและขาดแคลนคนต้องย้ายถิ่นฐานเพราะอยู่ไม่ได้

๓. การแก้ปัญหา

- แนวทางการแก้ไข

• โครงการ Great Green Wall ปลูกต้นไม้แนวต้านทะเลทราย ช่วยฟื้นฟูป่าและดินตลอดแนวซาเฮล

• ความร่วมมือระดับภูมิภาคและระดับโลกรัฐบาลต้องทำงานร่วมกันเพื่อหยุดยั้งการตัดไม้

• ส่งเสริมพลังงานสะอาดในระดับชุมชนให้ครัวเรือนมีเตาเผาไร้ควันหรือพลังงานแสงอาทิตย์แทนไม้ฟืน

การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การตัดไม้ทำลายป่า (Deforestation) ไม่เพียงแต่เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมเฉพาะพื้นที่ แต่ยังส่งผลกระทบในระดับโลก ครอบคลุมทั้งวัฏจักรของธรรมชาติ ความหลากหลากทางชีวภาพ ภูมิอากาศ และคุณภาพชีวิตของมนุษย์

ปัญหาภัยแล้งที่เป็นภัยคุกคามสำคัญของโลก รวมถึงประเทศไทย ไม่ได้เป็นเพียงเรื่องของธรรมชาติเท่านั้น แต่ยังเป็นผลลัพธ์โดยตรงจากกิจกรรมของมนุษย์เราเอง ไม่ว่าจะเป็นการตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งทำลายแหล่งต้นน้ำ การใช้น้ำอย่างสิ้นเปลือง ในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม การที่เมืองขยายตัวอย่างรวดเร็ว หรือแม้แต่การเผาที่นาที่ดูเหมือนเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่กลับทำลายความอุดมสมบูรณ์ของดินและเพิ่มก๊าซเรือนกระจกที่นำไปสู่ภาวะโลกร้อน ซึ่งล้วนซ้ำเติมให้ภัยแล้งรุนแรงและเกิดบ่อยครั้งขึ้น

ศาสตร์พระราชาคือแนวทางการพัฒนาที่มุ่งแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยเน้นการเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง จากสภาพจริงและข้อมูลรอบด้านทั้งวิทยาศาสตร์ ภูมิประเทศ และวิถีชีวิตผู้คน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

โครงการสำคัญในการเรียนรู้ในชั่วโมงนี้ ได้แก่ ฝนหลวง, จัดหาน้ำบาดาล, ฝายชะลอน้ำ, ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง, และทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา ทุกโครงการล้วนเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้างสมดุลระหว่างธรรมชาติกับวิถีชีวิต และส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงสานต่อพระราชปณิธาน โดยขยายผลและพัฒนาโครงการให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ทำให้เห็นว่าปัญหาใหญ่สามารถแก้ไขได้ด้วยหลักคิดที่เรียบง่ายแต่เปี่ยมด้วยภูมิปัญญา และความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือประชาชน

๑. สภาพเศรษฐกิจที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ

๒. สภาพสังคมที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ

๓. สถานที่ท่องเที่ยวแอฟริกาเชิงธรรมชาติและเชิงวัฒนธรรม

๔. ภัยแล้งในแอฟริกา และศาสตร์พระราชาสู่การปรับใช้

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกภูมิประเทศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา

๒) บอกภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา

๓) บอกภูมิประเทศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา

๔) บอกภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา

5) อธิบายลักษณะทางประชากรและปัจจัยทางกายภาพที่ส่งผลต่อการกระจายของประชากรในทวีปแอฟริกาใต้

๖) อธิบายความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ในแต่ละภูมิภาคของแอฟริกา และลักษณะภูมิประเทศที่ส่งผลต่อการตั้งถิ่นฐานได้

๗) บอกที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปแอฟริกา

๘) บอกลักษณะทางภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปแอฟริกา

๙) เข้าใจสาเหตุและผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกา

๑๐) เข้าใจสาเหตุของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกาและผลกระทบที่ตามมา

๑๑) เข้าใจความเชื่อมโยงของสาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางแก้ไขปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า

๑๒) อธิบายสาเหตุของปัญหาภัยแล้งในประเทศไทย โดยเฉพาะที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์

๑๓) เข้าใจสาเหตุของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกาและผลกระทบที่ตามมา

๑๔) อธิบายศาสตร์พระราชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำและแก้ปัญหาภัยแล้งได้อย่างเข้าใจ

๑๕) อธิบายสาระสำคัญของศาสตร์พระราชาแต่ละโครงการได้ครบถ้วน และระบุประเด็นที่ต้องปรับปรุงหรือค้นคว้าเพิ่มเติม

๑๖) จัดลำลำดับการนำเสนอผลงานตามหัวข้อที่กำหนดอย่างชัดเจน

๑๗) เข้าใจที่มา แนวคิด และผลลัพธ์ของโครงการศาสตร์พระราชา

๑๘) สะท้อนสิ่งที่เรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้ “แอฟริกา”

๑๙) สื่อสารความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน

๓.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) อ่านข้อมูลวิเคราะห์ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา

๒) ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาจากการอ่านข้อมูล

๓) ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาจากการอ่านข้อมูล

๔) นำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา

๕) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในแอฟริกาได้อย่างมีเหตุผล

๖) วิเคราะห์และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการกระจายของประชากร โดยใช้แผนที่ประกอบการตัดสินใจ

๗) วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยวในทวีปแอฟริกา

๘) จับใจความสำคัญจากการอ่านบทความ
๙) เขียนแผนผังความคิดแบบก้างปลาได้อย่างเป็นระบบ
๑๐) วิเคราะห์ จับใจความสำคัญจากการอ่านบทความ
๑๑) เขียนแผนผังความคิดแบบต้นไม้ได้อย่างเป็นระบบ
๑๒) เขียนแผนผังความคิดจากบทความ ฝึกจัดกลุ่มและเชื่อมโยงข้อมูลเป็นระบบ
๑๓) สืบค้น วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ พร้อมแสดงผลข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย
๑๔) วิเคราะห์ จับใจความสำคัญจากการอ่านบทความ
๑๕) เขียนแผนผังความคิดแบบต้นไม้ได้อย่างเป็นระบบ
๑๖) สืบค้นข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ และวิเคราะห์ปัญหา แนวทาง ผลสำเร็จของศาสตร์พระราชาแต่ละเรื่องได้
๑๗) วางแผนการนำเสนอ เลือกรูปแบบการนำเสนอและออกแบบสื่อประกอบการนำเสนอได้เหมาะสมกับเนื้อหาและเวลาที่กำหนด
๑๘) ซ้อมนำเสนอและสื่อสารได้อย่างมั่นใจ
๑๙) ถ่ายทอดข้อมูลและสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ต่อผู้อื่น
๒๐) เขียนสรุปความรู้และสะท้อนความคิดความรู้สึกตามหัวข้อที่กำหนด
๒๑) สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่างมีโครงสร้าง และสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียน
๒๒) สามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) เห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา
๒) เห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา
๓) เห็นคุณค่าและตระหนักถึงความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา
๔) เคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม และมีทัศนคติเชิงบวกต่อความหลากหลายของผู้คน
๕) ตระหนักถึงการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยว อย่างมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา
๖) ตระหนักถึงผลกระทบจากการทำลายสิ่งแวดล้อม
๗) มีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์ป่าไม้
๘) ตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า และให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์
๙) ตระหนักถึงผลกระทบของการทำลายป่า และเห็นความสำคัญของการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
๑๐) ตระหนักถึงผลกระทบจากการกระทำของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม และมีจิตสาธารณะในการรักษาทรัพยากรน้ำ
๑๑) ตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า และให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์
๑๒) ซาบซึ้งในพระอัจฉริยภาพและความเสียสละของในหลวงรัชกาลที่ ๙ และรัชกาลที่ ๑๐ พร้อมตระหนักถึงบทบาทของตนในการดูแลทรัพยากรน้ำ

๑๓) แสดงความรับผิดชอบในการทำหน้าที่ของตนในกลุ่ม และร่วมมือกันออกแบบการนำเสนอ อย่างสร้างสรรค์

๑๔) เห็นคุณค่าของการเตรียมตัวและรับฟังคำแนะนำเพื่อพัฒนางานตนให้ดีขึ้น

๑๕) ภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทย และสนใจแนวทางพัฒนาที่ยั่งยืน

๑๖) เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์

๑๗) เห็นคุณค่าของการเรียนรู้โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์

๔. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านข้อมูลวิเคราะห์ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา โดยเห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒.๑.๒)

อ่านข้อมูลวิเคราะห์ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา โดยเห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๑.๑.๑,๒.๑.๒)

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในแอฟริกาได้อย่างมีเหตุผล โดยเห็นคุณค่าและตระหนักถึงความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา (๒.๑.๒,๔.๕.๑)

วิเคราะห์และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการกระจายของประชากร โดยใช้แผนที่ประกอบการตัดสินใจ และเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม และมีทัศนคติเชิงบวกต่อความหลากหลายของผู้คน (๒.๑.๒,๔.๓.๑,๔.๓.๒)

วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในทวีปแอฟริกา โดยตระหนักถึงการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยว อย่างมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา (๑.๑.๑,๒.๑.๒,๔.๑.๑,๔.๓.๑)

จับใจความสำคัญจากการอ่านบทความ และเขียนแผนผังความคิดแบบก้างปลาได้อย่างเป็นระบบ โดยตระหนักถึงผลกระทบจากการทำลายสิ่งแวดล้อม พร้อมมีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์ป่าไม้ (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๓.๑)

วิเคราะห์ จับใจความสำคัญจากการอ่านบทความ และเขียนแผนผังความคิดแบบต้นไม้ได้อย่างเป็นระบบ โดยตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า และให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ (๑.๓.๑,๑.๔.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑)

เขียนแผนผังความคิดจากบทความ ฝึกจัดกลุ่มและเชื่อมโยงข้อมูลเป็นระบบ โดยตระหนักถึงผลกระทบของการทำลายป่า และเห็นความสำคัญของการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม (๑.๓.๑,๒.๑.๑,๒.๑.๓,๓.๑.๑)

สืบค้น วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ พร้อมแสดงผลข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย โดยตระหนักถึงผลกระทบจากการกระทำของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม และมีจิตสาธารณะในการรักษาทรัพยากรน้ำ (๑.๑.๑,๑.๑.๓,๒.๑.๒,๓.๑.๑,๔.๓.๑)

สืบค้นข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ และวิเคราะห์ปัญหา แนวทาง ผลสำเร็จของศาสตร์พระราชาแต่ละเรื่องได้ และซาบซึ้งในพระอัจฉริยภาพและความเสียสละของในหลวงรัชกาลที่ ๙ และรัชกาลที่ ๑๐ พร้อมตระหนักถึงบทบาทของตนในการดูแลทรัพยากรน้ำ (๓.๑.๓,๓.๒.๒,๔.๓.๑)

วางแผนการนำเสนอ เลือกรูปแบบการนำเสนอและออกแบบสื่อประกอบการนำเสนอได้เหมาะสมกับเนื้อหาและเวลาที่กำหนด และแสดงความรับผิดชอบในการทำหน้าที่ของตนในกลุ่ม และร่วมมือกันออกแบบการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ (๓.๑.๓,๓.๒.๒,๔.๓.๑)

ซ้อมนำเสนอและสื่อสารได้อย่างมั่นใจ โดยเห็นคุณค่าของการเตรียมตัวและรับฟังคำแนะนำเพื่อพัฒนางานตนให้ดีขึ้น (๓.๑.๓,๓.๒.๒,๔.๓.๑)

ถ่ายทอดข้อมูลและสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ต่อผู้อื่น และภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทย และสนใจแนวทางพัฒนาที่ยั่งยืน (๓.๑.๓,๓.๒.๒,๔.๓.๑)

เขียนสรุปความรู้และสะท้อนความคิดความรู้สึกตามหัวข้อที่กำหนด ซึ่งสะท้อนสิ่งที่เรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้ “แอฟริกา” โดยเห็นคุณค่าของการเรียนรู้และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ (๓.๑.๒,๔.๑.๑,๔.๒.๒)

สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่างมีโครงสร้าง และสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียนสามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม และเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ (๓.๑.๒,๔.๑.๑,๔.๒.๒)

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๕.๒ ใฝ่เรียนรู้

๕.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแอฟริกา (๑)

๒) แผนที่กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกา

๓) ใบงานกิจกรรมที่ ๒ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา

๔) ใบงานที่ ๓ เรื่อง แอฟริกาภูมิสัญชาติ

๕) ใบงานที่ ๔ เรื่อง ถอดรหัสทำเลทอง

๖) ใบงานที่ ๕ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ”

๗) แผนผังก้างปลา “การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา”

๘) แผนผังต้นไม้ “การทำลายป่าในแอฟริกา”

๙) แผนผังความคิด “การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม”

๑๐) ใบงานที่ ๖ เรื่อง “ข่าวไหนใช่ ข่าวไหนชัวร์”

๑๑) ใบงานที่ ๗ เรื่อง ศาสตร์พระราชาของเรา

๑๒) ใบงานที่ ๘ สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา

๖.๒ เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. อ่านข้อมูลทวีปแอฟริกาและเติมข้อมูลลงในตาราง	ข้อมูลที่นำมาตอบถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	ข้อมูลที่นำมาตอบถูกต้อง ผิดพลาดบางส่วน	ข้อมูลที่นำมาตอบไม่ถูกต้อง
๒. ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา	ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกาได้ถูกต้องครบถ้วนทุกข้อ	ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกาได้ถูกต้อง แต่ผิดพลาดบางข้อ	ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกาไม่ถูก
๓. นำเสนอเนื้อหาข้อมูลถูกต้อง ชัดเจน วิธีการนำเสนอน่าสนใจ นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด	นำเสนอนำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา ได้ถูกต้องตรงประเด็น	นำเสนอนำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาได้	ไม่สามารถนำเสนอนำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาได้
๔. บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา	ตอบถูก ๘-๑๐ ข้อ	ตอบถูก ๖-๗ ข้อ	ตอบถูก ๐-๕ ข้อ
๕. ระบุชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ในภูมิภาคแอฟริกาที่ได้รับมอบหมาย	ระบุชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ได้ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด	ระบุชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ได้ถูกต้องบางส่วน	ไม่สามารถระบุชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ได้
๖. ความถูกต้องในการระบุ กลุ่มชาติพันธุ์ และลักษณะภูมิประเทศเด่น ความสามารถในการเชื่อมโยงปัจจัยทางภูมิศาสตร์ กับการตั้งถิ่นฐานและปัญหาที่เกิดขึ้น การแสดงออกถึงทัศนคติเชิงบวก ต่อความหลากหลายและการเคารพความแตกต่าง	ระบุข้อมูล (ชาติพันธุ์/ภูมิประเทศ) ได้ถูกต้องครบถ้วนตามใบความรู้ที่ได้รับ วิเคราะห์และสรุปปัจจัยหลัก ในการตั้งถิ่นฐานได้สอดคล้องกับภูมิประเทศและข้อสังเกต พร้อมยกตัวอย่างความท้าทายที่ชัดเจนและสัมพันธ์กันการเปรียบเทียบและการให้เหตุผลมีความ	ระบุข้อมูลได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ (มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย ๑-๒ จุด) วิเคราะห์ปัจจัยหลักได้ถูกต้อง แต่การอธิบายความสัมพันธ์หรือยกตัวอย่างความท้าทายอาจยังไม่ลึกซึ้งพอการเปรียบเทียบและการให้เหตุผลมีความสมเหตุสมผล แต่แนวทางการเคารพความ	ระบุข้อมูลผิดพลาดหลายจุด หรือระบุข้อมูลไม่ตรงกับภูมิภาคที่ได้รับมอบหมายสรุปปัจจัยหลักในการตั้งถิ่นฐานผิดพลาด หรือไม่สามารถเชื่อมโยงภูมิประเทศกับวิถีชีวิต/ปัญหาได้ขาดการเปรียบเทียบ หรือการแสดงออกถึงทัศนคติเชิง

	สมเหตุสมผลและรอบด้านอย่างชัดเจน เสนอแนวทางการเคารพความแตกต่างได้อย่างเป็นรูปธรรมและสร้างสรรค์	แตกต่างเป็นไปในเชิงนามธรรมหรือค่อนข้างทั่วไป	บวกไม่ชัดเจน หรือตอบไม่ตรงประเด็น
๗. บอกภูมิภาคในแอฟริกาที่อยากไปตั้งถิ่นฐาน พร้อมบอกอาชีพและสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่นักเรียนสนใจ	ตอบถูกระดับดี ๘-๑๐ คะแนน	ตอบถูกระดับพอใช้ ๖-๗ คะแนน	ปรับปรุง๐-๕ คะแนน
๘. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน วิธีการนำเสนอน่าสนใจ นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องสมบูรณ์ทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	ข้อมูลในแผนผังไม่ถูกต้อง ไม่สามารถนำเสนอได้
๙. วิเคราะห์ข้อมูลจากใบความรู้ แล้วนำมาเติมในแผนผังให้ถูกต้องทุกประเด็น	สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ครบทุกประเด็น	สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้องแต่ยังขาดบางประเด็น	ไม่สามรถวิเคราะห์ข้อมูลได้ และไม่ตรงประเด็น
๑๐. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน วิธีการนำเสนอน่าสนใจ นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องสมบูรณ์ทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	ข้อมูลในแผนผังไม่ถูกต้อง ไม่สามารถนำเสนอได้
๑๑. วิเคราะห์ข้อมูลจากใบความรู้ แล้วนำมาเติมในแผนผังให้ถูกต้องทุกประเด็น	สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ครบทุกประเด็น	สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้องแต่ยังขาดบางประเด็น	ไม่สามรถวิเคราะห์ข้อมูลได้ และไม่ตรงประเด็น
๑๒. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน วิธีการนำเสนอน่าสนใจ	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องสมบูรณ์ทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอ	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอที่	ข้อมูลในแผนผังไม่ถูกต้อง ไม่สามารถนำเสนอได้

นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด	ที่น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	
๑๓. วิเคราะห์ข้อมูลจากใบความรู้ แล้วนำมาเติมในแผนผังให้ถูกต้องทุกประเด็น	สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ครบทุกประเด็น	สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้องแต่ยังขาดบางประเด็น	ไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ และไม่ตรงประเด็น
๑๔. การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข่าวที่ได้รับ	วิเคราะห์ได้ครบถ้วน ชัดเจน และสมเหตุสมผล โดยระบุแหล่งที่มาและเหตุผลความน่าเชื่อถือได้ถูกต้อง สรุปใจความได้ดี มีการอ้างอิงชัดเจน และให้เหตุผลการตัดสินใจว่าข่าวจริง/ปลอมได้หนักแน่น	วิเคราะห์ได้ค่อนข้างถูกต้อง แต่ยังมีบางส่วนที่ไม่ชัดเจนหรือขาดรายละเอียดสำคัญ เช่น ให้เหตุผลไม่สมบูรณ์ หรือสรุปใจความไม่ครบถ้วนทั้งหมด	วิเคราะห์ข้อมูลผิดพลาด ไม่สามารถระบุแหล่งที่มา หรือให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจไม่ได้
๑๕. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน วิธีการนำเสนอน่าสนใจ นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องสมบูรณ์ทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	ข้อมูลในแผนผังไม่ถูกต้อง ไม่สามารถนำเสนอได้
๑๖. สรุปโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สรุปข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ครบถ้วน ถูกต้อง ชัดเจน ทุกประเด็นที่กำหนดในใบงาน	สรุปข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ หรือขาดความสมบูรณ์ในบางประเด็น	สรุปข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน
๑๗. การร่วมคิดเห็นและแสดงความคิดเห็น ความตั้งใจและรับผิดชอบ การลงมือ	แสดงความคิดเห็นสม่ำเสมอ มีความคิดสร้างสรรค์ และเคารพผู้อื่น ตั้งใจทำงานรับผิดชอบหน้าที่ของ	แสดงความคิดเห็นได้บ้าง ต้องรอให้เพื่อนชวนรับผิดชอบบางส่วน ต้องเตือนบ้างมีส่วนร่วมบางช่วง ไม่สม่ำเสมอทำงาน	ไม่แสดงความคิดเห็นหรือขัดจังหวะเพื่อน ละเลยหน้าที่ ไม่เตรียมตัว ไม่ตั้งใจไม่ค่อยช่วยงาน หรือไม่ลงมือท

ร่วมทำงาน. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	ตนเองครบถ้วน มีส่วนร่วมในการลงมือทำทุกขั้นตอนของกลุ่ม ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ให้เกียรติและช่วยเหลือ	ร่วมได้พอใช้ ไม่รบกวนเพื่อน	เลยขัดแย้ง รบกวน หรือไม่ร่วมมือในกลุ่ม
การสะท้อนคิดเชื่อมโยงเนื้อหาการเรียนรู้จากทวีปแอฟริกา	นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องได้ลึกซึ้ง และมีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้ของทวีปยแอฟริกาได้	นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องได้ลึกซึ้ง แต่ไม่ค่อยละเอียดและมีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้ของทวีปแอฟริกาได้พอเหมาะ	นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องได้ไม่ลึกซึ้ง และไม่มีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้ของทวีปแอฟริกา

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๐ – ๗๐ หมายถึง ระดับคุณภาพ ดี

คะแนน ๗๑ – ๑๔๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ พอใช้

คะแนน ๑๔๒ – ๒๑๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้น

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒	เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑	สำรวจและระบุทำเลที่ตั้ง ของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
ตัวชี้วัด ม. ๒/๒	วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทาง เศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ลักษณะภูมิประเทศของแอฟริกาที่เป็นที่ราบสูงและทะเลทรายกว้างใหญ่ ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมจำกัดและต้องพึ่งพาแม่น้ำ เช่น แม่น้ำไนล์ในการเพาะปลูกภูมิอากาศร้อนแห้งในหลายภูมิภาค ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้งและขาดแคลนน้ำ ในเขตที่มีฝนตกสม่ำเสมอ เช่น แอฟริกากลางและตะวันตก มีกิจกรรมปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น โกโก้ กาแฟ ภูมิประเทศที่อุดมด้วยแร่ธาตุ เช่น เพชร ทอง และน้ำมัน ส่งผลให้เกิดกิจกรรมเหมืองแร่เป็นหลัก ภูมิประเทศติดทะเลเอื้อต่อกิจกรรมประมง และการค้าทางเรือในบางภูมิภาคของทวีป

๓. สาระการเรียนรู้

แอฟริกาเหนือ

ภูมิประเทศและภูมิอากาศของแอฟริกาเหนือเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภูมิภาคนี้ ทะเลทรายซาฮาราแม้จะแห้งแล้ง แต่เป็นแหล่งแร่ธาตุสำคัญ เช่น ฟอสเฟต และเป็นเส้นทาง การค้าดั้งเดิมรวมถึงส่งเสริม การท่องเที่ยวทะเลทรายแม่น้ำไนล์ และที่ราบลุ่มเป็นศูนย์กลางการเกษตร ที่สำคัญโดยเฉพาะในอียิปต์ นอกจากนี้ยังมีการประมงน้ำจืด และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เทือกเขาแอตลาสมีความเหมาะสมต่อการเกษตรบนพื้นที่สูง การเลี้ยงสัตว์ และเป็นแหล่ง แร่ธาตุบางชนิด รวมถึงการท่องเที่ยวภูเขา ชายฝั่งเมดิเตอร์เรเนียนและมหาสมุทรแอตแลนติก เอื้อต่อการประมง อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลและการท่องเที่ยวชายทะเล พร้อมทั้งเป็นเมืองท่าสำคัญสำหรับการค้าและการขนส่ง ในด้านภูมิอากาศภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน บริเวณชายฝั่งเหมาะกับการปลูก พืชผลเมืองหนาว เช่น องุ่น มะกอก และส่งเสริม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวชายฝั่ง ภูมิอากาศแบบทะเลทราย ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่เหมาะสำหรับพลังงานแสงอาทิตย์ และเหมืองแร่ รวมถึงการเกษตรแบบโอเอซิส ภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งในเขตเปลี่ยนผ่านสนับสนุน การเกษตรในฤดูฝน และการเลี้ยงสัตว์เร่ร่อน

แอฟริกาฟริกาตะวันตก

แอฟริกาตะวันตกมีความหลากหลายทางภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลโดยตรงต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภูมิภาคที่ราบชายฝั่งแอตแลนติก เป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อส่งออก เช่น โกโก้ ยางพารา และปาล์มน้ำมัน เนื่องจากได้รับอิทธิพลจาก ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้นแบบมรสุม ที่มีฝนตกชุกและอุณหภูมิสูงตลอดปี ทำให้เกิดการตั้งถิ่นฐานหนาแน่นและการพัฒนาการค้าในทางตรงกันข้าม เขตซาเฮลซึ่งมีภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน และดินที่ไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์ จะเน้นไปที่การเลี้ยงสัตว์ และเกษตรกรรมแบบยังชีพ นอกจากนี้ยังพบ อุตสาหกรรมเหมืองแร่แม่น้ำไนเจอร์ และที่ราบลุ่มโดยรอบเป็นแหล่งหล่อเลี้ยงชีวิตและเศรษฐกิจ สนับสนุนการเกษตรขั้นสูง การประมงน้ำจืดการตั้งถิ่นฐานขนาดใหญ่ และเป็นเส้นทางการขนส่งทางน้ำรวมถึงแหล่งพลังงานน้ำส่วนพื้นที่แห้งแล้งทางตะวันตกเฉียงเหนือซึ่งอยู่ใกล้ทะเลทรายซาฮารา แม้ไม่เหมาะกับการเกษตร แต่มีศักยภาพในการพัฒนาฟาร์มพลังงานแสงอาทิตย์และมีวิถีชีวิตแบบเร่ร่อน

แอฟริกากลาง

แอฟริกากลาง ซึ่งเป็น "หัวใจสีเขียว" ของทวีป ถูกขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจด้วยลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศที่โดดเด่นที่ราบลุ่มแม่น้ำคองโก อันกว้างใหญ่เป็นศูนย์กลางของ อุตสาหกรรมป่าไม้ การประมงน้ำจืด และการเกษตรในพื้นที่จำกัด เนื่องจากมีดินซุ่มน้ำและป่าดงดิบหนาแน่น นอกจากนี้ แม่น้ำคงตายังทำหน้าที่เป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญอย่างยิ่งในพื้นที่สูงอย่างเขตภูเขาทางตะวันออก เช่น ภูเขารูเวนโซรี ซึ่งมีอากาศเย็นและฝนตกชุก เหมาะสำหรับการปลูกพืชเขตอบอุ่น เช่น กาแฟ ชา และกล้วย รวมถึงส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ บริเวณชายฝั่งแอตแลนติก ของแคเมอรูนและกาบอง ซึ่งเป็นที่ราบต่ำและมีป่าฝนเขตร้อนสนับสนุนการประมงชายฝั่ง การส่งออกไม้ และเป็นที่ตั้งของเมืองท่าสำคัญต่าง ๆ ขณะที่ที่ราบสูงชาดและเขตกึ่งแห้งแล้งตอนเหนือ ซึ่งมีดินทรายและฝนน้อย จะเน้นไปที่การเลี้ยงสัตว์ และ เหมืองแร่มากกว่าการเกษตร ในด้านภูมิอากาศเขตภูมิอากาศแถบศูนย์สูตร (ร้อนชื้น) ที่มีฝนตกเกือบตลอดปี ส่งเสริมการเติบโตของป่าดิบชื้นหนาแน่น ทำให้เกิดอุตสาหกรรมไม้ การปลูกพืชเมืองร้อน และศักยภาพการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำส่วน ภูมิอากาศแบบกึ่งชื้นกึ่งแห้ง ซึ่งเป็นเขตเปลี่ยนผ่านระหว่างป่ากับทุ่งหญ้า สนับสนุนการทำไร่แบบหมุนเวียน และการเลี้ยงสัตว์ขนาดเล็ก สำหรับภูมิอากาศแบบแห้งแล้ง ในบางส่วนของชาด ประชากรต้องพึ่งพาโอเอซิสและกิจกรรมเร่ร่อน

แอฟริกาตะวันออก

แอฟริกาตะวันออกมีภูมิประเทศและภูมิอากาศที่หลากหลาย ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภูมิภาคนี้ที่ราบสูงแอฟริกาตะวันออก รวมถึงเอธิโอเปียและเคนยามีดินภูเขาไฟที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญ เช่น กาแฟ ชา และข้าวโพด นอกจากนี้ อุณหภูมิที่เย็นสบายยังดึงดูดการท่องเที่ยวภูเขา ในส่วนของเทือกเขาและภูเขาสูง เช่น คิลิมันจาโร มีอิทธิพลต่อสภาพภูมิอากาศและการเพาะปลูกแบบขั้นบันได ทะเลสาบขนาดใหญ่อย่างทะเลสาบวิกตอเรีย เป็นแหล่งสำคัญของการประมงน้ำจืดและเส้นทางคมนาคมภายในประเทศ ขณะที่เกรตริฟต์แวลลีย์ ซึ่งมีภูเขาไฟและน้ำพุร้อน ดึงดูดการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และมีศักยภาพด้านพลังงานความร้อนใต้พิภพ สำหรับพื้นที่ชายฝั่งมหาสมุทรอินเดียทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ การประมง และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวชายทะเล ในด้านภูมิอากาศ ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้น บริเวณรอบทะเลสาบวิกตอเรีย ที่มีฝนตกตลอดปีเอื้อต่อเกษตรกรรมพืชเขตร้อน เช่น กล้วย ยางพารา และมันสำปะหลัง ส่วนภูมิอากาศแบบสะวันนา ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของเคนยาและแทนซาเนีย เหมาะสำหรับการเลี้ยงสัตว์ และการท่องเที่ยวซาฟารี สุดท้ายคือภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน

ในโซมาเลียและเคนยาตอนเหนือ ซึ่งการเกษตรจำกัด ทำให้เน้นไปที่ปศุสัตว์ และการค้าขายตามเส้นทางทะเลทราย โดยรวมแล้วภูมิประเทศและภูมิอากาศของแอฟริกาตะวันออกเป็นตัวกำหนดและขับเคลื่อนภาคเศรษฐกิจหลักของภูมิภาคอย่างชัดเจน

แอฟริกาใต้

แอฟริกาใต้มีภูมิประเทศและภูมิอากาศที่หลากหลาย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการกระจายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในภูมิภาคที่ราบสูงแอฟริกาใต้ (ไฮเวลด์) เป็นแหล่งรวม แร่ธาตุ สำคัญ เช่น ทอง เพชร และถ่านหิน ทำให้เกิดอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ขนาดใหญ่ ในขณะที่แอ่งน้ำและที่ราบลุ่มแม่น้ำ อย่างแม่น้ำแซมเบซี ลิมโปโป และออเรนจ์ สนับสนุน พลังงานน้ำการชลประทาน และการเกษตร พืชไร่และผลไม้สำหรับพื้นที่ทะเลทรายและกึ่งทะเลทราย เช่น นามิบและคาลาฮารี แม้แห้งแล้ง แต่ยังคงเน้น การเลี้ยงสัตว์ และเหมืองแร่ ส่วนชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติกและอินเดีย เป็นที่ตั้งของเมืองท่าสำคัญต่าง ๆ ซึ่งเป็นศูนย์กลางของอุตสาหกรรมการค้า และการท่องเที่ยวนอกจากนี้เทือกเขาดราเคนส์เบิร์ก ยังเป็นแหล่งต้นน้ำที่เอื้อต่อการปลูกพืชเมืองหนาว และเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติในด้านภูมิอากาศ ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนบริเวณเคปทาวน์เหมาะกับการปลูกองุ่นผลิตไวน์ และผลไม้ตระกูลส้ม ส่วน ภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตร้อนในนามิเบีย บอตสวานา และซิมบับเว ทำให้เน้นการเลี้ยงสัตว์ เป็นหลักสุดท้ายคือ ภูมิอากาศแบบเขตอบอุ่นภาคพื้นทวีป ในซิมบับเว แซมเบีย และมาลาวี ซึ่งมีฝนตามฤดูกาลเหมาะแก่การปลูกพืชไร่ อย่างข้าวโพด ยาสูบ และฝ้าย โดยรวมแล้ว ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่หลากหลายเหล่านี้ล้วนเป็นตัวกำหนดรูปแบบเศรษฐกิจหลักของแอฟริกาใต้

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกภูมิประเทศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา
- บอกภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- อ่านข้อมูลวิเคราะห์ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา
- ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาจากการอ่านข้อมูล

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านข้อมูลวิเคราะห์ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา โดยเห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒.๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านข้อมูลวิเคราะห์ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา โดยเห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒.๑.๒) **ด้านความรู้** - บอกภูมิประเทศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูแสดงแผนที่ทวีปแอฟริกาแสดงลักษณะทางรัฐกิจ แล้วทบทวนประเทศในทวีปแอฟริกา 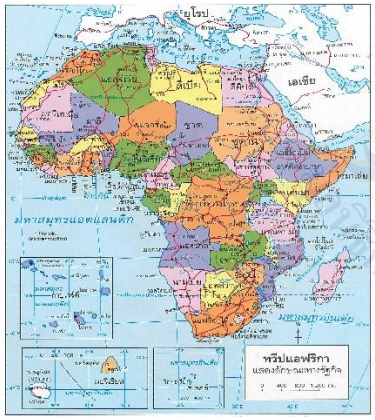 ๒. ครูบอกเพิ่มเติม แล้วว่าวันนี้ นักเรียนจะได้รู้เรื่องภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา	นักเรียนทบทวนประเทศในทวีปแอฟริกา ประเทศลิเบีย ประเทศเอธิโอเปีย ประเทศเอธิโอเปีย ประเทศเคนยา ประเทศแทนซาเนีย ประเทศนามิเบีย ประเทศกานา ประเทศแคเมอรูน ประเทศซูดาน ประเทศโซมาเลีย	๑. Powerpoint เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา ๒. ใบความรู้ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา	- ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- บอกภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา **ด้านทักษะกระบวนการ** - อ่านข้อมูลวิเคราะห์ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา - ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา จากการอ่านข้อมูล **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - เห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของ	**ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที)** ๑. ครูแสดงแผนที่ทวีปแอฟริกาแสดงลักษณะทางกายภาพ ให้นักเรียนอ่านแผนที่แล้วตอบคำถามร่วมกัน 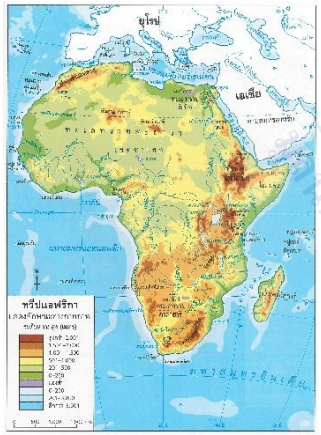 ที่มา: ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะ. ATLAS แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition. ๑.๑ ครูทบทวนว่านักเรียนยังจำได้หรือไม่ว่าแผนที่นี้คือแผนที่อะไร ๑.๒ แผนที่นี้บอกข้อมูลอะไรบ้าง	๑.๑ จำได้ แผนที่ทวีปแอฟริกาแสดงลักษณะทางกายภาพ ๑.๒ บอกเขตภูมิประเทศ	ของทวีปแอฟริกา ๓. แผนที่ทวีปแอฟริกาแสดงลักษณะทางรัฐกิจ ๔. แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา ๕. แผนที่แสดงภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
กิจกรรมทางเศรษฐกิจแอฟริกา **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๑.๓ บริเวณเขตพื้นที่สีม่วง หมายถึงลักษณะภูมิประเทศเป็นอย่างไร ๒. ครูแสดงแผนที่ภูมิอากาศทวีปแอฟริกา แล้วให้นักเรียนอ่านแผนที่แล้วร่วมกันตอบคำถาม 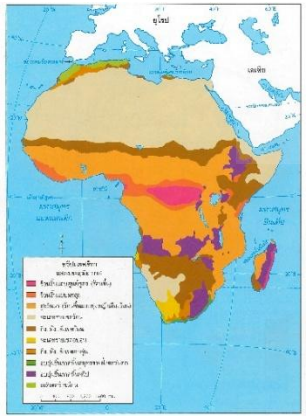 ที่มา: ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะ. ATLAS แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition.	บอกเขตระดับความสูงของพื้นที่ บอกระดับความลึกของน้ำในมหาสมุทร ๑.๓ มีลักษณะเป็นแอ่งต่ำ			

ศูนย์วิทยบริการ ศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒.๑ ครูทบทวนจากคาบที่แล้ว นักเรียนยังจำแผนนี้ได้หรือไม่ ว่าคือแผนที่อะไร ๒.๒ นักเรียนสังเกตแผนที่บอกแถบสีต่าง ๆ ในแผนที่ว่ามีความหมายว่าอย่างไร	๒.๑ จำได้ แผนที่ทวีปแอฟริกาแสดงเขตภูมิอากาศ ๒.๓ แสดงสัญลักษณ์แถบสีในการบอกเขตภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา - สีชมพูแสดงเขตภูมิอากาศร้อนชื้นแถบศูนย์สูตร (ร้อนชื้น) - สีส้มเข้มแสดงเขตภูมิอากาศแบบร้อนชื้นแบบมรสุม - สีส้มอ่อนแสดงเขตภูมิอากาศแบบสะวันนา (ร้อนชื้นแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน) - สีครีมแสดงเขตภูมิอาศแบบทะเลทรายเขตร้อน - สีน้ำตาลเข้มแสดงเขตภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน - สีเหลืองแสดงเขตภูมิอากาศทะเลทรายเขตอบอุ่น - สีน้ำตาลอ่อนแสดงถึงเขตภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตอบอุ่น - สีเขียวเข้มแสดงถึงเขตภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้นภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		- สีม่วงแสดงถึงเขตภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้นภาคพื้นทวีป - สีเขียวอ่อนแสดงถึงเขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน			
	๒.๖ ครูแสดงแผนที่แอฟริกาแสดงลักษณะทางรัฐกิจให้นักเรียนดูอีกครั้ง แล้วถามนักเรียน ดังนี้ - ภูมิอากาศแบบทะเลทรายเขตร้อน นักเรียนคิดว่าอยู่บริเวณประเทศบ้างอะไร ของทวีปแอฟริกา - ภูมิอากาศเมดิเตอร์เรเนียน นักเรียนคิดว่าอยู่บริเวณประเทศบ้างอะไร ของทวีปแอฟริกา - ภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้อภาคพื้นทวีป นักเรียนคิดว่าอยู่บริเวณประเทศบ้างอะไร ของทวีปแอฟริกา	- ประเทศมาลี - ประเทศไนเจอร์ - ประเทศชาด - สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ - ประเทศแองโกลา - ประเทศแซมเบีย - ประเทศมาดากัสการ์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. ครูชี้แจงให้นักเรียนฟังว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาแต่ละภูมิภาคอย่างไร และแจกใบความรู้ให้นักเรียนศึกษา เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา	๓. นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา			
	๔. จากนั้นครูให้นักเรียนบันทึกข้อมูลลงในตารางใบงานที่ ๑๖ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาตามภูมิภาคที่กลุ่มนักเรียนได้รับ	๔. นักเรียนบันทึกข้อมูลลงในใบงานที่ ๑๖ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา ตามภูมิภาคที่กลุ่มนักเรียนได้รับ			
	๕. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม กลุ่มละ ๖ คน ตามภูมิภาคทวีปแอฟริกา ๕ ภูมิภาค และแจกสิ่งที่นักเรียนจะได้รับ ดังนี้ ๕.๑ ใบความรู้ภูมิประเทศทวีปแอฟริกา ๕ ภูมิภาค	นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้และอ่านแผนที่เพื่อเติมตัวเลขลงบนแผนที่ให้ถูกต้อง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕.๒ แผนที่ ๓ แผ่นให้นักเรียน ได้แก่ แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา, แผนที่แสดงภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา, แผนที่ทวีปแอฟริกาแสดงลักษณะทางรัฐกิจ ๕.๒.๑ แผนที่ทวีปแอฟริกาแสดงลักษณะทางรัฐกิจ 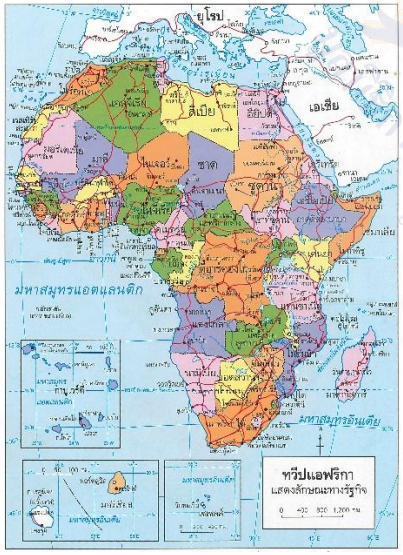 ที่มา: ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะ. ATLAS แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition.				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕.๒.๒ แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา 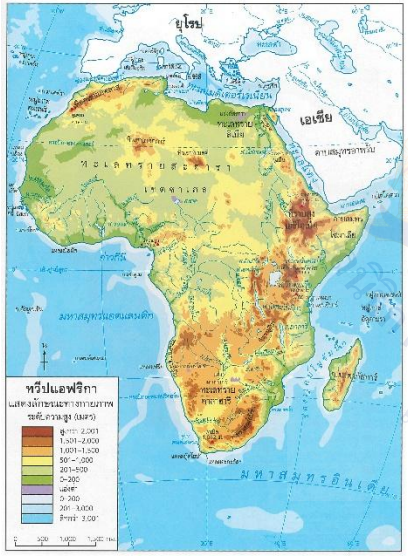 ที่มา: ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะ. ATLAS แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition.				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕.๒.๓ แผนที่แสดงลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา 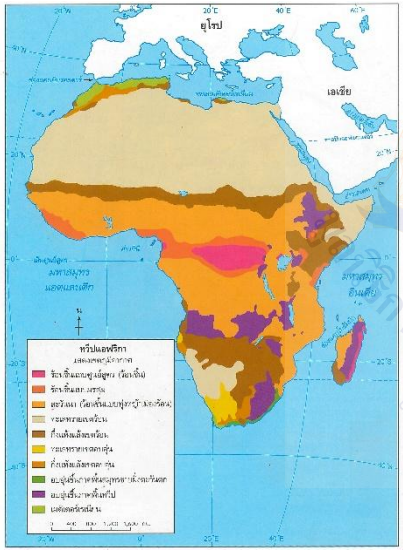 ที่มา: ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะ. ATLAS แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition. ๕.๓ ให้นักเรียนร่วมกันอ่านแผนที่และดูข้อมูลจากใบความรู้ประกอบแล้วเติมตัวเลขลงบนแผนที่				

โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูถามนักเรียนด้วยคำถามดังต่อไปนี้ ๑. ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแอฟริกาอย่างไร	นักเรียนตอบ...ลักษณะภูมิประเทศของแอฟริกาที่เป็นที่ราบสูงและทะเลทรายกว้างใหญ่ ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมจำกัดและต้องพึ่งพาแม่น้ำ เช่น แม่น้ำไนล์ในการเพาะปลูกภูมิอากาศร้อนแห้งในหลายภูมิภาค ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้ง และขาดแคลนน้ำในเขตที่มีฝนตกสม่ำเสมอ เช่น แอฟริกากลางและตะวันตก มีกิจกรรมปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น โกโก้ กาแฟ ภูมิประเทศที่อุดมด้วยแร่ธาตุ เช่น เพชร ทอง และน้ำมัน ส่งผลให้เกิดกิจกรรมเหมืองแร่เป็นหลัก ภูมิประเทศติดทะเลเอื้อต่อกิจกรรมประมง และการค้าทางเรือในบางภูมิภาคของทวีป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแอฟริกา

๒) แผนที่แสดงลักษะณะทางรัฐกิจทวีปแอฟริกา

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแอฟริกา (๑)

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกภูมิประเทศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา - บอกภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - อ่านข้อมูลวิเคราะห์ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา - ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา จากการอ่านข้อมูล	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแอฟริกา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแอฟริกา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) อ่านข้อมูลวิเคราะห์ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีป	๑. ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทาง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แอฟริกา ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา โดยเห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒.๑.๒)	๒. ตรวจแผนที่กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกา	เศรษฐกิจของแอฟริกา ๒. แผนที่กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา (๑)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา	อ่านข้อมูลทวีปแอฟริกาและเติมข้อมูลลงในตาราง	ข้อมูลที่นำมาตอบถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	ข้อมูลที่นำมาตอบถูกต้องผิดพลาดบางส่วน	ข้อมูลที่นำมาตอบไม่ถูกต้อง
แผนที่กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกา	ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา	ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกาได้ถูกต้องครบถ้วนทุกข้อ	ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกาได้ถูกต้อง แต่ผิดพลาดบางข้อ	ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกาไม่ถูก

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแอปริกา (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลทวีปแอฟริกาเหนือ และเติมข้อมูลลงในตาราง

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ทะเลทรายซาฮารา		
๒	แม่น้ำไนล์และที่ราบลุ่มแม่น้ำไนล์		
๓	เทือกเขาแอตลาส		
๔	ชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและมหาสมุทรแอตแลนติก		

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน		
๒	ภูมิอากาศแบบทะเลทราย		
๓	ภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน		

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปแอฟริกาเหนือ มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างไร

.....
.....
.....

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแอปริกา (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลทวีปแอฟริกาตะวันตก และเติมข้อมูลลงในตาราง

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบชายฝั่งแอตแลนติก (แม่น้ำไนเจอร์ แม่น้ำโวลตา)		
๒	เขตซาเฮล		
๓	แม่น้ำไนเจอร์และที่ราบลุ่มโดยรอบ		

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้นแบบมรสุม		
๒	ภูมิอากาศทะเลทรายเขตร้อน		
๓	ภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน		

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปแอฟริกาตะวันตก มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างไร

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแอปริกา (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลทวีปแอฟริกากลาง และเติมข้อมูลลงในตาราง

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบลุ่มแม่น้ำคองโก		
๒	เขตภูเขาทางตะวันออก หรือ เมานต์รูเวนโซรี		
๓	ชายฝั่งแอตแลนติก		
๔	ที่ราบสูงชาดและเขตกึ่งแห้งแล้งตอนเหนือ หรือ เขตซาเฮล		

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	เขตภูมิอากาศแถบศูนย์สูตร (ร้อนชื้น)		
๒	ภูมิอากาศแบบสะวันนา (ร้อนชื้นแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน)		
๓	ภูมิอากาศแบบทะเลทรายเขตร้อน		

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปแอฟริกากลาง มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างไร

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแอปริกา (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลทวีปแอฟริกาตะวันออก และเติมข้อมูลลงในตาราง

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบสูงแอฟริกาตะวันออกเอธิโอเปีย		
๒	เทือกเขาและภูเขาสูง		
๓	ทะเลสาบขนาดใหญ่		
๔	เกรตริฟต์แวลลีย์		
๕	พื้นที่ชายฝั่งมหาสมุทรอินเดีย		

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้นแบบมรสุม		
๒	ภูมิอากาศแบบสะวันนา		
๓	ภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน		

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปแอฟริกาตะวันออก มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างไร

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแอปริกา (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลทวีปแอฟริกาใต้ และเติมข้อมูลลงในตาราง

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบสูงแอฟริกาใต้ หรือ ไฮเวลด์		
๒	แอ่งน้ำและที่ราบลุ่มแม่น้ำ (แม่น้ำแซมบีซี ปม่น้ำลิมโปโป และแม่น้ำออเรนจ์)		
๓	พื้นที่ทะเลทรายและกึ่งทะเลทราย		
๔	ชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติกและอินเดีย		
๕	เทือกเขาดราเคนส์เบิร์ก		

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน		
๒	ภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน		
๓	ภูมิอากาศแบบเขตอบอุ่นภาคพื้นทวีป		

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปแอฟริกาใต้ มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างไร

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแอปริกา (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลทวีปแอฟริกาเหนือ และเติมข้อมูลลงในตาราง

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ทะเลทรายซาฮารา	- เหมืองแร่ เช่น ฟอสเฟต เหล็ก และยูเรเนียม - การค้าผ่านทะเลทราย	ประเทศโมร็อกโก ประเทศแอลจีเรีย
๒	แม่น้ำไนล์และที่ราบลุ่มแม่น้ำไนล์	- การเกษตร เช่น ข้าว สาลี ฝ้าย อ้อย ผักผลไม้ - การประมงน้ำจืด และการชลประทานขั้นสูง - การท่องเที่ยววัฒนธรรม	ประเทศอียิปต์ ประเทศซูดาน
๓	เทือกเขาแอตลาส	- การเกษตรบนพื้นที่สูง เช่น แอปเปิล องุ่น ข้าวโพด - การเลี้ยงสัตว์ เช่น แพะ แกะ - เหมืองแร่ เช่น บอกไซต์ ทองแดง - การท่องเที่ยวภูเขา	ประเทศโมร็อกโก ประเทศแอลจีเรีย ประเทศตูนิเซีย
๔	ชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและมหาสมุทรแอตแลนติก	- การประมงชายฝั่งและการค้า - อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหารทะเล - การท่องเที่ยวชายทะเล เช่น คาซาบลังกา, ตูนิส	ประเทศอียิปต์ ประเทศตูนิเซีย ประเทศแอลจีเรีย ประเทศโมร็อกโก

		- การขนส่งสินค้า เมืองท่าสำคัญ: อเล็กซานเดรีย แอลเจียร์ แทนเจียร์	

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน	- อุตสาหกรรมไวน์และน้ำมันมะกอก - อุตสาหกรรมท่องเที่ยวชายฝั่ง	ประเทศโมร็อกโก ประเทศแอลจีเรีย ประเทศตูนิเซีย ประเทศอียิปต์บางส่วน
๒	ภูมิอากาศแบบทะเลทราย	- พลังงานแสงอาทิตย์, เหมืองแร่, ท่องเที่ยวทะเลทราย - กิจกรรมเกษตรแบบโอเอซิส	ประเทศลิเบีย ประเทศอียิปต์ตอนใน ประเทศแอลจีเรียตอนใต้
๓	ภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน	- เกษตรกรรมในฤดูฝน - การเลี้ยงสัตว์เร่ร่อน	ประเทศโมร็อกโก ประเทศแอลจีเรีย ประเทศตูนิเซีย

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปแอฟริกาเหนือ มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างไร

เพราะมีภูมิประเทศที่หลากหลาย ทั้งทะเลทราย แม่น้ำสายหลัก เทือกเขาสูง และชายฝั่งทะเลอันอุดมสมบูรณ์ ประกอบกับภูมิอากาศที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ทำให้แอฟริกาเหนือมีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย ตั้งแต่การทำเหมืองแร่ การเกษตร การประมง ไปจนถึงการท่องเที่ยว ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ล้วนผูกโยงและได้รับอิทธิพลอย่างมากจากสภาพทางภูมิศาสตร์และภูมิอากาศของภูมิภาคนี้

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแอปริกา (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลทวีปแอฟริกาตะวันตก และเติมข้อมูลลงในตาราง

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบชายฝั่งแอตแลนติก (แม่น้ำไนเจอร์ แม่น้ำโวลตา)	การปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อส่งออก เช่น โกโก้ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน	ประเทศไนจีเรีย ประเทศกานา ประเทศโกตดิวัวร์
๒	เขตซาเฮล	เกษตรกรรมแบบยังชีพ อุตสาหกรรมเหมืองแร่	ประเทศมาลี ประเทศบูร์กินาฟาโซ
๓	แม่น้ำไนเจอร์และที่ราบลุ่มโดยรอบ	การเกษตรขั้นสูง การประมงน้ำจืด พลังงานน้ำ การขนส่งทางน้ำ	ประเทศไนจีเรีย ประเทศมาลี

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้นแบบมรสุม	การปลูกพืชที่ต้องการน้ำมาก เช่น โกโก้ กล้วย ยางพารา	ประเทศไนจีเรีย ประเทศไลบีเรีย ประเทศเซียร์ราลีโอน
๒	ภูมิอากาศทะเลทรายเขตร้อน	การเลี้ยงสัตว์ และเกษตรยังชีพ	ประเทศมาลี ประเทศไมเนอร์
๓	ภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน	ฟาร์มพลังงานแสงอาทิตย์	มอริเตเนีย ไนเจอร์ มาลี เซเนกัล (ตอนบน) และบางส่วนของ ชาด

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปแอฟริกาตะวันตก มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างไร

เศรษฐกิจของแอฟริกาตะวันตกจึงสะท้อนความหลากหลายทางภูมิศาสตร์และภูมิอากาศอย่างชัดเจน เช่น ไนจีเรียโดดเด่นเรื่องน้ำมันดิบ และการเกษตรริมแม่น้ำไนเจอร์ ขณะที่กานาและไอวอรีโคสต์เป็นผู้ผลิตโกโก้รายใหญ่ ส่วนมาลีและไนเจอร์เน้นการเลี้ยงสัตว์ และเหมืองทองคำ/ยูเรเนียม นอกจากนี้ยังมีการค้าแบบตลาดท้องถิ่นและการประมงพื้นบ้านที่แพร่หลายทั่วภูมิภาค

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแอปริกา (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลทวีปแอฟริกากลาง และเติมข้อมูลลงในตาราง

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบลุ่มแม่น้ำคองโก	- การทำป่าไม้, การเกษตรในพื้นที่จำกัด , และ ประมงน้ำจืด - เส้นทางคมนาคมสำคัญ	ประเทศไนจีเรีย ประเทศกานา ประเทศโกตดิวัวร์
๒	เขตภูเขาทางตะวันออก หรือ เมานต์รูเวนโซรี	- การปลูกพืชเขตอบอุ่น เช่น กาแฟ ชา และกล้วย - การท่องเที่ยวธรรมชาติ	ประเทศมาลี ประเทศบูร์กินาฟาโซ
๓	ชายฝั่งแอตแลนติก	การประมงชายฝั่ง, ส่งออกไม้ และ ตั้งเมืองท่า เช่น ลิเบรอวิล	ประเทศกาบอง ประเทศแคเมอรูน
๔	ที่ราบสูงชาดและเขตกึ่งแห้งแล้งตอนเหนือ หรือ เขตซาเฮล	การเลี้ยงสัตว์ และเหมืองแร่	ประเทศชาด

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	เขตภูมิอากาศแถบศูนย์สูตร (ร้อนชื้น)	อุตสาหกรรมไม้ พืชเมืองร้อน และการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ	ประเทศDR คองโก ประเทศสาธารณรัฐคองโกกาบอง ประเทศแคเมอรูน ประเทศสาธารณรัฐแอฟริกากลาง

๒	ภูมิอากาศแบบสะวันนา (ร้อนชื้นแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน)	การทำไร่แบบหมุนเวียน และ การเลี้ยงสัตว์ขนาดเล็ก	ประเทศแคเมอรูน ประเทศสาธารณรัฐประเทศแอฟริกากลาง ประเทศDR คองโก ประเทศชาด
๓	ภูมิอากาศแบบทะเลทรายเขตร้อน	การพึ่งพาโอเอซิส	ประเทศชาด

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปแอฟริกากลาง มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างไร

ภูมิประเทศและอากาศของแอฟริกากลางสำคัญต่อเศรษฐกิจมาก ป่าดิบชื้นและแม่น้ำคองโก ทำให้มีอุตสาหกรรมป่าไม้ และการประมง ส่วนภูเขาสูงเหมาะกับการปลูกกาแฟ และท่องเที่ยว พื้นที่แห้งแล้งก็เน้นเลี้ยงสัตว์ และเหมืองแร่ ทำให้แต่ละที่ทำมาหากินต่างกันตามสภาพธรรมชาติของตัวเอง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแอฟริกา (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลทวีปแอฟริกาตะวันออก และเติมข้อมูลลงในตาราง

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบสูงแอฟริกาตะวันออกเอธิโอเปีย	การปลูกกาแฟ ชา ข้าวโพด	ประเทศเอธิโอเปีย ประเทศเคนยา ประเทศยูกันดา ประเทศแทนซาเนีย
๒	เทือกเขาและภูเขาสูง	การเพาะปลูกแบบขั้นบันได	ประเทศแทนซาเนีย ประเทศเมารู ประเทศเคนยา
๓	ทะเลสาบขนาดใหญ่	ประมงน้ำจืดและคมนาคมภายในประเทศ	ประเทศแทนซาเนีย ประเทศยูกันดา
๔	เกรตริฟต์แวลลีย์	การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และศักยภาพพลังงานความร้อนใต้พิภพ	ประเทศเอธิโอเปีย ประเทศเคนยา ประเทศแทนซาเนีย ประเทศยูกันดา ประเทศรวันดา ประเทศบุรุนดี ประเทศมาลาวี ประเทศโมซัมเบิก
๕	พื้นที่ชายฝั่งมหาสมุทรอินเดีย	ศูนย์กลางโลจิสติกส์การประมง และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวชายทะเล	ประเทศโซมาเลีย ประเทศเคนยา

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้นแบบมรสุม	เกษตรกรรมพืชเขตร้อน เช่น กล้วย ยางพารา มันสำปะหลัง	ประเทศแทนซาเนีย ประเทศยูกันดา
๒	ภูมิอากาศแบบสะวันนา	เหมาะกับการเลี้ยงสัตว์และการท่องเที่ยวซาฟารี	ประเทศแทนซาเนีย ประเทศแคนยา
๓	ภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน	ปศุสัตว์และค้าขายตามเส้นทางทะเลทราย	ประเทศโซมาเลีย ประเทศแคนยา

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปแอฟริกาตะวันออก มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างไร

ภูมิประเทศและอากาศของแอฟริกาตะวันออกส่งผลต่อเศรษฐกิจอย่างมาก ที่ราบสูงที่มีดินดีช่วยให้ปลูกกาแฟได้เยอะและ ภูเขาก็ดึงดูดนักท่องเที่ยว ทะเลสาบทำให้เกิดประมงน้ำจืด และ ชายฝั่งก็เป็นแหล่งการค้า และท่องเที่ยวทะเล ส่วนภูมิอากาศสะวันนา ทำให้มีการเลี้ยงสัตว์ และซาฟารีซึ่งล้วนมาจากธรรมชาติของพื้นที่นั้น

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแอฟริกา (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลทวีปแอฟริกาใต้ และเติมข้อมูลลงในตาราง

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบสูงแอฟริกาใต้ หรือ ไฮเวลด์	อุตสาหกรรมเหมืองแร่ เช่น ทอง เพชร ถ่านหิน	สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ประเทศบอตสวานา
๒	แอ่งน้ำและที่ราบลุ่มแม่น้ำ (แม่น้ำแซมบีซี ปม่น้ำลิมโปโป และแม่น้ำออเรนจ์)	- พลังงานน้ำ (เขื่อน Kariba) และเกษตรกรรมในแซมเบีย/ซิมบับเว - การชลประทาน พืชไร่และผลไม้	ประเทศแซมเบีย ประเทศซิมบับเว ประเทศนามิเบีย ประเทศบอสนาวา สาธารณรัฐแอฟริกาใต้
๓	พื้นที่ทะเลทรายและกึ่งทะเลทราย	เน้นการเลี้ยงสัตว์ และเหมืองแร่	ประเทศนามิเบีย ประเทศบอสนาวา
๔	ชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติกและอินเดีย	ศูนย์กลางอุตสาหกรรม การค้า และการท่องเที่ยว	สาธารณรัฐแอฟริกาใต้
๕	เทือกเขาดราเคนส์เบิร์ก	เหมาะกับการปลูกพืช เมืองหนาว และเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ	สาธารณรัฐแอฟริกาใต้

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน	ปลูกองุ่น ไวน์ ส้ม แอปเปิ้ล	สาธารณรัฐแอฟริกาใต้
๒	ภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน	เน้นเลี้ยงสัตว์	ประเทศนามิเบีย ประเทศบอตสวานา ประเทศซิมบับเว

๓	ภูมิอากาศแบบเขตอบอุ่นภาคพื้นทวีป	พืชไร่ เช่น ข้าวโพด ยาสูบ ฝ้าย	ประเทศซิมบับเว ประเทศแซมเบีย ประเทศมาลาวี

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปแอฟริกาใต้ มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างไร

ภูมิประเทศและอากาศของแอฟริกาใต้มีผลต่อเศรษฐกิจอย่างมากที่ราบสูงไฮเวลด์ เป็นแหล่งแร่ธาตุสำคัญอย่างทองและเพชร ส่วนแม่น้ำต่าง ๆ ช่วยเรื่องพลังงานน้ำ และเกษตรกรรมแม้แต่ทะเลทรายก็ยังเน้นเลี้ยงสัตว์ และเหมืองแร่ได้ ขณะที่ชายฝั่งทะเล เป็นศูนย์กลางการค้า และท่องเที่ยวนอกจากนี้ ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนยังทำให้ปลูกองุ่นได้ดีด้วย

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกาเหนือ

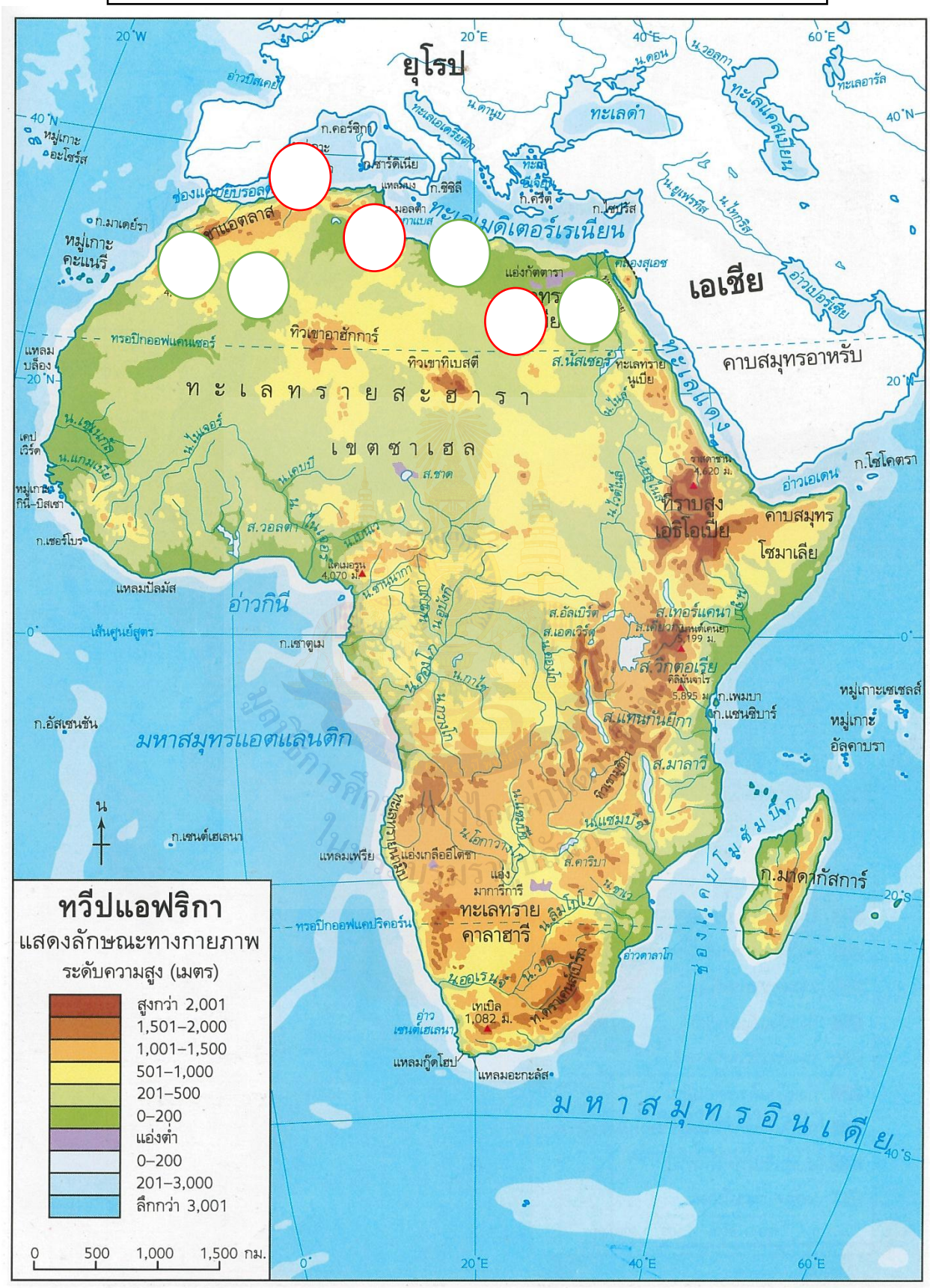

หมายเหตุ: วงกลมกรอบสีเขียวคือภูมิประเทศ วงกลมกรอบสีแดงคือภูมิอากาศ

กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกาตะวันตก

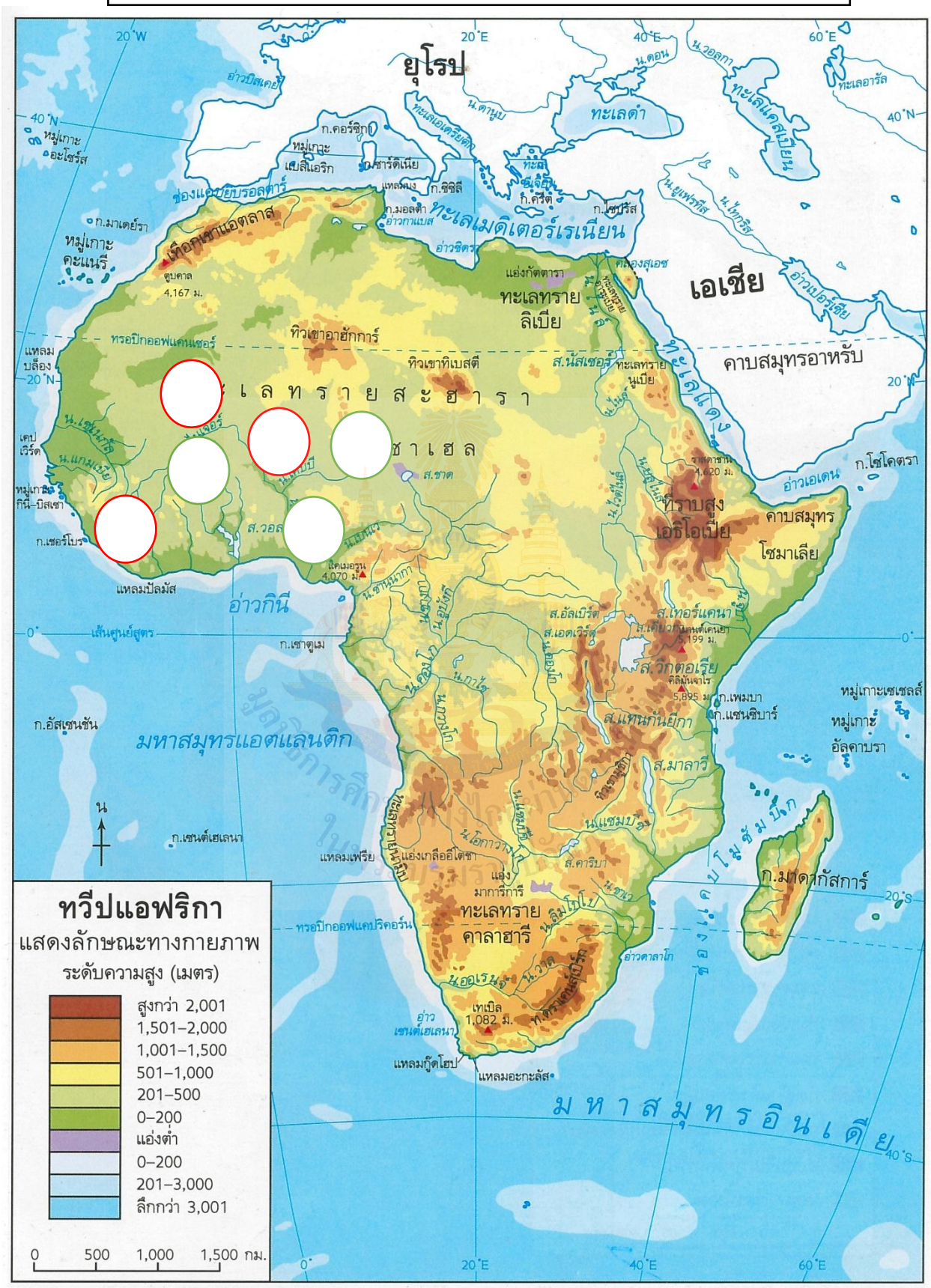
ยุโรป
เอเชีย
ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
ทะเลดำ
ทะเลทรายสะฮารา
ทะเลทรายลิเบีย
ทะเลทรายนูเบีย
ทะเลทรายอาหรับ
ทะเลทรายคาลาฮารี
ทะเลทรายนามิบ
ทะเลทรายอาตากามา
ทะเลทรายโมฮาวี
ทะเลทรายโกบี
ทะเลทรายเกรตแซนดี
ทะเลทรายเกรตวิกตอเรีย
ทะเลทรายอาระเบีย
ทะเลทรายเปอร์เซีย
ทะเลทรายทาร์
ทะเลทรายคารากุม
ทะเลทรายคิซิลคุม
ทะเลทรายทากลามากัน
ทะเลทรายเกรตแซนดี
ทะเลทรายเกรตวิกตอเรีย
ทะเลทรายนัลลาร์บอร์
ทะเลทรายซิมป์สัน
ทะเลทรายกิบสัน
ทะเลทราย

กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกากลาง

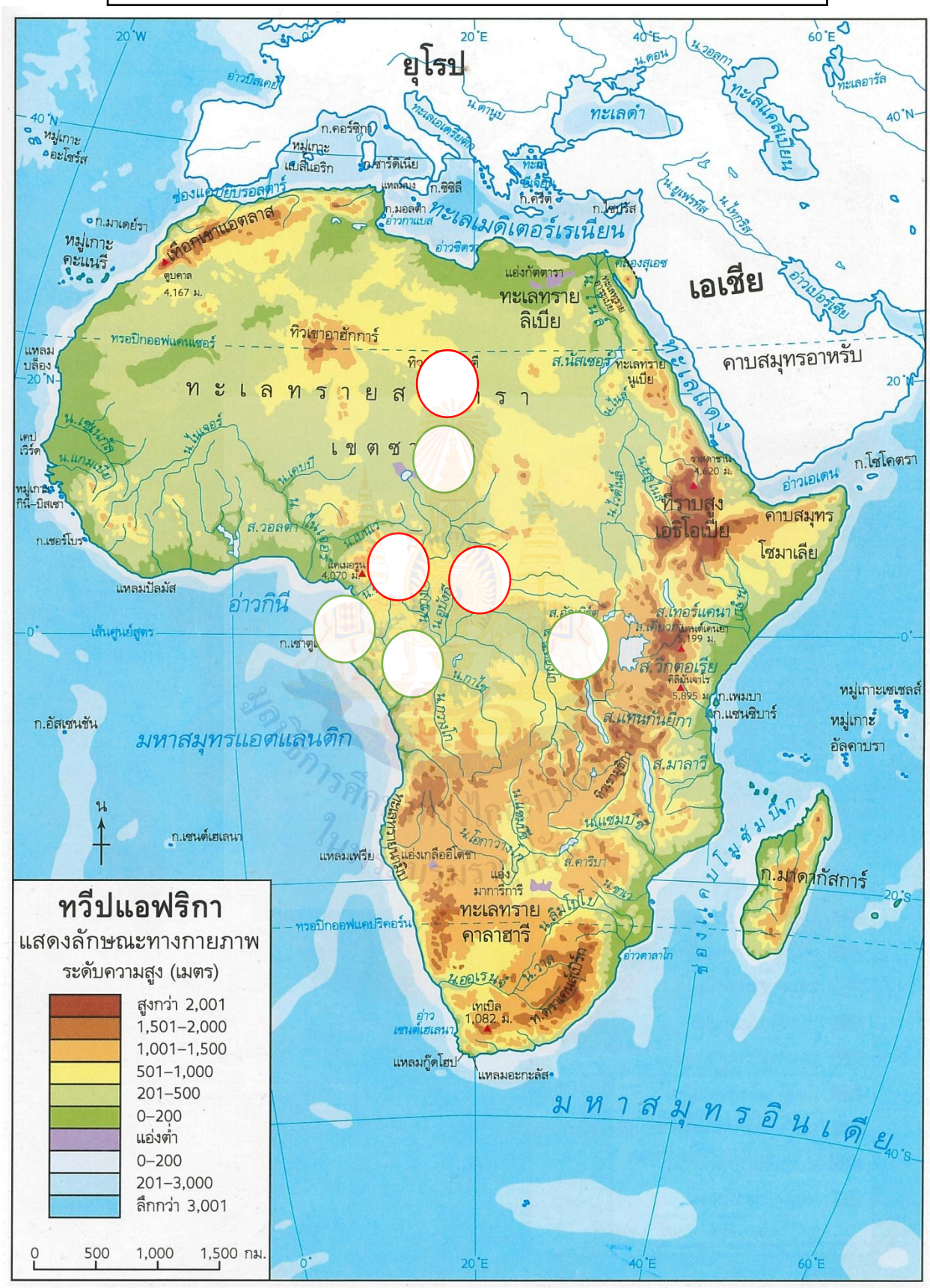

หมายเหตุ: วงกลมกรอบสีเขียวคือภูมิประเทศ วงกลมกรอบสีแดงคือภูมิอากาศ

กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกาตะวันออก

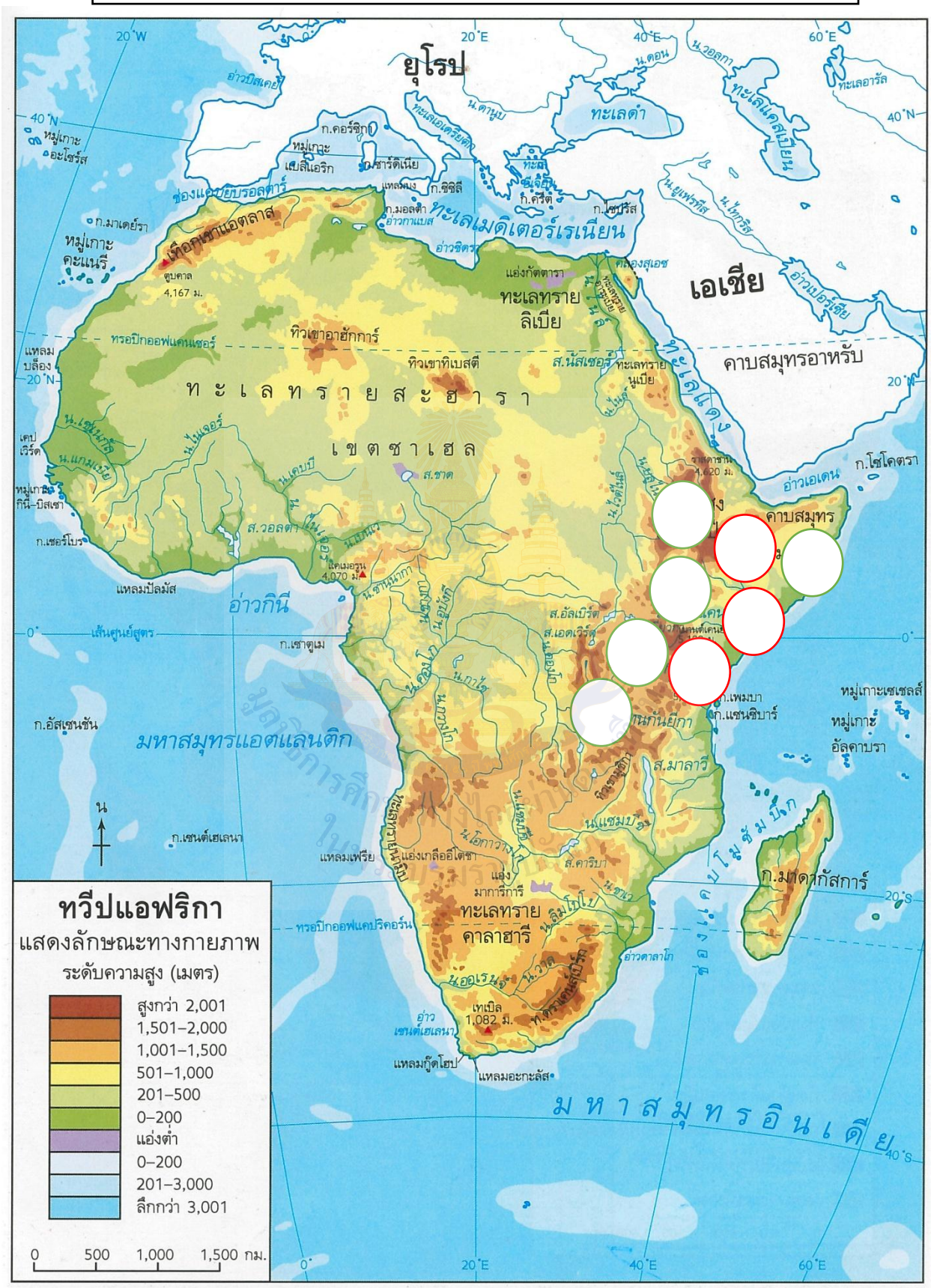

หมายเหตุ: วงกลมกรอบสีเขียวคือภูมิประเทศ วงกลมกรอบสีแดงคือภูมิอากาศ

กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกาใต้

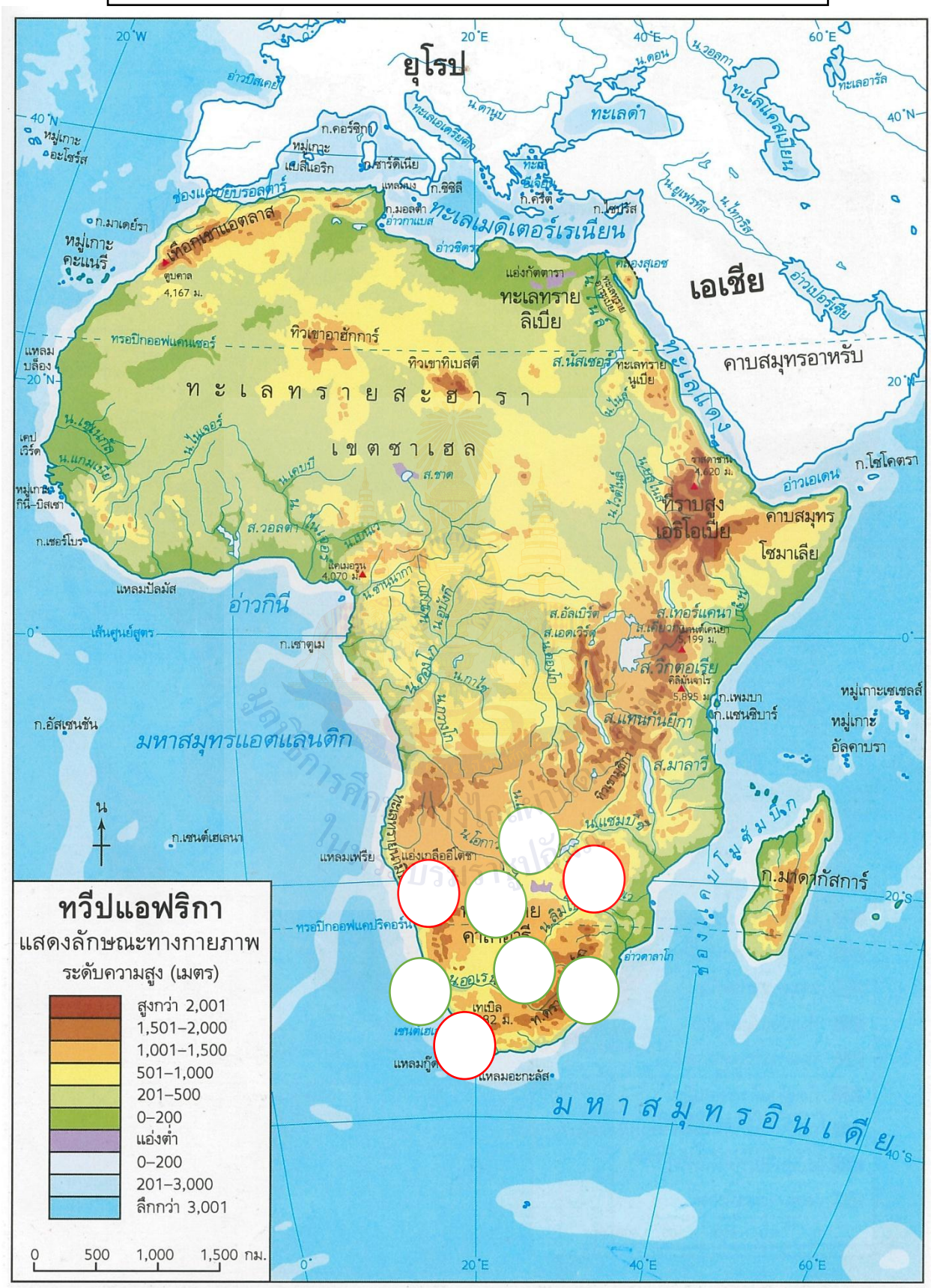

หมายเหตุ: วงกลมกรอบสีเขียวคือภูมิประเทศ วงกลมกรอบสีแดงคือภูมิอากาศ

เฉลย กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกาเหนือ

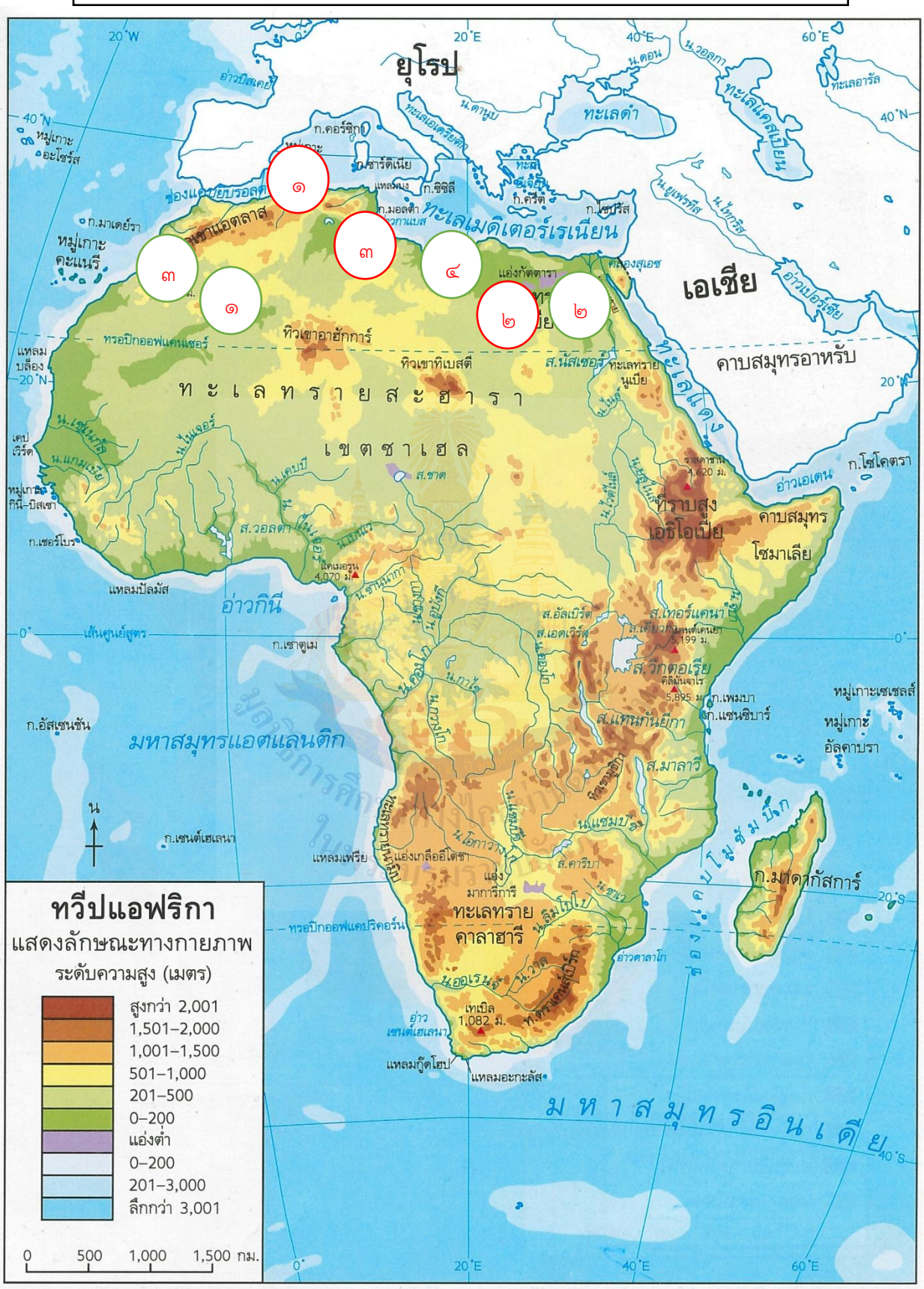

หมายเหตุ: วงกลมกรอบสีเขียวคือภูมิประเทศ วงกลมกรอบสีแดงคือภูมิอากาศ

เฉลย กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกาตะวันตก

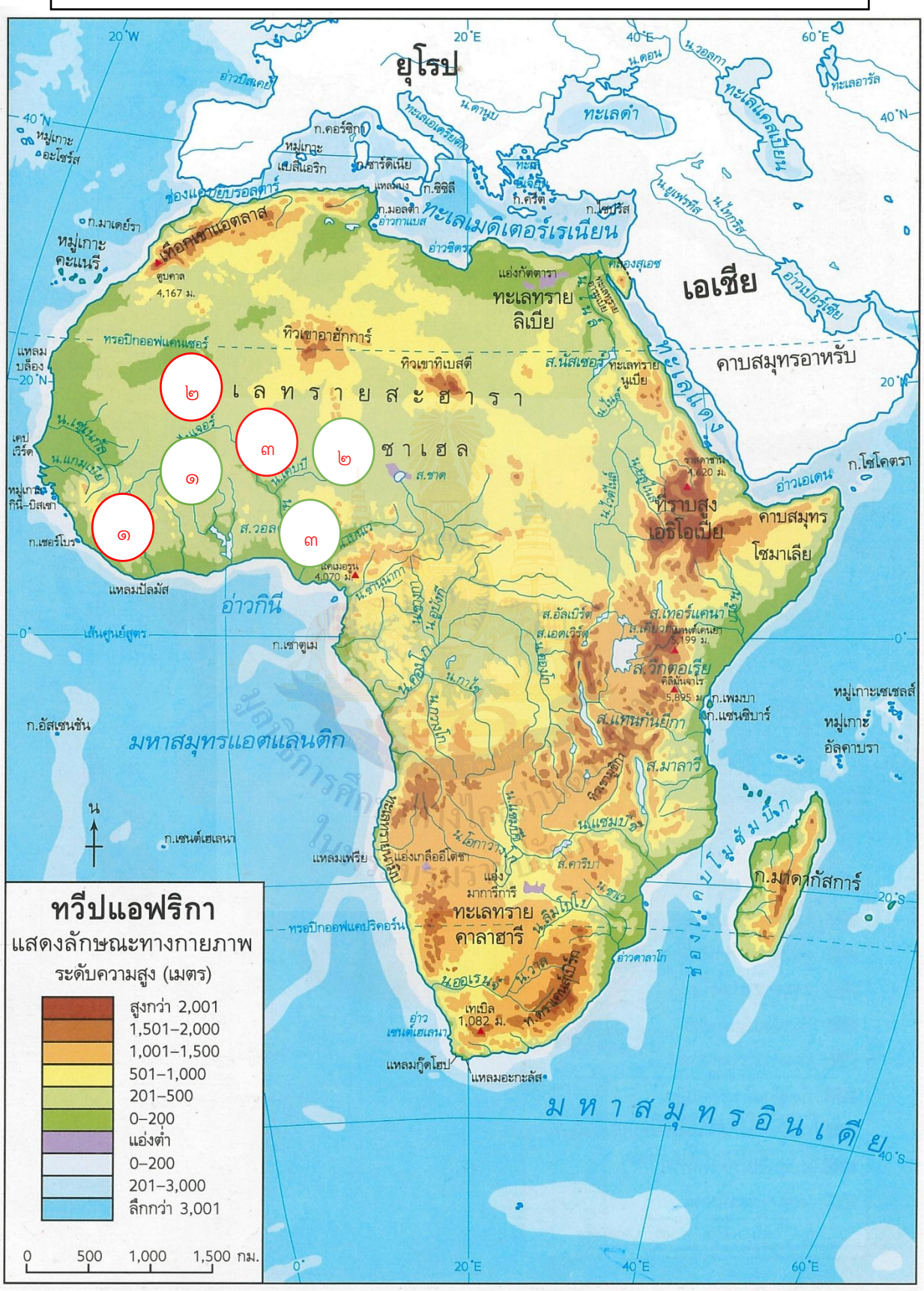
ยุโรป
เอเชีย
ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
ทะเลดำ
ทะเลทรายลิเบีย
ทิวเขาอาฮักการ์
ทิวเขาทิเบสตี
ทะเลทรายนูเบีย
ทรอปิกออฟแคนเซอร์
ทรอปิกออฟแคปริคอร์น
เส้นศูนย์สูตร
เทือกเขาแอตลาส
ตูบคาล 4,167 ม.
หมู่เกาะคะแนรี
หมู่เกาะกาบูเวร์ดี
แหลมบลังค์
แหลมปัลมัส
แหลมเฟรีย
แหลมกูดโฮป
แหลมอะกะลัส
ช่องแคบยิบรอลตาร์
คลองสุเอซ
ทะเลแดง
อ่าวเอเดน
อ่าวกินี
อ่าวเบงเกวลา
อ่าวตาลาโก
ทะเลสาบชาด
ทะเลสาบวิกตอเรีย
ทะเลสาบมาลาวี
ทะเลสาบแทนกันยีกา
ทะเลสาบแอลเบิร์ต
ทะเลสาบเอดเวิร์ด
ทะเลสาบคิวู
ทะเลสาบคาริบา
ทะเลสาบนูบา
ทะเลสาบนาตรอน
ทะเลสาบเทอร์คานา
ทะเลสาบรูดอล์ฟ
ทะเลสาบอัลเบิร์ต
ทะเลสาบโอกาวังโก
ทะเลสาบมาการิการี
ทะเลทรายคาลาฮารี
ทะเลทรายซาฮารา
ซาเฮล
ที่ราบสูงเอธิโอเปีย
คาบสมุทรอาหรับ
คาบสมุทรโซมาเลีย
มหาสมุทรแอตแลนติก
มหาสมุทรอินเดีย
ช่องแคบโมซัมบิก
ก.มาดากัสการ์
ก.โซโคตรา
ก.เพมบา
ก.แซนซิบาร์
หมู่เกาะเซเชลส์
หมู่เกาะอัลดาบรา
ก.อัสเซนชัน
ก.เซนต์เฮเลนา
ก.เซอร์โบร
ก.เซาตูเม
ก.มาเดย์รา
ก.คอร์ซิกา
ก.ซิซิลี
ก.ครีต
ก.โรดส์
ก.ไซปรัส
ก.มอลตา
ก.ซาร์ดิเนีย
หมู่เกาะเบลียริก
หมู่เกาะอะโซร์ส
หมู่เกาะกินี-บิสเซา
เคปเวิร์ด
แหลมบอน
แหลมกอร์เดีย
แหลมอากุลยัส
แหลมอากุลยัส
แหลมอากุลยัส

เฉลย กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกากลาง

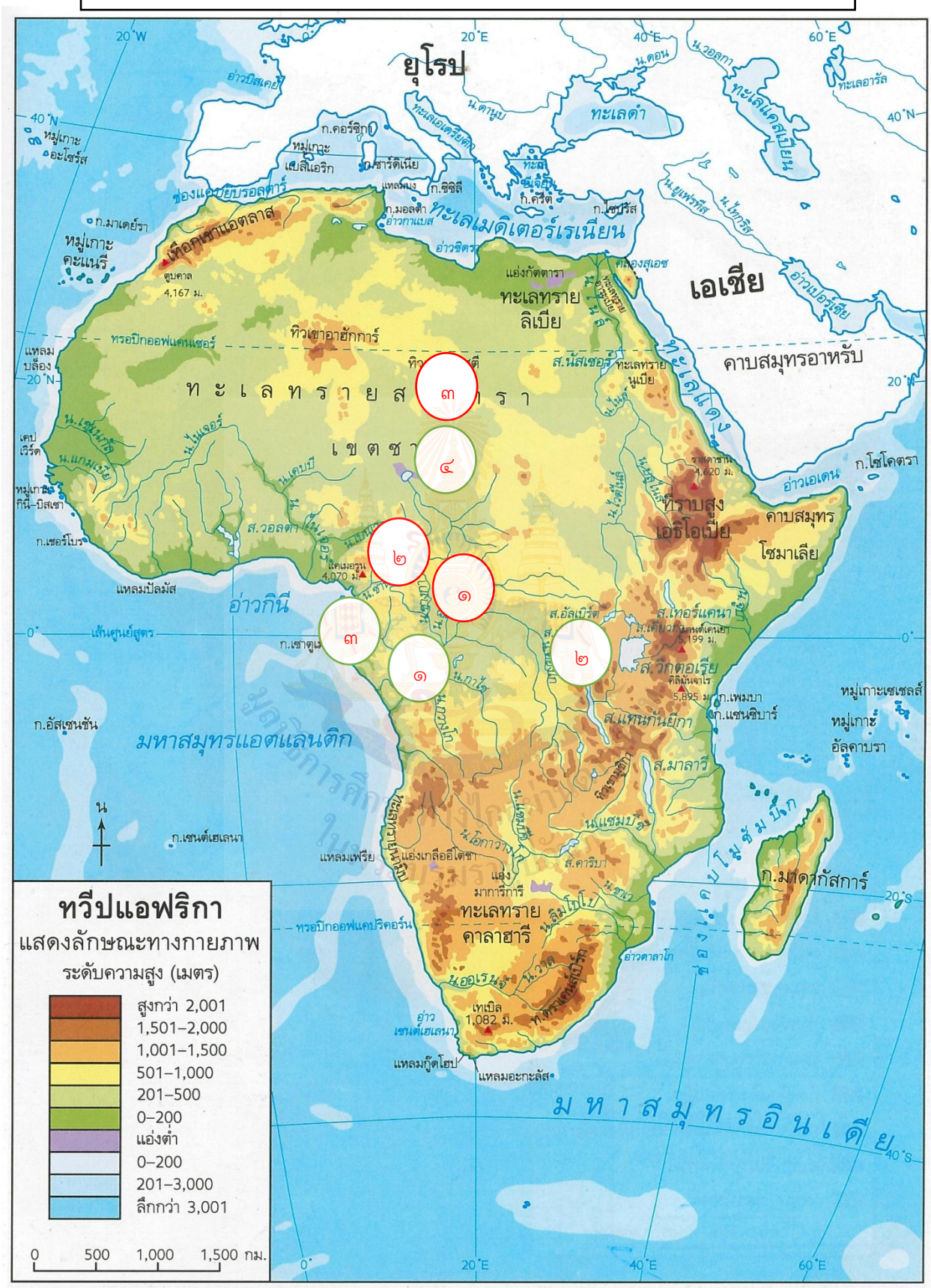

หมายเหตุ: วงกลมกรอบสีเขียวคือภูมิประเทศ วงกลมกรอบสีแดงคือภูมิอากาศ

เฉลย กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกาตะวันออก

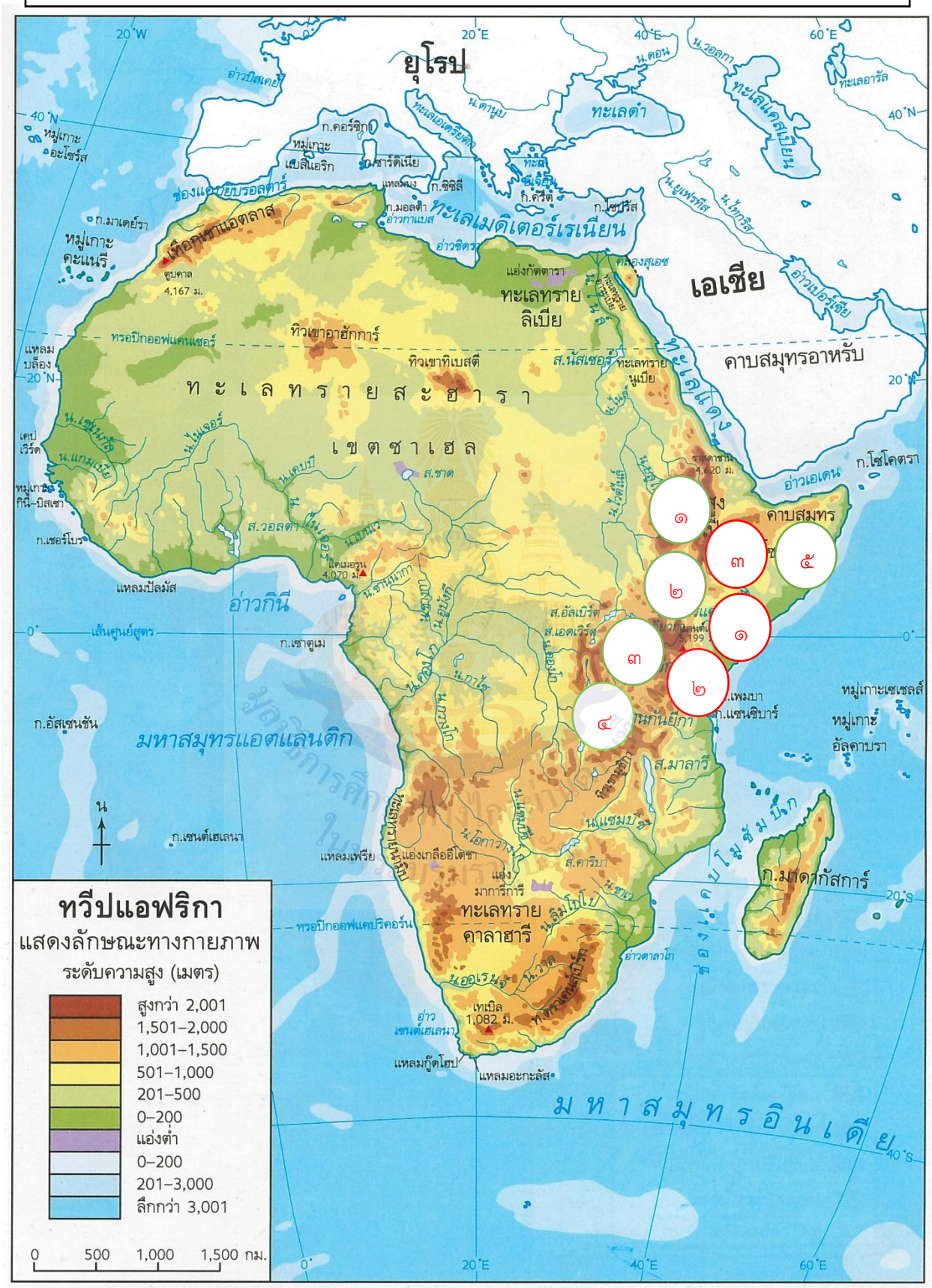
ยุโรป
เอเชีย
ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
ทะเลดำ
ทะเลทรายสะฮารา
ทะเลทรายลิเบีย
ทะเลทรายนูเบีย
ทะเลทรายอาหรับ
เขตซาเฮล
ทิวเขาอาฮักการ์
ทิวเขาทิเบสตี
ทรอปิกออฟแคนเซอร์
ทรอปิกออฟแคปริคอร์น
มหาสมุทรแอตแลนติก
มหาสมุทรอินเดีย
อ่าวกินี
คาบสมุทรอาหรับ
ทะเลแดง
คลองสุเอซ
ช่องแคบยิบรอลตาร์
ทะเลทรายคาลาฮารี
ทะเลทรายมาการิการี
ทิวเขาดรากเอนส์เบิร์ก
ทิวเขาเอลกอน
ทิวเขาเซเรงเกติ

เฉลย กิจกรรมตามหาที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแอฟริกาใต้

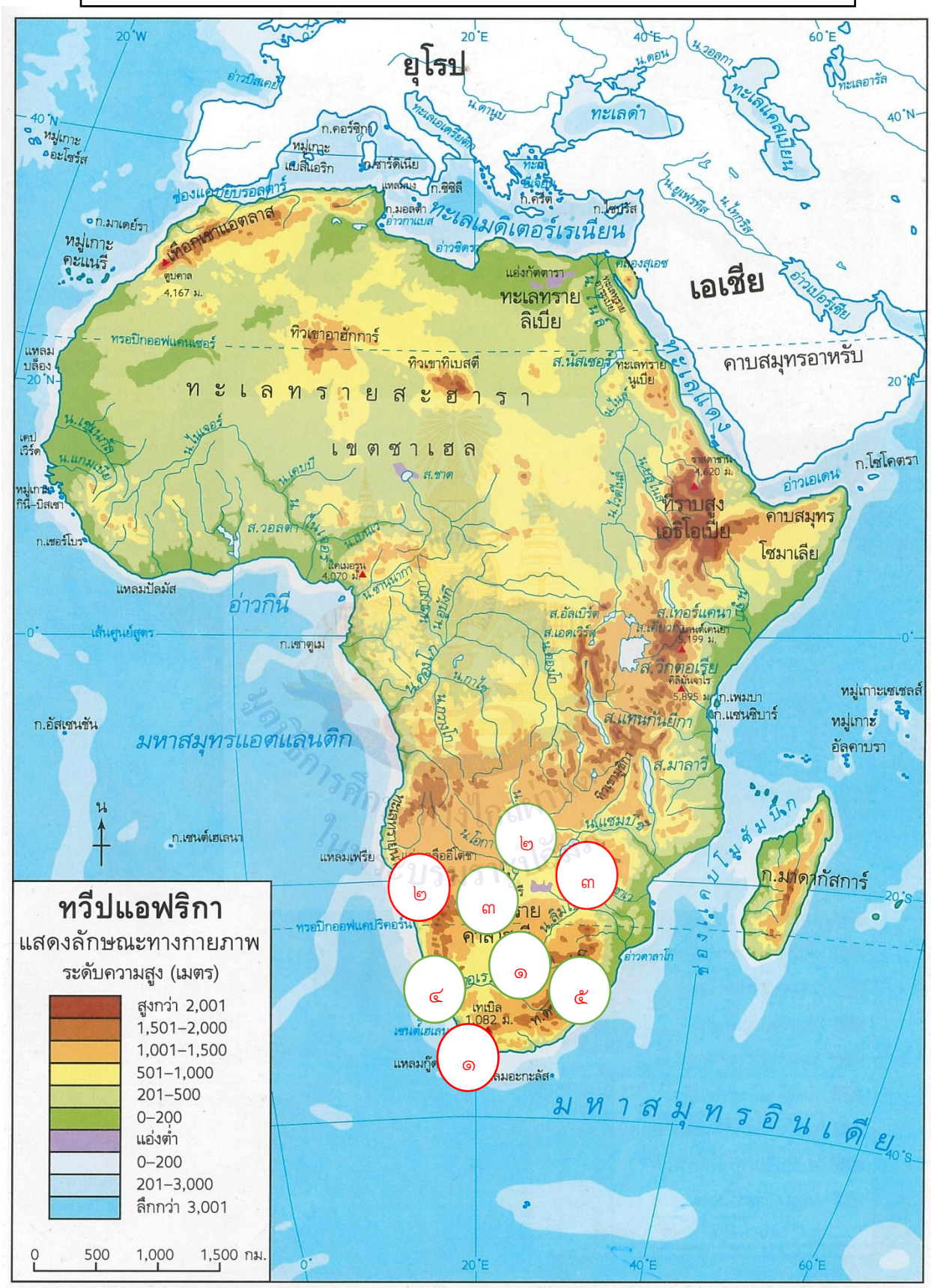

หมายเหตุ: วงกลมกรอบสีเขียวคือภูมิประเทศ วงกลมกรอบสีแดงคือภูมิอากาศ

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

แอฟริกาเหนือ: ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่มีผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

แอฟริกาเหนือประกอบด้วยประเทศหลัก ได้แก่ อียิปต์ ลิเบีย ตูนิเซีย แอลจีเรีย โมร็อกโก และซาฮาราตะวันตก ภูมิภาคนี้ตั้งอยู่ติดทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและมหาสมุทรแอตแลนติกทางตะวันตก มีทะเลทรายซาฮาราครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของภูมิภาค แต่ก็มีเขตชุ่มน้ำ และที่ราบลุ่มแม่น้ำสำคัญที่ส่งผลต่อรูปแบบเศรษฐกิจอย่างมาก

๑. ภูมิประเทศของแอฟริกาเหนือ

๑.๑ ทะเลทรายซาฮารา (Sahara Desert)

- ทะเลทรายที่ใหญ่ที่สุดในโลก ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของภูมิภาค
- สภาพแวดล้อมแห้งแล้ง มีพืชพรรณน้อย
- กิจกรรมเศรษฐกิจที่สัมพันธ์:
- เหมืองแร่ เช่น ฟอสเฟต เหล็ก และยูเรเนียม (โดยเฉพาะโมร็อกโก แอลจีเรีย)
- การค้าผ่านทะเลทราย โดยใช้อูฐหรือรถบรรทุกผ่านเส้นทางดั้งเดิม เช่น Timbuktu Trail
- การท่องเที่ยวทะเลทราย (Sahara Trekking)

๑.๒ แม่น้ำไนล์และที่ราบลุ่มแม่น้ำไนล์ (เฉพาะอียิปต์และซูดานตอนเหนือ)

- แม่น้ำสายหลักที่ไหลจากใจกลางแอฟริกามาสู่ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
- ที่ราบลุ่มแม่น้ำไนล์มีดินตะกอนอุดมสมบูรณ์
- กิจกรรมเศรษฐกิจที่สัมพันธ์:
- การเกษตร เช่น ข้าวสาลี ฝ้าย อ้อย ผักผลไม้
- การประมงน้ำจืด และ การชลประทานขั้นสูง
- การท่องเที่ยววัฒนธรรม เช่น วิหารโบราณและพีระมิดในลุ่มน้ำไนล์

๑.๓ เทือกเขาแอตลาส (Atlas Mountains – โมร็อกโก แอลจีเรีย ตูนิเซีย)

- เทือกเขาที่ยาวและมีระดับความสูงปานกลางถึงสูง
- มีป่าทึบ น้ำตก และแหล่งน้ำที่หล่อเลี้ยงพื้นที่ใกล้เคียง
- กิจกรรมเศรษฐกิจที่สัมพันธ์:
- การเกษตรบนพื้นที่สูง เช่น แอปเปิล องุ่น ข้าวโพด
- การเลี้ยงสัตว์ เช่น แพะ แกะ
- เหมืองแร่ เช่น บอกไซต์ ทองแดง
- การท่องเที่ยวภูเขา เช่น สกีในเทือกเขา Middle Atlas

๑.๔ ชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและมหาสมุทรแอตแลนติก

- ชายฝั่งที่ยาวและอุดมสมบูรณ์ มีเมืองท่าใหญ่หลายแห่ง

- สภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบชายฝั่ง หรือเชิงเขา
- กิจกรรมเศรษฐกิจที่สัมพันธ์:
- การประมงชายฝั่งและการค้า
- อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหารทะเล
- การท่องเที่ยวชายทะเล เช่น คาซาบลังกา, ตูนิส
- การขนส่งสินค้า เมืองท่าสำคัญ: อเล็กซานเดรีย แอลเจียร์ ตันเจียร์

๒. ภูมิอากาศของแอฟริกาเหนือ

๒.๑ ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน (Mediterranean Climate – บริเวณชายฝั่ง)

- ฤดูร้อนร้อนและแห้ง ฤดูหนาวเย็นและชื้น
- พื้นที่ที่มีอากาศแบบนี้จะพบใน ชายฝั่งตอนเหนือของโมร็อกโก แอลจีเรีย ตูนิเซีย และอียิปต์บางส่วน
- เหมาะสำหรับ: การปลูกพืชผลเมืองหนาว เช่น องุ่น มะกอก แอปเปิล
- อุตสาหกรรมไวน์และน้ำมันมะกอก
- อุตสาหกรรมท่องเที่ยวชายฝั่ง

๒.๒ ภูมิอากาศแบบทะเลทราย (Desert Climate)

- ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของภูมิภาค โดยเฉพาะลิเบีย อียิปต์ตอนใน แอลจีเรียตอนใต้
- ฝนตกน้อยมาก (ต่ำกว่า ๒๕๐ มม./ปี) อุณหภูมิสูงกลางวัน ต่ำกลางคืน
- เหมาะสำหรับ:
- กิจกรรมที่ใช้น้ำไม่มาก เช่น พลังงานแสงอาทิตย์, เหมืองแร่, ท่องเที่ยวทะเลทราย
- กิจกรรมเกษตรแบบโอเอซิส เช่น ปลูกอินทผลัม ผัก ผลไม้ในเขตมีน้ำบาดาล

๒.๓ ภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน (Semi-arid Climate)

- พบในเขตเปลี่ยนผ่าน เช่น ริมทะเลทรายซาฮารา หรือพื้นที่เชิงเขาแอตลาส
- ปริมาณฝนมากกว่าทะเลทรายเล็กน้อย สามารถปลูกพืชไร่ได้บ้าง
- สนับสนุน:
- เกษตรกรรมในฤดูฝน
- การเลี้ยงสัตว์เร่ร่อน (nomadic pastoralism)

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

แอฟริกาตะวันตก: ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่มีผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

แอฟริกาตะวันตกประกอบด้วยหลายประเทศ เช่น ไนจีเรีย กานา เซเนกัล ไอวอรีโคสต์ มาลี บูร์กินาฟาโซ และไนเจอร์ พื้นที่มีความหลากหลายทั้งภูเขา ทุ่งหญ้า ป่า และที่ราบลุ่มแม่น้ำ ทำให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจหลากหลายขึ้นกับลักษณะทางธรรมชาติ

๑. ภูมิประเทศของแอฟริกาตะวันตก

๑.๑ ที่ราบชายฝั่งแอตแลนติก (ไนจีเรีย กานา โกตดิวัวร์)
- เป็นพื้นที่ต่ำใกล้ทะเล มีดินอุดมสมบูรณ์
- มีแม่น้ำสายสำคัญ เช่น แม่น้ำไนเจอร์ แม่น้ำโวลตา ไหลผ่าน
- เหมาะสำหรับ การปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อส่งออก เช่น โกโก้ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน

๑.๒ เขตซาเฮล (ตอนในของมาลี บูร์กินาฟาโซ)
- ดินมักไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์ ฝนตกไม่สม่ำเสมอ
- เหมาะกับ การเลี้ยงสัตว์ โดยเฉพาะวัวและแพะ
- พบการทำ เกษตรกรรมแบบยังชีพ และ อุตสาหกรรมเหมืองแร่

๑.๓ แม่น้ำไนเจอร์และที่ราบลุ่มโดยรอบ (ไนจีเรีย มาลี)
- เป็นแหล่งน้ำถาวรที่หล่อเลี้ยงชีวิตและเศรษฐกิจ
- สนับสนุน การเกษตรขั้นสูง การประมงน้ำจืด และการตั้งถิ่นฐานขนาดใหญ่
- มีการใช้ พลังงานน้ำ และเป็นแหล่ง การขนส่งทางน้ำ

๒. ภูมิอากาศของแอฟริกาตะวันตก

๒.๑ ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้นแบบมรสุม (ชายฝั่งและพื้นที่ป่า)
- ฝนตกมากในฤดูฝน อุณหภูมิสูงตลอดปี
- ส่งเสริม การปลูกพืชที่ต้องการน้ำมาก เช่น โกโก้ กล้วย ยางพารา
- ทำให้เกิด การตั้งถิ่นฐานหนาแน่น และพัฒนาการค้า

๒.๒ ภูมิอากาศทะเลทรายเขตร้อน (เขตซาเฮล - มาลี ไนเจอร์)
- ฝนตกน้อยกว่าภาคใต้ มีฤดูแล้งยาว
- จำกัดการเกษตร ทำให้ประชาชนพึ่งพาการเลี้ยงสัตว์ และ เกษตรยังชีพ
- อาจเกิดภัยแล้งและดินเสื่อมคุณภาพ ส่งผลต่อความมั่นคงทางอาหาร

๒.๓ ภูมิอากาศแบบแห้งแล้ง (พื้นที่ตะวันตกเฉียงเหนือ – ใกล้ทะเลทรายซาฮารา)
- ฝนตกน้อยมาก ดินแห้งแล้ง
- ไม่เหมาะสำหรับเกษตร แต่สามารถตั้ง ฟาร์มพลังงานแสงอาทิตย์ ได้ในอนาคต
- ประชาชนมีวิถีชีวิตแบบ เร่ร่อน และ พึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติแบบจำกัด

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

แอฟริกากลาง: ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่มีผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

แอฟริกากลางประกอบด้วยประเทศสำคัญ เช่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (DRC), แคเมอรูน, กาบอง, สาธารณรัฐคองโก, สาธารณรัฐแอฟริกากลาง, อิเควทอเรียลกินี และชาดบางส่วน พื้นที่นี้เป็น “หัวใจสีเขียวของแอฟริกา” เพราะมีป่าดิบชื้นขนาดใหญ่และแม่น้ำคองโกเป็นแกนกลาง

๑. ภูมิประเทศของแอฟริกากลาง

๑.๑ ที่ราบลุ่มแม่น้ำคองโก
- เป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่ มีแม่น้ำคองโกไหลผ่าน
- มีดินชุ่มน้ำและป่าดงดิบหนาแน่น ⟶ เหมาะสำหรับ การทำป่าไม้, การเกษตรในพื้นที่จำกัด, และ ประมงน้ำจืด
- แม่น้ำคองโกยังเป็นเส้นทางคมนาคมสำคัญ

๑.๒ เขตภูเขาทางตะวันออก หรือ เมานต์รูเวนโซรี
- พื้นที่สูง มีอากาศเย็นและฝนตกมาก
- เหมาะกับ การปลูกพืชเขตอบอุ่น เช่น กาแฟ ชา และกล้วย
- ยังส่งเสริม การท่องเที่ยวธรรมชาติและผจญภัย

๑.๓ ชายฝั่งแอตแลนติก (แคเมอรูน กาบอง)
- ชายฝั่งต่ำ มีป่าฝนเขตร้อนและที่ราบน้ำท่วมถึง
- สนับสนุน การประมงชายฝั่ง, ส่งออกไม้ และ ตั้งเมืองท่า เช่น ลิเบรอวีล

๑.๔ ที่ราบสูงชาดและเขตกึ่งแห้งแล้งตอนเหนือ หรือเขตซาเฮล
- มีดินทรายแห้ง ฝนตกน้อย
- จำกัดการเกษตร ⟶ เหมาะสำหรับ การเลี้ยงสัตว์ และ เหมืองแร่

๒. ภูมิอากาศของแอฟริกากลาง

๒.๑ เขตภูมิอากาศแถบศูนย์สูตร (ร้อนชื้น)
- ฝนตกเกือบทั้งปี อุณหภูมิสูงและความชื้นสูง
- ทำให้พื้นที่มี ป่าดิบชื้นหนาแน่น
- สนับสนุน อุตสาหกรรมไม้ พืชเมืองร้อน และการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ

๒.๒ ภูมิอากาศแบบสะวันนา (ร้อนชื้นแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน)
- พื้นที่เปลี่ยนผ่านระหว่างป่าเขียวกับทุ่งหญ้า
- สนับสนุน การทำไร่แบบหมุนเวียน และ การเลี้ยงสัตว์ขนาดเล็ก
- มีความเสี่ยงจากการตัดไม้และไฟป่า

๒.๓ ภูมิอากาศแบบทะเลทรายเขตร้อน (บางส่วนของชาดและตอนเหนือ)

- พื้นที่ห่างจากแหล่งน้ำ มีฝนตกน้อย
- ประชากรต้องพึ่งพาโอเอซิส และ กิจกรรมเร่ร่อน

ใบความรู้ ที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

แอฟริกาตะวันออก: ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่มีผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ประเทศสำคัญ: เอธิโอเปีย เคนยา แทนซาเนีย ยูกันดา รวันดา บุรุนดี โซมาเลีย จิบูตี เอริเทรีย เซเชลส์ มาดากัสการ์ คอโมโรส

๑. ภูมิประเทศของแอฟริกาตะวันออก

๑.๑ ที่ราบสูงแอฟริกาตะวันออก เอธิโอเปีย
- ครอบคลุมเอธิโอเปีย เคนยา ยูกันดา และแทนซาเนีย
- ดินภูเขาไฟอุดมสมบูรณ์ ⟶ เหมาะกับการปลูกกาแฟ ชา ข้าวโพด
- อุณหภูมิเย็นกว่าเขตร้อนทั่วไป ⟶ ดึงดูดกิจกรรมท่องเที่ยวภูเขา

๑.๒ เทือกเขาและภูเขาสูง
- เช่น ภูเขาคิลิมันจาโร (แทนซาเนีย), เมารู และเคนยา
- มีอิทธิพลต่อ ภูมิอากาศ และการเพาะปลูกแบบขั้นบันได

๑.๓ ทะเลสาบขนาดใหญ่
- เช่น ทะเลสาบวิกตอเรีย (แหล่งน้ำจืดใหญ่สุดในแอฟริกา), ทะเลสาบแทนกันยีกา
- เป็นแหล่งประมงน้ำจืดและคมนาคมภายในประเทศ

๑.๔ เกรตริฟต์แวลลีย์ (Great Rift Valley)
- มีภูเขาไฟ น้ำพุร้อน ทะเลสาบน้ำเค็ม
- ดึงดูด การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และศักยภาพพลังงานความร้อนใต้พิภพ

๑.๕ พื้นที่ชายฝั่งมหาสมุทรอินเดีย
- เช่น เมืองมอมบาซา (เคนยา), ดาร์เอสซาลาม (แทนซาเนีย)
- เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ การประมง และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวชายทะเล

๒. ภูมิอากาศของแอฟริกาตะวันออก

๑. ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้นแบบมรสุม
- พบบริเวณรอบทะเลสาบวิกตอเรีย
- ฝนตกตลอดปี ⟶ เหมาะกับเกษตรกรรมพืชเขตร้อน เช่น กล้วย ยางพารา มันสำปะหลัง

๒. ภูมิอากาศแบบสะวันนา
- ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของเคนยา แทนซาเนีย
- ฝนตามฤดูกาล ⟶ เหมาะกับการเลี้ยงสัตว์ และการท่องเที่ยวซาฟารี

๓. ภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน

- พบในโซมาเลียและทางตอนเหนือของเคนยา
- จำกัดเกษตรกรรม ⟶ เน้นปศุสัตว์และค้าขายตามเส้นทางทะเลทราย

ใบความรู้ ที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

แอฟริกาใต้: ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่มีผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ประเทศสำคัญ: แอฟริกาใต้ นามิเบีย บอตสวานา ซิมบับเว แซมเบีย เลโซโท เอสวาตีนี มาลาวี

๑. ภูมิประเทศของแอฟริกาใต้

๑. ที่ราบสูงแอฟริกาใต้ หรือ ไฮเวลด์
- ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของสาธารณรัฐแอฟริกาใต้และบอตสวานา
- อุดมด้วยแร่ ⟶ อุตสาหกรรมเหมืองแร่ เช่น ทอง เพชร ถ่านหิน

๒. แอ่งน้ำและที่ราบลุ่มแม่น้ำ
- แม่น้ำแซมบีซี ⟶ สนับสนุนพลังงานน้ำ (เขื่อน Kariba) และเกษตรกรรมในแซมเบีย/ซิมบับเว
- แม่น้ำลิมโปโป และแม่น้ำออเรนจ์ ⟶ การชลประทาน พืชไร่และผลไม้

๓. พื้นที่ทะเลทรายและกึ่งทะเลทราย
- เช่น ทะเลทรายนามิบ และคาลาฮารี (นามิเบีย บอตสวานา)
- พื้นที่แห้งแล้ง ⟶ เน้นการเลี้ยงสัตว์ และเหมืองแร่

๔. ชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติกและอินเดีย
- เมืองท่าสำคัญ เช่น เคปทาวน์ เดอร์บัน พอร์ตเอลิซาเบท
- ศูนย์กลางอุตสาหกรรม การค้า และการท่องเที่ยว

๕. เทือกเขาดราเคนส์เบิร์ก
- คั่นระหว่างพื้นที่ชายฝั่งและที่ราบสูงในแอฟริกาใต้
- แหล่งต้นน้ำ ⟶ เหมาะกับการปลูกพืชเมืองหนาว และเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ

๒. ภูมิอากาศของแอฟริกาใต้

๑. ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน (ที่ Cape Town)
- ฤดูร้อนร้อนและแห้ง ฤดูหนาวมีฝน ⟶ปลูกองุ่น ไวน์ ส้ม แอปเปิ้ล

๒. ภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน
- พบในนามิเบีย บอตสวานา ซิมบับเว จำกัดเกษตรกรรม เน้นเลี้ยงสัตว์

๓. ภูมิอากาศแบบเขตอบอุ่นภาคพื้นทวีป

• ฝนตามฤดูกาลในซิมบับเว แซมเบีย มาลาวี ⟶ เหมาะกับพืชไร่ เช่น ข้าวโพด ยาสูบ ฝ้าย

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนที่ทวีปแอฟริกาแสดงลักษณะทางรัฐกิจ

ยุโรป
เอเชีย
มหาสมุทรแอตแลนติก
มหาสมุทรอินเดีย
ทวีปแอฟริกา
แสดงลักษณะทางรัฐกิจ
0 400 800 1,200 กม.
ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
ทะเลแดง
ทะเลแคสเปียน
อ่าวบิสเคย์
อ่าวกินี
อ่าวเอเดน
อ่าวเปอร์เซีย
ทรอปิกออฟแคนเซอร์
ทรอปิกออฟแคปริคอร์น
เส้นศูนย์สูตร
แอลจีเรีย
ลิเบีย
อียิปต์
ซูดาน
ชาด
ไนเจอร์
ไนจีเรีย
มาลี
มอริเตเนีย
โมร็อกโก
เซเนกัล
กินี
ไลบีเรีย
ไอวอรีโคสต์
กานา
โตโก
เบนิน
บูร์กินาฟาโซ
กาบอง
แคเมอรูน
ไนจีเรีย
เอธิโอเปีย
โซมาเลีย
เคนยา
แทนซาเนีย
แองโกลา
นามิเบีย
บอตสวานา
แอฟริกาใต้
มาดากัสการ์
ซิมบับเว
แซมเบีย
โมซัมบิก
ลิเบีย
ตูนิเซีย
แอลจีเรีย
โมร็อกโก
ซาฮารา
มอริเตเนีย
มาลี
ไนเจอร์
ชาด
ซูดาน
อียิปต์
ลิเบีย
เอริเทรีย
จิบูตี
โซมาเลีย
เคนยา
ยูกันดา
รวันดา
บุรุนดี
แทนซาเนีย
โมซัมบิก
มาดากัสการ์
นามิเบีย
บอตสวานา
แอฟริกาใต้
ซิมบับเว
แซมเบีย
แองโกลา
คองโก
กาบอง
แคเมอรูน
ไนจีเรีย
เบนิน
โตโก
กานา
ไลบีเรีย
กินี
เซเนกัล
มอริเตเนีย
มาลี
บูร์กินาฟาโซ
ไนเจอร์
ชาด
ซูดาน
อียิปต์
ลิเบีย
แอลจีเรีย
โมร็อกโก
ซาฮารา

แผนที่ทวีปแอฟริกาแสดงลักษณะทางกายภาพ

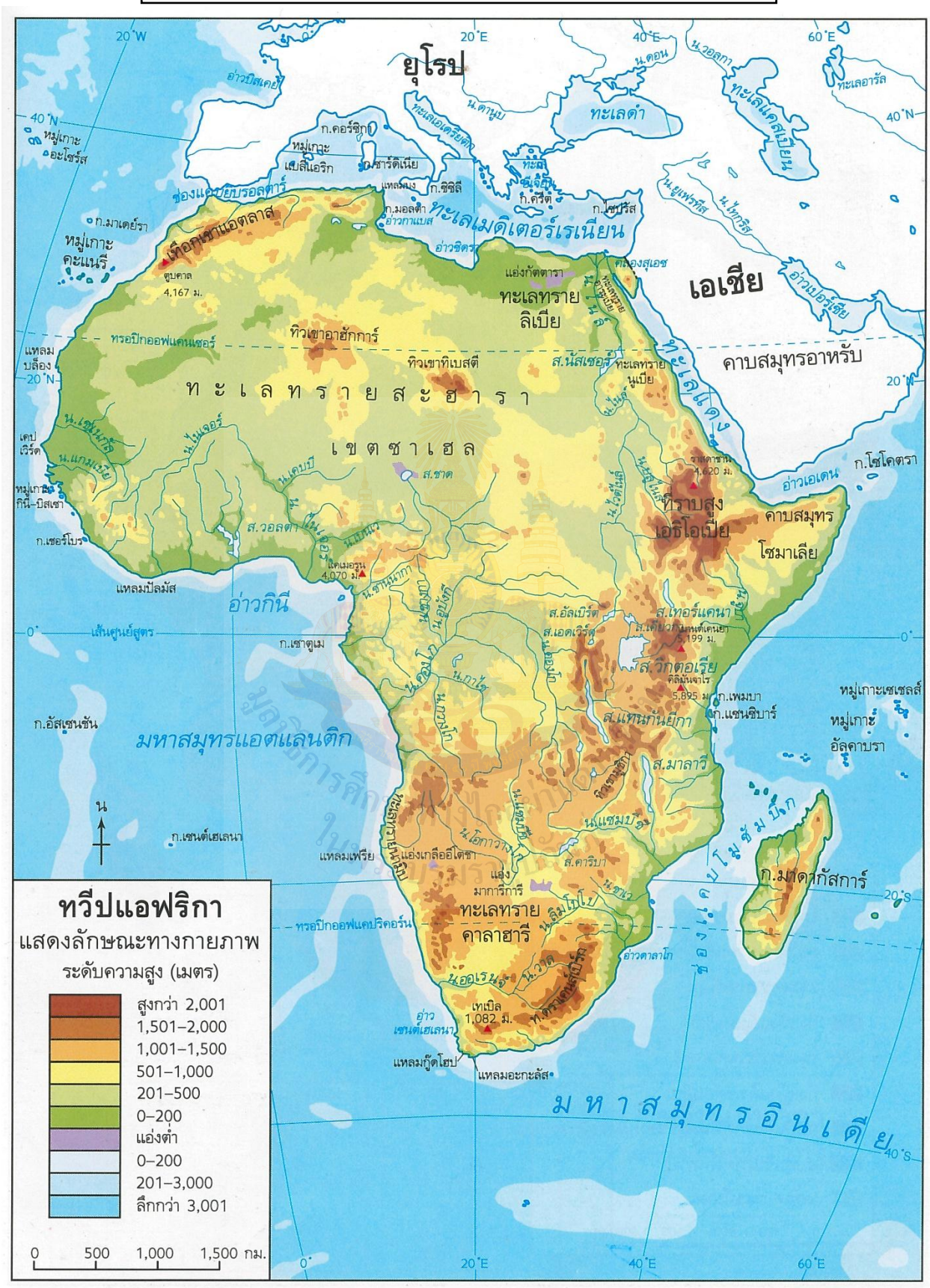

ที่มา: ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะ.ATLAS แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition.

แผนที่ทวีปแอฟริกาแสดงเขตภูมิอากาศ

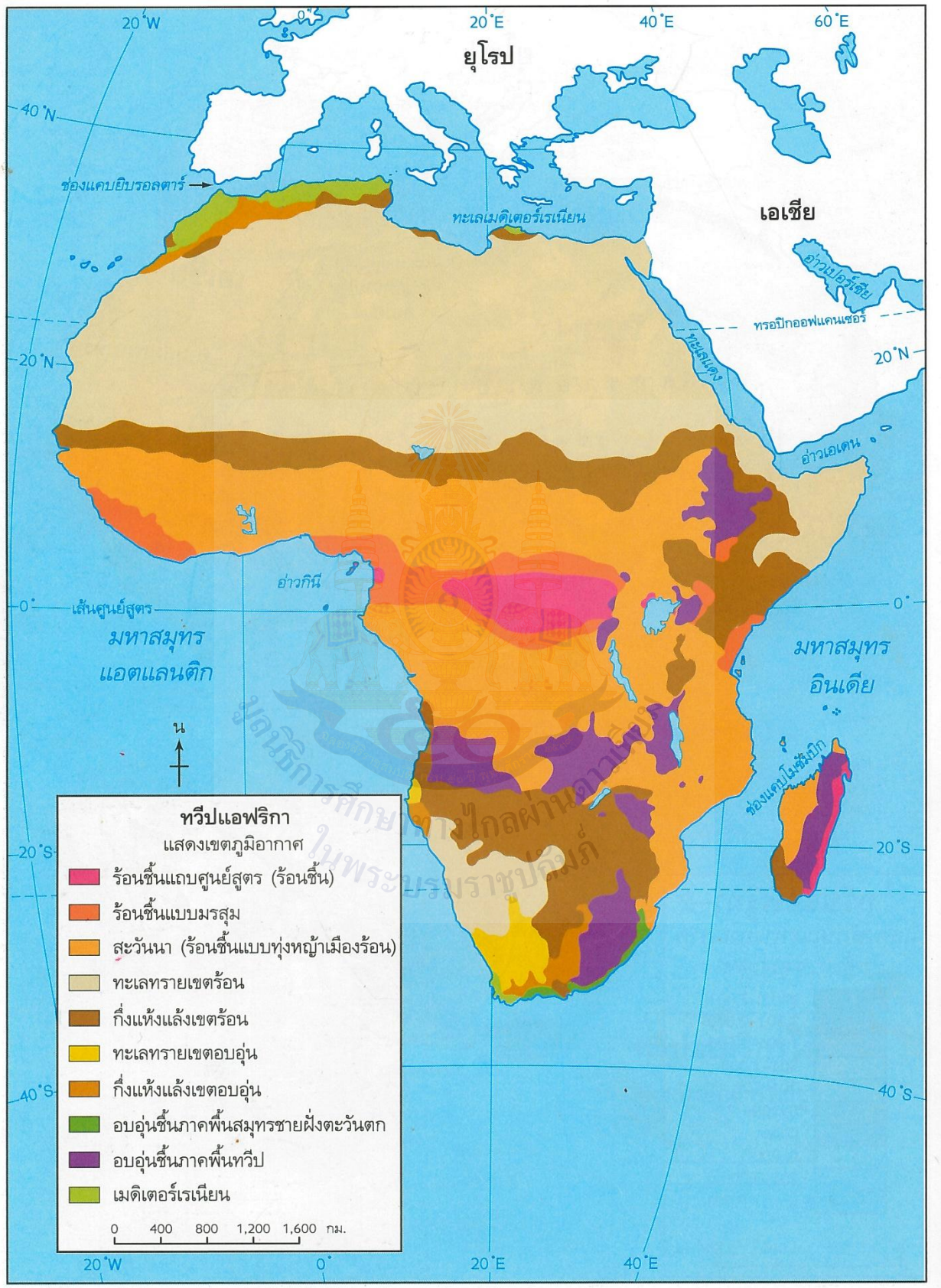

ที่มา: ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะ.ATLAS แผนที่ภูมิศาสตร์-ประวัติศาสตร์ New Edition.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒	เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑	สำรวจและระบุทำเลที่ตั้ง ของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
ตัวชี้วัด ม. ๒/๒	วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทาง เศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ลักษณะภูมิประเทศของแอฟริกาที่เป็นที่ราบสูงและทะเลทรายกว้างใหญ่ ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมจำกัดและต้องพึ่งพาแม่น้ำ เช่น แม่น้ำไนล์ในการเพาะปลูกภูมิอากาศร้อนแห้งในหลายภูมิภาค ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้งและขาดแคลนน้ำ ในเขตที่มีฝนตกสม่ำเสมอ เช่น แอฟริกากลางและตะวันตก มีกิจกรรมปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น โกโก้ กาแฟ ภูมิประเทศที่อุดมด้วยแร่ธาตุ เช่น เพชร ทอง และน้ำมัน ส่งผลให้เกิดกิจกรรมเหมืองแร่เป็นหลัก ภูมิประเทศติดทะเลเอื้อต่อกิจกรรมประมง และการค้าทางเรือในบางภูมิภาคของทวีป

๓. สาระการเรียนรู้

แอฟริกาเหนือ

ภูมิประเทศและภูมิอากาศของแอฟริกาเหนือเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภูมิภาคนี้ ทะเลทรายซาฮาราแม้จะแห้งแล้ง แต่เป็นแหล่งแร่ธาตุสำคัญ เช่น ฟอสเฟต และเป็นเส้นทาง การค้าดั้งเดิมรวมถึงส่งเสริม การท่องเที่ยวทะเลทรายแม่น้ำไนล์ และที่ราบลุ่มเป็นศูนย์กลางการเกษตร ที่สำคัญโดยเฉพาะในอียิปต์ นอกจากนี้ยังมีการประมงน้ำจืด และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เทือกเขาแอตลาสมีความเหมาะสมต่อการเกษตรบนพื้นที่สูง การเลี้ยงสัตว์ และเป็นแหล่ง แร่ธาตุบางชนิด รวมถึงการท่องเที่ยวภูเขา ชายฝั่งเมดิเตอร์เรเนียนและมหาสมุทรแอตแลนติก เอื้อต่อการประมง อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลและการท่องเที่ยวชายทะเล พร้อมทั้งเป็นเมืองท่าสำคัญสำหรับการค้าและการขนส่ง ในด้านภูมิอากาศภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน บริเวณชายฝั่งเหมาะกับการปลูก พืชผลเมืองหนาว เช่น องุ่น มะกอก และส่งเสริม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวชายฝั่ง ภูมิอากาศแบบทะเลทราย ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่เหมาะสำหรับพลังงานแสงอาทิตย์ และเหมืองแร่ รวมถึงการเกษตรแบบโอเอซิส ภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งในเขตเปลี่ยนผ่านสนับสนุน การเกษตรในฤดูฝน และการเลี้ยงสัตว์เร่ร่อน

แอฟริกาฟริกาตะวันตก

แอฟริกาตะวันตกมีความหลากหลายทางภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลโดยตรงต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภูมิภาคที่ราบชายฝั่งแอตแลนติก เป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อส่งออก เช่น โกโก้ ยางพารา และปาล์มน้ำมัน เนื่องจากได้รับอิทธิพลจาก ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้นแบบมรสุม ที่มีฝนตกชุกและอุณหภูมิสูงตลอดปี ทำให้เกิดการตั้งถิ่นฐานหนาแน่นและการพัฒนาการค้าในทางตรงกันข้าม เขตซาเฮลซึ่งมีภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน และดินที่ไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์ จะเน้นไปที่การเลี้ยงสัตว์ และเกษตรกรรมแบบยังชีพ นอกจากนี้ยังพบ อุตสาหกรรมเหมืองแร่แม่น้ำไนเจอร์ และที่ราบลุ่มโดยรอบเป็นแหล่งหล่อเลี้ยงชีวิตและเศรษฐกิจ สนับสนุนการเกษตรขั้นสูง การประมงน้ำจืดการตั้งถิ่นฐานขนาดใหญ่ และเป็นเส้นทางการขนส่งทางน้ำรวมถึงแหล่งพลังงานน้ำส่วนพื้นที่แห้งแล้งทางตะวันตกเฉียงเหนือซึ่งอยู่ใกล้ทะเลทรายซาฮารา แม้ไม่เหมาะกับการเกษตร แต่มีศักยภาพในการพัฒนาฟาร์มพลังงานแสงอาทิตย์และมีวิถีชีวิตแบบเร่ร่อน

แอฟริกากลาง

แอฟริกากลาง ซึ่งเป็น "หัวใจสีเขียว" ของทวีป ถูกขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจด้วยลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศที่โดดเด่นที่ราบลุ่มแม่น้ำคองโก อันกว้างใหญ่เป็นศูนย์กลางของ อุตสาหกรรมป่าไม้ การประมงน้ำจืด และการเกษตรในพื้นที่จำกัด เนื่องจากมีดินชุ่มน้ำและป่าดงดิบหนาแน่น นอกจากนี้ แม่น้ำคงตายังทำหน้าที่เป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญอย่างยิ่งในพื้นที่สูงอย่างเขตภูเขาทางตะวันออก เช่น ภูเขารูเวนโซรี ซึ่งมีอากาศเย็นและฝนตกชุก เหมาะสำหรับการปลูกพืชเขตอบอุ่น เช่น กาแฟ ชา และกล้วย รวมถึงส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ บริเวณชายฝั่งแอตแลนติก ของแคเมอรูนและกาบอง ซึ่งเป็นที่ราบต่ำและมีป่าฝนเขตร้อนสนับสนุนการประมงชายฝั่ง การส่งออกไม้ และเป็นที่ตั้งของเมืองท่าสำคัญต่าง ๆ ขณะที่ที่ราบสูงชาดและเขตกึ่งแห้งแล้งตอนเหนือ ซึ่งมีดินทรายและฝนน้อย จะเน้นไปที่การเลี้ยงสัตว์ และ เหมืองแร่มากกว่าการเกษตร ในด้านภูมิอากาศเขตภูมิอากาศแถบศูนย์สูตร (ร้อนชื้น) ที่มีฝนตกเกือบตลอดปี ส่งเสริมการเติบโตของป่าดิบชื้นหนาแน่น ทำให้เกิดอุตสาหกรรมไม้ การปลูกพืชเมืองร้อน และศักยภาพการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำส่วน ภูมิอากาศแบบกึ่งชื้นกึ่งแห้ง ซึ่งเป็นเขตเปลี่ยนผ่านระหว่างป่ากับทุ่งหญ้า สนับสนุนการทำไร่แบบหมุนเวียน และการเลี้ยงสัตว์ขนาดเล็ก สำหรับภูมิอากาศแบบแห้งแล้ง ในบางส่วนของชาด ประชากรต้องพึ่งพาโอเอซิสและกิจกรรมเร่ร่อน

แอฟริกาตะวันออก

แอฟริกาตะวันออกมีภูมิประเทศและภูมิอากาศที่หลากหลาย ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภูมิภาคนี้ที่ราบสูงแอฟริกาตะวันออก รวมถึงเอธิโอเปียและเคนยามีดินภูเขาไฟที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญ เช่น กาแฟ ชา และข้าวโพด นอกจากนี้ อุณหภูมิที่เย็นสบายยังดึงดูดการท่องเที่ยวภูเขา ในส่วนของเทือกเขาและภูเขาสูง เช่น คิลิมันจาโร มีอิทธิพลต่อสภาพภูมิอากาศและการเพาะปลูกแบบขั้นบันได ทะเลสาบขนาดใหญ่อย่างทะเลสาบวิกตอเรีย เป็นแหล่งสำคัญของการประมงน้ำจืดและเส้นทางคมนาคมภายในประเทศ ขณะที่เกรตริฟต์แวลลีย์ ซึ่งมีภูเขาไฟและน้ำพุร้อน ดึงดูดการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และมีศักยภาพด้านพลังงานความร้อนใต้พิภพ สำหรับพื้นที่ชายฝั่งมหาสมุทรอินเดียทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ การประมง และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวชายทะเล ในด้านภูมิอากาศ ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้น บริเวณรอบทะเลสาบวิกตอเรีย ที่มีฝนตกตลอดปีเอื้อต่อเกษตรกรรมพืชเขตร้อน เช่น กล้วย

ยางพารา และมันสำปะหลัง ส่วนภูมิอากาศแบบสะวันนา ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของเคนยาและแทนซาเนีย เหมาะสำหรับการเลี้ยงสัตว์ และการท่องเที่ยวซาฟารี สุดท้ายคือภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งเขตร้อนในโซมาเลียและเคนยาตอนเหนือ ซึ่งการเกษตรจำกัด ทำให้เน้นไปที่ปศุสัตว์ และการค้าขายตามเส้นทางทะเลทราย โดยรวมแล้วภูมิประเทศและภูมิอากาศของแอฟริกาตะวันออกเป็นตัวกำหนดและขับเคลื่อนภาคเศรษฐกิจหลักของภูมิภาคอย่างชัดเจน

แอฟริกาใต้

แอฟริกาใต้มีภูมิประเทศและภูมิอากาศที่หลากหลาย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการกระจายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในภูมิภาคที่ราบสูงแอฟริกาใต้ (ไฮเวลด์) เป็นแหล่งรวม แร่ธาตุ สำคัญ เช่น ทอง เพชร และถ่านหิน ทำให้เกิดอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ขนาดใหญ่ ในขณะที่แอ่งน้ำและที่ราบลุ่มแม่น้ำ อย่างแม่น้ำแซมเบซี ลิมโปโป และออเรนจ์ สนับสนุน พลังงานน้ำการชลประทาน และการเกษตร พืชไร่และผลไม้สำหรับพื้นที่ทะเลทรายและกึ่งทะเลทราย เช่น นามิบและคาลาฮารี แม้แห้งแล้ง แต่ยังคงเน้น การเลี้ยงสัตว์ และเหมืองแร่ ส่วนชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติกและอินเดีย เป็นที่ตั้งของเมืองท่าสำคัญต่าง ๆ ซึ่งเป็นศูนย์กลางของอุตสาหกรรมการค้า และการท่องเที่ยวนอกจากนี้เทือกเขาดราเคนส์เบิร์ก ยังเป็นแหล่งต้นน้ำที่เอื้อต่อการปลูกพืชเมืองหนาว และเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติในด้านภูมิอากาศ ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนบริเวณเคปทาวน์เหมาะกับการปลูกองุ่นผลิตไวน์ และผลไม้ตระกูลส้ม ส่วน ภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตร้อนในนามิเบีย บอตสวานา และซิมบับเว ทำให้เน้นการเลี้ยงสัตว์ เป็นหลักสุดท้ายคือ ภูมิอากาศแบบเขตอบอุ่นภาคพื้นทวีป ในซิมบับเว แซมเบีย และมาลาวี ซึ่งมีฝนตามฤดูกาลเหมาะแก่การปลูกพืชไร่ อย่างข้าวโพด ยาสูบ และฝ้าย โดยรวมแล้ว ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่หลากหลายเหล่านี้ล้วนเป็นตัวกำหนดรูปแบบเศรษฐกิจหลักของแอฟริกาใต้

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกภูมิประเทศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา
- บอกภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาจากการอ่านข้อมูล
- นำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านข้อมูลวิเคราะห์ที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา โดยเห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๑.๑.๑,๒.๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน นำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา โดยเห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๑.๑.๑,๒.๑.๒)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูชวนสนทนา จากชั่วโมงที่แล้วนักเรียนได้ข้อมูลอะไรบ้าง ๒. ครูอธิบายเพิ่มเติมแล้วว่า ชั่วโมงนี้จะมาทำความรู้จักกับแอฟริกาภูมิภาคอื่น ๆ	นักเรียนตอบ...ได้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะที่ตั้งของภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศที่ส่งผลต่อการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา	-	- ใบงานที่ ๒ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา	- ใบงานที่ ๒ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา -ตรวจใบงาน
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. ครูตรวจใบงานนักเรียนชั่วโมงที่แล้ว พร้อมแจกใบงานที่ ๑๖ และแผนที่เปล่าของแอฟริกาภูมิภาคอื่น ๆ ให้นักเรียนไปลงข้อมูล ๒. ครูให้นักเรียนนำเสนอข้อมูลแอฟริกาแต่ละกลุ่มทั้ง ๕ ภูมิภาค กลุ่มละ ๓ นาที ๓. ครูชี้แจงตอนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ ให้นักเรียนกลุ่มต่าง ๆ จดบันทึกข้อมูลใส่ตาราง และแผนที่เปล่าของแอฟริกาภูมิภาคอื่น ๆ ให้ครบทุกภูมิภาค	นักเรียนนำเสนอทวีปแอฟริกา ตามภูมิภาคที่ตนเองได้รับ และจดบันทึกข้อมูลของกลุ่มอื่น ๆ ใบงานที่ ๑๖ และแผนที่เปล่าของยุโรปภูมิภาคอื่น ๆ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านความรู้ - บอกภูมิประเทศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา - บอกภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา **ด้านทักษะกระบวนการ** - ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา - นำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม**	๔. ครูเล่มเกมตอบคำถาม ๑๐ ข้อ แล้วให้นักเรียนชูป้ายถูกผิด แล้วครูอธิบายเฉลยคำตอบทุกข้อคำถาม ๑) แม่น้ำไนเจอร์เป็นแหล่งน้ำถาวรที่สำคัญที่สนับสนุนการเกษตรขั้นสูงและการประมงน้ำจืดในภูมิภาค ใช่หรือไม่ - ครูเฉลย **ใช่** ครูอธิบาย แม่น้ำไนเจอร์เป็นแหล่งน้ำหลักที่หล่อเลี้ยงชีวิตและเศรษฐกิจในบริเวณนั้น ๒) สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (DRC) ที่ราบลุ่มแม่น้ำคองโกเหมาะแก่การทำป่าไม้ การเกษตรในพื้นที่จำกัด และการประมงน้ำจืด ใช่หรือไม่ - ครูเฉลย **ใช่** ครูอธิบาย แอ่งน้ำขนาดใหญ่ที่มีดินชุ่มน้ำและป่าดงดิบหนาแน่นทำให้เหมาะสำหรับกิจกรรมเหล่านี้ ๓) ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนที่เคปทาวน์เหมาะสำหรับการปลูกองุ่นและผลิตไวน์ ใช่หรือไม่	๑) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ใช่** ๒) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ใช่** ๓) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ใช่**			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- เห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา (A) **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	- ครูเฉลย **ใช่** ครูอธิบาย ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนมีฤดูร้อนที่ร้อนและแห้ง ฤดูหนาวมีฝน ซึ่งเหมาะกับการปลูกองุ่นและส้ม ๔) เขตซาเฮลซึ่งมีดินไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์และฝนตกไม่สม่ำเสมอ เหมาะกับการทำการเกษตรขั้นสูง ใช่หรือไม่ - ครูเฉลย **ไม่ใช่** ครูอธิบาย เขตซาเฮลเหมาะกับการเลี้ยงสัตว์และเกษตรกรรมแบบยังชีพมากกว่าการเกษตรขั้นสูง ๕) พื้นที่ที่มีภูมิอากาศแบบแห้งแล้งในแอฟริกาตะวันตกเหมาะสำหรับการตั้งฟาร์มพลังงานแสงอาทิตย์ในอนาคต ใช่หรือไม่ - ครูเฉลย **ใช่** ครูอธิบาย เนื่องจากมีฝนตกน้อยมากและมีแสงแดดจัด ทำให้เหมาะสำหรับการพัฒนาพลังงานแสงอาทิตย์	๔) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ไม่ใช่** ๕) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ใช่**			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๖) ทะเลทรายนามิบและคาลาฮารีเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเกษตรกรรมที่หลากหลาย ใช่หรือไม่ - ครูเฉลย **ไม่ใช่** ครูอธิบาย พื้นที่ทะเลทรายและกึ่งทะเลทรายเหล่านี้แห้งแล้ง ทำให้เน้นการเลี้ยงสัตว์และเหมืองแร่มากกว่าการเกษตร	๖) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ไม่ใช่**			
	๗) ทะเลทรายซาฮาราเหมาะแก่การปลูกพืชผลทางการเกษตรที่หลากหลายเนื่องจากมีฝนตกชุก ใช่หรือไม่ - ครูเฉลย **ไม่ใช่** ครูอธิบาย ทะเลทรายซาฮารามีสภาพแวดล้อมที่แห้งแล้งและมีพืชพรรณน้อย ทำให้ไม่เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชผลที่หลากหลาย	๗) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ไม่ใช่**			
	๘) เขตซาเฮลซึ่งมีดินไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์และฝนตกไม่สม่ำเสมอ เหมาะกับการทำการเกษตรขั้นสูง ใช่หรือไม่ - ครูเฉลย **ไม่ใช่** ครูอธิบาย เขตซาเฮลเหมาะกับการเลี้ยงสัตว์และเกษตรกรรมแบบยังชีพมากกว่าการเกษตรขั้นสูง	๘) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ไม่ใช่**			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๙) ชาด (บางส่วนและตอนเหนือ) พื้นที่แห้งแล้งบางส่วนของชาดและตอนเหนือของแอฟริกากลางเหมาะสำหรับการทำเกษตรกรรมที่หลากหลาย ใช่หรือไม่ - ครูเฉลย **ไม่ใช่** ครูอธิบาย พื้นที่แห้งแล้งนี้จำกัดการเกษตร ทำให้ประชากรต้องพึ่งพาโอเอซิสและกิจกรรมเร่ร่อน ๑๐) ที่ราบลุ่มแม่น้ำไนล์เป็นแหล่งสำคัญสำหรับการประมงน้ำจืดและการชลประทานขั้นสูงในอียิปต์ ใช่หรือไม่ - ครูเฉลย **ใช่** ครูอธิบาย ที่ราบลุ่มแม่น้ำไนล์มีดินอุดมสมบูรณ์และเป็นแหล่งน้ำสำคัญ ซึ่งสนับสนุนการประมงน้ำจืดและการชลประทานขั้นสูง	๙) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ไม่ใช่** ๑) นักเรียนชูป้าย ใช่ , ไม่ใช่ **ใช่**			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดลงในใบงานที่ ๒ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา ๒. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๑ แล้วตอบลงในในงานที่ ๒ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา	นักเรียนทำใบงานที่ ๒ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูถามนักเรียนด้วยคำถามดังต่อไปนี้ ๑. นักเรียนนักเรียนสามารถอธิบายได้หรือไม่ว่าภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแอฟริกาอย่างไร	นักเรียนตอบ...ภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปแอฟริกามีผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมากเพราะแอฟริกามีพื้นที่หลากหลาย เช่น ทะเลทราย ป่าเขตร้อน และที่ราบสูง ทำให้แต่ละพื้นที่เหมาะกับกิจกรรมที่แตกต่างกันไป เช่น ในเขตที่มีฝนตกชุกและดินดีอย่างบริเวณแอฟริกากลางและ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๒)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ตะวันตก เหมาะกับการเพาะปลูก เช่น ปลูกโกโก้ กาแฟ หรือมันสำปะหลัง ส่วนพื้นที่แห้งแล้งอย่างทะเลทรายซาฮารา ทำให้ไม่สามารถทำเกษตรได้มาก จึงเน้นเลี้ยงสัตว์หรือค้าขายแทน			

มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

-

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานกิจกรรมที่ ๒ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกภูมิประเทศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา - บอกภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา	ตรวจใบงาน	- ใบงานกิจกรรมที่ ๒ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา - นำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา	ตรวจใบงาน	- ใบงานกิจกรรมที่ ๒ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา	ตรวจใบงาน	- ใบงานกิจกรรมที่ ๒ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) นำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา ชี้ตำแหน่งที่ตั้งของกิจกรรมทาง	๑. ตรวจใบงาน	- ใบงานกิจกรรมที่ ๒ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา โดยเห็นความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (๑.๑.๑,๒.๑.๒)	๒. สังเกตการนำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา	ภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา แบบสังเกตการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา (๒)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
นำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา	๑. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน ๒. วิธีการนำเสนอน่าสนใจ ๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด	นำเสนอนำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา ได้ถูกต้องตรงประเด็น	นำเสนอนำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาได้	ไม่สามารถนำเสนอนำเสนอที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกาได้
ใบงานที่ ๒ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา	บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา	ตอบถูก ๘-๑๐ ข้อ	ตอบถูก ๖-๗ ข้อ	ตอบถูก ๐-๕ ข้อ

สำนักวิทยบริการฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการนำเสนอ (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ **(พอใช้)** หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ **(ปรับปรุง)** หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน			๒. วิธีการนำเสนอน่าสนใจ			๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๖

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๓ (ดี)**

คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๒ (พอใช้)**

คะแนน ๐ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๑ (ปรับปรุง)**

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนบอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา

๑. บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำไนล์เหมาะกับการประกอบอาชีพอะไร

.....

๒. สภาพเขตภูมิอากาศแบบทะเลทรายเขตร้อน เหมาะสำหรับประกอบอาชีพอะไร

.....

๓. ภูเขารูเวนโซรี และพื้นที่ภูเขาสูงในแอฟริกากลางมีผลต่อการประกอบอาชีพใด

.....

๔. เขตแสดงภูมิอากาศแบบร้อนชื้นแถบศูนย์สูตร (ร้อนชื้น) มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพใดในแอฟริกากลาง

.....

๕. ทวีปแอฟริกาใต้ของสาธารณรัฐแอฟริกาใต้บางส่วนมีเขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน ส่งผลให้เกิดการเลือกประกอบอาชีพอะไร

.....

๖. ในแอฟริกาใต้ พื้นที่ราบสูงไฮเวลด์ เหมาะกับการประกอบอาชีพใดมากที่สุด

.....

๗. ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้นแบบมรสุมของแอฟริกาตะวันตก เหมาะกับการทำอาชีพอะไรมากที่สุด

.....

๘. ประชากรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบแม่น้ำคองโกนิยมประกอบอาชีพอะไร

.....

๙. ภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตร้อนในแอฟริกาตะวันออกเหมาะกับการทำอาชีพอะไร

.....

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศมีความสำคัญต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของคนในทวีปแอฟริกาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

เฉลย ใบงานที่ ๒ เรื่อง บอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนบอกอาชีพตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา

๑. บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำไนล์เหมาะกับการประกอบอาชีพอะไร

อาชีพเกษตรกรรม และ การประมงน้ำจืด

๒. สภาพเขตภูมิอากาศแบบทะเลทรายเขตร้อน เหมาะสำหรับประกอบอาชีพอะไร

การเลี้ยงสัตว์ และ การพึ่งพาโอเอซิส

๓. ภูเขารูเวนโซรี และพื้นที่ภูเขาสูงในแอฟริกากลางมีผลต่อการประกอบอาชีพใด

เกษตรกรรมปลูกพืชเขตอบอุ่น เช่น ชา กาแฟ และกล้วย

๔. เขตแสดงภูมิอากาศแบบร้อนชื้นแถบศูนย์สูตร (ร้อนชื้น) มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพใดในแอฟริกากลาง

อุตสาหกรรมไม้ และ เกษตรกรรมปลูกพืชเมืองร้อน

๕. ทวีปแอฟริกาใต้ของสาธารณรัฐแอฟริกาใต้บางส่วนมีเขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน ส่งผลให้เกิดการเลือกประกอบอาชีพอะไร

อุตสาหกรรมไวน์ และ เกษตรกรรมปลูกองุ่น ส้ม แอปเปิ้ล

๖. ในแอฟริกาใต้ พื้นที่ราบสูงไฮเวลด์ เหมาะกับการประกอบอาชีพใดมากที่สุด

อุตสาหกรรมเหมืองแร่ เช่น ทอง เพชร ถ่านหิน

๗. ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้นแบบมรสุมของแอฟริกาตะวันตก เหมาะกับการทำอาชีพอะไรมากที่สุด

เกษตรกรรมยางพารา โกโก้ ปาล์มน้ำมัน

๘. ประชากรที่อาศัยอยู่บริเวณรอบแม่น้ำคองโกนิยมประกอบอาชีพอะไร

การประมงน้ำจืด การทำป่าไม้ และเกษตรกรรม

๙. ภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตร้อนในแอฟริกาตะวันออกเหมาะกับการทำอาชีพอะไร

การปศุสัตว์ และ การค้าขายตามเส้นทางทะเล

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

นักเรียนคิดว่าลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศมีความสำคัญต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของคนในทวีปแอฟริกาหรือไม่ อย่างไร

ลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศมีความสำคัญต่อการเลือกประกอบอาชีพของคนในทวีปแอฟริกามาก เพราะว่าภูมิประเทศของแอฟริกามีทั้งพื้นที่ทะเลทราย พื้นที่ราบ และที่ราบสูง ทำให้คนในแต่ละพื้นที่ต้องเลือกอาชีพให้เหมาะกับสภาพแวดล้อม เช่น คนที่อยู่ในเขตทะเลทรายซาฮารา อาจจะเลี้ยงสัตว์พวกอูฐ เพราะอูฐทนร้อนได้ดี ส่วนคนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีฝนตกสม่ำเสมอ เช่น แอฟริกากลางหรือแอฟริกาตะวันตก อาจจะทำการเกษตร เช่น ปลูกข้าวโพด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคมทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒ เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ม. ๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้ง ของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ม. ๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทาง เศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

แอฟริกาเหนือ มีกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือ อาหรับ เบอร์เบอร์ นูเบีย และภูมิประเทศเด่นคือ ทะเลทรายซาฮารา แม่น้ำไนล์

แอฟริกาตะวันตก มีกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือ อาคัน ฟูลานี เฮาซา อิกโบ โยรูบา และภูมิประเทศเด่นคือ แม่น้ำไนเจอร์ เขตซาเฮล

แอฟริกาตะวันออก มีกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือ บันตู นิโลเตส โซมาเลีย มาลากาซี และภูมิประเทศเด่นคือ ทะเลสาบวิกตอเรีย ภูเขาคิลิมันจาโร

แอฟริกากลาง มีกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือ บันตู ฮูตู คองโก ลูบา และภูมิประเทศเด่นคือ ลุ่มแม่น้ำคองโก ป่าดิบชื้น

แอฟริกาใต้ มีกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือ ซูลู บันตู คอยซาน แอฟริกันเนอร์ และภูมิประเทศเด่นคือ ทะเลทรายนามิบ-คาลาฮารี ทุ่งหญ้าสะวันนา

หมู่เกาะ (มาดากัสการ์) มีกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือ มาลากาซี และภูมิประเทศเด่นคือ เกาะขนาดใหญ่กลางมหาสมุทรอินเดีย มีป่าเขตร้อน ภูเขาไฟ

๓. สาระการเรียนรู้

๑. แอฟริกาเหนือ

๑.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ อาหรับ เบอร์เบอร์ และนูเบีย

๑.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น คือ ทะเลทรายซาฮารา แม่น้ำไนล์ และเขตชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

๒. แอฟริกาตะวันตก

๒.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ อาคัน, ฟูลานี, เฮาซา, อิกโบ, วอลอฟ และโยรูบา

๒.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น แม่น้ำไนเจอร์ เขตซาเฮล และเมืองเศรษฐกิจชายฝั่ง เช่น เลกอส

๓. แอฟริกาตะวันออก

๓.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ บันตู, ชีวา, นีโลเตส, โซมาเลีย, อัมฮารา, อบิสซิเนียน และมาลากาซี

๓.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น แม่น้ำวิกตอเรีย (แหล่งน้ำสำคัญ) ภูเขาคิริมันจาโร และที่ราบสูงเขตร้อน (อากาศเย็น เหมาะกับการตั้งถิ่นฐาน)

๔. แอฟริกากลาง

๔.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ บันตู, ชีวา, ฮูตู, คานูรี, คองโก, ลูบา, มองโก และนีโลเตส

๔.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น ลุ่มแม่น้ำคองโก ป่าดิบชื้น (ฝนตกชุก แต่มีโรคเขตร้อน) ระบบแม่น้ำซับซ้อน (มีผลต่อการคมนาคม)

๕. แอฟริกาใต้

๕.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ ซูลู, บันตู, คอยซาน, แอฟริกันเนอร์ (เชื้อสายยุโรป)

๕.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น ทะเลทรายนามิบและคาลาฮารี ทุ่งหญ้าสะวันนา (เหมาะกับการเลี้ยงสัตว์) และชายฝั่งแอฟริกาใต้ตอนล่าง (อากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน)

๖. หมู่เกาะ (มาดาร์กัสการ์)

๖.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ คือ มาลากาซี (เชื้อสายออสโตรนีเซียน)

๖.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น เกาะขนาดใหญ่กลางมหาสมุทรอินเดีย ภูมิอากาศร้อนชื้น และมีป่าเขตร้อนและภูเขาไฟ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายลักษณะทางประชากรและปัจจัยทางกายภาพที่ส่งผลต่อการกระจายของประชากรในทวีปแอฟริกาใต้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในแอฟริกาได้อย่างมีเหตุผล

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าและตระหนักถึงความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในแอฟริกาได้อย่างมีเหตุผล โดยเห็นคุณค่าและตระหนักถึงความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา (๒.๑.๒,๔.๕.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคม
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในแอฟริกาได้อย่างมีเหตุผล โดยเห็นคุณค่าและตระหนักถึงความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา (๒.๑.๒,๔.๕.๑) **ด้านความรู้** อธิบายลักษณะทางประชากรและปัจจัยทางกายภาพที่ส่งผลต่อการกระจายของประชากรในทวีปแอฟริกาใต้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูฉายภาพลักษณะคนจากเผ่าต่าง ๆ ในแอฟริกา เช่น ซูลู มาลากาซี เบอร์เบอร์ โดยใช้ภาพใบหน้า เครื่องแต่งกาย หรือวัฒนธรรม แล้วถามนักเรียนว่า - ทำไมเผ่าพันธุ์และกลุ่มคนในแอฟริกาจึงแตกต่างกันมากขนาดนี้	**แนวคำตอบที่คาดว่าจะได้รับ** - เพราะทวีปแอฟริกามีพื้นที่กว้างใหญ่และมีความหลากหลายทางภูมิประเทศ และภูมิอากาศ - ทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้มนุษย์ตั้งถิ่นฐานกระจายตัว และปรับตัวแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม - การอพยพ การค้าขาย และการล่าอาณานิคมจากต่างชาติ ทำให้เกิดการผสมวัฒนธรรม	ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง แอฟริกาภูมิสัญชาติ	ใบงานที่ ๓ เรื่อง แอฟริกาภูมิสัญชาติ	- ใบงานที่ ๓ เรื่อง แอฟริกาภูมิสัญชาติ - ตรวจใบงาน
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูแบ่งนักเรียนเป็น ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ตามภูมิภาคของทวีปแอฟริกา และหมู่เกาะ ๒. ครูแจกสิ่งที่นักเรียนจะได้รับ ดังนี้ ๒.๑ แผนที่เปล่าของทวีปแอฟริกา ๒.๒ แผนที่ภูมิประเทศของทวีปแอฟริกา ๒.๓ แผนที่ภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา	นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาแผนที่ พร้อมระบุแผนที่โดยการระบายสี พร้อมบอกข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ของแอฟริกาในภูมิภาคต่าง ๆ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคม
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในแอฟริกาได้อย่างมีเหตุผล **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นคุณค่าและตระหนักถึงความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๒.๔ ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง “แอฟริกาภูมิสัญชาติ” ๓. นักเรียนอ่านใบความรู้และระบายสีภูมิภาคของตนเอง พร้อมเขียนชื่อกลุ่มชาติพันธุ์หลัก ๆ ลงไปในแผนที่ ๔. ครูยกตัวอย่างการใช้แผนที่ของนักเรียน เช่น นักเรียนกลุ่มตะวันออก ระบายสีภูมิภาคตนเอง แล้วเขียนคำว่า “บันตู”, “โซมาลี” ลงในแผนที่				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคม
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “เวิร์กช็อปภูมิสัญชาติ” ตามกลุ่มเดิมของตนเอง ๒. แจกใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง “คู่มือสัญลักษณ์แผนที่” พร้อมครูอธิบายว่าแต่สัญลักษณ์หมายถึงอะไร ๓. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสังเกตว่าเผ่าของตนเองอยู่ในสภาพภูมิประเทศแบบไหน พร้อมแจกการ์ดเหตุการณ์ ๓ กลุ่มเหตุการณ์ คือ ภัยธรรมชาติ, ความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ และทรัพยากรและโอกาสใหม่ รวมจำนวน ๑๒ ใบ พร้อมใบคำสั่ง ดังนี้ **- กลุ่มที่ ๑ ภัยธรรมชาติ** ๑) “ภัยแล้งมาแล้ว” น้ำในแหล่งน้ำที่เผ่านักเรียนอาศัยอยู่ลดลงอย่างรวดเร็ว นักเรียนจะย้ายไปอยู่เขตไหน เพราะอะไร ๒) “พายุทรายถล่ม” พื้นที่ทะเลทรายไม่ปลอดภัยอีกต่อไปนักเรียนจะอพยพไปเขตไหนแทน	๑. นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “เวิร์กช็อปภูมิสัญชาติ” ตามกลุ่มเดิมของตนเอง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคม
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓) “โรคในเขตร้อนระบาดในป่า” ถ้าป่าดิบชื้นมีการระบาดของดรคเหงาหลับ และมาลาเรีย คุณจะทำอย่างไร ๔) “ภูเขาไฟใกล้ปะทุ” บริเวณที่อาศัยอยู่ของนักเรียนไม่ปลอดภัยนักเรียนจะย้ายไปที่ไหน **- กลุ่มที่ ๒ ความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ** ๑) “เกิดสงครามในเมืองท่า” นักเรียนจะอพยพไปอยู่ที่ปลอดภัยนักเรียนจะเลือกที่ใด ๒) “ค่าครองชีพในเมืองเศรษฐกิจสูงเกินไป” คนยากจนเริ่มย้ายออก นักเรียนจะย้ายไปเขตไหนที่อยู่ได้อย่างยั่งยืน ๓) “นักเรียนได้รับข้อเสนอให้ตั้งหมู่บ้านใหม่ในที่ราบสูง” แต่ต้องเดินทางไกลจากเมือง นักเรียนจะรับหรือปฏิเสธ เพราะเหตุใด ๔) “เกิดการแย่งชิงแหล่งน้ำในพื้นที่ของนักเรียนอาศัยอยู่” นักเรียนควรต่อสู้หรืออพยพ **- กลุ่มที่ ๓ ทรัพยากรและโอกาสใหม่** ๑) “นักเรียนพบแหล่งน้ำใหม่ใกล้ทะเลทราย” จะตั้งถิ่นฐานใหม่ที่นั่นหรือไม่ อธิบายเหตุผล				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคม
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒) “มีคนเชิญนักเรียนไปอยู่แถบชายฝั่งอบอุ่น” นักเรียนจะย้ายไปไหม ถ้าเขตนั้นมีทะเลและเสี่ยงจากคลื่นและการบุกรุก ๓) “มีพื้นที่ราบลุ่มติดแม่น้ำที่ยังไม่มีคนอยู่” นักเรียนจะพัฒนาเป็นถิ่นฐานใหม่หรือรอคนอื่นก่อน ๔) “นักเรียนได้รับโอกาสและเปลี่ยนที่ดินกับกลุ่มอื่น” เช่น แลกเปลี่ยนพื้นที่ป่าดิบชื้นกับเขตภูเขาสูง นักเรียนจะแลกเปลี่ยนหรือไม่ เพราะเหตุใด ๔. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสุ่มหยิบการ์ดสถานการณ์กลุ่มละ ๑ ใบ แล้วอ่านวิเคราะห์และตัดสินใจ ในการเลือกย้ายสถานที่อยู่อาศัย				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันระดมความคิดดังนี้ - ถ้านักเรียนเป็นชนพื้นเมืองในแอฟริกา นักเรียนจะอยู่ภูมิภาคไหน เพราะอะไร	- อยากอยู่ในทวีปแอฟริกาตะวันออก เพราะมีอากาศที่เย็นกว่าภูมิภาคอื่น มีทะเลสาบ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคม
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- คนในทวีปแอฟริกามีทั้งคนผิวสีดำ ผิวขาว และพูดภาษาและนับถือศาสนาต่างกัน นักเรียนคิดอย่างไรกับความแตกต่างเหล่านี้	วิกตอเรียเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ เหมาะกับการเพราะปลูกและเลี้ยงสัตว์ - เราควรเป็นใจและเรียนรู้ว่าทุกเผ่ามีความสำคัญและมีความเป็นมาของตนเอง ไม่ควรไปตัดสินว่าเผ่าไหนดีกว่ากัน			

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง แอฟริกาภูมิสัญชาติ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๓ เรื่อง แอฟริกาภูมิสัญชาติ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายลักษณะทางประชากรและปัจจัยทางกายภาพที่ส่งผลต่อการกระจายของประชากรในทวีปแอฟริกาใต้	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๓ เรื่อง แอฟริกาภูมิสัญชาติ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในแอฟริกาได้อย่างมีเหตุผล	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๓ เรื่อง แอฟริกาภูมิสัญชาติ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เห็นคุณค่าและตระหนักถึงความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๓ เรื่อง แอฟริกาภูมิสัญชาติ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในแอฟริกาได้อย่างมีเหตุผล โดยเห็นคุณค่าและตระหนักถึงความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา (๒.๑.๒)	๑.ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๓ เรื่อง แอฟริกาภูมิสัญชาติ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคมแอฟริกา

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๓ เรื่อง แอฟริกาภูมิสัญชาติ	ระบุชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ในภูมิภาคแอฟริกาที่ได้รับมอบหมาย	ระบุชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ได้ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด	ระบุชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ได้ถูกต้องบางส่วน	ไม่สามารถระบุชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ได้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง เวิร์กช็อป แอฟริกาภูมิสัญชาติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคม
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลจากใบความรู้ และแผนที่ จากนั้นให้ระบายสีกลุ่มชาติพันธุ์ลงบนแผนที่พร้อมระบุชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ในภูมิภาคที่ได้รับมอบหมาย

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

๑. นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใด จึงมีกลุ่มประชากรอาศัยอยู่ในบริเวณภูมิภาคนั้น

.....

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๓ เรื่อง เวิร์กช็อป แอฟริกาภูมิสัญชาติ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคม

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลจากใบความรู้ และแผนที่ จากนั้นให้ระบายสีกลุ่มชาติพันธุ์ลงบนแผนที่พร้อมระบุชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ในภูมิภาคที่ได้รับมอบหมาย

แอฟริกาเหนือ

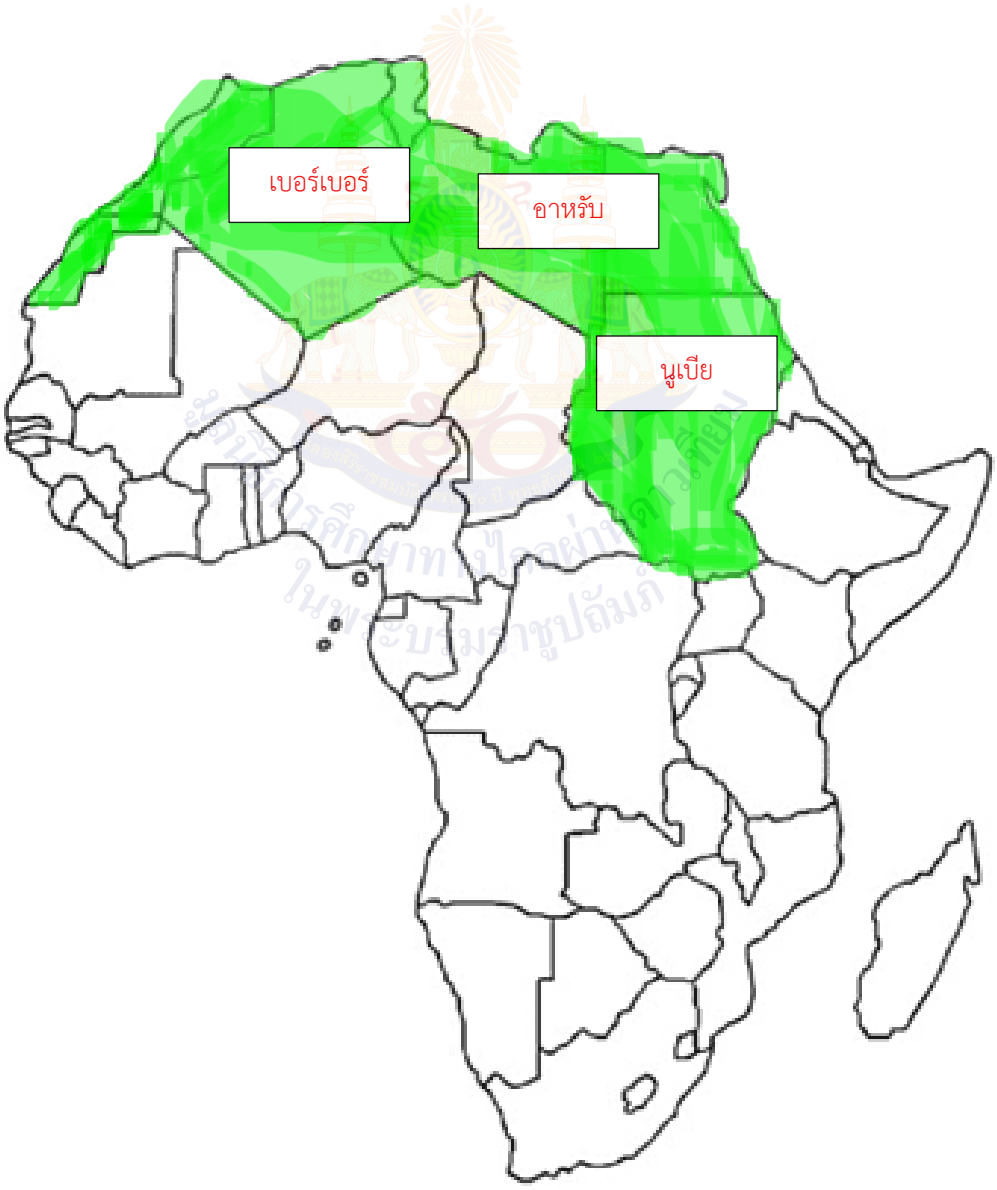

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนตอบคำถาม

๑. นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใด จึงมีกลุ่มประชากรอาศัยอยู่ในบริเวณภูมิภาคนั้น

เพราะตั้งอยู่ในจุดที่มีภูมิศาสตร์ที่โดดเด่น เช่น ทะเลทรายซาฮารา แม่น้ำไนล์ และเขตชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

กิจกรรม “ย้ายเผ่าให้ฉันรอด”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ภูมิศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคม
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนสังเกตแผนที่ตามที่อยู่อาศัยตามภูมิภาคตนเอง แล้วอ่านวิเคราะห์และตัดสินใจ ในการเลือกย้ายสถานที่อยู่อาศัย

ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

๑. สถานการณ์ที่นักเรียนได้รับคือสถานการณ์อะไร

.....

.....

.....

๒. หากเกิดสถานการณ์ดังกล่าวขึ้นนักเรียนจะเลือกย้ายไปที่ไหน เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง แอฟริกาภูมิสัญชาติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ภูมิศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคม (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. แอฟริกาเหนือ

๑.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ อาหรับ เบอร์เบอร์ และนูเบีย

๑.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น คือ ทะเลทรายซาฮารา แม่น้ำไนล์ และเขตชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

๒. แอฟริกาตะวันตก

๒.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ อาคัน, ฟูลานี, เฮาซา, อิกโบ, วอลอฟ และโยรูบา

๒.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น แม่น้ำไนเจอร์ เขตซาเฮล และเมืองเศรษฐกิจชายฝั่ง เช่น เลกอส

๓. แอฟริกาตะวันออก

๓.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ บันตู, ชีวา, นีโลเตส, โซมาเลีย, อัมฮารา, อบิสซิเนียน และมาลากาซี

๓.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น แม่น้ำวิกตอเรีย (แหล่งน้ำสำคัญ) ภูเขาคิริมันจาโร และที่ราบสูงเขตร้อน (อากาศเย็น เหมาะกับการตั้งถิ่นฐาน)

๔. แอฟริกากลาง

๔.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ บันตู, ชีวา, ฮูตู, คานูรี, คองโก, ลูบา, มองโก และนีโลเตส

๔.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น ลุ่มแม่น้ำคองโก ป่าดิบชื้น (ฝนตกชุก แต่มีโรคเขตร้อน) ระบบแม่น้ำซับซ้อน (มีผลต่อการคมนาคม)

๕. แอฟริกาใต้

๕.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ ซูลู, บันตู, คอยซาน, แอฟริกันเนอร์ (เชื้อสายยุโรป)

๕.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น ทะเลทรายนามิบและคาลาฮารี ทุ่งหญ้าสะวันนา (เหมาะกับการเลี้ยงสัตว์) และชายฝั่งแอฟริกาใต้ตอนล่าง (อากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน)

๖. หมู่เกาะ (มาดาร์กัสการ์)

๖.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ คือ มาลากาซี (เชื้อสายออสโตรนีเซียน)

๖.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น เกาะขนาดใหญ่กลางมหาสมุทรอินเดีย ภูมิอากาศร้อนชื้น และมีป่าเขตร้อน และภูเขาไฟ

ตารางแอฟริกาภูมิสัญชาติ

ภูมิภาค	ภูมิประเทศที่โดดเด่น	กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ
แอฟริกาเหนือ	แม่น้ำไนล์, ทะเลทรายซาฮารา	อาหรับ, เบอร์เบอร์, นูเบีย
แอฟริกาตะวันตก	แม่น้ำไนเจอร์, เขตซาเฮล	อาคัน, ฟูลานี, เฮาซา, อิกโบ, วอลอฟ, โยรูบา
แอฟริกาตะวันออก	ทะเลสาบวิกตอเรีย, ภูเขาคิริมันจาโร	บันตู, ชีวา, นีโลเตส, โซมาเลีย, อัมฮารา, อบิสซิเนียน, มาลากาซี
แอฟริกากลาง	แม่น้ำคองโก, ป่าดิบชื้น	บันตู, ชีวา, ฮูตู, คานูรี, คองโก, ลูบา, มองโก, นีโลเตส
แอฟริกาใต้	ทะเลทรายนามิบ, ทุ่งหญ้าซาวันนา	ซูลู, บันตู, คอยซาน, แอฟริกันเนอร์
หมู่เกาะ (มาดากัสการ์)	เกาะใหญ่, ป่าชื้น	มาลากาซี (ชาวเกาะมาดากัสการ์)

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

คู่มือสัญลักษณ์ในแผนที่

สัญลักษณ์	ลักษณะ	ความหมายในแผนที่	ตัวอย่างพื้นที่จริงในแอฟริกา
	คล้ายเมฆหนา	ทะเลทราย	ทะเลทรายซาฮารา, คาลาฮารี และนามิบ
	มีลำต้น-พุ่มใบ	ป่าดิบชื้น/ป่าโปร่ง	ลุ่มแม่น้ำคองโกแถบแอฟริกากลาง
	ยอดแหลมคล้ายภูเขา	ภูเขา/ที่ราบสูง	ภูเขาคิริมันจาโร, เทือกเขาแอตลาส และที่ราบสูงตะวันออก
	เส้นโค้งคดเลี้ยว	แม่น้ำ	แม่น้ำไนล์, แม่น้ำไนเจอร์ และแม่น้ำคองโก
	วงกลม/ลงรี	ทะเลสาบ	ทะเลสาบวิกตอเรีย, แทนกันยีกา

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

การ์ดเหตุการณ์

กลุ่ม ๑ ภัยธรรมชาติ
๑. “ภัยแล้งมาแล้ว” น้ำในแหล่งน้ำที่เผ่านักเรียนอาศัยอยู่ลดลง อย่างรวดเร็ว นักเรียนจะย้ายไปอยู่เขตไหน เพราะอะไร
๒. “พายุทรายถล่ม” พื้นที่ทะเลทรายไม่ปลอดภัยอีกต่อไปนักเรียนจะอพยพไปเขตไหนแทน
๓. “โรคในเขตร้อนระบาดในป่า” ถ้าป่าดิบชื้นมีการระบาดของดรคเหงาหลับและมาลาเรีย คุณจะทำอย่างไร
๔. “ภูเขาไฟใกล้ปะทุ” บริเวณที่อาศัยอยู่ของนักเรียนไม่ปลอดภัยนักเรียนจะย้ายไปที่ไหน
กลุ่ม ๒ ความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ
๑. “เกิดสงครามในเมืองท่า” นักเรียนจะอพยพไปอยู่ที่ปลอดภัยนักเรียนจะเลือกที่ใด
๒. “ค่าครองชีพในเมืองเศรษฐกิจสูงเกินไป” คนยากจนเริ่มย้ายออก นักเรียนจะย้ายไปเขตไหนที่อยู่ได้อย่างยั่งยืน
๓. “นักเรียนได้รับข้อเสนอให้ตั้งหมู่บ้านใหม่ในที่ราบสูง” แต่ต้องเดินทางไกลจากเมือง นักเรียนจะรับหรือปฏิเสธ เพราะเหตุใด
๔. “เกิดการแย่งชิงแหล่งน้ำในพื้นที่ของนักเรียนอาศัยอยู่” นักเรียนควรต่อสู้หรืออพยพ
กลุ่ม ๓ ทรัพยากรและโอกาสใหม่

๑. “นักเรียนพบแหล่งน้ำใหม่ใกล้ทะเลทราย” จะตั้งถิ่นฐานใหม่ที่นั่นหรือไม่ อธิบายเหตุผล
๒. “มีคนเชิญนักเรียนไปอยู่แถบชายฝั่งอบอุ่น” นักเรียนจะย้ายไปไหม ถ้าเขตนั้นมีทะเลและเสี่ยงจากคลื่นและการบุกรุก
๓. “มีพื้นที่ราบลุ่มติดแม่น้ำที่ยังไม่มีคนอยู่” นักเรียนจะพัฒนาเป็นถิ่นฐานใหม่หรือรอคนอื่นก่อน
๔. “นักเรียนได้รับโอกาสและเปลี่ยนที่ดินกับกลุ่มอื่น” เช่น แลกเปลี่ยนพื้นที่ป่าดิบชื้นกับเขตภูเขาสูง นักเรียนจะแลกเปลี่ยนหรือไม่ เพราะเหตุใด

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย การ์ดเหตุการณ์

กลุ่ม ๑ ภัยธรรมชาติ
๑. ควรย้ายไปเขตลุ่มแม่น้ำไนล์ / แม่น้ำไนเจอร์ / รอบทะเลสาบวิกตอเรีย เหตุผลเพราะมีแหล่งน้ำถาวร ใช้ทำเกษตรได้ อยู่รอดในช่วงแล้งได้ดีกว่า
๒. ควรย้ายไปเขตชายฝั่งอบอุ่นทางตอนใต้ หรือที่ราบสูงตะวันออก เหตุผลเพราะหลีกเลี่ยงทะเลทราย เช่น สะฮารา ไปยังเขตอากาศเย็นกว่าและปลอดภัยกว่า
๓. ควรย้ายไป เขตที่ราบสูงหรือพื้นที่โล่งใกล้แหล่งน้ำ เหตุผลเพราะป่าดิบชื้นมักชื้นแฉะ มีโรคเยอะ ที่ราบสูงอากาศดี และปลอดโรคกว่า
๔. ควรย้ายไปเขตที่ราบใกล้แม่น้ำ เช่น ไนล์หรือไนเจอร์ เหตุผลเพราะหลีกเลี่ยงเขตเสี่ยงภัยธรรมชาติ ไปพื้นที่อุดมสมบูรณ์และปลอดภัยกว่า
กลุ่ม ๒ ความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ
๑. ควรย้ายไปเขตลุ่มแม่น้ำในแผ่นดิน เช่น แม่น้ำไนเจอร์ หรือเขตชายฝั่งที่สงบกว่า เหตุผลเพราะหลีกเลี่ยงเมืองเป้าหมายสงคราม ไปอยู่พื้นที่สงบยังมีน้ำและทำกินได้
๒. ควรย้ายไปเขตชนบทที่ใกล้แหล่งทรัพยากร เช่น พื้นที่ลุ่มน้ำ / เขตเกษตรกรรม เหตุผลเพราะค่าครองชีพต่ำ อยู่แบบพอเพียง หาอาหารจากธรรมชาติได้ง่ายกว่า
๓. ถ้ารับเขตตะวันออก เช่น เอธิโอเปีย/เคนยา (อากาศดี ไม่ร้อนจัด) ถ้าปฏิเสธเพราะห่างเมือง/ไม่มีน้ำ ต้องอยู่ในพื้นที่ราบลุ่มแทน สรุปอยู่ที่การชั่งน้ำหนักเรื่องอากาศดี หรือ ความสะดวก
๔. ควรอพยพไปยังพื้นที่ลุ่มแม่น้ำอื่นที่ปลอดภัยกว่า เช่น ลุ่มแม่น้ำคองโกหรือไนเจอร์ เหตุผลเพราะลดความเสี่ยงความขัดแย้ง และยังเข้าถึงแหล่งน้ำได้
กลุ่ม ๓ ทรัพยากรและโอกาสใหม่

๑. ควรตั้งถิ่นฐาน แต่ต้องระวังภัยแล้ง/ทราย เหตุผลเพราะหากมีน้ำเพียงพอ อาจตั้งถิ่นฐานเล็ก ๆ ได้ แต่ต้องประเมินความเสี่ยงรอบข้างด้วย
๒. สามารถย้ายไปได้ เช่น ทางใต้ของแอฟริกาใต้หรือชายฝั่งแอลจีเรีย เหตุผลเพราะอากาศดี เพาะปลูกได้ แต่ควรระวังภัยพิบัติจากทะเล/คลื่นลมแรง
๓. ควรตั้งถิ่นฐานที่นั่น เหตุผลเพราะน้ำดี ดินดี ทำเกษตรได้ เป็นโอกาสดีในการเริ่มต้นชุมชนใหม่
๔. ถ้าเขตภูเขามีอากาศดี น้ำใช้เพียงพอแลกได้ แต่ถ้าห่างไกลและไม่เหมาะกับการอยู่ถาวรไม่ควรแลก

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความหลากหลายของชาติพันธุ์และการตั้งถิ่นฐาน ในแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒	เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑	สำรวจและระบุทำเลที่ตั้ง ของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
ตัวชี้วัด ม. ๒/๒	วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้ง กิจกรรมทาง เศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ความหลากหลายของชาติพันธุ์และการตั้งถิ่นฐานในทวีปแอฟริกามีความสัมพันธ์โดยตรงกับลักษณะทางกายภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภูมิประเทศและแหล่งน้ำ (เช่น แม่น้ำ, ที่ราบสูง, ทะเลทราย, ป่าดิบชื้น) ปัจจัยทางกายภาพเหล่านี้เป็นตัวกำหนดความอุดมสมบูรณ์ วิถีชีวิต และกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้คนในแต่ละภูมิภาค ส่งผลให้กลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความแตกต่างหลากหลาย (เช่น อาหรับ, เบอร์เบอร์, บันตู, ซูลู, โยรูบา) เลือกตั้งถิ่นฐานและพัฒนาวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่ การทำความเข้าใจความสัมพันธ์นี้ช่วยให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาและความท้าทายในทวีป และเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อความแตกต่างทางวัฒนธรรมของผู้คนทั่วโลก

๓. สาระการเรียนรู้

๑. ความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ในทวีปแอฟริกา การจำแนกกลุ่มชาติพันธุ์หลักตามภูมิภาคเช่

๑.๑ แอฟริกาเหนือ: อาหรับ, เบอร์เบอร์

๑.๒ แอฟริกาตะวันตก: เฮาซา, โยรูบา, อิกโบ

๑.๓ แอฟริกาตะวันออก/กลาง/ใต้: บันตู, ซูลู, มาลากาซี

๒. ลักษณะภูมิประเทศที่สำคัญของทวีปแอฟริกา ที่ส่งผลต่อการตั้งถิ่นฐานและวิถีชีวิต

๒.๑ บทบาทของแหล่งน้ำ (เช่น แม่น้ำไนล์, แม่น้ำคองโก, ทะเลสาบวิกตอเรีย)

๒.๒ ผลกระทบของเขตแห้งแล้ง (เช่น ทะเลทรายสะฮารา, คาลาฮารี)

๒.๓ อิทธิพลของที่ราบสูงและทุ่งหญ้าซาวันนา

๒.๔ อิทธิพลของป่าดิบชื้น

๓. การวิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและสังคม ที่ส่งผลต่อการกระจายตัวและความหนาแน่นของประชากรในแต่ละภูมิภาคของทวีปแอฟริกา

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ในแต่ละภูมิภาคของแอฟริกา และลักษณะภูมิประเทศที่ส่งผลต่อการตั้งถิ่นฐานได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการกระจายของประชากรโดยใช้แผนที่ประกอบการตัดสินใจ

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม และมีทัศนคติเชิงบวกต่อความหลากหลายของผู้คน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการกระจายของประชากรโดยใช้แผนที่ประกอบการตัดสินใจ และเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม และมีทัศนคติเชิงบวกต่อความหลากหลายของผู้คน (๒.๑.๒,๔.๓.๑,๔.๓.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคมทวีปแอฟริกา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการกระจายของประชากรโดยใช้แผนที่ประกอบการตัดสินใจ และเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม และมีทัศนคติเชิงบวกต่อความหลากหลายของผู้คน (๒.๑.๒,๔.๓.๑,๔.๓.๒) **ด้านความรู้** อธิบายความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ในแต่ละภูมิภาคของแอฟริกา และลักษณะภูมิประเทศที่ส่งผลต่อการตั้งถิ่นฐานได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียนกิจกรรมเกม “ใครกันนะจากแอฟริกา” ๑.๑ ครูฉายภาพลักษณะคนจากเผ่าต่าง ๆ ในแอฟริกา เช่น ซูลู มาลากาซี อาหรับ ฯลฯ ๑.๒ นักเรียนจับกลุ่ม ๕ คน ร่วมกันทายว่าภาพนั้นน่าจะมาจากภูมิภาคไหนของแอฟริกา ๒. ครูถามนำว่า “ทำไมนักเรียนถึงคิดแบบนั้น” ครูอธิบายเสริมจากนั้นนำเข้าสู่บทเรียน	๑. นักเรียนจับกลุ่ม ๕ คน ร่วมกันทายว่าภาพนั้นน่าจะมาจากภูมิภาคไหนของแอฟริกา ๒. นักเรียนตอบคำถามตามความเข้าใจของตนเอง จากนั้นฟังครูอธิบายเสริมก่อนเข้าสู่บทเรียน	๑. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ความหลากหลายของทวีปแอฟริกา ๒. แผนที่เปล่าทวีปแอฟริกา	ใบงานที่ ๔ เรื่อง ถอดรหัสทำเลทอง	-ใบงานที่ ๔ เรื่อง ถอดรหัสทำเลทอง - ตรวจใบงาน
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเวิร์กช็อป “แอฟริกาภูมิสัญชาติ” พร้อมชี้แจงรายละเอียด ดังต่อไปนี้ ๑.๑ ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม (ตามภูมิภาคหรือสามารถซ้ำภูมิภาคได้) ๑.๒ ครูแจกใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง พร้อมแผนแผนที่แอฟริกาใบเปล่า	๑. นักเรียนทำกิจกรรมเวิร์กช็อป “แอฟริกาภูมิสัญชาติ”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคมทวีปแอฟริกา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ วิเคราะห์และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการกระจายของประชากรโดยใช้แผนที่ประกอบการตัดสินใจ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม และมีทัศนคติเชิงบวกต่อความหลากหลายของผู้คน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ระบายสีภูมิภาคของตนในแผนที่พร้อมเขียนชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ลงในพื้นที่ และวาดสัญลักษณ์ภูมิประเทศเด่น (แม่น้ำ ภูเขา ป่า ทะเลทราย ฯลฯ) เป็นต้น ๓. ครูเดินตรวจการทำกิจกรรมของนักเรียนพร้อมให้คำปรึกษา ๔. ครูอธิบายสรุปเสริมความรู้ก่อนเข้าสู่ขั้นปฏิบัติ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคมทวีปแอฟริกา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มอยู่กลุ่มเดิม ๖ ภูมิภาค พร้อมศึกษาและตรวจสอบผลงานแผนที่ของตนเองในขั้นสอน และอ่านข้อมูลในใบความรู้ที่ ๓ เรื่องความหลากหลายของทวีปแอฟริกา ซ้ำอีกครั้งโดยเน้นที่ "ลักษณะภูมิประเทศเด่น" และ "ข้อสังเกต" เพื่อหาคำตอบว่าทำไมคนกลุ่มชาติพันธุ์เหล่านั้นถึงเลือกตั้งถิ่นฐานในบริเวณนั้น ๆ ๒. ครูแจกใบงานที่ ๔ เรื่อง “ถอดรหัสทำเลทอง” พร้อมให้นักเรียนตอบคำถามในส่วนที่ ๑ โดยใช้ข้อมูลจากแผนที่และใบความรู้ (กลุ่มชาติพันธุ์หลัก / ภูมิประเทศเด่น / ข้อสังเกต) และสรุปปัจจัยหลักในการตั้งถิ่นฐาน ๓. ครูให้นักเรียนตอบคำถามส่วนที่ ๒ (คำถามปลายเปิดเพื่อสะท้อนความเข้าใจเรื่อง A) เพื่อเปรียบเทียบชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ตนเองกับกลุ่มอื่น ๆ และตอบคำถามเชิงทัศนคติ	๑. นักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่ม อยู่กลุ่มเดิม ๖ ภูมิภาค พร้อมศึกษาและตรวจสอบผลงานแผนที่ของตนเองในขั้นสอน และอ่านข้อมูลในใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ความหลากหลายของทวีปแอฟริกา ซ้ำอีกครั้งโดยเน้นที่ "ลักษณะภูมิประเทศเด่น" และ "ข้อสังเกต" เพื่อหาคำตอบว่าทำไมคนกลุ่มชาติพันธุ์เหล่านั้นถึงเลือกตั้งถิ่นฐานในบริเวณนั้น ๆ ๒. นักเรียนตอบคำถามในส่วนที่ ๑ โดยใช้ข้อมูลจากแผนที่และใบความรู้ (กลุ่มชาติพันธุ์หลัก / ภูมิประเทศเด่น / ข้อสังเกต) และสรุปปัจจัยหลักในการตั้งถิ่นฐาน ๓. นักเรียนตอบคำถามส่วนที่ ๒ (คำถามปลายเปิดเพื่อสะท้อนความเข้าใจเรื่อง A) เพื่อเปรียบเทียบชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ตนเองกับกลุ่มอื่น ๆ และตอบคำถามเชิงทัศนคติ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคมทวีปแอฟริกา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔. ครูเดินตรวจดูความเรียบร้อยพร้อมให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนเกิดข้อสงสัย ๕. ครูสุ่มนักเรียน ๒-๓ กลุ่มออกมาแลกเปลี่ยนงานของตนเองให้เพื่อนฟัง ๖. ครูเฉลยใบงานพร้อมอธิบายเสริมในประเด็นที่นักเรียนทำผิดพลาด	๔. นักเรียกออกมานำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูชวนสนทนาให้นักเรียนระดมความคิด ด้วยคำถามดังนี้ ๑.๑ วันนี้คุณได้รู้จักกลุ่มคนในแอฟริกาหลายแบบ คุณรู้สึกอย่างไรกับความหลากหลายเหล่านี้ ๑.๒ ถ้าคุณต้องอยู่ในแอฟริกา คุณอยากร่วมมือกับเผ่าไหนมากที่สุด เพราะอะไร	๑.๑ แนวคำตอบจากนักเรียน หนูรู้สึกว่าคนแอฟริกาไม่ได้เหมือนกันหมด มีทั้งคนผิวดำ ผิวขาว วัฒนธรรมต่างกัน หนูประหลาดใจที่บางคนมีเชื้อสายเอเชียด้วย ๑.๒ แนวคำตอบนักเรียน หนูอยากอยู่กับเผ่าบันตู เพราะเขาอยู่ในที่ราบสูง อากาศดี มีการเกษตร			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคมทวีปแอฟริกา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๓ ถ้าคุณเป็นผู้นำในแอฟริกา คุณจะทำอย่างไรให้คนต่างเผ่าอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบ	ด้วย หรือ บางคนอาจเลือกซูลูเพราะมีวัฒนธรรมเข้มแข็ง ๑.๓ แนวคำตอบจากนักเรียน หนูจะจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนระหว่างเผ่า สร้างกฎให้เคารพกัน และให้ความรู้เรื่องวัฒนธรรมของกันและกัน			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ความหลากหลายของทวีปแอฟริกา

๒. แผนที่เปล่าทวีปแอฟริกา

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑. ใบงานที่ ๔ เรื่อง ถอดรหัสทำเลทอง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ในแต่ละภูมิภาคของแอฟริกา และลักษณะภูมิประเทศที่ส่งผลต่อการตั้งถิ่นฐานได้	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๔ เรื่อง ถอดรหัสทำเลทอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการกระจายของประชากร โดยใช้แผนที่ประกอบการตัดสินใจ	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๔ เรื่อง ถอดรหัสทำเลทอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม และมีทัศนคติเชิงบวกต่อความหลากหลายของผู้คน	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๔ เรื่อง ถอดรหัสทำเลทอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการกระจายของประชากโดยใช้แผนที่ประกอบการตัดสินใจ และเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม และมีทัศนคติเชิงบวกต่อความหลากหลายของผู้คน (๒.๑.๒)	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๔ เรื่อง ถอดรหัสทำเลทอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ความหลากหลายของชาติพันธุ์และการตั้งถิ่นฐาน ในแอฟริกา

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๔ เรื่อง ถอดรหัสทำเลทอง	๑. ความถูกต้องในการระบุ กลุ่มชาติพันธุ์ และลักษณะภูมิประเทศเด่น ๒. ความสามารถในการเชื่อมโยงปัจจัยทางภูมิศาสตร์ กับการตั้งถิ่นฐานและปัญหาที่เกิดขึ้น ๓. การแสดงออกถึงทัศนคติเชิงบวก ต่อความหลากหลายและการเคารพความแตกต่าง	ระบุข้อมูล (ชาติพันธุ์/ภูมิประเทศ) ได้ถูกต้องครบถ้วนตามใบความรู้ที่ได้รับ วิเคราะห์และสรุปปัจจัยหลัก ในการตั้งถิ่นฐานได้สอดคล้องกับภูมิประเทศและข้อสังเกต พร้อมยกตัวอย่างความท้าทายที่ชัดเจนและสัมพันธ์กันการเปรียบเทียบและการให้เหตุผลมีความสมเหตุสมผลและรอบด้านอย่างชัดเจน เสนอแนวทางการเคารพความแตกต่างได้อย่างเป็นรูปธรรมและสร้างสรรค์	ระบุข้อมูลได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ (มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย ๑-๒ จุด)วิเคราะห์ปัจจัยหลักได้ถูกต้อง แต่การอธิบายความสัมพันธ์หรือยกตัวอย่างความท้าทายอาจยังไม่ลึกซึ้งพอการเปรียบเทียบและการให้เหตุผลมีความสมเหตุสมผล แต่แนวทางการเคารพความแตกต่างเป็นไปในเชิงนามธรรมหรือค่อนข้างทั่วไป	ระบุข้อมูลผิดพลาดหลายจุด หรือระบุข้อมูลไม่ตรงกับภูมิภาคที่ได้รับมอบหมายสรุปปัจจัยหลักในการตั้งถิ่นฐานผิดพลาดหรือไม่สามารถเชื่อมโยงภูมิประเทศกับวิถีชีวิต/ปัญหาได้ขาดการเปรียบเทียบหรือการแสดงออกถึงทัศนคติเชิงบวกไม่ชัดเจน หรือตอบไม่ตรงประเด็น

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง ความหลากหลากของทวีปแอฟริกา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความหลากหลายของชาติพันธุ์และการตั้งถิ่นฐานในแอฟริกา
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มที่ ๑ แอฟริกาเหนือ

๑. ประเทศในภูมิภาค: โมร็อกโก, แอลจีเรีย, ตูนิเซีย, ลิเบีย, อียิปต์
๒. กลุ่มชาติพันธุ์หลัก: อาหรับ, เบอร์เบอร์, นูเบีย
๓. ลักษณะภูมิประเทศเด่น ได้แก่ ทะเลทรายสะฮารา, แม่น้ำไนล์ และชายฝั่งอบอุ่นริมทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
๔. ข้อสังเกต: อยู่ติดทะเลและแม่น้ำใหญ่จึงมีประชากรหนาแน่นบางจุด แม้จะมีทะเลทรายมาก

กลุ่มที่ ๒ แอฟริกาตะวันตก

๑. ประเทศในภูมิภาค: ไนจีเรีย, กานา, เซเนกัล, ไอวอรีโคสต์ ฯลฯ
๒. กลุ่มชาติพันธุ์หลัก: เฮาซา, โยรูบา, อิกโบ, ฟูลานี, อาคัน, วอลอฟ
๓. ลักษณะภูมิประเทศเด่น ได้แก่ แม่น้ำไนเจอร์ , เมืองท่า เช่น เลกอส และที่ราบเหมาะแก่เกษตร
๔. ข้อสังเกต: หลากหลายทางวัฒนธรรม มีเมืองใหญ่ และแหล่งน้ำสำคัญ

กลุ่มที่ ๓ แอฟริกาตะวันออก

๑. ประเทศในภูมิภาค: เคนยา, เอธิโอเปีย, ยูกันดา, แทนซาเนีย ฯลฯ
๒. กลุ่มชาติพันธุ์หลัก: บันตู, โซมาลี, นีโลเตส, อัมฮารา
๓. ลักษณะภูมิประเทศเด่น ได้แก่ ทะเลสาบวิกตอเรีย , ภูเขาคิลิมันจาโร และที่ราบสูงเขตร้อน
๔. ข้อสังเกต: ภูมิอากาศดี อยู่สูง อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเพาะปลูก

กลุ่มที่ ๔ แอฟริกากลาง

๑. ประเทศในภูมิภาค: คองโก, แคเมอรูน, ชาด, สาธารณรัฐแอฟริกากลาง ฯลฯ
๒. กลุ่มชาติพันธุ์หลัก: บันตู, ฮูตู, มองโก, คองโก, ลูบา
๓. ลักษณะภูมิประเทศเด่น: ป่าดิบชื้นลุ่มแม่น้ำคองโก และแม่น้ำคองโก
๔. ข้อสังเกต: ฝนตกชุกตลอดปี พื้นที่ชื้นแฉะ มีแม่น้ำ แต่โรคเขตร้อนเยอะ

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

กลุ่มที่ ๕ แอฟริกาใต้

๑. ประเทศในภูมิภาค: แอฟริกาใต้, นามิเบีย, บอตสวานา, เลโซโท ฯลฯ

๒. กลุ่มชาติพันธุ์หลัก: ซูลู, คอยซาน, บันตู, แอฟริกันเนอร์

๓. ลักษณะภูมิประเทศเด่น: ทะเลทรายนามิบ / คาลาฮารี , ทุ่งหญ้าซาวันนา และชายฝั่งอบอุ่นตอนใต้

๔. ข้อสังเกต: มีทั้งพื้นที่แห้งแล้งและเมืองเศรษฐกิจ ชนผิวขาว–ดำอยู่ร่วมกัน

กลุ่มที่ ๖ หมู่เกาะ (มาดากัสการ์)

๑. ประเทศในภูมิภาค: มาดากัสการ์

๒. กลุ่มชาติพันธุ์หลัก: มาลากาซี (เชื้อสายออสโตรนีเซียน)

๓. ลักษณะภูมิประเทศเด่น: เกาะใหญ่กลางมหาสมุทรอินเดีย , ป่าร้อนชื้น และพื้นที่ภูเขาภายในเกาะ

๔. ข้อสังเกต: แยกจากแผ่นดินใหญ่ ทำให้มีวัฒนธรรมเฉพาะตัวไม่เหมือนใคร

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๔ เรื่อง ถอดรหัสทำเลทอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความหลากหลายของชาติพันธุ์และการตั้งถิ่นฐานในแอฟริกา
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ส่วนที่ ๑: การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางภูมิศาสตร์

คำชี้แจง: ใช้ข้อมูลจากใบความรู้และแผนที่ที่นักเรียนจัดทำในกิจกรรมเวิร์กช็อป “แอฟริกาภูมิสัญชาติ” เพื่อตอบคำถามต่อไปนี้

ลำดับ	รายการคำถาม	คำตอบ
๑	กลุ่มชาติพันธุ์หลัก ที่อาศัยในภูมิภาคของคุณ	.....
๒	ลักษณะภูมิประเทศเด่น ในภูมิภาคของคุณ (เลือกมา ๒ ข้อที่สำคัญที่สุด)	.....
๓	จาก"ข้อสังเกต" และ"ลักษณะภูมิประเทศ" ปัจจัยหลักในการตั้งถิ่นฐาน ของประชากรในภูมิภาคนี้คืออะไร (เลือก ๑ ข้อแล้วเขียนอธิบาย พอสังเขป) A. น้ำ เช่น แม่น้ำ, ทะเลสาบ และชายฝั่ง B. ความอุดมสมบูรณ์ เช่น ที่ราบสูง, ทุ่งหญ้า และที่ราบเกษตรกรรม C. การเดินทาง-การค้า เช่น ใกล้เมืองท่า และทางผ่านสำคัญ D. สภาพอากาศ เช่น อบอุ่น, ฝนชุก และสูงจากระดับน้ำทะเล	....
๔	ยกตัวอย่างความท้าทายในการใช้ชีวิต (ด้านอาชีพ หรือ ด้านสุขภาพ) ที่มาจากการตั้งถิ่นฐานในสภาพภูมิประเทศแบบนี้	....

ส่วนที่ ๒ สะท้อนความหลากหลายและทัศนคติ

คำชี้แจง: ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและเขียนสรุปคำตอบของกลุ่ม

๒.๑ การตั้งถิ่นฐานของชนเผ่าในแอฟริกา ลองเปรียบเทียบกลุ่มของนักเรียนกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ว่าการตั้งถิ่นฐานของนักเรียน "ง่าย" หรือ "ยาก" กว่าพวกเขาหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒.๒ การเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม ถ้านักเรียนมีโอกาสเดินทางไปใช้ชีวิตในกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ในแอฟริกาที่มีวิถีชีวิตและภูมิประเทศแตกต่างจากกลุ่มของนักเรียนมาก คุณจะแสดงออกถึง "การเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม" และมีทัศนคติเชิงบวก ต่อความหลากหลายของผู้คนได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๔ เรื่อง ถอดรหัสทำเลทอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความหลากหลายของชาติพันธุ์และการตั้งถิ่นฐานในแอฟริกา
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ส่วนที่ ๑: การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางภูมิศาสตร์

คำชี้แจง: ใช้ข้อมูลจากใบความรู้และแผนที่ที่นักเรียนจัดทำในกิจกรรมเวิร์กช็อป “แอฟริกาภูมิสัญชาติ” เพื่อตอบคำถามต่อไปนี้

ลำดับ	รายการคำถาม	คำตอบ
๑	กลุ่มชาติพันธุ์หลัก ที่อาศัยในภูมิภาคของคุณ	อาหรับ, เบอร์เบอร์, นูเบีย
๒	ลักษณะภูมิประเทศเด่น ในภูมิภาคของคุณ (เลือกมา ๒ ข้อที่สำคัญที่สุด)	ทะเลทรายสะฮารา และ **แม่น้ำไนล์**
๓	จาก"ข้อสังเกต" และ"ลักษณะภูมิประเทศ" ปัจจัยหลักในการตั้งถิ่นฐาน ของประชากรในภูมิภาคนี้คืออะไร (เลือก ๑ ข้อแล้วเขียนอธิบาย พอสังเขป) A. น้ำ เช่น แม่น้ำ, ทะเลสาบ และชายฝั่ง B. ความอุดมสมบูรณ์ เช่น ที่ราบสูง, ทุ่งหญ้า และที่ราบเกษตรกรรม C. การเดินทาง-การค้า เช่น ใกล้เมืองท่า และทางผ่านสำคัญ D. สภาพอากาศ เช่น อบอุ่น, ฝนชุก และสูงจากระดับน้ำทะเล	A. น้ำ: แม่น้ำไนล์ และ ชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน เป็นแหล่งน้ำและการค้าสำคัญ ทำให้ประชากรหนาแน่นตามแนวแม่น้ำและชายฝั่ง แม้จะมีทะเลทรายขนาดใหญ่ก็ตาม
๔	ยกตัวอย่างความท้าทายในการใช้ชีวิต (ด้านอาชีพ หรือ ด้านสุขภาพ) ที่มาจากการตั้งถิ่นฐานในสภาพภูมิประเทศแบบนี้	ความท้าทายด้านอาชีพคือการขาดแคลนพื้นที่เกษตรกรรมส่วนใหญ่ที่ไม่ได้อยู่ใกล้แหล่งน้ำ และความท้าทายด้านสุขภาพคืออากาศร้อนจัดในทะเลทราย

ส่วนที่ ๒ สะท้อนความหลากหลายและทัศนคติ

คำชี้แจง: ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและเขียนสรุปคำตอบของกลุ่ม

๒.๑ การตั้งถิ่นฐานของชนเผ่าในแอฟริกา ลองเปรียบเทียบกลุ่มของนักเรียนกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ว่าการตั้งถิ่นฐานของนักเรียน "ง่าย" หรือ "ยาก" กว่าพวกเขาหรือไม่ เพราะเหตุใด

ง่ายกว่า เพราะแม้จะมีทะเลทรายบางส่วน แต่ก็มีทุ่งหญ้าซาวันนาและชายฝั่งอบอุ่น ซึ่งเป็นแหล่งอาหารและการคมนาคมที่ดีกว่า การใช้ชีวิตในป่าดิบชื้นคองโกต้องเผชิญกับโรคเขตร้อนและพื้นที่ชื้นแฉะตลอดปี หรือในทะเลทรายสะฮาราที่ขาดแคลนน้ำอย่างรุนแรง

๒.๒ การเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม ถ้านักเรียนมีโอกาสเดินทางไปใช้ชีวิตในกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ในแอฟริกาที่มีวิถีชีวิตและภูมิประเทศแตกต่างจากกลุ่มของนักเรียนมาก คุณจะแสดงออกถึง "การเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม" และมีทัศนคติเชิงบวก ต่อความหลากหลายของผู้คนได้อย่างไร

๑. ไม่ตัดสินวิถีชีวิต เคารพการตัดสินใจและวิถีการหาอาหาร/การแต่งกายของพวกเขา โดยไม่ใช้มาตรฐานของตนเองไปตัดสินว่า "ถูก" หรือ "ผิด" แต่เรียนรู้ว่าทำไมพวกเขาถึงทำเช่นนั้นในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ

๒. เปิดใจเรียนรู้และเข้าร่วมอย่างสุภาพ ลองเข้าร่วมกิจกรรมหรือประเพณีที่พวกเขาปฏิบัติ (ถ้าได้รับอนุญาต) เช่น การชิมอาหารท้องถิ่น การเรียนรู้ภาษาพื้นฐานบางคำ หรือการศึกษาประวัติศาสตร์ของพวกเขา เพื่อแสดงความสนใจและเคารพอย่างจริงใจ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒	เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ตัวชี้วัด ม. ๒/๑	สำรวจและระบุทำเลที่ตั้ง ของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
ตัวชี้วัด ม. ๒/๒	วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งกิจกรรมทาง เศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สถานที่ท่องเที่ยว เชิงธรรมชาติของทวีปแอฟริกา ได้แด่ ทะเลทรายซาฮารา ประเทศโมร็อกโก ภูเขาคิริมันจาโร ประเทศแทนซาเนีย น้ำตกวิกตอเรีย (Victoria Falls) ประเทศซิมบับเว กับประเทศแซมเบีย ทะเลสาบเรตบา (Lac Retba / Lake Rose) ประเทศเซเนกัล และแม่น้ำคองโก (Congo River) สาธารณรัฐคองโก และสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก

สถานที่ท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา ได้แก่ โบสถ์หินสลักลาลิเบลา (Rock-Hewn Churches of Lalibela) ประเทศเอธิโอเปีย ซากเมือง “เกรท ซิมบับเว” ประเทศซิมบับเว โบสถ์เซนต์แอนน์แห่งบราซซาวิล (St. Anne Basilica) สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก มัสยิดใหญ่เจนเน (Great Mosque of Djenné) ประเทศมาลี และพีระมิดกีซา (Pyramids of Giza) ประเทศอียิปต์

๓. สาระการเรียนรู้

สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

ทะเลทรายซาฮารา ประเทศโมร็อกโก

"ทะเลทรายซาฮาร่า (Sahara Desert)" ถือกำเนิดมาได้ราว ๒,๐๐๐ ปี โดยเกิดจากความแห้งแล้งของภูมิภาคแอฟริกาเหนือ ซึ่งในอดีตเมื่อกว่า ๔,๐๐๐ ปีก่อน ที่แห่งนี้ยังอุดมสมบูรณ์คล้ายกับโอเอซิส มีแม่น้ำ และสัตว์ป่าขนาดใหญ่มากมายอาศัยอยู่ โดยปรากฏหลักฐานทางโบราณคดี คือ ภาพเขียนสีบนผนังถ้ำของมนุษย์ในยุคนั้น ทะเลทรายซาฮาร่า (Sahara Desert) ได้รับการประกาศอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ ว่าเป็นหนึ่งในเจ็ดสิ่งมหัศจรรย์ทางธรรมชาติของทวีปแอฟริกาอยู่ในอารูชา (Arusha) ของประเทศแทนซาเนีย ทะเลทรายซาฮาร่า (Sahara Desert) ครอบคลุมส่วนใหญ่ของประเทศแอลจีเรีย, ประเทศชาด, ประเทศอียิปต์, ประเทศลิเบีย, ประเทศมาลี, ประเทศมอริเตเนีย, ประเทศโมร็อกโก, ประเทศไนเจอร์, ประเทศเวสเทิร์นซาฮาร่า, ประเทศซูดาน และประเทศตูนิเซีย อีกทั้งยังมีแม่น้ำไนล์ไหลผ่าน

ทะเลทรายซาฮาร่าตลอดทั้งปี ส่วนแม่น้ำอื่นๆ จะมีเฉพาะตามฤดูกาลเท่านั้น ทุ่งหญ้าอาจพบได้ในภาคเหนือและภาคใต้ของทะเลทรายแห่งนี้ แต่บริเวณศูนย์กลางนั้นแห้งแล้งมาก

ภูมิประเทศ

ประกอบด้วยเนินทรายขนาดใหญ่ (Ergs), ที่ราบหิน (Regs), ภูเขา และโอเอซิส ดินแห้งแล้ง มีความหลากหลายต่ำ มีบางพื้นที่สูงที่หนาวในเวลากลางคืนและร้อนจัดตอนกลางวัน

ภูมิอากาศ

แห้งแล้งมาก ฝนตกเฉลี่ยไม่ถึง ๑๐๐ มม. ต่อปี อุณหภูมิสูงมากในตอนกลางวัน อาจถึง ๔๕–๕๐° กลางคืนเย็นจัด โดยเฉพาะในฤดูหนาว ลมแรง (เช่น Khamsin) พัดทรายเป็นประจำ

ภูเขาคิริมันจาโร ประเทศแทนซาเนีย

ภูเขาคิลิมันจาโรหรือที่รู้จักในชื่อเต็มว่า “Mount Kilimanjaro” มีความสูงถึง ๕,๘๙๕ เมตร (๑๙,๓๔๑ ฟุต) และถือเป็นหนึ่งในจุดสูงสุดที่สามารถเดินทางถึงได้โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์ปีนเขาเฉพาะทาง ภูเขานี้ประกอบด้วยสามปล่องภูเขาไฟ ได้แก่ ชิระ มาเวนซี และเคโบ โดยยอดเคโบคือยอดที่สูงที่สุด นอกจากนี้ คิลิมันจาโรไม่เพียงแต่เป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในแอฟริกาเท่านั้น แต่ยังถือเป็นหนึ่งในภูเขาไฟที่ใหญ่ที่สุดในโลกด้วย มีอายุการก่อตัวมากกว่าหนึ่งล้านปี ภูเขาแห่งนี้มีสามยอดหลัก ได้แก่ ชิรา มาเวนซี และคิโบ ซึ่งยอดคิโบเป็นยอดสูงสุดและเป็นที่ตั้งของปล่องภูเขาไฟที่ยังไม่ดับสนิท คิลิมันจาโรมีสภาพอากาศที่หลากหลายขึ้นอยู่กับความสูงและเวลาในปี สภาพอากาศที่ดีที่สุดสำหรับการปีนเขาคือระหว่างเดือนมิถุนายนถึงตุลาคมและเดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์ ช่วงเวลาเหล่านี้มีฝนตกน้อยและอากาศแจ่มใส ซึ่งทำให้มองเห็นภูมิทัศน์ได้ดีและปีนเขาได้สะดวกสบายมากขึ้น

ภูมิประเทศ

ภูเขาคิลิมันจาโรเกิดจากการระเบิดของภูเขาไฟในช่วงเวลากว่า ๑ ล้านปีที่ผ่านมา ลักษณะภูเขาคือลาดเอียงแบบกว้าง เกิดจากลาวาไหลช้า ๆ ทับถมกันเรื่อย ๆ คล้าย “โล่” (shield) มี ๓ ปล่องภูเขาไฟหลัก ได้แก่ ชิรา (Shira) – ปัจจุบันเป็นแนวสันเขา มาเวนซี (Mawenzi) – ยอดเขาแหลมสูงชัน คิโบ (Kibo) – จุดสูงสุด (๕,๘๙๕ เมตร) และมีปล่องภูเขาไฟยังไม่ดับสนิท

ภูมิอากาศ

ภูมิอากาศเปลี่ยนตามความสูง ตั้งแต่ร้อนชื้นที่ฐานจนถึงหนาวจัดมีน้ำแข็งบนยอดเขา แบ่งเป็น ๕ โซนภูมิอากาศ เช่น สะวันนา ป่าฝน ป่าเมฆ ทะเลทรายอัลไพน์ และเขตน้ำแข็ง ช่วงที่เหมาะแก่การปีนเขาคือเดือนมิถุนายน–ตุลาคม และมกราคม–กุมภาพันธ์ เพราะฝนตกน้อย อากาศแจ่มใส

น้ำตกวิกตอเรีย (Victoria Falls) ประเทศซิมบับเว กับประเทศแซมเบีย

น้ำตกวิกตอเรีย (Victoria Falls) กลุ่มหมอกควันของสายน้ำ ที่ส่งเสียงร้องคำรามดังทั่วหุบเขาบริเวณรอยต่อระหว่างประเทศซิมบับเว กับประเทศแซมเบีย เป็นที่ตั้งของน้ำตกวิกตอเรีย มรดกโลกทางธรรมชาติที่มีขนาดใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก เกิดจากแม่น้ำแซมบีซี ไหลลงจากหน้าผาสูง ๑๐๘ ม. กว้าง ๑,๗๐๐ ม. ในการ

ค้นพบครั้งยิ่งใหญ่ของ เดวิด ลิฟวิ่งสโตน นักเดินทางชาว**อังกฤษ** ก่อนจะตั้งชื่อเพื่อเป็นเกียรติแด่สมเด็จพระราชินีนาถ วิกตอเรีย ของประเทศอังกฤษ

น้ำตกวิกตอเรีย มีความยาวเกือบ ๒ กิโลเมตร และมีเนื้อที่ครอบคลุมถึงสองประเทศ โดยจุดสิ้นสุดน้ำตกแห่งนี้ไหลลงสู่แม่น้ำแซมบีซีที่เชี่ยวกราก ในช่วงที่มีปริมาณน้ำมาก น้ำตกแห่งนี้แย่งกันทะลักพวยพุ่งลงไปยังเบื้องล่าง กระทบกับหิน ทำให้เกิดเสียงดัง และมีฟองฝอยฟุ้งเป็นละอองน้ำ มีหมอกครึ้มครอบคลุมไปทั่วบริเวณและขณะเดียวกันจำนวนน้ำที่มาก ก็ทำให้เกิดเสียงดึงกึกก้องสะท้านดุจเสียงคำรามของสัตว์ป่า และในบางจุดเกิดละอองน้ำพวยพุ่งขึ้นสู้ท้องฟ้าได้ถึง ๕๐๐ เมตร สามารถมองเห็นได้ในระยะไกล ๆ เป็นที่มาของการขนานนามว่า เสียงคำรามแห่งซิมบับเว ความลึกของน้ำตกแห่งนี้ เริ่มต้นตั้งแต่ ๙๐ - ๑๐๘ เมตร หากมองไปทางด้านตะวันออก เมื่อยามพระอาทิตย์ปรากฏ คุณจะสามารถเห็นรุ้งกินน้ำได้อย่างชัดเจน และนับเป็นจุดชมวิวที่ควรค่าแก่การมาสัมผัสสักครั้ง โดยเรียกจุดนี้ว่า คาทาแรคท์ตะวันออก โดยมีรูปปั้นของลิฟวิ่งสโตน ตั้งอยู่บริเวณดังกล่าว สายน้ำเหล่านี้ จะไหลเรื่อย ๆ กลายเป็นแม่น้ำแซมบีซี ซึ่งจะขยายใหญ่ขึ้นทุก ๆ ที่ผ่านช่องเขาบาโตกัว ในลักษณะเชี่ยวกราก และรุนแรงจนมีผู้ตั้งชื่อเขตนี้ว่า "หม้อน้ำเดือด" (Boiling Pot)

ภูมิประเทศ

๑. หน้าผาหินขนาดใหญ่: น้ำตกไหลลงมาจากแนวผาหินบะซอลต์ (Basalt cliffs) ซึ่งเกิดจากกิจกรรมภูเขาไฟในอดีต ร่องน้ำลึกหลังน้ำตกเป็น ช่องเขาแคบ (Gorges) ที่ถูกกัดเซาะโดยแม่น้ำแซมบีซี

๒. โครงสร้างทางธรณี: พื้นที่มีร่องรอยการแยกของแผ่นเปลือกโลก (rift valley) และรอยเลื่อน (fault lines) ทำให้เกิดหน้าผาชัน มี “Boiling Pot” หรือ "หม้อน้ำเดือด" เป็นจุดที่แม่น้ำหมุนวนแรงจากแรงตกของน้ำ

๓. จุดชมวิวธรรมชาติ: เช่น "Eastern Cataract" ทางฝั่งแซมเบีย เป็นจุดชมรุ้งและละอองหมอกได้ชัดเจน จุดชมรุ้งกินน้ำในยามเช้าและเย็นจากการกระทบของแสงอาทิตย์

ภูมิอากาศ

น้ำตกวิกตอเรียตั้งอยู่ในเขตร้อนแบบ Savanna Climate (Aw) ตามระบบ Köppen มี ๒ ฤดูกาลหลัก ฤดูฝน: พ.ย. – มี.ค. ปริมาณน้ำมาก ละอองน้ำกระจายสูงสุด เหมาะแก่การชมความยิ่งใหญ่ของน้ำตก ฤดูแล้ง: พ.ค. – ก.ย. น้ำตกแห้งบางช่วง ทำให้เห็นแนวผาชัดเจน เหมาะแก่การสำรวจหุบผาและกิจกรรมผจญภัย

ทะเลสาบเรตบา (Lac Retba / Lake Rose) ประเทศเซเนกัล

ทะเลสาบ Retba ตั้งอยู่บริเวณ ตอนเหนือของคาบสมุทร Cap Vert ของประเทศเซเนกัล โดยห่างจากเมืองหลวงอย่าง ดาการ์ (Dakar) ไปทางตะวันออกเฉียงเหนือเพียงประมาณ ๓๕ กิโลเมตรเท่านั้น จึงเป็นจุดหมายยอดนิยมของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ Lac Rose ไม่ได้มีเพียงความงามเท่านั้น แต่ยังเป็นแหล่ง เกลือธรรมชาติขนาดใหญ่ของเซเนกัล ด้วยความเค็มที่มากถึงระดับเดียวกับทะเล Dead Sea ในตะวันออกกลาง นักท่องเที่ยวที่มาเยือนสามารถลอยตัวบนผิวน้ำได้อย่างง่ายดายโดยไม่ต้องพยายาม ทะเลสาบสีชมพูแห่งนี้ไม่ได้มีคุณค่าทางธรรมชาติเท่านั้น แต่ยังกลายเป็นแหล่งรายได้หลักของชุมชน โดยการผสมผสานระหว่าง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และ อุตสาหกรรมเกลือพื้นบ้าน ช่วยให้เศรษฐกิจในพื้นที่เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

ภูมิประเทศ

ทะเลสาบเรตบาเป็น ทะเลสาบน้ำเค็มตื้น ที่มี ความเค็มสูงมาก เทียบได้กับทะเล Dead Sea สีชมพูของทะเลสาบเกิดจาก แบคทีเรียฮาโลไฟล์ (Halobacteria) และ สาหร่าย Dunaliella salina ซึ่งเจริญเติบโตได้ดีในน้ำที่มีความเค็มสูง ซึ่งมีลักษณะเด่นทางกายภาพ: พื้นน้ำตื้น ขอบทะเลสาบมักมีคราบเกลือสีขาว มี “เนินเกลือ” ที่เกิดจากการขุดเกลือโดยชาวบ้าน ล้อมรอบด้วยที่ราบชายฝั่งและพืชพันธุ์สะวันนา

ภูมิอากาศ

เซเนกัลมีภูมิอากาศแบบ เขตร้อนแห้ง (Tropical Savanna, Aw) ลักษณะอากาศ: ฤดูแล้ง (พ.ย. – พ.ค.)อุณหภูมิสูง ๒๘–๓๕°C ฤดูฝน (มิ.ย. – ต.ค.) : อากาศชื้น ฝนตกกระจาย อุณหภูมิสูง + ระเหยเร็ว ส่งผลให้ช่วยเพิ่มระดับความเค็มในทะเลสาบ ทำให้สีชมพูเข้มขึ้นช่วงฤดูแล้ง

แม่น้ำคองโก (Congo River) สาธารณรัฐคองโก และสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก

สาธารณรัฐคองโก (Republic of the Congo) สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (Democratic Republic of the Congo) เป็น แม่น้ำที่ยาวเป็นอันดับ ๒ ของแอฟริกา (รองจากแม่น้ำไนล์) ยาวประมาณ ๔,๗๐๐ กิโลเมตร ไหลผ่านป่าฝนที่ใหญ่ที่สุดของทวีป คือ ป่าดิบชื้นแอ่งคองโก (Congo Basin) เป็นแม่น้ำที่ลึกที่สุดในโลก (ลึกกว่า ๒๒๐ เมตร) เป็นเส้นทางคมนาคมหลักของภูมิภาค และเป็นแหล่งน้ำสำคัญในการดำรงชีวิตของประชาชนกิจกรรมท่องเที่ยว เช่นล่องเรือแม่น้ำคองโก นักท่องเที่ยวสามารถนั่งเรือข้ามฟากระหว่าง บราซซาวิล (Brazzaville) และ กินชาซา (Kinshasa) สองเมืองหลวงที่ตั้งอยู่คนละฝั่งแม่น้ำ มีบริการล่องเรือแบบเชิงผจญภัย ผ่านลำน้ำตอนล่างหรือเข้าไปในเขตป่าดิบชื้นตอนเหนือ การตกปลา / สำรวจวิถีชีวิตริมฝั่ง นักตกปลาสามารถหาประสบการณ์ตกปลาในลุ่มน้ำที่มีพันธุ์ปลาหลากหลาย เช่น ปลาพี่เบีย (Tilapia), ปลากระเบนแม่น้ำ, หรือปลาเสือแอฟริกัน (Tigerfish)

ภูมิประเทศ

แม่น้ำคองโกไหลผ่าน แอ่งคองโก (Congo Basin) ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มกว้างใหญ่ รายล้อมด้วยป่าดิบชื้น พื้นที่รอบแม่น้ำเป็นเขต ดินชุ่มน้ำ และบางพื้นที่เป็น ที่ราบน้ำท่วมถึง ซึ่งทำให้มีความอุดมสมบูรณ์แม่น้ำมีความคดเคี้ยวและแตกออกเป็นสาขาย่อยจำนวนมาก เหมาะกับการใช้เรือแคนูและเรือเล็กในการเดินทาง

ภูมิอากาศ

บริเวณแม่น้ำคองโกมีภูมิอากาศแบบ ร้อนชื้นเขตร้อน (Tropical Rainforest Climate) ฝนตกเกือบตลอดปี โดยเฉพาะช่วงเมษายน–ตุลาคม อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕–๒๘°C ตลอดทั้งปี ความชื้นสูงส่งผลให้ พืชพรรณริมแม่น้ำเติบโตหนาแน่น และเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าหายาก เช่น ลิงชิมแปนซี ลิงกอริลลา และนกเขตร้อน

สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

โบสถ์หินสลักลาลิเบลา (Rock-Hewn Churches of Lalibela) ประเทศเอธิโอเปีย

ในบรรดาสิ่งมหัศจรรย์ของโลก (กลุ่มสิ่งก่อสร้างโดยฝีมือมนุษย์) อันกระจายอยู่หลายทวีป มีสิ่งก่อสร้างที่ยิ่งใหญ่อลังการมากมาย โบสถ์เซนต์จอร์จ ในเอธิโอเปียอาจไม่ได้จัดอยู่ในสถานที่ซึ่งได้รับความ

สนใจจากนักท่องเที่ยวติดในรายชื่อแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมถึงอันดับต้นๆ แต่อย่างน้อยกระบวนการก่อสร้างในยุคโบราณก็ยังมีความน่าสนใจไม่แพ้สิ่งก่อสร้างอื่น

โบสถ์แห่งเซนต์จอร์จ หรือเป็นที่รู้จักในนาม Bet Giyorgis ในภาษา Amharic (ภาษาท้องถิ่น) ตั้งอยู่ที่เมืองเก่าแก่ “ลาลิเบล่า” (Lalibela) ในประเทศเอธิโอเปีย เรียกได้ว่าเป็นเพชรน้ำงามของเมืองหรืออาจของประเทศเอธิโอเปียด้วยซ้ำ โบสถ์แห่งนี้สร้างขึ้นจากวัตถุดิบที่เป็นหินลาวาแดงขนาดใหญ่ มีเรื่องเล่าต่อกันมาในท้องถิ่นว่าโบสถ์นี้เป็นหนึ่งใน ๑๑ สิ่งก่อสร้างที่แกะสกัดจากหิน โดยนักวิชาการเชื่อว่า การก่อสร้างตามพระประสงค์ที่พิเศษนี้อาจใช้แรงงานไม่ต่ำกว่า ๔ หมื่นราย ตามตำนานเล่ากันว่า พวกเขาได้รับความช่วยเหลือจากเทพทำให้ก่อสร้างเสร็จ สิ่งก่อสร้างนี้ได้รับบรรจุเป็นแหล่งมรดกโลกขององค์การยูเนสโก (UNESCO) เมื่อ ค.ศ. ๑๙๗๘

ภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศ: เป็นพื้นที่ ภูเขาสูง และมีที่ราบสูงสลับเนินเขา โดยเมืองลาลิเบลาตั้งอยู่บน ที่ราบสูงเอธิโอเปีย (Ethiopian Highlands) ซึ่งเป็นหนึ่งในที่ราบสูงที่สูงที่สุดในแอฟริกา ความสูงเฉลี่ยของพื้นที่อยู่ที่ประมาณ ๒,๕๐๐ – ๒,๘๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นหินภูเขาไฟ โดยเฉพาะหินลาวาแดง ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญที่ใช้แกะสลักโบสถ์

ภูมิอากาศ

ภูมิอากาศแบบภูเขาสูง (Highland Climate) อุณหภูมิปานกลางตลอดทั้งปี โดยมีอากาศ เย็นในตอนกลางคืนและเช้า และ อบอุ่นในเวลากลางวัน ฤดูฝน: ช่วง เดือนมิถุนายน–กันยายน ซึ่งมีฝนตกชุกมากที่สุด ฤดูแล้ง: เดือนตุลาคม–พฤษภาคม ฟ้าโปร่ง อากาศเย็นสบาย เหมาะแก่การท่องเที่ยว ปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปี: ประมาณ ๘๐๐–๑,๒๐๐ มิลลิเมตร

ซากเมือง “เกรท ซิมบับเว” ประเทศซิมบับเว

เมืองโบราณเกรทซิมบับเว (Great Zimbabwe) ตั้งอยู่ที่เมืองมาซวิงโก (Masvingo) ในประเทศซิมบับเว สร้างขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ๑๐๐๐ (ประมาณ ๑,๐๒๕ ปีที่แล้ว) โดยบรรพบุรุษของชาวโชนา (Shona) และกลายเป็นศูนย์กลางของอาณาจักรซิมบับเวในช่วงศตวรรษที่ ๑๓-๑๕ เมืองนี้มีขนาดใหญ่ถึง ๔,๕๑๒ ไร่ และเคยเป็นที่อยู่อาศัยของประชากรประมาณ ๑๘,๐๐๐ คน สิ่งก่อสร้างที่โดดเด่นที่สุดคือ กำแพงหินสูงถึง ๑๑ เมตร ซึ่งสร้างขึ้นโดยไม่ใช้ปูนเชื่อม ภายในเมืองประกอบด้วยส่วนสำคัญสามแห่ง ได้แก่ Hill Complex, Valley Complex และ Great Enclosure ซึ่งเชื่อว่าเป็นที่พำนักของกษัตริย์และชนชั้นสูงในยุคโบราณ นักโบราณคดีพบหลักฐานที่แสดงถึงการค้าขายกับดินแดนห่างไกล เช่น เครื่องปั้นดินเผาจากจีน ลูกปัดจากเปอร์เซีย และเหรียญทองแดงจากคาบสมุทรอาหรับ สิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงความมั่งคั่งและบทบาทสำคัญของเมืองนี้ในเครือข่ายการค้าของแอฟริกาในยุคโบราณ

ปัจจุบัน เกรทซิมบับเวได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกโดยองค์การยูเนสโก และกลายเป็นสัญลักษณ์ของชาติซิมบับเว ชื่อประเทศ "ซิมบับเว" มีรากมาจากคำว่า "Dzimba-dza-mabwe" ซึ่งหมายถึง

"บ้านแห่งหิน" เมืองนี้กลายเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของแอฟริกา และเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั่วโลก

ภูมิประเทศของเกรทซิมบับเว

ตั้งอยู่บริเวณ ที่ราบสูงภายในประเทศซิมบับเว ใกล้เมือง มาซวิงโก (Masvingo) ทางตอนใต้ของประเทศพื้นที่โดยรอบเป็น ภูมิประเทศแบบลูกคลื่น (rolling hills) และ ที่ราบกว้าง ที่ปกคลุมด้วยพืชพรรณทุ่งหญ้าซาวันนา (Savanna) มีหินแกรนิตขนาดใหญ่จำนวนมาก ซึ่งเป็นแหล่งวัตถุดิบสำคัญที่ใช้ในการก่อสร้างกำแพงและสิ่งปลูกสร้างภายในเมือง ที่ตั้งบน พื้นที่สูง ช่วยในการมองเห็นศัตรูจากระยะไกล และเป็นทำเลยุทธศาสตร์ที่ดีในด้านความปลอดภัย

ภูมิอากาศของเกรทซิมบับเว

เป็นภูมิอากาศแบบ กึ่งแห้งแล้ง (Semi-arid)เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เมืองเกรทซิมบับเวสามารถพัฒนาเป็นศูนย์กลางอำนาจและการค้าในยุคโบราณได้ และยังเป็นเหตุผลที่สิ่งก่อสร้างโบราณเหล่านี้คงอยู่ได้ยาวนานถึงปัจจุบัน ฤดูร้อน: อากาศร้อน มีฝนตกบ้าง (โดยเฉพาะช่วงพฤศจิกายน–มีนาคม) ฤดูหนาว: อากาศแห้งและเย็น โดยเฉพาะช่วงกลางคืน (เดือนพฤษภาคม–สิงหาคม) ปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีประมาณ ๖๐๐–๙๐๐ มิลลิเมตร ซึ่งเพียงพอสำหรับการเพาะปลูกและดำรงชีวิต

โบสถ์เซนต์แอนน์แห่งบราซซาวิล (St. Anne Basilica) สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก

ตั้งอยู่ใน ย่านพอเทร์ โนว (Poto-Poto) ใจกลางกรุงบราซซาวิล (Brazzaville) เมืองหลวงของสาธารณรัฐคองโกเป็นโบสถ์คริสต์นิกายโรมันคาทอลิกที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งในภูมิภาคแอฟริกากลาง จุดเด่นทางสถาปัตยกรรม สร้างขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๔๙ โดยสถาปนิกชาวฝรั่งเศส Roger Erell โดดเด่นด้วย หลังคากระเบื้องเคลือบสีเขียวมรกต ซึ่งส่องประกายเมื่อกระทบแสงแดดมีการผสมผสานสถาปัตยกรรมยุโรปแบบโกธิคเข้ากับองค์ประกอบพื้นถิ่นของแอฟริกาใช้วัสดุในท้องถิ่น เช่น ไม้และอิฐดินเผา

ภูมิประเทศของบราซซาวิล ตั้งอยู่ริมฝั่ง แม่น้ำคองโก ตรงข้ามกับกรุงกินชาซาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก เป็นที่ราบสูง มีลักษณะเป็น พื้นที่ราบใกล้แม่น้ำ ซึ่งอุดมสมบูรณ์และมีทัศนียภาพงดงาม

ภูมิอากาศ ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้น (Tropical Wet Climate) อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี: ประมาณ ๒๔–๒๘°C มี ๒ ฤดูหลัก คือ ฤดูฝน (ตุลาคม–พฤษภาคม): อากาศชื้นและฝนตกชุก ฤดูแล้ง (มิถุนายน–กันยายน): อากาศแห้ง แต่ไม่ถึงกับร้อนจัด

มัสยิดใหญ่เจนเน (Great Mosque of Djenné) ประเทศมาลี

ณ ใจกลางประเทศมาลี ดินแดนที่เต็มไปด้วยเรื่องราวและวัฒนธรรมอันเก่าแก่ ตั้งตระหง่านอยู่บนเนินเขาโตแกวร์ (toguere) คือมัสยิดใหญ่แห่งเจนเน (Great Mosque of Djenné) สถาปัตยกรรมอันน่าทึ่งที่สร้างจากดินโคลน ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นมัสยิดที่สร้างด้วยโคลนที่ใหญ่ที่สุดในโลก มัสยิดใหญ่แห่งเจนเนถูกสร้างขึ้นบนเนินเขาเพื่อป้องกันน้ำท่วมในฤดูน้ำหลาก โครงสร้างของอาคารสร้างขึ้นจากดินโคลนและไม้ผสมผสานกันอย่างลงตัว สะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาและฝีมืออันยอดเยี่ยมของบรรพบุรุษที่สามารถสร้างสรรค์สถาปัตยกรรมที่ยิ่งใหญ่จากวัสดุธรรมชาติ ความงดงามของมัสยิดแห่งนี้ไม่เพียงแต่สะท้อนให้เห็นถึงความศรัทธาและความเชื่อเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องพิสูจน์ถึงความสามารถในการปรับตัวและอยู่ร่วมกับธรรมชาติของ

มนุษย์ได้อย่างลงตัว ด้วยเหตุนี้ องค์การยูเนสโกจึงได้ยกย่องให้เมืองเจนเนเป็นมรดกโลกในปี ๑๙๘๘ เพื่ออนุรักษ์และสืบทอดความงดงามทางสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมอันล้ำค่านี้ไว้ให้คนรุ่นหลังได้ชื่นชม

ภูมิประเทศของเจนเน

ตั้งอยู่ในภูมิภาคซาเฮล (Sahel) ซึ่งเป็นเขตเปลี่ยนผ่านระหว่างทะเลทรายซาฮาราและทุ่งหญ้าสะวันนาในแอฟริกาตะวันตก เมืองเจนเนตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำไนเจอร์ ใกล้แม่น้ำบานี (Bani River) ซึ่งเป็นแม่น้ำสายสำคัญของมาลี พื้นที่โดยรอบเป็น ที่ราบน้ำท่วมถึง (floodplain) ทำให้ดินอุดมสมบูรณ์ แต่เสี่ยงต่อน้ำท่วมในฤดูฝน มัสยิดใหญ่เจนเนจึงถูกสร้างบน เนินเขาโตแกวร์ (Toguere) ซึ่งเป็นเนินธรรมชาติที่ยกระดับขึ้น เพื่อ ป้องกันน้ำท่วมที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี

ภูมิอากาศของเจนเน

เป็นแบบกึ่งแห้งแล้ง (Semi-arid) หรือภูมิอากาศแบบเขตร้อนในเขตซาเฮล แบ่งออกเป็น ๒ ฤดูกาลหลัก: ฤดูฝน (ประมาณเดือนมิถุนายน–กันยายน) มีฝนตกชุก แต่ปริมาณไม่มากเท่าภูมิภาคใกล้เส้นศูนย์สูตร ส่งผลให้เกิดน้ำหลากจากแม่น้ำ จึงมีการเตรียมดินโคลนไว้ซ่อมแซมอาคาร รวมถึงมัสยิด ฤดูแล้ง (ประมาณเดือนตุลาคม–พฤษภาคม) อากาศแห้ง ร้อน และมีฝุ่นจากลมฮาร์มาตัน (Harmattan) พัดมาจากทะเลทรายซาฮารา ทำให้โครงสร้างดินโคลนแห้งกรอบและต้องบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ

พีระมิดกีซา (Pyramids of Giza) ประเทศอียิปต์

มหาพีระมิดแห่งกีซ่า (The Great Pyramid of Giza) ตั้งอยู่ทิศตะวันตกของแม่น้ำไนล์ อายุกว่า ๕,๐๐๐ ปี เป็น ๑ ในสิ่งมหัศจรรย์ของโลกยุคโบราณ แต่เดิมสุสานฟาโรห์ไม่ได้เป็นทรงพีระมิดแบบในปัจจุบัน เป็นเพียงการขุดหลุมเป็นทรงสี่เหลี่ยมหรือวงรี แล้วฝังศพพร้อมข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ต่อมาจึงพัฒนามาเป็นทรงสี่เหลี่ยมคางหมู เพราะขยายขนาดห้องภายในได้กว้างขึ้น ใส่ของได้มากขึ้น จากนั้นจึงกลายมาเป็นพีระมิดในแบบปัจจุบัน

มหาพีระมิดแห่งกีซ่า อายุกว่า ๕,๐๐๐ ปี เป็น ๑ ในสิ่งมหัศจรรย์ของโลกยุคโบราณ แต่เดิมสุสานฟาโรห์ไม่ได้เป็นทรงพีระมิดแบบในปัจจุบัน เป็นเพียงการขุดหลุมเป็นทรงสี่เหลี่ยมหรือวงรี แล้วฝังศพพร้อมข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ต่อมาจึงพัฒนามาเป็นทรงสี่เหลี่ยมคางหมู เพราะขยายขนาดห้องภายในได้กว้างขึ้น ใส่ของได้มากขึ้น จากนั้นจึงกลางมาเป็นพีระมิดในแบบปัจจุบัน ตามความเชื่อของคนอียิปต์ที่เชื่อกันว่าคนที่ตายไปแล้วจะฟื้นขึ้นมาใหม่ จึงมีการจัดเตรียมห้องข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ไว้ภายในพีระมิด และมีการเก็บรักษาศพในรูปแบบ **มัมมี่** โดยการแช่และดองด้วยน้ำยาบีทูมิน ซึ่งจะช่วยรักษาและป้องกันไม่ให้ซากศพเน่าเปื่อยผุพังไปตามกาลเวลา

ภูมิประเทศ

ตั้งอยู่ ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำไนล์ ใกล้กับกรุงไคโร เมืองหลวงของอียิปต์ พื้นที่ที่ราบสูงเป็นทะเลทรายหินปูน (limestone plateau) ซึ่งมีความมั่นคง แข็งแรง เหมาะสำหรับการสร้างสิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่ อยู่บนพื้นที่สูงกว่าระดับน้ำของแม่น้ำไนล์ จึงปลอดภัยจากน้ำท่วม ที่เกิดเป็นประจำในฤดูน้ำหลาก ใกล้แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ เช่น: **หินปูน** สำหรับก่อสร้าง (มีอยู่ทั่วไปในบริเวณนั้น) **หินแกรนิต** จากเมืองอัสวาน (Aswan) ทางตอนใต้ ใช้ทำโลงศพหรือห้องสำคัญ และ**แม่น้ำไนล์** เป็นเส้นทางขนส่งวัสดุที่สำคัญ

ภูมิอากาศ

เป็นแบบ ทะเลทราย (Desert climate) มีลักษณะ: แห้งแล้ง ฝนตกน้อยมาก (น้อยกว่า ๒๐ มม./ปี) ร้อนจัดในฤดูร้อน (อุณหภูมิสูงกว่า ๔๐°C) หนาวเย็นในฤดูหนาว (โดยเฉพาะกลางคืน) ความแห้งแล้งของภูมิอากาศทำให้: มัมมี่สามารถถูกรักษาไว้ได้นาน เนื่องจากไม่มีความชื้นมาทำให้เน่าเสีย โครงสร้างหินไม่ถูกกัดเซาะง่าย ช่วยให้พีระมิดคงอยู่ได้นานนับพันปี

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปแอฟริกา
- บอกลักษณะทางภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปแอฟริกา

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยวในทวีปแอฟริกา

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยว อย่างมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในทวีปแอฟริกา โดยตระหนักถึงการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยว อย่างมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา (๑.๑.๑,๒.๑.๒,๔.๑.๑,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในทวีปแอฟริกา โดยตระหนักถึงการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยว อย่างมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา (๑.๑.๑,๒.๑.๒, ๔.๑.๑,๔.๓.๑) **ด้านความรู้** - บอกที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปแอฟริกา	**ขั้นนำ (๑๐ นาที)** ๑. ครูแสดงแผนที่ประเทศในทวีปแอฟริกา แล้วทบทวนนักเรียน ๑.๑ ทวีปแอฟริกามีกี่ภูมิภาค อะไรบ้าง ๒. ครูกระตุ้นนักเรียนโดยให้ทำกิจกรรม โดยตั้งคำถาม “หากนักเรียนได้ไปทวีปยุโรป นักเรียนอยากอยู่ยุโรปภูมิภาคไหน เพราะอะไร” ๓. ครูแจกกระดาษ Post-it ให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น โดยให้นักเรียนเขียนชื่อ-นามสกุล ชั้น เลขที่ ไปในแผ่นกระดาษ Post-it จากนั้นให้นักเรียน เขียนคำตอบแล้วนำกระดาษไปแปะที่กระดานหน้าชั้นเรียน	นักเรียนตอบ...มี ๕ ภูมิภาค ได้แก่ - แอฟริกาเหนือ - แอฟริกาตะวันตก - แอฟริกาตะวันออก - แอฟริกากลาง - แอฟริกาใต้ นักเรียนรับกระดาษ Post-it จากครูแล้วเขียนตอบคำถาม จากนั้นนำกระไปแปะที่กระดานหน้าชั้นเรียน	๑. ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกา ๒. ใบความรู้ที่ ๕.๑ เรื่อง ตารางกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา ๓. ใบความรู้ที่ ๕.๒ เรื่อง ตารางกิจกรรม	ใบงาน กิจกรรมที่ ๕ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ”	ใบงาน กิจกรรมที่ ๕ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ” - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- บอกลักษณะทางภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปแอฟริกา **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยวในทวีปแอฟริกา **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** ตระหนักถึงการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยว อย่างมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา	๔. ครูสุ่มหยิบแผ่นกระดาษ Post-it แล้วถามความคิดเห็นของนักเรียน เพราะอะไรถึงอยากไปแอฟริกาภูมิภาคนั้น ๆ ๕. ครูอธิบายว่าวันนี้นักเรียนจะได้ทำกิจกรรมวางแผน “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ”		ทางสังคมของทวีปแอฟริกา		
	ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูชี้แจ้งนักเรียน ให้ให้นักเรียนทุกคนลองทำกิจกรรมให้ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ” ๒. ครูแจกใบความรู้ที่ ๒๐ เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกา , ใบความรู้ที่ ๒๐.๑ เรื่อง ตารางกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา, และใบความรู้ที่ ๒๐.๒ เรื่อง ตารางกิจกรรมทางสังคมของทวีปแอฟริกา	นักเรียนศึกษาใบความรู้และทำกิจกรรม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	๓. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้นำมาวิเคราะห์แล้วตอบคำถามในใบงานกิจกรรมที่ ๒๐ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ” ๔. กิจกรรมนักเรียนจะต้องกรอกใบงาน ซึ่งจะมีหัวข้อดังนี้ • ชื่อ-นามสกุล: _____ • เลือกภูมิภาคแอฟริกา_____ • ถ้าฉันจะไปตั้งถิ่นฐานที่แอฟริกาฉันจะไปภูมิภาคแอฟริกา____จะประกอบอาชีพ_____ อาชีพที่ทำเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร_____	๑. นักเรียนจะต้องกรอกใบงาน ซึ่งจะมีหัวข้อดังนี้ (แนวคำตอบของนักเรียน) ชื่อ-นามสกุล: _____ • เลือกภูมิภาคแอฟริกา • ถ้าฉันจะไปตั้งถิ่นฐานที่ยุโรปฉันจะไปภูมิภาคแอฟริกา แอฟริกาใต้ จะประกอบอาชีพ ธุรกิจส่งออกไวน์ อาชีพที่ทำเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร ภูมิภาคนี้มีภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงและหุบเขา มีภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนในบางพื้นที่ ซึ่งเหมาะสำหรับการปลูกองุ่นทำไวน์ และพืชผลเมืองหนาว อากาศแห้งในฤดู			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	• สถานที่ท่องเที่ยวทางงธรรมชาติ ธรรมชาติ_____ สถานที่ท่องเที่ยวมีลักษณะภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร_____ • สถานที่ท่องเที่ยวทางสังคมวัฒนธรรม _____ สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร_____	ร้อนและเย็นชื้นในฤดูหนาวเอื้อต่อผลผลิตทางเกษตรคุณภาพสูง • สถานที่ท่องเที่ยวทางงธรรมชาติ ธรรมชาติ น้ำตกวิกตอเรีย ประเทศซิมบับเว กับประเทศแซมเบีย สถานที่ท่องเที่ยวมีลักษณะภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร สถานที่ท่องเที่ยวน้ำตกวิกตอเรียเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศที่เป็นหน้าผาหินบะซอลต์สูงชันและช่องเขาแคบจากการกัดเซาะของแม่น้ำ ภูมิอากาศแบบสะวันนาแบ่งเป็นฤดูฝนและแล้ง ทำให้สามารถชมความยิ่งใหญ่ของน้ำตกในฤดูฝน และเห็นแนวผาชัดเจนในฤดูแล้ง สถานที่ท่องเที่ยวทางสังคมวัฒนธรรม ซากเมือง “เกรท ซิมบับเว” ประเทศซิมบับเว			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	• แสดงความคิดเห็นถ้านักเรียนไปประกอบอาชีพหรือท่องเที่ยวในยุโรป นักเรียนจะทำอย่างไรเพื่อให้อยู่ร่วมสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคนั้นได้อย่างเหมาะสม	สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร สถานที่ท่องเที่ยวเกรทซิมบับเวตั้งอยู่บนที่ราบสูงและภูมิประเทศแบบลูกคลื่น ล้อมรอบด้วยหินแกรนิตและทุ่งหญ้าซาวันนา เหมาะแก่การสร้างเมืองโบราณที่มองเห็นศัตรูได้ชัดภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเอื้อต่อการตั้งถิ่นฐาน การเพาะปลูก และการอยู่อาศัยในอดีต สภาพอากาศแห้งช่วยอนุรักษ์สิ่งก่อสร้างหินโบราณให้คงอยู่ในสภาพดีจนถึงปัจจุบัน แสดงความคิดเห็นถ้านักเรียนไปประกอบอาชีพหรือท่องเที่ยวในยุโรป นักเรียนจะทำอย่างไรเพื่อให้อยู่ร่วมสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคนั้นได้อย่างเหมาะสม ถ้าไปทำงานหรือท่องเที่ยวในแอฟริกา จะศึกษาวัฒนธรรม ภาษาท้องถิ่น และเคารพประเพณี			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
		ของชุมชน เรียนรู้วิธีการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศของแอฟริกา			
	๒. ครูสุ่มให้นักเรียน ๒-๔ คน ออกมานำเสนอการเลือกอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกา ให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนฟัง				
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ครูใช้คำถามสรุปประเด็น ๑. ครูถามนักเรียนว่า “ภูมิประเทศและภูมิอากาศมีผลต่ออาชีพอย่างไรในทวีปแอฟริกา”	นักเรียนตอบ... ภูมิประเทศและภูมิอากาศในแอฟริกามีผลต่อการเลือกอาชีพของคนในแต่ละพื้นที่ เช่น พื้นที่แห้งแล้งนิยมเลี้ยงสัตว์ พื้นที่ที่มีน้ำและดินดีจะเหมาะกับการเกษตร เช่น ปลูกข้าวโพด ข้าวฟ่าง หรือกาแฟ ภูมิอากาศร้อนชื้นในบางภูมิภาคยังส่งเสริมอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวธรรมชาติ			
	๒. ครูถามนักเรียนว่า “ภูมิประเทศและภูมิอากาศมีผลต่อการตัดสินใจต่อการท่องเที่ยวแอฟริกาอย่างไร”	นักเรียนตอบ... ภูมิประเทศและภูมิอากาศมีผลต่อการเลือกเวลาและสถานที่ท่องเที่ยวในแอฟริกา เช่น นักท่องเที่ยวจะเลือกเที่ยวน้ำตก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		วิกตอเรีย ในฤดูแล้งเพื่อทำให้เห็นแนวผาชัดเจน เหมาะแก่การสำรวจหุบผาและกิจกรรมผจญภัย			

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกา

๒) ใบความรู้ที่ ๕.๑ เรื่อง ตารางกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา

๓) ใบความรู้ที่ ๕.๒ เรื่อง ตารางกิจกรรมทางสังคมของทวีปแอฟริกา

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๕ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปแอฟริกา - บอกลักษณะทางภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปแอฟริกา	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๕ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยวในทวีปแอฟริกา	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๕ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยว อย่างมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๕ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในทวีปแอฟริกา โดยตระหนักถึงการเลือกประกอบอาชีพและการท่องเที่ยว อย่างมี	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๕ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

จิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา (๑.๑.๑,๒.๑.๒,๔.๑.๑,๔.๓.๑)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกต	แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๕ “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ”	บอกภูมิภาคในแอฟริกาที่อยากไปตั้งถิ่นฐาน พร้อมบอกอาชีพ และสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่นักเรียนสนใจ	ตอบถูกระดับดี ๘-๑๐ คะแนน	ตอบถูกระดับพอใช้ ๖-๗ คะแนน	ปรับปรุง ๐-๕ คะแนน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑. ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้		๒. ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๕ เรื่อง “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-นามสกุล : .....

วันที่ :.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้แล้วบอกภูมิภาคในแอฟริกาที่อยากไปตั้งถิ่นฐาน พร้อมบอกอาชีพ และสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่นักเรียนสนใจ

๑. เลือกภูมิภาคแอฟริกา.....

๒. ถ้าฉันจะไปตั้งถิ่นฐานที่แอฟริกาฉันจะไปภูมิภาคแอฟริกา.....จะประกอบอาชีพ.....

อาชีพที่ทำเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร

.....

.....

.....

๓. สถานที่ท่องเที่ยวทางงธรรมชาติธรรมชาติ.....

สถานที่ท่องเที่ยวมีลักษณะภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร

.....

.....

.....

๔. สถานที่ท่องเที่ยวทางสังคมวัฒนธรรม.....

สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร

.....

.....

.....

๕. แสดงความคิดเห็นถ้านักเรียนไปประกอบอาชีพหรือท่องเที่ยวในแอฟริกา นักเรียนจะทำอย่างไรเพื่อให้ อยู่ร่วมสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคนั้นได้อย่างเหมาะสม

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลยแนวคำตอบ ใบงานที่ ๕ เรื่อง “เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-นามสกุล : .....

วันที่ :.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้แล้วบอกภูมิภาคในยุโรปที่อยากไปตั้งถิ่นฐาน พร้อมบอกอาชีพ และสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่นักเรียนสนใจ

๑. เลือกภูมิภาคแอฟริกา ภูมิภาคแอฟริกาใต้
๒. ถ้าฉันจะไปตั้งถิ่นฐานที่ยุโรปฉันจะไปภูมิภาค แอฟริกาใต้ จะประกอบอาชีพ ธุรกิจส่งออกไวน์
อาชีพที่ทำเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร
ภูมิภาคนี้มีภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงและหุบเขา มีภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนในบางพื้นที่ ซึ่งเหมาะสำหรับการปลูกองุ่น ทำไวน์ และพืชผลเมืองหนาว อากาศแห้งในฤดูร้อนและเย็นชื้นในฤดูหนาวเอื้อต่อผลผลิตทางเกษตรคุณภาพสูง
๓. สถานที่ท่องเที่ยวทางงธรรมชาติธรรมชาติ น้ำตกวิกตอเรีย ประเทศซิมบับเว กับประเทศแซมเบีย
สถานที่ท่องเที่ยวมีลักษณะภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร
สถานที่ท่องเที่ยวน้ำตกวิกตอเรียเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศที่เป็นหน้าผาหินบะซอลต์สูงชันและช่องเขาแคบจากการกัดเซาะของแม่น้ำ ภูมิอากาศแบบสะวันนาแบ่งเป็นฤดูฝนและแล้ง ทำให้สามารถชมความยิ่งใหญ่ของน้ำตกในฤดูฝน และเห็นแนวผาชัดเจนในฤดูแล้ง
๔. สถานที่ท่องเที่ยวทางสังคมวัฒนธรรม ซากเมือง “เกรท ซิมบับเว” ประเทศซิมบับเว
สถานที่ท่องเที่ยเกี่ยวข้องกับภูมิประเทศ/ภูมิอากาศอย่างไร
สถานที่ท่องเที่ยวเกรทซิมบับเวตั้งอยู่บนที่ราบสูงและภูมิประเทศแบบลูกคลื่น ล้อมรอบด้วยหินแกรนิตและทุ่งหญ้าซาวันนา เหมาะแก่การสร้างเมืองโบราณที่มองเห็นศัตรูได้ชัดภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเอื้อต่อการตั้งถิ่นฐาน การเพาะปลูก และการอยู่อาศัยในอดีต สภาพอากาศแห้งช่วยอนุรักษ์สิ่งก่อสร้างหินโบราณให้คงอยู่ในสภาพดีจนถึงปัจจุบัน
๕. แสดงความคิดเห็นถ้านักเรียนไปประกอบอาชีพหรือท่องเที่ยวในแอฟริกา นักเรียนจะทำอย่างไรเพื่อให้อยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคนั้นได้อย่างเหมาะสม
ถ้าไปทำงานหรือท่องเที่ยวในแอฟริกา จะศึกษาวัฒนธรรม ภาษาท้องถิ่น และเคารพประเพณีของชุมชน เรียนรู้วิธีการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศของแอฟริกา

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

๑. ทะเลทรายซาฮารา ประเทศโมร็อกโก

ที่มาภาพ https://www.tieweng.com/tieweng-aitbenhaddou-sahara-morocco

"ทะเลทรายซาฮาร่า (Sahara Desert)" ถือกำเนิดมาได้ราว ๒,๐๐๐ ปี โดยเกิดจากความแห้งแล้งของภูมิภาคแอฟริกาเหนือ ซึ่งในอดีตเมื่อกว่า ๔,๐๐๐ ปีก่อน ที่แห่งนี้ยังอุดมสมบูรณ์คล้ายกับโอเอซิส มีแม่น้ำ และสัตว์ป่าขนาดใหญ่มากมายอาศัยอยู่ โดยปรากฏหลักฐานทางโบราณคดี คือ ภาพเขียนสีบนผนังถ้ำของมนุษย์ในยุคนั้น ทะเลทรายซาฮาร่า (Sahara Desert) ได้รับการประกาศอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ ว่าเป็นหนึ่งในเจ็ดสิ่งมหัศจรรย์ทางธรรมชาติของทวีปแอฟริกาอยู่ในอารูชา (Arusha) ของประเทศแทนซาเนีย ทะเลทรายซาฮาร่า (Sahara Desert) ครอบคลุมส่วนใหญ่ของประเทศแอลจีเรีย, ประเทศชาด, ประเทศอียิปต์, ประเทศลิเบีย, ประเทศมาลี, ประเทศมอริเตเนีย, ประเทศโมร็อกโก, ประเทศไนเจอร์, ประเทศเวสเทิร์นซาฮาร่า, ประเทศซูดาน และประเทศตูนิเซีย อีกทั้งยังมีแม่น้ำไนล์ไหลผ่านทะเลทรายซาฮาร่าตลอดทั้งปี ส่วนแม่น้ำอื่นๆ จะมีเฉพาะตามฤดูกาลเท่านั้น ทุ่งหญ้าอาจพบได้ในภาคเหนือและภาคใต้ของทะเลทรายแห่งนี้ แต่บริเวณศูนย์กลางนั้นแห้งแล้งมาก

ภูมิประเทศ

ประกอบด้วยเนินทรายขนาดใหญ่ (Ergs), ที่ราบหิน (Regs), ภูเขา และโอเอซิส ดินแห้งแล้ง มีความหลากหลายต่ำ มีบางพื้นที่สูงที่หนาวในเวลากลางคืนและร้อนจัดตอนกลางวัน

ภูมิอากาศ

แห้งแล้งมาก ฝนตกเฉลี่ยไม่ถึง ๑๐๐ มม. ต่อปี อุณหภูมิสูงมากในตอนกลางวัน อาจถึง ๔๕–๕๐° กลางคืนเย็นจัด โดยเฉพาะในฤดูหนาว ลมแรง (เช่น Khamsin) พัดทรายเป็นประจำ

แหล่งที่มาข้อมูล: https://travel.trueid.net/detail/jgeYYAz๑LmKg

๒. ภูเขาคิริมันจาโร ประเทศแทนซาเนีย

ภูเขาคิลิมันจาโรหรือที่รู้จักในชื่อเต็มว่า “Mount Kilimanjaro” มีความสูงถึง ๕,๘๙๕ เมตร (๑๙,๓๔๑ ฟุต) และถือเป็นหนึ่งในจุดสูงสุดที่สามารถเดินทางถึงได้โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์ปีนเขาเฉพาะทาง ภูเขานี้ประกอบด้วยสามปล่องภูเขาไฟ ได้แก่ ชิระ มาเวนซี และเคโบ โดยยอดเคโบคือยอดที่สูงที่สุด นอกจากนี้ คิลิมันจาโรไม่เพียงแต่เป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในแอฟริกาเท่านั้น แต่ยังถือเป็นหนึ่งในภูเขาไฟที่ใหญ่ที่สุดในโลกด้วย มีอายุการก่อตัวมากกว่าหนึ่งล้านปี ภูเขาแห่งนี้มีสามยอดหลัก ได้แก่ ชิรา มาเวนซี และคิโบ ซึ่งยอดคิโบเป็นยอดสูงสุดและเป็นที่ตั้งของปล่องภูเขาไฟที่ยังไม่ดับสนิท คิลิมันจาโรมีสภาพอากาศที่หลากหลายขึ้นอยู่กับความสูงและเวลาในปี สภาพอากาศที่ดีที่สุดสำหรับการปีนเขาคือระหว่างเดือนมิถุนายนถึงตุลาคมและเดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์ ช่วงเวลาเหล่านี้มีฝนตกน้อยและอากาศแจ่มใส ซึ่งทำให้มองเห็นภูมิทัศน์ได้ดีและปีนเขาได้สะดวกสบายมากขึ้น

ที่มาภาพ https://www.patourlogy.com/climb-mount-kilimanjaro/

ภูมิประเทศ

ภูเขาคิลิมันจาโรเกิดจากการระเบิดของภูเขาไฟในช่วงเวลากว่า ๑ ล้านปีที่ผ่านมา ลักษณะภูเขาคือลาดเอียงแบบกว้าง เกิดจากลาวาไหลช้า ๆ ทับถมกันเรื่อย ๆ คล้าย “โล่” (shield) มี ๓ ปล่องภูเขาไฟหลัก ได้แก่ ชิรา (Shira) – ปัจจุบันเป็นแนวสันเขา มาเวนซี (Mawenzi) – ยอดเขาแหลมสูงชัน คิโบ (Kibo) – จุดสูงสุด (๕,๘๙๕ เมตร) และมีปล่องภูเขาไฟยังไม่ดับสนิท

ภูมิอากาศ

ภูมิอากาศเปลี่ยนตามความสูง ตั้งแต่ร้อนชื้นที่ฐานจนถึงหนาวจัดมีน้ำแข็งบนยอดเขา แบ่งเป็น ๕ โซนภูมิอากาศ เช่น สะวันนา ป่าฝน ป่าเมฆ ทะเลทรายอัลไพน์ และเขตน้ำแข็ง ช่วงที่เหมาะแก่การปีนเขาคือเดือนมิถุนายน–ตุลาคม และมกราคม–กุมภาพันธ์ เพราะฝนตกน้อย อากาศแจ่มใส

แหล่งที่มาข้อมูล: https://www.patourlogy.com/climb-mount-kilimanjaro

๓. น้ำตกวิกตอเรีย (Victoria Falls) ประเทศซิมบับเว กับประเทศแซมเบีย

น้ำตกวิกตอเรีย (Victoria Falls) กลุ่มหมอกควันของสายน้ำ ที่ส่งเสียงร้องคำรามดังทั่วหุบเขาบริเวณรอยต่อระหว่างประเทศซิมบับเว กับประเทศแซมเบีย เป็นที่ตั้งของน้ำตกวิกตอเรีย มรดกโลกทางธรรมชาติที่มีขนาดใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก เกิดจากแม่น้ำแซมบีซี ไหลลงจากหน้าผาสูง ๑๐๘ ม. กว้าง ๑,๗๐๐ ม. ในการค้นพบครั้งยิ่งใหญ่ของ เดวิด ลิฟวิ่งสโตน นักเดินทางชาว**อังกฤษ** ก่อนจะตั้งชื่อเพื่อเป็นเกียรติแด่สมเด็จพระราชินีนาถ วิกตอเรีย ของประเทศอังกฤษ

ที่มาภาพ https://www.ktc.co.th/article/travel-guide/africa/victoria-falls

น้ำตกวิกตอเรีย มีความยาวเกือบ ๒ กิโลเมตร และมีเนื้อที่ครอบคลุมถึงสองประเทศ โดยจุดสิ้นสุดน้ำตกแห่งนี้ไหลลงสู่แม่น้ำแซมบีซีที่เชี่ยวกราก ในช่วงที่มีปริมาณน้ำมาก น้ำตกแห่งนี้แย่งกันทะลักพวยพุ่งลงไปยังเบื้องล่าง กระทบกับหิน ทำให้เกิดเสียงดัง และมีฟองฝอยฟุ้งเป็นละอองน้ำ มีหมอกครึ้มครอบคลุมไปทั่วบริเวณและขณะเดียวกันจำนวนน้ำที่มาก ก็ทำให้เกิดเสียงดึงกึกก้องสะท้านดุจเสียงคำรามของสัตว์ป่า และในบางจุดเกิดละอองน้ำพวยพุ่งขึ้นสู้ท้องฟ้าได้ถึง ๕๐๐ เมตร สามารถมองเห็นได้ในระยะไกล ๆ เป็นที่มาของการขนานนามว่า เสียงคำรามแห่งซิมบับเว ความลึกของน้ำตกแห่งนี้ เริ่มต้นตั้งแต่ ๙๐ - ๑๐๘ เมตร หากมองไปทางด้านตะวันออก เมื่อยามพระอาทิตย์ปรากฏ คุณจะสามารถเห็นรุ้งกินน้ำได้อย่างชัดเจน และนับเป็นจุดชมวิวที่ควรค่าแก่การมาสัมผัสสักครั้ง โดยเรียกจุดนี้ว่า คาทาแรคท์ตะวันออก โดยมีรูปปั้นของลิฟวิ่งสโตน ตั้งอยู่บริเวณดังกล่าว สายน้ำเหล่านี้ จะไหลเรื่อย ๆ กลายเป็นแม่น้ำแซมบีซี ซึ่งจะขยายใหญ่ขึ้นทุก ๆ ที่ผ่านช่องเขาบาโตกัว ในลักษณะเชี่ยวกราก และรุนแรงจนมีผู้ตั้งชื่อเขตนี้ว่า "หม้อน้ำเดือด" (Boiling Pot)

ลักษณะภูมิประเทศ

๑. หน้าผาหินขนาดใหญ่: น้ำตกไหลลงมาจากแนวผาหินบะซอลต์ (Basalt cliffs) ซึ่งเกิดจากกิจกรรมภูเขาไฟในอดีต ร่องน้ำลึกหลังน้ำตกเป็น ช่องเขาแคบ (Gorges) ที่ถูกกัดเซาะโดยแม่น้ำแซมบีซี

๒. โครงสร้างทางธรณี: พื้นที่มีร่องรอยการแยกของแผ่นเปลือกโลก (rift valley) และรอยเลื่อน (fault lines) ทำให้เกิดหน้าผาชัน มี “Boiling Pot” หรือ "หม้อน้ำเดือด" เป็นจุดที่แม่น้ำหมุนวนแรงจากแรงตกของน้ำ

๓. จุดชมวิวธรรมชาติ: เช่น "Eastern Cataract" ทางฝั่งแซมเบีย เป็นจุดชมรุ้งและละอองหมอกได้ชัดเจน จุดชมรุ้งกินน้ำในยามเช้าและเย็นจากการกระทบของแสงอาทิตย์

ลักษณะภูมิอากาศ

น้ำตกวิกตอเรียตั้งอยู่ในเขตร้อนแบบ Savanna Climate (Aw) ตามระบบ Köppen มี ๒ ฤดูกาลหลัก ฤดูฝน: พ.ย. – มี.ค. ปริมาณน้ำมาก ละอองน้ำกระจายสูงสุด เหมาะแก่การชมความยิ่งใหญ่ของน้ำตก ฤดูแล้ง: พ.ค. – ก.ย. น้ำตกแห้งบางช่วง ทำให้เห็นแนวผาชัดเจน เหมาะแก่การสำรวจหุบผาและกิจกรรมผจญภัย

แหล่งที่มาข้อมูล: https://www.ktc.co.th/article/travel-guide/africa/victoria-falls

๔. ทะเลสาบเรตบา (Lac Retba / Lake Rose) ประเทศเซเนกัล

ที่มาภาพ:https://board.postjung.com/๑๖๑๗๐๘๐

ทะเลสาบ Retba ตั้งอยู่บริเวณ ตอนเหนือของคาบสมุทร Cap Vert ของประเทศเซเนกัล โดยห่างจากเมืองหลวงอย่าง ดาการ์ (Dakar) ไปทางตะวันออกเฉียงเหนือเพียงประมาณ ๓๕ กิโลเมตรเท่านั้น จึงเป็นจุดหมายยอดนิยมของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ Lac Rose ไม่ได้มีเพียงความงามเท่านั้น แต่ยังเป็นแหล่ง เกลือธรรมชาติขนาดใหญ่ของเซเนกัล ด้วยความเค็มที่มากถึงระดับเดียวกับทะเล Dead Sea ในตะวันออกกลาง นักท่องเที่ยวที่มาเยือนสามารถลอยตัวบนผิวน้ำได้อย่างง่ายดายโดยไม่ต้องพยายาม ทะเลสาบสีชมพูแห่งนี้ไม่ได้มีคุณค่าทางธรรมชาติเท่านั้น แต่ยังกลายเป็นแหล่งรายได้หลักของชุมชน โดยการผสมผสานระหว่าง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และ อุตสาหกรรมเกลือพื้นบ้าน ช่วยให้เศรษฐกิจในพื้นที่เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

ภูมิประเทศ

ทะเลสาบเรตบาเป็น ทะเลสาบน้ำเค็มตื้น ที่มี ความเค็มสูงมาก เทียบได้กับทะเล Dead Sea สีชมพูของทะเลสาบเกิดจาก แบคทีเรียฮาโลไฟล์ (Halobacteria) และ สาหร่าย Dunaliella salina ซึ่งเจริญเติบโตได้ดีในน้ำที่มีความเค็มสูง ซึ่งมีลักษณะเด่นทางกายภาพ: พื้นน้ำตื้น ขอบทะเลสาบมักมีคราบเกลือสีขาว มี “เนินเกลือ” ที่เกิดจากการขุดเกลือโดยชาวบ้าน ล้อมรอบด้วยที่ราบชายฝั่งและพืชพันธุ์สะวันนา

ภูมิอากาศ

เซเนกัลมีภูมิอากาศแบบ เขตร้อนแห้ง (Tropical Savanna, Aw) ลักษณะอากาศ: ฤดูแล้ง (พ.ย. – พ.ค.)อุณหภูมิสูง ๒๘–๓๕°C ฤดูฝน (มิ.ย. – ต.ค.) : อากาศชื้น ฝนตกกระจาย อุณหภูมิสูง + ระเหยเร็ว ส่งผลให้ช่วยเพิ่มระดับความเค็มในทะเลสาบ ทำให้สีชมพูเข้มขึ้นช่วงฤดูแล้ง

แหล่งที่มาข้อมูล: https://board.postjung.com/๑๖๑๗๐๘๐

๕. แม่น้ำคองโก (Congo River) สาธารณรัฐคองโก และสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก

สาธารณรัฐคองโก (Republic of the Congo) สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (Democratic Republic of the Congo) เป็น แม่น้ำที่ยาวเป็นอันดับ ๒ ของแอฟริกา (รองจากแม่น้ำไนล์) ยาวประมาณ ๔,๗๐๐ กิโลเมตร ไหลผ่านป่าฝนที่ใหญ่ที่สุดของทวีป คือ ป่าดิบชื้นแอ่งคองโก (Congo Basin) เป็นแม่น้ำที่ลึกที่สุดในโลก (ลึกกว่า ๒๒๐ เมตร) เป็นเส้นทางคมนาคมหลักของภูมิภาค และเป็นแหล่งน้ำสำคัญในการดำรงชีวิตของประชาชนกิจกรรมท่องเที่ยว เช่นล่องเรือแม่น้ำคองโก นักท่องเที่ยวสามารถนั่งเรือข้ามฟากระหว่าง บราซซาวิล (Brazzaville) และ กินชาซา (Kinshasa) สองเมืองหลวงที่ตั้งอยู่คนละฝั่งแม่น้ำ มีบริการล่องเรือแบบเชิงผจญภัย ผ่านลำน้ำตอนล่างหรือเข้าไปในเขตป่าดิบชื้นตอนเหนือ การตกปลา / สำรวจวิถีชีวิตริมฝั่ง นักตกปลาสามารถหาประสบการณ์ตกปลาในลุ่มน้ำที่มีพันธุ์ปลาหลากหลาย เช่น ปลาพี่เบีย (Tilapia), ปลากระเบนแม่น้ำ, หรือปลาเสือแอฟริกัน (Tigerfish)

ภูมิประเทศ

แม่น้ำคองโกไหลผ่าน แอ่งคองโก (Congo Basin) ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มกว้างใหญ่ รายล้อมด้วยป่าดิบชื้น พื้นที่รอบแม่น้ำเป็นเขต ดินชุ่มน้ำ และบางพื้นที่เป็น ที่ราบน้ำท่วมถึง ซึ่งทำให้มีความอุดมสมบูรณ์แม่น้ำมีความคดเคี้ยวและแตกออกเป็นสาขาย่อยจำนวนมาก เหมาะกับการใช้เรือแคนูและเรือเล็กในการเดินทาง

ภูมิอากาศ

บริเวณแม่น้ำคองโกมีภูมิอากาศแบบ ร้อนชื้นเขตร้อน (Tropical Rainforest Climate) ฝนตกเกือบตลอดปี โดยเฉพาะช่วงเมษายน–ตุลาคม อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕–๒๘°C ตลอดทั้งปี ความชื้นสูงส่งผลให้ พืชพรรณริมแม่น้ำเติบโตหนาแน่น และเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าหายาก เช่น ลิงชิมแปนซี ลิงกอริลลา และนกเขตร้อน

แหล่งที่มาข้อมูล

- UNESCO World Heritage Centre – Congo Basin Ecosystems
- WWF (World Wildlife Fund) – Congo River Basin
- Lonely Planet – Congo River Adventures
- Britannica – Congo River
- WCS – Nouabalé-Ndoki & Sangha River Region

สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

๑. โบสถ์หินสลักลาลิเบลา (Rock-Hewn Churches of Lalibela) ประเทศเอธิโอเปีย

ในบรรดาสิ่งมหัศจรรย์ของโลก (กลุ่มสิ่งก่อสร้างโดยฝีมือมนุษย์) อันกระจายอยู่หลายทวีป มีสิ่งก่อสร้างที่ยิ่งใหญ่อลังการมากมาย โบสถ์เซนต์จอร์จ ในเอธิโอเปียอาจไม่ได้จัดอยู่ในสถานที่ซึ่งได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวติดในรายชื่อแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมถึงอันดับต้นๆ แต่อย่างน้อยกระบวนการก่อสร้างในยุคโบราณก็ยังมีความน่าสนใจไม่แพ้สิ่งก่อสร้างอื่น

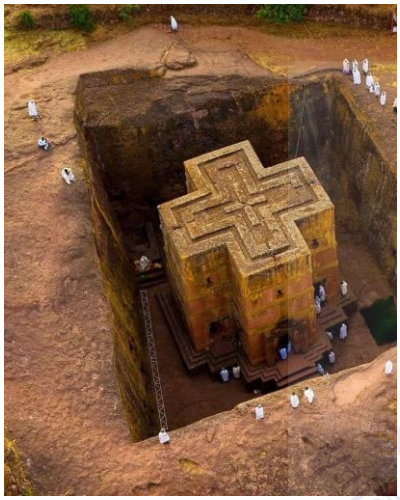

ที่มาภาพ
https://board.postjung.com/๑๕๕๘๒๘๒

โบสถ์แห่งเซนต์จอร์จ หรือเป็นที่รู้จักในนาม Bet Giyorgis ในภาษา Amharic (ภาษาท้องถิ่น) ตั้งอยู่ที่เมืองเก่าแก่ “ลาลิเบล่า” (Lalibela) ในประเทศเอธิโอเปีย เรียกได้ว่าเป็นเพชรน้ำงามของเมืองหรืออาจของประเทศเอธิโอเปียด้วยซ้ำ โบสถ์แห่งนี้สร้างขึ้นจากวัตถุดิบที่เป็นหินลาวาแดงขนาดใหญ่ มีเรื่องเล่าต่อกันมาในท้องถิ่นว่าโบสถ์นี้เป็นหนึ่งใน ๑๑ สิ่งก่อสร้างที่แกะสกัดจากหิน โดยนักวิชาการเชื่อว่า การก่อสร้างตามพระประสงค์ที่พิเศษนี้อาจใช้แรงงานไม่ต่ำกว่า ๔ หมื่นราย ตามตำนานเล่ากันว่า พวกเขาได้รับความช่วยเหลือจากเทพทำให้ก่อสร้างเสร็จ สิ่งก่อสร้างนี้ได้รับบรรจุเป็นแหล่งมรดกโลกขององค์การยูเนสโก (UNESCO) เมื่อ ค.ศ. ๑๙๗๘

ภูมิประเทศของเมืองลาลิเบลา

ลักษณะภูมิประเทศ: เป็นพื้นที่ ภูเขาสูง และมีที่ราบสูงสลับเนินเขา โดยเมืองลาลิเบลาตั้งอยู่บน ที่ราบสูงเอธิโอเปีย (Ethiopian Highlands) ซึ่งเป็นหนึ่งในที่ราบสูงที่สูงที่สุดในแอฟริกา ความสูงเฉลี่ยของพื้นที่อยู่ที่ประมาณ ๒,๕๐๐ – ๒,๘๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นหินภูเขาไฟ โดยเฉพาะหินลาวาแดง ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญที่ใช้แกะสลักโบสถ์

ภูมิอากาศของเมืองลาลิเบลา

ภูมิอากาศแบบภูเขาสูง (Highland Climate) อุณหภูมิปานกลางตลอดทั้งปี โดยมีอากาศ เย็นในตอนกลางคืนและเช้า และ อบอุ่นในเวลากลางวัน ฤดูฝน: ช่วง เดือนมิถุนายน–กันยายน ซึ่งมีฝนตกชุกมากที่สุด ฤดูแล้ง: เดือนตุลาคม–พฤษภาคม ฟ้าโปร่ง อากาศเย็นสบาย เหมาะแก่การท่องเที่ยว ปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปี: ประมาณ ๘๐๐–๑,๒๐๐ มิลลิเมตร

แหล่งที่มาข้อมูล: https://www.silpa-mag.com/culture/article_๓๓๕๕๘

สถิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๒. ซากเมือง “เกรท ซิมบับเว” ประเทศซิมบับเว

เมืองโบราณเกรทซิมบับเว (Great Zimbabwe) ตั้งอยู่ที่เมืองมาซวิงโก (Masvingo) ในประเทศซิมบับเว สร้างขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ๑๐๐๐ (ประมาณ ๑,๐๒๕ ปีที่แล้ว) โดยบรรพบุรุษของชาวโชนา (Shona) และกลายเป็นศูนย์กลางของอาณาจักรซิมบับเวในช่วงศตวรรษที่ ๑๓-๑๕ เมืองนี้มีขนาดใหญ่ถึง ๔,๕๑๒ ไร่ และเคยเป็นที่อยู่อาศัยของประชากรประมาณ ๑๘,๐๐๐ คน สิ่งก่อสร้างที่โดดเด่นที่สุดคือ กำแพงหินสูงถึง ๑๑ เมตร ซึ่งสร้างขึ้นโดยไม่ใช้ปูนเชื่อม ภายในเมืองประกอบด้วยส่วนสำคัญสามแห่ง ได้แก่ Hill Complex, Valley Complex และ Great Enclosure ซึ่งเชื่อว่าเป็นที่พำนักของกษัตริย์และชนชั้นสูงในยุคโบราณ นักโบราณคดีพบหลักฐานที่แสดงถึงการค้าขายกับดินแดนห่างไกล เช่น เครื่องปั้นดินเผาจากจีน ลูกปัดจากเปอร์เซีย และเหรียญทองแดงจากคาบสมุทรอาหรับ สิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงความมั่งคั่งและบทบาทสำคัญของเมืองนี้ในเครือข่ายการค้าของแอฟริกาในยุคโบราณ

ที่มาภาพhttps://www.facebook.com/photo.php?fbid

ปัจจุบัน เกรทซิมบับเวได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกโดยองค์การยูเนสโก และกลายเป็นสัญลักษณ์ของชาติซิมบับเว ชื่อประเทศ "ซิมบับเว" มีรากมาจากคำว่า "Dzimba-dza-mabwe" ซึ่งหมายถึง "บ้านแห่งหิน" เมืองนี้กลายเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของแอฟริกา และเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั่วโลก

ภูมิประเทศของเกรทซิมบับเว

ตั้งอยู่บริเวณ ที่ราบสูงภายในประเทศซิมบับเว ใกล้เมือง มาซวิงโก (Masvingo) ทางตอนใต้ของประเทศพื้นที่โดยรอบเป็น ภูมิประเทศแบบลูกคลื่น (rolling hills) และ ที่ราบกว้าง ที่ปกคลุมด้วยพืชพรรณทุ่งหญ้าซาวันนา (Savanna) มีหินแกรนิตขนาดใหญ่จำนวนมาก ซึ่งเป็นแหล่งวัตถุดิบสำคัญที่ใช้ในการก่อสร้างกำแพงและสิ่งปลูกสร้างภายในเมือง ที่ตั้งบน พื้นที่สูง ช่วยในการมองเห็นศัตรูจากระยะไกล และเป็นทำเลยุทธศาสตร์ที่ดีในด้านความปลอดภัย

ภูมิอากาศของเกรทซิมบับเว

เป็นภูมิอากาศแบบ กึ่งแห้งแล้ง (Semi-arid)เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เมืองเกรทซิมบับเวสามารถพัฒนาเป็นศูนย์กลางอำนาจและการค้าในยุคโบราณได้ และยังเป็นเหตุผลที่สิ่งก่อสร้างโบราณเหล่านี้คงอยู่ได้ยาวนานถึงปัจจุบัน ฤดูร้อน: อากาศร้อน มีฝนตกบ้าง (โดยเฉพาะช่วงพฤศจิกายน–มีนาคม) ฤดูหนาว: อากาศแห้งและเย็น โดยเฉพาะช่วงกลางคืน (เดือนพฤษภาคม–สิงหาคม) ปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีประมาณ ๖๐๐–๙๐๐ มิลลิเมตร ซึ่งเพียงพอสำหรับการเพาะปลูกและดำรงชีวิต

แหล่งที่มาข้อมูล: https://www.facebook.com/photo.php?fbid

๓. โบสถ์เซนต์แอนน์แห่งบราซซาวิล (St. Anne Basilica) สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก

ที่มาภาพ https://www.google.com/search?sca_esv

ตั้งอยู่ใน ย่านพอเทร์ โนว (Poto-Poto) ใจกลางกรุงบราซซาวิล (Brazzaville) เมืองหลวงของสาธารณรัฐคองโกเป็นโบสถ์คริสต์นิกายโรมันคาทอลิกที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งในภูมิภาคแอฟริกากลาง จุดเด่นทางสถาปัตยกรรม สร้างขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๔๙ โดยสถาปนิกชาวฝรั่งเศส Roger Erell โดดเด่นด้วย หลังคากระเบื้องเคลือบสีเขียวมรกต ซึ่งส่องประกายเมื่อกระทบแสงแดดมีการผสมผสานสถาปัตยกรรมยุโรปแบบโกธิคเข้ากับองค์ประกอบพื้นถิ่นของแอฟริกาใช้วัสดุในท้องถิ่น เช่น ไม้และอิฐดินเผา

ภูมิประเทศของบราซซาวิล ตั้งอยู่ริมฝั่ง แม่น้ำคองโก ตรงข้ามกับกรุงกินชาซาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก เป็นที่ราบสูง มีลักษณะเป็น พื้นที่ราบใกล้แม่น้ำ ซึ่งอุดมสมบูรณ์และมีทัศนียภาพงดงาม

ภูมิอากาศ ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้น (Tropical Wet Climate) อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี: ประมาณ ๒๔–๒๘°C มี ๒ ฤดูหลัก คือ ฤดูฝน (ตุลาคม–พฤษภาคม): อากาศชื้นและฝนตกชุก ฤดูแล้ง (มิถุนายน–กันยายน): อากาศแห้ง แต่ไม่ถึงกับร้อนจัด

๔. มัสยิดใหญ่เจนเน (Great Mosque of Djenné) ประเทศมาลี

ที่มาภาพ https://board.postjung.com/๑๖๐๒๓๘๖

ณ ใจกลางประเทศมาลี ดินแดนที่เต็มไปด้วยเรื่องราวและวัฒนธรรมอันเก่าแก่ ตั้งตระหง่านอยู่บนเนินเขาโตแกวร์ (toguere) คือมัสยิดใหญ่แห่งเจนเน (Great Mosque of Djenné) สถาปัตยกรรมอันน่าทึ่งที่สร้างจากดินโคลน ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นมัสยิดที่สร้างด้วยโคลนที่ใหญ่ที่สุดในโลก มัสยิดใหญ่แห่งเจนเนถูกสร้างขึ้นบนเนินเขาเพื่อป้องกันน้ำท่วมในฤดูน้ำหลาก โครงสร้างของอาคารสร้างขึ้นจากดินโคลนและไม้ผสมผสานกันอย่างลงตัว สะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาและฝีมืออันยอดเยี่ยมของบรรพบุรุษที่สามารถสร้างสรรค์สถาปัตยกรรมที่ยิ่งใหญ่จากวัสดุธรรมชาติ ความงดงามของมัสยิดแห่งนี้ไม่เพียงแต่สะท้อน

ให้เห็นถึงความศรัทธาและความเชื่อเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องพิสูจน์ถึงความสามารถในการปรับตัวและอยู่ร่วมกับธรรมชาติของมนุษย์ได้อย่างลงตัว ด้วยเหตุนี้ องค์การยูเนสโกจึงได้ยกย่องให้เมืองเจนเนเป็นมรดกโลกในปี ๑๙๘๘ เพื่ออนุรักษ์และสืบทอดความงดงามทางสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมอันล้ำค่านี้ไว้ให้คนรุ่นหลังได้ชื่นชม

ภูมิประเทศของเจนเน

ตั้งอยู่ในภูมิภาคซาเฮล (Sahel) ซึ่งเป็นเขตเปลี่ยนผ่านระหว่างทะเลทรายซาฮาราและทุ่งหญ้าสะวันนาในแอฟริกาตะวันตก เมืองเจนเนตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำไนเจอร์ ใกล้แม่น้ำบานี (Bani River) ซึ่งเป็นแม่น้ำสายสำคัญของมาลี พื้นที่โดยรอบเป็น ที่ราบน้ำท่วมถึง (floodplain) ทำให้ดินอุดมสมบูรณ์ แต่เสี่ยงต่อน้ำท่วมในฤดูฝน มัสยิดใหญ่เจนเนจึงถูกสร้างบน เนินเขาโตแกวร์ (Toguere) ซึ่งเป็นเนินธรรมชาติที่ยกระดับขึ้น เพื่อ ป้องกันน้ำท่วมที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี

ภูมิอากาศของเจนเน

เป็นแบบกึ่งแห้งแล้ง (Semi-arid) หรือภูมิอากาศแบบเขตร้อนในเขตซาเฮล แบ่งออกเป็น ๒ ฤดูกาลหลัก: ฤดูฝน (ประมาณเดือนมิถุนายน–กันยายน) มีฝนตกชุก แต่ปริมาณไม่มากเท่าภูมิภาคใกล้เส้นศูนย์สูตร ส่งผลให้เกิดน้ำหลากจากแม่น้ำ จึงมีการเตรียมดินโคลนไว้ซ่อมแซมอาคาร รวมถึงมัสยิด ฤดูแล้ง (ประมาณเดือนตุลาคม–พฤษภาคม) อากาศแห้ง ร้อน และมีฝุ่นจากลมฮาร์มาตัน (Harmattan) พัดมาจากทะเลทรายซาฮารา ทำให้โครงสร้างดินโคลนแห้งกรอบและต้องบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ

แหล่งที่มาข้อมูล: https://board.postjung.com/๑๖๐๒๓๘๖

๕. พีระมิดกีซา (Pyramids of Giza) ประเทศอียิปต์

มหาพีระมิดแห่งกีซ่า (The Great Pyramid of Giza) ตั้งอยู่ทิศตะวันตกของแม่น้ำไนล์ อายุกว่า ๕,๐๐๐ ปี เป็น ๑ ในสิ่งมหัศจรรย์ของโลกยุคโบราณ แต่เดิมสุสานฟาโรห์ไม่ได้เป็นทรงพีระมิดแบบในปัจจุบัน เป็นเพียงการขุดหลุมเป็นทรงสี่เหลี่ยมหรือวงรี แล้วฝังศพพร้อมข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ต่อมาจึงพัฒนามาเป็นทรงสี่เหลี่ยมคางหมู เพราะขยายขนาดห้องภายในได้กว้างขึ้น ใส่ของได้มากขึ้น จากนั้นจึงกลายมาเป็นพีระมิดในแบบปัจจุบัน

มหาพีระมิดแห่งกีซ่า อายุกว่า ๕,๐๐๐ ปี เป็น ๑ ในสิ่งมหัศจรรย์ของโลกยุคโบราณ แต่เดิมสุสานฟาโรห์ไม่ได้เป็นทรงพีระมิดแบบในปัจจุบัน เป็นเพียงการขุดหลุมเป็นทรงสี่เหลี่ยมหรือวงรี แล้วฝังศพพร้อมข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ต่อมาจึงพัฒนามาเป็นทรงสี่เหลี่ยมคางหมู เพราะขยายขนาดห้องภายในได้กว้างขึ้น ใส่ของได้มากขึ้น จากนั้นจึงกลางมาเป็นพีระมิดในแบบปัจจุบัน ตามความเชื่อของคนอียิปต์ที่เชื่อกันว่าคนที่ตายไปแล้วจะฟื้นขึ้นมาใหม่ จึงมีการจัดเตรียมห้องข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ไว้ภายในพีระมิด และมีการเก็บรักษาศพในรูปแบบ **มัมมี่** โดยการแช่และดองด้วยน้ำยาบีทูมิน ซึ่งจะช่วยรักษาและป้องกันไม่ให้ซากศพเน่าเปื่อยผุพังไปตามกาลเวลา

ภูมิประเทศ

ตั้งอยู่ ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำไนล์ ใกล้กับกรุงไคโร เมืองหลวงของอียิปต์ พื้นที่ที่ราบสูงเป็นทะเลทรายหินปูน (limestone plateau) ซึ่งมีความมั่นคง แข็งแรง เหมาะสำหรับการสร้างสิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่ อยู่บนพื้นที่สูงกว่าระดับน้ำของแม่น้ำไนล์ จึงปลอดภัยจากน้ำท่วม ที่เกิดเป็นประจำในฤดูน้ำหลาก ใกล้แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ เช่น: **หินปูน** สำหรับก่อสร้าง (มีอยู่ทั่วไปในบริเวณนั้น) **หินแกรนิต** จากเมืองอัสวาน (Aswan) ทางตอนใต้ ใช้ทำโลงศพหรือห้องสำคัญ และ**แม่น้ำไนล์** เป็นเส้นทางขนส่งวัสดุที่สำคัญ

ภูมิอากาศ

เป็นแบบ ทะเลทราย (Desert climate) มีลักษณะ: แห้งแล้ง ฝนตกน้อยมาก (น้อยกว่า ๒๐ มม./ปี) ร้อนจัดในฤดูร้อน (อุณหภูมิสูงกว่า ๔๐°C) หนาวเย็นในฤดูหนาว (โดยเฉพาะกลางคืน) ความแห้งแล้งของภูมิอากาศทำให้: มัมมี่สามารถถูกรักษาไว้ได้นาน เนื่องจากไม่มีความชื้นมาทำให้เน่าเสีย โครงสร้างหินไม่ถูกกัดเซาะง่าย ช่วยให้พีระมิดคงอยู่ได้นานนับพันปี

แหล่งที่มาข้อมูล: https://royalvacationtours.com/attractions

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๕.๑ เรื่อง ตารางกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปแอฟริกา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

แอฟริกาเหนือ

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ทะเลทรายซาฮารา	- เหมืองแร่ เช่น ฟอสเฟต เหล็ก และยูเรเนียม - การค้าผ่านทะเลทราย	ประเทศโมร็อกโก ประเทศแอลจีเรีย
๒	แม่น้ำไนล์และที่ราบลุ่มแม่น้ำไนล์	- การเกษตร เช่น ข้าว สาลี ฝ้าย อ้อย ผักผลไม้ - การประมงน้ำจืด และการชลประทานขั้นสูง - การท่องเที่ยววัฒนธรรม	ประเทศอียิปต์ ประเทศซูดาน
๓	เทือกเขาแอตลาส	- การเกษตรบนพื้นที่สูง เช่น แอปเปิล องุ่น ข้าวโพด - การเลี้ยงสัตว์ เช่น แพะ แกะ - เหมืองแร่ เช่น บอกไซต์ ทองแดง - การท่องเที่ยวภูเขา	ประเทศโมร็อกโก ประเทศแอลจีเรีย ประเทศตูนิเซีย
๔	ชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและมหาสมุทรแอตแลนติก	- การประมงชายฝั่งและการค้า - อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหารทะเล - การท่องเที่ยวชายทะเล เช่น คาซาบลังกา, ตูนิส - การขนส่งสินค้า เมืองท่าสำคัญ: อเล็กซานเดรีย แอลเจียร์ แทนเจียร์	ประเทศอียิปต์ ประเทศตูนิเซีย ประเทศแอลจีเรีย ประเทศโมร็อกโก

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน	- อุตสาหกรรมไวน์และน้ำมันมะกอก - อุตสาหกรรมท่องเที่ยวชายฝั่ง	ประเทศโมร็อกโก ประเทศแอลจีเรีย ประเทศตูนิเซีย ประเทศอียิปต์บางส่วน
๒	ภูมิอากาศแบบทะเลทราย	- พลังงานแสงอาทิตย์, เหมืองแร่, ท่องเที่ยวทะเลทราย - กิจกรรมเกษตรแบบโอเอซิส	ประเทศลิเบีย ประเทศอียิปต์ตอนใน ประเทศแอลจีเรียตอนใต้
๓	ภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน	- เกษตรกรรมในฤดูฝน - การเลี้ยงสัตว์เร่ร่อน	ประเทศโมร็อกโก ประเทศแอลจีเรีย ประเทศตูนิเซีย

แอฟริกาตะวันตก

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบชายฝั่งแอตแลนติก (แม่น้ำไนเจอร์ แม่น้ำโวลตา)	การปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อส่งออก เช่น โกโก้ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน	ประเทศไนจีเรีย ประเทศกานา ประเทศโกตดิวัวร์
๒	เขตซาเฮล	เกษตรกรรมแบบยังชีพ อุตสาหกรรมเหมืองแร่	ประเทศมาลี ประเทศบูร์กินาฟาโซ
๓	แม่น้ำไนเจอร์และที่ราบลุ่มโดยรอบ	การเกษตรขั้นสูง การประมงน้ำจืด พลังงานน้ำ การขนส่งทางน้ำ	ประเทศไนจีเรีย ประเทศมาลี

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้นแบบมรสุม	การปลูกพืชที่ต้องการน้ำมาก เช่น โกโก้ กล้วย ยางพารา	ประเทศไนจีเรีย ประเทศไลบีเรีย ประเทศเซียร์ราลีโอน
๒	ภูมิอากาศทะเลทรายเขตร้อน	การเลี้ยงสัตว์ และเกษตรยังชีพ	ประเทศมาลี ประเทศไนเจอร์
๓	ภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน	ฟาร์มพลังงานแสงอาทิตย์	มอริเตเนีย ไนเจอร์ มาลี เซเนกัล

			(ตอนบน) และ บางส่วนของ ชาด

แอฟริกากลาง

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบลุ่มแม่น้ำคองโก	- การทำป่าไม้, การเกษตรในพื้นที่จำกัด , และ ประมงน้ำจืด - เส้นทางคมนาคม สำคัญ	ประเทศไนจีเรีย ประเทศกานา ประเทศโกตดิวัวร์
๒	เขตภูเขาทางตะวันออก หรือ เมานต์รูเวนโซรี	- การปลูกพืชเขตอบอุ่น เช่น กาแฟ ชา และ กล้วย - การท่องเที่ยว ธรรมชาติ	ประเทศมาลี ประเทศบูร์กินาฟาโซ
๓	ชายฝั่งแอตแลนติก	การประมงชายฝั่ง, ส่งออกไม้ และ ตั้งเมือง ท่า เช่น ลิเบรอวิล	ประเทศกาบอง ประเทศแคเมอรูน
๔	ที่ราบสูงชาดและเขตกึ่งแห้งแล้ง ตอนเหนือ หรือ เขตซาเฮล	การเลี้ยงสัตว์ และ เหมืองแร่	ประเทศชาด

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	เขตภูมิอากาศแถบศูนย์สูตร (ร้อน ชื้น)	อุตสาหกรรมไม้ พืชเมือง ร้อน และการผลิตไฟฟ้า พลังน้ำ	ประเทศDR คองโก ประเทศสาธารณรัฐ คองโกกาบอง ประเทศแคเมอรูน ประเทศสาธารณรัฐ แอฟริกากลาง
๒	ภูมิอากาศแบบสะวันนา (ร้อนชื้น แบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน)	การทำไร่แบบหมุนเวียน และ การเลี้ยงสัตว์ขนาด เล็ก	ประเทศแคเมอรูน ประเทศสาธารณรัฐ ประเทศแอฟริกากลาง ประเทศDR คองโก ประเทศชาด
๓	ภูมิอากาศแบบทะเลทรายเขตร้อน	การพึ่งพาโอเอซิส	ประเทศชาด

แอฟริกาตะวันออก

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ที่ราบสูงแอฟริกาตะวันออกเอธิโอเปีย	การปลูกกาแฟ ชา ข้าวโพด	ประเทศเอธิโอเปีย ประเทศเคนยา ประเทศยูกันดา ประเทศแทนซาเนีย
๒	เทือกเขาและภูเขาสูง	การเพาะปลูกแบบขั้นบันได	ประเทศแทนซาเนีย ประเทศเมารู ประเทศเคนยา
๓	ทะเลสาบขนาดใหญ่	ประมงน้ำจืดและคมนาคมภายในประเทศ	ประเทศแทนซาเนีย ประเทศยูกันดา
๔	เกรตริฟต์แวลลีย์	การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และศักยภาพพลังงานความร้อนใต้พิภพ	ประเทศเอธิโอเปีย ประเทศเคนยา ประเทศแทนซาเนีย ประเทศยูกันดา ประเทศรวันดา ประเทศบุรุนดี ประเทศมาลาวี ประเทศโมซัมเบิก
๕	พื้นที่ชายฝั่งมหาสมุทรอินเดีย	ศูนย์กลางโลจิสติกส์ การประมง และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวชายทะเล	ประเทศโซมาเลีย ประเทศเคนยา

ลำดับ	ลักษณะภูมิอากาศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ
๑	ภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้นแบบมรสุม	เกษตรกรรมพืชเขตร้อน เช่น กล้วย ยางพารา มันสำปะหลัง	ประเทศแทนซาเนีย ประเทศยูกันดา
๒	ภูมิอากาศแบบสะวันนา	เหมาะกับการเลี้ยงสัตว์และการท่องเที่ยวซาฟารี	ประเทศแทนซาเนีย ประเทศแคนยา
๓	ภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน	ปศุสัตว์และค้าขายตามเส้นทางทะเลทราย	ประเทศโซมาเลีย ประเทศแคนยา

แอฟริกาใต้

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	พื้นที่/ประเทศ

๑	ที่ราบสูงแอฟริกาใต้ หรือ ไฮเวลด์	อุตสาหกรรมเหมืองแร่ เช่น ทอง เพชร ถ่านหิน	สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ประเทศบอตสวานา
๒	แอ่งน้ำและที่ราบลุ่มแม่น้ำ (แม่น้ำแซมบีซี ปม่น้ำลิมโปโป และแม่น้ำออเรนจ์)	- พลังงานน้ำ (เขื่อน Kariba) และเกษตรกรรมในแซมเบีย/ซิมบับเว - การชลประทาน พืชไร่และผลไม้	ประเทศแซมเบีย ประเทศซิมบับเว ประเทศนามิเบีย ประเทศบอสนาวา สาธารณรัฐแอฟริกาใต้
๓	พื้นที่ทะเลทรายและกึ่งทะเลทราย	เน้นการเลี้ยงสัตว์ และเหมืองแร่	ประเทศนามิเบีย ประเทศบอสนาวา
๔	ชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติกและอินเดีย	ศูนย์กลางอุตสาหกรรม การค้า และการท่องเที่ยว	สาธารณรัฐแอฟริกาใต้
๕	เทือกเขาดราเคนส์เบิร์ก	เหมาะกับการปลูกพืช เมืองหนาว และเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ	สาธารณรัฐแอฟริกาใต้

ลำดับ	**ลักษณะภูมิอากาศ**	**กิจกรรมทางเศรษฐกิจ**	**พื้นที่/ประเทศ**
๑	ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน	ปลูกองุ่น ไวน์ ส้ม แอปเปิ้ล	สาธารณรัฐแอฟริกาใต้
๒	ภูมิอากาศแบบกึ่งแห้งแล้งเขตร้อน	เน้นเลี้ยงสัตว์	ประเทศนามิเบีย ประเทศบอตสวานา ประเทศซิมบับเว
๓	ภูมิอากาศแบบเขตอบอุ่นภาคพื้นทวีป	พืชไร่ เช่น ข้าวโพด ยาสูบ ฝ้าย	ประเทศซิมบับเว ประเทศแซมเบีย ประเทศมาลาวี

ใบความรู้ที่ ๕.๒ เรื่อง ตารางกิจกรรมทางสังคมของทวีปแอฟริกา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เลือกประกอบอาชีพและท่องเที่ยวในภูมิภาคแอฟริกาที่สนใจ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ลำดับ	ลักษณะภูมิประเทศ	ลักษณะภูมิภูมิอากาศ	ผลต่อกิจกรรมทางสังคม
๑. แอฟริกาเหนือ	- แม่น้ำไนล์ - ทะเลทรายซาฮารา - ชายฝั่งเมดิเตอร์เรเนียน	- เมดิเตอร์เรเนียน - แห้งแล้งทะเลทราย	- เทศกาลน้ำไนล์ บูชาการอุดมสมบูรณ์ของแม่น้ำ ประเทศอียิปป์ - ประเพณีเบดูอิน พิธีแต่งงานแบบเผ่า การเลี้ยงอูฐ ประเทศลิเบีย
๒. แอฟริกาตะวันตก	- ลุ่มแม่น้ำไนเจอร์ - เขตซาเฮล - ที่ราบชายฝั่ง	- ฝนตกตามฤดูกาล - กึ่งแห้งแล้ง	- พิธีเก็บเกี่ยวในฤดูฝน ขอบคุณเทพเจ้าแห่งฝน ประเทศกานา ประเทศไนจีเรีย - เทศกาลมาสก์โบราณของชนเผ่าโดกอน แสดงการเชื่อมโยงกับบรรพบุรุษ ประเทศมาลี
๓. แอฟริกาตะวันออก	- ที่ราบสูง - ภูเขาไฟ - ทะเลสาบวิกตอเรีย	- ร้อนชื้นตลอดปี	- เทศกาลประมง รอบทะเลสาบวิกตอเรีย ประเทศยูกันดา - ประเพณีเกษตรแนวลาดเขาในพื้นที่สูง เช่น เอธิโอเปีย ประเทศเอธิโอเปีย
๔. แอฟริกากลาง	- ป่าดิบชื้นลุ่มแม่น้ำคองโก - ร้อนชื้นตลอดปี	- เปียกแห้งตามฤดูกาล - แห้งแล้ง (โซมาเลีย)	- พิธีกรรมของชนเผ่าปิกมี เคารพบรรพบุรุษ วิญญาณป่า ประเทศคองโก
๕. แอฟริกาใต้	- ที่ราบสูงและภูเขา - พื้นที่แห้งแล้ง - เมืองชายฝั่ง	- เมดิเตอร์เรเนียน (Cape Town) - กึ่งแห้งแล้ง	- พิธีเต้นรำชนเผ่าซูลู (Zulu Reed Dance) ในแอฟริกาใต้ - พิธีแต่งงานแบบโซโท-ซวานา ประเทศบอตสวานา, ประเทศเลโซโท - เทศกาล Cape Town Minstrel Carnival: ผสมผสาน

			วัฒนธรรมยุโรป-แอฟริกัน ประเทศแอฟริกาใต้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สาเหตุและผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑	เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด ม.๒/๓	วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
มาตรฐาน ส ๕.๒	เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ตัวชี้วัด ม. ๒/๓	สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. สาเหตุการตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา

- การเกษตรและปศุสัตว์ การแผ้วถางป่าเพื่อปลูกพืชอาหารการเลี้ยงสัตว์ที่ต้องใช้พื้นที่มาก การทำเกษตรแบบไร่เลื่อนลอย

- ความยากจนและประชากรเพิ่ม ชาวบ้านพึ่งพาป่าเป็นแหล่งพลังงาน ประชากรขยายตัว ต้องการ ที่อยู่อาศัยการพัฒนาเมืองรุกพื้นที่ป่า

- การจัดการทรัพยากรล้มเหลว ขาดกฎหมายควบคุมที่เข้มงวด การคอร์รัปชันในการอนุญาตตัดไม้ ขาดการดูแลป่าชุมชนอย่างมีส่วนร่วม

๒. ผลกระทบจากการตัดไม้ทำลายป่า

- ผลกระทบจากภายนอก ความต้องการไม้จากตลาดโลก บริษัทต่างชาติขยายพื้นที่ผลิตในแอฟริกาป่าถูกใช้เพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจส่งออก

- ผลกระทบที่เกิดขึ้น ความหลากหลายทางชีวภาพลดลง ดินเสื่อมโทรม เกิดการพังทลาย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓. การแก้ปัญหา

- ความพยายามแก้ปัญหา โครงการ Great Green Wall การปลูกต้นไม้คืนสภาพป่า การสร้างพื้นที่สีเขียวในพื้นที่เสื่อมโทรม

๓. สาระการเรียนรู้

บทความที่ ๑: Desertification in Africa: Causes, Effects and Solutions

๑. ความหมายและสาเหตุของการแปรสภาพเป็นทะเลทราย

- การแปรสภาพเป็นทะเลทราย (Desertification) คือกระบวนการที่พื้นที่อุดมสมบูรณ์กลายเป็นทะเลทราย โดยมีสาเหตุหลักจากภัยแล้ง การตัดไม้ทำลายป่า และการทำเกษตรกรรมที่ไม่ยั่งยืน
- ในแอฟริกา สาเหตุสำคัญได้แก่ การตัดไม้ทำลายป่า การเลี้ยงสัตว์เกินพอดี การทำเกษตรกรรมที่ไม่เหมาะสม และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินขีดจำกัด

๒. ผลกระทบของการแปรสภาพเป็นทะเลทราย

• ทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ สูญเสียความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร

• ส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ทำให้สัตว์ป่าหลายชนิดเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์

• เพิ่มความเสี่ยงต่อภัยพิบัติ เช่น น้ำท่วม และการแพร่ระบาดของโรคจากสัตว์สู่คน

๓. แนวทางการแก้ไขปัญหา

• การปลูกป่าและฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรม เช่น โครงการ Great Green Wall

• การส่งเสริมการเกษตรกรรมที่ยั่งยืน และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

• การสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

บทความที่ ๒ : Deforestation in Africa: Causes, Effects, and Solutions

๑. สถานการณ์การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา

- แอฟริกามีพื้นที่ป่าประมาณ ๒๖% ของพื้นที่ทั้งหมด และเป็นทวีปที่มีพื้นที่ป่ามากเป็นอันดับสามของโลก โดยส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในประเทศที่มีภูมิอากาศแบบเขตร้อน เช่น แซมเบีย แองโกลา แทนซาเนีย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก ซึ่งมีป่าฝนคองโกที่ใหญ่เป็นอันดับสองของโลก
- อย่างไรก็ตาม แอฟริกาสูญเสียพื้นที่ป่าประมาณ ๔ ล้านเฮกตาร์ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกเกือบสองเท่า
- การสูญเสียพื้นที่ป่าในแอฟริกาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๑๙๙๐ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถของระบบนิเวศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒. สาเหตุของการตัดไม้ทำลายป่า

- การขยายพื้นที่เกษตรกรรม: การผลิตโกโก้เป็นหนึ่งในสาเหตุหลักของการตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา โดยเฉพาะในประเทศโกตดิวัวร์ กานา ไนจีเรีย และแคเมอรูน ซึ่งผลิตโกโก้เกือบ ๓ ล้านตันต่อปี
- การตัดไม้เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง: ประชากรในเมืองหลายแห่งในแอฟริกายังพึ่งพาถ่านไม้เป็นแหล่งพลังงานหลัก ซึ่งส่งผลให้มีการตัดไม้เพื่อผลิตถ่านไม้เพิ่มขึ้น
- การทำไม้และการทำเหมืองที่ผิดกฎหมาย: การตัดไม้และการทำเหมืองที่ผิดกฎหมาย รวมถึงนโยบายของรัฐบาลที่ไม่เข้มงวด ทำให้การตัดไม้ทำลายป่าเพิ่มขึ้น
- การเติบโตของประชากร: การเติบโตของประชากรที่รวดเร็ว ทำให้ต้องขยายพื้นที่อยู่อาศัยและโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งส่งผลให้มีการตัดไม้ทำลายป่าเพิ่มขึ้น

๓. ผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่า

- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ: การตัดไม้ทำลายป่าทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น ภัยแล้งและน้ำท่วมบ่อยครั้ง
- การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ: สัตว์ป่าหลายชนิดเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ เช่น ชิมแปนซีและกอริลลา
- การเสื่อมโทรมของดิน: การตัดไม้ทำลายป่าทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ สูญเสียความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร
- ผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่น: การตัดไม้ทำลายป่าส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชากร โดยเฉพาะชุมชนที่พึ่งพาป่าไม้ในการดำรงชีวิต

๔. แนวทางการแก้ไขปัญหา

- การปลูกป่าและฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรม: โครงการ Great Green Wall เป็นความพยายามในการปลูกต้นไม้และฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรมในภูมิภาคซาเฮล เพื่อป้องกันการแปรสภาพเป็นทะเลทราย
- การออกกฎหมายและนโยบายที่เข้มงวด: การออกกฎหมายและนโยบายที่เข้มงวดในการป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
- การส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก: การส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อลดการพึ่งพาถ่านไม้
- การสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ: การสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ เช่น การประชุม COP๒๖ ที่มีการลงทุนเพื่อปกป้องป่าฝนคองโก

บทความที่ ๓ การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การตัดไม้ทำลายป่า (Deforestation) ไม่เพียงแต่เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมเฉพาะพื้นที่ แต่ยังส่งผลกระทบในระดับโลก ครอบคลุมทั้งวัฏจักรของธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิอากาศ และคุณภาพชีวิตของมนุษย์

๑. การเพิ่มของก๊าซเรือนกระจกและโลกร้อน

ต้นไม้มีบทบาทสำคัญในการดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์จากบรรยากาศผ่านกระบวนการสังเคราะห์แสง เมื่อมีการตัดต้นไม้:

- คาร์บอนที่เก็บไว้ในต้นไม้จะถูกปล่อยกลับสู่อากาศ
- พื้นที่สีเขียวที่สามารถดูดซับ CO_2 ลดลง
- ส่งผลให้ปริมาณก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศสูงขึ้น และเร่งให้โลกร้อนเร็วขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ป่าฝนเขตร้อน เช่น อเมซอน แอฟริกา และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีความสามารถในการดูดซับคาร์บอนสูงมาก การสูญเสียพื้นที่เหล่านี้จึงเป็นหายนะระดับโลก

๒. การเปลี่ยนแปลงของวัฏจักรน้ำและภัยแล้ง ต้นไม้มีบทบาทสำคัญในการควบคุมวัฏจักรน้ำของโลก ดังนี้

- ใบไม้ช่วยดูดซับน้ำฝนไว้และค่อย ๆ ปล่อยความชื้นกลับสู่บรรยากาศ
- ระบบรากช่วยกักเก็บน้ำในดิน และลดการพังทลายของหน้าดิน
- เมื่อไม่มีต้นไม้ น้ำฝนจะไหลบ่าลงดินอย่างรุนแรง ทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและดินถล่ม ผลที่ตามมา คือ พื้นที่แห้งแล้งขยายตัว เกิดภัยแล้งบ่อยครั้ง โดยเฉพาะในแอฟริกาและเอเชียใต้ ความมั่นคงด้านน้ำของชุมชนลดลง ส่งผลต่อการเกษตรและชีวิตประจำวันของผู้คน

๓. การเสื่อมโทรมของดินและคุณภาพแหล่งอาหาร การตัดต้นไม้ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของดิน เพราะ

- รากไม้ช่วยยึดหน้าดินไว้ไม่ให้พังทลาย
- ซากพืชพรรณเป็นแหล่งเติมสารอาหารให้ดิน
- เมื่อไม่มีต้นไม้ หน้าดินจะถูกชะล้างโดยฝน และกลายเป็นดินที่แห้ง แข็ง และไร้คุณภาพ

ผลกระทบที่ตามมา

- ผลผลิตทางเกษตรลดลง
- เกิดความไม่มั่นคงทางอาหาร
- เกษตรกรยากจนลง และมีแนวโน้มจะขยายพื้นที่เพาะปลูกมากขึ้น นำไปสู่การตัดไม้เพิ่มอีก

๔. การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ป่าไม้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์และพืชจำนวนมหาศาล

- การตัดไม้ทำให้สัตว์ป่าไม่มีที่อยู่อาศัย
- บางชนิดไม่สามารถปรับตัวได้และอาจสูญพันธุ์

- ระบบนิเวศเสียสมดุล เช่น สัตว์นักล่าไม่มีเหยื่อ, พืชขาดแมลงผสมเกสร ตัวอย่างเช่น ช้าง เสือ และนกเฉพาะถิ่นจำนวนมากในแอฟริกาและเอเชียกำลังเผชิญวิกฤต เชื้อราและพืชหายากบางชนิดที่มีคุณค่าทางยาอาจสูญพันธุ์ก่อนจะถูกค้นพบ

๕. ผลกระทบต่อมนุษย์ ผู้คนหลายล้านคนทั่วโลกพึ่งพาป่าไม้ในการดำรงชีวิต

- ชุมชนท้องถิ่นใช้น้ำ ไม้ ยาสมุนไพร และอาหารจากป่า
- การทำลายป่าเป็นการทำลายแหล่งรายได้และวิถีชีวิตของพวกเขา
- เกิดการย้ายถิ่นฐาน การขัดแย้งเรื่องทรัพยากร และความยากจนที่รุนแรงขึ้น

๖. แนวทางลดผลกระทบ บทความชี้ว่าการแก้ปัญหาไม่ใช่แค่ “หยุดตัดไม้” เท่านั้น แต่ต้อง

- ปรับเปลี่ยนระบบเกษตรกรรมให้ยั่งยืน
- ส่งเสริมการฟื้นฟูป่า (reforestation)
- สนับสนุนผลิตภัณฑ์ที่ไม่ทำลายป่า เช่น การปลูกป่าเชิงเศรษฐกิจ
- เพิ่มบทบาทของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการป่าอย่างมีส่วนร่วม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เข้าใจสาเหตุและผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกา

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- จับใจความสำคัญจากการอ่านบทความ
- เขียนแผนผังความคิดแบบก้างปลาได้อย่างเป็นระบบ

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงผลกระทบจากการทำลายสิ่งแวดล้อม
- มีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์ป่าไม้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

จับใจความสำคัญจากการอ่านบทความ และเขียนแผนผังความคิดแบบก้างปลาได้อย่างเป็นระบบ โดยตระหนักถึงผลกระทบจากการทำลายสิ่งแวดล้อม พร้อมมีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์ป่าไม้ (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สาเหตุและผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกา
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จับใจความสำคัญจากการอ่านบทความ และเขียนแผนผังความคิดแบบก้างปลาได้อย่างเป็นระบบ โดยตระหนักถึงผลกระทบจากการทำลายสิ่งแวดล้อม พร้อมมีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์ป่าไม้ (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๓.๑.๑, ๔.๓.๑)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูฉายภาพเกี่ยวกับปัญหาการตัดไม้ในแอฟริกาให้นักเรียนดู แล้วถามคำถาม ขอบคุณที่มาภาพจาก https://www.greenpeace.org/africa/en/blogs/๔๙๐๗๓/ ๒. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความคิดว่า “ถ้าต้นไม้หายไปจากพื้นที่ของเรา เราจะได้รับผลกระทบอะไรบ้าง” ๓. ครูแจ้งว่าชั่วโมงนี้นักเรียนจะได้อ่าน-วิเคราะห์และเขียนแผนผังก้างปลา	แนวคำตอบที่คาดว่าจะได้รับ...ถ้าต้นไม้หายไปโลกของเราจะร้อนขึ้นเพราะไม่มีร่มเงา อากาศก็ไม่สดชื่น เพราะไม่มีต้นไม้ช่วยผลิตออกซิเจนและดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์	๑. ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา ๒. บทความเรื่อง “ปัญหาขยะในแม่น้ำประเทศไทย”	แผนผังก้างปลา “การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา”	- แผนผังก้างปลา “การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา” - ตรวจชิ้นงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สาเหตุและผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกา
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านความรู้ เข้าใจสาเหตุและผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกา **ด้านทักษะกระบวนการ** - จับใจความสำคัญจากการอ่านบทความ - เขียนแผนผังความคิดแบบก้างปลาได้อย่างเป็นระบบ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** - ตระหนักถึงผลกระทบจากการทำลายสิ่งแวดล้อม	**ขั้นสอน (๑๐ นาที)** ๑. ครูแจกบทความตัวอย่างสั้น ๆ ให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ ชุด เรื่อง “ปัญหาขยะในแม่น้ำประเทศไทย” ๒. ครูสาธิตการอ่านจับใจความ โดยขีดเส้นใต้คำสำคัญ หรือ ประเด็นหลัก ๓. ครูแสดงตัวอย่างการเขียน แผนผังก้างปลา - หัวปลา = ปัญหาหลัก - ก้างซี่หลัก = สาเหตุ - ก้างย่อย = รายละเอียดแต่ละสาเหตุ	นักเรียนร่วมกันฟังครูอธิบายอย่างตั้งใจ แล้วร่วมกันวิเคราะห์จับใจความสำคัญของบทความ แล้วร่วมกันตอบข้อมูลบนแผนผังก้างปลา เรื่อง “ปัญหาขยะในแม่น้ำประเทศไทย”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สาเหตุและผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกา
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- มีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์ป่าไม้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	**ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที)** ๑. ครูแบ่งนักเรียนเป็นจำนวน ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ๒. ครูแจกใบความรู้ที่ ๒๑ บทความเรื่อง “การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา” ๓. ครูแจกใบงานที่ ๒๑ หัวข้อแผนผังก้างปลา แล้วให้นักเรียนเขียนลงในกระดาษ A๓ หรือ กระดาษแผ่นใหญ่ จากนั้นไปอ่านใบความรู้แล้วเติมข้อมูล ๔. ครูเดินดู ช่วยกระตุ้นถามเสริม เช่น “ประเด็นนี้จัดอยู่ในก้างไหน” ๕. ครูให้นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียน กลุ่มละ ๒ นาที (หรือเลือกบางกลุ่ม หากเวลาจำกัด)	นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ และเติมข้อมูลลงบนแผนผังก้างปลา			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปโดยใช้แผนผังก้างปลาที่ครูจัดเตรียมไว้ล่วงหน้าให้นักเรียนฟัง ๒. ครูถามคำถามสะท้อนคิดนักเรียนว่า “ถ้าเราอยู่ในชุมชนที่กำลังเผชิญการตัดไม้ เราจะทำอะไรได้บ้าง”	แนวคำตอบที่คาดว่าจะได้รับ...อาจจะชวนเพื่อนๆ และคนในชุมชนมาทำกิจกรรมรณรงค์ เช่น ทำโปสเตอร์เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าไม้ แล้วนำไปติดในที่สาธารณะหรือจัดนิทรรศการเล็กๆ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สาเหตุและผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกา
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ในโรงเรียนเพื่อให้ความรู้เรื่องผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่า			

มัลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา

๒) บทความ เรื่อง ปัญหาขยะในแม่น้ำประเทศไทย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) แผนผังก้างปลา “การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) เข้าใจสาเหตุและผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกา	ตรวจใบงาน	แผนผังก้างปลา “การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - จับใจความสำคัญจากการอ่านบทความ - เขียนแผนผังความคิดแบบก้างปลาได้อย่างเป็นระบบ	ตรวจใบงาน	แผนผังก้างปลา “การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ตระหนักถึงผลกระทบจากการทำลายสิ่งแวดล้อม - มีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์ป่าไม้	ตรวจใบงาน	แผนผังก้างปลา “การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) จับใจความสำคัญจากการอ่านบทความ และเขียนแผนผังความคิดแบบก้างปลาได้อย่างเป็นระบบ โดยตระหนักถึงผลกระทบจากการทำลายสิ่งแวดล้อม พร้อมมีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์ป่าไม้ (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๓.๑)	๑. ตรวจใบงาน ๒. สังเกตการนำเสนอแผนผังก้างปลา “การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา"	แผนผังก้างปลา “การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา” ๒. แบบสังเกตการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง สาเหตุและผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
นำเสนอแผนผังก้างปลา “การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา"	๑. นำเสนอเน้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน ๒. วิธีการนำเสนอน่าสนใจ ๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องสมบูรณ์ทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจภายใต้เวลาที่กำหนด	ข้อมูลในแผนผังไม่ถูกต้อง ไม่สามารถนำเสนอได้
แผนผังก้างปลา “การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา”	วิเคราะห์ข้อมูลจากใบความรู้ แล้วนำมาเติมในแผนผังให้ถูกต้องทุกประเด็น	สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้องครบทุกประเด็น	สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้องแต่ยังขาดบางประเด็น	ไม่สามรถวิเคราะห์ข้อมูลได้ และไม่ตรงประเด็น

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการนำเสนอ (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ **(พอใช้)** หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ **(ปรับปรุง)** หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน			๒. วิธีการนำเสนอน่าสนใจ			๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๖

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๓ (ดี)**

คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๒ (พอใช้)**

คะแนน ๐ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๑ (ปรับปรุง)**

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนผังก้างปลา “การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สาเหตุและผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกา
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลจากใบความรู้ แล้วนำมาเติมในแผนผังให้ถูกต้องทุกประเด็น

เฉลย แผนผังก้างปลา “การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา”

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สาเหตุและผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกา

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลจากใบความรู้ แล้วนำมาเติมในแผนผังให้ถูกต้องทุกประเด็น

บทความ เรื่อง “ปัญหาขยะในแม่น้ำประเทศไทย”

เรื่อง ปัญหาขยะในแม่น้ำประเทศไทย

“ประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาขยะในแม่น้ำอย่างรุนแรง โดยเฉพาะในเขตเมืองใหญ่ที่มีแม่น้ำลำคลองไหลผ่าน ขยะเหล่านี้ไม่เพียงส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แต่ยังบั่นทอนคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยรอบอย่างมาก”

สาเหตุสำคัญประการหนึ่งของปัญหาขยะในแม่น้ำคือการทิ้งขยะโดยตรงจากครัวเรือน โดยเฉพาะในชุมชนริมน้ำที่ยังขาดระบบจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพ ผู้คนบางส่วนยังคงทิ้งขยะลงแม่น้ำอย่างไม่คำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว

อีกหนึ่งสาเหตุสำคัญคือขยะที่ไหลลงแม่น้ำจากระบบระบายน้ำในเมือง เมื่อฝนตกหนัก ขยะจากท้องถนนจะถูกน้ำพัดพาลงท่อระบายแล้วไหลสู่แม่น้ำโดยไม่มีการกรองหรือตรวจสอบ ทำให้แม่น้ำกลายเป็นที่รองรับขยะโดยปริยาย

อุตสาหกรรมและสถานประกอบการบางแห่งก็มีส่วนสร้างขยะในแม่น้ำ โดยเฉพาะโรงงานที่ตั้งอยู่ใกล้แหล่งน้ำ หากไม่มีระบบบำบัดหรือกำจัดขยะอย่างถูกต้อง ขยะจากกระบวนการผลิตก็อาจเล็ดลอดลงสู่แม่น้ำได้

การขาดจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมในประชาชนก็เป็นปัจจัยสำคัญ แม้บางพื้นที่จะมีระบบจัดการขยะที่ดี แต่หากประชาชนยังไม่ร่วมมือ เช่น ไม่แยกขยะ หรือทิ้งขยะไม่เป็นที่ ก็ทำให้ปัญหายังคงเกิดขึ้นซ้ำซาก

ผลกระทบของขยะในแม่น้ำมีหลายด้าน ทั้งการปิดกั้นทางไหลของน้ำ ทำให้น้ำท่วมง่าย การปนเปื้อนของน้ำที่ส่งผลต่อสุขภาพ และการตายของสัตว์น้ำที่กินขยะพลาสติกเข้าไปโดยไม่รู้ตัว ซึ่งกระทบถึงระบบนิเวศทั้งระบบ

แนวทางการแก้ปัญหานี้ต้องเริ่มจากการให้ความรู้กับประชาชน ควบคู่กับการจัดการขยะอย่างมีระบบและการใช้กฎหมายควบคุมการทิ้งขยะอย่างเข้มงวด นอกจากนี้ การมีโครงการจิตอาสาเก็บขยะริมแม่น้ำ ก็จะช่วยลดปัญหาในระยะสั้นและปลูกฝังจิตสำนึกในระยะยาว

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สาเหตุและผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกา
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

บทความที่ ๑: Desertification in Africa: Causes, Effects and Solutions

๑. ความหมายและสาเหตุของการแปรสภาพเป็นทะเลทราย

- การแปรสภาพเป็นทะเลทราย (Desertification) คือกระบวนการที่พื้นที่อุดมสมบูรณ์กลายเป็นทะเลทราย โดยมีสาเหตุหลักจากภัยแล้ง การตัดไม้ทำลายป่า และการทำเกษตรกรรมที่ไม่ยั่งยืน
- ในแอฟริกา สาเหตุสำคัญได้แก่ การตัดไม้ทำลายป่า การเลี้ยงสัตว์เกินพอดี การทำเกษตรกรรมที่ไม่เหมาะสม และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินขีดจำกัด

๒. ผลกระทบของการแปรสภาพเป็นทะเลทราย

- ทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ สูญเสียความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร
- ส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ทำให้สัตว์ป่าหลายชนิดเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์
- เพิ่มความเสี่ยงต่อภัยพิบัติ เช่น น้ำท่วม และการแพร่ระบาดของโรคจากสัตว์สู่คน

๓. แนวทางการแก้ไขปัญหา

- การปลูกป่าและฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรม เช่น โครงการ Great Green Wall
- การส่งเสริมการเกษตรกรรมที่ยั่งยืน และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ
- การสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

บทความที่ ๒ : Deforestation in Africa: Causes, Effects, and Solutions

๑. สถานการณ์การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา

- แอฟริกามีพื้นที่ป่าประมาณ ๒๖% ของพื้นที่ทั้งหมด และเป็นทวีปที่มีพื้นที่ป่ามากเป็นอันดับสามของโลก โดยส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในประเทศที่มีภูมิอากาศแบบเขตร้อน เช่น แซมเบีย แองโกลา แทนซาเนีย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก ซึ่งมีป่าฝนคองโกที่ใหญ่เป็นอันดับสองของโลก
- อย่างไรก็ตาม แอฟริกาสูญเสียพื้นที่ป่าประมาณ ๔ ล้านเฮกตาร์ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกเกือบสองเท่า
- การสูญเสียพื้นที่ป่าในแอฟริกาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๑๙๙๐ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถของระบบนิเวศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒. สาเหตุของการตัดไม้ทำลายป่า

- การขยายพื้นที่เกษตรกรรม: การผลิตโกโก้เป็นหนึ่งในสาเหตุหลักของการตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา โดยเฉพาะในประเทศโกตดิวัวร์ กานา ไนจีเรีย และแคเมอรูน ซึ่งผลิตโกโก้เกือบ ๓ ล้านตันต่อปี
- การตัดไม้เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง: ประชากรในเมืองหลายแห่งในแอฟริกายังพึ่งพาถ่านไม้เป็นแหล่งพลังงานหลัก ซึ่งส่งผลให้มีการตัดไม้เพื่อผลิตถ่านไม้เพิ่มขึ้น
- การทำไม้และการทำเหมืองที่ผิดกฎหมาย: การตัดไม้และการทำเหมืองที่ผิดกฎหมาย รวมถึงนโยบายของรัฐบาลที่ไม่เข้มงวด ทำให้การตัดไม้ทำลายป่าเพิ่มขึ้น
- การเติบโตของประชากร: การเติบโตของประชากรที่รวดเร็ว ทำให้ต้องขยายพื้นที่อยู่อาศัยและโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งส่งผลให้มีการตัดไม้ทำลายป่าเพิ่มขึ้น

๓. ผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่า

- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ: การตัดไม้ทำลายป่าทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น ภัยแล้งและน้ำท่วมบ่อยครั้ง
- การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ: สัตว์ป่าหลายชนิดเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ เช่น ชิมแปนซีและกอริลลา
- การเสื่อมโทรมของดิน: การตัดไม้ทำลายป่าทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ สูญเสียความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร
- ผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่น: การตัดไม้ทำลายป่าส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชากร โดยเฉพาะชุมชนที่พึ่งพาป่าไม้ในการดำรงชีวิต

๔. แนวทางการแก้ไขปัญหา

- การปลูกป่าและฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรม: โครงการ Great Green Wall เป็นความพยายามในการปลูกต้นไม้และฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรมในภูมิภาคซาเฮล เพื่อป้องกันการแปรสภาพเป็นทะเลทราย
- การออกกฎหมายและนโยบายที่เข้มงวด: การออกกฎหมายและนโยบายที่เข้มงวดในการป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
- การส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก: การส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อลดการพึ่งพาถ่านไม้
- การสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ: การสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ เช่น การประชุม COP๒๖ ที่มีการลงทุนเพื่อปกป้องป่าฝนคองโก

บทความที่ ๓ การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การตัดไม้ทำลายป่า (Deforestation) ไม่เพียงแต่เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมเฉพาะพื้นที่ แต่ยังส่งผลกระทบในระดับโลก ครอบคลุมทั้งวัฏจักรของธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิอากาศ และคุณภาพชีวิตของมนุษย์

๒. การเพิ่มของก๊าซเรือนกระจกและโลกร้อน

ต้นไม้มีบทบาทสำคัญในการดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์จากบรรยากาศผ่านกระบวนการสังเคราะห์แสง เมื่อมีการตัดต้นไม้:

- คาร์บอนที่เก็บไว้ในต้นไม้จะถูกปล่อยกลับสู่อากาศ
- พื้นที่สีเขียวที่สามารถดูดซับ CO_2 ลดลง
- ส่งผลให้ปริมาณก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศสูงขึ้น และเร่งให้โลกร้อนเร็วขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ป่าฝนเขตร้อน เช่น อเมซอน แอฟริกา และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีความสามารถในการดูดซับคาร์บอนสูงมาก การสูญเสียพื้นที่เหล่านี้จึงเป็นหายนะระดับโลก

๒. การเปลี่ยนแปลงของวัฏจักรน้ำและภัยแล้ง ต้นไม้มีบทบาทสำคัญในการควบคุมวัฏจักรน้ำของโลก ดังนี้

- ใบไม้ช่วยดูดซับน้ำฝนไว้และค่อยๆ ปล่อยความชื้นกลับสู่บรรยากาศ
- ระบบรากช่วยกักเก็บน้ำในดิน และลดการพังทลายของหน้าดิน
- เมื่อไม่มีต้นไม้ น้ำฝนจะไหลบ่าลงดินอย่างรุนแรง ทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและดินถล่ม

ผลที่ตามมา คือ

- พื้นที่แห้งแล้งขยายตัว
- เกิดภัยแล้งบ่อยครั้ง โดยเฉพาะในแอฟริกาและเอเชียใต้
- ความมั่นคงด้านน้ำของชุมชนลดลง ส่งผลต่อการเกษตรและชีวิตประจำวันของผู้คน

๓. การเสื่อมโทรมของดินและคุณภาพแหล่งอาหาร การตัดต้นไม้ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของดิน เพราะ

- รากไม้ช่วยยึดหน้าดินไว้ไม่ให้พังทลาย
- ซากพืชพรรณเป็นแหล่งเติมสารอาหารให้ดิน
- เมื่อไม่มีต้นไม้ หน้าดินจะถูกชะล้างโดยฝน และกลายเป็นดินที่แห้ง แข็ง และไร้คุณภาพ

ผลกระทบที่ตามมา

- ผลผลิตทางเกษตรลดลง
- เกิดความไม่มั่นคงทางอาหาร
- เกษตรกรยากจนลง และมีแนวโน้มจะขยายพื้นที่เพาะปลูกมากขึ้น นำไปสู่การตัดไม้เพิ่มอีก

๔. การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ป่าไม้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์และพืชจำนวนมหาศาล

- การตัดไม้ทำให้สัตว์ป่าไม่มีที่อยู่อาศัย
- บางชนิดไม่สามารถปรับตัวได้และอาจสูญพันธุ์
- ระบบนิเวศเสียสมดุล เช่น สัตว์นักล่าไม่มีเหยื่อ, พืชขาดแมลงผสมเกสร

ตัวอย่างเช่น

- ช้าง เสือ และนกเฉพาะถิ่นจำนวนมากในแอฟริกาและเอเชียกำลังเผชิญวิกฤต
- เชื้อราและพืชหายากบางชนิดที่มีคุณค่าทางยาอาจสูญพันธุ์ก่อนจะถูกค้นพบ

๕. ผลกระทบต่อมนุษย์ ผู้คนหลายล้านคนทั่วโลกพึ่งพาป่าไม้ในการดำรงชีวิต

- ชุมชนท้องถิ่นใช้น้ำ ไม้ ยาสมุนไพร และอาหารจากป่า
- การทำลายป่าเป็นการทำลายแหล่งรายได้และวิถีชีวิตของพวกเขา
- เกิดการย้ายถิ่นฐาน การขัดแย้งเรื่องทรัพยากร และความยากจนที่รุนแรงขึ้น

๖. แนวทางลดผลกระทบ บทความชี้ว่าการแก้ปัญหาไม่ใช่แค่ “หยุดตัดไม้” เท่านั้น แต่ต้อง

- ปรับเปลี่ยนระบบเกษตรกรรมให้ยั่งยืน
- ส่งเสริมการฟื้นฟูป่า (reforestation)
- สนับสนุนผลิตภัณฑ์ที่ไม่ทำลายป่า เช่น การปลูกป่าเชิงเศรษฐกิจ
- เพิ่มบทบาทของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการป่าอย่างมีส่วนร่วม

แหล่งอ้างอิงข้อมูล

๑. https:// share.google/AuOD6b3K7xR23n9we/

๒. https:// share.google/XkR61xoDgbJSsfqSo/

๓. https:// earth.org/how-does/deforestation-affect-the-environment/

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การทำลายป่าในแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒ เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด ม. ๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ตัวชี้วัด ม. ๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. สาเหตุการทำลายป่าในแอฟริกา

- พื้นที่ป่าถูกทำลายอย่างรวดเร็ว

• สูญเสียป่าปีละกว่า ๔ ล้านเฮกตาร์ ป่าขนาดใหญ่หายไปทุกปีเท่ากับพื้นที่ของประเทศเล็กๆ

• เร็วกว่าค่าเฉลี่ยโลกเกือบ ๒ เท่า แอฟริกาเผชิญภาวะตัดไม้รุนแรงที่สุดในโลก

- สาเหตุด้านพลังงาน

• พึ่งพาฟืนในการประกอบอาหาร ครอบครัวจำนวนมากไม่มีไฟฟ้า ใช้ไม้เป็นเชื้อเพลิงหลัก

• ขาดพลังงานทางเลือกที่เข้าถึงง่าย เทคโนโลยีพลังงานสะอาดยังเข้าไม่ถึงชุมชนชนบท

- สาเหตุจากการเกษตร

• ทำไร่เลื่อนลอยเพื่อยังชี เกษตรกรต้องเผาป่าเพื่อปลูกพืชในระยะสั้น แล้วย้ายพื้นที่

• ขาดการวางแผนใช้ที่ดินอย่างยั่งยืนพื้นที่ป่าถูกใช้โดยไม่มีการฟื้นฟูหรือควบคุม

๒. ผลกระทบ

- ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

• ความแห้งแล้งรุนแรงขึ้นในหลายพื้นที่ ป่าช่วยกักเก็บน้ำ ฝนลดลงเมื่อป่าถูกทำลาย

• ดินเสื่อมสภาพและสูญเสียความอุดมสมบูรณ์พืชผลไม่สามารถเติบโตได้ ทำให้เกิดวงจรความยากจน

• ระบบนิเวศเสียหาย สัตว์สูญพันธุ์ถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติถูกทำลาย

- ผลกระทบต่อสังคม

• ประชาชนยากจนมากขึ้นป่าเป็นแหล่งรายได้และอาหาร เมื่อไม่มีป่า ชีวิตยิ่งลำบาก

• ทรัพยากรน้ำและอาหารลดลงทำให้ขัดแย้งกันเรื่องการใช้ทรัพยากร

• การอพยพจากภัยแล้งและขาดแคลนคนต้องย้ายถิ่นฐานเพราะอยู่ไม่ได้

๓. การแก้ปัญหา

- แนวทางการแก้ไข

• โครงการ Great Green Wall ปลูกต้นไม้แนวต้านทะเลทราย ช่วยฟื้นฟูป่าและดินตลอดแนวซาเฮล

• ความร่วมมือระดับภูมิภาคและระดับโลกรัฐบาลต้องทำงานร่วมกันเพื่อหยุดยั้งการตัดไม้

• ส่งเสริมพลังงานสะอาดในระดับชุมชนให้ครัวเรือนมีเตาเผาไร้ควันหรือพลังงานแสงอาทิตย์แทนไม้ฟืน

๓. สาระการเรียนรู้

บทความที่ ๑: Desertification in Africa: Causes, Effects and Solutions

๑. ความหมายและสาเหตุของการแปรสภาพเป็นทะเลทราย

- การแปรสภาพเป็นทะเลทราย (Desertification) คือกระบวนการที่พื้นที่อุดมสมบูรณ์กลายเป็นทะเลทราย โดยมีสาเหตุหลักจากภัยแล้ง การตัดไม้ทำลายป่า และการทำเกษตรกรรมที่ไม่ยั่งยืน
- ในแอฟริกา สาเหตุสำคัญได้แก่ การตัดไม้ทำลายป่า การเลี้ยงสัตว์เกินพอดี การทำเกษตรกรรมที่ไม่เหมาะสม และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินขีดจำกัด

๒. ผลกระทบของการแปรสภาพเป็นทะเลทราย

• ทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ สูญเสียความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร

• ส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ทำให้สัตว์ป่าหลายชนิดเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์

• เพิ่มความเสี่ยงต่อภัยพิบัติ เช่น น้ำท่วม และการแพร่ระบาดของโรคจากสัตว์สู่คน

๓. แนวทางการแก้ไขปัญหา

• การปลูกป่าและฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรม เช่น โครงการ Great Green Wall

• การส่งเสริมการเกษตรกรรมที่ยั่งยืน และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

• การสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

บทความที่ ๒ : Deforestation in Africa: Causes, Effects, and Solutions

๑. สถานการณ์การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา

- แอฟริกามีพื้นที่ป่าประมาณ ๒๖% ของพื้นที่ทั้งหมด และเป็นทวีปที่มีพื้นที่ป่ามากเป็นอันดับสามของโลก โดยส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในประเทศที่มีภูมิอากาศแบบเขตร้อน เช่น แซมเบีย แองโกลา แทนซาเนีย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก ซึ่งมีป่าฝนคองโกที่ใหญ่เป็นอันดับสองของโลก

- อย่างไรก็ตาม แอฟริกาสูญเสียพื้นที่ป่าประมาณ ๔ ล้านเฮกตาร์ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกเกือบสองเท่า
- การสูญเสียพื้นที่ป่าในแอฟริกาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๑๙๙๐ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถของระบบนิเวศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒. สาเหตุของการตัดไม้ทำลายป่า

- การขยายพื้นที่เกษตรกรรม: การผลิตโกโก้เป็นหนึ่งในสาเหตุหลักของการตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา โดยเฉพาะในประเทศโกตดิวัวร์ กานา ไนจีเรีย และแคเมอรูน ซึ่งผลิตโกโก้เกือบ ๓ ล้านตันต่อปี
- การตัดไม้เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง: ประชากรในเมืองหลายแห่งในแอฟริกายังพึ่งพาถ่านไม้เป็นแหล่งพลังงานหลัก ซึ่งส่งผลให้มีการตัดไม้เพื่อผลิตถ่านไม้เพิ่มขึ้น
- การทำไม้และการทำเหมืองที่ผิดกฎหมาย: การตัดไม้และการทำเหมืองที่ผิดกฎหมาย รวมถึงนโยบายของรัฐบาลที่ไม่เข้มงวด ทำให้การตัดไม้ทำลายป่าเพิ่มขึ้น
- การเติบโตของประชากร: การเติบโตของประชากรที่รวดเร็ว ทำให้ต้องขยายพื้นที่อยู่อาศัยและโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งส่งผลให้มีการตัดไม้ทำลายป่าเพิ่มขึ้น

๓. ผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่า

- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ: การตัดไม้ทำลายป่าทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น ภัยแล้งและน้ำท่วมบ่อยครั้ง
- การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ: สัตว์ป่าหลายชนิดเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ เช่น ชิมแปนซีและกอริลลา
- การเสื่อมโทรมของดิน: การตัดไม้ทำลายป่าทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ สูญเสียความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร
- ผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่น: การตัดไม้ทำลายป่าส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชากร โดยเฉพาะชุมชนที่พึ่งพาป่าไม้ในการดำรงชีวิต

๔. แนวทางการแก้ไขปัญหา

- การปลูกป่าและฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรม: โครงการ Great Green Wall เป็นความพยายามในการปลูกต้นไม้และฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรมในภูมิภาคซาเฮล เพื่อป้องกันการแปรสภาพเป็นทะเลทราย
- การออกกฎหมายและนโยบายที่เข้มงวด: การออกกฎหมายและนโยบายที่เข้มงวดในการป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
- การส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก: การส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อลดการพึ่งพาถ่านไม้

- การสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ: การสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ เช่น การประชุม COP๒๖ ที่มีการลงทุนเพื่อปกป้องป่าฝนคองโก

บทความที่ ๓ การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การตัดไม้ทำลายป่า (Deforestation) ไม่เพียงแต่เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมเฉพาะพื้นที่ แต่ยังส่งผลกระทบในระดับโลก ครอบคลุมทั้งวัฏจักรของธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิอากาศ และคุณภาพชีวิตของมนุษย์

๑. การเพิ่มของก๊าซเรือนกระจกและโลกร้อน

ต้นไม้มีบทบาทสำคัญในการดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์จากบรรยากาศผ่านกระบวนการสังเคราะห์แสง เมื่อมีการตัดต้นไม้:

- คาร์บอนที่เก็บไว้ในต้นไม้จะถูกปล่อยกลับสู่อากาศ
- พื้นที่สีเขียวที่สามารถดูดซับ CO_2 ลดลง
- ส่งผลให้ปริมาณก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศสูงขึ้น และเร่งให้โลกร้อนเร็วขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ป่าฝนเขตร้อน เช่น อเมซอน แอฟริกา และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีความสามารถในการดูดซับคาร์บอนสูงมาก การสูญเสียพื้นที่เหล่านี้จึงเป็นหายนะระดับโลก

๒. การเปลี่ยนแปลงของวัฏจักรน้ำและภัยแล้ง ต้นไม้มีบทบาทสำคัญในการควบคุมวัฏจักรน้ำของโลก ดังนี้

- ใบไม้ช่วยดูดซับน้ำฝนไว้และค่อยๆ ปล่อยความชื้นกลับสู่บรรยากาศ
- ระบบรากช่วยกักเก็บน้ำในดิน และลดการพังทลายของหน้าดิน
- เมื่อไม่มีต้นไม้ น้ำฝนจะไหลบ่าลงดินอย่างรุนแรง ทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและดินถล่ม ผลที่ตามมา คือ พื้นที่แห้งแล้งขยายตัว เกิดภัยแล้งบ่อยครั้ง โดยเฉพาะในแอฟริกาและเอเชียใต้ ความมั่นคงด้านน้ำของชุมชนลดลง ส่งผลต่อการเกษตรและชีวิตประจำวันของผู้คน

๓. การเสื่อมโทรมของดินและคุณภาพแหล่งอาหาร การตัดต้นไม้ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของดิน เพราะ

- รากไม้ช่วยยึดหน้าดินไว้ไม่ให้พังทลาย
- ซากพืชพรรณเป็นแหล่งเติมสารอาหารให้ดิน
- เมื่อไม่มีต้นไม้ หน้าดินจะถูกชะล้างโดยฝน และกลายเป็นดินที่แห้ง แข็ง และไร้คุณภาพ

ผลกระทบที่ตามมา

- ผลผลิตทางเกษตรลดลง
- เกิดความไม่มั่นคงทางอาหาร
- เกษตรกรยากจนลง และมีแนวโน้มจะขยายพื้นที่เพาะปลูกมากขึ้น นำไปสู่การตัดไม้เพิ่มอีก

๔. การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ป่าไม้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์และพืชจำนวนมหาศาล

- การตัดไม้ทำให้สัตว์ป่าไม่มีที่อยู่อาศัย
- บางชนิดไม่สามารถปรับตัวได้และอาจสูญพันธุ์
- ระบบนิเวศเสียสมดุล เช่น สัตว์นักล่าไม่มีเหยื่อ, พืชขาดแมลงผสมเกสร ตัวอย่างเช่น ช้าง เสือ และนกเฉพาะถิ่นจำนวนมากในแอฟริกาและเอเชียกำลังเผชิญวิกฤต เชื้อราและพืชหายากบางชนิดที่มีคุณค่าทางยาอาจสูญพันธุ์ก่อนจะถูกค้นพบ

๕. ผลกระทบต่อมนุษย์ ผู้คนหลายล้านคนทั่วโลกพึ่งพาป่าไม้ในการดำรงชีวิต

- ชุมชนท้องถิ่นใช้น้ำ ไม้ ยาสมุนไพร และอาหารจากป่า
- การทำลายป่าเป็นการทำลายแหล่งรายได้และวิถีชีวิตของพวกเขา
- เกิดการย้ายถิ่นฐาน การขัดแย้งเรื่องทรัพยากร และความยากจนที่รุนแรงขึ้น

๖. แนวทางลดผลกระทบ บทความชี้ว่าการแก้ปัญหาไม่ใช่แค่ “หยุดตัดไม้” เท่านั้น แต่ต้อง

- ปรับเปลี่ยนระบบเกษตรกรรมให้ยั่งยืน
- ส่งเสริมการฟื้นฟูป่า (reforestation)
- สนับสนุนผลิตภัณฑ์ที่ไม่ทำลายป่า เช่น การปลูกป่าเชิงเศรษฐกิจ
- เพิ่มบทบาทของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการป่าอย่างมีส่วนร่วม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เข้าใจสาเหตุของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกาและผลกระทบที่ตามมา

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ จับใจความสำคัญจากการอ่านบทความ
- เขียนแผนผังความคิดแบบต้นไม้ได้อย่างเป็นระบบ

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า และให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ จับใจความสำคัญจากการอ่านบทความ และเขียนแผนผังความคิดแบบต้นไม้ได้อย่างเป็นระบบ โดยตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า และให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ (๑.๓.๑,๑.๔.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การทำลายป่าในแอฟริกา
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ จับใจความสำคัญจากการอ่านบทความ และเขียนแผนผังความคิดแบบต้นไม้ได้อย่างเป็นระบบ โดยตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า และให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ (๑.๓.๑,๑.๔.๑,๓.๑.๑, ๔.๓.๑) **ด้านความรู้** เข้าใจสาเหตุของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกาและผลกระทบที่ตามมา	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูแสดงภาพ “แผนที่แอฟริกาที่มีจุดแดงแสดงการตัดป่า” 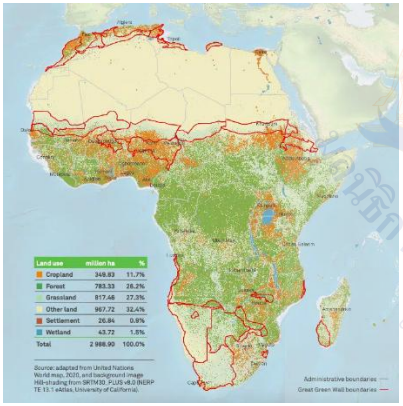 ๒. ครูถามกระตุ้นนักเรียนว่า “เคยเห็นข่าวตัดไม้ทำลายป่าในไทยไหม แล้วคิดว่าแอฟริกาเจอหนักกว่าไหม”	แนวคำตอบที่คาดว่าจะได้รับ...เคยเห็นครับ/ค่ะคิดว่าแอฟริกาหนักกว่า เพราะแอฟริกามีป่าฝนเขตร้อนขนาดใหญ่มาก โดยเฉพาะป่าในแถบแอฟริกากลาง ซึ่งเป็นป่าที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงมาก พอมีการตัดไม้ทำลายป่า มันก็ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศในวงกว้างกว่า	๑. ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา ๒. บทความเรื่อง “ผลกระทบการตัดต้นไม้ทั่วโลก”	แผนผังต้นไม้ “การทำลายป่าในแอฟริกา”	- แผนผังต้นไม้ “การทำลายป่าในแอฟริกา” - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การทำลายป่าในแอฟริกา
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ - วิเคราะห์ จับใจความสำคัญจากการอ่านบทความ - เขียนแผนผังความคิดแบบต้นไม้ได้อย่างเป็นระบบ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** ตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า และให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้					
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูใช้บทความอื่นในการสอนการอ่านจับใจความ เรื่อง “ผลกระทบของการตัดไม้ทั่วโลก” ๒. ครูอ่านย่อหน้า ๑–๒ พร้อมนักเรียน และชี้ให้เห็นโครงสร้างการเขียน ๓. ครูยกตัวอย่างการเขียนแผนผัง “ต้นไม้” - ลำต้น คือ ปัญหาการตัดไม้ - กิ่ง คือ สาเหตุ / ผลกระทบ / แนวทางแก้ไข	นักเรียนร่วมกันฟังครูอธิบายอย่างตั้งใจ แล้วร่วมกันวิเคราะห์จับใจความสำคัญของบทความ แล้วร่วมกันตอบข้อมูลบนแผนผังต้นไม้ เรื่อง “ผลกระทบของการตัดไม้ทั่วโลก”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การทำลายป่าในแอฟริกา

หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- ใบ คือ รายละเอียดสำคัญ				

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การทำลายป่าในแอฟริกา
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูแบ่งกลุ่มละ ๕ คน รวมจำนวน ๖ กลุ่ม ๒. ครูแจกสิ่งที่นักเรียนจะได้รับ ได้แก่ ๒.๑ ใบความรู้ที่ ๒๑ เนื้อหาบทความที่ ๒ เรื่อง Deforestation in Africa Happens at Double the Global Rate ๒.๒ ในงานที่ ๒๒ แผนผังต้นไม้ “การทำลายป่าในแอฟริกา” ๒.๓ ครูแจกกระดาษ A๓ หรือ กระดาษแผ่นใหญ่ ให้นักเรียนเขียนข้อมูลจากใบงานลงกระดาษที่ครูแจกให้ ๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันอ่าน จับใจความ และสร้างแผนผังต้นไม้ ๔. ครูให้ นักเรียนช่วยกันบอก โครงสร้างของแผนภาพต้นไม้ว่า ลำต้นควรเขียนคำว่า อะไร กิ่งแต่ละกิ่งควรเขียนคำว่าอะไร แล้วให้แต่ละกลุ่ม อ่านใบความรู้ แล้วเขียนรายละเอียดในใบไม้ ๕. กลุ่มละ ๒ นาที นำเสนอหน้าชั้นเรียน	นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ และเติมข้อมูลลงบนแผนผังต้นไม้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การทำลายป่าในแอฟริกา
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูนำเสนอแผนผังต้นไม้ที่ถูกต้องบนกระดาน พร้อมสรุปจุดเด่นของแต่ละกลุ่ม ๒. ครูถามนักเรียนทิ้งท้ายว่า “ถ้าเราไม่หยุดตัดไม้ โลกจะหยุดเราแทนจริงไหม”	แนวคำตอบที่คาดว่าจะได้รับ...เป็นเรื่องจริงครับ/ค่ะ ที่โลกจะ 'หยุด' เราแทน ถ้าเรายังไม่หยุดตัดไม้ทำลายป่า เพราะธรรมชาติมีการปรับสมดุลของมันเองอยู่แล้ว ถ้าเราไปทำลายสมดุลนั้นมากๆ ผลกระทบก็จะย้อนกลับมาหาเราเอง			

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา (๒)

๒) บทความ เรื่อง ผลกระทบของการตัดต้นไม้ทั่วโลก

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) แผนผังต้นไม้ “การทำลายป่าในแอฟริกา”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) เข้าใจสาเหตุของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกาและผลกระทบที่ตามมา	ตรวจชิ้นงาน	แผนผังต้นไม้ “การทำลายป่าในแอฟริกา”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ จับใจความสำคัญจากการอ่านบทความ - เขียนแผนผังความคิดแบบต้นไม้ได้อย่างเป็นระบบ	ตรวจชิ้นงาน	แผนผังต้นไม้ “การทำลายป่าในแอฟริกา”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า และให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์	ตรวจชิ้นงาน	แผนผังต้นไม้ “การทำลายป่าในแอฟริกา”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์ จับใจความสำคัญจากการอ่านบทความ และเขียนแผนผังความคิดแบบต้นไม้ได้อย่างเป็นระบบ โดยตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า และให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ (๑.๓.๑,๑.๔.๑,๓.๑.๑, ๔.๓.๑)	๑. ตรวจชิ้นงาน ๒. สังเกตการนำเสนอแผนผังต้นไม้ “การทำลายป่าในแอฟริกา”	แผนผังต้นไม้ “การทำลายป่าในแอฟริกา” นำเสนอแผนผังต้นไม้ “การทำลายป่าในแอฟริกา”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การทำลายป่าในแอฟริกา

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
นำเสนอแผนผังต้นไม้ “การทำลายป่าในแอฟริกา”	๑. นำเสนอเน้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน ๒. วิธีการนำเสนอน่าสนใจ ๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องสมบูรณ์ทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	ข้อมูลในแผนผังไม่ถูกต้อง ไม่สามารถนำเสนอได้
แผนผังต้นไม้ “การทำลายป่าในแอฟริกา”	วิเคราะห์ข้อมูลจากใบความรู้ แล้วนำมาเติมในแผนผังให้ถูกต้องทุกประเด็น	สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้องครบทุกประเด็น	สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้องแต่ยังขาดบางประเด็น	ไม่สามรถวิเคราะห์ข้อมูลได้ และไม่ตรงประเด็น

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการนำเสนอ (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ **(พอใช้)**	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ **(ปรับปรุง)**	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน			๒. วิธีการนำเสนอน่าสนใจ			๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๖

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๓ (ดี)**

คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๒ (พอใช้)**

คะแนน ๐ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๑ (ปรับปรุง)**

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

บทความ เรื่อง “ผลกระทบของการตัดต้นไม้ทั่วโลก”

เรื่อง ผลกระทบของการตัดต้นไม้ทั่วโลก

การตัดต้นไม้ในหลายพื้นที่ทั่วโลกเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว โดยมีทั้งสาเหตุทางเศรษฐกิจ สังคม และความจำเป็นด้านทรัพยากร แม้ว่าการตัดไม้บางกรณีจะมีประโยชน์ในระยะสั้น แต่กลับส่งผลกระทบอย่างรุนแรงในระยะยาว ทั้งต่อธรรมชาติ ชีวิตสัตว์ และความเป็นอยู่ของมนุษย์ ดังนั้นการทำความเข้าใจสาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางการแก้ไขจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด

สาเหตุที่ ๑ ความต้องการพื้นที่ทำเกษตรกรรม

พื้นที่ป่าจำนวนมากถูกแปลงเป็นพื้นที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์เพื่อรองรับความต้องการอาหารของประชากรโลกที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในทวีปอเมริกาใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น การปลูกถั่วเหลืองและอ้อยเพื่อผลิตอาหารสัตว์หรือพลังงานชีวภาพ ส่งผลให้เกิดการตัดต้นไม้เพื่อขยายพื้นที่การเกษตรอย่างกว้างขวาง

สาเหตุที่ ๒ การตัดไม้เพื่อใช้ทรัพยากร

ไม้จากป่าถูกใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น การก่อสร้าง เฟอร์นิเจอร์ และกระดาษ ทำให้เกิดการตัดไม้เพื่อการพาณิชย์จำนวนมาก โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนาที่การควบคุมยังไม่เข้มงวดมากนัก การตัดไม้แบบไม่ยั่งยืนจึงยังเป็นปัญหาหลักที่ทำให้พื้นที่ป่าลดลง

สาเหตุที่ ๓ การขยายเมืองและโครงสร้างพื้นฐาน

การเติบโตของเมืองและจำนวนประชากรทำให้เกิดความต้องการพื้นที่สำหรับสร้างบ้าน ถนน และเขื่อน ส่งผลให้ต้องตัดต้นไม้จำนวนมากเพื่อเปิดทางให้กับสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งกระทบต่อระบบนิเวศเดิมและลดพื้นที่สีเขียวในเมืองอย่างมาก

ผลกระทบต่อสังคม

การตัดต้นไม้ส่งผลให้ชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะชนเผ่าพื้นเมืองและผู้ที่พึ่งพิงป่าไม้ สูญเสียแหล่งที่อยู่อาศัย อาหาร และยารักษาโรคจากธรรมชาติ นอกจากนี้ยังเพิ่มความเสี่ยงต่อภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ดินถล่ม และอุณหภูมิที่สูงขึ้นในท้องถิ่น ส่งผลต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของประชาชน

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การตัดต้นไม้ทำให้เกิดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ เนื่องจากสัตว์หลายชนิดสูญเสียถิ่นที่อยู่อาศัย นอกจากนี้ ต้นไม้มีบทบาทสำคัญในการดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ เมื่อถูกตัดออกไปจะทำให้เกิดการสะสมของก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศมากขึ้น นำไปสู่ภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างรุนแรง

แนวทางการแก้ไข

การแก้ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่าต้องใช้แนวทางแบบองค์รวม เช่น การออกกฎหมายควบคุมการใช้ทรัพยากรอย่างเข้มงวด การส่งเสริมการปลูกป่าในพื้นที่เสื่อมโทรม และการใช้ผลิตภัณฑ์จากไม้ที่ผ่านการรับรองความยั่งยืน (FSC) นอกจากนี้ การสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของประชาชนก็เป็นอีกหนึ่งกุญแจสำคัญในการปกป้องป่าของโลก

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ภูมิศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง สาเหตุและผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกา
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

บทความที่ ๑: Desertification in Africa: Causes, Effects and Solutions

๑. ความหมายและสาเหตุของการแปรสภาพเป็นทะเลทราย

- การแปรสภาพเป็นทะเลทราย (Desertification) คือกระบวนการที่พื้นที่อุดมสมบูรณ์กลายเป็นทะเลทราย โดยมีสาเหตุหลักจากภัยแล้ง การตัดไม้ทำลายป่า และการทำเกษตรกรรมที่ไม่ยั่งยืน
- ในแอฟริกา สาเหตุสำคัญได้แก่ การตัดไม้ทำลายป่า การเลี้ยงสัตว์เกินพอดี การทำเกษตรกรรมที่ไม่เหมาะสม และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินขีดจำกัด

๒. ผลกระทบของการแปรสภาพเป็นทะเลทราย

- ทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ สูญเสียความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร
- ส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ทำให้สัตว์ป่าหลายชนิดเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์
- เพิ่มความเสี่ยงต่อภัยพิบัติ เช่น น้ำท่วม และการแพร่ระบาดของโรคจากสัตว์สู่คน

๓. แนวทางการแก้ไขปัญหา

- การปลูกป่าและฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรม เช่น โครงการ Great Green Wall
- การส่งเสริมการเกษตรกรรมที่ยั่งยืน และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ
- การสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

บทความที่ ๒ : Deforestation in Africa: Causes, Effects, and Solutions

๑. สถานการณ์การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา

- แอฟริกามีพื้นที่ป่าประมาณ ๒๖% ของพื้นที่ทั้งหมด และเป็นทวีปที่มีพื้นที่ป่ามากเป็นอันดับสามของโลก โดยส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในประเทศที่มีภูมิอากาศแบบเขตร้อน เช่น แซมเบีย แองโกลา แทนซาเนีย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก ซึ่งมีป่าฝนคองโกที่ใหญ่เป็นอันดับสองของโลก
- อย่างไรก็ตาม แอฟริกาสูญเสียพื้นที่ป่าประมาณ ๔ ล้านเฮกตาร์ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกเกือบสองเท่า
- การสูญเสียพื้นที่ป่าในแอฟริกาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๑๙๙๐ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถของระบบนิเวศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒. สาเหตุของการตัดไม้ทำลายป่า

- การขยายพื้นที่เกษตรกรรม: การผลิตโกโก้เป็นหนึ่งในสาเหตุหลักของการตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา โดยเฉพาะในประเทศโกตดิวัวร์ กานา ไนจีเรีย และแคเมอรูน ซึ่งผลิตโกโก้เกือบ ๓ ล้านตันต่อปี
- การตัดไม้เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง: ประชากรในเมืองหลายแห่งในแอฟริกายังพึ่งพาถ่านไม้เป็นแหล่งพลังงานหลัก ซึ่งส่งผลให้มีการตัดไม้เพื่อผลิตถ่านไม้เพิ่มขึ้น
- การทำไม้และการทำเหมืองที่ผิดกฎหมาย: การตัดไม้และการทำเหมืองที่ผิดกฎหมาย รวมถึงนโยบายของรัฐบาลที่ไม่เข้มงวด ทำให้การตัดไม้ทำลายป่าเพิ่มขึ้น
- การเติบโตของประชากร: การเติบโตของประชากรที่รวดเร็ว ทำให้ต้องขยายพื้นที่อยู่อาศัยและโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งส่งผลให้มีการตัดไม้ทำลายป่าเพิ่มขึ้น

๓. ผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่า

- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ: การตัดไม้ทำลายป่าทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น ภัยแล้งและน้ำท่วมบ่อยครั้ง
- การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ: สัตว์ป่าหลายชนิดเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ เช่น ชิมแปนซีและกอริลลา
- การเสื่อมโทรมของดิน: การตัดไม้ทำลายป่าทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ สูญเสียความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร
- ผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่น: การตัดไม้ทำลายป่าส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชากร โดยเฉพาะชุมชนที่พึ่งพาป่าไม้ในการดำรงชีวิต

๔. แนวทางการแก้ไขปัญหา

- การปลูกป่าและฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรม: โครงการ Great Green Wall เป็นความพยายามในการปลูกต้นไม้และฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรมในภูมิภาคซาเฮล เพื่อป้องกันการแปรสภาพเป็นทะเลทราย
- การออกกฎหมายและนโยบายที่เข้มงวด: การออกกฎหมายและนโยบายที่เข้มงวดในการป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
- การส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก: การส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อลดการพึ่งพาถ่านไม้
- การสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ: การสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ เช่น การประชุม COP๒๖ ที่มีการลงทุนเพื่อปกป้องป่าฝนคองโก

บทความที่ ๓ การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การตัดไม้ทำลายป่า (Deforestation) ไม่เพียงแต่เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมเฉพาะพื้นที่ แต่ยังส่งผลกระทบในระดับโลก ครอบคลุมทั้งวัฏจักรของธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิอากาศ และคุณภาพชีวิตของมนุษย์

๒. การเพิ่มของก๊าซเรือนกระจกและโลกร้อน

ต้นไม้มีบทบาทสำคัญในการดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์จากบรรยากาศผ่านกระบวนการสังเคราะห์แสง เมื่อมีการตัดต้นไม้:

- คาร์บอนที่เก็บไว้ในต้นไม้จะถูกปล่อยกลับสู่อากาศ
- พื้นที่สีเขียวที่สามารถดูดซับ CO_2 ลดลง
- ส่งผลให้ปริมาณก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศสูงขึ้น และเร่งให้โลกร้อนเร็วขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ป่าฝนเขตร้อน เช่น อเมซอน แอฟริกา และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีความสามารถในการดูดซับคาร์บอนสูงมาก การสูญเสียพื้นที่เหล่านี้จึงเป็นหายนะระดับโลก

๒. การเปลี่ยนแปลงของวัฏจักรน้ำและภัยแล้ง ต้นไม้มีบทบาทสำคัญในการควบคุมวัฏจักรน้ำของโลก ดังนี้

- ใบไม้ช่วยดูดซับน้ำฝนไว้และค่อยๆ ปล่อยความชื้นกลับสู่บรรยากาศ
- ระบบรากช่วยกักเก็บน้ำในดิน และลดการพังทลายของหน้าดิน
- เมื่อไม่มีต้นไม้ น้ำฝนจะไหลบ่าลงดินอย่างรุนแรง ทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและดินถล่ม

ผลที่ตามมา คือ

- พื้นที่แห้งแล้งขยายตัว
- เกิดภัยแล้งบ่อยครั้ง โดยเฉพาะในแอฟริกาและเอเชียใต้

- ความมั่นคงด้านน้ำของชุมชนลดลง ส่งผลต่อการเกษตรและชีวิตประจำวันของผู้คน

๓. การเสื่อมโทรมของดินและคุณภาพแหล่งอาหาร การตัดต้นไม้ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของดิน เพราะ

- รากไม้ช่วยยึดหน้าดินไว้ไม่ให้พังทลาย
- ซากพืชพรรณเป็นแหล่งเติมสารอาหารให้ดิน
- เมื่อไม่มีต้นไม้ หน้าดินจะถูกชะล้างโดยฝน และกลายเป็นดินที่แห้ง แข็ง และไร้คุณภาพ

ผลกระทบที่ตามมา

- ผลผลิตทางเกษตรลดลง
- เกิดความไม่มั่นคงทางอาหาร
- เกษตรกรยากจนลง และมีแนวโน้มจะขยายพื้นที่เพาะปลูกมากขึ้น นำไปสู่การตัดไม้เพิ่มอีก

๔. การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ป่าไม้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์และพืชจำนวนมหาศาล

- การตัดไม้ทำให้สัตว์ป่าไม่มีที่อยู่อาศัย
- บางชนิดไม่สามารถปรับตัวได้และอาจสูญพันธุ์
- ระบบนิเวศเสียสมดุล เช่น สัตว์นักล่าไม่มีเหยื่อ, พืชขาดแมลงผสมเกสร

ตัวอย่างเช่น

- ช้าง เสือ และนกเฉพาะถิ่นจำนวนมากในแอฟริกาและเอเชียกำลังเผชิญวิกฤต
- เชื้อราและพืชหายากบางชนิดที่มีคุณค่าทางยาอาจสูญพันธุ์ก่อนจะถูกค้นพบ

๕. ผลกระทบต่อมนุษย์ ผู้คนหลายล้านคนทั่วโลกพึ่งพาป่าไม้ในการดำรงชีวิต

- ชุมชนท้องถิ่นใช้น้ำ ไม้ ยาสมุนไพร และอาหารจากป่า
- การทำลายป่าเป็นการทำลายแหล่งรายได้และวิถีชีวิตของพวกเขา
- เกิดการย้ายถิ่นฐาน การขัดแย้งเรื่องทรัพยากร และความยากจนที่รุนแรงขึ้น

๖. แนวทางลดผลกระทบ บทความชี้ว่าการแก้ปัญหาไม่ใช่แค่ “หยุดตัดไม้” เท่านั้น แต่ต้อง

- ปรับเปลี่ยนระบบเกษตรกรรมให้ยั่งยืน
- ส่งเสริมการฟื้นฟูป่า (reforestation)
- สนับสนุนผลิตภัณฑ์ที่ไม่ทำลายป่า เช่น การปลูกป่าเชิงเศรษฐกิจ
- เพิ่มบทบาทของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการป่าอย่างมีส่วนร่วม

แหล่งอ้างอิงข้อมูล

๑. https:// share.google/AuOD6b3K7xR23n9we/

๒. https:// share.google/XkR61xoDgbJSsfqSo/

๓. https:// earth.org/how-does/deforestation-affect-the-environment/

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ผลกระทบการตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒	เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ตัวชี้วัด ม. ๒/๓	สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
ตัวชี้วัด ม. ๒/๔	วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การตัดไม้ทำลายป่า (Deforestation) ไม่เพียงแต่เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมเฉพาะพื้นที่ แต่ยังส่งผลกระทบในระดับโลก ครอบคลุมทั้งวัฏจักรของธรรมชาติ ความหลากหลากทางชีวภาพ ภูมิอากาศ และคุณภาพชีวิตของมนุษย์

๓. สาระการเรียนรู้

บทความที่ ๑: Desertification in Africa: Causes, Effects and Solutions

๑. ความหมายและสาเหตุของการแปรสภาพเป็นทะเลทราย

- การแปรสภาพเป็นทะเลทราย (Desertification) คือกระบวนการที่พื้นที่อุดมสมบูรณ์กลายเป็นทะเลทราย โดยมีสาเหตุหลักจากภัยแล้ง การตัดไม้ทำลายป่า และการทำเกษตรกรรมที่ไม่ยั่งยืน
- ในแอฟริกา สาเหตุสำคัญได้แก่ การตัดไม้ทำลายป่า การเลี้ยงสัตว์เกินพอดี การทำเกษตรกรรมที่ไม่เหมาะสม และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินขีดจำกัด

๒. ผลกระทบของการแปรสภาพเป็นทะเลทราย

- ทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ สูญเสียความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร
- ส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ทำให้สัตว์ป่าหลายชนิดเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์
- เพิ่มความเสี่ยงต่อภัยพิบัติ เช่น น้ำท่วม และการแพร่ระบาดของโรคจากสัตว์สู่คน

๓. แนวทางการแก้ไขปัญหา

- การปลูกป่าและฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรม เช่น โครงการ Great Green Wall

• การส่งเสริมการเกษตรกรรมที่ยั่งยืน และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

• การสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

บทความที่ ๒ : Deforestation in Africa: Causes, Effects, and Solutions

๑. สถานการณ์การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา

- แอฟริกามีพื้นที่ป่าประมาณ ๒๖% ของพื้นที่ทั้งหมด และเป็นทวีปที่มีพื้นที่ป่ามากเป็นอันดับสามของโลก โดยส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในประเทศที่มีภูมิอากาศแบบเขตร้อน เช่น แซมเบีย แองโกลา แทนซาเนีย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก ซึ่งมีป่าฝนคองโกที่ใหญ่เป็นอันดับสองของโลก
- อย่างไรก็ตาม แอฟริกาสูญเสียพื้นที่ป่าประมาณ ๔ ล้านเฮกตาร์ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกเกือบสองเท่า
- การสูญเสียพื้นที่ป่าในแอฟริกาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๑๙๙๐ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถของระบบนิเวศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒. สาเหตุของการตัดไม้ทำลายป่า

- การขยายพื้นที่เกษตรกรรม: การผลิตโกโก้เป็นหนึ่งในสาเหตุหลักของการตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา โดยเฉพาะในประเทศโกตดิวัวร์ กานา ไนจีเรีย และแคเมอรูน ซึ่งผลิตโกโก้เกือบ ๓ ล้านตันต่อปี
- การตัดไม้เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง: ประชากรในเมืองหลายแห่งในแอฟริกายังพึ่งพาถ่านไม้เป็นแหล่งพลังงานหลัก ซึ่งส่งผลให้มีการตัดไม้เพื่อผลิตถ่านไม้เพิ่มขึ้น
- การทำไม้และการทำเหมืองที่ผิดกฎหมาย: การตัดไม้และการทำเหมืองที่ผิดกฎหมาย รวมถึงนโยบายของรัฐบาลที่ไม่เข้มงวด ทำให้การตัดไม้ทำลายป่าเพิ่มขึ้น
- การเติบโตของประชากร: การเติบโตของประชากรที่รวดเร็ว ทำให้ต้องขยายพื้นที่อยู่อาศัยและโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งส่งผลให้มีการตัดไม้ทำลายป่าเพิ่มขึ้น

๓. ผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่า

- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ: การตัดไม้ทำลายป่าทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น ภัยแล้งและน้ำท่วมบ่อยครั้ง
- การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ: สัตว์ป่าหลายชนิดเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ เช่น ชิมแปนซีและกอริลลา
- การเสื่อมโทรมของดิน: การตัดไม้ทำลายป่าทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ สูญเสียความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร
- ผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่น: การตัดไม้ทำลายป่าส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชากร โดยเฉพาะชุมชนที่พึ่งพาป่าไม้ในการดำรงชีวิต

๔. แนวทางการแก้ไขปัญหา

- การปลูกป่าและฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรม: โครงการ Great Green Wall เป็นความพยายามในการปลูกต้นไม้และฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรมในภูมิภาคซาเฮล เพื่อป้องกันการแปรสภาพเป็นทะเลทราย
- การออกกฎหมายและนโยบายที่เข้มงวด: การออกกฎหมายและนโยบายที่เข้มงวดในการป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
- การส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก: การส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อลดการพึ่งพาถ่านไม้
- การสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ: การสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ เช่น การประชุม COP๒๖ ที่มีการลงทุนเพื่อปกป้องป่าฝนคองโก

บทความที่ ๓ การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การตัดไม้ทำลายป่า (Deforestation) ไม่เพียงแต่เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมเฉพาะพื้นที่ แต่ยังส่งผลกระทบในระดับโลก ครอบคลุมทั้งวัฏจักรของธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิอากาศ และคุณภาพชีวิตของมนุษย์

๑. การเพิ่มของก๊าซเรือนกระจกและโลกร้อน

ต้นไม้มีบทบาทสำคัญในการดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์จากบรรยากาศผ่านกระบวนการสังเคราะห์แสง เมื่อมีการตัดต้นไม้:

- คาร์บอนที่เก็บไว้ในต้นไม้จะถูกปล่อยกลับสู่อากาศ
- พื้นที่สีเขียวที่สามารถดูดซับ CO_2 ลดลง
- ส่งผลให้ปริมาณก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศสูงขึ้น และเร่งให้โลกร้อนเร็วขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ป่าฝนเขตร้อน เช่น อเมซอน แอฟริกา และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีความสามารถในการดูดซับคาร์บอนสูงมาก การสูญเสียพื้นที่เหล่านี้จึงเป็นหายนะระดับโลก

๒. การเปลี่ยนแปลงของวัฏจักรน้ำและภัยแล้ง ต้นไม้มีบทบาทสำคัญในการควบคุมวัฏจักรน้ำของโลก ดังนี้

- ใบไม้ช่วยดูดซับน้ำฝนไว้และค่อยๆ ปล่อยความชื้นกลับสู่บรรยากาศ
- ระบบรากช่วยกักเก็บน้ำในดิน และลดการพังทลายของหน้าดิน
- เมื่อไม่มีต้นไม้ น้ำฝนจะไหลบ่าลงดินอย่างรุนแรง ทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและดินถล่ม ผลที่ตามมา คือ พื้นที่แห้งแล้งขยายตัว เกิดภัยแล้งบ่อยครั้ง โดยเฉพาะในแอฟริกาและเอเชียใต้ ความมั่นคงด้านน้ำของชุมชนลดลง ส่งผลต่อการเกษตรและชีวิตประจำวันของผู้คน

๓. การเสื่อมโทรมของดินและคุณภาพแหล่งอาหาร การตัดต้นไม้ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของดิน เพราะ

- รากไม้ช่วยยึดหน้าดินไว้ไม่ให้พังทลาย
- ซากพืชพรรณเป็นแหล่งเติมสารอาหารให้ดิน
- เมื่อไม่มีต้นไม้ หน้าดินจะถูกชะล้างโดยฝน และกลายเป็นดินที่แห้ง แข็ง และไร้คุณภาพ

ผลกระทบที่ตามมา

- ผลผลิตทางเกษตรลดลง
- เกิดความไม่มั่นคงทางอาหาร
- เกษตรกรยากจนลง และมีแนวโน้มจะขยายพื้นที่เพาะปลูกมากขึ้น นำไปสู่การตัดไม้เพิ่มอีก

๔. การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ป่าไม้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์และพืชจำนวนมหาศาล

- การตัดไม้ทำให้สัตว์ป่าไม่มีที่อยู่อาศัย
- บางชนิดไม่สามารถปรับตัวได้และอาจสูญพันธุ์
- ระบบนิเวศเสียสมดุล เช่น สัตว์นักล่าไม่มีเหยื่อ, พืชขาดแมลงผสมเกสร ตัวอย่างเช่น ช้าง เสือ และนกเฉพาะถิ่นจำนวนมากในแอฟริกาและเอเชียกำลังเผชิญวิกฤต เชื้อราและพืชหายากบางชนิดที่มีคุณค่าทางยาอาจสูญพันธุ์ก่อนจะถูกค้นพบ

๕. ผลกระทบต่อมนุษย์ ผู้คนหลายล้านคนทั่วโลกพึ่งพาป่าไม้ในการดำรงชีวิต

- ชุมชนท้องถิ่นใช้น้ำ ไม้ ยาสมุนไพร และอาหารจากป่า
- การทำลายป่าเป็นการทำลายแหล่งรายได้และวิถีชีวิตของพวกเขา
- เกิดการย้ายถิ่นฐาน การขัดแย้งเรื่องทรัพยากร และความยากจนที่รุนแรงขึ้น

๖. แนวทางลดผลกระทบ บทความชี้ว่าการแก้ปัญหาไม่ใช่แค่ “หยุดตัดไม้” เท่านั้น แต่ต้อง

- ปรับเปลี่ยนระบบเกษตรกรรมให้ยั่งยืน
- ส่งเสริมการฟื้นฟูป่า (reforestation)
- สนับสนุนผลิตภัณฑ์ที่ไม่ทำลายป่า เช่น การปลูกป่าเชิงเศรษฐกิจ
- เพิ่มบทบาทของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการป่าอย่างมีส่วนร่วม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เข้าใจความเชื่อมโยงของสาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางแก้ไขปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เขียนแผนผังความคิดจากบทความ ฝึกจัดกลุ่มและเชื่อมโยงข้อมูลเป็นระบบ

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงผลกระทบของการทำลายป่า และเห็นความสำคัญของการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เขียนแผนผังความคิดจากบทความ ฝึกจัดกลุ่มและเชื่อมโยงข้อมูลเป็นระบบ โดยตระหนักถึงผลกระทบของการทำลายป่า และเห็นความสำคัญของการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม (๑.๓.๑,๒.๑.๑,๒.๑.๓,๓.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ผลกระทบการตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนแผนผังความคิดจากบทความ ฝึกจัดกลุ่มและเชื่อมโยงข้อมูลเป็นระบบ โดยตระหนักถึงผลกระทบของการทำลายป่า และเห็นความสำคัญของการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม (๑.๓.๑,๒.๑.๑,๒.๑.๓,๓.๑.๑) **ด้านความรู้** เข้าใจความเชื่อมโยงของสาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางแก้ไขปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูถามนักเรียนว่า “ใครเคยเห็นข่าว ‘ต้นไม้ถูกตัดบ้าง คิดว่าเรื่องนี้กระทบเราแค่ไหน” ๒. ครูเปิดภาพป่าฝนเขตร้อนก่อน-หลังถูกทำลาย พร้อมบอกว่า “วันนี้เราจะเรียนรู้ว่า การตัดไม้ไม่ใช่แค่เรื่องในป่า แต่มันเชื่อมถึงชีวิตของเราทุกคน” ๓. ครูแนะนำว่าเราจะ “จับใจความจากบทความ” แล้ว “จัดระเบียบความคิด” ด้วยแผนผัง	แนวคำตอบที่คาดว่าจะได้รับ...การตัดไม้ทำลายป่าเป็นปัญหาที่พบได้ทั่วโลก ทั้งในไทยและแอฟริกา ซึ่งส่งผลกระทบต่อเราอย่างมาก เช่น อากาศร้อนขึ้น เกิดภัยพิบัติบ่อยขึ้น และสัตว์ป่าไร้ที่อยู่อาศัย	๑. ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา ๒. บทความเรื่อง “ปัญหาขยะพลาสติกในทะเล”	แผนผังความคิด “การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม”	- แผนผังความคิด “การตัดไม้ทำลายป่า:ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม” - ตรวจใบงาน
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมฝึกเขียนแผนผังความคิด (Mind Map) ๒. ครูแจกบทความ เรื่อง “ปัญหาขยะพลาสติกในทะเล” ๓. ครูสอนการเขียน Mind Map บนกระดาน โดยมี: • ใจกลาง: “ขยะพลาสติกในทะเล”	นักเรียนร่วมกันฟังครูอธิบายอย่างตั้งใจ และร่วมกันฝึกเขียนแผนผังความคิด			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ผลกระทบการตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ เขียนแผนผังความคิดจากบทความ ฝึกจัดกลุ่มและเชื่อมโยงข้อมูลเป็นระบบ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** ตระหนักถึงผลกระทบของการทำลายป่า และเห็นความสำคัญของการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	• แขนง ๑-๓ สาเหตุ – ขยะจากเมืองไหลลงทะเล • แขนง ๔ ผลกระทบต่อสัตว์ทะเล • แขนง ๕ ผลกระทบต่อมนุษย์ • แขนง ๖ แนวทางแก้ไข ๔. ครูอธิบายการแยกข้อมูลเป็น “กลุ่มความคิด” แล้ว “แตกแขนง” เหมือนกิ่งไม้ ๕. แบ่งนักเรียนเป็น ๖ กลุ่ม แต่ละกลุ่ม เขียนบนกระดานในแต่ละแขนง ๑ แขนงและแขยงย่อย ที่แตกออกมา ๖. ครูอ่านงานของนักเรียนทุกกลุ่ม ที่เขียนแนะนำให้เหมาะสมและเฉลย				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ผลกระทบการตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ช่วยกัน เขียนแผนผังความคิด ๒. ครูแจกบทความ “การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม” ๓. ครูชี้แจงให้อ่านบทความและวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสร้าง Mind Map โดยมีลายละเอียด ดังนี้ • หัวข้อใจกลาง: “การตัดไม้ทำลายป่า” • แขนงหลัก ๖ ก้าน ได้แก่ ๑) สาเหตุที่ ๑: การปล่อยก๊าซเรือนกระจก ๒) สาเหตุที่ ๒: วัฏจักรน้ำเปลี่ยน ๓) สาเหตุที่ ๓: ดินเสื่อม / แหล่งอาหารลดลง ๔) ผลกระทบ (สิ่งแวดล้อม): ความหลากหลายทางชีวภาพลด ๕) ผลกระทบ (มนุษย์): ยากจน ขาดน้ำ ขัดแย้ง ๖) แนวทางแก้ไข: ปลูกป่าใหม่ ใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้ และร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลแล้วเขียนตอบลงในแผนผังความคิด ในรูปแบบ Mind Map			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ผลกระทบการตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๔. ให้แต่ละกลุ่มเลือกตัวแทนขึ้นนำเสนอ ๒ นาที/กลุ่ม				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูฉายตัวอย่าง Mind Map สรุป พร้อมอธิบายข้อดี เช่น “แยกชัด เข้าใจง่าย” ๒. ครูย้ำประเด็นสำคัญของบทความว่า “การตัดไม้ไม่ใช่เรื่องไกลตัว” ๓. ครูถามปิดท้ายด้วยคำถามกระตุ้นคิด “ถ้าไม่มีป่าเหลืออยู่เลย มนุษย์จะอยู่ได้ไหม”	แนวคำตอบที่คาดว่าจะได้รับ...หากไม่มีป่าเหลืออยู่เลย มนุษย์จะอยู่ได้ยากลำบากมากจนแทบเป็นไปไม่ได้ เพราะป่าคือหัวใจสำคัญของระบบนิเวศที่ค้ำจุนชีวิตเราการขาดป่าจะนำไปสู่ภัยพิบัติรุนแรง ทั้งอากาศร้อนจัด น้ำท่วม ดินถล่ม ขาดแคลนน้ำและอาหาร จนมนุษย์ไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ตามปกติ ดังนั้น ถ้าไม่มีป่าเหลืออยู่เลย โลกคงไม่สามารถรองรับการมีอยู่ของมนุษย์ได้อย่างยั่งยืน และเราก็คงไม่รอด			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง สถานการณ์การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา (๓)

๒) บทความ เรื่อง ปัญหาขยะพลาสติกในทะเล

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) แผนผังความคิด “การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) เข้าใจความเชื่อมโยงของสาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางแก้ไขปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า	ตรวจชิ้นงาน	แผนผังความคิด “การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) เขียนแผนผังความคิดจากบทความ ฝึกจัดกลุ่มและเชื่อมโยงข้อมูลเป็นระบบ	ตรวจชิ้นงาน	แผนผังความคิด “การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงผลกระทบของการทำลายป่า และเห็นความสำคัญของการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	ตรวจชิ้นงาน	แผนผังความคิด “การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) เขียนแผนผังความคิดจากบทความ ฝึกจัดกลุ่มและเชื่อมโยงข้อมูลเป็นระบบ โดยตระหนักถึงผลกระทบของการทำลายป่า และเห็นความสำคัญของการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม (๑.๓.๑,๒.๑.๑,๒.๑.๓,๓.๑.๑)	๑. ตรวจชิ้นงาน ๒. สังเกตการนำเสนอแผนผังความคิด “การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม”	แผนผังความคิด “การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม” นกเสนอแผนผังความคิด “การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ผลกระทบการตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
นำเสนอแผนผังความคิด การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม”	๑. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน ๒. วิธีการนำเสนอน่าสนใจ ๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องสมบูรณ์ทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	ข้อมูลในแผนผังไม่ถูกต้อง ไม่สามารถนำเสนอได้
แผนผังความคิด “การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม”	วิเคราะห์ข้อมูลจากใบความรู้ แล้วนำมาเติมในแผนผังให้ถูกต้องทุกประเด็น	สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้องครบทุกประเด็น	สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้องแต่ยังขาดบางประเด็น	ไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ และไม่ตรงประเด็น

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการนำเสนอ (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ **(พอใช้)** หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ **(ปรับปรุง)** หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน			๒. วิธีการนำเสนอน่าสนใจ			๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๖

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๓ (ดี)**

คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๒ (พอใช้)**

คะแนน ๐ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๑ (ปรับปรุง)**

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

บทความ เรื่อง “ปัญหาขยะพลาสติกในทะเล”

เรื่อง ปัญหาขยะพลาสติกในทะเล

ขยะพลาสติกในทะเลเป็นหนึ่งในวิกฤตสิ่งแวดล้อมที่รุนแรงที่สุดของศตวรรษนี้ แม้พลาสติกจะเป็นวัสดุที่มนุษย์ผลิตขึ้นเพื่อความสะดวก แต่กลับกลายเป็นภัยคุกคามต่อธรรมชาติอย่างมหาศาล ทุกปีมีขยะพลาสติกนับล้านตันไหลลงสู่ทะเล ส่งผลต่อสัตว์ทะเล ระบบนิเวศ และมนุษย์โดยตรง

สาเหตุที่ ๑ การใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง

ผลิตภัณฑ์พลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียว เช่น ถุง หลอด แก้วน้ำ และบรรจุภัณฑ์อาหาร เป็นขยะจำนวนมากที่ไม่ถูกจัดการอย่างเหมาะสม หลายชิ้นถูกทิ้งลงแม่น้ำหรือท่อระบายน้ำ และสุดท้ายไหลลงทะเลโดยไม่ผ่านการบำบัด ขยะเหล่านี้มีอายุการย่อยสลายยาวนานนับร้อยปี

สาเหตุที่ ๒ การจัดการขยะในเมืองที่ไม่มีประสิทธิภาพ

ในหลายประเทศ ระบบการแยกขยะและการรีไซเคิลยังล้มเหลว โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ที่มีประชากรหนาแน่น ขยะจำนวนมากถูกทิ้งกองรวมกันโดยไม่มีการคัดแยก ทำให้ขยะพลาสติกหลุดรอดสู่สิ่งแวดล้อม และเดินทางลงทะเลผ่านทางน้ำฝนและท่อระบายน้ำ

สาเหตุที่ ๓ อุตสาหกรรมประมงและการขนส่งทางทะเล

กิจกรรมในทะเล เช่น การประมง การท่องเที่ยว และการขนส่งสินค้า ล้วนเป็นแหล่งกำเนิดขยะโดยตรง อวน ตาข่าย พลาสติกห่อสินค้า และภาชนะต่าง ๆ มักถูกทิ้งหรือลอยไปตามน้ำ สร้างขยะที่มาจากทะเลเองโดยตรง

ผลกระทบต่อสัตว์ทะเล

สัตว์ทะเลจำนวนมากได้รับผลกระทบจากขยะพลาสติก เช่น เต่าทะเลที่กินถุงพลาสติกเพราะเข้าใจว่าเป็นแมงกะพรุน หรือปลาที่ติดอยู่ในอวนและตาข่ายเก่า ขยะยังทำให้ปะการังและแหล่งวางไข่เสียหาย ซึ่งส่งผลต่อการอยู่รอดของสายพันธุ์ต่าง ๆ ในทะเล

ผลกระทบต่อมนุษย์

ไมโครพลาสติกที่แตกตัวจากขยะขนาดใหญ่แทรกซึมเข้าสู่ห่วงโซ่อาหาร มนุษย์ที่บริโภคสัตว์ทะเลอาจได้รับสารพิษสะสมโดยไม่รู้ตัว ขยะในทะเลยังส่งผลต่อเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวและการประมงพื้นบ้านที่พึ่งพาทะเลในการดำรงชีวิต

แนวทางการแก้ไข

การแก้ปัญหาขยะทะเลต้องอาศัยหลายแนวทางร่วมกัน เช่น ลดใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว พัฒนาระบบแยกขยะและรีไซเคิล สนับสนุนกฎหมายที่ควบคุมการทิ้งขยะในทะเล รวมถึงส่งเสริมให้ชุมชนชายฝั่งและนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการรักษาทะเลให้สะอาด

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่าในทวีปแอฟริกา
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

บทความที่ ๑: Desertification in Africa: Causes, Effects and Solutions

๑. ความหมายและสาเหตุของการแปรสภาพเป็นทะเลทราย

- การแปรสภาพเป็นทะเลทราย (Desertification) คือกระบวนการที่พื้นที่อุดมสมบูรณ์กลายเป็นทะเลทราย โดยมีสาเหตุหลักจากภัยแล้ง การตัดไม้ทำลายป่า และการทำเกษตรกรรมที่ไม่ยั่งยืน
- ในแอฟริกา สาเหตุสำคัญได้แก่ การตัดไม้ทำลายป่า การเลี้ยงสัตว์เกินพอดี การทำเกษตรกรรมที่ไม่เหมาะสม และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินขีดจำกัด

๒. ผลกระทบของการแปรสภาพเป็นทะเลทราย

- ทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ สูญเสียความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร
- ส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ทำให้สัตว์ป่าหลายชนิดเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์
- เพิ่มความเสี่ยงต่อภัยพิบัติ เช่น น้ำท่วม และการแพร่ระบาดของโรคจากสัตว์สู่คน

๓. แนวทางการแก้ไขปัญหา

- การปลูกป่าและฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรม เช่น โครงการ Great Green Wall
- การส่งเสริมการเกษตรกรรมที่ยั่งยืน และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ
- การสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

บทความที่ ๒ : Deforestation in Africa: Causes, Effects, and Solutions

๑. สถานการณ์การตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา

- แอฟริกามีพื้นที่ป่าประมาณ ๒๖% ของพื้นที่ทั้งหมด และเป็นทวีปที่มีพื้นที่ป่ามากเป็นอันดับสามของโลก โดยส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในประเทศที่มีภูมิอากาศแบบเขตร้อน เช่น แซมเบีย แองโกลา แทนซาเนีย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก ซึ่งมีป่าฝนคองโกที่ใหญ่เป็นอันดับสองของโลก
- อย่างไรก็ตาม แอฟริกาสูญเสียพื้นที่ป่าประมาณ ๔ ล้านเฮกตาร์ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกเกือบสองเท่า
- การสูญเสียพื้นที่ป่าในแอฟริกาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๑๙๙๐ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถของระบบนิเวศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒. สาเหตุของการตัดไม้ทำลายป่า

- การขยายพื้นที่เกษตรกรรม: การผลิตโกโก้เป็นหนึ่งในสาเหตุหลักของการตัดไม้ทำลายป่าในแอฟริกา โดยเฉพาะในประเทศโกตดิวัวร์ กานา ไนจีเรีย และแคเมอรูน ซึ่งผลิตโกโก้เกือบ ๓ ล้านตันต่อปี
- การตัดไม้เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง: ประชากรในเมืองหลายแห่งในแอฟริกายังพึ่งพาถ่านไม้เป็นแหล่งพลังงานหลัก ซึ่งส่งผลให้มีการตัดไม้เพื่อผลิตถ่านไม้เพิ่มขึ้น
- การทำไม้และการทำเหมืองที่ผิดกฎหมาย: การตัดไม้และการทำเหมืองที่ผิดกฎหมาย รวมถึงนโยบายของรัฐบาลที่ไม่เข้มงวด ทำให้การตัดไม้ทำลายป่าเพิ่มขึ้น
- การเติบโตของประชากร: การเติบโตของประชากรที่รวดเร็ว ทำให้ต้องขยายพื้นที่อยู่อาศัยและโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งส่งผลให้มีการตัดไม้ทำลายป่าเพิ่มขึ้น

๓. ผลกระทบของการตัดไม้ทำลายป่า

- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ: การตัดไม้ทำลายป่าทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น ภัยแล้งและน้ำท่วมบ่อยครั้ง
- การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ: สัตว์ป่าหลายชนิดเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ เช่น ชิมแปนซีและกอริลลา
- การเสื่อมโทรมของดิน: การตัดไม้ทำลายป่าทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ สูญเสียความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร
- ผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่น: การตัดไม้ทำลายป่าส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชากร โดยเฉพาะชุมชนที่พึ่งพาป่าไม้ในการดำรงชีวิต

๔. แนวทางการแก้ไขปัญหา

- การปลูกป่าและฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรม: โครงการ Great Green Wall เป็นความพยายามในการปลูกต้นไม้และฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรมในภูมิภาคซาเฮล เพื่อป้องกันการแปรสภาพเป็นทะเลทราย
- การออกกฎหมายและนโยบายที่เข้มงวด: การออกกฎหมายและนโยบายที่เข้มงวดในการป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
- การส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก: การส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อลดการพึ่งพาถ่านไม้
- การสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ: การสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ เช่น การประชุม COP๒๖ ที่มีการลงทุนเพื่อปกป้องป่าฝนคองโก

บทความที่ ๓ การตัดไม้ทำลายป่า: ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การตัดไม้ทำลายป่า (Deforestation) ไม่เพียงแต่เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมเฉพาะพื้นที่ แต่ยังส่งผลกระทบในระดับโลก ครอบคลุมทั้งวัฏจักรของธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิอากาศ และคุณภาพชีวิตของมนุษย์

๒. การเพิ่มของก๊าซเรือนกระจกและโลกร้อน
ต้นไม้มีบทบาทสำคัญในการดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์จากบรรยากาศผ่านกระบวนการสังเคราะห์แสง เมื่อมีการตัดต้นไม้:

- คาร์บอนที่เก็บไว้ในต้นไม้จะถูกปล่อยกลับสู่อากาศ
- พื้นที่สีเขียวที่สามารถดูดซับ CO_2 ลดลง
- ส่งผลให้ปริมาณก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศสูงขึ้น และเร่งให้โลกร้อนเร็วขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ป่าฝนเขตร้อน เช่น อเมซอน แอฟริกา และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีความสามารถในการดูดซับคาร์บอนสูงมาก การสูญเสียพื้นที่เหล่านี้จึงเป็นหายนะระดับโลก

๒. การเปลี่ยนแปลงของวัฏจักรน้ำและภัยแล้ง ต้นไม้มีบทบาทสำคัญในการควบคุมวัฏจักรน้ำของโลก ดังนี้

- ใบไม้ช่วยดูดซับน้ำฝนไว้และค่อยๆ ปล่อยความชื้นกลับสู่บรรยากาศ
- ระบบรากช่วยกักเก็บน้ำในดิน และลดการพังทลายของหน้าดิน
- เมื่อไม่มีต้นไม้ น้ำฝนจะไหลบ่าลงดินอย่างรุนแรง ทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและดินถล่ม

ผลที่ตามมา คือ

- พื้นที่แห้งแล้งขยายตัว
- เกิดภัยแล้งบ่อยครั้ง โดยเฉพาะในแอฟริกาและเอเชียใต้
- ความมั่นคงด้านน้ำของชุมชนลดลง ส่งผลต่อการเกษตรและชีวิตประจำวันของผู้คน

๓. การเสื่อมโทรมของดินและคุณภาพแหล่งอาหาร การตัดต้นไม้ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของดิน เพราะ

- รากไม้ช่วยยึดหน้าดินไว้ไม่ให้พังทลาย
- ซากพืชพรรณเป็นแหล่งเติมสารอาหารให้ดิน
- เมื่อไม่มีต้นไม้ หน้าดินจะถูกชะล้างโดยฝน และกลายเป็นดินที่แห้ง แข็ง และไร้คุณภาพ

ผลกระทบที่ตามมา

- ผลผลิตทางเกษตรลดลง
- เกิดความไม่มั่นคงทางอาหาร
- เกษตรกรยากจนลง และมีแนวโน้มจะขยายพื้นที่เพาะปลูกมากขึ้น นำไปสู่การตัดไม้เพิ่มอีก

๔. การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ป่าไม้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์และพืชจำนวนมหาศาล

- การตัดไม้ทำให้สัตว์ป่าไม่มีที่อยู่อาศัย
- บางชนิดไม่สามารถปรับตัวได้และอาจสูญพันธุ์
- ระบบนิเวศเสียสมดุล เช่น สัตว์นักล่าไม่มีเหยื่อ, พืชขาดแมลงผสมเกสร

ตัวอย่างเช่น

- ช้าง เสือ และนกเฉพาะถิ่นจำนวนมากในแอฟริกาและเอเชียกำลังเผชิญวิกฤต
- เชื้อราและพืชหายากบางชนิดที่มีคุณค่าทางยาอาจสูญพันธุ์ก่อนจะถูกค้นพบ

๕. ผลกระทบต่อมนุษย์ ผู้คนหลายล้านคนทั่วโลกพึ่งพาป่าไม้ในการดำรงชีวิต

- ชุมชนท้องถิ่นใช้น้ำ ไม้ ยาสมุนไพร และอาหารจากป่า
- การทำลายป่าเป็นการทำลายแหล่งรายได้และวิถีชีวิตของพวกเขา
- เกิดการย้ายถิ่นฐาน การขัดแย้งเรื่องทรัพยากร และความยากจนที่รุนแรงขึ้น

๖. แนวทางลดผลกระทบ บทความชี้ว่าการแก้ปัญหาไม่ใช่แค่ “หยุดตัดไม้” เท่านั้น แต่ต้อง

- ปรับเปลี่ยนระบบเกษตรกรรมให้ยั่งยืน
- ส่งเสริมการฟื้นฟูป่า (reforestation)
- สนับสนุนผลิตภัณฑ์ที่ไม่ทำลายป่า เช่น การปลูกป่าเชิงเศรษฐกิจ
- เพิ่มบทบาทของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการป่าอย่างมีส่วนร่วม

แหล่งอ้างอิงข้อมูล

๑. https:// share.google/AuOD6b3K7xR23n9we/

๒. https:// share.google/XkR61xoDgbJSsfqSo/

๓. https:// earth.org/how-does/deforestation-affect-the-environment/

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ภัยแล้ง ปัญหาที่มนุษย์สร้างและเผชิญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒	เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ตัวชี้วัด ม. ๒/๓	สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
ตัวชี้วัด ม. ๒/๔	วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ปัญหาภัยแล้งที่เป็นภัยคุกคามสำคัญของโลก รวมถึงประเทศไทย ไม่ได้เป็นเพียงเรื่องของธรรมชาติเท่านั้น แต่ยังเป็นผลลัพธ์โดยตรงจากกิจกรรมของมนุษย์เราเอง ไม่ว่าจะเป็นการตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งทำลายแหล่งต้นน้ำ การใช้น้ำอย่างสิ้นเปลือง ในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม การที่เมืองขยายตัวอย่างรวดเร็ว หรือแม้แต่การเผาที่นาที่ดูเหมือนเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่กลับทำลายความอุดมสมบูรณ์ของดินและเพิ่มก๊าซเรือนกระจกที่นำไปสู่ภาวะโลกร้อน ซึ่งล้วนซ้ำเติมให้ภัยแล้งรุนแรงและเกิดบ่อยครั้งขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

ปัญหาภัยแล้งที่เป็นภัยคุกคามสำคัญของโลก รวมถึงประเทศไทย ไม่ได้เป็นเพียงเรื่องของธรรมชาติเท่านั้น แต่ยังเป็นผลลัพธ์โดยตรงจากกิจกรรมของมนุษย์เราเอง ไม่ว่าจะเป็นการตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งทำลายแหล่งต้นน้ำ การใช้น้ำอย่างสิ้นเปลือง ในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม การที่เมืองขยายตัวอย่างรวดเร็ว หรือแม้แต่การเผาที่นาที่ดูเหมือนเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่กลับทำลายความอุดมสมบูรณ์ของดินและเพิ่มก๊าซเรือนกระจกที่นำไปสู่ภาวะโลกร้อน ซึ่งล้วนซ้ำเติมให้ภัยแล้งรุนแรงและเกิดบ่อยครั้งขึ้น

การระบุแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เป็นสิ่งสำคัญในการได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง แหล่งข้อมูลเหล่านี้มักเป็นสื่อกระแสหลักที่มีจรรยาบรรณ เช่น สำนักข่าวใหญ่ในไทยอย่างไทยรัฐหรือช่อง ๓ และสื่อต่างประเทศที่มีชื่อเสียงระดับโลกอย่าง BBC News หรือ CNN ซึ่งมีกระบวนการตรวจสอบข้อมูลที่เข้มงวด นอกจากนี้หน่วยงานราชการหรือองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น กระทรวงสาธารณสุข หรือธนาคารแห่งประเทศไทย ก็ถือเป็นแหล่งข้อมูลที่มีความถูกต้องสูง รวมถึงข่าวท้องถิ่นที่ตรวจสอบได้ จากแหล่งที่น่าเชื่อถือก็สามารถนำมาใช้ได้เช่นกัน

ในทางกลับกัน "ข่าวปลอม" หรือ "ข่าวเกินจริง" มักมีลักษณะที่สังเกตได้ง่าย ข่าวเหล่านี้มักใช้ พาดหัวที่เร้าใจเกินจริง ไม่มีแหล่งที่มาที่ชัดเจน อ้างอิงจาก "แหล่งข่าววงใน" หรือ "ผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ระบุตัวตน" นอกจากนี้ยังพบ ภาษาและการสะกดคำผิดพลาดมาก มีการใช้รูปภาพหรือวิดีโอที่ตัดต่อ/บิดเบือน เนื้อหาขัดแย้งกับความเป็นจริง และมักเรียกร้องให้แชร์ต่อทันทีโดยไม่จำเป็นต้องตรวจสอบ ข่าวปลอมมักแพร่กระจายใน ช่องทางที่ไม่เป็นทางการ เช่น ไลน์กลุ่ม หรือเฟซบุ๊กส่วนตัว ซึ่งขาดการตรวจสอบความถูกต้อง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายสาเหตุของปัญหาภัยแล้งในประเทศไทย โดยเฉพาะที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- สืบค้น วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ พร้อมแสดงผลข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงผลกระทบจากการกระทำของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม และมีจิตสาธารณะในการรักษาทรัพยากรน้ำ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สืบค้น วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ พร้อมแสดงผลข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย โดยตระหนักถึงผลกระทบจากการกระทำของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม และมีจิตสาธารณะในการรักษาทรัพยากรน้ำ (๑.๑.๑,๑.๑.๓,๒.๑.๒,๓.๑.๑,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ภัยแล้ง ปัญหาที่มนุษย์สร้างและเผชิญ
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สืบค้น วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ พร้อมแสดงผลข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย โดยตระหนักถึงผลกระทบจากการกระทำของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม และมีจิตสาธารณะในการรักษาทรัพยากรน้ำ (๑.๑.๑,๑.๑.๓,๒.๑.๒,๓.๑.๑,๔.๓.๑) **ด้านความรู้** อธิบายสาเหตุของปัญหาภัยแล้งในประเทศไทย โดย	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูฉายภาพแม่น้ำแห้ง เขื่อนแห้ง พื้นดินแตกระแหงของไทย ให้นักเรียนทายว่า “ภาพนี้อยู่ภาคไหนของไทย” - ภาพยางพาราแห้งแล้ง (ภาคใต้) ที่มาภาพ https://www.prachachat.net/local-economy/news-๑๕๖๑๓๔๘ - ภาพดินแตกระแหง (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ที่มาภาพ https://www.thaipbs.or.th/now/content/๒๑๙๓	นักเรียนดูแล้วแล้วร่วมกันตอบคำถาม - ผลกระทบนี้อยู่ภาคใต้ - ผลกระทบนี้อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑. ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง แนะแนวการสืบค้น	ใบงานที่ ๖ เรื่อง “ข่าวไหนใช่ข่าวไหนชัวร์”	- ใบงานที่ ๖ เรื่อง “ข่าวไหนใช่ข่าวไหนชัวร์” - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ภัยแล้ง ปัญหาที่มนุษย์สร้างและเผชิญ
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เฉพาะที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ **ด้านทักษะกระบวนการ** สืบค้น วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ พร้อมแสดงผลข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** ตระหนักถึงผลกระทบจากการกระทำของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม และมีจิตสาธารณะในการรักษาทรัพยากรน้ำ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้	- ภาพการเผาป่าภาคเหนือ ที่มาภาพhttps://www.matichon.co.th/politics/news_๑๙๗๐๐๒๒ ๒. นักเรียนคิดว่าภัยแล้งเกิดจากธรรมชาติล้วน ๆ หรือมนุษย์มีส่วนด้วย หากเกิดจากฝีมือมนุษย์สาเหตุที่จำทำให้เกิดภัยแล้งได้ มีอะไรบ้าง	- ผลกระทบนี้อยู่ภาคเหนือ ๒. ภัยแล้งไม่ได้เกิดจากธรรมชาติล้วน ๆ แต่มนุษย์มีส่วนมากในหลายพื้นที่ เช่น - การตัดไม้ทำลายป่าทำให้ดินไม่อุ้มน้ำ - การใช้น้ำเกินความจำเป็นในภาคเกษตร - การเปลี่ยนพื้นที่ชุ่มน้ำไปเป็นพื้นที่เมืองหรืออุตสาหกรรม - ไม่มีระบบจัดเก็บน้ำหรือวางแผนใช้น้ำให้เหมาะกับฤดู			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ภัยแล้ง ปัญหาที่มนุษย์สร้างและเผชิญ
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๓. เชื่อมโยงเข้าประเด็นว่า “ไม่ใช่แค่แอฟริกาที่แห้งแล้ง ไทยก็เผชิญเหมือนกัน และวันนี้นักเรียนจะได้ลองสืบค้นข่าวจริง หรือข่าวปลอมที่เกี่ยวกับภัยแล้ง ปัญหาที่มนุษย์สร้างและเผชิญ”				
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) - ครูอธิบายว่า การติดตามข่าวสารเรื่องภัยแล้งเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เราเตรียมตัวตั้งรับกับสถานการณ์ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของเราทุกคน การติดตามข่าวสารต้องรับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ ๑. ครูอธิบาย “แหล่งข้อมูลแบบใดน่าเชื่อถือ” เช่น สื่อกระแสหลัก หน่วยงานรัฐ หรือข่าวท้องถิ่นที่ตรวจสอบได้ พร้อมบอกเหตุผลการเลือกข่าว เช่น ๑.๑ ข่าวจาก สื่อกระแสหลัก (Thai PBS News) เรื่อง: ภัยแล้งปี ๒๕๖๗ – น้ำในเขื่อนลำตะคองเหลือไม่ถึง ๒๕ % “สภาพอากาศในปี ๒๕๖๗ ของประเทศไทยมีอุณหภูมิพุ่งสูงขึ้นตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ ... แหล่งน้ำหลายแห่งมีแนวโน้มเก็บน้ำดื่มน้ำใช้ไม่ได้	นักเรียนฟังครูอธิบาย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ภัยแล้ง ปัญหาที่มนุษย์สร้างและเผชิญ
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ตลอดฤดูกาล ... ‘เขื่อนลำตะคอง’ เหลือน้ำใช้การได้ ๒๕.๒๑% อยู่ในเกณฑ์ ‘น้ำน้อยวิกฤต’” - เหตุผลเลือกเพราะ Thai PBS เป็นสื่อกระแสหลักที่มีมาตรฐานสูง และรายงานจากกรมอุตุนิยมวิทยาโดยตรง เป็นข้อมูลเชื่อถือได้ ๑.๒ ข่าวจาก หน่วยงานรัฐบาล (กรมชลประทาน / PRD) เรื่อง: กรมชลฯ เตรียมรับมือฤดูแล้ง ปี ๖๗/๖๘ “มอบหมาย ... ให้กรมชลประทานและกรมส่งเสริมการเกษตรประชาสัมพันธ์แผนการจัดสรรน้ำ ... พร้อมควบคุมการใช้น้ำและพื้นที่เพาะปลูก ... สนับสนุนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคให้เพียงพอตลอดช่วงฤดูแล้งนี้” - เหตุผลเลือก เพราะเป็นข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐโดยตรง ซึ่งแสดงถึงแนวทางบริหารจัดการสถานการณ์จริง ๑.๓ ข่าวจาก ท้องถิ่น (Thai PBS Esan) เรื่อง: ภัยแล้งภาคอีสาน – ลำห้วยถ่มแห้งขอด				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ภัยแล้ง ปัญหาที่มนุษย์สร้างและเผชิญ
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	“สถานการณ์ภัยแล้งทวีความรุนแรง ส่งผลให้ลำห้วย ถ่มแห้งขอดเป็นระยะทางหลายกิโลเมตร มองเห็นพื้นดินแตกระแหง ชาวนา ๒ ฝั่งขาดแคลนน้ำหล่อเลี้ยงข้าวนาปรัง” - เหตุผลเลือก เพราะเจาะลึกระดับพื้นที่โดย Thai PBS ภาคอีสาน ซึ่งสะท้อนผลกระทบจริงต่อชุมชน ๒. ครูตัวอย่างข่าวปลอม/ข่าวเวอร์ และข่าวจริงให้นักเรียนเปรียบเทียบกัน ก่อนลงมือทำกิจกรรมในขั้นปฏิบัติ				
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน หรือตามความเหมาะสม ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันกันทำ กิจกรรมลงในใบงานที่ ๒๔ เรื่อง “ข่าวไหนใช่ ข่าวไหนชัวร์” ๓. ครูแจก “ใบงานแนะแนวการสืบค้น” (คำแนะนำ/เช็กลิสต์สั้น ๆ) ให้กับนักเรียนทุกกลุ่ม	นักเรียนจับกลุ่ม ร่วมกันสืบค้นข้อมูลข่าวภัยแล้งที่เกิดจากฝีมือมนุษย์ โดยพิจารณาข่าวที่เลือกให้ถูกต้องเหมาะสม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ภัยแล้ง ปัญหาที่มนุษย์สร้างและเผชิญ
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๔. ก่อนเริ่มกิจกรรม ควรทบทวน "เช็กลิสต์การตรวจสอบข่าว" ให้นักเรียนอีกครั้ง ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นข่าว เกี่ยวกับภัยแล้งที่เกิดจากฝีมือมนุษย์ ทั้งในประเทศไทย และในแอฟริกา โดยพิจารณาข่าวที่นักเรียนเลือกให้ถูกต้องเหมาะสม				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูถามคำถามนักเรียน ดังนี้ ๑. อะไรคือสิ่งแรกที่เราควรดูเมื่อได้รับข่าวสาร เพื่อที่จะรู้ว่าข่าวนั้นน่าเชื่อถือหรือไม่ ๒. แล้วถ้าข่าวมาจากแหล่งที่เราไม่รู้จัก หรือมาจากแค่ 'ไลน์กลุ่ม' เราควรทำอย่างไรต่อไป	**๑. แนวคำตอบของนักเรียน** - ดูว่าข่าวมาจากไหน - ดูว่าแหล่งข่าวคืออะไร - ดูชื่อสำนักข่าว **๒. แนวคำตอบของนักเรียน** - ตรวจสอบก่อน - หาข่าวจากแหล่งอื่น - เช็กข้อมูล			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ภัยแล้ง ปัญหาที่มนุษย์สร้างและเผชิญ
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๓. นอกจากการสังเกตข่าวปลอมแล้ว เรายังได้รู้ว่าภัยแล้งในหลาย ๆ ที่ไม่ได้เกิดจากธรรมชาติอย่างเดียว แต่เกิดจากฝีมือมนุษย์ด้วย ลองยกตัวอย่างกิจกรรมของมนุษย์ที่ทำให้เกิดภัยแล้งว่ามีสาเหตุอะไรบ้าง ๔. นักเรียนจะนำความรู้จากกิจกรรม “ข่าวไหนใช่ข่าวไหนชัวร์” และเรื่อง “ภัยแล้งที่เกิดจากมนุษย์” ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง	**๓. แนวคำตอบของนักเรียน** - การตัดไม้ทำลายป่า - การปล่อยมลพิษทำให้โลกร้อน - การใช้น้ำเกินความจำเป็น - การสร้างเขื่อนที่เปลี่ยนทางน้ำ **๔. แนวคำตอบของนักเรียน** - จะไม่แชร์ข่าวมั่ว ๆ - จะเช็กข่าวก่อนเชื่อ - ช่วยประหยัดน้ำ - จะรณรงค์ให้คนช่วยกันดูแลป่า - จะบอกเพื่อน ๆ ให้ระวังข่าวปลอมและช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมด้วย			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๙ แนะนำการสืบค้น

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๖ เรื่อง “ข่าวไหนใช่ ข่าวไหนชัวร์”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายสาเหตุของปัญหาภัยแล้งในประเทศไทย โดยเฉพาะที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๙ เรื่อง “ข่าวไหนใช่ ข่าวไหนชัวร์”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) สืบค้น วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ พร้อมแสดงผลข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๙ เรื่อง “ข่าวไหนใช่ ข่าวไหนชัวร์”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงผลกระทบจากการกระทำของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม และมีจิตสาธารณะในการรักษาทรัพยากรน้ำ	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๙ เรื่อง “ข่าวไหนใช่ ข่าวไหนชัวร์”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) สืบค้น วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ พร้อมแสดงผลข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย โดยตระหนักถึงผลกระทบจากการกระทำของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม และมีจิตสาธารณะในการรักษาทรัพยากรน้ำ (๑.๑.๑,๑.๑.๓,๒.๑.๒,๓.๑.๑,๔.๓.๑)	๑. ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๙ เรื่อง “ข่าวไหนใช่ ข่าวไหนชัวร์”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ภัยแล้ง ปัญหาที่มนุษย์สร้างและเผชิญ

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๖ เรื่อง “ข่าวไหนใช่ ข่าวไหนชัวร์”	การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข่าวที่ได้รับ	วิเคราะห์ได้ครบถ้วน ชัดเจน และสมเหตุสมผล โดยระบุแหล่งที่มาและเหตุผลความน่าเชื่อถือได้ถูกต้อง สรุปใจความได้ดี มีการอ้างอิงชัดเจน และให้เหตุผลการตัดสินใจว่าข่าวจริง/ปลอมได้หนักแน่น	วิเคราะห์ได้ค่อนข้างถูกต้อง แต่ยังมีบางส่วนที่ไม่ชัดเจนหรือขาดรายละเอียดสำคัญ เช่น ให้เหตุผลไม่สมบูรณ์ หรือสรุปใจความไม่ครบถ้วนทั้งหมด	วิเคราะห์ข้อมูลผิดพลาด ไม่สามารถระบุแหล่งที่มา หรือให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจไม่ได้

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๙ เรื่อง "ข่าวไหนใช่ ข่าวไหนชัวร์"
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ภัยแล้ง ปัญหาที่มนุษย์สร้างและเผชิญ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านข่าวที่ได้รับ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ พร้อมให้เหตุผลประกอบการพิจารณา

ตอนที่ ๑: การวิเคราะห์ข่าวที่ ๑ (ชื่อข่าว: _____)

๑. แหล่งที่มาของข่าวนี้มาจากสำนักข่าวไหน (เช่น สำนักข่าว, บุคคล, องค์กร)
.....
.....

๒. แหล่งที่มานี้มีความน่าเชื่อถือหรือไม่ อย่างไร (พิจารณาจากชื่อเสียง, ความเป็นกลาง, ความเชี่ยวชาญ)
.....
.....

๓. เนื้อหาข่าวนี้มีอะไรบ้าง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของ
.....
.....
.....
.....

๔. ข่าวนี้มีการอ้างอิงข้อมูลหรือหลักฐานประกอบหรือไม่ (เช่น ตัวเลข, สถิติ, คำให้สัมภาษณ์, รายงาน) ถ้ามีอ้างอิงจากอะไร
.....
.....
.....

๕. ภาษาที่ใช้ในข่าวเป็นอย่างไร (เช่น เป็นกลาง, กระตุ้นอารมณ์, ใช้คำเกินจริง)
.....
.....

๖. เมื่ออ่านข่าวนี้แล้ว นักเรียนคิดว่าข่าวนี้เป็นข่าว "จริง" หรือ "ปลอม/เกินจริง" เพราะอะไร
.....
.....
.....
.....

ตอนที่ ๒: การวิเคราะห์ข่าวที่ ๒ (ชื่อข่าว: _____)

๑. แหล่งที่มาของข่าวนี้มาจากสำนักข่าวไหน (เช่น สำนักข่าว, บุคคล, องค์กร)

.....

.....

๒. แหล่งที่มานี้มีความน่าเชื่อถือหรือไม่ อย่างไร (พิจารณาจากชื่อเสียง, ความเป็นกลาง, ความเชี่ยวชาญ)

.....

.....

๓. เนื้อหาข่าวนี้มีอะไรบ้าง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของ

.....

.....

.....

.....

๔. ข่าวนี้มีการอ้างอิงข้อมูลหรือหลักฐานประกอบหรือไม่ (เช่น ตัวเลข, สถิติ, คำให้สัมภาษณ์, รายงาน) ถ้ามีอ้างอิงจากอะไร

.....

.....

.....

๕. ภาษาที่ใช้ในข่าวเป็นอย่างไร (เช่น เป็นกลาง, กระตุ้นอารมณ์, ใช้คำเกินจริง)

.....

.....

๖. เมื่ออ่านข่าวนี้แล้ว นักเรียนคิดว่าข่าวนี้เป็นข่าว "จริง" หรือ "ปลอม/เกินจริง" เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๓: สรุปบทเรียน

๑. จากกิจกรรมนี้ นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับการแยกแยะข่าวจริงกับข่าวปลอม/เกินจริง

.....

.....

.....

๒. นักเรียนจะนำความรู้ที่ได้จากกิจกรรมนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๙ แนะแนวการสืบค้น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ภัยแล้ง ปัญหาที่มนุษย์สร้างและเผชิญ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

การรู้ว่าแหล่งข้อมูลใดมีความน่าเชื่อถือสูง จะช่วยให้เรามั่นใจในข้อมูลที่ได้รับมากขึ้น โดยทั่วไปแล้วแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือจะมีลักษณะ ดังนี้

๑.๑ สื่อกระแสหลักที่มีจรรยาบรรณ: คือสำนักข่าวหรือสื่อสิ่งพิมพ์/โทรทัศน์ออนไลน์ขนาดใหญ่ที่ได้รับการยอมรับ มีการรายงานข่าวที่ยึดตามข้อเท็จจริง มีกระบวนการตรวจสอบข้อมูลที่เข้มงวด และมีบรรณาธิการคอยควบคุมคุณภาพ ตัวอย่างเช่น

๑.๑.๑ ในประเทศไทย เช่น ไทยรัฐ, ช่อง ๓, ช่อง ๗, PPTV, Workpoint Today, The Standard, BBC Thai, Thai PBS, MCOT เป็นต้น

๑.๑.๒ ต่างประเทศ (ที่มีชื่อเสียงระดับโลก) เช่น BBC News, CNN, Reuters, Associated Press (AP), The New York Times เป็นต้น

๑.๑.๓ หน่วยงานราชการ หรือองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยตรง ข้อมูลจากหน่วยงานเหล่านี้มักมีความถูกต้องสูง เพราะเป็นผู้ที่รับผิดชอบโดยตรงต่อข้อมูลนั้นๆ และมีอำนาจหน้าที่ในการให้ข้อมูลที่เป็นทางการ

๑.๑.๔ ตัวอย่าง: กระทรวงสาธารณสุข (ข้อมูลสุขภาพ), ธนาคารแห่งประเทศไทย (ข้อมูลเศรษฐกิจ), กรมอุตุนิยมวิทยา (ข้อมูลสภาพอากาศ), สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ข้อมูลอาชญากรรม), องค์การอนามัยโลก (WHO)

๑.๑.๕ ข่าวท้องถิ่นที่ตรวจสอบได้ สำหรับข่าวสารในพื้นที่ สื่อท้องถิ่นที่มีชื่อเสียงและมีการรายงานที่ชัดเจน มีการอ้างอิงแหล่งที่มา หรือสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงจากผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ได้ ก็ถือเป็นแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือเช่นกัน

๒. ลักษณะของ "ข่าวปลอม" หรือ "ข่าวเกินจริง" ที่ควรระวัง

ข่าวปลอมหรือข่าวที่นำเสนอเกินจริงมักมีจุดประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจผิด สร้างความตื่นตระหนก หรือหวังผลประโยชน์บางอย่าง เราสามารถสังเกตลักษณะเหล่านี้ได้:

๒.๑ พาดหัวข่าวเร้าใจเกินจริง มักใช้คำพูดที่กระตุ้นอารมณ์รุนแรง ชวนให้ตกใจ ตกใจมาก หรือไม่น่าเป็นไปได้ เพื่อดึงดูดให้คนคลิกอ่าน เช่น "ด่วนที่สุด!", "เตือนภัยร้ายแรง!", "ความจริงที่ถูกปกปิด!

๒.๒ ไม่มีแหล่งที่มาที่ชัดเจน ไม่ระบุผู้เขียน บทความ หรือสำนักข่าวที่น่าเชื่อถือ มักอ้างอิงจาก "แหล่งข่าววงใน" ที่ไม่เปิดเผยชื่อ หรือ "ผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ระบุตัวตน"

๒.๓ ภาษาและการสะกดคำผิดพลาดมาก ข่าวปลอมมักไม่ผ่านกระบวนการตรวจสอบแก้ไขที่ดี ทำให้มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ การสะกดคำ หรือการใช้ภาษาที่ดูไม่เป็นทางการ

๒.๔ รูปภาพหรือวิดีโอที่ตัดต่อ/บิดเบือน ภาพที่ดูแปลกตา ไม่สมจริง หรือวิดีโอที่ถูกนำไปใช้ในบริบทที่ไม่ถูกต้อง หรือตัดต่อเพื่อสื่อความหมายผิดไปจากเดิม (ลองใช้ Google Reverse Image Search เพื่อตรวจสอบภาพ)

๒.๕ เนื้อหาไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ข้อมูลที่ขัดแย้งกับข้อเท็จจริงที่เรารู้จักกันทั่วไป หรือขัดแย้งกับข้อมูลที่มาจากแหล่งน่าเชื่อถืออื่น ๆ

๒.๖ เรียกร้องให้แชร์ต่อทันที มักมีข้อความเร่งเร้าให้ส่งต่อข้อมูลอย่างรวดเร็ว โดยไม่จำเป็นต้องตรวจสอบ เช่น "โปรดแชร์ต่อให้มากที่สุดเพื่อช่วยเหลือ/เตือนภัย"

๒.๗ เผยแพร่ในช่องทางที่ไม่เป็นทางการ มักแพร่กระจายอย่างรวดเร็วในไลน์กลุ่ม เฟซบุ๊กส่วนตัว หรือโซเชียลมีเดียที่ไม่มีการตรวจสอบความถูกต้อง

๓. ตัวอย่างการเปรียบเทียบ ข่าวจริง vs ข่าวปลอม/เกินจริง

ลักษณะ/หัวข้อ	ตัวอย่าง "ข่าวปลอม/ข่าวเกินจริง"	ตัวอย่าง "ข่าวจริง"
พาดหัว	"ด่วน! กินมะนาวกับน้ำอุ่นตอนเช้า รักษาได้ทุกโรค รวมถึงมะเร็งขั้นสุดท้าย!"	"ผู้เชี่ยวชาญชี้ มะนาวมีวิตามินซีสูง ช่วยเสริมภูมิคุ้มกัน แต่ยังไม่มีหลักฐานทางการแพทย์ยืนยันว่ารักษามะเร็งได้"
แหล่งที่มา	"ส่งต่อมาจากไลน์กลุ่ม", "จากเพื่อนที่ทำงานในโรงพยาบาล"	"นพ.สมศักดิ์ จันทร์เพ็ญ, แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโภชนาการ จากโรงพยาบาลบำรุงราษฎร์", "อ้างอิงจากรายงานวิจัยในวารสารทางการแพทย์ New England Journal of Medicine"
ภาษา/ลักษณะ	ใช้คำเว่อร์วัง, เร่งเร้า, ชวนเชื่อ, มีคำผิด, ไม่มีการอ้างอิงข้อมูลทางวิทยาศาสตร์	เป็นกลาง, ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักวิชาการ, มีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่ตรวจสอบได้
หลักฐาน/ข้อมูล	รูปภาพประกอบที่ดูปลอมหรือไม่มีที่มา, ไม่มีการอ้างอิงงานวิจัยที่ชัดเจน	มีตัวเลข สถิติ หรือผลการศึกษาที่ตรวจสอบได้, ภาพประกอบจากเหตุการณ์จริงหรือกราฟข้อมูล
ผลกระทบ	อาจทำให้คนเข้าใจผิด, ไม่ได้รับการรักษาที่ถูกต้อง, เสียโอกาสในการรักษา, อาจเกิดอันตรายจากการปฏิบัติตามคำแนะนำที่ผิดๆ	ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง, ช่วยให้ประชาชนตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อเท็จจริง, ส่งเสริมความรู้ที่ถูกต้อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑	เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด ม.๒/๓	วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
มาตรฐาน ส ๕.๒	เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ตัวชี้วัด ม. ๒/๓	สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ศาสตร์พระราชาคือแนวทางการพัฒนาที่มุ่งแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยเน้นการเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง จากสภาพจริงและข้อมูลรอบด้านทั้งวิทยาศาสตร์ ภูมิประเทศ และวิถีชีวิตผู้คน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

โครงการสำคัญในการเรียนรู้ในชั่วโมงนี้ ได้แก่ ฝนหลวง, จัดหาน้ำบาดาล, ฝายชะลอน้ำ, ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง, และทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา ทุกโครงการล้วนเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้างสมดุลระหว่างธรรมชาติกับวิถีชีวิต และส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงสานต่อพระราชปณิธาน โดยขยายผลและพัฒนาโครงการให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ทำให้เห็นว่าปัญหาใหญ่สามารถแก้ไขได้ด้วยหลักคิดที่เรียบง่ายแต่เปี่ยมด้วยภูมิปัญญา และความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือประชาชน

๓. สาระการเรียนรู้

ศาสตร์พระราชาคือแนวทางการพัฒนาที่เน้นการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน โดยมีหลักการสำคัญ คือการเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้งจากสภาพความเป็นจริง ทรงศึกษาข้อมูลรอบด้านไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ สภาพภูมิประเทศ หรือวิถีชีวิตของประชาชน ก่อนจะทรงคิดค้นแนวทางแก้ปัญหาที่เรียบง่าย แต่มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในการแก้ปัญหาภัยแล้ง พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมองปัญหาแบบองค์รวม ไม่ได้แยกส่วนทรงตระหนักว่าภัยแล้งเกิดจากหลายปัจจัย ทั้งการขาดแคลนน้ำ การทำลายป่า และการบริหารจัดการทรัพยากรที่ไม่เหมาะสม โดยมีโครงการสำคัญ ดังนี้

- โครงการฝนหลวง เป็นวิธีการเติมน้ำให้แก่พื้นที่ที่ขาดแคลน โดยใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ในการควบคุมสภาพอากาศให้เกิดฝน ถือเป็นการสร้างแหล่งน้ำจากฟ้า

- โครงการจัดหาน้ำบาดาลขนาดใหญ่ ช่วยแก้ปัญหาในพื้นที่ที่ไม่มีแหล่งน้ำผิวดิน โดยการสำรวจและนำน้ำบาดาลที่อยู่ใต้ดินมาใช้ประโยชน์อย่างถูกวิธี

- โครงการฝายชะลอน้ำ เป็นภูมิปัญญาที่เรียบง่ายแต่ทรงพลัง ในการกักเก็บและชะลอการไหลของน้ำในพื้นที่ป่าและภูเขา เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นให้ดินและฟื้นฟูระบบนิเวศ

- โครงการป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง แสดงให้เห็นว่าคนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ โดยปลูกป่าที่ให้ทั้งไม้ใช้สอย อาหาร และรายได้ พร้อมกับการอนุรักษ์ดินและน้ำไปพร้อมกัน

- โครงการเขื่อนดิน/แก้มลิง–จัดการน้ำท่วม-ขาดน้ำน้ำท่วมขังในฤดูฝนสร้างความเสียหายให้กับบ้านเรือน พื้นที่เกษตรกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน แต่เมื่อพ้นฤดูฝนไปแล้วกลับประสบปัญหาไม่มีน้ำใช้ในช่วงหน้าแล้ง

- โครงการทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา เป็นการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรแบบผสมผสาน เน้นการพึ่งพาตนเอง มีแหล่งน้ำ อาหาร และที่อยู่อาศัยในพื้นที่จำกัด ลดความเสี่ยงจากภัยแล้งและสร้างความมั่นคงในชีวิต

ทุกโครงการล้วนเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้างความสมดุลระหว่างธรรมชาติกับวิถีชีวิตผู้คน และส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงสานต่อพระราชปณิธานอย่างต่อเนื่อง โดยการขยายผลโครงการ พัฒนาเทคโนโลยี และส่งเสริมให้ประชาชนและเยาวชนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งเป็นการสร้างความยั่งยืนให้กับประเทศชาติสืบไปการเรียนรู้จากศาสตร์พระราชาทำให้เห็นว่าปัญหาใหญ่สามารถแก้ไขได้ด้วยหลักคิดที่เข้าใจธรรมชาติและมนุษย์อย่างลึกซึ้ง และความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือประชาชนโดยไม่ทอดทิ้งกัน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายศาสตร์พระราชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำและแก้ปัญหาภัยแล้งได้อย่างเข้าใจ

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- สืบค้นข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ และวิเคราะห์ปัญหา แนวทาง ผลสำเร็จของศาสตร์พระราชาแต่ละเรื่องได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ซาบซึ้งในพระอัจฉริยภาพและความเสียสละของในหลวงรัชกาลที่ ๙ และรัชกาลที่ ๑๐ พร้อมตระหนักถึงบทบาทของตนในการดูแลทรัพยากรน้ำ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สืบค้นข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ และวิเคราะห์ปัญหา แนวทาง ผลสำเร็จของศาสตร์พระราชาแต่ละเรื่องได้ และซาบซึ้งในพระอัจฉริยภาพและความเสียสละของในหลวงรัชกาลที่ ๙ และรัชกาลที่ ๑๐ พร้อมตระหนักถึงบทบาทของตนในการดูแลทรัพยากรน้ำ (๓.๑.๓,๓.๒.๒,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สืบค้นข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ และวิเคราะห์ปัญหา แนวทาง ผลสำเร็จของศาสตร์พระราชา แต่ละเรื่องได้ และซาบซึ้งในพระอัจฉริยภาพและความเสียสละของในหลวงรัชกาลที่ ๙ และรัชกาลที่ ๑๐ พร้อมตระหนักถึงบทบาทของตนในการดูแลทรัพยากรน้ำ (๓.๑.๓,๓.๒.๒,๔.๓.๑)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูชวนนักเรียนสนทนาโดยตั้งคำถาม ดังนี้ - นักเรียนคิดว่าภัยแล้ง ไม่ว่าจะเป็นทวีปแอฟริกา หรือประเทศไทยของเรา เกิดจากธรรมชาติอย่างเดียวหรือไม่ - ถ้าภัยแล้งไม่ได้เกิดจากธรรมชาติล้วน ๆ แล้วใครควรแก้ไข - ในหลวงรัชกาลที่ ๙ แก้ปัญหาแบบไหน - แล้วรัชกาลที่ ๑๐ พระองค์ทรงต่อยอดอย่างไร	- ไม่ได้เกิดจากธรรมชาติอย่างเดียว เพราะสาเหตุภัยแล้งที่เกิดขึ้นนั้นมีฝีมือมนุษย์เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น การตัดไม้ทำลายป่า การทำอุตสาหกรรม เป็นต้น - คิดว่าคนเรานี่แหละต้องช่วยกันแก้ เพราะบางทีเราก็ใช้น้ำเยอะเกินไป ตัดป่าก็ทำให้ฝนไม่ตก คนในพื้นที่ต้องช่วยกันประหยัดน้ำ แล้วรัฐบาลหรือผู้นำก็ควรช่วยวางแผนดี ๆ - พระองค์ท่านจะลงพื้นที่ไปดูด้วยตัวเอง แล้วค่อยคิดวิธีที่เหมาะกับชาวบ้าน ท่านไม่ได้ใช้ของแพง แต่ใช้วิธีธรรมชาติ เช่น ทำฝาย ทำแก้มลิง หรือปลูกป่าให้คนอยู่ด้วยได้ - คิดว่าท่านก็เดินตามรัชกาลที่ ๙ แล้วก็ต่อยอดให้ทันสมัยขึ้น เช่น มีระบบน้ำแบบใหม่ หรือใช้เทคโนโลยีมากขึ้น แล้วก็ช่วยให้โครงการเดิมของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ดำเนินต่อไปได้ด้วย	๑. ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชา	ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชาของเรา	- ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชาของเรา - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านความรู้ อธิบายศาสตร์พระราชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำและแก้ปัญหาภัยแล้งได้อย่างเข้าใจ **ด้านทักษะกระบวนการ** สืบค้นข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ และวิเคราะห์ปัญหา แนวทาง ผลสำเร็จของศาสตร์พระราชาแต่ละเรื่องได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** ซาบซึ้งในพระอัจฉริยภาพและความเสียสละของใน	๒. ครูเปิดวิดีโอสั้นเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจด้านน้ำ เรื่อง อนิเมชั่นโครงการพระราชดำริ "โครงการฝนหลวง" ที่มาวิดีโอ https://youtu.be/FviCoBTU๓H๔?si=mOQSu๙eUU๑_qsL๖f ๓. ครูนำเข้าสู่บทเรียนแล้วบอกว่า “วันนี้เราจะศึกษาศาสตร์พระราชาแต่ละเรื่อง แล้วดูว่าพระองค์ทรงแก้ปัญหา และต่อยอดอย่างไร”				
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูทบทวนโดยให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมถามตอบในห้องเรียนว่า “รู้จักแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ”				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
หลวงรัชกาลที่ ๙ และรัชกาลที่ ๑๐ พร้อมตระหนักถึงบทบาทของตนในการดูแลทรัพยากรน้ำ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	- คำถาม ๑ เวลาจะหาข่าวหรือข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาภัยแล้งในประเทศไทย เราควรดูจากแหล่งแบบไหน	- ควรดูจากสื่อที่น่าเชื่อถือ เช่น ช่องข่าวหลัก ๆ (ไทยพีบีเอส ไทยรัฐ เดลินิวส์) หรือหน่วยงานรัฐอย่างกรมชลประทาน สำนักงานทรัพยากรน้ำฯ เพราะเขามีข้อมูลจริงจากพื้นที่			
	- คำถาม ๒ ถ้าข่าวไม่มีชื่อผู้เขียน ไม่มีวันที่ หรือเวอร์เกินจริง เราควรเชื่อไหม	- ไม่ควรเชื่อทันที เพราะอาจเป็นข่าวปลอมหรือเวอร์เพื่อให้คนแชร์ ต้องเช็กแหล่งก่อน			
	- คำถาม ๓ ถ้าเพื่อนส่งข่าวมาทางโซเชียล แล้วเราจะรู้ได้ไงว่าข่าวนี้จริง	- ลองเอาชื่อข่าวไปค้นหาในกูเกิล ถ้ามีหลายแหล่งรายงานตรงกัน หรือมาจากสื่อใหญ่ก็เชื่อได้มากขึ้น หรือเข้าเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมอุตุนิยมวิทยา / กระทรวงเกษตร			
	- คำถาม ๔ เวลาหาข้อมูลเรื่อง “ศาสตร์พระราชา” เพื่อทำงานกลุ่ม เราควรใช้แหล่งไหนดี	- ใช้เว็บไซต์ราชการ เช่น สำนักงานกปร. เว็บไซต์ของในหลวงรัชกาลที่ ๙ หรือสื่อสาธารณะที่น่าเชื่อถือ หรือดูวิดีโอที่มีโลโก้หน่วยงานชัดเจน เช่น Thai PBS / ช่อง ๙ / มูลนิธิชัยพัฒนา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “ศาสตร์พระราชาแก้ภัยแล้ง–ฟื้นป่า–คืนดิน” ๒. นักเรียนแบ่งเป็น ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ๓. ครูมอบหัวข้อ ศาสตร์พระราชา ๑ โครงการ/กลุ่ม ได้แก่ (๑) ฝนหลวง – แก้ภัยแล้งระดับประเทศ (๒) น้ำบาดาล – จัดหาน้ำในพื้นที่ขาดแคลน (๓) ฝายชะลอน้ำ – ฟื้นฟูป่าต้นน้ำ (๔) ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง – อนุรักษ์ป่าแบบใช้ประโยชน์ได้ (๕) เขื่อนดิน/แก้มลิง–จัดการน้ำท่วม-ขาดน้ำ (๖) ทฤษฎีใหม่/โคกหนองนา–พัฒนาชีวิตชุมชนอย่างยั่งยืน ๔. ครูชี้แจงขั้นตอนในการทำกิจกรรม ดังนี้ ๔.๑ นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นหาข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ	นักเรียนแบ่งกลุ่ม และร่วมกันศึกษาค้นคว้าใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชา ในการทำใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชาของเรา พร้อมนำเสนอกลุ่มละ ๓ นาที			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔.๒ ครูแจกใบงานที่ ๒๕ เรื่อง ศาสตร์พระราชาของเรา โดยตอบ ๖ หัวข้อสำคัญ ดังนี้ (๑) ปัญหาที่เกิดขึ้นคืออะไร (๒) รัชกาลที่ ๙ ทรงศึกษาปัญหาอย่างไร (๓) ทรงเสนอให้ทำอย่างไร (แนวทาง/วิธีการ) (๔) มีการนำไปใช้จริงที่ไหน ผลเป็นอย่างไร (๕) รัชกาลที่ ๑๐ ต่อยอดอย่างไร (๖) นักเรียนได้เรียนรู้อะไรจากโครงการนี้ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรม สรุปเนื้อหาที่ศึกษาค้นคว้าเสร็จในใบงานที่ ๒๕ เรื่อง “ศาสตร์พระราชาของเรา” ๖. นักเรียนนำเสนอหน้าชั้น กลุ่มละ ๓ นาที (รวม ๑๘ นาทีโดยประมาณ) โดยต้องพูดให้ครบ ๖ หัวข้อในใบงาน และสื่อสารชัดเจน ๗. ครูเพิ่มเติมข้อมูลสำคัญ หรือเสริมส่วนที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้แต่ละกลุ่มตรวจทานตารางคำตอบของตนเองอีกครั้ง ๒. ครูพูดสรุปภาพรวม “วันนี้พวกเราได้เรียนรู้ศาสตร์พระราชาที่พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงคิดและรัชกาลที่ ๑๐ ทรงสานต่อเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้ง ป่าไม้ และดิน ให้กับคนไทยอย่างยั่งยืน” ๓. ครูแจ้งว่า “ในชั่วโมงหน้า ครูจะตรวจใบงานที่นักเรียนทำ แล้วแจ้งแต่ละกลุ่มว่าควรเพิ่มเติมหรือปรับปรุงอะไรบ้าง ๔. ครูย้ำเป้าหมายของชั่วโมงถัดไปว่า “ให้เตรียมความพร้อม เพราะชั่วโมงหน้าเราจะจัดระเบียบความรู้ ให้เข้าใจง่ายแล้ววางแผนว่าใครจะพูดเรื่องไหน ใช้สื่ออะไร ก่อนจะได้ฝึกพูดจริงในชั่วโมงถัดไป”	นักเรียนทุกกลุ่มตรวจทาน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง ศาสตร์พระราชา

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๗ เรื่อง ศาสตร์พระราชาของเรา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายศาสตร์พระราชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำและแก้ปัญหาภัยแล้งได้อย่างเข้าใจ	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๗ เรื่อง ศาสตร์พระราชาของเรา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) สืบค้นข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ และวิเคราะห์ปัญหา แนวทาง ผลสำเร็จของศาสตร์พระราชาแต่ละเรื่องได้	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๗ เรื่อง ศาสตร์พระราชาของเรา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ซาบซึ้งในพระอัจฉริยภาพและความเสียสละของในหลวงรัชกาลที่ ๙ และรัชกาลที่ ๑๐ พร้อมตระหนักถึงบทบาทของตนในการดูแลทรัพยากรน้ำ	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๗ เรื่อง ศาสตร์พระราชาของเรา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) สืบค้นข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ และวิเคราะห์ปัญหา แนวทาง ผลสำเร็จของศาสตร์พระราชาแต่ละเรื่องได้ โดยมีความซาบซึ้งในพระอัจฉริยภาพและความเสียสละของในหลวงรัชกาลที่ ๙ และรัชกาลที่ ๑๐ พร้อมตระหนักถึงบทบาทของตนในการ	๑. ตรวจใบงาน ๒. สังเกตการนำเสนอศาสตร์พระราชา	ใบงานที่ ๗ เรื่อง ศาสตร์พระราชาของเรา นำเสนอศาสตร์พระราชา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

ดูแลทรัพยากรน้ำ (๓.๑.๓,๓.๒.๒,๔.๓.๑)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
นำเสนอศาสตร์พระราชา	๑. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน ๒. วิธีการนำเสนอน่าสนใจ ๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องสมบูรณ์ทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	ข้อมูลในแผนผังไม่ถูกต้อง ไม่สามารถนำเสนอได้
ใบงานที่ ๗ เรื่อง ศาสตร์พระราชาของเรา	สรุปโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สรุปข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ครบถ้วน ถูกต้องชัดเจน ทุกประเด็นที่กำหนดในใบงาน	สรุปข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ หรือขาดความสมบูรณ์ในบางประเด็น	สรุปข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน

สถานีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการนำเสนอ (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ **(ดี)** หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ **(พอใช้)** หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ **(ปรับปรุง)** หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน			๒. วิธีการนำเสนอน่าสนใจ			๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๖

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๓ (ดี)**

คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๒ (พอใช้)**

คะแนน ๐ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๑ (ปรับปรุง)**

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชาของเรา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง: ให้นักเรียนสรุปโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริลงในใบงาน

โครงการ.....

๑. ปัญหาที่เกิดขึ้นคืออะไร

.....

.....

๒. รัชกาลที่ ๙ ทรงศึกษาปัญหาอย่างไร

.....

.....

.....

๓.พระองค์ทรงเสนอให้ทำอย่างไร (แนวทาง/วิธีการ)

.....

.....

.....

๔. มีการนำไปใช้จริงที่ไหน ผลเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

๕. รัชกาลที่ ๑๐ ต่อยอดอย่างไร

.....

.....

.....

๖. นักเรียนได้เรียนรู้อะไรจากโครงการนี้

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชาของเรา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง: ให้นักเรียนสรุปโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริลงในใบงาน

โครงการโครงการฝนหลวง

๑. ปัญหาที่เกิดขึ้นคืออะไร

เกิดภัยแล้ง ฝนไม่ตกตามฤดูกาล เกษตรกรขาดน้ำทำการเกษตร บางพื้นที่เกิดไฟป่าและฝุ่นควัน

๒. รัชกาลที่ ๙ ทรงศึกษาปัญหาอย่างไร

รัชกาลที่ ๙ ทรงสังเกตจากสภาพอากาศ แผนที่ฝน ดาวเทียม และข้อมูลเกษตรกร แล้วเสนอแนวทางทำฝนเทียม

๓. พระองค์ทรงเสนอให้ทำอย่างไร (แนวทาง/วิธีการ)

ใช้วิธีโปรยสารเคมีบางชนิดขึ้นฟ้าเพื่อ “เลี้ยงเมฆ” และทำให้ฝนตกลงในพื้นที่ที่ต้องการ

๔. มีการนำไปใช้จริงที่ไหน ผลเป็นอย่างไร

ใช้ทั่วประเทศ เช่น ภาคอีสานตอนบน ภาคเหนือ ทำให้ชาวนาและประชาชนมีน้ำใช้อย่างต่อเนื่อง

๕. รัชกาลที่ ๑๐ ต่อยอดอย่างไร

จัดตั้ง “หน่วยบินฝนหลวง” หลายจังหวัด และพัฒนาการควบคุมแบบทันสมัยมากขึ้น

๖. นักเรียนได้เรียนรู้อะไรจากโครงการนี้

เรียนรู้ว่า เมื่อคนไทยมีปัญหา พระเจ้าอยู่หัวก็พยายามช่วยด้วยวิธีทางวิทยาศาสตร์และไม่ทอดทิ้งประชาชน

เฉลย ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชาของเรา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง: ให้นักเรียนสรุปโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริลงในใบงาน

โครงการจัดหาน้ำบาดาลขนาดใหญ่

๑. ปัญหาที่เกิดขึ้น

พื้นที่บางแห่งไม่มีแม่น้ำ ไม่มีแหล่งน้ำผิวดิน เกษตรกรขาดแคลนน้ำทั้งอุปโภค–บริโภค

๒. ทรงศึกษาปัญหาอย่างไร

ทรงสำรวจสภาพพื้นที่ ค้นหาชั้นหินอุ้มน้ำ และปรึกษาผู้เชี่ยวชาญทางธรณีวิทยา

๓. ทรงเสนอให้ทำอย่างไร

ขุดเจาะน้ำบาดาลลึก และติดตั้งระบบสูบน้ำเพื่อแจกจ่ายให้ชุมชน

๔. มีการใช้ที่ไหน/ผลเป็นอย่างไร

ใช้ในภาคอีสานตอนล่าง เช่น สุรินทร์ บุรีรัมย์ ทำให้หมู่บ้านมีน้ำใช้ทั้งปี

๕. รัชกาลที่ ๑๐ ต่อยอดอย่างไร

สั่งการให้กรมทรัพยากรน้ำบาดาลวางระบบถาวร และจัดการซ่อมแซมดูแลระยะยาว

๖. นักเรียนได้เรียนรู้อะไร

น้ำใต้ดินมีค่า และการวางแผนใช้น้ำต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจในธรรมชาติ

เฉลย ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชาของเรา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง: ให้นักเรียนสรุปโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริลงในใบงาน

โครงการฝายชะลอน้ำ

๑. ปัญหาที่เกิดขึ้น

น้ำไหลเร็ว ดินพังทลาย น้ำไม่ซึมลงดิน ทำให้แห้งแล้ง

๒. ทรงศึกษาปัญหาอย่างไร

เสด็จไปดูพื้นที่จริง พบว่าป่าถูกทำลาย และน้ำไหลแรงในหน้าฝน

๓. ทรงเสนอให้ทำอย่างไร

สร้างฝายชะลอน้ำง่าย ๆ ด้วยหิน ดิน หรือไม้ เพื่อให้น้ำไหลช้าลง และซึมสู่ดิน

๔. มีการใช้ที่ไหน / ผลเป็นอย่างไร

ใช้ได้ทั่วประเทศ เช่น ป่าต้นน้ำในภาคเหนือ น้ำเริ่มซึมมากขึ้น เกิดความชุ่มชื้น ฟื้นฟูป่าได้

๕. รัชกาลที่ ๑๐ ต่อยอดอย่างไร

ส่งเสริมชุมชนสร้างฝายแบบมีแผน จัดฝึกอบรม และตรวจวัดผล

๖. นักเรียนได้เรียนรู้อะไร

สิ่งง่าย ๆ อย่างก้อนหิน ก็สามารถเปลี่ยนภูเขาแห้งแล้งให้กลับมามีชีวิตได้

เฉลย ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชาของเรา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง: ให้นักเรียนสรุปโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริลงในใบงาน

โครงการป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง

๑. ปัญหาที่เกิดขึ้น

คนตัดไม้ทำลายป่า เพราะต้องใช้ที่ดินทำกิน ไม่มีอาหารและเชื้อเพลิง

๒. ทรงศึกษาปัญหาอย่างไร

ทรงพูดคุยกับชาวบ้าน วิเคราะห์วิถีชีวิต และความจำเป็นในแต่ละพื้นที่

๓. ทรงเสนอให้ทำอย่างไร

ปลูกป่าแบบผสมผสาน ได้แก่ ป่าไม้ใช้สอย ป่าไม้กินได้ และป่าไม้เศรษฐกิจ เพื่อได้ “ประโยชน์ ๔ อย่าง” คือ ไม้ใช้สอย อาหาร รายได้ และอนุรักษ์ดิน–น้ำ

๔. มีการใช้ที่ไหน/ผลเป็นอย่างไร

ในภาคเหนือ ภาคตะวันตก เช่น เชียงใหม่ ตาก กาญจนบุรี คนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน

๕. รัชกาลที่ ๑๐ ต่อยอดอย่างไร

สร้างแปลงตัวอย่างในโรงเรียน สวนสาธารณะ และหน่วยงานรัฐเพื่อให้เยาวชนเห็นของจริง

๖. นักเรียนได้เรียนรู้อะไร

การอนุรักษ์ไม่ใช่การห้ามใช้ป่า แต่คือการใช้แบบรู้คุณค่า

เฉลย ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชาของเรา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง: ให้นักเรียนสรุปโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริลงในใบงาน

โครงการทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา

๑. ปัญหาที่เกิดขึ้นคืออะไร

เกษตรกรจำนวนมากไม่มีที่ดินเพียงพอ หรือมีแต่ใช้ไม่คุ้มค่า ทำไร่เชิงเดี่ยว ขาดน้ำ ปลูกพืชไม่รอด จนทำให้เป็นหนี้และยากจน

๒. รัชกาลที่ ๙ ทรงศึกษาปัญหาอย่างไร

ทรงพบว่าการเกษตรแบบเดิมเน้นปริมาณ แต่ไม่ยั่งยืน จึงพัฒนา “ทฤษฎีใหม่” ให้ใช้ทรัพยากรเท่าที่มีอย่างรู้คุณค่า ทรงทดลองที่โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดาและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

๓. ทรงเสนอให้ทำอย่างไร

แบ่งพื้นที่ดินออกเป็น ๔ ส่วน ได้แก่ ๓๐% ขุดหนองกักเก็บน้ำ ๓๐% ทำนา ๓๐% ปลูกพืชผสมผสาน และ ๑๐% เป็นที่อยู่อาศัยและเลี้ยงสัตว์ เรียกโมเดลนี้ว่า “โคก หนอง นา” เพราะเน้นพื้นที่สูง (โคก) หนองน้ำ และนา

๔. มีการใช้ที่ไหน / ผลเป็นอย่างไร

เช่น ที่ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงบ้านสันติอโศก จ.บุรีรัมย์ และอีกหลายจังหวัดทั่วประเทศ เกษตรกรมีอาหารกิน มีน้ำใช้ตลอดปี ลดค่าใช้จ่าย ไม่เป็นหนี้ และพึ่งพาตนเองได้

๕. รัชกาลที่ ๑๐ ต่อยอดอย่างไร

– สนับสนุน “โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบเกษตรทฤษฎีใหม่”
– ให้ประชาชนเรียนรู้จากพื้นที่จริง
– มีศูนย์ฝึกอบรมทั่วประเทศ สนับสนุนโดยกรมพัฒนาที่ดินและโครงการพระราชดำริ

๖. นักเรียนได้เรียนรู้อะไรจากโครงการนี้

รู้สึกทึ่งว่าพื้นที่เล็ก ๆ ก็เปลี่ยนชีวิตได้ถ้าใช้ให้เป็นเรียนรู้ว่าความยั่งยืนไม่ต้องรอเงินเยอะ แต่เริ่มจากการคิดเป็นวางแผน และอยู่พอเพียง

เฉลย ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชาของเรา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง: ให้นักเรียนสรุปโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริลงในใบงาน

โครงการเขื่อนดิน / แก้มลิง

๑. ปัญหาที่เกิดขึ้น

น้ำท่วมขังในฤดูฝน แต่พอหน้าแล้งกลับไม่มีน้ำใช้

๒. ทรงศึกษาปัญหาอย่างไร

ศึกษาระบบน้ำธรรมชาติ วัฏจักรน้ำ และวิถีชาวบ้านริมแม่น้ำ

๓. ทรงเสนอให้ทำอย่างไร

สร้างเขื่อนดินกักเก็บน้ำ และใช้แนวคิด “แก้มลิง” คือเก็บน้ำส่วนเกินไว้ในบึงรอบนอกเมือง

๔. มีการใช้ที่ไหน / ผลเป็นอย่างไร

กรุงเทพฯ ฝั่งตะวันตก เช่น หนองแขม, ภาคกลางเช่นลพบุรี น้ำไม่ท่วมเมืองง่าย และมีน้ำใช้ในหน้าแล้ง

๕. รัชกาลที่ ๑๐ ต่อยอดอย่างไร

พัฒนาระบบผันน้ำอัตโนมัติ และดูแลบึง–หนองให้สะอาดและเก็บน้ำได้มากขึ้น

๖. นักเรียนได้เรียนรู้อะไร

ภูมิปัญญาของพระองค์เรียบง่าย แต่ใช้ได้จริง และช่วยชีวิตคนจำนวนมากได้

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

โครงการฝนหลวง: จากปัญหาภัยแล้งสู่ความยั่งยืนด้วยพระปรีชาสามารถ

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมที่พึ่งพาปริมาณน้ำฝนเป็นหลัก แต่ด้วยสภาพอากาศที่แปรปรวน ทำให้เกิดปัญหาภัยแล้งบ่อยครั้ง ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อเกษตรกรและเศรษฐกิจของประเทศ โครงการฝนหลวงจึงถือกำเนิดขึ้นจากพระวิสัยทัศน์อันกว้างไกลของในหลวงรัชกาลที่ ๙ เพื่อบรรเทาปัญหาเหล่านี้

ปัญหาหลักที่ประเทศไทยเผชิญอยู่คือ ภัยแล้ง และฝนไม่ตกตามฤดูกาล ทำให้เกษตรกรขาดแคลนน้ำสำหรับการเพาะปลูกอย่างหนัก นอกจากนี้ในบางพื้นที่ยังเกิดไฟป่าและฝุ่นควันซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการขาดแคลนน้ำและสภาพอากาศที่แห้งแล้งอีกด้วย

ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว และทรงศึกษาข้อมูลอย่างลึกซึ้งและรอบด้าน พระองค์ทรงสังเกตจากสภาพอากาศการวิเคราะห์แผนที่ฝน ข้อมูลจากดาวเทียม และการรับฟังปัญหาจากเกษตรกร โดยตรงจากการศึกษาและวิเคราะห์อย่างรอบคอบนี้เอง ทำให้พระองค์ทรงเสนอแนวทางในการทำฝนเทียมเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำ

แนวทางที่พระองค์ทรงเสนอคือการโปรยสารเคมีบางชนิดขึ้นฟ้าเพื่อ “เลี้ยงเมฆ” โดยอาศัยหลักการทางวิทยาศาสตร์ในการควบคุมสภาพอากาศให้เกิดการรวมตัวของเมฆ และท้ายที่สุดคือการทำให้ ฝนตกลงในพื้นที่ที่ต้องการซึ่งเป็นวิธีการที่เรียกว่า "การทำฝนหลวง"

โครงการฝนหลวงได้ถูกนำไปใช้ทั่วประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ประสบปัญหาภัยแล้งอย่างรุนแรง เช่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนและภาคเหนือ ผลลัพธ์ที่ได้คือชาวนาและประชาชนมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรและการอุปโภคบริโภคอย่างต่อเนื่อง ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนจากภัยแล้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ทรงสานต่อพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมชนกนาถ โดยทรงจัดตั้ง “หน่วยบินฝนหลวง” ขึ้นในหลายจังหวัด และทรงพัฒนาการควบคุมการปฏิบัติการให้มีความทันสมัยมากขึ้น เพื่อให้โครงการฝนหลวงมีประสิทธิภาพและเข้าถึงพื้นที่ที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง

ที่มาข้อมูล https://www.royalrainmaking.go.th/

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

โครงการจัดหาน้ำบาดาลขนาดใหญ่: แก้ปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ปัญหาการขาดแคลนน้ำเป็นหนึ่งในความท้าทายสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ห่างไกลจากแหล่งน้ำหลัก โครงการจัดหาน้ำบาดาลขนาดใหญ่จึงถือกำเนิดขึ้นจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนนี้

หลายพื้นที่ของประเทศไทยไม่มีแม่น้ำ หรือแหล่งน้ำผิวดินที่เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ส่งผลให้เกษตรกรขาดแคลนน้ำ สำหรับการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์อย่างหนัก ไม่เพียงเท่านั้น ประชาชนในชุมชนยังประสบปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับ การอุปโภค–บริโภค ในชีวิตประจำวัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขอนามัยและคุณภาพชีวิตโดยรวม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาด้วยหลักวิทยาศาสตร์และข้อมูลที่เป็นจริง พระองค์ทรงสำรวจสภาพพื้นที่อย่างละเอียด ทรงศึกษาและค้นหาชั้นหินอุ้มน้ำ ซึ่งเป็นแหล่งกักเก็บน้ำบาดาลใต้ดิน และทรงปรึกษาผู้เชี่ยวชาญทางธรณีวิทยา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แม่นยำและวางแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

แนวทางที่พระองค์ทรงเสนอคือการขุดเจาะน้ำบาดาลลึก ลงไปยังชั้นหินอุ้มน้ำ เพื่อนำน้ำใต้ดินขึ้นมาใช้ประโยชน์จากนั้นจึงติดตั้งระบบสูบน้ำ และระบบท่อส่งน้ำเพื่อแจกจ่ายน้ำบาดาลสะอาดให้กับชุมชนต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเพียงพอ ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำอย่างยั่งยืน

หลักการทำงานของน้ำบาดาล น้ำบาดาลคือน้ำที่กักเก็บอยู่ใต้ผิวดินในช่องว่างและรอยแตกของชั้นหินหรือชั้นกรวดทราย ชั้นหินที่สามารถกักเก็บและให้น้ำบาดาลได้ดีเรียกว่า ชั้นหินอุ้มน้ำ (Aquifer) การขุดเจาะน้ำบาดาลต้องอาศัยความรู้ทางธรณีวิทยาเพื่อระบุตำแหน่งของชั้นหินอุ้มน้ำที่เหมาะสม ซึ่งน้ำบาดาลจะถูกดึงขึ้นมาโดยใช้ปั๊มสูบน้ำ และผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพหากจำเป็น ก่อนจะถูกส่งไปยังครัวเรือนและพื้นที่เกษตรกรรม

โครงการจัดหาน้ำบาดาลขนาดใหญ่นี้ได้ถูกนำไปใช้จริงในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เช่น จังหวัด สุรินทร์ และบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ประสบปัญหาภัยแล้งและขาดแคลนน้ำอย่างเรื้อรัง ผลลัพธ์ที่ได้คือหมู่บ้านและชุมชนมีน้ำใช้ตลอดทั้งปี ทั้งเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสานต่อพระราชปณิธานด้านการบริหารจัดการน้ำ โดยทรงสั่งการให้กรมทรัพยากรน้ำบาดาลวางระบบถาวร สำหรับการจัดหาน้ำบาดาล พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการจัดการซ่อมแซมและดูแลรักษาระยะยาว เพื่อให้ระบบน้ำบาดาลสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

แหล่งที่มาข้อมูล: https://www.dgr.go.th/

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

โครงการฝายชะลอน้ำ: ฟื้นฟูป่า เพิ่มความชุ่มชื้น ด้วยภูมิปัญญาจากพระราชา

ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรป่าไม้และดิน เป็นสาเหตุสำคัญที่นำไปสู่ปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วมในหลายพื้นที่ของประเทศไทย ด้วยพระปรีชาสามารถและพระวิสัยทัศน์อันกว้างไกล พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงริเริ่ม "โครงการฝายชะลอน้ำ" ขึ้นเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศและคืนความสมบูรณ์สู่ธรรมชาติ

ปัญหาหลักที่ประเทศไทยเผชิญ คือ การที่น้ำไหลอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน ส่งผลให้เกิดการพังทลายของดินอย่างรุนแรง นอกจากนี้น้ำยังไม่สามารถซึมลงสู่ดิน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ดินขาดความชุ่มชื้น และพื้นที่ประสบปัญหาแห้งแล้ง แม้ในฤดูฝนก็อาจเกิดน้ำหลากแล้วแห้งไปอย่างรวดเร็ว

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงให้ความสำคัญกับการศึกษาปัญหาจากสภาพความเป็นจริง พระองค์ทรงเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรพื้นที่จริงที่ประสบปัญหาด้วยพระองค์เอง และทรงพบว่าป่าไม้ซึ่งเป็นปราการธรรมชาติถูกทำลาย ไปเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้น้ำจากฝนที่ตกลงมาไหลแรงไม่มีการชะลอตัว ทำให้หน้าดินถูกชะล้างพังทลายและไม่สามารถเก็บกักความชุ่มชื้นได้

พระองค์ทรงเสนอแนวทางการแก้ปัญหาที่เรียบง่ายแต่เปี่ยมประสิทธิภาพ คือการสร้างฝายชะลอน้ำ (Check Dam) ซึ่งเป็นสิ่งก่อสร้างขนาดเล็กที่สร้างขวางลำธารหรือทางน้ำไหล โดยใช้วัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น เช่น หิน ดิน หรือไม้ เพื่อทำให้น้ำที่ไหลมานั้นไหลช้าลง และมีเวลาให้ซึมซับลงสู่ดินได้มากขึ้น ซึ่งเป็นการช่วยเพิ่มความชุ่มชื้นให้แก่ผืนป่าและดินโดยธรรมชาติ

หลักการทำงานของฝายชะลอน้ำ ฝายชะลอน้ำทำหน้าที่คล้าย "บันไดน้ำ" หรือ "เขื่อนขนาดเล็ก" ที่กั้นกระแสน้ำให้ไหลช้าลง น้ำที่ถูกชะลอจะแผ่กระจายออกไปด้านข้างและด้านบนของฝาย ทำให้มีเวลาซึมซับลงสู่ใต้ดินมากขึ้น ส่งผลให้

- **เพิ่มความชุ่มชื้นในดิน** น้ำที่ซึมลงดินจะไปเติมน้ำใต้ดิน (Groundwater) ทำให้ดินบริเวณนั้นมีความชุ่มชื้นตลอดเวลา
- **ลดการพังทลายของดิน** การไหลที่ช้าลงของน้ำช่วยลดพลังงานจลน์ของน้ำ ลดการกัดเซาะหน้าดิน
- **สร้างระบบนิเวศ** บริเวณที่มีน้ำซึมจะเกิดความชุ่มชื้น เอื้อต่อการเจริญเติบโตของพืชพรรณ ต้นไม้ และสิ่งมีชีวิตขนาดเล็ก ทำให้ป่าฟื้นตัว

โครงการฝายชะลอน้ำได้ถูกนำไปใช้ในพื้นที่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในป่าต้นน้ำ และพื้นที่ลาดชัน เช่น ในภาคเหนือ ผลลัพธ์ที่ปรากฏคือน้ำเริ่มซึมลงสู่ดินได้มากขึ้น ทำให้เกิดความชุ่มชื้นเพิ่มขึ้นในพื้นที่ป่าและนำไปสู่การฟื้นฟูสภาพป่า ให้กลับมาอุดมสมบูรณ์ขึ้น มีความหลากหลายทางชีวภาพเพิ่มขึ้น และยังช่วยลดความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้งอีกด้วย

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสานต่อพระราชปณิธาน โดยทรงส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสร้างฝาย อย่างเป็นระบบและมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน รวมถึงการจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ในการสร้างและบำรุงรักษาฝายอย่างถูกวิธี พร้อมทั้งตรวจวัดผล เพื่อประเมินประสิทธิภาพและพัฒนาโครงการให้ดียิ่งขึ้น

แหล่งที่มาข้อมูล : https://portal.dnp.go.th/

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

โครงการป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง: สร้างสมดุลระหว่างคนกับป่า เพื่อชีวิตที่ยั่งยืน

ปัญหาการบุกรุกทำลายป่าไม้เป็นหนึ่งในความท้าทายสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตของผู้คนในประเทศไทย ด้วยพระอัจฉริยภาพและพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงมีพระราชดำริ "โครงการป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง" ขึ้น เพื่อให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน

ปัญหาหลัก คือ การตัดไม้ทำลายป่าซึ่งเกิดจากความจำเป็นของประชาชนที่ต้องใช้ที่ดินทำกินเพื่อการเกษตร และยังขาดแคลนทรัพยากรที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน เช่น อาหาร และเชื้อเพลิง (ไม้ฟืน) ทำให้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานเหล่านี้ นำไปสู่ความเสื่อมโทรมของป่าไม้และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยรวม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเข้าถึงปัญหาด้วยการพูดคุยกับชาวบ้าน ในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด เพื่อทำความเข้าใจถึงวิถีชีวิต ปัญหา และความต้องการที่แท้จริงของพวกเขา นอกจากนี้ยังทรงวิเคราะห์วิถีชีวิต และความจำเป็นในแต่ละพื้นที่เพื่อหาแนวทางแก้ไขที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมและสิ่งแวดล้อม

พระองค์ทรงเสนอแนวทางการปลูกป่าแบบผสมผสาน โดยแบ่งป่าออกเป็น ๓ ประเภทหลัก ได้แก่

๑. ป่าไม้ใช้สอย สำหรับใช้ในครัวเรือน เช่น ไม้ฟืนสำหรับหุงต้ม ไม้สร้างบ้าน ทำเครื่องมือ
๒. **ป่าไม้กินได้** พืชผัก ผลไม้ เห็ด ที่สามารถนำมาบริโภคได้
๓. **ป่าไม้เศรษฐกิจ** ไม้ที่สามารถนำไปขายสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน เช่น ไม้ยืนต้นที่มีมูลค่าสูง

การปลูกป่าในลักษณะนี้จะนำไปสู่ "ประโยชน์ ๔ อย่าง" ได้แก่

๑. **ไม้ใช้สอย** ตอบสนองความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีวิต
๒. **อาหาร** มีแหล่งอาหารจากป่า
๓. **รายได้** จากการจำหน่ายผลผลิตจากป่าเศรษฐกิจ
๔. **อนุรักษ์ดิน–น้ำ** การมีป่าไม้ช่วยปกป้องหน้าดินไม่ให้พังทลาย และช่วยดูดซับน้ำ เพิ่มความชุ่มชื้นให้แก่ระบบนิเวศ

แนวคิดนี้ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการปลูกต้นไม้เพื่อการอนุรักษ์เท่านั้น แต่ยังเป็นการปลูกป่าที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชน โดยใช้หลักการพึ่งพาซึ่งกันและกันระหว่างคนกับป่า เน้นความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ทำให้ประชาชนไม่ต้องบุกรุกป่าเพิ่มเติมเนื่องจากมีแหล่งทรัพยากรจากป่าของตนเอง

โครงการนี้ได้ถูกนำไปใช้ในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่มีความเปราะบางทางสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ เช่น ในภาคเหนือ และภาคตะวันตก ตัวอย่าง เช่น จังหวัดเชียงใหม่ ตาก และกาญจนบุรี ผลลัพธ์ที่ได้คือประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน โดยมีแหล่งปัจจัยในการดำรงชีวิตและรายได้จากการดูแลป่า ทำให้เกิดความตระหนักในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสานต่อพระราชปณิธาน โดยทรงให้ความสำคัญกับการขยายผลและสร้างความเข้าใจในแนวคิดนี้ พระองค์ทรงให้สร้างแปลงตัวอย่างของโครงการ "ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง" ขึ้นในสถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงเรียน สวนสาธารณะ และหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้ เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้เห็นของจริงได้เรียนรู้และเข้าใจถึงหลักการและประโยชน์ของโครงการนี้อย่างเป็นรูปธรรม

แหล่งที่มาข้อมูล: https://www.forest.go.th/

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

โครงการทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา: ทางออกสู่ความยั่งยืนสำหรับเกษตรกรไทย

ปัญหาความยากจนของเกษตรกรไทยมักเชื่อมโยงกับการจัดการทรัพยากรที่ดินและน้ำอย่างไม่เหมาะสม ทำให้ผลผลิตไม่แน่นอนและต้องเผชิญกับหนี้สิน ด้วยพระปรีชาสามารถและพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงพระราชทาน "ทฤษฎีใหม่" ซึ่งต่อยอดมาเป็นรูปแบบ "โคกหนองนา" เพื่อเป็นแนวทางในการพึ่งพาตนเองและสร้างความยั่งยืนให้กับเกษตรกร

ปัญหาหลัก คือ เกษตรกรจำนวนมากไม่มีที่ดินเพียงพอสำหรับการเพาะปลูก หรือบางรายมีที่ดินแต่ใช้ไม่คุ้มค่า โดยมักจะทำการเกษตรแบบไร่เชิงเดี่ยว ซึ่งพึ่งพาสภาพอากาศสูงเมื่อประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ หรือปลูกพืชไม่เหมาะสมกับพื้นที่ ทำให้ปลูกพืชไม่รอด จนนำไปสู่ปัญหาเป็นหนี้และยากจนวนเวียนไม่จบสิ้น

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเล็งเห็นว่าการเกษตรแบบเดิมที่เน้นปริมาณผลผลิตมาก ๆ โดยไม่คำนึงถึงความสมดุลของธรรมชาตินั้นไม่ยั่งยืน และสร้างความเปราะบางให้กับเกษตรกร พระองค์จึงทรงพัฒนา “ทฤษฎีใหม่” ขึ้นมาเพื่อให้เกษตรกรสามารถ ใช้ทรัพยากรเท่าที่มีอยู่ได้อย่างรู้คุณค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด โดยทรงทดลองและศึกษาแนวคิดนี้ในหลายพื้นที่ เช่น ที่โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพิสูจน์แนวคิดก่อนเผยแพร่สู่สาธารณะ

พระองค์ทรงเสนอแนวคิดการแบ่งพื้นที่ดินออกเป็น ๔ ส่วน ตามสัดส่วนที่เหมาะสมและยืดหยุ่นได้ตามสภาพพื้นที่ ได้แก่

๑. **๓๐% ขุดหนองกักเก็บน้ำ** สำหรับกักเก็บน้ำฝน น้ำท่า และเป็นแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยมีคันดินล้อมรอบเพื่อป้องกันน้ำท่วมขัง
๒. **๓๐% ทำนา** สำหรับปลูกข้าว ซึ่งเป็นพืชหลักเพื่อเป็นอาหารหลักของครัวเรือน
๓. **๓๐% ปลูกพืชผสมผสาน** เช่น ไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผักสวนครัว พืชสมุนไพร เพื่อให้มีอาหารหลากหลายและเป็นแหล่งรายได้เสริม
๔. **๑๐% เป็นที่อยู่อาศัยและเลี้ยงสัตว์** สำหรับปลูกบ้าน ทำโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ และปลูกพืชสวนครัวเล็กน้อยรอบบ้าน

โมเดลนี้เรียกว่า **“โคก หนอง นา”** เนื่องจากเน้นการจัดการพื้นที่

- **โคก** พื้นที่ดินที่ยกสูงขึ้น เพื่อปลูกไม้ยืนต้น ไม้ผล และใช้เป็นที่อยู่อาศัย
- **หนอง** แหล่งน้ำสำหรับกักเก็บน้ำและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- **นา** พื้นที่ปลูกข้าว

หลักการสำคัญของทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนาหัวใจสำคัญของทฤษฎีใหม่ คือ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและที่ดินแบบบูรณาการ โดยเน้นความพอเพียง การพึ่งพาตนเอง และการสร้างความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ขนาดเล็ก ทำให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร ลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้จากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

โครงการทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา ได้ถูกนำไปประยุกต์ใช้ในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ ตัวอย่าง เช่น ที่ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงบ้านสันติอโศก จังหวัดบุรีรัมย์ และอีกหลายจังหวัดทั่วทุกภาคของประเทศไทย ผลลัพธ์ที่ได้คือ เกษตรกรมีอาหารกินจากผลผลิตในพื้นที่ของตนเอง มีน้ำใช้ตลอดปี ทั้งเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ทำให้ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนอย่างมากไม่เป็นหนี้เพิ่มขึ้น และที่สำคัญคือสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสานต่อและขยายผลแนวพระราชดำริ โดยทรงสนับสนุน “โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบเกษตรทฤษฎีใหม่” อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งส่งเสริมให้ ประชาชนได้เรียนรู้จากพื้นที่จริง ที่ประสบความสำเร็จ และมีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมทั่วประเทศ โดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานสำคัญ เช่น กรมพัฒนาที่ดิน และโครงการที่เกี่ยวข้องกับพระราชดำริ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และสร้างเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบ

แหล่งที่มาข้อมูล: https://www.pidthong.org/

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

โครงการเขื่อนดิน / แก้มลิง: จัดการน้ำอย่างชาญฉลาด สร้างความสมดุลให้ชีวิต

ปัญหาอุทกภัยในช่วงฤดูฝนและการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งเป็นวัฏจักรที่ประเทศไทยต้องเผชิญมาอย่างยาวนาน ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหานี้ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงมีพระราชดำริ "โครงการเขื่อนดิน" และ"โครงการแก้มลิง" ซึ่งเป็นแนวคิดการบริหารจัดการน้ำที่เปี่ยมด้วยภูมิปัญญาและนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

ปัญหาหลัก คือ น้ำท่วมขังในฤดูฝนสร้างความเสียหายให้กับบ้านเรือน พื้นที่เกษตรกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน แต่เมื่อพ้นฤดูฝนไปแล้วกลับประสบปัญหาไม่มีน้ำใช้ในช่วงหน้าแล้ง ทำให้ขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค และการเกษตรวงจรน้ำท่วมสลับกับน้ำแล้งนี้สร้างความเดือดร้อนอย่างแสนสาหัสให้กับประชาชน

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงใช้หลักการศึกษาปัญหาจากธรรมชาติอย่างลึกซึ้ง พระองค์ทรงศึกษาระบบน้ำธรรมชาติ ทั้งการไหลของน้ำในแม่น้ำลำคลอง การซึมผ่านของดิน รวมถึงวัฏจักรน้ำในภาพรวม นอกจากนี้ยังทรงให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจ วิถีชีวิตของชาวบ้านริมแม่น้ำ ที่ต้องเผชิญกับปัญหาน้ำท่วมและน้ำแล้ง เพื่อให้การแก้ไขปัญหาสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และวิถีชีวิตของผู้คนอย่างแท้จริง

พระองค์ทรงเสนอแนวทางในการจัดการน้ำแบบองค์รวม โดยแบ่งเป็นสองส่วนหลัก คือ

๑. สร้างเขื่อนดินกักเก็บน้ำ เพื่อใช้เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่สำหรับกักเก็บน้ำฝนหรือน้ำจากลำธารในฤดูน้ำหลาก และนำมาใช้ประโยชน์ในช่วงฤดูแล้ง

๒. ใช้แนวคิด “แก้มลิง” เปรียบเทียบกับแก้มของลิงที่สามารถกักตุนอาหารไว้ได้จำนวนมากก่อนจะค่อย ๆ เคี้ยวกลืนกิน แนวคิดนี้คือการเก็บน้ำส่วนเกินไว้ในบึงหรือพื้นที่ว่างรอบนอกเมือง หรือตามพื้นที่ลุ่มต่ำโดยอาศัยระบบทางน้ำและประตูระบายน้ำควบคุมการไหลของน้ำ เมื่อน้ำในแม่น้ำสายหลักมีปริมาณสูงเกินไป จะผันน้ำส่วนเกินเข้าไปเก็บไว้ใน "แก้มลิง" เหล่านี้และเมื่อสถานการณ์น้ำท่วมคลี่คลาย หรือเมื่อเข้าสู่ฤดูแล้ง ก็จะค่อย ๆ ระบายน้ำที่กักเก็บไว้ออกมาใช้ประโยชน์

หลักการสำคัญของเขื่อนดินและแก้มลิง

- เขื่อนดิน คือโครงสร้างกั้นน้ำที่สร้างจากวัสดุธรรมชาติ เช่น ดิน หิน ซึ่งออกแบบมาเพื่อกักเก็บน้ำให้เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ช่วยให้มีแหล่งน้ำสำรองสำหรับใช้ในฤดูแล้ง และลดปริมาณน้ำที่จะไหลลงสู่พื้นที่ด้านล่างในช่วงฤดูฝน

- แก้มลิง คือแนวคิดการบริหารจัดการน้ำท่วมโดยการหน่วงน้ำไว้ในพื้นที่พักน้ำชั่วคราว หรือบึง/คลองต่าง ๆ ก่อนจะระบายออกสู่ทะเลหรือแหล่งน้ำขนาดใหญ่ในภายหลัง เป็นการลดภาระของระบบระบายน้ำหลักป้องกันน้ำท่วมขังในเขตเมือง และเป็นการกักเก็บน้ำไว้ใช้ในยามจำเป็น

แนวคิดเขื่อนดินและแก้มลิงได้ถูกนำไปประยุกต์ใช้ในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อน้ำท่วมและขาดแคลนน้ำ ตัวอย่างที่โดดเด่นคือการใช้ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพฯ ฝั่งตะวันตก เช่น เขตหนองแขม ซึ่งมีบึงและคลองเป็นแก้มลิงธรรมชาติ นอกจากนี้ยังมีการนำไปใช้ใน ภาคกลาง เช่น จังหวัดลพบุรี ผลลัพธ์ที่ได้ คือ น้ำไม่ท่วมเมืองง่าย ลดความเสียหายจากอุทกภัย และ มีน้ำใช้ในหน้าแล้ง อย่างเพียงพอทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสานต่อพระราชปณิธานด้านการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน โดยทรงให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบผันน้ำอัตโนมัติที่มีความแม่นยำและรวดเร็วยิ่งขึ้น เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำในโครงการแก้มลิงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังทรงเน้นย้ำถึงการดูแลรักษาบึงและหนองน้ำให้สะอาด และสามารถเก็บกักน้ำได้มากขึ้นอย่างยั่งยืน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเป็นแหล่งกักเก็บน้ำและแก้มลิงของประเทศ

แหล่งที่มาข้อมูล: https://www.rid.go.th/

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑	เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด ม.๒/๓	วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
มาตรฐาน ส ๕.๒	เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ตัวชี้วัด ม. ๒/๓	สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ศาสตร์พระราชาคือแนวทางการพัฒนาที่มุ่งแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยเน้นการเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง จากสภาพจริงและข้อมูลรอบด้านทั้งวิทยาศาสตร์ ภูมิประเทศ และวิถีชีวิตผู้คน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

โครงการสำคัญในการเรียนรู้ในชั่วโมงนี้ ได้แก่ ฝนหลวง, จัดหาน้ำบาดาล, ฝายชะลอน้ำ, ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง, และทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา ทุกโครงการล้วนเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้างสมดุลระหว่างธรรมชาติกับวิถีชีวิต และส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงสานต่อพระราชปณิธาน โดยขยายผลและพัฒนาโครงการให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ทำให้เห็นว่าปัญหาใหญ่สามารถแก้ไขได้ด้วยหลักคิดที่เรียบง่ายแต่เปี่ยมด้วยภูมิปัญญา และความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือประชาชน

๓. สาระการเรียนรู้

ศาสตร์พระราชาคือแนวทางการพัฒนาที่เน้นการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน โดยมีหลักการสำคัญ คือ การเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้งจากสภาพความเป็นจริง ทรงศึกษาข้อมูลรอบด้านไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ สภาพภูมิประเทศ หรือวิถีชีวิตของประชาชน ก่อนจะทรงคิดค้นแนวทางแก้ปัญหาที่เรียบง่ายแต่มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในการแก้ปัญหาภัยแล้ง พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมองปัญหาแบบองค์รวม ไม่ได้แยกส่วนทรงตระหนักว่าภัยแล้งเกิดจากหลายปัจจัย ทั้งการขาดแคลนน้ำ การทำลายป่า และการบริหารจัดการทรัพยากรที่ไม่เหมาะสม โดยมีโครงการสำคัญ ดังนี้

- โครงการฝนหลวง เป็นวิธีการเติมน้ำให้แก่พื้นที่ที่ขาดแคลน โดยใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ในการควบคุมสภาพอากาศให้เกิดฝน ถือเป็นการสร้างแหล่งน้ำจากฟ้า

- โครงการจัดหาน้ำบาดาลขนาดใหญ่ ช่วยแก้ปัญหาในพื้นที่ที่ไม่มีแหล่งน้ำผิวดิน โดยการสำรวจและนำน้ำบาดาลที่อยู่ใต้ดินมาใช้ประโยชน์อย่างถูกวิธี

- โครงการฝายชะลอน้ำ เป็นภูมิปัญญาที่เรียบง่ายแต่ทรงพลัง ในการกักเก็บและชะลอการไหลของน้ำในพื้นที่ป่าและภูเขา เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นให้ดินและฟื้นฟูระบบนิเวศ

- โครงการป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง แสดงให้เห็นว่าคนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ โดยปลูกป่าที่ให้ทั้งไม้ใช้สอย อาหาร และรายได้ พร้อมกับการอนุรักษ์ดินและน้ำไปพร้อมกัน

- โครงการเขื่อนดิน/แก้มลิง–จัดการน้ำท่วม-ขาดน้ำน้ำท่วมขังในฤดูฝนสร้างความเสียหายให้กับบ้านเรือน พื้นที่เกษตรกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน แต่เมื่อพ้นฤดูฝนไปแล้วกลับประสบปัญหาไม่มีน้ำใช้ในช่วงหน้าแล้ง

- โครงการทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา เป็นการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรแบบผสมผสาน เน้นการพึ่งพาตนเอง มีแหล่งน้ำ อาหาร และที่อยู่อาศัยในพื้นที่จำกัด ลดความเสี่ยงจากภัยแล้งและสร้างความมั่นคงในชีวิต

ทุกโครงการล้วนเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้างความสมดุลระหว่างธรรมชาติกับวิถีชีวิตผู้คน และส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงสานต่อพระราชปณิธานอย่างต่อเนื่อง โดยการขยายผลโครงการ พัฒนาเทคโนโลยี และส่งเสริมให้ประชาชนและเยาวชนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งเป็นการสร้างความยั่งยืนให้กับประเทศชาติสืบไปการเรียนรู้จากศาสตร์พระราชาทำให้เห็นว่าปัญหาใหญ่สามารถแก้ไขได้ด้วยหลักคิดที่เข้าใจธรรมชาติและมนุษย์อย่างลึกซึ้ง และความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือประชาชนโดยไม่ทอดทิ้งกัน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายสาระสำคัญของศาสตร์พระราชาแต่ละโครงการได้ครบถ้วน และระบุประเด็นที่ต้องปรับปรุงหรือค้นคว้าเพิ่มเติม

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วางแผนการนำเสนอ เลือกรูปแบบการนำเสนอและออกแบบสื่อประกอบการนำเสนอได้เหมาะสมกับเนื้อหาและเวลาที่กำหนด

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- แสดงความรับผิดชอบในการทำหน้าที่ของตนในกลุ่ม และร่วมมือกันออกแบบการนำเสนออย่างสร้างสรรค์

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วางแผนการนำเสนอ เลือกรูปแบบการนำเสนอและออกแบบสื่อประกอบการนำเสนอได้เหมาะสมกับเนื้อหาและเวลาที่กำหนด และแสดงความรับผิดชอบในการทำหน้าที่ของตนในกลุ่ม และร่วมมือกันออกแบบการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ (๓.๑.๓,๓.๒.๒,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๒)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สืบค้นข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ และวิเคราะห์ปัญหา แนวทาง ผลสำเร็จของศาสตร์พระราชา แต่ละเรื่องได้ และซาบซึ้งในพระอัจฉริยภาพและความเสียสละของในหลวงรัชกาลที่ ๙ และรัชกาลที่ ๑๐ พร้อมตระหนักถึงบทบาทของตนในการดูแลทรัพยากรน้ำ (๓.๑.๓,๓.๒.๒,๔.๓.๑)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูเปิดบทเรียนโดยกล่าวว่า “วันนี้เราจะเตรียมการนำเสนอศาสตร์พระราชาของกลุ่มเราอย่างเต็มรูปแบบ โดยครูจะช่วยตรวจข้อมูลที่ทุกกลุ่มทำมา และให้คำแนะนำเพิ่มเติมสำหรับการปรับปรุง เป้าหมายของเราคือ ในชั่วโมงต่อไปทุกกลุ่มต้องพร้อมซ้อมการพูดจริง” ๒. นักเรียนเคยเห็นการนำเสนอแบบไหนที่น่าสนใจบ้าง ที่ทำให้เราอยากฟังต่อและเข้าใจง่าย ๓. เราจะทำให้เพื่อนเข้าใจศาสตร์พระราชาใน ๕ นาทีได้อย่างไร โดยครูให้นักเรียนเขียนวิธีการของตนเองลงบนกระดาษ Post-it ไปติดกระดานหน้าชั้นเรียน	๑. นักทุกคนตั้งใจฟังครูอธิบาย ๒. แนวคำตอบที่คาดว่าจะได้รับ - มีรูปภาพเยอะ ๆ - ใช้โปรแกรม PowerPoint สวย ๆ - มีวิดีโอประกอบ - มีการ์ตูนประกอบ - คนพูดเสียงดังฟังชัด ๓. นักเรียนเขียนวิธีการนำเสนอที่ตนเองตนเองสนใจในกระดาษ Post-it และนำไปติดกระดานหน้าชั้นเรียน	๑. ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชา	โครงการศาสตร์พระราชา	- โครงการศาสตร์พระราชา - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๒)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านความรู้ อธิบายศาสตร์พระราชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำและแก้ปัญหาภัยแล้งได้อย่างเข้าใจ **ด้านทักษะกระบวนการ** สืบค้นข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ และวิเคราะห์ปัญหา แนวทาง ผลสำเร็จของศาสตร์พระราชาแต่ละเรื่องได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** ซาบซึ้งในพระอัจฉริยภาพและความเสียสละของในหลวงรัชกาลที่ ๙ และ	**ขั้นสอน (๑๐ นาที)** ๑. ครูแนะวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจและเหมาะสมกับนักเรียน ม.๒ เช่น ๑.๑ พูดหน้าชั้นพร้อมสไลด์หรือโปสเตอร์ เช่น ใช้ PowerPoint, Google Slides หรือโปสเตอร์ที่วาดมือ ๑.๒ ทำโปสเตอร์หรืออินโฟกราฟิก เช่น ใช้กระดาษ A๓ ตัดแปะภาพ วาดประกอบพร้อมข้อความสั้น ๆ ๑.๓ แสดงละครสั้นหรือบทบาทสมมติ จำลองสถานการณ์ เช่น เกษตรกรเจอภัยแล้ง แล้วคิดวิธีแก้ด้วยศาสตร์พระราชา ๑.๔. คลิปวิดีโอ (ถ้าทำล่วงหน้าได้) ๑.๕ สื่อจำลอง / โมเดล เช่น โมเดลฝายชะลอน้ำจากกล่องนม / ทฤษฎีโคกหนองนาโดยใช้ดินน้ำมัน ๒. ครูอธิบายแนะนำนักเรียนว่า “ให้เลือกวิธีที่ตนเองสนใจตามที่ครูแนะนำ หรือนักเรียนสามารถออกแบบ	นักเรียนแต่ละกลุ่มปรึกษากันเพื่อเลือกวิธีการนำเสนองานกลุ่มของตนเองตามความสนใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๒)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
รัชกาลที่ ๑๐ พร้อมตระหนักถึงบทบาทของตนในการดูแลทรัพยากรน้ำ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	วิธีการนำเสนอตามที่ตนเองสนใจ แต่เป้าหมายที่สำคัญที่สุดคือเพื่อนในห้องฟังแล้วเกิดความเข้าใจ”				
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูแจ้งเกณฑ์การประเมินการนำเสนอ “โครงการศาสตร์พระราชา” ดังนี้ ๑) ด้านที่ ๑ เนื้อหา ๑๐ คะแนน ๒) ด้านที่ ๒ การสื่อสาร ๕ คะแนน ๓) ด้านที่ ๓ ความคิดสร้างสรรค์ ๕ คะแนน ๔) ด้านที่ ๔ ความร่วมมือในกลุ่ม ๕ คะแนน ๒. ครูให้นักเรียนจัดเตรียมวางแผนงานของกลุ่มตนเอง ๓. ครูตรวจงานนักเรียนจากชั่วโมงที่ ๒๕ พร้อมครูให้คำแนะนำเป็นรายกลุ่มว่า จุดไหนข้อมูลที่ยังไม่ชัดเจน จุดไหนควรแก้ไขหรือศึกษาต่อ ๔. นักเรียนวางแผนรูปแบบการนำเสนอ • ใครพูดประเด็นไหน (จาก ๖ หัวข้อ) • จะใช้วิธีการนำเสนอแบบใด • ต้องมีอุปกรณ์ หรือ สื่อใดบ้าง	นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมวางแผนงานกลุ่มของตนเอง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๒)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๕. เขียนบทการพูด /เตรียมสื่อ • ออกแบบโปสเตอร์ / ทำสไลด์ร่าง / วางสคริปต์การพูด ๖. ครูเดินสำรวจนักเรียนแต่ละกลุ่มพร้อมให้คำแนะนำ เป็นรายกลุ่ม				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปกิจกรรม “วันนี้เราได้ออกแบบการนำเสนอและวางแผนความรับผิดชอบของแต่ละคน แล้วพรุ่งนี้เราจะใช้เวลา ๑ ชั่วโมงฝึกซ้อมจริง พร้อมกับครูคอยให้ฟีดแบ็กอย่างใกล้ชิด” ๒. ครูสนทนากับนักเรียนว่า “ถ้านักเรียนเป็นผู้รับฟังข้อมูลนักเรียนอยากฟังการนำเสนอในรูปแบบใด”	๒. แนวคำตอบที่คาดว่าจะได้รับ - อยากฟังเนื้อหาที่เข้าใจง่าย ไม่ยาวเกินไป และพูดเป็นภาษาของตัวเอง - อยากให้พูดให้เห็นภาพว่าศาสตร์พระราชาเกี่ยวกับภัยแล้งยังไง - อยากให้มีการใช้สื่อประกอบการนำเสนอที่มีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อดึงดูดความสนใจผู้ฟัง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๒)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. อะไรคือสิ่งสำคัญที่ห้ามลืมในการนำเสนอ	๓. แนวคำตอบที่คาดว่าจะได้รับ - ต้องพูดให้ครบทั้ง ๖ หัวข้อของศาสตร์พระราชา เพราะทุกข้อสำคัญ - ห้ามพูดเร็วจนฟังไม่รู้เรื่อง หรือพูดเบาจนไม่ได้ยิน - ควรเตรียมสื่อให้พร้อม เช่น โปสเตอร์ ภาพ หรืออุปกรณ์ - ต้องแบ่งหน้าที่ในกลุ่มให้ชัด ใครพูดหัวข้อไหนบ้าง - อย่าลืมซ้อมก่อนจริง จะได้ไม่ตื่นเต้นแล้วพูดผิด - ต้องให้เพื่อนเข้าใจ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชา

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) โครงการศาสตร์พระราชา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายศาสตร์พระราชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำและแก้ปัญหาภัยแล้งได้อย่างเข้าใจ	ตรวจโครงการ	โครงการศาสตร์พระราชา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) สืบค้นข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้และวิเคราะห์ปัญหา แนวทางผลสำเร็จของศาสตร์พระราชาแต่ละเรื่องได้	ตรวจโครงการ	โครงการศาสตร์พระราชา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ซาบซึ้งในพระอัจฉริยภาพและความเสียสละของในหลวงรัชกาลที่ ๙ และรัชกาลที่ ๑๐ พร้อมตระหนักถึงบทบาทของตนในการดูแลทรัพยากรน้ำ	ตรวจโครงการ	โครงการศาสตร์พระราชา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) สืบค้นข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้และวิเคราะห์ปัญหา แนวทางผลสำเร็จของศาสตร์พระราชาแต่ละเรื่องได้ โดยมีความซาบซึ้งในพระอัจฉริยภาพและความเสียสละของในหลวงรัชกาลที่ ๙ และรัชกาลที่ ๑๐ พร้อมตระหนักถึงบทบาทของตนในการดูแล	๑. ตรวจโครงการ ๒. สังเกตการนำเสนอ	โครงการศาสตร์พระราชา นำเสนอโครงการศาสตร์พระราชา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

ทรัพยากรน้ำ (๓.๑.๓,๓.๒.๒,๔.๓.๑)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
โครงการศาสตร์พระราชา	๑. การร่วมคิดเห็นและแสดงความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็นสม่ำเสมอ มีความคิดสร้างสรรค์ และเคารพผู้อื่น	แสดงความคิดเห็นได้บ้าง ต้องรอให้เพื่อนชวน	ไม่แสดงความคิดเห็น หรือขัดจังหวะเพื่อน
	๒. ความตั้งใจและรับผิดชอบ	ตั้งใจทำงานรับผิดชอบหน้าที่ของตนเองครบถ้วน	รับผิดชอบบางส่วน ต้องเตือนบ้าง	ละเลยหน้าที่ ไม่เตรียมตัว ไม่ตั้งใจ
	๓. การลงมือร่วมทำงาน	มีส่วนร่วมในการลงมือทำทุกขั้นตอนของกลุ่ม	มีส่วนร่วมบางช่วง ไม่สม่ำเสมอ	ไม่ค่อยช่วยงานหรือไม่ลงมือทเลย
	๔. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ให้เกียรติและช่วยเหลือ	ทำงานร่วมได้พอใช้ ไม่รบกวนเพื่อน	ขัดแย้ง รบกวน หรือ ไม่ร่วมมือในกลุ่ม

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการนำเสนอ (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ **(พอใช้)** หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ **(ปรับปรุง)** หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน			๒. วิธีการนำเสนอน่าสนใจ			๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๖

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๓ (ดี)**

คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๒ (พอใช้)**

คะแนน ๐ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๑ (ปรับปรุง)**

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๓)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑	เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด ม.๒/๓	วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
มาตรฐาน ส ๕.๒	เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ตัวชี้วัด ม. ๒/๓	สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ศาสตร์พระราชาคือแนวทางการพัฒนาที่มุ่งแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยเน้นการเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง จากสภาพจริงและข้อมูลรอบด้านทั้งวิทยาศาสตร์ ภูมิประเทศ และวิถีชีวิตผู้คน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

โครงการสำคัญในการเรียนรู้ในชั่วโมงนี้ ได้แก่ ฝนหลวง, จัดหาน้ำบาดาล, ฝายชะลอน้ำ, ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง, และทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา ทุกโครงการล้วนเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้างสมดุลระหว่างธรรมชาติกับวิถีชีวิต และส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงสานต่อพระราชปณิธาน โดยขยายผลและพัฒนาโครงการให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ทำให้เห็นว่าปัญหาใหญ่สามารถแก้ไขได้ด้วยหลักคิดที่เรียบง่ายแต่เปี่ยมด้วยภูมิปัญญา และความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือประชาชน

๓. สาระการเรียนรู้

ศาสตร์พระราชาคือแนวทางการพัฒนาที่เน้นการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน โดยมีหลักการสำคัญ คือการเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้งจากสภาพความเป็นจริง ทรงศึกษาข้อมูลรอบด้านไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ สภาพภูมิประเทศ หรือวิถีชีวิตของประชาชน ก่อนจะทรงคิดค้นแนวทางแก้ปัญหาที่เรียบง่าย แต่มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในการแก้ปัญหาภัยแล้ง พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมองปัญหาแบบองค์รวม ไม่ได้แยกส่วนทรงตระหนักว่าภัยแล้งเกิดจากหลายปัจจัย ทั้งการขาดแคลนน้ำ การทำลายป่า และการบริหารจัดการทรัพยากรที่ไม่เหมาะสม โดยมีโครงการสำคัญ ดังนี้

- โครงการฝนหลวง เป็นวิธีการเติมน้ำให้แก่พื้นที่ที่ขาดแคลน โดยใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ในการควบคุมสภาพอากาศให้เกิดฝน ถือเป็นการสร้างแหล่งน้ำจากฟ้า

- โครงการจัดหาน้ำบาดาลขนาดใหญ่ ช่วยแก้ปัญหาในพื้นที่ที่ไม่มีแหล่งน้ำผิวดิน โดยการสำรวจและนำน้ำบาดาลที่อยู่ใต้ดินมาใช้ประโยชน์อย่างถูกวิธี

- โครงการฝายชะลอน้ำ เป็นภูมิปัญญาที่เรียบง่ายแต่ทรงพลัง ในการกักเก็บและชะลอการไหลของน้ำในพื้นที่ป่าและภูเขา เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นให้ดินและฟื้นฟูระบบนิเวศ

- โครงการป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง แสดงให้เห็นว่าคนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ โดยปลูกป่าที่ให้ทั้งไม้ใช้สอย อาหาร และรายได้ พร้อมกับการอนุรักษ์ดินและน้ำไปพร้อมกัน

- โครงการเขื่อนดิน/แก้มลิง–จัดการน้ำท่วม-ขาดน้ำน้ำท่วมขังในฤดูฝนสร้างความเสียหายให้กับบ้านเรือน พื้นที่เกษตรกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน แต่เมื่อพ้นฤดูฝนไปแล้วกลับประสบปัญหาไม่มีน้ำใช้ในช่วงหน้าแล้ง

- โครงการทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา เป็นการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรแบบผสมผสาน เน้นการพึ่งพาตนเอง มีแหล่งน้ำ อาหาร และที่อยู่อาศัยในพื้นที่จำกัด ลดความเสี่ยงจากภัยแล้งและสร้างความมั่นคงในชีวิต

ทุกโครงการล้วนเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้างความสมดุลระหว่างธรรมชาติกับวิถีชีวิตผู้คน และส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงสานต่อพระราชปณิธานอย่างต่อเนื่อง โดยการขยายผลโครงการ พัฒนาเทคโนโลยี และส่งเสริมให้ประชาชนและเยาวชนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งเป็นการสร้างความยั่งยืนให้กับประเทศชาติสืบไปการเรียนรู้จากศาสตร์พระราชาทำให้เห็นว่าปัญหาใหญ่สามารถแก้ไขได้ด้วยหลักคิดที่เข้าใจธรรมชาติและมนุษย์อย่างลึกซึ้ง และความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือประชาชนโดยไม่ทอดทิ้งกัน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- จัดลำลำดับการนำเสนอผลงานตามหัวข้อที่กำหนดอย่างชัดเจน

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ซ้อมนำเสนอและสื่อสารได้อย่างมั่นใจ

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของการเตรียมตัวและรับฟังคำแนะนำเพื่อพัฒนางานตนให้ดีขึ้น

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ซ้อมนำเสนอและสื่อสารได้อย่างมั่นใจ โดยเห็นคุณค่าของการเตรียมตัวและรับฟังคำแนะนำเพื่อพัฒนางานตนให้ดีขึ้น (๓.๑.๓,๓.๒.๒,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๓)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ซ้อมนำเสนอและสื่อสารได้อย่างมั่นใจ โดยเห็นคุณค่าของการเตรียมตัวและรับฟังคำแนะนำเพื่อพัฒนางานตนให้ดีขึ้น (๓.๑.๓,๓.๒.๒,๔.๓.๑) **ด้านความรู้** จัดลำลำดับการนำเสนอผลงานตามหัวข้อที่กำหนดอย่างชัดเจน **ด้านทักษะกระบวนการ** ซ้อมนำเสนอและสื่อสารได้อย่างมั่นใจ	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนสิ่งที่เตรียมไว้จากชั่วโมงที่แล้ว แล้วแจ้งนักเรียนว่า วันนี้จะเป็นการ ซ้อมใหญ่ เตรียมพร้อมก่อนนำเสนอจริง ๒. ครูพูดกระตุ้นแรงบันดาลใจ “วันนี้ให้นักเรียนซ้อมการนำเสนอเสมือนจริง กลุ่มไหนมีวิดีโอ หรือสื่อการนำเสนอที่น่าสนใจ ให้นำมาใช้ซ้อมจริงในชั่วโมงนี้”	นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบาย	๑. ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชา	โครงการศาสตร์พระราชา	- โครงการศาสตร์พระราชา - ตรวจใบงาน
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูแจ้งเกณฑ์การประเมินการนำเสนออีกครั้ง (๒๕ คะแนน แบ่ง ๔ ด้าน) • เนื้อหา (๑๐) • การสื่อสาร (๕) • ความคิดสร้างสรรค์ (๕) • ความร่วมมือในกลุ่ม (๕) พร้อมอธิบายว่าเกณฑ์จะใช้จริงในชั่วโมงต่อไป ๒. ครูให้นักเรียนวางแผนการซ้อม โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มทบทวนแผนที่เตรียมไว้ว่า • ใครพูดหัวข้อไหน	นักเรียนรับฟังเกณฑ์การประเมินโครงการ และทบทวนการวางแผนเพื่อซ้อมการนำเสนอในชั่วโมงต่อไป			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๓)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นคุณค่าของการเตรียมตัวและรับฟังคำแนะนำเพื่อพัฒนางานตนให้ดีขึ้น **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	• จะใช้สื่ออะไร • จะมีเกมหรือกิจกรรมใดแทรก ๓. ครูเดินตรวจความเรียบร้อย พร้อมคอยให้คำแนะนำ ถามจี้จุด เช่น “ส่วนนั้นใครพูด” หรือ “ถ้าคนดูไม่ตอบ จะทำยังไง”				
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. นักเรียนซ้อมเต็มรูปแบบภายในกลุ่มของตนเอง โดยมีสมาชิกกลุ่มละ ๕ คน เริ่มซ้อมตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ และใช้สื่อจริง/พูดจริง/เล่นเกมจริงภายในกลุ่มของตนเอง ๒. ครูเดินตรวจและให้คำแนะนำแบบเจาะจง และครูจะเดินดูและให้คำแนะนำรายบุคคล หรือรายกลุ่มตามความเหมาะสม ๓. ครูให้กำลังใจนักเรียนแต่ละกลุ่ม หรือกล่าวชื่นชมหรือบอกข้อบกพร่องให้นักเรียนแก้ไข ให้ดียิ่งขึ้น ๔. ให้นักเรียนประเมินการทำงานกลุ่ม พูดคุยแลกเปลี่ยนเพื่อแนะนำซึ่งกันละกัน ให้พัฒนาการ	นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันซ้อมนำเสนออย่างจริงจังตามบทบาทที่ได้รับ โดยใช้สื่อและกิจกรรมที่เตรียมมา และพร้อมรับฟังข้อเสนอแนะจากครูเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๓)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ทำงานกลุ่มให้ดียิ่งขึ้น เพื่อแนะนำซึ่งกันและกันนำไปพัฒนา				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. หลังจากซ้อมเสร็จแล้ว ครูให้แต่ละกลุ่มลองกลับไปปรึกษาหารือกันถึง จุดที่ยังต้องปรับปรุงแก้ไข และ จุดที่ทำได้ดีแล้ว จดบันทึกไว้เพื่อนำไปปรับปรุงให้สมบูรณ์แบบที่สุดก่อนวันนำเสนอจริงในชั่วโมงต่อไป ๒. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนพูดคุยและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ว่ามีกลุ่มไหนอยากจะแบ่งปันข้อคิดหรือสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการซ้อมวันนี้บ้างไหม ๓. ครูสรุปปิดท้าย ว่า“การซ้อมไม่ใช่แค่เตรียมคำพูด แต่คือการฝึกหัวใจให้กล้าพูดสิ่งดี ๆ ที่เรารู้ เพื่อให้คนอื่นเข้าใจว่าในหลวงของเราทรงช่วยประชาชนให้กินดีอยู่ดีได้จริง”	นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการซ้อมภายในกลุ่ม ทบทวนจุดแข็งและจุดที่ต้องปรับปรุง และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับเพื่อนร่วมชั้น			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชา

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) โครงการศาสตร์พระราชา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) จัดลำลำดับการนำเสนอผลงานตามหัวข้อที่กำหนดอย่างชัดเจน	ตรวจโครงการ	โครงการศาสตร์พระราชา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) ซ้อมนำเสนอและสื่อสารได้อย่างมั่นใจ	ตรวจโครงการ	โครงการศาสตร์พระราชา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เห็นคุณค่าของการเตรียมตัวและรับฟังคำแนะนำเพื่อพัฒนางานตนให้ดีขึ้น	ตรวจโครงการ	โครงการศาสตร์พระราชา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) ซ้อมนำเสนอและสื่อสารได้อย่างมั่นใจ โดยเห็นคุณค่าของการเตรียมตัวและรับฟังคำแนะนำเพื่อพัฒนางานตนให้ดีขึ้น (๓.๑.๓,๓.๒.๒,๔.๓.๑)	๑. ตรวจโครงการ ๒. สังเกตการนำเสนอ	โครงการศาสตร์พระราชา นำเสนอโครงการศาสตร์พราะราชา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๓)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
โครงการศาสตร์พระราชา	๑. การร่วมคิดเห็นและแสดงความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็นสม่ำเสมอ มีความคิดสร้างสรรค์ และเคารพผู้อื่น	แสดงความคิดเห็นได้บ้าง ต้องรอให้เพื่อนชวน	ไม่แสดงความคิดเห็น หรือขัดจังหวะเพื่อน
	๒. ความตั้งใจและรับผิดชอบ	ตั้งใจทำงานรับผิดชอบหน้าที่ของตนเองครบถ้วน	รับผิดชอบบางส่วน ต้องเตือนบ้าง	ละเลยหน้าที่ ไม่เตรียมตัว ไม่ตั้งใจ
	๓. การลงมือร่วมทำงาน	มีส่วนร่วมในการลงมือทำทุกขั้นตอนของกลุ่ม	มีส่วนร่วมบางช่วง ไม่สม่ำเสมอ	ไม่ค่อยช่วยงานหรือไม่ลงมือทเลย
	๔. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ให้เกียรติและช่วยเหลือ	ทำงานร่วมได้พอใช้ ไม่รบกวนเพื่อน	ขัดแย้ง รบกวน หรือ ไม่ร่วมมือในกลุ่ม

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการนำเสนอ (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ **(พอใช้)** หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ **(ปรับปรุง)** หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน			๒. วิธีการนำเสนอน่าสนใจ			๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๖

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๓ (ดี)**

คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๒ (พอใช้)**

คะแนน ๐ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๑ (ปรับปรุง)**

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๔)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑	เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด ม.๒/๓	วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
มาตรฐาน ส ๕.๒	เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ตัวชี้วัด ม. ๒/๓	สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ศาสตร์พระราชาคือแนวทางการพัฒนาที่มุ่งแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยเน้นการเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง จากสภาพจริงและข้อมูลรอบด้านทั้งวิทยาศาสตร์ ภูมิประเทศ และวิถีชีวิตผู้คน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

โครงการสำคัญในการเรียนรู้ในชั่วโมงนี้ ได้แก่ ฝนหลวง, จัดหาน้ำบาดาล, ฝายชะลอน้ำ, ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง, และทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา ทุกโครงการล้วนเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้างสมดุลระหว่างธรรมชาติกับวิถีชีวิต และส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงสานต่อพระราชปณิธาน โดยขยายผลและพัฒนาโครงการให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ทำให้เห็นว่าปัญหาใหญ่สามารถแก้ไขได้ด้วยหลักคิดที่เรียบง่ายแต่เปี่ยมด้วยภูมิปัญญา และความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือประชาชน

๓. สาระการเรียนรู้

ศาสตร์พระราชาคือแนวทางการพัฒนาที่เน้นการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน โดยมีหลักการสำคัญ คือการเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้งจากสภาพความเป็นจริง ทรงศึกษาข้อมูลรอบด้านไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ สภาพภูมิประเทศ หรือวิถีชีวิตของประชาชน ก่อนจะทรงคิดค้นแนวทางแก้ปัญหาที่เรียบง่าย แต่มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในการแก้ปัญหาภัยแล้ง พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมองปัญหาแบบองค์รวม ไม่ได้แยกส่วนทรงตระหนักว่าภัยแล้งเกิดจากหลายปัจจัย ทั้งการขาดแคลนน้ำ การทำลายป่า และการบริหารจัดการทรัพยากรที่ไม่เหมาะสม โดยมีโครงการสำคัญ ดังนี้

- โครงการฝนหลวงเป็นวิธีการเติมน้ำให้แก่พื้นที่ที่ขาดแคลน โดยใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ในการควบคุมสภาพอากาศให้เกิดฝน ถือเป็นการสร้างแหล่งน้ำจากฟ้า

- โครงการจัดหาน้ำบาดาลขนาดใหญ่ช่วยแก้ปัญหาในพื้นที่ที่ไม่มีแหล่งน้ำผิวดิน โดยการสำรวจและนำน้ำบาดาลที่อยู่ใต้ดินมาใช้ประโยชน์อย่างถูกวิธี

- โครงการฝายชะลอน้ำเป็นภูมิปัญญาที่เรียบง่ายแต่ทรงพลัง ในการกักเก็บและชะลอการไหลของน้ำในพื้นที่ป่าและภูเขา เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นให้ดินและฟื้นฟูระบบนิเวศ

- โครงการป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง แสดงให้เห็นว่าคนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ โดยปลูกป่าที่ให้ทั้งไม้ใช้สอย อาหาร และรายได้ พร้อมกับการอนุรักษ์ดินและน้ำไปพร้อมกัน

- โครงการทฤษฎีใหม่ – โคกหนองนา เป็นการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรแบบผสมผสาน เน้นการพึ่งพาตนเอง มีแหล่งน้ำ อาหาร และที่อยู่อาศัยในพื้นที่จำกัด ลดความเสี่ยงจากภัยแล้งและสร้างความมั่นคงในชีวิต

ทุกโครงการล้วนเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้างความสมดุลระหว่างธรรมชาติกับวิถีชีวิตผู้คน และส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงสานต่อพระราชปณิธานอย่างต่อเนื่อง โดยการขยายผลโครงการ พัฒนาเทคโนโลยี และส่งเสริมให้ประชาชนและเยาวชนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งเป็นการสร้างความยั่งยืนให้กับประเทศชาติสืบไปการเรียนรู้จากศาสตร์พระราชา ทำให้เห็นว่าปัญหาใหญ่สามารถแก้ไขได้ด้วยหลักคิดที่เข้าใจธรรมชาติและมนุษย์อย่างลึกซึ้ง และความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือประชาชนโดยไม่ทอดทิ้งกัน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เข้าใจที่มา แนวคิด และผลลัพธ์ของโครงการศาสตร์พระราชา

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ถ่ายทอดข้อมูลและสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ต่อผู้อื่น

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทย และสนใจแนวทางพัฒนาที่ยั่งยืน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ถ่ายทอดข้อมูลและสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ต่อผู้อื่น และภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทย และสนใจแนวทางพัฒนาที่ยั่งยืน (๓.๑.๓,๓.๒.๒,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๔)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ถ่ายทอดข้อมูลและสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ต่อผู้อื่นและภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทย และสนใจแนวทางพัฒนาที่ยั่งยืน (๓.๑.๓,๓.๒.๒,๔.๓.๑) **ด้านความรู้** เข้าใจที่มา แนวคิด และผลลัพธ์ของโครงการศาสตร์พระราชา **ด้านทักษะกระบวนการ** ถ่ายทอดข้อมูลและสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ต่อผู้อื่น	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวน กิจกรรมจากชั่วโมงที่ผ่านมา แล้วว่าวันนี้ “นักเรียนเตรียมตัวกันมาอย่างดี วันนี้ถึงเวลานำเสนอจริง ใครมีเกมให้เพื่อนเล่น ใครมีละครใครจะเล่าเรื่องให้เพลิน แต่ต้องไม่ลืมเนื้อหา ๖ หัวข้อตามที่ศึกษาไว้ว่าต้องสื่อสาร ให้เพื่อนเข้าใจ และน่าสนใจ “	นักเรียนรับฟังครูอย่างตั้งใจ	-	โครงการศาสตร์พระราชา	- โครงการศาสตร์พระราชา -นำเสนอ - ตรวจโครงการ - ประเมินการนำเสนอ
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูอธิบายเน้นย้ำ เกณฑ์การประเมินอีกครั้ง และแจกแบบประเมินให้ผู้รับฟัง (เพื่อนแต่ละกลุ่มช่วยประเมินกัน) ๒. ครูอธิบายชี้ให้เห็นความสำคัญว่า “การประเมินไม่ใช่แค่ให้คะแนน แต่คือการเรียนรู้จากกันและกัน”	นักเรียนรับฟังครูอย่างตั้งใจ			
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูแจ้งกิจกรรมหลักของวันนี้ ว่านักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอกลุ่มจะต้องนำ “โครงการจากศาสตร์พระราชา”	นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันนำเสนอโครงการศาสตร์พระราชาตามหัวข้อที่ได้รับ ภายในเวลา ๕ นาที **กลุ่มผู้นำเสนอ** นำเสนอผลงานอย่างเต็มที่ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ฟังและครู ตอบคำถามและขยาย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๔)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม ภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทยและสนใจแนวทางพัฒนาที่ยั่งยืน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๒. หลังจากนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอครูสนทนากับนักเรียน ดังนี้ ๑) โครงการฝนหลวง ๑.๑ ครูถามนักเรียนว่า ทำไมถึงต้องมีฝนหลวง - ครูอธิบายเพิ่มเติม “ถูกต้องฝนไม่ตกตามฤดูส่งผลต่อเกษตร การดำรงชีวิต จึงต้องอาศัยเทคโนโลยีจากความคิดของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่ใช้วิทยาศาสตร์มาแก้ปัญหาเฉพาะหน้า” ๑.๒ ครูถามนักเรียนว่าฝนหลวงต้องคำนึงถึงอะไรบ้าง ๑.๓ ครูกล่าวสรุป “ศาสตร์พระราชาคือการเข้าใจธรรมชาติอย่างลึกซึ้ง แล้วใช้ปัญญาในการอยู่ร่วมกับธรรมชาติ ไม่ฝืนธรรมชาติ” ๒) โครงการจัดหาน้ำบาดาล	ความเข้าใจ **ผู้ฟัง/ผู้ประเมิน** ตั้งใจฟัง จดบันทึกประเด็นสำคัญ และเตรียมพร้อมตอบคำถามเพื่อร่วมสนทนากับครู ๑.๑ เพราะบางพื้นที่ขาดน้ำ ฝนไม่ตก ๑.๒ ต้องดูอากาศ ทิศลม และความชื้น ๒.๑ ไม่ต้องรอฝน ตักใช้ได้ตลอดปี			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๔)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒.๑ ครูถามนักเรียนว่า น้ำบาดาลมีข้อดีกว่าน้ำฝนยังไงบ้างในมุมมองของพวกเรา - ครูอธิบายเพิ่มเติม “ถูกต้อง การนำน้ำใต้ดินมาใช้ เป็นวิธีพึ่งพาธรรมชาติอย่างยั่งยืนโดยไม่ทำลายผิวดิน” ๒.๑ ครูถามนักเรียนว่าถ้าเราจะขุดน้ำบาดาล เราควรพิจารณาอะไรก่อนเป็นอันดับแรก - ครูอธิบายเพิ่มเติม ศาสตร์พระราชาไม่ใช่แค่การลงมือทำ แต่ต้องศึกษาก่อนว่าเหมาะสมหรือไม่ นี่คือการคิดอย่างมีเหตุผลและรอบคอบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน ๓) โครงการฝายชะลอน้ำ ๓.๑ ฝายชะลอน้ำช่วยอะไรธรรมชาติและชีวิตของเราบ้าง - ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า ฝายคือการจัดการน้ำแบบธรรมชาติ เพื่อรักษาหน้าดินและต้นไม้ ถ้าทำฝาย ดินจะเก็บน้ำไว้ได้นานดินจะเก็บน้ำไว้ได้นานขึ้น พืชพรรณก็อุดมสมบูรณ์	๒.๑ ต้องดูพื้นที่กับชั้นดินก่อนว่าเหมาะสำหรับการขุดหรือไม่ ๓.๑ ช่วยเก็บน้ำ ไม่ให้ไหลแรง ทำให้ดินชุ่ม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๔)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓.๒ ทำไมเราถึงเรียกว่า 'ชะลอน้ำ' ไม่ใช่กั้นน้ำ - ครูอธิบายเพิ่มเติม เยี่ยมมากนี่แหละคือหลักของ ศาสตร์พระราชาพอเพียง พอดี ไม่ทำลายสมดุล แต่เป็นการเกื้อกูลธรรมชาติให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๔) โครงการป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง ๔.๑ ครูถามนักเรียนว่าป่า ๓ อย่าง ที่ว่านี้มีอะไรบ้าง ๔.๒ แล้วเราได้ 'ประโยชน์อะไร ๔ อย่าง' จากป่านี้บ้า' - ครูสรุปว่า นี่คือการใช้ทรัพยากรธรรมชาติแบบรอบคอบ และได้ประโยชน์อย่างครอบคลุมทั้งการบริโภค การใช้สอย การสร้างรายได้ และการ	๓.๒ เพราะไม่ได้ขวางน้ำทั้งหมด แค่ชะลอให้ค่อย ๆ ไหลลงไป ๔.๑ ไม้กินได้ , ไม้ใช้สอย และไม้เศรษฐกิจ ๔.๒ กิน , ใช้ , ขาย, แล้วก็รักษาดินน้ำ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๔)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	รักษาระบบนิเวศ เห็นไหมว่าป่าที่เราปลูกเองก็สามารถหล่อเลี้ยงชีวิตเราได้ ๕) โครงการโคก หนอง นา โมเดล ๕.๑ จากโครงการชื่อ “โคก หนอง นา” มันมีความหมายว่าอะไรในบริบทของโครงการนี้ - ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า ใช่แล้วนี่คือการจัดสรรพื้นที่ให้ใช้ประโยชน์ได้ทุกอย่าง ทั้งปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ เก็บน้ำ ทำให้เราสามารถทำกินได้ทั้งปีในพื้นที่เดียว ๕.๒ แล้วหลักคิดสำคัญของโครงการนี้คืออะไร - ครูสรุป ถูกต้อง การอยู่รอดต้องอิงกับธรรมชาติ ถ้าเราจัดการพื้นที่ให้ดี พืชก็ขึ้นงาม น้ำก็ไม่ขาด ครอบครัวก็พออยู่พอกิน นี่คือความมั่นคงทางอาหารที่ยั่งยืน	๕.๑ โคกคือพื้นที่สูง หนองคือน้ำ และนาคือพื้นที่ปลูกข้าว ๕.๒ ต้องรู้จักแบ่งพื้นที่ ปรับดิน ปลูกพืชแบบหลากหลาย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๔)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕.๓ โครงการ 'โคก หนอง นา' ใช้ได้แค่กับเกษตรกรในชนบทหรือไม่ คนในเมืองนำหลักคิดนี้ไปปรับใช้ได้ไหม ช่วยยกตัวอย่างคร่าว ๆ - ครูสรุป เยี่ยมมาก นี่แหละคือแก่นแท้ของ 'ศาสตร์พระราชา' ไม่ใช่แค่นวัตกรรมเกษตร แต่คือ 'วิธีคิด' ในการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า 'พึ่งตนเอง' ได้อย่างแท้จริง ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนก็ตาม ๖) โครงการเขื่อนดิน / แก้มลิง ๖.๑ ครูถามนักเรียนว่าโครงการแก้มลิงช่วยเก็บน้ำยังไงในความเข้าใจของพวกเรา - ครูอธิบายเพิ่มเติม ถูกต้องเลยเป็นแนวคิดที่ง่ายแต่ใช้งานได้จริง คือการใช้พื้นที่ข้างทางหรือท้องนาต่ำ ๆ เป็นที่รองรับน้ำชั่วคราว ไม่ให้ไหลบ่าเข้าท่วมเมืองหรือพื้นที่สำคัญอื่น ๆ	๕.๓ คนในเมืองก็เอาหลักไปปรับได้ เช่น แบ่งพื้นที่ทำสวนครัวเล็ก ๆ หรือปลูกพืชหลากหลายในกระถาง ๖.๑ มีลักษณะเหมือนเวลาลิงอมกล้วยไว้ก่อนจะเคี้ยว คือเก็บน้ำไว้ก่อนไม่ให้ไหลไปท่วมที่อื่น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๔)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูสนทนากับนักเรียน ๑. นักเรียนคิดว่าในหลวงรัชกาลที่ ๙ ท่านเห็นอะไรในชีวิตของประชาชน จึงตั้งใจคิดโครงการเหล่านี้ขึ้นมา ๒. ครูสรุปว่าศาสตร์พระราชาทุกเรื่องที่เราได้เรียนรู้และนำเสนอในวันนี้ คือการมองปัญหาอย่างลึกซึ้ง เข้าใจธรรมชาติอย่างถ่องแท้ แล้วแก้ปัญหาแบบพอเพียงไม่ฟุ่มเฟือย และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม นี่คือมรดกอันล้ำค่าที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงมอบให้พวกเราทุกคน	๑. คิดว่าในหลวงรัชกาลที่ ๙ ท่านทรงเห็นความลำบากของประชาชน จากภัยพิบัติที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะธรรมชาติ หรือมนุษย์สร้างขึ้น ให้ประชาชนมีชีวิตที่ดี อยู่ได้และพึ่งพาตนเองได้			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

-

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) โครงการศาสตร์พระราชา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) เข้าใจที่มา แนวคิด และผลลัพธ์ของโครงการศาสตร์พระราชา	ตรวจโครงการ	โครงการศาสตร์พระราชา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) ถ่ายทอดข้อมูลและสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ต่อผู้อื่น	ตรวจโครงการ	โครงการศาสตร์พระราชา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทย และสนใจแนวทางพัฒนา ที่ยั่งยืน	ตรวจโครงการ	โครงการศาสตร์พระราชา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) ถ่ายทอดข้อมูลและสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ต่อผู้อื่น และภาคภูมิใจในภูมิปัญญาไทย และสนใจแนวทางพัฒนาที่ยั่งยืน (๓.๑.๓,๓.๒.๒,๔.๓.๑)	๑. ตรวจดครงการ ๒. สังเกตการนำเสนอ	โครงการศาสตร์พระราชา นำเสนอ โครงการศาสตร์พระราชา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๔)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
โครงการศาสตร์พระราชา	๑. การร่วมคิดเห็นและแสดงความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็นสม่ำเสมอ มีความคิดสร้างสรรค์ และเคารพผู้อื่น	แสดงความคิดเห็นได้บ้าง ต้องรอให้เพื่อนชวน	ไม่แสดงความคิดเห็น หรือขัดจังหวะเพื่อน
	๒. ความตั้งใจและรับผิดชอบ	ตั้งใจทำงานรับผิดชอบหน้าที่ของตนเองครบถ้วน	รับผิดชอบบางส่วน ต้องเตือนบ้าง	ละเลยหน้าที่ ไม่เตรียมตัว ไม่ตั้งใจ
	๓. การลงมือร่วมทำงาน	มีส่วนร่วมในการลงมือทำทุกขั้นตอนของกลุ่ม	มีส่วนร่วมบางช่วง ไม่สม่ำเสมอ	ไม่ค่อยช่วยงานหรือไม่ลงมือทำเลย
	๔. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ให้เกียรติและช่วยเหลือ	ทำงานร่วมได้พอใช้ ไม่รบกวนเพื่อน	ขัดแย้ง รบกวน หรือ ไม่ร่วมมือในกลุ่ม
นำเสนอโครงการ	๑. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน ๒. วิธีการนำเสนอน่าสนใจ ๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด	นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน มีวิธีการนำเสนอที่ถูกต้อง และตามกรอบเวลาที่กำหนด	นำเสนอเนื้อหาถูกต้องบางส่วน มีวิธีการที่น่าสนใจ และเป็นไปตามเวลาที่กำหนด	เนื้อหาไม่ถูกต้อง วิธีการนำเสนอไม่น่าสนใจ ไม่เป็นไปตามเวลาที่กำหนด

แบบสังเกตการนำเสนอ (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ **(พอใช้)** หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ **(ปรับปรุง)** หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน			๒. วิธีการนำเสนอน่าสนใจ			๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๖

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๓ (ดี)**

คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๒ (พอใช้)**

คะแนน ๐ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๑ (ปรับปรุง)**

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แบบประเมินการนำเสนอ โครงการศาสตร์พระราชา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาภัยแล้ง (๔)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ด้านที่ ๑ ด้านเนื้อหา (๑๐ คะแนน)

ระดับ	เกณฑ์การประเมิน	ลงคะแนน
๑๐	ครบทั้ง ๖ หัวข้อ ถูกต้อง ชัดเจน มีการใช้ข้อมูลอ้างอิง/ข้อเท็จจริงได้ถูกต้อง มีการวิเคราะห์และเชื่อมโยงอย่างดีเยี่ยม	
๙	ครบ ๖ หัวข้อ มีความถูกต้อง ชัดเจนดี มีบางส่วนยังไม่สมบูรณ์	
๘	ครบ ๖ หัวข้อ ข้อมูลโดยรวมถูกต้องแต่ยังมีจุดไม่ชุดเจน	
๗	ขาด ๑-๒ หัวข้อสำคัญ บางส่วนไม่ชัดเจนหรือคลาดเคลื่อนเล็กน้อย	
๖ หรือต่ำกว่า	ขาดหลายหัวข้อ จ้อมูลผิดหรือไม่เข้าใจเนื้อหาหลัก	

ด้านที่ ๒ ด้านการสื่อสาร (๕ คะแนน)

ระดับ	เกณฑ์การประเมิน	ลงคะแนน
๕	พูดชัดเจน ลำดับเนื้อหาได้ดี น้ำเสียงน่าสนใจสื่อสารตรงประเด็น และเข้าใจง่าย	
๔	พูดชัดเจนพอสมควร ลำดับเนื้อหาดี สื่อสารพอเข้าใจ	
๓	พูดไม่ค่อยชัด ลำดับเนื้อหาไม่ค่อยต่อเนื่อง	
๒	สื่อสารไม่ชัดเจน ฟังยาก ใช้ภาษาผิด	
๑	ฟังไม่รู้เรื่อง ไม่มีการเตรียมตัว	

ด้านที่ ๓ ด้านความคิดสร้างสรรค์ (๕ คะแนน)

ระดับ	เกณฑ์การประเมิน	ลงคะแนน
๕	รูปแบบการนำเสนอน่าสนใจมาก มีลูกเล่นกิจกรรมที่เพื่อนมีส่วนร่วม	
๔	ใช้วิธีการหลากหลาย น่าสนใจพอสมควร	
๓	ใช้วิธีการพื้นฐานในการนำเสนอ มีลูกเล่นน้อย	
๒	นำเสนอแบบปกติ ไม่มีลูกเล่น	
๑	ไม่มีความคิดสร้างสรรค์	

ด้านที่ ๔ ด้านความร่วมมือในกลุ่ม (๕ คะแนน)

ระดับ	เกณฑ์การประเมิน	ลงคะแนน
๕	ทุกคนในกลุ่มมีบทบาทเท่าเทียมกัน มีสามัคคีในการทำงานเป็นทีม	
๔	สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วม ช่วยกันดี	
๓	สมาชิกบางคนไม่ค่อยมีบทบาทในการทำงาน	
๒	สมาชิกบางคนไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน	
๑	ทำงานคนเดียว ไม่เห็นการทำงานเป็นกลุ่ม	

วิทยาลัยการอาชีพ
ราชกิจจานุเบกษา
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒ เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด ม. ๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. สภาพเศรษฐกิจที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ

๒. สภาพสังคมที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ

๓. สถานที่ท่องเที่ยวยุโรปเชิงธรรมชาติและเชิงวัฒนธรรม

๔. ภัยพิบัติในยุโรป เอลนีโญ-ลานีญา

๓. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓-๑๓

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- สะท้อนสิ่งที่เรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้ “แอฟริกา”
- สื่อสารความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เขียนสรุปความรู้และสะท้อนความคิดความรู้สึกตามหัวข้อที่กำหนด

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เขียนสรุปความรู้และสะท้อนความคิดความรู้สึกตามหัวข้อที่กำหนด ซึ่งสะท้อนสิ่งที่เรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้ “แอฟริกา” โดยเห็นคุณค่าของการเรียนรู้และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ (๓.๑.๒,๔.๑.๑,๔.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา (๑)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่างมีโครงสร้าง และสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียนสามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม และเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ (๓.๑.๒,๔.๑.๑,๔.๒.๒)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมโดยถามนำ “สิ่งแรกที่นึกถึงแอฟริกา” ของนักเรียนคืออะไร ๒. ครูชี้ว่า สิ่งเหล่านี้แสดงว่าเราไม่ได้จำแค่ข้อมูล แต่เราสามารถเข้าใจผ่านมุมมองของตัวเอง	นักเรียนตอบ...นึกถึงสถานที่ท่องเที่ยวในแอฟริกา นักเรียนตอบ...นึกถึงสังคมและวัฒนธรรมของคนในทวีปแอฟริกา นักเรียนตอบ...นึกถึงสภาพอากาศร้อนแห้งแล้ง นักเรียนตอบ...นึกถึงทะเลทราย นักเรียนตอบ...นึกถึงแม่น้ำไนล์ นักเรียนตอบ...นึกถึงภัยแล้งในแอฟริกา	๑. ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่องราวของทวีปแอฟริกา ชั่วโมง ๑-๑๓	ใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา	- ใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา - ตรวจใบงาน
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูอธิบายความแตกต่างระหว่าง “สรุปความรู้” กับ “สะท้อนความคิดความรู้สึก” ๑.๑ สรุปความรู้ คือ การเล่า หรือเขียนสิ่งที่ได้เรียนรู้มา ด้วยภาษาของตัวเองเน้นว่า “ฉันรู้เรื่องอะไรบ้าง” เช่น	นักเรียนรับฟังคำแนะนำอย่างตั้งใจ และตัดสินใจเลือกประเด็นหัวข้อแอฟริกา ที่ตนเองอยากเล่าสู่เพื่อนฟัง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา (๑)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านความรู้ - สามารถสะท้อนสิ่งที่เรียนรู้จากหน่วย “แอฟริกา” ในแง่มุมของฉัน - สามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน **ด้านทักษะกระบวนการ** - สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่างมีโครงสร้าง และสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียน - สามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม	- สรุปเหตุการณ์ - สรุปเนื้อหา - สรุปข้อมูลสำคัญ ตัวอย่างประโยคสรุปความรู้ “จากเรื่องเอลนีโญ ฉันรู้ว่า เป็นปรากฏการณ์ที่ทำให้ไทยฝนตกน้อยและเกิดภัยแล้ง” ๑.๒ สะท้อนความคิดความรู้สึก คือการคิดต่อจากสิ่งที่เรียนรู้ โดยใช้ความรู้สึก ความเข้าใจ และความเห็นของตัวเอง เน้นว่า “ฉันคิดอย่างไรกับสิ่งที่ได้เรียนรู้” เช่น - ฉันรู้สึกยังไง - เรื่องนี้สอนอะไรฉัน - ฉันจะเอาไปใช้ยังไงในชีวิตจริง ตัวอย่างประโยคสะท้อนความคิดความรู้สึก เช่น “ฉันคิดว่าเราควรช่วยกันประหยัดน้ำ เพราะภัยแล้งจากเอลนีโญอาจเกิดได้ทุกปี”				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา (๑)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๒. ครูแจกใบความรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖-๒๘ และใบงานสะท้อนคิดให้นักเรียนทุกคน ๓. ครูชี้แจงนักเรียนให้นักเรียนทำใบงาน โดยหัวข้อที่ให้สรุปความรู้และสะท้อนความคิดความรู้สึกมีดังนี้ แต่ละหัวข้อให้เขียน ๓-๔ บรรทัด ๑) สิ่งที่ประทับใจที่สุดในหน่วยนี้คืออะไร เพราะอะไร ๒) ถ้าต้องเล่าเรื่องแอฟริกาให้เพื่อนไม่เคยเรียนฟัง คุณจะเล่าอะไร ๓) มีเรื่องไหนในแอฟริกาที่ทำให้คุณฉุกคิดว่ามันเกิดกับบ้านเราได้เหมือนกัน ๔) จากเรื่องศาสตร์พระราชา นักเรียนคิดว่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในแอฟริกาได้ไหม ๕) ถ้าไปแอฟริกาได้จริง คุณอยากไปที่ไหนและอยากรู้เรื่องอะไรเพิ่มเติม				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา (๑)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำใบงาน ๒. ครูเดินตรวจนักเรียนกิจกรรม พร้อมกับให้คำปรึกษานักเรียนเมื่อต้องการคำปรึกษา	นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมสะท้อนคิด			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูแจ้งว่าครั้งหน้าเราจะมานำเสนอให้เพื่อนฟัง	นักเรียนเตรียมตัวเพื่อนำเสนอในชั่วโมงต่อไป			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่องราวของทวีปแอฟริกา ชั่วโมง ๑-๑๓

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - สามารถสะท้อนสิ่งที่เรียนรู้จากหน่วย “แอฟริกา” ในแง่มุมของฉัน - สามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา	ใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่างมีโครงสร้าง และสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียน - สามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา	ใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เห็นคุณค่าของการเรียนรู้โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา	ใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่างมีโครงสร้าง และสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียนสามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม และเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ (๓.๑.๒,๔.๑.๑,๔.๒.๒)	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา	ใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา (๑)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๘ สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา	การสะท้อนคิดเชื่อมโยงเนื้อหาการเรียนรู้จากทวีปแอฟริกา	นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องได้ลึกซึ้ง และมีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้ของทวีปยแอฟริกาได้	นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องได้ลึกซึ้ง แต่ไม่ค่อยละเอียด และมีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้ของทวีปแอฟริกาได้พอเหมาะ	นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องได้ไม่ลึกซึ้ง และไม่มีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้ของทวีปแอฟริกา

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๔ สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่องที่ฉันอยากเล่า.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง ใบงานที่ ๑๔ สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา (๑)

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่องที่ฉันอยากเล่า

สิ่งที่ประทับใจที่สุดในหน่วยนี้ คือ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและชนเผ่า ของทวีปแอฟริกาค่ะ การที่ทวีปเดียวมีภาษาพูดมากกว่า ๑,๐๐๐ ภาษา และมีชนเผ่ามากกว่า ๓,๐๐๐ เผ่า พร้อมวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน เป็นสิ่งที่น่าทึ่งมาก เพราะแสดงให้เห็นถึงความรุ่มรวยของภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ที่สืบทอดกันมาหลายพันปี ทำให้ตระหนักว่าโลกนี้กว้างใหญ่และเต็มไปด้วยความหลากหลายที่เราคาดไม่ถึง

ถ้าต้องเล่าเรื่องแอฟริกาให้เพื่อนฟัง ฉันจะเริ่มจากการบอกว่าแอฟริกาไม่ใช่แค่ทวีปที่มีแต่ทะเลทรายหรือสัตว์ป่า แต่เป็นแหล่งกำเนิดอารยธรรมเก่าแก่ที่สำคัญมากอย่างอียิปต์ ที่สร้างพีระมิดอันยิ่งใหญ่ และมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้คนอย่างน่าอัศจรรย์ ทั้งชนเผ่าดั้งเดิมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว รวมถึงการที่แอฟริกาได้รับอิทธิพลจากโลกภายนอก จนทำให้เกิดสังคมที่ผสมผสานกันอย่างน่าสนใจ

เรื่องที่ทำให้ฉุกคิดว่าอาจเกิดขึ้นกับบ้านเราได้เหมือนกัน คือ ปัญหาการอพยพย้ายถิ่นจากชนบทเข้าสู่เมือง เนื่องมาจากความยากจน ภัยแล้ง และโรคระบาด ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาคนจนในเมืองเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และโครงสร้างพื้นฐานไม่สามารถรองรับได้ ทำให้คุณภาพชีวิตของประชากรในเมืองลดลง ปัญหานี้สะท้อนให้เห็นว่าหากประเทศไทยไม่ได้รับการบริหารจัดการที่ดีในระยะยาว ก็อาจประสบกับปัญหาความเหลื่อมล้ำและปัญหาคุณภาพชีวิตของประชากรในเขตเมืองได้เช่นกัน

ฉันคิดว่าศาสตร์พระราชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในแอฟริกาได้อย่างแน่นอน โดยเฉพาะหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่เน้นการพึ่งพาตนเอง การพัฒนาอย่างยั่งยืน และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาความยากจน การขาดแคลนอาหาร และการจัดการน้ำในหลายพื้นที่ของแอฟริกา การสอนให้ชุมชนเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ และสร้างภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต จะช่วยให้แอฟริกาแก้ปัญหาพื้นฐานได้อย่างยั่งยืน

ถ้าไปแอฟริกาได้จริง ฉันอยากไปประเทศแอฟริกาใต้ มากที่สุดโดยเฉพาะเมืองเคปทาวน์และโจฮันเนสเบิร์ก เพื่อสัมผัสกับสังคมแบบตะวันตกที่ผสมผสานกับรากเหง้าของวัฒนธรรมแอฟริกันที่นั่น และอยากรู้เรื่องราวเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปรับตัวของชนเผ่าดั้งเดิมในยุคปัจจุบันว่าพวกเขารักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไว้ได้อย่างไร ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ และมีวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปจากอดีตมากน้อยแค่ไหนในยุคสมัยใหม่นี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒ เขาใจปฏิสัมพันธระหวางมนุษยกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพที่กอใหเกิดการสรางสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีสวนรวมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดลอมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด ม. ๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. สภาพเศรษฐกิจที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ

๒. สภาพสังคมที่สัมพันธ์กับภูมิประเทศ

๓. สถานที่ท่องเที่ยวแอฟริกาเชิงธรรมชาติและเชิงวัฒนธรรม

๔. ภัยแล้งในแอฟริกา และศาสตร์พระราชาสู่การปรับใช้

๓. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ จากแผนที่ ๓ - ๑๓

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- สามารถสะท้อนสิ่งที่เรียนรู้จากหน่วย “แอฟริกา” ในแง่มุมของฉัน
- สามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่างมีโครงสร้าง และสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียน
- สามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของการเรียนรู้โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่างมีโครงสร้าง และสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียนสามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม และเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ (๓.๑.๒,๔.๑.๑,๔.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา (๒)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่างมีโครงสร้าง และสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียนสามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม และเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ (๓.๑.๒,๔.๑.๑,๔.๒.๒)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนจากคาบที่ผ่านมาว่า “จากคาบที่แล้วนักเรียนได้ร่วมกันเขียนสะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกาลงในใบงานแล้วครูอยากให้นักเรียนลอง “ตั้งชื่องานเขียนของตนเอง” ๒. ครูสุ่มถามนักเรียน ๒-๓ คน ให้บอกชื่อเรื่องที่นักเรียนตั้ง จากนั้นจึงกล่าวนำเข้าสู่บทเรียนว่า “วันนี้นักเรียนจะได้ร่วมกันอ่านงานเขียนของเพื่อน ๆ เพื่อแชร์ประสบการณ์ของแต่ละคนภายในกลุ่ม”	นักเรียนทุกคนตั้งชื่องานเขียนของตนเอง นักเรียนบอกชื่องานเขียนของตนเองให้ครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียนฟัง	๑. ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่องราวของทวีปแอฟริกา ชั่วโมง ๑-๑๓	ใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา	- ใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา - ตรวจใบงาน
	ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “แลกเปลี่ยนกันอ่าน” เพื่อแชร์เรื่องราวของตนเองให้เพื่อนฟัง ภายในกลุ่ม แล้วสลับกันอ่านงานของกันและกัน ๒. ครูชี้แจงให้นักเรียนในกลุ่ม เขียน “ดาวแห่งความประทับใจ” โดยให้ ๓ ดาวกับเรื่องที่นักเรียนชอบมาก	๑. นักเรียนแลกเปลี่ยนกันอ่าน แชร์ความรู้ภายในกลุ่มของตนเอง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา (๒)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านความรู้ - สามารถสะท้อนสิ่งที่เรียนรู้จากหน่วย “ยุโรป” ในแง่มุมของฉัน - สามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน **ด้านทักษะกระบวนการ** - สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่างมีโครงสร้าง และสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียน - สามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม	ให้ ๒ ดาวกับเรื่องที่ชอบปานกลาง ให้ ๑ ดาวสำหรับเรื่องที่ชอบน้อย นักเรียนสามารถให้ ๓-๒-๑ ดาวกับเพื่อนกี่คนก็ได้ ๓. ครูให้นักเรียนที่มีผลโหวตมากที่สุด ของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนองานของตนเองให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน ๔. ครูแจกใบโหวตให้นักเรียนทุกคน เพื่อใช้โหวตงานที่ตนเองประทับใจมากที่สุดในห้องเรียน พร้อมบอกเหตุผล	๒. นักเรียนโหวตผลงานที่ตนชื่นชอบ พร้อมบอกเหตุผล ลงบนใบโหวต			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปว่า “เราเรียนรู้เรื่องแอฟริกาแล้ว แต่สิ่งที่สำคัญคือเราได้เรียนรู้ มุมมองของเพื่อนร่วมชั้นเรียนผ่านการบอกเล่าประสบการณ์จากการเรียนเรื่องทวีปแอฟริกา” ๒. ครูถามนักเรียนว่า ให้นักเรียนบอก ๓ คำ จากการเรียนแอฟริกา				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา (๒)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		ตัวอย่างคำตอบนักเรียน สนุกมาก, อยากไปเที่ยว, วิวสวยมาก			

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่องราวของแอฟริกา ชั่วโมง ๑-๑๓

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - สามารถสะท้อนสิ่งที่เรียนรู้จากหน่วย “แอฟริกา” ในแง่มุมของฉัน - สามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา	ใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่างมีโครงสร้าง และสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียน - สามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา	ใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เห็นคุณค่าของการเรียนรู้โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา	ใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) สามารถเขียนสะท้อนคิดอย่าง มีโครงสร้าง และสื่อสารความรู้ผ่านภาษาเขียนสามารถให้และรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนได้อย่างเหมาะสม และเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ โดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์ (๓.๑.๒,๔.๑.๑,๔.๒.๒)	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา	ใบงานที่ ๘ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา (๒)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๘ สะท้อนคิดเล่าเรื่องแอฟริกา	การสะท้อนคิดเชื่อมโยงเนื้อหาการเรียนรู้จากทวีปแอฟริกา	นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องได้ลึกซึ้งและมีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้ของทวีปแอฟริกาได้	นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องได้ลึกซึ้ง แต่ไม่ค่อยละเอียด และมีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้ของทวีปแอฟริกาได้พอเหมาะ	นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องได้ไม่ลึกซึ้ง และไม่มีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้ของทวีปแอฟริกา

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวอย่าง ใบโหวตกิจกรรมของนักเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สะท้อนคิด เล่าเรื่องแอฟริกา (๒)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ฉันขอชื่นชมเพื่อนชื่อ.....

เพราะ.....

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

เศรษฐศาสตร์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เศรษฐศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ **รายวิชา สังคมศึกษา** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๒** **เวลา ๑๕ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ม. ๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

ตัวชี้วัด ม.๒/๒ อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ

ตัวชี้วัด ม.๒/๓ เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด ม.๒/๔ อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ม. ๒/๑ อภิปรายระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ

ตัวชี้วัด ม. ๒/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย

ตัวชี้วัด ม. ๒/๓ วิเคราะห์การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ตัวชี้วัด ม. ๒/๔ วิเคราะห์การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศส่งผลต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และราคาสินค้า

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การผลิตสินค้าและบริการเป็นพื้นฐานของเศรษฐกิจ การเข้าใจปัจจัยการผลิต เช่น ทุน แรงงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และผู้ประกอบการ รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ จะช่วยให้การผลิตมีประสิทธิภาพมากขึ้น นักเรียนควรเรียนรู้หลักการผลิตและสามารถวิเคราะห์การผลิตในท้องถิ่นว่ามีลักษณะอย่างไร มีจุดแข็ง จุดอ่อน และส่งผลอย่างไรต่อเศรษฐกิจ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

ผู้บริโภคมีสิทธิพื้นฐานที่ควรได้รับในการซื้อสินค้าและบริการ เช่น สิทธิในการได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ความปลอดภัย การเลือก และการร้องเรียนการรู้จักสิทธิของตนเองจะช่วยให้สามารถปกป้องผลประโยชน์ของตนจากการถูกเอาเปรียบ หรือถูกหลอกลวง และยังส่งเสริมให้เป็นผู้บริโภคที่มีสติและรับผิดชอบต่อสังคม

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการดำเนินชีวิตอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พร้อมด้วยเงื่อนไขของความรู้และคุณธรรม การเข้าใจและนำหลักการดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น ช่วยให้ชุมชนสามารถลดต้นทุน พึ่งพาตนเอง และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

การออมและการลงทุนเป็นพื้นฐานสำคัญของการวางแผนการเงินที่ดีในชีวิตประจำวัน ทั้งในระดับบุคคลและครอบครัว การเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมและการลงทุนช่วยให้สามารถตัดสินใจทางการเงินได้อย่างรอบคอบ สร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในระยะยาว และหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่ไม่จำเป็น

ระบบเศรษฐกิจเป็นแนวทางในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อผลิตและบริโภคสินค้าและบริการ โดยมีรูปแบบที่แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ ความเข้าใจในลักษณะของระบบเศรษฐกิจ ช่วยให้สามารถเปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย และมองเห็นบทบาทของรัฐและเอกชนในการกำหนดทิศทางทางเศรษฐกิจของสังคม

ประเทศในภูมิภาคเอเชียมีความหลากหลายทางทรัพยากรและกำลังการผลิต จึงเกิดการพึ่งพาอาศัยกันผ่านการค้า แต่ในขณะเดียวกันก็มีการแข่งขันทางการค้า การเข้าใจความสัมพันธ์นี้จะช่วยให้มองเห็นบทบาทของไทยในเศรษฐกิจภูมิภาค และคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลเมื่อเห็นความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ

การกระจายของทรัพยากรธรรมชาติในโลกไม่เท่าเทียมกัน ส่งผลให้แต่ละประเทศมีบทบาททางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน บางประเทศมีทรัพยากรมากจึงสามารถส่งออกเพื่อสร้างรายได้ ขณะที่บางประเทศต้องพึ่งพาทรัพยากรจากผู้อื่น ทำให้เกิดความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ทั้งในรูปแบบของความร่วมมือ เช่น การแลกเปลี่ยนทางการค้า หรือการแข่งขันเพื่อแย่งชิงทรัพยากร ความเข้าใจในความเชื่อมโยงระหว่างทรัพยากรและเศรษฐกิจระหว่างประเทศจะช่วยให้สามารถวิเคราะห์บทบาทของประเทศต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล และตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการทรัพยากรอย่างสมดุลและยั่งยืนร่วมกัน

การแข่งขันทางการค้าเกิดขึ้นได้ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญของเศรษฐกิจตลาด การแข่งขันที่เหมาะสมช่วยกระตุ้นให้ผู้ผลิตพัฒนาคุณภาพสินค้า เพิ่มปริมาณการผลิต และกำหนดราคาที่เหมาะสม แต่หากการแข่งขันรุนแรงหรือไม่เป็นธรรม อาจส่งผลเสียต่อผู้ผลิตรายย่อยและผู้บริโภค การเข้าใจผลของการแข่งขันและการปรับตัวอย่างเหมาะสมจึงจำเป็นต่อการอยู่รอดทางเศรษฐกิจทั้งในระดับบุคคลและประเทศ

การวางแผนผลิตสินค้าไม่ใช่แค่การคิดไอเดีย แต่ต้องคำนึงถึงข้อจำกัดในความเป็นจริง เช่น ทรัพยากร เวลา ต้นทุน และความสามารถของผู้ผลิต การวางแผนที่ดีจะช่วยให้ผลิตภัณฑ์สามารถนำไปสู่การผลิตจริงและจำหน่ายได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดธุรกิจชุมชนขนาดย่อมและหลักเศรษฐกิจพอเพียง

การวางแผนผลิตสินค้าอาหารขนาดย่อมให้สามารถขายได้จริงในบริบทของโรงเรียน จำเป็นต้องเข้าใจต้นทุนทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง ทั้งต้นทุนทางตรง เช่น วัตถุดิบ ภาชนะ และต้นทุนแฝง เช่น ค่าไฟ ค่าสถานที่ ตลอดจนสามารถคำนวณต้นทุนต่อหน่วยได้อย่างถูกต้องและตั้งราคาขายที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงกำไรที่

เพียงพอ ความเป็นไปได้ในการขายจริง และพฤติกรรมของผู้บริโภค ซึ่งทั้งหมดนี้ต้องดำเนินการภายใต้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน พร้อมทั้งสามารถวางแผนร่วมกันในกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินธุรกิจแม้เพียงขนาดเล็ก จำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจเรื่องต้นทุน กำไร และพฤติกรรมของผู้บริโภคอย่างรอบด้าน นักเรียนจะได้เรียนรู้ว่าต้นทุนไม่ได้มีเพียงวัตถุดิบที่ใช้จริงเท่านั้น แต่ยังมีต้นทุนแฝง เช่น ค่าไฟ ค่าสถานที่ หรือเวลาแรงงานที่ควรถูกพิจารณาร่วมด้วย การตั้งราคาขายที่เหมาะสมต้องมีหลักการ ไม่ใช่การคาดเดาโดยขาดข้อมูลกิจกรรมทดลองขายของจริงจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจความแตกต่างระหว่าง “ยอดขาย” กับ “กำไรสุทธิ” รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นจากลูกค้าจะเป็นจุดตั้งต้นของการปรับปรุงสินค้าอย่างมีเหตุผล ทั้งหมดนี้สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ที่เน้นความพอประมาณ การมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันต่อความเสี่ยง

การวิเคราะห์ผลการขายจากข้อมูลจริงช่วยให้ผู้ประกอบการเข้าใจจุดแข็งและจุดอ่อนของสินค้าและกลยุทธ์การขาย การนำข้อมูลจากลูกค้ามาพิจารณาร่วมกับตัวเลขต้นทุน – กำไร ช่วยให้การปรับปรุงสินค้าและการตั้งราคาเป็นไปอย่างเหมาะสมและตรงความต้องการของตลาด การตัดสินใจแก้ไขควรตั้งอยู่บนหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ พอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน เพื่อเพิ่มโอกาสความสำเร็จและลดความเสี่ยงในการทดลองขายครั้งต่อไป

การทดลองขายสินค้าอาหารครั้งที่ ๒ เป็นขั้นตอนสำคัญก่อนการขายจริง เพื่อให้นักเรียนได้ทดสอบสินค้าที่ปรับปรุงจากผลการทดลองครั้งแรก ฝึกการนำข้อมูลยอดขายและความคิดเห็นจากลูกค้ามาใช้วิเคราะห์และพัฒนาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น พร้อมทั้งฝึกการคำนวณต้นทุน–กำไร และการตั้งราคาที่สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภค การดำเนินกิจกรรมอยู่บนพื้นฐานของหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกัน เพื่อให้การลงทุนและการขายเกิดความคุ้มค่าและมีความเสี่ยงน้อยที่สุด

๑. หลักการตั้งราคาขายให้เหมาะสมกับต้นทุนและคุณภาพสินค้า
๒. ความสัมพันธ์ระหว่างราคาขาย ปริมาณการขาย และกำไร
๓. หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจขนาดเล็ก
๔. วิธีการวางแผนขายจริง (สินค้า ๕๐–๖๐ ชิ้น/กลุ่ม) ในเวลาจำกัด ๕๐ นาที
๕. การจัดการร้านและการจัดการขยะ
๑. ความหมายและความสำคัญของอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply)
๒. ความสัมพันธ์ระหว่างราคา–ปริมาณการขาย–กำไร
๓. แนวคิดราคาดุลยภาพและผลของการตั้งราคาสูง/ต่ำเกินไป
๔. การคำนวณต้นทุน–กำไรจากการขายจริง และการเปรียบเทียบกับแผนที่วางไว้
๕. พฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้า
๖. หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจขนาดเล็ก

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายความหมาย ความสำคัญ ปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีที่ใช้ และสามารถวิเคราะห์การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นได้อย่างเข้าใจ

๒) อธิบายสิทธิพื้นฐานของผู้บริโภคทั้ง ๕ ประการ พร้อมยกตัวอย่างสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องได้ถูกต้อง

๓) อธิบายความหมาย หลักการ และเป้าหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง

๔) อธิบายความหมาย ความสำคัญ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมและการลงทุนได้อย่างถูกต้อง

๕) อธิบายลักษณะของระบบเศรษฐกิจทั้ง ๓ แบบ ได้แก่ ระบบทุนนิยม สังคมนิยม และผสมได้อย่างถูกต้อง พร้อมยกตัวอย่างประเทศที่ใช้ระบบเศรษฐกิจเหล่านั้น

๖) อธิบายความหมายของการพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันทางการค้าในภูมิภาคเอเชีย พร้อมยกตัวอย่างสินค้าและตลาดที่เกี่ยวข้อง

๗) อธิบายลักษณะการกระจายของทรัพยากรธรรมชาติในโลก และยกตัวอย่างประเทศที่มีหรือขาดแคลนทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง

๘) อธิบายลักษณะของการแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศได้ พร้อมทั้งเข้าใจผลที่เกิดขึ้นต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และราคาสินค้า

๙) อธิบายองค์ประกอบสำคัญของการวางแผนผลิตสินค้าอาหารชุมชนขนาดย่อมได้อย่างเข้าใจ โดยเชื่อมโยงกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

๑๐) อธิบายองค์ประกอบของต้นทุนทางตรง–ต้นทุนแฝง และอธิบายหลักการตั้งราคาขายโดยคำนวณจากต้นทุนจริงได้อย่างเข้าใจ พร้อมเชื่อมโยงกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๑๑) อธิบายความหมายของต้นทุน กำไร และพฤติกรรมผู้บริโภค ความแตกต่างระหว่างยอดขายกับกำไรสุทธิพร้อมเชื่อมโยงแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจขายสินค้าอาหารในโรงเรียน

๑๒) อธิบายความแตกต่างระหว่างผลลัพธ์ที่คาดการณ์ไว้กับผลลัพธ์จริงจากการขายสินค้าได้ อธิบายวิธีการนำความคิดเห็นของผู้บริโภคมาปรับปรุงสินค้าและกลยุทธ์การขาย เชื่อมโยงการตัดสินใจปรับปรุงกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๑๓) อธิบายการปรับปรุงสินค้าจากข้อมูลการขายและความคิดเห็นของลูกค้าได้อย่างมีเหตุผล

๑๔) อธิบายวิธีคำนวณต้นทุน–กำไร และการตั้งราคาขายที่เหมาะสมกับสินค้าและตลาด

๑๕) อธิบายผลกระทบของการตั้งราคาที่มีกำไรสูงเกินไปต่อพฤติกรรมลูกค้า

๑๖) อธิบายขั้นตอนการวางแผนขายจริงอย่างเป็นระบบ

๑๗) อธิบายความหมายของอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) และความสัมพันธ์กับราคาสินค้า

๓.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) วิเคราะห์กระบวนการผลิตสินค้าในท้องถิ่น โดยพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งจัดกลุ่มข้อมูลอย่างมีเหตุผล

๒) วิเคราะห์สถานการณ์จำลองเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค และเสนอแนวทางในการปกป้องสิทธิของตนเองได้อย่างมีเหตุผล

๓) ยกตัวอย่างการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

๔) วิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวกับการออมและการลงทุน โดยใช้ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราดอกเบี้ย หรือค่าของเงิน เพื่อเสนอแนวทางการบริหารเงินอย่างมีเหตุผล

๕) เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแต่ละแบบ และวิเคราะห์ได้ว่าระบบเศรษฐกิจแบบใดมีลักษณะใกล้เคียงกับประเทศไทย พร้อมให้เหตุผลประกอบ

๖) วิเคราะห์ข้อมูลสินค้าและตลาดของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียได้อย่างเป็นระบบ พร้อมเปรียบเทียบลักษณะของการพึ่งพาและการแข่งขัน

๗) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนหรือแข่งขันกันในด้านทรัพยากร พร้อมเสนอแนวทางความร่วมมือที่เหมาะสม

๘) วิเคราะห์ตัวอย่างการแข่งขันทางการค้าจากสถานการณ์จริง พร้อมเชื่อมโยงกับผลกระทบที่เกิดขึ้น และเสนอแนวทางการปรับตัวอย่างเหมาะสม

๙) ออกแบบแผนการผลิตสินค้าอาหารเบื้องต้นได้ โดยใช้ข้อมูลเรื่องทรัพยากร พฤติกรรมผู้บริโภค ต้นทุน–กำไร และความเป็นไปได้ในการผลิตจริงในโรงเรียน

๑๐) คำนวณต้นทุน–กำไร และตั้งราคาขายสินค้าอาหารอย่างเหมาะสม พร้อมวางแผนการผลิตและแบ่งหน้าที่ในกลุ่มอย่างมีระบบ โดยใช้ข้อมูลราคาจริงที่ได้รวบรวมมา

๑๑) คำนวณต้นทุนและกำไรจริงจากการขายสินค้า สังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคจากประสบการณ์การขาย และทำแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขาย และวิเคราะห์ผลอย่างมีเหตุผลร่วมกับสมาชิก ในกลุ่ม

๑๒) วิเคราะห์ข้อมูลยอดขาย ต้นทุน และกำไรจริงได้อย่างถูกต้องสรุปปัญหาและจุดแข็ง–จุดอ่อนของสินค้าและการขายจากข้อมูลเชิงตัวเลขและความเห็นของลูกค้าวางแผนปรับปรุงสินค้าและการขายให้เหมาะสมกับการทดลองขายครั้งที่ ๒

๑๓) ทดลองขายสินค้าอาหารที่ได้รับการปรับปรุงและจดบันทึกข้อมูลการขายจริง

๑๔) คำนวณต้นทุน–กำไร และเปรียบเทียบผลการขายครั้งที่ ๒ กับครั้งที่ ๑

๑๕) คำนวณกำไรจากราคาขายและต้นทุน

๑๖) ออกแบบการจัดร้านให้น่าสนใจและจัดการขยะอย่างเป็นระบบ

๑๗) วิเคราะห์ผลการขายจริงโดยใช้แนวคิดเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น และเขียนสะท้อนคิดจากประสบการณ์ขายจริง พร้อมระบุแนวทางปรับปรุงและการวางแผนธุรกิจในอนาคต

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) เกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น เห็นคุณค่าของการผลิตที่คำนึงถึงความยั่งยืน และแสดงออกถึงความใส่ใจต่อชุมชนของตนเอง

๒) ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิผู้บริโภค และตั้งใจที่จะเป็นผู้บริโภคที่มีสติ รอบคอบ

๓) มีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และเห็นคุณค่าของการผลิตที่พึ่งพาตนเองและชุมชนอย่างยั่งยืน

๔) เห็นความสำคัญของการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเองและครอบครัว มีเจตคติที่ดีในการวางแผนการเงินเพื่ออนาคต

๕) มีทัศนคติที่ดีต่อการเข้าใจระบบเศรษฐกิจ และเห็นความสำคัญของบทบาททั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

๖) เกิดความเข้าใจในบทบาทของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชีย และเห็นคุณค่าของความร่วมมือและการแข่งขันที่เป็นธรรมระหว่างประเทศ

๗) ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และเห็นคุณค่าของความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างสมดุล

๘) แสดงทัศนคติเชิงสร้างสรรค์ต่อการแข่งขัน เช่น การเคารพคู่แข่ง การเห็นคุณค่าของการพัฒนาสินค้า และยอมรับความหลากหลายทางตลาด

๙) แสดงความรับผิดชอบ ความร่วมมือ และทัศนคติที่ดีในการทำงานกลุ่ม และใส่ใจการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

๑๐) แสดงความรับผิดชอบ ความร่วมมือ และความรอบคอบในการวางแผนผลิตสินค้าอาหารโดยยึดหลักความพอเพียง ความมีเหตุผล และความพอประมาณในการตัดสินใจร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม

๑๑) แสดงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองภายในกลุ่ม มีความพยายามปรับปรุงและพัฒนาสินค้าตามฟีดแบกจากลูกค้า กล้าลงมือทำ และไม่ประมาท โดยใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตัดสินใจทางธุรกิจ

๑๒) แสดงความรับผิดชอบในการปรับปรุงผลงานของกลุ่ม มีความรอบคอบและใช้เหตุผลในการตัดสินใจปรับปรุงสินค้า

๑๓) แสดงความรับผิดชอบในหน้าที่การขายและการบันทึกข้อมูล และเปิดใจรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของลูกค้าเพื่อปรับปรุงสินค้า

๑๔) มีความรับผิดชอบต่อคุณภาพสินค้าและความพึงพอใจของลูกค้า และใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตั้งราคาขาย

๑๕) มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มและการขายของ กล้าคิด กล้าแสดงความเห็น และรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นอย่างเปิดใจ และใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตัดสินใจด้านธุรกิจ

๔. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์กระบวนการผลิตสินค้าในท้องถิ่น โดยพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งจัดกลุ่มข้อมูลอย่างมีเหตุผล และเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น เห็นคุณค่าของการผลิตที่คำนึงถึงความยั่งยืน และแสดงออกถึงความใส่ใจต่อชุมชนของตนเอง (๓.๑.๑, ๓.๑.๓,๔.๑.๑,๔.๒.๓)

วิเคราะห์สถานการณ์จำลองเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค และเสนอแนวทางในการปกป้องสิทธิของตนเองได้อย่างมีเหตุผล โดยตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิผู้บริโภค และตั้งใจที่จะเป็นผู้บริโภคที่มีสติ รอบคอบ (๑.๔.๑,๒.๑.๒,๓.๑.๑,๔.๒.๓,๔.๓.๑)

ยกตัวอย่างการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม โดยมีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และเห็นคุณค่าของการผลิตที่พึ่งพาตนเองและชุมชนอย่างยั่งยืน (๑.๑.๓,๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๑.๓)

วิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวกับการออมและการลงทุน โดยใช้ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราดอกเบี้ย หรือค่าของเงิน เพื่อเสนอแนวทางการบริหารเงินอย่างมีเหตุผล โดยเห็นความสำคัญของการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเองและครอบครัว มีเจตคติที่ดีในการวางแผนการเงินเพื่ออนาคต (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๓.๑)

เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแต่ละแบบ และวิเคราะห์ได้ว่าระบบเศรษฐกิจแบบใดมีลักษณะใกล้เคียงกับประเทศไทย พร้อมให้เหตุผลประกอบ โดยมีทัศนคติที่ดีต่อการเข้าใจระบบเศรษฐกิจและเห็นความสำคัญของบทบาททั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ (๒.๑.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๕.๑)

วิเคราะห์ข้อมูลสินค้าและตลาดของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียได้อย่างเป็นระบบ พร้อมเปรียบเทียบลักษณะของการพึ่งพาและการแข่งขัน โดยเกิดความเข้าใจในบทบาทของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชีย และเห็นคุณค่าของความร่วมมือและการแข่งขันที่เป็นธรรมระหว่างประเทศ (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๓.๑,๔.๕.๒)

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนหรือแข่งขันกันในด้านทรัพยากร พร้อมเสนอแนวทางความร่วมมือที่เหมาะสม โดยตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และเห็นคุณค่าของความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างสมดุล (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๓.๑,๔.๕.๑)

วิเคราะห์ตัวอย่างการแข่งขันทางการค้าจากสถานการณ์จริง พร้อมเชื่อมโยงกับผลกระทบที่เกิดขึ้น และเสนอแนวทางการปรับตัวอย่างเหมาะสม โดยแสดงทัศนคติเชิงสร้างสรรค์ต่อการแข่งขัน เช่น การเคารพคู่แข่ง การเห็นคุณค่าของการพัฒนาสินค้า และยอมรับความหลากหลายทางตลาด (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๑.๑,๔.๓.๑)

ออกแบบแผนการผลิตสินค้าอาหารเบื้องต้นได้ โดยใช้ข้อมูลเรื่องทรัพยากร พฤติกรรมผู้บริโภค ต้นทุน–กำไร และความเป็นไปได้ในการผลิตจริงในโรงเรียน โดยแสดงความรับผิดชอบ ความร่วมมือ และทัศนคติที่ดีในการทำงานกลุ่ม และใส่ใจการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๑.๑, ๔.๓.๑)

คำนวณต้นทุน–กำไร และตั้งราคาขายสินค้าอาหารอย่างเหมาะสม พร้อมวางแผนการผลิตและแบ่งหน้าที่ในกลุ่มอย่างมีระบบ โดยใช้ข้อมูลราคาจริงที่ได้รวบรวมมา โดยแสดงความรับผิดชอบ ความร่วมมือ และความรอบคอบในการวางแผนผลิตสินค้าอาหาร โดยยึดหลักความพอเพียง ความมีเหตุผล และความพอประมาณในการตัดสินใจร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๑.๑,๔.๓.๑)

คำนวณต้นทุนและกำไรจริงจากการขายสินค้า สังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคจากประสบการณ์การขาย และทำแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขาย และวิเคราะห์ผลอย่างมีเหตุผลร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม โดยแสดงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองภายในกลุ่ม มีความพยายามปรับปรุงและพัฒนาสินค้าตามฟีดแบกจากลูกค้า กล้าลงมือทำ และไม่ประมาท โดยใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตัดสินใจทางธุรกิจ (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๓.๑.๒,๓.๑.๓,๔.๓.๑)

วิเคราะห์ข้อมูลยอดขาย ต้นทุน และกำไรจริงได้อย่างถูกต้องสรุปปัญหาและจุดแข็ง–จุดอ่อนของสินค้าและการขายจากข้อมูลเชิงตัวเลขและความเห็นของลูกค้าวางแผนปรับปรุงสินค้าและการขายให้เหมาะสมกับการทดลองขายครั้งที่ ๒ และแสดงความรับผิดชอบในการปรับปรุงผลงานของกลุ่ม มีความรอบคอบและใช้เหตุผลในการตัดสินใจปรับปรุงสินค้า (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๑.๑,๔.๓.๑)

ทดลองขายสินค้าอาหารที่ได้รับการปรับปรุงและจดบันทึกข้อมูลการขายจริง คำนวณต้นทุน–กำไร และเปรียบเทียบผลการขายครั้งที่ ๒ กับครั้งที่ ๑ และแสดงความรับผิดชอบในหน้าที่การขายและการบันทึกข้อมูล และเปิดใจรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของลูกค้าเพื่อปรับปรุงสินค้า (๓.๑.๑,๓.๒.๑,๓.๒.๒)

คำนวณกำไรจากราคาขายและต้นทุน ออกแบบการจัดร้านให้น่าสนใจและจัดการขยะอย่างเป็นระบบ โดยมีความรับผิดชอบต่อคุณภาพสินค้าและความพึงพอใจของลูกค้า และใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตั้งราคาขาย (๓.๑.๑,๓.๑.๒,๓.๑.๓,๓.๑.๔,๓.๒.๑)

วิเคราะห์ผลการขายจริงโดยใช้แนวคิดเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น และเขียนสะท้อนคิดจากประสบการณ์ขายจริง พร้อมระบุแนวทางปรับปรุงและการวางแผนธุรกิจในอนาคต โดยมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม และการขายของ กล้าคิด กล้าแสดงความเห็น และรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นอย่างเปิดใจ และใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตัดสินใจด้านธุรกิจ (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๕.๑)

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๕.๒ ใฝ่เรียนรู้

๕.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง “ผลิตภัณฑ์ประจวบ คิดวิเคราะห์แบบนักเศรษฐศาสตร์”

๒) ใบงานที่ ๒ “รู้ทันก่อนจะสาย”

๓) ใบงานที่ ๓ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

๔) ใบงานที่ ๔ เรื่อง วางแผนจัดการเงิน ๒๐๐ บาท

๕) กิจกรรม “เศรษฐกิจสามแบบ”

๖) ใบงานที่ ๕ กลยุทธเศรษฐกิจไทย

๗) ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนความร่วมมือที่ยั่งยืน

๘) ใบงานที่ ๗ เรื่อง สถานการณ์จำลอง “รองเท้าไทยไปไม่รอด”

๙) ใบงานที่ ๘ เรื่อง แผนการผลิตสินค้าเบื้องต้น

๑๐) ใบงานที่ ๙ เรื่อง วางแผนต้นทุน-กำไร

๑๑) ใบงานที่ ๑๐ แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขาย (สำหรับผู้ขาย)

๑๒) ใบงานที่ ๑๑ แบบประเมินสินค้าที่ซื้อ (สำหรับผู้ซื้อ)

๑๓) ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วิเคราะห์ผลการขายครั้งที่ ๑

๑๔) ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนการปรับปรุงสำหรับการขายครั้งที่ ๒

๑๕) ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกการขาย ครั้งที่ ๒

๑๖) ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “แผนการขายจริง”

๑๗) ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สะท้อนคิด “บทเรียนจากการขายจริง”

๖.๒ เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. วิเคราะห์กระบวนการผลิตสินค้าในท้องถิ่น โดยพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม	นักเรียนสามารถวิเคราะห์กระบวนการผลิตสินค้าในท้องถิ่นโดยพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้ถูกต้องครบถ้วน	นักเรียนสามารถวิเคราะห์กระบวนการผลิตสินค้าในท้องถิ่นโดยพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้ถูกต้องแต่ผิดพลาดบางประเด็น	นักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์กระบวนการผลิตสินค้าในท้องถิ่นและไม่สามารถพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้
๒. วิเคราะห์สถานการณ์ ระบุสิทธิที่เกี่ยวข้อง พร้อมคิดหาวิธีการป้องกันที่เหมาะสม	วิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างละเอียด ครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญ และเชื่อมโยงกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน	วิเคราะห์สถานการณ์ได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังขาดความละเอียด หรือครอบคลุมบางประเด็นไม่ครบถ้วน	วิเคราะห์สถานการณ์ได้ไม่ชัดเจน หรือไม่ตรงประเด็นสำคัญ
๓. วิเคราะห์สถานการณ์ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	วิเคราะห์ได้ตรงทุกข้อ มีเหตุผลชัดเจน และเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่ใช้ได้จริง	วิเคราะห์ได้บางข้อ หรือเสนอแนวทางแก้ไข ที่ยังไม่ชัดเจน	วิเคราะห์ไม่ถูกต้อง หรือไม่มีแนวทางแก้ไขที่ชัดเจน
๔. วิเคราะห์สถานการณ์ที่กำหนดให้ ระบุสิทธิของผู้บริโภคที่เกี่ยวข้อง พร้อมเสนอแนวทางในการป้องกันที่เหมาะสม	วิเคราะห์สถานการณ์และวางแผนครบทุกด้าน มีเหตุผลดีเยี่ยม สอดคล้องกับชีวิตจริง	วิเคราะห์วางแผนครอบแต่เหตุผลยังไม่สมบูรณ์ หรือขาดความสมจริงบางส่วน	วิเคราะห์และวางแผนไม่ครบ หรือไม่สอดคล้องกับสถานการณ์จริง
๕. วิเคราะห์ได้ว่าระบบเศรษฐกิจแบบ พร้อมบอกเหตุผลประกอบ	จำแนกนโยบายรัฐได้สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจ พร้อมให้เหตุผลชัดเจน	จำแนกได้บางส่วน หรือเหตุผลยังไม่ชัดเจน	จำแนกผิดบ่อย หรือไม่มีเหตุผลประกอบ

๖. วิเคราะห์เปรียบเทียบและออกแบบกลยุทธ์ของไทยต่อประเทศได้อย่างมีเหตุผล	วิเคราะห์เปรียบเทียบได้ชัดเจนเห็นโอกาศและความเสี่ยง พร้อมเสนอแนวทางได้เหมาะสม	วิเคราะห์ได้บางส่วน เห็นคู่แข่ง/คู่ค้า แต่แนวทางยังไม่ชัดเจน	วิเคราะห์ไม่สอดคล้องกับข้อมูล หรือเสนอแนวทางไม่เหมาะสม
๗. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน วิธีการนำเสนอน่าสนใจ นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องสมบูรณ์ทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	ข้อมูลในแผนผังไม่ถูกต้อง ไม่สามารถนำเสนอได้
๘. ออกแบบแนวคิดแผนความร่วมมือที่ยั่งยืน	เสนอแนวคิดแผนความร่วมมือได้ครบถ้วน ชัดเจน และมีความสร้างสรรค์สูง สะท้อนความเข้าใจปัญหาและแนวทางแก้ไขอย่างยั่งยืนและรอบด้าน	เสนอแนวคิดแผนความร่วมมือได้ชัดเจนและครอบคลุม สะท้อนความเข้าใจปัญหาและแนวทางแก้ไขที่ยั่งยืนพอสมควร	เสนอแนวคิดแผนความร่วมมือได้ไม่ชัดเจนหรือไม่ครบถ้วน
๙. เสนอแนวทางการปรับตัวจากสถานการณ์	เสนอแนวทางชัดเจนเป็นไปได้จริง และเหมาะกับสถานการณ์	เสนอแนวทางพอใช้ได้ แต่ยังไม่ชัดเจน	แนวทางไม่สอดคล้องหรือยังไม่ชัดเจน
๑๐. การเลือกสินค้าและการวางแผน แบ่งความรับผิดชอบและบอกวิธีการผลิต คำวณต้นทุน กำไร และสามารถประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้	ระบุข้อมูลสินค้าได้ชัดเจน มีการแบ่งหน้าที่ครบถ้วนและชัดเจน, แสดงความรับผิดชอบที่นำไปปฏิบัติได้จริง คำนวณต้นทุน รายได้และกำไรได้อย่างถูกต้องและแสดง กำไรที่เป็นบวกเลือกใช้หลักพอเพียงที่สอดคล้องกับแผนธุรกิจ และ อธิบายเหตุผลได้ชัดเจนและเชื่อมโยง	ระบุข้อมูลสินค้าได้ มีการมีการแบ่งหน้าที่ แต่รายละเอียดคลุมเครือหรือไม่ชัดเจนว่าใครทำอะไร คำนวณถูกต้อง แต่กำไรน้อยมาก หรือมีการคำนวณผิดพลาดในบางรายการเลือกหลักพอเพียงได้ แต่การอธิบายไม่ละเอียดพอหรือเชื่อมโยงกับการทำธุรกิจไม่ชัดเจน	ระบุข้อมูลสินค้าไม่ชัดเจนไม่มีการแบ่งหน้าที่ หรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายไม่สอดคล้องกับงาน การคำนวณผิดพลาดอย่างมาก หรือแสดง ผลขาดทุน เลือกหลักพอเพียงน้อยหรือผิดประเด็น การอธิบายทั่วไปไม่เจาะจง

๑๑. ความสมบูรณ์และความสอดคล้องของข้อมูล ความถูกต้องของการคำนวณทางการเงินและการสะท้อนความคิดเชิงธุรกิจ	แผนมีความ สมบูรณ์ การคำนวณ ถูกต้อง และมีการสะท้อนความคิดเชิงธุรกิจอย่างลึกซึ้งและรอบด้าน	แผนส่วนใหญ่ใช้ได้ การคำนวณมีความผิดพลาดเล็กน้อย และการสะท้อนความคิดเป็นไปอย่าง ผิวเผิน/ทั่วไป	ข้อมูล ขาดหาย มีความไม่สอดคล้องอย่างชัดเจน การคำนวณผิดพลาด และขาดการวิเคราะห์เชิงธุรกิจ
๑๒. การวิเคราะห์ และสะท้อนคิด	บันทึกข้อมูลยอดขาย ต้นทุน และกำไรได้ครบถ้วนและถูกต้อง วิเคราะห์เปรียบเทียบกับแผนเดิมได้อย่างมีเหตุผล สะท้อนข้อดี-ของสินค้าได้อย่างชัดเจน	บันทึกข้อมูลได้เกือบครบถ้วน อาจมีข้อผิดพลาดเล็กน้อย วิเคราะห์ผลกำไรได้แต่ยังไม่ลึกมาก ให้ข้อเสนอแนะได้พอประมาณ	ข้อมูลบันทึกไม่ครบหรือคลาดเคลื่อนชัดเจน วิเคราะห์ไม่ตรงประเด็นหรือขาดเหตุผล ขาดข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
๑๓. การสังเกต เปรียบเทียบ และใช้เหตุผล	เปรียบเทียบสินค้าหลายกลุ่มอย่างละเอียด ให้ข้อคิดเห็นชัดเจนเกี่ยวกับรสชาติ ความสะอาด ราคา และความน่าซื้อ พร้อมเหตุผลรับรอง	ประเมินสินค้าได้พอประมาณ เปรียบเทียบได้บางส่วน มีการอธิบายเหตุผลประกอบเล็กน้อย	กรอกข้อมูลไม่ครบ หรือขาดการพิจารณาเปรียบเทียบ ไม่มีเหตุผลรองรับ หรือประเมินแบบขาดความตั้งใจ
๑๔. - ความครบถ้วนของข้อมูล - การวิเคราะห์สาเหตุและปัญหา - การสังเกตพฤติกรรมผู้ซื้อ	กรอกข้อมูลทุกช่องอย่างครบถ้วน ถูกต้อง สะท้อนผลการขายจริงชัดเจน ระบุสาเหตุปัญหาชัดเจนมีเหตุผลสอดคล้องกับข้อมูลการขาย และบันทึกพฤติกรรมผู้ซื้ออย่างละเอียด มีการยกตัวอย่างประกอบ	กรอกข้อมูลเกือบครบ ขาดบางช่องหรือมีความคลาดเคลื่อนเล็กน้อย ระบุสาเหตุและปัญหาแต่ยังไม่ชัดเจนหรือไม่สอดคล้องบางส่วน และบันทึกพฤติกรรมผู้ซื้อแต่ยังไม่ชัดเจนหรือขาดตัวอย่าง	กรอกข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือผิดพลาดหลายส่วน ไม่สามารถระบุสาเหตุหรือปัญหาได้อย่างมีเหตุผล และไม่บันทึกหรือบันทึกไม่ตรงประเด็น
๑๕. - ระบุจุดที่ควรปรับปรุง - วางแผนแก้ไข	ระบุชัดเจนตรงกับปัญหาที่พบจากครั้งแรก พร้อมมีวิธีแก้ไขที่เป็นไปได้ เหมาะสม และสอดคล้องกับทรัพยากรที่มี และคำนวณได้	ระบุจุดปรับปรุงบางส่วนแต่ยังไม่ครอบคลุมทุกปัญหา พร้อมมีวิธีแก้ไขแต่ยังไม่สอดคล้องหรือเป็นไปได้ยาก และคำนวณถูกต้องบางส่วน	ระบุไม่ตรงกับปัญหาหรือไม่ชัดเจน ไม่มีวิธีแก้ไขที่ชัดเจนหรือไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ คำนวณผิดหรือไม่สมเหตุสมผล

- การคำนวณต้นทุน-กำไรและการตั้งราคาใหม่	ถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายกำไร	หรือยังไม่สอดคล้องกับเป้าหมายกำไร	
๑๖. - ปรับปรุงสินค้าจากข้อมูลการขายและความคิดเห็นของลูกค้าได้อย่างมีเหตุผล - คำนวณต้นทุน–กำไรและการตั้งราคาขายที่เหมาะสมกับสินค้าและตลาด	การปรับปรุงสินค้าตอบโจทย์ลูกค้าและส่งผลให้ยอดขายและกำไรเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน การคำนวณต้นทุน-กำไรมีความแม่นยำ และการตั้งราคาเหมาะสมกับตลาดจนสามารถ สร้างกำไรสูงสุด ได้จริง	การปรับปรุงสินค้าแก้ไขปัญหาได้ดีในระดับหนึ่งและยอดขาย เพิ่มขึ้นเล็กน้อย การคำนวณต้นทุน-กำไรถูกต้อง แต่การตั้งราคายังไม่สามารถสร้างกำไรในระดับสูงสุดได้	การปรับปรุงสินค้าไม่ตรงกับความต้องการของลูกค้า ทำให้ยอดขายไม่เพิ่มขึ้น หรืออาจลดลง การคำนวณต้นทุน-กำไรผิดพลาด หรือการตั้งราคาไม่เหมาะสมจนอาจ ทำให้ขาดทุน
๑๗. บันทึกข้อมูลการขายคำนวณต้นทุน–กำไร และการตั้งราคาขายที่เหมาะสมกับสินค้าและตลาด	นักเรียนสามารถบันทึกข้อมูลวางแผนการขายจริงได้อย่างละเอียดครบทุกประเด็น พร้อมสามารถคำนวณต้นทุน-กำไร ได้อย่างแม่นยำ	นักเรียนสามารถบันทึกข้อมูลวางแผนการขายจริงได้แต่ขาดบางประเด็นสามารถคำนวณต้นทุน-กำไรได้	นักเรียนไม่สามารถบันทึกข้อมูลวางแผนการขายจริงได้ พร้อมไม่สามารถคำนวณต้นทุน-กำไรได้
๑๘. ความเข้าใจ, การวิเคราะห์อุปสรรค และความมุ่งมั่นในการนำไปใช้จริง	การสะท้อนผลมีความลึกซึ้งครอบคลุมทุกประเด็น (แผน, ผลจริง, กำไร) มีการวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์ที่ถูกต้อง (อุปสงค์/อุปทาน/ราคาดุลยภาพ) และ เชื่อมโยงหลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการปฏิบัติได้อย่างชัดเจนบทเรียนที่สรุปเป็นรูปธรรมและมีประโยชน์ต่ออนาคต	การสะท้อนผล ตอบครบทุกประเด็น แต่การวิเคราะห์ยัง ขาดความลึกซึ้ง การใช้หลักเศรษฐศาสตร์ยังไม่ชัดเจนหรือสมบูรณ์นักการเปรียบเทียบกำไร-ต้นทุนทำได้ แต่ขาดรายละเอียด บทเรียนที่สรุปเป็นข้อคิดเห็นทั่วไป	การสะท้อนผล ขาดความครบถ้วน ในหลายประเด็น ข้อมูลไม่เป็นรูปธรรม การวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์ผิดพลาดหรือไม่ปรากฏการคำนวณต้นทุน-กำไรไม่ชัดเจน และไม่สามารถสรุปบทเรียนที่มีประโยชน์ได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๐ – ๗๐ หมายถึง ระดับคุณภาพ ดี

คะแนน ๗๑ – ๑๔๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ พอใช้

คะแนน ๑๔๒ – ๒๑๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๒ อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การผลิตสินค้าและบริการเป็นพื้นฐานของเศรษฐกิจ การเข้าใจปัจจัยการผลิต เช่น ทุน แรงงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และผู้ประกอบการ รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ จะช่วยให้การผลิตมีประสิทธิภาพมากขึ้น นักเรียนควรเรียนรู้หลักการผลิตและสามารถวิเคราะห์การผลิตในท้องถิ่นว่ามีลักษณะอย่างไร มีจุดแข็งจุดอ่อน และส่งผลอย่างไรต่อเศรษฐกิจ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

๓. สาระการเรียนรู้

ความหมายและความสำคัญของการผลิตสินค้าและบริการ การผลิต คือ กระบวนการเปลี่ยนทรัพยากรหรือวัตถุดิบให้กลายเป็นสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ความสำคัญของการผลิต คือ การทำให้มนุษย์มีของใช้ของบริโภค มีรายได้ มีการจ้างงาน และทำให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโต

- ปัจจัยการผลิต ที่ดิน แรงงาน ทุน และผู้ประกอบการ

๑) ที่ดิน – หมายถึงทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ ป่าไม้ แร่ธาตุ

๒) แรงงาน – คือกำลังคน ทั้งแรงงานใช้กำลังและแรงงานใช้ความรู้

๓) ทุน – หมายถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ รถบรรทุกสินค้า เป็นต้น

๔) ผู้ประกอบการ – คือคนที่วางแผนจัดการ และรับความเสี่ยงในการผลิต ⟶ ทั้ง ๔ ปัจจัยนี้ต้องทำงานร่วมกันอย่างสมดุลจึงจะผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- เทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ เทคโนโลยีช่วยให้การผลิตเร็วขึ้น ประหยัดแรงงาน และได้คุณภาพที่สม่ำเสมอ เช่น

๑) การใช้เครื่องจักรกลในโรงงาน

๒) การใช้แอปพลิเคชันบริหารร้านค้า

๓) การขายของผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

- ผู้ผลิตที่ใช้เทคโนโลยีได้ดีจะได้เปรียบในการแข่งขัน การสำรวจการผลิตสินค้าในท้องถิ่น ประเภทสินค้า วิธีการผลิต ปัญหาในการผลิต การลงพื้นที่หรือสัมภาษณ์ผู้ผลิตในท้องถิ่น เช่น

๑) ผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องจักสาน ผ้าไทย

๒) ใช้วิธีดั้งเดิมหรือผสมผสานกับเครื่องจักร

๓) ปัญหาที่พบ เช่น ต้นทุนสูง แรงงานขาดแคลน ตลาดแคบ

- การรู้ข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้พัฒนาได้ตรงจุด

๑) การวิเคราะห์การผลิตในท้องถิ่นโดยพิจารณาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

๒) ด้านเศรษฐกิจ สร้างรายได้ให้ครอบครัวและชุมชนหรือไม่

๓) ด้านสังคม มีการจ้างงานในท้องถิ่นไหม มีความร่วมมือกันหรือไม่

๔) ด้านสิ่งแวดล้อม การผลิตส่งผลกระทบต่อธรรมชาติไหม มีการจัดการของเสียหรือไม่

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความหมาย ความสำคัญ ปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีที่ใช้ และสามารถวิเคราะห์การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นได้อย่างเข้าใจ

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์กระบวนการผลิตสินค้าในท้องถิ่น โดยพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งจัดกลุ่มข้อมูลอย่างมีเหตุผล

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น เห็นคุณค่าของการผลิตที่คำนึงถึงความยั่งยืน และแสดงออกถึงความใส่ใจต่อชุมชนของตนเอง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์กระบวนการผลิตสินค้าในท้องถิ่น โดยพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งจัดกลุ่มข้อมูลอย่างมีเหตุผล และเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น เห็นคุณค่าของการผลิตที่คำนึงถึงความยั่งยืน และแสดงออกถึงความใส่ใจต่อชุมชนของตนเอง (๓.๑.๑, ๓.๑.๓,๔.๑.๑,๔.๒.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์กระบวนการผลิตสินค้าในท้องถิ่น โดยพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งจัดกลุ่มข้อมูลอย่างมีเหตุผล และเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น เห็นคุณค่าของการผลิตที่คำนึงถึงความยั่งยืน และแสดงออกถึงความใส่ใจต่อชุมชนของตนเอง (๓.๑.๑, ๓.๑.๓,๔.๑.๑,๔.๒.๓) **ด้านความรู้** อธิบายความหมาย ความสำคัญ ปัจจัยการผลิต	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำสิ่งของใกล้ตัว ๓-๔ ชนิด ที่หลากหลายและมีที่มาต่างกันมาให้นักเรียนดู (หรือฉายภาพ) ตัวอย่างเช่น ๑.๑ ข้าวเหนียวหมูปิ้ง ๑.๒ โทรศัพท์มือถือ/สมาร์ทโฟน ๑.๓ ผ้าทอมือท้องถิ่น ๑.๔ น้ำดื่มบรรจุขวด ๒. ครูชูสิ่งของทีละชิ้น หรือฉายภาพทีละภาพ แล้วถามนักเรียนว่า - นักเรียนคิดว่าสิ่งนี้ เกิดขึ้นมาได้อย่างไร ใครเป็นคนทำ ต้องใช้อะไรบ้างในการทำสิ่งนี้ และใช้เวลาทำนานไหม ใช้เครื่องมืออะไรบ้าง	**แนวคำตอบนักเรียน** - ข้าวเหนียวหมูปิ้ง พ่อค้าหมูปิ้ง วัตถุดิบใช้หมู ข้าวเหนียว เตา ถ่าน ไม้เสียบ และทำไม่นาน - โทรศัพท์มือถือ โรงงานผลิต ใช้ช่าง ใช้เครื่องจักร ใช้ส่วนประกอบเยอะแยะ กว่าจะได้มาเครื่องนึงคงนานมาก - ผ้าทอมือ คนทอผ้า ใช้ด้าย ใช้กี่ทอใช้เวลานาน เพราะทำมือ	๑. Powerpoint เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น ๒. บัตรคำปัจจัยการผลิต	ใบงานที่ ๑ เรื่อง “ผลิตภัณฑ์ประจวบ คิดวิเคราะห์แบบนักเศรษฐศาสตร์”	- ใบงานที่ ๑ เรื่อง “ผลิตภัณฑ์ประจวบ คิดวิเคราะห์แบบนักเศรษฐศาสตร์” - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เทคโนโลยีที่ใช้ และสามารถวิเคราะห์การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นได้อย่างเข้าใจ **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์กระบวนการผลิตสินค้าในท้องถิ่น โดยพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งจัดกลุ่มข้อมูลอย่างมีเหตุผล **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น เห็นคุณค่าของการผลิตที่คำนึงถึงความยั่งยืน	๓. ครูสรุปคำตอบของนักเรียนว่า "เห็นไหมครับว่าสิ่งของรอบตัวเรา แม้จะแตกต่างกัน แต่ทุกชิ้นล้วนต้องผ่าน กระบวนการบางอย่างเพื่อให้เกิดขึ้นมาได้" ๔. ครูถามว่า "กระบวนการที่เรานำวัตถุดิบต่าง ๆ มาเปลี่ยนให้เป็นของใช้ที่เราต้องการ เราเรียกว่าอะไร” ๕. ครูเน้นย้ำ "ใช่ครับวันนี้เราจะมาเรียนรู้เรื่อง 'การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น' กัน เพื่อให้เราเข้าใจว่ากว่าจะมาเป็นของที่เราใช้ในชีวิตประจำวันนั้นต้องใช้อะไรบ้าง และมีขั้นตอนอย่างไร	- น้ำดื่ม โรงงานทำ ใช้น้ำ เครื่องกรอง ขวด และสามารถผลิตได้เร็วเพราะมีเครื่องจักร แนวคำตอบนักเรียน...เกิดการผลิต			
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้กิจกรรม “จับคู่–จับใจความ” โดยชี้แจงวิธีดำเนินกิจกรรม ดังนี้	๑. นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “จับคู่-จับใจความ” ให้ถูกต้องภายในเวลา ๕ นาที พร้อมส่งตัวแทนกลุ่มออกมาอธิบายกลุ่มละ ๑ นาที			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
และแสดงออกถึงความใส่ใจต่อชุมชนของตนเอง **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๑.๑ ครูแจกบัตรคำให้กลุ่มละ ๑ ชุด ชุดละ ๘ ใบ (๔ ใบคือ “ชื่อปัจจัยการผลิต” / ๔ ใบ คือ “คำอธิบายหรือภาพตัวอย่าง”) ๑.๒ ครูชี้แจงตัวอย่างบัตร ดังนี้ • บัตร A คือ “ที่ดิน” • บัตร B คือ “พื้นที่เพาะปลูก วัตถุดิบจากธรรมชาติ เช่น น้ำ ป่าไม้” • บัตร C คือ “ทุน” • บัตร D คือ “เงินลงทุน เครื่องจักร วัตถุดิบ” ๒. ให้นักเรียนจับคู่บัตรให้ถูกต้องภายใน ๕ นาที ๒.๑ กลุ่มช่วยกันแปะคู่คำไว้บนกระดาษ / หรือเรียงบนโต๊ะ ๒.๒ หลังจับคู่ ครูให้ตัวแทนกลุ่มมาอธิบาย ๑ คู่ต่อหน้าห้อง (เวียนไปหลายกลุ่ม) จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติม ๓. ครูชูภาพ “ผลิตภัณฑ์ชุมชน” เช่น ภาพ “ข้าวแต๋น”, “ผ้าทอ”, “ขนมหม้อแกง” แล้วครูถามนักเรียน ดังนี้				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	- ของชิ้นนี้ใช้ปัจจัยการผลิตอะไรบ้าง - มีเทคโนโลยีอะไรช่วยไหม - คนผลิตคิดอะไรอยู่จึงเลือกทำสินค้านี้ ๔. ครูแจกใบ Mini-Card “การคิดวิเคราะห์ผลกระทบ” • ด้านเศรษฐกิจ • ด้านสังคม • ด้านสิ่งแวดล้อม ๕. นักเรียนดูภาพสินค้าแล้วเติมข้อความสั้น ๆ ว่า “การผลิตนี้ส่งผลยังไง” เช่น - เศรษฐกิจ: ขายได้มีรายได้ - สังคม: คนในหมู่บ้านได้ร่วมมือกัน - สิ่งแวดล้อม: ใช้กล่องกระดาษแทนพลาสติก				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำกิจกรรม “ผลิตภัณฑ์ประจวบ คิดวิเคราะห์แบบนักเศรษฐศาสตร์” ๒. ครูให้นักเรียนจับกลุ่มในการทำกิจกรรม กลุ่มละ ๕ คน	นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรม “ผลิตภัณฑ์ประจวบ คิดวิเคราะห์แบบนักเศรษฐศาสตร์” จากหัวข้อ “สินค้า OTOP จังหวัดประจวบฯ” พร้อมเขียน Mini-card วิเคราะห์ผลกระทบ ๓ ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. ครูแจกมอบหมายหัวข้อ “สินค้า OTOP จังหวัดประจวบฯ” ให้แต่ละกลุ่ม กลุ่มละ ๑ หัวข้อ ได้แก่ ๓.๑ สินค้าปลาอบสมุนไพร รายละเอียด ดังนี้ - ปลาท้องถิ่นหมักสมุนไพรอบแห้ง - รสกลมกล่อม มีการถนอมอาหารจากชุมชน - ส่งขายเป็นของฝากในพื้นที่ ๓.๒ สินค้าน้ำมันไพลโบราณ / น้ำมันมะพร้าว รายละเอียด ดังนี้ - สกัดจากวัตถุดิบในชุมชน เช่น ไพล หรือมะพร้าว - ใช้ดูแลผิว หรือกินเพื่อสุขภาพ - ภูมิปัญญาท้องถิ่น OTOP ๓.๓ สินค้าสบู่สมุนไพรบ้านหนองทิง / เจลว่านหางจระเข้ รายละเอียด ดังนี้ - ผลิตจากว่านหางจระเข้ สูตรท้องถิ่น - ใช้ดูแลผิว ปลอดสารเคมี				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- ขายภายในจังหวัดหรือต่อยอดผ่านท่องเที่ยว ๓.๔ สินค้าผ้าบาติก / ผ้าทอพื้นถิ่น รายละเอียด ดังนี้ - วัสดุผ้าทอหรือผ้าบาติกลายพื้นบ้าน - เป็นงานแฮนด์เมด มีเอกลักษณ์ - จำหน่ายเป็นผ้าพันคอ ของฝาก หรือของตกแต่ง ๓.๕ สินค้าไวน์สับปะรด รายละเอียด ดังนี้ - ผลิตจากสับปะรดท้องถิ่น - พัฒนาเป็นเครื่องดื่มหรือขนมหมัก - ได้รับการสนับสนุนจากโครงการส่งเสริม OTOP ๓.๖ สินค้าเครื่องจักสาน / สร้อยเปลือกมะพร้าว รายละเอียด - ทำจากวัสดุธรรมชาติ เช่น เปลือกมะพร้าว หอย				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	- แปรรูปเป็นเครื่องใช้หรือของแต่งบ้าน - สะท้อนภูมิปัญญาชายทะเล ๔. นักเรียนใช้ใบงาน “๕ คำถามวิเคราะห์” วิเคราะห์สินค้าในการ์ด ๕. เขียน Mini-card วิเคราะห์ผลกระทบ ๓ ด้าน ๖. กลุ่มติดการ์ด–ใบงานบนกระดาน/ผนัง แสดงผลงาน และครูเดินดู ให้คำแนะนำจุดเด่น ข้อเสนอแนะ และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสลับกันดูงานของกลุ่มอื่น (ถ้ามีเวลา)				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูเลือก “Mini-card” ของ ๒–๓ กลุ่มมาอ่านให้ฟังหน้าห้อง แล้วถามนักเรียนว่า “มีใครเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย มีอะไรเพิ่มเติมไหม” ๒. ครูสรุปบนกระดานแบบแผนภาพ ผังความคิด (Mind Map) หรือ ๓ วงกลมซ้อนกัน (เศรษฐกิจ–สังคม–สิ่งแวดล้อม) แล้วเติมคำของนักเรียนลงไป ๓. ครูสรุปบทเรียนวันนี้ว่า “เราไม่ได้แค่รู้ว่าสินค้าในชุมชนมีอะไร แต่เราได้ฝึกคิดแบบนักเศรษฐศาสตร์... เรารู้จักคำว่า ‘ปัจจัยการผลิต’ ‘เทคโนโลยี’ และเรา	นักเรียนตัวแทนกลุ่มออกมาอ่านให้เพื่อนฟังหน้าห้อง พร้อมรับฟังข้อเสนอแนะจากเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่รับฟัง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	มองให้ลึกว่าแต่ละสินค้ามีผลต่อชีวิตคนในชุมชนอย่างไร” ๕. “ในครั้งหน้า...เราจะเริ่มคิดต่อยอดว่า สินค้าเหล่านี้จะพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นได้อย่างไร โดยอาศัยความคิดจากเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง รัชกาลที่ ๙”				

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น

๒) บัตรคำปัจจัยการผลิต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง “ผลิตภัณฑ์ประจวบ คิดวิเคราะห์แบบนักเศรษฐศาสตร์”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายความหมาย ความสำคัญ ปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีที่ใช้ และสามารถวิเคราะห์การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นได้อย่างเข้าใจ	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง “ผลิตภัณฑ์ประจวบ คิดวิเคราะห์แบบนักเศรษฐศาสตร์”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์กระบวนการผลิตสินค้าในท้องถิ่น โดยพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งจัดกลุ่มข้อมูลอย่างมีเหตุผล	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง “ผลิตภัณฑ์ประจวบ คิดวิเคราะห์แบบนักเศรษฐศาสตร์”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น เห็นคุณค่าของการผลิตที่คำนึงถึงความยั่งยืน และแสดงออกถึงความใส่ใจต่อชุมชนของตนเอง	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง “ผลิตภัณฑ์ประจวบ คิดวิเคราะห์แบบนักเศรษฐศาสตร์”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์กระบวนการผลิตสินค้าในท้องถิ่น โดยพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งจัดกลุ่มข้อมูลอย่างมีเหตุผล และเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น เห็นคุณค่าของการผลิตที่คำนึงถึงความยั่งยืน และแสดงออกถึงความ	๑. ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง “ผลิตภัณฑ์ประจวบ คิดวิเคราะห์แบบนักเศรษฐศาสตร์”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

ใส่ใจต่อชุมชนของตนเอง (๓.๑.๑, ๓.๑.๓,๔.๑.๑,๔.๒.๓)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑ เรื่อง “ผลิตภัณฑ์ประจวบ คิดวิเคราะห์แบบนักเศรษฐศาสตร์”	วิเคราะห์กระบวนการผลิตสินค้าในท้องถิ่นโดยพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม	นักเรียนสามารถวิเคราะห์กระบวนการผลิตสินค้าในท้องถิ่น โดยพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้ถูกต้องครบถ้วน	นักเรียนสามารถวิเคราะห์กระบวนการผลิตสินค้าในท้องถิ่น โดยพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้ถูกต้องแต่ผิดพลาดบางประเด็น	นักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์กระบวนการผลิตสินค้าในท้องถิ่น และไม่สามารถพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าในการ์ด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์กระบวนการผลิตสินค้าในท้องถิ่น โดยพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ช่องคำถาม	วิเคราะห์คำตอบ
๑. สินค้านี้คืออะไร ผลิตจากอะไร	....
๒. ใช้ปัจจัยการผลิตอะไรบ้าง	....
๓. มีเทคโนโลยีช่วยผลิตหรือไม่ อะไรบ้าง	....
๔. ปัญหาที่อาจเจอในการผลิต	....
๕. ส่งผลต่อชุมชนอย่างไร	....

ใบงาน Mini-card วิเคราะห์ผลกระทบ ๓ ด้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ด้าน	วิเคราะห์ผลกระทบ
ด้านเศรษฐกิจ	....
ด้านสังคม	....
ด้านสิ่งแวดล้อม	....

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าในการ์ด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์กระบวนการผลิตสินค้าในท้องถิ่น โดยพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ช่องคำถาม	วิเคราะห์คำตอบ
๑. สินค้านี้คืออะไร ผลิตจากอะไร	ข้าวแต๋นอบกรอบ โรยน้ำตาลและงา ผลิตจากข้าวเหนียว น้ำตาล น้ำมัน และงา
๒. ใช้ปัจจัยการผลิตอะไรบ้าง	ข้าวเหนียว, แม่บ้านในหมู่บ้าน, เตาอบ, เครื่องซีลถุง, เงินทุนจากกลุ่มอาชีพ
๓. มีเทคโนโลยีช่วยผลิตหรือไม่ อะไรบ้าง	เครื่องซีลถุงอัตโนมัติ, เครื่องทอดไฟฟ้า, การอบแห้งด้วยตู้อบ
๔. ปัญหาที่อาจเจอในการผลิต	ข้าวเหนียวแพง, น้ำมันขึ้นราคา, ซีลถุงไม่แน่นทำให้สินค้าเสีย
๕. ส่งผลต่อชุมชนอย่างไร	จ้างงานคนในพื้นที่ สร้างรายได้ ทำให้ข้าวเหลือใช้เกิดมูลค่า

ใบงาน Mini-card วิเคราะห์ผลกระทบ ๓ ด้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ด้าน	วิเคราะห์ผลกระทบ
ด้านเศรษฐกิจ	เพิ่มรายได้จากข้าวที่เหลือใช้ ขายได้ทั้งในตลาดและออนไลน์
ด้านสังคม	คนในชุมชน โดยเฉพาะแม่บ้านและผู้สูงอายุ มีงานทำร่วมกัน
ด้านสิ่งแวดล้อม	ใช้ข้าวเหลือให้เกิดประโยชน์ ลดเศษอาหาร ไม่ต้องใช้สารกันเสีย

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัตรคำ

๑. ที่ดิน	A. พื้นที่เพราะปลูก
๒. แรงงาน	B. คำทำงานในการผลิต
๓. ทุน	C. เครื่องจักร วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต
๔. ผู้ประกอบการ	D. ผู้วางแผน จัดการ และรับความเสี่ยง

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ม.๒/๔ อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ผู้บริโภคมีสิทธิพื้นฐานที่ควรได้รับในการซื้อสินค้าและบริการ เช่น สิทธิในการได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ความปลอดภัย การเลือก และการร้องเรียนการรู้จักสิทธิของตนเองจะช่วยให้สามารถปกป้องผลประโยชน์ของตนจากการถูกเอาเปรียบ หรือถูกหลอกลวง และยังส่งเสริมให้เป็นผู้บริโภคที่มีสติและรับผิดชอบต่อสังคม

๓. สาระการเรียนรู้

๑. ความหมายและความสำคัญของสิทธิผู้บริโภค

สิทธิของผู้บริโภค คือ สิทธิพื้นฐานที่ประชาชนพึงได้รับเมื่อซื้อสินค้าและบริการ เช่น ความปลอดภัย ข้อมูลที่ถูกต้อง การเลือกซื้อได้อย่างเสรี และการได้รับความเป็นธรรม ความสำคัญ คือ

- ช่วยป้องกันการถูกหลอกลวง เอาเปรียบ หรือได้รับอันตราย
- ทำให้ผู้บริโภคสามารถตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการอย่างรอบคอบ
- เป็นพื้นฐานของความยุติธรรมทางเศรษฐกิจในสังคม

๒. สิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค ๕ ประการ

๑) สิทธิในการได้รับความปลอดภัย (Right to Safety) สินค้าต้องไม่ก่อให้เกิดอันตราย เช่น อาหารไม่หมดอายุ ยาไม่ปลอม

๒) สิทธิในการได้รับข้อมูล (Right to be Informed) ผู้บริโภคควรได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง เช่น วันหมดอายุ วิธีใช้ แหล่งที่ผลิต

๓) สิทธิในการเลือก (Right to Choose) มีทางเลือกในการซื้อ ไม่ถูกผูกขาด หรือบังคับให้ซื้อสินค้าใดโดยเฉพาะ

๔) สิทธิในการร้องเรียน (Right to be Heard) หากได้รับความเสียหาย ผู้บริโภคสามารถแจ้งเรื่อง ร้องเรียนได้

๕) สิทธิในการได้รับการชดเชย (Right to Redress) หากสินค้า/บริการมีปัญหา ผู้บริโภคมีสิทธิขอคืนเงิน หรือเปลี่ยนสินค้า

๓. กฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒

๓.๒ หน่วยงานสำคัญ ได้แก่

๓.๒.๑ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.)

๓.๒.๒ สายด่วนผู้บริโภค ๑๑๖๖

๓.๒.๓ สำนักงานอาหารและยา (อย.)

๓.๒.๔ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.)

๔. ตัวอย่างสถานการณ์การละเมิดสิทธิ และแนวทางร้องเรียน เช่น

๔.๑ ซื้อขนมหมดอายุจากร้านค้าเสี่ยงอันตราย ผิดสิทธิความปลอดภัย

๔.๒ ซื้อของออนไลน์แล้วไม่ได้ของผิดสิทธิในการได้รับการชดเชย

แนวทางร้องเรียน

- ถ่ายภาพ/เก็บหลักฐาน
- โทรแจ้ง ๑๑๖๖ หรือแจ้งผ่านเว็บไซต์ สคบ.
- ไปยื่นคำร้องที่ศูนย์ดำรงธรรมในพื้นที่

๕. วิธีเป็นผู้บริโภคที่มีสติ

๕.๑ อ่านฉลากก่อนซื้อ

๕.๒ เปรียบเทียบราคาและคุณภาพ

๕.๓ หาข้อมูลจากหลายแหล่ง

๕.๔ ไม่ซื้อของเพราะโฆษณาชวนเชื่อ

๕.๕ เก็บใบเสร็จ/หลักฐานการซื้อไว้ทุกครั้ง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายสิทธิพื้นฐานของผู้บริโภคทั้ง ๕ ประการ พร้อมยกตัวอย่างสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องได้ถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์สถานการณ์จำลองเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค และเสนอแนวทางในการปกป้องสิทธิของตนเองได้อย่างมีเหตุผล

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิผู้บริโภค และตั้งใจที่จะเป็นผู้บริโภคที่มีสติ รอบคอบ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์สถานการณ์จำลองเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค และเสนอแนวทางในการปกป้องสิทธิของตนเองได้อย่างมีเหตุผล โดยตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิผู้บริโภค และตั้งใจที่จะเป็นผู้บริโภคที่มีสติ รอบคอบ (๑.๔.๑,๒.๑.๒,๓.๑.๑,๔.๒.๓,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์สถานการณ์จำลองเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค และเสนอแนวทางในการปกป้องสิทธิของตนเองได้อย่างมีเหตุผล โดยตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิผู้บริโภค และตั้งใจที่จะเป็นผู้บริโภคที่มีสติ รอบคอบ	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูเล่าเรื่องสั้น ๆ ๒ สถานการณ์ต่อหน้าห้อง ดังนี้ ๑.๑ สถานการณ์ที่ ๑ นักเรียนสั่งรองเท้าผ้าใบทางออนไลน์ ราคา ๕๙๐ บาท พร้อมรีวิวดีมาก แต่พอของมาถึงกลับเป็นรองเท้าแตะพลาสติกเก่า ๆ แถมไม่รับคืนของด้วย - ครูถามชวนคิดจากสถานการณ์ที่ ๑ หากนักเรียนเจอเหตุการณ์นี้ จะมีวิธีรับมือและป้องกันตัวเองอย่างไร เพื่อไม่ให้โดนหลอกซ้ำ	**แนวคำตอบนักเรียน** - รวบรวมหลักฐาน เช่น รูปสินค้า, คำสั่งซื้อ ติดต่อแพลตฟอร์ม/ธนาคารเพื่อขอเงินคืน, และรีวิวเตือนภัยผู้อื่น - ตรวจสอบร้านค้า คะแนน, รีวิวลบ, ช่องทางติดต่อ, อ่านรายละเอียดสินค้าให้ละเอียด, และถ่ายวิดีโอตอนแกะกล่องทุกครั้ง	๑. PowerPoint เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ป้องกันได้	ใบงานที่ ๒ เรื่อง สิทธิผู้บริโภครู้ไว้ป้องกันได้	- ใบงานที่ ๒ เรื่อง สิทธิผู้บริโภครู้ไว้ป้องกันได้ - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
(๑.๔.๑,๒.๑.๒,๓.๑.๑,๔.๒.๓,๔.๓.๑) **ด้านความรู้** อธิบายสิทธิพื้นฐานของผู้บริโภคทั้ง ๕ ประการ พร้อมยกตัวอย่างสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องได้ถูกต้อง **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์สถานการณ์จำลองเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค และเสนอแนวทาง	๑.๒ สถานการณ์ที่ ๒ นักเรียนซื้อขนมจากร้านค้าใกล้โรงเรียน แล้วพบว่า “หมดอายุไปตั้งแต่ ๓ เดือนก่อน” แต่พอเอาไปบอกเจ้าของร้าน เขากลับบอกว่า “จะอะไรมาก ก็กินได้อยู่” - ครูถามชวนคิดสถานการณ์ที่ ๒ นักเรียนจะจัดการกับขนมหมดอายุที่ถูกยัดเยียดให้ และจะปกป้องคนอื่นไม่ให้เจอเหตุการณ์แบบเดียวกันได้อย่างไร ๒. ครูโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “วันนี้เราจะมาเรียนรู้ว่า ‘สิทธิของผู้บริโภค’ คืออะไร มีอะไรบ้าง และเราจะป้องกันตัวเองจากการถูกละเมิดสิทธิอย่างไร”	**แนวคำตอบนักเรียน** - เก็บหลักฐาน (รูปขนม, วันหมดอายุ) - แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น อย. หรือ สคบ. ให้เข้ามาตรวจสอบร้านค้า และบอกต่อเพื่อเตือนเพื่อน ๆ หรือคนรู้จัก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ในการปกป้องสิทธิของตนเองได้อย่างมีเหตุผล **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิผู้บริโภค และตั้งใจที่จะเป็นผู้บริโภคที่มีสติรอบคอบ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	**ขั้นสอน (๒๐ นาที)** ๑. ครูแจก “การ์ดสถานการณ์” ๑ ใบ / กลุ่ม เช่น สินค้าหมดอายุ, ได้ของไม่ตรงปก, ร้านไม่ให้เลือกสินค้า, ไม่มีข้อมูลสินค้า, ปฏิเสธการคืนของ ตัวอย่างการ์ด “น้ำผลไม้ในร้านค้าไม่มีฉลาก ไม่มีวันหมดอายุ ไม่รู้ผลิตจากที่ไหน” “นักเรียนซื้อเสื้อนักเรียนออนไลน์ ได้ไซซ์ผิดแต่ร้านไม่ยอมรับคืน” ๒. ครูแจก “การ์ดสิทธิพื้นฐาน” (๕ สิทธิ) ให้แต่ละกลุ่มวางเรียงบนโต๊ะ ๕ สิทธิพื้นฐาน ได้แก่ - ได้รับความปลอดภัย - ได้รับข้อมูลข่าวสาร - ได้เลือกซื้อสินค้าและบริการ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- ได้รับความเป็นธรรม - ได้รับการชดเชย ๓. ให้นักเรียนจับคู่ “การ์ดสถานการณ์” กับ “สิทธิที่ถูกละเมิด” - กลุ่มช่วยกันเลือกสิทธิที่ตรงกับสถานการณ์ - วางคู่กันไว้ พร้อมเขียนคำอธิบายสั้น ๆ ว่า “เพราะเหตุใด” ๔. ครูเวียนกลุ่ม ถามเสริม–ขยายความ “คิดว่าทำไมสิทธินี้สำคัญ ถ้าเราโดนแบบนี้จริง จะทำยังไงหรือควรแจ้งใคร”				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมชื่อกิจกรรม“ฉันจะไม่ตกเป็นเหยื่อ” ๒. ครูชี้แจงกิจกรรมและมอบหมายสิ่งที่นักเรียนจะได้รับ ดังนี้ ๒.๑ ครูแจกใบงานที่ ๒ เรื่อง “รู้ทันก่อนจะสาย” ให้กับนักเรียนทุกกลุ่ม ๓. ครูให้นักเรียนทำงานกลุ่ม โดยวิเคราะห์ ๓ คำถามต่อ ๑ สถานการณ์ สำหรับแต่ละสถานการณ์นักเรียนต้องตอบ ดังนี้ ๓.๑ คำถามที่ ๑: สถานการณ์นี้เกี่ยวข้องกับสิทธิใดของผู้บริโภค ๓.๒ คำถามที่ ๒: ถ้าเราเป็นผู้บริโภคในสถานการณ์นี้ เราจะทำอย่างไร				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓.๓ คำถามที่ ๓: เราจะป้องกันไม่ให้เกิดเรื่องแบบนี้ได้อย่างไร ๔. ครูสุ่มเรียกแต่ละกลุ่ม (๖ กลุ่ม) ให้ออกมา เฉลยหน้าชั้น กลุ่มละ ๑ สถานการณ์ ๕. ครูฟัง พร้อมอธิบาย–เสริมให้นักเรียนเข้าใจในประเด็นที่ผิดพลาด ๕.๑ ครูอธิบายเพิ่ม “ดีมากเลย การโฆษณาที่ไม่ตรงกับความจริง ถือว่าไม่ซื่อสัตย์ เราควรรู้ว่าเรามีสิทธิขอดูข้อมูลก่อนตัดสินใจ ไม่ใช่ตกลงใจแค่เพราะคำว่า ‘ฟรี’ คำเดียว” ๕.๒ ครูอธิบายเพิ่ม“เยี่ยมเลย! ความปลอดภัยเป็นสิทธิพื้นฐานมาก ๆ ถ้าสินค้าไม่มีชื่อผู้ผลิต ไม่มี มอก. เราควรหลีกเลี่ยง และแจ้งให้ผู้ปกครองรู้ด้วยนะ”	๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มเฉลยหน้าชั้นเรียน โดยมีแนวคำตอบดังนี้ ๕.๑ สถานการณ์ที่ ๑: ได้รับข้อมูล “หนูคิดว่าเป็นการละเมิด สิทธิในการได้รับข้อมูล เพราะไม่มีรายละเอียดที่ชัดเจนค่ะ หนูจะไม่หลงเชื่อโฆษณาแบบนี้อีก และจะอ่านรายละเอียดก่อนตัดสินใจ” ๕.๒ สถานการณ์ที่ ๒: ได้รับความปลอดภัย “หนูคิดว่าเป็นเรื่อง สิทธิในความปลอดภัยค่ะ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕.๓ ครูอธิบายเพิ่ม “ถูกต้องเลย ร้านค้าไม่ควรจำกัดทางเลือกของผู้บริโภค สิทธิในการเลือกหมายถึงเรามีสิทธิเลือกว่าจะซื้อหรือไม่ ไม่ควรถูกยัดเยียด” ๕.๔ ครูอธิบายเพิ่ม “ดีมากครับ! ถ้าเราเสียหายจากสินค้า เราย่อมมีสิทธิได้รับการชดเชยโดยไม่ต้องเสียเงินเพิ่มอีก อย่าลืมเก็บหลักฐานไว้ทุกครั้งเวลาซื้อของออนไลน์”	เพราะของเล่นไม่มีมาตรฐาน อาจทำให้เกิดอันตราย หนูจะไม่ซื้อของที่ไม่มีฉลากอีก” ๕.๓ สถานการณ์ที่ ๓: ได้รับการเลือก “พวกเราคิดว่าเกี่ยวกับ สิทธิในการเลือก เพราะร้านไม่ให้ซื้อแค่เสื้อ ต้องซื้อเป็นชุดอย่างเดียว หนูจะไม่ซื้อถ้ารู้สึกถูกบังคับแบบนี้” ๕.๔ สถานการณ์ที่ ๔: ได้รับการชดเชย “กลุ่มเราคิดว่าเกี่ยวกับ สิทธิในการได้รับการชดเชย เพราะของเสียแต่ร้านยังให้เสียเงินเพิ่ม หนูจะถ่ายรูปหลักฐานไว้แล้วร้องเรียน”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๕.๕ ครูอธิบายเพิ่ม “สุดยอด ทุกคนมีสิทธิในการพูดความจริงเมื่อถูกเอาเปรียบ ร้านต้องรับฟังเราการเพิกเฉยก็ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิเลยนะครับ”	๕.๕ สถานการณ์ที่ ๕: ได้ร้องเรียน “หนูคิดว่าเกี่ยวกับ สิทธิในการร้องเรียนค่ะพนักงานไม่ฟังเลย หนูจะพูดกับผู้จัดการหรือครูให้ช่วยแทน”			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูถามคำถามเพื่อทบทวนความเข้าใจและกระตุ้นการคิด - จากที่เราเรียนกันมาวันนี้ สิทธิของผู้บริโภคคืออะไร - ทำไมการรู้เรื่องนี้ถึงสำคัญกับชีวิตประจำวันของเรามาก	- สิทธิผู้บริโภคคือ สิทธิพื้นฐานที่เราควรได้รับเมื่อซื้อสินค้าหรือใช้บริการ เช่น ความปลอดภัย ข้อมูลที่ถูกต้อง การเลือก และการร้องเรียน - สำคัญมาก เพราะช่วยให้เราไม่ถูกหลอก ไม่ถูกเอาเปรียบ และตัดสินใจซื้อของได้อย่างมั่นใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- นักเรียนคิดว่า ถ้ามีเพื่อนหรือคนรู้จักเจอสถานการณ์ที่ถูกละเมิดสิทธิผู้บริโภค เราจะสามารถช่วยเหลือเขาได้อย่างไรบ้าง - หลังจากเรียนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนจะนำความรู้ไปปรับใช้ในการเป็นผู้บริโภคที่ดีในชีวิตประจำวันได้อย่างไร	- เราจะแนะนำให้เพื่อนเก็บหลักฐานและแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สคบ. หรือ อย. หรือบอกให้เขารู้ว่าเขามีสิทธิที่จะร้องเรียนและได้รับการแก้ไข - หนูจะอ่านฉลากให้ละเอียดก่อนซื้อของโดยเฉพาะวันหมดอายุ - ผมจะเช็กข้อมูลของร้านค้าหรือสินค้าให้ดีก่อนซื้อของออนไลน์ และเก็บใบเสร็จไว้ทุกครั้ง - หนูจะไม่หลงเชื่อโฆษณาที่ดูเกินจริง และจะปรึกษาผู้ใหญ่ถ้าสงสัย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูกล่าวสรุปและเน้นย้ำความสำคัญของการเป็นผู้บริโภคที่ฉลาด รอบคอบ และรู้จักปกป้องสิทธิของตนเอง เพื่อส่งเสริมให้เกิดสังคมที่ผู้บริโภคได้รับการคุ้มครองอย่างเป็นธรรม				

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) PowerPoint เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๒ “รู้ทันก่อนจะสาย”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายสิทธิพื้นฐานของผู้บริโภคทั้ง ๕ ประการ พร้อมยกตัวอย่างสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องได้ถูกต้อง	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๒ “รู้ทันก่อนจะสาย”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) อธิบายสิทธิพื้นฐานของผู้บริโภคทั้ง ๕ ประการ พร้อมยกตัวอย่างสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องได้ถูกต้อง	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๒ “รู้ทันก่อนจะสาย”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิผู้บริโภค และตั้งใจที่จะเป็นผู้บริโภคที่มีสติ รอบคอบ	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๒ “รู้ทันก่อนจะสาย”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์สถานการณ์จำลองเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค และเสนอแนวทางในการปกป้องสิทธิของตนเองได้อย่างมีเหตุผล โดยตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิผู้บริโภค และตั้งใจที่จะเป็นผู้บริโภคที่มีสติรอบคอบ	๑. ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๒ “รู้ทันก่อนจะสาย”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

(๑.๔.๑,๒.๑.๒,๓.๑.๑,๔.๒.๓,๔.๓.๑)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๒ “รู้ทันก่อนจะสาย”	วิเคราะห์สถานการณ์ระบุสิทธิที่เกี่ยวข้อง พร้อมคิดหาวิธีการป้องกันที่เหมาะสม	วิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างละเอียด ครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญ และเชื่อมโยงกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน	วิเคราะห์สถานการณ์ได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังขาดความละเอียด หรือครอบคลุมบางประเด็นไม่ครบถ้วน	วิเคราะห์สถานการณ์ได้ไม่ชัดเจน หรือไม่ตรงประเด็นสำคัญ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง “รู้ทันก่อนจะสาย”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ ระบุสิทธิที่เกี่ยวข้อง พร้อมคิดหาวิธีการป้องกันที่เหมาะสม

สถานการณ์ที่ ๑

“นุ่นเห็นโปรโมชั่นในแอปฯ ส่งอาหาร มีร้านอาหารแห่งหนึ่งโฆษณาว่า **ฟรี** ของแถมพิเศษ หากสั่งครบ ๒๐๐ บาท แต่พอสั่งเสร็จกลับไม่มีของแถมมาให้ และในรายละเอียดเมนูก็ไม่มีระบุอะไรเกี่ยวกับของแถมนั้นเลย”

๑. สถานการณ์นี้เกี่ยวข้องกับสิทธิใดของผู้บริโภค

.....
.....
.....

๒. ถ้าเราเป็นผู้บริโภคในสถานการณ์นี้ เราจะทำอย่างไร

.....
.....
.....

๓. เราจะป้องกันไม่ให้เกิดเรื่องแบบนี้ได้อย่างไร

.....
.....
.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง “รู้ทันก่อนจะสาย”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ ระบุสิทธิที่เกี่ยวข้อง พร้อมคิดหาวิธีการป้องกันที่เหมาะสม

สถานการณ์ที่ ๒

“กันต์ซื้อของเล่นจากตลาดนัดราคาถูก เป็นปืนพลาสติกขนาดใหญ่ หลังเล่นไม่นาน ตัวปืนแตกออกและมีเศษพลาสติกคมบาดมือจนเลือดออก เขาดูแล้วพบว่าไม่มีฉลากหรือชื่อผู้ผลิตแปะไว้บนกล่องเลย”

๑. สถานการณ์นี้เกี่ยวข้องกับสิทธิใดของผู้บริโภค

.....
.....
.....

๒. ถ้าเราเป็นผู้บริโภคในสถานการณ์นี้ เราจะทำอย่างไร

.....
.....
.....

๓. เราจะป้องกันไม่ให้เกิดเรื่องแบบนี้ได้อย่างไร

.....
.....
.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง “รู้ทันก่อนจะสาย”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ ระบุสิทธิที่เกี่ยวข้อง พร้อมคิดหาวิธีการป้องกันที่เหมาะสม

สถานการณ์ที่ ๓

“พิมพ์ไปซื้อเสื้อที่ร้านในห้าง อยากได้เสื้อราคาลดพิเศษชิ้นเดียว แต่พนักงานบอกว่าต้องซื้อคู่กับกางเกงถึงจะได้ลดราคา ไม่สามารถเลือกซื้อแยกชิ้นเดียวได้”

๑. สถานการณ์นี้เกี่ยวข้องกับสิทธิใดของผู้บริโภค

.....
.....
.....

๒. ถ้าเราเป็นผู้บริโภคในสถานการณ์นี้ เราจะทำอย่างไร

.....
.....
.....

๓. เราจะป้องกันไม่ให้เกิดเรื่องแบบนี้ได้อย่างไร

.....
.....
.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง “รู้ทันก่อนจะสาย”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ ระบุสิทธิที่เกี่ยวข้อง พร้อมคิดหาวิธีการป้องกันที่เหมาะสม

สถานการณ์ที่ ๔

“เต้สั่งหูฟังไร้สายผ่านเว็บไซต์ แต่เมื่อของมาถึงกลับใช้ไม่ได้เลย เต้แจ้งขอคืนสินค้าไปยังร้าน แต่ร้านตอบว่าต้องเสียค่าธรรมเนียมคืนของ ๑๐๐ บาท เต้รู้สึกว่าไม่ยุติธรรม เพราะสินค้าเสียตั้งแต่แรก”

๑. สถานการณ์นี้เกี่ยวข้องกับสิทธิใดของผู้บริโภค

.....
.....
.....

๒. ถ้าเราเป็นผู้บริโภคในสถานการณ์นี้ เราจะทำอย่างไร

.....
.....
.....

๓. เราจะป้องกันไม่ให้เกิดเรื่องแบบนี้ได้อย่างไร

.....
.....
.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง “รู้ทันก่อนจะสาย”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ ระบุสิทธิที่เกี่ยวข้อง พร้อมคิดหาวิธีการป้องกันที่เหมาะสม

สถานการณ์ที่ ๕

“ข้าวฟ่างซื้อเครื่องเขียนจากร้านค้าในโรงเรียนแล้วพบว่าดินสอไม่มีไส้ กาวแห้ง เปิดไม่ได้ เมื่อขอเปลี่ยนสินค้า พนักงานบอกว่า ‘ซื้อแล้วห้ามเปลี่ยน’ และหันไปคุยกับคนอื่น ไม่สนใจฟังคำร้องเรียนของข้าวฟ่างเลย”

๑. สถานการณ์นี้เกี่ยวข้องกับสิทธิใดของผู้บริโภค

.....
.....
.....

๒. ถ้าเราเป็นผู้บริโภคในสถานการณ์นี้ เราจะทำอย่างไร

.....
.....
.....

๓. เราจะป้องกันไม่ให้เกิดเรื่องแบบนี้ได้อย่างไร

.....
.....
.....

เฉลย ใบงานที่ ๒ เรื่อง “รู้ทันก่อนจะสาย”

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ ระบุสิทธิที่เกี่ยวข้อง พร้อมคิดหาวิธีการป้องกันที่เหมาะสม

สถานการณ์ที่ ๑

“นุ่นเห็นโปรโมชั่นในแอปฯ ส่งอาหาร มีร้านอาหารแห่งหนึ่งโฆษณาว่า **ฟรี** ของแถมพิเศษ หากสั่งครบ ๒๐๐ บาท แต่พอสั่งเสร็จกลับไม่มีของแถมมาให้ และในรายละเอียดเมนูก็ไม่มีระบุอะไรเกี่ยวกับของแถมนั้นเลย”

๑. สถานการณ์นี้เกี่ยวข้องกับสิทธิใดของผู้บริโภค

สถานการณ์นี้เกี่ยวข้องกับ สิทธิที่จะได้รับข่าวสารที่ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ และสิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา เนื่องจากมีการโฆษณาเสนอโปรโมชั่นที่ไม่ได้เป็นจริง ทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจสั่งซื้อโดยเข้าใจผิด

๒. ถ้าเราเป็นผู้บริโภคในสถานการณ์นี้ เราจะทำอย่างไร

เราจะเก็บหลักฐานการโฆษณาโปรโมชั่น (เช่น แคปหน้าจอ) แล้วติดต่อร้านค้าหรือแพลตฟอร์มส่งอาหาร เพื่อสอบถามหรือร้องเรียนทันที หากไม่ได้รับการแก้ไข เราสามารถร้องเรียนไปยังสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) ได้

๓. เราจะป้องกันไม่ให้เกิดเรื่องแบบนี้ได้อย่างไร

เราควรอ่านรายละเอียดโปรโมชั่นให้ถี่ถ้วน ก่อนสั่งซื้อตรวจสอบว่ามีเงื่อนไขซ่อนเร้นหรือไม่ และหากมีข้อสงสัย ให้สอบถามร้านค้าก่อนทำการสั่งซื้อ นอกจากนี้ควรเลือกใช้บริการร้านค้าที่มีความน่าเชื่อถือและมีรีวิวที่ดี

เฉลย ใบงานที่ ๒ เรื่อง “รู้ทันก่อนจะสาย”

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ ระบุสิทธิที่เกี่ยวข้อง พร้อมคิดหาวิธีการป้องกันที่เหมาะสม

สถานการณ์ที่ ๒

“กันต์ซื้อของเล่นจากตลาดนัดราคาถูก เป็นปืนพลาสติกขนาดใหญ่ หลังเล่นไม่นาน ตัวปืนแตกออกและมีเศษพลาสติกคมบาดมือจนเลือดออก เขาดูแล้วพบว่าไม่มีฉลากหรือชื่อผู้ผลิตแปะไว้บนกล่องเลย”

๑. สถานการณ์นี้เกี่ยวข้องกับสิทธิใดของผู้บริโภค

สถานการณ์นี้เกี่ยวข้องกับสิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ และสิทธิที่จะได้รับข่าวสารที่ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ

๒. ถ้าเราเป็นผู้บริโภคในสถานการณ์นี้ เราจะทำอย่างไร

เราควรเก็บหลักฐาน ของเล่นที่ชำรุดและรูปภาพการบาดเจ็บ (หากมี) เพื่อใช้ในการร้องเรียน จากนั้นแจ้งเรื่องไปยังสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมสินค้าอันตราย เนื่องจากสินค้านี้ไม่มีฉลากระบุแหล่งที่มาและทำให้เกิดอันตราย

๓. เราจะป้องกันไม่ให้เกิดเรื่องแบบนี้ได้อย่างไร

เราควรเลือกซื้อสินค้าที่มีฉลากระบุข้อมูลครบถ้วน เช่น ชื่อผู้ผลิต ที่อยู่ มาตรฐานสินค้า และคำเตือนในการใช้งาน หลีกเลี่ยงสินค้าที่ไม่มีฉลากหรือมีราคาถูกผิดปกติโดยเฉพาะของเล่นสำหรับเด็ก และตรวจสอบสภาพสินค้าก่อนตัดสินใจซื้อ

เฉลย ใบงานที่ ๒ เรื่อง “รู้ทันก่อนจะสาย”

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ ระบุสิทธิที่เกี่ยวข้อง พร้อมคิดหาวิธีการป้องกันที่เหมาะสม

สถานการณ์ที่ ๓

“พิมพ์ไปซื้อเสื้อที่ร้านในห้าง อยากได้เสื้อราคาลดพิเศษชิ้นเดียว แต่พนักงานบอกว่าต้องซื้อคู่กับกางเกงถึงจะได้ลดราคา ไม่สามารถเลือกซื้อแยกชิ้นเดียวได้”

๑. สถานการณ์นี้เกี่ยวข้องกับสิทธิใดของผู้บริโภค

สถานการณ์นี้เกี่ยวข้องกับ สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกซื้อสินค้าหรือบริการ เนื่องจากผู้บริโภคถูกบังคับให้ซื้อสินค้าที่ตนเองไม่ต้องการเพื่อให้ได้สินค้าราคาพิเศษ

๒. ถ้าเราเป็นผู้บริโภคในสถานการณ์นี้ เราจะทำอย่างไร

เราจะยืนยันกับพนักงานว่าเราต้องการซื้อเพียงสินค้าชิ้นเดียวและโปรโมชั่นควรเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุ หากพนักงานยังยืนยันว่าไม่สามารถทำได้ เราจะปฏิเสธการซื้อและอาจพิจารณาแจ้งเรื่องไปยังผู้จัดการร้าน หรือร้องเรียนไปยัง สคบ. หากรู้สึกว่าถูกเอาเปรียบ

๓. เราจะป้องกันไม่ให้เกิดเรื่องแบบนี้ได้อย่างไร

เราควรสอบถามเงื่อนไขโปรโมชั่นให้ชัดเจน ก่อนตัดสินใจซื้อสินค้าทุกครั้ง และอ่านป้ายราคาหรือป้ายโปรโมชั่นอย่างละเอียด หากมีข้อสงสัยควรถามพนักงานให้เข้าใจก่อนจ่ายเงิน และไม่หลงเชื่อการกระตุ้นให้ซื้อเพิ่มโดยไม่จำเป็น

เฉลย ใบงานที่ ๒ เรื่อง “รู้ทันก่อนจะสาย”

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ ระบุสิทธิที่เกี่ยวข้อง พร้อมคิดหาวิธีการป้องกันที่เหมาะสม

สถานการณ์ที่ ๔

“เต้สั่งหูฟังไร้สายผ่านเว็บไซต์ แต่เมื่อของมาถึงกลับใช้ไม่ได้เลย เต้แจ้งขอคืนสินค้าไปยังร้าน แต่ร้านตอบว่าต้องเสียค่าธรรมเนียมคืนของ ๑๐๐ บาท เต้รู้สึกว่าไม่ยุติธรรม เพราะสินค้าเสียตั้งแต่แรก”

๑. สถานการณ์นี้เกี่ยวข้องกับสิทธิใดของผู้บริโภค

สถานการณ์นี้เกี่ยวข้องกับ สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ

๒. ถ้าเราเป็นผู้บริโภคในสถานการณ์นี้ เราจะทำอย่างไร

เราจะเก็บหลักฐานการสั่งซื้อ การชำรุดของสินค้า และการสนทนากับร้านค้า จากนั้นแจ้งกับร้านค้าอีกครั้งว่าสินค้าเสียตั้งแต่แรกไม่ใช่ความผิดของเรา ดังนั้นการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมคืนสินค้าจึงไม่เป็นธรรม หากร้านค้ายังคงยืนยัน เราจะดำเนินการร้องเรียนไปยัง สคบ. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคออนไลน์เพื่อขอความช่วยเหลือ

๓. เราจะป้องกันไม่ให้เกิดเรื่องแบบนี้ได้อย่างไร

ก่อนสั่งซื้อสินค้าออนไลน์ควรตรวจสอบเงื่อนไขการรับประกัน การเปลี่ยนคืนสินค้า และนโยบายการคืนเงิน ของร้านค้าให้ละเอียด เลือกร้านค้าที่มีชื่อเสียงและรีวิวที่ดี และเมื่อได้รับสินค้าแล้ว ควรตรวจสอบสภาพสินค้าทันที และบันทึกวิดีโอ ขณะเปิดกล่องและตรวจสอบสินค้า เพื่อใช้เป็นหลักฐานหากเกิดปัญหา

เฉลย ใบงานที่ ๒ เรื่อง “รู้ทันก่อนจะสาย”

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิของผู้บริโภครู้ไว้ ป้องกันได้

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ ระบุสิทธิที่เกี่ยวข้อง พร้อมคิดหาวิธีการป้องกันที่เหมาะสม

สถานการณ์ที่ ๕

“ข้าวฟ่างซื้อเครื่องเขียนจากร้านค้าในโรงเรียนแล้วพบว่าดินสอไม่มีไส้ กาวแห้ง เปิดไม่ได้ เมื่อขอเปลี่ยนสินค้า พนักงานบอกว่า ‘ซื้อแล้วห้ามเปลี่ยน’ และหันไปคุยกับคนอื่น ไม่สนใจฟังคำร้องเรียนของข้าวฟ่างเลย”

๑. สถานการณ์นี้เกี่ยวข้องกับสิทธิใดของผู้บริโภค

สถานการณ์นี้เกี่ยวข้องกับ สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยความเสียหาย รวมถึงสิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา

๒. ถ้าเราเป็นผู้บริโภคในสถานการณ์นี้ เราจะทำอย่างไร

เราจะยืนยันกับพนักงานอีกครั้งว่าสินค้าชำรุดตั้งแต่แรกและเรามีสิทธิ์ที่จะเปลี่ยนคืน หากพนักงานยังปฏิเสธและไม่สนใจ เราจะพยายามพูดคุยกับผู้จัดการร้าน หรือหากเป็นร้านค้าในโรงเรียน อาจปรึกษาคุณครูหรือผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขอความช่วยเหลือ หากยังไม่ได้รับการแก้ไข อาจต้องร้องเรียนไปยัง สคบ.

๓. เราจะป้องกันไม่ให้เกิดเรื่องแบบนี้ได้อย่างไร

เราควรตรวจสอบสภาพสินค้าทุกครั้งก่อนซื้อ โดยเฉพาะสินค้าที่อาจมีปัญหาเรื่องการใช้งาน เช่น ดินสอ กาว และควรสอบถามนโยบายการเปลี่ยนคืนสินค้า ของร้านค้าก่อนทำการซื้อ เพื่อให้แน่ใจว่าเราสามารถเปลี่ยนหรือคืนสินค้าได้หากพบปัญหา

สถานการณ์

"นักเรียนซื้อยาแก้แพ้จากร้านขายยาแห่งหนึ่ง เภสัชกรแนะนำว่า 'ยานี้กินแล้วไม่ง่วง' แต่นักเรียนกลับง่วงนอนมากผิดปกติจนเกือบเกิดอุบัติเหตุขณะเดินทางไปโรงเรียน"

"นักเรียนต้องการซื้อคอมพิวเตอร์เครื่องใหม่ แต่เมื่อไปดูที่ร้าน พนักงานขายกลับไม่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับ สเปกเครื่อง, ยี่ห้อ, หรือรุ่น ได้เลย เพียงแต่บอกว่า 'เครื่องนี้ดีที่สุดแล้ว'"

"นักเรียนไปกินก๋วยเตี๋ยวที่ร้านแห่งหนึ่ง แต่เมื่อสั่งอาหารแล้ว พนักงานกลับบอกว่า 'ต้องสั่งน้ำด้วยนะครับ/คะ ไม่งั้นไม่รับออเดอร์' ทั้งที่นักเรียนไม่ได้อยากดื่มน้ำเลย"

"คุณพ่อส่งรถยนต์ไปซ่อมที่อู่แห่งหนึ่ง ช่างแจ้งค่าซ่อมมาในราคาที่สูงกว่าอู่ทั่วไปถึงสองเท่า และเมื่อขอรายละเอียดค่าใช้จ่าย ช่างกลับบ่ายเบี่ยงไม่ยอมให้ และบอกว่า 'ถ้าไม่จ่ายก็เอารถคืนไม่ได้'"

"นักเรียนซื้อโทรศัพท์มือถือเครื่องใหม่มาได้เพียง ๓ วัน โทรศัพท์ก็ เปิดไม่ติด และไม่สามารถใช้งานได้เลย เมื่อนำไปที่ร้าน ร้านค้ากลับปฏิเสธการรับผิดชอบ โดยอ้างว่า 'เป็นความผิดของลูกค้าเอง'"

"นักเรียนซื้อผงชักฟอกนำเข้าจากต่างประเทศ แต่เมื่อกลับมาถึงบ้าน พบว่า ฉลากสินค้าทั้งหมดเป็นภาษาต่างประเทศ และไม่มีฉลากภาษาไทยกำกับเลย ทำให้ไม่ทราบวิธีใช้ที่ถูกต้องและปริมาณที่เหมาะสม"

การ์ดสิทธิพื้นฐาน

สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัย

สิทธิที่จะได้รับข้อมูลข่าวสาร

สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือก
ซื้อสินค้าและบริการ

สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรม
ในการทำสัญญา

สิทธิที่จะได้รับการพิจารณา
และชดเชยความเสียหาย

สิทธิที่จะได้รับข้อมูลข่าวสาร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตในท้องถิ่น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑	เข้าใจและสามารถบริหารจัดการในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ
ตัวชี้วัด ม.๒/๓	เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการดำเนินชีวิตอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พร้อมด้วยเงื่อนไขของความรู้และคุณธรรม การเข้าใจและนำหลักการดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น ช่วยให้ชุมชนสามารถลดต้นทุน พึ่งพาตนเอง และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

๓. สาระการเรียนรู้

๑. ความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงพระราชทานแก่ประชาชน เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตอย่างมั่นคงและยั่งยืนโดยเน้นความพอประมาณ การมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน พร้อมกับมีพื้นฐานจากความรู้และคุณธรรม

๒. หลักการสำคัญ ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข

- หลัก ๓ ห่วง ได้แก่
  - พอประมาณ ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ประมาท
  - มีเหตุผล คิดไตร่ตรองก่อนตัดสินใจ
  - มีภูมิคุ้มกัน เตรียมพร้อมรับผลกระทบ
- ๒ เงื่อนไข ได้แก่
  - ความรู้ ทั้งความรู้ทั่วไปและเฉพาะทาง
  - คุณธรรม ขยัน ซื่อสัตย์ อดทน และแบ่งปัน

๓. เป้าหมายของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ประชาชนสามารถดำเนินชีวิตอย่างมั่นคงในปัจจุบัน และเติบโตอย่างยั่งยืนในอนาคต โดยไม่เบียดเบียนตนเอง ผู้อื่น หรือสิ่งแวดล้อม

๔. ตัวอย่างการประยุกต์ใช้ เช่น ชุมชนเกษตรอินทรีย์ การทำเกษตรแบบผสมผสาน การรวมกลุ่มทำวิสาหกิจชุมชน หรือการเลือกใช้วัตถุดิบท้องถิ่นเพื่อลดต้นทุน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความหมาย หลักการ และเป้าหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ยกตัวอย่างการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- มีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และเห็นคุณค่าของการผลิตที่พึ่งพาตนเองและชุมชนอย่างยั่งยืน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ยกตัวอย่างการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม โดยมีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และเห็นคุณค่าของการผลิตที่พึ่งพาตนเองและชุมชนอย่างยั่งยืน (๑.๑.๓,๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๑.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตในท้องถิ่น
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ยกตัวอย่างการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม โดยมีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และเห็นคุณค่าของการผลิตที่พึ่งพาตนเองและชุมชนอย่างยั่งยืน (๑.๑.๓,๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๑.๓)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “ถ้านักเรียนเป็นแม่ค้าคนนั้น...นักเรียนจะทำยังไง” เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนทบทวนข้อมูล ที่เคยสำรวจเกี่ยวกับการผลิตในท้องถิ่น และตั้งคำถามนำเข้าสู่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ๒. ครูแสดงภาพหรือแผนที่การผลิตในท้องถิ่นที่นักเรียนเคยทำไว้ในชั่วโมงที่ ๑ เช่น ภาพการทำกล้วยฉาบ ๓. ครูเล่าโจทย์สถานการณ์ต่อเนื่อง “แม่ค้าคนนี้ผลิตกล้วยฉาบวันละ ๕๐ ถุง ขายดีมาก แต่ช่วงนี้น้ำมันแพง กล้วยแพง ลูกค้าก็เริ่มลดลง...” แล้วถามนักเรียนว่า - ถ้านักเรียนเป็นแม่ค้า นักเรียนจะทำอย่างไรเพื่อให้อยู่รอด แต่ไม่เบียดเบียนลูกค้าและไม่ส่งผลกระทบต่อตนเอง ๔. ครูเชื่อมโยงนำเข้าสู่บทเรียน “ทุกแนวทางที่พวกเราคิด มีหลายอย่างที่ใกล้เคียงกับแนวคิดหนึ่งที่มีชื่อว่า เศรษฐกิจพอเพียง วันนี้เราจะมาคุยกันว่า...	- นักเรียนตอบแนวทางในแบบของตนเอง เช่น ใช้เตาถ่านแทนแก๊ส, ลดขนาดถุงลง, รวมกลุ่มกับเพื่อนบ้านแบ่งวัตถุดิบ เป็นต้น	๑. Powerpoint เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตในท้องถิ่น	ใบงานที่ ๓ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง	- ใบงานที่ ๓ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตในท้องถิ่น
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านความรู้ อธิบายความหมาย หลักการ และเป้าหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง **ด้านทักษะกระบวนการ** ยกตัวอย่างการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** มีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และเห็นคุณค่า	แนวคิดนี้คืออะไร ใช้ได้จริงไหม และมันช่วยแก้ปัญหาให้คนในชุมชนได้อย่างไร” **ขั้นสอน (๒๐ นาที)** ๑. ครูเปิดสถานการณ์เรื่องที่ ๑ ป้าจันทร์กับกล้วยฉาบ แล้วให้นักเรียนร่วมกันอ่านสถานการณ์ ดังนี้ “ป้าจันทร์ขายกล้วยฉาบมากว่า ๑๕ ปี ใช้กล้วยจากสวนตัวเอง เมื่อราคาน้ำมันสูงขึ้น เธอไม่ลดคุณภาพ แต่รวมกลุ่มกับเพื่อนบ้านเพื่อซื้อน้ำมันล็อตใหญ่ในราคาถูก และยังไปเรียนรู้วิธีทอดแบบประหยัดน้ำมันจากกลุ่มแม่บ้านใกล้เคียง ลูกค้าชื่นชมว่ารสชาติดีเหมือนเดิม และยอดขายก็กลับมาดีขึ้น” ๒. ครูถามนักเรียนว่า “ป้าจันทร์ทำอะไรที่น่าสนใจ” แล้วครูจดแนวคำตอบของนักเรียนลงบนกระดาน เช่น ใช้ของจากสวน, ไม่ลดคุณภาพ, รวมกลุ่มซื้อของ, ไปเรียนรู้จากชุมชนอื่น ๓. ครูสรุปสถานการณ์ที่ ๑ เรื่องป้าจันทร์กับกล้วยฉาบ แล้วเชื่อมโยงกับหลัก ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข	๑. นักเรียนร่วมกันอ่านสถานการณ์เรื่องที่ ๑ ป้าจันทร์กับกล้วยฉาบ ๒. นักเรียนร่วมกันตอบ เช่น ใช้ของจากสวน, ไม่ลดคุณภาพ, รวมกลุ่มซื้อของ, ไปเรียนรู้จากชุมชนอื่น ๓. นักเรียนร่วมกันรับฟังอย่างตั้งใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตในท้องถิ่น
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ของการผลิตที่พึ่งพาตนเองและชุมชนอย่างยั่งยืน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๔. ครูเปิดสถานการณ์เรื่องที่ ๒ พีทกับเงินสัปดาห์ละ ๓๐๐ บาท แล้วให้นักเรียนร่วมกันอ่านสถานการณ์ ดังนี้ “พีทได้รับเงินสัปดาห์ละ ๓๐๐ บาท สัปดาห์แรกเขาใช้หมดใน ๓ วัน เพราะซื้อของตามเพื่อน และต้องยืมเงินเพื่อนใช้จนหมดสัปดาห์ สัปดาห์ถัดมาเขาเปลี่ยนวิธีคิดแบ่งเงินเป็น ๓ ส่วน ใช้ ออม และสำรองเขาสามารถอยู่ได้ทั้งสัปดาห์ มีเงินเผื่อฉุกเฉินและยังรู้สึกสบายใจ” ๕. ครูถามนักเรียนว่า “พีทปรับตัวอย่างไร” แล้วครูจดแนวคำตอบของนักเรียนลงบนกระดาน เช่น แบ่งเงินเป็นส่วน ๆ, มีเงินออม, มีเงินสำรอง, ไม่ใช้ฟุ่มเฟือย และไม่ยืมเพื่อนอีก ๖. ครูสรุปเชื่อมโยงสถานการณ์ที่ ๒ เรื่องพีทได้รับเงินสัปดาห์ละ ๓๐๐ บาท แล้วเชื่อมกับหลัก ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข	๔. นักเรียนร่วมกันอ่านสถานการณ์เรื่องที่ ๒ พีทกับเงินสัปดาห์ละ ๓๐๐ บาท ๕. นักเรียนร่วมกันตอบ เช่น แบ่งเงินเป็นส่วน ๆ, มีเงินออม, มีเงินสำรอง, ไม่ใช้ฟุ่มเฟือย และไม่ยืมเพื่อนอีก ๖. นักเรียนร่วมกันรับฟังอย่างตั้งใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตในท้องถิ่น
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูแจกใบงานที่ ๓ เรื่อง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม โดย ในใบกิจกรรมประกอบด้วย ๑.๑ สถานการณ์ที่ ๑ “ทีมเมย์ขายขนมปังหน้าบ้าน” เมย์กับเพื่อน ๓ คนเปิดร้านขนมปังปิ้งหน้าบ้าน โดยใช้เงินออมทั้งหมดคนละ ๕๐๐ บาท พวกเขาซื้อวัตถุดิบแพง (ใช้เนยนำเข้า ขนมปังพิเศษ) ตั้งราคาชิ้นละ ๔๕ บาท วันแรกขายไม่ได้เลย เพราะร้านไม่มีป้าย ลูกค้าคิดว่าแพงเมย์รู้สึกเครียด และบอกว่าอยากกู้เงินมาเพิ่มเพื่อซื้ออุปกรณ์ใหม่ทันที ๑.๒ สถานการณ์ที่ ๒ “วินใช้เงินหมดก่อนสิ้นเดือน” วินได้รับเงินค่าขนมเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท เขาใช้หมดใน ๑๐ วันแรก โดยซื้อเกม เติมมือถือ และของกินตามเพื่อนช่วงครึ่งเดือนหลัง เขาต้องยืมเพื่อนบ่อย และขอแม่เพิ่มเป็นครั้งคราวพอแม่ไม่ให้เพิ่ม วินรู้สึกว่าไม่มีอิสระ และไม่อยากออมเงิน เพราะมองว่าเงินเล็ก ๆ ก็ไม่พออยู่ดี				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตในท้องถิ่น
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒. ครูชี้แจงคำสั่งกิจกรรมให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ดังนี้ ๒.๑ วิเคราะห์ว่า ในสถานการณ์นั้น ขาดหรือสอดคล้องกับ ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไขข้อใดบ้าง ๒.๒ เสนอแนะว่า ถ้าใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงจะควรทำอย่างไรแทน				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูตั้งคำถามปลายเปิดให้ทั้งห้องสะท้อนคิดว่า “พอเราได้วิเคราะห์สถานการณ์แล้วสิ่งที่เราเรียนรู้จากเศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร”	๑. แนวคำตอบจากนักเรียน - ต้องคิดก่อนใช้ - อย่าทำอะไรเกินตัว - ควรเตรียมทางออกไว้เสมอ - รู้จักออม - เรียนรู้ก่อนตัดสินใจ - มีความซื่อสัตย์			
	๒. ครูถามนักเรียน “แล้วถ้าเราจะไปขายของจริงในชั่วโมงที่ ๙–๑๕ เราจะใช้ ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไขตรงไหนได้บ้าง”	๒. แนวคำตอบจากนักเรียน - เราจะไม่ลงทุนจนหมดตัว (พอประมาณ) - จะหาข้อมูลลูกค้าก่อนขาย (ความรู้) - จัดทีมเผื่อคนลาป่วย (ภูมิคุ้มกัน) - ทำราคาที่ทุกคนเข้าถึงได้ (มีเหตุผล)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตในท้องถิ่น
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. ครูสรุปปิดท้ายว่า “วันนี้เราไม่ได้แค่รู้จักคำว่าเศรษฐกิจพอเพียง แต่เราได้ฝึกคิด ฝึกใช้จริง ครูอยากให้ทุกคนจำไว้ว่านี่ไม่ใช่แค่แนวคิดของในหลวงรัชกาลที่ ๙ แต่เป็นแนวคิดเพื่อชีวิตเรา”	- ไม่โกงเพื่อนในทีม (คุณธรรม)			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตในท้องถิ่น

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๓ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายความหมาย หลักการ และเป้าหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๓ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) ยกตัวอย่างการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๓ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) มีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และเห็นคุณค่าของการผลิตที่พึ่งพาตนเองและชุมชนอย่างยั่งยืน	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๓ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) ยกตัวอย่างการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม โดยมีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และเห็นคุณค่าของการผลิตที่พึ่งพาตนเองและชุมชนอย่างยั่งยืน (๑.๑.๓,๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๑.๓)	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๓ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตในท้องถิ่น

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๓ เศรษฐกิจพอเพียง	วิเคราะห์สถานการณ์ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	วิเคราะห์ได้ตรงทุกข้อ มีเหตุผลชัดเจน และเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่ใช้ได้จริง	วิเคราะห์ได้บางข้อ หรือเสนอแนวทางแก้ไขที่ยังไม่ชัดเจน	วิเคราะห์ไม่ถูกต้อง หรือไม่มีแนวทางแก้ไขที่ชัดเจน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตในท้องถิ่น
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์แล้วประยุกต์ใช้กับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

สถานการณ์ที่ ๑ “ทีมเมย์ขายขนมปังหน้าบ้าน” เมย์กับเพื่อน ๓ คนเปิดร้านขนมปังปิ้งหน้าบ้าน โดยใช้เงินออมทั้งหมดคนละ ๕๐๐ บาท พวกเขาซื้อวัตถุดิบแพง (ใช้เนยนำเข้า ขนมปังพิเศษ) ตั้งราคาชิ้นละ ๔๕ บาท วันแรกขายไม่ได้เลย เพราะร้านไม่มีป้าย ลูกค้าคิดว่าแพงเมย์รู้สึกเครียด และบอกว่าอยากกู้เงินมาเพิ่มเพื่อซื้ออุปกรณ์ใหม่ทันที

สถานการณ์ที่ ๒ “วินใช้เงินหมดก่อนสิ้นเดือน” วิ นได้รับเงินค่าขนมเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท เขาใช้หมดใน ๑๐ วันแรก โดยซื้อเกมเติมมือถือ และของกินตามเพื่อนช่วงครึ่งเดือนหลัง เขาต้องยืมเพื่อนบ่อย และขอแม่เพิ่มเป็นครั้งคราวพอแม่ไม่ให้เพิ่ม วินรู้สึกว่าไม่มีอิสระ และไม่อยากออมเงิน เพราะมองว่าเงินเล็ก ๆ ก็ไม่พออยู่ดี

หลักเศรษฐกิจพอเพียง	สถานการณ์ที่ ๑	สถานการณ์ที่ ๒
พอประมาณ	....	....
มีเหตุผล	....	....
ภูมิคุ้มกัน	....	....
ความรู้	....	....
คุณธรรม	....	....

ตอนที่ ๒ ข้อเสนอแนะ

๑. “ถ้าใช้ชีวิตตามเศรษฐกิจพอเพียงในสถานการณ์นี้ ควรทำอย่างไร”

๑.๑ สถานการณ์ที่ ๑ “ทีมเมย์ขายขนมปังหน้าบ้าน”

.....

.....

.....

.....

๑.๒ สถานการณ์ที่ ๒ “วินใช้เงินหมดก่อนสิ้นเดือน”

.....

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๓ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตในท้องถิ่น
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์แล้ววิเคราะห์ว่าเป็นไปตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่

สถานการณ์ที่ ๑ “ทีมเมย์ขายขนมปังหน้าบ้าน” เมย์กับเพื่อน ๓ คนเปิดร้านขนมปังปิ้งหน้าบ้าน โดยใช้เงินออมทั้งหมดคนละ ๕๐๐ บาท พวกเขาซื้อวัตถุดิบแพง (ใช้เนยนำเข้า ขนมปังพิเศษ) ตั้งราคาชิ้นละ ๔๕ บาท วันแรกขายไม่ได้เลย เพราะร้านไม่มีป้าย ลูกค้าคิดว่าแพงเมย์รู้สึกเครียด และบอกว่าอยากกู้เงินมาเพิ่มเพื่อซื้ออุปกรณ์ใหม่ทันที

สถานการณ์ที่ ๒ “วินใช้เงินหมดก่อนสิ้นเดือน” วินได้รับเงินค่าขนมเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท เขาใช้หมดใน ๑๐ วันแรก โดยซื้อเกมเติมมือถือ และของกินตามเพื่อนช่วงครึ่งเดือนหลัง เขาต้องยืมเพื่อนบ่อย และขอแม่เพิ่มเป็นครั้งคราวพอแม่ไม่ให้เพิ่ม วินรู้สึกว่าไม่มีอิสระ และไม่อยากออมเงิน เพราะมองว่าเงินเล็ก ๆ ก็ไม่พออยู่ดี

หลักเศรษฐกิจพอเพียง	สถานการณ์ที่ ๑ (ขาด/มี)	สถานการณ์ที่ ๒ (ขาด/มี)
พอประมาณ	ขาด เพราะ ใช้วัตถุดิบแพงเกินกำลัง	ขาด เพราะ ใช้เงินเกินตัวทำให้เงินหมดก่อนกำหนด
มีเหตุผล	ขาด เพราะ ไม่วางแผนราคาลูกค้า	ขาด เพราะ ไม่มีการวางแผน ไม่มีลำดับความสำคัญของการใช้จ่าย
ภูมิคุ้มกัน	ขาด เพราะ ใช้เงินหมด ไม่มีแผนสำรอง	ขาด เพราะ ไม่มีการวางแผนเก็บเงินสำรอง
ความรู้	ขาด เพราะ ไม่ลดราคาแม้ขายไม่ออก	ขาด เพราะ ไม่มีการวางแผน ไม่รู้จักการเรียนรู้จากอดีต

คุณธรรม	มี เพราะ ไม่ลดคุณภาพ แม้ขายไม่ออก	ขาด เพราะ ยืมเพื่อนเป็นประจำ ไม่คิดถึงผลกระทบ

ตอนที่ ๒ ข้อเสนอแนะตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๑. “ถ้าใช้ชีวิตตามเศรษฐกิจพอเพียงในสถานการณ์นี้ ควรทำอย่างไร”

๑.๑ สถานการณ์ที่ ๑ “ทีมเมย์ขายขนมปังหน้าบ้าน”

- ควรเริ่มจากการวางแผน แบบพอประมาณ เช่น ใช้วัตถุดิบพื้นฐาน ไม่เกินทุนของกลุ่ม
- ศึกษาความต้องการของลูกค้า (ความรู้และมีเหตุผล) ก่อนตั้งราคา
- เตรียมแผนสำรอง หากขายไม่ได้ เช่น ปรับแพ็กเกจ โปรโมชัน หรือขยายกลุ่มลูกค้า (ภูมิคุ้มกัน)
- แบ่งเงินเป็นกองทุนสำรอง แทนการกู้เงินเพิ่มทันที (มีเหตุผลและภูมิคุ้มกัน)
- ยึดมั่นใน คุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ ไม่โฆษณาเกินจริง ไม่ลดคุณภาพเพื่อหวังยอดขาย

๑.๒ สถานการณ์ที่ ๒ “วินใช้เงินหมดก่อนสิ้นเดือน”

- วางแผนใช้เงินล่วงหน้า แบบพอประมาณ แบ่งเงินเป็นรายสัปดาห์
- จัดลำดับความจำเป็น ก่อนใช้ เช่น อาหาร–การเรียน–ของจำเป็น (มีเหตุผล)
- เก็บเงินบางส่วนเป็นสำรอง เผื่อเหตุไม่คาดคิด เช่น ลืมของ หรือเจ็บป่วย (ภูมิคุ้มกัน)
- เรียนรู้การจัดการเงินจากคนรอบตัว หรือบันทึกรายรับ–รายจ่าย (ความรู้)
- มีคุณธรรม ในการใช้เงิน เช่น ไม่ยืมเพื่อนบ่อย ไม่ใช้เงินตามกระแสจนลำบากคนอื่น

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมและการลงทุน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การออมและการลงทุนเป็นพื้นฐานสำคัญของการวางแผนการเงินที่ดีในชีวิตประจำวัน ทั้งในระดับบุคคลและครอบครัว การเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมและการลงทุนช่วยให้สามารถตัดสินใจทางการเงินได้อย่างรอบคอบ สร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในระยะยาว และหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่ไม่จำเป็น

๓. สาระการเรียนรู้

๑. ความหมายและความสำคัญของการออม

การออมหมายถึง การเก็บรักษาเงินหรือทรัพยากรบางส่วนไว้ใช้ในอนาคต แทนที่จะนำไปใช้ทั้งหมดในปัจจุบัน การออมเป็นวิธีพื้นฐานในการวางแผนทางการเงินของครัวเรือน ทำให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และพร้อมรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉิน

๒. ความหมายและความสำคัญของการลงทุน

การลงทุนคือการนำเงินไปใช้ในกิจกรรมที่คาดว่าจะสร้างผลตอบแทนในอนาคต เช่น การซื้อหุ้น พันธบัตร หรือการทำธุรกิจส่วนตัว การลงทุนช่วยเพิ่มมูลค่าของเงิน และเป็นช่องทางสำคัญในการสร้างรายได้ในระยะยาว

๓. การบริหารจัดการเงินออมและการลงทุนภาคครัวเรือน

ครัวเรือนควรแบ่งสัดส่วนของรายได้สำหรับออมและลงทุนอย่างเหมาะสม เช่น ออมอย่างสม่ำเสมอ และลงทุนในรูปแบบที่เหมาะกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงิน เช่น ซื้อบ้าน เรียนต่อ หรือเกษียณอย่างมั่นคง

๔. ปัจจัยของการลงทุนและการออม ได้แก่

- อัตราดอกเบี้ย ส่งผลต่อแรงจูงใจในการออม หากอัตราดอกเบี้ยสูง ผู้คนจะออมมากขึ้น
- ค่าของเงิน (มูลค่าเงินในอนาคต) เงินวันนี้มีค่ามากกว่าในอนาคตเพราะสามารถนำไปใช้หรือลงทุนได้ทันที
- เทคโนโลยี ส่งผลต่อโอกาสการลงทุน เช่น เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทำให้ลงทุนผ่านแอปได้สะดวก
- การคาดเดาเกี่ยวกับอนาคต เช่น การคาดการณ์เศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อ หรือความมั่นคงทางการเมือง

๕. ปัญหาการออมและการลงทุนในประเทศไทย

- ประชาชนบางส่วนขาดความรู้ทางการเงิน
- วัยรุ่นมักออมเงินไม่สม่ำเสมอ ใช้จ่ายเกินตัว
- การเข้าถึงเครื่องมือทางการเงินยังจำกัดในบางพื้นที่
- ข้อมูลด้านการลงทุนมีความซับซ้อน เข้าใจยากสำหรับประชาชนทั่วไป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความหมาย ความสำคัญ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมและการลงทุนได้อย่างถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวกับการออมและการลงทุน โดยใช้ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราดอกเบี้ยหรือค่าของเงิน เพื่อเสนอแนวทางการบริหารเงินอย่างมีเหตุผล

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเองและครอบครัว มีเจตคติที่ดีในการวางแผนการเงินเพื่ออนาคต

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวกับการออมและการลงทุน โดยใช้ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราดอกเบี้ยหรือค่าของเงิน เพื่อเสนอแนวทางการบริหารเงินอย่างมีเหตุผล โดยเห็นความสำคัญของการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเองและครอบครัว มีเจตคติที่ดีในการวางแผนการเงินเพื่ออนาคต (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมและการลงทุน
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวกับการออมและการลงทุน โดยใช้ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราดอกเบี้ย หรือค่าของเงิน เพื่อเสนอแนวทางการบริหารเงินอย่างมีเหตุผล โดยเห็นความสำคัญของการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเองและครอบครัว มีเจตคติที่ดีในการวางแผนการเงิน	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูเริ่มด้วยการเล่าเรื่องจำลองสั้น ๆ จากชีวิตวัยรุ่น เช่น “เมื่อวานมีนักเรียนคนหนึ่งได้เงินมา ๕๐๐ บาทตั้งใจจะเก็บไว้ใช้ตลอดสัปดาห์ แต่แค่วันเดียวก็หมดแล้ว ทั้งน้ำหวาน ทั้งเกม ทั้งของกระแสใน TikTok แล้วแบบนี้เขาจะมีเงินเหลือเก็บไว้ใช้ในอนาคตหรือเปล่า” ๒. ครูถามนักเรียนเป็นกลุ่ม - เคยเป็นแบบนี้ไหม เงินหมดเร็วกว่าที่คิด - อะไรทำให้เราไม่สามารถออมเงินได้	แนวคำตอบนักเรียน - เคยซื้อขนมกับเล่นเกมแป๊บเดียวก็หมดแล้ว - เป็นบ่อยเลย เห็นอะไรน่ารักก็อยากได้ไปหมด - บางทีก็ซื้อของตามเพื่อ เลยหมดเร็ว แนวคำตอบนักเรียน - เห็นของลดราคาก็อยากได้ - เพื่อนชวนกิน ชวนเที่ยวบ่อย - ชอบซื้อของตามกระแสใน TikTok	๑. PowerPoint เรื่อง การออมและการลงทุน ๒. ใบงานที่ ๔ เรื่อง วางแผนจัดการเงิน ๒๐๐ บาท	ใบงานที่ ๔ เรื่อง วางแผนจัดการเงิน ๒๐๐ บาท	- ใบงานที่ ๔ เรื่อง วางแผนจัดการเงิน ๒๐๐ บาท - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมและการลงทุน
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
เพื่ออนาคต (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๓.๑) **ด้านความรู้** อธิบายความหมายความสำคัญ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมและการลงทุนได้อย่างถูกต้อง **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวกับการออมและการลงทุน โดยใช้ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราดอกเบี้ย หรือค่าของเงิน เพื่อเสนอแนวทางการบริหารเงินอย่างมีเหตุผล	- เคยลองลงทุนอะไรไหม เช่น ฝากธนาคาร หรือซื้อของมาขาย ๓. ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามในกระดาษโพสต์อิท ดังนี้ - ทำไมวัยรุ่นจำนวนมากถึงออมเงินไม่อยู่ - อะไรคือสิ่งที่อยากรู้เกี่ยวกับการออมและการลงทุน ๔. ครูสรุปประเด็นจากนักเรียน แล้วชวนตั้งคำถามนำเข้าสู่บทเรียนว่า “แล้วเราจะออมและลงทุนยังไงให้เหมาะกับตัวเราเองในวัยนี้”	แนวคำตอบนักเรียน - เคยฝากเงินกระปุกออมสิน - เคยฝากธนาคารครับ - ยังไม่เคยลองเลยไม่รู้จะเริ่มยังไง นักเรียนร่วมกันเขียนแนวคำตอบของตนเองลงในกระดาษโพสต์อิท			
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “ออม–ลงทุน ต้องเข้าใจให้ครบ” ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ กิจกรรมย่อย ดังนี้				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมและการลงทุน
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญของการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเองและครอบครัว มีเจตคติที่ดีในการวางแผนการเงินเพื่ออนาคต **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๑.๑ กิจกรรมที่ ๑ วิ่งหาคำตอบ – การออมหรือการลงทุน พร้อมอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายและความแตกต่างของการออมกับการลงทุน ๑.๒ ครูจัดห้องให้มี ๒ มุม - มุมที่ ๑: ป้าย “การออม” - มุมที่ ๒: ป้าย “การลงทุน” ๑.๓ ครูอ่านสถานการณ์จำลองทีละข้อ สถานการณ์การออม (๓ ข้อ) (๑) พลอยฝากเงิน ๕๐๐ บาทไว้ในบัญชีออมทรัพย์เดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อเก็บไว้ใช้ในอนาคต (๒) บาสเก็บเงินใส่กระปุกทุกวัน วันละ ๒๐ บาท เพราะอยากซื้อจักรยานใหม่ (๓) ฟ้าเปิดบัญชีฝากประจำแบบปลอดภาษีระยะเวลา ๒๔ เดือนกับธนาคาร				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมและการลงทุน
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๔ สถานการณ์การลงทุน (๓ ข้อ) ๑) ปาล์มซื้อกองทุนรวมผ่านแอปพลิเคชันด้วยเงินเริ่มต้น ๑,๐๐๐ บาท เพราะอยากให้เงินงอกเงย ๒) แบงค์ซื้อเครื่องทำป๊อปคอร์นเพื่อไปตั้งโต๊ะขายหน้าบ้านในวันเสาร์-อาทิตย์ ๓) จูนซื้อสลากออมสินประเภท ๓ ปี หวังถูกรางวัลและได้ดอกเบี้ยตอนครบกำหนด ๑.๕ ครูให้นักเรียนวิ่งไปที่มุมที่คิดว่า ตรงกับสถานการณ์นั้น ๒. ครูเฉลยพร้อมถามคำถามกระตุ้นคิด ๒.๑ การออม (๓ ข้อ)	๑.๕ นักเรียนวิ่งไปที่มุมที่คิดว่า ตรงกับสถานการณ์นั้น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมและการลงทุน
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑) พลอยฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ทุกเดือน - เงินในบัญชีออมทรัพย์ปลอดภัยไหม ๒) บาสเก็บเงินใส่กระปุกวันละ ๒๐ บาท - การเก็บเงินในกระปุกกับธนาคารต่างกันยังไง ๓) ฟ้าเปิดบัญชีฝากประจำ ๒๔ เดือน - ฟ้าเอาเงินไปผูกไว้กับธนาคาร ๒ ปีเต็ม ควรวางแผนการใช้เงินยังไง ๒.๒ การลงทุน (๓ ข้อ) ๑) ปาล์มซื้อกองทุนรวม ๑,๐๐๐ บาท คำถาม - ทำไมบางคนจึงเลือกลงทุนผ่านกองทุนแทนการออม	- ปลอดภัย เพราะมีธนาคารและสถาบันคุ้มครองเงินฝากดูแล - เก็บกระปุกอาจไม่มีดอกเบี้ยและเสี่ยงหาย แต่เก็บในธนาคารมีดอกเบี้ยและปลอดภัยกว่า - ต้องวางแผนใช้เงินฉุกเฉินและแบ่งเงินส่วนหนึ่งไว้ใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน - เพราะ มีโอกาสได้ผลตอบแทนสูงกว่าการออม และมีผู้เชี่ยวชาญจัดการให้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมและการลงทุน
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒) แบงค์ซื้อเครื่องทำป๊อปคอร์นมาขายเอง คำถาม - การลงทุนครั้งนี้ต้องคิดเรื่องต้นทุนอะไรบ้าง	- ต้องคิดทั้ง ต้นทุนเครื่องทำ, ต้นทุนวัตถุดิบ (ข้าวโพด, เนย, น้ำตาล), และต้นทุนแฝงอื่นๆ (ค่าไฟ, ค่าแรง)			
	๓) จูนซื้อสลากออมสินแบบ ๓ ปี คำถาม - สลากออมสินคือการออมหรือการลงทุน	- สลากออมสินจัดเป็นการออม			
	๓. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ ๒ กล่องสุ่มปัจจัย เพื่อให้นักเรียนเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมและการลงทุน โดยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้ ๓.๑ ครูเตรียมคำศัพท์ ๑๕ คำ ลงในกล่องสุ่ม ๓.๒ นักเรียนสุ่มจับคำศัพท์ คนละ ๑ ใบ แล้วไปรวมกลุ่มกับคนที่ได้คำเดียวกัน โดยแต่ละกลุ่มมีเวลา ๓ นาที ถกกันในคำถาม (จับฉลากเวียนกลุ่มอีกสองครั้ง)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมและการลงทุน
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓.๓ ครูเฉลยแต่ละคำ และอธิบายเพิ่มเติมความเข้าใจให้นักเรียน ทั้ง ๑๕ คำ ดังนี้ ๑) อัตราดอกเบี้ย ครูอธิบาย ดอกเบี้ยเป็นแรงจูงใจหลักในการออมเงินและมีผลต่อการตัดสินใจว่าจะเก็บเงินหรือลงทุน ๒) ค่าของเงินในอนาคต ครูอธิบาย ถ้าเงินวันนี้มีค่ามากกว่าในอนาคต การรู้เรื่องนี้ทำให้คนไม่ปล่อยให้เงิน “นิ่งอยู่เฉย ๆ” ๓) เทคโนโลยีทางการเงิน ครูอธิบาย เทคโนโลยีลดอุปสรรคด้านเวลาและข้อมูลช่วยให้คนกล้าเริ่มต้นมากขึ้น ๔) การคาดการณ์เศรษฐกิจ ครูอธิบาย คนตัดสินใจตามสิ่งที่เชื่อว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น ภาวะตลาด หุ้น เงินเฟ้อ	๑) ผลต่อการออม/การลงทุน ดอกเบี้ยสูง คนอยากออมมากขึ้น เพราะได้ผลตอบแทนมาก ถ้าดอกเบี้ยต่ำ คนอาจไม่อยากออม หันไปลงทุนเพื่อได้กำไรมากกว่า ๒) ผลต่อการออม/ลงทุน ถ้าเงินมีแนวโน้มจะมีค่าน้อยลงในอนาคต (เงินเฟ้อ) คนอาจรีบลงทุนหรือนำไปใช้ให้คุ้มค่า ๓) ผลต่อการออม/ลงทุน ทำให้คนเข้าถึงการออม–ลงทุนง่ายขึ้น เช่น Mobile banking, แอปซื้อกองทุน ๔) ผลต่อการออม/ลงทุน ถ้าคิดว่าเศรษฐกิจจะดี กล้าลงทุน ถ้าคิดว่าเศรษฐกิจจะแย่ ออมไว้ก่อน ๕) ผลต่อการออม/ลงทุน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมและการลงทุน
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕) ความเสี่ยงในการลงทุน ครูอธิบาย การลงทุนไม่แน่นอน คนจึงต้องชั่งน้ำหนักระหว่างผลตอบแทนกับความเสี่ยง ๖) รายได้ของครอบครัว ครูอธิบาย รายได้คือฐานทุน ถ้ารายได้ไม่มั่นคง การออมและลงทุนจะยากขึ้น ๗) สื่อโซเชียลและกระแสนิยม ครูอธิบาย วัยรุ่นมักอ่อนไหวกับกระแส อาจส่งผลเสียต่อพฤติกรรมการเงิน ๘) ความรู้ทางการเงิน ครูอธิบาย ความรู้เป็นพื้นฐานสำคัญของการวางแผนการเงินที่ปลอดภัย ๙) เป้าหมายในชีวิต ผลต่อการออม/ลงทุน	ถ้าเสี่ยงมาก คนอาจเลือกออมแทน ถ้าเสี่ยงน้อยและผลตอบแทนดี คนจะกล้าลงทุน ๖) ผลต่อการออม/ลงทุน ครอบครัวรายได้สูง ออมหรือลงทุนได้มากขึ้น รายได้น้อย ต้องวางแผนการเงินให้รัดกุม ๗) ผลต่อการออม/ลงทุน ทำให้คนใช้เงินตามกระแส จนออมไม่ได้ หรือลงทุนตามดาราโดยไม่วิเคราะห์ ๘) ผลต่อการออม/ลงทุน คนที่มีความรู้จะตัดสินใจได้ดี ไม่ถูกหลอก และรู้จักเลือกวิธีที่เหมาะกับตนเอง ๙) ผลต่อการออม/ลงทุน ถ้ามีเป้าหมายชัดเจน (เช่น อยากเรียนต่อ ซื้อบ้าน) จะวางแผนการเงินเพื่อให้ถึงเป้า			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมและการลงทุน
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ครูอธิบาย คนที่มีเป้าหมายชัดเจน มักมีวินัยในการออมและลงทุนมากกว่า ๑๐) พฤติกรรมการใช้จ่าย คำอธิบาย นิสัยใช้จ่ายสะท้อนพฤติกรรมทางการเงินระยะยาว ๑๑) ภาวะเงินเฟ้อ ครูอธิบาย การวางแผนการเงินต้องเผื่อผลกระทบจากเงินเฟ้อเสมอ ๑๒) แรงจูงใจในการออม ครูอธิบาย แรงจูงใจภายใน เช่น ความฝัน ความรับผิดชอบ มีผลต่อพฤติกรรมการออม ๑๓) ต้นทุนโอกาส ครูอธิบาย เช่น ฝากธนาคารได้ดอกเบี้ยน้อย ทำให้พลาดโอกาสลงทุนได้ผลตอบแทนสูง ๑๔) ช่องทางการออม–ลงทุน	๑๐) ผลต่อการออม/ลงทุน ถ้าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ไม่มีเงินเหลือออม ถ้าใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล ออมได้มากขึ้น ๑๑) ผลต่อการออม/ลงทุน เงินเฟ้อทำให้เงินมีค่าน้อยลง คนอาจเลือกลงทุนมากขึ้นเพื่อรักษามูลค่าเงิน ๑๒) ผลต่อการออม/ลงทุน ถ้าอยากมีอนาคตดี ครอบครัวมั่นคง หรือมีเป้าหมาย จะมีแรงจูงใจออมเงิน ๑๓) ผลต่อการออม/ลงทุน การเลือกออมหรือเลือกลงทุนแบบใดแบบหนึ่งเท่ากับ เสียโอกาสจากอีกทางหนึ่ง ๑๔) ผลต่อการออม/ลงทุน ถ้ามีช่องทางหลากหลาย คนสามารถเลือกให้เหมาะกับตนเองมากขึ้น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมและการลงทุน
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ครูอธิบาย เช่น เด็กอาจเริ่มจากสลากออมสิน ผู้ใหญ่เลือกลงทุนกองทุนหรือหุ้น ๑๕) ระดับความกล้าเสี่ยงของแต่ละคน	๑๕) ผลต่อการออม/ลงทุน คนที่กล้าเสี่ยงมาก เลือกลงทุน คนที่เสี่ยงได้น้อย เน้นออมมากกว่า			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ๒. ครูให้สถานการณ์ปัญหาให้กับนักเรียนทุกกลุ่ม สถานการณ์ที่ ๑ “คุณได้รับเงินจากพ่อแม่สัปดาห์ละ ๒๐๐ บาท” - ไม่ต้องจ่ายค่าเดินทาง - กินข้าวเช้า–เย็นที่บ้าน - อาหารกลางวันฟรีที่โรงเรียน โดยมีคำถามนักเรียนจัดการเงินอย่างไรในแต่ละสัปดาห์ - จะใช้ทำอะไร - จะออมเท่าไหร่	นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์และร่วมกันวางแผนการทำใบงานที่ ๔ เรื่อง วางแผนจัดการเงิน ๒๐๐ บาท			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมและการลงทุน
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- ถ้าอยากลงทุนเล็ก ๆ เช่น ซื้อของมาขาย จะทำได้ไหม - ปัจจัยอะไรที่ต้องระวัง ๓. ครูสุ่มจับฉลากชื่อกลุ่มให้นำเสนอแผนของตนเองหน้าชั้นเรียน ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๒ นาที ๔. ครูอธิบายแนวคำตอบที่อาจเกิดขึ้นจากนักเรียนเพื่อเสริมคำเข้าใจ ๕. ครูถามต่อหลังนำเสนอ ดังนี้ ๕.๑ สิ่งที่กลุ่มเสนอ ทำได้จริงไหม ๕.๒ ใครเคยลองออมแบบนี้แล้วสำเร็จบ้าง ๕.๓ ในชีวิตจริง นักเรียนคิดว่าอะไรทำให้บางคนออมเงินไม่ได้เลย	๕. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามตามประสบการณ์จริงของตนเอง			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูชวนนักเรียนสรุปบทเรียนถามนักเรียนว่าวันนี้ได้เรียนรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับ "การออม" และ "การลงทุน" เช่น - การออมคืออะไร ทำไมต้องออม	- การเก็บรักษาเงินหรือทรัพยากรบางส่วนไว้ใช้ในอนาคต			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมและการลงทุน
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- การลงทุนคืออะไร ต่างจากการออมยังไง - ปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลต่อการตัดสินใจออมและลงทุน ๒. ครูถามท้ายบทเรียนว่า จากการเรียนวันนี้นักเรียนคิดว่าจะนำความรู้เรื่องการออมและการลงทุนไปปรับใช้กับชีวิตประจำวันของตัวเองได้อย่างไรบ้าง	- การลงทุนคือการนำเงินไปใช้ในกิจกรรมที่คาดว่าจะสร้างผลตอบแทนในอนาคต - อัตราดอกเบี้ย, ค่าของเงิน (มูลค่าเงินในอนาคต), เทคโนโลยี ส่งผลต่อโอกาสการลงทุน และการคาดเดาเกี่ยวกับอนาคต ๒. แนวคำตอบนักเรียน - หนูจะลองตั้งเป้าหมายการเก็บเงินซื้อของที่อยากได้ และจะพยายามไม่ซื้อของตามกระแส - ผมจะลองแบ่งเงินค่าขนมมาหยอดกระปุกทุกวัน แล้วถ้ามีเงินเหลือเยอะ อาจจะลองปรึกษาพ่อแม่เรื่องการลงทุนเล็กๆ ดูครับ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) PowerPoint เรื่อง การออมและการลงทุน

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๔ เรื่อง วางแผนจัดการเงิน ๒๐๐ บาท

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายความหมาย ความสำคัญ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมและการลงทุนได้อย่างถูกต้อง	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๔ เรื่อง วางแผนจัดการเงิน ๒๐๐ บาท	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวกับการออมและการลงทุน โดยใช้ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราดอกเบี้ยหรือค่าของเงิน เพื่อเสนอแนวทางการบริหารเงินอย่างมีเหตุผล	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๔ เรื่อง วางแผนจัดการเงิน ๒๐๐ บาท	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เห็นความสำคัญของการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเองและครอบครัว มีเจตคติที่ดีในการวางแผนการเงินเพื่ออนาคต	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๔ เรื่อง วางแผนจัดการเงิน ๒๐๐ บาท	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวกับการออมและการลงทุน โดยใช้ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราดอกเบี้ยหรือค่าของเงิน เพื่อเสนอแนวทางการบริหารเงินอย่างมีเหตุผล โดยเห็นความสำคัญของการออมและการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเองและครอบครัว มีเจตคติที่ดี	๑. ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๔ เรื่อง วางแผนจัดการเงิน ๒๐๐ บาท	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สถาบันการศึกษาทางไกลแห่งสุวรรณภูมิ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ในการวางแผนการเงิน เพื่ออนาคต (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๓.๑)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การออมและการลงทุน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๔ เรื่อง วางแผนจัดการเงิน ๒๐๐ บาท	วิเคราะห์สถานการณ์ที่กำหนดให้ ระบุสิทธิของผู้บริโภคที่เกี่ยวข้อง พร้อมเสนอแนวทางในการป้องกันที่เหมาะสม	วิเคราะห์สถานการณ์และวางแผนครบทุกด้าน มีเหตุผลดีเยี่ยมสอดคล้องกับชีวิตจริง	วิเคราะห์วางแผนครอบแต่เหตุผลยังไม่สมบูรณ์ หรือขาดความสมจริงบางส่วน	วิเคราะห์และวางแผนไม่ครบหรือไม่สอดคล้องกับสถานการณ์จริง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง วางแผนจัดการเงิน ๒๐๐ บาท

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมและการลงทุน

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ที่กำหนดให้ ระบุสิทธิของผู้บริโภคที่เกี่ยวข้อง พร้อมเสนอแนวทางในการป้องกันที่เหมาะสม

สถานการณ์ นักเรียนได้รับเงินจากพ่อแม่สัปดาห์ละ ๒๐๐ บาท โดยมีเงื่อนไข ดังนี้

- ไม่ต้องจ่ายค่าเดินทาง
- กินข้าวเช้า–เย็นที่บ้าน
- อาหารกลางวันฟรีที่โรงเรียน

คำถามสำหรับวิเคราะห์การวางแผนการใช้จ่ายและการออม

๑. นักเรียนจะใช้เงิน ๒๐๐ บาทนี้ทำอะไรบ้างในแต่ละสัปดาห์

.....

.....

.....

.....

๒. นักเรียนจะจัดสรรเงินสำหรับการออมเท่าไหร่ และมีเหตุผลอะไรในการออมจำนวนนั้น

.....

.....

.....

.....

๓. นักเรียนคิดว่าถ้ามีโอกาสที่จะนำเงินส่วนหนึ่งไปลงทุนเพื่อเพิ่มรายได้ได้หรือไม่ ถ้ามีนักเรียนจะลงทุนเท่าไหร่และจะทำอะไร

.....

.....

.....

.....

๔. นักเรียนคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่อาจทำให้แผนการใช้จ่ายและการออมของนักเรียนไม่เป็นไปตามที่วางไว้

.....

.....

.....

๕. นักเรียนจะมีวิธีป้องกันหรือรับมือกับปัจจัยเหล่านั้นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๔ เรื่อง วางแผนจัดการเงิน ๒๐๐ บาท
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมและการลงทุน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ที่กำหนดให้ ระบุสิทธิของผู้บริโภคที่เกี่ยวข้อง พร้อมเสนอแนวทางในการป้องกันที่เหมาะสม

สถานการณ์ นักเรียนได้รับเงินจากพ่อแม่สัปดาห์ละ ๒๐๐ บาท โดยมีเงื่อนไข ดังนี้
- ไม่ต้องจ่ายค่าเดินทาง
- กินข้าวเช้า–เย็นที่บ้าน
- อาหารกลางวันฟรีที่โรงเรียน

คำถามสำหรับวิเคราะห์การวางแผนการใช้จ่ายและการออม

๑. นักเรียนจะใช้เงิน ๒๐๐ บาทนี้ทำอะไรบ้างในแต่ละสัปดาห์
จะใช้เป็นค่าขนมและเครื่องดื่ม ประมาณ ๕๐-๗๐ บาท, ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเล็กน้อย ๓๐-๕๐ บาท และค่าความบันเทิง ๒๐-๓๐ บาท โดยมีเงินเหลือเก็บประมาณ ๕๐-๑๐๐ บาท

๒. นักเรียนจะจัดสรรเงินสำหรับการออมเท่าไหร่ และมีเหตุผลอะไรในการออมจำนวนนั้น
จะออม ๕๐-๑๐๐ บาทต่อสัปดาห์ เพื่อซื้อของที่อยากได้เป็นเงินฉุกเฉินและสร้างวินัย ในการเก็บเงินเพื่ออนาคต

๓. นักเรียนคิดว่าถ้ามีโอกาสที่จะนำเงินส่วนหนึ่งไปลงทุนเพื่อเพิ่มรายได้ได้หรือไม่ ถ้ามีนักเรียนจะลงทุนเท่าไหร่และจะทำอะไร
มีโอกาสโดยจะใช้เงินส่วนที่ออมได้ ๒๐-๓๐ บาท ไปซื้อของมาขายเล็กๆ น้อยๆ เช่น ขนมหรือเครื่องเขียน

๔. นักเรียนคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่อาจทำให้แผนการใช้จ่ายและการออมของนักเรียนไม่เป็นไปตามที่วางไว้
ปัจจัยคือของล่อตาล่อใจ, เพื่อนชวนใช้เงิน, ความอยากได้ส่วนตัว, เหตุการณ์ฉุกเฉิน และการไม่มีวินัยในการออม

๕. นักเรียนจะมีวิธีป้องกันหรือรับมือกับปัจจัยเหล่านั้นอย่างไร
- กำหนดงบประมาณชัดเจน ตั้งใจว่าจะใช้เท่าไหร่ ออมเท่าไหร่ และทำตามนั้นให้ได้มากที่สุด
- จดบัญชีรายรับ-รายจ่าย บันทึกทุกวันว่าใช้เงินไปกับอะไรบ้าง จะช่วยให้เห็นภาพรวมและควบคุมได้ดีขึ้น
- ตั้งเป้าหมายการออมที่ชัดเจน เขียนเป้าหมายไว้ เช่น "เก็บเงินซื้อรองเท้าใหม่ ๕๐๐ บาท"

คำศัพท์

- อัตราดอกเบี้ย
- ค่าของเงินในอนาคต
- เทคโนโลยีทางการเงิน
- การคาดการณ์เศรษฐกิจ
- ความเสี่ยงในการลงทุน
- รายได้ของครอบครัว
- สื่อโซเชียลและกระแสนิยม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ความรู้ทางการเงิน

เป้าหมายในชีวิต

พฤติกรรมการใช้จ่าย

ภาวะเงินเฟ้อ

แรงจูงใจในการออม

ต้นทุนโอกาศ

ช่องทางการออม/ลงทุน

ระดับความกล้าเสี่ยงของแต่ละคน

สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ป้ายการออมและการลงทุน

การออม

การลงทุน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ อภิปรายระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ระบบเศรษฐกิจเป็นแนวทางในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อผลิตและบริโภคสินค้าและบริการ โดยมีรูปแบบที่แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ ความเข้าใจในลักษณะของระบบเศรษฐกิจ ช่วยให้สามารถเปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย และมองเห็นบทบาทของรัฐและเอกชนในการกำหนดทิศทางทางเศรษฐกิจของสังคม

๓. สาระการเรียนรู้

ความหมายของระบบเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจ คือ แนวทางหรือกลไกที่สังคมใช้ในการจัดการกับปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ได้แก่

- จะผลิตอะไร
- ผลิตอย่างไร
- ผลิตเพื่อใคร

ระบบเศรษฐกิจแต่ละแบบมีวิธีการตอบคำถามเหล่านี้ต่างกันไป ประเภทของระบบเศรษฐกิจ

๑. ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม เอกชนเป็นเจ้าของทรัพยากรส่วนใหญ่ การผลิตและการบริโภคเป็นไปตามกลไกตลาด (อุปสงค์–อุปทาน) การแข่งขันสูง รัฐแทรกแซงน้อย

ข้อดี: ส่งเสริมนวัตกรรม มีทางเลือกหลากหลาย

ข้อเสีย: เกิดความเหลื่อมล้ำ คนจนเข้าไม่ถึงทรัพยากร

ตัวอย่างประเทศ: สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น

๒. ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม รัฐเป็นเจ้าของและควบคุมปัจจัยการผลิตส่วนใหญ่ การผลิตและจัดสรรเป็นไปตามแผนของรัฐบาลมีเป้าหมายลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ

ข้อดี: กระจายรายได้อย่างเป็นธรรม

ข้อเสีย: ขาดแรงจูงใจในการแข่งขัน ระบบอาจไม่ยืดหยุ่น

ตัวอย่างประเทศ: คิวบา เกาหลีเหนือ

๓. ระบบเศรษฐกิจแบบผสม เป็นการผสมผสานระหว่างระบบทุนนิยมและสังคมนิยม ทั้งรัฐและเอกชนมีบทบาทร่วมกัน รัฐคอยดูแลผลประโยชน์ส่วนรวม และเอกชนสร้างความคล่องตัว

ข้อดี: มีความสมดุลระหว่างประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจกับความเป็นธรรม

ข้อเสีย: หากขาดการบริหารที่ดี อาจเกิดความขัดแย้งระหว่างรัฐ–เอกชน

ตัวอย่างประเทศ: ไทย เยอรมนี ฝรั่งเศส

ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

ประเทศไทยใช้ ระบบเศรษฐกิจแบบผสม เอกชนสามารถทำธุรกิจเสรี แต่รัฐยังมีบทบาทในการควบคุม กำกับ ดูแลมีการส่งเสริมธุรกิจขนาดเล็ก–ขนาดกลาง (SMEs) ควบคู่กับการดูแลผู้มีรายได้น้อย รัฐใช้นโยบาย เช่น บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ กองทุนหมู่บ้าน และนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายลักษณะของระบบเศรษฐกิจทั้ง ๓ แบบ ได้แก่ ระบบทุนนิยม สังคมนิยม และผสม ได้อย่างถูกต้อง พร้อมยกตัวอย่างประเทศที่ใช้ระบบเศรษฐกิจเหล่านั้น

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแต่ละแบบ และวิเคราะห์ได้ว่าระบบเศรษฐกิจแบบใดมีลักษณะใกล้เคียงกับประเทศไทย พร้อมให้เหตุผลประกอบ

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- มีทัศนคติที่ดีต่อการเข้าใจระบบเศรษฐกิจ และเห็นความสำคัญของบทบาททั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแต่ละแบบ และวิเคราะห์ได้ว่าระบบเศรษฐกิจแบบใดมีลักษณะใกล้เคียงกับประเทศไทย พร้อมให้เหตุผลประกอบ โดยมีทัศนคติที่ดีต่อการเข้าใจระบบเศรษฐกิจและเห็นความสำคัญของบทบาททั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ (๒.๑.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๕.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแต่ละแบบ และวิเคราะห์ได้ว่าระบบเศรษฐกิจแบบใดมีลักษณะใกล้เคียงกับประเทศไทย พร้อมให้เหตุผลประกอบ โดยมีทัศนคติที่ดีต่อการเข้าใจระบบเศรษฐกิจ และเห็นความสำคัญของบทบาททั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูยกตัวอย่างสถานการณ์สมมติว่า "นักเรียนลองจินตนาการว่าโลกเราขาดแคลนอาหาร ทุกคนหิวโหย รัฐบาลจะทำยังไงให้ทุกคนได้กิน หรือจะปล่อยให้คนรวยซื้อกินได้แค่คนเดียว" ๒. ครูถามคำถามกระตุ้นความคิด ดังนี้ - ถ้าเป็นนักเรียน จะแก้ปัญหานี้ยังไงให้ทุกคนอยู่รอด - คิดว่าประเทศต่างๆ ทั่วโลก มีวิธีจัดการปัญหาเศรษฐกิจที่คล้ายกันไหม ๓. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า "ปัญหาที่เราคุยกันเมื่อกี้ คือตัวอย่างของ 'ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ' ที่ทุกประเทศต้องเจอ และวิธีที่แต่ละประเทศจัดการกับปัญหานี้ เราเรียกว่า 'ระบบเศรษฐกิจ' วันนี้เราจะมาดูกันว่ามีระบบเศรษฐกิจแบบไหนบ้าง และประเทศไทยของเราใช้ระบบอะไร"	๑. นักเรียนฟังสถานการณ์และเริ่มคิดตาม ๒. นักเรียนตอบคำถามตามความคิดเห็นของตนเองอย่างอิสระ แนวคำตอบ ดังนี้ - รัฐบาลควรแจกอาหารให้ทุกคนอย่างเท่าเทียม - ไม่น่าจะเหมือนกัน เพราะแต่ละประเทศไม่เหมือนกัน ๓. นักเรียนตั้งใจฟังการเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน และทำความเข้าใจว่ากำลังจะเรียนเรื่องอะไร	๑. Powerpoint เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ ๒. บัตรกิจกรรม “จับคู่ระบบเศรษฐกิจ – คิดให้แม่นแปะให้ตรง” ๓. บัตรข้อความนโยบายรัฐไทย ๙ ใบ ๔. บัตรสะท้อนคิด	กิจกรรมเศรษฐกิจ ๓ แบบ	- กิจกรรมเศรษฐกิจสามแบบ - ตรวจชิ้นงานกิจกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
(๒.๑.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๕.๑) **ด้านความรู้** อธิบายลักษณะของระบบเศรษฐกิจทั้ง 3 แบบ ได้แก่ ระบบทุนนิยม สังคมนิยม และผสม ได้อย่างถูกต้อง พร้อมยกตัวอย่างประเทศที่ใช้ระบบเศรษฐกิจเหล่านั้น **ด้านทักษะกระบวนการ** เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแต่ละแบบ และวิเคราะห์ได้ว่าระบบเศรษฐกิจแบบใดมีลักษณะใกล้เคียงกับ	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกับทำกิจกรรม “จับคู่ระบบเศรษฐกิจ – คิดให้แม่น แปะให้ตรง” โดยครูเตรียมอุปกรณ์บัตรข้อมูล ๕ ชุด (๑ ชุด = ๓ ใบ) ได้แก่ ๑) ความหมาย ๒) ใครเป็นเจ้าของทรัพยากร ๓) บทบาทของรัฐ ๔) ข้อดี–ข้อเสีย ๕) ตัวอย่างประเทศ บัตรชื่อระบบเศรษฐกิจ: ทุนนิยม / สังคมนิยม / ผสม ๒. ครูชี้แจงวิธีการดำเนินกิจกรรม (แบบเวียนรอบหัวข้อ) ดังนี้ ๒.๑ รอบที่ ๑ “จับคู่ความหมาย” ครูแจกบัตร “ความหมาย ๓ ใบ” ให้แต่ละกลุ่ม ๒.๒ ครูสุ่ม ๑ กลุ่มขึ้นมาอธิบายว่าเลือกจับคู่อย่างไร ๒.๓ ครูเฉลยและอธิบายเสริมความเข้าใจ	นักเรียนช่วยกันอ่านและจับคู่กับชื่อระบบเศรษฐกิจ (วางไว้ ๓ ช่องบนโต๊ะ)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ประเทศไทย พร้อมให้เหตุผลประกอบ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** มีทัศนคติที่ดีต่อการเข้าใจระบบเศรษฐกิจ และเห็นความสำคัญของบทบาททั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๓. รอบที่ ๒ “จับคู่เจ้าของทรัพยากร” ๓.๑ ครูแจกบัตร “ใครเป็นเจ้าของทรัพยากร ๓ ใบ” ๓.๒ ครูสุ่ม ๑ กลุ่มขึ้นมาอธิบายว่าจับคู่อย่างไร ๓.๓ ครูเฉลย และยกตัวอย่างเสริมความเข้าใจ เช่น “รัฐเป็นเจ้าของในสังคมนิยม” ๔. รอบที่ ๓ “จับคู่บทบาทของรัฐ” ๔.๑ แจกบัตรบทบาทของรัฐ ๓ ใบ ๔.๒ ครูสุ่ม ๑ กลุ่มขึ้นมาอธิบายว่าจับคู่อย่างไร ๔.๓ ครูเฉลยและอธิบายเสริมความเข้าใจ ๕. รอบที่ ๔ “จับคู่ข้อดี–ข้อเสีย” ๕.๑ แจกบัตรที่มีข้อความสั้น เช่น “กระจายรายได้ดี แต่ขาดแรงจูงใจ” ๕.๒ ครูสุ่ม ๑ กลุ่มขึ้นมาอธิบายว่าจับคู่อย่างไร ๕.๓ ครูเฉลยและอธิบายเสริมความเข้าใจ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๖. รอบที่ ๕ “จับคู่ตัวอย่างประเทศ” ๖.๑ แจกบัตรชื่อประเทศ เช่น “สหรัฐอเมริกา / คิวบา / ไทย” ๖.๒ ครูสุ่ม ๑ กลุ่มขึ้นมาอธิบายว่าจับคู่อย่างไร ๖.๒ ครูเฉลยและอธิบายแสดงภาพธงชาติประกอบ ๗. ครูสรุปเพิ่มเติมว่า “วันนี้เราได้เห็นภาพของระบบเศรษฐกิจ ๓ แบบอย่างชัดเจน โดยใช้การคิดวิเคราะห์ และเปรียบเทียบ หัวข้อสำคัญทั้งหมด ทั้งความหมาย บทบาทรัฐ เจ้าของทรัพยากร ไปจนถึงข้อดี–ข้อเสีย และประเทศที่ใช้ระบบนั้นจริง ๆ” โดยถามว่า - ถ้าให้พวกเราทาย...ประเทศไทยใช้ระบบแบบไหน	- ใช้ระบบเศรษฐกิจแบบผสม			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำ กิจกรรม “เศรษฐกิจสามแบบ” ๒. ครูชี้แจงสิ่งที่นักเรียนจะได้รับในการทำกิจกรรมดังนี้	นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “เศรษฐกิจสามแบบ จัดให้ถูก จับให้ตรง” พร้อมออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒.๑ บัตรข้อความนโยบายรัฐไทย ๙ ใบ (พิมพ์ลงกระดาษ A๕ หรือแผ่นการ์ดแข็ง) ๒.๒ กระดาษ A๓ แบ่ง ๓ ช่อง คือ “ทุนนิยม / สังคมนิยม / ผสม” ๒.๓ กระดาษโน้ตเล็ก ๆ (Post-it) สำหรับเขียนเหตุผล ๒.๔ ปากกาเมจิก ๓. ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียน กลุ่มละ ๕ คน ๔. ครูอธิบายวิธีดำเนินกิจกรรม โดยครูทบทวน “ระบบเศรษฐกิจมี ๓ แบบ ได้แก่ ทุนนิยม เอกชนเสรี, สังคมนิยม รัฐควบคุม, ผสม รัฐ–เอกชนร่วมกัน” ๕. ให้นักเรียนอ่านทุกใบ แล้วลงมือจัดวางบัตรลงในช่องระบบที่คิดว่าเหมาะสมที่สุด บน A๓ พร้อมนักเรียนต้องเขียน เหตุผล สั้น ๆ ลงใน post-it แปะคู่กับบัตรแต่ละใบ ๖. ครูสุ่มให้นักเรียนเฉลย และครูอธิบายเพิ่มเติม				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูถามกระตุ้นความคิดว่า “จากกิจกรรมที่เราทำมา... ประเทศไทยใช้ระบบเศรษฐกิจแบบใด” ๒. ครูแจก “บัตรสะท้อนคิดคนละ ๑ ใบ” (แผ่นกระดาษเล็ก A๖) โดยคำถามในบัตรให้นักเรียนเลือกตอบ ๑ ข้อ ดังนี้ - ข้อ ๑ ระบบเศรษฐกิจแบบใดที่คุณคิดว่าเหมาะกับประเทศไทยที่สุดในตอนนี้ เพราะอะไร - ข้อ ๒ คุณเคยเห็นนโยบายของรัฐข้อไหนที่ตรงกับสิ่งที่เราเรียนวันนี้ ๓. ครูสุ่มนักเรียน ๑–๒ คนมาอ่านคำตอบของตนเอง จากนั้นครูเสริมว่า “การคิดแบบนักเศรษฐศาสตร์ไม่ใช่แค่รู้ว่าระบบเศรษฐกิจคืออะไร... แต่ต้องรู้ด้วยว่ามันส่งผลต่อชีวิตเราอย่างไร และเราจะใช้ประโยชน์จากความรู้นี้ได้อย่างไร” ๔. สรุปโดยครู (กล่าวปิดท้าย) “วันนี้เรารู้แล้วว่าโลกนี้ไม่มีระบบเศรษฐกิจแบบเดียวที่ดีที่สุด... ประเทศไทยเองก็เลือกใช้ระบบผสม เพราะเราอยากให้คนมี	๑. นักเรียนยกมือ และตอบว่าระบบแบบ “ผสม”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	เสรีภาพในการทำธุรกิจ แต่ก็ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง นี่แหละเศรษฐกิจเพื่อทุกคน”				

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ

๒) บัตรกิจกรรม “จับคู่ระบบเศรษฐกิจ – คิดให้แม่น แปะให้ตรง”

๓) บัตรข้อความนโยบายรัฐไทย ๙ ใบ

๔) บัตรสะท้อนคิด

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “เศรษฐกิจสามแบบ”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายลักษณะของระบบเศรษฐกิจทั้ง ๓ แบบ ได้แก่ ระบบทุนนิยม สังคมนิยม และผสม ได้อย่างถูกต้อง พร้อมยกตัวอย่างประเทศที่ใช้ระบบเศรษฐกิจเหล่านั้น	ตรวจชิ้นงาน	กิจกรรม “เศรษฐกิจสามแบบ”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแต่ละแบบ และวิเคราะห์ได้ว่าระบบเศรษฐกิจแบบใด มีลักษณะใกล้เคียงกับประเทศไทย พร้อมให้เหตุผลประกอบ	ตรวจชิ้นงาน	กิจกรรม “เศรษฐกิจสามแบบ”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) มีทัศนคติที่ดีต่อการเข้าใจระบบเศรษฐกิจ และเห็นความสำคัญของบทบาททั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ	ตรวจชิ้นงาน	กิจกรรม “เศรษฐกิจสามแบบ”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)	ตรวจชิ้นงาน	กิจกรรม “เศรษฐกิจสามแบบ”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของระบบเศรษฐกิจแต่ละแบบ และวิเคราะห์ได้ว่าระบบเศรษฐกิจแบบใดมีลักษณะใกล้เคียงกับประเทศไทย พร้อมให้เหตุผลประกอบ โดยมีทัศนคติที่ดีต่อการเข้าใจระบบเศรษฐกิจ และเห็นความสำคัญของบทบาททั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ (๒.๑.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๕.๑)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ชิ้นงานกิจกรรม “เศรษฐกิจสามแบบ”	วิเคราะห์ได้ว่าระบบเศรษฐกิจแบบ พร้อมบอกเหตุผลประกอบ	จำแนกนโยบายรัฐได้สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจ พร้อมให้เหตุผลชัดเจน	จำแนกได้บางส่วน หรือเหตุผลยังไม่ชัดเจน	จำแนกผิดบ่อยหรือไม่มีเหตุผลประกอบ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

บัตรกิจกรรม “จับคู่ระบบเศรษฐกิจ – คิดให้แม่น แปะให้ตรง”

บัตรระบบเศรษฐกิจแบบที่ ๑ ทุนนิยม

ระบบเศรษฐกิจที่เปิดเสรีให้เอกชนเป็นเจ้าของทรัพยากรและดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยอิสระราคาสินค้าและบริการถูกกำหนดโดยกลไกตลาด (อุปสงค์–อุปทาน)

บัตรเจ้าของทรัพยากร

เอกชนเป็นเจ้าของเกือบทั้งหมด เช่น ที่ดิน โรงงาน เงินทุน ฯลฯ

บทบาทของรัฐบาล

แทรกแซงน้อย เน้นให้ตลาดเป็นผู้กำหนดการผลิตและการบริโภค

ข้อดี-ข้อเสีย

ข้อดี

๑. ส่งเสริมการแข่งขันและนวัตกรรม

๒. ผู้บริโภคมีทางเลือกหลากหลาย

๓. ระบบคล่องตัว ปรับตัวเร็ว

ข้อเสีย

๑. ความเหลื่อมล้ำสูง คนรวย–คนจนห่างกันมาก

๒. คนที่ไม่มีทุนอาจเข้าไม่ถึงโอกาส

๓. อาจเกิดการผูกขาดของกลุ่มทุนใหญ่

ตัวอย่างประเทศ

สหรัฐอเมริกา, ญี่ปุ่น, สิงคโปร์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

บัตรระบบเศรษฐกิจแบบที่ ๒ สังคมนิยม

ระบบเศรษฐกิจที่รัฐเป็นเจ้าของและควบคุมปัจจัยการผลิตทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดมีเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และกระจายรายได้อย่างเท่าเทียม

บัตรเจ้าของทรัพยากร

รัฐเป็นเจ้าของ เช่น โรงงาน ไฟฟ้า ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ

บทบาทของรัฐบาล

สูงมาก รัฐวางแผนและควบคุมทุกด้านของเศรษฐกิจ

ข้อดี-ข้อเสีย

ข้อดี

๑. กระจายรายได้ได้ดี ลดความเหลื่อมล้ำ
๒. ทุกคนเข้าถึงทรัพยากรขั้นพื้นฐานได้
๓. ความมั่นคงทางสังคมสูง

ข้อเสีย

๑. ขาดแรงจูงใจในการผลิตหรือแข่งขัน
๒. การจัดสรรอาจล่าช้าหรือไม่ตรงตามความต้องการ
๓. ระบบอาจไม่ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง

ตัวอย่างประเทศ

คิวบา, เกาหลีเหนือ, ลาว (บางช่วงเวลา)

บัตรระบบเศรษฐกิจแบบที่ ๓ แบบผสม

ระบบเศรษฐกิจที่ผสมผสานข้อดีของทุนนิยมและสังคมนิยม เอกชนมีเสรีในการดำเนินธุรกิจ แต่รัฐยังคงมีบทบาทในการกำกับดูแล และช่วยเหลือสังคม

บัตรเจ้าของทรัพยากร

รัฐและเอกชนร่วมกันเป็นเจ้าของ

บทบาทของรัฐบาล

ปานกลางถึงมากในบางกรณี เช่น ออกกฎหมายควบคุมราคา หรือช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย

ข้อดี-ข้อเสีย

ข้อดี

๑. ยืดหยุ่น และสมดุล

๒. กระจายรายได้ดีพอสมควร

๓. ส่งเสริมนวัตกรรมโดยไม่ละเลยคนเปราะบาง

ข้อเสีย

๑. ถ้ารัฐบริหารไม่ดี อาจเกิดความขัดแย้งระหว่างรัฐ–เอกชน

๒. ระบบอาจขาดความคล่องตัวในบางสถานการณ์

ตัวอย่างประเทศ

ไทย, เยอรมนี, ฝรั่งเศส, สวีเดน

บัตรข้อความนโยบายรัฐไทย

บัตรที่ ๑ รัฐบาลแจกเงินผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ให้ผู้มีรายได้น้อยนำไปซื้อของจำเป็น เช่น ข้าว น้ำมัน สบู่

บัตรที่ ๒ ใครก็สามารถเปิดร้านอาหาร ร้านขายของ หรือธุรกิจส่วนตัวได้ โดยรัฐไม่จำกัด

บัตรที่ ๓ รัฐควบคุมราคาสินค้าจำเป็นบางชนิด เช่น น้ำมัน ไข่ไก่ น้ำตาล เพื่อไม่ให้ราคาแพงเกินไป

บัตรที่ ๔ รัฐบาลลงทุนสร้างรถไฟฟ้า รถไฟความเร็วสูง และถนนใหญ่ ๆ ทั่วประเทศ

บัตรที่ ๕ เอกชนสามารถระดมทุนจากประชาชนผ่านตลาดหุ้นเพื่อขยายกิจการ

บัตรที่ ๖ โรงพยาบาลของรัฐให้บริการฟรีหรือคิดราคาต่ำมากแก่ประชาชนทั่วไป

บัตรที่ ๗ รัฐเป็นเจ้าของกิจการบางประเภท เช่น การไฟฟ้า การประปา หรือการบินไทย

บัตรที่ ๘ เด็กทุกคนเรียนฟรี ๑๕ ปี โดยรัฐจัดงบประมาณสนับสนุนค่าเทอมและอาหารกลางวัน

บัตรที่ ๙ บริษัทเอกชนแข่งขันกันผลิตมือถือ ทีวี และรถยนต์หลากหลายยี่ห้อ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค

บัตรสะท้อนคิด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัด ม.๒/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ประเทศในภูมิภาคเอเชียมีความหลากหลายทางทรัพยากรและกำลังการผลิต จึงเกิดการพึ่งพาอาศัยกันผ่านการค้า แต่ในขณะเดียวกันก็มีการแข่งขันทางการค้า การเข้าใจความสัมพันธ์นี้จะช่วยให้มองเห็นบทบาทของไทยในเศรษฐกิจภูมิภาค และคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลเมื่อเห็นความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ

๓. สาระการเรียนรู้

๑. ความหมายของการพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันทางการค้า

- การพึ่งพาอาศัยทางการค้า หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่แต่ละฝ่ายนำเข้าสินค้าที่ตนเองขาด และส่งออกสินค้าที่ตนมีความได้เปรียบ
- การแข่งขันทางการค้า หมายถึง สถานการณ์ที่ประเทศต่าง ๆ ผลิตและขายสินค้าชนิดเดียวกัน เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด

๒. ลักษณะของการค้าระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย

- การค้าเกิดขึ้นเพราะประเทศในเอเชียมีทรัพยากรไม่เหมือนกัน เช่น ไทยมีข้าว อินโดนีเซียมีน้ำมัน ญี่ปุ่นมีเทคโนโลยี
- ประเทศหนึ่งอาจเป็นตลาดให้ประเทศอื่น และในขณะเดียวกันก็เป็นผู้ผลิตให้ประเทศอื่นด้วย เช่น ไทยนำเข้าเครื่องจักรจากญี่ปุ่น แล้วผลิตสินค้าเกษตรขายกลับไป

๓. สินค้าสำคัญในภูมิภาคเอเชีย

- สินค้าเกษตร ข้าว (ไทย เวียดนาม อินเดีย), ผลไม้ (ไทย ฟิลิปปินส์)
- สินค้าอุตสาหกรรม เครื่องใช้ไฟฟ้า (ญี่ปุ่น เกาหลีใต้), สิ่งทอ (จีน เวียดนาม บังกลาเทศ)
- ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำมัน (ซาอุฯ อินโดนีเซีย), ยางพารา (ไทย มาเลเซีย)
- สินค้าเทคโนโลยี ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ (ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน)

๔. ตัวอย่างการพึ่งพาอาศัยกันในภูมิภาค

- ไทยส่งออกผลไม้ไปจีน และนำเข้าวัตถุดิบอุตสาหกรรมจากจีน
- มาเลเซียส่งยางพาราไปญี่ปุ่น ซึ่งนำมาใช้ผลิตยางรถยนต์
- ฟิลิปปินส์ส่งแรงงานไปทำงานในประเทศอื่น ๆ แล้วส่งเงินกลับบ้าน

๕. ตัวอย่างการแข่งขันทางการค้าในภูมิภาค

- จีน เวียดนาม บังกลาเทศ แข่งขันกันผลิตเสื้อผ้าและส่งออกไปตะวันตก
- ไทย อินโดนีเซีย เวียดนาม แข่งขันด้านอาหารแปรรูป
- ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน แข่งขันในอุตสาหกรรมเทคโนโลยี เช่น โทรศัพท์ รถยนต์

๖. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน

- ความแตกต่างของทรัพยากรธรรมชาติ
- ต้นทุนแรงงานและค่าครองชีพ
- ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี
- นโยบายการค้าของรัฐ
- การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ เช่น อาเซียน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความหมายของการพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันทางการค้าในภูมิภาคเอเชีย พร้อมยกตัวอย่างสินค้าและตลาดที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ข้อมูลสินค้าและตลาดของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียได้อย่างเป็นระบบ พร้อมเปรียบเทียบลักษณะของการพึ่งพาและการแข่งขัน

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เกิดความเข้าใจในบทบาทของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชีย และเห็นคุณค่าของความร่วมมือและการแข่งขันที่เป็นธรรมระหว่างประเทศ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ข้อมูลสินค้าและตลาดของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียได้อย่างเป็นระบบ พร้อมเปรียบเทียบลักษณะของการพึ่งพาและการแข่งขัน โดยเกิดความเข้าใจในบทบาทของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชีย และเห็นคุณค่าของความร่วมมือและการแข่งขันที่เป็นธรรมระหว่างประเทศ (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๓.๑,๔.๕.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลสินค้าและตลาดของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียได้อย่างเป็นระบบ พร้อมเปรียบเทียบลักษณะของการพึ่งพาและการแข่งขัน และวิเคราะห์ข้อมูลสินค้าและตลาดของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียได้อย่างเป็นระบบ พร้อมเปรียบเทียบลักษณะของการพึ่งพาและการแข่งขัน	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำเสนอรูปภาพสินค้า ๕ อย่างขึ้นมาแสดงให้นักเรียนดู ดังนี้ ๑.๑ โทรศัพท์มือถือ ๑.๒ ข้าวสารถุง ๑.๓ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ๑.๔ ยางรถจักรยาน ๑.๕ ขนมขบเคี้ยว ๒. ถามนักเรียน “นักเรียนคิดว่า ของพวกนี้ผลิตมาจากประเทศไหนบ้าง” ๓. ครูถามกระตุ้นคิด “แล้วทำไมเราถึงใช้ของจากประเทศอื่น ไม่ผลิตเองทั้งหมดล่ะ”	๑. นักเรียนร่วมกันฟังอย่างตั้งใจ ๒. นักเรียนยกมือ/ตะโกนตอบ เช่น “จีน ญี่ปุ่น ไทย เวียดนาม” ๓. แนวคำตอบนักเรียน - เพราะบางอย่างเราไม่สามารถผลิตเองได้ - คุณภาพของสินค้าดีกว่ากัน - ราคาสินค้าถูกว่าและสะดวกกว่าผลิตเอง	๑) Powerponit เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน ๒) ใบความรู้ที่ ๕ ใบคำถามวิเคราะห์	ใบงานที่ ๕ กลยุทธเศรษฐกิจไทย	- ใบงานที่ ๕ กลยุทธเศรษฐกิจไทย - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
(๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๓.๑,๔.๕.๒) **ด้านความรู้** อธิบายความหมายของการพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันทางการค้าในภูมิภาคเอเชีย พร้อมยกตัวอย่างสินค้าและตลาดที่เกี่ยวข้อง **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์ข้อมูลสินค้าและตลาดของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียได้อย่างเป็นระบบ พร้อมเปรียบเทียบลักษณะของการพึ่งพาและการแข่งขัน	๔. ครูสรุป “วันนี้เราจะมาวิเคราะห์กันว่า ประเทศในเอเชียพึ่งพากันยังไง และแข่งขันกันแบบไหนบ้าง แล้วประเทศไทยอยู่ตรงไหนในระบบนี้”				
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ ๕ คน โดยให้ทำกิจกรรม “นักวิเคราะห์ตลาดเอเชียมือใหม่” ๒. ครูแจกสิ่งที่แต่ละกลุ่มจะได้รับ “ใบคำถามวิเคราะห์” ของ ๑ ประเทศจากทั้งหมด ๖ ประเทศ ได้แก่ • กลุ่ม A: คำถามวิเคราะห์เวียดนาม • กลุ่ม B: คำถามวิเคราะห์จีน • กลุ่ม C: คำถามวิเคราะห์ญี่ปุ่น • กลุ่ม D: คำถามวิเคราะห์ไทย • กลุ่ม E: คำถามวิเคราะห์เกาหลีใต้ • กลุ่ม F: คำถามวิเคราะห์อินเดีย ๒. นักเรียนทำงานกลุ่มแต่ละกลุ่ม ใช้ข้อมูลจากทั้ง ๖ ประเทศเพื่อตอบคำถามของประเทศตนเองโดยต้อง	นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “นักวิเคราะห์ตลาดเอเชียมือใหม่” และเวียนกลุ่มออกมานำเสนอกลุ่มพร้อมฟังครูเฉลยและอธิบายข้อผิดพลาด			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เกิดความเข้าใจในบทบาทของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชีย และเห็นคุณค่าของความร่วมมือและการแข่งขันที่เป็นธรรมระหว่างประเทศ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	เปรียบเทียบ พิจารณาความเชื่อมโยง ความเหมือน ความต่าง ๓. ครูถามชวนคิด ดังนี้ ๓.๑ ประเทศที่นักเรียนได้รับน่าจะ “แข่ง” กับประเทศใด และสินค้าอะไร ๓.๒ ประเทศที่นักเรียนได้รับ “พึ่งพา” ตลาดไหนมากที่สุด ๓.๓ ประเทศอื่นในเอเชียมีความเชื่อมโยงกับประเทศที่นักเรียนได้รับในแง่ไหน ๓. ครูให้นักเรียนเวียนกลุ่มเฉลยและอภิปราย โดยแต่ละกลุ่มนำเสนอคำตอบ (กลุ่มละ ๑ ประเทศ) ใช้เวลาไม่เกิน ๑ นาที ๔. ครูสรุปเพิ่มเติมในบางประเด็นที่นักเรียนแต่ละกลุ่มตกหล่น				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “กลยุทธ์เศรษฐกิจไทย”	นักเรียนร่วมกันทำใบงานที่ ๕ เรื่องกลยุทธ์เศรษฐกิจไทย แล้วออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนทีละกลุ่ม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า “ในขั้นที่ผ่านมาเราได้วิเคราะห์ข้อมูลของประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย เช่น จีน ญี่ปุ่น อินเดีย เวียดนาม เกาหลีใต้ และไทย ตอนนี้ ครูอยากให้นักเรียนกลับมาคิดในมุมของ ‘ประเทศไทย’ ว่า...เมื่อเราเห็นว่าใครขายอะไร ใครนำเข้าอะไร—เราควร ‘จับมือกับใคร’ หรือ ‘ต้องระวังใคร’ เพราะเขาอาจเป็นคู่แข่งของเรา” ๓. ครูแบ่งนักเรียนเป็น ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ๔. แจกข้อมูลใบความรู้ที่ ๕ ของทั้ง ๖ ประเทศ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ที่มีรายละเอียดของประเทศไทย, จีน, ญี่ปุ่น, อินเดีย, เวียดนาม และเกาหลีใต้ โดยข้อมูลแต่ละประเทศมี ดังนี้ - สินค้าส่งออกหลัก - สินค้านำเข้า - ประเทศคู่ค้า - ประเทศคู่แข่ง				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๕. ครูแจกใบงาน “กลยุทธ์เศรษฐกิจไทย” แต่ละกลุ่ม จะเลือก ๑ ประเทศ จาก ๕ ประเทศ เพื่อวิเคราะห์ในใบงาน ๖. ครูยกตัวอย่าง เช่น ถ้าเลือกเวียดนาม • เวียดนามส่งออกข้าวเหมือนไทยเป็นคู่แข่ง • แต่เวียดนามนำเข้าวัตถุดิบสิ่งทอ ซึ่งไทยมี เป็นคู่ค้า • กลุ่มนี้จึงเสนอให้ไทยพัฒนาข้าวหอมให้เด่น และส่งวัตถุดิบสิ่งทอไปเวียดนาม แบบนี้แปลว่าเรามองเห็นทั้งความเสี่ยงและโอกาสในประเทศเดียวกัน ๗. การนำเสนอครูจับฉลากเลือก ๕ กลุ่มให้นำเสนอหน้าชั้นเรียน ๘. ครูช่วยสรุป และอธิบายเพิ่มเติมและชี้จุดเด่นจุดด้อยของแต่ละกลยุทธ์				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูตั้งคำถามกระตุ้นคิด ดังนี้	แนวคำตอบของนักเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๑ จากทั้งหมดที่เราวิเคราะห์กันวันนี้ พวกเธอคิดว่า ประเทศในเอเชีย แข่งขัน กันมากกว่าหรือ พึ่งพากัน มากกว่ากัน ๑.๒ การรู้ว่าใครเป็นคู่แข่ง ใครเป็นคู่ค้า ช่วยให้ไทยวางแผนเศรษฐกิจได้ยังไง ๒. ครูช่วยสรุปภาพรวมให้นักเรียน “เศรษฐกิจของประเทศไม่ใช่เรื่องที่แยกจากกันอีกต่อไป ประเทศที่ขายของเหมือนกัน อาจเป็นคู่แข่ง แต่ประเทศที่ผลิตของคนละอย่าง ก็อาจร่วมมือเป็นพันธมิตรได้ เราต้องมองให้รอบ รู้ให้ทัน และวางกลยุทธ์ให้ดี” ๓. ครูให้นักเรียนเขียนสะท้อนคิดสั้น ๆ ลงในกระดาษโพสต์อิท หัวข้อ “วันนี้ยักเรียนได้เรียนรู้อะไรเกี่ยวกับเศรษฐกิจของประเทศในเอเชีย และประเทศไทยควรทำอย่างไรต่อไป”	๑.๑ ประเทศในเอเชียส่วนใหญ่ พึ่งพากันมากกว่า เพราะต่างก็มีทรัพยากรหรือสินค้าที่จำเป็นต้องแลกเปลี่ยนกัน เช่น น้ำมัน เทคโนโลยี อาหาร ๑.๒ ช่วยให้ไทยวางแผนการผลิตและการส่งออกสินค้าได้ถูกทาง รู้ว่าจะผลิตอะไรให้แข่งขันได้ และจะซื้ออะไรจากใครในราคาที่คุ้มค่า ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโต			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerponit เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน

๒) ใบความรู้ที่ ๕ ใบคำถามวิเคราะห์

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๕ กลยุทธเศรษฐกิจไทย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายความหมายของการพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันทางการค้าในภูมิภาคเอเชีย พร้อมยกตัวอย่างสินค้าและตลาดที่เกี่ยวข้อง	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๕ กลยุทธเศรษฐกิจไทย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์ข้อมูลสินค้าและตลาดของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียได้อย่างเป็นระบบ พร้อมเปรียบเทียบลักษณะของการพึ่งพาและการแข่งขัน	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๕ กลยุทธเศรษฐกิจไทย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เกิดความเข้าใจในบทบาทของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชีย และเห็นคุณค่าของความร่วมมือและการแข่งขันที่เป็นธรรมระหว่างประเทศ	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๕ กลยุทธเศรษฐกิจไทย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์ข้อมูลสินค้าและตลาดของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียได้อย่างเป็นระบบ พร้อมเปรียบเทียบลักษณะของการพึ่งพาและการ	๑. ตรวจใบงาน ๒. การนำเสนอ	๑. ใบงานที่ ๕ กลยุทธเศรษฐกิจไทย ๒. นักเรียนนำเสนอกลยุทธเศรษฐกิจไทย	๑. ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป ๒. ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แข่งขัน และวิเคราะห์ข้อมูลสินค้าและตลาดของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียได้อย่างเป็นระบบ พร้อมเปรียบเทียบลักษณะของการพึ่งพาและการแข่งขัน (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๓.๑,๔.๕.๒)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๕ กลยุทธ์เศรษฐกิจไทย	วิเคราะห์เปรียบเทียบและออกแบบกลยุทธ์ของไทยต่อประเทศได้อย่างมีเหตุผล	วิเคราะห์เปรียบเทียบได้ชัดเจนเห็นโอกาศและความเสี่ยง พร้อมเสนอแนวทางได้เหมาะสม	วิเคราะห์ได้บางส่วน เห็นคู่แข่ง/คู่ค้า แต่แนวทางยังไม่ชัดเจน	วิเคราะห์ไม่สอดคล้องกับข้อมูล หรือเสนอแนวทางไม่เหมาะสม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการนำเสนอ (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ **(ดี)** หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ **(พอใช้)** หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ **(ปรับปรุง)** หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน			๒. วิธีการนำเสนอน่าสนใจ			๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๖

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๓ (ดี)**

คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๒ (พอใช้)**

คะแนน ๐ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๑ (ปรับปรุง)**

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๕ เรื่อง กลยุทธ์ไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือก ๑ ประเทศ จากประเทศต่อไปนี้ แล้วเขียนลงในใบงานให้ครบ ๓ ช่อง

ประเทศจีน ประเทศญี่ปุ่น ประเทศเกาหลีใต้ ประเทศอินเดีย ประเทศเวียดนาม

ประเทศที่ไทย ควร “จับมือ หรือ ระวัง”	เหตุผลทางเศรษฐกิจ	แนวทางที่ไทยควรทำ
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

เฉลย ใบงานที่ ๕ เรื่อง กลยุทธ์ไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือก ๑ ประเทศ จากประเทศต่อไปนี้ แล้วเขียนลงในใบงานให้ครบ ๓ ช่อง

ประเทศจีน ประเทศญี่ปุ่น ประเทศเกาหลีใต้ ประเทศอินเดีย ประเทศเวียดนาม

ประเทศที่ไทย ควร “จับมือ หรือ ระวัง”	เหตุผลทางเศรษฐกิจ	แนวทางที่ไทยควรทำ
ควรระวัง เพราะเป็นคู่แข่ง	เวียดนามส่งออกข้าวเหมือนไทย แต่ราคาถูกกว่า เกิดการแข่งขันในตลาดอาเซียนและแอฟริกา แต่เวียดนามนำเข้าวัตถุดิบสิ่งทอซึ่งไทยมีเป็นคู่ค้า	กลุ่มนี้จึงเสนอให้ไทยพัฒนาคุณภาพข้าวหอมให้เด่น หากลุ่มตลาดใหม่เพื่อเพิ่มทางออกให้กับประเทศ และส่งวัตถุดิบสิ่งทอไปเวียดนาม แบบนี้แปลว่าเรามองเห็นทั้งความเสี่ยงและโอกาสในประเทศเดียวกัน

ใบคำถามวิเคราะห์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

TH ประเทศไทย

ใบข้อมูล

- สินค้าส่งออกหลัก: ข้าว, ยางพารา, ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
- สินค้านำเข้า: น้ำมัน, เครื่องจักร
- ตลาดหลัก: จีน, ญี่ปุ่น, สหรัฐอเมริกา
- คู่แข่ง:.....
- ประเทศที่ไทยนำเข้าสินค้าใดมากที่สุด:.....

คำถามวิเคราะห์

๑. สินค้าส่งออกของไทยมีความซ้ำกับประเทศใด

.....

.....

๒. ประเทศใดน่าจะเป็น “คู่แข่งทางเศรษฐกิจ” ของไทย

.....

.....

๓. ไทยพึ่งพาตลาดส่งออกประเทศใดมากที่สุด

.....

.....

๔. ไทยน่าจะมีความเกี่ยวข้องทางเศรษฐกิจกับเวียดนามหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ใบคำถามวิเคราะห์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

CN ประเทศจีน

ใบข้อมูล

- สินค้าส่งออกหลัก: เครื่องไฟฟ้า, ของเล่น, สิ่งทอ
- สินค้านำเข้า: .....
- ตลาดหลัก: สหรัฐฯ, เวียดนาม, ญี่ปุ่น
- ประเทศคู่แข่ง: อินเดีย, เกาหลีใต้, ...

คำถามวิเคราะห์

๑. สินค้าส่งออกของจีนมีใกล้เคียงกับประเทศใดบ้าง

.....

.....

๒. จีนแข่งขันกับประเทศไหนในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

.....

.....

๓. ประเทศใดเป็นทั้ง “ตลาด” และ “คู่แข่ง” ของจีนในภูมิภาค

.....

.....

๔. จีนเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจไทยในด้านใด

.....

.....

ใบคำถามวิเคราะห์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

VN ประเทศเวียดนาม

ใบข้อมูล

- สินค้าส่งออกหลัก: ข้าว, สิ่งทอ, อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
- สินค้านำเข้า: เครื่องจักร, วัตถุดิบสิ่งทอ
- ตลาดหลัก: ญี่ปุ่น, สหรัฐฯ, ...
- ประเทศคู่แข่ง: .....

คำถามวิเคราะห์

๑. ประเทศใดมีสินค้าส่งออกเหมือนเวียดนาม

.....

.....

๒. เวียดนามน่าจะนำเข้าวัตถุดิบจากประเทศไหน

.....

.....

๓. ประเทศใดน่าจะเป็น “คู่แข่งสำคัญ” ของเวียดนามในตลาดอาเซียน

.....

.....

๔. เวียดนามน่าจะ “พึ่งพา” ประเทศใดด้านเทคโนโลยี

.....

.....

ใบคำถามวิเคราะห์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

JP ประเทศญี่ปุ่น

ใบข้อมูล

- สินค้าส่งออกหลัก: รถยนต์, ชิ้นส่วนเครื่องจักร
- สินค้านำเข้า: อาหารทะเล, ผลไม้, น้ำมัน
- ตลาดหลัก: สหรัฐฯ, ไทย, ...
- ประเทศคู่แข่ง:.....

คำถามวิเคราะห์

๑. ประเทศใดมีสินค้าแข่งขันกับญี่ปุ่นในรถยนต์/เทคโนโลยี

.....

.....

๒. ญี่ปุ่นนำเข้าสินค้าชนิดใดจากไทยได้บ้าง

.....

.....

๓. ประเทศใดเป็นทั้งตลาดและผู้ส่งออกมาที่ญี่ปุ่น

.....

.....

๔. ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของไทยกับญี่ปุ่นคืออะไร

.....

.....

ใบคำถามวิเคราะห์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

IN ประเทศอินเดีย

ใบข้อมูล

- สินค้าส่งออกหลัก: ยา, สิ่งทอ, ซอฟต์แวร์
- สินค้านำเข้า: น้ำมันดิบ, โทรศัพท์มือถือ
- ตลาดหลัก: สหรัฐฯ, จีน
- ประเทศคู่แข่ง: จีน, บังกลาเทศ,.....

คำถามวิเคราะห์

๑. อินเดียมีคู่แข่งในสินค้าอะไร

.....

.....

๒. อินเดียนำเข้าโทรศัพท์มือถือจากประเทศใดน่าจะมากที่สุด

.....

.....

๓. ประเทศใดแข่งขันกับอินเดียในอุตสาหกรรมสิ่งทอ

.....

.....

๔. อินเดียกับไทยสามารถ “ร่วมมือ” กันในด้านใด

.....

.....

ใบคำถามวิเคราะห์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

KR ประเทศเกาหลีใต้

ใบข้อมูล

- สินค้าส่งออกหลัก: รถยนต์, มือถือ, ชิปคอมพิวเตอร์
- สินค้านำเข้า: น้ำมัน, อาหาร, วัตถุดิบ
- ตลาดหลัก: สหรัฐฯ, จีน, เวียดนาม
- ประเทศคู่แข่ง: ญี่ปุ่น, ไต้หวัน, ...

คำถามวิเคราะห์

๑. เกาหลีใต้แข่งขันกับใครในอุตสาหกรรมชิปและรถยนต์

.....

.....

๒. ประเทศใดในเอเชียมีตลาดซ้ำกับเกาหลีใต้

.....

.....

๓. เกาหลีใต้นำเข้าอาหารจากประเทศใด

.....

.....

๔. เกาหลีใต้เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจไทยด้านใด

.....

.....

เฉลย ใบคำถามวิเคราะห์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

TH ประเทศไทย

ใบข้อมูล

- สินค้าส่งออกหลัก: ข้าว, ยางพารา, ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
- สินค้านำเข้า: น้ำมัน, เครื่องจักร
- ตลาดหลัก: จีน, ญี่ปุ่น, สหรัฐอเมริกา
- คู่แข่ง:.....
- ประเทศที่ไทยนำเข้าสินค้าใดมากที่สุด:.....

คำถามวิเคราะห์

๑. สินค้าส่งออกของไทยมีความซ้ำกับประเทศใด
เวียดนามแข่งกับไทยในข้าว, จีนแข่งในสินค้าอิเล็กทรอนิกส์

๒. ประเทศใดน่าจะเป็น “คู่แข่งทางเศรษฐกิจ” ของไทย
ญี่ปุ่นเป็นตลาดส่งออกสำคัญของไทย

๓. ไทยพึ่งพาตลาดส่งออกประเทศใดมากที่สุด
ไทยนำเข้าน้ำมันจากตะวันออกกลาง และเครื่องจักรจากญี่ปุ่น/จีน

๔. ไทยน่าจะมีความเกี่ยวข้องทางเศรษฐกิจกับเวียดนามหรือไม่ อย่างไร
ไทยและเวียดนามเป็นทั้งคู่แข่ง (ข้าว) และคู่ค้า (สินค้าอุตสาหกรรม)

เฉลย ใบคำถามวิเคราะห์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

CN ประเทศจีน

ใบข้อมูล

- สินค้าส่งออกหลัก: เครื่องไฟฟ้า, ของเล่น, สิ่งทอ
- สินค้านำเข้า: .....
- ตลาดหลัก: สหรัฐฯ, เวียดนาม, ญี่ปุ่น
- ประเทศคู่แข่ง: อินเดีย, เกาหลีใต้, ...

คำถามวิเคราะห์

๑. สินค้าส่งออกของจีนมีใกล้เคียงกับประเทศใดบ้าง

สินค้าส่งออกของจีนมีใกล้เคียงกับเกาหลีใต้ ด้านอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ยังใกล้เคียงกับเวียดนาม ในสินค้าประเภทของเล่นและสิ่งทอ

๒. จีนแข่งขันกับประเทศไหนในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

จีนแข่งขันกับเกาหลีใต้ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

๓. ประเทศใดเป็นทั้ง “ตลาด” และ “คู่แข่ง” ของจีนในภูมิภาค

เวียดนามเป็นทั้ง “ตลาด” (จีนส่งสินค้าไปให้) และ “คู่แข่ง” ของจีนในภูมิภาค โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมของเล่นและสิ่งทอ

๔. จีนเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจไทยในด้านใด

จีนเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจไทยในฐานะคู่ค้ารายใหญ่ โดยที่ประเทศไทยส่งออกสินค้า เช่น อาหารไปยังจีน และนำเข้าสินค้า เช่น ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์หรือสินค้าอุตสาหกรรมจากจีน

เฉลย ใบคำถามวิเคราะห์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

VN ประเทศเวียดนาม

ใบข้อมูล

- สินค้าส่งออกหลัก: ข้าว, สิ่งทอ, อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
- สินค้านำเข้า: เครื่องจักร, วัตถุดิบสิ่งทอ
- ตลาดหลัก: ญี่ปุ่น, สหรัฐฯ, ...
- ประเทศคู่แข่ง: .....

คำถามวิเคราะห์

๑. ประเทศใดมีสินค้าส่งออกเหมือนเวียดนาม
แข่งกับไทยในข้าว, แข่งกับจีน/บังกลาเทศในสิ่งทอ

๒. เวียดนามน่าจะนำเข้าวัตถุดิบจากประเทศไหน
นำเข้าวัตถุดิบจากจีนและเกาหลีใต้

๓. ประเทศใดน่าจะเป็น “คู่แข่งสำคัญ” ของเวียดนามในตลาดอาเซียน
ญี่ปุ่นและสหรัฐฯเป็นตลาดหลักของเวียดนามและของไทย ⟶ แข่งกัน

๔. เวียดนามน่าจะ “พึ่งพา” ประเทศใดด้านเทคโนโลยี
เวียดนามยังพึ่งพาเทคโนโลยีจากเกาหลีใต้/ญี่ปุ่น

เฉลย ใบคำถามวิเคราะห์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

JP ประเทศญี่ปุ่น

ใบข้อมูล

- สินค้าส่งออกหลัก: รถยนต์, ชิ้นส่วนเครื่องจักร
- สินค้านำเข้า: อาหารทะเล, ผลไม้, น้ำมัน
- ตลาดหลัก: สหรัฐฯ, ไทย, ...
- ประเทศคู่แข่ง:.....

คำถามวิเคราะห์

๑. ประเทศใดมีสินค้าแข่งขันกับญี่ปุ่นในรถยนต์/เทคโนโลยี
เกาหลีใต้แข่งขันกับญี่ปุ่นในรถยนต์
๒. ญี่ปุ่นนำเข้าสินค้าชนิดใดจากไทยได้บ้าง
ไทยส่งอาหารทะเล/ผลไม้ให้ญี่ปุ่น
๓. ประเทศใดเป็นทั้งตลาดและผู้ส่งออกมาที่ญี่ปุ่น
จีน/ไทยเป็นทั้งตลาดและแหล่งนำเข้า
๔. ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของไทยกับญี่ปุ่นคืออะไร
ไทยพึ่งพาญี่ปุ่นทั้งในเครื่องจักรและการลงทุน (FDI)

เฉลย ใบคำถามวิเคราะห์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

IN ประเทศอินเดีย

ใบข้อมูล

- สินค้าส่งออกหลัก: ยา, สิ่งทอ, ซอฟต์แวร์
- สินค้านำเข้า: น้ำมันดิบ, โทรศัพท์มือถือ
- ตลาดหลัก: สหรัฐฯ, จีน
- ประเทศคู่แข่ง: จีน, บังกลาเทศ,.....

คำถามวิเคราะห์

๑. อินเดียมีคู่แข่งในสินค้าอะไร
แข่งกับจีนในซอฟต์แวร์/เทคโนโลยี

๒. อินเดียนำเข้าโทรศัพท์มือถือจากประเทศใดน่าจะมากที่สุด
น่าจะนำเข้ามือถือจากจีน

๓. ประเทศใดแข่งขันกับอินเดียในอุตสาหกรรมสิ่งทอ
แข่งกับบังกลาเทศในสิ่งทอ

๔. อินเดียกับไทยสามารถ “ร่วมมือ” กันในด้านใด
ไทยและอินเดียอาจร่วมมือในอาหารหรือยา

เฉลย ใบคำถามวิเคราะห์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์สินค้าและตลาดในภูมิภาคเอเชีย พึ่งพาอาศัยและการแข่งขัน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

KR ประเทศเกาหลีใต้

ใบข้อมูล

- สินค้าส่งออกหลัก: รถยนต์, มือถือ, ชิปคอมพิวเตอร์
- สินค้านำเข้า: น้ำมัน, อาหาร, วัตถุดิบ
- ตลาดหลัก: สหรัฐฯ, จีน, เวียดนาม
- ประเทศคู่แข่ง: ญี่ปุ่น, ไต้หวัน, ...

คำถามวิเคราะห์

๑. เกาหลีใต้แข่งขันกับใครในอุตสาหกรรมชิปและรถยนต์
แข่งกับญี่ปุ่น (รถยนต์) และไต้หวัน (ชิป)

๒. ประเทศใดในเอเชียมีตลาดซ้ำกับเกาหลีใต้
ตลาดซ้ำกับจีน

๓. เกาหลีใต้นำเข้าอาหารจากประเทศใด
อาจนำเข้าอาหารจากไทย

๔. เกาหลีใต้เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจไทยด้านใด
ไทยเป็นฐานการผลิตอิเล็กทรอนิกส์ให้เกาหลีใต้

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การกระจายของทรัพยากรโลก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ม.๒/๓ วิเคราะห์การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การกระจายของทรัพยากรธรรมชาติในโลกไม่เท่าเทียมกัน ส่งผลให้แต่ละประเทศมีบทบาททางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน บางประเทศมีทรัพยากรมากจึงสามารถส่งออกเพื่อสร้างรายได้ ขณะที่บางประเทศต้องพึ่งพาทรัพยากรจากผู้อื่น ทำให้เกิดความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ทั้งในรูปแบบของความร่วมมือ เช่น การแลกเปลี่ยนทางการค้า หรือการแข่งขันเพื่อแย่งชิงทรัพยากร ความเข้าใจในความเชื่อมโยงระหว่างทรัพยากรและเศรษฐกิจระหว่างประเทศจะช่วยให้สามารถวิเคราะห์บทบาทของประเทศต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล และตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการทรัพยากรอย่างสมดุลและยั่งยืนร่วมกัน

๓. สาระการเรียนรู้

๑. ความหมายของทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติหมายถึง สิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติที่มนุษย์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้โดยตรงหรือผ่านกระบวนการผลิต เช่น น้ำ ป่าไม้ ดิน แร่ธาตุ และพลังงาน ทรัพยากรเหล่านี้จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

๒. ลักษณะการกระจายของทรัพยากรในโลก

ทรัพยากรธรรมชาติไม่ได้กระจายตัวอย่างเท่าเทียมกันในแต่ละพื้นที่ของโลก บางประเทศมีทรัพยากรมาก เช่น ประเทศในตะวันออกกลางมีน้ำมันจำนวนมาก ขณะที่บางประเทศมีน้อยหรือไม่มีเลย เช่น ญี่ปุ่น ต้องพึ่งพาการนำเข้าทรัพยากรจากต่างประเทศ

๓. ผลกระทบของการกระจายทรัพยากรต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

- ประเทศที่มีทรัพยากรจำกัดต้องนำเข้าจากประเทศที่มีทรัพยากรเหลือใช้ ทำให้เกิดการพึ่งพาทางเศรษฐกิจระหว่างกัน

- ประเทศที่มีทรัพยากรจำนวนมากสามารถใช้ในการส่งออก เพื่อสร้างรายได้

- การแลกเปลี่ยนทรัพยากรนำไปสู่การสร้างเครือข่ายเศรษฐกิจ การเจรจาการค้า และการรวมกลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ

- ในบางกรณี การแย่งชิงทรัพยากรอาจนำไปสู่ความขัดแย้งหรือการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

๔. แนวทางการจัดการทรัพยากรอย่างสมดุลและยั่งยืนในระดับโลก

- ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ

- ส่งเสริมนวัตกรรม เช่น พลังงานหมุนเวียน เพื่อลดการพึ่งพาทรัพยากรที่มีจำกัด

- ร่วมมือกันในระดับภูมิภาคหรือระดับโลก เช่น การแบ่งปันน้ำในลุ่มแม่น้ำ การตั้งข้อตกลงการค้าเพื่อความเป็นธรรม

- เคารพสิทธิของประเทศที่มีทรัพยากร พร้อมให้ความร่วมมือในการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายลักษณะการกระจายของทรัพยากรธรรมชาติในโลก และยกตัวอย่างประเทศที่มีหรือขาดแคลนทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนหรือแข่งขันกันในด้านทรัพยากร พร้อมเสนอแนวทางความร่วมมือที่เหมาะสม

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และเห็นคุณค่าของความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างสมดุล

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนหรือแข่งขันกันในด้านทรัพยากร พร้อมเสนอแนวทางความร่วมมือที่เหมาะสม โดยตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และเห็นคุณค่าของความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างสมดุล (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๓.๑,๔.๕.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

โรงเรียนวัดศรีสุดาราม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การกระจายของทรัพยากรโลก
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนหรือแข่งขันกันในด้านทรัพยากร พร้อมเสนอแนวทางความร่วมมือที่เหมาะสม โดยตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และเห็นคุณค่าของความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างสมดุล	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูสุ่มแจกภาพประเทศ ๖ ประเทศ ให้แต่ละกลุ่ม - ซาอุดีอาระเบีย (น้ำมัน) - บราซิล (ป่าไม้) - ญี่ปุ่น (ขาดแร่ธาตุ–ต้องนำเข้า) - ออสเตรเลีย (แร่ธาตุ) - อินโดนีเซีย (พลังงาน+ป่าไม้) - สิงคโปร์ (ไม่มีทรัพยากร–เน้นเทคโนโลยี) ๒. คำถามให้กลุ่มตอบสั้น ๆ บนกระดาษ Post-it - ประเทศของคุณมีทรัพยากรอะไร - คิดว่าประเทศของคุณ “ได้เปรียบหรือเสียเปรียบ” ทางเศรษฐกิจเพราะอะไร ๓. ครูสุ่มให้ ๑–๒ กลุ่มอ่านคำตอบ แล้วถามทั้งห้องว่า - แล้วประเทศที่ไม่มีทรัพยากรเลยจะทำอย่างไร - ประเทศที่มีทรัพยากรมากจะอยู่ได้ตลอดไปไหม	นักเรียนดูภาพแล้วร่วมกันตอบข้อคิดเห็นสั้น ๆ ลงบนกระดาษ Post-it นักเรียนที่ครูสุ่มออกมาอ่านข้อมูลของตนเองหน้าชั้นเรียน	๑) Powerpoint เรื่อง การกระจายทรัพยากรโลก ๒) บัตรสถานการณ์	ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนความร่วมมือที่ยั่งยืน	- ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนความร่วมมือที่ยั่งยืน - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การกระจายของทรัพยากรโลก
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
(๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๓.๑,๔.๕.๑) **ด้านความรู้** อธิบายลักษณะการกระจายของทรัพยากรธรรมชาติในโลก และยกตัวอย่างประเทศที่มีหรือขาดแคลนทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนหรือแข่งขันกันในด้านทรัพยากร พร้อมเสนอแนวทางความร่วมมือที่เหมาะสม	๔. ครูโยงเข้าสู่บทเรียน “วันนี้ เราจะมาหาคำตอบว่าการที่ทรัพยากรกระจายไม่เท่ากันในโลกนี้ มีผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศอย่างไร ใครควรจับมือกับใคร ใครต้องระวังใคร และเราควรวางตัวแบบไหน”				
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “เกมจับคู่เศรษฐกิจโลก” และอธิบายกติกา โดยครูจะกำหนดสถานการณ์ที่ประเทศหนึ่งต้องการทรัพยากรที่อีกประเทศมี และนักเรียนต้องคิดวิธี "จับคู่" การค้าหรือความร่วมมือ ๒. ครูแจก "บัตรสถานการณ์" ให้แต่ละกลุ่ม โดยบัตรจะระบุประเภททรัพยากรที่ประเทศนั้นมี หรือทรัพยากรที่ประเทศนั้นต้องการ ๓. ให้แต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลในบัตรและคิดว่าจะ"จับคู่" กับประเทศใดเพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน	๑. ฟังคำอธิบายกติกาเกม "เกมจับคู่เศรษฐกิจโลก" ๒. รับ "บัตรสถานการณ์" ของกลุ่มตนเอง และร่วมกันวิเคราะห์ทรัพยากรที่ตนเองมี/ต้องการ ๓. ระดมสมองภายในกลุ่มเพื่อหา "คู่ค้า" หรือ "พันธมิตร" ที่เหมาะสม และคิดแนวทางความร่วมมือทางเศรษฐกิจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การกระจายของทรัพยากรโลก
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และเห็นคุณค่าของความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างสมดุล **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๔. ครูกำหนดเวลา ๕ นาที ให้แต่ละกลุ่มวิเคราะห์สถานการณ์ของตนเองและหาแนวทางการจับคู่หรือสร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่น ๆ ที่น่าสนใจ ๕. เมื่อหมดเวลา ครูให้แต่ละกลุ่ม "นำเสนอ" การจับคู่ของตนเอง โดยให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาหน้าห้องเพื่ออธิบายการจับคู่และความร่วมมือที่คิดขึ้น ๖. ครูกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม - ทำไมถึงเลือกจับคู่กับประเทศนี้ มีทางเลือกอื่นอีกไหม ๗. ครูเชื่อมโยงการจับคู่ที่นักเรียนคิดกับแนวคิดเรื่องการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจและการแข่งขัน	๔. นำเสนอผลการจับคู่ของกลุ่ม พร้อมเหตุผลและแนวคิดความร่วมมือ			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม "สร้างแผนความร่วมมือยั่งยืน" โดยครูจะมอบโจทย์สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	นักเรียนร่วมกันระดมความคิด วิเคราะห์ปัญหาและออกแบบ "แผนความร่วมมือยั่งยืน" โดยเขียนสรุปแนวคิดลงในใบงาน ทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การกระจายของทรัพยากรโลก
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒. ครูแจกใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนความร่วมมือยั่งยืน โดยในใบงานจะมีสถานการณ์จำลองที่ท้าทายให้แต่ละกลุ่มคิดแนวทางแก้ปัญหาร่วมกัน ๓. ครูเน้นย้ำว่าแผนที่สร้างต้องคำนึงถึง ความสมดุลและความยั่งยืน รวมถึงความร่วมมือระหว่างประเทศ ๔. เดินสังเกตการณ์ ให้คำแนะนำ และกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายในกลุ่ม ๕. เมื่อใกล้หมดเวลา แจ้งเตือนนักเรียนให้เตรียมนำเสนอผลงาน	ในการคิดและเขียนแผนเตรียมตัวนำเสนอแผนความร่วมมือของกลุ่มในชั้นเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสุ่มนักเรียน ๒-๓ คน เพื่อสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ในวันนี้ โดยเน้นคำถามที่กระตุ้นความคิด เช่น - จากการทำกิจกรรมวันนี้ นักเรียนเห็นว่าการกระจายทรัพยากรที่ไม่เท่าเทียมกันในโลกส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างไรบ้าง	แนวคำตอบนักเรียน - ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ต้องพึ่งพาอาศัยกัน - เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ เพื่อให้ได้ทรัพยากรที่ขาดแคลน - การแข่งขันหรือความขัดแย้ง เพื่อแย่งชิงทรัพยากรที่จำเป็นได้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การกระจายของทรัพยากรโลก
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- ทำไมความร่วมมือระหว่างประเทศจึงสำคัญต่อการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน - ข้อดีของการร่วมมือระหว่างประเทศมีประโยชน์อย่างไรบ้าง ๒ ครูสรุปประเด็นสำคัญอีกครั้งว่า การกระจายทรัพยากรที่ไม่เท่าเทียมกันเป็นปัจจัยสำคัญที่ขับเคลื่อนความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และความร่วมมือ คือหัวใจสำคัญในการจัดการทรัพยากรอย่าง สมดุลและยั่งยืน เพื่อประโยชน์ของทุกคนบนโลก	- ความร่วมมือระหว่างประเทศสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน เพราะทรัพยากรหลายอย่างเป็นของร่วมกัน เช่น อากาศ น้ำ หรือสัตว์ทะเล และปัญหาด้านทรัพยากร (เช่น มลพิษ) ก็มักส่งผลข้ามพรมแดน - การร่วมมือช่วยให้เกิดการ จัดสรรทรัพยากรที่เป็นธรรม, มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเทคโนโลยี และร่วมกัน รับผิดชอบ เพื่อให้ทรัพยากรเหล่านั้นคงอยู่สำหรับคนรุ่นต่อไป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง การกระจายทรัพยากรโลก

๒) บัตรสถานการณ์

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนความร่วมมือที่ยั่งยืน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายลักษณะการกระจายของทรัพยากรธรรมชาติในโลก และยกตัวอย่างประเทศที่มีหรือขาดแคลนทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนความร่วมมือยั่งยืน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนหรือแข่งขันกันในด้านทรัพยากร พร้อมเสนอแนวทางความร่วมมือที่เหมาะสม	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนความร่วมมือยั่งยืน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงความสำคัญ ของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และเห็นคุณค่าของความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างสมดุล	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนความร่วมมือยั่งยืน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนหรือแข่งขันกัน	๑. ตรวจใบงาน ๒. สังเกตการนำเสนอ	๑. ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนความร่วมมือยั่งยืน ๒. นำเสนอแผนการร่วมมือยั่งยืน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

ในด้านทรัพยากร พร้อมเสนอแนวทางความร่วมมือที่เหมาะสม โดยตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และเห็นคุณค่าของความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างสมดุล (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๓.๑,๔.๕.๑)			ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การกระจายของทรัพยากรโลก

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
นำเสนอแผนการร่วมมือยั่งยืน	๑. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน ๒. วิธีการนำเสนอน่าสนใจ ๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องสมบูรณ์ทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ภายใต้เวลาที่กำหนด	นำเสนอข้อมูลในแผนผังได้ถูกต้องทุกหัวข้อ มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจภายใต้เวลาที่กำหนด	ข้อมูลในแผนผังไม่ถูกต้อง ไม่สามารถนำเสนอได้
ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนความร่วมมือยั่งยืน	ออกแบบแนวคิดแผนความร่วมมือที่ยั่งยืน	เสนอแนวคิดแผนความร่วมมือได้ครบถ้วน ชัดเจน และมีความสร้างสรรค์สูง สะท้อนความเข้าใจปัญหาและแนวทางแก้ไขอย่างยั่งยืนและรอบด้าน	เสนอแนวคิดแผนความร่วมมือได้ชัดเจนและครอบคลุม สะท้อนความเข้าใจปัญหาและแนวทางแก้ไขที่ยั่งยืนพอสมควร	เสนอแนวคิดแผนความร่วมมือได้ไม่ชัดเจน หรือไม่ครบถ้วน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการนำเสนอ (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ **(ดี)** หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ **(พอใช้)** หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ **(ปรับปรุง)** หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. นำเสนอเนื้อหาข้อมูล ถูกต้อง ชัดเจน			๒. วิธีการนำเสนอน่าสนใจ			๓. นำเสนอภายในเวลาที่กำหนด			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๖

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๓ (ดี)**

คะแนน ๖ – ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๒ (พอใช้)**

คะแนน ๐ – ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ **๑ (ปรับปรุง)**

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ตัวอย่างบัตรสถานการณ์

บัตรประเทศที่ ๑ ซาอุดีอาระเบีย

- **ทรัพยากรเด่น:** น้ำมันดิบสำรองมหาศาล, ก๊าซธรรมชาติ
- **สิ่งที่มี/สถานะทางเศรษฐกิจ:** เป็นผู้ส่งออกน้ำมันรายใหญ่ของโลก มีรายได้มหาศาลจากการขายพลังงาน แต่ขาดแคลนเทคโนโลยีขั้นสูงและทรัพยากรน้ำจืด

บัตรประเทศที่ ๒ บราซิล

- **ทรัพยากรเด่น:** ป่าไม้เขตร้อนขนาดใหญ่ (ป่าแอมะซอน), แร่เหล็ก, กาแฟ, ถั่วเหลือง
- **สิ่งที่มี/สถานะทางเศรษฐกิจ:** เป็นประเทศเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง แต่กำลังเผชิญปัญหาการตัดไม้ทำลายป่าและขาดแคลนเทคโนโลยีขั้นสูงในบางอุตสาหกรรม

บัตรประเทศที่ ๓ ญี่ปุ่น

- **ทรัพยากรเด่น/ที่ต้องการ:** แทบไม่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ (แร่ธาตุ, พลังงาน, พื้นที่เกษตรกรรม)
- **สิ่งที่มี/สถานะทางเศรษฐกิจ:** เป็นประเทศที่มีเทคโนโลยีขั้นสูง, นวัตกรรมล้ำสมัย, อุตสาหกรรมการผลิตที่มีคุณภาพสูง, และแรงงานที่มีทักษะ แต่ต้องพึ่งพาการนำเข้าทรัพยากรจากต่างประเทศเกือบทั้งหมด

บัตรประเทศที่ ๔ ออสเตรเลีย

- **ทรัพยากรเด่น:** แร่เหล็ก, ถ่านหิน, ทองคำ, แก๊สธรรมชาติเหลว (LNG), พลังงานแสงอาทิตย์ และพื้นที่เกษตรกรรมขนาดใหญ่
- **สิ่งที่มี/สถานะทางเศรษฐกิจ:** เป็นผู้ส่งออกแร่ธาตุและพลังงานรายใหญ่ของโลก มีพื้นที่กว้างใหญ่และประชากรเบาบาง

บัตรประเทศที่ ๕ อินโดนีเซีย

- **ทรัพยากรเด่น:** น้ำมัน, ก๊าซธรรมชาติ, ถ่านหิน, น้ำมันปาล์ม, ป่าไม้, แหล่งท่องเที่ยวทางทะเล
- **สิ่งที่มี/สถานะทางเศรษฐกิจ:** เป็นประเทศหมู่เกาะขนาดใหญ่ มีทรัพยากรธรรมชาติหลากหลายและอุดมสมบูรณ์ มีประชากรจำนวนมากและกำลังพัฒนาอุตสาหกรรม

บัตรประเทศที่ ๖ สิงคโปร์

- **ทรัพยากรเด่น/ที่ต้องการ:** ไม่มีทรัพยากรธรรมชาติเลย (แม้แต่น้ำจืดก็ต้องนำเข้าหรือผลิตเอง)
- **สิ่งที่มี/สถานะทางเศรษฐกิจ:** เป็นศูนย์กลางทางการเงิน, การค้า, การขนส่ง, และเทคโนโลยีที่สำคัญของโลก มีการบริหารจัดการที่ดีเยี่ยมและพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานของความรู้และนวัตกรรม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๖ แผนความร่วมมือยั่งยืน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การจัดการทรัพยากรโลก
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มระดมความคิดเพื่อสร้าง "แผนความร่วมมือยั่งยืน" ในการจัดการทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง โดยตอบคำถามและกรอกข้อมูลในช่องว่างด้านล่างนี้

ตัวอย่างสถานการณ์ การจัดการทรัพยากร "แร่ธาตุและพลังงาน" ของโลก

สถานการณ์: แร่ธาตุและแหล่งพลังงาน (เช่น น้ำมัน ถ่านหิน แร่หายาก) กระจุกตัวอยู่ในไม่กี่ประเทศทำให้ประเทศที่ไม่มีทรัพยากรเหล่านี้ต้องพึ่งพาการนำเข้าสูง และเกิดการแข่งขันแย่งชิงทรัพยากร รวมถึงปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมจากการสกัดและใช้พลังงานฟอสซิล

ในฐานะตัวแทนของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก พวกเราจะร่วมกันสร้าง "แผนความร่วมมือ" ในการจัดการทรัพยากรแร่ธาตุและพลังงานของโลกให้เกิดความสมดุล ยั่งยืน และเป็นธรรมได้อย่างไร โดยให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานสะอาดด้วย

ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ทรัพยากรหลักที่เกี่ยวข้องในสถานการณ์ที่เลือกคืออะไร

.....

๒. ปัญหาสำคัญที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหากไม่มีความร่วมมือในการจัดการทรัพยากรนี้ระดับโลกคืออะไร

.....

.....

.....

๓. แนวคิด "แผนความร่วมมือยั่งยืน" เพื่อจัดการทรัพยากรที่เลือก

.....

.....

.....

๔. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากแผนความร่วมมือนี้ (ทั้งด้านเศรษฐกิจ, สังคม และสิ่งแวดล้อม)

๔.๑ ด้านเศรษฐกิจ

.....

.....

.....

๔.๒ ด้านสังคม

.....

.....

.....

๔.๓ ด้านสิ่งแวดล้อม

.....

.....

.....

๕. บทบาทสำคัญของ "ประเทศที่มีทรัพยากรมาก" และ "ประเทศที่ขาดแคลนทรัพยากร" ในการร่วมมือครั้งนี้คืออะไร

๕.๑ ประเทศที่มีทรัพยากรมาก

.....

.....

.....

๕.๒ ประเทศที่ขาดทรัพยากร

.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศูนย์วิทยทรัพยากร
ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๖ แผนความร่วมมือยั่งยืน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การกระจายทรัพยากรโลก
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มระดมความคิดเพื่อสร้าง "แผนความร่วมมือยั่งยืน" ในการจัดการทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง โดยตอบคำถามและกรอกข้อมูลในช่องว่างด้านล่างนี้

ตัวอย่างสถานการณ์ การจัดการทรัพยากร "แร่ธาตุและพลังงาน" ของโลก

สถานการณ์: แร่ธาตุและแหล่งพลังงาน (เช่น น้ำมัน ถ่านหิน แร่หายาก) กระจุกตัวอยู่ในไม่กี่ประเทศทำให้ประเทศที่ไม่มีทรัพยากรเหล่านี้ต้องพึ่งพาการนำเข้าสูง และเกิดการแข่งขันแย่งชิงทรัพยากร รวมถึงปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมจากการสกัดและใช้พลังงานฟอสซิล

ในฐานะตัวแทนของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก พวกเราจะร่วมกันสร้าง "แผนความร่วมมือ" ในการจัดการทรัพยากรแร่ธาตุและพลังงานของโลกให้เกิดความสมดุล ยั่งยืน และเป็นธรรมได้อย่างไร โดยให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานสะอาดด้วย

ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ทรัพยากรหลักที่เกี่ยวข้องในสถานการณ์ที่เลือกคืออะไร

แร่ธาตุและพลังงาน (น้ำมัน, ถ่านหิน, แร่หายาก, พลังงานหมุนเวียน)

๒. ปัญหาสำคัญที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหากไม่มีความร่วมมือในการจัดการทรัพยากรนี้ระดับโลกคืออะไร

๑. การแข่งขัน/การผูกขาดทรัพยากร ประเทศที่มีทรัพยากรอาจใช้เป็นเครื่องมือทางการเมือง, ประเทศที่ขาดแคลนต้องจ่ายแพง

๒. ความผันผวนของราคาพลังงาน/แร่ธาตุ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกและค่าครองชีพ

๓. ปัญหาสิ่งแวดล้อมรุนแรงขึ้น จากการสกัด, การขนส่ง, และการใช้พลังงานฟอสซิล

๓. ให้นักเรียนออกแบบแนวคิด "แผนความร่วมมือยั่งยืน" เพื่อจัดการทรัพยากร

แนวคิดที่ ๑ การส่งเสริมการลงทุนและถ่ายทอดเทคโนโลยีพลังงานหมุนเวียน ประเทศพัฒนาแล้วลงทุนและถ่ายทอดเทคโนโลยีพลังงานแสงอาทิตย์, ลม, น้ำ ให้ประเทศกำลังพัฒนาเพื่อลดการพึ่งพาพลังงานฟอสซิล

แนวคิดที่ ๒ การสร้างกลไกการค้าที่เป็นธรรมและโปร่งใส กำหนดข้อตกลงระหว่างประเทศในการซื้อขายแร่ธาตุและพลังงาน เพื่อป้องกันการผูกขาดและสร้างเสถียรภาพราคาที่เป็นธรรมต่อทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค

แนวคิดที่ ๓ การจัดตั้งกองทุนหรือธนาคารทรัพยากรระหว่างประเทศ เพื่อให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ประเทศที่ต้องการพัฒนาแหล่งพลังงานสะอาด หรือประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนผ่านพลังงาน

๔. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากแผนความร่วมมือนี้ (ทั้งด้านเศรษฐกิจ, สังคม และสิ่งแวดล้อม)

๔.๑ ด้านเศรษฐกิจ

สร้างความมั่นคงทางพลังงาน, ลดความผันผวนของราคา, กระตุ้นการลงทุนในอุตสาหกรรมสีเขียว

๔.๒ ด้านสังคม

ลดปัญหาสุขภาพจากมลพิษ, สร้างงานในภาคพลังงานสะอาด และลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงพลังงาน

๔.๓ ด้านสิ่งแวดล้อม

ลดภาวะโลกร้อน, ลดมลพิษทางอากาศและน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่จำกัด

๕. บทบาทสำคัญของ "ประเทศที่มีทรัพยากรมาก" และ "ประเทศที่ขาดแคลนทรัพยากร" ในการร่วมมือครั้งนี้คืออะไร

๕.๑ ประเทศที่มีทรัพยากรมาก

ควรมีบทบาทในการควบคุมการสกัดและการส่งออกให้มีความยั่งยืน, ร่วมลงทุนในการพัฒนาพลังงานหมุนเวียนในประเทศตนเองและประเทศอื่น ๆ, พิจารณาแบ่งปันผลประโยชน์อย่างยุติธรรม

๕.๒ ประเทศที่ขาดทรัพยากร

ควรมีบทบาทในการเร่งพัฒนาพลังงานหมุนเวียนภายในประเทศ, ส่งเสริมการประหยัดพลังงาน, ลงทุนในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และการรีไซเคิล

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า: ใครเหนือกว่า ใครต้องปรับตัว

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัด ม.๒/๔ วิเคราะห์การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศที่ส่งผลต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิตและราคาสินค้า

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การแข่งขันทางการค้าเกิดขึ้นได้ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญของเศรษฐกิจตลาด การแข่งขันที่เหมาะสมช่วยกระตุ้นให้ผู้ผลิตพัฒนาคุณภาพสินค้า เพิ่มปริมาณการผลิต และกำหนดราคาที่เหมาะสม แต่หากการแข่งขันรุนแรงหรือไม่เป็นธรรม อาจส่งผลเสียต่อผู้ผลิตรายย่อยและผู้บริโภค การเข้าใจผลของการแข่งขันและการปรับตัวอย่างเหมาะสมจึงจำเป็นต่อการอยู่รอดทางเศรษฐกิจทั้งในระดับบุคคลและประเทศ

๓. สาระการเรียนรู้

๑. ความหมายของการแข่งขันทางการค้า การแข่งขันทางการค้าคือ สถานการณ์ที่ผู้ประกอบการหลายรายเสนอขายสินค้าหรือบริการชนิดเดียวกันแก่ผู้บริโภค เพื่อให้ตัดสินใจเลือกซื้อ ซึ่งส่งผลให้แต่ละรายต้องพัฒนา กลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อดึงดูดลูกค้า เช่น ปรับปรุงคุณภาพสินค้า ลดราคา หรือเพิ่มบริการพิเศษ

๒. ลักษณะของการแข่งขันในประเทศ หมายถึง การแข่งขันระหว่างผู้ผลิตหรือร้านค้าภายในประเทศเดียวกัน เช่น

- ร้านสะดวกซื้อแข่งขันกันลดราคา
- ผู้ขายผลไม้ในตลาดต้องแข่งขันกันเรื่องความสดและราคาถูก
- โรงงานผลิตเสื้อผ้าภายในประเทศแข่งกันออกแบบสินค้าที่โดนใจลูกค้า

๓. ลักษณะของการแข่งขันระหว่างประเทศ เป็นการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ ที่ส่งออกสินค้าชนิดเดียวกันเพื่อแย่งชิงตลาดโลก เช่น

- ประเทศไทยและเวียดนามแข่งขันกันส่งออกข้าว
- เกาหลีใต้กับจีนแข่งขันกันผลิตโทรศัพท์มือถือ
- อินเดียกับบังกลาเทศแข่งขันกันส่งออกสิ่งทอราคาถูก

๔. ผลของการแข่งขันต่อสินค้าและตลาด การแข่งขันที่เหมาะสมส่งผลเชิงบวกหลายด้าน ได้แก่:

- คุณภาพสินค้า: ผู้ผลิตต้องปรับปรุงมาตรฐานและประสิทธิภาพ เพื่อให้สินค้าน่าเชื่อถือแข็งแรง หรือทันสมัยมากขึ้น
- ปริมาณการผลิต: เมื่อตลาดมีความต้องการสูง และมีคู่แข่งมาก ผู้ผลิตต้องเพิ่มกำลังการผลิตให้ทัน
- ราคาสินค้า: ราคาจะถูกควบคุมโดยกลไกตลาด เช่น ถ้าคู่แข่งลดราคา เราอาจต้องลดราคาหรือเพิ่มคุณค่าให้เท่าเทียม

๕. การแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม บางกรณีการแข่งขันไม่ได้ช่วยผู้บริโภค แต่กลับทำให้ตลาดเสียสมดุล เช่น

- การขายตัดราคาแบบขาดทุน เพื่อให้รายอื่นเจ๊ง แล้วผูกขาดตลาด
- การรวมกลุ่มผูกขาดสินค้าและควบคุมราคา
- การใส่ข้อมูลเท็จในโฆษณา เพื่อหลอกลวงผู้บริโภค

๖. แนวทางการอยู่รอดของผู้ประกอบการในภาวะแข่งขัน

- พัฒนาคุณภาพสินค้า ให้ดีกว่าคู่แข่ง หรือมีจุดเด่นเฉพาะ
- ปรับกลยุทธ์ด้านราคา ให้เหมาะสม เช่น มีโปรโมชั่นโดยไม่ขาดทุน
- สร้างความแตกต่าง (ความเป็นเอกลักษณ์) เช่น รูปแบบสินค้า บรรจุภัณฑ์ บริการหลังการขาย
- ใช้ความคิดสร้างสรรค์ เช่น นำเทคโนโลยีมาใช้ในการขายออนไลน์ หรือเพิ่มประสบการณ์ให้ลูกค้า

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายลักษณะของการแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศได้ พร้อมทั้งเข้าใจผลที่เกิดขึ้นต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และราคาสินค้า

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ตัวอย่างการแข่งขันทางการค้าจากสถานการณ์จริง พร้อมเชื่อมโยงกับผลกระทบที่เกิดขึ้น และเสนอแนวทางการปรับตัวอย่างเหมาะสม

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- แสดงทัศนคติเชิงสร้างสรรค์ต่อการแข่งขัน เช่น การเคารพคู่แข่ง การเห็นคุณค่าของการพัฒนาสินค้า และยอมรับความหลากหลายทางตลาด

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ตัวอย่างการแข่งขันทางการค้าจากสถานการณ์จริง พร้อมเชื่อมโยงกับผลกระทบที่เกิดขึ้น และเสนอแนวทางการปรับตัวอย่างเหมาะสม โดยแสดงทัศนคติเชิงสร้างสรรค์ต่อการแข่งขัน เช่น การเคารพคู่แข่ง การเห็นคุณค่าของการพัฒนาสินค้า และยอมรับความหลากหลายทางตลาด (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๑.๑,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า: ใครเหนือกว่า ใครต้องปรับตัว
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ตัวอย่างการแข่งขันทางการค้าจากสถานการณ์จริง พร้อมเชื่อมโยงกับผลกระทบที่เกิดขึ้น และเสนอแนวทางการปรับตัวอย่างเหมาะสม โดยแสดงทัศนคติเชิงสร้างสรรค์ต่อการแข่งขัน เช่น การเคารพคู่แข่ง การเห็นคุณค่าของการพัฒนาสินค้า และยอมรับความหลากหลายทางตลาด	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูวาง “กล่องสินค้าจำลอง” หรือภาพถ่ายสินค้าชนิดเดียวกัน ๓ แบบ ไว้หน้าชั้น เช่น ๑.๑ ข้าวสารถุงละ ๕ กิโลกรัม จาก ๓ ยี่ห้อ ราคา ๙๐ / ๑๐๕ / ๑๓๐ บาท ๑.๒ นมกล่อง UHT จาก ๓ ยี่ห้อ รสเหมือนกัน ปริมาณเท่ากัน แต่ราคาต่างกัน ๒. ครูตั้งคำถามกระตุ้นให้คิดและแลกเปลี่ยนกันในกลุ่มย่อย - ทำไมสินค้าชนิดเดียวกัน ราคาถึงไม่เท่ากัน ๓. ครูให้กลุ่มแต่ละกลุ่มพูดในโต๊ะก่อน แล้วครูสุ่มฟังบางกลุ่ม ครูรวบรวมคำตอบจากปากนักเรียนบนกระดาน	แนวคำตอบนักเรียน - บรรจุภัณฑ์ดูดีกว่า - คุณภาพต่างกัน - โฆษณาเยอะกว่า - ชื่อเสียงแบรนด์	๑. Powerponit เรื่อง การแข่งขันทางการค้า: ใครเหนือกว่า ใครต้องปรับตัว ๒. ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง ข้อมูลการแข่งขันทางการค้า	ใบงานที่ ๗ เรื่อง สถานการณ์จำลอง “รองเท้าไทยไปไม่รอด”	- ใบงานที่ ๗ เรื่อง สถานการณ์จำลอง “รองเท้าไทยไปไม่รอด” - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า: ใครเหนือกว่า ใครต้องปรับตัว
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
(๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๑.๑,๔.๓.๑) **ด้านความรู้** อธิบายลักษณะของการแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศได้พร้อมทั้งเข้าใจผลที่เกิดขึ้นต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และราคาสินค้า **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์ตัวอย่างการแข่งขันทางการค้าจากสถานการณ์จริง พร้อมเชื่อมโยงกับผลกระทบที่เกิดขึ้น และเสนอแนว	๔. ครูโยงเข้าสู่บทเรียน “วันนี้เราจะเรียนกันว่าการแข่งขันทางการค้า ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ส่งผลต่ออะไรบ้าง เช่น ทำไมสินค้าราคาไม่เท่ากัน ทำไมบางเจ้าขายดี บางเจ้าขาดทุน แล้วการแข่งขันมันทำให้ผู้บริโภคได้อะไร เสียอะไร”				
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “แข่งกันขาย แข่งกันคิด” ๒. ครูให้สถานการณ์จำลองให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันคิด “สมมุติว่าในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีร้านขายข้าว ๓ ร้าน • ร้าน A: ขายข้าวถุงละ ๙๕ บาท • ร้าน B: ขายข้าวถุงละ ๙๐ บาท • ร้าน C: ขายข้าวถุงละ ๘๕ บาท + มีของแถม” ๓. ครูถามนักเรียนด้วยคำถามดังต่อไปนี้ - ถ้าคุณเป็นลูกค้า จะซื้อร้านไหน เพราะอะไร - ถ้าคุณเป็นเจ้าของร้าน A จะทำยังไงให้ไม่เสียลูกค้า	- ซื้อร้าน C เพราะราคาถูกและมีโปรโมชั่น - เพิ่มโปรโมชั่น มีของแถม พัฒนาคุณภาพสินค้าให้ดีขึ้น หรือจ้างคนดังเป็นพรีเซ็นเตอร์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า: ใครเหนือกว่า ใครต้องปรับตัว
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ทางการปรับตัวอย่างเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** แสดงทัศนคติเชิงสร้างสรรค์ต่อการแข่งขัน เช่น การเคารพคู่แข่ง การเห็นคุณค่าของการพัฒนาสินค้า และยอมรับความหลากหลายทางตลาด **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๔. ครูสรุปคำตอบนักเรียนสั้น ๆ ลงกระดาน “ลดราคา เพิ่มของแถม พัฒนาคุณภาพทำให้ข้าวหอมขึ้นดีขึ้น และโฆษณามากขึ้น” และครูชี้ว่านี่คือตัวอย่าง “การแข่งขัน” ซึ่งเกิดขึ้นทั้งในระดับหมู่บ้าน ประเทศ และระหว่างประเทศ ๕. ครูแจกใบข้อมูล “การแข่งขันจริงระหว่างประเทศ” ให้แต่ละกลุ่ม ๑ ใบ แล้วให้นักเรียนอ่านเงียบ ๆ แล้วตอบคำถามลงในใบข้อมูล ๖. ครูแจก “แผ่นวิเคราะห์ผลจากการแข่งขัน” ให้กลุ่มเติมตาราง ๗. ครูสรุปเชื่อมโยงก่อนเข้าสู่ขั้นปฏิบัติว่า “การแข่งขันมีทั้งข้อดีและข้อที่ต้องระวัง ถ้าเราเป็นผู้บริโภค เราได้ของดีราคาดี แต่ถ้าเราเป็นผู้ผลิต เราต้องวางแผนดี ๆ ไม่งั้นก็อยู่ไม่ได้ ในขั้นต่อไปเราจะลองวิเคราะห์สถานการณ์จริง แล้วคิดว่าถ้าเป็นเรา จะอยู่รอดในตลาดได้ยังไงบ้าง”	๕. นักเรียนตอบตามที่ได้ศึกษาจากใบข้อมูล			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้กิจกรรม “ถ้าเป็นเรา จะรอดไหม” โดยวิเคราะห์สถานการณ์จำลอง และคิดกลยุทธ์แข่งขัน				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า: ใครเหนือกว่า ใครต้องปรับตัว
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูแจกใบงานที่ ๗ เรื่อง ...สถานการณ์จำลอง โดยคำถามในใบงาน ดังนี้ ๑) สถานการณ์นี้มีการแข่งขันระหว่างใครบ้าง ๒) ผลของการแข่งขันมีต่ออะไรบ้าง (คุณภาพ / ปริมาณ / ราคา) ๓) ถ้าคุณเป็นเจ้าของธุรกิจ จะปรับตัวอย่างไรเพื่อแข่งขันได้ ๔) แนวทางของคุณจะทำให้ธุรกิจอยู่รอดอย่างไรในระยะยาว ๓.ครูสุ่มกลุ่มนำเสนอ ๒ กลุ่มมาแชร์คำตอบหน้าชั้น กลุ่มอื่นฟัง และเปรียบเทียบกับแนวทางของตนเอง ๔. ครูชี้เสริม “บางกลุ่มเลือกพัฒนาแบรนด์ บางกลุ่มลดราคา บางกลุ่มเพิ่มความแตกต่าง ทั้งหมดคือกลยุทธ์ทางการค้า” ๕. ครูสรุปบทเรียนหลังทำกิจกรรมว่า“วันนี้เราเห็นแล้วว่าการแข่งขันทำให้เรา ‘ต้องไม่หยุดนิ่ง’ จะขายได้หรือไม่ได้ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับใครถูกกว่าเสมอแต่ขึ้นอยู่กับว่าเราคิดแผนได้ดีแค่ไหน และเข้าใจตลาดแค่ไหน”				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า: ใครเหนือกว่า ใครต้องปรับตัว
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูถามนักเรียนว่า “จากสถานการณ์เมื่อกี้... ใครคิดว่า ‘การตั้งราคาต่ำ’ คือทางรอดเดียว, ใครคิดว่า ‘คุณภาพ’ สำคัญกว่า และใครคิดว่าต้อง ‘ทำทั้งสองอย่างให้สมดุล โดยให้นักเรียนยกมือ ๒. ครูสรุปบทเรียนวันนี้ว่า ๒.๑ การแข่งขันเกิดขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ ระหว่างผู้ผลิตสินค้าเดียวกันในตลาดเดียวกัน ๒.๒ การแข่งขันส่งผลต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และราคาผู้ผลิตต้องปรับตัวเพื่อดึงดูดลูกค้า ๒.๓ ผู้ประกอบการต้องวางกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ จะลดราคา เพิ่มคุณภาพ หรือสร้างความแตกต่าง ต้องคิดให้รอบด้าน ๓. ครูเสริม “สิ่งที่เราเรียนวันนี้ ไม่ได้จำกัดแค่ธุรกิจใหญ่โตแต่ถ้าเธออยากขายของในตลาดนัดนักเรียนเธอก็ต้องคิดแบบนี้เหมือนกัน”	๑. นักเรียนตอบตามประสบการณ์ของตนเอง ๒. นักเรียนทุกคนตั้งใจฟังครูสรุปข้อมูลที่เรียนในวันนี้พร้อมจดบันทึก			

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerponit เรื่อง การแข่งขันทางการค้า: ใครเหนือกว่า ใครต้องปรับตัว

๒) ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง ข้อมูลการแข่งขันทางการค้า

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๗ เรื่อง สถานการณ์จำลอง “รองเท้าไทยไปไม่รอด”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายลักษณะของการแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศได้ พร้อมทั้งเข้าใจผลที่เกิดขึ้นต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และราคาสินค้า	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๗ เรื่อง สถานการณ์จำลอง “รองเท้าไทยไปไม่รอด”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์ตัวอย่างการแข่งขันทางการค้าจากสถานการณ์จริง พร้อมเชื่อมโยงกับผลกระทบที่เกิดขึ้น และเสนอแนวทางการปรับตัวอย่างเหมาะสม	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๗ เรื่อง สถานการณ์จำลอง “รองเท้าไทยไปไม่รอด”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) แสดงทัศนคติเชิงสร้างสรรค์ต่อการแข่งขัน เช่น การเคารพคู่แข่ง การเห็นคุณค่าของการพัฒนาสินค้า และยอมรับความหลากหลายทางตลาด	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๗ เรื่อง สถานการณ์จำลอง “รองเท้าไทยไปไม่รอด”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์ตัวอย่างการแข่งขันทางการค้าจากสถานการณ์จริง พร้อมเชื่อมโยงกับผลกระทบที่เกิดขึ้น	๑. ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๗ เรื่อง สถานการณ์จำลอง “รองเท้าไทยไปไม่รอด”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

และเสนอแนวทางการปรับตัวอย่างเหมาะสม โดยแสดงทัศนคติเชิงสร้างสรรค์ต่อการแข่งขัน เช่น การเคารพคู่แข่ง การเห็นคุณค่าของการพัฒนาสินค้า และยอมรับความหลากหลายทางตลาด (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๑.๑,๔.๓.๑)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การแข่งขันทางการค้า: ใครเหนือกว่า ใครต้องปรับตัว

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๗ สถานการณ์จำลอง “รองเท้าไทยไปไม่รอด”	เสนอแนวทางการปรับตัวจากสถานการณ์	เสนอแนวทางชัดเจน เป็นไปได้จริง และเหมาะกับสถานการณ์	เสนอแนวทางพอใช้ได้ แต่ยังไม่ชัดเจน	แนวทางไม่สอดคล้องหรือยังไม่ชัดเจน

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง ข้อมูลการแข่งขันทางการค้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า: ใครเหนือกว่า ใครต้องปรับตัว
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ใบข้อมูล ๑ ข้าวไทย vs ข้าวเวียดนาม

- ประเทศไทยและเวียดนามต่างเป็นผู้ส่งออกข้าวอันดับต้นของโลก
- ข้าวไทยเป็นข้าวหอมมะลิ มีชื่อเสียงด้านคุณภาพ
- ข้าวเวียดนามเป็นข้าวขาวธรรมดา
- ราคาข้าวเวียดนามมักถูกกว่าข้าวไทย
- ปัจจุบันหลายประเทศในแอฟริกาและเอเชียหันมานำเข้าข้าวจากเวียดนามมากขึ้น

คำถามให้กลุ่มตอบ

๑. ข้าวทั้งสองประเทศแตกต่างกันอย่างไร
๒. ลูกค้าต่างชาติอาจเลือกข้าวจากประเทศใด เพราะเหตุใด
๓. ถ้าคุณเป็นผู้ส่งออกของไทย จะปรับตัวยังไง

ใบข้อมูล ๒ โทรศัพท์มือถือจีน vs เกาหลีใต้

- โทรศัพท์จากเกาหลีใต้มีภาพลักษณ์ทันสมัย ดีไซน์ดี
- โทรศัพท์จากจีนราคาถูกลงทุกปี และพัฒนาเทคโนโลยีเร็ว
- ปัจจุบันหลายประเทศเริ่มนำเข้าโทรศัพท์จากจีนมากขึ้น
- มีบางประเทศที่ยังเลือกใช้แบรนด์เกาหลีเพราะเชื่อถือคุณภาพ

คำถามให้กลุ่มตอบ

๑. จุดแข็งของมือถือจีนและเกาหลีแต่ละประเทศคืออะไร
๒. ถ้าคุณเป็นผู้บริโภค จะเลือกซื้อจากประเทศใด เพราะเหตุใด
๓. หากคุณเป็นผู้ผลิตในไทย จะสู้ตลาดนี้ยังไง

ใบข้อมูล ๓ เสื้อผ้าอินเดีย vs บังกลาเทศ

- อินเดียมีอุตสาหกรรมสิ่งทอเก่าแก่ และแรงงานมีทักษะสูง
- บังกลาเทศมีต้นทุนแรงงานต่ำ และผลิตจำนวนมากได้
- แบรนด์ต่างชาติหลายเจ้าตั้งโรงงานที่บังกลาเทศ
- ผู้ผลิตอินเดียเริ่มปรับดีไซน์ให้ทันสมัยเพื่อตีตลาดกลับ

คำถามให้กลุ่มตอบ

๑. ประเทศใดได้เปรียบด้านต้นทุน ประเทศใดเด่นด้านคุณภาพ

๒. ถ้าเป็นแบรนด์เสื้อผ้าในยุโรป จะเลือกตั้งโรงงานที่ใด

๓. การแข่งขันนี้ส่งผลต่อ “คุณภาพ – ปริมาณ – ราคา” อย่างไร

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบตารางวิเคราะห์ผลการแข่งขัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า: ใครเหนือกว่า ใครต้องปรับตัว
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

การแข่งขันระหว่างประเทศ	จุดเด่นของแต่ละประเทศ	ใครได้เปรียบ	ผลต่อคุณภาพสินค้า	ผลต่อปริมาณการผลิต	ผลต่อราคาสินค้า

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบตารางวิเคราะห์ผลการแข่งขัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า: ใครเหนือกว่า ใครต้องปรับตัว
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

การแข่งขันระหว่างประเทศ	จุดเด่นของแต่ละประเทศ	ใครได้เปรียบ	ผลต่อคุณภาพสินค้า	ผลต่อปริมาณการผลิต	ผลต่อราคาสินค้า
ข้าว แข่งขันระหว่าง ไทย กับ เวียดนาม	- ไทย ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี - เวียดนาม ราคาถูก ผลิตได้มาก	เวียดนาม	- ไทย พัฒนาข้าวหอม - เวียดนาม ข้าวอาจคุณภาพต่ำกว่า	เวียดนามผลิตมากกว่าส่งผลให้ตอบสนองตลาดได้ดี	เวียดนามราคาถูกกว่า สามารถดึงลูกค้าได้มากกว่า
มือถือ แข่งขันระหว่าง จีน กับ เกาหลีใต้	- เกาหลีใต้ ดีไซน์ทันสมัย - จีน ราคาถูก เทคโนโลยีเร็ว	จีน	- เกาหลีเน้นพรีเมียม - จีนพัฒนาได้เร็วกว่า	จีนผลิตหลากหลายรุ่นมากขึ้น	จีนตัมป์ราคาลงได้มาก ทำให้เกิดการแข่งขันสูง
เสื้อผ้า แข่งขันระหว่าง อินเดีย กับ บังกลาเทศ	- อินเดีย เสื้อผ้าคุณภาพดี - บังกลาเทศ เสื้อผ้าต้นทุนต่ำ ผลิตเร็ว	บังกลาเทศ	- อินเดียเน้นคุณภาพ - บังคลาเทศเริ่มพัฒนา	บังคลาเทศผลิตได้มาก ต้นทุนต่ำ	ราคาจากบังกลาเทศถูกกว่าทำให้ตีตลาดได้มาก

ใบงานที่ ๗ เรื่อง สถานการณ์จำลอง “รองเท้าไทยไปไม่รอด”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า: ใครเหนือกว่า ใครต้องปรับตัว
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

สถานการณ์: “รองเท้าไทยไปไม่รอด”

คุณเป็นเจ้าของโรงงานผลิตรองเท้าหนังในประเทศไทย รองเท้าของคุณมีชื่อเสียงในตลาดภายในประเทศเรื่องความทนทานและงานฝีมือ แต่ช่วงปีหลัง ๆ เริ่มมียี่ห้อจากเวียดนามและจีนเข้ามาในตลาด ราคาถูกกว่าถึง ๓๐% แม้คุณภาพด้อยกว่า แต่หน้าตาทันสมัยกว่า และทำโฆษณาทางออนไลน์อย่างหนัก ลูกค้าของคุณเริ่มหันไปซื้อแบรนด์ต่างประเทศมากขึ้น ยอดขายลดลงเกือบครึ่งใน ๑ ปี

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์แล้วตอบคำถามในใบงาน

๑. สถานการณ์นี้เป็นการแข่งขันระหว่างใครบ้าง

.....

.....

.....

๒. ผลของการแข่งขันนี้มีต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และราคาสินค้าอย่างไร

.....

.....

.....

๓. ถ้าคุณเป็นเจ้าของโรงงาน จะปรับตัวอย่างไรเพื่อรักษายอดขายไว้ให้ได้

.....

.....

.....

๔. แผนของคุณจะช่วยให้ธุรกิจอยู่รอดในระยะยาวได้อย่างไร

.....

.....

.....

เฉลย ใบงานที่ ๗ เรื่อง สถานการณ์จำลอง “รองเท้าไทยไปไม่รอด”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า: ใครเหนือกว่า ใครต้องปรับตัว
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

สถานการณ์: “รองเท้าไทยไปไม่รอด”

คุณเป็นเจ้าของโรงงานผลิตรองเท้าหนังในประเทศไทย รองเท้าของคุณมีชื่อเสียงในตลาดภายในประเทศเรื่องความทนทานและงานฝีมือ แต่ช่วงปีหลัง ๆ เริ่มมียี่ห้อจากเวียดนามและจีนเข้ามาในตลาด ราคาถูกกว่าถึง ๓๐% แม้คุณภาพด้อยกว่า แต่หน้าตาทันสมัยกว่า และทำโฆษณาทางออนไลน์อย่างหนัก ลูกค้าของคุณเริ่มหันไปซื้อแบรนด์ต่างประเทศมากขึ้น ยอดขายลดลงเกือบครึ่งใน ๑ ปี

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์แล้วตอบคำถามในใบงาน

๑. สถานการณ์นี้เป็นการแข่งขันระหว่างใครบ้าง

เป็นการแข่งขันระหว่างผู้ผลิตรองเท้าในไทย กับแบรนด์จากเวียดนามและจีน

๒. ผลของการแข่งขันนี้มีต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และราคาสินค้าอย่างไร

- คุณภาพ แบรนด์ต่างประเทศอาจด้อยกว่า แต่ดูทันสมัยกว่า
- ปริมาณ ต่างประเทศผลิตได้มากกว่า ราคาต่ำกว่า
- ราคา เขาถูกกว่าทำให้ลูกค้าจึงเปลี่ยนไปซื้อ

๓. ถ้าคุณเป็นเจ้าของโรงงาน จะปรับตัวอย่างไรเพื่อรักษายอดขายไว้ให้ได้

- ปรับดีไซน์ให้เข้ากับวัยรุ่นมากขึ้น
- ใช้โซเชียลมีเดียช่วยโฆษณา
- ทำรุ่นราคาถูกลงบ้าง เพื่อแข่งในบางตลาด
- สร้างจุดขายใหม่ เช่น “ของไทยแท้” หรือ “ทำมือ”

๔. แผนของคุณจะช่วยให้ธุรกิจอยู่รอดในระยะยาวได้อย่างไร

- ถ้าพัฒนาคุณภาพและทำการตลาดดีทำให้สร้างฐานลูกค้าที่มั่นคง
- หากบริหารต้นทุนดี อาจแข่งขันด้านราคาบางรุ่นได้
- ทำแบรนด์ให้เด่น เป็นทางเลือกที่ไม่เหมือนของจีนหรือเวียดนาม
- อาจส่งออกไปยังประเทศที่ให้คุณค่ากับฝีมือไทย

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑	เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ
ตัวชี้วัด ม.๒/๓	เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การวางแผนผลิตสินค้าไม่ใช่แค่การคิดไอเดีย แต่ต้องคำนึงถึงข้อจำกัดในความเป็นจริง เช่น ทรัพยากร เวลา ต้นทุน และความสามารถของผู้ผลิต การวางแผนที่ดีจะช่วยให้ผลิตภัณฑ์สามารถนำไปสู่การผลิตจริงและจำหน่ายได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดธุรกิจชุมชนขนาดย่อมและหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๓. สาระการเรียนรู้

การผลิตสินค้าชุมชนขนาดย่อมต้องเริ่มจากการวางแผนอย่างรอบคอบ โดยผู้ผลิตต้องพิจารณาทั้งทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ความสามารถในการผลิตจริง ต้นทุนที่สามารถลงทุนได้ และราคาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย การวางแผนที่ดีต้องคำนึงถึงผลตอบแทนและความคุ้มค่า พร้อมทั้งยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน การจัดทำแผนการผลิตจึงควรรวมถึงการเลือกประเภทสินค้า ส่วนประกอบหรือวัตถุดิบ วิธีการผลิตที่เหมาะสม รูปแบบการนำเสนอสินค้า และการประเมินต้นทุน–กำไรเบื้องต้น เพื่อให้สามารถนำไปใช้ผลิตและจำหน่ายได้จริงในบริบทของโรงเรียน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายองค์ประกอบสำคัญของการวางแผนผลิตสินค้าอาหารชุมชนขนาดย่อมได้อย่างเข้าใจ โดยเชื่อมโยงกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ออกแบบแผนการผลิตสินค้าอาหารเบื้องต้นได้ โดยใช้ข้อมูลเรื่องทรัพยากร พฤติกรรมผู้บริโภค ต้นทุน–กำไร และความเป็นไปได้ในการผลิตจริงในโรงเรียน

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- แสดงความรับผิดชอบ ความร่วมมือ และทัศนคติที่ดีในการทำงานกลุ่ม และใส่ใจการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ออกแบบแผนการผลิตสินค้าอาหารเบื้องต้นได้ โดยใช้ข้อมูลเรื่องทรัพยากร พฤติกรรมผู้บริโภค ต้นทุน–กำไร และความเป็นไปได้ในการผลิตจริงในโรงเรียน โดยแสดงความรับผิดชอบ ความร่วมมือ และทัศนคติที่ดีในการทำงานกลุ่ม และใส่ใจการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๑.๑, ๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ออกแบบแผนการผลิตสินค้าอาหารเบื้องต้นได้ โดยใช้ข้อมูลเรื่องทรัพยากร พฤติกรรมผู้บริโภค ต้นทุน–กำไร และความเป็นไปได้ในการผลิตจริงในโรงเรียน โดยแสดงความรับผิดชอบ ความร่วมมือ และทัศนคติที่ดีในการทำงานกลุ่ม และใส่ใจการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๑.๑, ๔.๓.๑)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูตั้งคำถามชวนนักเรียนย้อนคิดจากบทเรียนก่อนหน้านี้ว่า “ช่วงที่ผ่านมา เราได้เรียนรู้หลายเรื่องเกี่ยวกับการผลิตสินค้าและบริการ ทั้งเรื่องทรัพยากร ปัจจัยการผลิต ต้นทุน–กำไร และเศรษฐกิจพอเพียง ถ้าวันหนึ่งเราจะต้องลงมือผลิตของเพื่อขายเองจริง ๆ เราควรคำนึงถึงอะไรบ้าง ” ๒. ครูบันทึกคำตอบของนักเรียนไว้บนกระดาน ๓. แจ้งสถานการณ์สำคัญ ครูอธิบายให้นักเรียนทราบว่า “ในชั่วโมงที่ ๑๔ เราจะจัดตลาดจำลองขึ้นจริงในโรงเรียน นักเรียนแต่ละกลุ่มต้องนำสินค้าอาหารที่ทำเองได้ง่าย ๆ มาขายให้เพื่อน ๆ ราคาอยู่ที่ ๑๕–๒๕ บาท และต้องเป็นอาหารที่เตรียมมาจากบ้านได้ โดยยังดูน่ารับประทานเมื่อถึงเวลา วันนี้เราจะเริ่มวางแผนกันว่าจะทำสินค้าอะไรดีที่ทั้งทำได้จริง ขายได้จริง และคุ้มต้นทุน”	๑. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบาย ๒. แนวคำตองนักเรียน เช่น เลือกวัตถุดิบใกล้ตัว, ต้นทุนต่ำ, ขายในราคาที่คนซื้อได้, และผลิตเองได้ไม่ยาก ฯลฯ	Powerpoint เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง	ใบงานที่ ๘ เรื่อง แผนการผลิตสินค้าเบื้องต้น	- ใบงานที่ ๘ เรื่อง แผนการผลิตสินค้าเบื้องต้น - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านความรู้ อธิบายองค์ประกอบสำคัญของการวางแผนผลิตสินค้าอาหารชุมชนขนาดย่อมได้อย่างเข้าใจ โดยเชื่อมโยงกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง **ด้านทักษะกระบวนการ** ออกแบบแผนการผลิตสินค้าอาหารเบื้องต้นได้ โดยใช้ข้อมูลเรื่องทรัพยากร พฤติกรรมผู้บริโภค ต้นทุน–กำไร และความเป็นไปได้ในการผลิตจริงในโรงเรียน **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** แสดงความรับผิดชอบ ความร่วมมือ และทัศนคติ	๔. กระตุ้นความคิดครูถามนักเรียนว่า ๔.๑ ถ้าจะทำสินค้าราคาไม่เกิน ๒๕ บาท ที่ยังดูน่ากินตอนถึงมือเพื่อน ๆ นักเรียนจะทำอะไรดี ๔.๒ มีวัตถุดิบอะไรในครัวที่บ้าน ที่นักเรียนคิดว่าใช้ทำอาหารขายได้ง่าย ๆ บ้าง ๔.๓ ถ้าเพื่อน ๆ ใน ม.๑–ม.๖ เป็นลูกค้า นักเรียนจะเลือกทำอะไรให้เขาซื้อ	๔. นักเรียนสามารถตอบได้ตามอัธยาศัย			
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. กิจกรรม “ภาพเดียวคิดเป็นธุรกิจ” ครูฉายภาพสินค้าอาหารง่าย ๆ ๓ ภาพ เช่น ขนมปังหน้าหมู, ปังเย็น, และเฟรนช์ฟรายส์ใส่กล่องกระดาษ พร้อมตั้งคำถามชวนคิด ดังนี้ ๑.๑ ในภาพนี้ถ้าเพื่อนนักเรียนจะขายสินค้านี้ในโรงเรียน เขาต้องมีอะไรบ้าง ๒. สรุปความรู้จากชั่วโมงที่ ๑–๘ ครูเรียกนักเรียนช่วยกันทบทวนความรู้ที่เคยเรียนมา โดยครูใช้ตารางช่วยสรุป แล้วให้นักเรียนตอบครูเติมคำตอบของนักเรียน	๑.๑ นักเรียนตอบ เช่น สินค้า , วัตถุดิบ–เครื่องมือ ปัจจัยการผลิต และราคาขาย–กำไร			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ที่ดีในการทำงานกลุ่ม และใส่ใจการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๓. เงื่อนไขการขายจริงในโรงเรียน ครูอธิบายให้ชัดเจนว่าในชั่วโมงที่ ๑๔ นักเรียนจะมี “ตลาดขายจริง” โดยขายให้เพื่อน ม.๑–ม.๖ ซึ่ง ข้อกำหนด ดังนี้ ๓.๑ ต้องเป็นอาหารที่ เตรียมมาจากบ้านได้ และ ไม่ต้องอุ่นหรือปรุงเพิ่มในโรงเรียน ๓.๒ ขายได้ในราคาประมาณ ๑๕–๒๕ บาท ๓.๓ เน้นการใช้ของที่มีอยู่หรือใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น ๔. ครูแจกใบงาน “แผนการผลิตสินค้าเบื้องต้น” และครูอธิบายโครงสร้างของใบงาน พร้อมครูย้ำเป้าหมายว่า ทุกกลุ่มจะได้ฝึกวางแผนอย่างผู้ประกอบการจริง ใช้ความรู้ทั้งหมดที่เคยเรียนมาและเตรียมตัวสู่การขายสินค้าจริงในสัปดาห์ถัดไป	๔. นักเรียนร่วมกันทำใบงาน เรื่อง แผนการผลิตสินค้าเบื้องต้น			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. กิจกรรมวางแผนผลิตสินค้าอาหารเพื่อขายจริงและประเมินการทำงานกลุ่ม โดยครูชี้แจงกิจกรรม ๑.๑ แจกใบงาน “แผนการผลิตสินค้าเบื้องต้น” ให้แต่ละกลุ่ม ๑.๒ อธิบายเงื่อนไขสินค้า ดังนี้				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- ต้องเป็นอาหารที่ ทำง่าย เตรียมจากบ้านได้ ไม่ใช้ความร้อน และมีราคาขายอยู่ที่ ๑๕–๒๕ บาท - นักเรียนจะต้องนำเสนอผลงานกลุ่มอย่างย่อในตอนท้าย และอธิบายเกณฑ์การเป็นสมาชิกที่ดีในการทำงานกลุ่ม จะมีการประเมินเพื่อนในกลุ่ม (ใช้แบบประเมิน) ๒. นักเรียนทำงานกลุ่มโดยใช้ใบงาน ๒.๑ แต่ละกลุ่มวางแผนการผลิตสินค้าตามใบงานที่แจก ๒.๒ ครูเดินตรวจ ติดตาม และซักถามเพื่อส่งเสริมกระบวนการคิด เช่น “วัตถุดิบนี้หาได้ง่ายหรือไม่”, “จะลดต้นทุนได้อย่างไรโดยที่สินค้ายังน่ากิน”, “ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงข้อไหน” และกระตุ้นให้แต่ละกลุ่มกรอกข้อมูลครบถ้วน โดยเฉพาะต้นทุนรายได้–กำไร ๓. นำเสนองานกลุ่มโดยคัดเลือกกลุ่มตัวแทน ๖ กลุ่ม นำเสนอหน้าห้อง กลุ่มละ ๒ นาที ให้นำเสนอเฉพาะประเด็นสำคัญ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	- ชื่อสินค้า, วิธีเตรียม, ราคาขาย และต้นทุน–กำไร - หลักพอเพียงที่ใช้ - ครูสามารถซักถามเสริม เช่น “หากเตรียมจากบ้านจริง จะมีอะไรเป็นอุปสรรคบ้าง” ๔. ประเมินการทำงานกลุ่ม นักเรียนแต่ละคนประเมินสมาชิกในกลุ่มของตนเอง โดยใช้แบบประเมิน				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูอธิบายคำสั่งที่ในช่วงท้ายชั่วโมงที่ ๙ ว่าตอนนี้นักเรียนทุกกลุ่มได้วางแผนเบื้องต้นกันแล้วว่าจะขายสินค้าอะไร คราวนี้จะต้องไปหาข้อมูลจริง เพิ่มเติมเพื่อนำมาต่อยอดในชั่วโมงหน้า โดยแต่ละกลุ่มต้องกลับไปทำสิ่งต่อไปนี้ให้ครบ ดังนี้ ๑.๑ หาต้นทุนวัตถุดิบ ที่ต้องใช้ในการผลิตสินค้า เช่น ถ้าจะขายขนมปังปิ้งราดช็อกโกแลต หาราคา ขนมปัง ๑ แถว มีกี่แผ่น ซอสช็อกโกแลต ๑ หลอดมี กี่กรัม ราคาเท่าไหร่ คิดว่าใช้ได้กี่แผ่น และ	๑. นักเรียนให้แต่ละกลุ่มจดข้อมูลทั้งหมดนี้ลงในกระดาษหรือสมุด แล้วนำมาใช้ในชั่วโมงที่ ๑๐ เพื่อเริ่มคำนวณต้นทุนอย่างจริงจัง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ถ้าต้องใช้เนย น้ำตาล กล้วย หรือวัตถุดิบอื่น ๆ ก็ต้องหา ราคาและปริมาณ มาให้ครบ ๑.๒ หาข้อมูลอุปกรณ์และภาชนะ ที่จะใช้ เช่น ถ้าจะปิ้ง ต้องหาเตาปิ้งขนมปังได้จากที่บ้านใคร หรือถ้าจะใส่จานใส่ถุง ต้องหาว่าใช้จาน/ถุงแบบไหน ราคาเท่าไหร่ และถ้าต้องใช้ช้อน ส้อม ไม้จิ้ม หรือกล่องโฟมจะเอามาจากไหนต้องซื้อไหม ๓. วางแผนว่าในชั่วโมงที่ ๑๐ จะเริ่มทดลองทำอะไร เช่น ต้องเตรียมอุปกรณ์อะไรมา และจะเตรียมวัตถุดิบตัวอย่างอะไรมาลอง				

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๘ เรื่อง แผนการผลิตสินค้าเบื้องต้น

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายองค์ประกอบสำคัญของการวางแผนผลิตสินค้าอาหารชุมชนขนาดย่อมได้อย่างเข้าใจ โดยเชื่อมโยงกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๘ เรื่อง แผนการผลิตสินค้าเบื้องต้น	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) ออกแบบแผนการผลิตสินค้าอาหารเบื้องต้นได้ โดยใช้ข้อมูลเรื่องทรัพยากร พฤติกรรมผู้บริโภค ต้นทุน–กำไร และความเป็นไปได้ในการผลิตจริงในโรงเรียน	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๘ เรื่อง แผนการผลิตสินค้าเบื้องต้น	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) แสดงความรับผิดชอบ ความร่วมมือ และทัศนคติ ที่ดีในการทำงานกลุ่ม และใส่ใจการใช้ทรัพยากร อย่างคุ้มค่า	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๘ เรื่อง แผนการผลิตสินค้าเบื้องต้น	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) ออกแบบแผนการผลิตสินค้าอาหารเบื้องต้นได้ โดยใช้ข้อมูลเรื่องทรัพยากร พฤติกรรมผู้บริโภค ต้นทุน–กำไร และความเป็นไปได้ในการผลิตจริงในโรงเรียน โดยแสดงความรับผิดชอบ ความร่วมมือ และทัศนคติที่ดีในการ	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๘ เรื่อง แผนการผลิตสินค้าเบื้องต้น	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

ทำงานกลุ่ม และใส่ใจการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๑.๑, ๔.๓.๑)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๘ เรื่อง แผนการผลิตสินค้าเบื้องต้น	การเลือกสินค้าและการวางแผน แบ่งความรับผิดชอบและบอกวิธีการผลิต คำวณต้นทุนกำไร และสามารถประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้	ระบุข้อมูลสินค้าได้ชัดเจน มีการแบ่งหน้าที่ครบถ้วนและชัดเจน, แสดงความรับผิดชอบที่นำไปปฏิบัติได้จริงคำนวณต้นทุน รายได้และกำไรได้อย่างถูกต้องและแสดง กำไรที่เป็นบวก เลือกใช้หลักพอเพียงที่สอดคล้องกับแผนธุรกิจ และอธิบายเหตุผลได้ชัดเจนและเชื่อมโยง	ระบุข้อมูลสินค้าได้ มีการมีการแบ่งหน้าที่ แต่รายละเอียดคลุมเครือหรือไม่ชัดเจนว่าใครทำอะไร คำนวณถูกต้องแต่กำไรน้อยมาก หรือมีการคำนวณผิดพลาดในบางรายการเลือกหลักพอเพียงได้แต่การอธิบายไม่ละเอียดพอหรือเชื่อมโยงกับการทำธุรกิจไม่ชัดเจน	ระบุข้อมูลสินค้าไม่ชัดเจน ไม่มีการแบ่งหน้าที่ หรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายไม่สอดคล้องกับงาน การคำนวณผิดพลาดอย่างมาก หรือแสดงผลขาดทุน เลือกหลักพอเพียงน้อยหรือผิดประเด็นการอธิบายทั่วไปไม่เจาะจง

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๘ เรื่อง แผนการผลิตสินค้าเบื้องต้น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

อาหารเพื่อขายจริงในโรงเรียน.....

๑. ชื่อสินค้าอาหารที่กลุ่มวางแผนจะขาย.....

๒. สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

๓. วัตถุดิบที่ใช้

.....

.....

.....

.....

.....

๔. วิธีการผลิตแบบง่าย ๆ (ทำได้ที่บ้าน)

.....

.....

.....

.....

.....

๕. การเตรียมสินค้าให้พร้อมขายโดยไม่ใช้ความร้อน

.....

.....

.....

.....

.....

๖. ราคาขายต่อหน่วย.....บาท (อยู่ระหว่าง ๑๕-๒๕ บาท)

๗. จำนวนสินค้าที่วางแผนจะขาย.....ชิ้น / ถ้วย / กล่อง (ขั้นต่ำ ๑๐ หน่วย)

๘. คาดการณ์ต้นทุนรวม-รายได้-กำไร

รายการ.....จำนวนเงิน (บาท)

ต้นทุนรวมทั้งหมด.....

รายได้รวมจากการขาย.....

กำไรที่คาดว่าจะได้.....

๙. หลักความพอเพียงที่กลุ่มนำมาใช้ในการวางแผน

ใช้วัตถุดิบจากบ้าน/ท้องถิ่น

คำนึงถึงความประหยัด

ทำเท่าที่ทุนและแรงเรามี

ขายราคาที่เพื่อนเข้าถึงได้

อื่น ๆ .....

๑๐. อธิบายเพิ่มเติมว่าเพราะเหตุใดจึงเลือกหลักพอเพียงนี้

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

ให้นักเรียนประเมินสมาชิกในกลุ่มแต่ละคน รวมถึงตนเอง

ชื่อผู้ประเมิน.....กลุ่มที่..... วันที่ประเมิน .....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนประเมินตนเองและสมาชิกในกลุ่มแต่ละคนตามหัวข้อที่กำหนด โดยให้เลือกในระดับที่ตรงกับพฤติกรรมของแต่ละคนมากที่สุด

เกณฑ์การประเมิน

ตัวชี้วัด	ดีมาก (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. มีส่วนร่วมในการวางแผนและทำงาน			
๒. ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนอย่างมีความรับผิดชอบ			
๓. รับฟังความคิดเห็นเพื่อนและร่วมตัดสินใจในกลุ่ม			
๔. มีทัศนคติที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น			

ความคิดเห็นเพิ่มเติม (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง วางแผนต้นทุน-กำไร

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑	เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ
ตัวชี้วัด ม.๒/๓	เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การวางแผนผลิตสินค้าอาหารขนาดย่อมให้สามารถขายได้จริงในบริบทของโรงเรียน จำเป็นต้องเข้าใจต้นทุนทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง ทั้งต้นทุนทางตรง เช่น วัตถุดิบ ภาชนะ และต้นทุนแฝง เช่น ค่าไฟ ค่าสถานที่ ตลอดจนสามารถคำนวณต้นทุนต่อหน่วยได้อย่างถูกต้องและตั้งราคาขายที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงกำไรที่เพียงพอ ความเป็นไปได้ในการขายจริง และพฤติกรรมของผู้บริโภค ซึ่งทั้งหมดนี้ต้องดำเนินการภายใต้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน พร้อมทั้งสามารถวางแผนร่วมกันในกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. สาระการเรียนรู้

๑. ความหมายของต้นทุน
- ต้นทุนคือทรัพยากรที่ใช้ไปในการผลิตสินค้า หรือการให้บริการ
- แบ่งเป็นต้นทุนทางตรง (วัตถุดิบ ค่าแรง) และต้นทุนทางอ้อม (ค่าไฟ ค่าสถานที่ เวลา)

๒. การคำนวณต้นทุนต่อหน่วย
- การคิดราคาของวัตถุดิบที่ซื้อเป็นหน่วยใหญ่ แล้วแปลงเป็นต้นทุนต่อชิ้น
- การรวมต้นทุนภาชนะ อุปกรณ์ และต้นทุนแฝงลงไปในต้นทุนรวมต่อหน่วย

๓. การตั้งราคาขายอย่างเหมาะสม
- หลักการบวกกำไรตามสัดส่วนที่เหมาะสมกับต้นทุน เช่น ๔๐–๖๐%
- การคำนวณราคาขายโดยใช้สูตรง่าย เช่น “ราคาขาย = ต้นทุน × ๑.๕”
- การตั้งราคาที่เหมาะสมกับพฤติกรรมและกำลังซื้อของลูกค้า (นักเรียนในโรงเรียน)

๔. หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการวางแผนผลิตสินค้า
- ความพอประมาณ: ไม่ลงทุนเกินตัว ไม่โลภเกินไปในการตั้งราคา
- ความมีเหตุผล: การใช้ข้อมูลราคาจริงและคำนวณอย่างเป็นระบบ
- การมีภูมิคุ้มกัน: การเผื่อความเสี่ยง เช่น วัตถุดิบขาด การขายไม่หมด

๕. การทำงานเป็นกลุ่มและการแบ่งบทบาทในการผลิตสินค้า
- ความสำคัญของการร่วมมือกันเพื่อให้กระบวนการผลิตมีประสิทธิภาพ
- การมอบหมายหน้าที่ตามความถนัด เช่น นักคำนวณ นักจัดซื้อ นักเตรียมของ นักออกแบบ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายองค์ประกอบของต้นทุนทางตรง–ต้นทุนแฝง และอธิบายหลักการตั้งราคาขายโดยคำนวณจากต้นทุนจริงได้อย่างเข้าใจ พร้อมเชื่อมโยงกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- คำนวณต้นทุน–กำไร และตั้งราคาขายสินค้าอาหารอย่างเหมาะสม พร้อมวางแผนการผลิตและแบ่งหน้าที่ในกลุ่มอย่างมีระบบ โดยใช้ข้อมูลราคาจริงที่ได้รวบรวมมา

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- แสดงความรับผิดชอบ ความร่วมมือ และความรอบคอบในการวางแผนผลิตสินค้าอาหารโดยยึดหลักความพอเพียง ความมีเหตุผล และความพอประมาณในการตัดสินใจร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

คำนวณต้นทุน–กำไร และตั้งราคาขายสินค้าอาหารอย่างเหมาะสม พร้อมวางแผนการผลิตและแบ่งหน้าที่ในกลุ่มอย่างมีระบบ โดยใช้ข้อมูลราคาจริงที่ได้รวบรวมมา โดยแสดงความรับผิดชอบ ความร่วมมือ และความรอบคอบในการวางแผนผลิตสินค้าอาหาร โดยยึดหลักความพอเพียง ความมีเหตุผล และความพอประมาณในการตัดสินใจร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๑.๑,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง วางแผนต้นทุน-กำไร
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน คำนวณต้นทุน–กำไร และตั้งราคาขายสินค้าอาหารอย่างเหมาะสม พร้อมวางแผนการผลิตและแบ่งหน้าที่ในกลุ่มอย่างมีระบบ โดยใช้ข้อมูลราคาจริงที่ได้รวบรวมมา โดยแสดงความรับผิดชอบ ความร่วมมือ และความรอบคอบในการวางแผนผลิตสินค้าอาหาร โดยยึดหลักความพอเพียง ความมีเหตุผล และความพอประมาณในการตัดสินใจร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๑.๑,๔.๓.๑)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูถามกระตุ้น “ใครจำได้บ้างว่า ครูให้กลับไปทำอะไรหลังจบชั่วโมงที่ ๙” ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “ใช่เลยวันนี้เราจะเริ่มวางแผนอย่างละเอียด ว่า...ต้นทุนของแต่ละอย่างที่เราต้องใช้คือเท่าไหร่ ถ้าเราทำสินค้าชิ้นนึง ต้นทุนรวมเท่าไหร่ หรือถ้าอยากมีกำไร ๕๐% จะตั้งราคาขายเท่าไหร่ดี” ๓. ครูสรุปเป้าหมายของบทเรียน “วันนี้เราจะได้เรียนรู้การคำนวณต้นทุน การตั้งราคาขาย และการวางแผนอย่างรอบคอบ เพื่อให้สินค้าที่เราจะขายนั้นทำได้จริง ขายได้จริง และมีกำไรพอสมควร”	แนวคำตอบนักเรียน...ไปหาวัตถุดิบ / ไปหาข้อมูลราคาจริง / ไปดูว่าซอสขวดละเท่าไหร่ ฯลฯ	Powerpoint เรื่อง วางแผนต้นทุน-กำไร	ใบงานที่ ๙ เรื่อง วางแผนต้นทุนกำไร	- ใบงานที่ ๙ เรื่อง วางแผนต้นทุนกำไร - ตรวจใบงาน
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูทบทวน–กระตุ้นความคิดว่า “วันนี้ไม่ใช่แค่คิดราคาของเล่น ๆ แต่เป็นการวางแผนสำหรับ ‘ขายจริง’ ให้กับลูกค้าจริง ๆ ในโรงเรียน” และครูถามคำถามปลายเปิด ดังนี้ ๑.๑ “ถ้าขายชิ้นละ ๒๕ บาท เธอควรมีต้นทุนไม่เกินเท่าไหร่ ถึงจะได้กำไรดี”	นักเรียนร่วมกันรับฟังครูอธิบาย และร่วมกันวางแผนสำหรับการขายของให้ลูกค้าในโรงเรียน ในใบงานที่คำนวณต้นทุน–กำไร ตารางเปรียบเทียบกำไร และส่วนแบ่งในกลุ่ม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง วางแผนต้นทุน-กำไร
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านความรู้ อธิบายองค์ประกอบของต้นทุนทางตรง–ต้นทุนแฝง และอธิบายหลักการตั้งราคาขายโดยคำนวณจากต้นทุนจริงได้อย่างเข้าใจ พร้อมเชื่อมโยงกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง **ด้านทักษะกระบวนการ** คำนวณต้นทุน–กำไร และตั้งราคาขายสินค้าอาหารอย่างเหมาะสม พร้อมวางแผนการผลิตและแบ่งหน้าที่ในกลุ่มอย่างมีระบบ โดยใช้ข้อมูลราคาจริงที่ได้รวบรวมมา **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม**	๑.๒ “ถ้าอยากขาย ๕๐ ชิ้นให้หมดในเวลา ๕๐ นาที เธอจะกล้าลงทุนไหม” ๑.๓ “ถ้าเธอกลัวขาดทุน เธอจะวางแผนยังไง” ๒. ครูแสดงข้อความบนหน้าจอ ดังนี้ - ราคาขาย ๑๕ / ๒๐ / ๒๕ บาท - กำไรเป้าหมาย ๖๐–๗๐% ต่อชิ้น - จำนวนขายจริง ๔๐–๕๐ ชิ้น - เวลาขายจริง ๕๐ นาที ๓. นักเรียนทำงานกลุ่มวางแผนการลงทุน โดยครูแจกใบงานคำนวณต้นทุน–กำไร + ตารางเปรียบเทียบกำไร + ส่วนแบ่งในกลุ่ม สิ่งที่นักเรียนต้องคำนวณ มีดังนี้ ๓.๑ ราคาขายที่กลุ่มเลือก: ๑๕ / ๒๐ / ๒๕ บาท ๓.๒ กำไรต่อชิ้น (๖๐–๗๐%) ให้ใช้สูตรง่าย - กำไร ๖๐% ราคาขาย ÷ ๑.๖ = ต้นทุน - กำไร ๗๐% ราคาขาย ÷ ๑.๗ = ต้นทุน ๓.๓ คำนวณต้นทุนรวม – กำไรรวม - ต้นทุนรวม = ต้นทุนต่อชิ้น × จำนวนชิ้น - กำไรรวม = กำไรต่อชิ้น × จำนวนชิ้น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง วางแผนต้นทุน-กำไร
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
แสดงความรับผิดชอบ ความร่วมมือ และความรอบคอบในการวางแผนผลิตสินค้าอาหาร โดยยึดหลักความพอเพียง ความมีเหตุผล และความพอประมาณในการตัดสินใจร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๔. หารายได้แบ่งสมาชิกกลุ่ม - แต่ละคนในกลุ่มจะได้เงินเท่าไหร่ - พอใจไหม คิดว่าสมกับสิ่งที่แต่ละคนทำไหม ๕. ครูให้ทำอีกชุดในใบงาน (ครูแจกตารางเหมือนกัน) โดยคำถามในใบงาน (สะท้อนคิด) ดังนี้ - ราคาที่เลือก ขายง่ายไหม - รายได้ที่ได้ต่อคน พอใจหรือไม่ - ถ้าขายไม่หมด จะขาดทุนหรือไม่ - ถ้าอยากได้มากกว่านี้ ต้องทำอะไรเพิ่ม - เราจะวางแผนป้องกันความเสี่ยงยังไง ๖. ครูสรุปแนวคิดเศรษฐศาสตร์ + เศรษฐกิจพอเพียง ครูพูดสรุป ครูเน้น ๓ หลักเศรษฐกิจพอเพียงที่นำมาใช้ในการลงทุน ดังนี้ - พอประมาณ อย่าผลิตเยอะเกินกว่าจะขายได้ - มีเหตุผล ตั้งราคาที่ไม่เกินกำลังซื้อ - มีภูมิคุ้มกัน เผื่อของเหลือไว้ให้กินเอง หรือมีแผนรองรับ					

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง วางแผนต้นทุน-กำไร
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. หลังจากนักเรียนแต่ละกลุ่มได้คำนวณต้นทุน กำไร และตั้งราคาขายของตนเองแล้ว ครูให้แต่ละกลุ่มใช้เวลาวางแผนการเตรียมตัวสำหรับทดลองขายในชั่วโมงที่ ๑๑ โดยเน้นการลงมือทำจริงและรับผิดชอบร่วมกัน ๒. ครูสั่งงานชั่วโมงหน้า นักเรียนจะต้องนำของมาขายจริง โดยแต่ละกลุ่มต้องขายให้ได้ประมาณ ๑๐ ชิ้น ภายในเวลา ๑๕ นาที ดังนั้นนักเรียนต้องวางแผนให้ครบและนักเรียนต้องกำหนดให้ชัดเจน ดังนี้ ๒.๑ ใครจะนำวัตถุดิบอะไรมา ตัวอย่าง กลุ่มจะทำขนมปังปิ้งราดซอส คนหนึ่งเตรียมขนมปัง ๑ แถว อีกคนเตรียมซอสช็อกโกแลต และอีกคนเตรียมเนย ภาชนะ ถุงใส่ ฯลฯ ๒.๒ ใครจะเตรียมอุปกรณ์อะไรบ้าง เช่น เตาปิ้ง, มีด, ถาด, ตะเกียบ, ถุงพลาสติก, กล่องใส่ของ, โต๊ะเล็ก ฯลฯ	นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการขายของ โดยกำหนดว่าใครมีหน้าที่อะไร พร้อมนำเสนอการวางแผนการเตรียมตัวขายของในแต่ละกลุ่ม			

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง วางแผนต้นทุน-กำไร
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒.๓ แบ่งหน้าที่ในวันขาย เช่น ใครจัดร้าน ใครทำอาหาร ใครพูดขายของ และใครเก็บเงิน / ทอนเงิน ๓. ครูย้ำเงื่อนไขสำคัญ ดังนี้ ๓.๑ นักเรียนมีเวลา ๑๐ นาทีสำหรับการเตรียมตัว (จัดของเตรียมโต๊ะ ตักอาหารใส่ภาชนะ) ๓.๒ นักเรียนมีเวลา ๑๕ นาทีสำหรับการขาย ๓.๓ ในวันพรุ่งนี้ต้องเตรียมของจริงมาขาย ประมาณ ๑๐ ชิ้น/กลุ่ม ๓.๔ นักเรียนต้องเตรียมข้อมูล ต้นทุน–กำไร มาคำนวณหน้างานด้วย และต้องคิดรวมต้นทุนแฝง เช่น ค่าสถานที่ ๑๐ บาท ค่าไฟ ๑๐ บาท (ถ้ามีใช้ไฟฟ้า) แม้ยังไม่เก็บจริงในวันซ้อม แต่ต้องคิดไว้ล่วงหน้า ๔. ครูให้นักเรียนนำเสนอคร่าว ๆ สำหรับการวางแผนการเตรียมตัวขายของจริง				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปบทเรียน ดังนี้	๑. นักเรียนร่วมกันรับฟังครูสรุปบทเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง วางแผนต้นทุน-กำไร
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๑ ต้นทุนจริงของการผลิต ๑ ชิ้น วัตถุดิบ + ภาชนะ + อุปกรณ์ + ค่าสถานที่ + ค่าไฟ (ถ้ามี) ๑.๒ ราคาขายต้องพอเหมาะกับลูกค้า และให้กำไรพอสมควร ๑.๓ ถ้าขายได้น้อย แต่ตั้งกำไรต่อชิ้นสูงขึ้นก็ยังได้กำไรรวมพอได้ ๑.๔ ถ้าอยากได้รายได้มากขึ้น ต้องลงทุนมากขึ้นความเสี่ยงก็เพิ่ม ๑.๕ ความพอเพียงไม่ใช่การไม่ลงทุน แต่คือการวางแผนอย่างมีเหตุผล และเผื่อความเสี่ยงไว้เสมอ				

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง วางแผนต้นทุน-กำไร

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๙ เรื่อง วางแผนต้นทุนกำไร

๒) แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายองค์ประกอบของต้นทุนทางตรง–ต้นทุนแฝง และอธิบายหลักการตั้งราคาขายโดยคำนวณจากต้นทุนจริงได้อย่างเข้าใจ พร้อมเชื่อมโยงกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๙ เรื่อง วางแผนต้นทุนกำไร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) คำนวณต้นทุน–กำไร และตั้งราคาขายสินค้าอาหารอย่างเหมาะสม พร้อมวางแผนการผลิตและแบ่งหน้าที่ในกลุ่มอย่างมีระบบ โดยใช้ข้อมูลราคาจริงที่ได้รวบรวมมา	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๙ เรื่อง วางแผนต้นทุนกำไร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) แสดงความรับผิดชอบ ความร่วมมือ และความรอบคอบในการวางแผนผลิตสินค้าอาหาร โดยยึดหลักความพอเพียง ความมีเหตุผล และความพอประมาณในการตัดสินใจร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๙ เรื่อง วางแผนต้นทุนกำไร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) คำนวณต้นทุน–กำไร และตั้งราคาขายสินค้าอาหารอย่างเหมาะสม พร้อมวางแผนการผลิตและแบ่งหน้าที่ในกลุ่มอย่างมีระบบ โดยใช้ข้อมูลราคาจริงที่ได้รวบรวมมา โดยแสดงความรับผิดชอบ ความ	๑. ตรวจใบงาน ๒. แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	๑. ใบงานที่ ๙ เรื่อง วางแผนต้นทุนกำไร ๒. แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

ร่วมมือ และความรอบคอบในการวางแผนผลิตสินค้าอาหาร โดยยึดหลักความพอเพียง ความมีเหตุผล และความพอประมาณในการตัดสินใจร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๑.๑,๔.๓.๑)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง วางแผนต้นทุน - กำไร

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๙ เรื่อง วางแผนต้นทุน-กำไร	ความสมบูรณ์และความสอดคล้องของข้อมูล ความถูกต้องของการคำนวณทางการเงิน และการสะท้อนความคิดเชิงธุรกิจ	แผนมีความสมบูรณ์ การคำนวณ ถูกต้อง และมีการสะท้อนความคิดเชิงธุรกิจอย่างลึกซึ้งและรอบด้าน	แผนส่วนใหญ่ใช้ได้ การคำนวณมีความผิดพลาดเล็กน้อย และการสะท้อนความคิดเป็นไปอย่าง ผิวเผิน/ทั่วไป	ข้อมูล ขาดหาย มีความไม่สอดคล้องอย่างชัดเจน การคำนวณผิดพลาด และขาดการวิเคราะห์เชิงธุรกิจ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ตารางคำนวณกำไร ๖๐

ราคาขาย	ต้นทุนต่อชิ้น (กำไร ๖๐)	กำไรต่อชิ้น	กำไรรวม (๕๐ ชิ้น)
๑๕ บาท	๙.๓๘	๕.๖๒	๒๘๑
๒๐ บาท	๑๒.๕๐	๗.๕๐	๓๗๕
๒๕ บาท	๑๕.๖๓	๙.๓๗	๔๖๘

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๙ เรื่อง วางแผนต้นทุน-กำไร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง วางแผนต้นทุน-กำไร
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของสินค้า

๑.๑ ชื่อกลุ่ม:.....

๑.๒ ชื่อสินค้าที่จะขาย:.....

๑.๓ ราคาขายต่อชิ้นที่กำหนดไว้: ๑๕ บาท ๒๐ บาท ๒๕ บาท

๑.๔ จำนวนที่จะขายในการทดลอง (ชั่วโมงที่ ๑๑):.....ชิ้น

๑.๕ เป้าหมายกำไรต่อชิ้น: ๖๐ ๗๐

ส่วนที่ ๒ คำนวณต้นทุนและกำไรต่อชิ้น

รายการวัตถุดิบ/อุปกรณ์	ราคาต่อหน่วย (บาท)	ใช้กี่หน่วย/ชิ้น	ต้นทุนต่อชิ้น (บาท)

๒.๑ ต้นทุนแฝง

- ค่าสถานที่ ๑๐ บาท หาร จำนวนชิ้น:..... บาท/ชิ้น
- ค่าไฟ (ถ้ามี) ๑๐ บาท หาร จำนวนชิ้น:..... บาท/ชิ้น

๒.๒ รวมต้นทุนต่อชิ้นทั้งหมด:..... บาท

๒.๓ กำไรรวมถ้าขายได้ทั้งหมดเท่ากับกำไรต่อชิ้น x จำนวนที่ขาย:..... บาท

ส่วนที่ ๓ วางแผนเตรียมของสำหรับวันขายจริง

๓.๑ รายการที่ต้องใช้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ ๔ แบ่งหน้าที่ในกลุ่ม

หน้าที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ
เตรียมวัตถุดิบจากบ้าน	
ซื้อของเพิ่มเติม	
เตรียมภาชนะ-อุปกรณ์	
จัดร้าน	
ขายของ/พูดกับลูกค้า	
เก็บเงิน/ทอนเงิน	

ส่วนที่ ๕ สะท้อนความคิดกลุ่ม

๕.๑ รายได้ที่คาดว่าจะได้ แบ่งกันในกลุ่มแล้วเป็นที่พอใจหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

๕.๒ กลุ่มของนักเรียนกล้าเสี่ยงลงทุนไหม นักเรียนต้องระวังเรื่องอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

๕.๓ การวางแผนครั้งนี้ทำให้เข้าใจอะไรเกี่ยวกับการทำธุรกิจบ้าง

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

ให้นักเรียนประเมินสมาชิกในกลุ่มแต่ละคน รวมถึงตนเอง

ชื่อผู้ประเมิน.....กลุ่มที่..... วันที่ประเมิน .....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนประเมินตนเองและสมาชิกในกลุ่มแต่ละคนตามหัวข้อที่กำหนด โดยให้เลือกในระดับที่ตรงกับพฤติกรรมของแต่ละคนมากที่สุด

เกณฑ์การประเมิน

ตัวชี้วัด	ดีมาก (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ร่วมมือกันคิดวิเคราะห์ต้นทุน-กำไรอย่างรอบคอบ			
๒. แบ่งหน้าที่กันทำงานอย่างเหมาะสมและรับผิดชอบจริง			
๓. ใช้ข้อมูลราคาจริงจากการสืบค้นเพื่อวางแผนได้ถูกต้อง			
๔. มีการวางแผนจัดเตรียมของและอุปกรณ์ครบถ้วน			
๕. แสดงพฤติกรรมของความเป็นเจ้าของร่วมกัน เช่น ไม่เกี่ยงงาน ช่วยกันคิดตัดสินใจ			

คะแนนรวม:...../๑๕ คะแนน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เรียนรู้ต้นทุน กำไร และพฤติกรรมผู้บริโภคจากการลงมือทำ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๓ เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การดำเนินธุรกิจแม้เพียงขนาดเล็ก จำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจเรื่องต้นทุน กำไร และพฤติกรรมของผู้บริโภคอย่างรอบด้าน นักเรียนจะได้เรียนรู้ว่าต้นทุนไม่ได้มีเพียงวัตถุดิบที่ใช้จริงเท่านั้น แต่ยังมีต้นทุนแฝง เช่น ค่าไฟ ค่าสถานที่ หรือเวลาแรงงานที่ควรถูกพิจารณาร่วมด้วย การตั้งราคาขายที่เหมาะสมต้องมีหลักการ ไม่ใช่การคาดเดาโดยขาดข้อมูลกิจกรรมทดลองขายของจริงจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจความแตกต่างระหว่าง “ยอดขาย” กับ “กำไรสุทธิ” รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นจากลูกค้าจะเป็นจุดตั้งต้นของการปรับปรุงสินค้าอย่างมีเหตุผล ทั้งหมดนี้สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ที่เน้นความพอประมาณ การมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันต่อความเสี่ยง

๓. สาระการเรียนรู้

๑. ความหมายของสินค้าและบริการ สินค้า คือสิ่งที่ผลิตขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ เช่น ขนม อาหาร ภาชนะบริการ คือการกระทำที่ให้ประโยชน์แก่ผู้อื่น เช่น การขาย การบริการลูกค้า

๒. องค์ประกอบของการผลิตและปัจจัยการผลิต ประกอบด้วย ทุน (เงินและทรัพยากร), แรงงาน, ผู้ประกอบการ และทรัพยากรธรรมชาติ การผลิตต้องใช้ปัจจัยเหล่านี้ร่วมกันอย่างมีระบบ

๓. ต้นทุนทางตรงและต้นทุนแฝง (ต้นทุนทางอ้อม)

๓.๑ ต้นทุนทางตรง: วัตถุดิบ ภาชนะ บรรจุภัณฑ์

๓.๒ ต้นทุนแฝง: ค่าไฟ ค่าสถานที่ ค่าเหนื่อย หรือค่าเสียโอกาสในการลงแรงและเวลา

๓.๓ การวิเคราะห์ต้นทุนแฝงช่วยให้ตั้งราคาขายได้อย่างแม่นยำและยั่งยืน

๔. การตั้งราคาขายจากต้นทุนและพฤติกรรมผู้บริโภค การตั้งราคาขายควรสัมพันธ์กับต้นทุนและพฤติกรรมของลูกค้า (เช่น ความสามารถในการจ่าย ความคุ้มค่า ความน่าซื้อ) โดยใช้สูตร เช่น “ต้นทุน × ๑.๖” เพื่อได้กำไร ๖๐% และมีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์จริง

๕. ความแตกต่างระหว่างยอดขายกับกำไรสุทธิ

ยอดขาย = จำนวนชิ้น × ราคาขาย

กำไรสุทธิ = ยอดขาย – ต้นทุนรวม (รวมต้นทุนแฝง)

ความเข้าใจในส่วนต่างนี้ช่วยให้นักเรียนไม่หลงกับรายได้ที่ดูมาก แต่ต้นทุนก็สูงจนขาดทุนได้

๖. หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการทำธุรกิจขนาดย่อม “ความพอประมาณ” ไม่ลงทุนเกินตัว “ความมีเหตุผล” ในการตั้งเป้าหมายและราคาขาย และ“การมีภูมิคุ้มกัน” เช่น การเตรียมพร้อมรับความเสี่ยงจากการขายไม่ได้ทั้งหมด

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความหมายของต้นทุน กำไร และพฤติกรรมผู้บริโภค ความแตกต่างระหว่างยอดขายกับกำไรสุทธิพร้อมเชื่อมโยงแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจขายสินค้าอาหารในโรงเรียน

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- คำนวณต้นทุนและกำไรจริงจากการขายสินค้า สังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคจากประสบการณ์การขาย และทำแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขาย และวิเคราะห์ผลอย่างมีเหตุผลร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- แสดงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองภายในกลุ่ม มีความพยายามปรับปรุงและพัฒนาสินค้าตามฟีดแบกจากลูกค้า กล้าลงมือทำ และไม่ประมาท โดยใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตัดสินใจทางธุรกิจ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

คำนวณต้นทุนและกำไรจริงจากการขายสินค้า สังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคจากประสบการณ์การขาย และทำแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขาย และวิเคราะห์ผลอย่างมีเหตุผลร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม โดยแสดงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองภายในกลุ่ม มีความพยายามปรับปรุงและพัฒนาสินค้าตามฟีดแบกจากลูกค้า กล้าลงมือทำ และไม่ประมาท โดยใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตัดสินใจทางธุรกิจ (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๓.๑.๒,๓.๑.๓,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เรียนรู้ต้นทุน กำไร และพฤติกรรมผู้บริโภคจากการลงมือทำ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน คำนวณต้นทุนและกำไรจริงจากการขายสินค้า สังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคจากประสบการณ์การขาย และทำแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขาย และวิเคราะห์ผลอย่างมีเหตุผลร่วมกับสมาชิก ในกลุ่ม โดยแสดงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองภายในกลุ่ม มีความพยายามปรับปรุงและพัฒนาสินค้าตามฟีดแบกจากลูกค้า กล้า	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนความเชื่อมโยงจากชั่วโมงที่แล้วว่า “เมื่อสัปดาห์ที่แล้วนักเรียนได้วางแผนต้นทุน–กำไร ตั้งราคาขาย คิดการตลาดไว้เรียบร้อยแล้ว วันนี้คือเวลาที่เราจะเอาแผนนั้นมาทดลองจริง” ๒. ครูสร้างแรงบันดาลใจผ่านคำถามปลายเปิด ๒.๑ นักเรียนคิดว่าสิ่งที่เราคำนวณไว้มันจะเป็นจริงไหม ๒.๒ นักเรียนคิดว่าลูกค้าจะซื้อของเราหรือไม่ ๒.๓ ถ้าการขายของในวันนี้ไม่เป็นไปตามแผนและเราจะเตรียมรับมืออย่างไร ๓. ครูเชื่อมโยงกับชีวิตจริง เชิงให้กำลังใจและวางเป้าหมายว่า “พ่อค้าแม่ค้ามืออาชีพเขาก็เริ่มจากการลองขายเหมือนเราแล้วค่อยปรับให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ การกล้าลองในวันนี้ จะทำให้เรารู้ว่าอะไรเวิร์ก อะไรต้องปรับ และเราได้ฝึกคิด ฝึกทำจริง เหมือน นักธุรกิจรุ่นเยาว์”	นักเรียนฟังครูอธิบายอย่างตั้งใจ	Powerpoint เรื่อง เรียนรู้ต้นทุน กำไร และพฤติกรรมผู้บริโภคจากการลงมือทำ	๑. ใบงานที่ ๑๐ แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขาย (สำหรับผู้ขาย) ๒. ใบงานที่ ๑๑ แบบประเมินสินค้าที่ซื้อ (สำหรับผู้ซื้อ) ๓. แบบประเมินการทำงานกลุ่ม (รายบุคคล	๑. ใบงานที่ ๑๐แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขาย (สำหรับผู้ขาย) ๒. ใบงานที่ ๑๑ แบบประเมินสินค้าที่ซื้อ (สำหรับผู้ซื้อ) ๓. แบบประเมินการทำงานกลุ่ม (รายบุคคล - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เรียนรู้ต้นทุน กำไร และพฤติกรรมผู้บริโภคจากการลงมือทำ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ลงมือทำ และไม่ประมาท โดยใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตัดสินใจทางธุรกิจ (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๓.๑.๒,๓.๑.๓,๔.๓.๑) **ด้านความรู้** อธิบายความหมายของต้นทุน กำไร และพฤติกรรมผู้บริโภค ความแตกต่างระหว่างยอดขายกับกำไรสุทธิพร้อมเชื่อมโยงแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจขายสินค้าอาหารในโรงเรียน **ด้านทักษะกระบวนการ**	**ขั้นสอน (๑๐ นาที)** ๑. ครูทบทวนแนวคิดสำคัญก่อนทดลองขายจริง พร้อมถาม–ตอบกระตุ้นความคิด ๑.๑ นักเรียนคิดว่าอะไรจะทำให้คนเลือกซื้อของที่นักเรียนนำมาขาย ๑.๒ นักเรียนจะวางของอย่างไรให้ดูน่าซื้อ ๑.๓ ถ้านักเรียนเป็นลูกค้า มีงบ ๕๐ บาท จะเลือกซื้ออะไร เพราะอะไร ๒. ครูสรุปหลักเศรษฐศาสตร์ที่ต้องนึกถึงก่อนเริ่มกิจกรรม ดังนี้ - พฤติกรรมผู้บริโภค (ลูกค้ามีงบจำกัด ต้องดึงดูดให้เขาเลือกเรา) - ต้นทุน–กำไร (ต้องขายให้เกินทุน ถึงจะคุ้มกับที่ลงทุน) - ความเสี่ยง (ของอาจขายไม่หมด ต้องวางแผนให้ดี) - เศรษฐกิจพอเพียง (ไม่โลภมาก, อย่าทำเยอะเกินความเป็นไปได้)	นักเรียนฟังครูอธิบายอย่างตั้งใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เรียนรู้ต้นทุน กำไร และพฤติกรรมผู้บริโภคจากการลงมือทำ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คำนวณต้นทุนและกำไรจริงจากการขายสินค้า สังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคจากประสบการณ์การขาย และทำแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขาย และวิเคราะห์ผลอย่างมีเหตุผลร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** แสดงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองภายในกลุ่ม มีความพยายามปรับปรุงและพัฒนาสินค้าตามฟีดแบกจากลูกค้า	๓. ครูพูดปิดท้ายกระตุ้นใจว่า “วันนี้นักเรียนจะได้เรียนรู้ว่าการขายของจริง ๆ มันไม่ง่ายเลยนะ นักเรียนต้องวางแผน ต้องกล้าขาย และต้องรู้จักฟังลูกค้าให้มาก”				
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมที่ ๑ ทดลองขายของจริง โดยนักเรียนเตรียมและจำลองสถานการณ์ดังนี้ ๑.๑ นักเรียนแต่ละกลุ่มนำสินค้าอาหารที่เตรียมไว้จริง (ประมาณ ๑๐ ชิ้น/กลุ่ม) ๑.๒ ครูจัดพื้นที่ให้เป็น “ตลาดจำลอง” ภายในห้อง เช่น บนโต๊ะ/ลานกิจกรรม ๑.๓ แบ่งรอบการขาย ดังนี้ - รอบที่ ๑ กลุ่ม ๑–๓ ขาย/กลุ่ม ๔–๖ ซื้อ - รอบที่ ๒ กลุ่ม ๔–๖ ขาย/กลุ่ม ๑–๓ ซื้อ ๑.๔ เงินจำลองและบทบาทผู้ซื้อ - นักเรียน “ผู้ซื้อ” ได้รับ เงินจำลองคนละ ๕๐ บาท	นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมที่ ๑ ทดลองขายของจริง โดยนักเรียนเตรียมและจำลองสถานการณ์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เรียนรู้ต้นทุน กำไร และพฤติกรรมผู้บริโภคจากการลงมือทำ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
กล้าลงมือทำ และไม่ประมาท โดยใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตัดสินใจทางธุรกิจ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	- ต้องซื้ออย่างน้อย ๒ ชิ้น และหากมีเงินเหลือให้คืนครู - ก่อนซื้อ ต้องเดินสำรวจ ๓ ร้าน เพื่อเปรียบเทียบ - ระหว่างการซื้อ ให้นักเรียนใช้แบบประเมินสินค้าที่ซื้อ ทันทีหลังซื้อแต่ละชิ้น (กรอกข้อมูลรสชาติ ความสะอาด ความคุ้มราคา) ๒. บทบาทผู้ขาย ดังนี้ ๒.๑ นักเรียน “ผู้ขาย” ต้องจัดโต๊ะให้น่าซื้อ และให้ข้อมูลสินค้าชัดเจน ๒.๒ ทุกครั้งที่ขายได้ ๑ ชิ้น ให้จดลงในแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขาย ทันที (ชื่อสินค้า จำนวนขาย ยอดขายรวม) ๓. หลังรอบการขายจบ ให้สรุปข้อมูล ดังนี้ ๓.๑ ขายได้กี่ชิ้น ๓.๒ ยอดเงินรวมที่ได้รับ ๓.๓ คำนวณกำไรคร่าว ๆ เทียบกับต้นทุนจากแผนเดิม				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เรียนรู้ต้นทุน กำไร และพฤติกรรมผู้บริโภคจากการลงมือทำ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔. หลังการซื้อสินค้า นักเรียนวางอาหารไว้ที่ “มุมพักสินค้า” ก่อนเมื่อขายครบทั้งสองรอบ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนรับประทานอาหาร ขณะรับประทานให้พูดคุยในกลุ่มว่า “รสชาติเป็นยังไง ,คุ้มค่ากับเงินที่จ่ายหรือไม่ และถ้ามีโอกาส จะซื้อร้านเดิมอีกไหม” ๕. ครูให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมเสริม เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม ดังนี้ ๕.๑ กลุ่ม ๑–๓ เดินไปยังกลุ่ม ๔–๖ บอกข้อดี–ข้อเสีย ๕.๒ กลุ่ม ๔–๖ เดินไปยังกลุ่ม ๑–๓ บอกฟีดแบกเชิงสร้างสรรค์ ๕.๓ ครูเน้นว่าให้ข้อมูลอย่างสุภาพ ตรงประเด็น และมีเหตุผล ๖. ครูให้นักเรียนสรุปการใช้ใบงานโดยแจกสิ่งที่นักเรียนจะได้รับ ดังนี้ ๖.๑ แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขายใช้ระหว่างรอบขายโดย “ผู้ขาย” ๖.๒ แบบประเมินสินค้าที่ซื้อใช้ทันทีหลังการซื้อแต่ละชิ้นโดย “ผู้ซื้อ”				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เรียนรู้ต้นทุน กำไร และพฤติกรรมผู้บริโภคจากการลงมือทำ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๗. กิจกรรมที่ ๓ สะท้อนการทำงานกลุ่มในการขาย หลังจากเสร็จสิ้นการซื้อ–ขาย และรับประทานอาหารครูแจกแบบประเมินการทำงานกลุ่มในการขายของวันนี้ ให้สมาชิกทุกคนในแต่ละกลุ่มกรอกรายบุคคล ๘. นักเรียนสะท้อนบทบาทตนเองและสมาชิกในกลุ่มในด้านต่าง ๆ เช่น การเตรียมตัวล่วงหน้า ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การสื่อสารร่วมกัน และความสามัคคีและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูชวนทั้งห้องสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรม ๑.๑ จากข้อมูลยอดขายจริงของวันนี้ เราได้รู้อะไรบ้าง ๑.๒ อะไรคือสาเหตุสำคัญที่ทำให้บางกลุ่มขายได้ตามเป้า หรือไม่ถึงเป้า ๑.๓ สิ่งที่เราจะปรับปรุงในการขายครั้งหน้ามีอะไรบ้าง ๒. ครูย้ำแนวคิดสำคัญการทำธุรกิจต้องอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลจริง ไม่ใช่แค่คาดเดา แต่เป็นการ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เรียนรู้ต้นทุน กำไร และพฤติกรรมผู้บริโภคจากการลงมือทำ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ปรับปรุงครั้งต่อไปควรอยู่บนพื้นฐานของ ความพอประมาณ (ไม่เกินตัว), ความมีเหตุผล (ใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ), และ การมีภูมิคุ้มกัน (เตรียมรับมือกับความเสี่ยง) และความล้มเหลวหรือการขายไม่หมด ไม่ใช่จุดจบ แต่เป็นโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนา				

สถานีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง เรียนรู้ต้นทุน กำไร และพฤติกรรมผู้บริโภคจากการลงมือทำ

๙. การประเมินผลรวบยอด

๑) ใบงานที่ ๑๐ แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขาย (สำหรับผู้ขาย)

๒) ใบงานที่ ๑๑ แบบประเมินสินค้าที่ซื้อ (สำหรับผู้ซื้อ)

๓) แบบประเมินการทำงานกลุ่ม (รายบุคคล)

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายความหมายของต้นทุน กำไร และพฤติกรรมผู้บริโภค ความแตกต่างระหว่างยอดขายกับกำไร สุทธิพร้อมเชื่อมโยงแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจขายสินค้าอาหารในโรงเรียน	สังเกตการณ์อธิบายระหว่างปฏิบัติงานกลุ่ม และตรวจใบงานที่กรอก	๑. ใบงานที่ ๑๐ แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขาย (สำหรับผู้ขาย) ๒. ใบงานที่ ๑๑ แบบประเมินสินค้าที่ซื้อ (สำหรับผู้ซื้อ)	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) คำนวณต้นทุนและกำไรจริงจากการขายสินค้า สังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคจากประสบการณ์การขาย และทำแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขายและวิเคราะห์ผลอย่างมีเหตุผลร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม	ประเมินความถูกต้องในการกรอกใบงานและการสื่อสารในกลุ่มระหว่างแลกเปลี่ยนข้อมูล	๑. แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขาย (สำหรับผู้ขาย) ๒. แบบประเมินสินค้าที่ซื้อ (สำหรับผู้ซื้อ)	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) แสดงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองภายในกลุ่ม มีความพยายามปรับปรุงและพัฒนาสินค้าตามฟีดแบกจากลูกค้ากล้าลงมือทำและไม่ประมาท โดยใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และ	สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรม และตรวจแบบประเมินตนเองด้านการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม (รายบุคคล)	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

มีภูมิคุ้มกันในการตัดสินใจทางธุรกิจ			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) คำนวณต้นทุนและกำไรจริงจากการขายสินค้า สังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคจากประสบการณ์การขาย และทำแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขายและวิเคราะห์ผลอย่างมีเหตุผลร่วมกับสมาชิก ในกลุ่ม โดยแสดงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองภายในกลุ่ม มีความพยายามปรับปรุงและพัฒนาสินค้าตามฟีดแบกจากลูกค้า กล้าลงมือทำ และไม่ประมาท โดยใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตัดสินใจทางธุรกิจ (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๓.๑.๒,๓.๑.๓,๔.๓.๑)	๑. ประเมินความถูกต้องในการกรอกใบงาน และการสื่อสารในกลุ่มระหว่างแลกเปลี่ยนข้อมูล ๒. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรม และตรวจแบบประเมินตนเองด้านการทำงานกลุ่ม	๑. แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขาย (สำหรับผู้ขาย) ๒. แบบประเมินสินค้าที่ซื้อ (สำหรับผู้ซื้อ) ๓. แบบประเมินการทำงานกลุ่ม (รายบุคคล)	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง เรียนรู้ต้นทุน กำไร และพฤติกรรมผู้บริโภคจากการลงมือทำ

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขาย (สำหรับผู้ขาย)	การวิเคราะห์ และสะท้อนคิด	บันทึกข้อมูลยอดขาย ต้นทุน และกำไรได้ครบถ้วนและถูกต้อง วิเคราะห์เปรียบเทียบกับแผนเดิมได้อย่างมีเหตุผล สะท้อนข้อดี-ของสินค้าได้อย่างชัดเจน	บันทึกข้อมูลได้เกือบครบถ้วน อาจมีข้อผิดพลาดเล็กน้อย วิเคราะห์ผลกำไรได้แต่ยังไม่ลึกมาก ให้ข้อเสนอแนะได้พอประมาณ	ข้อมูลบันทึกไม่ครบหรือคลาดเคลื่อน ชัดเจน วิเคราะห์ไม่ตรงประเด็นหรือขาดเหตุผล ขาดข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขาย (สำหรับผู้ซื้อ)	การสังเกต เปรียบเทียบและใช้เหตุผล	เปรียบเทียบสินค้าหลายกลุ่มอย่างละเอียด ให้ข้อคิดเห็นชัดเจนเกี่ยวกับรสชาติ ความสะอาด ราคา และความน่าซื้อ พร้อมเหตุผลรับรอง	ประเมินสินค้าได้พอประมาณ เปรียบเทียบได้บางส่วน มีการอธิบายเหตุผลประกอบเล็กน้อย	กรอกข้อมูลไม่ครบ หรือขาดการพิจารณาเปรียบเทียบไม่มีเหตุผลรองรับ หรือประเมินแบบขาดความตั้งใจ

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

ให้นักเรียนประเมินตนเอง และสมาชิกในกลุ่มตามพฤติกรรมในการทำงานในวันนี้

ชื่อผู้ประเมิน.....กลุ่มที่..... วันที่ประเมิน .....

คำชี้แจง : ใช้ระดับคะแนน ๓ ระดับ ดังนี้

๓ เท่ากับ ดีมาก ๒

๒ เท่ากับ พอใช้

๑ เท่ากับ ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน

ตัวชี้วัด	ดีมาก (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. ความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง			
๒. การร่วมมือกับเพื่อนร่วมกลุ่ม			
๓. การมีเหตุผลในการตัดสินใจ			
๔. การเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๕. ความพยายามในการพัฒนาสินค้า			

คะแนนรวม:...../๑๕ คะแนน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขาย (สำหรับผู้ขาย)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เรียนรู้ต้นทุน กำไร และพฤติกรรมผู้บริโภคจากการลงมือทำ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อกลุ่ม.....กลุ่มที่..... วันที่ประเมิน.....
ขายสินค้า..... วันที่ขาย.....

ลำดับ	รายการสินค้า	ราคาต่อชิ้น (บาท)	จำนวนเตรียมขาย	จำนวนขายได้	ยอดเงินที่ได้รับ (บาท)	ต้นทุนรวม (บาท)	กำไร/ขาดทุน (บาท

รวมยอดขายทั้งหมด:.....บาท
รวมกำไร/ขาดทุน :.....บาท

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขาย (สำหรับผู้ซื้อ)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เรียนรู้ต้นทุน กำไร และพฤติกรรมผู้บริโภคจากการลงมือทำ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อผู้ซื้อ.....
สินค้าที่ซื้อ.....
ราคาที่ซื้อ.....บาท

หัวข้อประเมิน	ตัวเลือก		
๑. รสชาติ	( ) อร่อย	( ) ธรรมดา	( ) ไม่อร่อย
๒. ความสะอาด	( ) ดีมาก	( ) พอใช้	( ) ควรปรับปรุง
๓. ความน่าซื้อ	( ) ดูดี	( ) ธรรมดา	( ) ไม่น่าซื้อ
๔. ความคุ้มค่าราคา	( ) คุ้มค่า	( ) พอใช้	( ) ไม่คุ้มราคา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

.....
.....
.....
.....
.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการขายสินค้าอาหารเพื่อเตรียมทดลองขายครั้งที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๓ เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การวิเคราะห์ผลการขายจากข้อมูลจริงช่วยให้ผู้ประกอบการเข้าใจจุดแข็งและจุดอ่อนของสินค้าและกลยุทธ์การขาย การนำข้อมูลจากลูกค้ามาพิจารณาร่วมกับตัวเลขต้นทุน – กำไร ช่วยให้การปรับปรุงสินค้าและการตั้งราคาเป็นไปอย่างเหมาะสมและตรงความต้องการของตลาด การตัดสินใจแก้ไขควรตั้งอยู่บนหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ พอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน เพื่อเพิ่มโอกาสความสำเร็จและลดความเสี่ยงในการทดลองขายครั้งต่อไป

๓. สาระการเรียนรู้

๑. การวิเคราะห์ผลการขายจากข้อมูลจริง
- การอ่านและตีความตัวเลขยอดขาย ต้นทุน กำไรสุทธิ จากการทดลองขายครั้งที่ ๑
- การเปรียบเทียบผลลัพธ์จริงกับเป้าหมายที่วางไว้ในชั่วโมงที่ ๑๐
- การแยกแยะสาเหตุของยอดขายต่ำ/สูง เช่น ราคา การนำเสนอ รสชาติ คุณภาพสินค้า หรือกลยุทธ์การขาย

๒. การใช้ข้อมูลจากผู้บริโภคเพื่อปรับปรุงสินค้า
- การสรุปความคิดเห็นจากแบบประเมินสินค้าของผู้ซื้อ
- การวิเคราะห์ว่าความคิดเห็นใดควรนำมาปรับปรุง
- ความสำคัญของการรับฟังความคิดเห็นอย่างเปิดใจ

๓. การปรับปรุงสินค้าและกลยุทธ์การขาย
- การแก้ไขปัญหาที่พบ เช่น การปรับราคา ปรับปริมาณ ปรับวิธีจัดเรียงหรือบรรจุภัณฑ์
- การวางกลยุทธ์ดึงดูดลูกค้า เช่น โปรโมชั่น การจัดโต๊ะให้น่าสนใจ การเรียกลูกค้า

๔. การเชื่อมโยงกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- การตัดสินใจปรับปรุงสินค้าอย่างพอประมาณ
- การคำนึงถึงเหตุผลทางธุรกิจและความคุ้มค่าในการลงทุน
- การสร้างภูมิคุ้มกันโดยเตรียมแผนสำรองหากยอดขายไม่เป็นไปตามคาด

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความแตกต่างระหว่างผลลัพธ์ที่คาดการณ์ไว้กับผลลัพธ์จริงจากการขายสินค้าได้ อธิบายวิธีการนำความคิดเห็นของผู้บริโภคมาปรับปรุงสินค้าและกลยุทธ์การขาย เชื่อมโยงการตัดสินใจปรับปรุงกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ข้อมูลยอดขาย ต้นทุน และกำไรจริงได้อย่างถูกต้องสรุปปัญหาและจุดแข็ง–จุดอ่อนของสินค้าและการขายจากข้อมูลเชิงตัวเลขและความเห็นของลูกค้าวางแผนปรับปรุงสินค้าและการขายให้เหมาะสมกับการทดลองขายครั้งที่ ๒

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- แสดงความรับผิดชอบในการปรับปรุงผลงานของกลุ่ม มีความรอบคอบและใช้เหตุผลในการตัดสินใจปรับปรุงสินค้า

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ข้อมูลยอดขาย ต้นทุน และกำไรจริงได้อย่างถูกต้องสรุปปัญหาและจุดแข็ง–จุดอ่อนของสินค้าและการขายจากข้อมูลเชิงตัวเลขและความเห็นของลูกค้าวางแผนปรับปรุงสินค้าและการขายให้เหมาะสมกับการทดลองขายครั้งที่ ๒ และแสดงความรับผิดชอบในการปรับปรุงผลงานของกลุ่ม มีความรอบคอบและใช้เหตุผลในการตัดสินใจปรับปรุงสินค้า (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๑.๑,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการขายสินค้าอาหารเพื่อเตรียมทดลองขายครั้งที่ ๒
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลยอดขาย ต้นทุน และกำไรจริงได้อย่างถูกต้องสรุปปัญหาและจุดแข็ง–จุดอ่อนของสินค้าและการขายจากข้อมูลเชิงตัวเลขและความเห็นของลูกค้าวางแผนปรับปรุงสินค้าและการขายให้เหมาะสมกับการทดลองขายครั้งที่ ๒ และแสดงความรับผิดชอบในการปรับปรุงผลงานของกลุ่มมีความรอบคอบและใช้เหตุผลในการตัดสินใจ	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ทบทวนเหตุการณ์จากชั่วโมงที่ ๑๑ ว่า “ครูชวนพูดคุยย้อนสิ่งที่เกิดขึ้นในการทดลองขายครั้งที่ ๑” ดังนี้ ๑.๑ เมื่อวานเราขายของจริงกันแล้ว จำได้ไหมว่ากลุ่มของเราได้ขายกี่ชิ้น ๑.๒ มีใครขายหมดบ้าง หรือมีของเหลือ ๑.๓ เขียนหัวข้อ “สิ่งที่เราทำได้ดี” และ“สิ่งที่เราน่าจะปรับปรุง” ไว้บนกระดานเพื่อให้นักเรียนเริ่มคิด ๒. กระตุ้นการคิดด้วยคำถามปลายเปิด ดังนี้ ๒.๑ ถ้าลองมองจากมุมลูกค้า คิดว่าทำไมบางร้านถึงขายดี บางร้านถึงขายช้าหรือขายไม่หมด ๒.๒ ราคาที่ตั้งไว้ เหมาะสมกับคุณภาพและปริมาณของสินค้าหรือเปล่า ๒.๓ ถ้ามีโอกาสขายอีกครั้ง เธอจะทำอะไรต่างไปจากเดิม ๓. เชื่อมโยงกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงว่า “การปรับปรุงสินค้าต้องใช้ความพอประมาณ (ไม่ลงทุน	นักเรียนฟังครูอธิบายอย่างตั้งใจ	Powerpoint เรื่อง การวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการขายสินค้าอาหารเพื่อเตรียมทดลองขายครั้งที่ ๒	๑. ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วิเคราะห์ผลการขายครั้งที่ ๑ ๒. ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนการปรับปรุงสำหรับการขายครั้งที่ ๒ ๓. แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	๑. ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วิเคราะห์ผลการขายครั้งที่ ๑ ๒. ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนการปรับปรุงสำหรับการขายครั้งที่ ๒ ๓. แบบประเมินการทำงานกลุ่ม - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการขายสินค้าอาหารเพื่อเตรียมทดลองขายครั้งที่ ๒
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ปรับปรุงสินค้า (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๑.๑,๔.๓.๑) **ด้านความรู้** อธิบายความแตกต่างระหว่างผลลัพธ์ที่คาดการณ์ไว้กับผลลัพธ์จริงจากการขายสินค้าได้ อธิบายวิธีการนำความคิดเห็นของผู้บริโภคมาปรับปรุงสินค้าและกลยุทธ์การขาย เชื่อมโยงการตัดสินใจปรับปรุงกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์ข้อมูลยอดขาย ต้นทุน และกำไรจริงได้	เกินตัว) ความมีเหตุผล (ปรับจากข้อมูลจริง ไม่ใช่เดาสุ่ม) และมีภูมิคุ้มกัน (เตรียมรับมือความเสี่ยง เช่น ขายไม่หมด หรือขายได้ไม่กำไรพอ)”				
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. วิเคราะห์ข้อมูลจากการขายครั้งที่ ๑ ๑.๑ ครูแจก ใบงานบันทึกข้อมูลการขายและฟีดแบกจากลูกค้า ของชั่วโมงที่ ๑๑ คืนให้แต่ละกลุ่ม ๑.๒ นักเรียนใช้ข้อมูลจริงจากการขายครั้งที่ ๑ เพื่อวิเคราะห์ - จำนวนสินค้าที่ขายได้ / ขายไม่หมด - ต้นทุนจริงทั้งหมด - ยอดขายจริง - กำไรจริง - ข้อดี–ข้อด้อยที่ลูกค้าให้ความเห็น ๒. ครูสาธิตการคิดกำไรสุทธิจากข้อมูลตัวอย่างบนกระดาน กำไรสุทธิ เท่ากับ ยอดขายรวม – ต้นทุนรวม ๓. เปรียบเทียบแผนเดิมกับผลจริงให้นักเรียนเทียบผลการขายครั้งที่ ๑ กับแผนที่วางไว้ในชั่วโมงที่ ๑๐				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการขายสินค้าอาหารเพื่อเตรียมทดลองขายครั้งที่ ๒
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
อย่างถูกต้องสรุปปัญหาและจุดแข็ง–จุดอ่อนของสินค้าและการขายจากข้อมูลเชิงตัวเลขและความเห็นของลูกค้าวางแผนปรับปรุงสินค้าและการขายให้เหมาะสมกับการทดลองขายครั้งที่ ๒ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** แสดงความรับผิดชอบในการปรับปรุงผลงานของกลุ่ม มีความรอบคอบและใช้เหตุผลในการตัดสินใจปรับปรุงสินค้า **คุณลักษณะอันพึงประสงค์**	- ราคาขายต่างจากที่ตั้งไว้หรือไม่ - ขายได้มากหรือน้อยกว่าที่คาด - ต้นทุนที่ใช้จริงสูงหรือต่ำกว่าที่วางแผน ๔. ครูตั้งคำถามกระตุ้น “ผลที่ออกมาต่างจากแผนเพราะอะไร” และ“ถ้านักเรียนเป็นลูกค้า จะรู้สึกอย่างไรกับสินค้าของกลุ่มตัวเอง” ๕. วางแผนปรับปรุงสำหรับการขายครั้งที่ ๒ นักเรียนในกลุ่มระดมความคิดหาทางปรับปรุง เช่น ปรับสูตร/รสชาติ, เปลี่ยนขนาดหรือปริมาณต่อชิ้น, ปรับราคาให้เหมาะกับความคุ้มค่าที่ลูกค้ารู้สึก, ปรับวิธีนำเสนอหรือจัดร้าน และครูย้ำให้พิจารณาหลักเศรษฐกิจพอเพียง ควบคู่ความกล้าในการลงทุน				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. กิจกรรมที่ ๑ ทำงานกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลจริง นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้ ใบงานบันทึกข้อมูลการขาย (จากชั่วโมงที่ ๑๑) ร่วมกับแบบประเมินสินค้าจากลูกค้า ร่วมกันสรุปและบันทึกในช่องวิเคราะห์ ดังนี้ ๑.๑ จุดแข็งของสินค้า/การขายที่ควรรักษาไว้ ๑.๒ จุดอ่อนหรือปัญหาที่ต้องแก้ไข	นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการขายสินค้าอาหารเพื่อเตรียมทดลองขายครั้งที่ ๒
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๑.๓ ต้นทุน–ราคาขาย–กำไรจริง เทียบกับที่คาดไว้ ๑.๔ พฤติกรรมผู้ซื้อที่สังเกตได้ (เช่น เลือกซื้อเพราะอะไร, เลือกร้านจากอะไร) ๒. กิจกรรมที่ ๒ วางแผนปรับปรุงสินค้าและการขายดังนี้ ๒.๑ นักเรียนปรับแผน การขายครั้งที่ ๒ โดยระบุใน ใบงานวางแผนการปรับปรุง - เนื้อหาที่ต้องกำหนดในแผนใหม่ - จำนวนสินค้าที่จะทำ - ราคาขายต่อชิ้น - วิธีปรับปรุงรสชาติ/หน้าตา/ปริมาณ - วิธีนำเสนอและดึงดูดลูกค้าให้มากขึ้น - การคำนวณต้นทุน–กำไรคาดการณ์ใหม่ ๓. กิจกรรมที่ ๓ นำเสนอแผนปรับปรุงในกลุ่มย่อย - ครูจัดให้กลุ่มที่อยู่ใกล้กัน แลกเปลี่ยนแผนการปรับปรุง และรับฟังข้อเสนอแนะจากเพื่อน				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการขายสินค้าอาหารเพื่อเตรียมทดลองขายครั้งที่ ๒
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	- ครูเดินตรวจสอบความเหมาะสมของแผนและให้คำแนะนำเพื่อให้กลุ่มพร้อมสำหรับการขายครั้งที่ ๒ ๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันประเมินการทำงานกลุ่มของเพื่อนแต่ละคน ๕. ครูถามเพื่อกระตุ้นความคิด ดังนี้ - ถ้าเพิ่มราคาขาย จะทำให้ขายได้ยากขึ้นไหม - ถ้าลดต้นทุน จะกระทบคุณภาพหรือไม่ - เรามีเวลาขายเพียง ๕๐ นาที ควรทำสินค้ากี่ชิ้นถึงจะเหมาะ				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูชวนทั้งห้องสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรม โดยตั้งคำถามชวนคิด ดังนี้ ๑.๑ จากข้อมูลยอดขายจริงของวันนี้ นักเรียนได้รู้อะไรบ้าง ๑.๒ อะไรคือสาเหตุสำคัญที่ทำให้บางกลุ่มขายได้ตามเป้า หรือไม่ถึงเป้าเพราะอะไร ๑.๓ สิ่งที่นักเรียนจะปรับปรุงในการขายครั้งหน้ามีอะไรบ้าง	นักเรียนตอบคำถามตามความเข้าใจของตนเอง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการขายสินค้าอาหารเพื่อเตรียมทดลองขายครั้งที่ ๒
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูนัดหมายเตรียมชั่วโมงที่ ๑๓ ครูแจ้งนักเรียนให้เตรียมสิ่งต่อไปนี้เพื่อนำมาใช้ในการ ทดลองขายครั้งที่ ๒ ดังนี้ ๒.๑ สินค้าที่ปรับปรุงแล้ว ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์วันนี้ในการปรับรสชาติ, ปริมาณ, บรรจุภัณฑ์ หรือการนำเสนอ ๒.๒ จำนวนสินค้าที่จะขาย วางเป้าหมายตามความเป็นจริง และเตรียมของให้เพียงพอ (ประมาณ ๑๐–๑๒ ชิ้น/กลุ่ม สำหรับทดลอง) ๒.๓ ราคาขาย ปรับจากเดิมตามข้อมูลความคุ้มค่าและพฤติกรรมผู้ซื้อ ๒.๔ อุปกรณ์/ภาชนะ เตรียมให้ครบและพร้อมขายได้ทันที ๒.๕ แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการขาย และแบบประเมินจากผู้ซื้อ				

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง การวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการขายสินค้าอาหารเพื่อเตรียมทดลองขายครั้งที่ ๒

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วิเคราะห์ผลการขายครั้งที่ ๑

๒) ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนการปรับปรุงสำหรับการขายครั้งที่ ๒

๓) แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายความแตกต่างระหว่างผลลัพธ์ที่คาดการณ์ไว้กับผลลัพธ์จริงจากการขายสินค้าได้ อธิบายวิธีการนำความคิดเห็นของผู้บริโภคมาปรับปรุงสินค้าและกลยุทธ์การขาย เชื่อมโยงการตัดสินใจปรับปรุงกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง	ตรวจใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วิเคราะห์ผลการขาย ครั้งที่ ๑	ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วิเคราะห์ผลการขายครั้งที่ ๑	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์ข้อมูลยอดขาย ต้นทุน และกำไรจริงได้อย่างถูกต้องสรุปปัญหาและจุดแข็ง–จุดอ่อนของสินค้าและการขายจากข้อมูลเชิงตัวเลขและความเห็นของลูกค้า วางแผนปรับปรุงสินค้าและการขายให้เหมาะสมกับการทดลองขายครั้งที่ ๒	ตรวจใบงานที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนการปรับปรุงสำหรับการขายครั้งที่ ๒	ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนการปรับปรุงสำหรับการขายครั้งที่ ๒	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) แสดงความรับผิดชอบในการปรับปรุงผลงานของกลุ่ม มีความ	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

รอบคอบและใช้เหตุผลในการตัดสินใจปรับปรุงสินค้า			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์ข้อมูลยอดขาย ต้นทุน และกำไรจริงได้อย่างถูกต้องสรุปปัญหาและจุดแข็ง–จุดอ่อนของสินค้าและการขายจากข้อมูลเชิงตัวเลขและความเห็นของลูกค้า วางแผนปรับปรุงสินค้าและการขายให้เหมาะสมกับการทดลองขายครั้งที่ ๒ และแสดงความรับผิดชอบในการปรับปรุงผลงานของกลุ่ม มีความรอบคอบและใช้เหตุผลในการตัดสินใจปรับปรุงสินค้า (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๑.๑,๔.๓.๑)	๑. ตรวจใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วิเคราะห์ผลการขาย ครั้งที่ ๑ ๒. ตรวจใบงานที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนการปรับปรุงสำหรับการขายครั้งที่ ๒ ๓. แบบประเมินการทำงานกลุ่ม		ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการขายสินค้าอาหารเพื่อเตรียมทดลองขายครั้งที่ ๒

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานวิเคราะห์ผลการขาย ครั้งที่ ๑	- ความครบถ้วนของข้อมูล - การวิเคราะห์สาเหตุและปัญหา - การสังเกตพฤติกรรมผู้ซื้อ	กรอกข้อมูลทุกช่องอย่างครบถ้วน ถูกต้อง สะท้อนผลการขายจริงชัดเจน ระบุสาเหตุปัญหาชัดเจนมีเหตุผลสอดคล้องกับข้อมูลการขายและบันทึกพฤติกรรมผู้ซื้ออย่างละเอียด มีการยกตัวอย่างประกอบ	กรอกข้อมูลเกือบครบ ขาดบางช่องหรือมีความคลาดเคลื่อนเล็กน้อย ระบุสาเหตุและปัญหาแต่ยังไม่ชัดเจนหรือไม่สอดคล้องบางส่วน และบันทึกพฤติกรรมผู้ซื้อแต่ยังไม่ชัดเจนหรือขาดตัวอย่าง	กรอกข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือผิดพลาดหลายส่วน ไม่สามารถระบุสาเหตุหรือปัญหาได้อย่างมีเหตุผล และไม่บันทึกหรือบันทึกไม่ตรงประเด็น
ใบงานวางแผนการปรับปรุง ครั้งที่ ๒	- ระบุจุดที่ควรปรับปรุง - วางแผนแก้ไข - การคำนวณต้นทุน-กำไรและการตั้งราคาใหม่	ระบุชัดเจนตรงกับปัญหาที่พบจากครั้งแรก พร้อมมีวิธีแก้ไขที่เป็นไปได้เหมาะสม และสอดคล้องกับทรัพยากรที่มี และคำนวณได้ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายกำไร	ระบุจุดปรับปรุงบางส่วน แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกปัญหา พร้อมมีวิธีแก้ไขแต่ยังไม่สอดคล้องหรือเป็นไปได้ยาก และคำนวณถูกต้องบางส่วนหรือยังไม่สอดคล้องกับเป้าหมายกำไร	ระบุไม่ตรงกับปัญหาหรือไม่ชัดเจน ไม่มีวิธีแก้ไขที่ชัดเจนหรือไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ คำนวณผิดหรือไม่สมเหตุสมผล

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วิเคราะห์ผลการขายครั้งที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการขายสินค้าอาหารเพื่อเตรียมทดลองขายครั้งที่ ๒
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อกลุ่ม.....
สินค้าที่ขาย.....

รายการวิเคราะห์	ข้อมูลการขายจริง
๑. จำนวนสินค้าที่ทำ	
๒. จำนวนที่ขายได้	
๓. ราคาขายต่อชิ้น	
๔. ยอดขายรวม	
๕. ต้นทุนรวม	
๖. กำไรจริง	
๗. เปรียบเทียบกับแผนเดิม	มากกว่า/เท่ากับ/น้อยกว่า (ให้นักเรียนวงกลม)
๘. เหตุผลที่ขายได้หรือขายไม่หมด	....
๙. จุดแข็งของสินค้า/การขาย	....
๑๐. จุดอ่อนหรือปัญหา	....
๑๑. พฤติกรรมผู้ซื้อที่สังเกตได้	....

ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนการปรับปรุงสำหรับการขายครั้งที่ ๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการขายสินค้าอาหารเพื่อเตรียมทดลองขายครั้งที่ ๒
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อกลุ่ม.....
สินค้าที่ขาย (เดิม).....

รายการปรับปรุง	รายละเอียด
๑. จุดที่ต้องปรับปรุงจากครั้งแรก	....
๒. วิธีแก้ไขหรือปรับปรุงจากครั้งแรก	....
๓. วิธีแก้ไขหรือปรับปรุง	....
๔. จำนวนสินค้าที่จะทำ	
๕. ราคาขายต่อชิ้น (ใหม่)	
๖. ต้นทุนรวมที่คาดไว้	
๗. วิธีดึงดูดลูกค้าเพิ่มเติม	
๘. การแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม	....

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

ให้นักเรียนประเมินสมาชิกในกลุ่มแต่ละคน รวมถึงตนเอง

ชื่อผู้ประเมิน.....กลุ่มที่..... วันที่ประเมิน .....

ชื่อสมาชิกในกลุ่ม

๑.....

๒.....

๓.....

๔.....

๕.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนประเมินตนเองและสมาชิกในกลุ่มแต่ละคนตามหัวข้อที่กำหนด โดยให้เลือกในระดับที่ตรงกับพฤติกรรมของแต่ละคนมากที่สุด

เกณฑ์การประเมิน

รายการประเมิน	ดีมาก (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. รับผิดชอบหน้าที่ของตนเองในกลุ่มอย่างครบถ้วนและตรงเวลา			
๒. มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผลการขายและวางแผนการปรับปรุงสินค้า			
๓. รับฟังและเคารพความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่ม			
๔. ร่วมมือในการแก้ปัญหาและตัดสินใจของกลุ่มอย่างมีเหตุผล			
๕. แสดงความรอบคอบและใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการวางแผนปรับปรุง			

ความคิดเห็นเพิ่มเติม (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ทดลองขายสินค้าอาหารครั้งที่ ๒ และเก็บข้อมูลปรับปรุงก่อนการขายจริง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๓ เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การทดลองขายสินค้าอาหารครั้งที่ ๒ เป็นขั้นตอนสำคัญก่อนการขายจริง เพื่อให้นักเรียนได้ทดสอบสินค้าที่ปรับปรุงจากผลการทดลองครั้งแรก ฝึกการนำข้อมูลยอดขายและความคิดเห็นจากลูกค้ามาใช้วิเคราะห์และพัฒนาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น พร้อมทั้งฝึกการคำนวณต้นทุน–กำไร และการตั้งราคาที่สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภค การดำเนินกิจกรรมอยู่บนพื้นฐานของหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกัน เพื่อให้การลงทุนและการขายเกิดความคุ้มค่าและมีความเสี่ยงน้อยที่สุด

๓. สาระการเรียนรู้

๑. การนำข้อมูลจากการทดลองขายครั้งแรกมาวิเคราะห์และปรับปรุงสินค้า
- การใช้ข้อมูลยอดขาย ความเห็นจากลูกค้า และการคำนวณต้นทุน–กำไร เพื่อวางแผนพัฒนาสินค้า

๒. การทดลองขายในสถานการณ์จำลองครั้งที่ ๒
- การจำลองกระบวนการขายจริงโดยใช้สินค้าอาหารที่ปรับปรุงแล้ว
- การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค และการเปรียบเทียบผลการขายกับครั้งก่อน

๓. การประเมินต้นทุน กำไร และความคุ้มค่า
- การคำนวณต้นทุนรวม กำไรจริง และตรวจสอบความเหมาะสมของราคาขาย

๔. การใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจ
- การตัดสินใจที่มีเหตุผล มีความพอประมาณ และมีภูมิคุ้มกันต่อความเสี่ยง

๕. ทักษะการทำงานร่วมกันในกลุ่ม
- การแบ่งหน้าที่ การสื่อสาร และการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)
- อธิบายการปรับปรุงสินค้าจากข้อมูลการขายและความคิดเห็นของลูกค้าได้อย่างมีเหตุผล
- อธิบายวิธีคำนวณต้นทุน–กำไร และการตั้งราคาขายที่เหมาะสมกับสินค้าและตลาด

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
- ทดลองขายสินค้าอาหารที่ได้รับการปรับปรุงและจดบันทึกข้อมูลการขายจริง

- คำนวณต้นทุน–กำไร และเปรียบเทียบผลการขายครั้งที่ ๒ กับครั้งที่ ๑

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- แสดงความรับผิดชอบในหน้าที่การขายและการบันทึกข้อมูล และเปิดใจรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของลูกค้าเพื่อปรับปรุงสินค้า

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ทดลองขายสินค้าอาหารที่ได้รับการปรับปรุงและจดบันทึกข้อมูลการขายจริง คำนวณต้นทุน–กำไร และเปรียบเทียบผลการขายครั้งที่ ๒ กับครั้งที่ ๑ และแสดงความรับผิดชอบในหน้าที่การขายและการบันทึกข้อมูล และเปิดใจรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของลูกค้าเพื่อปรับปรุงสินค้า (๓.๑.๑,๓.๒.๑,๓.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ทดลองขายสินค้าอาหารที่ได้รับการปรับปรุงและจดบันทึกข้อมูลการขายจริง คำนวณต้นทุน–กำไร และเปรียบเทียบผลการขายครั้งที่ ๒ กับครั้งที่ ๑ และแสดงความรับผิดชอบในหน้าที่การขายและการบันทึกข้อมูล และเปิดใจรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของลูกค้าเพื่อ	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนผลจากชั่วโมงที่ ๑๒ และถามนักเรียนด้วยคำถามปลายเปิด ดังนี้ ๑.๑ ครั้งที่แล้วพวกเราได้ปรับปรุงสินค้าอะไรบ้างจากผลการขายครั้งแรก ๑.๒ คิดว่าการปรับปรุงครั้งนี้จะทำให้ขายได้มากขึ้นหรือไม่ เพราะอะไร ๑.๓ ครูเขียนสาระสำคัญที่นักเรียนตอบลงกระดาน เพื่อใช้เป็นจุดเชื่อมโยงไปสู่การทดลองขายครั้งที่ ๒ ๒. เชื่อมโยงไปสู่เป้าหมายของวันนี้ ครูอธิบายว่า วันนี้เป็น “การทดลองขายครั้งที่ ๒” ซึ่งมีความสำคัญมาก เพราะเป็นการทดสอบสินค้ารอบสุดท้ายก่อนขายจริงในชั่วโมงที่ ๑๔”	๑. นักเรียนตอบตามประสบการณ์ของตนเอง ๒. นักเรียนร่วมกับรับฟังครูอธิบายอย่างตั้งใจ	Powerpoint เรื่อง ทดลองขายสินค้าอาหารครั้งที่ ๒ และเก็บข้อมูลปรับปรุงก่อนการขายจริง	๑. ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกการขาย ครั้งที่ ๒ ๒. แบบประเมินสินค้าจากลูกค้า	- ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกการขาย ครั้งที่ ๒ - แบบประเมินสินค้าจากลูกค้า - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ปรับปรุงสินค้า (๓.๑.๑,๓.๒.๑,๓.๒.๒) **ด้านความรู้** - อธิบายการปรับปรุงสินค้าจากข้อมูลการขายและความคิดเห็นของลูกค้าได้อย่างมีเหตุผล - อธิบายวิธีคำนวณต้นทุน–กำไร และการตั้งราคาขายที่เหมาะสมกับสินค้าและตลาด **ด้านทักษะกระบวนการ**	๓. ครูเน้นว่า นักเรียนต้องเก็บข้อมูลทุกอย่างให้ครบ ทั้งจำนวนสินค้าที่ขายได้ ความเห็นของลูกค้า และยอดกำไรจริง เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจเรื่องการผลิตและการตั้งราคาในวันขายจริง ๔. ครูกระตุ้นแรงจูงใจว่า “วันนี้คือโอกาสสุดท้ายก่อนวันจริง พวกเธอต้องพิสูจน์ว่าสินค้าของกลุ่มตัวเองดีพอที่จะขายให้เพื่อนทั้งโรงเรียน อย่าลืมว่าเรามีเวลาแค่ ๕๐ นาทีในวันจริง ถ้าเตรียมไม่ดี อาจขายไม่หมดหรือกำไรไม่คุ้ม”				
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ทบทวนแผนการปรับปรุงจากชั่วโมงที่ ๑๒ ๑.๑ ครูให้แต่ละกลุ่มเปิด ใบงานวางแผนการปรับปรุงสินค้า ที่ทำไว้ในชั่วโมงที่แล้ว ๑.๒ นักเรียนอธิบายสั้น ๆ ต่อหน้าชั้นหรือในกลุ่มย่อยว่า				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- ทดลองขายสินค้าอาหารที่ได้รับการปรับปรุงและจดบันทึกข้อมูลการขายจริง - คำนวณต้นทุน–กำไร และเปรียบเทียบผลการขายครั้งที่ ๒ กับครั้งที่ ๑ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** แสดงความรับผิดชอบในหน้าที่การขายและการบันทึกข้อมูล และเปิดใจรับฟังความคิดเห็นและ	- ปรับปรุงอะไรบ้าง (เช่น รสชาติ, ปริมาณ, การจัดวาง, การตั้งราคา) - คาดหวังว่าผลลัพธ์จะเปลี่ยนไปอย่างไรจากการขายครั้งแรก ๑.๓ ครูจดบันทึกคำสำคัญจากแต่ละกลุ่มลง บนกระดาน เพื่อใช้เป็นกรอบคิดก่อนเริ่มขาย ๒. ครูอธิบายวิธีเก็บข้อมูลในการขายรอบที่ ๒ เริ่มจากครูแนะนำ ใบงานบันทึกการขายครั้งที่ ๒ พร้อมอธิบายช่องต่าง ๆ เช่น จำนวนสินค้าที่เตรียมมา,จำนวนที่ขายได้, ต้นทุนรวม, กำไรจริง และความเห็นจากลูกค้า ๓. ครูย้ำว่า ข้อมูลที่บันทึกต้องตรงกับความเป็นจริง เพราะจะใช้วิเคราะห์เพื่อปรับปรุงรอบสุดท้ายก่อนขายจริง				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ข้อเสนอแนะของลูกค้าเพื่อปรับปรุงสินค้า **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๔. ครูอธิบายวิธีใช้ แบบประเมินสินค้าจากลูกค้า ที่ผู้ซื้อจะต้องกรอก เช่น ความอร่อย ความน่าซื้อ ความคุ้มค่า ๕. เชื่อมโยงความรู้เศรษฐศาสตร์โดยการตั้งคำถามเพื่อชวนคิด ดังนี้ - ต้นทุนครั้งนี้เปลี่ยนไปจากครั้งแรกไหม ทำไมถึงเปลี่ยน - ถ้าต้นทุนเพิ่ม แต่เราไม่ปรับราคาขาย กำไรจะเปลี่ยนไปอย่างไร - ทำไมพฤติกรรมผู้บริโภคถึงอาจไม่เหมือนเดิม แม้เราจะขายของเดิม				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “ทดลองขายรอบที่ ๒” ๒. ครูชี้แจงการเตรียมและจัดตลาดจำลอง ดังต่อไปนี้ ๒.๑ นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมสินค้าอาหารที่ปรับปรุงตามแผนชั่วโมงที่ ๑๒ (ประมาณ ๑๐ ชิ้น/กลุ่ม)	นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “ทดลองขายรอบที่ ๒”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒.๒ ครูจัดพื้นที่เป็น “ตลาดจำลอง” ภายในห้องเรียน เช่น โต๊ะเรียน / หน้าชั้น / ๒.๓ ครูแบ่งรอบการขายให้นักเรียน รอบที่ ๑ กลุ่ม ๑–๓ ขาย / กลุ่ม ๔–๖ ซื้อ รอบที่ ๒ สลับหน้าที่กัน ๒.๔ การใช้เงินจำลอง - ผู้ซื้อได้รับเงินจำลองคนละ ๕๐ บาท - ต้องซื้อสินค้าจาก อย่างน้อย ๒ ร้าน และเดินดูสินค้าอย่างน้อย ๓ ร้านก่อนตัดสินใจ - เงินเหลือต้องคืนครู เพื่อฝึกการใช้เงินอย่างมีเหตุผล ๒.๕ ครูชี้แจงหน้าที่ของผู้ขาย - จัดบูธขายให้น่าสนใจ - บันทึกข้อมูลลง ใบงานบันทึกการขายครั้งที่ ๒ (จำนวนที่ขายได้, เงินที่ได้รับ, ต้นทุน, กำไร, ความเห็นจากลูกค้า) - รับฟังคำติ–ชมจากผู้ซื้ออย่างสุภาพ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒.๖ ครูชี้แจงหน้าที่ของผู้ซื้อ - ชิมและประเมินสินค้าที่ซื้อด้วย แบบประเมินสินค้าจากลูกค้า (รสชาติ, ความสะอาด, ความน่าซื้อ, ความคุ้มราคา) - ให้ความเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงสินค้า ๓. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “แลกเปลี่ยนความคิดเห็นข้ามกลุ่ม” หลังจบการขายทั้ง ๒ รอบ ครูให้นักเรียนปฏิบัติตามกติกา ดังนี้ ๓.๑ กลุ่ม ๑–๓ เดินไปให้ข้อเสนอแนะกับกลุ่ม ๔–๖ ๓.๒ กลุ่ม ๔–๖ เดินไปให้ข้อเสนอแนะกับกลุ่ม ๑–๓ ๓.๓ ให้ฟีดแบกแบบตรงประเด็นและสุภาพ เช่น รสชาติดีขึ้นมากจากครั้งที่แล้ว หรือแพ็คเกจดูดีขึ้น แต่ราคายังสูงไปนิด				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่ากิจกรรมที่คำนวณการเฉลี่ยเงินลงทุนในกลุ่มครูอธิบายว่า วันนี้แม้จะเป็นการทดลองขาย แต่ทุกคนได้นำของจริงมาขาย ซึ่งถือเป็นการลงทุนร่วมกันในกลุ่มแต่ละคนอาจลงทุนไม่เท่ากัน (บางคนซื้อวัตถุดิบราคาแพง บางคนซื้อของน้อยกว่า) ดังนั้นต้องคำนวณการเฉลี่ยให้ ทุกคนรับผิดชอบต้นทุนเท่ากัน ๕. ครูอธิบายขั้นตอนการคำนวณ ๕.๑ รวมต้นทุนสินค้าทั้งหมดของกลุ่มในวันนี้ ๕.๒ หารด้วยจำนวนสมาชิกในกลุ่ม เพื่อหาต้นทุนเฉลี่ยต่อคน ๕.๓ เปรียบเทียบต้นทุนเฉลี่ยกับจำนวนเงินจริงที่แต่ละคนจ่ายไป ๕.๔ คำนวณว่าใครต้องคืนเงินให้ใคร เพื่อให้ทุกคนจ่ายเท่ากัน				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๖. ครูยกตัวอย่างง่าย ๆ ให้เข้าใจ เช่น ๖.๑ รวมต้นทุนทั้งกลุ่ม = ๑๒๐ บาท / สมาชิก ๔ คน เฉลี่ยคนละ ๓๐ บาท ๖.๒ ถ้าใครจ่ายเกิน ๓๐ บาท จะได้เงินคืนจากคนที่จ่ายน้อยกว่า ๗. ครูให้นักเรียนทำการคำนวณและจดผลลัพธ์ลงในช่องเฉพาะของ ใบงานบันทึกการขายครั้งที่ ๒	๗. ครูให้นักเรียนทำการคำนวณและจดผลลัพธ์ลงในช่องเฉพาะของ ใบงานบันทึกการขายครั้งที่ ๒			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปกิจกรรมของวันนี้ - นักเรียนได้ทดลองขายรอบที่ ๒ โดยใช้สินค้าที่ปรับปรุงจากรอบแรก - ฝึกใช้เงินจำลองในการซื้ออย่างมีเหตุผล และให้ฟีดแบกข้ามกลุ่ม	นักเรียนร่วมกันรับฟังอย่างตั้งใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- ฝึกคำนวณต้นทุน กำไร และการเฉลี่ยเงินลงทุนในกลุ่มเพื่อความเป็นธรรม ๒. ครูเน้นย้ำความรู้เศรษฐศาสตร์ที่เรียนรู้วันนี้ - ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน การตั้งราคา และกำไร - ความสำคัญของการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า - การทำงานร่วมกันและการแบ่งปันความรับผิดชอบด้านการเงินในกลุ่ม ๓. ครูปูพื้นสำหรับชั่วโมงที่ ๑๔ ว่าชั่วโมงหน้า นักเรียนจะวิเคราะห์ปัญหาและจุดที่ต้องปรับปรุง จากรอบทดลองขายทั้ง ๒ ครั้งแต่ละกลุ่มต้องนำข้อมูลยอดขาย ต้นทุน กำไร และฟีดแบกจากลูกค้า มาประกอบการวางแผน				

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง ทดลองขายสินค้าอาหารครั้งที่ ๒ และเก็บข้อมูลปรับปรุงก่อนการขายจริง

๙. การประเมินผลรวบยอด

๑) ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกการขาย ครั้งที่ ๒

๒) แบบประเมินสินค้าจากลูกค้า

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายการปรับปรุงสินค้าจากข้อมูลการขายและความคิดเห็นของลูกค้าได้อย่างมีเหตุผล - อธิบายวิธีคำนวณต้นทุน–กำไร และการตั้งราคาขายที่เหมาะสมกับสินค้าและตลาด	ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกการขาย ครั้งที่ ๒	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกการขาย ครั้งที่ ๒	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ทดลองขายสินค้าอาหารที่ได้รับการปรับปรุงและจดบันทึกข้อมูลการขายจริง - คำนวณต้นทุน–กำไร และเปรียบเทียบผลการขายครั้งที่ ๒ กับครั้งที่ ๑	๑. ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกการขาย ครั้งที่ ๒ ๒. ตรวจแบบประเมินสินค้าจากลูกค้า	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกการขาย ครั้งที่ ๒ ๒. แบบประเมินสินค้าจากลูกค้า	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) แสดงความรับผิดชอบในหน้าที่การขายและการบันทึกข้อมูล และเปิดใจรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของลูกค้าเพื่อปรับปรุงสินค้า	สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) ทดลองขายสินค้าอาหารที่ได้รับการปรับปรุงและจดบันทึกข้อมูลการขายจริง คำนวณต้นทุน–กำไร และเปรียบเทียบผลการขายครั้งที่ ๒ กับครั้งที่ ๑ และแสดงความรับผิดชอบในหน้าที่การขายและการบันทึกข้อมูล และเปิดใจรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของลูกค้าเพื่อปรับปรุงสินค้า (๓.๑.๑,๓.๒.๑,๓.๒.๒)	๑. ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกการขาย ครั้งที่ ๒ ๒. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกการขาย ครั้งที่ ๒ ๒. แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกการขาย ครั้งที่ ๒	- ปรับปรุงสินค้าจากข้อมูลการขายและความคิดเห็นของลูกค้าได้อย่างมีเหตุผล - คำนวณต้นทุน–กำไร และการตั้งราคาขายที่เหมาะสมกับสินค้าและตลาด	การปรับปรุงสินค้าตอบโจทย์ลูกค้าและส่งผลให้ยอดขายและกำไรเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน การคำนวณต้นทุน-กำไรมีความแม่นยำ และการตั้งราคาเหมาะสมกับตลาดจนสามารถ สร้างกำไรสูงสุดได้จริง	การปรับปรุงสินค้าแก้ไขปัญหาได้ดีในระดับหนึ่ง และยอดขายเพิ่มขึ้นเล็กน้อย การคำนวณต้นทุน-กำไรถูกต้อง แต่การตั้งราคายังไม่สามารถสร้างกำไรในระดับสูงสุดได้	การปรับปรุงสินค้าไม่ตรงกับความต้องการของลูกค้า ทำให้ยอดขายไม่เพิ่มขึ้น หรืออาจลดลง การคำนวณต้นทุน-กำไรผิดพลาดหรือการตั้งราคาไม่เหมาะสมจนอาจ ทำให้ขาดทุน
แบบประเมินสินค้าจากลูกค้า	ประเมินความพึงพอใจของลูกค้าหลังการได้รับบริการ	สินค้าตรงตามความคาดหวังหรือดีกว่าที่คาดไว้มาก	สินค้าอยู่ในระดับมาตรฐาน แต่ยังมีบางส่วนที่สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้	สินค้าไม่เป็นไปตามความคาดหวัง และมีข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไขโดยด่วน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกการขาย ครั้งที่ ๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ทดลองขายสินค้าอาหารครั้งที่ ๒
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง : ใช้บันทึกข้อมูลการขายสินค้าอาหารของกลุ่มในรอบทดลองขายครั้งที่ ๒ พร้อมคำนวณต้นทุน กำไร และการเฉลี่ยเงินลงทุนให้สมาชิกทุกคน

ลำดับ	รายการสินค้า/จำนวนที่ขายได้ (ชิ้น)	เงินที่ได้รับ (บาท)	ต้นทุน (บาท)	กำไร (บาท)
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				

๑. ต้นทุนรวมทั้งหมด.....บาท
๒. ยอดขายรวมทั้งหมด.....บาท
๓. รวมกำไร.....บาท

ความคิดเห็นจากลูกค้า

.....
.....
.....

การคำนวณการเฉลี่ยเงินลงทุน

๑. รวมต้นทุนสินค้าทั้งหมดของกลุ่มในวันนี้.....บาท
๒. จำนวนสมาชิกในกลุ่ม.....คน
๓. ต้นทุนเฉลี่ยต่อคน.....บาท

ลำดับ	ชื่อสมาชิกในกลุ่ม	ควรจ่ายตามเฉลี่ย (บาท)
๑		
๒		
๓		
๔		
๕		

แบบประเมินสินค้าจากลูกค้า

ชื่อผู้ประเมิน.....กลุ่มที่..... วันที่ประเมิน .....
ชื่อสินค้าที่ซื้อ.....

คำชี้แจง : ใช้ระดับคะแนน ๓ ระดับ ดังนี้

๓ เท่ากับ ดีมาก

๒ เท่ากับ พอใช้

๑ เท่ากับ ต้องปรับปรุง

ลำดับ	หัวข้อประเมิน	ดีมาก (๓)	พอใช้ (๒)	ควรปรับปรุง (๑)
๑	รสชาติ			
๒	ความสะอาด			
๓	ความน่าซื้อ			
๔	ความคุ้มค่าของสินค้า			

คะแนนรวม:...../๑๒ คะแนน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....
.....

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

ให้นักเรียนประเมินตนเอง และสมาชิกในกลุ่มตามพฤติกรรมในการทำงานในวันนี้

ชื่อผู้ประเมิน.....กลุ่มที่..... วันที่ประเมิน .....

คำชี้แจง : ใช้ระดับคะแนน ๓ ระดับ ดังนี้

๓ เท่ากับ ดีมาก

๒ เท่ากับ พอใช้

๑ เท่ากับ ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน

หัวข้อประเมิน	ดีมาก (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. การแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม			
๒. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม			
๓. การรับฟังความคิดเห็นและแก้ปัญหาร่วมกัน			
๔. การทำงานเป็นทีมและการสื่อสารระหว่างสมาชิกในกลุ่ม			
๕. การมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคน			

คะแนนรวม:...../๑๕ คะแนน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง วางแผนขายของจริงอย่างมีคุณภาพและได้กำไรพอประมาณ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๓ เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. หลักการตั้งราคาขายให้เหมาะสมกับต้นทุนและคุณภาพสินค้า
๒. ความสัมพันธ์ระหว่างราคาขาย ปริมาณการขาย และกำไร
๓. หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจขนาดเล็ก
๔. วิธีการวางแผนขายจริง (สินค้า ๕๐–๖๐ ชิ้น/กลุ่ม) ในเวลาจำกัด ๕๐ นาที
๕. การจัดการร้านและการจัดการขยะ

๓. สาระการเรียนรู้

๑. หลักการตั้งราคาขายให้เหมาะสมกับต้นทุนและคุณภาพสินค้า
- ราคาขายควรคำนวณจาก ต้นทุนต่อชิ้น บวกกำไรที่เหมาะสม (๔๐–๖๐%)
- ราคาสูงเกินไป ส่งผลให้ลูกค้าอาจไม่ซื้อ, สินค้าเหลือ, ขาดทุน
- ราคาต่ำเกินไป ส่งผลให้ขายหมดเร็วแต่กำไรน้อย, อาจไม่คุ้มกับเวลาและแรงงาน
- การตั้งราคาเป็น “ราคากลาง” ที่เหมาะสม ช่วยสร้างความพอใจให้ลูกค้าและขายได้หมด

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างราคาขาย ปริมาณการขาย และกำไร
- ราคาสูงทำให้ต้องขายน้อยชิ้นถึงจะคืนทุน แต่เสี่ยงขายไม่หมด
- ราคาพอเหมาะทำให้เพิ่มโอกาสขายหมด, กำไรโดยรวมสูงขึ้นเพราะปริมาณขายมาก
- ต้องคำนึงถึงเวลาในการขาย (๕๐ นาที) และจำนวนชิ้นที่มี (๕๐–๖๐ ชิ้น)

๓. หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจขนาดเล็ก
- พอประมาณ: ตั้งราคาที่ลูกค้ารับได้และไม่เอาเปรียบ
- มีเหตุผล: ใช้ข้อมูลต้นทุนและกำไรคำนวณราคาขาย
- มีภูมิคุ้มกัน: เตรียมแผนสำรอง เช่น จัดโปรโมชั่นช่วงท้ายหากขายไม่หมด
- ใช้คุณธรรมในการค้าขาย: ซื่อสัตย์, ไม่ปิดบังข้อเท็จจริงของสินค้า

๔. วิธีการวางแผนขายจริง (สินค้า ๕๐–๖๐ ชิ้น/กลุ่ม) ในเวลาจำกัด ๕๐ นาที
- กำหนดเป้าหมายยอดขายและกำไรที่ต้องการ
- วางแผนการทำงานเป็นทีม: แบ่งหน้าที่อย่างชัดเจน (ขาย–คิดเงิน–เชียร์–จัดของ)
- เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนเริ่มขาย

- คำนวณเวลาขายต่อชิ้นให้เหมาะสม (เฉลี่ยน้อยกว่า ๑ นาทีต่อการขาย ๑ ชิ้น)

๕. การจัดการร้านและการจัดการขยะ

- จัดโต๊ะหรือบูธให้สะอาด, สวยงาม, น่ามอง
- ป้ายชื่อสินค้าและราคาชัดเจน
- เตรียมถังขยะหรือถุงขยะ และแยกขยะให้ถูกประเภท
- หลังขายเสร็จต้องเก็บกวาดให้เรียบร้อย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายผลกระทบของการตั้งราคาที่มีกำไรสูงเกินไปต่อพฤติกรรมลูกค้า
- อธิบายขั้นตอนการวางแผนขายจริงอย่างเป็นระบบ

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- คำนวณกำไรจากราคาขายและต้นทุน
- ออกแบบการจัดร้านให้น่าสนใจและจัดการขยะอย่างเป็นระบบ

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- มีความรับผิดชอบต่อคุณภาพสินค้าและความพึงพอใจของลูกค้า และใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตั้งราคาขาย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

คำนวณกำไรจากราคาขายและต้นทุน ออกแบบการจัดร้านให้น่าสนใจและจัดการขยะอย่างเป็นระบบ โดยมีความรับผิดชอบต่อคุณภาพสินค้าและความพึงพอใจของลูกค้า และใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตั้งราคาขาย (๓.๑.๑,๓.๑.๒,๓.๑.๓,๓.๑.๔,๓.๒.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง วางแผนขายของจริงอย่างมีคุณภาพและได้กำไรพอประมาณ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน คำนวณกำไรจากราคาขายและต้นทุน ออกแบบการจัดร้านให้น่าสนใจและจัดการขยะอย่างเป็นระบบ โดยมีความรับผิดชอบต่อคุณภาพสินค้าและความพึงพอใจของลูกค้า และใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตั้งราคาขาย (๓.๑.๑,๓.๑.๒,๓.๑.๓,๓.๑.๔,๓.๒.๑)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้ว โดยถามนักเรียนว่า “ครั้งก่อนพวกเราฝึกขายของและคำนวณต้นทุน – กำไรกันไปแล้ว จำได้ไหมว่ากำไรที่เหมาะสมอยู่ที่ประมาณกี่เปอร์เซ็นต์” ๒. ให้นักเรียนตอบ และครูสรุปว่า “๔๐–๖๐% คือ ช่วงกำไรที่เหมาะสมกับการขายในโรงเรียน” ๓. ตั้งคำถามกระตุ้นคิดครูถามว่า “ถ้ากลุ่มของเธอมีสมาชิก ๕–๖ คน และอยากให้แต่ละคนได้กำไรกลับบ้าน ๑๐๐ บาท จากการขาย ๕๐–๖๐ ชิ้น จะต้องตั้งราคาขายชิ้นละกี่บาท” ให้นักเรียนคำนวณคร่าว ๆ แล้วให้เหตุผลว่าทำไมราคาที่ได้อาจสูงเกินไป ๔. เชื่อมโยงกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ครูอธิบายว่า “พอประมาณ” คือการตั้งราคาที่ลูกค้ารู้สึกคุ้มค่า ซื้อ	๑. นักเรียนตอบตามประสบการณ์ของตนเอง	Powerpoint เรื่อง วางแผนขายของจริงอย่างมีคุณภาพและได้กำไรพอประมาณ	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “แผนการขายจริง”	- ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “แผนการขายจริง” - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง วางแผนขายของจริงอย่างมีคุณภาพและได้กำไรพอประมาณ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านความรู้ - อธิบายผลกระทบของการตั้งราคาที่มีกำไรสูงเกินไปต่อพฤติกรรมลูกค้า - อธิบายขั้นตอนการวางแผนขายจริงอย่างเป็นระบบ **ด้านทักษะกระบวนการ** - คำนวณกำไรจากราคาขายและต้นทุน	ซ้ำได้ และเราขายหมดภายในเวลาที่กำหนด และเน้นย้ำว่าการตั้งราคาสูงเกินไปแม้จะได้กำไรต่อชิ้นเยอะ แต่เสี่ยงขายไม่หมด และอาจทำให้ลูกค้าไม่ประทับใจ ๕. แจ้งจุดประสงค์ของคาบนี้ “วันนี้เราจะวางแผนการขายจริงสำหรับวันพรุ่งนี้ ทั้งการตั้งราคา การจัดร้าน การทำงานเป็นทีม และการเตรียมให้ขายหมด ๒๐–๔๐ ชิ้นภายในเวลา ๕๐ นาที”				
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูชี้แจงรายละเอียด โดยเริ่มจาก ขั้นตอนที่ ๑ อธิบายความแตกต่างระหว่างกำไร ๔๐–๖๐% และกำไร ๑๐๐% ๒. ครูยกตัวอย่างตัวเลขให้เห็นชัด ดังนี้ ๒.๑ ต้นทุนชิ้นละ ๑๐ บาท ๒.๒ ถ้าต้องการกำไร ๔๐% ขาย ๑๔ บาท (กำไร ๔ บาท)	นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมและวางแผนการจัดการแบ่งหน้าที่และขั้นตอนการขายของในชั่วโมงที่ ๑๕			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง วางแผนขายของจริงอย่างมีคุณภาพและได้กำไรพอประมาณ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- ออกแบบการจัดร้านให้น่าสนใจและจัดการขยะอย่างเป็นระบบ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** มีความรับผิดชอบต่อคุณภาพสินค้าและความพึงพอใจของลูกค้า และใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตั้งราคาขาย (A) **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๒.๓ ถ้าต้องการกำไร ๖๐% ขาย ๑๖ บาท (กำไร ๖ บาท) ๒.๔ ถ้าต้องการกำไร ๑๐๐% ขาย ๒๐ บาท (กำไร ๑๐ บาท) ๓. ครูถามนักเรียนว่า “ถ้าเป็นลูกค้า เธอจะเลือกซื้อราคานี้ไหม เพราะอะไร” ๔. สรุปการตั้งกำไรสูงเกินไปอาจทำให้ขายไม่หมดและลูกค้าไม่กลับมาซื้ออีก ๕. ครูบอกขั้นตอนที่ ๒ ยกตัวอย่างสถานการณ์ขายจริงในโรงเรียน ครูเล่าให้ฟังถึง ๒ สถานการณ์ที่เคยเกิดขึ้น ดังนี้ ๕.๑ ตั้งราคาสูงเกิน (ใกล้ ๑๐๐% กำไร) นักเรียนมองว่าสินค้าแพงเกินไปเมื่อเทียบกับปริมาณหรือคุณภาพ ทำให้ขายไม่หมด และมีของเหลือทิ้ง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง วางแผนขายของจริงอย่างมีคุณภาพและได้กำไรพอประมาณ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕.๒ ตั้งราคาพอเหมาะ (๔๐–๖๐% กำไร) ขายหมดเร็ว ลูกค้าพึงพอใจ และกลับมาซื้อซ้ำ ๖. ครูชี้ให้เห็นว่ากำไรที่พอเหมาะจะช่วยให้ลูกค้าเกิดความไว้วางใจและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้ร้านค้า ๗. เชื่อมโยงกับ หลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ พอประมาณ, มีเหตุผล, มีภูมิคุ้มกัน ๘. ครูบอกขั้นตอนที่ ๓ อธิบายขั้นตอนการวางแผนขายของจริง “กำหนดจำนวนสินค้าที่ต้องขาย ขายในชั่วโมงที่ ๑๕ จำนวน ๒๐–๔๐ ชิ้น/กลุ่ม เวลาขายจริง ๕๐ นาที” ๙. ครูถามนักเรียนว่า “จะทำอย่างไรให้ขายได้ทันเวลา”				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง วางแผนขายของจริงอย่างมีคุณภาพและได้กำไรพอประมาณ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑๐. คำนวณราคาขายตามกำไร ๔๐-๖๐% ใช้ราคาวัตถุดิบจริงและคำนวณราคาขาย โดยเขียนราคาลงใน “ใบงานแผนการขายจริง” ๑๑. ครูให้นักเรียนแบ่งหน้าที่ในร้านในการขายของจริง				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมวางแผนการขายจริง โดยครูแจกใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “แผนการขายจริง” ให้ทุกกลุ่ม ๒. ครูอธิบายโครงสร้างใบงานว่ามี ๕ ส่วน และนักเรียนต้องกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนระหว่างทำกิจกรรม และย้ำว่าการเขียนต้องอ้างอิงจากข้อมูลจริง เช่น ราคาวัตถุดิบที่ซื้อมา แผนการขายครั้งก่อน และข้อเสนอแนะจากลูกค้า	นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมวางแผนการขายจริง โดยครูแจกใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “แผนการขายจริง” ให้ทุกกลุ่ม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง วางแผนขายของจริงอย่างมีคุณภาพและได้กำไรพอประมาณ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๓. ครูให้นักเรียนลงมือทำงานกลุ่ม (นักเรียนทำใบงานร่วมกัน) ๔. ครูเดินตรวจและให้คำแนะนำ ดังนี้ ๔.๑ ตรวจว่าการตั้งราคาขายเหมาะสม ไม่เกินกำไร ๔๐–๖๐% ๔.๒ ช่วยปรับแผนให้สมดุลระหว่างราคาคุณภาพปริมาณ ๔.๓ กระตุ้นให้คิดถึงความสะอาดและความรวดเร็วในการขาย ๕. ส่งใบงานให้ครูตรวจสอบเบื้องต้น ครูให้ฟีดแบกทันทีเพื่อให้กลุ่มนำไปปรับก่อนวันขายจริงในชั่วโมงที่ ๑๕ ๖. ครูให้นักเรียนประเมินสมาชิกในกลุ่มแต่ละคน ในการทำงานร่วมกัน				
	ขั้นสรุป (๕ นาที)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง วางแผนขายของจริงอย่างมีคุณภาพและได้กำไรพอประมาณ
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑. ครูทบทวนสาระสำคัญที่เรียนในวันนี้ - หลักการตั้งราคาขายให้สอดคล้องกับต้นทุนและคุณภาพสินค้า - เปรียบเทียบกำไร ๔๐–๖๐% กับกำไร ๑๐๐% เพื่อให้เห็นข้อดี–ข้อเสีย - การวางแผนขายจริงให้ครบทุกมิติ: จำนวนสินค้า, การจัดบูธ, การจัดการขยะ, การแบ่งหน้าที่ - หลักเศรษฐกิจพอเพียง: พอประมาณ, มีเหตุผล, และมีภูมิคุ้มกัน ๒. เปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำแผนที่ทำเสร็จแล้วพูดสรุปร่วมกัน ๓. ครูนัดหมายการขายจริงในชั่วโมงที่ ๑๕ ในสิ่งที่นักเรียนแต่ละกลุ่มจะต้องเตรียม	นักเรียนร่วมกันรับฟังอย่างตั้งใจ และครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำแผนที่ทำเสร็จแล้วพูดสรุปร่วมกัน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง วางแผนขายของจริงอย่างมีคุณภาพและได้กำไรพอประมาณ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “แผนการขายจริง”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายผลกระทบของการตั้งราคาที่มีกำไรสูงเกินไปต่อพฤติกรรมลูกค้า - อธิบายขั้นตอนการวางแผนขายจริงอย่างเป็นระบบ	ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “แผนการขายจริง”	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “แผนการขายจริง”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - คำนวณกำไรจากราคาขายและต้นทุน - ออกแบบการจัดร้านให้น่าสนใจและจัดการขยะอย่างเป็นระบบ	ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “แผนการขายจริง”	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “แผนการขายจริง”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - มีความรับผิดชอบต่อคุณภาพสินค้าและความพึงพอใจของลูกค้าและใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตั้งราคาขาย	ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “แผนการขายจริง”	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “แผนการขายจริง”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) คำนวณกำไรจากราคาขายและต้นทุน ออกแบบการจัดร้านให้น่าสนใจและจัดการขยะอย่างเป็นระบบ โดยมีความรับผิดชอบต่อคุณภาพสินค้าและความพึงพอใจของลูกค้า และใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตั้งราคาขาย (๓.๑.๑,๓.๑.๒,๓.๑.๓,๓.๑.๔,๓.๒.๑)	ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “แผนการขายจริง”	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “แผนการขายจริง”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง วางแผนขายของจริงอย่างมีคุณภาพและได้กำไรพอประมาณ

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “แผนการขายจริง”	บันทึกข้อมูลการขาย คำนวณต้นทุน–กำไร และการตั้งราคาขายที่เหมาะสมกับสินค้าและตลาด	นักเรียนสามารถบันทึกข้อมุลวางแผนการขายจริงได้อย่างละเอียดครบทุกประเด็น พร้อมสามารถคำนวณต้นทุน-กำไร ได้อย่างแม่นยำ	นักเรียนสามารถบันทึกข้อมุลวางแผนการขายจริงได้แต่ขาดบางประเด็น สามารถคำนวณต้นทุน-กำไรได้	นักเรียนไม่สามารถบันทึกข้อมุลวางแผนการขายจริงได้ พร้อมไม่สามารถคำนวณต้นทุน-กำไรได้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง แผนการขายจริง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง วางแผนขายของจริงอย่างมีคุณภาพและได้กำไรพอประมาณ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง : ใช้บันทึกข้อมูลการขายสินค้าอาหารของกลุ่มในรอบขายจริง พร้อมคำนวณต้นทุน กำไร

สมาชิกในกลุ่ม.....กลุ่มที่.....

๑. ข้อมูลสินค้าที่จะขาย

ชื่อสินค้า.....จำนวนที่จะขายรวม.....ชิ้น เวลาขายจริง ๕๐ นาที

๒. การคำนวณต้นทุน–กำไร

๒.๑ ต้นทุนรวมทั้งหมดของกลุ่ม

รายการวัตถุดิบ/อุปกรณ์	**ปริมาณ**	**ราคาต่อหน่วย**	**ราคารวม (บาท)**
รวมต้นทุนทั้งหมด (บาท)			

๒.๒ การตั้งราคาขาย

๑) ต้นทุนต่อชิ้น .....บาท

๒) เปอร์เซ็นต์กำไรที่ตั้งไว้ % ..... %

๓) ราคาขายต่อชิ้น .....บาท

๔) จำนวนชิ้นทั้งหมด .....ชิ้น

๕) ยอดขายที่คาดว่าจะได้รับทั้งหมด .....บาท

๖) กำไรรวมที่คาดว่าจะได้รับทั้งหมด .....บาท

๗) กำไรต่อคน (หารตามจำนวนสมาชิกในกลุ่ม) .....บาท

๓. การจัดการหน้าร้านและบทบาทในทีม

หน้าที่	ชื่อสมาชิก	สิ่งที่ต้องเตรียม

๔. การจัดเก็บขยะและความสะอาด

๔.๑ วิธีการเก็บขยะ

.....

๔.๒ อุปกรณ์ที่เตรียมมาสำหรับเก็บขยะ

.....

๔.๓ วิธีทำให้พื้นที่ขายสะอาด

.....

๕. กลยุทธ์การขายให้หมดภายใน ๕๐ นาที

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

ให้นักเรียนประเมินตนเอง และสมาชิกในกลุ่มตามพฤติกรรมในการทำงานในวันนี้

ชื่อผู้ประเมิน.....กลุ่มที่..... วันที่ประเมิน .....

คำชี้แจง : ใช้ระดับคะแนน ๓ ระดับ ดังนี้

๓ เท่ากับ ดีมาก

๒ เท่ากับ พอใช้

๑ เท่ากับ ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน

หัวข้อประเมิน	ดีมาก (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. การแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม			
๒. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม			
๓. การรับฟังความคิดเห็นและแก้ปัญหาร่วมกัน			
๔. การทำงานเป็นทีมและการสื่อสารระหว่างสมาชิกในกลุ่ม			
๕. การมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคน			

คะแนนรวม:...../๑๕ คะแนน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สรุปบทเรียนเศรษฐศาสตร์จากประสบการณ์ขายของจริง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑	เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ
ตัวชี้วัด ม.๒/๒	อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ
ตัวชี้วัด ม.๒/๓	เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

๑. ความหมายและความสำคัญของอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply)
๒. ความสัมพันธ์ระหว่างราคา–ปริมาณการขาย–กำไร
๓. แนวคิดราคาดุลยภาพและผลของการตั้งราคาสูง/ต่ำเกินไป
๔. การคำนวณต้นทุน–กำไรจากการขายจริง และการเปรียบเทียบกับแผนที่วางไว้
๕. พฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้า
๖. หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจขนาดเล็ก

๓. สาระการเรียนรู้

๑. ความหมายและความสำคัญของอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply)
- อุปสงค์: ปริมาณสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อในราคาหนึ่ง ๆ
- อุปทาน: ปริมาณสินค้าที่ผู้ขายพร้อมขายในราคาหนึ่ง ๆ
- ทั้งสองมีผลต่อราคาสินค้าและปริมาณการซื้อขายในตลาด

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างราคา–ปริมาณการขาย–กำไร
- ราคาสูงเกิน ทำให้อาจขายได้น้อย กำไรรวมลดลง
- ราคาต่ำเกิน ทำให้ขายได้มาก แต่กำไรต่อชิ้นน้อย
- ต้องหาจุดที่ทำให้ได้กำไรรวมเหมาะสม

๓. แนวคิดราคาดุลยภาพและผลของการตั้งราคาสูง/ต่ำเกินไป
- ราคาดุลยภาพ: ราคาที่ปริมาณซื้อเท่ากับปริมาณขาย
- ตั้งราคาสูงเกิน ทำให้ของเหลือ ขายไม่หมด
- ตั้งราคาต่ำเกิน ทำให้ของหมดเร็ว แต่กำไรรวมอาจน้อย

๔. การคำนวณต้นทุน–กำไรจากการขายจริง และการเปรียบเทียบกับแผนที่วางไว้
- ต้นทุนรวม คือ ค่าวัตถุดิบ + ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ
- กำไรจริง คือ รายรับจากการขาย – ต้นทุนรวม
- เปรียบเทียบกับแผนเพื่อดูว่าทำได้ตามเป้าหมายหรือไม่

๕. พฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้า

- รสชาติ, ความสะอาด, ความสวยงาม, ราคา, บริการ, บรรยากาศ
- การโฆษณาและการบอกต่อก็มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ

๖. หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจขนาดเล็ก

- พอประมาณ: ตั้งราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพและกำลังซื้อของลูกค้า
- มีเหตุผล: อ้างอิงราคาจากต้นทุนและความคุ้มค่าของสินค้า
- มีภูมิคุ้มกัน: เตรียมรับมือกับความเสี่ยง เช่น ของเหลือ ขายไม่หมด หรือราคาวัตถุดิบขึ้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความหมายของอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) และความสัมพันธ์กับราคาสินค้า

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ผลการขายจริงโดยใช้แนวคิดเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น และเขียนสะท้อนคิดจากประสบการณ์ขายจริง พร้อมระบุแนวทางปรับปรุงและการวางแผนธุรกิจในอนาคต

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มและการขายของ กล้าคิด กล้าแสดงความเห็น และรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นอย่างเปิดใจ และใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตัดสินใจด้านธุรกิจ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ผลการขายจริงโดยใช้แนวคิดเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น และเขียนสะท้อนคิดจากประสบการณ์ขายจริง พร้อมระบุแนวทางปรับปรุงและการวางแผนธุรกิจในอนาคต โดยมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มและการขายของ กล้าคิด กล้าแสดงความเห็น และรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นอย่างเปิดใจ และใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตัดสินใจด้านธุรกิจ (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๕.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ผลการขายจริงโดยใช้แนวคิดเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น และเขียนสะท้อนคิดจากประสบการณ์ขายจริง พร้อมระบุแนวทางปรับปรุงและการวางแผนธุรกิจในอนาคต โดยมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มและการขายของ กล้าคิด กล้าแสดงความเห็นและรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นอย่างเปิดใจ และใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตัดสินใจ	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูเปิดคลิปวิดีโอ/ภาพถ่ายจากวันขายจริง เลือกภาพที่เห็นบรรยากาศหลายมุม ร้านค้าที่มีลูกค้าเยอะ , ร้านที่คนรอน้อย, การจัดร้าน, และการคิดเงิน ๒. ถามกระตุ้นให้คิดเชื่อมโยงกับประสบการณ์ตนเอง - ร้านของกลุ่มเธอขายหมดไหม เพราะอะไร - มีเหตุการณ์ไหนที่ทำให้ลูกค้าลังเลจะซื้อ - ใครเคยเจอลูกค้าชม/ติเรื่องราคา รสชาติ หรือความสะอาด ๓. ครูปิดท้ายด้วยการตั้งเป้าหมายของคาบ “วันนี้เราจะมาคุยกันให้ชัดว่า สิ่งที่เกิดขึ้นในวันขายจริง สะท้อนหลักเศรษฐศาสตร์อะไรบ้าง และจะเอาบทเรียนนี้ไปใช้ในอนาคตอย่างไร”	๑. นักเรียนร่วมกันชมคลิปวิดีโอ/ภาพถ่ายจากวันขายจริง ของตนเอง ๒. นักเรียนตอบคำถามตามประสบการณ์ที่พบเจอจากการขายของจริงในแต่ละกลุ่ม	Powerpoint เรื่อง สรุปบทเรียนเศรษฐศาสตร์จากประสบการณ์ขายของจริง	ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สะท้อนคิด “บทเรียนจากการขายจริง”	- ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สะท้อนคิด “บทเรียนจากการขายจริง” - ตรวจใบงาน
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “วงสนทนาเชิงวิเคราะห์” โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้	นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรม “วงสนทนาเชิงวิเคราะห์” พร้อมร่วมกันสะท้อนความคิดหลังจากการขายไปแล้วในชั่วโมงที่แล้ว			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านธุรกิจ (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๕.๑) **ด้านความรู้** อธิบายความหมายของอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) และความสัมพันธ์กับราคาสินค้า **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์ผลการขายจริงโดยใช้แนวคิดเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น และเขียนสะท้อนคิดจากประสบการณ์ขายจริง พร้อมระบุแนวทางปรับปรุงและการวางแผนธุรกิจในอนาคต	๒. รอบที่ ๑ วิเคราะห์สถานการณ์ขายจริง ครูถามดังนี้ ๑) อุปสงค์–อุปทาน “ในวันขายจริง อุปสงค์ (ความต้องการซื้อ) กับอุปทาน (ของที่มีขาย) ในร้านของนักเรียนเป็นอย่างไร” ๒) ปริมาณของที่เตรียมไปเพียงพอกับความต้องการลูกค้าไหม ๓) ราคาดุลยภาพ “ราคาที่ตั้งไว้ ทำให้ขายหมดหรือเหลือ ทำไมถึงคิดแบบนั้น” ๔) ถ้าลองปรับราคาขึ้น/ลง ๕ บาท จะเกิดอะไรขึ้น ๕) ปัจจัยขายดี–ขายช้า “ร้านไหนขายดีเพราะอะไร ร้านไหนขายช้าเพราะอะไร” และให้เพื่อนต่างกลุ่มลองสะท้อนเหตุผลให้กัน ๓. รอบที่ ๒ วิเคราะห์ตัวเลขและพฤติกรรมผู้บริโภค ๑) ต้นทุน–กำไร “เมื่อเทียบกับแผนเดิม กำไรจริงต่างจากที่วางไว้ไหม เพราะอะไร”				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มและการขาย ของ กล้าคิด กล้าแสดงความเห็น และรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นอย่างเปิดใจ และใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตัดสินใจด้านธุรกิจ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๒) พฤติกรรมผู้บริโภค “ลูกค้าเลือกซื้อเพราะอะไร (ราคา, รสชาติ, บรรยากาศ, เพื่อนชวน)” ๓) มีลูกค้ากลับมาซื้อซ้ำหรือไม่ เพราะเหตุใด ๔. รอบที่ ๓ หลักเศรษฐกิจพอเพียง ๑) จากการขายของจริง กลุ่มเธอใช้หลักพอประมาณ อย่างไร ๒) การตั้งราคามี เหตุผล หรือไม่ ใช้ข้อมูลอะไรตัดสินใจ ๓) มีการป้องกันความเสี่ยง (ภูมิคุ้มกัน) อย่างไรบ้าง				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมเขียนใบงานที่สะท้อนคิด “บทเรียนจากการขายของจริง” โดยครูอธิบายวิธีทำใบงาน ดังนี้ ๑.๑ ครูแจกใบงานสะท้อนคิด ซึ่งมีหัวข้อให้เขียนชัดเจน เช่น ๑.๒ สิ่งที่ตั้งใจทำและสิ่งที่เกิดขึ้นจริง (ผลลัพธ์การขาย)	นักเรียนลงมือเขียน โดยนักเรียนใช้ข้อมูลจากภาพถ่าย/คลิปวิดีโอ และการอภิปรายในขั้นสอน และอ้างอิงคำศัพท์เศรษฐศาสตร์ที่เรียน เช่น อุปสงค์, อุปทาน, ราคาดุลยภาพ, ต้นทุน, กำไร, พอประมาณ นำมาเขียนด้วยภาษาของตนเอง แต่ต้องให้เหตุผลเชิงเศรษฐศาสตร์ประกอบ เมื่อเสร็จแล้วให้ส่งงานและเลือกนำเสนอ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑.๓ ปัจจัยที่ทำให้ขายได้/ขายไม่ได้ (อ้างอิงหลักอุปสงค์–อุปทาน) ๑.๔ ความเหมาะสมของราคาที่ตั้งไว้ (ใกล้เคียงราคาดุลยภาพหรือไม่) ๑.๕ พฤติกรรมผู้บริโภคที่สังเกตได้ ๑.๖ การคำนวณต้นทุน–กำไรจริง เทียบกับแผน ๑.๗ หลักเศรษฐกิจพอเพียงที่นำมาใช้ และสิ่งที่จะปรับปรุง ๑.๘ บทเรียนสำหรับการทำธุรกิจย่อยในอนาคต ๒. ครูสุ่มกลุ่ม/คนเพื่อนำเสนอแนวคิดหรือบทเรียนที่เขียนไว้ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนมุมมองในชั้นเรียน				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปโดยคำถามปลายเปิด ดังนี้ ๑.๑ อุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) มีความสัมพันธ์กับราคาและปริมาณการขายอย่างไร และการทำความเข้าใจหลักการนี้มีความสำคัญต่อการตั้งราคาขายสินค้าหรือไม่ อย่างไร	๑. แนวคำตอบที่คาดว่าจะได้รับ ๑.๑ อุปสงค์คือปริมาณความต้องการซื้อ และอุปทานคือปริมาณความต้องการขาย ทั้งสองมีผลต่อราคาและปริมาณการขายในตลาด ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนด "ราคาดุลยภาพ" การทำความเข้าใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		เรื่องนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการตั้งราคาที่เหมาะสม เพราะหากตั้งราคาสูงไปอาจทำให้ขายได้น้อย หรือหากตั้งราคาต่ำไปก็อาจทำให้ได้กำไรรวมน้อยลง แม้จะขายได้มากก็ตาม			
	๑.๒ การคำนวณต้นทุนและกำไรจากการขายจริงมีความสำคัญอย่างไรต่อการพัฒนาและวางแผนธุรกิจในอนาคตตามหลักเศรษฐศาสตร์	๑.๒ การคำนวณต้นทุนและกำไรจากการขายจริงช่วยให้ผู้ประกอบการทราบผลประกอบการที่แท้จริง และสามารถนำไปเปรียบเทียบกับแผนที่วางไว้ได้ การวิเคราะห์ข้อมูลนี้ทำให้มองเห็นจุดแข็งและจุดอ่อนของธุรกิจ และสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อปรับปรุงแนวทางธุรกิจให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต เช่น การปรับราคา การลดต้นทุน หรือการวางแผนการตลาด			
	๑.๓ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินธุรกิจขนาดเล็กได้อย่างไรบ้าง และการนำหลักนี้มาใช้มีประโยชน์อย่างไร	๑.๓ หลักเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจขนาดเล็กโดยยึดหลัก ๓ ห่วง ได้แก่ ความพอประมาณ (ตั้งราคาและลงทุนให้เหมาะสม), ความมีเหตุผล (ตัดสินใจโดยใช้ข้อมูล			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง วางแผนผลิตสินค้าชุมชนแบบพอเพียงเพื่อเตรียมสู่การขายจริง
หน่วยที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ต้นทุนและความคุ้มค่า), และการมีภูมิคุ้มกัน (เตรียมพร้อมรับความเสี่ยง เช่น ของเหลือ หรือต้นทุนวัตถุดิบสูงขึ้น) ซึ่งจะช่วยให้ธุรกิจมีความมั่นคงและยั่งยืน ไม่ต้องเสี่ยงกับการขาดทุนหรือปัญหาที่ไม่คาดคิด			

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง สรุปบทเรียนเศรษฐศาสตร์จากประสบการณ์ขายของจริง

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สะท้อนคิด “บทเรียนจากการขายจริง”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายความหมายของอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) และความสัมพันธ์กับราคาสินค้า	ตรวจใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สะท้อนคิด “บทเรียนจากการขายจริง”	ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สะท้อนคิด “บทเรียนจากการขายจริง”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์ผลการขายจริงโดยใช้แนวคิดเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น และเขียนสะท้อนคิดจากประสบการณ์ขายจริง พร้อมระบุแนวทางปรับปรุงและการวางแผนธุรกิจในอนาคต	ตรวจใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สะท้อนคิด “บทเรียนจากการขายจริง”	ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สะท้อนคิด “บทเรียนจากการขายจริง”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มและการขายของ กล้าคิด กล้าแสดงความเห็น และรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นอย่างเปิดใจ และใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตัดสินใจด้านธุรกิจ	ตรวจใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สะท้อนคิด “บทเรียนจากการขายจริง”	ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สะท้อนคิด “บทเรียนจากการขายจริง”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์ผลการขายจริงโดยใช้แนวคิดเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น และเขียนสะท้อนคิดจากประสบการณ์ขายจริง พร้อมระบุแนวทางปรับปรุงและการวางแผนธุรกิจในอนาคต โดยมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มและการขายของ กล้าคิด กล้าแสดงความเห็น และรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นอย่างเปิดใจ	ตรวจใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สะท้อนคิด “บทเรียนจากการขายจริง”	ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สะท้อนคิด “บทเรียนจากการขายจริง”	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

และใช้หลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการตัดสินใจด้านธุรกิจ (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๕.๑)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง สรุปบทเรียนเศรษฐศาสตร์จากประสบการณ์ขายของจริง

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สะท้อนคิด “บทเรียนจากการขายจริง”	ความเข้าใจ, การวิเคราะห์อุปสรรค และความมุ่งมั่นในการนำไปใช้จริง	การสะท้อนผลมีความ ลึกซึ้ง ครอบคลุม ทุกประเด็น (แผน, ผลจริง, กำไร) มีการวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์ที่ถูกต้อง (อุปสงค์/อุปทาน/ราคาดุลยภาพ) และ เชื่อมโยงหลักเศรษฐกิจพอเพียง กับการปฏิบัติได้อย่างชัดเจน บทเรียนที่สรุปเป็นรูปธรรมและมีประโยชน์ต่ออนาคต	การสะท้อนผลตอบครบทุกประเด็น แต่การวิเคราะห์ยัง ขาดความลึกซึ้ง การใช้หลักเศรษฐศาสตร์ยังไม่ชัดเจน หรือสมบูรณ์นักการเปรียบเทียบกำไร-ต้นทุนทำได้ แต่ขาดรายละเอียด บทเรียนที่สรุปเป็นข้อคิดเห็นทั่วไป	การสะท้อนผลขาดความครบถ้วน ในหลายประเด็น ข้อมูลไม่เป็นรูปธรรม การวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์ผิดพลาดหรือไม่ปรากฏการคำนวณต้นทุน-กำไรไม่ชัดเจน และไม่สามารถสรุปบทเรียนที่มีประโยชน์ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สะท้อนคิด “บทเรียนจากการขายจริง”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สรุปบทเรียนเศรษฐศาสตร์จากประสบการณ์ขายของจริง
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อกลุ่ม..... กลุ่มที่.....
ชื่อสมาชิก.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านคำถามแล้วตอบคำถามตามความเป็นจริง

๑. สิ่งที่ตั้งใจทำและสิ่งที่เกิดขึ้นจริง

.....
.....
.....

๒. ปัจจัยที่ทำให้ขายได้/ขายไม่ได้ (อุปสงค์–อุปทาน)

.....
.....
.....

๓. ความเหมาะสมของราคาที่ตั้งไว้ (ใกล้เคียงราคาดุลยภาพหรือไม่)

.....
.....
.....

๔. พฤติกรรมผู้บริโภคที่สังเกตได้

.....
.....
.....

๕. การคำนวณต้นทุน–กำไรจริง เทียบกับแผน

.....
.....
.....

๖. หลักเศรษฐกิจพอเพียงที่นำมาใช้

.....

.....

.....

๗. บทเรียนสำหรับการทำธุรกิจย่อยในอนาคต

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
ฉลาดรู้ทางการเงิน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฉลาดรู้ทางการเงิน

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ **รายวิชา สังคมศึกษา** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ**
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ **ภาคเรียนที่ ๒** **เวลา ๑๕ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ม. ๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

ตัวชี้วัด ม.๒/๒ อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เงินไม่ใช่สิ่งที่ได้มาโดยบังเอิญ แต่เกิดจากการใช้เวลา แรงงาน และความพยายามในการสร้างรายได้ ความแตกต่างระหว่างค่าขนม รายได้ และทุน ทำให้นักเรียนเข้าใจว่ารายได้ต้องมาจากการลงมือทำและการลงทุนอย่างใดอย่างหนึ่ง งานพิเศษในยุคดิจิทัลมีหลากหลายรูปแบบที่วัยรุ่นสามารถเลือกทำได้ ทั้งงานรับจ้าง งานสร้างสรรค์ และงานขายสินค้า ซึ่งแต่ละงานต้องใช้เวลาและต้นทุนที่แตกต่างกัน การเรียนรู้การคำนวณค่าของเวลา (รายได้ ÷ เวลา) ทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของเวลา และตระหนักว่าควรเลือกใช้เวลาอย่างคุ้มค่าเพื่อสร้างรายได้ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับตนเอง

รายได้เกิดได้หลายรูปแบบ ทั้งจากแรงงาน ทุน และสิทธิ การมีรายได้หลายทางช่วยลดความเสี่ยงและสร้างความมั่นคงในชีวิต

การเงินดิจิทัลช่วยให้การใช้จ่ายสะดวกและรวดเร็ว แต่มีค่าใช้จ่ายแฝงและความเสี่ยง จึงต้องใช้ด้วยความระมัดระวังและมีระบบป้องกันความปลอดภัย

การออมระยะยาวทำให้เงินงอกเงยผ่านดอกเบี้ยทบต้นหรือมูลค่าทองที่เพิ่มขึ้น แต่ต้องเข้าใจข้อจำกัด เช่น ภาษีดอกเบี้ย เงินเฟ้อ และความผันผวนของราคาทอง เพื่อเลือกวิธีออมที่เหมาะสมกับตนเอง

เงินสำรองฉุกเฉินคือเกราะป้องกันชีวิต การมีเงินเท่ากับค่าใช้จ่ายจำเป็น ๓–๖ เดือนขึ้นไป ทำให้ครอบครัวปลอดภัยและมั่นคงเมื่อเกิดเหตุไม่คาดคิด

การใช้เงินทุกครั้งมีค่าเสียโอกาสเสมอ การรู้จักคิดถึงสิ่งที่เสียไปเมื่อเลือก จะช่วยให้เราตัดสินใจใช้เงินได้รอบคอบและสอดคล้องกับเป้าหมายชีวิตมากกว่า

วัยรุ่นมักเจอกับดักการตลาดดิจิทัลที่กระตุ้นให้ใช้เงินโดยไม่รู้ตัว การรู้เท่าทันและมีกติกาการใช้เงินของตัวเอง จะช่วยควบคุมพฤติกรรมและป้องกันการเสียเงินเกินความจำเป็น

การลงทุนคือการทำให้เงินงอกเงยเพื่ออนาคต แต่ทุกทางเลือกมีทั้งโอกาสและความเสี่ยง การเข้าใจความแตกต่างของเครื่องมืออย่างทองคำและพันธบัตร จะช่วยให้เราตัดสินใจใช้เงินอย่างรอบคอบและเหมาะสมกับเป้าหมายชีวิต

การลงทุนทุกครั้งมีความเสี่ยงเสมอ การรู้เท่าทันและหาวิธีป้องกัน จะทำให้เราใช้เงินอย่างรอบคอบและลดโอกาสสูญเสียได้

การลงทุนทุกแบบมีความเสี่ยง แต่เราสามารถลดความเสี่ยงได้ด้วยการกระจายการลงทุนและเมื่อสถานการณ์เปลี่ยน เราต้องปรับพอร์ตให้สมดุลอีกครั้ง

การเงินที่มั่นคงเริ่มจากการตั้งโจทย์ที่ชัดเจนในชีวิตจริง และรู้จักใช้ความรู้ที่มีมาเป็นเครื่องมือในการวางแผน

การเงินที่ดีเริ่มจากการ มีเป้าหมายและลงมือทำจริง แม้จะเล็กน้อย แต่การฝึกซ้อมในชีวิตจริงจะทำให้เราค่อย ๆ คุมเงินและอนาคตของตัวเองได้

การวางแผนการเงินไม่ใช่เรื่องตายตัว แต่ต้องกล้าปรับตามผลการปฏิบัติจริงและข้อมูลใหม่ เพื่อให้เป้าหมายยังท้าทายและเป็นไปได้จริง

การเงินที่มั่นคงไม่ได้เกิดจากความตั้งใจเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีแผนเป็นลายลักษณ์อักษรที่สามารถทบทวนและปรับใช้ได้จริง

การสะท้อนคิดจากผลงานจริง ช่วยให้เรามองเห็นการเติบโตของตนเอง และกระตุ้นให้พัฒนาการเงินของเราอย่างต่อเนื่องในชีวิตจริง

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) อธิบายความแตกต่างระหว่างเงินค่าขนม รายได้ และทุน พร้อมยกตัวอย่างที่ใกล้ตัวได้

๒) อธิบายได้ว่ารายได้มี ๓ ประเภท และแต่ละประเภทแตกต่างกันอย่างไร

๓) อธิบายประเภทเครื่องมือการเงินดิจิทัล ข้อดี และข้อจำกัดของแต่ละวิธีได้

๔) อธิบายได้ว่าการออมเงินและออมทองคืออะไร มีข้อดี–ข้อควรระวังอย่างไร และเงินเฟ้อ–ดอกเบี้ยทบต้นมีผลต่อการออมอย่างไร

๕) อธิบายได้ว่าเงินสำรองฉุกเฉินคืออะไร และควรมีเท่าไรจึงจะปลอดภัย

๖) อธิบายความหมายของค่าเสียโอกาส พร้อมยกตัวอย่างจากชีวิตจริงได้

๗) อธิบายได้ว่ากับดักดิจิทัลคืออะไร และยกตัวอย่างที่วัยรุ่นพบได้จริง

๘) อธิบายลักษณะของการลงทุนทองคำและพันธบัตรรัฐบาล พร้อมข้อดี–ข้อด้อยของแต่ละแบบได้

๙) อธิบายได้ว่าการลงทุนทุกอย่างมีความเสี่ยง และยกตัวอย่างความเสี่ยงใกล้ตัวได้

๑๐) อธิบายความหมายของพอร์ตการลงทุนและการปรับพอร์ต

๑๑) ระบุปัญหาหรือเป้าหมายการเงินในชีวิตจริงของตนเองได้

๑๒) เข้าใจว่าการวางแผนที่ดีต้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายจริงของชีวิต

๑๓) อธิบายได้ว่าทำไมต้องปรับแผนตามผลที่เกิดขึ้นจริงและข้อมูลใหม่

๑๔) ใช้ความรู้จากชั่วโมงที่ ๑–๑๓ มาบูรณาการในแผนการเงินส่วนบุคคลได้

๑๕) อธิบายได้ว่า Playbook ของตนเชื่อมโยงกับความรู้ที่เรียนมาในชั่วโมง ๑–๑๔ อย่างไร

๓.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) ออกแบบงานพิเศษที่เป็นไปได้จริง โดยกำหนดลูกค้า ต้นทุน เวลา และรายได้ ผ่านใบงาน ออกแบบงานพิเศษของฉัน

๒) จัดทำแผนภาพแหล่งรายได้ที่แยกตามประเภทแรงงาน ทุน และสิทธิ ของบุคคลตัวอย่างหรือของตนเอง

๓) จำลองการใช้จ่ายด้วยเครื่องมือการเงินดิจิทัล และวิเคราะห์ความแตกต่างของแต่ละวิธีได้

๔) คำนวณดอกเบี้ยจากการฝากออมทรัพย์ ฝากประจำ และออมทองอย่างง่าย พร้อมเปรียบเทียบผลที่ได้

๕) คำนวณจำนวนเงินสำรองที่ต้องเก็บตามค่าใช้จ่ายของตนเอง

๖) จัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายการเงินด้วยวิธีเปรียบเทียบเป็นคู่ และอธิบายค่าเสียโอกาสของแต่ละทางเลือก

๗) วิเคราะห์โฆษณาหรือเกมที่พบเจอแล้วสรุปเป็นกติกาใช้เงินของตนเอง

๘) วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลตอบแทน–ความเสี่ยงของทองคำและพันธบัตรจากข้อมูลที่ได้รับ พร้อมเหตุผล

๙) วิเคราะห์สถานการณ์ลงทุน และเสนอวิธีลดหรือป้องกันความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

๑๐) ทดลองจัดพอร์ตจากงบจำลองตัดสินใจปรับพอร์ตเมื่อเจอข่าวดี–ข่าวร้าย

๑๑) เชื่อมโยงความรู้จากชม. ๑–๑๐ อย่างน้อย ๓ เรื่อง มาใช้เป็นฐานตั้งโจทย์ของตน

๑๒) กำหนดเป้าหมายการเงินของตนเอง (ระยะสั้น–กลาง) และเขียนแผนการลงมือทำจริง

๑๓) ปรับแผนการเงินของตนเองได้อย่างเหมาะสมโดยใช้ทั้งประสบการณ์ตรงและข้อมูลเสริม

๑๔) วางโครงสร้าง My Money Playbook ของตนเองได้ครบถ้วน

๑๕) จัดแสดง My Money Playbook ของตนเองในนิทรรศการเงียบได้ครบถ้วนและเป็นระบบ

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) แสดงทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้เวลาและความพยายามเพื่อสร้างรายได้อย่างมีคุณค่า

๒) เขียนข้อคิดสะท้อนว่าการมีรายได้หลายทางช่วยให้ชีวิตมั่นคงขึ้นอย่างไร

๓) แสดงความระมัดระวังและความรับผิดชอบต่อการใช้เงินดิจิทัลได้

๔) เห็นคุณค่าของการออมระยะยาว และตระหนักว่าต้องเลือกวิธีออมอย่างรอบคอบ ไม่ใช้เงินฟุ่มเฟือย

๕) เห็นความสำคัญของการเก็บเงินสำรองเพื่อความมั่นคงในชีวิต

๖) ตระหนักว่าการใช้เงินโดยไม่คิดถึงค่าเสียโอกาส อาจทำให้เสียประโยชน์ที่สำคัญกว่าในระยะยาว

๗) ตระหนักว่าการควบคุมแรงกระตุ้นเป็นเรื่องสำคัญต่อความมั่นคงทางการเงิน

๘) เห็นคุณค่าของการวิเคราะห์ก่อนตัดสินใจลงทุน และตระหนักว่าการลงทุนต้องเลือกให้เหมาะกับตัวเอง

๙) ตระหนักว่าการตัดสินใจลงทุนโดยไม่คิดรอบคอบ อาจทำให้สูญเสียเงินหรือโอกาสจึงควรคิดให้รอบคอบ

๑๐) ตระหนักว่าการไม่กระจายการลงทุนเสี่ยงสูงเกินไปและเห็นความสำคัญของการคิดรอบคอบก่อนลงทุน

๑๑) เห็นคุณค่าของการวางแผนการเงินไม่ใช่เพียงส่งงานครูแต่เพื่อใช้จริงในชีวิต

๑๒) เห็นคุณค่าของการวางแผนและลงมือทำจริง

๑๓) มีทัศนคติยืดหยุ่น มองการปรับแผนเป็นการพัฒนา ไม่ใช่ความล้มเหลว

๑๔) มีความมุ่งมั่นที่จะนำ Playbook ไปใช้จริงในช่วงปิดเทอมและต่อเนื่องในชีวิต

๑๕) เขียนข้อคิดและความคาดหวังของตนเองต่อการนำ Playbook ไปใช้จริงในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง

๔. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ออกแบบงานพิเศษที่เป็นไปได้จริง โดยกำหนดลูกค้า ต้นทุน เวลา และรายได้ ผ่านใบงานออกแบบงานพิเศษของฉัน และแสดงทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้เวลาและความพยายามเพื่อสร้างรายได้อย่างมีคุณค่า (๔.๑.๑,๔.๓.๑)

จัดทำแผนภาพแหล่งรายได้ที่แยกตามประเภทแรงงาน ทุน และสิทธิ ของบุคคลตัวอย่างหรือของตนเอง และเขียนข้อคิดสะท้อนว่าการมีรายได้หลายทางช่วยให้ชีวิตมั่นคงขึ้นอย่างไร (๔.๑.๑)

จำลองการใช้จ่ายด้วยเครื่องมือการเงินดิจิทัล และวิเคราะห์ความแตกต่างของแต่ละวิธีได้ โดยแสดงความระมัดระวังและความรับผิดชอบต่อการใช้เงินดิจิทัลได้ (๔.๑.๑,๔.๓.๔)

คำนวณดอกเบี้ยจากการฝากออมทรัพย์ ฝากประจำ และออมทองอย่างง่าย พร้อมเปรียบเทียบผลที่ได้ โดยเห็นคุณค่าของการออมระยะยาว และตระหนักว่าต้องเลือกวิธีออมอย่างรอบคอบ ไม่ใช้เงินฟุ่มเฟือย (๔.๑.๑,๔.๓.๔)

คำนวณจำนวนเงินสำรองที่ต้องเก็บตามค่าใช้จ่ายของตนเอง โดยเห็นความสำคัญของการเก็บเงินสำรองเพื่อความมั่นคงในชีวิต (๔.๑.๑,๔.๓.๔)

จัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายการเงินด้วยวิธีเปรียบเทียบเป็นคู่ และอธิบายค่าเสียโอกาสของแต่ละทางเลือก โดยตระหนักว่าการใช้เงินโดยไม่คิดถึงค่าเสียโอกาส อาจทำให้เสียประโยชน์ที่สำคัญกว่าในระยะยาว (๓.๒.๒,๔.๑.๑,๔.๓.๔)

วิเคราะห์โฆษณาหรือเกมที่พบเจอแล้วสรุปเป็นกติกาใช้เงินของตนเอง โดยตระหนักว่าการควบคุมแรงกระตุ้นเป็นเรื่องสำคัญต่อความมั่นคงทางการเงิน (๒.๑.๒,๓.๑.๒,๕.๑.๒)

วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลตอบแทน–ความเสี่ยงของทองคำและพันธบัตรจากข้อมูลที่ได้รับพร้อมเหตุผล โดยเห็นคุณค่าของการวิเคราะห์ก่อนตัดสินใจลงทุน และตระหนักว่าการลงทุนต้องเลือกให้เหมาะกับตัวเอง (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๑.๑)

วิเคราะห์สถานการณ์ลงทุน และเสนอวิธีลดหรือป้องกันความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม โดยตระหนักว่าการตัดสินใจลงทุนโดยไม่คิดรอบคอบ อาจทำให้สูญเสียเงินหรือโอกาสจึงควรคิดให้รอบคอบ (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๑.๑)

ทดลองจัดพอร์ตจากงบจำลองตัดสินใจปรับพอร์ตเมื่อเจอข่าวดี–ข่าวร้าย โดยตระหนักว่าการไม่กระจายการลงทุนเสี่ยงสูงเกินไปและเห็นความสำคัญของการคิดรอบคอบก่อนลงทุน (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๑.๑)

เชื่อมโยงความรู้จากชม. ๑–๑๐ อย่างน้อย ๓ เรื่อง มาใช้เป็นฐานตั้งโจทย์ของตนโดยเห็นคุณค่าของการวางแผนการเงินไม่ใช่เพียงส่งงานครูแต่เพื่อใช้จริงในชีวิต (๑.๔.๑,๓.๑.๒,๔.๒.๒)

กำหนดเป้าหมายการเงินของตนเอง (ระยะสั้น–กลาง) และเขียนแผนการลงมือทำจริง โดยเห็นคุณค่าของการวางแผนและลงมือทำจริง (๑.๑.๓,๔.๑.๑)

ปรับแผนการเงินของตนเองได้อย่างเหมาะสมโดยใช้ทั้งประสบการณ์ตรงและข้อมูลเสริม โดยมีทัศนคติยืดหยุ่น มองการปรับแผนเป็นการพัฒนาไม่ใช่ความล้มเหลว (๑.๔.๑,๓.๑.๓,๔.๑.๑)

วางโครงสร้าง My Money Playbook ของตนเองได้ครบถ้วน โดยมีความมุ่งมั่นที่จะนำ Playbook ไปใช้จริงในช่วงปิดเทอมและต่อเนื่องในชีวิต (๓.๑.๒,๔.๑.๑)

จัดแสดง My Money Playbook ของตนเองในนิทรรศการเงียบได้ครบถ้วนและเป็นระบบ โดยเขียนข้อคิดและความคาดหวังของตนเองต่อการนำ Playbook ไปใช้จริงในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง (๓.๒.๑,๓.๒.๒,๔.๑.๑)

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๕.๒ ใฝ่เรียนรู้

๕.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของฉัน

๒) ใบงานที่ ๒ เรื่อง แผนรายได้ของฉัน

๓) ใบงานที่ ๓ เรื่อง ข้อดี-ข้อควรระวังของเครื่องมือการเงิน

๔) ใบงานที่ ๔ เรื่อง ฉันใช้เงินดิจิทัลอย่างไร

๕) ใบงานที่ ๕ เรื่อง การออมเงินและการออมทอง

๖) ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนเงินสำรองฉุกเฉิน

๗) ใบงานที่ ๗ เรื่อง จัดลำดับเป้าหมายการเงินของฉัน

๘) ใบงานที่ ๘ เรื่อง ล่ากับดักดิจิทัล

๙) ใบงานที่ ๙ เรื่อง "สถานการณ์เลือกเครื่องมือลงทุน"

๑๐) ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนอทางออก

๑๑) ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การจัดพอร์ตและปรับพอร์ต

๑๒) ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง โจทย์ชีวิตการเงินของฉัน

๑๓) ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง แผนการเงินเบื้องต้นของฉัน

๑๔) ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ปรับแผนการเงินของฉัน

๑๕) ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ฉันกับ Playbook การเงิน

๑๖) เล่มผลงาน My Money Playbook

๑๗) ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง Reflection

๖.๒ เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความเข้าใจในหลักการประยุกต์ใช้ในการวางแผน และสามารถสะท้อนคิดได้	นักเรียนมีความเข้าใจในหลักการทางการเงินเป็นอย่างดี สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนงานพิเศษได้	นักเรียนมีความเข้าใจหลักการพื้นฐานและสามารถออกแบบงานได้ในระดับหนึ่ง ควรฝึกฝนการแยกส่วนประกอบ	นักเรียนขาดเข้าใจในความแตกต่างของ ค่าขนม รายได้ และทุน และฝึกฝนการวางแผนงานพิเศษโดยพิจารณา

	อย่างยอดเยี่ยม และมีการสะท้อนความคิดอย่างลึกซึ้ง	ของทุน รายได้ และการคำนวณกำไร/ค่าของเวลาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น	ถึงต้นทุน (ทุน) ก่อนเป็นอันดับแรก
๒. เขียนสะท้อนคิดได้เชื่อมโยงกับชีวิตจริง	ระบุได้ครบถ้วนทั้ง ๒ ประเภท ถูกต้องและมีตัวอย่างเชื่อมโยงชีวิตจริง	ระบุได้เพียง ๒ ประเภท ถูกต้องหรือ ไม่มีความชัดเจนไม่สัมพันธ์กับชีวิตจริง	ระบุผิดหรือไม่ครบถ้วนทั้ง ๒ ประเภท
๓. ความถูกต้องชัดเจนของใบงานและข้อมูลครบถ้วน	ระบุข้อดี-ข้อควรระวังของทั้ง ๓ เครื่องมือครบทุกช่อง ถูกต้องสะท้อนความเข้าใจ และใช้เหตุผลประกอบชัดเจน	ระบุข้อดี-ข้อควรระวังได้เกือบครบ แต่บางข้อยังไม่ชัดเจน หรือยังอธิบายเหตุผลยังไม่ชัดเจน	ระบุได้เพียงบางส่วนหรือระบุไม่ตรงกับความเป็นจริง ทำให้ไม่เห็นความเข้าใจที่ถูกต้อง
๔. การสะท้อนคิดเชื่อมโยงกับชีวิตจริง ความชัดเจนของการเขียน	อธิบายวิธีจ่ายที่เลือกได้ชัดเจน มีเหตุผลรองรับสะท้อนคิดถึงข้อควรระวังเชื่อมโยงกับชีวิตจริงและเขียนครบถ้วน	อธิบายวิธีจ่ายที่เลือกได้แต่เหตุผลหรือการสะท้อนคิดยังไม่ลึกพอ หรือเชื่อมโยงกับชีวิตจริงได้บางส่วน	เขียนไม่ครบ ไม่ชัดเจน ขาดการสะท้อนคิด หรือไม่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง
๕. เขียนอธิบายในใบงานได้ชัดเจน สามารถคำนวณดอกเบี้ยและคิดจำนวนเดือนในการออมทอง พร้อมสะท้อนคิดคิดข้อดี-ข้อด้อย ของการออมในแต่ละรูปแบบ	อธิบายการออมแต่ละแบบได้ครบถ้วนและถูกต้อง พร้อมคำนวณดอกเบี้ยและจำนวนเดือนในการออมทองได้ถูกต้องครบถ้วน และสามารถเขียนสะท้อนคิดเชื่อมโยงกับชีวิตจริง แสดงทัศนคติตระหนักถึงการเลือกวิธีการออมให้เหมาะกับตนเอง	อธิบายการออมได้บางส่วนถูกต้องแต่ยังไม่ครบทุกแบบ และคำนวณได้ถูกต้องบางส่วนหรือมีข้อผิดพลาดเล็กน้อย และเขียนสะท้อนคิดได้แต่ยังเป็นเชิงบอกเล่า ไม่ค่อยเชื่อมโยงกับการใช้ชีวิตจริง	อธิบายไม่ครบถ้วน และคำนวณผิดเกือบทั้งหมด และเขียนสะท้อนคิดไม่แสดงความเข้าใจเรื่องการออม
๖. อธิบายความหมายและวางแผนการใช้เงินสำรองฉุกเฉิน พร้อมสะท้อนคิดความสำคัญของเงินสำรอง	อธิบายได้ถูกต้องครบถ้วน คำนวณค่าใช้จ่ายครบถ้วนและวางแผนการใช้เงินมีลำดับชัดเจน เห็นการจัดการใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล และสามารถ	อธิบายได้บางส่วน คำนวณค่าใช้จ่ายได้เกือบครบแต่แผนการใช้เงินยังไม่ชัดเจนในบางส่วน สามรถเขียนสะท้อนคิดได้เชื่อมโยงกับชีวิตจริง	ไม่สามรถอธิบายได้ คำนวณผิดพลาดและวางแผนไม่เป็นระบบ ไม่สามรถสะท้อนคิดถึงความสำคัญของเงินสำรอง

	สะท้อนคิดเชื่อมโยงกับชีวิตจริงชัดเจน		
๗. ระบุสิ่งที่เลือก สิ่งที่เสียไป พร้อมบอกเหตุผลจากการสะท้อนคิด	นักเรียนสามารถระบุสิ่งที่เลือก สิ่งที่เสียไป พร้อมบอกเหตุผลที่มีความสมเหตุสมผลและชัดเจน สะท้อนคิดถึงการเชื่อมโยงกับชีวิตจริง และเห็นความสำคัญของการค่าเสียโอกาสก่อนตัดสินใจ	นักเรียนสามารถระบุสิ่งที่เลือก สิ่งที่เสียป ได้แต่เหตุผลยังไม่ชัดเจนหรือขาดบางข้อ สะท้อนคิดได้ แต่ยังไม่ชัดเจนบางประเด็น	ไม่สามารถระบุเหตุผล ไม่สามารถสะท้อนคิด หรือเขียนแบบขาดความเข้าใจ
๘. ระบุสิ่งที่พบเจอ พร้อมวิเคราะห์และเสนอกติกาการป้องกันตนเอง	นักเรียนสามารถระบุสิ่งที่เห็นหรือกับดักทางดิจิทัลได้ครบทุกเรื่อง พร้อมวิเคราะห์ผลกระทบอย่างมีเหตุผลและสอดคล้องกับความเป็นจริง และเสนอกติกาป้องกันตนเองที่สามารถทได้จริงกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	นักเรียนสามารถระบุสิ่งที่เห็นหรือกับดักทางดิจิทัลได้บางข้อ วิเคราะห์ผลกระทบได้บางส่วนเหตุผลยังไม่ชัดเจน และเสนอกติกาป้องกันตนเองที่สามารถทได้จริงบางส่วน	นักเรียนระบุไม่ถูกต้องหรือไม่ครบ ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ และไม่เสนอกติกาการป้องกันตนเอง
๙. การวิเคราะห์และการให้เหตุผลเพื่อเลือกเครื่องมือลงทุน	เลือกเครื่องมือได้ถูกต้องทั้ง ๒ สถานการณ์ พร้อมให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจชัดเจน สมเหตุสมผล. แสดงให้เห็นว่าการตัดสินใจลงทุนต้องเหมาะกับแต่ละบุคคล	เลือกเครื่องมือได้ถูกต้องเพียง ๑ สถานการณ์ หรือเลือกถูกทั้ง ๒ แต่ให้เหตุผลได้ไม่ครบถ้วน และยังไม่สามารถแสดงการตระหนักถึงความเหมาะสมส่วนบุคคลได้อย่างชัดเจน	เลือกเครื่องมือผิดทั้ง ๒ สถานการณ์ ให้เหตุผลที่ไม่ถูกต้อง แสดงให้เห็นว่ายังไม่เข้าใจความแตกต่างระหว่างเครื่องมืออย่างแท้จริง
๑๐. การวิเคราะห์และเสนอแนวทางป้องกันความเสี่ยง	อธิบายประเภทความเสี่ยงได้ถูกต้องชัดเจน เสนอแนวทางป้องกัน ได้เหมาะสมและสอดคล้องกับความเสี่ยงใน	อธิบายประเภทความเสี่ยงได้ถูกต้องอย่างน้อย ๑ ประเภท เสนอแนวทางป้องกันได้ถูกต้องตาม อย่างน้อย	ไม่สามารถอธิบายประเภทความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ได้ หรือระบุผิดประเภท เสนอแนวทางป้องกันที่

	สถานการณ์นั้น แสดงให้เห็นถึงการตระหนักรู้ ในการใช้เงินอย่างรอบคอบและมีสติ	๑ แนวทาง แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการคิดอย่างรอบคอบ แต่ขาดความชัดเจนในการระบุผลกระทบ	ไม่เหมาะสมหรือไม่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์นั้น ๆ ไม่แสดงให้เห็นถึงการตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการตัดสินใจอย่างรอบคอบ
๑๑. บอกความหมายพอร์ตการลงทุนและจัดการลงทุนได้สมดุล	จัดพอร์ตและปรับพอร์ตได้สมดุลและสมเหตุสมผลสูงให้เหตุผล รอบคอบ และตระหนักถึงการลดความเสี่ยง	จัดพอร์ตและปรับพอร์ตแสดงความเข้าใจหลักการ แต่การจัดสัดส่วนคำนวณอาจคลาดเคลื่อน ให้เหตุผลสื่อถึงความเข้าใจ แต่ขาดความละเอียดรอบคอบ	จัดพอร์ตและปรับพอร์ตไม่มีการกระจายความเสี่ยงที่ชัดเจน หรือปรับพอร์ตผิดทิศทางให้เหตุผลไม่เกี่ยวข้องหรือไม่ตระหนักถึงความเสี่ยง
๑๒. คิดและเขียนเป้าหมายชีวิตการเงินของตนเองทั้ง ๓ ระยะ จากนั้นระบุเหตุผลและความรู้จากบทเรียน (ชม. ๑-๑๐ ที่จะใช้)	นักเรียนสามารถคิดและเขียนเป้าหมายการเงินครบทั้ง ๓ ระยะ พร้อมบอกเหตุผลและความรู้จากบทเรียนใน ชม. ๑-๑๐ ได้	นักเรียนคิดและเขียนเป้าหมายการเงินได้แต่ยังไม่ครบบางระยะ บอกเหตุผลและความรู้จากบทเรียนใน ชม. ๑-๑๐ ได้	นักเรียนไม่สามารถคิดและเขียนเป้าหมายการเงินได้ และไม่สามารถระบุความรู้จากบทเรียน ชม. ที่๑-๑๐ ได้
๑๓. ระบุเป้าหมายได้ครบทุกระยะและให้มีความสอดคล้องกับชีวิตจริง	นักเรียนสามารถระบุเป้าหมายได้ครบทุกระยะพร้อมมีเหตุผลสอดคล้องกับชีวิตจริง และเขียนวิธีการที่ชัดเจนที่สื่อถึงความตั้งใจในการวางแผนการเงินของตนเอง	นักเรียนสามารถระบุเป้าหมายได้อย่างน้อย ๒ ระยะ พร้อมมีเหตุผลที่สอดคล้องกับชีวิตจริง แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจในการวางแผนการเงิน	นักเรียนไม่สามารถระบุเป้าหมายได้ ไม่มีความสอดคล้องกับชีวิตจริง และไม่ตั้งใจหรือไม่เห็นความสำคัญของการวางแผนการเงิน
๑๔. ระบุการปรับแผนที่สามารถสอดคล้องกับความเป็นจริงได้	นักเรียนสามารถระบุเป้าหมายได้ดี สามารถนำไปปรับใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน	นักเรียนสามารถระบุเป้าหมายได้พอใช้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้บางส่วน	นักเรียนไม่สามารถระบุเป้าหมายได้ ไม่สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง
๑๕. ความเข้าใจ, การวิเคราะห์อุปสรรค, การปรับแผนที่เป็น	การสะท้อนคิดมีความลึกซึ้ง ครอบคลุม ทุกมิติ แสดงถึงความเข้าใจใน	การสะท้อนคิดอยู่ในระดับ พอใช้ มีการตอบครบทุกหัวข้อ แต่ขาด	การสะท้อนคิดยัง ขาดความครอบคลุม หรือเป็นเพียงการบรรยายผิว

รูปธรรม, และความมุ่งมั่นในการนำไปใช้จริง	เรื่องการเงินอย่างแท้จริง สามารถวิเคราะห์ตนเอง และกำหนดแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นระบบ และยืดหยุ่น	ความลึกซึ้งในการวิเคราะห์ หรือการปรับแผนยังไม่เจาะจงและสร้างสรรค์เพียงพอ	เผิน ไม่ได้แสดงถึงการวิเคราะห์ตนเองอย่างลึกซึ้ง และไม่สามารถระบุแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนได้
๑๖. ความครบถ้วนขององค์ประกอบเล่มผลงาน My Money Playbook	My Money Playbook ของนักเรียนมีองค์ประกอบครบทุกส่วน จัดเรียงเป็นระบบ พร้อมระบุเป้าหมาย วิธีการ เวลา และเหตุผลได้อย่างชัดเจน	My Money Playbook ของนักเรียนขาดบางส่วนเล็กน้อย การจัดเรียงพอเข้าใจได้ แต่ยังขาดรายละเอียดบางข้อยังไม่ชัดเจน	My Money Playbook ของนักเรียนขาดหลายส่วน จัดเรียงไม่เป็นระบบ ข้อมูลไม่ชัดเจนไม่สามารถทำเป็นแผนการเงินได้
๑๗. ประเมินการแสดงความคิดเห็นรายบุคคลผ่านการสะท้อนคิด ๓ ส่วน	เขียนReflection ชัดเจนทั้ง ๓ ส่วน ที่แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นและความคาดหวังว่าจะใช้ My Money Playbook ในชีวิตจริง	เขียนReflection ครบทั้ง ๓ ส่วน แต่มีบางส่วนยังไม่ชัดเจน	เขียนReflection ไม่ครบไม่สามารถสะท้อนหรือนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๐ – ๗๐ หมายถึง ระดับคุณภาพ ดี

คะแนน ๗๑ – ๑๔๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ พอใช้

คะแนน ๑๔๒ – ๒๑๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของวัยรุ่นยุคใหม่ งานพิเศษกับคุณค่าของเวลา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑	เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ
ตัวชี้วัด ม.๒/๒	อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เงินไม่ใช่สิ่งที่ได้มาโดยบังเอิญ แต่เกิดจากการใช้เวลา แรงงาน และความพยายามในการสร้างรายได้ ความแตกต่างระหว่างค่าขนม รายได้ และทุน ทำให้นักเรียนเข้าใจว่ารายได้ต้องมาจากการลงมือทำและการลงทุนอย่างใดอย่างหนึ่ง งานพิเศษในยุคดิจิทัลมีหลากหลายรูปแบบที่วัยรุ่นสามารถเลือกทำได้ ทั้งงานรับจ้าง งานสร้างสรรค์ และงานขายสินค้า ซึ่งแต่ละงานต้องใช้เวลาและต้นทุนที่แตกต่างกัน การเรียนรู้การคำนวณค่าของเวลา (รายได้ ÷ เวลา) ทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของเวลา และตระหนักว่าควรเลือกใช้เวลาอย่างคุ้มค่าเพื่อสร้างรายได้ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับตนเอง

๓. สาระการเรียนรู้

- ความแตกต่างระหว่าง เงินค่าขนม – รายได้ – ทุน
- เงินค่าขนม เงินที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองให้เพื่อใช้จ่าย ไม่ต้องทำงานแลกมา ใช้เพียงเพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน
- รายได้ เงินที่เกิดจากการทำงาน ลงแรง หรือใช้ทักษะสร้างมูลค่า สัมพันธ์กับเวลาและความพยายามที่ใช้ไป
- ทุน สิ่งที่ต้องใช้เพื่อสร้างรายได้ เช่น เงินซื้อวัตถุดิบ อุปกรณ์ที่ลงทุนไว้ ความรู้ความสามารถหรือเวลา
- งานพิเศษของวัยรุ่นในยุคดิจิทัล
- งานรับจ้าง เช่น พิมพ์งาน ตัดต่อวิดีโอ ส่งของ ช่วยขายของ
- งานสร้างสรรค์ เช่น ทำคลิปหรือคอนเทนต์ลงในสื่อออนไลน์ รับรายได้จากผู้สนับสนุนหรือโฆษณา
- งานขายสินค้า เช่น ขายของผ่านแอปพลิเคชัน ขายแบบฝากส่ง (ไม่ต้องสต็อกสินค้าเอง)
- งานใกล้ตัว เช่น ทำขนมขายในโรงเรียน รับจ้างเล็ก ๆ ในชุมชน
- แนวคิดว่า เงินคือสิ่งที่ได้มาจากเวลาและความพยายาม
- เงินทุกบาทเกิดจากเวลาที่ใช้และแรงที่ลงไป
- หากทำงานนานมากแต่ได้รายได้น้อย แสดงว่าค่าของเวลาต่ำ
- หากใช้เวลาและแรงที่เหมาะสมแล้วได้เงินคุ้มค่า แสดงว่าใช้เวลาอย่างมีคุณค่า
- การคำนวณค่าของเวลา
- สูตร ค่าของเวลา = รายได้ ÷ เวลาที่ใช้

- ตัวอย่าง ๑ ทำงานส่งของ ได้ ๒๐๐ บาท ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง ชั่วโมงละ ๕๐ บาท
- ตัวอย่าง ๒ ขายของทางออนไลน์ ได้กำไร ๓๐๐ บาท ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง ชั่วโมงละ ๑๐๐ บาท
- การคำนวณนี้ช่วยให้นักเรียนเห็นว่า “เวลามีมูลค่า” และต้องเลือกงานที่คุ้มกับเวลาและความพยายาม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความแตกต่างระหว่างเงินค่าขนม รายได้ และทุน พร้อมยกตัวอย่างที่ใกล้ตัวได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ออกแบบงานพิเศษที่เป็นไปได้จริง โดยกำหนดลูกค้า ต้นทุน เวลา และรายได้ ผ่านใบงานออกแบบงานพิเศษของฉัน

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- แสดงทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้เวลาและความพยายามเพื่อสร้างรายได้อย่างมีคุณค่า

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ออกแบบงานพิเศษที่เป็นไปได้จริง โดยกำหนดลูกค้า ต้นทุน เวลา และรายได้ ผ่านใบงานออกแบบงานพิเศษของฉัน และแสดงทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้เวลาและความพยายามเพื่อสร้างรายได้อย่างมีคุณค่า (๔.๑.๑,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

สถาบันวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของวัยรุ่นยุคใหม่ งานพิเศษกับคุณค่าของเวลา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ออกแบบงานพิเศษที่เป็นไปได้จริง โดยกำหนดลูกค้า ต้นทุน เวลา และรายได้ ผ่านใบงาน ออกแบบงานพิเศษของฉัน และแสดงทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้เวลาและความพยายามเพื่อสร้างรายได้อย่างมีคุณค่า (๔.๑.๑,๔.๓.๑) **ด้านความรู้** อธิบายความแตกต่างระหว่างเงินค่าขนม รายได้ และทุน พร้อมยกตัวอย่างที่ใกล้ตัวได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “ทายงาน–ทายรายได้” ๒. ครูแจกบัตรภาพหรือตัวอย่างงาน (เช่น พับถุงกระดาษ, ขายของออนไลน์, ถ่ายคลิป, ช่วยถือของ, ล้างจาน, ทำขนม) ให้นักเรียนคนละ ๑ ใบ ๓. นักเรียนยืนขึ้น เดินไปจับคู่กับเพื่อนแล้วผลัดกันทายว่า ดังนี้ ๓.๑ งานนี้จะได้เงินหรือไม่ ๓.๒ ถ้าได้เงิน น่าจะได้เงินเพราะอะไร ๓.๓ ถ้าไม่ได้เงิน ทำไมถึงไม่ใช่รายได้ ๓.๔ ครูเรียกตัวแทน ๒–๓ คู่มาเล่าให้เพื่อนฟัง ๔. ครูตั้งคำถามชวนคิด ดังนี้ ๔.๑ งานพิเศษแบบนี้ต่างจากเงินค่าขนมอย่างไร ๔.๒ ถ้ามีคนให้เงินโดยไม่ต้องทำงาน แบบนี้เรียกว่ารายได้ไหม ๔.๓ แล้วถ้าเราต้องซื้ออุปกรณ์มาลงทุนก่อน แบบนี้เงินที่เราลงไปเรียกว่าอะไร	๑. แนวคำตอบที่คาดว่าจะได้รับ ๔.๑ เงินค่าขนมคือได้ฟรี แต่รายได้ต้องทำงานก่อนถึงจะได้ ๔.๒ ถ้าไม่ทำงานแต่ได้เงิน มันก็ไม่ใช่รายได้ เหมือนพ่อแม่ให้เงิน ๔.๓ เงินที่เราซื้อของก่อนเรียกว่าทุน	๑) Powerpoint เรื่อง โลกการเงินของวัยรุ่นยุคใหม่ งานพิเศษกับคุณค่าของเวลา	ใบงานที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของฉัน	- ใบงานที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของฉัน - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของวัยรุ่นยุคใหม่ งานพิเศษกับคุณค่าของเวลา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านทักษะกระบวนการ ออกแบบงานพิเศษที่เป็นไปได้จริง โดยกำหนดลูกค้า ต้นทุน เวลา และรายได้ผ่านใบงาน ออกแบบงานพิเศษของฉัน **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** แสดงทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้เวลาและความพยายามเพื่อสร้างรายได้อย่างมีคุณค่า **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๕. ครูเชื่อมโยงงานที่ได้เงินเกิดจากเวลาและความพยายามนี่คือรายได้จริง ต่างจากค่าขนมที่ได้มาโดยไม่ต้องทำงาน ๖. ปูพื้นวันนี้เราจะเรียนเรื่อง “โลกการเงินของวัยรุ่นยุคใหม่” โดยมองว่างานพิเศษกับรายได้มีความหมายอย่างไร และค่าของเวลาคืออะไร				
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “ค่าขนม รายได้ ทุน – เข้าใจให้ลึก” โดยแบ่งออกเป็น ๓ ช่วง ๒. ช่วงที่ ๑ จำแนกสถานการณ์ ครูอ่านข้อความ ๓ สถานการณ์ให้นักเรียนร่วมกันรับฟัง ๒.๑ แม่ให้เงินค่าขนมวันละ ๕๐ บาท ๒.๒ ทำคลิปรีวิวสินค้า ได้ค่าจ้าง ๑๐๐ บาท ๒.๓ ซื้อวัตถุดิบทำบราวนี่ขาย ลงทุน ๘๐ บาท ได้กำไร ๑๒๐ บาท ๓. ครูถามคำถามชวนคิด ดังนี้ ๓.๑ ทำไมกรณีแรกถึงไม่ใช่รายได้ ๓.๒ ในกรณีบราวนี่ อะไรคือต้นทุนที่ต้องจ่ายก่อน	๒. แนวคำตอบจากนักเรียนแต่ละกรณี คือ ค่าขนม/รายได้/ ทุน ๓. นักเรียนร่วมกันตอบตามความเข้าใจของตนเอง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของวัยรุ่นยุคใหม่ งานพิเศษกับคุณค่าของเวลา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔. ช่วงที่ ๒ วิเคราะห์เหตุผล ครูบอกนักเรียนว่า “แค่รู้ว่ากรณีไหนคือค่าขนม รายได้ หรือทุนยังไม่พอ เราต้องเข้าใจด้วยว่าทำไมเราต้องแยกแยะสิ่งเหล่านี้” และครูฉายคำถาม ๖ ข้อบนกระดาน/สไลด์ ทุกกลุ่มต้องช่วยกันตอบทุกข้อ (๑) ทำไมเงินค่าขนมจึงไม่ใช่รายได้ (๒) รายได้สำคัญกับชีวิตอย่างไร (๓) ระหว่างทุนกับรายได้ อะไรมาก่อน เพราะอะไร (๔) ถ้าเราใช้แต่ค่าขนมอย่างเดียวกับการมีทั้งค่าขนมและรายได้ การใช้ชีวิตจะแตกต่างอย่างไร และค่าขนมสามารถเปลี่ยนเป็นทุนเพื่อสร้างรายได้ได้หรือไม่ (๕) ถ้ามีรายได้แต่ไม่คิดเรื่องทุน อาจทำให้เกิดผลอย่างไรกับการหารายได้และการวางแผนต่อไป (๖) การเข้าใจเรื่องค่าขนม รายได้ และทุน จะช่วยให้เราใช้เงินได้อย่างฉลาดและรอบคอบอย่างไร				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของวัยรุ่นยุคใหม่ งานพิเศษกับคุณค่าของเวลา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประชุมกัน ๕ นาทีแล้วจดคำตอบครบทั้ง ๖ ข้อ ๖. ครูจับฉลาก กลุ่มที่ถูกเลือกจะต้องอ่านคำตอบของตนเองออกมาเพียง ๑ ข้อ ๗. หลังนักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านจบ ครูเสริมประเด็นสำคัญ ดังนี้ (๑) “เงินค่าขนมคือเงินที่ได้มาโดยไม่ต้องทำงาน ไม่ใช่รายได้จริง ๆ การรู้ความต่างนี้จะทำให้เราไม่คิดว่าเงินทุกบาทที่มีคือผลจากความพยายามของเราเอง” (๒) “รายได้ทำให้เราเห็นคุณค่าของเวลาและแรงกาย มันยังเป็นพื้นฐานที่จะต่อยอดไปสู่ออมและลงทุนในอนาคต” (๓) “ทุนต้องมาก่อนรายได้เสมอ เพราะต้องมีสิ่งที่ใช้เริ่มต้น เช่น เงินซื้อของ เวลา หรือทักษะ การเข้าใจตรงนี้ทำให้เราไม่มองข้ามต้นทุน”				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของวัยรุ่นยุคใหม่ งานพิเศษกับคุณค่าของเวลา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	(๔) “การมีแต่ค่าขนมทำให้เราอยู่ได้พอใช้แต่การมีรายได้ด้วยทำให้เรามีทางเลือกและพัฒนาตัวเองได้ และที่สำคัญ ค่าขนมบางส่วนสามารถเก็บไว้เป็นทุนได้ ไม่จำเป็นต้องใช้หมดไป” (๕) “ถ้ามีรายได้แต่ไม่คิดเรื่องทุน เราอาจดีใจเกินเหตุ คิดว่ากำไรเยอะ ทั้งที่จริง ๆ หักต้นทุนแล้วอาจขาดทุนก็ได้ การรู้จักคิดเรื่องทุนช่วยให้เราวางแผนหารายได้ต่อไปอย่างถูกต้อง” (๖) “การเข้าใจทั้งค่าขนม รายได้ และทุน จะช่วยให้เราใช้เงินได้ฉลาดขึ้น แยกได้ว่าอะไรควรใช้ อะไรควรเก็บ และอะไรควรต่อยอด” ๘. ช่วงที่ ๓ เชื่อมโยงสู่ขั้นปฏิบัติ ครูสรุปว่า “วันนี้เราไม่ได้แค่รู้จักคำ แต่เราเข้าใจแล้วว่าทำไมต้องแยกค่าขนม รายได้ และทุนออกจากกัน คำถามทั้ง ๖ ข้อที่ทุกกลุ่มได้ตอบ จะถูกนำไปอยู่ในใบงานที่นักเรียนต้องเขียนเองในขั้นปฏิบัติ พร้อมกับภารกิจออกแบบงานพิเศษและการคำนวณค่าของเวลา”				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของวัยรุ่นยุคใหม่ งานพิเศษกับคุณค่าของเวลา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “ออกแบบงานพิเศษและค่าของเวลา” ๒. ครูชี้แจงการดำเนินกิจกรรม ดังนี้ ๒.๑ ครูเชื่อมโยงเข้าสู่กิจกรรม “เมื่อกี้เราได้วิเคราะห์แล้วว่าค่าขนม รายได้ และทุนแตกต่างกันอย่างไร เวลาที่เราจะทำงานพิเศษสักอย่างหนึ่ง เราต้องคิดครบทั้ง ‘ทุน’ ที่ต้องใช้ ‘เวลา’ ที่ลงไป และ ‘รายได้’ ที่จะได้กลับมา เพื่อจะรู้ว่างานนั้นคุ้มหรือไม่” ๒.๒ ครูบอกเป้าหมายกิจกรรม “ตอนนี้เราจะลองช่วยกันวิเคราะห์งานพิเศษหนึ่งงานทั้งห้อง โดยใช้บัตรคำ แล้วเรียนรู้วิธีคำนวณ ‘ค่าของเวลา’ จากงานนั้น ก่อนที่ทุกคนจะได้ออกแบบงานพิเศษของตัวเอง” ๓. กิจกรรมบัตรคำร่วมกันทั้งห้อง ครูเลือกงานพิเศษ ๑ งาน เช่น “ทำขนมขายในโรงเรียน”	นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “ออกแบบงานพิเศษและค่าของเวลา”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของวัยรุ่นยุคใหม่ งานพิเศษกับคุณค่าของเวลา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔. ครูเขียนตารางใหญ่บนกระดานหรือแผ่นบอร์ด ๔ ช่อง เช่น ลูกค้า – ทุน – เวลา – รายได้ ๕. ครูแจก บัตรคำ (อย่างน้อย ๑๒–๒๐ ใบ) ให้แต่ละกลุ่ม นักเรียนผลัดกันนำบัตรคำออกมาติดที่ช่องที่เหมาะสม ตัวอย่างบัตรคำ ดังนี้ ๕.๑ ลูกค้า: เพื่อนนักเรียน / ครู / ผู้ปกครอง / ลูกค้าประจำ ๕.๒ ทุน: เงินซื้อวัตถุดิบ / เวลา / อุปกรณ์ครัว / ทักษะทำขนม / ค่าไฟฟ้า ๕.๓ เวลา: ๑ ชั่วโมง / ๒ ชั่วโมง / หลังเลิกเรียน ๕.๔ รายได้: ขายชิ้นละ ๒๐ บาท / กำไรรวม ๑๐๐ บาท / รายได้รวม ๒๐๐ บาท ๖. ครูถามเสริมขณะนักเรียนติดบัตร ดังนี้ ๖.๑ “ทุนที่เลือก ครบทั้งเงิน เวลา และทักษะหรือยัง” ๖.๒ “ลูกค้าแบบนี้ทำให้ขายได้ง่ายขึ้นไหม”				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของวัยรุ่นยุคใหม่ งานพิเศษกับคุณค่าของเวลา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๖.๓ “รายได้นี้คุ้มกับเวลาที่ใช้หรือไม่” ๗. ครูสาธิตการคำนวณค่าของเวลา ครูใช้ตัวอย่างจากงานพิเศษที่ทั้งห้องทำร่วมกัน เช่น “เวลา: ๒ ชั่วโมง รายได้: ๒๐๐ บาท” ๘. ครูถามคำถามชวนคิด ดังนี้ “ถ้าเราได้เงิน ๒๐๐ บาท ใช้เวลา ๒ ชั่วโมง เวลาหนึ่งชั่วโมงมีค่าเท่าไร” ๙. ครูแจกใบงานที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของฉัน ให้นักเรียนทำเป็นรายบุคคล ๑๐. ครูเดินตรวจความเรียนร้อยและให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนสงสัย	แนวคำตอบนักเรียน ค่าของเวลา = รายได้ ÷ เวลา เท่ากับ ๒๐๐ ÷ ๒ = ๑๐๐ บาท/ชั่วโมง			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปและเชื่อมโยงโดยใช้คำถาม ดังนี้				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของวัยรุ่นยุคใหม่ งานพิเศษกับคุณค่าของเวลา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๑ “วันนี้เราเรียนรู้ความแตกต่างระหว่าง ‘ค่าขนม’ ‘รายได้’ และ ‘ทุน’ แล้วในการวางแผนชีวิต นักเรียนคิดว่าสิ่งสำคัญที่สุดที่ต้องจำคืออะไร” ๑.๒ “จากกิจกรรม ‘ออกแบบงานพิเศษ’ และการคำนวณ ‘ค่าของเวลา’ นักเรียนคิดว่ามันช่วยให้เรามองเวลาที่เสียไปแตกต่างจากเดิมอย่างไร” ๒. ครูเน้นย้ำว่า “เงินทุกบาทที่ได้จากงานพิเศษ คือการใช้เวลาและความพยายามที่มีคุณค่า” และเชื่อมโยงสู่การใช้ชีวิตอย่างมีดุลยภาพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	๑.๑ ตัวอย่างคำตอบนักเรียน รายได้ต้องเกิดจากการลงมือทำ/ทุนต้องมาก่อน/ต้องแยกให้ชัดเจน ๑.๒ เห็นว่าเวลามีมูลค่า/ต้องเลือกงานที่คุ้มค่า/ไม่ใช้เวลาไปเปล่า ๆ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง โลกการเงินของวัยรุ่นยุคใหม่ งานพิเศษกับคุณค่าของเวลา

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของฉัน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายความแตกต่างระหว่างเงินค่าขนม รายได้ และทุน พร้อมยกตัวอย่างที่ใกล้ตัวได้	ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของฉัน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) ออกแบบงานพิเศษที่เป็นไปได้จริง โดยกำหนดลูกค้า ต้นทุน เวลา และรายได้ ผ่านใบงาน ออกแบบงานพิเศษของฉัน	ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของฉัน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) แสดงทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้เวลาและความพยายามเพื่อสร้างรายได้อย่างมีคุณค่า	ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของฉัน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) ออกแบบงานพิเศษที่เป็นไปได้จริง โดยกำหนดลูกค้า ต้นทุน เวลา และรายได้ ผ่านใบงาน ออกแบบงานพิเศษของฉัน และแสดงทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้เวลาและความพยายามเพื่อสร้างรายได้อย่างมีคุณค่า (๓.๑.๑)	ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของฉัน	ใบงานที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง โลกการเงินของวัยรุ่นยุคใหม่ งานพิเศษกับคุณค่าของเวลา

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของฉัน	ความเข้าใจในหลักการประยุกต์ใช้ในการวางแผน และสามารถสะท้อนคิดได้	นักเรียนมีความเข้าใจในหลักการทางการเงินเป็นอย่างดี สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนงานพิเศษได้อย่างยอดเยี่ยม และมีการสะท้อนความคิดอย่างลึกซึ้ง	นักเรียนมีความเข้าใจหลักการพื้นฐานและสามารถออกแบบงานได้ในระดับหนึ่ง ควรฝึกฝนการแยกส่วนประกอบของทุน รายได้ และการคำนวณกำไร/ค่าของเวลาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น	นักเรียนขาดเข้าใจในความแตกต่างของค่าขนม รายได้ และทุน และฝึกฝนการวางแผนงานพิเศษโดยพิจารณาถึงต้นทุน (ทุน) ก่อนเป็นอันดับแรก

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของฉัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของวัยรุ่นยุคใหม่ งานพิเศษกับคุณค่าของเวลา
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ–สกุล.....ห้อง.....เลขที่.....

ส่วนที่ ๑ คำถาม Concept

คำถามที่ ๑ ค่าขนม รายได้ และทุน แตกต่างกันอย่างไร และทำไมเราต้องเข้าใจความต่างนี้

.....

.....

.....

.....

คำถามที่ ๒ การเข้าใจเรื่องค่าขนม รายได้ และทุน จะช่วยให้เราใช้เงินอย่างฉลาดและรอบคอบขึ้นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ ๒ ออกแบบงานพิเศษของฉัน

งานพิเศษที่ฉันเลือก.....

๑. ลูกค้า.....

๒. ทุนที่ใช้ .....

๓. เวลาในการทำงาน.....ชั่วโมง

๔. รายได้ที่คาดว่าจะได้รับ.....บาท

๕. ค่าของเวลา = รายได้ ÷ เวลา.....บาท/ชั่วโมง

ส่วนที่ ๓ สะท้อนคิด สิ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการออกแบบงานพิเศษครั้งนี้คือ

.....

.....

.....

.....

สำนักวิชาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของฉัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง โลกการเงินของวัยรุ่นยุคใหม่ งานพิเศษกับคุณค่าของเวลา
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ–สกุล.....ห้อง.....เลขที่.....

ส่วนที่ ๑ คำถาม Concept

คำถามที่ ๑ ค่าขนม รายได้ และทุน แตกต่างกันอย่างไร และทำไมเราต้องเข้าใจความต่างนี้

- ค่าขนม = เงินที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองให้มาโดยไม่ต้องทำงาน
- รายได้ = เงินที่ได้มาจากการทำงานหรือการให้บริการ เช่น ทำขนมขาย หรือรับจ้าง
- ทุน = สิ่งที่ต้องใช้ก่อนจึงจะทำงานได้ เช่น อุปกรณ์ เวลา หรือทักษะ

คำถามที่ ๒ การเข้าใจเรื่องค่าขนม รายได้ และทุน จะช่วยให้เราใช้เงินอย่างฉลาดและรอบคอบขึ้นอย่างไร

- ทำให้รู้ว่าค่าขนมสามารถเก็บบางส่วนไว้ใช้เป็นทุน ไม่จำเป็นต้องใช้หมด
- การแยกรายได้กับค่าขนม ทำให้เห็นคุณค่าของการทำงานใช้เงินอย่างระมัดระวังมากขึ้น
- การคิดถึงทุนก่อน จะช่วยไม่ให้ขาดทุน และรู้ว่ากำไรจริง ๆ มีเท่าไร
- รวมทั้งหมดทำให้ใช้เงินอย่างมีเหตุผล รู้จักเก็บ รู้จักลงทุน และรู้จักใช้จ่าย

ส่วนที่ ๒ ออกแบบงานพิเศษของฉัน

งานพิเศษที่ฉันเลือก ทำบราวนี่ขายในโรงเรียน

๑. ลูกค้า เพื่อนนักเรียนและครู

๒. ทุนที่ใช้ วัตถุดิบ ๑๕๐ บาท กล่องใส่ขนม ๒๐ บาท ทักษะการทำขนม

๓. เวลาในการทำงาน ..... ๒ ..... ชั่วโมง

๔. รายได้ที่คาดว่าจะได้รับ ขายชิ้นละ ๒๐ บาท x ๒๐ ชิ้น ๔๐๐ ..... บาท

๕. ค่าของเวลา = รายได้ ÷ เวลา รายได้ (๔๐๐ บาท) – ทุนเงินสด (๑๗๐ บาท) = กำไร ๒๓๐ บาท/ชั่วโมง ค่าของเวลา = ๒๓๐ ÷ ๒ = ๑๑๕ บาท/ชั่วโมง

ส่วนที่ ๓ สะท้อนคิด สิ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการออกแบบงานพิเศษครั้งนี้คือ

ทำให้ได้รู้ว่าก่อนจะมีรายได้ต้องคิดถึงทุนเสมอ ถ้าไม่หักทุนอาจเข้าใจผิดว่ากำไรเยอะ ทั้งที่จริง ๆ ขาดทุน ทำให้เห็นว่าเวลาของเรามีค่า ควรเลือกใช้ไปกับงานที่คุ้มค่าและได้เรียนรู้อะไรใหม่ และค่าขนมไม่ควรใช้หมดไป แต่สามารถเก็บบางส่วนเป็นทุนต่อยอดสร้างรายได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รายได้หลายทาง ความมั่นคงหลายชั้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๒ อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการละปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

รายได้เกิดได้หลายรูปแบบ ทั้งจากแรงงาน ทุน และสิทธิ การมีรายได้หลายทางช่วยลดความเสี่ยงและสร้างความมั่นคงในชีวิต

๓. สาระการเรียนรู้

ประเภทของรายได้ ๓ แบบ

๑. รายได้จากแรงงาน ได้จากการใช้แรงกายหรือสมองทำงาน เช่น รับจ้างรายวัน การสอนพิเศษ งานเสริม

๒. รายได้จากทุน ได้จากการนำเงินหรือทรัพย์สินไปลงทุน เช่น การค้าขาย การฝากเงินกินดอกเบี้ย การซื้อหุ้น

๓. รายได้จากสิทธิ ได้จากสิ่งที่ตนเองสร้างขึ้นและมีสิทธิครอบครอง เช่น ค่าลิขสิทธิ์เพลง รายได้จากผลงานที่เผยแพร่

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายได้ว่ารายได้มี ๓ ประเภท และแต่ละประเภทแตกต่างกันอย่างไร

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- จัดทำแผนภาพแหล่งรายได้ที่แยกตามประเภทแรงงาน ทุน และสิทธิ ของบุคคลตัวอย่างหรือของตนเอง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เขียนข้อคิดสะท้อนว่าการมีรายได้หลายทางช่วยให้ชีวิตมั่นคงขึ้นอย่างไร

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

จัดทำแผนภาพแหล่งรายได้ที่แยกตามประเภทแรงงาน ทุน และสิทธิ ของบุคคลตัวอย่างหรือของตนเอง และเขียนข้อคิดสะท้อนว่าการมีรายได้หลายทางช่วยให้ชีวิตมั่นคงขึ้นอย่างไร (๔.๑.๑)

สำนักวิชาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รายได้หลายทาง ความมั่นคงหลายชั้น
หน่วยที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จัดทำแผนภาพแหล่งรายได้ที่แยกตามประเภทแรงงาน ทุน และสิทธิ ของบุคคลตัวอย่างหรือของตนเอง และเขียนข้อคิดสะท้อนว่าการมีรายได้หลายทางช่วยให้ชีวิตมั่นคงขึ้นอย่างไร (ส.๑.๑) **ด้านความรู้** อธิบายได้ว่ารายได้มี ๓ ประเภท และแต่ละประเภทแตกต่างกันอย่างไร **ด้านทักษะกระบวนการ** จัดทำแผนภาพแหล่งรายได้ที่แยกตามประเภทแรงงาน	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยการทำกิจกรรม “เกมจับคู่แหล่งรายได้” โดยครูเตรียมบัตรกิจกรรมรายได้ประมาณ ๑๒–๑๕ ใบ (จำนวนมากพอสำหรับทั้งห้อง) ดังนี้ ๑) ตัวอย่างบัตรแรงงาน: ล้างจาน, รับจ้างถือของ, สอนพิเศษ, ขายของที่ตลาดนัด ๒) ตัวอย่างบัตรทุน: ฝากเงินกินดอกเบี้ย, ซื้อหุ้น, เปิดร้านกาแฟ, ซื้อที่ดินให้เช่า ๓) ตัวอย่างบัตรสิทธิ: แต่งเพลงขาย, ทำคลิปลงยูทูบ, เขียนหนังสือ, ออกแบบสติ๊กเกอร์ไลน์ ๒. นักเรียนแต่ละคนได้รับบัตรคนละ ๑ ใบ (หากนักเรียนมากกว่าจำนวนบัตร สามารถให้ทำงานเป็นคู่ได้) ๓. ครูให้นักเรียนเดินหาคู่ โดยจับคู่กับเพื่อนที่คิดว่าเป็นคนละประเภทกับตนเอง แล้วช่วยกันบอกว่า “ทำไมบัตรของเราถึงเป็นแรงงาน/ทุน/สิทธิ”	นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “เกมจับคู่แหล่งรายได้”	๑. Powerpoint เรื่อง รายได้หลายทาง ความมั่นคงหลายชั้น	ใบงานที่ ๒ เรื่อง แผนรายได้ของฉัน	- ใบงานที่ ๒ เรื่อง แผนรายได้ของฉัน - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รายได้หลายทาง ความมั่นคงหลายชั้น
หน่วยที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ทุน และสิทธิ ของบุคคลตัวอย่างหรือของตนเอง **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เขียนข้อคิดสะท้อนว่าการมีรายได้หลายทางช่วยให้ชีวิตมั่นคงขึ้นอย่างไร **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๔. หลังจับคู่เสร็จ นักเรียนทุกคู่ต้องเตรียมคำตอบไว้ ครูจะสุ่มเรียกบางคู่ให้ออกมาอธิบายต่อหน้าห้อง โดยมีตัวอย่างคำถามดังต่อไปนี้ ๔.๑ งานนี้เกิดจากการใช้แรงกายหรือความสามารถโดยตรงใช่ไหม ๔.๒ งานนี้ต้องมีเงินหรือทรัพย์สินลงทุนก่อนถึงจะทำได้หรือเปล่า ๔.๓ งานนี้ได้ผลตอบแทนเพราะเรามีสิทธิในผลงานที่เราสร้างขึ้นหรือไม่ ๕. ครูติดบอร์ดใหญ่แบ่งเป็น ๓ ช่อง (แรงงาน/ทุน/สิทธิ) เมื่อนักเรียนหรือคู่ที่ถูกสุ่มออกมาอธิบายแล้ว ให้นำบัตรของตนเองไปติดบนช่องที่ถูกต้อง ทำต่อเนื่องจนบัตรทั้งหมดถูกติดครบทั้งสามช่อง จนนักเรียนทั้งห้องเห็นภาพรวมว่า รายได้มีได้หลายทาง	๔. ตัวอย่างคำตอบของนักเรียน ๔.๑ สอนพิเศษเป็นแรงงาน เพราะใช้ความรู้และเวลาของเราแลกกับเงิน ๔.๒ เปิดร้านกาแฟเป็นทุน เพราะต้องใช้เงินลงทุนซื้ออุปกรณ์และวัตถุดิบก่อน ๔.๓ ทำคลิปยูทูบเป็นสิทธิ เพราะเราสร้างคลิปแล้วได้ค่าโฆษณาเพราะมีสิทธิในผลงานนั้น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รายได้หลายทาง ความมั่นคงหลายชั้น
หน่วยที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูพูดเชื่อมโยงว่า “ตอนนี้เรามีบัตรคำติดเต็มกระดานแล้ว เห็นชัดว่ารายได้แบ่งได้เป็น ๓ ประเภท จากแรงงาน จากทุน และจากสิทธิ แต่แค่รู้ว่ามันแบ่งเป็นสามแบบยังไม่พอ เพราะในชีวิตจริง รายได้แต่ละแบบมีทั้งข้อดีและข้อจำกัด เช่น รายได้จากแรงงานได้เงินเร็ว แต่ถ้าเราเจ็บป่วยก็ทำงานไม่ได้เลย รายได้จากทุนอาจทำให้เงินงอกเงย แต่ถ้าไม่มีเงินตั้งต้นก็เริ่มยากส่วนรายได้จากสิทธิ ถ้าผลงานเราน่าสนใจ เราอาจได้เงินเรื่อย ๆ แต่ถ้าไม่มีคนใช้หรือดูรายได้ก็หายไปได้เหมือนกัน ดังนั้นเราจะช่วยกันคิดลึกขึ้นว่า แต่ละประเภทมีข้อดีและข้อจำกัดอะไรบ้าง แล้วดูว่าถ้าเรามีรายได้หลายทาง จะมั่นคงกว่าการมีแค่ทางเดียวอย่างไร” ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม โดยครูบอกขั้นตอนกิจกรรม ดังนี้ ๒.๑ ครูนักเรียนแบ่งเป็น ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน โดยครูแจก “ข้อมูลรายได้” กลุ่มละ ๑ ใบ (๖ ใบรวมกัน				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รายได้หลายทาง ความมั่นคงหลายชั้น
หน่วยที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ครอบคลุมแรงงาน–ทุน–สิทธิ) โดยมีข้อมูล ๖ ใบ ดังนี้ ๑) แรงงาน: พนักงานร้านสะดวกซื้อ ทำงาน ๖ ชั่วโมง ได้ค่าแรง ๓๐๐ บาท ถ้าวันไหนไม่ทำงาน วันนั้นไม่มีรายได้ ๒) แรงงาน: ครูสอนพิเศษ สอนวิชาคณิตวันละ ๒ ชั่วโมง ได้ ๔๐๐ บาท แต่ต้องเตรียมการสอนทุกครั้ง ๓) ทุน: เปิดร้านชานมเล็ก ๆ ใช้ทุนเริ่มต้นซื้ออุปกรณ์ ๑๒,๐๐๐ บาท และวัตถุดิบเดือนละ ๒,๕๐๐ บาท ขายแก้วละ ๒๕ บาท วันละ ๒๐ แก้ว เท่ากับ รายได้ ๕๐๐ บาท/วัน ๔) ทุน: ฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ มีเงินเก็บ ๕,๐๐๐ บาท ได้ดอกเบี้ยปีละ ๐.๕% ถ้าไม่ถอนออก ดอกเบี้ยจะงอกทุกปี ๕) สิทธิ: ทำคลิปยูทูบ ใช้เวลา ๑ วันถ่าย–ตัดต่อ ถ้ามีผู้ติดตามเกิน ๑,๐๐๐ คน จะเริ่มมีรายได้โฆษณาเดือนละประมาณ ๑,๕๐๐ บาท				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รายได้หลายทาง ความมั่นคงหลายชั้น
หน่วยที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๖) สิทธิ: แต่งเพลงขายออนไลน์ ถ้ามีคนซื้อดาวน์โหลด ๑๐๐ ครั้ง ได้ครั้งละ ๑๐ บาท รวม ๑,๐๐๐ บาท แต่ถ้าเพลงไม่ดังรายได้ก็ไม่มี ๓. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ในกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มอ่านข้อมูลที่ได้รับ แล้วใช้คำถามชี้นำของครูช่วยกันคิด ดังนี้ ๓.๑ รายได้นี้ได้มาง่ายหรือยาก ๓.๒ ต้องใช้เวลา/ทุน/ทักษะมากน้อยแค่ไหน ๓.๓ ถ้าไม่ทำงานหรือไม่มีคนสนใจ รายได้นี้จะหายไปหรือไม่ ๔. นักเรียนจดคำตอบลงใบงานย่อย “ข้อดี–ข้อจำกัดของรายได้” ๕. ครูให้นักเรียนตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ (๑–๒ นาที/กลุ่ม) ๖. ครูชี้ให้เห็นว่า “แต่ละประเภทมีทั้งข้อดีและข้อจำกัด ไม่มีทางไหนที่ดีที่สุดแบบเดียว แต่ถ้าเรามี				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รายได้หลายทาง ความมั่นคงหลายชั้น
หน่วยที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	หลายทางผสมกัน เช่น มีงานจากแรงงานบวกกับการออม หรือมีทุนกับสิทธิผสมกัน ก็จะช่วยให้ชีวิตเรามั่นคงมากขึ้น”				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “แผนที่รายได้ของฉัน” ครูเชื่อมโยงก่อนเริ่มว่า “เมื่อกี้เราช่วยกันคิดแล้วว่าแต่ละประเภทของรายได้มีข้อดี–ข้อจำกัด วันนี้เราจะลองมาดูชีวิตจริงของเราเองว่า ถ้าเป็นเรา เราจะมีรายได้กี่ทาง และมันอยู่ในประเภทไหนบ้าง” ๒. ครูมอบหมายให้นักเรียนทุกคนทำงานเดี่ยว โดยครูแจกสิ่งที่นักเรียนจะได้รับ ดังนี้ ๒.๑ ใบงาน “แผนที่รายได้ของฉัน” (แบ่งเป็น ๓ ช่อง แรงงาน / ทุน / สิทธิ และช่องสะท้อนคิดท้ายใบงาน) ๒.๒ นักเรียนแต่ละคนเขียนลงใบงานว่า - แรงงาน: ถ้าจะหารายได้จากแรงงาน เราจะทำอะไรได้ (เช่น รับจ้างเล็ก ๆ, ช่วยงานครอบครัว, สอนเพื่อน)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รายได้หลายทาง ความมั่นคงหลายชั้น
หน่วยที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- ทุน: ถ้าได้ทุนเล็ก ๆ เช่น เงินเก็บค่าขนม หรืออุปกรณ์ที่มีอยู่ จะต่อยอดเป็นรายได้อย่างไร - สิทธิ: ถ้าเราเคยทำผลงาน เช่น คลิป, การ์ตูน, เพลง, งานฝีมือมีโอกาสต่อยอดไหม ๓. ครูเดินตรวจ ดูว่านักเรียนเข้าใจและเขียนได้ครบ ๔. การแลกเปลี่ยนในกลุ่มเล็ก นักเรียนจับคู่/กลุ่มย่อย ๓ คน แลกเปลี่ยนใบงานของตนเอง แต่ละคนพูด ๑ นาทีว่า “รายได้ที่ตัวเองคิดจะทำคืออะไร อยู่ประเภทไหน และข้อดี–ข้อจำกัดที่คาดว่าจะเจอ” ๕. การสะท้อนคิดลงใบงาน นักเรียนเติมช่องสุดท้ายของใบงาน ๕.๑ สิ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการคิดเรื่องรายได้หลายทางคืออะไร ๕.๒ ถ้าวันหนึ่งฉันต้องมีรายได้ของตัวเอง ฉันอยากมีหลายทางเพราะ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รายได้หลายทาง ความมั่นคงหลายชั้น
หน่วยที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๖. ครูสรุปปิดท้าย ครูเน้นว่า “การมีรายได้หลายทางไม่ใช่เรื่องไกลตัวเลย แม้ตอนนี้เรายังเป็นนักเรียน แต่เราก็เริ่มคิดได้แล้วว่ารายได้มีกี่ประเภท ข้อดี–ข้อจำกัดเป็นยังไง และเราก็สามารถใช้ความรู้ ทักษะ หรือเงินเล็กน้อยที่มี มาลองสร้างรายได้ในแบบของเราเองได้”				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปเป็นรายบุคคล ครูให้เวลากับนักเรียน เขียน ๑ ประโยคสั้น ๆ ลงท้ายใบงานของตนเอง - สิ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการคิดเรื่องรายได้หลายทางคืออะไร ๒. ครูสุ่มเลือกนักเรียน ๔–๕ คน อ่านคำตอบของตนเองต่อหน้าห้อง ๓. ครูถามคำถามชวนคิดเพื่อสรุป ดังนี้	 - นักเรียนตอบตามความเข้าใจของตนเอง ๒. นักเรียนนำเสนองานของตนเองหน้าชั้นเรียน ๓. ตัวอย่างคำตอบของนักเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รายได้หลายทาง ความมั่นคงหลายชั้น
หน่วยที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- จากสิ่งที่เพื่อน ๆ เขียน เราเห็นความหมายของการมีรายได้หลายทางว่าอย่างไร - ทำไมการมีรายได้หลายทางจึงทำให้ชีวิตมั่นคงขึ้น	- รายได้แรงงานได้เงินเร็ว แต่ไม่มั่นคง ถ้ามีทุนด้วยจะช่วยเสริม รายได้จากสิทธิดีถ้างานเราดัง แต่ไม่แน่นอน ต้องมีอย่างอื่นควบคู่ - การมีหลายทางช่วยกัน ถ้าทางหนึ่งหายไปก็ยังพออยู่ได้			

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง รายได้หลายทาง ความมั่นคงหลายชั้น

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๒ เรื่อง แผนรายได้ของฉัน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายได้ว่ารายได้มี ๓ ประเภท และแต่ละประเภทแตกต่างกันอย่างไร	ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง แผนรายได้ของฉัน	ใบงานที่ ๒ เรื่อง แผนรายได้ของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) จัดทำแผนภาพแหล่งรายได้ที่แยกตามประเภทแรงงาน ทุน และสิทธิของบุคคลตัวอย่างหรือของตนเอง	ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง แผนรายได้ของฉัน	ใบงานที่ ๒ เรื่อง แผนรายได้ของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เขียนข้อคิดสะท้อนว่าการมีรายได้หลายทางช่วยให้ชีวิตมั่นคงขึ้นอย่างไร	ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง แผนรายได้ของฉัน	ใบงานที่ ๒ เรื่อง แผนรายได้ของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) จัดทำแผนภาพแหล่งรายได้ที่แยกตามประเภทแรงงาน ทุน และสิทธิของบุคคลตัวอย่างหรือของตนเอง และเขียนข้อคิดสะท้อนว่าการมีรายได้หลายทางช่วยให้ชีวิตมั่นคงขึ้นอย่างไร (๔.๑.๑)	ใบงานที่ ๒ เรื่อง แผนรายได้ของฉัน	ใบงานที่ ๒ เรื่อง แผนรายได้ของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง รายได้หลายทาง ความมั่นคงหลายชั้น

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๒ เรื่อง แผนรายได้ของฉัน	เขียนสะท้อนคิดได้เชื่อมโยงกับชีวิตจริง	ระบุได้ครบถ้วนทั้ง ๒ ประเภท ถูกต้องและมีตัวอย่างเชื่อมโยงชีวิตจริง	ระบุได้เพียง ๒ ประเภท ถูกต้องหรือไม่มีความชัดเจนไม่สัมพันธ์กับชีวิตจริง	ระบุผิดหรือไม่ครบถ้วน ทั้ง ๒ ประเภท

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง แผนรายได้ของฉัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รายได้หลายทาง ความมั่นคงหลายชั้น
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ส่วนที่ ๑ แผนภาพรายได้

๑. ให้นักเรียนเติมข้อมูลแผนรายได้ของตนเอง โดยคิดอย่างน้อย ๒ ช่องทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- เขียนชื่อประเภทของงาน เช่น “สอนพิเศษ” “ขายขนม”
- ระบุประเภทว่าเป็น แรงงาน / ทุน / สิทธิ
- เขียน ข้อดี–ข้อจำกัด ของแต่ละช่องทางสั้น ๆ

งานที่ ๑	งานที่ ๒
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

ส่วนที่ ๒ ให้นักเรียนจับกลุ่มเล็ก ๓ คน แล้วจด ๑ ประเด็นที่ได้จากการฟังเพื่อน

๑. สิ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากเพื่อนในกลุ่ม

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ ๓ การสะท้อนคิด “รายได้หลายทางช่วยให้ชีวิตของฉันมั่นคงขึ้นได้อย่างไร”

.....

.....

.....

.....

เฉลย ใบงานที่ ๒ เรื่อง แผนรายได้ของฉัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รายได้หลายทาง ความมั่นคงหลายชั้น
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ส่วนที่ ๑ แผนภาพรายได้

๑. ให้นักเรียนเติมข้อมูลแผนรายได้ของตนเอง โดยคิดอย่างน้อย ๒ ช่องทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- เขียนชื่อประเภทของงาน เช่น “สอนพิเศษ” “ขายขนม”
- ระบุประเภทว่าเป็น แรงงาน / ทุน / สิทธิ
- เขียน ข้อดี–ข้อจำกัด ของแต่ละช่องทางสั้น ๆ

งานที่ ๑	งานที่ ๒
งานสอนการบ้านน้อง	งานทำคลิปรีวิวการ์ตูนลงยูทูบ
เป็นรายได้จากแรงงาน	รายได้จากสิทธิ
• ข้อดี: ได้เงินทันทีหลังทำงาน, ใช้ความรู้ช่วยคนอื่น • ข้อจำกัด: ถ้าไม่สอนก็ไม่มีรายได้, ต้องเตรียมเวลา	• ข้อดี: ถ้ามีคนดูเยอะจะมีรายได้ต่อเนื่องจากโฆษณา • ข้อจำกัด: ต้องใช้เวลาและทักษะทำคลิป, รายได้ไม่แน่นอน

ส่วนที่ ๒ ให้นักเรียนจับกลุ่มเล็ก ๓ คน แล้วจด ๑ ประเด็นที่ได้จากการฟังเพื่อน

๑. สิ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากเพื่อนในกลุ่ม

- เพื่อนทำงานช่วยแม่ขายของในตลาด ถือว่าเป็นแรงงาน แต่ก็ได้เรียนรู้การค้าขายไปด้วย
- เพื่อนคิดว่าเก็บเงินค่าขนมเล็ก ๆ น้อย ๆ มารวมแล้วฝากธนาคารก็ถือเป็นทุน ทำให้เห็นว่าการเก็บเล็กผสมน้อยก็สร้างรายได้เพิ่มได้

ส่วนที่ ๓ การสะท้อนคิด “รายได้หลายทางช่วยให้ชีวิตของฉันมั่นคงขึ้นได้อย่างไร”

- ถ้าฉันมีแต่รายได้จากแรงงาน วันไหนไม่ทำงานก็ไม่มีเงินเสี่ยงมาก
- ถ้ามีทุนมาช่วย เช่น ขายของเล็ก ๆ หรือฝากเงินธนาคาร ก็จะยังมีเงินเข้ามา
- ถ้าในอนาคตทำสิทธิ เช่น คลิปหรือผลงานออนไลน์ รายได้ก็จะต่อเนื่องทำให้มั่นคงมากขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เครื่องมือการเงินยุคใหม่

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเงินดิจิทัลช่วยให้การใช้จ่ายสะดวกและรวดเร็ว แต่มีค่าใช้จ่ายแฝงและความเสี่ยง จึงต้องใช้ด้วยความระมัดระวังและมีระบบป้องกันความปลอดภัย

๓. สาระการเรียนรู้

๑. วิธีการชำระเงินยุคใหม่

๑.๑ การสแกน QR Code ในร้านค้า

๑.๒ กระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Wallet) เช่น TrueMoney, ShopeePay, Rabbit LINEPay

๑.๓ การใช้บัตรเดบิตในการซื้อสินค้าและบริการ

๒. ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ค่าธรรมเนียมการโอนเงิน (ในบางเงื่อนไข)

๒.๒ ค่าธรรมเนียมบัตร เช่น ค่าธรรมเนียมรายปี หรือค่าธรรมเนียมการกดเงินต่างธนาคาร

๓. ระบบรักษาความปลอดภัยขั้นพื้นฐาน

๓.๑ รหัส OTP (One-Time Password) ที่ส่งทาง SMS

๓.๒ ระบบยืนยันตัวตนสองชั้น (๒FA) ที่ต้องใช้มากกว่าหนึ่งวิธีในการยืนยัน

๔. ข้อดีของการใช้เครื่องมือการเงินดิจิทัล

๔.๑ ความสะดวก รวดเร็ว

๔.๒ ลดการใช้เงินสด ลดความเสี่ยงจากการพกเงิน

๕. ข้อจำกัดและความเสี่ยง

๕.๑ ความผิดพลาดจากการโอน เช่น โอนผิดบัญชี

๕.๒ การถูกหลอกลวงออนไลน์ เช่น ลิงก์ปลอม การหลอกให้โอนเงิน

๕.๓ การใช้จ่ายเกินตัว เพราะไม่เห็นเงินสดจริง ๆ ออกจากมือ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายประเภทเครื่องมือการเงินดิจิทัล ข้อดี และข้อจำกัดของแต่ละวิธีได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- จำลองการใช้จ่ายด้วยเครื่องมือการเงินดิจิทัล และวิเคราะห์ความแตกต่างของแต่ละวิธีได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- แสดงความระมัดระวังและความรับผิดชอบต่อการใช้เงินดิจิทัลได้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

จำลองการใช้จ่ายด้วยเครื่องมือการเงินดิจิทัล และวิเคราะห์ความแตกต่างของแต่ละวิธีได้ โดยแสดงความระมัดระวังและความรับผิดชอบต่อการใช้เงินดิจิทัลได้ (๔.๑.๑,๔.๓.๔)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เครื่องมือการเงินยุคใหม่
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จำลองการใช้จ่ายด้วยเครื่องมือการเงินดิจิทัลและวิเคราะห์ความแตกต่างของแต่ละวิธีได้ โดยแสดงความระมัดระวังและความรับผิดชอบต่อการใช้เงินดิจิทัลได้ (๔.๑.๑,๔.๓.๔) **ด้านความรู้** อธิบายประเภทเครื่องมือการเงินดิจิทัล ข้อดี และข้อจำกัดของแต่ละวิธีได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** จำลองการใช้จ่ายด้วยเครื่องมือการเงินดิจิทัลและวิเคราะห์ความแตกต่างของแต่ละวิธีได้	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “ฉันจ่ายแบบไหน” โดยเล่าเหตุการณ์สั้น ๆ ๓ เหตุการณ์ ดังนี้ ๑.๑ ซื้อชานมไข่มุกที่ร้านในห้าง ๑.๒ โอนเงินให้เพื่อนซื้อบัตรคอนเสิร์ต ๑.๓ ซื้อรองเท้าออนไลน์ ๒. ครูถามนักเรียนทั้งห้องว่า “ถ้าเป็นนักเรียนจะเลือกจ่ายด้วยวิธีไหน สแกนQR, e-Wallet หรือบัตรเดบิต” ให้นักเรียนยกป้ายคำตอบ (ครูเตรียมป้าย QR, e-Wallet, บัตรเดบิต ไว้ ๓ แบบ แจกทั้งห้อง) ๓. ครูสุ่มถามนักเรียน ๒–๓ คน ให้บอกเหตุผลสั้น ๆ ในการเลือกจ่ายของนักเรียน	๑. นักเรียนรับฟังครูอธิบายอย่างตั้งใจ ๒. นักเรียนยกป้ายคำตอบ ๓. แนวคำตอบที่ของนักเรียน - QR ใช้เร็วสุด เพราะสแกนได้เลย - บัตรเดบิตมีความปลอดภัยกว่า เพราะเงินหักตรงจากบัญชี - e-Wallet เพราะมีโปรลดราคา	Powerpoint เรื่อง เครื่องมือการเงินยุคใหม่	- ใบงานที่ ๓ เรื่อง ข้อดี-ข้อควรระวังของเครื่องมือการเงิน - ใบงานที่ ๔ เรื่อง ฉันใช้เงินดิจิทัลอย่างไร	- ใบงานที่ ๓ เรื่อง ข้อดี-ข้อควรระวังของเครื่องมือการเงิน - ใบงานที่ ๔ เรื่อง ฉันใช้เงินดิจิทัลอย่างไร - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เครื่องมือการเงินยุคใหม่
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม แสดงความระมัดระวังและความรับผิดชอบต่อการใช้เงินดิจิทัลได้ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๔. ครูถามคำถามชวนคิด ๔.๑ นักเรียนคิดว่าวิธีนี้มีค่าใช้จ่ายหรือค่าธรรมเนียมไหม ๔.๒ มีความปลอดภัยเพียงพอหรือเปล่า ๔.๓ ถ้านักเรียนเผลอใช้เกินตัว จะเกิดอะไรขึ้น ๕. ครูสรุปเชื่อมโยงว่า “การจ่ายเงินยุคนี้ไม่ได้มีแค่เงินสด แต่มีหลายวิธี แต่ละวิธีมีทั้งข้อดีและข้อจำกัด วันนี้เราจะมาลองใช้จริง วิเคราะห์ว่าแบบไหนสะดวก ปลอดภัย และเสี่ยงอย่างไร”	๔. ตัวอย่างคำตอบของนักเรียน ๔.๑ โอนด้วย e-Wallet อาจมีค่าธรรมเนียมถ้าโอนข้ามธนาคาร ๔.๒ มีความปลอดภัย แต่ต้องระมัดระวัง เช่น QR ต้องระวังว่าเป็นรหัสจริงหรือไม่ ถ้าเจอ QR ปลอมอาจถูกหลอก หรือถ้าบัตรเดบิตถ้าหายอันตรายต้องรีบอายัด ๔.๓ อาจจะทำให้เงินไม่พอใช้ ไม่มีเงินเก็บ และอาจส่งผลกระทบในชีวิตประจำวันหรืออนาคตได้			
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูเชื่อมโยงจากขั้นนำ “จากกิจกรรมเมื่อสักครู่ นักเรียนจะเห็นไหมว่าเวลาเราจะจ่ายเงิน มันมีหลายวิธี ทั้งสแกน QR ใช้ e-Wallet หรือบัตรเดบิต แต่ละวิธีมีข้อดีต่างกัน แต่ก็มีข้อควรระวังด้วย วันนี้เราจะ	๑. นักเรียนร่วมกันรับฟังอย่างตั้งใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เครื่องมือการเงินยุคใหม่
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	มาช่วยกันคิดให้ชัดเจนว่า เครื่องมือการเงินแต่ละแบบมีด้านดีและด้านที่ต้องระวังอะไรบ้าง” ๒. ครูแนะนำความหมายและวิธีใช้ โดยครูฉายภาพ/ยกตัวอย่างจริง และอธิบาย “คืออะไร” และ “ทำงานอย่างไร” ๒.๑ QR Code: คือการสแกนจ่ายผ่านมือถือ โดยใช้กล้อง ร้านค้าจะมีป้าย QR เราเปิดแอปธนาคาร สแกนแล้วเงินโอนออกทันที ๒.๒ e-Wallet: คือกระเป๋าเงินในมือถือ ต้องเติมเงินเข้าก่อน เช่น TrueMoney, ShopeePay ใช้จ่ายในร้าน/ออนไลน์ได้ ๒.๓ บัตรเดบิต: คือบัตรที่ผูกกับบัญชีธนาคาร เวลาเรารูดบัตร เงินถูกหักออกจากบัญชีทันที ๓. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์เป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนนักเรียนแบ่ง ๖ กลุ่ม	๒. นักเรียนดูภาพ และร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตามประสบการณ์ของนักเรียนแต่ละคน ๓. นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๖ คน เพื่อร่วมกันทำกิจกรรม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เครื่องมือการเงินยุคใหม่
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔. ครูแจกใบงาน “ข้อดี–ข้อควรระวังเครื่องมือการเงิน” (มีตาราง ๓ ช่อง ได้แก่ QR / e-Wallet / เดบิต แต่ละช่องแบ่งเป็น ข้อดี / ข้อควรระวัง) ทุกกลุ่มต้องช่วยกันคิดและเขียนให้ครบทั้ง ๓ เครื่องมือ	๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงาน “ข้อดี–ข้อควรระวังเครื่องมือการเงิน”			
	๕. ครูให้นักเรียนแลกเปลี่ยนพร้อมความคิดเห็นร่วมกันสรุป โดยครูสุ่มเลือกกลุ่ม ดังนี้ • กลุ่ม ๑: นำเสนอ ข้อดีของ QR Code • กลุ่ม ๒: นำเสนอ ข้อควรระวังของ QR Code • กลุ่ม ๓: นำเสนอ ข้อดีของ e-Wallet • กลุ่ม ๔: นำเสนอ ข้อควรระวังของ e-Wallet • กลุ่ม ๕: นำเสนอ ข้อดีของบัตรเดบิต • กลุ่ม ๖: นำเสนอ ข้อควรระวังของบัตรเดบิ	๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยการนำเสนอ พร้อมร่วมกันสรุปหน้าชั้นเรียน			
	๖. ครูชี้แจงว่าขณะกลุ่มใดนำเสนออยู่ กลุ่มอื่น ๆ จะต้องตั้งใจฟังถ้ามีความเห็นเพิ่มเติมหรือแตกต่าง	๖. นักเรียนร่วมกันรับฟังกลุ่มอื่น ๆ นำเสนอพร้อมต้องคำถามเมื่อเกิดข้อสงสัย หรืออยากเสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เครื่องมือการเงินยุคใหม่
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๗. ครูบันทึกทุกคำตอบลงบน ตารางใหญ่บนกระดาน (ข้อดี/ข้อควรระวังของทั้ง ๓ เครื่องมือ) พร้อมอธิบายสรุปเพิ่มเติมให้กับนักเรียน				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูกำหนดกิจกรรมร้านค้าจำลอง โดยครูจัดร้านจำลอง พร้อมตั้งโต๊ะเป็นร้านค้า มีป้ายสินค้า เช่น น้ำดื่ม ๑๕ บาท, ขนม ๒๕ บาท, สมุด ๔๐ บาท พร้อมวางเครื่องมือจำลอง เช่น - ป้าย QR Code (QR ปลอม) - บัตรคำ “e-Wallet” (เงินเริ่มต้น ๒๐๐ บาท/กลุ่ม) - บัตรเดบิตกระดาษ (เงินเริ่มต้น ๕๐๐ บาท/กลุ่ม)	๑. นักเรียนร่วมกันรับฟังกติกาการทำกิจกรรม			
	๒. ครูอธิบายการแบ่งบทบาทในการทำกิจกรรม ดังนี้ ๑) ให้นักเรียนแบ่งเป็น ๖ กลุ่ม โดยรอบที่ ๑ ให้ ๓ กลุ่มเป็น “ผู้ซื้อ” และอีก ๓ กลุ่มเป็น “ผู้ขาย” และรอบที่สอง ให้สลับกันให้ทุกกลุ่มได้ลองทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย	๒. นักเรียนร่วมกันรับฟังครูอธิบายบทบาทหน้าที่ของนักเรียนในการร่วมกันทำกิจกรรม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เครื่องมือการเงินยุคใหม่
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. การทดลองซื้อ-ขายโดยครูแจกโจทย์การซื้อ ดังนี้ ๑) ซื้อของในร้าน ๒ ชิ้น โดยชิ้นแรกจ่ายด้วย QR, ชิ้นที่สองจ่ายด้วย e-Wallet หรือเดบิต ๒) ผู้ซื้อเลือกสินค้าทำการจ่ายด้วยวิธีที่ได้รับโจทย์ ๓) ผู้ขายตรวจสอบ “เงินคงเหลือ” จากบัตรคำ/เครื่องมือจำลอง ๔. กิจกรรมสะท้อนคิดเป็นโดยครูถามให้นักเรียนร่วมกันตอบ ๔.๑ จากกิจกรรมวิธีที่นักเรียนเลือกจ่ายมีความสะดวกอย่างไร ๔.๒ มีอะไรที่ต้องระวังถ้าใช้จริง ๔.๓ ทำไมบางครั้งเรารู้สึกว่าเงินหมดไวกว่าเวลาจ่ายด้วยเงินสด ๕. ครูให้นักเรียนทุกคนทำการบันทึกลงใบงานที่ ๔ เรื่อง ฉันใช้เงินดิจิทัลอย่างไร	๓. นักเรียนทำการทดลองซื้อ-ขาย ตามโจทย์ที่ครูมอบหมาย ๔. นักเรียนตอบตามประสบการณ์ของนักเรียนจากการทดลองซื้อขาย ตามโจทย์ที่ได้รับมอบหมาย ๕. นักเรียนทุกคนร่วมกันทำใบงานที่ ๔ เรื่อง ฉันใช้เงินดิจิทัลอย่างไร			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เครื่องมือการเงินยุคใหม่
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนสะท้อนคิดรายบุคคล โดยครูให้เวลา ๒–๓ นาที เขียนในใบงาน “ฉันใช้เงินดิจิทัลอย่างไร” ช่องสุดท้ายว่า “จากที่ได้ทดลองใช้ QR / e-Wallet / เดบิต วันนี้ฉันได้ข้อคิดอะไรที่จะนำไปใช้จริงในชีวิต”	๑. ตัวอย่างคำตอบนักเรียน - QR ใช้ง่าย แต่คราวหน้าจะต้องดูให้ดีว่า QR เป็นของร้านจริง ๆ - จะเติมเงินใน e-Wallet แค่พอใช้ ไม่ใส่เยอะ เพราะกลัวใช้เพลิน - ถ้ามีบัตรเดบิตจะตั้งกติกาไว้ว่าใช้เฉพาะเวลาจำเป็น ไม่ใช่รูดเล่น			
	๒. การแลกเปลี่ยนในห้อง ครูให้นักเรียน ๒–๓ คน อ่านข้อคิดของตนเองให้เพื่อนฟัง พร้อมถามคำถามชวนคิด “ใครเห็นด้วยหรืออยากเสริมจากเพื่อนบ้าง” หรือ “มีข้อคิดไหนที่ทุกคนควรจำไปใช้ร่วมกัน”	๒. นักเรียนนำเสนอ พร้อมร่วมกันแสดงความคิดเห็นตอบคำถามชวนคิด			
	๓. ครูสรุปเชื่อมโยงว่า “วันนี้นักเรียนได้เห็นแล้วว่าเครื่องมือการเงินดิจิทัลสะดวกจริง แต่ความสะดวกก็มาพร้อมความเสี่ยง ถ้าเราไม่ระวัง เงินของเราก็อาจหายไปง่าย ๆ การฉลาดใช้เงินในยุคดิจิทัลคือไม่ใช่แค่	๓. นักเรียนร่วมกันรับฟังอย่างตั้งใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เครื่องมือการเงินยุคใหม่
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	รู้จักใช้ แต่ต้องมีกติกาส่วนตัวเพื่อปกป้องเงินของเราเอง”				

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง เครื่องมือการเงินยุคใหม่

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๓ เรื่อง ข้อดี-ข้อควรระวังของเครื่องมือการเงิน

๒) ใบงานที่ ๔ เรื่อง ฉันใช้เงินดิจิทัลอย่างไร

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายประเภทเครื่องมือการเงินดิจิทัล ข้อดี และข้อจำกัดของแต่ละวิธีได้	๑. ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง ข้อดี-ข้อควรระวังของเครื่องมือการเงิน ๒. ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง ฉันใช้เงินดิจิทัลอย่างไร	๑. ใบงานที่ ๓เรื่อง ข้อดี-ข้อควรระวังของเครื่องมือการเงิน ๒. ใบงานที่ ๔ เรื่อง ฉันใช้เงินดิจิทัลอย่างไร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) จำลองการใช้จ่ายด้วยเครื่องมือการเงินดิจิทัล และวิเคราะห์ความแตกต่างของแต่ละวิธีได้	๑. ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง ข้อดี-ข้อควรระวังของเครื่องมือการเงิน ๒. ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง ฉันใช้เงินดิจิทัลอย่างไร	๑. ใบงานที่ ๓เรื่อง ข้อดี-ข้อควรระวังของเครื่องมือการเงิน ๒. ใบงานที่ ๔ เรื่อง ฉันใช้เงินดิจิทัลอย่างไร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) แสดงความระมัดระวังและความรับผิดชอบต่อการใช้เงินดิจิทัลได้	๑. ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง ข้อดี-ข้อควรระวังของเครื่องมือการเงิน ๒. ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง ฉันใช้เงินดิจิทัลอย่างไร	๑. ใบงานที่ ๓เรื่อง ข้อดี-ข้อควรระวังของเครื่องมือการเงิน ๒. ใบงานที่ ๔ เรื่อง ฉันใช้เงินดิจิทัลอย่างไร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) จำลองการใช้จ่ายด้วยเครื่องมือการเงินดิจิทัล และวิเคราะห์ความแตกต่างของแต่ละวิธีได้ โดยแสดงความระมัดระวังและความรับผิดชอบต่อการใช้เงินดิจิทัลได้ (๔.๑.๑,๔.๓.๔)	๑. ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง ข้อดี-ข้อควรระวังของเครื่องมือการเงิน ๒. ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง ฉันใช้เงินดิจิทัลอย่างไร	๑. ใบงานที่ ๓เรื่อง ข้อดี-ข้อควรระวังของเครื่องมือการเงิน ๒. ใบงานที่ ๔ เรื่อง ฉันใช้เงินดิจิทัลอย่างไร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง เครื่องมือการเงินยุคใหม่

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๓ เรื่อง ข้อดี-ข้อควรระวังของเครื่องมือการเงิน	ความถูกต้องชัดเจนของใบงานและข้อมูลครบถ้วน	ระบุข้อดี-ข้อควรระวังของทั้ง ๓ เครื่องมือครบทุกช่อง ถูกต้อง สะท้อนความเข้าใจ และใช้เหตุผลประกอบชัดเจน	ระบุข้อดี-ข้อควรระวังได้เกือบครบ แต่บางข้อยังไม่ชัดเจน หรือยังอธิบายเหตุผลยังไม่ชัดเจน	ระบุได้เพียงบางส่วน หรือระบุไม่ตรงกับความเป็นจริง ทำให้ไม่เห็นความเข้าใจที่ถูกต้อง
ใบงานที่ ๔ เรื่อง ฉันใช้เงินดิจิทัลอย่างไร	การสะท้อนคิดเชื่อมโยงกับชีวิตจริง ความชัดเจนของการเขียน	อธิบายวิธีจ่ายที่เลือกได้ชัดเจน มีเหตุผลรองรับ สะท้อนคิดถึงข้อควรระวัง เชื่อมโยงกับชีวิตจริงและเขียนครบถ้วน	อธิบายวิธีจ่ายที่เลือกได้ แต่เหตุผลหรือการสะท้อนคิดยังไม่ลึกพอ หรือเชื่อมโยงกับชีวิตจริงได้บางส่วน	เขียนไม่ครบ ไม่ชัดเจน ขาดการสะท้อนคิด หรือไม่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ข้อดี-ข้อควรระวังของเครื่องมือการเงิน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เครื่องมือการเงินยุคใหม่
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล..... .....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม และช่วยกันวิเคราะห์เครื่องมือการเงินแต่ละระบบ จากนั้นเติม “ข้อดี” และ “ข้อควรระวัง” ลงในตาราง

เครื่องมือการเงิน	ข้อดี	ข้อควรระวัง
QR Code	....	....
e-wallet	....	....
บัตรเดบิต	....	....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง ฉันใช้เงินดิจิทัลอย่างไร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เครื่องมือการเงินยุคใหม่
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล..... .....ชั้น.....เลขที่.....

ส่วนที่ ๑ การทดลองจ่ายในกิจกรรมจำลองร้านค้า

วิธีที่นักเรียนเลือกจ่าย..... .....

เหตุผลที่เลือก

.....

.....

.....

.....

สิ่งที่สังเกตได้

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ ๒ การสะท้อนคิด

เขียนข้อคิดที่ตนเองได้รับจากการเรียนในวันนี้ ว่าจะใช้เครื่องมือการเงินดิจิทัลอย่างระมัดระวังได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมระยะยาวและผลของเวลา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การออมระยะยาวทำให้เงินงอกเงยผ่านดอกเบี้ยทบต้นหรือมูลค่าทองที่เพิ่มขึ้น แต่ต้องเข้าใจข้อจำกัด เช่น ภาษีดอกเบี้ย เงินเฟ้อ และความผันผวนของราคาทอง เพื่อเลือกวิธีออมที่เหมาะสมกับตนเอง

๓. สาระการเรียนรู้

๑ การออมเงินกับธนาคาร

๑) ออมทรัพย์: ฝาก–ถอนสะดวก ดอกเบี้ยน้อย

๒) ฝากประจำ (ครั้งเดียว): ฝากเงินก้อน ดอกเบี้ยสูงกว่า แต่ถอนก่อนครบไม่ได้

๓) ฝากประจำ (รายเดือน): ฝากเงินเท่ากันทุกเดือน ดอกเบี้ยใกล้เคียง แต่เงินทยอยเข้าดอกเบี้ยรวมจึงน้อยกว่า

๔) ภาษีดอกเบี้ย: ดอกเบี้ยเกิน ๒๐,๐๐๐ บาท/ปี ต้องเสียภาษี ๑๕%

๒. การออมทอง

๑) ออมทีละเล็กน้อย เช่น เดือนละ ๕๐๐–๑,๐๐๐ บาท สะสมครบ ๑ กรัม/๑ สลึง จึงรับทองจริง

ข้อดี: ป้องกันเงินเฟ้อ มูลค่าอาจเพิ่มขึ้นในระยะยาว

ข้อควรระวัง: ราคาทองผันผวน ต้องการใช้เงินด่วนอาจขายได้ราคาต่ำกว่าที่สะสม และมีค่ากำเหน็จซื้อ–ขาย

๓. ความหมายและผลของดอกเบี้ยทบต้น

๑) ดอกเบี้ยที่ได้ถูกรวมเป็นเงินต้น ทำให้ปีถัดไปคิดดอกเบี้ยจากยอดรวม เงินโตเพิ่มเรื่อย ๆ

๒) ความหมายและผลของเงินเฟ้อ

๓) ราคาสินค้าแพงขึ้น ทำให้มูลค่าเงินซื้อน้อยลง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายได้ว่าการออมเงินและออมทองคืออะไร มีข้อดี–ข้อควรระวังอย่างไร และเงินเฟ้อ–ดอกเบี้ยทบต้นมีผลต่อการออมอย่างไร

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- คำนวณดอกเบี้ยจากการฝากออมทรัพย์ ฝากประจำ และออมทองอย่างง่าย พร้อม

เปรียบเทียบผลที่ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของการออมระยะยาว และตระหนักว่าต้องเลือกวิธีออมอย่างรอบคอบ ไม่ใช้เงินฟุ่มเฟือย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

คำนวณดอกเบี้ยจากการฝากออมทรัพย์ ฝากประจำ และออมทองอย่างง่าย พร้อมเปรียบเทียบผลที่ได้ โดยเห็นคุณค่าของการออมระยะยาว และตระหนักว่าต้องเลือกวิธีออมอย่างรอบคอบ ไม่ใช้เงินฟุ่มเฟือย (๔.๑.๑,๔.๓.๔)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมระยะยาวและผลของเวลา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน คำนวณดอกเบี้ยจากการฝากออมทรัพย์ ฝากประจำ และออมทองอย่างง่าย พร้อมเปรียบเทียบผลที่ได้ โดยเห็นคุณค่าของการออมระยะยาว และตระหนักว่าต้องเลือกวิธีออมอย่างรอบคอบ ไม่ใช้เงินฟุ่มเฟือย (๔.๑.๑,๔.๓.๔) **ด้านความรู้** อธิบายได้ว่าการออมเงินและออมทองคืออะไร มีข้อดี–ข้อควรระวังอย่างไร และเงินเฟ้อ–ดอกเบี้ยทบต้นมีผลต่อการออมอย่างไร **ด้านทักษะกระบวนการ**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “เงินวันนี้–เงินในอนาคต” โดยครูยกตัวอย่างง่าย ๆ หน้าชั้น ให้นักเรียนร่วมกันตอบ “ถ้าวันนี้ครูมีเงิน ๑๐๐ บาท ซื้อขนมถุงละ ๒๐ บาทได้ ๕ ถุง แต่ถ้าอีก ๓ ปี ขนมขึ้นราคาเป็นถุงละ ๒๕ บาท เงิน ๑๐๐ บาทจะซื้อได้กี่ถุง” ๒. ครูถามชี้นำว่า “เงิน ๑๐๐ บาทยังอยู่เท่าเดิม แต่ทำไมซื้อของได้น้อยลง” ๓. ครูเชื่อมโยงคำตอบนักเรียน “ใช่แล้ว นี่แหละคือเงินเฟ้อ ทำให้เงินที่เรามีค่าลดลงเมื่อเวลาผ่านไป” พร้อมถามชวนคิดว่า “แล้วเราจะมีวิธีไหนบ้างที่ทำให้เงินไม่หยุดอยู่ที่เดิม แต่เติบโตขึ้น เช่น ได้ดอกเบี้ยจากการออม หรือมูลค่าทองคำที่เพิ่มขึ้น”	๑.ตัวอย่างคำตอบนักเรียน...ซื้อขนมเบื้องได้ ๔ ถุง ๒. ตัวอย่างคำตอบนักเรียน...เพราะของแพงขึ้น, เงินเฟ้อทำให้ของขึ้นราคา ๓. นักเรียนตอบตามความเข้าใจของตนเอง	Powerpoint เรื่อง การออมระยะยาวและผลของเวลา	ใบงานที่ ๕ เรื่อง การออมเงินและการออมทอง	- ใบงานที่ ๕ เรื่อง การออมเงินและการออมทอง - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมระยะยาวและผลของเวลา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คำนวณดอกเบี้ยจากการฝากออมทรัพย์ ฝากประจำ และออมทองอย่างง่าย พร้อมเปรียบเทียบผลที่ได้ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นคุณค่าของการออมระยะยาว และตระหนักว่าต้องเลือกวิธีออมอย่างรอบคอบ ไม่ใช้เงินฟุ่มเฟือย **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๔. ครูเกริ่นเข้าสู่บทเรียนว่า “วันนี้นักเรียนจะเรียนรู้ว่า ถ้านักเรียนออมเงินต่อเนื่อง เงินจะงอกเงยอย่างไรจากดอกเบี้ย และต้องระวังด้วยว่า เงินเฟ้อก็ทำให้เงินของเราซื้อได้น้อยลง รวมถึงเราจะลองดูด้วยว่า การออมทองคำ ต่างจากการออมเงินอย่างไร”	๔. นักเรียนร่วมกันฟังครูอธิบาย			
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูอธิบายความหมายสั้น ๆ ของการฝากแต่ละแบบ พร้อมยกตัวอย่างจริง ๑.๑ ออมทรัพย์: ฝาก–ถอนสะดวก ดอกเบี้ยน้อย ๑.๒ ฝากประจำก้อนเดียว ๒๔ เดือน: มีระยะเวลาการฝากและถอนที่แน่นอน ดอกเบี้ยสูงกว่าออมทรัพย์ ๑.๓ ฝากประจำรายเดือน ๒๔ เดือน: ฝากเท่ากันทุกเดือน เช่น เดือนละ ๑,๐๐๐ บาท ได้ดอกเบี้ยพิเศษพอ ๆ กัน แต่เฉลี่ยแล้วน้อยกว่าฝากก้อนใหญ่	๑. นักเรียนร่วมกันรับฟังอย่างตั้งใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมระยะยาวและผลของเวลา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันคิดในกลุ่มว่า “แบบนี้มีข้อดี–ข้อด้อยอะไรบ้าง” โดยแต่ละกลุ่มเลือกแบบหนึ่ง (ออมทรัพย์/ประจำก้อนเดียว/ประจำรายเดือน) พร้อมเขียนคำตอบลงในใบงาน “ข้อดี–ข้อด้อยการฝากเงิน” ๓. ครูสุ่มเรียกตัวแทนกลุ่มละ ๑ คนออกมาเล่า ข้อดีของแบบที่เลือก สมาชิกกลุ่มอื่น ๆ ร่วมกันรับฟัง ถ้ามีความเห็นเพิ่มสามารถยกมืออธิบายเสริมได้ ๔. ครูอธิบายเสริมเกี่ยวกับข้อดี-ข้อด้อย ของประเภทการออม ๔.๑ ออมทรัพย์ • ข้อดี: ถอนสะดวก ฝากเพิ่มได้เรื่อย ๆ • ข้อด้อย: ดอกเบี้ยน้อยมาก เช่น ฝาก ๑๐,๐๐๐ บาท ได้แค่ ~ ๒๕ บาท/ปี ไม่ทันเงินเฟ้อ ๔.๒ ฝากประจำก้อนเดียว ๒๔ เดือน • ข้อดี: ดอกเบี้ยสูง ได้มากกว่าออมทรัพย์	๒. นักเรียนเขียนคำตอบลงในใบงาน “ข้อดี–ข้อด้อยการฝากเงิน” ๓. นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มละ ๑ คนออกมาเล่าข้อดีของแบบที่เลือก สมาชิกกลุ่มอื่น ๆ ร่วมกันรับฟัง ถ้ามีความเห็นเพิ่มสามารถยกมืออธิบายเสริมได้ ๔. นักเรียนร่วมกันรับฟังอย่างตั้งใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมระยะยาวและผลของเวลา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	• ข้อด้อย: ถอนก่อนครบไม่ได้ ถ้ามีเหตุฉุกเฉินจะลำบาก และต้องมีเงินก้อนใหญ่ตั้งแต่แรก ๔.๓ ฝากประจำรายเดือน ๒๔ เดือน • ข้อดี: ฝึกนิสัยออมทุกเดือน เหมาะกับคนที่ไม่มีเงินก้อน • ข้อด้อย: ดอกเบี้ยน้อยกว่าฝากก้อนใหญ่ เพราะเงินทยอยเข้า ถ้าฝากไม่ครบอาจเสียสิทธิ์ดอกเบี้ยพิเศษ				
	๕. ครูเกริ่นโยงกับการออมทอง “เมื่อกี้เราเห็นแล้วว่าฝากเงินธนาคารแม้จะได้ดอกเบี้ย แต่บางครั้งยังน้อยกว่าเงินเฟ้อ แล้วมีวิธีออมอีกแบบหนึ่งที่คนไทยนิยมมาก คือ การออมทอง” พร้อมเขียนราคาทองคำอัปเดตตามวันสอนจริง ไว้บนกระดาน	๕. นักเรียนร่วมกันรับฟังอย่างตั้งใจ			
	๖. ครูอธิบายระบบออมทอง “ออมทองคือการที่เราฝากเงินเข้าไปกับผู้ให้บริการที่น่าเชื่อถือ เช่น ห้างทองเยาวราช, MTS Gold, ร้านทองออนไลน์บางแห่ง โดยเราฝากเงินเป็นงวด ๆ เช่น ๑๐๐ บาท,	๖. นักเรียนร่วมกันรับฟังอย่างตั้งใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมระยะยาวและผลของเวลา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕๐๐ บาท ระบบจะคำนวณให้เราเป็นน้ำหนักทองทีละน้อย เช่น ๐.๐๕ กรัม, ๐.๑ กรัม เมื่อสะสมครบตามเงื่อนไข เช่น ๑ กรัม หรือ ๑ สลึง เราจะสามารถไปขอรับทองจริงได้” ๗. ครูถามชวนคิดว่า ๗.๑ ถ้าทองวันนี้ ๑ กรัมราคา ๒,๐๐๐ บาท ถ้าเราออมเดือนละ ๕๐๐ บาท จะใช้เวลากี่เดือนจึงได้ทอง ๑ กรัม	๗.๑ คำตอบจากนักเรียน...๔ เดือน			
	๗.๒ ถ้าเราเลือกออมเดือนละ ๑๐๐ บาท จะต้องใช้กี่เดือนถึงจะได้ทอง ๑ กรัม ๘. อภิปรายเปรียบเทียบพร้อมครูคำถาม ๘.๑ ออมทองแบบนี้ต่างจากการที่เราเก็บเงินเองเดือนละ ๕๐๐ แล้วไปซื้อทองเมื่อครบก้อนอย่างไร	๗.๒ คำตอบจากนักเรียน...๒๐ เดือน ๘.๑ นักเรียนตอบตามความเข้าใจของตนเอง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมระยะยาวและผลของเวลา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ตัวอย่างข้อสรุปที่ครูอธิบายเสริม • ออมทอง: ได้สะสมเป็นทองทีละน้อย ระบบช่วยล็อกน้ำหนักทองให้ ไม่ต้องกังวลว่าเก็บเงินไม่อยู่ • เก็บเงินเอง: เราคุมเงินเองได้ยืดหยุ่นกว่า แต่เสี่ยงใช้เงินหมดก่อนครบจำนวน และตอนซื้อจริงราคาทองอาจแพงขึ้น ๙. ครูสรุป “ออมทองเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ช่วยป้องกันเงินเฟ้อ แต่ก็มีความเสี่ยง เช่น ราคาทองผันผวน หรือถ้าเรารีบใช้เงินอาจต้องขายตอนราคาตกได้ ดังนั้นไม่ว่าจะออมเงินหรือออมทอง เราต้องเลือกให้เหมาะกับเป้าหมายของเรา”	๙. นักเรียนร่วมกันรับฟังอย่างตั้งใจ			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูแจกใบงานที่ ๕ เรื่อง การออมเงินและการออมทอง ให้นักเรียนทุกคน ๒. ครูชี้แจงว่า “วันนี้เราจะได้ลองวางแผนการออมของตัวเอง โดยใช้ข้อมูลที่เรียนไปเมื่อกี้ ทั้งการฝากออมทรัพย์ ฝากประจำก้อนเดียว ฝากประจำราย	๑. นักเรียนรับใบงานที่ ๕ เรื่อง การออมเงินและการออมทอง ๒. นักเรียนร่วมกันรับฟังอย่างตั้งใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมระยะยาวและผลของเวลา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	เดือน และการออมทอง เป้าหมายคือ ให้นักเรียนลองคำนวณดูว่าถ้าเก็บเงินเดือนละเท่าไหร่ ผ่านไป ๑–๒ ปี จะได้เท่าไร แล้วคิดต่อว่ามีข้อดีข้อด้อยอย่างไร” ๓. ครูให้นักเรียนลงมือทำงานเป็นรายบุคคล ๔. ครูสุ่มให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยนักเรียนจับคู่กับเพื่อน ๑ คน แลกเปลี่ยนแผนการออม ซึ่งแต่ละคน เขียนข้อเสนอแนะของเพื่อน ลงในใบงานของตน ๕. ครูสุ่มเรียก ๒–๓ คนมาเล่าให้ทั้งห้องฟัง เช่น “ฉันเลือกออมทองเพราะเห็นว่าป้องกันเงินเฟ้อได้ แต่เพื่อนแนะนำว่าออมรายเดือนก็ช่วยฝึกวินัยได้ดี” ๖. ครูให้นักเรียนสะท้อนคิดรายบุคคล โดยให้นักเรียนเขียนข้อคิดสั้น ๆ ในใบงาน	๓. นักเรียนแต่ละคนลงมือทำงานใบงานของตนเอง ๔. นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยนักเรียนจับคู่กับเพื่อน ๑ คน แลกเปลี่ยนแผนการออม ซึ่งแต่ละคน เขียนข้อเสนอแนะของเพื่อน ลงในใบงานของตน ๕. นักเรียนตัวแทนออกมานำเสนอแลกเปลี่ยนผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียน ๖. นักเรียนร่วมกันสะท้อนคิดลงในใบงาน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมระยะยาวและผลของเวลา
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูถามนักเรียนทั้งห้องว่า “วันนี้เราได้ลองเปรียบเทียบวิธีออมหลายแบบ ทั้งออมทรัพย์ ฝากประจำ และออมทอง อยากให้ลองบอกหน่อยว่าแต่ละแบบให้อะไรกับเรา” ๒. กิจกรรมคำสำคัญ (Keyword Highlight) ครูเขียนคำหลักบนกระดานตามที่นักเรียนบอก เช่น ดอกเบี้ย, เงินเฟ้อ, วินัยการออม และออมทอง จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอธิบายตามความเข้าใจของตนเอง	๑. ตัวอย่างคำตอบนักเรียน - ออมทรัพย์สะดวกแต่ดอกเบี้ยน้อย - ฝากประจำก้อนเดียวได้ดอกเบี้ยเยอะ แต่ถ้ารีบใช้เงินจะลำบาก - ออมทองช่วยป้องกันเงินเฟ้อ แต่ถ้ารีบใช้เงินอาจขาดทุนเพราะราคาผันผวน ๒. นักเรียนช่วยกันเลือก ๒–๓ คำที่คิดว่า “สำคัญที่สุดของวันนี้” แล้วร่วมกันอธิบายตามความเข้าใจของตนเอง			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง การออมระยะยาวและผลของเวลา

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๕ เรื่อง การออมเงินและการออมทอง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายได้ว่าการออมเงินและออมทองคืออะไร มีข้อดี–ข้อควรระวังอย่างไร และเงินเฟ้อ–ดอกเบี้ยทบต้นมีผลต่อการออมอย่างไร	ตรวจใบงานที่ ๕ เรื่อง การออมเงินและการออมทอง	ใบงานที่ ๕ เรื่อง การออมเงินและการออมทอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) คำนวณดอกเบี้ยจากการฝากออมทรัพย์ ฝากประจำ และออมทองอย่างง่าย พร้อมเปรียบเทียบผลที่ได้	ตรวจใบงานที่ ๕ เรื่อง การออมเงินและการออมทอง	ใบงานที่ ๕ เรื่อง การออมเงินและการออมทอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เห็นคุณค่าของการออมระยะยาวและตระหนักว่าต้องเลือกวิธีออมอย่างรอบคอบ ไม่ใช้เงินฟุ่มเฟือย	ตรวจใบงานที่ ๕ เรื่อง การออมเงินและการออมทอง	ใบงานที่ ๕ เรื่อง การออมเงินและการออมทอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) คำนวณดอกเบี้ยจากการฝากออมทรัพย์ ฝากประจำ และออมทองอย่างง่าย พร้อมเปรียบเทียบผลที่ได้ โดยเห็นคุณค่าของการออมระยะยาว และตระหนักว่าต้องเลือกวิธีออมอย่างรอบคอบ ไม่ใช้เงินฟุ่มเฟือย (๔.๑.๑,๔.๓.๔)	ตรวจใบงานที่ ๕ เรื่อง การออมเงินและการออมทอง	ใบงานที่ ๕ เรื่อง การออมเงินและการออมทอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การออมระยะยาวและผลของเวลา

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๕ เรื่อง การออมเงินและการออมทอง	เขียนอธิบายในใบงานได้ชัดเจน สามารถคำนวณดอกเบี้ยและคิดจำนวนเดือนในการออมทอง พร้อมสะท้อนคิดคิดข้อดี-ข้อด้อย ของการออมในแต่ละรูปแบบ	อธิบายการออมแต่ละแบบได้ครบถ้วนและถูกต้อง พร้อมคำนวณดอกเบี้ยและจำนวนเดือนในการออมทองได้ถูกต้องครบถ้วน และสามารถเขียนสะท้อนคิดเชื่อมโยงกับชีวิตจริง แสดงทัศนคติตระหนักถึงการเลือกวิธีการออมให้เหมาะกับตนเอง	อธิบายการออมได้บางส่วนถูกต้องแต่ยังไม่ครบทุกแบบ และคำนวณได้ถูกต้องบางส่วนหรือมีข้อผิดพลาดเล็กน้อย และเขียนสะท้อนคิดได้ แต่ยังเป็นเชิงบอกเล่าไม่ค่อยเชื่อมโยงกับการใช้ชีวิตจริง	อธิบายไม่ครบถ้วน และคำนวณผิดเกือบทั้งหมด และเขียนสะท้อนคิดไม่แสดงความเข้าใจเรื่องการออม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ โครงการอนุรักษ์ฯ ครบ ๕๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๕๐

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การออมเงินและการออมทอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การออมระยะยาวและผลของเวลา
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล..... .....ชั้น.....เลขที่.....

ส่วนที่ ๑ การออมเงินกับธนาคาร

๑. ฝากเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ในบัญชี ออมทรัพย์ ๑ ปี (ดอกเบี้ย ๐.๒๕%) จะได้เงินเพิ่มเท่าไร

คำตอบ.....

๒. ฝากเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท แบบ ประจำก้อนเดียว ๒๔ เดือน (ดอกเบี้ย ๒%) จะได้เงินเพิ่มเท่าไร

คำตอบ.....

๓. ฝากเงิน เดือนละ ๑,๐๐๐ บาท แบบ ประจำรายเดือน ๒๔ เดือน (ดอกเบี้ย ๑.๕%) ครบ ๒ ปี จะได้เงินรวมเท่าไร

คำตอบ.....

คำถามวิเคราะห์

๑. ข้อดีของการออมแบบออมทรัพย์คือ

....

.....

ข้อด้อยคือ

....

.....

๒. ข้อดีของการออมแบบฝากประจำก้อนเดียวคือ

.....

....

ข้อด้อยคือ

.....

....

๓. ข้อดีของการออมแบบฝากประจำรายเดือนคือ

.....

.....

ข้อด้อยคือ

.....

.....

ส่วนที่ ๒ การออมทอง

ราคาทองคำวันนี้: ๑ บาททอง ≈ ๔๐,๐๐๐ บาท ๑ กรัม ≈ ๒,๐๐๐ บาท

๑. ถ้าออมทองเดือนละ ๕๐๐ บาท จะใช้เวลากี่เดือนจึงสะสมได้ทอง ๑ กรัม

คำตอบ.....

๒. ถ้าออมทองเดือนละ ๑๐๐ บาท จะใช้เวลากี่เดือนจึงสะสมได้ทอง ๑ กรัม

คำตอบ.....

คำถามวิเคราะห์

๑. ข้อดีของการออมทองคือ

.....

.....

๒. ข้อด้อยของการออมทองคือ

.....

.....

๓. การออมทองต่างจากการเก็บเงินสดเองอย่างไร

.....

.....

ส่วนที่ ๓ สะท้อนคิด

ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากข้อความดังต่อไปนี้ “หากต้องเลือกวิธีออมเงินสักหนึ่งแบบ (ออมทรัพย์/ฝากประจำ/ออมทอง) คุณจะเลือกแบบใด เพราะเหตุใด และวิธีนี้จะช่วยให้ชีวิตคุณมั่นคงขึ้นอย่างไร”

คำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เงินสำรองฉุกเฉิน ช่วยชีวิตยามวิกฤติ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เงินสำรองฉุกเฉินคือเกราะป้องกันชีวิต การมีเงินเท่ากับค่าใช้จ่ายจำเป็น ๓–๖ เดือนขึ้นไป ทำให้ครอบครัวปลอดภัยและมั่นคงเมื่อเกิดเหตุไม่คาดคิด

๓. สาระการเรียนรู้

ความหมายของเงินสำรองฉุกเฉิน คือ เงินเก็บไว้ใช้เฉพาะกรณีไม่คาดคิด เช่น เจ็บป่วย ตกงาน ของจำเป็นเสียหาย

๑. หลักการทั่วไป

๑) ๓ เดือนของค่าใช้จ่ายจำเป็น = ปลอดภัยระดับพื้นฐาน (ยังมีเงินพอสำหรับอาหาร ที่พัก การเดินทาง อย่างน้อย ๓ เดือน)

๒) ๖ เดือน = มาตรฐานมั่นคง เหมาะกับครอบครัวที่มีภาระลูกหรือหนี้สิน

๓) ๙–๑๒ เดือน = ปลอดภัยสูง เหมาะกับคนที่มีรายได้ไม่แน่นอน เช่น อาชีพอิสระ

๒. ตัวอย่างเหตุการณ์ฉุกเฉิน เช่น โทรศัพท์พัง, คนในบ้านป่วย, พ่อแม่ตกงานชั่วคราว

๓. ความแตกต่าง

๑) การออมทั่วไป คือ เก็บเพื่อเป้าหมาย (ซื้อของ ไปเที่ยว)

๒) เงินสำรองฉุกเฉิน คือ เก็บเพื่อความปลอดภัย

๔. วิธีวางแผน

๑) รู้ค่าใช้จ่ายจำเป็นต่อเดือน (อาหาร ค่าเดินทาง ค่าที่พัก)

๒) คูณจำนวนเดือนที่ต้องการ (๓–๖–๙–๑๒ เดือน)

๓) ตั้งเป้าว่าจะเก็บเดือนละเท่าไรเพื่อให้ถึงเป้า

๕. ผลเสียถ้าไม่มีเงินสำรอง คือ ต้องกู้หนี้ ขายของจำเป็น กระทบความมั่นคงครอบครัว

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายได้ว่าเงินสำรองฉุกเฉินคืออะไร และควรมีเท่าไรจึงจะปลอดภัย

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- คำนวณจำนวนเงินสำรองที่ต้องเก็บตามค่าใช้จ่ายของตนเอง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของการเก็บเงินสำรองเพื่อความมั่นคงในชีวิต

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

คำนวณจำนวนเงินสำรองที่ต้องเก็บตามค่าใช้จ่ายของตนเอง โดยเห็นความสำคัญของการเก็บเงินสำรองเพื่อความมั่นคงในชีวิต (๔.๑.๑,๔.๓.๔)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เงินสำรองฉุกเฉิน ช่วยชีวิตยามวิกฤติ
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน คำนวณจำนวนเงินสำรองที่ต้องเก็บตามค่าใช้จ่ายของตนเอง โดยเห็นความสำคัญของการเก็บเงินสำรองเพื่อความมั่นคงในชีวิต (๔.๑.๑, ๔.๓.๔) **ด้านความรู้** อธิบายได้ว่าเงินสำรองฉุกเฉินคืออะไร และควรมีเท่าไรจึงจะปลอดภัย **ด้านทักษะกระบวนการ** คำนวณจำนวนเงินสำรองที่ต้องเก็บตามค่าใช้จ่ายของตนเอง **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยกิจกรรม “ถ้ามี–ถ้าไม่มี” โดยครูเล่าเหตุการณ์จริง ๒ เรื่อง ดังนี้ ๑.๑ โทรศัพท์ที่ใช้เรียนออนไลน์พัง ต้องซ่อมหรือซื้อใหม่ ๑.๒ คุณพ่อคุณแม่ตกงานชั่วคราว ทำให้รายได้ครอบครัวลดลง ๒. ครูถามคำถามชวนคิดกับนักเรียนทั้งห้องดังนี้ ๒.๑ “ถ้าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้น แต่เรา ไม่มีเงินเก็บจะเกิดอะไรขึ้น” ๒.๒ “แล้วถ้าเรามี เงินเก็บสำรอง อยู่บ้างล่ะผลลัพธ์จะต่างไปยังไง” ๓. ครูเชื่อมโยงและสรุปสั้น ๆ ว่า “สิ่งที่นักเรียนทุกคนได้ร่วมกันตอบคือเกี่ยวกับเรื่อง เงินสำรองฉุกเฉิน เป็นเงินที่เราเก็บไว้ใช้ยามจำเป็นจริง ๆ ไม่ใช่เพื่อเที่ยวหรือซื้อของ แต่เพื่อให้ชีวิตมั่นคงขึ้น วันนี้เราจะ	๑. นักเรียนฟังครูอธิบายอย่างตั้งใจ ๒.๑ ตัวอย่างคำตอบนักเรียน “อาจต้องยืมเงินเพื่อนหรือญาติ”, “อาจขายของใช้”, “ใช้ชีวิตลำบาก” ๒.๒ ตัวอย่างคำตอบนักเรียน “จ่ายได้ทันที”, “ไม่ต้องเป็นหนี้”, “สบายใจกว่า” ๓. นักเรียนฟังครูอธิบายอย่างตั้งใจ	Powerpoint เรื่อง เงินสำรองฉุกเฉิน ช่วยชีวิตยามวิกฤติ	ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนเงินสำรองฉุกเฉิน	- ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนเงินสำรองฉุกเฉิน - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เงินสำรองฉุกเฉิน ช่วยชีวิตยามวิกฤติ
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
เห็นความสำคัญของการเก็บเงินสำรองเพื่อความมั่นคงในชีวิต **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	เรียนรู้ว่า ควรมีเงินสำรองอย่างน้อยกี่เดือน และจะวางแผนเก็บยังไงเพื่อไม่ให้ลำบากเวลามีเหตุการณ์ไม่คาดคิด”				
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ทำความเข้าใจแนวคิดเงินสำรอง โดยครูอธิบายสั้น ๆ ว่า - เงินสำรองฉุกเฉิน คือ เงินเก็บที่ใช้ในเหตุการณ์ไม่คาดคิด (เช่น เจ็บป่วย, ตกงาน, ของพัง) - หลักทั่วไปที่แนะนำ คือ อย่างน้อย ๓ เดือนของค่าใช้จ่ายจำเป็น ถือว่าปลอดภัยระดับพื้นฐาน - ถ้ามีได้ถึง ๖ เดือน มีความปลอดภัยมากขึ้น, ๙ เดือน คือความมั่นคงสูงสุด ๒. ครูถามชี้นำโดยใช้คำถามชวนคิดว่า “ทำไมอย่างน้อยต้อง ๓ เดือน” ๓. ครูเขียนโจทย์บนกระดานเพื่อยกตัวอย่างการคำนวณ และให้นักเรียนช่วยกันคิดตำตอบ โดยมีสถานการณ์ ดังนี้	๑. นักเรียนรับฟังครูอย่างตั้งใจ ๒.๑ ตัวอย่างคำตอบนักเรียน “เพราะเวลาเกิดปัญหา เราต้องมีเวลาแก้ไขหรืองมหางานใหม่”, “๓ เดือนยังพอให้ครอบครัวตั้งตัวได้”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เงินสำรองฉุกเฉิน ช่วยชีวิตยามวิกฤติ
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓.๑ ครอบครัวหนึ่งมีค่าใช้จ่ายจำเป็นเดือนละ ๙,๐๐๐ บาท - ถ้าต้องมีเงินสำรอง ๓ เดือน = ? - ถ้า ๖ เดือน = ? - ถ้า ๙ เดือน = ?	๓.๑ ตัวอย่างคำตอบนักเรียน - ๓ เดือน = ๒๗,๐๐๐ บาท - ๖ เดือน = ๕๔,๐๐๐ บาท - ๙ เดือน = ๘๑,๐๐๐ บาท			
	๔. ครูคำนวณทีละขั้นบนกระดาน นักเรียนจดลงใบงานที่ ๖ เรื่อง “แผนเงินสำรองฉุกเฉิน”	๔. นักเรียนจดลงใบงานที่ ๖ เรื่อง “แผนเงินสำรองฉุกเฉิน”			
	๕. ครูถามคำถามเพื่อกระตุ้นความคิด ดังนี้ ๕.๑ ถ้าไม่มีเงินสำรองแบบนี้เลย แล้วเกิดเหตุฉุกเฉิน จะเกิดอะไรขึ้น	๕.๑ ตัวอย่างคำตอบนักเรียน “ต้องกู้หนี้”, “ต้องขายของจำเป็น”, “ชีวิตลำบากขึ้น”			
	๖. ครูตั้งคำถามเพื่อเชื่อมโยงกับชีวิตนักเรียน โดยมีคำถาม ดังนี้ ๖.๑ ถ้าเป็นครอบครัวเราเอง ค่าใช้จ่ายจำเป็นเดือนหนึ่งอยู่ที่ประมาณเท่าไร ๖.๒ แล้วถ้าต้องมีเงินสำรอง ๓ เดือน ครอบครัวเราควรเก็บไว้กี่บาท	๖. นักเรียนตอบคำถามตามความเข้าใจของตนเอง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เงินสำรองฉุกเฉิน ช่วยชีวิตยามวิกฤติ
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๗. ครูให้นักเรียนช่วยกันประเมินในกลุ่มเล็ก เขียนตัวเลขคร่าว ๆ ลงในใบงานเปรียบเทียบกันว่าครอบครัวแต่ละคนมีค่าใช้จ่ายไม่เท่ากัน เงินสำรองที่ต้องการก็ต่างกัน ๘. ครูสรุปช่วงท้ายว่า “เห็นไหมว่า เงินสำรองฉุกเฉินไม่ใช่เรื่องเดียวกันหมด มันขึ้นกับค่าใช้จ่ายของแต่ละครอบครัว แต่หลักการ ๓–๖–๙ เดือน เป็นมาตรฐานที่ทุกคนควรใช้”	๗. นักเรียนช่วยกันประเมินในกลุ่มเล็ก เขียนตัวเลขคร่าว ๆ ลงในใบงานเปรียบเทียบกันว่าครอบครัวแต่ละคนมีค่าใช้จ่ายไม่เท่ากัน เงินสำรองที่ต้องการก็ต่างกัน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมเกม “การ์ดเหตุฉุกเฉิน - อยู่รอด ๓๐ วัน” โดยครูชี้แจงรายละเอียดดังต่อไปนี้ ๒. ช่วงที่ ๑ แจกโจทย์และการ์ดเหตุการณ์ ๒.๑ ครูแบ่งนักเรียนเป็น ๖ กลุ่ม (๕ คน/กลุ่ม) ๒.๒ ครูประกาศ “ฐานค่าใช้จ่ายประจำเดือน” ของครอบครัวสมมติ (ทุกกลุ่มใช้ตัวเลขเดียวกัน)	๑. นักเรียนฟังครูอธิบายชี้แจงรายละเอียดกิจกรรม “การ์ดเหตุฉุกเฉิน - อยู่รอด ๓๐ วัน” ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๖ คน พร้อมรับโจทย์สถานการณ์ที่ได้รับมอบหมายจากครู			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เงินสำรองฉุกเฉิน ช่วยชีวิตยามวิกฤติ
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- ค่าอาหาร เท่ากับ ๖,๐๐๐ บาท (๒๐๐ บาท/วัน × ๓๐ วัน) - ค่าเดินทาง เท่ากับ ๒,๐๐๐ บาท - ค่าน้ำ–ค่าไฟ เท่ากับ ๒,๐๐๐ บาท - ค่าใช้จ่ายจำเป็นอื่น ๆ (ของใช้ส่วนตัว ฯลฯ) เท่ากับ ๒,๐๐๐ บาท ๒.๓ รวมค่าใช้จ่ายพื้นฐาน เท่ากับ ๑๒,๐๐๐ บาท/เดือน ๒.๔ ครูแจก “เงินสำรองฉุกเฉิน” ตั้งต้นให้แต่ละกลุ่ม เท่ากับ ๑๕,๐๐๐ บาท ๒.๕ ครูแจก “การ์ดเหตุฉุกเฉิน” สุ่มอย่างน้อย ๒ ใบต่อกลุ่ม เช่น - โทรศัพท์พัง ต้องซ่อม ๓,๐๐๐ บาท - คุณพ่อป่วย ต้องจ่ายค่ารักษา ๕,๐๐๐ บาท - รถจักรยานล้ม ต้องซ่อม ๒,๐๐๐ บาท - รายได้ครอบครัวหายไป ๑ เดือน เท่ากับขาด ๑๐,๐๐๐ บาท - ค่าหนังสือเรียนเทอมใหม่ ๔,๐๐๐ บาท				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เงินสำรองฉุกเฉิน ช่วยชีวิตยามวิกฤติ
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- ค่าน้ำ–ค่าไฟพุ่งสูงขึ้น ๑,๕๐๐ บาท ๓. ช่วงที่ ๒ วางแผนการใช้เงิน นักเรียนแต่ละกลุ่มคำนวณว่า - รายจ่ายรวม = ๑๒,๐๐๐ + ค่าเหตุการณ์ที่ได้รับ - เปรียบเทียบกับเงินสำรอง ๑๕,๐๐๐ บาท ๓.๑ วางแผนการจัดการ เขียนลงใบงานที่ ๖ “แผนเงินสำรองฉุกเฉิน” - เหตุการณ์ที่เจอคืออะไร - ต้องใช้เงินเท่าไหร่ - จะจัดลำดับจ่ายอะไรบ้าง (ก่อน–หลัง) - ถ้าเงินไม่พอจะตัดค่าใช้จ่ายตรงไหนลง - ถ้าเหลือเงินจะเก็บไว้ใช้ต่ออย่างไร ๔. ช่วงที่ ๓ นำเสนอและแลกเปลี่ยน โดยแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ ๑ คน ออกมาเล่าแผนของกลุ่ม (๑ นาที/กลุ่ม) ครูตั้งคำถามเสริม เช่น ถ้าเงินไม่พอจริง	๓. นักเรียนร่วมกันวางแผนการใช้เงิน ๔. นักเรียนนำเสนอและแลกเปลี่ยน โดยแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ ๑ คน ออกมาเล่าแผนของกลุ่มตนเอง พร้อมตอบคำถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เงินสำรองฉุกเฉิน ช่วยชีวิตยามวิกฤติ
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ๆ จะทำอย่างไรไง และถ้าเหลือเงิน จะเก็บไว้ใช้อย่างไรไง ๕. ครูชี้ให้เห็นว่า “เงินสำรองช่วยให้ครอบครัว ผ่านเหตุการณ์ไม่คาดคิดได้ โดยไม่ต้องกู้หนี้ถ้าไม่มีเงินสำรอง ต้องยืมเงิน/ขายของจำเป็น ชีวิตไม่มั่นคง หลักการ คือ ควรมีเงินสำรองอย่างน้อย ๓–๖ เดือนของค่าใช้จ่ายจำเป็น เพื่อความปลอดภัย”	๕. นักเรียนร่วมกันรับฟังอย่างตั้งใจ			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยครูถามนักเรียนทั้งห้องเพื่อกระตุ้นความคิด ๑.๑ จากกิจกรรมที่เราได้ทำเมื่อสักครู่ ใครเจอเหตุการณ์ที่ทำให้เงินไม่พอ เกิดอะไรขึ้น ๑.๒ ใครเจอเหตุการณ์ที่ยังมีเงินเหลือ เหลือเพราะอะไร ๒. ครูสรุปเป็น Concept ว่า “เงินสำรองฉุกเฉิน คือ เกราะป้องกันชีวิตยามเกิดเรื่องไม่คาดคิด หากไม่มีเงินสำรอง ทำให้ต้องกู้หนี้ยืมเงิน หรือขายของจำเป็น	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามตามความเข้าใจของตนเอง ๒. นักเรียนร่วมกันรับฟังครูสรุปอย่างตั้งใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เงินสำรองฉุกเฉิน ช่วยชีวิตยามวิกฤติ
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	หลักทั่วไป ควรมีเงินสำรองอย่างน้อย ๓ เดือนของค่าใช้จ่ายจำเป็น เพื่อให้ครอบครัวอยู่รอดปลอดภัย” ๓. การสะท้อนคิดรายบุคคลโดยครูให้ทุกคนเขียนตอบสั้น ๆ ลงในใบงาน (ช่อง Reflection) จากกิจกรรมนี้ ฉันคิดว่าการมีเงินสำรองฉุกเฉินสำคัญกับชีวิตฉันอย่างไร ๔. ครูสรุปปิดบทเรียนว่า “วันนี้เราได้เห็นแล้วว่า เงินสำรองไม่ใช่เงินเก็บเล่น ๆ แต่เป็นสิ่งที่ทำให้ชีวิตเรามั่นคงยามเจอเรื่องไม่คาดคิด ต่อไปเราจะเรียนรู้วิธีคิดและเลือกใช้เงินในสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจ”	๓. นักเรียนสะท้อนคิดรายบุคคลโดยครูให้ทุกคนเขียนตอบสั้น ๆ ลงในใบงาน (ช่อง Reflection)			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง เงินสำรองฉุกเฉิน ช่วยชีวิตยามวิกฤติ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนเงินสำรองฉุกเฉิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายได้ว่าเงินสำรองฉุกเฉินคืออะไร และควรมีเท่าไรจึงจะปลอดภัย	ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนเงินสำรองฉุกเฉิน	ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนเงินสำรองฉุกเฉิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) คำนวณจำนวนเงินสำรองที่ต้องเก็บตามค่าใช้จ่ายของตนเอง	ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนเงินสำรองฉุกเฉิน	ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนเงินสำรองฉุกเฉิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เห็นความสำคัญของการเก็บเงินสำรองเพื่อความมั่นคงในชีวิต	ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนเงินสำรองฉุกเฉิน	ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนเงินสำรองฉุกเฉิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) คำนวณจำนวนเงินสำรองที่ต้องเก็บตามค่าใช้จ่ายของตนเอง โดยเห็นความสำคัญของการเก็บเงินสำรองเพื่อความมั่นคงในชีวิต (๔.๑.๑,๔.๓.๔)	ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนเงินสำรองฉุกเฉิน	ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนเงินสำรองฉุกเฉิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง เงินสำรองฉุกเฉิน ช่วยชีวิตยามวิกฤติ

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนเงินสำรองฉุกเฉิน	อธิบายความหมายและวางแผนการใช้เงินสำรองฉุกเฉิน พร้อมสะท้อนคิดความสำคัญของเงินสำรอง	อธิบายได้ถูกต้องครบถ้วน คำนวณค่าใช้จ่ายครบถ้วนและวางแผนการใช้เงินมีลำดับชัดเจน เห็นการจัดการใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล และสามารถสะท้อนคิดเชื่อมโยงกับชีวิตจริงชัดเจน	อธิบายได้บางส่วน คำนวณค่าใช้จ่ายได้เกือบครบแต่แผนการใช้เงินยังไม่ชัดเจนในบางส่วน สามารถเขียนสะท้อนคิดได้เชื่อมโยงกับชีวิตจริง	ไม่สามารถอธิบายได้ คำนวณผิดพลาดและวางแผนไม่เป็นระบบ ไม้สามารถสะท้อนคิดถึงความสำคัญของเงินสำรอง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๖ เรื่อง แผนเงินสำรองฉุกเฉิน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เงินสำรองฉุกเฉิน ช่วยชีวิตยามวิกฤติ
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล..... .....ชั้น.....เลขที่.....

โจทย์ “ค่าใช้จ่ายประจำเดือน = ๑๒,๐๐๐ บาท (อาหาร ๖,๐๐๐ , ค่าเดินทาง ๒,๐๐๐ , ค่าน้ำ–ไฟ ๒,๐๐๐ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ๒,๐๐๐)

- เงินสำรองที่มี = ๑๕,๐๐๐ บาท
- การ์ดเหตุการณ์ที่ได้รับ = ... (เขียนชื่อเหตุการณ์)

ตารางวางแผนการใช้เงิน

รายการค่าใช้จ่าย	**จำนวนเงิน (บาท)**	**วิธีจัดการ (จ่ายเต็ม/ลด/เลื่อนไปก่อน)**	**หมายเหตุ**
ฐานค่าใช้จ่าย (๑๒,๐๐๐)	.....	....	....
เหตุการณ์ที่ ๑	.....	....	....
เหตุการณ์ที่ ๒	.....	....	....
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด	.....	.....	.....
เงินสำรองที่มี	๑๕,๐๐๐	.....	.....
สรุปผล (พอ/ไม่พอ)	.....	วิธีแก้ไข คือ	.....

คำถามสะท้อนคิด

๑. เหตุการณ์ที่กลุ่มเราเจอทำให้เราเห็นความสำคัญของเงินสำรองอย่างไร

.....

.....

.....

๒. ถ้าในชีวิตจริง เงินสำรองไม่พอ เราจะเลือกทำอย่างไร?

.....

.....

.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเลือกใช้เงินกับค่าเสียโอกาส

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การใช้เงินทุกครั้งมีค่าเสียโอกาสเสมอ การรู้จักคิดถึงสิ่งที่เสียไปเมื่อเลือก จะช่วยให้เราตัดสินใจใช้เงินได้รอบคอบและสอดคล้องกับเป้าหมายชีวิตมากกว่า

๓. สาระการเรียนรู้

๑. ความหมายของค่าเสียโอกาส คือ สิ่งที่เรา “พลาดไป” หรือ “เสียไป” เมื่อเลือกใช้อีกทางหนึ่ง ไม่ใช่เงินที่จ่ายจริง แต่คือโอกาสหรือประโยชน์ที่ไม่ได้รับ

๒. ตัวอย่างสถานการณ์ใกล้ตัว

- มีเงิน ๕๐ บาท เลือกซื้อขนม คือ ค่าเสียโอกาสคือการไม่ได้เก็บเงินดูหนัง
- มีเงิน ๕๐๐ บาท เลือกซื้อหูฟัง คือ ค่าเสียโอกาสคือการไม่ได้เก็บเป็นเงินสำรอง
- ใช้เวลา ๒ ชั่วโมงเล่นเกม คือ ค่าเสียโอกาสคือการไม่ได้อ่านหนังสือเตรียมสอบ

๓. วิธีจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายการเงิน ใช้การเปรียบเทียบเป็นคู่ (Pairwise comparison)

๔. การคิดค่าเสียโอกาส ช่วยให้เราเลือกสิ่งที่คุ้มค่าและตรงกับเป้าหมายได้ดีกว่า

๕. ผลเสียหากไม่คิดถึงค่าเสียโอกาส คือ ใช้เงินไปกับสิ่งเล็กน้อย ทำให้พลาดสิ่งที่สำคัญกว่า

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความหมายของค่าเสียโอกาส พร้อมยกตัวอย่างจากชีวิตจริงได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- จัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายการเงินด้วยวิธีเปรียบเทียบเป็นคู่ และอธิบายค่าเสียโอกาสของแต่ละทางเลือก

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักว่าการใช้เงินโดยไม่คิดถึงค่าเสียโอกาส อาจทำให้เสียประโยชน์ที่สำคัญกว่าในระยะยาว

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

จัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายการเงินด้วยวิธีเปรียบเทียบเป็นคู่ และอธิบายค่าเสียโอกาสของแต่ละทางเลือก โดยตระหนักว่าการใช้เงินโดยไม่คิดถึงค่าเสียโอกาส อาจทำให้เสียประโยชน์ที่สำคัญกว่าในระยะยาว (๓.๒.๒,๔.๑.๑,๔.๓.๔)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเลือกใช้เงินกับค่าเสียโอกาส
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายการเงินด้วยวิธีเปรียบเทียบเป็นคู่ และอธิบายค่าเสียโอกาสของแต่ละทางเลือก โดยตระหนักว่าการใช้เงินโดยไม่คิดถึงค่าเสียโอกาส อาจทำให้เสียประโยชน์ที่สำคัญกว่าในระยะยาว (๓.๒.๒,๔.๑.๑,๔.๓.๔) **ด้านความรู้** อธิบายความหมายของค่าเสียโอกาส พร้อมยกตัวอย่างจากชีวิตจริงได้ **ด้านทักษะกระบวนการ**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการเล่าโจทย์สถานการณ์ให้ทั้งห้องฟังว่า “สมมติว่าทุกคนมีเงิน ๕๐ บาท จะเลือกซื้อขนมที่ชอบ หรือเก็บไว้ดูหนังกับเพื่อนวันเสาร์นี้ ได้เพียงอย่างเดียว” จากนั้นให้นักเรียนตัดสินใจโดยครูถามดังต่อไปนี้ - ใครเลือกซื้อขนม ใครเลือกเก็บไว้ดูหนัง ๒. ครูเกริ่นเข้าสู่บทเรียน “วันนี้เราจะมาเรียนรู้ว่าค่าเสียโอกาส คืออะไร ทำไมเราควรคิดถึงมันทุกครั้งที่ใช้เงิน และมันจะช่วยให้เราเลือกสิ่งที่คุ้มค่ากับชีวิตเราได้อย่างไร”	๑. นักเรียนฟังครูอธิบายอย่างตั้งใจ - นักเรียนยกมือเลือก ครูสุ่ม ๒–๓ คนบอกเหตุผลของตนเอง	Powerpoint เรื่อง การเลือกใช้เงินกับค่าเสียโอกาส	ใบงานที่ ๗ เรื่อง จัดลำดับเป้าหมายการเงินของฉัน	- ใบงานที่ ๗ เรื่อง จัดลำดับเป้าหมายการเงินของฉัน - ตรวจใบงาน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูทวนสิ่งที่เกิดขึ้นในกิจกรรมขั้นนำเพื่อทำความเข้าใจค่าเสียโอกาสว่า“เมื่อสักครู่เราลองเลือกแล้วเห็นหรือไม่ว่า ได้อย่างหนึ่งต้องเสียอีกอย่างหนึ่งนี่แหละที่เรียกว่า ค่าเสียโอกาส”	๑. นักเรียนตั้งใจฟังครูทบทวนความรู้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเลือกใช้เงินกับค่าเสียโอกาส
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
จัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายการเงินด้วยวิธีเปรียบเทียบเป็นคู่ และอธิบายค่าเสียโอกาสของแต่ละทางเลือก **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** ตระหนักว่าการใช้เงินโดยไม่คิดถึงค่าเสียโอกาส อาจทำให้เสียประโยชน์ที่สำคัญกว่าในระยะยาว **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๒. ครูยกตัวอย่างเพิ่มใกล้ตัว ดังนี้ ๒.๑ ถ้ามีเงิน ๕๐๐ บาท เลือกซื้อหูฟังใหม่ จะเสียโอกาสเก็บเงินเป็นเงินสำรอง ๒.๒ ถ้าเลือกไปกินบุฟเฟต์ จะเสียโอกาสเก็บเงินซื้อหนังสือที่อยากได้ ๓. ครูถามคำถามชวนคิด “จากตัวอย่างนี้ นักเรียนคิดว่าทุกครั้งที่เราใช้เงิน จะมีค่าเสียโอกาสตามมาหรือไม่” ๔. ครูให้นักเรียนฝึกคิดค่าเสียโอกาสจากสถานการณ์โดยครูแจกบัตรสถานการณ์ ๔.๑ เงิน ๑๐๐ บาท เลือกซื้อไอศกรีมหรือเก็บเป็นค่าเดินทางไปทัศนศึกษา ๔.๒ เงิน ๒๐๐ บาท เลือกซื้อตุ๊กตาหรือซื้อสมุด–ปากกาที่จำเป็น ๔.๓ เงิน ๑,๐๐๐ บาท เลือกซื้อเสื้อผ้าใหม่หรือเก็บไว้เป็นเงินสำรองฉุกเฉิน	๒. นักเรียนร่วมกันฟังสถานการณ์ที่ครูยกตัวอย่างในเรื่องใกล้ตัว ๓. ตัวอย่างคำตอบ เสียโอกาส เพราะจะพลาดสิ่งอื่นที่ไม่ได้เลือก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเลือกใช้เงินกับค่าเสียโอกาส
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๕. ครูเดินดูรอบห้องพร้อมถามชี้นำพร้อมให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนที่ยังไม่เข้าใจ ๖. ครูสุ่มเรียกออกมาแลกเปลี่ยนนำเสนอหน้าชั้นเรียนบอกว่า เลือกอะไร-เสียอะไร-ทำไมถึงคิดว่าคุ้มหรือ ไม่คุ้ม ๗. ครูเน้นย้ำว่า “การเลือกใช้เงินทุกครั้งมีค่าเสียโอกาสเสมอถ้าเราคิดถึงสิ่งที่เสียไป แล้วจัดลำดับความสำคัญให้ดี เราจะใช้เงินได้อย่างฉลาดและคุ้มค่ากับชีวิตมากกว่า”	๕. นักเรียนปรึกษากันระหว่างคู่ของตนเองในการทำกิจกรรม ๖. นักเรียนออกมาแลกเปลี่ยนนำเสนอหน้าชั้นเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “จัดลำดับเป้าหมายกับค่าเสียโอกาส” ครูอธิบายแนวคิดให้ชัดเจนกับนักเรียนว่า “วันนี้เราจะมาเล่นเกมจัดลำดับความสำคัญของการใช้เงิน แต่จำไว้นะครับว่าทุกตัวเลือกมีความสำคัญของมันเอง เช่น โทรศัพท์ก็สำคัญ ทัศนศึกษาก็สำคัญ เราไม่ได้จะบอกว่าอะไรดีกว่าอะไรตลอดไป แต่ในสถานการณ์ที่เรามีเงิน	๑. นักเรียนฟังครูอธิบายอย่างตั้งใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเลือกใช้เงินกับค่าเสียโอกาส
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	จำกัด เราต้องตัดสินใจเลือก และสิ่งที่ไม่ได้เลือกก็คือค่าเสียโอกาส ดังนั้น ที่สำคัญคือ เหตุผลที่เราใช้เลือกว่าทำไมเราจึงเลือกสิ่งนี้ และยอมเสียอีกสิ่งหนึ่ง” ๒. ครูชี้แจงวิธีบันทึกโดยทุกครั้งที่ทำเครื่องหมายเลือก ต้องเขียนเหตุผลประกอบ เช่น ‘เลือกโทรศัพท์เพราะต้องใช้เรียนออนไลน์’ หรือ ‘เลือกเก็บเงินเพราะอยากมีเงินสำรอง’ ไม่มีคำตอบผิดหรือถูก แต่เหตุผลต้องสมเหตุสมผล” ๓. ครูแจก ใบงานที่ ๘ เรื่อง “จัดลำดับเป้าหมายการเงิน” ให้แต่ละกลุ่ม ๔. ครูสุ่มเรียก ๒–๓ กลุ่มให้ออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน พร้อมครูถามครูถามชี้นำ เช่น - เพื่อน ๆ เห็นด้วยกับเหตุผลของกลุ่มนี้ไหม	๒. นักเรียนฟังคำชี้แจงการทำกิจกรรม ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มปรึกษากัน เลือกทีละคู่ว่าเลือกสิ่งใดเขียนเหตุผลสั้น ๆ ลงในช่อง “เหตุผล” ทำครบทุกคู่ ได้ผลการจัดลำดับเป้าหมายที่กลุ่มเห็นว่าสำคัญที่สุด ๔. นักเรียนตอบตามความเข้าใจของตนเอง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเลือกใช้เงินกับค่าเสียโอกาส
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	- ถ้าเป็นเรา เราจะเลือกต่างออกไปไหม เพราะอะไร ๕. ครูสรุปว่า “การใช้เงินทุกครั้งมีค่าเสียโอกาสเสมอ สิ่งสำคัญไม่ใช่ว่าต้องเลือกอะไรตรงกัน แต่คือเหตุผลที่เราใช้ในการเลือกถ้าเราคิดถึงสิ่งที่เสียไปด้วยแล้วตัดสินใจบนเหตุผล เราจะใช้เงินได้อย่างฉลาดกว่าเดิม”				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูใช้คำถามชวนทบทวนว่า “วันนี้นักเรียนได้ลองตัดสินใจเลือกสิ่งหนึ่ง แล้วเสียอีกสิ่งหนึ่งไป นักเรียนเห็นอะไรจากกิจกรรมนี้บ้าง” ๒. ครูเน้นประเด็นสำคัญว่าทุกการใช้เงินมี ค่าเสียโอกาส การคิดถึงสิ่งที่เสียไปช่วยให้เราจัดลำดับความสำคัญและใช้เงินอย่างมีเหตุผลมากขึ้น และการตัดสินใจไม่มีถูก–ผิดตายตัว แต่ต้องมีเหตุผลรองรับ	๑. ตัวอย่างคำตอบนักเรียน “ทุกการเลือกต้องเสียบางอย่างไป , บางครั้งสิ่งที่เสียไปสำคัญกว่า ทำให้ต้องคิดให้รอบคอบ , การเลือกขึ้นอยู่กับเหตุผลของแต่ละคน” ๒. นักเรียนฟังครูอธิบายสรุปประเด็นสำคัญอย่างตั้งใจ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง การเลือกใช้เงินกับค่าเสียโอกาส

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๗ เรื่อง จัดลำดับเป้าหมายการเงินของฉัน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายความหมายของค่าเสียโอกาส พร้อมยกตัวอย่างจากชีวิตจริงได้	ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง จัดลำดับเป้าหมายการเงินของฉัน	ใบงานที่ ๗ เรื่อง จัดลำดับเป้าหมายการเงินของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) จัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายการเงินด้วยวิธีเปรียบเทียบเป็นคู่และอธิบายค่าเสียโอกาสของแต่ละทางเลือก	ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง จัดลำดับเป้าหมายการเงินของฉัน	ใบงานที่ ๗ เรื่อง จัดลำดับเป้าหมายการเงินของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักว่าการใช้เงินโดยไม่คิดถึงค่าเสียโอกาส อาจทำให้เสียประโยชน์ที่สำคัญกว่าในระยะยาว	ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง จัดลำดับเป้าหมายการเงินของฉัน	ใบงานที่ ๗ เรื่อง จัดลำดับเป้าหมายการเงินของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) จัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายการเงินด้วยวิธีเปรียบเทียบเป็นคู่และอธิบายค่าเสียโอกาสของแต่ละทางเลือก โดยตระหนักว่าการใช้เงินโดยไม่คิดถึงค่าเสียโอกาส อาจทำให้เสียประโยชน์ที่สำคัญกว่าในระยะยาว (๓.๒.๒,๔.๑.๑,๔.๓.๔)	ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง จัดลำดับเป้าหมายการเงินของฉัน	ใบงานที่ ๗ เรื่อง จัดลำดับเป้าหมายการเงินของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การเลือกใช้เงินกับค่าเสียโอกาส

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๗ เรื่อง จัดลำดับเป้าหมายการเงินของฉัน	ระบุสิ่งที่เลือก สิ่งที่เสียไป พร้อมบอกเหตุผลจากการสะท้อนคิด	นักเรียนสามารถระบุสิ่งที่เลือก สิ่งที่เสียไป พร้อมบอกเหตุผลที่มีความสมเหตุสมผลและชัดเจน สะท้อนคิดถึงการเชื่อมโยงกับชีวิตจริง และเห็นความสำคัญของการค่าเสียโอกาสก่อนตัดสินใจ	นักเรียนสามารถระบุสิ่งที่เลือก สิ่งที่เสียป ได้แต่เหตุผลยังไม่ชัดเจนหรือขาดบางข้อ สะท้อนคิดได้ แต่ยังไม่ชัดเจนบางประเด็น	ไม่สามารถระบุเหตุผล ไม่สามารถสะท้อนคิดหรือเขียนแบบขาดความเข้าใจ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๗ เรื่อง จัดลำดับเป้าหมายการเงินของฉัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเลือกใช้เงินกับค่าเสียโอกาส
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....กลุ่มที่.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านคู่สถานการณ์แล้วเขียนสิ่งที่เลือก และสิ่งที่เสียโอกาส พร้อมบอกเหตุผลที่ตัดสินใจ

ตารางเปรียบเทียบ			
คู่สถานการณ์	**สิ่งที่เลือก**	**สิ่งที่เสียโอกาส**	**เหตุผลที่เลือก**
๑. มีเงิน ๑๐๐ บาท จะซื้อไอศกรีม หรือ เก็บไว้เป็นค่าเดินทางไปทัศนศึกษา	.....	.....	.....
๒. มีเงิน ๒๐๐ บาท จะซื้อตุ๊กตา หรือ ซื้อสมุดปากกาที่จำเป็น	.....	.....	.....
๓. มีเงิน ๑,๐๐๐ บาท จะซื้อโทรศัพท์ใหม่ หรือเก็บเป็นเงินสำรองฉุกเฉิน	.....	.....	.....
๔. มีเงิน ๓,๐๐๐ บาท จะซื้อโทรศัพท์ใหม่ หรือออมเพื่อเป้าหมายในอนาคต	.....	.....	.....

๑. คำถามสะท้อนคิด “จากการเลือกทั้งหมด นักเรียนได้เรียนรู้อะไรเกี่ยวกับค่าเสียโอดาส และนักเรียนคิดว่าการตัดสินใจที่คุ้มค่าเป็นอย่างไร”

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วัยรุ่นมักเจอกับดักการตลาดดิจิทัลที่กระตุ้นให้ใช้เงินโดยไม่รู้ตัว การรู้เท่าทันและมีกติกาการใช้เงินของตัวเอง จะช่วยควบคุมพฤติกรรมและป้องกันการเสียเงินเกินความจำเป็น

๓. สาระการเรียนรู้

๑. Dark Patterns (รูปแบบมืด) การออกแบบแอปหรือเว็บไซต์ที่จงใจกดดันหรือหลอกให้ผู้ใช้ใช้เงิน

๑.๑ ปุ่ม “สมัคร” ทำให้เห็นชัด แต่ปุ่ม “ยกเลิก” ซ่อนไว้

๑.๒ มีข้อความเตือนว่า “เหลือสินค้าแค่ ๑ ชิ้น รีบซื้อก่อนหมด!” ทั้งที่จริง ๆ ยังมีของอยู่มาก

๒. กาชา (Gacha) ระบบสุ่มไอเทมในเกม ผู้เล่นต้องเติมเงินเพื่อสุ่ม แต่โอกาสได้ของหายากต่ำมากทำให้ผู้เล่นใช้เงินซ้ำ ๆ เพราะหวังจะได้รางวัลพิเศษ

๓. ไอเทมเกม (In-game items) ของเสริมในเกม เช่น สกิน, ตัวละครพิเศษ, อาวุธหลายเกมใช้โปรโมชั่นจำกัดเวลาเพื่อเร่งให้ผู้เล่นรีบซื้อ ก่อนคิดให้รอบคอบ

๔. BNPL (Buy Now, Pay Later = ซื้อก่อน จ่ายทีหลัง) บริการที่ให้ซื้อของได้ทันทีโดยยังไม่ต้องจ่ายเงิน เช่น ผ่อนจ่ายรายเดือน ดูเหมือนง่าย แต่ถ้าไม่วางแผน อาจทำให้เป็นหนี้หรือจ่ายไม่ไหวในอนาคต

๕. ผลกระทบต่อพฤติกรรมการเงินของวัยรุ่น คือ ใช้เงินเกินตัว, ไม่มีเงินสำรอง, หรือเกิดหนี้โดยไม่ตั้งใจ

๖. แนวทางป้องกัน คือ การคิดก่อนจ่าย, ตั้ง “กติกาเงินส่วนตัว”, ปรึกษาครอบครัวก่อนตัดสินใจซื้อ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายได้ว่ากับดักดิจิทัลคืออะไร และยกตัวอย่างที่วัยรุ่นพบได้จริง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์โฆษณาหรือเกมที่พบเจอแล้วสรุปเป็นกติกาใช้เงินของตนเอง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักว่าการควบคุมแรงกระตุ้นเป็นเรื่องสำคัญต่อความมั่นคงทางการเงิน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์โฆษณาหรือเกมที่พบเจอแล้วสรุปเป็นกติกาใช้เงินของตนเอง โดยตระหนักว่าการควบคุมแรงกระตุ้นเป็นเรื่องสำคัญต่อความมั่นคงทางการเงิน (๒.๑.๒,๓.๑.๒,๕.๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์โฆษณาหรือเกมที่พบเจอแล้วสรุปเป็นกติกาใช้เงินของตนเอง โดยตระหนักว่าการควบคุมแรงกระตุ้นเป็นเรื่องสำคัญต่อความมั่นคงทางการเงิน (๒.๑.๒,๓.๑.๒,๕.๑.๒) **ด้านความรู้** อธิบายได้ว่ากับดักดิจิทัลคืออะไร และยกตัวอย่างที่วัยรุ่นพบได้จริง **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์โฆษณาหรือเกมที่พบเจอแล้วสรุปเป็นกติกาใช้เงินของตนเอง	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยกิจกรรม “ภาพลวงตาการเงินดิจิทัล” โดยครูเปิดภาพตัวอย่างจากโซเชียล/เกม/เว็บไซต์ ๑.๑ ภาพ ๑ เว็บช้อปปิ้งขึ้นข้อความ “เหลือสินค้าเพียง ๑ ชิ้น รีบซื้อด่วน!” ๑.๒ ภาพ ๒ เกมมือถือที่มีปุ่ม “เติมเงินสุ่มกล่อง” ตัวใหญ่ แต่ปุ่ม “ยกเลิก” ตัวเล็ก ๑.๓ ภาพ ๓ โปรโมชันไอเทมเกม “หมดเขตคืนนี้เท่านั้น” ๑.๔ ภาพ ๔ โฆษณา BNPL “ซื้อก่อน จ่ายทีหลัง ดอกเบี้ย ๐ %” ๒. ครูถามคำถามชวนคิดกับนักเรียน ดังนี้ ๒.๑ ใครเคยเห็นภาพแบบนี้บ้าง ที่ไหน เวลาเห็นข้อความพวกนี้ รู้สึกยังไง ๒.๒ ทำไมเขาถึงออกแบบสิ่งเหล่านี้ให้มีลักษณะเป็นอย่างที่เราพบเจอ	๑. นักเรียนร่วมกันดูภาพที่ครูเปิดพร้อมตอบคำถาม ๒. นักเรียนตอบตามความคิดเห็นหรือประสบการณ์ของตนเอง	Powerpoint เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล	ใบงานที่ ๘ เรื่อง ล่ากับดักดิจิทัล	- ใบงานที่ ๘ เรื่อง ล่ากับดักดิจิทัล - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม ตระหนักว่าการควบคุมแรงกระตุ้นเป็นเรื่องสำคัญต่อความมั่นคงทางการเงิน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๓.. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “สิ่งเหล่านี้เขาเรียกว่ากับดักดิจิทัล หรือ Digital Traps ที่ทำให้เราควักเงินง่ายขึ้น วันนี้เราจะเรียนรู้ว่า แต่ละกับดักมีวิธีการอย่างไร และจะตั้งกติกาส่วนตัวเพื่อไม่ตกหลุมพรางเหล่านี้ได้ยังไง”				
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนอ่าน–จับประเด็นจาก “สถานการณ์จำลอง” โดยครูแจก/ฉาย “เรื่องเล่า” ทีละเรื่อง (รวม ๔ เรื่อง) แล้วอ่านให้ทั้งห้องฟังหลังจบแต่ละเรื่อง ครูจะถามคำถามชวนคิด ๓ คำถามเดิมทุกครั้ง ให้นักเรียนตอบปากเปล่า (ยกมือ/เรียกแบบสุ่ม) เรื่องที่ ๑: Dark Patterns (ออกแบบหลอกให้เสียเงิน) “นัทกับแนนไปเที่ยวต่างจังหวัด ระหว่างทางแวะทานข้าวที่ร้านอาหาร พอกลับขึ้นรถ ขับไปได้สักพัก นัทก็พบว่าโทรศัพท์หาย แนนจึงรีบหาแอพช่วยตามหาโทรศัพท์ จนไปเจอเว็บหนึ่งโฆษณาว่า “หามือถือหาย เพียง ๓๙ บาท” ด้วยความรีบก็สมัครทันที พอจ่ายไปแล้ว ระบบก็หาช้ามาก ๆ ระหว่างนั้น	๑. นักเรียนอ่านจับประเด็นสถานการณ์จำลอง พร้อมตอบคำถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ทั้งสองก็ตามหาโทรศัพท์ด้วยตัวเองจนในที่สุดเจอที่ร้านอาหารที่ลืมไว้ วันรุ่งขึ้น มีข้อความเรียกเก็บเงิน ๑,๔๐๐ บาท จากบัตรเครดิตที่แนนผูกไว้ ตกใจมาก เมื่อเช็กละเอียดจึงพบว่าตอนสมัคร ๓๙ บาท มีตัวหนังสือเล็ก ๆ เขียนว่า “ทดลองใช้ ๑ วัน หลังจากนั้นต่ออายุอัตโนมัติ เดือนละ ๑,๔๐๐ บาท จนกว่าจะกดยกเลิก” แนนต้องใช้เวลาติดต่อธนาคารอยู่หลายวันกว่าจะได้เงินคืนมา” ๑.๑ เงินไหลออกเพราะอะไร/ขั้นตอนไหน ๑.๒ สัญญาณหรือ ‘หลักฐานในข้อความ/ปุ่ม/ภาพ’ ใดที่เป็นกับดัก	๑. ตัวอย่างคำตอบจากนักเรียน - “เพราะรีบสมัครโดยไม่อ่านเงื่อนไขให้ละเอียด” - “เงินไหลออกตอนที่ระบบต่ออัตโนมัติเป็นรายเดือน ๑,๔๐๐ บาท” ๒. ตัวอย่างคำตอบจากนักเรียน - “ข้อความตัวเล็กที่เขียนว่า ทดลองใช้ ๑ วัน หลังจากนั้นจะเก็บเดือนละ ๑,๔๐๐ บาท” - “ปุ่มสมัครใหญ่ แต่ปุ่มยกเลิกหายากมาก”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๓ ผลกระทบทันที และถ้าไม่แก้ ต่อเนื่องจะเกิดอะไร ๒. เรื่องที่ ๒ กาชา (สุ่มไอเทมในเกม) บอลชอบเล่นเกมมือถือ เกมนี้มีระบบ “สุ่มกล่องสมบัติ” หรือที่เรียกว่า กาชา ราคาเปิดกล่องละ ๕๐ บาท โฆษณาโชว์ภาพตัวละครสุดหายาก พร้อมข้อความว่า “มีโอกาสได้สูงสุด ๐.๕%” แต่ข้อความนี้ซ่อนอยู่ตัวเล็ก ๆ บอลเห็นเพื่อนในเกมมีตัวละครพิเศษเลยอยากได้บ้าง บอลเริ่มเติมเงินครั้งแรก ๑๐๐ บาท ได้ลองเปิด ๒ กล่อง แต่ก็ไม่เจอตัวละครที่อยากได้ จึงคิดว่า “อีกนิดเดียวก็น่าจะได้แล้ว” เลยเติมเพิ่มอีก ๒๐๐ บาท เปิดต่อไปเรื่อย ๆ จนหมดเงินรวม ๕๐๐ บาท สุดท้ายก็ยังไม่ได้ตัวละครที่อยากได้ คืนนั้นบอลมานั่ง	๓. ตัวอย่างคำตอบจากนักเรียน - ผลกระทบทันที “ถูกตัดเงิน ๑,๔๐๐ บาทจากบัตรเครดิต” - ถ้าไม่แก้ “จะถูกหักทุกเดือน เดือนละ ๑,๔๐๐ บาท เสียเงินรวมเป็นหมื่น ๆ บาท”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	คิดว่า “จริง ๆ ถ้าเอาเงิน ๕๐๐ บาทนี้ไปเก็บไว้ซื้อหนังสือหรือซื้อหูฟังใหม่ก็คุ้มกว่า” แต่มันสายไปแล้ว ๒.๑ เงินไหลออกเพราะอะไร/ขั้นตอนไหน	๒.๑ ตัวอย่างคำตอบจากนักเรียน - “เพราะเติมเงินเรื่อย ๆ เพื่อสุ่มกล่อง หวังว่าจะได้ของหายาก” - “เงินไหลออกทุกครั้งที่กดสุ่ม แม้จะได้ของไม่ตรงกับที่อยากได้”			
	๒.๒ สัญญาณหรือ ‘หลักฐานในข้อความ/ปุ่ม/ภาพ’ ใดที่เป็นกับดัก	๒.๒ ตัวอย่างคำตอบจากนักเรียน - “ภาพรางวัลหายากถูกทำให้ดูน่าสนใจ” - “ข้อความว่า ‘โอกาสได้ ๐.๕%’ ซ่อนเล็กมากจนแทบไม่เห็น” - “มีปุ่มสุ่มเด่น ๆ ชวนให้กดง่าย”			
	๒.๓ ผลกระทบทันที และถ้าไม่แก้ ต่อเนื่องจะเกิดอะไร	๒.๓ ตัวอย่างคำตอบจากนักเรียน - ผลกระทบทันที “เสียเงินหลายร้อยบาทแต่ไม่ได้ของที่อยากได้”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		- ถ้าไม่แก้ “อาจเติมเรื่อย ๆ เสียเงินหลักพัน–หมื่น และติดพฤติกรรมเล่นซ้ำ ๆ”			
	๓. เรื่องที่ ๓ ไอเทมเกม (ของเสริมในเกม) มิวเล่นเกมออนไลน์ที่กำลังฮิต วันหนึ่งเกมปล่อยโปรโมชั่นพิเศษว่า “สกินตัวละครลิมิเต็ด ลด ๕๐% วันนี้วันเดียว!” ราคาปกติ ๖๐๐ บาท ลดเหลือ ๓๐๐ บาท มิวเห็นแล้วใจเต้นแรง เพราะเพื่อนหลายคนพูดถึงสกินนี้กันเต็มโซเชียล เลยรีบกดซื้อทันทีโดยไม่คิดนาน หลังจากได้สกินมา มิวก็รู้ว่ามันไม่ได้ทำให้ตัวละครเก่งขึ้นเลย เพียงแค่เปลี่ยนรูปลักษณ์ให้สวยกว่าเดิม แต่เงิน ๓๐๐ บาทที่ใช้ไปหมดแล้ว วันต่อมามิวอยากซื้อหนังสือเรียนเสริม แต่ไม่มีเงินพอ ต้องไปขอยืมเพื่อน				
	๓.๑ เงินไหลออกเพราะอะไร/ขั้นตอนไหน	๓.๑ ตัวอย่างคำตอบจากนักเรียน - “เพราะรีบซื้อสกินลดราคาในเวลาเร่งด่วน โดยไม่ได้คิดก่อนว่าจำเป็นจริงไหม”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		- “เงินไหลออกทันทีที่กดซื้อเพราะกลัวพลาดโปรโมชัน”			
	๓.๒ สัญญาณหรือ ‘หลักฐานในข้อความ/ปุ่ม/ภาพ’ ใดที่เป็นกับดัก	๓.๒ ตัวอย่างคำตอบจากนักเรียน - “ข้อความว่า ‘ลด ๕๐% วันนี้วันเดียว!’” - “เพื่อน ๆ แชร์กันเยอะ ทำให้รู้สึกว่าต้องมีเหมือนกัน”			
	๓.๓ ผลกระทบทันที และถ้าไม่แก้ ต่อเนื่องจะเกิดอะไร	๓.๓ ตัวอย่างคำตอบจากนักเรียน - ผลกระทบทันที “เสียเงิน ๓๐๐ บาท ได้เพียงสกินที่ไม่จำเป็น” - ถ้าไม่แก้ “จะเสียเงินไปกับของเสริมเรื่อย ๆ และขาดเงินไปใช้กับสิ่งที่สำคัญกว่า เช่น หนังสือเรียน”			
	๔. BNPL (ซื้อก่อน จ่ายทีหลัง) พีทอยากได้หูฟังไร้สายใหม่ราคา ๒,๐๐๐ บาท แต่ในกระเป๋ามีเงินแค่ ๕๐๐ บาท ร้านค้าออนไลน์มีบริการ BNPL – ซื้อก่อน จ่ายทีหลัง โดยแบ่งจ่าย				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔ เดือน เดือนละ ๕๐๐ บาท พีทคิดว่า “ก็ดีสิได้หูฟังเลย ไม่ต้องรอเก็บเงิน” สองเดือนแรกพีทยังจ่ายได้ตามปกติ แต่พอถึงเดือนที่ ๓ ครอบครัวต้องใช้เงินกะทันหัน พีทเลยไม่มีเงินจ่ายค่างวดตรงเวลา ระบบจึงคิดดอกเบี้ย + ค่าปรับรวม ๗๐๐ บาท ทำให้หูฟังราคา ๒,๐๐๐ บาท กลายเป็นต้องจ่ายทั้งหมด ๒,๗๐๐ บาท พีทรู้สึกเสียดายมาก เพราะถ้าอดทนเก็บเงินเองก่อน ก็คงได้ซื้อในราคาเต็ม ๒,๐๐๐ บาท ไม่ต้องเสียดอกเบี้ยและค่าปรับเพิ่ม ๔.๑ เงินไหลออกเพราะอะไร/ขั้นตอนไหน ๔.๒ สัญญาณหรือ ‘หลักฐานในข้อความ/ปุ่ม/ภาพ’ ใดที่เป็นกับดัก	 ๔.๑ ตัวอย่างคำตอบจากนักเรียน - “เพราะเลือกใช้บริการซื้อก่อนจ่ายทีหลัง โดยไม่ได้คิดว่าจะมีเงินจ่ายครบทุกเดือน” - “เงินไหลออกตอนที่ถึงรอบชำระ แต่ไม่มีเงินจ่ายตรงเวลา ถูกคิดดอกเบี้ยและค่าปรับเพิ่ม” ๔.๒ ตัวอย่างคำตอบจากนักเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		- “ข้อความว่า ‘ดอกเบี้ย ๐% ผ่อนสบาย’ ทำให้เข้าใจว่าปลอดภัย” - “ภาพโฆษณาชวนว่าเหมือนได้ของฟรีทันที”			
	๔.๓ ผลกระทบทันที และถ้าไม่แก้ ต่อเนื่องจะเกิดอะไร	๔.๓ ผลกระทบทันที และถ้าไม่แก้ ต่อเนื่องจะเกิดอะไร - ผลกระทบทันที “จากหูฟังราคา ๒,๐๐๐ บาท กลายเป็นต้องจ่ายรวม ๒,๗๐๐ บาท” - ถ้าไม่แก้ “อาจติดหนี้สะสมเรื่อย ๆ กลายเป็นภาระการเงินระยะยาว”			
	๕. ครูจัดกลุ่ม ๔ กลุ่มใหญ่ แต่ละกลุ่มรับผิดชอบ ๑ เรื่อง โดยครูแจกสิ่งที่นักเรียนจะได้รับ คือ ใบงานที่ ๘ เรื่อง ล่ากับดักดิจิทัล ครูชี้แจงภารกิจของแต่ละกลุ่มทำลงใบงานให้ครบ ๔ ช่อง ๕.๑ สิ่งที่เห็น/กับดัก ข้อความ/ปุ่ม/ภาพ/ขั้นตอนที่ทำให้คนอยากกดหรือเสียเงิน (คัดคำตรงจากเรื่องที่ได้)	๕. นักเรียนร่วมกันทำใบงานที่ ๘ เรื่อง ล่ากับดักดิจิทัล			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕.๒ เทคนิคกลล่อใจ ระบุประเภทกับดัก (Dark Patterns / กาชา / โปรจำกัดเวลา / ผ่อนก่อนจ่ายทีหลัง) และอธิบายว่า “เขาหลอกเราอย่างไร” ๕.๓ ผลกระทบด้านเงิน/พฤติกรรม ตอนนี้เสียเงินเท่าไร ถ้าไม่หยุดจะบานปลายอย่างไร ๕.๔ กติกาป้องกันส่วนตัว เขียน ๒–๓ ข้อที่ตนเองจะทำจริง เช่น หยุด ๑ นาที–อ่านเงื่อนไขเล็ก ๆ, ไม่ผูกบัตรถาวร, ตั้งวงเงิน,ขอเวลาคิด ๒๔ ชม. และปรึกษาครอบครัวก่อนซื้อ ๖. ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มละ ๑ คน ออกมาเล่าสิ่งที่เห็น/กับดักที่เจอ เทคนิคที่ใช้ วิธีป้องกันที่กลุ่มสรุป กลุ่มละ ๒-๓ นาที ๗. ครูโยงไปขั้นปฏิบัติในชั่วโมงนี้หรือถัดไปตามแผน “ต่อจากนี้ เราจะไป ล่ากับดัก จากหน้าจอจริง/แอปจริง แล้วนำมาสร้าง กติกาการเงินส่วนตัว ของแต่ละคนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น”	๖. นักเรียแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเล่าสิ่งที่เห็น/กับดักที่เจอ เทคนิคที่ใช้ วิธีป้องกันที่กลุ่มสรุปกลุ่มละ ๒-๓ นาที			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูแจกโจทย์ภารกิจ พร้อมครูอธิบายว่า “เมื่อสักครู่เราได้เรียนรู้จากเรื่องเล่าตัวอย่างแล้วว่ากับดักดิจิทัลมีหลายแบบ วันนี้ภารกิจคือออกไปค้นหากับดักจริง ๆ จากมือถือ/เว็บ/แอปที่เราใช้” ๒. ครูแบ่งนักเรียนเป็น ๔ กลุ่มใหญ่ โดยแต่ละกลุ่มรับผิดชอบ ๑ ประเภท ดังนี้ ๒.๑ กลุ่ม ๑ คือ Dark Patterns ๒.๒ กลุ่ม ๒ คือ กาชา ๒.๓ กลุ่ม ๓ คือ ไอเทมเกม/โปรจำกัดเวลา ๒.๔ กลุ่ม ๔ คือ BNPL ๓. ครูให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มใช้มือถือของตนเอง (หรือจำจากประสบการณ์/หาในเว็บที่ครูเตรียมลิงก์ไว้) เลือกอย่างน้อย ๑ ตัวอย่างที่คิดว่าเป็น “กับดัก” ๔. ครูให้นักเรียนแคปหน้าจอ หรือจดข้อความโฆษณา/ปุ่มที่เห็นชัดเจน	๑. นักเรียนฟังครูอธิบายอย่างตั้งใจ ๒. นักเรียนจับกลุ่มทำกิจกรรม ๓. นักเรียนในแต่ละกลุ่มใช้มือถือของตนเอง (หรือจำจากประสบการณ์/หาในเว็บที่ครูเตรียมลิงก์ไว้) เลือกอย่างน้อย ๑ ตัวอย่างที่คิดว่าเป็น “กับดัก” ๔. นักเรียนแคปหน้าจอ หรือจดข้อความโฆษณา/ปุ่มที่เห็นชัดเจน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบันทึกลงในใบงานที่ ๘ เรื่อง “ล่ากับดักดิจิทัล” (ตาราง ๔ ช่อง) - สิ่งที่เห็น/กับดัก - เขาหลอกเราอย่างไร - ผลกระทบถ้าเผลอ - กติกาส่วนตัวที่ป้องกัน ๖. ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมาฉายภาพหน้าจอ หรือ เล่าเหตุการณ์จริงที่เจอ โดยแต่ละกลุ่มจะต้องอธิบายประเด็น ดังนี้ - สิ่งที่เห็น/กับดักคืออะไร - มันใช้เทคนิคไหนดึงดูด - ถ้าเผลอจะเกิดอะไรขึ้น - กติกาที่คิดว่าจะใช้ป้องกัน ๗. ครูสรุปท้าย “กับดักดิจิทัลไม่ได้อยู่แค่ในเรื่องเล่า แต่มันอยู่รอบตัวเรา วันนี้เราได้เจอมันจริง ๆ แล้ว ลองคิดว่าจะป้องกันตัวเองยังไง นี่แหละคือทักษะที่จะช่วยให้เราไม่เสียเงินโดยไม่รู้ตัว”	๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มบันทึกใบงานที่ ๘ เรื่อง “ล่ากับดักดิจิทัล” ๖. นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูทบทวนโดยใช้คำถามชวนคิดว่า “วันนี้นักเรียนรู้สึกว่าตัวเองเคยเจอแบบนี้จริง ๆ บ้างหรือไม่” ๒. ครูเชื่อมโยงกับชีวิตจริง “การตลาดดิจิทัลทุกวันนี้เก่งมาก ๆ ในการทำให้เราอยากจ่ายเงินทันที แต่ถ้าเราไม่รู้เท่าทัน เราอาจเสียเงินโดยไม่รู้ตัว สิ่งสำคัญคือการมีกติกาส่วนตัว เช่น หยุด ๑ นาที, อ่านให้ครบ , คิดถึงค่าเสียโอกาส ก่อนจะกดซื้อ” ๓. ครูสรุปประเด็นหลัก “กับดักดิจิทัลไม่ได้ทำให้เสียเงินแค่ครั้งเดียว แต่ถ้าไม่หยุด อาจเสียต่อเนื่องจนกลายเป็นปัญหาหนี้ได้การรู้เท่าทันและควบคุมตัวเองคืออาวุธสำคัญในการใช้เงินยุคดิจิทัล”	๑. นักเรียนตอบตามประสบการณ์ของตนเอง ๒. นักเรียนร่วมกันรับฟังอย่างตั้งใจ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๘ เรื่อง ล่ากับดักดิจิทัล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายได้ว่ากับดักดิจิทัลคืออะไร และยกตัวอย่างที่วัยรุ่นพบได้จริง	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง ล่ากับดักดิจิทัล	ใบงานที่ ๘ เรื่อง ล่ากับดักดิจิทัล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์โฆษณาหรือเกมที่พบเจอแล้วสรุปเป็นกติกาใช้เงินของตนเอง	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง ล่ากับดักดิจิทัล	ใบงานที่ ๘ เรื่อง ล่ากับดักดิจิทัล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักว่าการควบคุมแรงกระตุ้นเป็นเรื่องสำคัญต่อความมั่นคงทางการเงิน	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง ล่ากับดักดิจิทัล	ใบงานที่ ๘ เรื่อง ล่ากับดักดิจิทัล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์โฆษณาหรือเกมที่พบเจอแล้วสรุปเป็นกติกาใช้เงินของตนเอง โดยตระหนักว่าการควบคุมแรงกระตุ้นเป็นเรื่องสำคัญต่อความมั่นคงทางการเงิน (๒.๑.๒,๓.๑.๒,๕.๑.๒)	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง ล่ากับดักดิจิทัล	ใบงานที่ ๘ เรื่อง ล่ากับดักดิจิทัล	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

สำนักวิทยบริการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๘ เรื่อง ล่ากับดักดิจิทัล	ระบุสิ่งที่พบเจอพร้อมวิเคราะห์และเสนอกติกาการป้องกันตนเอง	นักเรียนสามารถระบุสิ่งที่เห็นหรือกับดักทางดิจิทัลได้ครบทุกเรื่อง พร้อมวิเคราะห์ผลกระทบอย่างมีเหตุผลและสอดคล้องกับความเป็นจริง และเสนอกติกาป้องกันตนเองที่สามารถทได้จริงกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	นักเรียนสามารถระบุสิ่งที่เห็นหรือกับดักทางดิจิทัลได้บางข้อ วิเคราะห์ผลกระทบได้บางส่วนเหตุผลยังไม่ชัดเจน และเสนอกติกาป้องกันตนเองที่สามารถทได้จริงบางส่วน	นักเรียนระบุไม่ถูกต้องหรือไม่ครบ ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ และไม่เสนอกติกาการป้องกันตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๘ เรื่อง ล่ากับดักดิจิทัล
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....กลุ่มที่.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนในกลุ่มเลือกตัวอย่าง “กับดักดิจิทัล” ที่พบจริงจากมือถือ หรือใช้ภาพตัวอย่างจากครูแล้ววิเคราะห์ลงในตารางให้ครบทุกช่อง

สิ่งที่เห็น/กับดัก	เขาหลอกอย่างไร	ผลกระทบ	กติกาส่วนตัวป้องกัน
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

๑. คำถามสะท้อนคิด กติการที่นักเรียนจะทำจริงเพื่อป้องกันตัวเองจากกับดักดิจิทัล คือ

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง ล่ากับดักดิจิทัล
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....ชั้น..... .....เลขที่.....กลุ่มที่.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนในกลุ่มเลือกตัวอย่าง “กับดักดิจิทัล” ที่พบจริงจากมือถือ หรือใช้ภาพตัวอย่างจากครูแล้ววิเคราะห์ลงในตารางให้ครบทุกช่อง

สิ่งที่เห็น/กับดัก	เขาหลอกอย่างไร	ผลกระทบ	กติกาส่วนตัวป้องกัน
๑. ปุ่มสมัครใหญ่เด่น “หามือถือหาย เพียง ๓๙ บาท” ๒. ข้อความเงื่อนไข “ทดลองใช้ ๑ วัน หลังจากนั้นต่ออายุอัตโนมัติ เดือนละ ๑,๔๐๐ บาท” อยู่ตัวเล็กมาก	ใช้ปุ่มใหญ่ให้กดง่าย แต่ซ่อนข้อความเงื่อนไขเล็ก ๆ ทำให้คนไม่เห็น	๑. ตอนนี้เสีย ๓๙ บาท วันถัดมาโดนเรียกเก็บ ๑,๔๐๐ บาท ๒. ถ้าไม่กดยกเลิก คือจะเสียเงิน ๑,๔๐๐ บาท ทุกเดือนต่อเนื่อง	๑. กติกาส่วนตัวป้องกัน ๒. อ่านเงื่อนไขเล็ก ๆ ก่อนกดสมัคร ๓. ไม่ผูกบัตรเครดิตถาวรกับเว็บ/แอปที่ไม่รู้จัก ๔. ถ้ามีทดลองใช้ ต้องตั้งเตือนลบ/ยกเลิกภายใน ๑ วัน

๑. คำถามสะท้อนคิด กติการที่นักเรียนจะทำจริงเพื่อป้องกันตัวเองจากกับดักดิจิทัล คือ

๑. ไม่ให้ข้อมูลส่วนตัวกับคนแปลกหน้าเด็ดขาด
๒. คิดก่อนคลิก ตรวจสอบแหล่งที่มาก่อนเปิดลิงก์หรือดาวน์โหลดอะไรก็ตาม
๓. ตั้งเวลาใช้โซเชียลมีเดียและเกมออนไลน์ให้ชัดเจนไม่ปล่อยให้ตัวเองใช้เวลามากเกินไปจนเสียการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เครื่องมือการลงทุนเบื้องต้น: ทองคำและพันธบัตรรัฐบาล

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การลงทุนคือการทำให้เงินงอกเงยเพื่ออนาคต แต่ทุกทางเลือกมีทั้งโอกาสและความเสี่ยง การเข้าใจความแตกต่างของเครื่องมืออย่างทองคำและพันธบัตร จะช่วยให้เราตัดสินใจใช้เงินอย่างรอบคอบและเหมาะสมกับเป้าหมายชีวิต

๓. สาระการเรียนรู้

๑. ความหมายของการลงทุน การลงทุน คือ การนำเงินที่มีอยู่ไปใช้ในเครื่องมือทางการเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อให้เงินเติบโตมากกว่าเก็บเฉย ๆ

๒. เป้าหมายของการลงทุน คือเพิ่มมูลค่าเงินในอนาคต, ป้องกันผลกระทบจากเงินเฟ้อ, สร้างความมั่นคงทางการเงิน

๓. การลงทุนต่างจากการออม เพราะการออมคือเก็บเงินเพื่อความปลอดภัย, การลงทุนคือเสี่ยงเพื่อให้เงินงอกเงย

๔. ประโยชน์ของการลงทุน เงินงอกเงยมากกว่าเก็บเงินสดหรือฝากออมทรัพย์ , ช่วยให้บรรลุเป้าหมายระยะยาว เช่น ซื้อบ้าน เรียนต่อ มีชีวิตวัยเกษียณที่มั่นคง, กระจายความเสี่ยงชีวิต ไม่พึ่งพาแค่รายได้จากการทำงาน

๕. เครื่องมือการลงทุนเบื้องต้น ๒ แบบ ดังนี้

๕.๑ ทองคำ

- ซื้อทองเพื่อเก็บไว้ เมื่อราคาขึ้นสามารถขายเอากำไรได้
- ข้อดี ป้องกันเงินเฟ้อ, มูลค่าเพิ่มขึ้นในระยะยาว
- ข้อด้อย ราคาผันผวน, ค่ากำเหน็จซื้อ–ขาย, อาจขาดทุนถ้าขายตอนราคาตก

๕.๒ พันธบัตรรัฐบาล

- เหมือนรัฐ “กู้เงิน” จากเรา และสัญญาจะคืนพร้อมดอกเบี้ยเมื่อครบกำหนด
- ข้อดี ความเสี่ยงต่ำที่สุด, ดอกเบี้ยแน่นอน, เหมาะกับคนที่อยากลงทุนมั่นคง
- ข้อด้อย ผลตอบแทนต่ำกว่าเครื่องมืออื่น และต้องรอครบกำหนดถึงจะได้เงินต้นคืน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายลักษณะของการลงทุนทองคำและพันธบัตรรัฐบาล พร้อมข้อดี–ข้อด้อยของแต่ละแบบได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลตอบแทน–ความเสี่ยงของทองคำและพันธบัตรจากข้อมูลที่ได้รับ พร้อมเหตุผล

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของการวิเคราะห์ก่อนตัดสินใจลงทุน และตระหนักว่าการลงทุนต้องเลือกให้เหมาะกับตัวเอง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลตอบแทน–ความเสี่ยงของทองคำและพันธบัตรจากข้อมูลที่ได้รับพร้อมเหตุผล โดยเห็นคุณค่าของการวิเคราะห์ก่อนตัดสินใจลงทุน และตระหนักว่าการลงทุนต้องเลือกให้เหมาะกับตัวเอง (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เครื่องมือการลงทุนเบื้องต้น: ทองคำและพันธบัตรรัฐบาล
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลตอบแทน–ความเสี่ยงของทองคำและพันธบัตรจากข้อมูลที่ได้รับพร้อมเหตุผล โดยเห็นคุณค่าของการวิเคราะห์ก่อนตัดสินใจลงทุน และตระหนักว่าการลงทุนต้องเลือกให้เหมาะกับตัวเอง (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๑.๑) **ด้านความรู้** อธิบายลักษณะของการลงทุนทองคำและพันธบัตรรัฐบาล พร้อมข้อดี–ข้อด้อยของแต่ละแบบได้ **ด้านทักษะกระบวนการ**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูตั้งคำถาม "สมมติเรามีเงิน ๑,๐๐๐ บาท เก็บไว้ในกระปุกออมสินเฉย ๆ ครบ ๑ ปี กับนำไปลงทุนอย่างใดอย่างหนึ่ง ครบ ๑ ปี อะไรมีโอกาสทำให้เงิน ๑,๐๐๐ บาทนี้กลายเป็น ๑,๑๐๐ บาทได้มากกว่ากัน" ๒. ครูอธิบายและตอกย้ำความแตกต่างการออม คือ เก็บเพื่อความปลอดภัยเงินไม่หายแต่โตช้า ส่วนการลงทุน คือ การนำเงินไปเสี่ยงเพื่อให้เงินงอกเงยเงินอาจโต หรืออาจหายก็ได้	๑. นักเรียนร่วมตอบคำถาม สรุปความแตกต่างและรับทราบหัวข้อการเรียนรู้	Powerpoint เรื่อง เครื่องมือการลงทุนเบื้องต้น: ทองคำและพันธบัตรรัฐบาล	ใบงานที่ ๙ เรื่อง "สถานการณ์เลือกเครื่องมือลงทุน"	- ใบงานที่ ๙ เรื่อง "สถานการณ์เลือกเครื่องมือลงทุน" - ตรวจใบงาน
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูอธิบายและเปรียบเทียบเครื่องมือการลงทุนเบื้องต้น ในที่นี้ครูยก ๒ ตัวอย่าง คือ ทองคำ กับพันธบัตรรัฐบาล ๒. ครูอธิบายเกี่ยวกับการลงทุนทองคำ คือ การซื้อทองเก็บไว้หวังกำไรจาก "ราคาที่เพิ่มขึ้น" (ชี้ให้เห็นว่า	๑. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบายพร้อมบันทึกสาระสำคัญ และตอบคำถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เครื่องมือการลงทุนเบื้องต้น: ทองคำและพันธบัตรรัฐบาล
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลตอบแทน–ความเสี่ยงของทองคำและพันธบัตรจากข้อมูลที่ได้รับ พร้อมเหตุผล **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เห็นคุณค่าของการวิเคราะห์ก่อนตัดสินใจลงทุน และตระหนักว่าการลงทุนต้องเลือกให้เหมาะกับตัวเอง **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	เป็นการลงทุนที่ไม่มีรายได้ระหว่างทาง ต้องรอขายเท่านั้น) - ข้อดี ป้องกันเงินเฟ้อ, มีโอกาสมูลค่าเพิ่มสูงในระยะยาว - ข้อด้อย ราคาผันผวนสูง (ขึ้นลงแรง), มีค่าใช้จ่ายซื้อขาย (ค่ากำเหน็จ) ๒. ครูอธิบายการลงทุน พันธบัตรรัฐบาล - ความหมาย เปรียบเทียบเหมือนเราให้รัฐบาล "กู้เงิน" รัฐสัญญาจะจ่าย "ดอกเบี้ย" ให้เราทุกปี/๖ เดือน และคืนเงินต้นเมื่อครบกำหนด - ข้อดี ความเสี่ยงต่ำที่สุด (รัฐบาลรับประกัน), ได้ดอกเบี้ยสม่ำเสมอ, เหมาะกับคนอยากลงทุนแบบมั่นคง - ข้อด้อย ผลตอบแทนต่ำ, ต้องรอครบกำหนดถึงจะได้เงินต้นคืน ๓. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปการเปรียบเทียบโดยครูใช้ตารางบนกระดาน	๒. นักเรียนช่วยกันสรุปการเปรียบเทียบการลงทุนทั้งสองรูปแบบ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เครื่องมือการลงทุนเบื้องต้น: ทองคำและพันธบัตรรัฐบาล
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูแจกใบงานที่ ๙ เรื่อง "สถานการณ์เลือกเครื่องมือลงทุน" ให้นักเรียนแต่ละคน/กลุ่ม ๒. ครูอธิบายโจทย์ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์สมมติ ๒ สถานการณ์ ที่มีเป้าหมายและความเสี่ยงต่างกัน จากนั้นให้ วิเคราะห์และเปรียบเทียบ ข้อดี-ข้อด้อย ของทองคำและพันธบัตรที่เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ ๓. ครูเดินสังเกตการณ์ ให้คำแนะนำ และกระตุ้นให้นักเรียนให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ ๔. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้	๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๙ เรื่อง วิเคราะห์สถานการณ์ เปรียบเทียบเครื่องมือ และตัดสินใจเลือกพร้อมให้เหตุผล ๒. นักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสุ่มนักเรียน ๒-๓ คน นำเสนอผลการตัดสินใจในใบงานพร้อมให้เหตุผลประกอบ	๑. นำเสนอความคิด เห็นด้วย/โต้แย้งกับเพื่อน และสรุปความรู้ที่ได้ทั้งหมด			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เครื่องมือการลงทุนเบื้องต้น: ทองคำและพันธบัตรรัฐบาล
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูสรุปและเฉลยแนวคิดที่ถูกต้องพร้อมเน้นย้ำว่า "ไม่มีการลงทุนแบบไหนดีที่สุด" การเลือกลงทุนต้องยึดจากเป้าหมายของชีวิต และความเสี่ยงที่เรายอมรับได้ ๓. ครูตั้งคำถามชวนคิดว่า "หากนักเรียนต้องลงทุนเพื่อการศึกษาต่อในอีก ๑๕ ปีข้างหน้า ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สำคัญและยาวนานมาก นักเรียนจะเลือกลงทุนแค่ทองคำหรือพันธบัตรอย่างเดียว หรือจะผสมกัน เพราะอะไร"	๒. นักเรียนตอบตามความคิดเห็นของตนเองอย่างอิสระ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง เครื่องมือการลงทุนเบื้องต้น: ทองคำและพันธบัตรรัฐบาล

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๙ เรื่อง "สถานการณ์เลือกเครื่องมือลงทุน"

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายลักษณะของการลงทุนทองคำและพันธบัตรรัฐบาล พร้อมข้อดี–ข้อด้อยของแต่ละแบบได้	ตรวจใบงานที่ ๙ เรื่อง "สถานการณ์เลือกเครื่องมือลงทุน"	ใบงานที่ ๙ เรื่อง "สถานการณ์เลือกเครื่องมือลงทุน"	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลตอบแทน–ความเสี่ยงของทองคำและพันธบัตรจากข้อมูลที่ได้รับ พร้อมเหตุผล	ตรวจใบงานที่ ๙ เรื่อง "สถานการณ์เลือกเครื่องมือลงทุน"	ใบงานที่ ๙ เรื่อง "สถานการณ์เลือกเครื่องมือลงทุน"	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เห็นคุณค่าของการวิเคราะห์ก่อนตัดสินใจลงทุน และตระหนักว่าการลงทุนต้องเลือกให้เหมาะกับตัวเอง	ตรวจใบงานที่ ๙ เรื่อง "สถานการณ์เลือกเครื่องมือลงทุน"	ใบงานที่ ๙ เรื่อง "สถานการณ์เลือกเครื่องมือลงทุน"	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลตอบแทน–ความเสี่ยงของทองคำและพันธบัตรจากข้อมูลที่ได้รับพร้อมเหตุผล โดยเห็นคุณค่าของการวิเคราะห์ก่อนตัดสินใจลงทุน และตระหนักว่าการลงทุนต้องเลือกให้เหมาะกับตัวเอง (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๑.๑)	ตรวจใบงานที่ ๙ เรื่อง "สถานการณ์เลือกเครื่องมือลงทุน"	ใบงานที่ ๙ เรื่อง "สถานการณ์เลือกเครื่องมือลงทุน"	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง เครื่องมือการลงทุนเบื้องต้น: ทองคำและพันธบัตรรัฐบาล

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๙ เรื่อง สถานการณ์เลือกเครื่องมือลงทุน	การวิเคราะห์และการให้เหตุผลเพื่อเลือกเครื่องมือลงทุน	เลือกเครื่องมือได้ถูกต้องทั้ง ๒ สถานการณ์ พร้อมให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ ชัดเจน สมเหตุสมผล. แสดงให้เห็นว่าการตัดสินใจลงทุนต้องเหมาะกับแต่ละบุคคล	เลือกเครื่องมือได้ถูกต้องเพียง ๑ สถานการณ์ หรือเลือกถูกทั้ง ๒ แต่ ให้เหตุผลได้ไม่ครบถ้วน และยังไม่สามารถแสดงการตระหนักถึงความเหมาะสมส่วนบุคคลได้อย่างชัดเจน	เลือกเครื่องมือผิดทั้ง ๒ สถานการณ์ ให้เหตุผลที่ไม่ถูกต้อง แสดงให้เห็นว่ายังไม่เข้าใจความแตกต่างระหว่างเครื่องมืออย่างแท้จริง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๙ เรื่อง สถานการณ์เลือกเครื่องมือลงทุน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เครื่องมือการลงทุนเบื้องต้น: ทองคำและพันธบัตรรัฐบาล
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....กลุ่มที่.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ต่อไปนี้ แล้วเลือกเครื่องมือการลงทุน (ทองคำ หรือ พันธบัตรรัฐบาล) ที่เหมาะสมที่สุด พร้อมให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ

สถานการณ์	เป้าหมายและความเสี่ยง	ทองคำ/พันธบัตร	แนวทาง เหตุผลในการเลือก
สถานการณ์ที่ ๑ คุณ A อายุ ๖๐ ปี เกษียณแล้ว มีเงินก้อนสุดท้ายสำหรับใช้ดำรงชีวิต ๕ ปีข้างหน้า เป้าหมายคือ รักษาเงินต้น ไม่ให้หายไปเลย และต้องการมีรายได้ดอกเบี้ยสม่ำเสมอ ความเสี่ยงที่รับได้: **ต่ำมาก**	.....	.....	.....
สถานการณ์ที่ ๒ คุณ B อายุ ๒๕ ปี เพิ่งเริ่มทำงาน มีเงินเย็นที่ไม่ได้ใช้ในชีวิตประจำวัน ตั้งใจจะซื้อบ้านหลังที่ ๒ ในอีก ๑๐ ปีข้างหน้า เป้าหมายคือ ให้เงินเติบโตสูง เพื่อสู้กับราคาบ้านที่สูงขึ้นได้ ความเสี่ยงที่รับได้: **ปานกลางถึงสูง**	.....	.....	.....

เฉลย ใบงานที่ ๙ เรื่อง สถานการณ์เลือกเครื่องมือลงทุน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เครื่องมือการลงทุนเบื้องต้น: ทองคำและพันธบัตรรัฐบาล
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....ชั้น..... .....เลขที่.....กลุ่มที่.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ต่อไปนี้ แล้วเลือกเครื่องมือการลงทุน (ทองคำ หรือ พันธบัตรรัฐบาล) ที่เหมาะสมที่สุด พร้อมให้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ

สถานการณ์	เป้าหมายและความเสี่ยง	ทองคำ/พันธบัตร	แนวทาง เหตุผลในการเลือก
สถานการณ์ที่ ๑ คุณ A อายุ ๖๐ ปี เกษียณแล้ว มีเงินก้อนสุดท้ายสำหรับใช้ดำรงชีวิต ๕ ปีข้างหน้า เป้าหมายคือ รักษาเงินต้น ไม่ให้หายไปเลย และต้องการมีรายได้ดอกเบี้ยสม่ำเสมอ ความเสี่ยงที่รับได้: **ต่ำมาก**	รักษาเงินต้น และต้องการรายได้สม่ำเสมอ ความเสี่ยงที่รับได้: ต่ำมาก	พันธบัตรรัฐบาล	เพราะพันธบัตรมีความเสี่ยงต่ำที่สุด เงินต้นไม่หายและให้ดอกเบี้ยสม่ำเสมอ ซึ่งเหมาะสมกับผู้เกษียณที่ต้องการความมั่นคง ไม่ควรใช้ทองคำเพราะราคาผันผวนสูง หากราคาตกอาจทำให้เงินที่ใช้ชีวิตหายไปได้
สถานการณ์ที่ ๒ คุณ B อายุ ๒๕ ปี เพิ่งเริ่มทำงาน มีเงินเย็นที่ไม่ได้ใช้ในชีวิตประจำวัน ตั้งใจจะซื้อบ้านหลังที่ ๒ ในอีก ๑๐ ปีข้างหน้า เป้าหมายคือ ให้เงินเติบโตสูง เพื่อสู้กับราคาบ้านที่สูงขึ้นได้ ความเสี่ยงที่รับได้: **ปานกลางถึงสูง**	ให้เงินเติบโตสูง ในระยะยาว (๑๐ ปี) ความเสี่ยงที่รับได้: ปานกลางถึงสูง	ทองคำ	เพราะทองคำมีโอกาสให้ผลตอบแทนสูงกว่า และมีแนวโน้มเพิ่มมูลค่าในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายที่ต้องการให้เงินเติบโตเพื่อซื้อบ้าน แม้ว่าราคาจะผันผวนในระยะสั้น แต่คุณ B ยังอายุน้อยและมีเวลารอให้ราคากลับมาทนความเสี่ยงได้สูงกว่า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ความเสี่ยงและผลตอบแทน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การลงทุนทุกครั้งมีความเสี่ยงเสมอ การรู้เท่าทันและหาวิธีป้องกัน จะทำให้เราใช้เงินอย่างรอบคอบและลดโอกาสสูญเสียได้

๓. สาระการเรียนรู้

๑. ความเสี่ยงหมายถึง ความไม่แน่นอนที่อาจทำให้เสียเงิน เสียโอกาส หรือได้ผลตอบแทนน้อยกว่าที่คาด ตัวอย่างเหตุการณ์เสี่ยงใกล้ตัว เช่น ราคาทองตก, ซื้อของออนไลน์แล้วถูกโกง, ลงทุนแล้วขายไม่ออกทันที

๒. แนวทางลดความเสี่ยงที่ควรรู้

- กระจายการลงทุน
- ศึกษาข้อมูลให้รอบคอบก่อนตัดสินใจ
- ไม่เชื่อสิ่งที่ดูง่ายหรือเร็วเกินไป

๓. ความรู้เสริม

- ความเสี่ยงตลาด (ราคาผันผวน)
- ความเสี่ยงเครดิต (คู่สัญญาไม่จ่ายคืน)
- ความเสี่ยงสภาพคล่อง (ขายไม่ออกเมื่ออยากขาย)
- ความเสี่ยงฉ้อโกง (ถูกหลอกลงทุน แชร์ลูกโซ่)

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายได้ว่าการลงทุนทุกอย่างมีความเสี่ยง และยกตัวอย่างความเสี่ยงใกล้ตัวได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์สถานการณ์ลงทุน และเสนอวิธีลดหรือป้องกันความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักว่าการตัดสินใจลงทุนโดยไม่คิดรอบคอบ อาจทำให้สูญเสียเงินหรือโอกาสจึงควรคิดให้รอบคอบ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์สถานการณ์ลงทุน และเสนอวิธีลดหรือป้องกันความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม โดยตระหนักว่าการตัดสินใจลงทุนโดยไม่คิดรอบคอบ อาจทำให้สูญเสียเงินหรือโอกาสจึงควรคิดให้รอบคอบ (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ความเสี่ยงและผลตอบแทน
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์สถานการณ์ลงทุนและเสนอวิธีลดหรือป้องกันความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม โดยตระหนักว่าการตัดสินใจลงทุนโดยไม่คิดรอบคอบ อาจทำให้สูญเสียเงินหรือโอกาสจึงควรคิดให้รอบคอบ (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๑.๑) **ด้านความรู้** อธิบายได้ว่าการลงทุนทุกอย่างมีความเสี่ยง และยกตัวอย่างความเสี่ยงใกล้ตัวได้ **ด้านทักษะกระบวนการ**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วย “กิจกรรมคำเตือน ๓ วิ” โดยครูเปิดประโยคว่า "การลงทุนมีความเสี่ยง..." แล้วเว้นช่วง ครูให้นักเรียนช่วยกันเติมประโยคให้สมบูรณ์ โดยให้แต่ละคนพูดสั้น ๆ ๑-๒ คำ เช่น, ควรศึกษา, ขาดทุน, เสมอ ๒. ครูนำเข้าสู่ประเด็นความเสี่ยง และตั้งคำถามกระตุ้นความคิดว่า "การลงทุนมีความเสี่ยง" นักเรียนคิดว่าต่อจากนี้คืออะไร ๓. ครูถามคำถามชวนคิดต่อว่า “มีใครเคยเจอเหตุการณ์ที่คิดว่าเป็นความเสี่ยงใกล้ตัวบ้าง”	๑. นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมและตอบคำถาม ๒. ตัวอย่างคำตอบจากนักเรียน เช่น ความไม่แน่นอน, การขาดทุน, โดนโกง, เงินลด, เสียเงิน ๓. ตัวอย่างคำตอบจากนักเรียน ซื้อของออนไลน์แล้วได้ของไม่ตรงปก, ซื้อหวยแล้วไม่ถูก, ลงทุนทำขนมขายแล้วขายไม่หมด	Powerpoint เรื่อง ความเสี่ยงและผลตอบแทน	ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนอทางออก	- ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนอทางออก - ตรวจใบงาน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันทำ “กิจกรรมใช่ความเสี่ยงหรือไม่ใช่เสี่ยง" โดยครูยกตัวอย่างเหตุการณ์ให้นักเรียนฟัง จากนั้นให้นักเรียน ชูมือขึ้น ถ้าคิดว่า	๑. นักเรียนร่วมกันทำ “กิจกรรมใช่ความเสี่ยงหรือไม่ใช่” โดยนักเรียนชูมือขึ้น เมื่อสถานการณ์นั้นเป็นความเสี่ยง และกอดอก เมื่อสถานการณ์นั้นไม่ใช่ความเสี่ยง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ความเสี่ยงและผลตอบแทน
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
วิเคราะห์สถานการณ์ลงทุนและเสนอวิธีลดหรือป้องกันความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** ตระหนักว่าการตัดสินใจลงทุนโดยไม่คิดรอบคอบอาจทำให้สูญเสียเงินหรือโอกาสจึงควรคิดให้รอบคอบ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	เป็นความเสี่ยง และ กอดอก ถ้าคิดว่าไม่ใช่ความเสี่ยง โดยมีสถานการณ์ ดังต่อไปนี้ ๑) ราคาทองคำตก ๒) เพื่อยืมเงินแล้วไม่คืน ๓) ถ้าอยากขายหุ้มในวันนี้แต่ไม่มีใครซื้อ ๔) มีคนมาชวนลงทุนง่าย ๆ ได้ผลตอบแทนสูง ๒. ครูเฉลยและเชื่อมโยงเข้ากับความหมายของความเสี่ยง และความเสี่ยงเสริม ๔ ด้าน (ตลาด, เครดิต, สภาพคล่อง, ฉ้อโกง) ๓. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “กูรูแนะนำ” โดยครูแบ่งนักเรียนเป็น หรือ ๓ กลุ่มใหญ่ โดยแบ่งตาม "แนวทางลดความเสี่ยง" - กลุ่มที่ ๑: กระจายการลงทุน - กลุ่มที่ ๒: ศึกษาข้อมูลให้รอบคอบ - กลุ่มที่ ๓: ไม่เชื่อสิ่งที่ดูง่ายหรือเร็วเกินไป	๒. นักเรียนรับฟังครูเฉลยทีละสถานการณ์อย่างตั้งใจ ๓. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “กูรูแนะนำ” โดยครูแบ่งนักเรียนเป็น หรือ ๓ กลุ่มใหญ่			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ความเสี่ยงและผลตอบแทน
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๔. ให้แต่ละกลุ่มออกมาอภิปรายสั้น ๆ ๓ นาที ว่าแนวทางของกลุ่มตนเองคืออะไร และจะใช้แก้ปัญหา/ลดความเสี่ยงจากเหตุการณ์ได้อย่างไร	๔. นักเรียนส่งตัวแทนสมาชิกในกลุ่มออกไปอภิปรายแนวทางของกลุ่มตนเองคืออะไร และจะใช้แก้ปัญหา/ลดความเสี่ยงจากเหตุการณ์ได้อย่างไร หน้าชั้นเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูมอบสถานการณ์ให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ สถานการณ์ ดังนี้ ๑) กลุ่มที่ ๑ "มีเพื่อนมาชวนไปลงทุนธุรกิจเปิดท้ายขายเสื้อผ้าทั้งหมดที่มี แต่ถ้าขายไม่ออกก็เจ็บตัว" ๒) กลุ่มที่ ๒ "เห็นโฆษณาในโซเชียล ลงทุนแค่ ๑,๐๐๐ บาท ได้คืน ๑๐,๐๐๐ บาทใน ๑ อาทิตย์" ๓) กลุ่มที่ ๓ "ต้องการซื้อเหรียญดิจิทัลตามที่ Influencer ชื่อดังบอกว่า 'กำลังจะพุ่งแน่ ๆ'"	๑. นักเรียนรับสถานการณ์ที่ครูมอบหมายให้แต่ละกลุ่ม			
	๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ระดมความคิดและเขียนคำตอบง่าย ๆ ภายในกลุ่มและตอบ ๒ คำถามในใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนอทางออก	๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ระดมความคิดและเขียนคำตอบง่าย ๆ ภายในกลุ่มและตอบ ๒ คำถามในใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนอทางออก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ความเสี่ยงและผลตอบแทน
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๓. ครูเรียกตัวแทนนักเรียนในแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอคำตอบสั้น ๆ โดยเน้นข้อ ๒ (แนวทางป้องกัน) ๔. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปและเน้นย้ำว่า "การตัดสินใจลงทุนโดยไม่คิดรอบคอบ อาจทำให้สูญเสียเงินหรือโอกาส"	๓. นักเรียนในแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอคำตอบสั้น ๆ โดยเน้นข้อ ๒ (แนวทางป้องกัน)			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละคนพูด "กติกา" หรือ "กฎ" ส่วนตัว ๑ ข้อ ที่จะใช้เตือนตัวเองเสมอเมื่อต้องลงทุน/ใช้เงิน เพื่อลดความเสี่ยง ๒. ครูสรุปสาระสำคัญ/ความคิดรวบยอดร่วมกับนักเรียนอีกครั้ง	๑. นักเรียนพูด กติกา หรือ กฎ ส่วนตัว ๑ ข้อ ที่จะใช้เตือนตัวเองเสมอเมื่อต้องลงทุน/ใช้เงิน เพื่อลดความเสี่ยง ๒. นักเรียนร่วมกันรับฟังครูสรุปพร้อมจดบันทึก			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง ความเสี่ยงและผลตอบแทน

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนอทางออก

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายได้ว่าการลงทุนทุกอย่างมีความเสี่ยง และยกตัวอย่างความเสี่ยงใกล้ตัวได้	ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนอทางออก	ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนอทางออก	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์สถานการณ์ลงทุน และเสนอวิธีลดหรือป้องกันความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม	ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนอทางออก	ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนอทางออก	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักว่าการตัดสินใจลงทุนโดยไม่คิดรอบคอบ อาจทำให้สูญเสียเงินหรือโอกาสจึงควรคิดให้รอบคอบ	ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนอทางออก	ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนอทางออก	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วิเคราะห์สถานการณ์ลงทุน และเสนอวิธีลดหรือป้องกันความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม โดยตระหนักว่าการตัดสินใจลงทุนโดยไม่คิดรอบคอบ อาจทำให้สูญเสียเงินหรือโอกาสจึงควรคิดให้รอบคอบ (๒.๑.๓,๓.๑.๑,๔.๑.๑)	ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนอทางออก	ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนอทางออก	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ความเสี่ยงและผลตอบแทน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนอทางออก	การวิเคราะห์และเสนอแนวทางป้องกันความเสี่ยง	อธิบายประเภทความเสี่ยงได้ถูกต้องชัดเจน เสนอแนวทางป้องกัน ได้เหมาะสมและสอดคล้องกับความเสี่ยงในสถานการณ์นั้น แสดงให้เห็นถึงการตระหนักรู้ในการใช้เงินอย่างรอบคอบและมีสติ	อธิบายประเภทความเสี่ยงได้ถูกต้องอย่างน้อย ๑ ประเภท เสนอแนวทางป้องกันได้ถูกต้องตามอย่างน้อย ๑ แนวทาง แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการคิดอย่างรอบคอบ แต่ขาดความชัดเจนในการระบุผลกระทบ	ไม่สามารถอธิบายประเภทความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ได้ หรือระบุผิดประเภท เสนอแนวทางป้องกันที่ไม่เหมาะสม หรือไม่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์นั้น ๆ ไม่แสดงให้เห็นถึงการตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการตัดสินใจอย่างรอบคอบ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนอทางออก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ความเสี่ยงและผลตอบแทน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....กลุ่มที่.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนในกลุ่มอ่านสถานการณ์ที่ได้รับมอบหมาย พร้อมวิเคราะห์และตอบคำถาม

สถานการณ์ (เลือก ๑ ข้อต่อกลุ่ม)

สถานการณ์ที่ ๑ คุณนำเงินเก็บทั้งหมดไปลงทุนในหุ้นของบริษัทเกมที่คุณชื่นชอบเพียงบริษัทเดียว โดยไม่ได้ดูข้อมูลผลประกอบการของบริษัทเลย และจู่ ๆ รัฐบาลก็ประกาศควบคุมอุตสาหกรรมเกม ทำให้ราคาหุ้นตกฮวบฮาบ

สถานการณ์ที่ ๒ คุณเห็นโฆษณาชวนเชื่อในแอปพลิเคชันว่า "ลงทุนกับเรา ๑,๐๐๐ บาท ได้ผลตอบแทน ๑๐,๐๐๐ บาท ภายใน ๑ สัปดาห์ เพียงแค่คลิก!" โดยผู้ชวนอ้างตัวว่าเป็นนักลงทุนต่างชาติ

สถานการณ์ที่ ๓ คุณซื้อที่ดินแปลงหนึ่ง แต่เมื่อต้องการขายต่อในอีก ๒ ปีข้างหน้าเพื่อนำเงินไปเรียนต่อ กลับหาคนซื้อไม่ได้เลย แม้จะลดราคาลงมามากแล้วก็ตาม

คำถาม (ให้นักเรียนระดมคำตอบ)

๑. สถานการณ์นี้มีความเสี่ยงประเภทใดบ้าง
.....
.....
.....
.....
.....
๒. นักเรียนจะใช้ "แนวทางลดความเสี่ยง" ใดในการป้องกันตัวเอง
.....
.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนอทางออก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ความเสี่ยงและผลตอบแทน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....ชั้น..... .....เลขที่.....กลุ่มที่.....

ชี้แจง: ให้นักเรียนในกลุ่มอ่านสถานการณ์ที่ได้รับมอบหมาย พร้อมวิเคราะห์และตอบคำถาม

สถานการณ์ (เลือก ๑ ข้อต่อกลุ่ม)

สถานการณ์ที่ ๑ คุณนำเงินเก็บทั้งหมดไปลงทุนในหุ้นของบริษัทเกมที่คุณชื่นชอบเพียงบริษัทเดียว โดยไม่ได้ดูข้อมูลผลประกอบการของบริษัทเลย และจู่ ๆ รัฐบาลก็ประกาศควบคุมอุตสาหกรรมเกม ทำให้ราคาหุ้นตกฮวบฮาบ

สถานการณ์ที่ ๒ คุณเห็นโฆษณาชวนเชื่อในแอปพลิเคชันว่า "ลงทุนกับเรา ๑,๐๐๐ บาท ได้ผลตอบแทน ๑๐,๐๐๐ บาท ภายใน ๑ สัปดาห์ เพียงแค่คลิก!" โดยผู้ชวนอ้างตัวว่าเป็นนักลงทุนต่างชาติ

สถานการณ์ที่ ๓ คุณซื้อที่ดินแปลงหนึ่ง แต่เมื่อต้องการขายต่อในอีก ๒ ปีข้างหน้าเพื่อนำเงินไปเรียนต่อ กลับหาคนซื้อไม่ได้เลย แม้จะลดราคาลงมามากแล้วก็ตาม

คำถาม (ให้นักเรียนระดมคำตอบ)

๑. สถานการณ์นี้มีความเสี่ยงประเภทใดบ้าง

๑. ความเสี่ยงตลาด: ราคาหุ้นผันผวนจากปัจจัยภายนอก (นโยบายรัฐ)

๒. ความเสี่ยงสภาพคล่อง: หากราคาร่วงมาก อาจขายไม่ได้ราคาที่ต้องการ

๒. นักเรียนจะใช้ "แนวทางลดความเสี่ยง" ใดในการป้องกันตัวเอง

๑. กระจายการลงทุน: ไม่ควรลงเงินทั้งหมดในหุ้นตัวเดียวหรืออุตสาหกรรมเดียว ควรแบ่งไปลงทุนในสินทรัพย์อื่น เช่น พันธบัตร หรือกองทุนรวม

๒. ศึกษาข้อมูลให้รอบคอบก่อนตัดสินใจ: ต้องดูผลประกอบการและปัจจัยเสี่ยงของบริษัท/อุตสาหกรรมก่อน ไม่ใช่แค่เพราะความชอบ

เฉลยใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนอทางออก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ความเสี่ยงและผลตอบแทน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....ชั้น..... .....เลขที่.....กลุ่มที่.....

ชี้แจง: ให้นักเรียนในกลุ่มอ่านสถานการณ์ที่ได้รับมอบหมาย พร้อมวิเคราะห์และตอบคำถาม

สถานการณ์ (เลือก ๑ ข้อต่อกลุ่ม)

สถานการณ์ที่ ๑ คุณนำเงินเก็บทั้งหมดไปลงทุนในหุ้นของบริษัทเกมที่คุณชื่นชอบเพียงบริษัทเดียว โดยไม่ได้ดูข้อมูลผลประกอบการของบริษัทเลย และจู่ ๆ รัฐบาลก็ประกาศควบคุมอุตสาหกรรมเกม ทำให้ราคาหุ้นตกฮวบฮาบ

สถานการณ์ที่ ๒ คุณเห็นโฆษณาชวนเชื่อในแอปพลิเคชันว่า "ลงทุนกับเรา ๑,๐๐๐ บาท ได้ผลตอบแทน ๑๐,๐๐๐ บาท ภายใน ๑ สัปดาห์ เพียงแค่คลิก!" โดยผู้ชวนอ้างตัวว่าเป็นนักลงทุนต่างชาติ

สถานการณ์ที่ ๓ คุณซื้อที่ดินแปลงหนึ่ง แต่เมื่อต้องการขายต่อในอีก ๒ ปีข้างหน้าเพื่อนำเงินไปเรียนต่อ กลับหาคนซื้อไม่ได้เลย แม้จะลดราคาลงมามากแล้วก็ตาม

คำถาม (ให้นักเรียนระดมคำตอบ)

๑. สถานการณ์นี้มีความเสี่ยงประเภทใดบ้าง

๑. ความเสี่ยงฉ้อโกง: ถูกหลอกลงทุน (แชร์ลูกโซ่/การลงทุนปลอม)

๒. ความเสี่ยงเครดิต: ผู้ชวนอาจไม่มีตัวตนจริงและไม่จ่ายคืนตามสัญญา

๒. นักเรียนจะใช้ "แนวทางลดความเสี่ยง" ใดในการป้องกันตัวเอง

๑. ไม่เชื่อสิ่งที่ดูง่ายหรือเร็วเกินไป: ผลตอบแทนที่สูงเกินจริงและรวดเร็วเป็นสัญญาณอันตรายของการฉ้อโกง

๒. ศึกษาข้อมูลให้รอบคอบก่อนตัดสินใจ: ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของผู้ชวน/บริษัท และการได้รับอนุญาตจากหน่วยงานทางการ

เฉลยใบงานที่ ๑๐ เรื่อง เสนอทางออก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ความเสี่ยงและผลตอบแทน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....ชั้น..... .....เลขที่.....กลุ่มที่.....

ชี้แจง: ให้นักเรียนในกลุ่มอ่านสถานการณ์ที่ได้รับมอบหมาย พร้อมวิเคราะห์และตอบคำถาม

สถานการณ์ (เลือก ๑ ข้อต่อกลุ่ม)

สถานการณ์ที่ ๑ คุณนำเงินเก็บทั้งหมดไปลงทุนในหุ้นของบริษัทเกมที่คุณชื่นชอบเพียงบริษัทเดียว โดยไม่ได้ดูข้อมูลผลประกอบการของบริษัทเลย และจู่ ๆ รัฐบาลก็ประกาศควบคุมอุตสาหกรรมเกม ทำให้ราคาหุ้นตกฮวบฮาบ

สถานการณ์ที่ ๒ คุณเห็นโฆษณาชวนเชื่อในแอปพลิเคชันว่า "ลงทุนกับเรา ๑,๐๐๐ บาท ได้ผลตอบแทน ๑๐,๐๐๐ บาท ภายใน ๑ สัปดาห์ เพียงแค่คลิก!" โดยผู้ชวนอ้างตัวว่าเป็นนักลงทุนต่างชาติ

สถานการณ์ที่ ๓ คุณซื้อที่ดินแปลงหนึ่ง แต่เมื่อต้องการขายต่อในอีก ๒ ปีข้างหน้าเพื่อนำเงินไปเรียนต่อ กลับหาคนซื้อไม่ได้เลย แม้จะลดราคาลงมามากแล้วก็ตาม

คำถาม (ให้นักเรียนระดมคำตอบ)

๑. สถานการณ์นี้มีความเสี่ยงประเภทใดบ้าง

๑. ความเสี่ยงสภาพคล่อง: ขายสินทรัพย์ (ที่ดิน) ออกไปไม่ได้เมื่อต้องการใช้เงินตามเวลาที่กำหนด

๒. ความเสี่ยงตลาด: ราคาอาจไม่ได้เพิ่มขึ้นตามที่คาดการณ์ไว้

๒. นักเรียนจะใช้ "แนวทางลดความเสี่ยง" ใดในการป้องกันตัวเอง

๑. ศึกษาข้อมูลให้รอบคอบก่อนตัดสินใจ: ประเมินความต้องการของตลาดในพื้นที่นั้น และระยะเวลาที่คาดว่าจะขายได้

๒. กระจายการลงทุน: ไม่ควรนำเงินก้อนที่ต้องใช้ในระยะสั้น/กลาง ไปลงทุนในสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ (เช่น อสังหาริมทรัพย์) เพื่อลดความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การทดลองลงทุนและการปรับพอร์ต

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การลงทุนทุกแบบมีความเสี่ยง แต่เราสามารถลดความเสี่ยงได้ด้วยการกระจายการลงทุน และเมื่อสถานการณ์เปลี่ยน เราต้องปรับพอร์ตให้สมดุลอีกครั้ง

๓. สาระการเรียนรู้

๑. ความหมายของพอร์ตการลงทุน คือ การรวมสินทรัพย์ทั้งหมดที่เราลงทุนไว้

๒. เหตุผลที่ต้องมีพอร์ต

- ถ้าเอาเงินไปไว้ที่เดียว เช่น ลงทุนทองหมด ถ้าทองราคาตก ขาดทุนมาก
- ถ้าแบ่งหลายแบบ ถ้าอย่างหนึ่งขาดทุน อีกอย่างยังพยุงได้

๓. หลักการกระจายการลงทุน (Diversification) ไม่ทุ่มเงินทั้งหมดที่เดียวลดความเสี่ยง

๔. ความหมายของการปรับพอร์ต (Rebalance) คือ การจัดสัดส่วนใหม่หลังมีการเปลี่ยนแปลง เช่น ข่าวดี–ข่าวร้าย ทำให้มูลค่าเปลี่ยน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความหมายของพอร์ตการลงทุนและการปรับพอร์ต

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ทดลองจัดพอร์ตจากงบจำลองตัดสินใจปรับพอร์ตเมื่อเจอข่าวดี–ข่าวร้าย

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักว่าการไม่กระจายการลงทุนเสี่ยงสูงเกินไปและเห็นความสำคัญของการคิดรอบคอบก่อนลงทุน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ทดลองจัดพอร์ตจากงบจำลองตัดสินใจปรับพอร์ตเมื่อเจอข่าวดี–ข่าวร้าย โดยตระหนักว่าการไม่กระจายการลงทุนเสี่ยงสูงเกินไปและเห็นความสำคัญของการคิดรอบคอบก่อนลงทุน (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การทดลองลงทุนและการปรับพอร์ต
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ทดลองจัดพอร์ตจากงบจำลองตัดสินใจปรับพอร์ตเมื่อเจอข่าวดี–ข่าวร้าย โดยตระหนักว่าการไม่กระจายการลงทุนเสี่ยงสูงเกินไป และเห็นความสำคัญของการคิดรอบคอบก่อนลงทุน (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๑.๑) **ด้านความรู้** อธิบายความหมายของพอร์ตการลงทุนและการปรับพอร์ต **ด้านทักษะกระบวนการ** ทดลองจัดพอร์ตจากงบจำลองตัดสินใจปรับพอร์ตเมื่อเจอข่าวดี–ข่าวร้าย	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับความเสี่ยงและการตัดสินใจในชีวิตประจำวัน เพื่อนำเข้าสู่เรื่องการลงทุน ๒. ถ้าเรามีเงิน ๑๐๐ บาท แล้วเราตัดสินใจซื้อขนมที่ชอบที่สุดอย่างเดียว ๑๐๐ บาท ถ้าเกิดขนมนั้นรสชาติไม่ดีกว่าที่คิดเราจะรู้สึกอย่างไร ๓. ถ้าเราแบ่งเงิน ๑๐๐ บาท ไปซื้อขนม ๓ ชนิดแทน ถ้าชนิดหนึ่งรสชาติไม่ดี อีกสองชนิดยังอร่อยอยู่ เรารู้สึกอย่างไร ๔. ครูสรุปว่านี่คือหลักการคิดเดียวกับการลงทุน คือ การไม่ทุ่มทุกอย่างไปไว้ที่เดียว	๑. นักเรียนตั้งใจฟังและร่วมกันตอบคำถาม ๒. นักเรียนตอบตามความเข้าใจของตนเอง ๓. นักเรียนตอบตามความรู้สึกของตนเอง เช่น รู้สึกดีอยู่ไม่แย่ทั้งหมด	Powerpoint เรื่อง การทดลองลงทุนและการปรับพอร์ต	ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การจัดพอร์ตและปรับพอร์ต	- ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การจัดพอร์ตและปรับพอร์ต - ตรวจใบงาน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูอธิบายพอร์ตการลงทุนลงทุนโดยครูตั้งคำถามดังนี้ ๑.๑ นักเรียนเคยได้ยินคำว่าพอร์ตการลงทุนหรือไม่ ว่าพอร์ตการลงทุนหมายถึงอะไร	๑. ตัวอย่างคำตอบนักเรียน เคยได้ยิน คือ การรวมสินทรัพย์ทั้งหมดที่เราลงทุนไว้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การทดลองลงทุนและการปรับพอร์ต
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม ตระหนักว่าการไม่กระจายการลงทุนเสี่ยงสูงเกินไป และเห็นความสำคัญของการคิดรอบคอบก่อนลงทุน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๒. ครูยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงมูลค่าสินทรัพย์และนำเข้าสู่การปรับพอร์ต "สมมติพอร์ตเรามีหุ้น (๕๐%) กับทอง (๕๐%) ข่าวดีมา: ราคาทองพุ่งขึ้นมาก ทำให้ทองกลายเป็น ๗๐% ส่วนหุ้นเหลือ ๓๐%" จากนั้นครูถามคำถามชวนคิด ดังนี้ ๒.๑ นักเรียนคิดว่าจากตัวอย่างนี้พอร์ตตอนนี้เน้นหนักไปในทางไหน แล้วเราจะต้องทำอย่างไรให้กลับมาสมดุล ๒.๒ ในการจัดการในส่วนนี้เราเรียกว่าอะไร ๓. ครูฉลายภาพการกระจายเงินบนหน้าหน้าจอ แล้วตั้งคำถามชวนคิด ดังนี้ ๓.๑ ถ้าในตะกร้าเงินของเรามีแต่ทองคำ (๑๐๐%) แล้วมีข่าวว่าค้นพบเหมืองทองคำขนาดใหญ่ ทำให้ราคาทองตกวูบพอร์ตเราจะเกิดอะไรขึ้น	๒.๑ ตัวอย่างคำตอบนักเรียน ขายทองออก และนำเงินไปซื้อหุ้นเพิ่ม, จัดสัดส่วนใหม่ ๒.๒ การจัดการในส่วนนี้เรียกว่าการปรับพอร์ต ๓.๑ ตัวอย่างคำตอบนักเรียน ขาดทุนหนักมาก และมูลค่าพอร์ตลดลงเยอะ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การทดลองลงทุนและการปรับพอร์ต
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓.๒ แต่ถ้าเราแบ่งเงินออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่ ทองคำ (๓๐%) อสังหาฯ (๔๐%) พันธบัตร (๓๐%) แล้วราคาทองตกวูบเหมือนเดิม พอร์ตเราจะเกิดอะไรขึ้น ๓.๓ "การที่เราไม่ทุ่มเงินไว้ที่เดียว แต่แบ่งใส่สินทรัพย์หลายประเภทที่มีการขึ้นลงไม่พร้อมกัน หลักการนี้เราเรียกว่าอะไร" ๔. ครูสรุปการกระจายการลงทุน คือหัวใจสำคัญของการลงทุน เพราะมันช่วยลดความเสี่ยง โดยรวมของพอร์ต เหมือนกับการกินอาหารหลายอย่างให้ร่างกายสมดุล ไม่กินแต่อาหารชนิดเดียว	๓.๒ ตัวอย่างคำตอบนักเรียน พอร์ตจะไม่ได้รับผลกระทบทั้งหมด, ส่วนอสังหาฯ กับพันธบัตรยังพยุงไว้ได้, ยังมีเงินเหลือ ๓.๓ เรียกว่าการกระจายการลงทุน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มทำ “กิจกรรมจัดพอร์ตจำลอง” กลุ่มละ ๖ คน จากงบประมาณสมมุติ ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยต้องเลือกกระจายทุนใน ๓ สินทรัพย์ที่กำหนดพร้อมให้เหตุผล	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มทำ “กิจกรรมจัดพอร์ตจำลอง” กลุ่มละ ๖ คน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การทดลองลงทุนและการปรับพอร์ต
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูแจกใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การจัดพอร์ตและปรับพอร์ต ใบงานกำหนดให้เลือกลงทุนใน • หุ้น (ความเสี่ยงสูง) • กองทุนรวม (ความเสี่ยงกลาง) • พันธบัตร (ความเสี่ยงต่ำ) คำสั่ง "นักเรียนต้องแบ่งเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท เข้าไปใน ๓ ช่องนี้ โดยห้ามลงทุนในช่องใดช่องหนึ่งเกิน ๖๐%"	๒. นักเรียนรับใบงานพร้อมอ่านคำส่งให้ชัดเจนก่อนลงมือทำ			
	๓. ครูมอบสถานการณ์ให้แต่ละกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนตัดสินใจปรับสัดส่วนใหม่ คือ สถานการณ์: "คุณลงทุนใน หุ้น (๔๐%) กองทุนรวม (๔๐%) พันธบัตร (๒๐%) ข่าวร้าย คือ หุ้นตกลงอย่างหนักจนตอนนี้เหลือมูลค่าเพียง ๒๐% ของพอร์ตทั้งหมด" แล้วนักเรียนจะปรับพอร์ตนี้อย่างไรให้สัดส่วนกลับไปสมดุลหรือใกล้เคียงเดิมพร้อมบอกเหตุผล	๓. นักเรียนทราบสถานการณ์แล้วช่วยกันระดมความคิดเพื่อปรับปรับตามสัดส่วนที่เหมาะสม			
	๔. ครูสุ่มนักเรียน ๒-๓ กลุ่มนำเสนอการจัดพอร์ตเริ่มต้นและการตัดสินใจปรับพอร์ตพร้อมบอกเหตุผล	๔. นักเรียนออกมานำเสนอการจัดพอร์ตเริ่มต้นและการตัดสินใจปรับพอร์ตพร้อมบอกเหตุผล			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การทดลองลงทุนและการปรับพอร์ต
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ที่ปรับ เพื่อเน้นให้นักเรียนเข้าใจว่าต้องปรับพอร์ตอย่างไรเมื่อสัดส่วนเปลี่ยน				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูถามคำถามชวนคิดเพื่อสรุปบทเรียนในวันนี้ ๑.๑ นักเรียนคิดว่าการลงทุนทุกแบบมีความเสี่ยงจริงหรือไม่ ๑.๒ วันนี้นักเรียนเรียนรู้ 'เครื่องมือ' สำคัญอะไรในการลดความเสี่ยง ๑.๓ นักเรียนคิดว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดก่อนการลงทุนคืออะไร	 ๑.๑ นักเรียนตอบตามความเข้าใจของตนเอง ๑.๒ การกระจายการลงทุน และการปรับพอร์ต ๑.๓ คิดรอบคอบ, ไม่ทุ่มเงินทั้งหมดที่เดียว, ศึกษาข้อมูล			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง การทดลองลงทุนและการปรับพอร์ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การจัดพอร์ตและปรับพอร์ต

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายความหมายของพอร์ตการลงทุนและการปรับพอร์ต	ตรวจใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การจัดพอร์ตและปรับพอร์ต	ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การจัดพอร์ตและปรับพอร์ต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) ทดลองจัดพอร์ตจากงบจำลอง ตัดสินใจปรับพอร์ตเมื่อเจอข่าวดี–ข่าวร้าย	ตรวจใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การจัดพอร์ตและปรับพอร์ต	ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การจัดพอร์ตและปรับพอร์ต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักว่าการไม่กระจายการลงทุนเสี่ยงสูงเกินไปและเห็นความสำคัญของการคิดรอบคอบก่อนลงทุน	ตรวจใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การจัดพอร์ตและปรับพอร์ต	ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การจัดพอร์ตและปรับพอร์ต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) ทดลองจัดพอร์ตจากงบจำลอง ตัดสินใจปรับพอร์ตเมื่อเจอข่าวดี–ข่าวร้าย โดยตระหนักว่าการไม่กระจายการลงทุนเสี่ยงสูงเกินไปและเห็นความสำคัญของการคิดรอบคอบก่อนลงทุน (๑.๔.๑,๒.๑.๓,๔.๑.๑)	ตรวจใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การจัดพอร์ตและปรับพอร์ต	ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การจัดพอร์ตและปรับพอร์ต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน การทดลองลงทุนและการปรับพอร์ต

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การจัดพอร์ตและปรับพอร์ต	บอกความหมายพอร์ตการลงทุนและจัดการลงทุนได้สมดุล	จัดพอร์ตและปรับพอร์ตได้สมดุลและสมเหตุสมผลสูง ให้เหตุผลรอบคอบ และตระหนักถึงการลดความเสี่ยง	จัดพอร์ตและปรับพอร์ตแสดงความเข้าใจหลักการแต่การจัดสัดส่วนคำนวณอาจคลาดเคลื่อน ให้เหตุผล สื่อถึงความเข้าใจแต่ขาดความละเอียดรอบคอบ	จัดพอร์ตและปรับพอร์ตไม่มีการกระจายความเสี่ยง ที่ชัดเจน หรือปรับพอร์ตผิดทิศทางให้เหตุผลไม่เกี่ยวข้องหรือไม่ตระหนักถึงความเสี่ยง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การจัดพอร์ตและปรับพอร์ต
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การทดลองลงทุนและการปรับพอร์ต
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....ชั้น..... .....เลขที่.....กลุ่มที่.....

ส่วนที่ ๑ การจัดพอร์ตเบื้องต้น งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

คำชี้แจง: ให้นักเรียนจัดสรรเงินเข้า ๓ สินทรัพย์ โดยห้ามลงทุนในช่องใดช่องหนึ่งเกิน ๖๐ %

สินทรัพย์	ความเสี่ยง	จำนวนเงินที่ลงทุน (บาท)	สัดส่วน (%)
หุ้น (A)	สูง		
กองทุนรวม (B)	กลาง		
พันธบัตร (C)	ต่ำ		
รวม		๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐ %

เหตุผลที่จัดพอร์ตนี้

.....

.....

.....

ส่วนที่ ๓ การปรับพอร์ต (Rebalance)

- สถานการณ์: พอร์ตของคุณเริ่มต้นที่ หุ้น (๔๐%) กองทุนรวม (๔๐%) พันธบัตร (๒๐%)

- ข่าวร้าย "หุ้นตกลงอย่างหนัก จนตอนนี้มูลค่าหุ้นในพอร์ตคุณลดลง เหลือเพียง ๒๐% ของพอร์ตทั้งหมด (ส่วน B และ C ยังอยู่ ๔๐% และ ๒๐% ตามเดิม) "

คำสั่ง: นักเรียนต้องปรับพอร์ตใหม่เพื่อทำให้สัดส่วนกลับมาสมดุล หรือใกล้เคียงสัดส่วนเดิม (เช่น ๓๕:๔๕:๒๐)

สินทรัพย์	สัดส่วนก่อนปรับ (%)	สัดส่วนที่ปรับใหม่ (%)	การตัดสินใจ (ซื้อเพิ่ม/ขายออก)
หุ้น (A)			
กองทุนรวม (B)			
พันธบัตร (C)			
รวม	๘๐	๑๐๐	

เหตุผลในการปรับพอร์ตนี้

.....

.....

.....

เฉลย ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การจัดพอร์ตและปรับพอร์ต
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การทดลองลงทุนและการปรับพอร์ต
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....ชั้น..... .....เลขที่.....กลุ่มที่.....

ส่วนที่ ๑ การจัดพอร์ตเบื้องต้น งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

คำชี้แจง: ให้นักเรียนจัดสรรเงินเข้า ๓ สินทรัพย์ โดยห้ามลงทุนในช่องใดช่องหนึ่งเกิน ๖๐ %

สินทรัพย์	ความเสี่ยง	จำนวนเงินที่ลงทุน (บาท)	สัดส่วน (%)
หุ้น (A)	สูง	๔๐,๐๐๐	๔๐ %
กองทุนรวม (B)	กลาง	๓๕,๐๐๐	๓๕ %
พันธบัตร (C)	ต่ำ	๒๕,๐๐๐	๒๕ %
รวม		๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐ %

เหตุผลที่จัดพอร์ตนี้

ต้องการกระจายความเสี่ยงโดยเน้นลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูง-กลาง เพื่อหวังผลตอบแทนที่สูงขึ้น แต่ก็ยังเก็บส่วนหนึ่งไว้ในพันธบัตร (C) เพื่อความปลอดภัย

ส่วนที่ ๒ การปรับพอร์ต (Rebalance)

- สถานการณ์: พอร์ตของคุณเริ่มต้นที่ หุ้น (๔๐%) กองทุนรวม (๔๐%) พันธบัตร (๒๐%)

- ข่าวร้าย "หุ้นตกลงอย่างหนัก จนตอนนี้มูลค่าหุ้นในพอร์ตคุณลดลง เหลือเพียง ๒๐% ของพอร์ตทั้งหมด (ส่วน B และ C ยังอยู่ ๔๐% และ ๒๐% ตามเดิม) "

คำสั่ง: นักเรียนต้องปรับพอร์ตใหม่เพื่อทำให้สัดส่วนกลับมาสมดุล หรือใกล้เคียงสัดส่วนเดิม (เช่น ๓๕:๔๕:๒๐)

สินทรัพย์	สัดส่วนก่อนปรับ (%)	สัดส่วนที่ปรับใหม่ (%)	การตัดสินใจ (ซื้อเพิ่ม/ขายออก)
หุ้น (A)	๒๐ % (ลดลง)	๓๕ % - ๔๐ %	ซื้อเพิ่ม
กองทุนรวม (B)	๔๐ % (คงที่)	๓๕ % - ๔๕ %	ขายออกเล็กน้อย
พันธบัตร (C)	๒๐ % (คงที่)	๒๐ % - ๒๕ %	คงไว้หรือซื้อเพิ่ม
รวม	๘๐	๑๐๐	

เหตุผลในการปรับพอร์ตนี้

เพื่อทำให้สัดส่วนของสินทรัพย์กลับไปสมดุล (หรือใกล้เคียง) กับที่เราตั้งใจไว้ในตอนแรก และยังถือเป็นการซื้อสินทรัพย์ที่ราคาถูกลง (หุ้น) และขายสินทรัพย์ที่ราคาขึ้น(กองทุนรวม) ตามหลักการปรับพอร์ต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เปิดโจทย์การใช้ชีวิต

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเงินที่มั่นคงเริ่มจากการตั้งโจทย์ที่ชัดเจนในชีวิตจริง และรู้จักใช้ความรู้ที่มีมาเป็นเครื่องมือในการวางแผน

๓. สาระการเรียนรู้

๑. การทบทวนความรู้ที่ได้เรียนมาในชั่วโมงที่ ๑–๑๐ เช่น รายได้, การออม, ค่าเสียโอกาส, ความเสี่ยงและการลงทุนเบื้องต้น

๒. การตั้งโจทย์ชีวิตการเงินส่วนตัว เช่น อยากเก็บเงินซื้อจักรยาน , อยากลองทำงานพิเศษหารายได้และอยากลงทุนเล็ก ๆ

๓. หลักคิดว่าการวางแผนการเงิน คือ ก้าวแรกของความสำเร็จ

๔. วิธีเชื่อมโยงปัญหาจริงของตนเองเข้ากับความรู้ที่ได้เรียนมาแล้ว (อย่างน้อย ๓ เรื่อง)

๕. การเขียน “คำถามชีวิตการเงิน” เพื่อใช้ต่อยอดในชม. ๑๒–๑๔

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- ระบุปัญหาหรือเป้าหมายการเงินในชีวิตจริงของตนเองได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เชื่อมโยงความรู้จากชม. ๑–๑๐ อย่างน้อย ๓ เรื่อง มาใช้เป็นฐานตั้งโจทย์ของตน

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของการวางแผนการเงินไม่ใช่เพียงส่งงานครูแต่เพื่อใช้จริงในชีวิต

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เชื่อมโยงความรู้จากชม. ๑–๑๐ อย่างน้อย ๓ เรื่อง มาใช้เป็นฐานตั้งโจทย์ของตนโดยเห็นคุณค่าของการวางแผนการเงินไม่ใช่เพียงส่งงานครูแต่เพื่อใช้จริงในชีวิต (๑.๔.๑,๓.๑.๒,๔.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เปิดโจทย์การใช้ชีวิต
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เชื่อมโยงความรู้จากชม. ๑–๑๐ อย่างน้อย ๓ เรื่อง มาใช้เป็นฐานตั้งโจทย์ของตน โดยเห็นคุณค่าของการวางแผนการเงินไม่ใช่เพียงส่งงานครูแต่เพื่อใช้จริงในชีวิต (๑.๔.๑,๓.๑.๒,๔.๒.๒) **ด้านความรู้** ระบุปัญหาหรือเป้าหมายการเงินในชีวิตจริงของตนเองได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** เชื่อมโยงความรู้จากชม. ๑–๑๐ อย่างน้อย ๓ เรื่อง มาใช้เป็นฐานตั้งโจทย์ของตน	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูตั้งคำถามเปิด “ถ้าวันหนึ่งพ่อแม่ให้เงินก้อน ๕,๐๐๐ บาทมานักเรียนจะทำยังไงให้เงินนี้มีค่ามากที่สุด” ๒. ครูเชื่อมโยงความคิดกับชีวิตจริง “ทุกคำตอบที่เราคิดออกมาจริง ๆ แล้วคือการตัดสินใจทางการเงิน และทุกการตัดสินใจต้องมีแผนรองรับ ไม่งั้นอาจพลาดได้ง่าย ๆ” ๓. ครูย้ำว่านี่คือชีวิตจริงไม่ใช่การบ้าน “สิ่งที่เราจะทำต่อจากนี้ ไม่ใช่การบ้านที่ส่งครูแล้วจบ แต่คือการซ้อมชีวิตจริง ว่าถ้าเราอยากมีเป้าหมายการเงิน เราจะวางแผนยังไงในชีวิตจริง คนที่ล้มเหลวทางการเงิน ไม่ใช่เพราะไม่มีเงินแต่แจเป็นเพราะไม่มีแผน ถ้าเรามีแผน ถึงจะเริ่มด้วยเงินน้อย ก็เติบโตได้ แต่ถ้าไม่มีแผน ถึงได้เงินมากก็หมดไปง่าย ๆ”	๑. ตัวอย่างคำตอบ เช่น หนูซื้อของที่อยากได้เลย, หนูเก็บออมไว้เผื่อฉุกเฉิน และหนูลองไปซื้อทองเก็บไว้	Powerpoint เรื่อง เปิดโจทย์การใช้ชีวิต	ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง โจทย์ชีวิตการเงินของฉัน	- ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง โจทย์ชีวิตการเงินของฉัน - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เปิดโจทย์การใช้ชีวิต
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นคุณค่าของการวางแผนการเงินไม่ใช่เพียงส่งงานครู แต่เพื่อใช้จริงในชีวิต **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๔. ครูให้ตัวอย่างโจทย์ชีวิตการเงิน - อยากเก็บเงินซื้อจักรยานใน ๖ เดือน - อยากลองลงทุนเล็ก ๆ แบบไม่เสี่ยงมาก - อยากเก็บเงินไปทัศนศึกษา ๕. ครูถามชี้ประเด็น “ถ้าเราไม่มีโจทย์หรือเป้าหมายที่ชัด เราจะจัดการเงินได้ดีไหม” ๖. ครูเกริ่นเข้าสู่บทเรียนว่า “ต่อจากนี้ ๔ ชั่วโมง (ชม.๑๑–๑๔) เราจะทำสิ่งที่เรียกว่า My Money Playbook เป็นต้นแบบแผนการเงินส่วนตัวของเราเอง”	๒. ตัวอย่างคำตอบนักเรียน เช่น ไม่ได้ครับ เพราะไม่รู้จะเก็บเงินไปเพื่ออะไร , ก็จะใช้เงินไปเรื่อย ๆ หมดเร็ว			
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูเกริ่นนำก่อนเข้าสู่บทเรียนว่า “วันนี้เราจะย้อนกลับไปทบทวนตั้งแต่ชม. ๑–๑๐ อีกครั้งแต่ไม่ใช่แค่ท่องจำครูมีลูกปิงปอง ๓๐ ลูกจะวางไว้ที่โต๊ะครูจะถามคำถามทีละข้อ ใครอยากตอบให้ยกมือ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เปิดโจทย์การใช้ชีวิต
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ถ้าตอบได้ก็จะได้ลูกปิงปองไปเป็นสัญลักษณ์ว่าตอบแล้ว” ๒. ครูอธิบายวิธีการเล่น โดยครูถามคำถามตามหัวข้อ (๑–๑๐) หัวข้อละ ๓ คำถาม รวม ๓๐ คำถาม ๓. เด็กที่ตอบได้จะได้ลูกปิงปองไปถือไว้เป็นการยืนยันว่าเขามีส่วนร่วมแล้ว เด็กทุกคนต้องมีลูกปิงปองอย่างน้อย ๑ ลูกก่อนจบกิจกรรม ๔. ตัวอย่างบรรยากาศจริงโดยมีหัวข้อคำถามกำหนดไว้ ดังนี้ ๑) งานพิเศษของวัยรุ่น – ค่าของเวลา คำถาม ๑“นักเรียนคิดว่า ค่าขนมที่ได้กับเงินจากการทำงานพิเศษ ต่างกันอย่างไร” คำถาม ๒ “ทำไมเราต้องรู้ว่าทุนเริ่มต้นกับเวลาที่ใช้สำคัญต่อรายได้”	๑) งานพิเศษของวัยรุ่น – ค่าของเวลา คำถาม ๑ ตัวอย่างคำตอบ “ค่าขนมได้จากพ่อแม่ แต่เงินพิเศษมาจากแรงงานเรา” คำถาม ๒ ตัวอย่างคำตอบ “เพราะเวลาเป็นต้นทุน ถ้าใช้ไม่ดีรายได้ก็หาย”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เปิดโจทย์การใช้ชีวิต
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	คำถาม ๓ “ถ้ามีเวลาว่าง ๒ ชั่วโมงต่อวัน จะทำให้เป็นเงินได้อย่างไร”	คำถาม ๓ ตัวอย่างคำตอบ “เอาไปทำงานพิเศษ เช่น ทำคอนเทนต์ หรือช่วยงานบ้านแล้วได้ค่าตอบแทน”			
	๒) รายได้หลายทาง คำถาม ๑ “รายได้จากแรงงานคืออะไร ยกตัวอย่างมา ๑ อย่าง” คำถาม ๒ “รายได้จากทุนคืออะไร ยกตัวอย่างมา ๑ อย่าง” คำถาม ๓ “ทำไมการมีรายได้หลายทางถึงมั่นคงกว่ามีแค่ทางเดียว”	๒) รายได้หลายทาง คำถาม ๑ ตัวอย่างคำตอบ “เช่น ทำงานพิเศษ เสิร์ฟอาหาร” คำถาม ๒ ตัวอย่างคำตอบ “เช่น เอาเงินไปลงทุนซื้อขายของแล้วได้กำไร” คำถาม ๓ ตัวอย่างคำตอบ “เพราะถ้าทางหนึ่งหาย ยังมีอีกทางช่วยพยุง”			
	๓) เครื่องมือการเงินยุคใหม่ คำถาม ๑ “ถ้าจ่ายด้วย QR Code ดีกว่าจ่ายเงินสดอย่างไร” คำถาม ๒ “e-Wallet หรือกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ ใช้แล้วเสี่ยงอะไร” คำถาม ๓ “OTP สำคัญอย่างไรเวลาโอนเงิน”	๓) เครื่องมือการเงินยุคใหม่ คำถาม ๑ ตัวอย่างคำตอบ “เร็ว ไม่ต้องทอนเงิน” คำถาม ๒ ตัวอย่างคำตอบ “ถ้าเผลอกดผิดหรือโดนแฮกเงินหายง่าย” คำถาม ๓ ตัวอย่างคำตอบ “ช่วยยืนยันว่าเป็นเราจริง ป้องกันการถูกขโมย”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เปิดโจทย์การใช้ชีวิต
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๔) การออมระยะยาวและผลของเวลา คำถาม ๑ “ดอกเบี้ยทบต้นหมายความว่าอะไร” คำถาม ๒ “เงินเฟ้อมีผลต่อเงินเก็บอย่างไรไง” คำถาม ๓ “ถ้าออมเดือนละ ๑๐๐ บาทต่อเนื่อง ๓ ปี จะได้ประโยชน์อย่างไร” ๕) เงินสำรองฉุกเฉิน คำถาม ๑ “เงินสำรองฉุกเฉินคืออะไร” คำถาม ๒ “ควรมีเงินสำรองอย่างน้อยกี่เดือน” คำถาม ๓ “ถ้าไม่มีเงินสำรองเลย เวลาเกิดเหตุฉุกเฉินจะเป็นยังไง” ๖) ค่าเสียโอกาส คำถาม ๑ “ค่าเสียโอกาสคืออะไร”	๔) การออมระยะยาวและผลของเวลา คำถาม ๑ ตัวอย่างคำตอบ “คือดอกเบี้ยที่ทบเข้าเงินต้น แล้วดอกเบี้ยงอกเพิ่มอีก” คำถาม ๒ ตัวอย่างคำตอบ “ของแพงขึ้น เงินที่เก็บมีค่าน้อยลง” คำถาม ๓ ตัวอย่างคำตอบ “เงินโตขึ้นเพราะดอกเบี้ยทบต้น และมีวินัยออม” ๕) เงินสำรองฉุกเฉิน คำถาม ๑ ตัวอย่างคำตอบ “เงินที่เก็บไว้ใช้ยามจำเป็น เช่น เจ็บป่วย ของพัง” คำถาม ๒ ตัวอย่างคำตอบ “๓–๖ เดือนของค่าใช้จ่ายจำเป็น” คำถาม ๓ ตัวอย่างคำตอบ “อาจต้องกู้หนี้ยืมสินลำบากมาก” ๖) ค่าเสียโอกาส คำถาม ๑ ตัวอย่างคำตอบ “คือสิ่งที่เราเสียไปเมื่อเลือกอีกสิ่งหนึ่ง”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เปิดโจทย์การใช้ชีวิต
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	คำถาม ๒ “ถ้ามีเงิน ๕๐ บาท ซื้อขนมไปแล้วเสียโอกาสอะไร” คำถาม ๓ “การคิดถึงค่าเสียโอกาสช่วยอะไรเวลาใช้เงิน”	คำถาม ๒ ตัวอย่างคำตอบ “เสียโอกาสเก็บเงินไปดูหนัง” คำถาม ๓ ตัวอย่างคำตอบ “ทำให้คิดรอบคอบเลือกสิ่งที่คุ้มกว่า”			
	๗) พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล คำถาม ๑ “Dark Patterns คืออะไร” คำถาม ๒ “กาชาในเกมทำให้เราเสียเงินได้อย่างไร” คำถาม ๓ “ถ้าเจอโฆษณา BNPL ‘ซื้อก่อนจ่ายทีหลัง’ ควรคิดอะไร”	๗) พฤติกรรมการเงินวัยรุ่นและกับดักดิจิทัล คำถาม ๑ ตัวอย่างคำตอบ “ปุ่มสมัครใหญ่ ปุ่มยกเล็กเล็ก ซ่อนเงื่อนไข” คำถาม ๒ ตัวอย่างคำตอบ “เพราะหวังจะได้ของหายากเติมเรื่อย ๆ” คำถาม ๓ ตัวอย่างคำตอบ “คิดว่าเรามีเงินจ่ายตอนถึงเวลาไหม ไม่อย่างนั้นจะเป็นหนี้”			
	๘) การลงทุนทองคำ–พันธบัตรรัฐบาล คำถาม ๑ “ลงทุนทองคำต่างจากออมทองอย่างไร” คำถาม ๒ “ข้อดีของพันธบัตรรัฐบาลคืออะไร”	๘) การลงทุนทองคำ–พันธบัตรรัฐบาล คำถาม ๑ ตัวอย่างคำตอบ “ลงทุนคือซื้อขายเอากำไร ออมคือสะสมเพื่อได้ทองจริง” คำถาม ๒ ตัวอย่างคำตอบ “เสี่ยงต่ำ รัฐค้ำได้ดอกเบี้ยแน่นอน”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เปิดโจทย์การใช้ชีวิต
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	คำถาม ๓ “ถ้าเปรียบเทียบ ทองคำกับพันธบัตรต่างกันอย่างไร”	คำถาม ๓ ตัวอย่างคำตอบ “ทองผันผวนสูง กำไรได้มากก็เสียมาก / พันธบัตรมั่นคงแต่โตช้า”			
	๙) ความเสี่ยงและผลตอบแทน คำถาม ๑ “ทุกการลงทุนมีอะไรตามมาด้วยเสมอ”	๙) ความเสี่ยงและผลตอบแทน คำถาม ๑ ตัวอย่างคำตอบ “มีความเสี่ยง”			
	คำถาม ๒ “เสี่ยงแต่ละแบบที่เคยเรียนมีอะไรบ้าง”	คำถาม ๒ ตัวอย่างคำตอบ “ตลาด, เครดิต, สภาพคล่อง, ฉ้อโกง”			
	คำถาม ๓ “เราจะลดความเสี่ยงได้อย่างไร”	คำถาม ๓ ตัวอย่างคำตอบ “กระจายการลงทุน, ตรวจสอบข้อมูล, ไม่รีบตัดสินใจ”			
	๑๐) การกระจายการลงทุนและการปรับพอร์ต คำถาม ๑ “พอร์ตการลงทุนคืออะไร”	๑๐) การกระจายการลงทุนและการปรับพอร์ต คำถาม ๑ ตัวอย่างคำตอบ “คือการรวมสินทรัพย์หลายอย่างในกระเป๋าการเงินของเรา”			
	คำถาม ๒ “ทำไมต้องกระจายพอร์ต”	คำถาม ๒ ตัวอย่างคำตอบ “เพื่อลดความเสี่ยงถ้าอันหนึ่งตก อีกอันช่วยพยุง”			
	คำถาม ๓ “การปรับพอร์ต (Rebalance) หมายถึงอะไร”	คำถาม ๓ ตัวอย่างตอบ “คือปรับสัดส่วนใหม่ตามสถานการณ์ เช่น ทองขึ้นมาก ลดทอง เพิ่มพันธบัตร”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เปิดโจทย์การใช้ชีวิต
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเขียน “โจทย์ชีวิตการเงินของฉัน” โดยครูพูดให้นักเรียนเข้าใจว่า “สิ่งที่เรากำลังจะทำ ไม่ใช่การบ้านส่งครู แต่คือการซ้อมชีวิตจริงของเราเอง” ๒. เป้าหมายการเงินมีหลายระยะ ดังนี้ ๒.๑ ระยะสั้น คือ ๑–๓ เดือน เห็นผลเร็ว เช่น เก็บเงินซื้อของเล็ก ๆ หรือทัศนศึกษา ๒.๒ ระยะกลาง คือ ๖ เดือน–๒ ปี ใช้เวลานานขึ้น เช่น ซื้อจักรยาน/มือถือใหม่ ๒.๓ ระยะยาว คือ มากกว่า ๒–๓ ปี เรื่องใหญ่ เช่น เก็บเงินเรียนต่อ หรือสร้างกองทุนสำรอง” ๓. ครูให้นักเรียนทุกคนตั้งเป้าหมายการเงินอย่างน้อย ๑ ข้อ เพื่อฝึกวินัยและเห็นผลเร็ว ๔. ครูแจกใบงานที่ ๑๒ เรื่อง “โจทย์ชีวิตการเงินของฉัน” (ตาราง ๓ ช่อง) ให้นักเรียนทำเป็นรายบุคคล	๑. นักเรียนทำกิจกรรมเขียน “โจทย์ชีวิตการเงินของฉัน” โดยครูพูดให้นักเรียนเข้าใจว่า “สิ่งที่เรากำลังจะทำ ไม่ใช่การบ้านส่งครู แต่คือการซ้อมชีวิตจริงของเราเอง” ๒. นักเรียนทุกคนตั้งเป้าหมายการเงินอย่างน้อย ๑ ข้อ เพื่อฝึกวินัยและเห็นผลเร็ว ๓. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๒ เรื่อง โจทย์ชีวิตการเงินของฉัน โดยทำเป็นรายบุคคล			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เปิดโจทย์การใช้ชีวิต
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔.๑ ช่องที่ ๑ เป้าหมายของฉัน (สั้น/กลาง/ยาว) ๔.๒ ช่องที่ ๒ เหตุผลที่เลือก ๔.๓ ช่องที่ ๓ ความรู้จาก ชม.๑-๑๐ ที่จะใช้ (อย่างน้อย ๓ เรื่อง) ๕. นักเรียนแต่ละคนคิดและเขียนเป้าหมายของตนเองลงไป ตัวอย่าง ดังนี้ ๕.๑ ระยะสั้น “เก็บเงิน ๖๐๐ บาท ภายใน ๒ เดือน เพื่อซื้อรองเท้า” ๕.๒ ระยะกลาง “เก็บเงิน ๓,๐๐๐ บาท ภายใน ๑ ปี เพื่อซื้อจักรยาน” ๕.๓ ระยะยาว “เก็บเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ใน ๓ ปี เพื่อเป็นทุนเรียนพิเศษ” ๖. ครูเดินดูรอบห้อง ถามชี้นำเด็กที่คิดไม่ออกพร้อมให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนมีข้อสงสัย				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เปิดโจทย์การใช้ชีวิต
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๗. ครูให้จับกลุ่มย่อย ๓ คน โดยแต่ละคนเล่าเป้าหมายของตนเองให้เพื่อนฟัง (๑ นาที/คน) ๘. ครูสุ่มเรียก ๓–๔ คน ให้ออกมาเล่าเป้าหมายของตัวเอง (อย่างน้อย ๑ สั้น + ๑ กลาง + ๑ ยาว) ครูเขียนบนกระดานเป็นตัวอย่างให้ทั้งห้องเห็นว่าเป้าหมายต่างกัน แต่โยงกับสิ่งที่เรียนมาได้ เช่น “ซื้อจักรยาน ใช้เรื่องค่าเสียโอกาส + การออม” หรือ “เก็บเงินฉุกเฉิน ใช้เรื่องเงินสำรอง + รายได้หลายทาง” ๙. ครูสรุปว่า “เห็นไหมว่าแต่ละคนมีเป้าหมายต่างกัน แต่ทุกเป้าหมายสามารถโยงกับสิ่งที่เราเรียนมาได้ นี่คือก้าวแรกของการทำ My Money Playbook”	๔. นักเรียนจับกลุ่มย่อย ๓ คน โดยแต่ละคนเล่าเป้าหมายของตนเองให้เพื่อนฟัง (๑ นาที/คน) ๕. นักเรียนออกมาเล่าเป้าหมายของตนเองให้เพื่อนฟังหน้าห้องเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสะท้อนโดยครูสุ่มถามดังนี้	๑. นักเรียนตอบคำถามตามความเข้าใจของตนเอง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เปิดโจทย์การใช้ชีวิต
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๑ หลังจากที่ได้ลองเขียนเป้าหมายแล้ว รู้สึกยังไงบ้าง ๑.๒ อะไรคือความท้าทายของการทำให้เป้าหมายนี้สำเร็จ ๒. ครูสรุปร่วมกับนักเรียน “เห็นไหมว่าการตั้งเป้าหมายการเงิน ไม่ว่าจะสั้นหรือยาว มันคือการบอกตัวเองว่าจะก้าวไปทางไหน”	๒. นักเรียนตั้งใจฟังครูสรุปประเด็นท้ายบทเรียน			

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง เปิดโจทย์การใช้ชีวิต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง โจทย์ชีวิตการเงินของฉัน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) ระบุปัญหาหรือเป้าหมายการเงินในชีวิตจริงของตนเองได้	ตรวจใบงานที่ ๑๒ เรื่อง โจทย์ชีวิตการเงินของฉัน	ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง โจทย์ชีวิตการเงินของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) เชื่อมโยงความรู้จากชม. ๑-๑๐ อย่างน้อย ๓ เรื่อง มาใช้เป็นฐานตั้งโจทย์ของตน	ตรวจใบงานที่ ๑๒ เรื่อง โจทย์ชีวิตการเงินของฉัน	ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง โจทย์ชีวิตการเงินของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เห็นคุณค่าของการวางแผนการเงินไม่ใช่เพียงส่งงานครูแต่เพื่อใช้จริงในชีวิต	ตรวจใบงานที่ ๑๒ เรื่อง โจทย์ชีวิตการเงินของฉัน	ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง โจทย์ชีวิตการเงินของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) เชื่อมโยงความรู้จากชม. ๑-๑๐ อย่างน้อย ๓ เรื่อง มาใช้เป็นฐานตั้งโจทย์ของตนโดยเห็นคุณค่าของการวางแผนการเงินไม่ใช่เพียงส่งงานครูแต่เพื่อใช้จริงในชีวิต (๑.๔.๑,๓.๑.๒,๔.๒.๒)	ตรวจใบงานที่ ๑๒ เรื่อง โจทย์ชีวิตการเงินของฉัน	ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง โจทย์ชีวิตการเงินของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง เปิดโจทย์การใช้ชีวิต

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง โจทย์ชีวิตการเงินของฉัน	คิดและเขียนเป้าหมายชีวิตการเงินของตนเองทั้ง ๓ ระยะจากนั้นระบุเหตุผลและความรู้จากบทเรียน (ชม. ๑-๑๐ ที่จะใช้)	นักเรียนสามารถคิดและเขียนเป้าหมายการเงินครบทั้ง ๓ ระยะ พร้อมบอกเหตุผลและความรู้จากบทเรียนใน ชม. ๑-๑๐ ได้	นักเรียนคิดและเขียนเป้าหมายการเงินได้แต่ยังไม่ครบบางระยะ บอกเหตุผลและความรู้จากบทเรียนใน ชม. ๑-๑๐ ได้	นักเรียนไม่สามารถคิดและเขียนเป้าหมายการเงินได้ และไม่สามารถระบุความรู้จากบทเรียน ชม. ที่ ๑-๑๐ ได้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง โจทย์ชีวิตการเงินของฉัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เปิดโจทย์การใช้ชีวิต
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....ชั้น..... .....เลขที่.....กลุ่มที่.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนคิดและเขียนเป้าหมายชีวิตการเงินของตนเองทั้ง ๓ ระยะ จากนั้นระบุเหตุผลและความรู้จากบทเรียน (ชั่วโมงที่ ๑-๑๐ ที่จะใช้)

ระยะเวลาเป้าหมาย	เป้าหมายการเงินของฉัน	เหตุผลที่เลือก	ความรู้จาก ชม. ๑-๑๐ เกี่ยวข้องอย่างน้อย ๓ เรื่อง
ระยะสั้น (๑-๓ เดือน)	....	....	....
ระยะกลาง (๖ เดือน – ๒ ปี)	....	....	....
ระยะยาว (มากกว่า ๒ ปีขึ้นไป)	....	....	....

เฉลยใบงานที่ ๑๒ เรื่อง โจทย์ชีวิตการเงินของฉัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เปิดโจทย์การใช้ชีวิต
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....ชั้น..... .....เลขที่.....กลุ่มที่.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนคิดและเขียนเป้าหมายชีวิตการเงินของตนเองทั้ง ๓ ระยะ จากนั้นระบุเหตุผลและความรู้จากบทเรียน (ชั่วโมงที่ ๑-๑๐ ที่จะใช้)

ระยะเวลาเป้าหมาย	เป้าหมายการเงินของฉัน	เหตุผลที่เลือก	ความรู้จาก ชม. ๑-๑๐ เกี่ยวข้องอย่างน้อย ๓ เรื่อง
ระยะสั้น (๑-๓ เดือน)	เก็บเงิน ๖๐๐ บาท ภายใน ๒ เดือน เพื่อซื้อรองเท้าใหม่	รองเท้าคู่เก่าขาดแล้ว	เรื่องการออม, เรื่องค่าเสียโอกาส และเรื่องรายได้หลายทาง
ระยะกลาง (๖ เดือน – ๒ ปี)	ก็บเงิน ๓,๐๐๐ บาท ภายใน ๑ ปี เพื่อซื้อจักรยาน	ใช้ไปโรงเรียนได้ ลดค่าเดินทาง	เรื่องเงินสำรองฉุกเฉิน, เรื่องค่าเสียโอกาส และเรื่องการลงทุนทองคำ (เปรียบเทียบก่อนใช้เงินก้อน)
ระยะยาว (มากกว่า ๒ ปีขึ้นไป)	เก็บเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ภายใน ๓ ปี เพื่อเป็นทุนเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ	อยากสอบเข้ามหาวิทยาลัยที่ดี	เรื่องการวางแผนระยะยาว, เรื่องความเสี่ยง และเรื่องการกระจายพอร์ต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง เริ่มต้นลงมือทำตามเป้าหมายการเงิน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเงินที่ดีเริ่มจากการ มีเป้าหมายและลงมือทำจริง แม้จะเล็กน้อย แต่การฝึกซ้อมในชีวิตจริงจะทำให้เราค่อย ๆ คุมเงินและอนาคตของตัวเองได้

๓. สาระการเรียนรู้

- การวางแผนการเงินไม่ใช่การเขียนทฤษฎี แต่คือการเลือกเป้าหมายจริงแล้วลองทำให้เห็นผล
- วิธีเลือกเป้าหมายที่เหมาะสมกับวัย ม.๒
    - เป้าหมายระยะสั้น (๑–๒ เดือน เช่น เก็บเงินค่าหนังสือ, ซื้ออุปกรณ์กีฬาเล็ก ๆ)
    - เป้าหมายระยะกลาง (๓–๖ เดือน เช่น เก็บเงินซื้อจักรยาน, ค่าเดินทางทัศนศึกษา)
- วิธีแปลงเป้าหมายเป็นแผนปฏิบัติ
    - ระบุจำนวนเงินที่ต้องใช้
    - แหล่งรายได้/วิธีเก็บ (ค่าขนม, งานพิเศษเล็ก ๆ, ออมรายวัน)
    - กำหนดวิธีติดตามผล (สมุดบันทึก, แอป, หรือใบบันทึกที่ครูให้)
- หลักการเบื้องต้นจากสิ่งที่เรียนมา (ชม.๑–๑๐) ที่นำมาใช้
    - การมองค่าเสียโอกาส ต้องเลือกใช้เงินอย่างมีเหตุผล
    - เงินสำรองฉุกเฉิน ต้องกันเงินไว้ก่อนใช้
    - ความเสี่ยง ทุกการเลือกมีข้อจำกัด ต้องคิดรอบคอบ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เข้าใจว่าการวางแผนที่ดีต้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายจริงของชีวิต

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- กำหนดเป้าหมายการเงินของตนเอง (ระยะสั้น–กลาง) และเขียนแผนการลงมือทำจริง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของการวางแผนและลงมือทำจริง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

กำหนดเป้าหมายการเงินของตนเอง (ระยะสั้น–กลาง) และเขียนแผนการลงมือทำจริง โดยเห็นคุณค่าของการวางแผนและลงมือทำจริง (๑.๑.๓,๔.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง เริ่มต้นลงมือทำตามเป้าหมายการเงิน
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน กำหนดเป้าหมายการเงินของตนเอง (ระยะสั้น–กลาง) และเขียนแผนการลงมือทำจริง โดยเห็นคุณค่าของการวางแผนและลงมือทำจริง (๑.๑.๓,๔.๑.๑) **ด้านความรู้** เข้าใจว่าการวางแผนที่ดีต้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายจริงของชีวิต **ด้านทักษะกระบวนการ** กำหนดเป้าหมายการเงินของตนเอง (ระยะสั้น–กลาง) และเขียนแผนการลงมือทำจริง	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยกิจกรรม “เป้าหมายที่พลาด–เป้าหมายที่ตั้งไว้” ด้วยการถามคำถามชวนคิด ดังนี้ ๑.๑ ใครเคยตั้งใจว่าจะเก็บเงินซื้อของสักอย่าง แต่สุดท้ายเก็บไม่สำเร็จบ้าง ๒. ครูหยิบตัวอย่างเป้าหมายที่เด็กเขียนไว้ในใบงานที่ ๑๒ เมื่อชั่วโมงที่แล้ว “ครั้งก่อนหลายคนตั้งเป้าไว้ เช่น ซื้อจักรยาน เก็บเงินฉุกเฉิน หรือลองลงทุนเล็ก ๆ ถ้าเราไม่วางแผนดี ๆ เป้าหมายเหล่านี้ก็อาจกลายเป็นเหมือนที่เพื่อนบอกว่า ‘ตั้งใจแต่ไม่สำเร็จ’ ได้เหมือนกัน” ๓. ครูพูดเชื่อมดยงกับสิ่งที่เรียนมา “จริง ๆ สิ่งที่ทำให้เราพลาด ก็คือสิ่งที่เราเคยเรียนมาแล้ว เช่น ไม่มีเงินสำรอง เจอเรื่องฉุกเฉินก็ต้องเอาเงินเก็บมาใช้, ไม่คิดค่าเสียโอกาส เผลอใช้กับสิ่งไม่จำเป็นจนพลาดสิ่ง	๑.๑ ตัวอย่างคำตอบนักเรียน - หนูอยากเก็บเงินซื้อหูฟัง แต่เผลอใช้ไปก่อน - ผมเคยตั้งใจซื้อจักรยาน แต่ไม่รู้จะเริ่มเก็บยังไง เลยล้มเลิก ๒. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบาย	Powerpoint เรื่อง เริ่มต้นลงมือทำตามเป้าหมายการเงิน	ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง แผนการเงินเบื้องต้นของฉัน	- ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง แผนการเงินเบื้องต้นของฉัน - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง เริ่มต้นลงมือทำตามเป้าหมายการเงิน
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นคุณค่าของการวางแผนและลงมือทำจริง **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	ที่สำคัญกว่า และไม่กระจายพอร์ตเอาเงินไปไว้ที่เดียว พอมีปัญหาก็หมดเลย” ๔. ครูสรุปก่อนเข้าสู่บทเรียนว่า “วันนี้เราจะเริ่มเขียน แผนการเงินจริง ของเราเริ่มจากเป้าหมายระยะสั้น (๑–๒ เดือน) ที่ทำได้จริง และถ้าใครพร้อมก็ลองตั้งเป้าหมายระยะกลาง (๓–๖ เดือน) ด้วย”	๓. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบาย			
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้ทุกคนหยิบใบงานที่ ๑๒ ที่ทำไว้ในชม.๑๑ ออกมา จากนั้นครูถามนำว่า “ใครอยากเล่าเป้าหมายที่ตัวเองเขียนไว้เมื่อครั้งก่อนสั้น ๆ บ้าง” ๒. ครูเขียนเป้าหมายของนักเรียนขึ้นกระดาน (อย่างน้อย ๓–๔ ตัวอย่าง) ครูชี้ให้เห็นว่า “ส่วนใหญ่เป้าหมายที่เราเขียนไว้ยังค่อนข้างกว้าง ยังไม่บอกว่าจะทำยังไงให้สำเร็จ” ๓. ครูถามชี้นำด้วยคำถามชวนคิดเพื่อทบทวนความรู้เดิม ดังนี้	๑. ตัวอย่างคำตอบนักเรียน - หนูอยากเก็บเงินซื้อจักรยาน - ผมอยากเก็บเงินฉุกเฉิน ๑,๐๐๐ บาท - หนูอยากลองลงทุนเล็ก ๆ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง เริ่มต้นลงมือทำตามเป้าหมายการเงิน
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓.๑ ถ้าอยากซื้อจักรยานใน ๖ เดือน ต้องทำอะไรบ้าง ๓.๒ ถ้าอยากมีเงินสำรองฉุกเฉิน ๑,๐๐๐ บาท จะทำยังไงให้ไม่เผลอใช้ไป ๔. ครูอธิบายเชื่อมโยงกลับไปยังสิ่งที่เรียนมาในชม. ๑–๑๐ ดังนี้ ๔.๑ รายได้หลายทาง ถ้ามีรายได้เสริมจะเก็บได้เร็วขึ้น ๔.๒ เงินสำรองฉุกเฉิน ช่วยป้องกันการใช้เงินเก็บผิดวัตถุประสงค์ ๔.๓ ค่าเสียโอกาส ถ้าเอาเงินไปซื้อของเล็กน้อยจะพลาดเป้าหมายใหญ่ ๔.๔ การลงทุน/ทองคำ–พันธบัตรใช้ต่อยอดในอนาคต	๓.๑ ตัวอย่างคำตอบ “ต้องกันเงินไว้ทุกเดือน”, “ห้ามเอาเงินไปซื้อขนม” ๓.๒ ตัวอย่างคำตอบ “ออมในกระปุกแยก”, “ฝากบัญชีธนาคารต่างหาก”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง เริ่มต้นลงมือทำตามเป้าหมายการเงิน
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕. ครูเขียนโครงสร้าง “แผนการเงินเบื้องต้น” บนกระดาน • เป้าหมาย (Goal): จะทำอะไร (ชัดเจน) • เหตุผล (Why): ทำไมถึงสำคัญ • วิธี (How): จะทำยังไงให้สำเร็จ (ออม, กันเงิน, ลดรายจ่าย) • เวลา (When): ระยะสั้น (๑–๒ เดือน), ระยะกลาง (๓–๖ เดือน), ระยะยาว (๖ เดือนขึ้นไป) ๖. ครูถามย้ำเพื่อกระตุกความคิด ดังนี้ ๖.๑ ถ้าไม่เขียนเหตุผล เราจะมีแรงใจเก็บเงินได้ไหม ๖.๒ ถ้าไม่กำหนดเวลา เป้าหมายจะสำเร็จได้หรือไม่ ๗. ครูสรุปว่า “วันนี้เราจะเปลี่ยนเป้าหมายกว้าง ๆ ที่เคยเขียนในชั่วโมงที่ ๑๑ ให้แคบลงและชัดขึ้น พร้อมมีวิธีการที่ทำได้จริง”	๖.๑ ตัวอย่างคำตอบ “ไม่มีค่ะ เพราะไม่รู้ทำไปเพื่ออะไร” ๖.๒ ตัวอย่างคำตอบ “ไม่ได้ครับ เพราะมันจะเลื่อนไปเรื่อย ๆ”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง เริ่มต้นลงมือทำตามเป้าหมายการเงิน
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูแจกใบงานที่ ๑๓ “แผนการเงินเบื้องต้นของฉัน” (ตาราง ๔ ช่อง: เป้าหมาย–เหตุผล–วิธี–เวลา) ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า “ช่องเป้าหมาย ให้เขียนเป้าหมายที่เราเคยทำใน ชม.๑๑ แต่ต้องเขียนให้แคบและชัดเจนขึ้น ทุกช่องคือร่างจริงของแผนการเงินส่วนตัว ไม่ใช่แค่ส่งครู แต่ใช้ในชีวิตจริงได้”	๑. นักเรียนรับใบงานที่ ๑๓ เรื่อง “แผนการเงินเบื้องต้นของฉัน” พร้อมทำเป็นรายบุคคล			
	๒. ครูชี้นำว่า “ทุกคนต้องเริ่มที่ เป้าหมายระยะสั้น (๑–๒ เดือน) ก่อน เช่น เก็บ ๕๐๐ บาท ซื้อหนังสือ, เก็บ ๑,๐๐๐ บาทเป็นเงินสำรอง ใครพร้อมค่อยเพิ่มเป้าหมายระยะกลาง (๓–๖ เดือน) เช่น เก็บ ๓,๐๐๐ บาท ซื้อจักรยาน หรือบางคนอาจลองเขียนเป้าหมายระยะยาว (๖ เดือนขึ้นไป) เช่น เก็บ ๑๐,๐๐๐ บาทเพื่อเรียนพิเศษ”	๒. นักเรียนฟังครูอธิบายอย่างตั้งใจ			
	๓. ครูเดินดูและถามเด็กที่ยังไม่เข้าใจพร้อมให้คำปรึกษา	๓. นักเรียนสอบถามเมื่อมีข้อสงสัย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง เริ่มต้นลงมือทำตามเป้าหมายการเงิน
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๔. ครูให้นักเรียนแต่ละคนเล่าเป้าหมายระยะสั้น/กลาง/ยาวของตัวเอง จากนั้นให้เพื่อน ๆ ช่วยกันถามและชี้ข้อคิด เช่น - “วิธีที่เธอเขียนมันพอจริงไหม” - “มีอะไรในชม.๑–๑๐ ที่ช่วยเธอได้” ๕. ครูสุ่มเรียกอย่างน้อย ๓ คนให้เล่าเป้าหมาย ๓ ระยะ (สั้น/กลาง/ยาว) หน้าชั้นเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้	๔. ตัวอย่างคำตอบนักเรียน - “ของเธอควรใช้เรื่องค่าเสียโอกาส จะได้ไม่ซื้อของเล่นเล็ก ๆ” - “ของเราใช้เงินสำรองฉุกเฉินช่วยได้			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปสิ่งที่ทำวันนี้ว่า “วันนี้แต่ละคนได้ลองเขียนแผนการเงินเบื้องต้น ของตัวเองแล้ว มีทั้งเป้าหมายระยะสั้น ระยะกลาง และบางคนลองคิดระยะยาวด้วย เราเห็นแล้วว่า ถ้าไม่มีเหตุผลชัดเจนหรือไม่กำหนดเวลา เป้าหมายก็อาจไม่สำเร็จ แต่ถ้าเขียนชัดเจน เราจะมองเห็นทางเดินของตัวเองชัดขึ้น”	๑. นักเรียนฟังครูอธิบายอย่างตั้งใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง เริ่มต้นลงมือทำตามเป้าหมายการเงิน
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูย้ำความสำคัญว่า “แผนที่เราเขียนวันนี้ไม่ใช่การบ้านส่งครู แต่คือคู่มือชีวิตจริง ของเราคนที่ล้มเหลวทางการเงิน ไม่ใช่เพราะไม่มีเงิน แต่เพราะไม่เคยมีแผน คนที่มีแผน ต่อให้เริ่มจากเงินน้อยก็สามารถเติบโตได้” ๓. ครูมอบหมายภารกิจชีวิตจริง “จากนี้ไป อยากให้ทุกคนลองเริ่มทำตามเป้าหมายระยะสั้นที่เขียนไว้ เช่น เก็บเงินวันละ ๒๐ บาท ลดการซื้อน้ำหวาน หรือกันเงินไว้เผื่อฉุกเฉิน”ลองทำจริง ช่วงเวลาก่อนที่เราจะมาเจอกันชั่วโมงหน้า แล้วสังเกตว่าทำได้หรือไม่ได้เพราะอะไร” ๔. ครูเชื่อมโยงสู่ชั่วโมงหน้า “ครั้งหน้า (ชม.๑๓) ครูจะถามว่า ใครลองทำตามแผนแล้วเป็นยังไงบ้าง สิ่งไหนทำได้ สิ่งไหนติดขัด เราจะมาช่วยกันปรับแผนให้ดีขึ้น”	๒. นักเรียนเตรียมตัววางแผนเพื่อปรับปรุงแผนของตนเองให้ดียิ่งขึ้น			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง เริ่มต้นลงมือทำตามเป้าหมายการเงิน

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง แผนการเงินเบื้องต้นของฉัน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) เข้าใจว่าการวางแผนที่ดีต้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายจริงของชีวิต	ตรวจใบงานที่ ๑๓ เรื่อง แผนการเงินเบื้องต้นของฉัน	ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง แผนการเงินเบื้องต้นของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) กำหนดเป้าหมายการเงินของตนเอง (ระยะสั้น–กลาง) และเขียนแผนการลงมือทำจริง	ตรวจใบงานที่ ๑๓ เรื่อง แผนการเงินเบื้องต้นของฉัน	ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง แผนการเงินเบื้องต้นของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เห็นคุณค่าของการวางแผนและลงมือทำจริง	ตรวจใบงานที่ ๑๓ เรื่อง แผนการเงินเบื้องต้นของฉัน	ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง แผนการเงินเบื้องต้นของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) กำหนดเป้าหมายการเงินของตนเอง (ระยะสั้น–กลาง) และเขียนแผนการลงมือทำจริง โดยเห็นคุณค่าของการวางแผนและลงมือทำจริง (๑.๑.๓,๔.๑.๑)	ตรวจใบงานที่ ๑๓ เรื่อง แผนการเงินเบื้องต้นของฉัน	ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง แผนการเงินเบื้องต้นของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง เริ่มต้นลงมือทำตามเป้าหมายการเงิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง แผนการเงินเบื้องต้นของฉัน	ระบุเป้าหมายได้ครบทุกระยะและให้มีความสอดคล้องกับชีวิตจริง	นักเรียนสามารถระบุเป้าหมายได้ครบทุกระยะ พร้อมมีเหตุผลสอดคล้องกับชีวิตจริง และเขียนวิธีการที่ชัดเจนที่สื่อถึงความตั้งใจในการวางแผนการเงินของตนเอง	นักเรียนสามารถระบุเป้าหมายได้อย่างน้อย ๒ ระยะ พร้อมมีเหตุผลที่สอดคล้องกับชีวิตจริง แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจในการวางแผนการเงิน	นักเรียนไม่สามารถระบุเป้าหมายได้ ไม่มีความสอดคล้องกับชีวิตจริง และไม่ตั้งใจหรือไม่เห็นความสำคัญของการวางแผนการเงิน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง แผนการเงินเบื้องต้นของฉัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง เริ่มต้นลงมือทำตามเป้าหมายการเงิน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....ชั้น..... .....เลขที่.....กลุ่มที่.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนนำใบงานจาก ชั่วโมงที่ ๑๑ ขึ้นมาแล้วเลือกเป้าหมายที่เขียนไว้ ๑–๒ ข้อ นำมาเขียนต่อในตารางนี้ให้ชัดเจนขึ้น โดยต้องมีเป้าหมายระยะสั้น มาอย่างน้อย ๑ ข้อ และให้เขียนเพิ่มเป็นระยะกลางและระยะยาวให้สมบูรณ์

ระยะเวลา	เป้าหมาย	เหตุผล	วิธีการ	เวลากำหนด
ระยะสั้น (๑-๒ เดือน)	.....	.....	.....	.....
	.....	.....	.....	.....
	.....	.....	.....	.....
	.....	.....	.....	.....
ระยะกลาง (๖ เดือน)	.....	.....	.....	.....
	.....	.....	.....	.....
	.....	.....	.....	.....
	.....	.....	.....	.....
ระยะยาว (๑๒ เดือน)	.....	.....	.....	.....
	.....	.....	.....	.....
	.....	.....	.....	.....
	.....	.....	.....	.....

เฉลยตัวอย่างคำตอบ ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง แผนการเงินเบื้องต้นของฉัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง เริ่มต้นลงมือทำตามเป้าหมายการเงิน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....ชั้น..... .....เลขที่.....กลุ่มที่.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนนำใบงานจาก ชั่วโมงที่ ๑๑ ขึ้นมาแล้วเลือกเป้าหมายที่เขียนไว้ ๑–๒ ข้อ นำมาเขียนต่อในตารางนี้ให้ชัดเจนขึ้น โดยต้องมีเป้าหมายระยะสั้น มาอย่างน้อย ๑ ข้อ และให้เขียนเพิ่มเป็นระยะกลางและระยะยาวให้สมบูรณ์

ระยะเวลา	เป้าหมาย	เหตุผล	วิธีการ	เวลากำหนด
ระยะสั้น (๑-๒ เดือน)	เก็บเงิน ๕๐๐ บาท เป็นเงินสำรอง	เผื่อฉุกเฉินจะได้พร้อมใช้และไม่ต้องยืมใคร	เก็บค่าขนมวันละ ๑๕ บาท	สิ้นเดือนพฤศจิกายน
ระยะกลาง (๖ เดือน)	เก็บเงิน ๔,๐๐๐ บาท ซื้อแท็บเล็ตมือสอง	ใช้สำหรับการศึกษาค้นคว้าเพื่อเรียนรู้เพิ่มเติม	เก็บสัปดาห์ละ ๑๕๐ บาท หรือเงินที่ผู้ใหญ่มอบค่าขนมให้ตามโอกาสต่าง ๆ	เดือนเมษายน
ระยะยาว (๑๒ เดือน)	เก็บเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท เพื่อนำไปเรียนพิเศษ	เพื่อเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัยในสาขาที่สนใจ	เก็บเงินประจำเดือนละ ๘๐๐ บาท พร้อมทำงานเสริมช่วงปิดเทอม	สิ้นสุดเดือนตุลาคม ปีหน้า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศึกษาผลการปฏิบัติจริงและปรับแผนการเงิน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การวางแผนการเงินไม่ใช่เรื่องตายตัว แต่ต้องกล้าปรับตามผลการปฏิบัติจริงและข้อมูลใหม่ เพื่อให้เป้าหมายยังท้าทายและเป็นไปได้จริง

๓. สาระการเรียนรู้

๑. การทบทวนผลจากการลองทำตามเป้าหมายที่วางไว้ใน ชั่วโมงที่ ๑๒ อะไรทำได้สำเร็จ อะไรติดขัด

๒. การปรับแผนโดยใช้ ๒ แหล่งข้อมูล

๑) ประสบการณ์จริง จากการลองปฏิบัติ (ทำง่ายกว่าที่คิด ยกระดับ, ทำยากเกินไป ปรับให้สมจริง)

๒) ข้อมูลเสริม/เงื่อนไขภายนอก เช่น ราคาทอง, ดอกเบี้ยออมทรัพย์, ค่าใช้จ่ายประจำที่เพิ่งพบเจอจริงในชีวิตประจำวัน

๓. หลักคิดการปรับแผน

๑) อย่าปรับลงจนหย่อนยานเกินไป

๒) อย่าปรับขึ้นจนเกินกำลัง

๓) เป้าหมายที่ดี คือความท้าทายและเป็นไปได้จริง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายได้ว่าทำไมต้องปรับแผนตามผลที่เกิดขึ้นจริงและข้อมูลใหม่

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ปรับแผนการเงินของตนเองได้อย่างเหมาะสมโดยใช้ทั้งประสบการณ์ตรงและข้อมูลเสริม

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- มีทัศนคติยืดหยุ่น มองการปรับแผนเป็นการพัฒนา ไม่ใช่ความล้มเหลว

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ปรับแผนการเงินของตนเองได้อย่างเหมาะสมโดยใช้ทั้งประสบการณ์ตรงและข้อมูลเสริม โดยมีทัศนคติยืดหยุ่น มองการปรับแผนเป็นการพัฒนาไม่ใช่ความล้มเหลว (๑.๔.๑,๓.๑.๓,๔.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศึกษาผลการปฏิบัติจริงและปรับแผนการเงิน
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ปรับแผนการเงินของตนเองได้อย่างเหมาะสมโดยใช้ทั้งประสบการณ์ตรงและข้อมูลเสริมโดยมีทัศนคติยืดหยุ่นมองการปรับแผนเป็นการพัฒนา ไม่ใช่ความล้มเหลว (๑.๔.๑,๓.๑.๓,๔.๑.๑) **ด้านความรู้** อธิบายได้ว่าทำไมต้องปรับแผนตามผลที่เกิดขึ้นจริงและข้อมูลใหม่ **ด้านทักษะกระบวนการ** ปรับแผนการเงินของตนเองได้อย่างเหมาะสมโดยใช้ทั้งประสบการณ์ตรงและข้อมูลเสริม	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูเชื่อมโยงข้อมูลจากชั่วโมงที่ ๑๒ ว่า “จากครั้งที่แล้ว เราได้เขียนแผนการเงินไว้ทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และบางคนก็ลองตั้งระยะยาวด้วยมีใครบ้างที่ได้ลองทำเป้าหมายระยะสั้นมาแล้วในชีวิตจริงหนึ่งสัปดาห์” ๒. ครูอธิบายเสริมว่า “ส่วนเป้าหมายระยะกลางหรือยาว เช่น เก็บเงินซื้อจักรยาน หรือเก็บเป็นหมื่นไว้เรียนต่อ ถึงแม้ยังไม่ถึงเวลา แต่เราต้องคอยคิดว่าแผนที่เขียนไว้จะเดินต่อไปยังไง” ๓. ครูตั้งคำถามชวนความคิด ดังนี้ ๓.๑ ถ้าเป้าหมายระยะสั้นที่เขียนไว้ ทำได้ง่ายกว่าที่คิด เราควรทำอย่างไร ๓.๒ ถ้าเป้าหมายระยะกลางหรือยาวดูยากเกินไปตั้งแต่แรกควรเลิก หรือควรทำอะไร	๑. ตัวอย่างคำตอบนักเรียน “ผมทำได้ เพราะกันเงินไว้ตั้งแต่ต้นสัปดาห์” , “หนูพลาดไปใช้เงินกับของเล่น เลยไม่เหลือเก็บ” ๒. นักเรียนฟังครูอธิบายเสริมอย่างตั้งใจ ๓.๑ ตัวอย่างคำตอบนักเรียน “เราสามารถเพิ่มเป้าหมายขึ้นได้” ๓.๒ ตัวอย่างคำตอบนักเรียน “ปรับให้เล็กลงแต่ยังเก็บต่อ”	Powerpoint เรื่อง ศึกษาผลการปฏิบัติจริงและปรับแผนการเงิน	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ปรับแผนการเงินของฉัน	- ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ปรับแผนการเงินของฉัน - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศึกษาผลการปฏิบัติจริงและปรับแผนการเงิน
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม มีทัศนคติยืดหยุ่น มองการปรับแผนเป็นการพัฒนา ไม่ใช่ความล้มเหลว **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๔. ครูเกริ่นนำเข้าสู่บทเรียนว่า “วันนี้เราจะเรียนรู้วิธีปรับแผนการเงิน ให้ดีขึ้นจากสิ่งที่เราได้ลองทำจริง และยังมองไปถึงเป้าหมายระยะกลางและยาวที่ตั้งไว้ด้วยทั้งเพิ่มขึ้นเมื่อทำได้ง่าย และปรับให้สมจริงเมื่อยากเกินไป แต่ไม่ใช่ลดลงจนหย่อนยานนี่คือก้าวต่อไปในการทำ My Money Playbook ของเรา”				
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูทบทวนจากชั่วโมงที่ ๑๒ โดยครูให้นักเรียนหยิบใบงานที่ ๑๓ เรื่อง “แผนการเงินเบื้องต้น” ขึ้นมา ๒. ครูถามใช้คำถามชี้นำนักเรียน ดังนี้ ๒.๑ ใครลองทำเป้าหมายระยะสั้นมาแล้วบ้าง เช่น เก็บเงินใน ๑–๒ เดือน ๒.๒ ใครมีเป้าหมายระยะกลาง เช่น ๓–๖ เดือน แล้วเจอปัญหาอะไรบ้าง ๒.๓ ใครตั้งเป้าหมายระยะยาว เช่น เก็บเงิน ๑๐,๐๐๐ บาทใน ๑ ปี คิดว่าไกลเกินไปไหม	๑. นักเรียนหยิบใบงานที่ ๑๓ เรื่อง “แผนการเงินเบื้องต้น” ขึ้นมา ๒. ตัวอย่างคำตอบนักเรียน ๒.๑ ผมทำได้ตามที่เขียนไว้ แต่พอเพื่อนชวนไปกินข้าวก็เกือบพลาด ๒.๒ หนูตั้งว่าจะเก็บ ๓,๐๐๐ ใน ๖ เดือน แต่ยังไม่ถึงครึ่งเลย ๒.๓ ผมตั้งว่าเก็บหมื่นใน ๑ ปี แต่คิดว่าไกลเกินไป			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศึกษาผลการปฏิบัติจริงและปรับแผนการเงิน
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. ครูสรุปว่า “นี่คือธรรมชาติของแผนการเงิน ระยะสั้นทำได้ง่ายกว่า ส่วนระยะกลาง–ยาวต้องใช้เวลาและวินัยมากขึ้น และทุกเป้าหมายสามารถปรับให้เหมาะสมได้” ๔. ครูเริ่มอธิบายวิธีคิดเรื่องการปรับแผน โดยครูเขียนบนกระดาน ปรับขึ้น – ปรับลง – ปรับวิธี ดังนี้ ๔.๑ ปรับขึ้น: ถ้าเป้าหมายง่ายเกินไป เพิ่มเป้า เช่น เก็บได้เกินกว่าที่ตั้งไว้ ๔.๒ ปรับลง: ถ้าเป้าหมายยากเกินไป ลดลงเล็กน้อย แต่ยังคงความท้าทาย ๔.๓ ปรับวิธี: ถ้าเป้าเหมาะสมแต่ใช้วิธีผิด เปลี่ยนวิธี เช่น จากเก็บรายวัน เก็บรายสัปดาห์ ๕. ครูถามย้ำว่า “ถ้าเจอปัญหาแล้วเลิกทำเลย แบบนี้จะไปถึงเป้าหมายได้หรือไม่” ๖. ครูแจกใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง “คำแนะนำการหาข้อมูล” (๑ แผ่นต่อคน) พร้อมครูอธิบายตามใบ	๓. ตัวอย่างคำตอบนักเรียน “ไม่ได้ค่ะ เพราะจะไม่มีโอกาสสำเร็จเลย”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศึกษาผลการปฏิบัติจริงและปรับแผนการเงิน
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ความรู้ว่า หากจะปรับแผนต้องรู้จักหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายของตน เช่น ๑) ถ้าเป้าหมายคือ การออม/ฝากเงินดูดอกเบี้ยออมทรัพย์–ฝากประจำ ๒) ถ้าเป้าหมายคือ การลงทุนทองคำ ดูราคาทองรายวัน ๓) ถ้าเป้าหมายคือ หารายได้เสริม ค้นหางานพิเศษหรืองานออนไลน์ที่ทำได้จริง ๔) ถ้าเป้าหมายคือ ระยะยาว (หมื่นขึ้นไป) ศึกษาเงินเฟ้อและราคาสินค้า ๕) ถ้าเป้าหมายคือ ควบคุมการใช้จ่าย ลองทำบันทึกรายจ่าย ๖) ถ้าเป้าหมายคือ ลงทุนออนไลน์ ตรวจสอบแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือเพื่อป้องกันการฉ้อโกง ๗) ถ้าเป้าหมายคือ การเลือกใช้เงินคุ้มค่าคิดค่าเสียโอกาสของสิ่งที่เลิกซื้อ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศึกษาผลการปฏิบัติจริงและปรับแผนการเงิน
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๗. ครูสรุปท้ายช่วงว่า “ครูไม่สามารถบอกข้อมูลที่ตรงกับทุกคนได้ เพราะเป้าหมายแต่ละคนต่างกัน ดังนั้นการหาข้อมูลจริงที่เหมาะกับเป้าหมายของตนเองคือสิ่งที่สำคัญที่สุด”				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนลงมือทำใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ปรับแผนการเงินของฉัน โดยให้นักเรียนหยิบเป้าหมายจากใบงานจากชั่วโมงที่ ๑๒ (ระยะสั้น–ระยะกลาง–ระยะยาว) มาเขียนใหม่ในตารางนี้ แล้วบันทึกว่า เกิดอะไรขึ้นจริง และจะปรับแผนอย่างไร โดยอ้างอิงข้อมูลจริงหรือเหตุผลส่วนตัว ๒. ครูเดินตรวจดูความเรียบร้อยของนักเรียนในการทำใบงาน พร้อมให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนเกิดข้อสงสัยขึ้น	๑. นักเรียนลงมือทำใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ปรับแผนการเงินของฉัน โดยให้นักเรียนหยิบเป้าหมายจากใบงานจากชั่วโมงที่ ๑๒ (ระยะสั้น–ระยะกลาง–ระยะยาว) มาเขียนใหม่ในตารางนี้ แล้วบันทึกว่า เกิดอะไรขึ้นจริง และจะปรับแผนอย่างไร โดยอ้างอิงข้อมูลจริงหรือเหตุผลส่วนตัว ๒. นักเรียนขอคำปรึกษาจากครู			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศึกษาผลการปฏิบัติจริงและปรับแผนการเงิน
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๓. ครูสุ่มนักเรียน ๒-๓ คนออกมาสะท้อนผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียน โดยเพื่อนร่วมห้องรับฟังพร้อมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องงานของตนเอง	๓. นักเรียน ๒-๓ คนออกมาสะท้อนผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียน โดยเพื่อนร่วมห้องรับฟังพร้อมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องงานของตนเอง			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูทบทวนภาพรวม ดังนี้ “วันนี้เราได้ปรับแผนของตัวเองแล้วใช่หรือไม่ ทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว บางคนปรับขึ้น บางคนปรับลง บางคนเปลี่ยนวิธีเห็นไหมว่าไม่มีใครผิด แต่ทุกคนต้องหาวิธีที่เหมาะกับตัวเอง” ๒. ครูสรุปเน้นย้ำความสำคัญ “การเงินในชีวิตจริงไม่มีใครเขียนครั้งเดียวแล้วสำเร็จเลยคนฉลาดทางการเงินคือคนที่เขียนแผน ลองทำจริง เจออุปสรรคแล้วปรับให้เหมาะกับชีวิต” ๓. ครูมอบหมายภารกิจไปให้นักเรียนไปทำจริง ครูพูดกับทั้งห้องว่า“สัปดาห์นี้ ครูอยากให้ทุกคนลองทำตามแผนที่เราปรับแล้วจะเป็นการเก็บเงินทุกวัน	นักเรียนรับฟังครูอย่างตั้งใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศึกษาผลการปฏิบัติจริงและปรับแผนการเงิน
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	การกันค่าใช้จ่ายรายสัปดาห์ หรือการฝากธนาคาร ทำให้จริงหนึ่งสัปดาห์ แล้วสังเกตตัวเองด้วยว่า อะไรที่ทำได้ตามแผน อะไรที่ยังสะดุด และเราจะปรับใหม่ยังไง” ๔. ครูสรุปปิดท้าย “คราวหน้า (ชม.๑๔) ครูจะถามว่า ที่ไปลองทำจริงมาได้ผลตามที่เขียนไว้หรือไม่ มีตรงไหนที่ทำได้ดี ตรงไหนที่ยังยากและเราจะรวบรวมทุกอย่างมาเป็น Playbook การเงินของตัวเอง ที่ใช้ได้จริงในชีวิต”				

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง ศึกษาผลการปฏิบัติจริงและปรับแผนการเงิน

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ปรับแผนการเงินของฉัน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายได้ว่าทำไมต้องปรับแผนตามผลที่เกิดขึ้นจริงและข้อมูลใหม่	ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ปรับแผนการเงินของฉัน	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ปรับแผนการเงินของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) ปรับแผนการเงินของตนเองได้อย่างเหมาะสมโดยใช้ทั้งประสบการณ์ตรงและข้อมูลเสริม	ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ปรับแผนการเงินของฉัน	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ปรับแผนการเงินของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) มีทัศนคติยืดหยุ่น มองการปรับแผนเป็นการพัฒนา ไม่ใช่ความล้มเหลว	ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ปรับแผนการเงินของฉัน	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ปรับแผนการเงินของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) ปรับแผนการเงินของตนเองได้อย่างเหมาะสมโดยใช้ทั้งประสบการณ์ตรงและข้อมูลเสริมโดยมีทัศนคติยืดหยุ่น มองการปรับแผนเป็นการพัฒนา ไม่ใช่ความล้มเหลว (๑.๔.๑,๓.๑.๓,๔.๑.๑)	ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ปรับแผนการเงินของฉัน	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ปรับแผนการเงินของฉัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ศึกษาผลการปฏิบัติจริงและปรับแผนการเงิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ปรับแผนการเงินของฉัน	ระบุการปรับแผนที่สามารถสอดคล้องกับความเป็นจริงได้	นักเรียนสามารถระบุเป้าหมายได้ดี สามารถนำไปปรับใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน	นักเรียนสามารถระบุเป้าหมายได้พอใช้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้บางส่วน	นักเรียนไม่สามารถระบุเป้าหมายได้ ไม่สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ปรับแผนการเงินของฉัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศึกษาผลการปฏิบัติจริงและปรับแผนการเงิน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....ชั้น..... .....เลขที่.....กลุ่มที่.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนลงมือทำใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ปรับแผนการเงินของฉัน โดยให้นักเรียนหยิบเป้าหมายจากใบงานจากชั่วโมงที่ ๑๒ (ระยะสั้น–ระยะกลาง–ระยะยาว) มาเขียนใหม่ในตารางนี้ แล้วบันทึกว่าเกิดอะไรขึ้นจริงและจะปรับแผนอย่างไร โดยอ้างอิงข้อมูลจริงหรือเหตุผลส่วนตัว

เป้าหมาย	สิ่งที่เกิดขึ้น/ปัญหาที่พบ	ข้อมูลใหม่ที่หาเพิ่ม	แผนที่ปรับแล้ว
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลย ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ปรับแผนการเงินของฉัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศึกษาผลการปฏิบัติจริงและปรับแผนการเงิน
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....ชั้น..... .....เลขที่.....กลุ่มที่.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนลงมือทำใบงานที่ ๑๔ เรื่อง ปรับแผนการเงินของฉัน โดยให้นักเรียนหยิบเป้าหมายจากใบงานจากชั่วโมงที่ ๑๒ (ระยะสั้น–ระยะกลาง–ระยะยาว) มาเขียนใหม่ในตารางนี้ แล้วบันทึกว่าเกิดอะไรขึ้นจริง และจะปรับแผนอย่างไร โดยอ้างอิงข้อมูลจริงหรือเหตุผลส่วนตัว

เป้าหมาย	สิ่งที่เกิดขึ้น/ปัญหาที่พบ	ข้อมูลใหม่ที่หาเพิ่ม	แผนที่ปรับแล้ว
เก็บเงิน ๖๐๐ บาทใน ๒ เดือน	ทำได้บางวัน แต่พอมีเพื่อนชวนไปกินขนม เลยใช้เงินเกือบหมด เก็บได้จริงแค่ ๓๐๐ บาท	ค่าใช้จ่ายจริงต่อวันเฉลี่ย ๓๕ บาท ทำให้เก็บไว้วันละ ๑๐ บาทยาก	ปรับวิธีเปลี่ยนเป็นเก็บเงินทุกวันจันทร์ ๕๐ บาท ใส่กระปุก โดยคาดว่าจะจรบ ๔๐๐-๕๐๐ ใน ๒ เดือน
เก็บเงิน ๓,๐๐๐ บาท ใน ๖ เดือน เพื่อซื้อจักรยาน	เดือนแรกเก็บได้เพียง ๓๐๐ บาท เพราะพ่อแม่ให้ค่าขนมวันละ ๔๐ บาท ใช้จริงวันละ ๓๐ บาท ทำให้เหลือเก็บน้อย	พบว่าถ้าเปิดบัญชีฝากประจำ ๖ เดือน ดอกเบี้ยสูงกว่าออมทรัพย์ ประมาณ ๑.๕ %	ปรับวิธีการโดยการปรับลดลงเป้าหมายลงเหลือ ๒,๕๐๐ แต่เปิดบัญชีฝากประจำรายเดือนเพื่อให้มีวินัยและดอกเบี้ยเพิ่ม
เก็บเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ใน ๑ ปี เพื่อซื้อคอมพิวเตอร์	ผ่านไป ๒ เดือน เก็บได้เพียง ๘๐๐ บาท คิดว่ายากเกินไปเพราะรายได้หลักมีแค่ค่าขนม	รู้ว่าช่วงปิดเทอมสามารถหารายได้จากการทำงานพิเศษ รายได้เพิ่มขึ้นอีกเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท	ปรับวิธีเก็บค่าขนมรายเดือน รวมกับงานพิเศษช่วงปิดเทอม คาดว่าจะถึง ๘,๐๐๐ บาท – ๙,๐๐๐ บาทใน ๑ ปี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง My Money Playbook

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเงินที่มั่นคงไม่ได้เกิดจากความตั้งใจเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีแผนเป็นลายลักษณ์อักษรที่สามารถทบทวนและปรับใช้ได้จริง

๓. สาระการเรียนรู้

๑. การรวบรวมเป้าหมายการเงินระยะสั้น–กลาง–ยาวที่เขียนไว้ในชั่วโมงที่ ๑๑–๑๓

๒. การจัดทำ Playbook ส่วนตัว

๑) หน้าปก เป้าหมายหลัก แรงบัลดาลใจ

๒) ใบงาน ชั่วโมงที่ ๑๑

๓) ใบงาน ชั่วโมงที่ ๑๒

๔) ใบงาน ชั่วโมงที่ ๑๓

๕) ใบงาน ชั่วโมงที่ ๑๔

๖) หน้าสะท้อนคิด (Reflection) ปิดหน่วยในชั่วโมงที่ ๑๕

๓. แนวคิด Playbook คือ “คู่มือชีวิตจริง” ไม่ใช่การบ้าน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- ใช้ความรู้จากชั่วโมงที่ ๑–๑๓ มาบูรณาการในแผนการเงินส่วนบุคคลได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วางโครงสร้าง My Money Playbook ของตนเองได้ครบถ้วน

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- มีความมุ่งมั่นที่จะนำ Playbook ไปใช้จริงในช่วงปิดเทอมและต่อเนื่องในชีวิต

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วางโครงสร้าง My Money Playbook ของตนเองได้ครบถ้วน โดยมีความมุ่งมั่นที่จะนำ Playbook ไปใช้จริงในช่วงปิดเทอมและต่อเนื่องในชีวิต (๓.๑.๒,๔.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง My Money Playbook
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วางโครงสร้าง My Money Playbook ของตนเองได้ครบถ้วน โดยมีความมุ่งมั่นที่จะนำ Playbook ไปใช้จริงในช่วงปิดเทอมและต่อเนื่องในชีวิต (๓.๑.๒,๔.๑.๑) **ด้านความรู้** ใช้ความรู้จากชั่วโมงที่ ๑–๑๓ มาบูรณาการในแผนการเงินส่วนบุคคลได้ **ด้านทักษะกระบวนการ** วางโครงสร้าง My Money Playbook ของตนเองได้ครบถ้วน	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการพูดเชื่อมโยงจากชั่วโมงที่ ๑๓ ว่า “จากครั้งที่แล้ว เราได้ปรับแผนที่เขียนไว้ ทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และบางคนมีระยะยาวด้วยคราวนี้ถึงเวลาที่เราจะเอาแผนเหล่านั้นมารวมเป็นเล่มเดียว เรียกว่า My Money Playbook” ๒. ครูหยิบตัวอย่างสมุดของครู มาโชว์ (เป็นแฟ้มหรือสมุดที่รวมใบงานที่ ๑๑–๑๓ เข้าด้วยกัน พร้อมหน้าปกและตารางบันทึก) พร้อมครูพูดเน้นย้ำว่า “นี่คือตัวอย่างสมุดของครูของนักเรียนก็จะทำแบบนี้แต่ใส่เรื่องราวของตัวเองลงไป” ๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า “ที่ผ่านมา เรามีแค่ใบงานแยกไว้ คล้ายกระดาษบันทึกทีละแผ่นแต่ถ้าเรานำมารวมเป็นเล่ม เราจะเห็นเส้นทางการเงินของตัวเองชัดขึ้น ตั้งแต่เป้าหมาย วิธีทำ การปรับแผน และการบันทึกผล” ครูเขียนบนกระดาน ดังนี้ ๓.๑ ใบงานชั่วโมงที่ ๑๑ คือ ตั้งเป้าหมาย	๑. นักเรียนร่วมกันรับฟังครูอย่างตั้งใจ	Powerpoint เรื่อง My Money Playbook	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ฉันกับ Playbook การเงิน	- ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ฉันกับ Playbook การเงิน - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง My Money Playbook
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม มีความมุ่งมั่นที่จะนำ Playbook ไปใช้จริงในช่วงปิดเทอมและต่อเนื่องในชีวิต **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	๓.๒ ใบงานชั่วโมงที่ ๑๒ คือ วิธีทำให้สำเร็จ ๓.๓ ใบงานชั่วโมงที่ ๑๓ คือ การปรับแผน ๓.๔ ชั่วโมงที่ ๑๔ คือ การรวมเป็น Playbook ๔. ครูตั้งคำถามกระตุกความคิดด้วยคำถามชวนคิดดังนี้ - ถ้าเรามีเป้าหมายชัด แต่ไม่มีเล่ม Playbook ที่บันทึกไว้ตลอดเวลา จะตามดูว่าเราทำได้จริงหรือไม่อย่างไร ๕. ครูเกริ่นนำเข้าสู่บทเรียนว่า “วันนี้เราจะเริ่มประกอบ My Money Playbook ของตัวเอง ตั้งแต่หน้าปก จัดระเบียบเนื้อหา และเพิ่มตารางบันทึก ๓ เดือน เพื่อท้าทายตัวเองจริง ๆ ก่อนเปิดเทอมหน้าใครทำจริงจัง เล่มนี้จะกลายเป็นสมุดที่มีค่ามากที่สุดสำหรับชีวิตเรา”	- นักเรียนตอบได้อย่างอิสระตามประสบการณ์ของตัวเอง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง My Money Playbook
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ทบทวนและเชื่อมโยงว่า “จากครั้งที่แล้ว (ชั่วโมงที่ ๑๓) เราปรับแผนการเงินของตัวเองให้สมจริงขึ้น วันนี้เราจะก้าวต่อไป คือทำให้แผนของเรากลายเป็นสมุด Playbook ส่วนบุคคล”	๑. นักเรียนฟังครูอธิบายอย่างตั้งใจ			
	๒. ครูเปิดสมุดตัวอย่างของครู ให้ดู (มีปก + ใบงานชั่วโมงที่ ๑๑–๑๓ จัดเรียง , ตารางบันทึก และหน้าสะท้อนคิด)	๒. นักเรียนร่วมกันชมสมุดตัวอย่างของครูเพื่อนำเป็นแนวทางในการจัดทำเล่นของตนเอง			
	๓. ครูถามชี้นำว่า “เวลาเรามีสมุดที่รวมทุกอย่างเอาไว้แบบนี้มันต่างจากการมีใบงานกระจัดกระจายยังไง”	๓. นักเรียนตอบได้อย่างอิสระตามความเข้าใจของตนเอง			
	๔. ครูอธิบายโครงสร้าง ครูแสดงโครงสร้างบนกระดาน/หน้าจอ โดยให้นักเรียนจดตาม โดยมีรายละเอียด ดังนี้ ๑) หน้าปก ชื่อ + เป้าหมายหลัก + แรงบันดาลใจ (เขียน/วาดตกแต่งได้)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง My Money Playbook
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒) ใบงาน ชม.๑๑ คำถามชีวิตการเงินของฉัน ๓) ใบงาน ชม.๑๒ แผนการเงินเบื้องต้น ๔) ใบงาน ชม.๑๓ การปรับแผน ๕) ใบงาน ชม.๑๔ ตารางบันทึก ๓ เดือน (ใหม่) ๖) หน้าสุดท้าย Reflection (จะเขียนใน ชม.๑๕) ๕. ครูอธิบายเสริมว่า “วันนี้เราจะเพิ่มหัวใจสำคัญ คือ ตารางบันทึก ๓ เดือนเพราะถ้าเรามีแค่แผนแต่ไม่บันทึกการทำจริง ๆ มันก็ไม่ต่างจากการบ้านส่งครู” ๖. ครูอธิบายตารางบันทึก ๓ เดือน ครูแจกตัวอย่างตารางบันทึก (กระดาษ ๑ แผ่น) ให้นักเรียนสอดเข้าไปใน Playbook ๗. ครูอธิบายการใช้ว่า ๗.๑ ทุกสัปดาห์ ให้เขียนลงว่าเราเก็บเงินหรือทำตามแผนได้จริงไหม				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง My Money Playbook
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๗.๒ ถ้าเจออุปสรรค เช่น มีเพื่อนชวนไปกินขนม เขียนไว้ และคิดวิธีแก้ ๗.๓ เมื่อครบ ๓ เดือน เราจะเห็นเลยว่าเราทำได้จริงหรือเปล่า ๘. ครูปิดท้ายขั้นสอนว่า “วันนี้เราจะลงมือทำ Playbook จริง ๆ กันใครอยากใช้แฟ้ม ใครอยากเย็บเล่ม หรือใครอยากถ่ายโอนลงสมุดใหม่ก็สามารถทำได้ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือเราจะมีตารางบันทึก ๓ เดือน ที่จะพิสูจน์ว่าเราเป็นคนทำจริง ไม่ใช่คนที่แค่เขียนส่งครู”				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนกิจกรรมลงมือทำ Playbook โดยเริ่มบันทึกจริง พร้อมครูแจกแบบตัวอย่างเล่ม Playbook ของครูให้ดู (เพื่อให้เห็นภาพจริงว่าหนังสือ/แฟ้มที่สมบูรณ์จะหน้าตาเป็นอย่างไร)	๑. นักเรียนนำใบงานจากชั่วโมงที่ ๑๑–๑๓ (ที่ทำไว้แล้ว) มาต่อเรียงเติมหน้าปกที่ครูเตรียมแบบฟอร์มไว้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง My Money Playbook
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูอธิบายว่า “นี่คือสมุด My Money Playbook ของเราเอง เราจะเติมต่อเรื่อย ๆ ไปจนจบหน่วย และมันจะกลายเป็นคู่มือชีวิตการเงินส่วนตัวของแต่ละคน” ๓. ครูแจกใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “ตารางบันทึก ๓ เดือน” ให้ทุกคนใส่เป็นหน้าถัดไปของ Playbook ๔. ครูอธิบายทันทีว่า “ครูตั้งใจให้พวกเราฝึกจริงช่วงปิดเทอมนี้นะครับ เพราะเราจะหยุดเรียนประมาณ ๓ เดือน มีนาคม เมษายน พฤษภาคม แล้วพอเปิดเทอมใหม่ก็จะกลางเดือนพฤษภา เท่ากับว่าถ้าเราเริ่มวันนี้ เราจะได้เวลาฝึกเกือบ ๓ เดือนเต็ม ๆ ใครที่ลงมือก่อนก็จะได้พัฒนาตัวเองก่อน ใครที่ยังไม่เห็นความสำคัญก็ยังไม่ได้เปลี่ยนแปลงอะไร แต่อนาคตมันไม่แน่นอน เราต้องสู้กับตัวเองถึงจะเป็นคนที่ฉลาดทางการเงินได้”				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง My Money Playbook
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕. ครูอธิบายเสริมว่า “การฝึกฝนตนเอง ถ้าไม่บันทึกไว้ เราจะไม่รู้เลยว่าตัวเองทำสำเร็จหรือพลาดตรงไหน การบันทึกจึงไม่ใช่แค่เขียนส่งครู แต่เป็นเครื่องมือเตือนใจ ว่าทุกวัน ทุกสัปดาห์ เราทำตามเป้าหมายที่ตั้งไว้จริงหรือไม่” ๖. ครูสรุปวิธีใช้ใบงานว่า “ใบงานนี้ที่ครูแจกเป็นเพียงตัวอย่าง ถ้าครบ ๓ เดือนแล้วก็ทำเพิ่มเองได้ จะถ่ายเอกสารเพิ่ม ใส่แฟ้ม หรือเขียนต่อในสมุดก็ได้ สำคัญที่สุดคือมีวินัยฝึกฝนตนเองต่อเนื่อง และใช้การบันทึกเป็นกระจกส่องตัวเอง” ๗. ครูให้นักเรียนเขียนเป้าหมายลงในตาราง โดยนักเรียนเริ่มเขียนว่า เดือนแรกจะทำอะไร เช่น เก็บเงิน ๕๐๐ บาท , ลดการซื้อขนมม กันเงินสำรองฉุกเฉิน หรือกิจกรรมตามเป้าหมายอื่น ๆ ที่ตั้งไว้ ครูเดินดูและถามชี้นำเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ	๒. นักเรียนเขียนเป้าหมายลงในตาราง โดยนักเรียนเริ่มเขียนว่า เดือนแรกจะทำอะไร เช่น เก็บเงิน ๕๐๐ บาท , ลดการซื้อขนมม กันเงินสำรองฉุกเฉิน หรือกิจกรรมตามเป้าหมายอื่น ๆ ที่ตั้งไว้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง My Money Playbook
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๘. ครูให้นักเรียนออกมาสะท้อนหน้าชั้นเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยแต่ละคนเล่าให้เพื่อนฟังว่า “เดือนแรกของฉันจะทำอะไร” แล้วให้เพื่อน ๆ ช่วยกันสะท้อน				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูทบทวนสิ่งที่ได้ทำวันนี้ว่า “วันนี้ทุกคนได้รวมใบงานตั้งแต่ชั่วโมงที่ ๑๑–๑๓ มาทำเป็นเล่ม Playbook ของตัวเอง และเพิ่มตารางบันทึก ๓ เดือนกับหน้าข้อเขียนความคาดหวัง” ๒. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนอ่านตัวอย่างความคาดหวังบางส่วน สุ่ม ๒–๓ คนอ่านสิ่งที่นักเรียนเขียน ๓. ครูปิดท้ายด้วยประโยคแรงบันดาลใจว่า “ความฉลาดทางการเงินไม่ได้เกิดขึ้นเอง มันเกิดจากการฝึกฝนและท้าทายตัวเองวันนี้ทุกคนมี Playbook อยู่ในมือแล้ว ต่อไปขึ้นอยู่กับว่าใครจะลงมือทำจริง ๆ”	นักเรียนฟังครูอธิบายอย่างตั้งใจ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง My Money Playbook

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ฉันกับ Playbook การเงิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) ใช้ความรู้จากชั่วโมงที่ ๑–๑๓ มาบูรณาการในแผนการเงินส่วนบุคคลได้	๑. ตรวจ My Money Playbook ๒. ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ฉันกับ Playbook การเงิน	๑. My Money Playbook ๒. ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ฉันกับ Playbook การเงิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วางโครงสร้าง My Money Playbook ของตนเองได้ครบถ้วน	๑. My Money Playbook ๒. ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ฉันกับ Playbook การเงิน	๑. My Money Playbook ๒. ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ฉันกับ Playbook การเงิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) มีความมุ่งมั่นที่จะนำ Playbook ไปใช้จริงในช่วงปิดเทอมและต่อเนื่องในชีวิต	๑. My Money Playbook ๒. ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ฉันกับ Playbook การเงิน	๑. My Money Playbook ๒. ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ฉันกับ Playbook การเงิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) วางโครงสร้าง My Money Playbook ของตนเองได้ครบถ้วน โดยมีความมุ่งมั่นที่จะนำ Playbook ไปใช้จริงในช่วงปิดเทอมและต่อเนื่องในชีวิต (๓.๑.๒,๔.๑.๑)	๑. My Money Playbook ๒. ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ฉันกับ Playbook การเงิน	๑. My Money Playbook ๒. ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ฉันกับ Playbook การเงิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง My Money Playbook

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “ฉันกับ Playbook การเงิน”	ความเข้าใจ, การวิเคราะห์อุปสรรค, การปรับแผนที่เป็นรูปธรรม, และความมุ่งมั่นในการนำไปใช้จริง	การสะท้อนคิดมีความ ลึกซึ้ง ครอบคลุม ทุกมิติ แสดงถึงความเข้าใจในเรื่องการเงินอย่างแท้จริง สามารถวิเคราะห์ตนเองและกำหนดแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นระบบ และยืดหยุ่น	การสะท้อนคิดอยู่ในระดับพอใช้ มีการตอบครบทุกหัวข้อ แต่ขาดความลึกซึ้งในการวิเคราะห์หรือการปรับแผนยังไม่เจาะจงและสร้างสรรค์เพียงพอ	การสะท้อนคิดยัง ขาดความครอบคลุม หรือเป็นเพียงการบรรยายผิวเผิน ไม่ได้แสดงถึงการวิเคราะห์ตนเองอย่างลึกซึ้ง และไม่สามารถระบุแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนได้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง “ฉันกับ Playbook การเงิน”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง My Money Playbook
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....ชั้น..... .....เลขที่.....กลุ่มที่.....

คำชี้แจง: หลังจากที่เราได้เขียนและจัดทำ My Money Playbook แล้ว ให้เขียนสะท้อนคิดตามหัวข้อด้านล่างนี้ (๓–๔ บรรทัดต่อข้อ) เพื่อบอกความรู้สึก ความเข้าใจ และความคาดหวังของตัวเอง

๑. สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จริง ๆ จากการทำ Playbook
.....
.....
.....
.....

๒. สิ่งที่นักเรียนทำได้ และสิ่งที่นักเรียนคิดว่ายังเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติจริง
.....
.....
.....
.....

๓. การปรับแผนของนักเรียนเป็นอย่างไร
.....
.....
.....
.....

๔. ความคาดหวัง/ความมุ่งมั่นของนักเรียนต่อการใช้ Playbook
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง Reflection แบ่งปันและสะท้อนการเรียนรู้จาก My Money Playbook

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารในการผลิตการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การสะท้อนคิดจากผลงานจริง ช่วยให้เรามองเห็นการเติบโตของตนเอง และกระตุ้นให้พัฒนาการเงินของเราอย่างต่อเนื่องในชีวิตจริง

๓. สาระการเรียนรู้

๑. การจัดแสดง My Money Playbook ของแต่ละคนในรูปแบบนิทรรศการเงียบ

๒. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบเงียบ โดยนักเรียนเดินชมผลงานเพื่อน ๆ

๓. การเชื่อมโยงสิ่งที่ทำไว้ใน Playbook กับความรู้ที่เรียนมาตลอดชั่วโมง ๑–๑๔

๔. การเขียน Reflection ส่วนบุคคลสิ่งที่ได้เรียนรู้และความคาดหวังต่อการนำแผนไปใช้จริง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายได้ว่า Playbook ของตนเชื่อมโยงกับความรู้ที่เรียนมาในชั่วโมง ๑–๑๔ อย่างไร

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- จัดแสดง My Money Playbook ของตนเองในนิทรรศการเงียบได้ครบถ้วนและเป็นระบบ

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เขียนข้อคิดและความคาดหวังของตนเองต่อการนำ Playbook ไปใช้จริงในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

จัดแสดง My Money Playbook ของตนเองในนิทรรศการเงียบได้ครบถ้วนและเป็นระบบ โดยเขียนข้อคิดและความคาดหวังของตนเองต่อการนำ Playbook ไปใช้จริงในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง (๓.๒.๑,๓.๒.๒,๔.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง Reflection แบ่งปันและสะท้อนการเรียนรู้จาก My Money Playbook
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จัดแสดง My Money Playbook ของตนเองในนิทรรศการเงียบได้ครบถ้วนและเป็นระบบ โดยเขียนข้อคิดและความคาดหวังของตนเองต่อการนำ Playbook ไปใช้จริงในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง (๓.๒.๑,๓.๒.๒,๔.๑.๑) **ด้านความรู้** อธิบายได้ว่า Playbook ของตนเชื่อมโยงกับความรู้ที่เรียนมาในชั่วโมง ๑–๑๔ อย่างไร	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูเกริ่นนำ “ตลอด ๑๔ ชั่วโมงที่ผ่านมา เราได้ค่อย ๆ สร้างMy Money Playbook ของตัวเองขึ้นมา ทั้งการตั้งเป้าหมายระยะสั้น–กลาง–ยาว การเขียนวิธีการที่ชัดเจน และการปรับแผนให้สมจริงตามชีวิตจริงของเรา” ๒. ครูอธิบายความสำคัญว่า “การโชว์ผลงานไม่ใช่แค่เอาเล่มมาให้คนอื่นดู แต่เป็นโอกาสที่เราจะได้สะท้อนตัวเองว่า เราได้เรียนรู้อะไร และพร้อมจะนำไปใช้จริงไหม” ๓. ครูชี้แจงรูปแบบกิจกรรม นักเรียนวาง My Money Playbook ของตนเองบนโต๊ะหรือบอร์ดที่จัดไว้ ๔. ครูย้ำว่า “ทุกเล่มมีค่าไม่มีใครถูกหรือผิดสิ่งสำคัญคือเราได้เห็นความตั้งใจและการเรียนรู้ของเพื่อน ๆ แต่ละคน และได้แรงบันดาลใจใหม่ ๆ กลับไปด้วย”	๑. นักเรียนฟังครูอธิบายอย่างตั้งใจ	Powerpoint เรื่อง Reflection แบ่งปันและสะท้อนการเรียนรู้จาก My Money Playbook	๑. เล่มผลงาน My Money Playbook ๒. ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง Reflection	- เล่มผลงาน My Money Playbook - ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง Reflection - ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง Reflection แบ่งปันและสะท้อนการเรียนรู้จาก My Money Playbook
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ จัดแสดง My Money Playbook ของตนเองในนิทรรศการเงียบได้ครบถ้วนและเป็นระบบ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** เขียนข้อคิดและความคาดหวังของตนเองต่อการนำ Playbook ไปใช้จริงในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนหมุนเวียนชมผลงานเพื่อนครูให้สัญญาณเริ่ม นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อย (๕–๖ คน) เดินหมุนเวียนดู My Money Playbook ของเพื่อน ๒. ระหว่างชมผลงานเพื่อนแต่ละคนใช้โพสต์อิท/สติกเกอร์ดาวติดไว้พร้อมเขียนสั้น ๆ เช่น “ชอบวิธีเก็บรายวันของเธอ, ไอเดียรายได้เสริมแบบนี้น่าสนใจ” ๓. ครูเดินสังเกตและกระตุ้นคำถาม เช่น “เราเห็นอะไรที่ต่างจากแผนของเรา, มีอะไรที่อยากเอาไปใช้บ้าง” ๔. หลังจากชมเสร็จแต่ละกลุ่ม (๕–๖ คน) นั่งรวมกันอีกครั้งครูให้โจทย์แลกเปลี่ยน ๔.๑ สิ่งที่ฉันชอบที่สุดจาก Playbook ของเพื่อนคืออะไร	๑. นักเรียนหมุนเวียนชมผลงานเพื่อนครูให้สัญญาณเริ่ม นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อย (๕–๖ คน) เดินหมุนเวียนดู My Money Playbook ของเพื่อน ๒. นักเรียนให้คำแนะนำหรือชื่นชมผลงานของเพื่อนโดยการเขียนใส่กระดาษโพสต์อิทติดเล่มผลงาน ๓. นักเรียนตอบคำถามได้อย่างอิสระ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง Reflection แบ่งปันและสะท้อนการเรียนรู้จาก My Money Playbook
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๔.๒ สิ่งที่ฉันอยากนำไปปรับใช้กับแผนของตัวเองคืออะไร ๔. ครูเรียกอาสาสมัคร ๒–๓ คนเล่า “สิ่งที่ได้เรียนรู้จากเพื่อน” ครูเชื่อมโยง “เวลาเรามีเป้าหมายของตัวเอง เราอาจคิดวิธีได้จำกัด แต่เมื่อเห็นของเพื่อน เราได้แรงบันดาลใจใหม่ ๆ มาช่วยปรับแผนของเรา การเรียนรู้เรื่องการเงินไม่ใช่แค่ในห้องเรียน แต่เกิดจากการแลกเปลี่ยนและฝึกฝนด้วย”				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “Reflection ปิดหน่วยฉันกับการเงินในชีวิตจริง” ๒. ครูแจกใบงานที่ ๑๖ Reflection ให้นักเรียนเขียนลงใน หน้าสุดท้ายของ Playbook ๓. ครูอธิบาย “Reflection ที่เราจะเขียนวันนี้ ไม่ใช่เพื่อครูอ่านอย่างเดียว แต่เป็นเหมือนการบันทึกสัญญากับตัวเอง ว่าสิ่งที่เรียนมาตลอด ๑๕ ชั่วโมง	๑. นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “Reflection ปิดหน่วยฉันกับการเงินในชีวิตจริง”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง Reflection แบ่งปันและสะท้อนการเรียนรู้จาก My Money Playbook
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	จะนำไปใช้ยังไงในชีวิตจริงเขียนไว้ใน Playbook ของเรา เพื่อให้เล่มนี้สมบูรณ์เป็นเหมือนคู่มือชีวิตของเรา” ๔. ครูให้นักเรียนลงมือเขียนเป็นรายบุคคล นักเรียนเขียนตอบ ๓ หัวข้อหลักลงใน Playbook ๑) สิ่งที่ฉันได้เรียนรู้จาก ๑๕ ชั่วโมงนี้ ๒) สิ่งที่ฉันจะทำจริงในช่วงปิดเทอม ๓ เดือน ๓) ความคาดหวังของฉันต่ออนาคตทางการเงินของตัวเอง ๕. ครูเดินดูรอบห้องพร้อมถามชี้นำ “ตอนเรียน ๑๕ ชั่วโมงที่ผ่านมา เราเจอเรื่องไหนที่ใช้ได้จริงกับชีวิตใน ๓ เดือนปิดเทอม เราจะเริ่มจากอะไรเป็นอย่างแรก” ๖. แลกเปลี่ยนในกลุ่มเล็กนักเรียนจับกลุ่มย่อย ๓ คน แต่ละคนแชร์สั้น ๆ (ไม่เกิน ๑ นาที) ว่าตนเองตั้งใจจะทำอะไรจริงในปิดเทอม เพื่อน ๆ ฟังแล้วถาม ๑				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง Reflection แบ่งปันและสะท้อนการเรียนรู้จาก My Money Playbook
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	คำถาม เช่น “คิดว่าจะทำสำเร็จได้ยังไง” “ถ้าเจออุปสรรคจะปรับยังไง” ๗. ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอแชร์ผลงานของตนเองให้เพื่อนทั้งห้องร่วมกันรับฟัง โดยครูสุ่มเรียก ๒–๓ คน ออกมาเล่าสั้น ๆ				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูสรุปโดยสะท้อนภาพรวม “ตลอด ๑๕ ชั่วโมงที่ผ่านมา พวกเราได้เรียนรู้เส้นทางการเงินตั้งแต่รายได้หลายทาง การออม การลงทุน ไปจนถึงการวางแผนและการสะท้อนคิดของตัวเองวันนี้ทุกคนได้มี Playbook ที่เป็นเหมือนคู่มือชีวิตของเราแล้ว” ๒. ครูชี้ให้เห็นความสำคัญว่า “ในชีวิตจริง คนไทยจำนวนมากมีหนี้ และคนที่เป็นหนี้มักเจอปัญหาตามมา เช่น ความเครียด ครอบครัวลำบาก ไม่มีอิสระในชีวิตแต่ถ้าเรามีวินัยทางการเงิน รู้จักวางแผน รู้จักเก็บออมและทำให้เงินงอกเงย เราก็จะไม่ตกอยู่ในสถานการณ์นั้น”	๑. นักเรียนร่วมกันรับฟังครูอย่างตั้งใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง Reflection แบ่งปันและสะท้อนการเรียนรู้จาก My Money Playbook
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน ส๒๑๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. ครูมอบความท้าทายว่า “ต่อจากนี้ ครูอยากให้พวกเราทุกคน เริ่มฝึกจริงในช่วงปิดเทอม ๓ เดือน ใช้ตารางบันทึกที่อยู่ใน Playbook ของเรา ฝึกตัวเองอย่างต่อเนื่อง ใครทำ ใครได้ ใครเริ่มก่อน ก็จะมีความแข็งแรงทางการเงินก่อนใคร และอย่าหยุดแค่ ๓ เดือน หลังเปิดเทอมเราสามารถฝึกต่อไปได้อีก เพราะสิ่งนี้ไม่ใช่วิชาที่จบแค่ในห้องเรียน แต่คือวิชาชีวิตที่ติดตัวไปตลอด” ๔. ปิดท้ายด้วยแรงบันดาลใจว่า “ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป พวกเรากำลังเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีวินัยทางการเงิน ไม่ใช่แค่เก็บเงินเป็นเท่านั้น แต่ยังฉลาดที่จะทำให้เงินงอกเงย และใช้ชีวิตได้อย่างมั่นคงและมีความสุข”				

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) Powerpoint เรื่อง Reflection แบ่งปันและสะท้อนการเรียนรู้จาก My Money Playbook

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) เล่มผลงาน My Money Playbook

๒) ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง Reflection

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายได้ว่า Playbook ของตนเชื่อมโยงกับความรู้ที่เรียนมาในชั่วโมง ๑–๑๔ อย่างไร	ตรวจเล่มผลงาน My Money Playbook	เล่มผลงาน My Money Playbook	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) จัดแสดง My Money Playbook ของตนเองในนิทรรศการเงียบได้ครบถ้วนและเป็นระบบ	ตรวจเล่มผลงาน My Money Playbook	เล่มผลงาน My Money Playbook	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เขียนข้อคิดและความคาดหวังของตนเองต่อการนำ Playbook ไปใช้จริงในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง	ตรวจใบงานที่ ๑๖ เรื่องReflection ปิดหน่วย	ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง Reflection ปิดหน่วย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) จัดแสดง My Money Playbook ของตนเองในนิทรรศการเงียบได้ครบถ้วนและเป็นระบบ โดยเขียนข้อคิดและความคาดหวังของตนเองต่อการนำ Playbook ไปใช้จริงในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง (๓.๒.๑,๓.๒.๒,๔.๑.๑)	๑. ตรวจเล่มผลงาน My Money Playbook ๒. ตรวจใบงานที่ ๑๖ เรื่องReflection ปิดหน่วย	๑. เล่มผลงาน My Money Playbook ๒. ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง Reflection ปิดหน่วย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่าน,ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง Reflection แบ่งปันและสะท้อนการเรียนรู้จาก My Money Playbook

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง Reflection ปิดหน่วย	ประเมินการแสดงความคิดเห็นรายบุคคลผ่านการสะท้อนคิด ๓ ส่วน	เขียน Reflection ชัดเจนทั้ง ๓ ส่วน ที่แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นและความคาดหวังว่าจะใช้ My Money Playbook ในชีวิตจริง	เขียน Reflection ครบทั้ง ๓ ส่วน แต่มีบางส่วนยังไม่ชัดเจน	เขียน Reflection ไม่ครบ ไม่สามารถสะท้อนหรือนำไปใช้ในชีวิตจริงได้
เล่มผลงาน My Money Playbook	ความครบถ้วนขององค์ประกอบเล่มผลงาน My Money Playbook	My Money Playbook ของนักเรียนมีองค์ประกอบครบทุกส่วน จัดเรียงเป็นระบบ พร้อมระบุเป้าหมาย วิธีการ เวลา และเหตุผลได้อย่างชัดเจน	My Money Playbook ของนักเรียนขาดบางส่วนเล็กน้อย การจัดเรียงพอเข้าใจได้ แต่ยังขาดรายละเอียดบางข้อยังไม่ชัดเจน	My Money Playbook ของนักเรียนขาดหลายส่วน จัดเรียงไม่เป็นระบบ ข้อมูลไม่ชัดเจนไม่สามารถทำเป็นแผนการเงินได้

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับรายการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการ				รวม
		๑.ตั้งใจเรียน		๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้		
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ: ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง Reflection ปิดหน่วย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฉลาดรู้ทางการเงิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง Reflection แบ่งปันและสะท้อนการเรียนรู้จาก My Money Playbook
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....ชั้น..... .....เลขที่.....กลุ่มที่.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านคำถามแล้วเขียนสะท้อนคิดใน Playbook ของตนเอง โดยตอบทั้ง ๓ หัวข้อหลัก เพื่อใช้เป็น “คู่มือชีวิตด้านการเงิน”

๑. สิ่งที่ฉันได้เรียนรู้จาก ๑๕ ชั่วโมงนี้
.....
.....
.....
.....
.....

๒. สิ่งที่ฉันจะทำจริงในช่วงปิดเทอม ๓ เดือนนี้
.....
.....
.....
.....
.....

๓. ความคาดหวังของฉันต่ออนาคตทางการเงินของตัวเอง
.....
.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก ก
ผังกราฟิก
(Graphic Organizers)

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผังกราฟิก

(Graphic Organizers)

๑. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นมโนทัศน์ (Concept Development Organizers)

★ ผังความคิด (Mind Map)

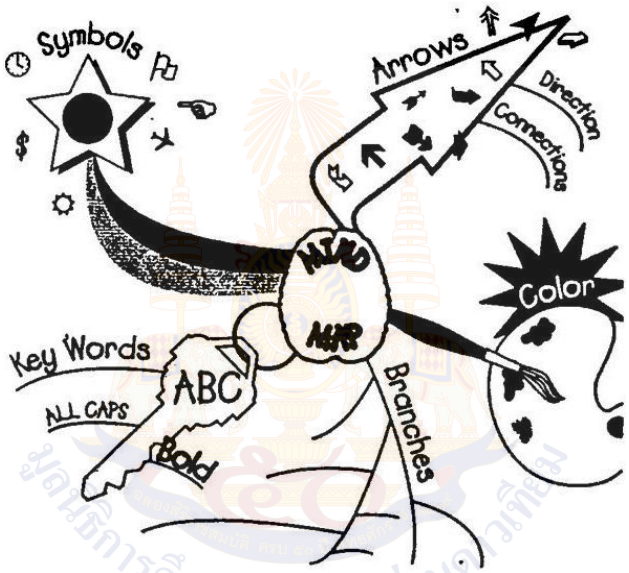

★ ผัง Word Web

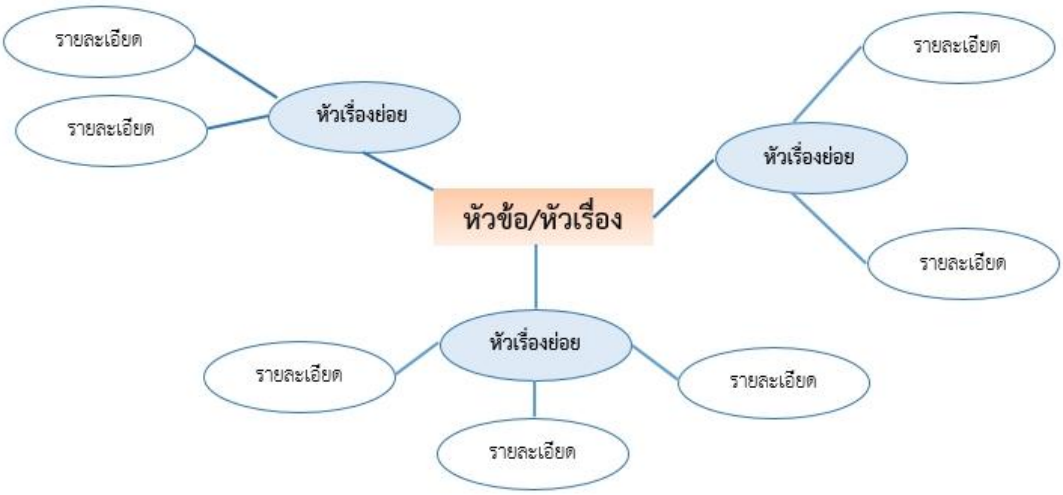

ผังมโนทัศน์ (Concept Map)

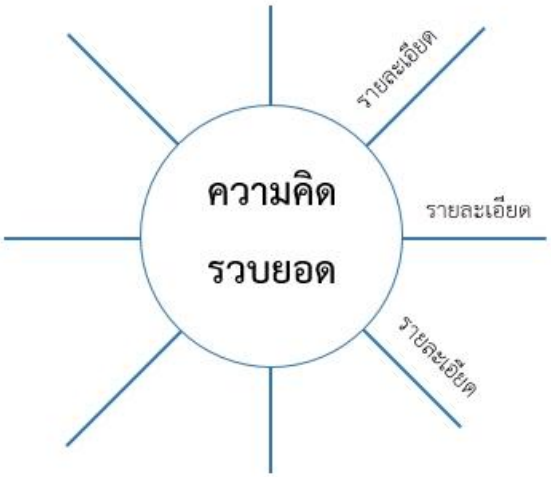

ตารางมโนทัศน์ (Concept Charts)

ใคร - Who
อะไร - What
ที่ไหน - Where
เมื่อไหร่ - When
ทำไม - Why

5W Chart

รูป/เห็น - Looks
รสชาติ - Tastes
กลิ่น - Smells
เสียง - Sounds
สัมผัส - Feels

Senses Chart

รู้แล้ว Know	อยากรู้ Wonder	เรียนรู้ Learned

KWL (Know – Wonder – Learned Chart)

๒. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการเปรียบเทียบ (Compare/Contrast Organizers)

เวนน์ไดอะแกรม (Venn Diagrams)

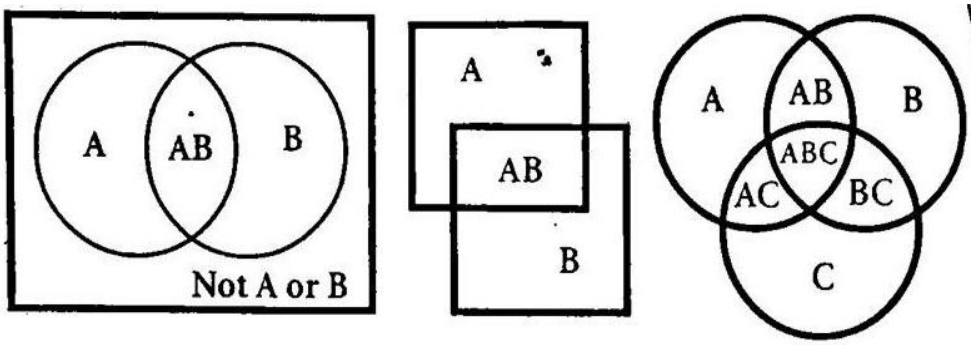

★ ตารางเปรียบเทียบ (Comparison charts)

T-Chart

Compare or Contrast Chart

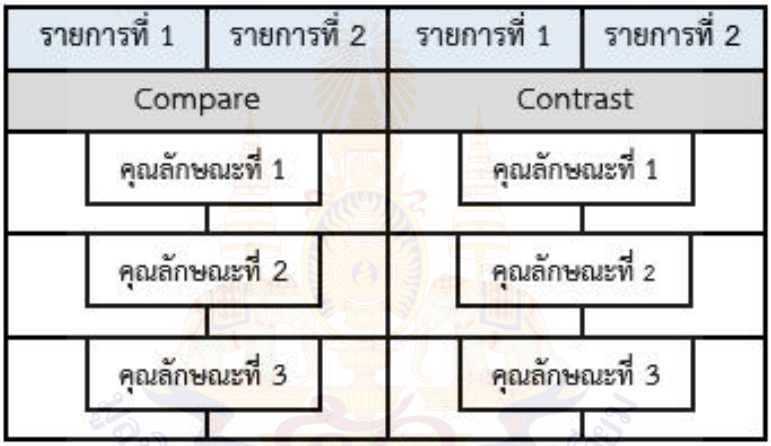

Compare & Contrast Chart

๓. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผล (Relational Organizers)

★ ผังก้างปลา (Fish Bone)

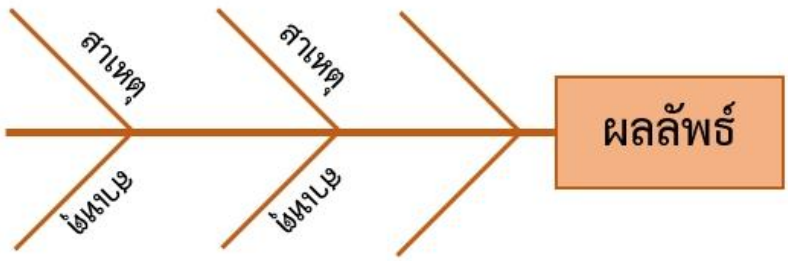

★ แผนภูมิรูปพาย (Pie Chart)

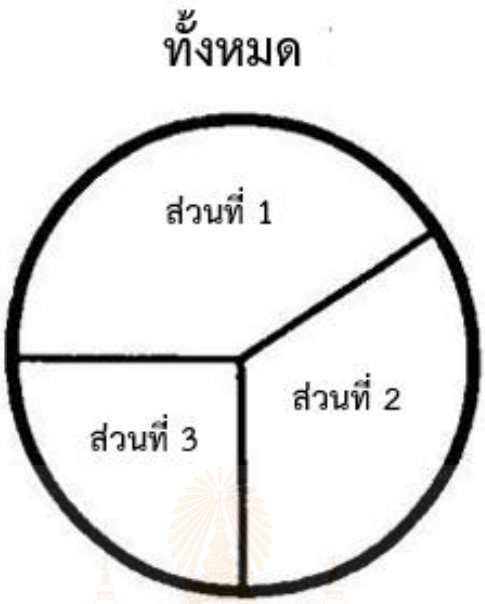

๔. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการเรียงลำดับเหตุการณ์/ขั้นตอน (Sequence Organizers)

★ ผังลูกโซ่ (Chains)

ผังขั้นบันได (Ladder)

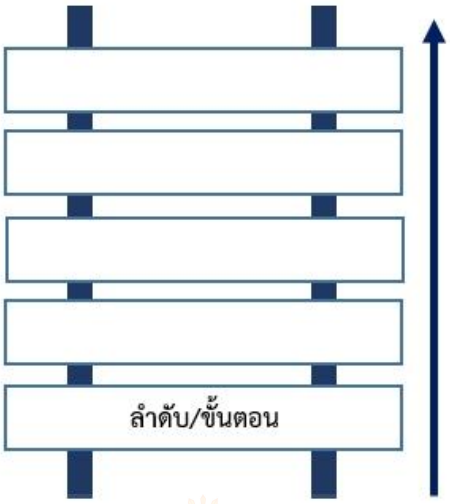

ผังวัฏจักร (Cycle Graphs)

ผังกราฟเส้น (Line Graphs)

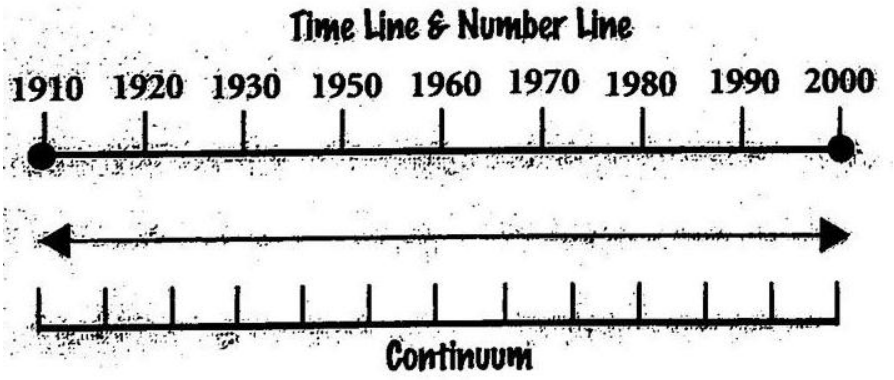

★ ตารางขั้นบันได (Step Chart)

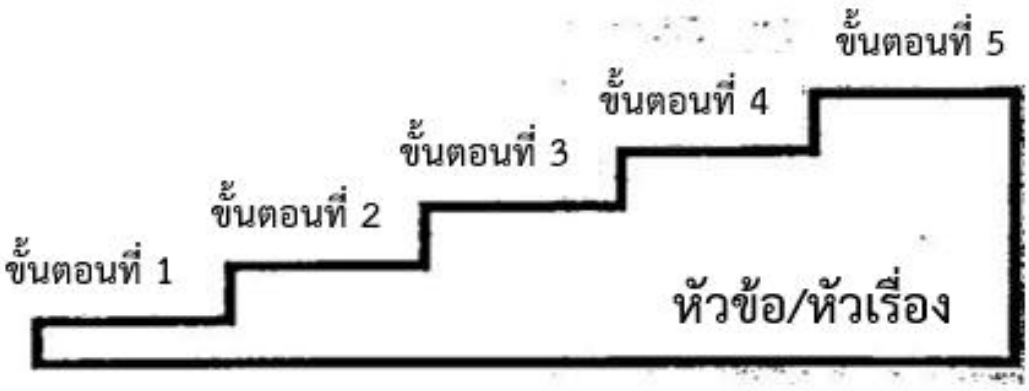

★ ผังแผ่นภาพ/การ์ตูน (Cartoon & Picture Strips)

ภาพที่ 1	ภาพที่ 2	ภาพที่ 3	ภาพที่ 4	ภาพที่ 5

๕. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการจัดหมวดหมู่/การแบ่งประเภท (Categorize/Classify Organizers)

★ ผังต้นไม้ (Tree)

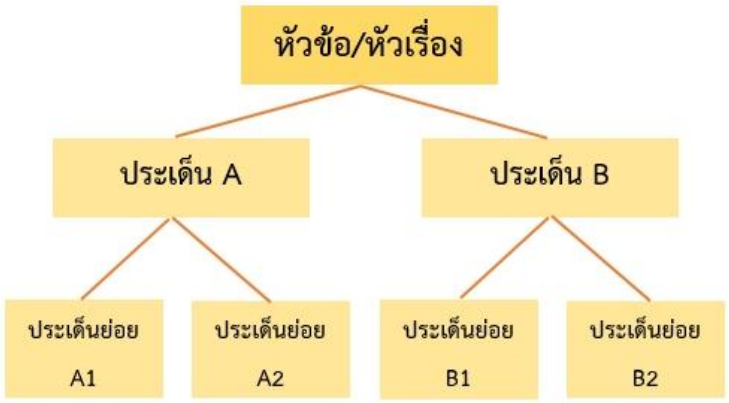

★ ผังประเภท/หมวดหมู่ (Categories)

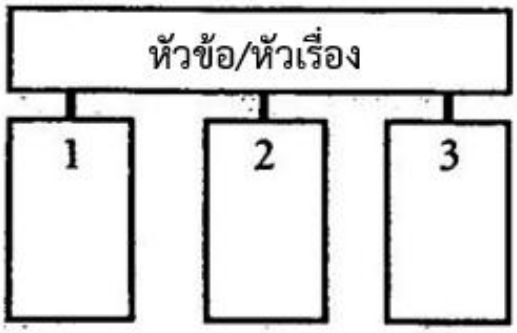

★ ผังพีระมิด (Pyramid)

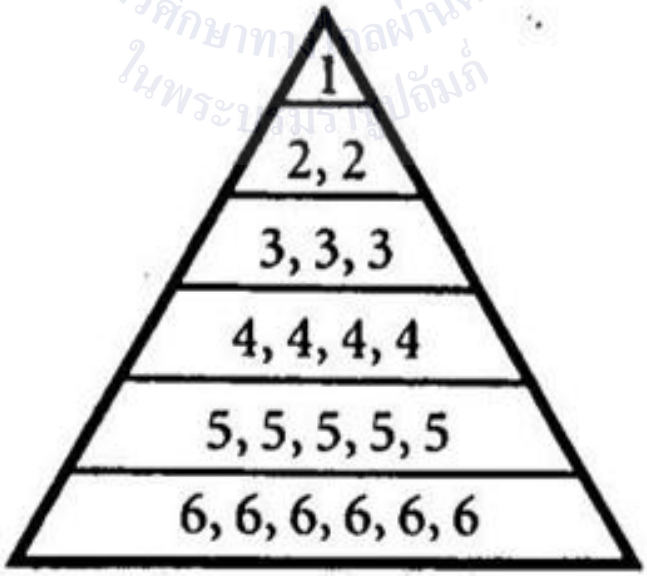

จัดลำดับตามความสำคัญ

ผังเมทริกซ์ (Matrix)

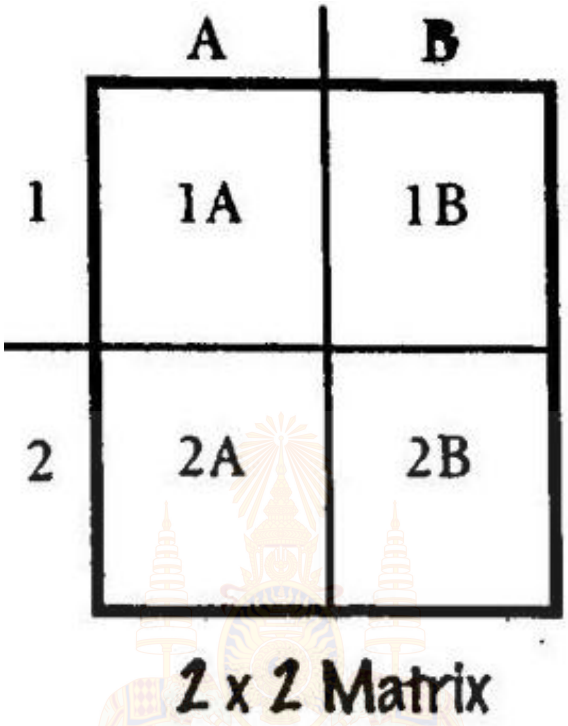

2 x 2 Matrix

๖. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการประเมินผล (Evaluation Organizers)

Evaluation Charts

- PMI Chart

P	M	I
สิ่งที่ดี (Plus)	สิ่งที่ไม่ดี (Minus)	สิ่งที่น่าสนใจ (Interesting)

PMI Chart

- Plus/Minus Chart

+	-
บวก หรือ ชอบ หรือ เห็นด้วย	ลบ หรือ ไม่ชอบ หรือ ไม่เห็นด้วย

Plus/Minus T-Chart

Scales

- Agreement Scales

- Evaluation Scales

ภาคผนวก ข

- แบบประเมินตนเอง (Self Reflection Form)
- แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning Logs)
- แนวคำถามการบันทึกผลหลังการสอนสำหรับครู (Reflection Question)

การประเมินตนเอง (Self Reflection)
และการทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เป็นการประเมินตนเอง/บันทึกสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จาก เนื้อหา บทเรียน หรือวิธีการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการที่ได้จากการเรียนรู้ของตน การประเมินตนเอง/บันทึกการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่สะท้อนการเรียนของผู้เรียนและการค้นพบปัญหาการเรียนรู้ รวมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียนรู้กับประสบการณ์เดิม

แนวทางการใช้แบบประเมินตนเอง (Self Reflection Form)/แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ก่อนการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจความหมายของการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ ลักษณะของการบันทึกประโยชน์ ความยาวของการบันทึกการเรียนรู้ที่เขียนในแต่ละครั้ง เกณฑ์การเขียน การกำหนดเวลาส่งบันทึกการเรียนรู้ การยกตัวอย่างของการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนวางแผนการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ของตนเองได้ ทั้งนี้ในครั้งแรกครูควรให้เวลากับการทำแบบประเมินตนเอง/แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน โดยทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการประเมิน/การบันทึกแบบสะท้อนคิด

การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ในระยะเริ่มต้น ควรให้นักเรียนบันทึกการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับเนื้อหาที่เรียน เพราะสามารถเขียนได้ง่ายกว่า จะทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการบันทึกการเรียนรู้

การให้ผลสะท้อนกลับของครูต่อนักเรียนควรทำด้วยความเต็มใจ ครูอ่านบันทึกการเรียนรู้แล้วพูดหรือเขียนตอบกลับไปในบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนในทันที สิ่งที่ครูตอบกลับควรเป็นการแนะนำแนวทาง การให้ความคิดเห็น การให้กำลังใจ การชมเชย หรือตอบกลับปัญหาที่นักเรียนถาม รวมไปถึงการตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนได้มีการคิดและตอบกลับมายังครูผู้สอน หากครูมีเวลาควรอ่านบันทึกการเรียนรู้และตอบกลับในชั้นเรียน และควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ ข้อเสนอแนะในเชิงบวกและสร้างสรรค์

การประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน โดย**การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้** เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ทั้งที่ทำได้ดีและยังต้องพัฒนา นักเรียนทำแบบประเมินตนเองหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้/หน่วยการเรียนรู้ย่อย และทำแบบบันทึกการเรียนรู้ในช่วงกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน/หลังจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยประเมินตนเองตามประเด็นสำคัญที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้หรือหัวเรื่องของแต่ละวิชา และเพื่อให้ครูได้นำข้อมูลจากแบบประเมินตนเอง/แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ไปพัฒนาการสอนของตนเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

แบบประเมินตนเอง

ชื่อ : _____ สกุล : _____ชั้น_____เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่___ เรื่อง_____

1. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
1.					☐
2.					☐
3.					☐
4.					☐
5.					☐

*หมายเหตุ : ครูเติมประเด็นที่สอดคล้องกับสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

2. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า 1 อย่าง)

.....

.....

.....

3. สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า 1 อย่าง)

.....

.....

.....

4. สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า 1 อย่าง)

.....

.....

.....

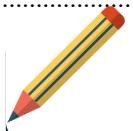

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : ☐ กลางภาค ☐ ปลายภาค ☐ หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียน คือ .....

.....

.....

สิ่งที่ฉันชอบ / ทำได้ดี .....

.....

.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ .....

.....

.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ .....

.....

.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก .....

.....

.....

คำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูปลายทาง

****

1. การเข้าสู่บทเรียนช่วยให้นักเรียนของฉันกระตือรือร้น กับบทเรียนที่จะเรียนต่อไปหรือไม่ เพียงใด ฉันมีบทบาทในการช่วยให้นักเรียนเห็นความเชื่อมโยงกับบทเรียนหรือไม่ อย่างไร
2. วันนี้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมกับการเรียนรู้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด ในบทเรียนต่อไปฉันควรจะทำอย่างไร เพื่อสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น
3. การจัดกิจกรรมในวันนี้ราบรื่นดีหรือไม่ ฉันพอใจกับการจัดกลุ่มของนักเรียนในระดับใด เพราะเหตุใด มีสิ่งใด/เทคนิคใดที่ควรปรับให้การจัดการราบรื่น/ดีขึ้นกว่าเดิม
4. วันนี้ฉันดูแลนักเรียนทั่วถึงและเป็นไปตามความแตกต่างของนักเรียนในชั้นหรือไม่ อย่างไร
5. ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่น่าสนใจหรือแตกต่างในระหว่างการเรียนจากที่ผ่านมาหรือไม่ อย่างไร
6. ในวันนี้ฉันมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนของฉันในรูปแบบใดบ้าง (เช่น ให้กำลังใจ กล่าวชมเชย ให้ความช่วยเหลือ ฯลฯ)
7. วันนี้ฉันมีปัญหาในการกำกับชั้นเรียนหรือไม่ หากมี ฉันใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา
8. ในชั่วโมงนี้มีส่วนดี ๆ อะไรบ้างที่เกิดขึ้น และมีเรื่องใดที่ฉันรู้สึกว่าเป็นไปตามความคาดหวัง
9. สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้ในวันนี้
10. ตามความรู้สึกของฉัน นักเรียนชอบอะไรมากที่สุดในการเรียนวันนี้ และสิ่งใดที่นักเรียนยังตอบสนองไม่ดีพอ

(ปรับจาก Richards, J.C. 1988. Beyond Training. New York: Cambridge University Press. หน้า 169-170.)

ภาคผนวก ค

ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สถาบันวิทยาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร

ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. พูดถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	พูดถ่ายทอดประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ	พูดถ่ายทอดประเด็นสำคัญจากสถานการณ์หรือหัวข้อที่กำหนดโดยเรียบเรียงประเด็นเนื้อหาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ	พูดถ่ายทอดประเด็นสำคัญพร้อมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากสารที่ได้รับ
2. พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	พูดแสดงความคิด ความรู้สึก ข้อคิดทั้งเชิงบวกและลบและทัศนะของตนเองจากสารที่ได้รับ	- พูดแสดงความคิด ความรู้สึก ข้อคิดทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเองจากสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	- พูดแสดงความคิด ความรู้สึก ข้อคิดทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง - ประเมินค่าของสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริงและหลักฐานประกอบ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
3. เขียนถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่านฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ	เขียนถ่ายทอดประเด็นสำคัญจากสถานการณ์หรือหัวข้อที่กำหนด โดยเรียบเรียงประเด็นเนื้อหาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ	เขียนถ่ายทอดประเด็นสำคัญ พร้อมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากสารที่ได้รับ
4. เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ข้อคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเองจากสารที่ได้รับ	- เขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ข้อคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเองจากสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	- เขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ข้อคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง - ประเมินค่าของสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริงและหลักฐานจริงประกอบ

ตัวชี้วัดที่ 2 พูดเจรจาต่อรอง

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. พูดเจรจาโน้มน้าวได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาโน้มน้าว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลประกอบคำพูด ท่าทาง และน้ำเสียง	พูดเจรจาโน้มน้าว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเสนอมุมมองและเหตุผล เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาโน้มน้าว โดยมีหลักการ เหตุผล หลักฐานอ้างอิง ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลในการเสนอความคิดและสามารถตอบข้อซักถามของผู้ฟัง เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
2. พูดเจรจาต่อรองได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาต่อรอง ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลประกอบคำพูด ท่าทาง และน้ำเสียง	พูดเจรจาต่อรอง ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเสนอมุมมองและเหตุผลเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาต่อรอง โดยมีหลักการ เหตุผล หลักฐานอ้างอิง ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลในการเสนอความคิดและสามารถตอบข้อซักถามของผู้ฟัง เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ตัวชี้วัดที่ 3 เลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์	รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล	- รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล - วิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริงเป็นแนวคิด หรือความรู้ และข้อคิดทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่นำไปใช้ได้	- รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล - วิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริงเป็นแนวคิด หรือความรู้ และข้อคิดทั้งเชิงบวกและเชิงลบ - สามารถเชื่อมโยงแนวคิดของสารที่ได้รับกับมุมมอง แนวคิดหรือประสบการณ์ของตนเองได้

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
2. **ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีเหตุผล**	ตรวจสอบและประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร อย่างมีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์และตรงตามวัตถุประสงค์	ตรวจสอบและประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารอย่างมีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์และตรงตามวัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเองและส่วนรวม	ตรวจสอบและประเมินความถูกต้องของข้อเท็จจริง ความน่าเชื่อถือ และความเป็นกลางของข้อมูล ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเองและส่วนรวม

ตัวชี้วัดที่ 4 เลือกใช้วิธีการสื่อสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม	เลือกใช้วิธีการสื่อสารในลักษณะต่างๆ ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา ตลอดจนการสื่อสารผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสื่อสาร โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อตนเอง	- เลือกใช้กลวิธีในการสื่อสารที่หลากหลายโดยปราศจากอคติ - สามารถสรุปประเด็น ตีความ มีจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร - มีการผลิตสื่อและการออกแบบการสื่อสารเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม	- เลือกใช้กลวิธีในการสื่อสารที่หลากหลายโดยปราศจากอคติ - มีการสรุปประเด็น ตีความ วิเคราะห์และประเมินค่า ในขั้นตอนที่ซับซ้อนขึ้น - เข้าใจกฎหมายเกี่ยวกับการสื่อสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
			- มีชั้นเชิงในการสื่อสารที่มีการเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด

ตัวชี้วัดที่ 1 คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์)

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญ และเปรียบเทียบข้อมูลในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน	ระบุองค์ประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์ จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล	ระบุองค์ประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์ ตั้งเกณฑ์และจำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล
2. หาความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียด ระบุความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียดที่มากขึ้น อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาและมีรายละเอียดที่มากขึ้น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล
3. สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระบุข้อเท็จจริง แนวคิด หลักการสำคัญ หรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง	อธิบายแนวคิด หลักการสำคัญ หรือความรู้ที่เพิ่มขึ้น ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง	อธิบายแนวคิด หลักการสำคัญ หรือความรู้ที่เชื่อมโยงกัน ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์

ตัวชี้วัดที่ 2 คิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. คิดสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การวางแผนออกแบบ คาดการณ์ กำหนดเป็นเป้าหมายในอนาคต เพื่อประกอบการตัดสินใจต่อตนเองและสังคม	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการผสานรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจต่อตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่ป็นประโยชน์ในการผสานรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ จัดทำกรอบแนวคิดในการสร้างสิ่งใหม่ สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์และตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจต่อตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการผสานรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ จัดทำกรอบแนวคิดในการสร้างสิ่งใหม่ สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์และตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ โดยแสดงเห็นถึงลักษณะเอกลักษณ์ และคุณสมบัติเฉพาะของสิ่งนั้น เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจต่อตนเองและสังคม
2. คิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ คิดในทางบวก และสามารถประยุกต์สร้าง	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด หรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่ จนได้แนวคิด	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด หรือสามารถจินตนาการ	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด และสามารถจินตนาการ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
สรรค์สิ่งใหม่เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	ที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง	ความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง	ความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม จนได้แนวคิดที่หลากหลาย มีการประเมินและคัดเลือกความคิดเพื่อนำไปสร้างสิ่งใหม่ที่ใช้งานได้ผลดีกว่าเดิม ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
3. คิดอย่างมีวิจารญาณเพื่อตัดสินใจเลือกทางเลือกที่หลากหลายโดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสม	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทางด้านข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิด วิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบ ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิดตามเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาข้อมูล ข้อโต้แย้งและความคิดเห็นตามหลักเหตุผล ระบุทางเลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทางด้านข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิดอย่างหลากหลาย และคิดอย่างลึกซึ้ง วิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบ ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิดตามเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาข้อมูล ข้อโต้แย้งและความคิดเห็นตามหลักเหตุผล ระบุทางเลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทางด้านข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิดอย่างหลากหลาย คิดอย่างลึกซึ้งและคาดการณ์ถึงผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต วิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบ โดยตั้งเกณฑ์ในการพิจารณาข้อมูล ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิดตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ พิจารณาข้อมูล ข้อโต้แย้งและความคิดเห็นตามหลักเหตุผล ระบุทางเลือก ประเมินทางเลือก

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
			และเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด และไตร่ตรอง ทบทวนทางเลือก ที่เลือกไว้อีกครั้ง

<u>สมรรถนะที่ 3</u> ความสามารถในการแก้ปัญหา

<u>ตัวชี้วัดที่ 1</u> ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบและสรุปผล

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. วิเคราะห์ปัญหา			
1.1 ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง **2. ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ตัว** **3. ระบุสาเหตุของปัญหา**	ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบที่สอดคล้องกับปัญหา จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย	ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบ <u>ทั้งทางตรงและทางอ้อม</u>ที่สอดคล้องกับปัญหา <u>จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ หรือที่ตนเองสนใจ</u> ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย	ระบุปัญหา สาเหตุ<u>และต้นตอ</u>ของปัญหา และผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่สอดคล้องกับปัญหา จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ หรือที่ตนเองสนใจ ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย
4. จัดระบบข้อมูล **1. การจำแนก** **2. การจัดลำดับ**	ระบุเกณฑ์และจำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด พร้อมจัดลำดับความสำคัญของปัญหา	ระบุเกณฑ์และจำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด พร้อมจัดลำดับ ความสำคัญของสาเหตุของ	<u>แตกปัญหาที่มีความซับซ้อนให้เป็นปัญหาย่อยที่มีความซับซ้อนน้อยลง</u> ระบุเกณฑ์จำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
3. เชื่อมโยง		ปัญหาและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลกระทบ โดยมีข้อมูลสนับสนุน	โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด พร้อมจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลกระทบโดยมีข้อมูลสนับสนุน
5. การตั้งสมมติฐาน **6. การกำหนดทางเลือก** **7. การตัดสินใจเลือกวิธีการ**	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ ระบุแนวโน้มของผลที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการแก้ปัญหานั้นและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเหมาะสมกับปัญหาและความยากง่ายของวิธีการแก้ปัญหา	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลายและเป็นไปได้ ระบุแนวโน้มของผลที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการแก้ปัญหานั้นและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเหมาะสมกับปัญหาและความยากง่ายของวิธีการแก้ปัญหา พร้อมบอกข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการแก้ปัญหาที่เลือก	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลายและเป็นไปได้ ระบุแนวโน้มของผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการแก้ปัญหานั้นรวมทั้งคาดการณ์อุปสรรคที่จะเกิดขึ้นและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเหมาะสมกับปัญหาและความยากง่ายของวิธีการแก้ปัญหา พร้อมบอกข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการแก้ปัญหาที่เลือก

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
2. การวางแผนในการแก้ปัญหา			
	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบ ระบุขั้นตอนของแผนงานอย่างชัดเจน	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบ ระบุขั้นตอนของแผนงาน และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบ ระบุขั้นตอนของแผนงาน กำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน มีแนวทางการจัดการความเสี่ยงเมื่อการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้
3. การดำเนินการแก้ปัญหา			
3.1 การปฏิบัติตามแผน	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนด	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนด	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนด

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
3.2 การตรวจสอบทบทวนแผน **3.3 การบันทึกผลการปฏิบัติ**	ไว้ บันทึกผลการปฏิบัติงาน รวบรวมจุดเด่น ข้อจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงาน	ไว้ บันทึกผลการปฏิบัติงาน รวบรวมจุดเด่น ข้อจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงาน พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการลดหรือแก้ไขข้อบกพร่อง	ไว้ บันทึกผลการปฏิบัติงาน รวบรวมจุดเด่น ข้อจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงาน พร้อมทั้งดำเนินการลดหรือแก้ไขข้อบกพร่อง
4. สรุปผลและรายงาน			
	นำเสนอผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงาน และข้อค้นพบที่มีหลักฐานสนับสนุน	นำเสนอผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงาน ข้อค้นพบที่มีหลักฐานสนับสนุนและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่น	นำเสนอและเขียนรายงานผลการดำเนินงาน ตามรูปแบบที่กำหนด โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงาน ข้อค้นพบที่มีหลักฐานสนับสนุนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่น

ตัวชี้วัดที่ 2 ผลลัพธ์ที่เกิดจากการแก้ปัญหา

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. คุณภาพของผลงาน/การแก้ปัญหา			
	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์และแผนการแก้ปัญหาที่ได้ออกแบบไว้ หรือระบุปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผลงาน/การแก้ปัญหาไม่มีประสิทธิผล	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์และแผนการแก้ปัญหาที่ได้ออกแบบไว้ หรือระบุปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผลงาน/การแก้ปัญหาไม่มีประสิทธิผล พร้อมเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิผล	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผลและประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์และ ~~ตาม~~แผนการแก้ปัญหาที่ได้ออกแบบไว้หรือระบุปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผลงาน/การแก้ปัญหาไม่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ พร้อมเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพ
2. นำไปประยุกต์ใช้			
	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่กำหนดให้	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันหรือแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่มีบริบทใกล้เคียง	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่มีบริบทใกล้เคียง

สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ตัวชี้วัดที่ 1 นำกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายไปใช้ในชีวิตประจำวัน

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงงานที่เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน และมีประสิทธิภาพ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	สร้างชิ้นงาน/ผลงานโดยใช้ความรู้ ทักษะ และระบุวิธีการ เพื่อขยายความสามารถ ของตนเองในการเล่น ทำงาน ใช้ชีวิตอย่างสะดวก และแก้ปัญหาของ ตนเองในชีวิตประจำวัน และสถานการณ์ปัจจุบัน ได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงงานที่เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน ไปใช้ในการแก้ปัญหาและดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงงาน/นวัตกรรมที่เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน มีประสิทธิภาพไปใช้ในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวชี้วัดที่ 2 เรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	ใช้วิธีการที่เหมาะสมในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ได้ตามจุดประสงค์จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ รวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่อาจเป็นข่าวลวง (fake news)	ใช้วิธีการที่หลากหลายในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ได้ตามจุดประสงค์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่น่าเชื่อถือ จับประเด็นสำคัญทั้งเชิงบวกและลบ รวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่อาจเป็นข่าวลวง (fake news)	ใช้วิธีการที่หลากหลายในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ได้ตามจุดประสงค์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยประเมินความน่าเชื่อถือ จับประเด็นสำคัญทั้งเชิงบวกและลบ และนำเสนอองค์ความรู้ รวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่อาจเป็นข่าวลวง (fake news)
2. สามารถเชื่อมโยงความรู้	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และเชื่อมโยงสิ่งที่ได้จากการสังเคราะห์กับบทเรียน	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และเชื่อมโยงสิ่งที่ได้จากการสังเคราะห์กับเรื่องที่ต้องการศึกษาได้	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และสามารถนำเสนอประเด็นที่เป็นแก่นสาระสำคัญครบถ้วนและเปรียบเทียบกับข้อมูลอื่น ๆ หลักการ ทฤษฎีได้อย่างสอดคล้องน่าเชื่อถือ
3. มีวิธีการในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ตามความ สนใจอย่างต่อเนื่อง	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ และสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจ	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เพื่อสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจและประเด็นการเรียนรู้ใหม่ ๆ และนำไปประยุกต์ใช้

ตัวชี้วัดที่ 3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นของตน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ เข้าใจยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองเพื่อหาจุดเด่นในการสนับสนุนการทำงานของกลุ่มเพื่อให้งานพัฒนาและสำเร็จและรู้จักใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในชุมชนอย่างรู้คุณค่า	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นของตนอย่างสมเหตุสมผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยสนับสนุนหรือคัดค้านด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองเพื่อหาจุดเด่นในการสนับสนุนการทำงานของกลุ่มเพื่อให้งานพัฒนาและสำเร็จและรู้จักใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในชุมชนอย่างรู้คุณค่า	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีหลักการและเหตุผล โดยมีข้อมูลที่น่าเชื่อประกอบการสนับสนุนความคิดเห็นของตนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยสนับสนุนหรือคัดค้านด้วยวาจาที่สุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองเพื่อหาจุดเด่นในการสนับสนุนการทำงานของกลุ่ม รู้จักใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในชุมชนอย่างรู้คุณค่าในการพัฒนางานหรือนวัตกรรม หรือต่อยอดจากของเดิมเพื่อให้งานพัฒนาและสำเร็จ
2. ปฏิบัติตามกฎ กติกา หน้าที่ ความรับผิดชอบ	เคารพและปฏิบัติตามกฎ กติกา ในข้อตกลงของกฎหมาย บนพื้นฐานบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง สามารถยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น โดยคำนึงถึงผลกระทบของตนเองและผู้อื่นเป็นหลัก	เคารพและปฏิบัติตามกฎ กติกา ในข้อตกลงของกฎหมาย โดยยอมรับปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองตามแนวปฏิบัติตามวิถีวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย โดยคำนึงถึงผลกระทบของตนเองและผู้อื่น เพื่อให้เกิดการพัฒนานำไปสู่ความสำเร็จของตนเองและชุมชนได้อย่างเหมาะสม	เคารพและปฏิบัติตนตามกฎ กติกา ในข้อตกลงของกฎหมาย ยอมรับและปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ให้เกิดความเหมาะสมตรงความต้องการของตนเองและผู้อื่นในสังคม โดยปฏิบัติตามวิถีวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย ในฐานะพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งต้องอยู่บนพื้นฐานของการคำนึงถึงการพัฒนาส่วนรวมนำไปสู่ความสำเร็จต่อตนเองและทุกสถาบันทางสังคมได้อย่างเหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
3. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์	ปฏิบัติตนตามสิทธิของตนเอง รู้เคารพสิทธิ เข้าใจความแตกต่างของผู้อื่น ทุกคนมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบตนเองตามศักยภาพ แบ่งสิ่งของและช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเห็นอกเห็นใจ ในการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์	ปฏิบัติตนตามสิทธิของตนเอง รู้เคารพสิทธิ ยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น ทุกคนมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบตนเองตามศักยภาพและช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเห็นอกเห็นใจ ในการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดผลดีต่อตนเอง	ปฏิบัติตนตามสิทธิของตนเอง รู้เคารพสิทธิ ยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น ทุกคนมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบตนเองตามศักยภาพและช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเห็นอกเห็นใจ ในการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดผลดีต่อตนเองและส่วนรวม
4. เห็นคุณค่าของการมีชีวิต	ตัดสินใจและมุ่งมั่นที่จะจัดการสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต สามารถบอกคุณลักษณะทางบวกของตน รับรู้และจัดการอารมณ์ความรู้สึก และละเว้นการกระทำที่ไม่ควรทำ	เห็นคุณค่าและมีความภาคภูมิใจในตนเอง สามารถตัดสินใจ วางแผน บอกเป้าหมายและแนวทางในการไปสู่เป้าหมายในชีวิต รับรู้และจัดการอารมณ์และความเครียด แสดงออกถึงความเชื่อทางบวกในความสามารถของตนเองที่จะประสบความสำเร็จ	เห็นคุณค่าและมีความภาคภูมิใจในตนเอง สามารถตัดสินใจ วางแผน บอกเป้าหมายและแนวทางในการไปสู่เป้าหมายชีวิต สามารถกำกับตนเองให้ลงมือทำตามแผน เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนด รับรู้จัดการอารมณ์และความเครียด แสดงพฤติกรรมตามความเชื่อและจุดยืนของตนเอง
5. เข้าใจ ยอมรับ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ความเสมอภาคทางเพศ	รู้จักปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ไม่กลั่นแกล้งผู้อื่น ทางร่างกายและวาจายอมรับกับผู้อื่นที่แตกต่างทางร่างกายทางความคิด ต่างเพศ ต่างวัย ช่วยเหลือผู้อื่นและรู้จักแบ่งบันสิ่งของต่างๆ ให้ผู้อื่น	รู้จักปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่นไม่กลั่นแกล้งผู้อื่น ทางร่างกาย วาจาและความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bulling) ให้เกียรติและช่วยเหลือผู้อื่น ไม่อคติ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy) และรู้จักแบ่งบันสิ่งของต่างๆ ให้ผู้อื่นตามความเหมาะสม	รู้จักปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่นไม่กลั่นแกล้งผู้อื่น ทางร่างกาย วาจา ความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bullying) และความสัมพันธ์ในโลกไซเบอร์ (Cyber bullying) และรู้จักแบ่งบันสิ่งของต่างๆ ให้ผู้อื่นให้เกียรติผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่เลือกปฏิบัติ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
6. ใช้ภาษา กิริยา ท่าทาง เหมาะสมกับบุคคล และโอกาสตามมารยาทสังคม	เป็นพลเมืองที่ใช้ภาษา กิริยา ท่าทางและการแต่งกายที่ดี โดยเป็นการเคารพสิทธิของผู้อื่นในสถานที่ต่างๆให้เกิดความเหมาะสมทุกโอกาส	เป็นพลเมืองที่ดี ใช้ภาษาถูกต้อง มีกิริยามารยาทและการแต่งกายเหมาะสมในทุกสถานที่และโอกาสต่างๆ เน้นการเจรจาพูดคุยกับบุคคลทั่วไปด้วยความเป็นมิตร เพื่อปกป้องตนเองจากการคุกคามจากบุคคลภายในสถานศึกษา โดยเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นในทุกโอกาส	เป็นพลเมืองที่ดีตามวิถีมนุษยชนที่ดี มีกิริยาท่าทางมารยาทและการแต่งกายที่เหมาะสมในทุกสถานที่และโอกาสต่างๆ เน้นการเจรจาอย่างมีเหตุผล ไม่ส่อเสียดให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น เพื่อป้องกันความขัดแย้งกับคนในสถาบันและสังคมของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ
7. ปฏิบัติงาน ในส่วนรวมอย่างมีความสุข	ร่วมปฏิบัติงานของตนเองและของกลุ่ม ในฐานะผู้นำ หรือในฐานะสมาชิกที่ดีของกลุ่ม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น	ร่วมปฏิบัติงานของตนเองและของกลุ่มโดยความเต็มใจ ในฐานะผู้นำ หรือในฐานะสมาชิกที่ดีของกลุ่ม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเอง ผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม	มีทัศนคติเชิงบวกในการทำงานร่วมกับ ผู้อื่น ชื่นชม และเห็นความทุ่มเท พยายาม ในการทำงานของสมาชิกของกลุ่ม โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมกับบุคคลและ สถานการณ์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเอง ผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดที่ 4 จัดการกับปัญหาและความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. วิเคราะห์ สถานการณ์ปัญหาและมีการจัดการได้เหมาะสม	- **<u>เข้าใจปัญหา แก้ปัญหาและความขัดแย้ง</u>** ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ชีวิต ด้วยการยอมรับความแตกต่าง ใช้วิธีการแก้ปัญหาและลดความขัดแย้งที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย	- **<u>เผชิญปัญหาและยอมรับผลของปัญหา</u>**ที่เกิดจากการตัดสินใจของตนเอง - **<u>แก้ปัญหาและความขัดแย้ง</u>**ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ชีวิต ด้วยการยอมรับความแตกต่าง ใช้วิธีการแก้ปัญหาและลดความขัดแย้ง ที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย	- **<u>เผชิญปัญหาและยอมรับผลของปัญหา</u>**ที่เกิดจากการตัดสินใจของตนเองและผู้อื่นที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและส่วนรวม - **<u>แก้ปัญหาและความขัดแย้ง</u>**ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ชีวิต ด้วยการยอมรับความแตกต่าง ใช้วิธีการแก้ปัญหาและลดความขัดแย้งที่หลากหลาย ที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย

ตัวชี้วัดที่ 5 ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. ติดตามข่าวสารเหตุการณ์ปัจจุบันของสังคมโลก	**<u>ติดตาม สืบค้นข่าวสาร</u>** รวมทั้งเหตุการณ์ของสังคมปัจจุบันที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ พร้อมทั้ง**<u>เล่าและแสดงความคิดจากสถานการณ์</u>**ที่เกิดขึ้นได้	**<u>ติดตาม สืบค้นข่าวสาร</u>** รวมทั้งเหตุการณ์ในสังคมปัจจุบันที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ พร้อมทั้ง **<u>อธิบาย</u>** **<u>ผลกระทบจากสถานการณ์</u>**ที่เกิดขึ้นได้	**<u>ติดตาม สืบค้นข่าวสาร</u>** รวมทั้งเหตุการณ์ในสังคมปัจจุบันที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ พร้อมทั้ง **<u>วิเคราะห์ผลกระทบจากสถานการณ์</u>**ที่เกิดขึ้นได้

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
2. ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สภาพแวดล้อม	**หาแนวทาง**รับมือกับปัญหาจากสถานการณ์ทางสังคมและ**เข้าร่วมกิจกรรม**ที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลง โดยคำนึงถึงความเท่าเทียมและเป็นธรรม ด้วยสันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย	**เลือกใช้วิธีการ**แก้ไขปัญหาเหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมและ**เสนอกิจกรรม**ที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลง โดยคำนึงถึงความเท่าเทียมและเป็นธรรม ด้วยสันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย	**เลือกใช้วิธีการ**แก้ไขปัญหาเหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคม พร้อมทั้ง**สร้างสรรค์**กิจกรรมและ**เชิญชวน**ผู้อื่นให้เข้าร่วมกิจกรรมที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลง โดยคำนึงถึงความเท่าเทียมและเป็นธรรม ด้วยสันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย

ตัวชี้วัดที่ 6 หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. รู้จักป้องกัน หลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ การล่วงละเมิดทางเพศ อุบัติเหตุ สารเสพติด และความรุนแรง	- **หลีกเลี่ยงบุคคล** สถานการณ์ สถานที่สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติด การติดเกม การพนัน ความรุนแรง อุบัติเหตุ และพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ	- **หลีกเลี่ยงและป้องกันตนเอง**จาก บุคคล สถานการณ์ สถานที่สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติด การติดเกม การพนัน ความรุนแรง อุบัติเหตุ และพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ	- **หลีกเลี่ยงและป้องกันตนเองและผู้อื่น**จาก บุคคล สถานการณ์ สถานที่สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติด การติดเกม การพนัน ความรุนแรง อุบัติเหตุ และพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ
2. จัดการกับอารมณ์และความเครียดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบหรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่น	- ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบหรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่น - ใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์	- ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบหรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่น - ใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ - ใช้วิธีการที่หลากหลายในการส่งเสริมสุขภาวะจิตของตน

สมรรถนะที่ 5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ตัวชี้วัดที่ 1 เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากสื่อออนไลน์	- เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลายในการสืบค้นข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ - เปรียบเทียบข้อมูลและข้อเท็จจริงที่เก็บรวบรวมจากแหล่งเรียนรู้ออนไลน์	- เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูล - วิเคราะห์ จำแนกข้อมูล ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลสารสารสนเทศก่อนนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์หรือนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้
2. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการรับส่งข้อมูลข่าวสารกับผู้อื่นโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีตนเอง	- เลือกและใช้เทคโนโลยีในรับส่งข้อมูลข่าวสาร ผ่านช่องทางที่หลากหลาย - ไม่แบ่งปันข้อมูลที่ก่อให้เกิดความเสียต่อผู้อื่น	- เลือกและใช้เทคโนโลยีในการรับส่งข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางที่หลากหลาย - แบ่งปันข้อมูลโดยคิดวิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริง และคำนึงถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นต่อสังคม
3. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากรในการทำงาน	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอนเวลา ทรัพยากร ในการทำงาน การแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่เป็น	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากร ในการทำงาน การแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
4. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	การแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่มีประโยชน์ต่อเองหรือสังคม	ประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	ต่อตนเองและสังคม โดยมีความหลากหลายแปลกใหม่ น่าสนใจ ไม่ลอกเลียนแบบไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถแนะนำผู้อื่นได้

ตัวชี้วัดที่ 2 มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. การกำหนดปัญหาหรือความต้องการ	กำหนดปัญหาหรือความต้องการในชีวิตประจำวัน	กำหนดปัญหาหรือความต้องการ ค้นหาสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น	กำหนดปัญหาหรือความต้องการ วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น
2. การรวบรวมข้อมูล	รวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น	- รวบรวมและจัดอันดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น - รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุต่างๆ และผลกระทบที่เกิดขึ้น

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
3. เลือกวิธีการ	เลือกวิธีการแก้ปัญหาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	เลือกวิธีการแก้ปัญหา เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของวิธีการให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น	เลือกวิธีการแก้ปัญหา เปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย ความสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ ความประหยัด และการนำไปใช้ได้จริงของแต่ละวิธี ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น
4. การออกแบบและปฏิบัติการ	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการให้เป็นขั้นตอนเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันหรือสนองความต้องการ ออกแบบและสร้างผลงานตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผน	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการให้เป็นขั้นตอนเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนหรือสนองความต้องการ ลงมือปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน ออกแบบและสร้างผลงานอย่างมีประสิทธิภาพ	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการให้เป็นขั้นตอนและเป็นระบบเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนหรือสนองความต้องการ ลงมือปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอนและสร้างผลงานตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผน
5. ทดสอบ	ทดสอบผลงานตามวิธีการที่กำหนด	ออกแบบวิธีการทดสอบผลงานและทดสอบผลงาน ตามวิธีการที่ออกแบบ	ออกแบบวิธีการทดสอบผลงานและทดสอบผลงานอย่างเป็นระบบ ระบุข้อแก้ไข ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับผลงาน

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
6. ปรับปรุงแก้ไขงาน	นำผลจากการทดสอบผลงาน มาปรับปรุงแก้ไข ให้สอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	นำผลจากการทดสอบผลงาน มาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาผลงาน ให้สามารถแก้ไขปัญหาหรือลดผลกระทบที่เกิดขึ้น	- นำผลจากการทดสอบผลงาน มาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาผลงาน ที่สามารถแก้ไขปัญหาหรือลดผลกระทบที่เกิดขึ้น - เกิดความคิดใหม่ในการพัฒนาผลงาน
7. การประเมินผล	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงาน โดยใช้เครื่องมือที่กำหนดให้	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงาน โดยเลือกใช้เครื่องมือให้เหมาะสมกับวิธีการประเมิน	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงาน โดยออกแบบและสร้างเครื่องมือให้เหมาะสมกับวิธีการประเมิน

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครู - แผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๒
เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

ที่ปรึกษามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ	ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	คณะกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวจรูญศรี แจบไธสง	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการอำนวยการ

รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา ประธานคณะกรรมการ
รองประธานกรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล รองประธานคณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางเกศทิพย์ ศุภวานิช รองประธานคณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ คณะกรรมการ
ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางสาวจรูญศรี แจบไธสง คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางสาวสุพัตรา ผาติวิสันติ์ คณะกรรมการ
รองผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

นาสาวกุศลิน มุสิกุล คณะกรรมการ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
นายสมเกียรติ เพ็ญทอง คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการ สาขาคณิตศาสตร์ประถมศึกษา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
นางสาวจีระพร สังขเวทัย คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการ สาขาเทคโนโลยี สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
นางราตรี ศรีไพรวรรณ คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายธีระพล เข่งวา คณะกรรมการ
รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ ฝ่ายมัธยมศึกษา โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวศิริรัตน์ มูลไชยศรี คณะกรรมการ
นักทรัพยากรบุคคล กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวทิพจุฑา ชุนเกษา คณะกรรมการ
นักทรัพยากรบุคคล กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางวิภา ตัณฑุลพงษ์ คณะกรรมการและเลขานุการ
รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวณัฐพร เผือดจันทึก คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวนิสาชล แสงฟ้า คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายพันธ์พัทธ์ ชัยด้วง คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวสริตา แก้วหาวงค์ คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะทำงานตรวจและแก้ไขคู่มือครูคู่มือครู - แผนการจัดการเรียนรู้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดนุชา ปนคำ	อาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
นางสาวภัทรสุดา แก้วโวหาร	อาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
นางสาววัลยา แซ่จิว	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบางลี่วิทยา สพม.สุพรรณบุรี
นายภูวดล วิริยะ	ครูชำนาญการ โรงเรียนสะอาดเผดิมวิทยา สพม.สุราษฎร์ธานี ชุมพร
นายธนวัต เปรมปรีชา	ครูชำนาญการ โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒ สพม.กรุงเทพมหานคร เขต ๒

นายศิรสิทธิ์ บุริศรี

ครู โรงเรียนหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์
ช่วยปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์